DAN GRĂDINARU
MARATON
Cu prefeţe de
PAUL CERNAT, Universitatea Bucureşti
GWANDOLYN O'SULLIVAN, Oxford University
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale
GRĂDINARU, DAN
MARATON, Dan Grădinaru
Bucureşti, Editura Nord Sud, 2018
ISBN 978 – 973 – 95920-O-O
821.135.1.09
Editura Nord Sud
Bucureşti
Strada aviator Romeo Popescu 25
Telefon 021 324 45 94
0745 33 99 82
mail: dangradinaruro@yahoo.com
Tehnoredactare: Virgil Măndicescu mandicescu@yahoo.com
Coperta: Virgil Măndicescu
© Toate drepturile rezervate Editurii Nord Sud
DAN GRĂDINARU
MARATON
NS
EDITURA NORD SUD
4 Dan Grădinaru
C U P R I N S
PREFEŢE
PAUL CERNAT, Universitatea Bucureşti… 7
GWANDOLYN O'SULLIVAN, Oxford University… 8
PARTEA ÎNTÂIA (SPIRIDUŞ)
Capitolele 124… 13 – 232
PARTEA A DOUA (MARATON)
Capitolul 25. DE LA OLYMPIA LA TRIPOLIS… 233
Capitolul 26. DE LA TRIPOLIS LA SPARTA… 249
Capitolul 27. DE LA SPARTA LA CYTHERA… 267

Capitolul 28. CYTHERA… 285
Capitolul 29. DE LA CYTHERA SPRE VENEŢIA… 298
Capitolul 30. PE DRUM… 312
Capitolul 31. VENEŢIA… 334
Capitolul 32. DE LA PESARO PALACE LA PALATUL DUCAL… 355
Capitolul 33. SFATURI PENTRU UN MARATONIST… 373
Capitolul 34. TABELELE AU IMPORTANŢA LOR RELATIVĂ… 386
Capitolul 35. DORIN ÎŞI CUMPĂRĂ CU ENTUZIASM
CE-I TREBUIE UNUI MARATONIST… 396
Capitolul 36. CU FAPTA, CU VORBA, CU GÂNDUL
ŞI CU VISUL… 411
Capitolul 37. VIVAT CE-O!… 422
Capitolul 38. DROGURI… 439
Capitolul 39. PLOUĂ. PE CE-O ÎL TREZI PLOAIA… 448
Capitolul 40. ILUZIA COMICĂ… 463
PARTEA A TREIA (MARATON)
Capitolul 41. FLORIN… 478
Capitolul 42. NUR JAHAN SE PREGĂTEŞTE
DE ULTIMA PETRECERE… 493
Capitolul 43. E LUNI. CE-O ZĂCEA ÎNTR-O RÂNĂ… 513
Maraton 5
Capitolul 44. FURTUNĂ DE GÂNDURI ŞI SENTIMENTE… 530
Capitolul 45. GIOVANNI… 540
Capitolul 46. CHEMAREA SÂNGELUI… 556
Capitolul 47. E JOI ŞI E ÎNMORMÂNTARE… 573
Capitolul 48. CAIETUL LUI CE-O… 587
Capitolul 49. RECONSTITUIREA… 599
Capitolul 50. REGATA DIN DUMINICĂ 3 SEPTEMBRIE 2017…
611
Capitolul 51. FEMEIA-ROBOT ŞI COMISIA DE LA VENEŢIA… 622
Capitolul 52. EPIDEMIA A FOST O SPERIETOARE?… 632
Capitolul 53. CERCETĂRI EXTINSE… 638
Capitolul 54. ARAM… 644
Capitolul 55. POPO… 650
Capitolul 56. CE SE ÎNTÂMPLĂ CÂND DUPĂ UN

CONDUCĂTOR BUN VINE UNUL
MAI PUŢIN BUN?... 657
PARTEA A PATRA (MARATON)
Capitolul 57. SFEROIDUL TURTIT ŞI DE PIATRĂ
CARE E PĂMÂNTUL... 670
Capitolul 58. SE FACE TOT MAI FRIG... 679
Capitolul 59. APA... 690
Capitolul 60. CARTOON HOOLIGANS... 708
Capitolul 61. RICI... 725
Capitolul 62. „VĂD C-AI CORECTAT. AI SCRIS CĂ-I LUNA
OCTOMBRIE MAI JOS, DAR E LUNA
NOIEMBRIE”... 740
Capitolul 63. „RĂZBOIUL ESTE O PROBLEMĂ SERIOASĂ;
NE TEMEM CĂ OAMENII N-AR TREBUI
SĂ PORNEASCĂ LA RĂZBOI FĂRĂ
REFLECŢIA PE CARE ACESTA O MERITĂ”.
(SUN TZU: „ARTA RĂZBOIULUI”) ... 750
Capitolul 64. VX-UL ESTE FOARTE EFICIENT, FOLOSIŢI-L
CU ÎNCREDERE! /SURPRIZELE SE ŢIN LANŢ... 773
Capitolul 65. CÂND VREMEA SE RĂCEŞTE TOT MAI TARE
ŞI ÎN PLUS NINGE CE FACEM? MERGEM
LA SALĂ, PE STADION SAU STĂM ÎN CASĂ
ŞI BATEM CĂRŢILE?... 784
6 Dan Grădinaru
Capitolul 66. JOHNNY... 788
Capitolul 67. ADN... 797
Capitolul 68. VEŞNICA ÎNTOARCERE... 804
Capitolul 69. PENTRU UNII NIMIC NU E MAI FRUMOS
DECÂT CERUL SENIN, PRESĂRAT CU STELE.
NOAPTEA, FLORILE ZIUA ŞI OCHII COPIILOR
IAR ALŢII ZIC CĂ O FUGĂ DE-ACASĂ
DE LA PĂRINŢII RETARDAŢI ŞI UN AVORT
VALOREAZĂ PARADISUL... 815
Capitolul 70. CONTELE DE MONTE-CRISTO
ARE URMAŞI PENTRU CĂ RĂZBUNAREA

„E DULCE ŞI NU ÎNGRAŞĂ”… 821
Capitolul 71. ÎN CARE ACEASTĂ POVESTE SE
APROPIE DE UN SFÂRŞIT… 827
Capitolul 72. ÎN CARE AUTORUL CONSIDERĂ CĂ
TREBUIE SĂ PUNĂ PUNCT SAU ÎN CARE
DESFĂŞURAREA ACŢIUNII ÎL SILEŞTE
PE AUTOR SĂ PUNĂ PUNCT… 836
GRAMATICĂ… 844
RECENZII LA VOLUME DE PROZĂ… 847
Maraton 7
PE TURNANTĂ. IMAGINAŢIA LA PUTERE ŞI PARIUL
CU LITERATURA de PAUL CERNAT.
UNIVERSITATEA BUCUREŞTI

Cine a citit romanul Spiriduş sau August 1999 sau Sfârşitul lumii.

Editura Paralela 45, 2001, reîncărcat ca Spiriduş sau Sfârşitul lumii sau

Anul 1999 sau Anul 1.000 sau Anul 2199 sau Maratonul, Editura Nord-Sud, 2013, îl va regăsi amplificat la proporţiile unui megaroman în prezentul Maraton, „nava amiral” a prozei mirobolante a lui Dan Gră – dinaru: primele ediţii aveau doar puţin peste 200 de pagini. Maraton are peste 800 (başca destul de solidul dosar al receptării din Appendix).

În centrul ei/lui e aceeaşi fetiţă care pune în mişcare totul: Spiriduş, cu familia şi prietenii ei care concurează în competiţii pe orbitele apoca – liptice ale istoriei. De ce ar citi un cititor grăbit un asemenea roman uriaş, stufos, sofisticat (citeşte: deloc facil, deşi relaxat cât cuprinde), într-o perioadă a lecturii facile, a zappingului, a lipsei de concentrare în toate? Iată o întrebare legitimă. Un răspuns la îndemână ar fi: pentru că merită; pofta de fabulaţie e contaminantă, iar imaginaţia forfotitoare şi „la putere” te prinde în tentaculele ei luxuriante. Sigur, să propui azi cititorului o carte de acest fel denotă nu numai un „pariu cu Literatura”.

(cea cu majusculă; mult mai serios decât „pariul cu agricultura” al unor politicieni nouăze cişti…) şi, mai ales, o enormă încredere în

puterile ei. O mirobolantă „comedie globală" (deghizată într-una a literaturii)

avem în acest roman, şi au dreptate cei (precum Dan Gulea) care l-au apropiat pe acest optzecist atipic de Coaja lucrurilor sau dansând cu jupuita a lui Adrian Oţoiu: combinaţia de Ţiganiadă postmodernă cu subsoluri în care mişună critici şi scriitori contemporani, de thriller contemporan în ambalaj de metaistorie fantasy, de basm cosmopolit, roman erotic (savuros) şi naraţiune de aventuri care alcătuiesc, finalmente, o imago mundi, îndreptăţeşte (până la un punct) o atare apropiere. Finalmente, lectura însăşi devine un fel de „maraton" aventuros, prin timpi şi spaţii, alături de personajele romanului, iar pariul cu lite – ratura devine un pariu cu cititorul.

Trebuie spus că Dan Grădinaru nu e atipic doar în interiorul prozei „optzeciştilor", ci şi în acela al criticii practicate de congenerii săi: dacă marea lor majoritate au pariat, în ultimele decenii, pe „sfâr – situl istoriei", inclusiv al istoriei literare, autorul se numără, dimpo – trivă, printre cei mai pasionaţi şi mai scormonitori în materie pe care-i cunosc – nu numai volumele sale masive, erudite şi doldora de idei, ipoteze şi reinterpretări proaspete despre Eminescu, Creangă şi

Leonid Dimov, nu numai vastul tom recuperator despre poetul Alecu

(Alexandru) Văcărescu („un geniu din secolul 18"), cu numeroase şi spectaculoase descoperiri inedite, ci şi prezentările sale „in memoriam".

de pe facebook, îl recomandă în acest sens. Nu e nicio contradicţie între Dan Grădinaru – criticul & istoricul literar şi Dan Grădinaru – ficţionarul, compozitor de vaste „panorame ale civilizaţiilor" în care se împletesc, abracadabrant, vizionarismul (meta) istoric eminescian, carnavalescul picant, subtil-moralist, al humuleşteanului, onirismul caleidoscopic al lui Dimov şi, last but not least, ars erotica nefericitului, dar deloc banalului Alecu Văcărescu. După prozele mai mult sau mai puţin scurte din Povestiri cu oameni şi sălbăticiuni, Imago ş.a., fără a uita „afluentul" romanesc New York, New York, prozatorul revine spectaculos pe turnantă, redimensionându-se la „next level".

Şi, tot pe turnantă, Maraton sprintează în prima linie a Roma –nelor apărute în anul editorial 2018.

UN ROMAN DIN DACIA FELIX DE GWANDOLYN O'SULLIVAN, UNIVERSITY OF OXFORD

Am primit luna trecută un roman de la Bucureşti din îndepăr – tata România, ţara nefericită de la graniţa răsăriteană a Uniunii Europene, despre care nu mai ştim în prezent decât de emigranţi, corup ţie şi dispute politice acerbe. M-a atras coperta care înfăţişează piaţa San Marco de la Veneţia, un oraş îndrăgit de mulţi autori de limbă engleză de la Henry James la J K Rowling şi Zelda Smith, de aceea mi-am propus într-un weekend să răsfoiesc cartea pe care am crezut-o la început un jurnal de călătorie, mă interesa pentru că anul viitor mi-am propus să voiajez în Italia şi o să trec şi pe la Veneţia şi

Milano completând traseul din secolul XIX al lui Stendhal din „Rome.

Naples et Florence". Întâmplarea a făcut să nu-mi sosească prietenii aşteptaţi în vizită în weekend aşa că m-am apucat de carte şi vreau să vă mărturisesc din capul locului că am citit două zile fără să mai fac nimic altceva, nici mâncare, una dintre cele mai fascinante cărţi citite în viaţa mea. Chiar aşa.

Romanul cuprinde patru părţi. Prima parte se desfăşoară cu aceleaşi personaje la Olympia, în Grecia, în anul 1.000, acolo unde

8 Dan Grădinaru aveau loc jocurile olimpice în antichitate, întinse în epoca veche pe o durată de aproape 1200 de ani, din anul 776 B.C. până când împăratul

codosie le-a suprimat în anul 394, iar următoarele trei părţi se desfăşoară la Veneţia în zilele noastre, de la echinocţiul de vară al anu – lui 2017 şi până în jurul lui 1 martie 2018, fără conotaţii esoterice în ceea ce priveşte datele, cred, adică de când se produce convocarea la

Olympia şi până la plecarea din Veneţia. Este portretul personajelor, portretul unei epoci, a noastră, şi este de asemenea portretul autorului însuşi, pentru care scrisul reprezintă un întreit „imago".

Punctul de pornire îl reprezintă o hotărâre luată de personajele romanului, hotărâre născută din conştientizarea ideii, la care acestea

aderă la început, că omenirea merge într-o direcţie greşită şi ar trebui să-şi repare greşelile pentru a putea merge înainte şi a nu se împotmoli

(not to bumble) sau şi mai rău a nu dispărea. Cum să le repare? Refu – giindu-se în prima parte a cărţii din prezent în trecut, în anul 1.000, din dorinţa de a cerceta împrejurarea dacă nu cumva direcţia greşită nu s-a creat atunci, când creştinismul a devenit în Europa religia de – mi nantă, înlocuind religia romană a celor doisprezece zei, şi în al doi – le-a rând participând la proba sportivă de maraton a naţiunile euro pene creştine din acel an, în care se aştepta, şi ne-am putea imagina trăirile celor de atunci, sfârşitul lumii. Maratonul propriu-zis începe la Olym – pia în capitolul 24 al primei părţi dar, cum aflăm din capitolul 25, cu care începe partea a doua, în timpul cursei se porneşte o ploaie colo – sală care întrerupe întrecerea. În aceste condiţii maratoniştii din prima parte a romanului se mută în următoarele trei părţi ale cărţii în Palatul

Ducal, la Veneţia, pentru a continua în contemporaneitatea mai puţin creştină cursa nefinalizată, dar nici de data aceasta nu se reuşeşte un maraton, intervenind obstacole: morţi, o molimă şi vremea nefavora – bilă. Morala este că lumea nu poate fi schimbată. Direcţia în care lumea merge, bună sau rea, nu poate fi corectată. Lumea e un mecanism de tip perpetuum mobile care îşi află energia şi drumul în ea însăşi.

Cum zice un personaj al cărţii: Lumea este o coadă de pisică pe care nu poţi s-o faci să stea dreaptă. Cam aceasta este pe scurt intriga.

La prima vedere e vorba de o carte pesimistă. Este însă neconvenabil să vorbeşti de pesimism. Nu filosofia paharului pe jumătate gol caracterizează romanul ci mai curând adevărul simplu dar nedigerabil încă în profunzimea lui că viaţa i.e. evoluţia umanităţii şi a omului nu se supune conceptelor prefabricate care disting între rău

Maraton 9

şi bine, răul şi binele nu sunt două entităţi izolate, sunt momente ale unui întreg, viaţa este un mix de bine şi rău, binele conţine intrinsec răul şi invers, satisfacţia se amestecă cu insatisfacţia,

victoria cu înfrângerea, ceea ce aşteptăm cu ceea ce nu ne aşteptăm, la fiecare pas, în fiecare zi şi în fiecare secundă care trece prin noi. Îl mai caracte îi – zează şi dragostea, care dă un sens omenesc, a lui Spiriduş, pe care ca cititoare am pariat de la început, o outsideră, care devine pe parcursul sutelor de pagini o eroină principală ca Emma Bovary, Eula Varner-Snopes din „e Hamlet", „e Town" şi „e Mansion", romanele din trilogia lui W. Faulkner, şi Molly Bloom din „Ulise" a lui J. Joyce, însă

Spiriduş nu se sinucide ca Emma sau Eula şi nu-şi înşală partenerul ca Molly. E cu totul de altă factură prin voinţa lui Grădi naru sau prin firea proprie respectată de autor.

Nu-i numai romanul lui Spiriduş, e şi romanul „berbecoaicei".

cu origini africane Amoraş, al „scorpioanelor" Waltraud şi Aranta, al

„Vărsătoarei" Juanita, al „capricoarnei" Cecilia şi al soţului ei Petras, deţinător al unui post de radio, al infectului Johnny, simpaticului Sean, glumeţului bunic al lui Spiriduş, al fraţilor ei, Dorin şi Florin, al miraculosului câine Rici, al lui Z, personificare a timpului care există doar pentru noi, inexistent la scara cosmică, al formidabilului detectiv Giovanni şi încă al atâtor alte personaje, pe care le regăsim şi în subsoluri, împreună cu reprezentaţi ai culturii actuale ca Michel Houellebecq.

Joel Dicker, Pascale Casanova, Antoine Compagnon, Zelda Smith.

Wilbur Smith, Linda Hutcheon, Spike Lee, Jan Wagner ş.a. Anumite episoade se petrec în sala del Maggior Consiglio, cea mai frumoasă a

Palatului Ducal, unde se găseşte şi pânza „Paradisul" a lui Tintoretto însă nu mi s-a părut că chestiune este tratată în cheia voltaire-iană a sfârşitului romanului „Candide".

„Maraton" nu-i un roman poliţist, cum sunt romanele declarat poliţiste ale lui Raymond Chandler ori cu intrigă poliţistă gen Umberto

Eco şi Dan Brown deşi la Veneţia, în Palatul Ducal, se produc două crime anchetate de Giovanni. Prima crimă are loc abia după pagina

450 (dincolo de jumătatea cărţii). Romanul foloseşte intens dia

–logul pentru a intra în pielea şi în inima personajelor, dar şi sarcasmul, uneori ironia şi umorul. E un roman narativ, din acelea care taie în carne vie. E un roman „în aer liber", ataşant şi viu, simţi mirosul lui

Canal Grande cum simţim noi mirosul Tamisei.

10 Dan Grădinaru

PARTEA ÎNTÂIA

(SPIRIDUŞ)

Maraton 11

„Priviţi, începe un veac nou, veacul numit de fier datorită asprimii nefaste, de plumb, datorită răutăţii ce abundă şi întunecat – din lipsă de autori".

Cezar Baronius: Annales ecclesiastici

„(…) acest secol, ce aparţinea deja mult ponegritului „ev mediu întunecat", a fost socotit drept cel mai sumbru din întreaga istorie a omenirii, „Saeculum obscurum".

Harald Zimmermann: Veacul întunecat

„Ideea era că, dacă m-aş fi concentrat cu toată gravitatea şi convingerea de care eram în stare, dacă aş fi avut destulă răbdare ca să gândesc şansa unei fulgerătoare intuiţii, aş fi putut să-mi surprind strămoşul de la anul o mie în plină existenţă, ca la lumina unui reflector, înecat în marea de concret a uneia din zilele obişnuite ale vieţii sale de demult, cu atmosfera, cu amănuntele, cu realul ei irepetabil".

Valeriu Cristea: După-amiaza de sâmbătă

Viitorul şi trecutul
Sunt a filei două feţe.
Vede-n capăt începutul
Cine ştie să le-nveţe;
Tot ce-a fost ori o să fie
În prezent le-avem pe toate.
Dar de-a lor zădărnicie
Te întreabă şi socoate

Eminescu: Glossă

12 Dan Grădinaru

CAPITOLUL 1

Atunci răsună din nou, îngroşată, ca de bau-bau, vocea gâjâită a Pythiei (oare cine se ascundea sub masca aceea teribilă şi sub toată apariţia de panglici roşii, galbene şi negre?), recitând cu fior religios şi cântat, ca la musulmani, din Nostradamus:

Anul o mie nouă sute nouăzeci şi nouă:

Din cer va veni un Mare Rege de teroare

Pythia încetă tot atât de brusc cum începuse şi se retrase majes – tuoasă.

— Nu mai sunt multe zile până în anul 1999 şi tocmai aţi auzit ce-a prezis Nostradamus:

Anul o mie nouă sute nouăzeci şi nouă:

Din cer va veni un Mare Rege de teroare etc, repetă preşedintele comitetului olimpic, prescurtat de către unii Ce-o, cuvintele fatidice, parcă pentru a-i îngrozi şi mai mult pe spectatori, iar exegeţii de ultima oră, mine Soleil şi ea, dl. Vlaicu Ionescu de la

New York, susţin că în anul 1999 se va întâmpla şi aceasta, acest lucru, cum i se zice popular, Sfârşitul Lumii1, de ce să ne temem de cuvinte

1 „Dragă, e o nebunie cu Sfârşitul Lumii ăsta! Vizionara Rodica din

Turbuleşti pretinde, mai indulgentă, că va fi în 2007. China, sau mai degrabă

Rusia, va apăsa pe butonul roşu şi-aşa vom pieri cu toţii. Toate cele şase-şapte miliarde de suflete, care ardem gazul de pomană, o s-o tragem pe dreapta. Alţii susţin că după Papa polonez va mai fi un papă şi la următorul, pac! s-a rupt aţa! Aici nu se mai precizează anul, norocul nostru, cum s-ar zice, o să plutim în incertitudine. Nu ştiu care trib de indieni din America de Sud sau de Nord, sau mayaşii, indică anul 2012.

Dl. Ilie Gheţu din Galaţi ne informează că în 2027 sau 2028 un asteroid imens va lovi Pământul. Soarele îşi va pierde strălucirea. Gheaţa domnului

Gheţu, de la Poli, va înainta până spre Ecuator şi, atunci când doar pe o fâşie îngustă se va mai putea trăi, va sosi şi Iisus Christos. Alt

domn, pe nume Franţ, din Banat, ne aduce la cunoştinţă, într-o carte tipărită la

Timişoara în 1994, că Gemenii din New York vor fi doborâţi la pământ!!

Maraton 13

(preşedintele făcu o pauză şi luă o gură de aer, după care îşi făcu o cruce mică şi iute de nu-ţi dădeai seama dacă-i catolică ori ortodoxă).

Nu în anul 2000, ci în anul 1999. Mai devreme. S-au înmulţit păcatele şi… Se vor alinia planetele şi totul se va răsturna, se va prăbuşi. Va fi, nu va fi, până atunci mai e câtva timp, iar noi, cei adunaţi aici, credem c-am putea schimba poteca pe care merge lumea, că am putea schimba destinul omenirii. Da, da, avem această prezumţie… Unii au luat-o aşa, cu proiecţii în viitor, cu arme biologice (să-i omorâm pe toţi oamenii cu ochi negri sau cu ochi albaştri?), alţii cu rachete cu focoase nucleare, n-au ce mânca şi nici pantaloni în… dar au ambiţii, cu –noaşteţi bine, nu mai insist. Noi toţi de-aici ne-am ales să ne proiec –tăm în trecut, să ne ducem la anul 1.000 şi s-o luăm de la capăt, să vedem, dacă se va putea, unde e buba. ca să ne corectăm2. Am ales, deci, în deplină cunoştinţă de cauză. O să izbutim tocmai noi să sal –văm ceea ce, mă înţelegeţi…? Ochii sunt pe noi. Poate am putea să-l îmblânzim pe Nostradamus sau pe cel ce se află în spatele lui (lumea asculta încordată).

Nu ne-ajung timpurile astea, în care trăim-murim, şi-acum, poftim! Nu mai vorbesc de toate babele de pe la cozi, în biserici, la telefoane.

Sfârşitul Lumii a devenit subiectul nr. 1. Chiar aşa să fie? Specia umană se autodistruge? Dar secretul Fatimei? Oare Vaticanul nu-l ascunde tocmai pentru a nu zgudui sufletele inocente? Ne jinduiesc extratereştrii biata noastră planetă? Nu mai trebuie să se râdă, să se plângă, să se reguleze?

Gata cu arta? Trebuie să citim o singură carte toată viaţa, dormind zeci de ani pe-o rogojină, ca animalele, şi-aceea să fie religioasă?

Dacă nu stau în genunchi şi coate când mă rog cu nasul în curul celui dinaintea mea, care, mă rog, se roagă şi el, nu sunt suficient de

credincios?

Pe Ştefan a Petrea Ciubotariu, cu replica binecunoscută, „Biserica e în inima omului”, îl vom bate cu biciul pe stadioane, la pielea goală, până ce omul nu va mai fi decât o bucată de carne horcăitoare??? Şi acum şi G!? Ce l-o fi apucat cu romanul ăsta? Părea un ins liniştit. Bine, de acord, cu nişte ciudăţenii. Dar… bun, gata, nu vreau să monopolizez discuţia. Cine se mai înscrie la cuvânt?” (Dan Al. Condeescu, directorul

Muzeului Literaturii Române, la colocviul organizat de „Aspro”, în 1998, de Crăciun, colocviu prilejuit de lectura publică a romanului).

2 „Cum vine asta, să te întorci în trecut ca să schimbi viitorul?” (Ion

Zubaşcu)

14 Dan Grădinaru

Dar să n-o mai lungesc. Acum, gata, suntem în anul 1.000. Am decis să fim în anul 1.000. Trebuie să ne purtăm strict în spiritul anului

1.000, să ştergem cu buretele totul, însă o mie de ani de istorie, totul, firește mici scăpări nu sunt excluse, importantă e buna credinţă, dar cât putem, vă rog, sper că ne-am înţeles (lumea încuviinţă cu aplauze răzleţe). Aşa că, ce mai încoace şi încolo, suntem cu toţii fericiţi… pentru că astăzi, 24 iunie3 (preşedintele îşi schimbă vocea, o făcu mai plină), ne bucurăm de înaltul privilegiu de a redeschide, într-un cadru impunător, meritat, dacă pot zice aşa, jocurile sportive de la Olympia, străvechiul sediu al jocurilor de acum aproape 1776 de ani (aplauzele izbucniră încă o dată furtunoase). Ce-i drept, restauratorii localnici n-au suflat un cuvinţel despre ce-ar putea fi autentic de-acum, hăăt, 1776

de ani, mă rog, nu mă bag, dreptul lor… ignoranţa lor, orişicum totul a fost reconstruit de mai multe ori până ce împăratul Teodosie, cum bine se ştie, a anulat în anul 393, acum 607 ani, ha-ha, suntem în anul 1.000, nu? desfăşurarea celei de-a 292-a olimpiade. Se vorbeşte despre statui de zei şi atleţi, de o placă de marmură cu lista atleţilor învingători, de alte asemenea lucruri, dar, rămână între noi (coborî vocea), poate pietroaiele de colo, deşi… (spectatorii, atleţii, hellanodicii şi oamenii de ordine se întoarseră în direcţia încotro arăta,

întinzându-şi cu neglijenţă arătătorul cu trei linii pe încheietura superioară a acestuia, preşedintele comitetului olimpic nişte pietroaie marcate cu vopsea portocalie) …

la urma urmei, ce mai contează? Importantă nu este materia, ci spiritul. Mă rog, spiritul de cooperare, de pacifism, vreau să spun.

Totul a rămas o ruină veacuri în şir până ce ne-am decis, având în vedere şi apropierea vertiginoasă a anului 1.000, să le redeschidem o dată pentru totdeauna (aplauzele se reînsufleţiră; se auzea, distinct, un grup de giumbuşlucari înflăcăraţi, răcnind la peluză, din tot pieptul:

To-dea-u-na, To-dea-u-na! 4). Da, organizatorii au refăcut cu migală şi pietate elementele cele mai importante ale structurii din forma ei clasică. În jurul crângului sacru ne încântă iarăşi privirile, strălucind în

3 „E vorba de 24 iunie, ziua de naştere a Sf. Ioan Botezătorul, anul

1.000. Autorul s-a întors în timp, o caracteristică a tuturor racilor, de la Proust la cine vreţi. Care să fie însă mobilul demersului său?" (Ioana

Pârvulescu)

4 „Hai, că l-am prins. Nu ştie ortografia cuvântului. Să corectez sau să mă fac că nu am observat?" (Mircea Petean, Cluj-Napoca)

Maraton 15

lumina generoasă a verii, stadionul, hipodromul, gymnaziul, pa lestra, theokoleonul, Leonidaionul, galeria ecoului, altarul, pritaneul, templul lui Zeus, parcul Armageddon de lângă stadion (Poftim? Parcul… da, e singura concesie, puteam să uităm Cartea Sfântă??), toate celelalte edificii reprezentative „pentru administrarea jocurilor şi templelor", ca pe vremuri, ca să nu mai vorbesc despre statui, dintre care statuia criselefantină a lui Zeus, cioplită de însăşi mâna lui Fidias, ştiţi prea bine că este una din cele şapte minuni ale lumii, da, da, cum să nu.

Grădinile Semiramidei, Farul din Alexandria, Templul lui Zeus din Halikarnas, sigur, şi valorează, dacă mai e nevoie s-o spun, cât averea lui

Donald Trump! (ooo, se auzi din mii de guri) S-a reconstituit –

surpriza surprizelor – până şi demonul nostru drag, oare mă pot exprima aşa? pot folosi acest nevinovat oximoron? Taraxippos, altarul rotund situat la turnanta dinspre groapa de nisip, sperietoarea cailor şi grija cea mare a jocheilor, da, da, firește, acela. Şi având şi Demonul alături, pe

Taraxippos cel din vechime lângă Zeus omnipotentul – se încălzi preşe – dintele – nimeni şi nimic nu vor putea împiedica desfăşurarea fără cusur a jocurilor. Suntem convinşi (aplau ze prelungi şi furtunoase).

M-am referit la schimbări, mă rog, sunt şi schimbări naturale după atâtea sute de ani în care lumea n-a stat pe loc, a evoluat, ştiţi prea bine, cine nu merge înainte e condamnat să stea pe loc (aprobare semnificativă la tribuna întâi) ... De când Kallipateira, travestită în gimnast, a pătruns cu riscul vieţii pe stadion, spre a-şi urmări fiul, pe

Peisiradesdrept e că până la urmă a fost demascată de vigilenţi.

gheaţa s-a spart încetul cu încetul, şi nu numai în ceea ce-i priveşte pe spectatori, dar şi în ceea ce-i priveşte pe sportivi, antrenori şi aşa mai departe. Au pătruns şi reprezentantele sexului frumos, o Kasia, o

Kiniska (citi el de pe o fiţuică, apoi trase cu urechea şi se grăbi să şopotească la microfon, cu subînţeles); nu slab, nu slab (jumătate din public răsuflă uşurat, remarcând precizarea sosită la ţanc). Ha-ha (alte aplauze generoase). De asemenea5, comitetul de organizare a decis desfiinţarea restricţiilor ce împiedicau participarea la probe a celor sub optsprezece ani. Şi pe bună dreptate: de ce să avem două concur

5 „G. scrie „de asemenea" contra „Îndrumarului ortografic" al Academiei, dar mi se pare de bun-simţ. Una este: „De asemenea facturå", să zicem, şi alta: „Au mers, de asemenea", cu „de asemenea" adverbial".

(Ioana Pârvulescu).

16 Dan Grădinaru suri, unul pentru adulţi, altul pentru copii şi adolescenţi? Lumea, cum ziceam, a evoluat, e mai bine hrănită, mai vitaminizată, copiii sunt astăzi la fel de dibaci, de puternici, de competitivi ca adulţii şi, în consecinţă, împărţirea competiţiei în două

categorii, una consacrată celor peste optsprezece ani, cealaltă – celor ce nu au împlinit această vârstă, ni s-a părut anacronică. În definitiv, chiar cum a fost pe timpul lui tata mare n-am putut să lăsăm… De aceea, de pildă, chiar la proba de maraton am permis înscrierea unei atlete de numai 12 ani şi jumă – tate (Ce-o îşi luă micro fonul de la gură şi se chiorî din nou în fiţuica cu date, cifre şi nume) … Spiriduş (se căzni el să pronunţe, apoi, la suges tia unui secretar, repetă numele, ridicând ochii sus, şi cu gura căscată a fericire) … Spiri-dush (Aaa, ooo, vuiră tribunele, iar lângă preşedintele comitetului olimpic o femeie plinuţă şi mai în etate, care nu-şi pierduse entuziasmul, ca atâţia bătrânei atinşi de Alzheimer, i-o indică punctând cu bărbia, la fel de ascuţită ca în tinereţe, înspre catargul olimpic. „Siena arsă… tricoul… da, da…").

Timp de trei zile se vor întrece la probele de alergare de un stadiu, alergarea diaulos sau de două stadii, alergarea înarmat, pugilism, pentatlon, pancration, cursa hopliţilor, cursele de cvadrige, bige şi călare pe măgăruşi, precum şi, firește, la proba probelor, la maraton concurenţi şi concurente din cele patru zări. Timp de trei zile vor domni armonia, amiciţia, bunăvoinţa, virtuţile alese ale tuturor neamurilor participante, uitându-se6 dezbinările, minciuna, ura, trivialitatea, egoismul vulgar, mânia, lăcomia şi alte păcate nedemne. Cum spuneam, motivând pentru ce sunt necesare jocurile, şi Isocrate, în panegiricul rostit cu prilejul împlinirii a o sută de olimpiade, în 380?

a. Ch., a declarat, citez: „Graţie lor ne adunăm în acelaşi loc după ce am încetat ostilităţile şi am pus frâu duşmăniilor noastre. Apoi inchi – năm împreună zeilor darurile făgăduite şi sacrificate, rememorând amintirea obârşiilor noastre comune. Dobândim astfel pentru viitor mai bune sentimente unii faţă de alţii, ne reînnoim vechile raporturi de ospitalitate şi stabilim altele noi. Atare întâlniri nu sunt vreme pierdută nici pentru oamenii de rând, nici pentru cei aleşi: în prezenţa celor strânşi laolaltă, unii dau curs darurilor lor naturale, iar ceilalţi se desfată privind atari întreceri. Nicio primejdie ca vreunul din ei să se plictisească! Toţi au cu ce-şi satisface propria vanitate: spectatorii

6 „Vorbă să fie!" (Petre Răileanu, Paris, Radio France International)

când îi văd pe atleţi dând tot ce pot mai bun spre a le fi pe plac, atleţii când se gândesc că toată această mulţime a venit să-i admire…”
7

Ultimele cuvinte au fost acoperite de şuvoiul unei noi avalanşe de glasuri exprimând uimirea şi admiraţia. Capetele s-au rotit, cu mare curiozitate, înspre poarta A, pe care tocmai pătrunsese o atletă puternică, desprinsă parcă, în privinţa siluetei şi a forţei, de pe amforele pictate în epoca clasică, susţinând torţa olimpică într-o mână.

Alerga frumos, elastic, cu făclia ridicată sus de braţul întins perfect, drept, demonstrativ sau de parcă n-ar fi vrut s-o atingă vreo scânteie, inexistentă, de altfel. Era o alergătoare la maraton şi, cu binoclul la ochi, consultându-şi la repezeală carneţelul în care-şi notase numele şi numerele de concurs ale maratoniştilor, Z constată că era vorba, într-adevăr, de Waltraud, concurenta cu numărul 2508, cum bănuise din capul locului. Mm, uite ce însemna o memorie exersată, de mese – naş versat. Cui să se laude? Bătrâna părea în culmea excitării, cu bra – tele descărnate, pline de brăţări de aur, agitându-le deasupra capului.

Toţi îşi dădeau coate, se îmbulzeau să vadă mai bine, să comenteze, să…

Apoi, o sincopă, şi nu s-a mai înţeles nimic. Un pas greşit, vreun element topografic inedit, neobservat de alergătoare? Nişte şireturi prea lungi? Cu o sută de paşi înainte de predare, chiar la intrarea în linie dreaptă, Waltraud s-a împiedicat, s-a împleticit. Şontâcăi de două-trei ori, pe urmă nu se mai putu controla şi căzu, dimpreună cu torţa, fleaşcă, pe pistă. Din fericire, cum-necum, focul uite că nu se stinse şi rămase să se zvârcolească, lovind din picioruşele lui iuţi ca argintul viu, până ce câţiva oameni de ordine se năpustiră fuga-fuguţa s-o ridice pe neatentă şi să-i întindă şi torţa ca pe un buchet de flori omagial. Waltraud avea genunchii juliţi, tricoul i se murdărise, izbucnise de necaz şi-n lacrimi9, dar nu-i trecea prin cap să renunţe. „Semn

7 „Ce spune aici autorul, în partea introductivă a romanului, se întemeiază pe document, este riguros exact? Dacă nu e riguros exact

nu trebuie să publicăm… Apropo, dacă a venit cu… „piticii” (sponsorizarea)

Petrovai de la Petrova, să-i scoatem volumul de versuri” (Virgil Bulat)

8 „Waltraud concurează pentru Germania?” (T.T. Coşovei)

9 „Waltraud – şi lacrimile. Vaca şi pistolul” (Spiriduş).

18 Dan Grădinaru rău”, mormăi, în stânga, un spectator cu o chelie amplă, care nu părea să urmărească cu respiraţia tăiată, precum ceilalţi spectatori, scena. Z

Îl cercetă câteva clipe (după sprâncenele groase, îmbinate la rădăcina nasului şi înspicate nu părea a fi concurent). Între timp, Waltraud, primind torţa, se apucă cu chiu cu vai să alerge din nou, însoţită de încurajările şi compătimirile sincere ale oamenilor. Sărăcuţa! Lasă, dragă, se mai întâmplă, nu-i aşa? Doar n-o să ne omorâm cu firea pentru o căzătură! I se putea întâmpla oricui!

Conform ritualului olimpic resuscitat, îmbrăcate în vestale, o aşteptau în jurul scafiei, un creuzet metalic parabolic, prin intermediul căruia flacăra olimpică se aprindea direct de la soare, şase fete dispuse în cerc. În ciuda faptului că căzuse10, şi deci întârziase, mai trecu o bucăţică bunicică de vreme până ce soarele, cam ştirb la ora aceea, se îndură să-şi dea obolul pentru ca ritualul olimpic să fie respectat până la capăt. Prăjina de Preşedinte al comitetului olimpic tocmai se pre – gătea să zică a treia anecdotă, ca să mai bine dispună lumea, după ce-şi scărpinase pe rând obrazul cărnos, bine ras cu Gilette, creştetul capului şi-şi vârâse şi gheara unui deget mic (cu unghiuţă corespunzătoare)

Între gulerul ţeapăn al cămăşii şi gâtul scurt, când o rază de-a lui încinse până la urmă metalul la temperatura optimă şi…

— Ekecheina! strigă un grup de bărbaţi docţi, un cor de bărboşi, în clipa în care creuzetul se aprinse, datorită căldurii solare, cu acel zvâcnet caracteristic al focului. Stadionul tresări încă o dată, ca cum11

un val uriaş, obraznic, s-ar fi ciocnit de el: bătăi din palme răsună –toare, tropăituri ca la horă, fluierături neacademice, de te asurzeau.

10 „Cacofonie. Scăderi stilistice nepermise” (Simona Popescu);

„Dragă, eu am corectat cu „deşi", dar îl ştii… n-are „savoir faire", e încăpăţânat".

(Mircea Petean, Cluj-Napoca), „Redactorul pudibond, respingând cacofonia, cu care autorul pretinde de altfel a nu avea nimic de-a face, a schimbat locuţiunea conjuncţională încheiată în „că „cu (ia te uită!…)

mai eufonicul „deşi", măcar că autorul pretinde într-un interviu nepublicat cum că cu (iarăşi!…) intenţia a pus el acolo ce-a pus…" (Cristian

Crăciun), Alexandru Vlad: „Dragă, tu vezi-ţi de drumul tău, ăştia care caută cacofoniile au o minte cacofonică", „Aâăi" (un grup de prozatori din Beclean).

11 „No comment" (Simona Popescu).

Maraton 19

Waltraud îşi apropie torţa de paraboloidul scafiei şi, înfigând capătul aprins în vâlvătaie (!), o înălţă deasupra capului. Din mâna ei o şterperli pur i simplu, cu fermitate şi iuţeală, de teamă să nu se mai întâmple, Doamne fereşte, vreo nenorocire, un zdrahon călos de la proba de lupte. Acesta sui cele patrusutecincizecişişase de trepte care conduceau până la un alt creuzet, cocoţat pe un trepied deasupra stadionului, şi unde avea să ardă flacăra pe timpul jocurilor. Pancratistul nu mai greşi şi flacăra, cu o vâlvătaie mult mai consistentă, crescu lângă cer, dezmorţită cu totul chiar din prima clipă.

Îndeplinindu-şi misiunea, pancratistul se întoarse spre public şi rămase acolo, sus, ca un stâlp în mijlocul vuietului interminabil, încruntat, mizantrop. Oare de ce-l aleseseră pe Alceste, înfumuratul ăsta îmbufnat? Te puteai întreba ce-ar face dacă ar avea la îndemână vreun mijloc (anthrax, gaze toxice etc.) să-i alunge pe toţi?! într-atât figurile vesele din jur îi păreau de nesuferit. S-ar fi putut, firește, să nu fie decât o impresie şi pancratistul să fi jucat un rol impus de organizatori. Şi-atunci ce simboliza? Fermitatea? Tenacitatea? Curajul inflexibil al

Marelui Erou al celor 12 munci? Ori, poate, de mai en piş, mârlănia?

La urma urmei, de ce nu? În definitiv, vi s-a întâmplat nu o dată:

ceea ce vă apare dulce şi luminos, altora li se arată amar şi întunecat ca dracu'. Şi invers, de bună seamă…12

În acest timp, urmărită de mii de perechi de ochi, deşirata de

Spiriduş, se moşmondi pe lângă catarg şi reuşi să înalţe steagul cu cinci inele şi inscripţia CITIUS, ALTIUS, FORTIUS.

— Şi-acum, acoperi tumultul glasul preşedintelui comitetului olimpic, a sosit ceasul jurământului. Vă rog să-mi permiteţi să rostesc jurământul de credinţă faţă de preceptele morale ce stau la baza întrecerilor.

Toată lumea să repete după mine:

— Jur! Jur că voi lupta din toate puterile, prin forţe proprii, fără să mă folosesc de mijloace necinstite, pentru a câştiga cununa olimpică pusă în joc spre gloria mea, a poporului meu, a umanităţii întregi! Mă voi strădui să fiu demn de idealul olimpic, curajos în faptă şi în gând, loial cu adversarii şi arbitrii, să respect spectatorii şi să iubesc mai presus de orice culorile adversarului, ale adevărului şi dreptăţii!!" Azi suntem din nou fericiţi. Credinţa, Pacea, Onoarea.

Cinstea, Cutezanţa, Progresul şi Virtutea veche reapar în obşte. Se revarsă iarăşi Cornul abundenţei.

12 „Într-adevăr, de ce l-au ales pe cel încruntat?" (Paul Dugneanu)

20 Dan Grădinaru

În vreme ce lumea se apucase să intoneze cântecul „Strângeţi-vă mâinile cu toţii":

Tu, antic Spirit, duh etern, tu, creator a toate.

A tot ce e Sublim, Frumos şi Adevărul 13 în cetate.

Pogoară-te să străluceşti, cu limpedeaţi lumină.

În slava ta de pe pământ, ca-n slava ta divină!

faţa preşedintelui se lumină de un zâmbet uriaş, iar o palmă cu toate cele cinci degete răşchirate îi explodă în sus ca o petardă.

— Declar deschise jocurile olympice de la Olympia14! urlă el în microfoanele înghesuite în faţa lui cât putu de tare cu o voce chelălăitoaaare, de parcă cine ştie-cine, strângându-l de undeva, ar fi forţat sunetele să iasă nu prin gaura care e – totuşi – gura, ci printr-o pâlnie, având diametrul de să zic unu-doi milimetri. Şi cei mai vrednici

să câştige!!!

După hărmălaia asurzitoare de muzici, cântece (tribuna a doua intona, în mod nu cu totul surprinzător, „Imnul lui Apollo”), voci în extaz, ţipete, chiuituri, fâlfâieli amalgamate de porumbei şi guguştiuci, mă rog, tot tacâmul, se pare că entuziasmul nu mai cunoştea margini şi se lăţise peste tot ca o baltă – ierta-mi-se-va oximoronul? – infinită15.

13 „Urechea mea de poet s-a simţit un pic lezată şi mi-am permis să corectez altfel: „A tot ce e Frumos, Sublim şi Adevăr în cetate” (nu e mai bine? am respectat şi climaxul), dar mi s-a refuzat şi această mo –dificare” (Mircea Petean, Cluj-Napoca).

14 „Uite şi ce pleonasm!” (Mircea Petean, Cluj-Napoca). „Proclam deschiderea…

„Aşa e începutul formulei, dar, de fapt, ceremonialul nu-i respectat. E un mixaj, un amestec, uneori e chiar invers” (Dan Stanciu).

15 „Iar ăsta e, într-adevăr, un oximoron. „Baltă”, prin natura lui, cuvântul în cauză exemplifică un spaţiu, dacă nu redus, atunci mărginit, şi în combinaţie cu epitetul „infinită…” (Constantin Sorescu). „Nu, nu iertăm nimic” (catedra de limba şi literatura română de la Universitatea particulară „Spiru Haret”, prof. univ. dr. Vladimir Hanţă, prof.

univ. dr. Ghiţă Florea, prof. univ. dr. Mihai Ungheanu, prof. univ. dr.

Ion Dodu Bălan, prof. univ. dr. Mihai Diaconescu şi alţii)

Maraton 21

CAPITOLUL 2

„Neapărat să iasă un material bun. De fapt, nu eşti un începător.

Te pricepi tu. De-asta trebuie să-i cunoşti foarte bine, să stai în permanenţă între ei, să le pătrunzi în suflete, mă rog, să…” Hm, ce uşor e să dai sfaturi, ordine, dispoziţii – trase o concluzie inofensivă ziaristul, privind ca orice ins dezorientat, în gol, la furnicarul de oameni, vânzolinduse în toate direcţiile. Unii se îndreptau buimaci ca el, năduşiţi, prăfoşi, urmând docili ghizi spre cine ştie ce punct de interes incert, alţii îi cunoştea după mers sau pur şi simplu după priviri, după atitudineaveau, dimpotrivă, un scop bine precizat, chiar şi când stăteau locului, aşteptând ceva sau pe cineva. El unul n-avea, de

bună seamă, un plan minuţios stabilit. Şeful îi pusese biletele în mână, dimpreună cu acreditarea şi ridicase degetul mare până-n dreptul umărului, strângând, simultan, pumnul, adică, vezi, Doamne, să fie cu noroc, să-i iasă un articol a-ntâia. Ieri, deci. Iar de ieri până azi… Împachetări, fuga la… câteva liste. Binoclul, reportofonul. Abia dacă apucase să facă un pic de ordine în hârtii, agende, calendare. Cu ce să începi? De unde să prinzi, între degete, cu fermitate, firul de aţă? Ai fost trimis să rela – trezi exclusiv despre proba de maraton şi până la start mai sunt numai două zile. Nu mâine. Poimâine. Nu era foarte puţin, dar nici foarte mult. În lipsă de ceva mai bun, fiindcă încă nu se simţea presat de timp, Z16, o clipă, îşi verifică acolo, în mijlocul acelui du-te-vino de furnicar, lista de concu renţi, cu numerele de concurs şi numele fiecăruia. Să stabilească un contact cu participanţii la probă, fireşte, nu era mare scofală. Arăta blocnotesul, pixul, întindea sub nas până la urechi, o gură amabilă: „Sunt de la… Un interviu… Desigur, în exclusivitate, he-he”. Joacă de copii şi cunoştinţa propriu-zisă, şi cronica cursei, însă de data aceasata parcă-i venea cumva peste mână, nu prea

16 „Z nu vine de la Ziarist. Z este Timpul, este alegoria, personificarea timpului. Se poate observa şi felul cum se apasă pe pedală înaintea de apariţia iniţialei Z. Chiar înaintea ei apare cuvântul „timp”, puţin mai încolo apare scris cuvântul „clipă”. În general, pe măsură ce se apropie caligrafierea acestui Z, se poate remarca îndesarea unor noţiuni relative la timp: zile, calendare – ce rost are acest cuvânt în context? niciunul –, ieri, azi, mâine, poimâine” (Diana Adamek).

22 Dan Grădinaru ştia cum… – niciodată nu mai relatase un maraton. Scrisese, ce-i drept, despre distanţele scurte. Totuşi, deşi era vorba tot de alergări, preface – rea distanţei nu însemna că poţi face, automat, o simplă extrapolare.

Se impunea a fi folosită o altă tehnică de abordare a sportivilor, o altă metodică de decupare a cursei, fiindcă aceasta avea dispuse în alt fel momentele culminante, punctele mai delicate, ritmurile17. La o alergare scurtă numai ce băteai din palme de câteva ori – şi gata! Era nevoie de o atenţie încordată, de un efort de concentrare îndelung

exersat pentru a cuprinde totul, izbucnirea din cele câteva clipe de tropot. Unii şi închipuie că ar fi simplu, eee, cine nu poate! da' ia încercaţi, chiar, zău, să mergeţi pe-un stadion, ia aşezaţi-vă undeva într-un punct al ovalului – chiar credeţi că te poţi aşeza oriunde? urmăriţi o asemenea întrecere, şi-apoi apucaţi-vă să povestiţi ce-aţi văzut. O să vă daţi repede seama că una-i închipuirea, alta realitatea. Mă rog, nu-i vorba de scuze, e vorba că maratonul, dimpotrivă, având în vedere însuşi faptul că se desfăşura practic în afara stadionului, că la el publicul se dispersa de-a lungul traseului, nu puţine fiind şi clipele în care spor – tivul alerga de unul singur, confruntându-se doar cu cronometrele şi cu propria, omenească, slăbiciune, pretindea un număr de exigenţe noi, necunoscute, şi nu prea ştia, decât din intuiţie, cum să procedeze.

Iar intuiţia, desigur, o fi ea intuiţie, o fi ea clarviziune, al şaselea simţ, cum se mai zice popular, însă în lipsa adecvării ştiinţifice ferme pare insuficientă, nu? deşi, sunt unii care cârtesc că, vezi, Doamne, intuiţia aşa şi pe dincolo… ar fi chiar… şi ce s-o mai lungim, n-avea nici chef nici poftă. De ce, adică, să fie el la maraton, cea mai lungă probă şi ultima pe deasupra?? Şeful era nemulţumit de ceva? Nu se ştia nici vinovat, cu atât mai puţin dator în privinţa asta, adică a unei eventuale

„Pedepse", intuiţia sărmana chiar că nu-i spunea nimic, da' nimic, ştii…18

Poftă. Chef. Poftă, da, că tot vorbim despre poftă, pofta vine şi mâncând… De parcă i-ar fi dat peste nas, chiar acum îi venea în întâmpinare, ca un semn bun, Helena, număr de concurs „După zero?" (aşa

17 „Limbajul e fluent, reportericesc-sportiv" (Mihail Gălăţanu); „Pierre de Coubertin dixit: Fără sport, tineretul se atrofiază într-o formulă pur intelectuală" (Ioan Es. Pop); „Mi se pare şi mie că găsim, pe alocuri, cum zice Barthes, „le plaisir du texte" (Adriana Babeţi).

18 „Cu cine o fi vorbind aici? Bate câmpii!" (Constantin Sorescu)

stătea scris cu litere roşii pe tricoul alb, sută la sută bumbac, inclusiv semnul de întrebare dublu faţă de înălţimea literelor). Îi reţinuse numele din pricina numărului caraghios, cel mai caraghios

probabil dintre toate. O fată năltuţă bine, o bruneţică care se făcea bălaie din când în când, şi-atunci se recomanda Helen, încât te mai şi încurcai, □ uşor acvilină, cu tenul măsliniu al sudicelor 19, unde soarele arde mai multe zile pe an decât oriunde, plină de vino-ncoa': ochi mari, tiviţi de-un şir de gene, măi ce gene! dacă nu exagerat de lungi, atunci dese şi cu tulpina groasă, gură moale, umedă, chemătoare, şi-un nas, Doamne ce nas şi ce nări, numai draci fata asta! Atenţie, băieţi! He-he… Era o fetiţă frumuşică foc, Helena/Helen asta, ce s-o mai lungim… (dar nici s-o scurtăm…) Uite cum se strecura nu foarte grăbită, din contra, chiar agale prim mulţimea care fie îi arăta hexagoanele dosurilor, fie trapezele piepturilor.

Treceau în sus şi treceau în jos toţi cei ce-au participat la spre – tacolul dat în onoarea redeschiderii întrecerilor, a participanţilor şi spectatorilor deopotrivă, părinţi şi bunici, spectatori şi oficiali, copii şi tineri, cu gumă de mestecat în gură făcută beşici, fete în maiouri20 albe şi galbene, mulate pe sâni de toate formele, fuste albastre, învoalte, dezvelind pulpe, mai în formare, mai în pârg, alţi băieţi în tricouri negre, roşii, verzi, râzând prosteşte, fiu ierând strident, ţistuind, epiderme faciale numai coşuri, înroşindu-se brusc ori palide de parcă ar fi stat în fundul unei peşteri o sută de zile, însă pe Z nu-l mai interesa nimic din toate astea, nu mai avea ochi decât pentru Helena.

Când fata fu la doi paşi, Z îşi înclină capul, servil, şi privirile i se umplură de o lumină pe care femeile o recepţionează atât de bine:

admiraţie neprecupeţită, interesată.

— Salut!

— Salut, răspunse Helen, puţin surprinsă de abordare, cum era şi cam mioapă (chiar nu-l observase pe Z proţăpit în mijlocul drumului)

şi-un zâmbet binevoitor totuşi îi acoperi, ca o cremă, faţa. Cu umeri laţi şi compacţi, zdravăn, cu părul ondulat şi-o voce dulce, Z

putea să însemne ceva… mai mult decât un vis într-o noapte.

— „Născându-se a avut sărăcia ca soră de lapte".

Asta ce mai era? Fruntea fetei emitea supoziţiile în ordinea:

vreun antrenor? Preşedintele comitetului olimpic? Tu? Cine atunci?

19 „Helen reprezintă culorile Greciei la maraton” (Florin Şlapac).

20 „Maiouri!” (Simona Popescu).

24 Dan Grădinaru

— N-ai ghicit. Herodot21.

— A, făcu ea, dezumflându-se treptat, şi cu acea ignoranţă în materie specifică unei largi categorii de femei, ignoranţă atât de plăcută unei largi categorii de bărbaţi.

— Un călător ca noi, lămuri Z, care ar fi dat tot ce-a scris numai ca să te cunoască.

— Mă găseşti aşa de slabă? 22 se interesă Helen, revenindu-şi.

— Nu eşti chiar „pulpeuse”, însă… pe gustul meu tot eşti. Ce faci deseară?

— Eu ştiu? Antrenamentul de după-masă şi deseară masa…

totuşi, ha-ha, ce-ţi veni cu…

— Şi la dans, nimic, nimic?

— Să mă mai gândesc.

— Nu te mai gândi deloc, ce să-ţi mai faci inutil riduri, o să le vină vremea, nu se admit refuzuri.

Helen îşi vârî capul între umeri, chicotind promiţător:

— Vai, ce insistent, aşa dintr-odată.

— Păi, cum altfel? şi, ca să fie şi mai convingător, cu ochii în ochii ei, ca un hipnotizator, Z o prinse uşurel de încheietura mâinii, fixându-i întâlnirea tot în joacă. Am să te-aştept la ring, la ora opt – încât Helen se roşi ca o puştoaică la prima invitaţie. Se desprinse tot uşurel, cum fusese apucată, şi, înciudată puţin că se zăpăcise într-atât, rosti, ocolindu-l pe Z:

— Salut. O să mă…

— Niciun cuvinţel, am spus.

— Ce om, îl mustră promiţător cu degetul Helen, ca pe copiii mici şi neascultători, dar „simpatici”, şi se îndepărtă, prudentă, mai aruncându-şi năsucul de vreo două ori înspre Z, să-i admire statura şi să-l studieze, bineînţeles, mai rozându-şi unghiuţele…

— Saluut, o petrecu Z cu privirile şi oftă ostentativ.

„Oare n-ar fi bine să… îl împunse cu cotul gândul cel

necuviincios.

Mai bine lasă, mai târziu", îi şopti gândul cel cuminte, târându-se câteva momente ca un şarpe sătul după umbra subţire a

21 „Te rog să verifici dacă propoziţia asta este în Herodot" (Virgil

Bulat). „Să verific în cele zece volume de istorii?" (Mircea Petean.

Cluj-Napoca)

22 „Şi actriţa Demi Moore... E moda celor 40 de kg". (Mariana Codruţ).

Maraton 25

lui Helen, apoi oprindu-se şi ridicându-şi capul, să vadă mai bine, fiindcă pe frumoasa Helen n-o lăsa să treacă mai departe un odofor, un creator de ode, cum s-ar zice, care se grăbi (Z prinse din zbor prin – mele cuvinte) să solicite:

— Mi-ar face plăcere să vă închin o odă în calitate de câştigătoare.

Helen se uită iar îndărăt la Z, cu sprâncenele ridicate a mare veselie (Z se prefăcu iute că vomează, scoandu-şi limba din gură şi cuprinzându-şi cu palma stomacul), după aceea îşi mută, izbucnind în râs din toată inima, pupilele neobişnuit de mari asupra odoforului.

— Asta nu depinde numai de mine...

— Dacă zeii ţi-au hărăzit atâta frumuseţe, precis că ţi-au hărăzit şi-un car de noroc.

— Oho. Ia te uită!

— De fapt, meriţi oricum o odă, fie că vei câştiga, fie că nu.

— Palavragiul! răsună atunci din spate (Z rămase ca o girafă cu gâtul întors) atributul de ruşine şi, astupându-şi un ochi din pricina soarelui, Z zări în dreapta, cu ochiul deschis, o fetiţă de vreo doisprezece – treisprezece ani, cu numărul de concurs 10623.

— Cum, şi dumneata concurezi? Eşti la maraton?? Tu eşti cea de care a vorbit preşedintele comitetului olimpic? se minună el instantaneu, nu numai cu voce tare, dar şi cu ochii cât cepele.

— De ce? Nu-s la modă câştigătoarele foarte tinere?

— Ba da, făcu Z, înghiţind în sec, ba da, însă mă gândeam că...

dar…

23 (1) „Nabokov: „Lolita, or the Confession of a White Widowed Male”:

„She was Lo, plain Lo, in the morning, standing four feet ten în one sock. She was Lola în slacks. She was Dolly at school. She was Dolores on the dotted line. But în my arms she was always Lolita” (Ion Bogdan

Lefter); „Spiriduş simbolizează poporul român, nu-i aşa?” (Simona

Popescu); „După anul 106, aşa ar fi (Daniel Bănulescu). „Înseamnă că avem de-a face cu o alegorie” (Simona Popescu). „Dar de ce a ales pentru noi ca simbol o fetiţă de 12 ani? Vreun impuls pedofilic nabokovian?

Ce trăsnaie se mai ascunde şi aici? Să mai vedem. Mai ţineţi minte când a citit la cenaclul lui Mircea Martin „Întâmplări pe drumul mătăsii” Biluţe şi-alte chestii ca să ne ducă până la urmă cu detectivul

Hu cu totul pe alt drum decât ne-am fi aşteptat” (Daniel Bănulescu).

26 Dan Grădinaru

— Dar pentru maraton vrei să zici că nu sunt destul de bună.

— Cam aşa ceva… se scărpină Z în creştet, hotărât să n-o întindă cu minciunile.

— Asta s-o crezi dumneata. Câte turme de oi, câte vaci n-am mânat, n-am păscut, după câte gâşte n-am alergat şi… şi-apoi, ai auzit doar, copiii pricep mult mai repede şi au mai mult curaj.

— Mă rog, dacă zici, ciupi Z de coarda concilierii.

Deodată, fără să-l prevină, fetiţa se apucă să chiuie ca la ţară:

Iu în, iu-iu-iu.

Nu vă uitaţi că-s micuţă.

Iu în, iu-iu-iu.

C-am umblat la oi desculţă.

Iu în, iu-iu-iu.

Mi-o intrat spinii-n picioare.

Iu în, iu-iu-iu

Şi n-am putut creşte mare.

Iu în, iu-iu-iu24.

—!

— Îţi dau întâlnire peste două zile la cursă, poimâine dimineaţă, zise numărul 106 („Spiriduş", constată în sine Z).

— Şi mai devreme, deseară la opt, bâigui automat Z, scoborându-şi ochii mai atent de la faţa mică, de copil, la ochii negri ca cărbunele25, înfundaţi puţin în fundul orbitelor, la gâtul lung, de struţ, apoi la sânii relativ rotunjiţi, consistenţi, la şoldurile încă înguste (înguste şi nu prea), la picioarele lungi, subţiri, cu rotulele delicat topite în carnea încă adormită. Şi mai devreme.

— Salut, o imită perfect pe Helen numărul 106 şi o luă din loc ca un soldat.

— Salut, se întoarse după călcâiele ei Z şi ochii i se înţepeniră pe perechea aflată la câţiva paşi înainte.

Acum discutau de parcă se cunoşteau de când lumea. Z îşi scutură capul cum îi scutură un câine plouat blana şi-o luă din loc

24 „O Lolita rurală" (Ion Bogdan Lefter).

25 „Gata, ne-am obişnuit. Dacă e o marcă stilistică..." (Mircea Nedelciu)

spre... Unde naiba să se ducă întâi şi-ntâi? Peste două ceasuri (îşi consultă el ceasul) începea prima probă, alergarea de un stadiu, după masă era proba de diaulos. 106... Da... Spiriduş. Auzi cum a chiuit...

În regulă, îşi verifică el, totuşi, agale, agenda, şi, când îşi ridică fruntea din agendă, se trezi în mijlocul unui grup de bărbaţi în mişcare. De voie de nevoie, o apucă încotro se duceau aceştia.

— Ce rost mai are să pierdem vremea cu tot depozitul de fosile! (Johnny)

Spre muzeu se îndrepta o grămadă de maratonişti însoţiţi de antrenori.

— Dragă, mai trebuie şi puţină educaţie, puţin spirit! (Billy)

— Spirit, da, dar nu spirt. şi-apoi ce să faci cu spiritul când n-ai cu ce-ţi umple burta? (Armo)

— Ai răbdare, mâncăule, avem un program. Trebuie să-l res –

pectăm (Billy).

Înainte de intrarea în muzeul încadrat de un grup de măslini, cei doisprezece sau treisprezece bărbaţi s-au oprit înaintea statuii criselefantine a lui Zeus. Zeus şedea pe un tron cu sceptrul în mână, într-o poziţie jupiteriană caracteristică26. Statuia era într-adevăr grozavă. Înaltă cât toţi cei care îi dădeau târcoale puşi unul peste celălalt într-un turn ca la circ, avea un postament din granit roz pe care scria: ZEUS OLIMPIANUL, dedesubt FIDIAS şi o palmă mai jos, scrijelate, versurile romantice:

Je dure sans vieillir, existe sans souffrir;

Je ne sais cu'une chose impossible, mourir27.

Strălucea în lumina sfârşitului dimineţii, la 20 grade Celsius, de-ţi lua ochii: strălucea, dacă se poate spune aşa, fildeşul, strălucea aurul, străluceau culorile care acopereau cu un strat mustos (fuseseră recondiţionate şi ele) marmura albă de dedesubtul lor. Cât fildeş şi cât aur să fie? se întrebau cei pragmatici. Vai, şi câte pietre preţioase, nu sunt strasuri, încrustate, nu numai cu migală, dar şi cu ce risipă!

— De-aş avea la gât un colier cu câteva măcar! trebuie că visa sexul

26 „Zeus în poziţie jupiteriană", mi se pare complet suprarealist" (Dan

Stanciu, ricanând).

27 „André Gide, hélas" (Răzvan Voncu); „Nu, dragă, Victor Hugo, hélas" (Alexandru Cistelecan, Cis pentru amici).

28 Dan Grădinaru frumos, cu privirile jinduitoare una cu pietrele scânteind. „Ce picioare!"

Îşi zise şi Z, văzând-o pe Amoraş („număr de concurs 114!")

Intrând (tot) de una singură în muzeu28. „Bine, dar ăsta e curat chi – lipir!"

— Tu eşti?!? Nu se poate!! Pe unde mă-nvârt dau de tine! (mâini în şolduri).

— Ne cunoaştem de undeva?! (surpriză totală)

— Dar ne cunoaştem de totdeauna!! (râs „fermecător")

— Cum te cheamă, măi palavragiule? (surpriză amestecată cu bunăvoinţă) etc. etc. (un scenariu)

CAPITOLUL 3

— De ce puneţi mâna? Vă rog să nu puneţi mâna! Doar vi s-a atras atenţia. Dacă toată lumea ar proceda la fel, unde s-ar ajunge?

Ghidul, un tânăr nu foarte înalt, dar masiv, cu ochelari, un nas marcat de un monticul pe la jumătatea lui şi falca „tivită" vizibil pe marginea feţei de o umflătură suplimentarră (care făcea ca tot capul lui să semene cu o cască militară), pronunţa cuvintele rar şi tare (pentru asta şi fusese ales), dându-şi importanţă, fireşte pătruns de semni – ficaţia misiunii sale pedagogice29. Cu toate acestea, nu părea ros de ranchiună, crea şi impresia că zice şi el acolo aşa, pentru că asta-i e pâinea: să fie atent şi să-i mustre pe impii. Ca dovadă, îşi luă ochii albaştri repede de pe cei ce-şi lipiseră amprentele pe discul lui Iphitos, pe care sta scris „tratatul sfânt" cu spartiaţii, conform căruia orice ostilitate trebuia curmată pe durata întrecerilor, şi „recită", cu arţag studiat la oglindă, din textul mult ştiut:

— Acesta este, aşadar, Iphitos, inauguratorul jocurilor olimpice, într-un fel patronul nostru… Conform tradiţiei… Ar fi şi Pelops, regele

Frigiei, dar unii susţin că, mă rog, părerile sunt împărţite… Veniţi încoace, nu mai staţi împrăştiaţi peste tot. Aici îl puteţi admira pe

Choribde din Elis, primul laureat cunoscut. Îndesat, în picioare, ca

28 „Şi palindromul Amoraş e Roma (Simona Popescu), „Să fie vorba de o istorie alegorică a popoarelor europene, începând cu anul 1.000?"

(DanSilviu Boierescu)

29 „Ai citit ce-a zis Breban, că deasupra meseriei de scriitor o pune pe cea de pedagog. Asta e în linia Slavici" (Ion Groşan).

un sălbatic, cu un uriaş cap bărbos încoronând trupul numai funii de muşchi, Choribde se pregătea să-şi azvârle la pământ adversarul, suspendat, prin voinţa lui Choribde, în aer, cu capul în jos, copleşit, cuprinzându-i cu amândouă braţele şi cu ultimele rămăşiţe de putere o pulpă şi sprijinindu-şi aproape pudic (putea să-şi mai „supere" cu ceva partenerul?) genunchiul pe umărul învingătorului…

El se va bucura în veci de veci de faima de a inaugura un lung şir, incluzându-i în acolada lui pe pancratristul ?cogenes din ?asos… Aici îl puteţi admira în chip de copil precoce, cum smulge de pe soclu, ca pe o pană, statuia lui Zeus, protectorul insulei natale, pentru a proba cu puterea exemplului forţa sa nemaipomenită, incredibilă… pe pugilistul Diagoras din Rhodos… Observaţi, vă rog, cum sculptorul i-a pus în evidenţă pumnii, care concurează în dimensiuni cu capul… Iar muşchii aceştia sunt Varasdate, armean de origine, primul barbar învingător la Olim – pradă, din ceea ce se cunoaşte până în prezent, în chiar ultima mani – festaţie sportivă… S-ar zice că dacă ne aflăm într-o epocă de decadenţă, ar trebui ca şi arta să se găsească în suferinţă, însă nu, statuia este de o eleganţă a proporţiilor, de o strălucire a concepţiei într-atât de incontestabile, încât suntem trimişi cu gândul înapoi, la cele mai desăvârşite creaţii ale epocilor anterioare…30 Pe Arrichion din Figalia.

30 „Păi, sigur, aici autorul scrie, printre rânduri, pro domo sua. Doar a susţinut în „Caiete critice" ideea că în anul 1996 şi-a făcut apariţia o nouă generaţie literară, care nu are de-a face nici cu optzecismul, nici cu nouăzecismul, şi pe care, de altfel, le contestă estetic în „Istoria literaturii române – în anul 1996", a sa, publicată fragmentar în 1997. Acolo îl ironizează indirect pe L. Ulici pentru conceptul de generaţie decenală şi mai ales fiindcă Ulici se pune pe sine, vrând-nevrând, în coasta criticilor din generaţia lui Nichita Stănescu. Pentru el, şi s-ar putea să aibă dreptate din perspectivă istorică, optzeciştii stau alături de poeţii de la

1855, de cei de la 1900, de generaţia lui Eliade şi Cioran" (DanSilviu

Boierescu); „Şi Dan Petrescu a negat existenţa unei generaţii 1980, care s-ar putea opune/juxtapune valoric (estetic) generaţiei 1960 a lui Nichita

Stănescu" (Mariana Codruţ); „Şi eu am negat!" (Petru Cimpoieşu); „Dar de ce a ales tocmai anul 1996?" (Valentin F. Mihăescu); „Fiindcă în 1996

şi-au publicat cărţile mai mulţi autori, între aceştia şi el. Şi fiindcă în

1996, mai susţine, s-a terminat la sfârşitul anului tranziţia politică, după ce, prin 1994, s-ar fi încheiat şi aceea economică. Oricum, în ceea ce

30 Dan Grădinaru cel dintâi care s-a supus sfaturilor unui antrenor –, îl vedeţi întins la pământ, însă nu-i doborât de efort, cum v-aţi aştepta, ci de moarte, după ultima sa victorie. O scenă impresionantă – moartea nu-l înspăimântă, Arrichion ne apare chiar vesel – şi pentru cel mai indiferent contemplator… Aici îl aveţi pe vestitul Kapros din Eleea. A

fost primul muritor, după Hercule, care a obţinut în aceeaşi zi victoria

(I) la luptă şi la pancraţiu. În anul minus 212, firește, o dată de reţinut.

N-avem niciun luptător printre dvs? Niciun pancratist? Numai mara – tonişti… Înţeleg… Orice luptător ar trebui să cunoască această dată.

Ni se împuie capul cu atâtea, şi să n-o ştim pe aceasta mi se pare…

Cum spuneţi? O ruşine, da-da, nu-i deloc exagerat… şi dumneavoastră

— Pentru ce râdeţi? ce găsiţi de râs în toată treaba asta?

Ghidul trecu, foşnindu-şi îmbrăcămintea de epocă (totuşi, blugii se vedeau foarte bine pe dedesubt, jos, netiviţi), în sala de alături.

Grupul celor treizeci-treizeciicinci de vizitatori se fragmentă din nou pentru câteva momente pe urmele lui. Z, aţă după Amoraş – singurică, aşa o bucăică (dulceaţă)? – găsi cu cale că a sosit clipa potrivită.

— Sunt de la ziarul sportiv, îşi drese el vocea, persuasiv, lângă tâmpla lui Amoraş. O să relatez despre proba de maraton. De ce-ai venit la muzeu?

— Mm? ce spuneai? întinse fără convingere Amoraş o ureche în direcţia şoaptelor. Mă cam doare capul.

— Întrebam cu ce scop la muzeu?

— Zău că mă cam doare capul şi dumneata am impresia că te ţii de prostii, îl „mustră” Amoraş, tot fără să-i acorde atenţie.

— Sunt angajat la ziarul sportiv, fac un reportaj amplu, am să transmit cursa de maraton.

— Da? Nu mai spune! păru abia atunci Amoraş că se trezeşte şi începu să-şi potrivească, cu un gest reflex, zulufii, înviorându-se subit şi, în acelaşi timp, scuzându-se: N-ai picat bine, zău că nu sunt în apele mă priveşte, oscilez, dacă să mă consider şaizecist sau două miist (aprobare din partea lui Marius Ianuş şi Dan Lungu)" (Daniel Cristea-Enache);

„Cum, zice că nu mai suntem în tranziţie economică? Pe ce se bazează" (Ion Bucluca); „Iar în 1996, am fi intrat, cosmic, şi în Era Vărsătorului de Apă, era progresului universal şi a fraternităţii" (Urania);

„Chiar aşa? Şi cu optzeciştii cum rămâne?" (Magda Cârneci-Ghica);

„Dar cu noi, nouăzeciştii?" (Cătălin Ţârlea)

mele. Am o indispoziţie. Căutam un loc liniştit… Trebuie să-mi dau nişte palme, izbucni ea în râs, plesnindu-se într-adevăr peste obraji.

Hi-hi-hi. Aa. Cum arăt? Mai bine?

— Foarte bine, zâmbi larg Z, studiind-o acum nu din profil, ci din faţă (nu greşise deloc, abordând-o).

— Eşti un mincinos, un mincinos şi un linguşitor, da' mie-mi plac linguşitorii. Ce vrei să ştii? De unde să încep? Te-ar aranja o bio – grafia scurtă sau aia lungă…? Hai, invită-mă la o cafea.

— Acum?

— Da' când?

— Păi… nu vrei… muzeul?…

— Gata, taci, te-am ghicit. Eşti un zgârie-brânză. Vrei să plătească femeia şi tu să te fofilezi!

— Da' de unde!

— Hai, întreabă ce-ai de întrebat. Sunt un pachet de nervi.

— Cum? Cu două zile înainte de concurs?

— La mine ţine mai mult. Nu pot să dorm, nu mănânc nimic, slăbesc, mă prăpădesc pur şi simplu.

— La prima vedere nu s-ar fi zis că eşti aşa…

— Dragă linguşitorule, dacă e să te învăţ eu meserie, nu ţi-ar ajunge toate… toate cuvintele.

Amoraş vorbea tot mai tare, uitându-se fix la el şi făcându-l pe

Z să se întrebe: „Femeia asta e sănătoasă sau e nebună?" Noroc că sesizase şi ea căutătura aspră a ghidului oprită asupra lor.

— Gata, tăcem, suntem cuminţi, promise Amoraş31.

— Sunteţi toţi?… Această statuie o reprezintă pe Kynisca, fiica lui

Archidamos, prima femeie biruitoare la jocuri…

— Nu va fi şi ultima! strigă Amoraş, făcând ochii mici şi încreţindu-şi gura de veselie.

31 „Amoraş are totuşi bun-simţ. Voi, bărbaţii, sunteţi…" (Denisa Comănescu);

„De ce n-ai curaj să-ţi duci vorba până la capăt?"

(T.T. Coşovei); „Nişte îngeraşi, nişte iepuraşi, nişte… lua-v-ar dracu'!"

(Saviana Stănescu). Cât Zozo vorbeşte. T.T. imită îngeraşii, iepuraşii.

„Făcând" aripioare, urechiuşe, scâncind ca un căţeluş, iar în momentul în care, mă rog, „dracu'" face o figură „stupefiată", fără glas, cu ochii numai albul acestora, cu gura larg deschisă, genul „Chiar în halul ăsta?

E posibil??", Saviana şi Denisa dau din mână a lehamite.

32 Dan Grădinaru

— …o vedeţi la proba de care, în ţinuta proprie concurentului decis să se încoroneze. Pe soclu scrie simplul: Kynisca. Nimic de prin – sos. Austeritate, simplitate, forţă de sugestie.

Austeritate, da, simplitate, sigur, forţă de sugestie, poate.

Unde-i vedea ghidul ţinuta de învingătoare? Multe statui semănau între de aproape ca două picături de apă. Poate că puse în alte locuri şi vopsite (mai toate statuile erau, de fapt, complet lipsite de vopsea), cum se zice că fuseseră cu o mie de ani mai înainte, arătaseră cu totul altfel. Dar aşa, îngrămădite laolaltă sub acelaşi acoperiş – piatră şi numai piatră. Mai curând, afară de îmbrăcămintea sumară,

semăna cu o femeie cicălitoare, din acelea care scot mustarul din om, care se pregăteşte, ba nu, care chiar îşi ceartă bărbatul pentru cine ştie ce născociri muiereşti. Gelozie, bani, cunoaşteţi.

Z ţistui.

— Nu crezi?

— Ei, cum să nu cred!

— Sst, îşi lipi degetul de buze Amoraş (îşi tăiase un breton ca fetiţele de clasa-ntâi şi-şi legase şi nişte pompoane ca la păpuşile Barbie).

Iar se uită la noi. Să fim cuminţi cinci minute.

— Iată-l pe triastul Polites din Keramos, câştigător la proba de un stadiu (192 m.), diaulos (bistadială) şi dolichos (24 de stadii), des – fă şurate toate în aceeaşi zi. Până şi Pausanias a scris că „a făcut ca alergarea cea mai lungă şi cea mai dificilă să pară cea mai scurtă şi cea mai rapidă"... Polimestor din Milet întrecând un iepure... Tisandos, fiul lui Cleocritos, cel ce a repurtat supremaţia la pugilism în patru olimpiade consecutive... Alergătorul de dolichos Argeas din Argos, după ce a obţinut victoria n-a mai stat să aştepte şi, în aceeaşi zi, a făcut drumul, lung de şase sute de stadii, dintre Olympia şi Argos, pentru a-şi anunţa concetăţenii de izbândă... Iată-l şi pe Leonidas din

Rhodos, „cel iute de picior" ca Ahile, cel mai însemnat dintre aler –gători, învingător de doisprezece ori la jocurile olimpice... Ha-ha, se amuză de unul singur ghidul (se apropiase de un exponat în forma unei mingi). Vedeţi bila aceasta? Cântăreşte exact 143 de kilograme.

Mm, ia să văd, ştie cineva? Ce credeţi că reprezintă?... Nu ştiţi?... De ce nu ştiţi? Bine, am să vă spun tot eu. Atât a ridicat Bibonnu, nu

Bilan, acela a fost altă persoană32, vă rog să lăsaţi glumele deplasate

32 „Bilan a fost primul negru care a trecut la mahomedanism" (I. Simuţ).

Maraton 33

vă traduc imediat: „Bibon a ridicat această piatră deasupra capului cu o singură mână" (se auziră fluierături admirative şi, firesţe, exprimate cu voce tare, gândurile obişnuite în asemenera împrejurări: „Cum o fi ridicat pietroiul? Păi avea o mână cât o tavă! Ne permiteţi şi

nouă să încercăm după ce daţi colţul? Cine i-o fi pus-o în palmă? Şeful co – mitetului olimpic?", „E propagandă, bla-bla, chiar credeţi toate au – relile astea?" etc.), la una din întreceri. Un record nedepăşit. Şi gândiţi-vă că se poate ca pietroiul să fi pierdut din greutate. Specialiştii nu s-au decis încă… Era mai greu? Era mai uşor?

— Era mai uşor, îşi dădu cu presupusul un flăcău năltuţ (Gavno), cu armonica de gât, alb-alb la faţă, cu ochii albaştri-albaştri şi cu o ştreafă de pistrui lipită de nasul cârn şi oleacă sucit înspre răsărit.

— Era mai greu, îl contrazise un altul (Hai-hui), de lângă el, deopotrivă de statură, mutându-şi privirile de la bila de piatră la armonică şi de la aceasta iar la pietroi (era tot un băiat bălai, cu gura până la urechi chiar şi când trebuia să tacă; dacă aşa i-o croise mama natură, păi nu? ce să facă?…).

— Şi, în fine, îşi reluă monologul ghidul, fără să se sinchisească de întrebările şi comentariile năstruşnice, priviţi-l pe Milon din Crotona, faimosul luptător, de şase ori laureat la Olympia, nemurit cu aceste cuvinte de Pindar, tebanul: „Dacă nu i-a fost cu putinţă să se înalţe până la cerul de culoarea cenuşii victoriile sale de la Olympia şi de la celelalte jocuri sacre i-au adus întreaga fericire pe care ne este îngăduit s-o sperăm".

Cei rămaşi în urmă, mai puţin interesaţi, profitau ca să mai schimbe oarece opinii.

— Unii se pocăiesc numai pentru că vine anul 1.000. Asta nu-i conduită morală. Ăsta-i fariseism. Slăbiciune. Văd că oamenii erau oameni, vreau să zic nu purtau coarne de cerb, şi pe atunci, şi nu mai aveau nevoie… De ce au renunţat la starea lor? Vreau să zic, e prea tare? la fericirea lor…

Cel ce vorbise purta numărul 500; se numea Sean33.

Antrenorul lui, în stânga, dădea din cap, aprobator.

— Şi asta numai ca să încheie pe stânga, nu pe dreapta. O

Încăpăţânare tipică, observă Sean, strângându-şi buzele subţiri, de ins decis34.

33 „Irlanda!… Eu am zis mai întâi" (Cătălin Ţârlea).

34 „Eu ştiam că arată răutatea" (Simona Popescu Ioanei Pârvulescu).

34 Dan Grădinaru

— N-ar trebui să stăm cu mâinile în sân, puse paie pe foc Billy

33335, o prăjină cu plete blonde pe umeri ca o fată, surprinzător de suplu pentru inițimea lui ameţitoare.

— Unii gândesc aşa: „A fi… înseamnă a fi civilizat, a fi modern".

Nu-şi dau seama că e o chestiune stupidă, copilărească. N-au fost capabili zece veacuri încheiate şi-acum gata, poftim, peste tot prozeliţi, peste tot convertiri. Nu, zău, mai bine păgân înapoi, decât… (ăsta era Fazil)

Antrenorul lui Billy 333, fratele geamăn al acestuia, o voce fonfăită, sub mustaţa roşcată, oftă semnificativ şi clipi des din genele scurte de parcă oftând şi-ar fi tulburat automatismul clipitului (şase-şapte mişcări de gene pe minut).

— Mai tăceţi şi voi, rosti Sean printre dinţi, ciorapi verzi trei-sferturi, ştampilându-l cu privirea pe Billy, atenţionându-i pe toţi, după exemplul ghidului, şi c-un: „Acum v-a apucat?"

Billy nu se putu totuşi abţine să nu adauge:

— Mie îmi place că ne-am întors în trecut. Mă simt ca peştele în apă. Şi, ca probă, Billy 333 începu să fredoneze:

Twenty-four men on the Dead Man's Chest

Yo-ho-ho, and the bottle of rum!

legănându-şi uşurel capul la dreapta şi la stânga.

— Mie nu, declară, când încetă Billy, unul care se recomandase

Johnny-be-good, pe scurt Johnny, din Albert Cuyp36, cu cercei în lobii ambelor urechi şi tatuaje cu lilieci.

Cu tricouri albe ca spuma laptelui, giumbuşlucarii „E-prea".

Hopa, Hai-hui şi Gavnea (toţi patru aveau, de parcă erau fraţi gemenideşi nu semănau nici piculeţ între einumărul 247) formau un cvartet distinct, mereu glume, mereu gata de şotii37. Băieţi buni. Purtau o

35 „Bătrânul Albion!" (Gabriel Gafiţa)

36 „Asta e cea mai mare piaţă din Amsterdam, e „Cartierul Latin" de-acolo".

(Mircea Cărtărescu); „Oare de ce nu-i place? Fiindcă e gay? În anul 1.000 nu existau poponari?" (Ion Mureşan)" Dragă, în

Amsterdam.

40 la sută sunt gay" (Cărtărescu)

37 „Numele lor sunt nişte obscenităţi ruseşti" (Nichita Danilov); „Hai

Maraton 35

coadă pe spate, deosebindu-se de fetele de la ei, care legănau pe umeri două. Se pişcau în spatele lui Billy ca nişte adolescenţi proşti.

Inventaseră ceva şi chicoteau înfundat. Johnny îi curentă cu privirea şi pe ei de câteva ori. Chiar! Pentru ce râdeau? imitau oarece? îşi bă – te-au joc de oarecine? îşi aminteau de vreo porcărie oarecare? Semănau cu surdo-muţii prin limbajul secret şi cu circarii prin pitorescul de iarmaroc aghesmuit cu o leacă de votcă din sacrosanctul Petersburg

(mai îmbrăcaseră şi nişte pantaloni groşi (!) şi jerpeliţi de pâslă şi-o rubaşcă neagră, încinsă la mijloc cu o funie de carpen pe post de curea (anul 1.000, păi nu??), unul mai de plâns decât celălalt). În antiteză, grupul fetelor din nord, format din „surorile" Gunhild, 1 – număr de concurs 826 (mama surororilor, de fapt, dar îşi păstrase juneţea în multe privinţe, 2 – număr de concurs 995 şi 3 – numărul de concurs 100038, se arăta pătruns de cele văzute şi păstra o atitudine reverenţioasă, de bună-cuviinţă, când se apropiau de vreun monument salvat din catacombele secolelor, indiferent dacă era vorba de reprezentările primilor învingători (adunaţi în săliţa următoare):

Pataikos din Dyme la cursa de iepe, Pagondas din □eba – la cvadrige.

Onomastos din Smirna – la pugilat, Lygdamis din Siracuzala pan – craiţu, Krauxidas – la cai, Hipposthenes din Sparta – la lupte-copii.

Hippomachos din Elida – la pugilat-copii, Euagoras din Eleea – la bige.

Eirybatos din Sparta – la lupte, de statuile din lemn de chiparos ale pugilistului Praxidamas din Egina şi din lemn de smochin a pancratistului

Rheixibios din Opunt, cele mai vechi din Olympia, înghesuite între statuile de marmură ale lui Phormion din Halicarnas şi Eupolos că nu cred" (Doru Mareş) „Ştii ruseşte?" (Nichita Danilov); „Dar nu pot

fi Rusia. Ce e 247?" (Ion Bucluca); „247 ori 4 fac 988, anul creştinării Rusiei, e simplu" (Nichita Danilov); „Bun, şi de ce patru?

Rusia, Bielorusia şi Ucraina, adunate, fac trei. Mi se pare că exageraţi cu decriptările astea à la Nostradamus" (Ion Bucluca); „Da' Moldova ce-i, fraţilor?" (Danilov) „Incultule! Antipatriotule! Vadimistule!"

(toţi, care mai de care) „Ho, că mă refeream la Transnistria lui Smirnov".

(Danilov) „Antihristule!" (T.T. Coşovei) „Transnistria nu-i tot

România, boule? Ce te-a învăţat la şcoală?" (I.T. Iovian) „Hai, bă, învăţaţi voi de Transnistria la şcoală!... Nu mai vorbiţi prostii!..." (Nichita

Danilov)

38 „Astea-s fiicele nordului" (Mihail Gălăţanu).

36 Dan Grădinaru din Tesalia, cei dintâi spotivi amendaţi de hellanodici pentru corupţie, pe culoarul ce ducea la unica incintă rotundă a muzeului, adăpostind

Doriforul şi Diadumenul lui Policlet, Alergătorul şi Discobolul lui

Miron – în firește, copii romane. Nici Miesko – 39 966 nu-i băga în seamă pe giumbuşlu cari (în mod surprinzător, ghidul n-avea nimic de spus), dar, cine avea ochi ca să vadă, sesiza că aproape ostentativ stătea cu dosul la ei. Orice comentariu era (aproape) de prisos. Unde-s mai mulţi laolaltă – gata – şi prieteniile, gata – şi duşmăniile. Oare de ce nu gândim cu toţi la fel: aşa sau altminteri?

— Pentru că omu-i om, îşi şopocăi antrenorul lui Sean tautologia la urechea lui Sean. Fetele astea au carte şi bun simţ, la ăştialalţi le mai trebuie.

— Da, e o explicaţie, răspunse, prinzându-şi de cot antrenorul40, elevul, atent în direcţia lui Billy.

— Am fost un nătărău c-am venit încoace. Să-mi fie învăţătură de minte să mă mai amestec cu turma, îşi promise Sean, luându-şi angajamentul faţă de sine însuşi ca pe viitor, până la cursă, să stea re – zervat, deoparte, nu în mijlocul „oportuniştilor" de ultimă oră.

— Şi-acum o să pătrundem în ultima sală, vreau puţină atenţie, vă rog să încetaţi cu vorbitul, toată lumea să se adune, o sală extrem de

modernă. Este vorba că… poftiţi, poftiţi… statuile au fost confec –ţionate, conform unui procedeu revoluţionar, din ceară. Da, da, sigur că da. N-are rost să… Cu atâtea lumânări, pentru economie şi având în vedere şi ineditul…

39 „Polonia!" (Florin Iaru, Cătălin Ţârlea, Ioana Pârvulescu, Mircea

Nedelciu, Florin Şlapac, Dan – Silviu Boierescu, T.T. Coşovei, Iova.

Sorin Preda, Cristian Teodorescu, Hanibal Stănciulescu, Cochinescu.

Daniel Bănulescu etc.)

„Mda, Mieszko, conducător al Poloniei între 960 – 992, începe să devină previzibil. S-a botezat în 966. Încins în pieile unor animale sălbatice, la Gniezno, capitala lui cu „castele" de lemn, ce şi-o fi zis? Decât barbar mai bine roman ca Charlemagne. Avea stejarii lui sacri, dar a preferat să se boteze şi să devină creştin, punând în cumpănă raţiunea înaintea sentimentului. N-ar fi ajuns şi el ca boruşii ori ca alt trib slav, condamnat să-şi piardă definitiv identitatea?" (Ion Simuţ)

40 „Asta-i după James Joyce: Uite, în Ulise: „Domnul Bloom o strânse uşor de cot să-i atragă atenţia" (vol I, p. 187, ed. 1984), (Marius Jucan)

Maraton 37

— Frumos! Deosebit! se minunau vizitatorii, ca vrăjiţi, îmbulzindu-se să intre şi în ultima sală. Magnific! Totul părea pur şi simplu ca-n viaţă.

Şi nu era vorba doar de statuile propriu-zise, dar şi de veşminte, de accesorii.

Cum Dumnezeu de izbutiseră să facă o asemenea minunăţie?

Când paznicii traseră toate perdelele şi lumina de-afară invadă, supunându-se (cu aproximaţie, fiindcă ea nu voia şi pace să se supună până la capăt, ha-ha) principiului vaselor comunicante, lumea începu să se dezumfle puţin.

Era frumos, era foarte frumos, însă…

În centrul sălii se găsea, înfipt într-un soclu de marmură, un singur agonothet, în mărime naturală. Asta constituia prima surpriză,

căci ar fi trebuit să fie zece. A doua surpriză o reprezenta înfăţişarea lui propriu-zisă. Bine, dar fruntea strâmtă, „încăpăţânată", părul ondulat, urechile ca nişte corniţe de ied, sprâncenele în forma literei A

(fără beţigaşul orizontal, firește), cu unghiul obtuz de 150 de grade şi cu piciorul exterior al literei de trei ori mai înfoiat decât picioruşul celălalt, dinspre rădăcina mare a nasului coroiat, gura uşor asimetrică, cu buza de jos, lacomă, materialistă, vizibil răsfrântă în afară, bărbia voluntarătoare îl arătau (să vezi şi să nu crezi) pe însuşi preşedintele comitetului olimpic!! 41 Oare nu era prematură această complimentare?

Şi Nero strânsese 1808 coroane de învingător, pornind de la una singură… E drept că… şi cu toate acestea?!

Cu toţii schimbau priviri, îşi dădeau cu coatele, iar vreo doi-trei comentau această nedreptate de parcă ar fost singuri.

Pe laturile sălii se mai găseau un auriga (vizitiu) mânând o bigă

(car tras de doi cai) mai-mai să răstoarne lumea. Un anabatai (atlet acrobat) reuşise, totuşi, să se urce din viteză, în bigă, iar un aprobatai

(acrobat), în acelaşi mod, să coboare. Culmea! şi auriga semăna leit cu onor prezidentul.

— Două coroane! exclamă Billy.

Alături de auriga – un alor, apoi un gymnast, apoi un dactyl, un gimnasiarh, un pedotrib, un rabduh cu vergelele inevitabile, mai departe un cheirosof etc., deosebiţi – toţi numai prin veşminte şi, vag, prin ţinută şi gesturi. În rest, faţa tuturor împrumutase trăsăturile…

Foarte curios lucru!

41 „De ce l-ai ales pe Nicolae Ceauşescu ca model? Ca notă a lumii pe dos? Ca să irite vreun personaj? Pe care?" (Ion Bucluca)

— 12 coroane! 42 termină de numărat Billy, sarcastic.

Pe când tulburarea părea c-o să le ia minţile la mulţi, dar nu tuturor43, adică de ce prezidentul, şi nu eu sau tu sau el, sau mă rog, în fine, nu de douăsprezece ori, că doar… un glăscior argintiu izbuti să facă linişte pentru o clipă.

— Poftim? întrebă ghidul pentru a mai acoperi larma şi a păstra

un rest de demnitate decibelică obligatoriu.

— Şi ăsta cine mai este? se interesă a doua oară Spiriduş, chi – cotind înaintea capului cocoţat pe un cilindru din lemn de smochin, lung de circa doi metri, uitat într-un colţ, al unui bărbat, al cărui nume nu era trecut nicăieri, nici pe lemn, nici pe soclul de piatră.

— Acesta este Traian, răspunse ghidul după un moment de de – rută. Unii zic c-ar fi împăratul, alţii – părerile sunt împărţite – că avem de-a face cu un câştigător la o olimpiadă din timpul lui Traian. A fost găsit în grădinile Vaticanului, cu ocazia unor săpături, şi oferit nouă, care-l ţinem ca „porte-bonheur".

— Aha, se declară mulţumită Spiriduş, clipind pleoapele de fix trei ori, fără să priceapă mare lucru. Traian acela purta un breton foarte nostim (oare de ce nu şi l-o fi tras până pe sprâncene ca Amo – raş?). Şi-avea şi nişte urechi mamă-mamă, nemaipomenit de care – ghioase, şi Spiriduş schiţă în colţul buzelor un surâs maliţios. „Ce mai împărat!", în timp ce, ca o cutie neagră, înregistra dialogurile din imediata ei apropiere.

— Domnule, îmi lipsea de mult un amant! Hi-hi-hi. Serios. Nu vrei să fii dumneata amantul meu?

— Domnişoară! îi străluciră ochii lui Z (vorbea serios sau glumea zăpăcita ăsta?). Eu voiam să vă iau un interviu şi dvs. cu propuneri de-astea…

— Da' ce, asta nu se cheamă interviu? şi, în definitiv, ce te-ai speriat aşa? Ia fă-mi un masaj la ceafă că nu mai pot de cap. Poate-mi

42 „Nu pricep ce-l deranjează. Doreşte să-i facă pe plac lui Johnny-begood?"

(Cristian Tudor Popescu)

43 „Înţeleg, vrea să candideze în continuare la un nou mandat, dar nici chiar aşa!" (Billy); „O să ajungă să mă facă să mor de râs. Eu, una, o să-l votez". (Amoraş); „Prezidentul vrea să ne convingă cu orice preţ.

A ales calea asta, a clonelor. Ei, şi? Mie mi se pare că are mult umor.

Nu văd de ce…" (tot Amoraş)

Maraton 39

trece. Hai-hai, că până acum cinci minute păreai mai dezgheţat… Gata, m-am hotărât. Mi s-a făcut o foame nebună!

— Eu nu mai înţeleg, se decise în cele din urmă ghidul cel năsos să pună lucrurile la punct, suflecându-şi mânecile, dacă nu vă place şi nu sunteţi atenţi – la ce-aţi mai venit?

CAPITOLUL 4

Pe pereţii uriaşei săli de mese, se lăfăiau patru lozinci. Prima cuprindea un citat din Platon şi suna în felul următor: „Sunt de trei ori fericit. O dată pentru că sunt grec şi nu barbar, a doua oară pentru că sunt un om liber şi nu un sclav şi a treia oară pentru că sunt bărbat şi nu femeie". Dedesubtul lozincii, confecţionate din litere albastre din staniol, se afla semnătura simplă, fără fandoseli de prisos: PLATON.

Pe a doua scria aşa:

„Ori de câte ori cineva îţi face un rău ori te vorbeşte de rău, adu-ţi aminte că acela presupune că se cuvine să procedeze sau să vorbească astfel". EPICTET

Celelalte două erau din Sf. Pavel, respectiv Sf. Ioan. Cea din Sf.

Pavel conţinea o frază din epistola către romani: „Tăierea împrejur, negreşit, este de folos, dacă împlineşte Legea; dar dacă tu încalevi legea tăierea împrejur ajunge netăiere împrejur". Iar cea din Sf. Ioan, câteva enunţuri din întâia epistolă sobornicească: „Copilaşilor, este ceasul cel de urmă. Şi, după cum aţi auzit că are să vină Antihristul, să ştiţi că acum s-au ridicat mulţi antihrişti. Prin aceasta cunoaştem că este ceasul de pe urmă".

Cunoscătorii aveau habar de faptul că sub acest din urmă citat fusese inscripţionat iniţial unul din Coran, care vorbea, pare-se, de

Jihad şi de cele 70 de fecioare care-l vor întâmpina, în caz de moarte eroică, pe viteazul şahid participant la sfântul Jihad, raiul lui Maho – med. Vorba aceea, de-o fi şi adevărat: După faptă, şi răsplată!…

De-o parte şi de alta a fiecărei mese se aflau cam 40 – 50 de con – curenţi, adică toţi cei ce participau la o probă. Pugiliştii mâncau împreună, pancratiştii la fel, maratoniştii (tineri în general de 18 – 19

ani, câţiva mai săltaţi, iar Spiriduş, aşa cum ştiţi deja…) şi ei, şi aşa mai departe. De regulă, pe dreapta se găseau cei ce-şi făceau cruce pe dreapta şi pe stânga cei ce şi-o făceau pe stânga. Unii erau cu: „Salve

Regina, Mater misericordiae, vita, dulcedo et spes nostra salve. Ad te

40 Dan Grădinaru clamamus exsules filii Hevae. Ad te suspiramus gementes et flentes în hac lacrimarum valle. Era ergo, avocata nostra, illos tuos miséricordes oculos ad nos converte. Et Jesum, benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende. O clemens, o pia, o dulcis Virgo

Maria". Alţii (Spiriduş, mai ales, în fiecare seară, înainte de culcare)

cu: „Înger, îngeraşul meu, / Ce mi te-a dat Dumnezeu, / Totdeauna fii cu mine/ Şi mă-nvaţă a face bine. / Eu sunt mic, tu fă-mă mare! / Eu sunt slab, tu fă/mă tare! / Şi-n tot locul mă-nsoţeşte/ Şi de rele mă fereşte. / Doamne, îngeraşii Tăi/ Fie păzitorii mei! Amin".

Ideea de a-i aduna pe toţi rivalii la câte-o masă comună îi apar – ţinea lui Ce-o, căci, susţinea el, prietenia, înţelegerea, respectul reciproc bla-bla se puteau ridica la cote şi mai şi, dacă, mă rog, fireşte, toţi, mă-nţelegeţi, împreună… Cei mai mulţi mâncau mâncarea din satul olimpic, bucătarii străduindu-se să reproducă meniurile anului 1.000:

mămăligă de mei, vegetale de toată mâna, lapte, brânză de vacă, de oaie şi de bivoliţă, caş, urdă, jintiţă, ulei de măsline, găini fierte, ouă, delicatesele marine de care e plină Grecia şi altele de felul acesta. Câţiva îşi aduseseră în traistă de-acasă tot ceea ce nu le putea oferi bucătăria olimpică: ceai cu gheaţă, caşă, banane flambate, cordon bleu etc.

Aram44, un pitic adevărat, era foarte încântat de mămăliga cu mei şi mai ceru şi al patrulea supliment, oho!

Lumea voia lapte şi muia mămăliga în lapte, mâncând cu mâna şi sorbind zgomotos (cu obrajii două şiroaie de multe ori) din străchini de lut.

Tot Aram trase concluzia: Decât pui chinezeşti umflaţi cu hormoni, şaorma arăbească şi pepsi ori cola, mai bine de o mie de ori meiul de dinainte de normanzi!

Z se instalase ca un popă în capul mesei maratoniştilor; din celălalt capăt, înconjurată de cei patru giumbuşlucari, hăpăind con –

centraţi de data aceasta, îi făcea semne prietenești, cu o mână, Spiri – duș, cu cealaltă înălţând simultan blidul gol (firește, la terminarea felurilor de mâncare). Probabil că gestul ei voia să zică: așa se lasă curat în farfurie.

— Nu rabdă să nu mănânce dacă nu dă şi din mâini? se interesă en passant Amoraș, remarcând pe sub sprâncenele bine pensate în arc de cerc mișcările din celălalt capăt de masă.

44 „La Aram, lăsaţi-mă pe mine, nu vă mai băgaţi!" (Ștefan Agopian)

Maraton 41

Pe Z îl amuzau însă fluturările bruște ale mâinii şi farfuriei goale (farfuria părea o castanietă imensă sau un evantai). De cel puţin cinci ori se jucase așa şi – Amoraș nu vedea – Spiriduș ridicase şi degetul mare în sus, ţinând pumnul strâns, că, adică, Z făcuse o alegere, mă rog, clasa întâi, nici că se putea face o altă alegere mai de soi. Până la urmă, Z folosi şi el braţul drept, formând din degetul arătător şi cel mijlociu litera V; apoi răspunse cu neglijenţă:

— Ce poţi aştepta de la nişte copii?

Amoraș strâmbă din nas, „copii!", dar peste câteva momente, pradă unei porniri irepresibile, se sculă de pe scaun şi aplecându-se deasupra mesei, improviză, un pic cam chinuit, un V uriaș din cele două antebraţe sudate în dreptul coatelor. Observând V-ul plutind deasupra veselei, Spiriduș părea că va muri de râs. Joaca aceasta, precum şi ideea hiperbolizării gestului de dinainte al lui Z o mai bine dispuseră pe

Amoraș, care-şi scutură cochetă pletele negre ca ceramica45 de Tanagra şi-l ispiti pe Z, cu o bănuială tipic femeiască, după ce se aşeză la loc.

— E nemaipomenit de simpatică copila46 asta.

Z îşi trecu limba peste dinţi şi ţistui, fără să marşeze, cu aceeaşi delăsare de mai-nainte.

— Ei, şi ea acolo…

— Mie, drept să-ţi spun, mi-e cam milă de ea. Cine-o fi împins-o să facă prostia asta?

— Ce prostie?

— Cum ce prostie? Să participe la concursul nostru. Şi-ncà la proba de maraton.

— Cine ştie… M-a invitat neapărat la start. M-a avertizat c-o să văd eu de ce e-n stare.

— Ei, de ce-i în stare! De ce poate fi în stare? La anul, peste doi ani poate (Amoraş îşi lăţi gura în direcţia lui Spiriduş şi lovi de mai multe ori inconştient cu furculiţa în strachină) … dar acum? îşi întoarse buza de jos Amoraş, mimând dezinteresul. Am auzit că stă cu mămăiţa ei, n-are părinţi sau are şi-au lăsat-o de pripas: oricum tot nu-nţeleg ce-ar putea fi la mijloc? Poate cochetărie? Inconştienţa vârstei?

45 „Ca ce". Iarăşi! (Mircea Mihăieş)

46 „Că co". Nţţ! Deşi, mă rog, poate o fi existând, într-adevăr, şi vreo motivaţie artistică (Ion Bogdan Lefter).

42 Dan Grădinaru

— Obrăznicie?… completă, lângă Amoraş, Waltraud, care trăgea cu urechea.

— Sau poate destin, zise simplu Z, nu neapărat în replică.

— Ee, destin avem noi, nu ea, ezită un moment Amoraş, nemulţumită că Z îi lua apărarea celei mai june concurente, neştiind ce să mai spună şi nedorind, mai cu seamă, să se sesizeze „dintele".

Împotriva lui Spiriduş (acum că se scăpase).

— He-he, o susţinu, de vizavi, Mieszko.

— Hi-hi-hi, cu batista am uitat să fac, îşi reveni Amoraş la atitudinea binevoitoare. Hei, n-aveţi o batistă roşie pe-aici?

Miesko clătină din cap, Z tăcu, şi:

— Prăjiturile! anunţă Waltraud, remarcând foiala trupeşelor bucătărese, în halate albe, sclipitoare, aducând pe cărucioare cu rotile zeci de farfurioare cu nişte cuburi aurii: dulcele servit ca desert. Mai repede! mai repede! se agitară mesenii, alcătuind o hărmălaie drâglă – laşă, pofticioasă.

— Mare succes! se băgă în discuţie Mieszko, care remarcase, cu veselie, gestul cu V-ul.

— Să fie, aprobă Amoraş, mijindu-şi ochii înspre Mieszko.

— Ce frumos a fost, insistă Mieszko, refăcând cu braţele lui vânjoase

V-ul cel mare (inerent, bălăbănind braţele, făcu şi V-ul pe dos, inversând braţele între ele…) şi renunţând la stilul lui monosilabic de până atunci.

— V-a plăcut? chicoti Amoraş măgulită.

— Mie îmi place totul, o luă Mieszko pe panta mărturisirilor. De aceea, ca să vă spun drept, nu vreau s-ajung decât la potou, n-am nici iluzii, nici ambiţii. Câştigător, locul întâi, drapelul pe cel înalt catarg

— Să fie la alţii. Şi Mieszko, ignorând-o pe Amoraş, îşi lipi faţa osoasă, mare de cea a lui Z, alungită, de o expresivitate subtilă.

— Înseamnă că n-ai emoţii, comentă Z, foindu-se pe scaunul lui fără spetează.

— De ce să am emoţii? se miră cu un aer firesc Mieszko.

— Mi s-ar părea natural să ai emoţii.

— Nu, n-am nicio emoţie.47

47 „Foarte bine! Eu pariez pe Mieszko" (T.T. Coşovei); „Eu pe Amoraş". (Daniel Vighi); „Şi eu pe Billy, fiindcă englezii sunt cei mai cei" (Alexandru Vlad).

— Lasă, dragă, interveni Amoraş, poate că dumnealui o să aibă emoţii în timpul concursului. O să se scape-n pantaloni acolo.

— Ha-ha, Iezus Maria, izbucni în râs Mieszko, şi, făcându-i cu degetul în semn de mustrare jucăuşă lui Amoraş, îi măguli orgoliul:

Domnişoara are mult umor. Pe urmă, scoţând la iveală din buzunar un lănţişor de argint cu o cruce mare, tot din argint, dar aurit, bătută în beriliu verde, întrebă, pe măsură ce-l înşira: Nu vă interesează?

Producţie de calitate. 925 la mie.48

Amoraş întinse mecanic mâna şi Mieszko îi oferi, ţinându-l cu fineţe profesională între degetele lungi şi senzuale, lănţişorul.

— Un chilipir, îşi lăudă el marfa, ochind-o rapid şi pe Waltraud şi ridicând şi vocea ca să audă celelalte concurente dimprejur. Nu doriţi şi prăjiturica mea? Ştiţi, eu cu dinţii – război pe viaţă şi pe moarte, cum se spune.

— Cât? se interesă Amoraş, fără să răspundă la oferta cu prăjitura.

— O pereche de boi şi nevasta pe deasupra.49

— Hai, zău, cât?

— Zece, coborî vocea un semiton Mieszko.

— Cum îmi vine? solicită Amoraş opinia lui Z, după ce cântări în palmă metalul moale, lipicios şi şi-l prinse, cu dibăcie, de una singură la gât.

— Parcă-i făcut pentru dumneata, constată Mieszko în locul lui Z.

— Cu cât îl dai? se înfipse, de lângă Mieszko, glasul Amaliei 10050, o brunetă cârlionţată, cu şase lucruri de aur pe ea, dar cu lacul de la unghiile groase dus, focoasă, cu faţa rotundă şi bucălată.

Nimeni nu se obosi să dea vreo informaţie; o aşteptau pe Amoraş, să ia o hotărâre.

48 „Leahul e mare bişniţar" (Matei Vişniec), „Politische Wirtschaft".

(Gheorghe Iova), „Bravo, Iova! Te-ai dat cu nemţii!" (T.T. Coşovei)

49 „Şolohov: „Tihâi Don" (I.T. Iovian); „Ai văzut, mă, ce zicea Şolohov:

„Fără falsă modestie" – ca Iliada" (Răzvan Petrescu); „Cum a putut, frate, să zică Soljeniţîn că romanul e scris de altcineva? Nu vi se pare absolut jenant pentru oamenii de asemenea nivel intelectual exprimarea invidiei în forme atât de… minore?" (Aura Christi)

50 „Portugal" (idem supra, pag. cu Polonia). „Amălica noastră!" (Radu Aldulescu)

44 Dan Grădinaru

— Dacă-l dădeai cu opt, poate-l luam, spuse ea, după o pauză, desfăcându-şi lănţişorul de la gât şi întinzându-i-l proprietarului, care ar fi vrut să spună: „Unsprezece" ori „Luna plină scoate nebunii în drum", dar se mulţumi să dea din cap a lehamite.

— Nouă, zise el mai mult din inerţie. Ultimul preţ.

— A, nu, prea scump, prea scump. Şi crucea e prea mare.

— Sub nouă în niciun caz, se înnegură cât trebuie Mieszko.

— Să văd şi eu, ceru Amalia şi lui Mieszko îi pieri începutul de

ciudă pe Amoraş. De fapt, aşa erau toate femeile. Să-şi pună pe ele cât de scump, dar la bani entuziasmul se mai domolea.

— Şi noi, şi noi! se auziră alte voci mai încolo (Juana, Cecilia. Aranta etc.)

O bucătăreasă micuţă, rotundă ca o chiflă şi roşie la chip de parcă venea direct din faţa cuptorului trânti şi-n colţul lor prăjiturile şi, imediat, Amoraş şi-o trase pe a ei până sub bărbie, luă o linguriţă din cele aduse împreună cu dulciurile, neşterse chiar cum trebuie, încă umede, dar fie pentru că bucăţica era prea mare pentru lingu – riţă, fie pentru că mâna îi tremura, miezul de cocă muiată în sirop şi acid căzu pe faţa de masă. În loc s-o azvârle cât colo, Amoraş, cu ochii două lame, de râs, o prinse fără fason cu trei degete şi-o vârî în gură.

— Hi-hi-hi, şi n-am băut nimic, se „scuză" ea printre hohotele care alcătuiau, vrând-nevrând, un salt, adică: hi pauză, hi pauză şi aşa mai departe, conferind un aer teatral, dar şi original întregului.

— Nu doriţi? o mai îmbie o dată Mieszko, închipuindu-şi că Amoraş n-a auzit.

— Nu, mulţumesc, pufni Amoraş mai departe, spre nedumerirea lui Z.

— Atunci nici eu n-o să mănânc, spuse el, împingând farfuria de dinaintea lui şi întrebându-se ce-o făcea să râdă.

Mai încolo se veseleau şi alţii (cu excepţia spătosului de Sean, care, prevăzător, nu mânca din mâncarea cantinei, ci din ceea ce-şi adusese de acasă, inclusiv desertul, o coptură cu o groază de dulceaţă de zmeură; nu era singurul, tot din traistă, respectând rigorile tabe –lelor alimentare ştiinţifice, mai înfulecau cel puţin un sfert din marato – nişte; în schimb, între surorile Grunhild, mai rezervate cu amu zamentul

(ba chiar discret condamnându-l), şi-n faţa lui Sean, demnă, rece.

Miriana nu mânca nimic).

Se pare că de Miriana râdeau. Cu coatele sprijinite de masă, cu pumnii lipiţi de frunte şi pleoapele coborâte, Miriana se ruga.

Maraton 45

Acum se vedea bine. Fata postea. Atunci, evident, de ce venise la

masă? Asta stârnea râsul, probabil. În loc să fi stat în camera ei, se adăugase, ascultătoare, din spirit de disciplină, tovarăşilor ei, deşi, mă rog, nici să mănânce, nici s-o ia la picior. Z îşi învinse curiozitatea

(acesta era, totuşi, motivul) şi nu se strădui, nici măcar printr-o aluzie, să afle adevăratul motiv al bunei dispoziţii a fetelor din capătul lui de masă. La urma urmei, să le fie de bine şi râsul acesta! Râsul face bine la digestie, nu?

— Dar asta nu v-ar interesa? veni Mieszko cu altă ispită şi scoase la iveală un inel cu piatra de culoarea sacâzului.

Amoraş se grăbi să-i vâre inelul pe degetul inelar. Nu era urât, însă piatra era portocalie. Dacă ar fi fost roşie, o anume nuanţă de roşu, poate că…

— Îmi pare rău, azi n-am noroc şi pace…

— Dă-mi şi mie! solicită zgomotos Amalia.

Mai înainte inelul trecu pe la Waltraud. Lui Waltraud i se potrivea numai pe degetul mic, totuşi nu acest detaliu părea s-o deranjeze.

Ăsta cât e? întrebă cu vocea ei fermă Waltraud.

— Dacă era cu marcasite (cine oare?) …

— Opt, spuse Mieszko.

— Nu-i urât, închise ochii Waltraud, contemplând modelul şi lucrătura cu un ochi închis.

— Opt gramul, firește.

— Cât a zis? se interesară ca gâtele şi altele (masa se sparse definitiv şi cel puţin o duzină îl înconjurară pe negustor).

— Ce mai ai? întrebă Amalia.

— Mai am ceva, făcu greşeala să anunţe Mieszko şi scoase dintr-o valijoară de piele şi o broboadă viu colorată.

Între timp, şi lănţişorul şi inelul trecură de la un gât la altul şi dintr-o mână într-alta.

Broboada aproape că o smulse Juana51. Lănţişorul era la… Inelul…

Era greu să fii atent în trei direcţii simultan şi, într-o vreme, odată cu plecarea unora dintre curioase, Mieszko îşi dădu seama că ceva nu era în regulă.

51 „Spania!” (idem ca infra la Polonia şi la Portugalia, plus Gheorghe

Iova, dincolo de etc. Şi „Ole”, T.T. Coşovei).

46 Dan Grădinaru

— Câte grame are?

— Luaţi voi, mie nu-mi trebuie.

— Cine-a probat ultima oară inelul? întrebă Waltraud şi brusc lui Mieszko îi veni pe limbă să întrebe şi el, şi chiar o făcu:

— Inelul? Unde e inelul?

Broboada acoperea umerii Juanitei, iar lănţişorul înconjura cu eleganţă gâtul Arantei52 – dar inelul, într-adevăr, inelul…

Fetele strânseră din umeri.

— Mie să-mi daţi înapoi inelul! pretinse, sever, Mieszko.

— Tu l-ai avut pe mână ultima oară, observă Amoraş.

— Eu? sări ca arsă Waltraud. Eu l-am pus pe masă, dragă! Aici l-am pus! Eu nu-l am decât pe-ăsta! împinse ea pumnul strâns ameninţător pe sub nasul celor rămase şi toată lumea zări pe degetul mic dunga subţire a unui inel lipsit de piatră, afară de alte patru înşurubate şi pe mâna dreaptă, şi pe stânga, la fel. A ajuns la o fată…

cum zicea c-o cheamă?… o ştiu cum arată… văd că s-a dus.

— Ce fată? Care fată? Asta-i hoţie! se enervă Mieszko de parcă ar fi fost blocat cu maşina în trafic.

— Bine-ai vrut, belea ţi-ai căpătat, comentă sarcastic Waltraud situaţia din punct de vedere filosofic.

— Nu-i câştig fără pagubă, îl consolă şi Amoraş, amintindu-i astfel lui Mieszko că broboada se odihnea definitiv peste claviculele

Juanei.

— De cine vorbeşti, dragă?

— Aia înaltă, cu maiou în dungi, de girafă, preciză Waltraud. Cu dinţii ieşiţi în faţă.

— Numărul 234, se amestecă Z.

— Cine mai ştie ce număr poartă, ridică din umeri Waltraud.

— Cecilia Aragón, reflectă un moment Z, fără să mai consulte agenda.

— Ba nu l-a luat ea, îi luă apărarea Amalia. L-a avut şi ea, e

adevărat, dar ei nu i se potrivea pe niciun deget.

— Da' ce, dragă, avea elefantiazis. De unde ştii tu aşa de bine? Te-ai uitat la ea în buzunar?

— Chiar în buzunar nu…

— Vreau înapoi inelul de la cine l-a luat! porunci iar – parcă avea un băţ în fund-Mieszko.

52 „Asta tre' să fie dinnatul lui Vasco da Gama" (Ion Mureşan).

Maraton 47

— Caută-l mai bine, poate l-ai băgat în sacoşă şi n-ai băgat de seamă! pufni Waltraud şi se îndepărtă cu dispreţ.

— Sacoşă? Care sacoşă?

— Lasă, frate, c-o găsim pe girafă şi dăm şi de inel, fii optimist, îl încurajă Aram, tocmai sosit în grămada cumpărătorilor.

— Ce optimist! Poftim! Ăştia-s oameni?

— Ne daţi voie şi nouă? Sau credeţi c-aţi umplut lumea?

O debarasoare aduna pe un cărucior resturile şi se împiedica, mă rog, de ultimii rămaşi, cam descumpăniţi, fiecare în felul lui, de dispariţia aceea curioasă.

— Nu e, şi pace, constată Amoraş.

— Ce-aţi pierdut? vru să ştie debarasoarea.

— „Norocul", o „lămuri" Amoraş şi faţa i se umplu de un zâmbet enigmatic.

Nu mai avea rost să stea. Mieszko ăsta, un zgârcit, era gata să plângă pentru un nenorocit de inel. Mai dă-l în pisici…

— Ce noroc?

— Hai, dragă, i se adresă Amoraş lui Z. Pe urmă începe şi percheziţia calicul ăsta şi ne mai trezim şi unde nu trebuie.

— Calic! Eu, calic?! zbieră Mieszko de-a binelea, pierzându-şi cumpătul. Aţi pus sacii-n căruţă şi, acum, întinde-o, nu-i aşa? Prostul plăteşte! Hai, plimbă-ţi monumentul! Să nu vă mai văd!

— Ce saci, domnule? îşi puse mâinile în şolduri Johnny, gata, la o adică, de harţă53.

— N-am vorbit cu dumneata! îi aruncă scurt Mieszko.

— Vezi, vezi, ameninţă Johnny, scăpărând din ochii verzi-albaştri.

— Vreau imediat inelul! porunci încă o dată Mieszko fără niciun succes. De teama percheziţiei, a ameninţărilor ori pur şi simplu de penibilul situaţiei nu mai rămăsese nimeni pe lângă el (Juana îi vârâse banii în palmă ceva mai înainte şi plecase şi ea pe urmele fetelor cu care împărţea camera: poate că, până la urmă, n-ar fi dat banii pe şal, însă, din cauza furtului ineluluicine să fi fost hoaţa aia aşa iute de mână? auzi, să fure de faţă cu toate! –, să nu iasă cumva vorbe, achitase ce era de achitat, fără să se mai tocmească.

— Eh, s-a făcut ora probei de diaulos. Trebuie să mă duc, căscă

Z. Ce mai tevatură pentru un inel. Mergi?

53 „Cam nervoşi cu toţii" (Cătălin Ţârlea); „E normal. Doar e o hoţie la mijloc" (Alina Mungiu).

48 Dan Grădinaru

Mieszko striga tot mai tare, oranj la faţă. Numai Miriana rămă – nea mai departe, la masă, cu capul rezemat de mâinile împreunate.

— Nu pot să merg. Iar m-a apucat migrena, se scuză Amoraş.

— Cum aşa?

— Mă duc să mă culc vreun ceas. Nu te supăra.

— Nicio supărare, numai că…

— Numai că-ţi pare rău, nu-i aşa?

— Tu l-ai luat mai întâi, tu ar trebui să plăteşti! ţipa (mai departe)

Miesko la Amoraş.

— Nu-i răspunde nimic, o sfătui Z printre dinţi.

— Ei, lasă, mai vorbim noi. Fac un antrenament mai pe după-amiază.

Sau la masa de seară.

— Mai bine la ring, la opt, ce zici? 54

— Nebunaticule, îl certă fără chef Amoraş, luând-o din loc, ar trebui, într-adevăr, să ţopăi puţin, poate că mi-aş reveni.

Despărţindu-se de Amoraş, Z se ciocni, în faţa uşii cantinei, de Helen.

Saluut!

— Salut.

— Sper că n-ai uitat, îi aminti, încântat de revedere, Z.

— Eu nu, în schimb, se pare că ai uitat tu…

— Că m-ai uitat, sublinie Helen cu intenţie pronumele.

— Ştrengarule, cu ce tovarăşi de masă ai ospătat?

— A, hohoti bine dispus Z, avea dureri de cap, îi trebuia cineva s-o distreze.

— Nici n-ai remarcat că eram şi eu la masă.

— Nici n-ai remarcat că ţi-am făcut semn.

— Deseară o să dansezi singur-singurel.

— A, nu, asta nu, nu poţi fi atât de lipsită de inimă.

— Şi dacă sunt? Şi dacă domnul va suferi un strop?

54 „Îmi place atitudinea pacifistă a lui Z. Nu război, ci dragoste. Mergeam pe mâna lui Z, dar din păcate, dacă nu cumva se răzgândeşte până la sfârşitul romanului, nu concurează" (Marian Dopcea)

Maraton 49

— Mai bine să ştiu bine că… se bâlbâi Z.

— Că ce?

— Că… şi tot te dansez în seara asta!

— Măi să fie, izbucni în râs Helen. Ai noroc că-mi place la nebu – ale să dansez şi mai sunt şi-o naivă incorigibilă.

— Ţi-am spus, nu se admite refuz, glumi Z şi-i prinse şăgalnic, ca la copiii mici, obrazul cu două degete. Am aflat deja că eşti cea mai mare dansatoare…

— De unde? De unde?

— Pa! desfăcu larg braţele Z.

— Pa! La opt! o luă Helen la fugă cu chipul împurpurat.

— La opt, o petrecu Z, fluturând o palmă, pe când ochii i se aţintiră asupra foarfecelor pulpelor.

„Frumuşică foc, gâsculiţa asta. Trebuie s-o jumulim… He-he.

Oare cum de n-am observat-o la masă?"

— Ineluş învârticuş

Ghici pe-al cui deget te-am pus? 55

Z tresări i se întoarse ca la comandă.

— Spiriduş! se auzi el exclamând.

Spiriduş ieşise din cantină, ţinând farfuria pe care-o tot ridicase şi-o coborâse mai înainte, şi-o cană de apă, cu care izbea în farfurie, ritmic, fără grijă c-ar fi putut să spargă ceva.

— Ineluş învârticuş

Ghici pe-al cui deget te-am pus??

CAPITOLUL 5

— Hei, se mai strădui s-o reţină o dată Z.

Fără folos. Spiriduş îşi urmă netulburată calea, zdrăngănind şi repetând ghicitoarea până se pierdu cu totul îndărătul pritaneului.

„Ia te uită", comentă pentru sine cuprins de mirare Z, scărpi –nându-şi şi-un colţ de frunte. Ceva… ceva nu rima, nu părea tocmai în ordine. Oare ce? Aha, chiar aşa, în timpul mesei nu-şi bătuse ca – 55 „Spiriduş are un repertoriu bogat" (Fevronia Novac).

50 Dan Grădinaru pul… însă acum, din spate, totul se dezvăluia într-o lumină orbitoare:

Spiriduş îşi făcuse la repezeală un permanent – cum de lăsau copilandrele să intre aşa, pur şi simplu, într-un loc unde… doar pentru că aveau parale? – şi toată claia de păr castanie din cap îi arăta exact ca jetul unei fântâni arteziene, numai şerpi răsuciţi pornind parcă de undeva din creştet şi căzând din belşug pe umeri. Z plescăi involuntar şi se urni, târându-şi sandalele din piele de viţel, din loc. Căscând, chipurile a mare plictiseală, fără să se mai obosească să-şi astupe gura, îşi azvârli agale ochii primprejur după vreo fustă, după vreun şort, singurele lucruşoare care, ce-i drept, cum să zic… Nimic. Nimic – din păcate. Ba nu, ia stai, în dreptul cantinei, lângă terenul de handbal asfaltat, cele trei Gunhild, gemene şi nu prea, bălăioare, năltuţe, supţi – rele, frumuşele… He, pe unde naiba să mai scoţi cămaşa la o adică…?

Folosindu-se de binoclul agăţat cu un şnur bicolor la gât, Z le spionă câteva momente, în voie, picioarele, piepturile, taliile (le vedea dintr-o parte şi, din cauza perspectivei, căpşoarele lor apăreau unul după altul ca trei cărţi de joc, cu „semnele" suficient de vizibile ca să-ţi dai seama de întreg). Prima din dreapta era Gunhild 823. Îşi împletise din trei şuviţe o coadă adusă în faţă, pe sânii cu baza mare, voluptuoşi,

coadă pe care din cochetărie din când în când şi-o mângâia… Nu numai cosiţa de culoarea paiului de ovăz, dar şi cerceii erau superbi, lipiţi de lobul urechii, două margarete cu petale ogivale, albe şi staminele de lazurit nuanţa cerului la poli. Gunhild 995 purta şi ea coadă, dar coada bălaie (un pic mai închisă) şi-o legase ştrengăreşte, cu „fantezie", în creştetul capului, în timp ce dintr-un colţ al frunţii o şuviţă i se zbenguia, aiurea, până la sprânceana subţire, desenată parcă cu creionul (nu era). A treia (1.000) n-avea coadă, din contra, purta părul tuns scurt ca să-i scoată în evidenţă gâtul lung, aristocratic. Din când în când îşi smucea bretonul spre spate, cu un tic care revela focul interior… Altfel, a treia era leit cea dintâi, o alintată şi jumătate (uite ce botic de pisicuţă făcuse!). Singura diferenţă o furnizau cerceii, două cercuri mai degrabă verzui decât albastre (de la distanţă)…

Ei, care să zici că era asul, care valetul, dama…? Care viorile şi care violoncelul?

Încălţate cu încălţări „sport", numai Gunhild 823 cu încălţă – minte tip gheată din pânză, fetele se zgâiau la meciul încins între două echipe de băieţi (Z remarcă la repezeală şi trei „muşterii" de-ai lui) destul de serioase şi concentrate – nu mai văzuseră niciodată un meci de handbal sau, dimpotrivă, te pomeneşti, îl analizau ca pe un feno – men tehnico-ştiinţific? Văzându-le aşa de atente, până să aplice vreo idee (pentru orice eventualitate păstra în buzunar un şoarece de cauciuc

— Pe Z îl umflă râsul –, punea şoricelul pe jos şi, arătându-l cu degetul la picioare, ce groază! Ce spurcăciune! lua fata în braţe. Însă cum să strângi în braţe trei fete deodată?!), Z depuse binoclul la loc pe piept şi se strecură cu paşi elastici şi moi, aproape în vârful picioarelor, în preajma lor. Expresiile erau, de la distanţă, standard:

„Băga-mi-aş p…"; „Mi se fâlfâie în gura ta", „Bă, sunteţi beţi?" etc.56

Rar de tot câte un: „Scuză-mă, eu sunt de vină, credeam că trece" sau mâini ridicate-n sus, date în lături ori umeri făcând una cu capul a nedumerire, ispăşire, neputinţă ş.a.m.d.

— Crezi că am motor la spate? se burzuluia un vlăjgan păros ca maimuţele lui Darwin (Johnny) dincolo de plasa de sârmă.

— Hai, hai, nu sta, lasă discuţiile. Mişcare! ordonă, cu o voce tipică, autoritară antrenorul lui Billy, apucând de cozorocul şepcuţei ce-i acoperea chelia.

Johnny porni din nou să alerge. Din trei pase mingea fu din nou la el. Un adversar, ridicând braţele în sus, se străduia să-i oprească înaintarea impetuoasă. Prefăcându-se că o ia înspre stânga adversarului.

Billy îşi trecu cu iuţeală mingea prin spate şi o apucă spre dreapta, izbutind să depăşească obstacolul uman şi să ajungă la limita semicercului advers. În loc să-i paseze, însă, extremei, complet demarcate, se încăpăţână să se remarce cu orice preţ şi catapultă mingea direct spre poartă. Din pricina grabei şi a elanului greşit mingea se duse la o distanţă incredibilă de poartă, peste portarul care întinsese piciorul într-o parte, peste poartă şi mai ales peste plasa care împrejmuia terenul de joc.

Puţinii spectatori (chiar şi cele trei fete) începură să râdă, iar coechipierii să-l ocărască cu asprime (cu belşug de expresii standard), în timp ce Billy îşi scutura umerii, ca să se încurajeze singur, cu faţa spre centrul terenului.

Chim… chim, îşi drese glasul Z cu delicateţea cuvenită împrejurărilor. Din nefericire, ca la poruncă, făcuseră cum fac stolurile strânse ciopor pe-o streaşină ori într-un copac: pleacă una şi, huş.

56 „Mai ştim şi noi câte ceva” (T.T. Coşovei).

toate după ea, chiar în clipa în care se pregătea să intervină cu o propoziţie verificată, plictisită se vede de meci şi mai cu seamă de ra – tare, Gunhild mare întoarse un pas la dreapta şi-o apucă, fără o vorbă, spre aleea care se termina la stadion. Iar celelalte două bălăioare, cum?

chiar aşa? de parcă le-ar fi tras cu sfoara, procedară la fel! Ce monolit! strâmbă din buze, a pagubă, Z, şi nu se mai luă – din demnitate – după ele. O sfială subită îl cuprinse. Noroc că nu-l ţinea niciodată prea mult, câteva bătăi de inimă doar, fiindcă sufletul îi veni la loc când, urmând biata de ea misterioasele-i poteci, mintea porni să judece mai la rece şi Z înălţă, cu un firicel de gând şi la ghetele de pânză ale lui Guhhild

823, ochii instantaneu, spre cerul de-un albastru secetos, în

semn de adâncă recunoştinţă – las, o să vină ea şi seara de dans şi-atunci…

Se mai holbă câteva pase la handbalişti cu mâna pe vârful bărbiei şi, fără să mai zăbovească, o roi şi el spre stadionul înspre care se tot îmbulzise până atunci lume de toată mâna. Firește, nu se putea sustrage acestei datorii mai mult mondene, dar şi intrinseci eului său profund. Îi plăceau aglomeraţiile, grupurile forfotitoare, mulţimile po – licolore şi mai bucuros şi-ar fi pierdut timpul într-o piaţă, într-un bazar decât în meditaţii singuratice (deşi recunoştea că şi acestea îşi aveau rostul lor). Ce să mai zici (argument hotărâtor) că fetele nu le poţi întâlni decât în lume, nu în mijlocul unei păduri, stând ca sihaştrii într-o odaie (florile le culegi pe câmp, nu?). În definitiv, doar pentru maraton era ţinut de o obligaţie. Şi, cu toate acestea, nu putea lipsi de la prima probă. Intra în atmosferă. Şi-apoi, ce s-o mai lungim, acolo mergeau cu toţii.

Fără grabă, întorcând capul şi-ntr-o parte şi-n alta, ca un pensionar dornic să-şi reconecteze circuitele sau ca un copil care abia descoperă lumea şi-are ce vedea, Z se îndreptă spre poarta masivă a stadionului. Încet sau repede, dacă ai cu adevărat o ţintă şi vrei să ajungi la ea – mai devreme sau mai târziuajungi, sigur, firește, numai să nu se întâmple ceva şi…

Undeva, în depărtarea nisipoasă, în jurul acesteia reconstituit în groapa de gunoi a Olympiei – îşi strângea şi-i desfăceau armonica candelabrele unui pâlc de plopi foşnitori. Până să răzbată la umbra lor, Z

Îşi pierdu vremea făcând curte vânzătoarei de dulciuri, nu alta decât femeia de la cantină responsabilă cu adusul prăjiturilor, îmbrăcată în acelaşi halat alb, apretat şi care avea fixată pe cântar o oglin joară, de care uite că-şi lipise mutriţa sprâncenată, oxigenată şi fardată, se mai opri

apoi în mijlocul unor copii care apărau o căţea roşcată, cu nişte ochi frumoşi, deschişi la culoare, aproape umani (căţeaua îşi ţinea între dinţi unica odraslă rămasă în viaţă din cele fătate cu câteva zile în urmă, un vierme ceva mai consistent în dimensiuni, negru ca smoala.

Câte zile să fi avut? Trei? Patru? Căţeaua mamă îl apucă la un moment dat de ceafă şi-l duse undeva să-l ascundă, căci, spuneau copiii, unul dintre ei

(dintre copii) îi omorâse pe ceilalţi şapte, strivindu-le capul cu piatra.

Ce oroare! De dezgust, abia atunci mai lungi compasul Z, pipăindu-şi în alt buzunar decât cel cu şoricelul de cauciuc legitimaţia oficială.

Arena fierbea. Cu mare ce57 îşi află un locşor la tribuna a doua, într-un unghi destul de incomod, către peluză (venise prea târziu pentru

„Masa presei"), acolo unde, ca să vezi! cine-i făcea semn cu degetul?

Chiar debarasoarea-vânzătoare, o supraponderală, cu ochi mici şi iuţi. Îşi ceru învoire de la vecini şi, iute de tot, îşi şi lipi de rădăcina nasului binoclul şi se apucă să cerceteze – mai întâi pista şi ceea ce i se părea vrednic de interes pe gazonul stadionului (unde, înaintea primei întreceri, se vânzoleau cu rost şi fără o sumedenie de trepăduşi), după aceea tribunele. Oho, aveai ce vedea. Afară de extraordinarul show al toaletelor, al fizionomiilor, afară de toată agitaţia aceea pe care doar la muşuroaiele de furnici agresate o mai puteai observa, a celor ce-şi disputau ultimele locuri, şi care-i făcea visceral aproape bine (venise, într-adevăr, cam târzior), a celor ce ba stăteau jos, ba se ridicau în picioare, nerăbdători, a pariorilor care încheiau ultimele pariuri cu cei ce din comoditate nu trecuseră pe la ghişeele speciale, a personalităţilor şi oamenilor de ordine etc., pe Z îl interesau „oamenii" lui şi, în primul rând, le remarcă pe cele trei „surori" bălaie de dinainte, chiar la tribuna întâi (oare cum de prinseseră locuri atât de bune?); tot la tribuna I, Z se bucură s-o revadă, fie şi aşa, de la distanţă, pe Helen.

Helen cea cu ochi mari şi umezi, părul adunat într-un coc mic, cărare pe mijlocul capului şi-un breton firav peste fruntea rotunjită spre rădăcina părului. Alături de ea, chicotind ca un prostănac… odoforul insistent… Mm… Amoraş – ca să vezi! Parcă zicea că nu vine! Cum de se răzgândise? – înconjurată fiind de cvartetul giumbulucarilor (cu bine ştiu tele lor cruci imense pe piept, sub nişte bărbi semeţe, deşi

ti – nere – desigur, cu excepţia lui E-prea, depăşit de vârstă…) şi-n mijlocul cărora, cu ochii mijiţi de râs. gesticula ca o nebună… Păi, se adunaseră.

57 „Corectura mea: „Cu mare greu" (Mircea Petean, Cluj-Napoca).

54 Dan Grădinaru nu glumă! Aranta, Amalia, Cecilia58 şi Juana alcătuiau un alt cvartet gălăgios (Formidabil, incredibil – când Dumnezeu se schimbaseră aşa repede fetele astea?). Cecilia, cu părul negru lins, lipit de cap, adunat într-un coc dens în spate, purta cercei uriaşi, un pandantiv de mari dimensiuni la decolteul care-i dezvelea jumătate din piept şi, ca anexă la uriaşele podoabe, un maiou negru, ţinând loc de rochie. Temperamentale

— Toate patru; Cecilia, însă, mă rog, ce să mai zici? Mare păcat că nu-i trecuse prin cap să se grăbească, să fi apucat un loc laolaltă…

(plescăi Z ca un adolescent), stai că nici cu Amalia nu ţi-era ruşine. Ace – laşi maiou. Gât gol, cărnos, făcut pentru două buze însetate. Îşi rujase gura cu un strat gros, de roşu violent, cu care-şi sublinia buza de sus, frumoasă, consistentă, pofticioasă. Părul arăta ca o furtună de gradul şase pe mare, înghiţise un kilogram de fixativ, pe puţin… Aranta… mda, parcă se înţeleseseră cu maiourile alea, ah, şi cum mai ştia şi fata asta numai tatuaje să-şi scoată în evidenţă picioarele, ai fi putut trage un pui de somn pe coapsele ei. Şi ce cărare îi mai despărţise deasupra ure – chii stângi! îşi adusese tot părul în dreapta, într-o claie asimetrică şi originală, absolut încântătoare (ai fi putut să n-o remarci?) … Doar

Juana59, cea sâsâită şi cu dinţii ca perlele, strica „armonia" cu rochia ei, la fel de scurtuţă (parcă te mâncau degetele s-o înlături aşa, nebuneşte, şi pe urmă fie ce-o fi! Oare câte kile să fi avut, slabă ca o hologramă, şi fâţa asta? 47? 48?), numai pliuri până la talie, iar decolteul, consi – derabil, un triunghi cu baza de-a curmezişul, scoţând la iveală un sân voluminos şi rotund, care… şi… şi…60 Johnny era un mare norocos

(stătea alături de ele), dar şi un mare neghiob. Îmbrăcat în roz de sus până jos, părea destul de indiferent de acele prezenţe graţioase. Oare unde-şi căsca ochii şi cui îi făcea acum cu mâna? Lui Billy?

După ce se efectuară mai multe anunţuri prin staţie, când deja începuseră să se plictisească, prin megafoane se anunţă şi prima probă olimpică.

58 „Cataluñia, cred” (Florin Sicoie).

59 „La Juana nu s-a mai pus niciun an. Prin urmare, pot să mă îndoiesc, măcar ca Socrate că-i o alegorie. Datele sunt dacă nu întâmplătoare, atunci pentru culoare” (I. Bucluca)

60 „Exces pansexualist” (Markó Béla) „Sexul e doar o aparenţă pentru a spune că timpul (Z) e de partea fetelor” (Diana Adamek).

Maraton 55

Finaliştii se iveau dintr-un tunel subteran pentru ultima încă! – zire. Erau opt şi publicul, aţâţat, se năpusti să-i analizeze, să-i cântă –rească şi să-i judece. Unii alergau uşor pe culoarul lor, pe când alţii se mulţumeau să-şi execute exerciţiile de încălzire pe loc. Unul singur rămăsese pe bancă, cu treningul pe el, cam visător, un voinic blond, cu părul numai inele, privind aşa, lălău, fără ţintă, la bulgării (?) norilor de deasupra (dincolo de ei?), ca cum nu i-ar fi păsat nici cât negru sub unghie de deznodământul cursei lui.

Era cald, tot mai cald – şi mai umed.

Întâmpinată ca o vedetă, dintr-o cuşcă mititică, fu scoasă şi broasca ţestoasă61. Un firţingău o împungea în fund şi biata ţestoasă, năucită şi de zgomotul produs de-atâta lume, se duse glonţ acolo unde era îndemnată: pe pista de nisip.

Timpul trecea încet-încet, leneş ca o apă de câmpie mâloasă sau ca o femeie după îmbrăţişare – ce-i păsa lui de toată tevatura? – semăna şi el un pic cu Z, cu firea lui nepăsătoare şi înclinată spre lasă-mă-sătelas şi-n timp ce broasca ţestoasă era lovită în carapace cu un băţ ascuţit la capăt, spre hazul tribunelor, alergătorii se aşezaseră în patru labe, în poziţia de start.

Îşi lipiseră de pistă, cu multă grijă, palmele, un genunchi şi vârful piciorului ce ţinea de genunchi, precum şi talpa piciorului de sprijin pentru primul salt, în aşa fel încât să nu-i incomodeze nici măcar o pietricică ori vreun grăunte de pământ ceva mai colţuros. După ce, cu părul în ochi, aplecându-se îndărăt, urmăriră să obţină cea mai confortabilă poziţie pentru ultima aşteptare, frunţile se săltară

spre înainte, încreţindu-se amarnic, să cerceteze şi traseul de parcurs, ca cum concurenţilor le-ar fi fost teamă că, poftim, s-ar fi putut produce vreo modificare de la ultima verificare efectuată un pic mai înainte

(un singur concurent – tot visătorul – făcea excepţie şi, spre surpriza generală, rămăsese în picioare, cu piciorul stâng mai în faţă, într-o atitudine, de data aceasta, încruntată, plină de fermitate; de bună seamă nu din cauza ţestoasei! mai ales că aceea era la drum pe un culoar exterior). Traseul se afla, de bună seamă, tot acolo, la locul său, nu-l furase nimeni şi nu fugise nicăieri. De altfel, cine să-l fure şi unde să fugă? când îl pândeau atâţia ochi. Aştepta şi el nerăbdător să-i fie călcată de picioarele iuţi, călite, elastice şi puternice ale celor opt

61 „Aha, paradoxul lui Ahile" (I.B. Lefter).

56 Dan Grădinaru finalişti. Cuprinşi de febra startului apropiat aşteptau şi spectatorii.

Nimeni, însă, liniştit, nepăsător, lipit cu fundul de scaun, ci cu toţii în picioare, îndemnând în gura mare, fluierând, aplaudând şi împrumutând, astfel, prin agitaţia gurii, membrelor, a întregului corp, a gândului şi inimii, tensiunea concu renţilor şi dându-le-o desigur înapoi.

În schimb, împodobiţi cu nelipsita pălăriuţă albă, în forma unui castron răsturnat, arbitrii îşi recăpătaseră luciditatea, după ce se vânzoliseră, în costume tot albe, ca spuma mării, în dreapta şi-n stânga. Fură împinşi îndărăt ultimii recalcitranţi.

Starterul apăru în faţa liniei alergătorilor cu pistolul în mână.

Sub cupola cerului devenit de un albastru greu şi presărat cu nori mari şi pufoşi, se lăsară câteva clipe de tăcere, insuficiente, totuşi, pentru a se distinge, de unde stăteau, comenzile clasice: „Pe locuri… Fiţi gata"…

şi vântul îşi domoli agitaţia aripilor, iar un stol de pescăruşi se roti chiar atunci deasupra publicului prea atent la ce se întâmpla jos ca să se mai uite şi pe sus.

— Am văzut cu ochii mei! (o voce cunoscută, un braţ îi atinse cotul)

— Poftim?

Era un moment culminant. Pistolul pocni însoţit de vuietul grandios al stadionului. Opt chiloţi ţâşniră simultan în aer, apoi opt capete, fixând cu încordare firul de la sosire, săltară cu toată vigoarea.

Numai că pistolul mai pocni o dată, spre dezamăgirtea spectatorilor.

Ce se întâmplase?

Firește. Simplu, cum să nu? Nerăbdarea se dovedise mai putea – nică decât răbdarea. Concurentul de pe culoarul întâi, cel din preajma starterului, din cauza nervilor mai firavi sau dorind pur şi simplu, din ambiţie, s-o ia ca din puşcă înaintea tuturor pentru a se bucura măcar de pomenirea că, la început, a fost cel dintâi (fie şi în prima parte a cursei, dacă până la sfârşit nu putea), demară înaintea împuşcăturii şi starterul, un familist onest şi un adevărat profesionist, se văzu nevoit să tragă încă un foc în semn de „start greşit".

Cei opt nu stătură fixaţi în blocstartere, ci se năpustiră ca nişte berbeci, derutaţi de primul foc de pistol, pentru ca, înregistrându-l ulterior pe cel de-al doilea, s-o lase brusc mai moale62. Câţiva făcură mai bine de zece metri, mai ales pentru a scăpa de presiunea acumu – 62 „Vedeţi ce înseamnă nerăbdarea?" (Horia Ursu)

Maraton 57

Iată. Bateriile trebuiau reîncărcate, însă chiar dacă deznodământul se amâna, nimeni nu părea să-i poarte ranchiună vinovatului (ambiţio – sului). Doar erau premii în joc! Ca să nu mai vorbim de glorie! Primul olimpic! He-he. Şi – nu? – putea să i se întâmple oricui la fel! Din ignoranţă, unii îşi imaginau, în tribună, că la mijloc e vorba doar de prefăcătorie şi că, întorcându-se la locul startului, cu gâturile plecate, ciuda era ascunsă de nişte mari actori, ca aceia care-l jucaseră pe Eschil.

Sofocle, Euripide sau Aristofan. De ciudă, însă, nici pomeneală, nu putea fi vorba. Pentru ce să cari în cârcă o povară care, a doua oară, i-ar fi putut îngreuna desprinderea gleznelor de la pământ? Nu era mai eficace un zid al tăcerii în jurul celui ce din nerăbdare sau nepricepere îi obligase pe toţi să se concentreze inutil? Cel vinovat trebuia mai întâi să înlăture nevăzutul, dar puternicul zid al tăcerii şi-abia după-aceea să plece în cursa următoare. Aşa că în avantaj rămâneau până la urmă cei

ce aşteptaseră cu simţurile la pândă pocnetul decisiv.

Fireşte că, dacă stăteai să întorci pe toate feţele adevărul, de un avantaj se bucura şi cel din pricina căruia se produsese startul greşit; zdrunci –nând mecanismul atât de fin care declanşează plecarea în chiar clipa în care zgomotul împuşcăturii irumpe odată cu apăsarea pe trăgaci, măcar unul, în principiu, ar fi putut fi determinat să greşească a doua oară, adică ar fi putut să plece cu o clipă mai târziu. Iar o clipă mai târziu poate să însemne şi un pas, şi doi, poate şi trei paşi în plus. Şi cu un pas sau doi înainte s-ar putea ca, până la urmă, nu?... Victoria depinde uneori de foarte puţin... O condiţie se impunea, totuşi. Dacă premeditase aşa ceva, nerăbdătorul ar fi trebuit să aibă o pregătire specială pentru a pleca exact pe împuşcătură nu numai a doua oară, dar şi a treia, şi a patra, şi aşa mai departe. Deci, scontase el că-i va demobiliza pe unii dintre adversari sau nu scontase? Era un tânăr înalt şi zvelt, cu părul negru ca pana corbului, lăsat să coboare, în libertate, pe umeri şi fruntea încinsă, în contrast, cu o bentiţă vişinie, care împiedica, firește, părul să se zbenguie în voie. Z îşi controlă blocnotesul cuprins de-o vie curiozitate. Nu se înşelase. Era pe lista lui cu numărul NICIODATĂ, Fazil pecenegul.63

63 „Dacă nici acum nu crezi o să te numim Bucluca necredinciosul. E

clar. Pecenegii n-au contribuit după anul 1.000 la istoria Europei, s-au stins cu totul" (Florin Iaru); „O spun şi n-am să retractez. E vorba, aici, de un roman. Un roman care începe să se creioneze ca un roman

— Nu mă crezi, nu-i aşa? îl zgâlţâi încă o dată Spiriduş.

— Poftim? îşi rotunji ochii de mirare Z.

— Nu mă crezi, mă crezi nebună, crezi că sunt o mitomană, nu-i aşa?

Z îşi frecă sprâncenele, cam înfuriat de data aceasta. Cum se vârâse Spiriduş lângă el? Ce mai voia acum?

— Hai să urmărim mai întâi cursa şi pe urmă stăm de vorbă!

Bun? o îndemnă răstit Z, întorcându-se spre Spiriduş.

Spiriduş îşi întoarse la rândul ei capul şi Z îi fixă profilul preţ

de-o respiraţie, pentru ca, mutându-şi ochii asupra pistei de concurs, să simtă cum Spiriduş îl fixează, la rându-i, cu încordare.

În fine, în faţa oamenilor, în picioare, al doilea start se dovedi norocos. Un vuiet puternic se iscă din pieptul tuturor în momentul în care se văzu limpede că starterul n-avea de gând să-i mai chinuie pe finalişti şi Z, atras parcă de un magnet de tribuna întâi, le fură un moment pe cele trei dinspre Cercul Polar, pe care şi le imaginase ca pe nişte aisberguri inexpugnabile, cum izbucnesc, în rând cu toţi

„Mârlanii", în urlete foarte, mă rog, cum nu se poate mai…

Încă de la început, de la primii zece paşi, în frunte se instală

Claie-de-păr-numai-inele, atletul de luase startul în picioare. Rupând-o la fugă de mama focului, muşchii parcă i se conturară şi mai vârtos, în timp ce catargul trupului se smucea ritmic când într-o parte, când în alta într-un galop năprasnic.

Se vedea cum nu se poate mai clarcine să-l ajungă? În urma lui, aproape piept la piept (era greu chiar şi cu binoclul să-ţi dai seama cine se află într-o poziţie mai favorabilă), doi băieţi, iar unul era însuşi

Fazil.

Şi până să reflecteze lumea mai serios la paradoxul „Cine e mai iute: Ahile sau broasca ţestoasă?" (cea adevărată, lovită de băţ, se poliţist brodat pe canavaua unor întreceri sportive în cel mai pur stil şi viziune postmoderne, gen John Barth, Michel Tournier, Eco, de exemplu. În rest, politică şi alte dedesubturi „la zi" nu mă interesează şi reprezintă, pentru mine cel puţin, simple speculaţii" (Bucluca); „E

vorba aici de un roman". Buclucisme. Să vă citez una fainâ din „După

Socrate": „Limba pe care o vorbim pare protocronică faţă de noi înşine" (Ioana Pârvulescu). Optzeciştii şi nouăzeciştii râd cu gura până la urechi. „Nu e singura" (Bucluca, imperturbabil).

Maraton 59

poticnise undeva puturoasă, în spate, în prima jumătate a pistei – săriseră pur şi simplu peste ea), „raţa" câştigase, iar cei doi tineri apu –caseră să ridice braţele sus, la capătul celor 192 de metri ai celei dintâi probe olimpice. Cine era al doilea şi cine al treilea avea s-o ararte cere – monia de premiere.

Spectatorii se reaşezaseră agitaţi pe locurile lor, discutând cu aprindere în legătură cu poziţiile doi şi trei, pariorii se frământau şi ei, unii ridicau mâinile în sus, asemenea câştigătorilor, bucuroşi că, uite, le ieşise pasienţa, alţii amărâţi, pierduserăşi gata, mai urmau şi alte probe, nu era un capăt de ţară, când Spiriduş reluă:

— Acum poţi să mă asculţi?

— Da, da, făcu şi amabil şi neutru Z (se zgâia în continuare la tribuna

I).

— …Vrea să scoată nişte participanţi din concurs.

— Cine? întrebă neatent Z

— Waltraud. Waltraud vrea să scoată nişte participanţi din concurs, repetă Spiriduş mai confidenţial, la urechea lui Z, ca să n-audă debarasoarea, care, din curiozitate se vede, se întinsese deja ca să prindă ceva. Z nu mai spuse nimic. Continuă să se uite prin binoclu.

— Am văzut cu ochii mei cum le-a pus în cafea…

— Eh, ce să le pună? se arată sceptic Z, dar îşi luă binoclul de la ochi.

— Cum ce să le pună? Anabolizanţi!! se înciudă Spiriduş.

Z o privi cu neîncredere şi tăcu câteva momente, dându-şi sea – ma despre ce îndruga Spiriduş.

— Ascultă…

— Am văzut… se milogi Spiriduş.

— Şi dacă n-ai văzut bine?

Lui Spiriduş îi veni sângele-n obraji:

— Cum să nu văd?

— Hm, îşi strâmbă buzele sceptic Z. Cui a pus? Nu înţeleg nimic. Când a pus? Unde?

— Dacă ţi-aş spune că au de gând să fure şi podoabele statuii lui Zeus, ce-ai mai zice?

Z îşi compuse expresia atât de semnificativă: „Ce prostie mai încape şi-n tărtăcuţa asta?", încât Spiriduş izbucni în lacrimi adevărate.

— N-ai să crezi niciodată ce-ţi spun eu, nu-i aşa? Doar sunt mică şi proastă!

— Hai să urmărim şi premierea, nu te mai smiorcăi, după aia vorbim, bine? zise Z descumpănit şi-şi întoarse privirea către pistă, unde, foarte operativ, organizatorii se pregăteau deja de premiere. Să-i dea sau să nu-i dea batista? Ei, hai, să i-o dea.

— Poftim batista, şi taci din gură. Ţi-am promis doar că după premiere stăm de vorbă.

O simţea acolo, foarte vie, lângă el, lipită strâns pe „ciupita aia de vărsat" (expresie a lui Amoraş, la masă) şi, cu un efort considerabil.

Z îşi dirijă atenţia înspre podiumul pe care tocmai îl cărau patru hamali, gândindu-se, cu un firicel de gând, cam ce-ar cloci puştoaica.

Bun, hai să admitem prin absurd că-i adevărat. În definitiv, ce-nsemna asta: că Waltraud urmăreşte să câştige prin mijloace ne cinstite? Dar acelaşi lucru îl urmăreau şi Johnny, şi Billy, şi Amalia, şi

Helen, şi cele trei Gunhilde ş.a.m.d… Şi chiar şi ea, Spiriduş (era tot mai cald…), oricât de ipocrit s-ar fi ascuns că, vezi Doamne, nu.

Foarte cald. Aha, debarasoarea ca o gogoaşă vanilată îşi lipise o coapsă fierbinte din stânga.

CAPITOLUL 6

Hellanodicul însărcinat cu premierea pocni din degete şi odoforul, pricepând că i-a venit rândul, se puse să recite din „Olympia – nicele" lui Pindar cu o voce sigură, oarecum trufaşă (stătea în spatele hellanodicului):

Se întorc iar cântece spre oameni, dăruite de zei.

Pentru fiecare din cei încoronaţi după porunca lui Heracle.

De incoruptibilul judecător al jocurilor.

Bărbatul din Etolia, cel ce aşază deasupra ochilor.

Sus în jurul capului, peste păr.

O podoabă brumărie din creangă de măslin.

Ce-a fost cândva adusă din ţinuturi umbroase, pe unde curge Istrul

De fiul lui Amfytrion;

Cel mai frumos simbol pentru întrecerile de la Olympia64.

64 „Eu am definit textualismul ca fiind o mişcare literară caracterizată de o atitudine radicală faţă de materialul lingvistic. Superficial, el poate fi recunoscut după un comportament: referirea la

text în text”.

(Gh. Iova, poet textualist).

Maraton 61

Încheind, se retrase maiestuos-emfatic şi făcu loc la trei drăguţe, îmbrăcate în vestale, care sosiră cu trei coroane din rămurele de măslin. Hellanodicul se întoarse şi, în uralele mulţimii, luându-le de pe tăvile de argint pe care erau depuse, le aşeză pe creştetul celor trei olimpionikes, nu înainte de a aminti de cuvintele lui Solon: „Cununa aceasta cuprinde în sine însăşi fericirea obştească: aceasta e libertatea fiecărui cetăţean în particular şi a patriei în general; bogăţia, gloria, sărbătoarea liniştită a praznicelor rânduite de strămunii noştri, păstra – rea bunurilor noastre, într-un cuvânt bunurile cele mai mari pe care le putem cere de la zei; toate aceste bunuri sunt împletite în cunună şi nu se pot câştiga decât prin luptă”. Subliniase, pe rând, cuvintele

„Cunună”, „fericirea obtească”, „zei” şi „luptă”, însă nu foarte mulţi fuse – seră atenţi la Solon. Ce importanţă mai avea „fericirea obtească” aici?

Invocarea ei, precum şi sublinierea celorlalte cuvinte, cu intensitate sporită a glasului, actoricească, îi impresionase poate pe cei de-acum o mie de ani, dar pe cei prezenţi la festivitatea de premiere îi lăsase destul de indiferenţi. Atenţia le era concentrată, în schimb, la frunţile îmbrobonite de sudoare, la ochii fericiţi, la V-urile formate cu degetele65, la coroniţele modeste făcute din ramurile măslinilor pl per – niciţi din jur.

Z se uită mai binevoitor la Spiriduş.

— Dacă n-aş fi eu ce te-ai face? se împăună Spiriduş, care tocmai o împunsese cu acul de siguranţă cu care-şi strângea rochia în jurul la –liei pe sub cordon pe bucătăreasă. Era atâta candoare în vorbele astea, pe când fata îşi ştergea ultimele lacrimi, că Z, primind înaoi batista, căzu de acord:

— Poftim, sunt dispus să te-ascult.

— Vii cu mine şi nu zici nimic? (bucătăreasa pălmuia în spatele ei un brunet complet derutat)

— Cum, să nu mai pot urmări proba următoare?

65 „Deşi ni se promite o întoarcere la anul 1.000, nu există în

acest roman o reconstituire flaubertiană. Urmele prezentului abundă, aici şi aiurea".

(DanSilviu Boierescu); „Mă întreb dacă chestia asta ţine de o incapacitate a lui G., mă refer la capacitatea de a reface stricto sensu trecutul, fără alte „adaosuri" contemporane, sau ţine, pur şi simplu, de viziunea lui artistică" (Dan C. Mihăilescu Taniei Radu sau invers, nu se prea înţelege, în sala muzeului e cam gălăgie, lumea vrea o pauză de ţigară).

62 Dan Grădinaru

— Vrei sau nu vrei să te convingi că spun adevărul?

— Vreau, dădu din umeri şăgalnic Z.

— De ce te joci cu mine? De ce nu eşti serios? îl dojeni

Spiriduş ca o nevastă cu solide state de serviciu.

— Unde vrei să mă duci?

— La infirmierie, unde este şi laboratorul de analize.

— Şi ce speri c-am să văd acolo?

— Ai să te convinge că Fazil, partenerul meu de la maraton, nu va mai ajunge să ia parte la întreceri!

— Bine, se decise Z. Dar dacă...! Dacă... Ei, hai, să mergem.

Spiriduş îi întinse veselă mâna şi Z, codindu-se la început, o acceptă până la urmă. Mâna fetei era jilavă, aşa cum, închizând ochii înainte de a-i o prinde, Z şi presupusese.

— De ce-ai zâmbit? îl întrebă ea, urcând scările printre cei ce se înghesuiau şi-acolo numai ca să poată urmări prima zi de întreceri.

— Mi-am amintit o anecdotă, răspunse prompt Z cu replica pregătită din vreme pentru toate întrebările de acest fel, după care continuă cu tipul de anecdote nr. 3 (Numerele 1 şi 2

le avea pregătite pentru... altfel de „mână-n mână").

— Şi nu mi-o spui şi mie?

— Numai dacă insişti...

— Ştii cum eşti tu? îl măsură printre gene Spiriduş, când ajunse sus, în capăt, după ce zâmbi politicoasă toată „ascensiu – nea" (o avantajau gropiţele, evident). Avem la noi în sat un grăjdar. Şi grăjdarul ăsta are un cal roib. şi roibul ăsta, orice-i face grăjdarul, tot în şanţ dă să meargă. Pe drum mai e cum mai e, dar când opreşte undeva

găseşte repede calul un şanţ şi glonţ acolo se duce.

— Mm… şi care e morala?

— Morala e că parc-ai fi calul grăjdarului nostru.

— Ei, chiar aşa? hohoti Z, făcându-şi loc printre cei ce se înghesuiau sus de tot, la intrările de sectoare. Numai în şanţuri?

— Da, numai în şanţuri, confirmă fericită Spiriduş.

La infirmeria de la parter, proaspăt vopsită, domneau vânzoleala şi mirosul etern al tuturor infirmieriilor din lume:

Maraton 63

de dezinfectant. Se râdea mult. Se vorbea mult şi tare şi probabil că dac-ar fi sosit şi niscaiva bolnavi autentici, mare lucru, la prima vede – re, nu s-ar fi schimbat. Personalul medical (surorile) avea aerul c-ar putea întreba pe pacienţi: „Şi voi, ia răspundeţi, ce mai căutaţi pe-aici?

Mai duceţi-vă dracului şi-acasă, că ne-am săturat".

Fiindcă nimeni nu întreba nimic pe nimeni, întrebară ei unde era laboratorul de analize (unde dispăruseră oamenii de ordine?).

Coborâră jos, sub stadion şi curând sosiră şi cei trei premianţi (Z tocmai termina cu anecdota de tip nr. 3). Destul de operativ, o soră grasă, cu chip pătrat şi cam ofilit îi luă în primire (uite că, de bine de rău, se puteau pune în mişcare), după ce odoforul bătu la uşă şi-i anunţă.

Într-un sfert de ceas urmau să se dea şi rezultatele (foarte mult; de ce?). Primul ieşi Fazil, care mai deşertă o sticlă de apă minerală de o jumătate de kilogram, după ce băuse alta chiar în dreptul uşii, stro – pindu-şi la piept cămaşa de in cu care se îmbrăcase venind încoace.

Al doilea, răzând fiindcă se împiedicase şi toţi strigaseră „ghinion".

al treilea clasat (Fazil fusese al doilea), iar al treilea, detaşat şi mândru

— Câştigătorul, pădurea de inele.

— Parcă-ar fi un berbecuţ, glumi Spiriduş pe seama „inelelor".

Sora şefă ieşi de undeva şi, oprindu-se locului, îi determină pe ceilalţi să tacă.

— Aici e spital, „remarcă" ea înţepată (ei, da, trebuia puţină ordine).

Avem şi bolnavi.

„Care?" fu pe punctul să întrebe Spiriduş, însă tăcu, precaută.

În urma surorii şefe, după ce trecu mai departe, Fazil scoase un icnet, care se transformă, în momentul în care sora şefă, deschizând o altă uşă pe care scria „oficiu", dispăru îndărătul ei, într-o cascadă de râs nestăpânit. Ceilalţi, înveseliţi de chestia cu pragul, dar şi de altceva ştiut numai de ei (contrastul dintre starea lor relaxată, bine dispusă şi afurisita de soră?), râdeau pe vine, roşii la faţă ca racii fierţi.

— Cred, îşi coborî vocea până la şoaptă Spiriduş, cred c-ar trebui anunţată poliţia olimpică, să cerceteze, să…

— Bine, îi şopti, intrând în jocul conspirativ, şi Z, luându-i vorba din gură, sunt de acord cu tine… Dar cum îmi demonstrezi că tocmai

Waltraud e de vină?

— Ştii, pe mine nu mă bagă nimeni în seamă, zic ca tine: „E mică şi proastă. Ce ştie ea? Trebuie să mai crească" (gest elocvent al lui Z:

„Am zis eu vreodată asta?"). De aceea nici nu se feresc (Spiriduş nu luă în seamă mimica lui Z şi-şi văzu de ceea ce avea de spus înainte).

64 Dan Grădinaru

Ieri, eu am venit prima acolo unde stau. Am crezut c-o să fie ale mele ambele camere ale apartamentului, dar spre seară au băgat-o în dormitor şi pe Waltraud.66

Zicea că ele au venit mai multe, că nu încap toate în apartamentul lor, că antrenorii ei, mă rog, că la mine e loc, în fine. Waltraud n-a venit însă singură. Cu ea a venit Fazil ăsta de râde, a venit dalmaţianulom, nu câine – Mateo Bartoli. Îi căraseră amândoi până sus bagajele, ştii doar: „Facere de bine, aia de mamă…" (Z făcu iar ochii mari), şi

Waltraud a dorit chipurile să-i răsplătească (de mine niciun cuvânt;

parcă i se cuvenea dormitorul), a zis că le face nişte cafele, le-a şi făcut şi când le-a adus nu ştiu cum a învârtit ea lucrurile, i-a trimis pe balcon cu nişte cutii de-ale ei. Proştii s-au dus, cum era să refuze? Şi-atunci am văzut. Eram în pragul uşii, în picioarele goale, nu m-a simţit. Vreo – i-am să fac şi eu cunoştinţă (stăteam cu buni în bucătărie,

beam o cafea, ne trebuia nişte zahăr, acolo, în bucătărie, am şi făcut mai târziu cu –noştinţă), şi ea le-a turnat la repezeală în cafea dintr-un pacheţel de plastic, ceva alb ca făina. Când am văzut toate astea, sigur, mi-a bătut inima şi m-am retras. De altfel, cei doi şi-au terminat treaba una-două, exact atât cât a trebuit ca Waltraud să le pună în ceşti ce le-a pus.

— Poate-a fost zahăr, îşi scărpină umerii obrajilor Z.

— Zahăr?!? Cum poţi spune aşa ceva? Ce, zahărul se păstrează în pliculeţe de plastic dosite?

— De ce nu? se miră simplu Z.

— Văd că nu prea ai încredere, mă tratezi… aşa… Ea i-a şi întrebat dacă preferă cafeaua dulce sau amară, însă numai după ce le turnase praful (asta era o minciună, dar trebuia să-l convingă pe Z).

— O să vedem imediat dacă totul se leagă sau…

— …dacă nu-i o simplă născocire.

— Nu-i vorba de născociri, dar… se înecă Z, apoi, adresându-se lui Fazil, care pusese cruce crizei de râs, îl ispiti cu vocea lui plăcută:

Ce zici, te-ncumeţi de-un pronostic şi pentru maratonul de mâine?

Fazil îşi duse o palmă în spatele şepcii de jocheu care-i ordona acum părul în locul bentiţei vişinii.

66 „Eroare. Mai întâi au venit ungurii şi abia după aceea au venit saşii".

(Mircea Petean, Cluj-Napoca); „Ce vă spuneam?" (Bucluca)" Cum? Nu e un roman naţionalist, cu teză?" (redacţia revistei „Orizont" de la

Timişoara)

Maraton 65

— Eu ştiu? îşi săltă el umerii. Fiecare se gândeşte că… fiecare tră – ieşte cu speranţa. Până şi ea, spuse Fazil şi-şi mişcă un deget în di rec –ţia lui Spiriduş, care, când se văzu privită de toată lumea, se în purpură toată.

— Eu… eu, se bâlbâi ea, apoi întrebă iute ca să schimbe obiectul discuţiei: Da' de ce-ai participat şi la cursa asta? Doar eşti înscris la maraton.

— Păi, drept să-ţi spun, deveni serios Fazil, măsurând-o pe Spiriduş din cap până-n picioare, m-am gândit că nu mi-ar strica două coroane.

— Aha, conchise Spiriduş.

— Una-două – asta e, dădu iar din umeri Fazil şi se porni să râdă încetişor, arătând că nu prea e interesat de discuţie.

— Poate mult, se amestecă în vorbă capul-numai-inele.

Fazil râse din nou.

— Am ce-mi trebuie, se lăudă el.

— Ce trebuie, ricanară Inelele (ei ştiau ce vorbesc).

— Adevărul e că dimineaţă m-a trăsnit o indispoziţie – aşa e când te-apasă… ghinionul (Spiriduş îl privi „semnificativ" pe Z: „ai văzut?

nu ţi-am spus eu?"), cred că m-a tras curentul, de-aia am pierdut pro – ba asta, am dormit azi-noapte cu geamul deschis sau poate nu m-am acomodat… naiba mai ştie.

— Te-a deocheat cineva, zeflemiseră Inelele.

— Da' ce s-a întâmplat? insistă ca într-o doară Spiriduş.

— M-au apucat ameţelile şi m-au trecut şi două rânduri de sudori.

Acum mă simt mult mai bine, răspunse Fazil fixându-l pe Z.

— Ai vorbit cu doctorul?

— De ce să vorbesc? Nu zic că mă simt mult mai bine?

Cum Z şi Spiriduş îl ascultau de parcă, poftim, ei doi ştiau ceva, ceva de rău, firește, ce Fazil habar n-avea, Fazil se amuză, cu îngăduinţă, de data asta.

— Ce-i cu voi? Un picior în groapă şi aleluia, Doamne miluieşte.

— Aşa simplu? se miră Spiriduş.

— Ooo, la noi e şi mai simplu, făcu iute comparaţia de rigoare Fazil.

— Cum e la voi? se arătă curioasă Spiriduş.

— Cum să fie? Îţi iei calul şi te duci încotro vezi cu ochii în pustie.

— Crrra, crrra, imitară Inelele un stol de ciori hulpave.

— Cum? se scutură de groază Spiriduş.

— Da, se inflamă Fazil, ce atâtea mofturi?! La noi e mai simplu şi mai adevărat, orice-aţi spune. Pui şaua pe cal… şi te-ai dus.

— Da' cu calul ce-aveţi, dragă? El de ce trebuie să vă însoţească? strâmbă din nas ocupantul locului al treilea.

— Bine, dar e… e, se înfioră oripilată Spiriduş.

Fazil nu pricepu reacţia lui Spiriduş (care şi vedea corbii cum ciugulesc stârvurile) şi reluă, luând aminte numai la închipuirea lui:

— Aşa fac şi lupii… O pornesc prin păduri, pe cărări pe care, cine ştie, n-au mai umblat decât în tinereţea lor şi dispar, neştiuţi.67

— Fără popi, fără lumânare, fără cădelniţă, continuară batjocoritor

Inelele.

— Ah! îşi exterioriză încă o dată nemulţumirea Spiriduş, strângându-şi de dezgust nu numai buzele, ci şi gropiţele din obraji.

Câştigătorii vor să fie cu orice preţ antipatici!

— Eu? întrebă Fazil.

— Noi? zise ca un ecou şi Părul-numai-inele.

Al treilea clasat, care se menţinuse destul de rezervat până atunci, şopti ca un şcolar:

— Şase! Păzea! şi le făcu semn „discret" prietenilor lui.

Tocmai cobora scara, elegant, ia te uită, preşedintele comitetului olimpic, într-un costum alb, de vară, impecabil, însoţit de Johnny.

— Ce-o fi căutând pe-aici? nu se putu abţine Spiriduş să nu întrebe.

— L-o fi durând capul… Cu atâtea probleme, glumi Fazil, uit în – du-se laolaltă cu ceilalţi la preşedinte, cum intră pe uşa doctorului

Popo ca la el acasă, adică fără să se mai ostenească să bată.

— Pe toate vrea să le ştie, în toate îşi vâră nasul, comentă Fazil apariţia înaltei autorităţi.

Spiriduş îl cerceta întrebătoare.

— Masă, casă – trebuie el să ştie totul, urmă Fazil, pipăindu-şi mereu când cozorocul de culoare verde, când spatele şepcuţei.68

— Şi nu aşa şi trebuie? îl iscodi Z.

67 „Lupii „neştiuţi" sunt în Ion Druţă: „Povara bună noastre"

(Andrei
Grigor)
68 „Verdele trimite la culoarea tradiţională a Islamului” (Petre Răileanu)
Maraton 67
— Ba da, sosi, sec, răspunsul. Trebuie, numai c-ai văzut la muzeu, continuă Fazil peste câteva secunde.
— Cine ştie, poate că din lipsă de modele, pică şi „scuza” lui Spiriduş.
— Ce să spun, în lipsă de modele?! (iritare subită, reînnoită) E în om un blestem, de-acolo, de la plămada de-nceput, nu poate dacă nu iese în faţă. N-ai băgat de seamă? Nici nu s-a ostenit să salute!
— Noi trebuia să-l salutăm, îl contrazise Spiriduş.
— Hm, noi, pufni enervat de replica aceasta stupidă Fazil.
— Nu în toţi, nu-l slăbi Z, atent la chestiunea cu „blestemul”.
— În toţi, în toţi. Nenorocirea este că atunci când ajunge câte unul, prin voinţa Cerului, păstor de turmă, e musai „să iasă în faţă”.
— Vrei să zici că preşedintele este un dictator? puse punctul pe i, cu inocenţă, Spiriduş.
— „Dictator”, o luă peste picior Fazil şi, laolaltă cu ceilalţi doi colegi de luptă, scoase din gâtlej un nou hohot, mai scurt şi mai nervos.
— De ce râd de mine? se uită Spiriduş, jignită, la Z.
— Nu se spun lucrurilor chiar aşa de-a dreptul, pe nume, o povăţui Z.
— De ce nu le place să spun lucrurilor pe nume? ce-i greşit în asta?
— Există nite reguli, nişte reguli nescrise, care trebuie respectate.
— De exemplu, aici, ce regulă există?
— Lasă, îţi explic eu, nu acum, o mângâie pe obrazul împurpurat Z.69
— Nu, acum, pe loc, solicită Spiriduş, cât pe ce să lovească cu vârful umbreluţei de soare în picioarele lui Z.70
— Ştii, nu zici „dictator” despre cineva care se găseşte în acelaşi loc cu tine, chiar dacă de „dictator” te desparte o uşă.

— Dar nu m-a auzit! Am vorbit încet! protestă Spiriduş cu obidă.

69 „Z se poartă ca Pascalopol cu Otilia. Păcat că Spiriduş nu ştie de manifestul feminist pe care l-am publicat nu demult în revista „România literară" (Fevronia Novac)

70 „Asta e din Iulia Soare: „Familia Calaff", Lotte îşi învârte umbrela de soare şi e cât pe ce „să smulgă ochelarii de pe nasul rotund al bietului

Dolo" (Ioana Pârvulescu)

68 Dan Grădinaru

— Cât de încet vorbeşti tu scoli şi morţii din pustie, ai lui Fazil, remarcă al treilea clasat.

Spiriduş se smuci, fulgerându-l cu o privire plină de reproş pe cel ce deschisese gura: „Te-a băgat cineva în seamă? Ce i-am făcut?"

— Ei, lăsaţi-o, mai creşte ea, rezumă concesiv toată scena Fazil.

— Mai cresc, mai cresc, îl îngână strâmbându-se Spiriduş pe Fazil. Am crescut destul!

— Auzi c-a crescut, ha-ha, lovi cu cotul în aer, ca un ţap cu coarnele.

Capul-numai-inele. O să vin la tine la noapte ca să-ţi probez funduleţul.

— Iar râd de mine, căută scăpare Spiriduş la Z.

— Ha-ha, râseră şi ceilalţi doi.

— Dacă le dai prilejul, constată cu răceală Z.

— Eu nu ştiu despre ce prilej vorbeşti, se alintă cu cochetărie instinctivă Spiriduş.

Preşedintele nu pierdu vremea în cabinet. Numai cât intrase şi deja ieşea, fără Albert Kitt, cu zâmbetul lui politicos, îndelung şlefuit, care-i ridica colţurile gurii.

— Vă salutăm, vă salutăm, ziseră concurenţii (Spiriduş avea dreptate până la urmă).

— Tot respectul, îl salută şi Z, oprindu-l din drum pe preşedinte.

Preşedintele îşi întinse buzele pătate, luând aminte la ecusonul de la pieptul lui Z, şi înclină capul milităreşte, ca cum cineva l-ar fi împins pe neaşteptate de la spate.

— Cum merge? se interesă el patern. Toate în ordine? îşi trecu

el privirea asupra lui Spiriduş (dar nu protector, ca umbreluţa cu care aceasta, acum, îşi lovea propriile picioare) şi, în acelaşi timp, cu acelaşi zâmbet universal binevoitor, şi asupra celor trei câştigători, ale căror analize erau investigate.

— Mulţumesc, binişor. Dumneavoastră? se interesă şi Spiriduş.

— Aşteptaţi rezultatul? puse o nouă întrebare preşedintele, făcând – du-se că nu aude vorbele cam nepoliticoase ale fetei.

— Nu neapărat, se scuză Z. Încercam, se fâstâci el (de ce? era absolut firesc să aştepte rezultatul analizelor), încercam să dăm de un prieten.

— Bun, foarte bine, îşi lipi genele, cu bunăvoinţă, preşedintele şi se pregăti să se îndepărteze, nu înainte de a ura: „Mult succes", şi de-a o strânge de obraz pe Spiriduş cu două degete. A, îşi aminti el subit.

Maraton 69

luminându-se fals71, înainte de a o vira la dreapta, dar tu eşti maratonista noastră, nu-i aşa?

— Da, recunoscu, înroşindu-se de mândrie că a fost recunoscută.

Spiriduş.

— Cum te-ai acomodat aici la noi?

— Destul de bine, mulţumesc.

— Foarte bine. Spiritul olimpic fortifică încrederea, creează un spirit nou, de cooperare mutuală şi mai cu seamă… (preşedintele îşi şterse col – ţul buzelor ca cum ar fi purtat mustaţă şi şi-ar fi şters colţurile mustăţii de resturi de mâncare care neapărat trebuiau îndepărtate) Aţi terminat analizele? se interesă preşedintele, remarcându-i şi pe cei testaţi.

— Făcut, dădu din cap Fazil.

— Bun, bun, se arătă mărinimos preedintele. Vreo problemă?

Întrebă el într-o doară.

— Ar fi, dom preşedinte, se grăbi să îndrăznească Fazil.

— Da? care? se crispă un pic preşedintele.

— Ştiţi, sunt de toate, ne place foarte mult aici, dar nu există bomboane de mentosan.

— Mentosan? Cum aşa? Aţi reclamat?

— Să reclamăm pentru o nimica toată?

— Cerere adică, aţi înaintat prin conducătorii de lot?

— Trebuie cerere?

— Cum să nu, dragul meu, reveni la tonul patern şi egal preşe – dintele. Neapărat o cerere şi se rezolvă.

— „Domnule preşedinte/ Subsemnatul…”

— „Domnule preşedinte…”

— Aha, deci aşa… bine că ştiu.

Preşedintele era pe punctul de a-i părăsi, când Fazil mai deschise o dată gura:

— Dar aveţi în magazie?

— Avem, cum să nu avem, îl linişti, cu gura până la urechi (ochii nu prea râdeau) preşedintele.

— Atunci mi-am luat o grijă, răsuflă uşurat Fazil. Cerere şi, gata, mentosan.

— Aşa, dragul meu, aşa (ceilalţi doi îşi muşcau buzele, să se stăpânească).

71 Gândul lui Spiriduş (nota autorului).

70 Dan Grădinaru

— Mentosan72, suspină Fazil, când preşedintele ieşi pe unde venise.

Ceilalţi doi tovarăşi de cursă se năpustiră să-l bombardeze cu pumnii în piept şi-n umeri.

— Te-ai agăţat de dom preşedinte! De dictator!!

— Mentosan, ai? Obrăznicătură! O să te dea afară! O să pună câinii pe tine să te sfâşie!

— Nu-i aşa? întrebă Spiriduş, pe când batantele uşii făceau pocpoc, iar Fazil răbda bumbăcelile.

— Ce-ai zis? se încruntă Z.

— Nu-i aşa că oamenii care zâmbesc cu gura până la urechi stau mult în faţa oglinzii?

Z făcu o grimasă de refuz:

— Cine ştie, nu cred. Cred c-o fac dintr-o necesitate interioară.

— Ce necesitate?

— Din aceeaşi necesitate care ne-a mânat şi pe noi încoace.

— Aha, îi azvârli o privire cercetătoare Spiriduş lui Z şi Z, fără să se uite la ea, îşi dădu seama că Spiriduş îl studiază ca o femeie trecută, cum se zice, prin ciur şi prin dârmon.

— Şi despre statuia lui Zeus, ce ziceai? îşi aminti Z.

— Ce rău îmi pare că nu i-am zis o vorbă măcar de Waltraud, răspunse altceva Spiriduş.

— Poftim?

— Păi… începu Spiridu cu patos, însă nu mai avu răgaz să depene povestea statuii şi a amănuntelor pe care ea singură numai le cunoştea.

Uşa laboratorului se desfăcu şi în prag se ivi, cu halatul des che – iar şi boneta azvârlită aproape la întâmplarte, chelia puternică a roşco – vanului doctor Popo (cel care-i controlase, la sosire, pe toţi). Spiriduş (strânse pumnii, ceea ce nu-i scăpă lui Z) dădu din cap, ţuguindu-şi buzele şi arătându-şi, apoi, dinţii. Concurenţii se adunară cerc în jurul lui Popo, apoi, tot aşa de repede cum se formase, cercul se destrămă.

Fiecare se uita la foaia lui cu rezultate.

— Cum e, dom' doctor? întrebă Z, înregistrând cu coada ochiului evidenţa.

72 „Aţi mai văzut mentosan pe piaţă?" (Bucluca) „Eu am mai văzut, dar are alt ambalaj" (Mihail Gălăţanu); „Deci n-au distrus complet industria românească? Dacă mai producem mentosan e ca şi când am produce săpun, pastă de dinţi şi et caetera" (Alexandru Muşina)

Maraton 71

— E-n regulă, îl informă Popo, uitându-se o fracţiune de secundă la ecusonul „Presa" de la piept.

— Cum adică în regulă? insistă Z mai mult pentru Spiriduş.

— Nu-neleg ce doreşti! îi puse în vedere Popo lui Z, fulgerându-l cu o căutătură neprietenoasă – pentru Z, nedumerit-prefăcută – pentru Spiriduş.

— Deci, toţi au negativ, nu-i aşa? se mai înmuie Z.

— Scontai altceva? ridică o sprânceană Popo.

— Şi lui Fazil? se amestecă Spiriduş (între timp Fazil ieşise)

— Al doilea clasat?

— Da!

— Toţi au negativ, domnişoară!

Z prinse a-şi învârti limba prin gură, compunându-şi „masca”:

„Ce prostii mai ascunde şi căpşorul ăsta?”

„Mai rămânea ceva mai mult de o jumătate de interval. Comandantul navei cosmice avariate se trezi în primul interval. Lumina di – fuză. Formele obiectelor, împăienjenite. Culorile. Căldura. Conştiinţa că respiră. Că numără. Că numără şi că respiră şi formele azvârlind lu’ – mina în chip de culori. Cea mai mare pierdere: aceea risipită a că-l durii din aşternut. Vidul liniştii totale şi similicataleptice în mijlocul unei camere ca un cavou de ebonită de care atârnau în cubul spaţial cele cinci obiecte personale: un meteorit şlefuit, semănând destul de exact cu o limbă, compus din olivită, feldspat şi magnetită; formula aminoacizilor;

un comentariu rezumat la un caz particular al teoremei lui

Godel; un tabel cu logaritmi; un pin natural de o jumătate de metru care-i sugera „Pinii din Roma” a compozitorului din secolul 20 Ottorino

Respighi. Greaţa subtilă şi perversă, suportabilă încă.

După toaletă a trecut pe un covor mic la sirshasana, un exerciţiu pe care-l executa de la 29 de ani, deci de 21 de ani neîntrerupt, în fiecare dimineaţă, uneori şi seara, înainte de culcare. Un exerciţiu simplu şi se zice eficace împotriva scurgerii timpului. Apoi l-a chemat pe adjunctul

VDG 406 să mănânce împreună. Adjunctul nu avea po□a de mâncare.

Nu avea nici el po□a, dar ceva trebuiau să mestece cât mai lent pentru a furniza corpului o parte din ultimii stropi de energie. De la Marea

Catastrofă, stăteau agăţaţi sus în cer cei ce se obişnuiseră cu cerul. Nu se puteau obişnui cu toţi. Unii se obişnuiau mai mult, alţii deloc: alergii ciudate, dureri inexplicabile, stări psihice inconvenabile. Niciunul nu se

 putea obişnui în totalitate, dar fiindcă pe

scara personală comandantul deţinea cota cea mai înaltă, între altele şi pentru asta fusese ales şeful echipajului cosmic. Comandantul privi o vreme, mâncând şi trecându-şi ochii de la meteoritul veritabil la ecranul exterior, cerul neagru, profund şi nesfârşit negru, şi, de la un timp, priveliştea îl deprimă şi atunci intuindu-i-se starea sufletească pe oglindă se profilă o anghinare imensă, amplificată în detaliile ei botanice ca sub un şir interminabil de lupe. Îşi dădea seama că nu e bine să nu se împotrivească şi cu toate acestea persista în această stare refugiu, dezbărat de energie până când asemenea unui resort ce nu mai poate fi ţinut în frâu din toate părţile izbucni un miros, care-l calmă şi-l adormi. În scurtul vis care urmă (adjunctul îi ţinea mâinile la tâmple, tăcând) visă o sticluţă cu potasiu, pe care o ducea la nas. El dădea capul pe spate şi sticluţa cu potasiu părea să fie împinsă de puterea degetelor lui pe una dintre nări. Îşi aminti:

vechii egipteni, maeştri ai tehnicii îmbălsămării, cunoşteau procedeul de a scoate creierul pe nas. Urmaşii de pe timpul lui Ramses pierduseră abilitatea aceasta. Sticluţa se metamorfoză în cutia lui craniană în creier şi se depuse acolo cu circumvoluţiuni ca un şarpe de miros. În momentul următor cineva veni şi-i spuse la ureche: Nu încerca. Se trezi.

Experienţa se pierde în timpul revoluţiilor. Ce sunt revoluţiile dacă nu piramide răsturnate? Lumea e o piramidă şi când şi când la anumite intervale necunoscute de noi această piramidă basculează şi se răstoarnă cu vârful în jos. Totul nu ţine decât câteva clipe (o clipă poate însemna şi un an, câţiva zeci de ani nefireşti în raport cu alţi zeci de ani de dinainte sau de după aceea fireşti), fiindcă piramida nu este în starea ei de echilibru naturală, dar atunci, în învălmăşeală, în degringolada răsturnării (punctul succede liniei şi intervalul intervalului

— Iată, putem ghici istoria) se mai pierde câte ceva, de fiecare dată câte ceva extrem de important pentru cei din trecut până nu mai rămâne nimic din acest trecut, nicio urmă palpabilă. Totul este efemer.

Meseriaşii, cărturarii, deţinătorii secretelor pier în accidente ori sunt asasinaţi. Sau tac şi îngroapă cu ei un număr de taine care nu se mai transmit. Bibliotecile sunt arse, se năruie în cutremure, le distrug

praful, insectele, apa, incendiile. Un muzeu al tainelor pierdute de-a lungul secolelor?

Tehnici ce au cunoscut gloria cândva ar putea fi cu prinse pe dischete?

Şi? Inutil. O altă răzmeriţă şi totul s-ar distruge, timpul şi-ar înghiţi coada propriilor minute şi ore. Ceea ce contează cu adevărat este

Maraton 73

doar prezentul, clipele mai multe ori mai puţine formând prezentul.

Trecutul şi viitorul ne sunt străine, nu ne aparţin, sunt ale altora, nu le înţelegem aşa cum nu-i înţelegem pe ei (alţii), accesul la ele este complet iluzoriu. Dacă aş fi fost magician aş fi atins apogeul înţelegerii vieţii.

Ce păcat că nu cunosc niciun tur şi niciun truc. Sau un hoţ. „Nu cunosc niciun tur şi niciun truc, răspunse adjunctul, dezlipindu-şi capul rotund de palmele osoase. Nu cred că am furat niciodată nimic. De ce mă întrebi?" „Pentru că în celălalt se produce un şoc, iar şocul e similar bolii, morţii, rătăcirii. Acum, ştii foarte bine, moartea va fi instantanee, dar cine doreşte e liber să se sinucidă cu ser letal, cu orice". „Se ştie".

Adjunctul îşi privea şeful fără înţelegere. El, care îi împiedicase în toate chipurile pe adolescenţi să se vadă, din cauza defectului genetic, îi urmărea acum când se ascunseseră în compartimentul S şi se decuplaseră senzorial de restul naveicu arma.

Femei şi bărbaţi se treziseră pentru ultima veghe. Alţii nu-şi adormiseră ultimul somn şi-şi continuau veghea mai veche. Îi bănuia pur probabilistic cum reflectau la tragediile anului 2001, la evenimentele din anul 2157, la chestiuni recapitulative, finale. Nimic despre viitor, despre un viitor mai îndepărtat şi totul despre trecut, un trecut abolit şi el. VDG 9650 mesteca un stupefiant oarecare zâmbind perfect senin cu zâmbetul senin al lui Buddha şi trecând printre oameni comandantul îşi păstra fără efort aceeaşi privire care le dădea tuturor senzaţia că este simultan în două părţi, împreună cu fiecare şi cu absolut niciunul. Nici cu sine însuşi! Iar asta nu era încă o iluzie de

care parcursul vieţii e plin până la refuz.

Morţii tineri erau de două feluri. În număr de douăzeci şi trei răspândiţi pe jos erau vechi şi mumificaţi după reţeta mumificatorilor

Egiptului bătrân (ecranul le focaliza chipurile îndelung nu dintr-o necesitate a conştiinţei privitorului de a nu admite dubiul, ci pentru a indica unica modalitate de a învinge timpul o perioadă). Alţi paisprezece depăşiseră starea de rigor mortis. Pleoapele zimtate de gene se ferecaseră pentru totdeauna peste globii oculari flasci, bacteriile şi ciupercile proliferaseră în intestine, pe abdomene se întindeau pete verzi. Muriseră cu faţa în sus, aparent fără a opune o rezistenţă, rela xaţi, erau şi din cei cu capul între genunchi, o poziţie ciudată, cu capul pe spate rezemat de spateaza unor fotolii, cu capul într-o parte ca nişte crini ofiliţi albinătăsoşi.

Mirosul insuportabil nu putea fi vizualizat („Ar fi trebuit să

 fie totuşi arşi", spuse comandantul) şi adjunctul puse capăt acestor imagini. Moartea aleasă contra morţii lucide.

„Murim ca să murim (comandantul socotea toate discuţiile în termeni polari ca inadecvate). Nu suntem pregătiţi niciodată îndeajuns pentru moarte. Şi ţie ţi-e greu să analizezi cu obiectivitate moar tea, dar ştim bine că moartea şi nu viaţa e starea de echilibru. Trupul nostru e înconjurat în exterior – foarte bine de o armură de moarte. O armură fără de care n-am putea vieţui. În exterior eu sunt mort şi mort eşti şi tu, o ştii. Mâinile astea pe suprafaţa lor externă sunt cristale de celule moarte, cheratină a celulelor sinucigaşe de dedesubt. Suntem deja morţi".

Tăcerea muri şi reînvie.

„De unde ştii cum m-a părăsit? Nu ai cunoscut-o. Mai bine nu mai spune nimic..." Adjunctul îşi privi şeful cu surprindere. Nu vorbise şi nu gândise acest lucru. Îi era indiferent ori poate că nu despre indi ferenţă era vorba, ci despre indecenţă, i se părea indecent să se pună în locul comandantului ori să joace inevitabil rolul unui procu ror. Mai întâi dori să protesteze, dar după aceea nu mai spuse nimic, îl lăsă pe comandant să vorbească despre sine însuşi minute întregi fără să-l întrerupă o singură dată: „Ea era o mască, eu eram o mască... Măştile

acestea ni le scoteam uneori eu înaintea ei, alteori ea înaintea mea, foarte rar nu aveam mască amândoi în acelaşi timp… Sexul este un schimb de măşti… Eu am văzut copilul acela crescând… Îi cunosc gura mica, aspră. Bărbia unghiulară, severă. Cicatricea de sub nas ca o buză de iepure (fără să fie). Bretonul pe care i-l aşază pe frunte ca o cortină, ca să mascheze pentru cel ce ştie să scruteze… Da, mereu măşti… Am crezut din tot sufletul că nu se va mai repeta povestea, coşmarul şi ca un blestem pe care nu l-am putut evita, ca un blestem care m-a lovit, fără să-l fi dorit, fără să-l fi meritat, m-a lovit această nenorocire şi am ajuns s-o văd şi pe ea, copilul meu, la fel, aceeaşi mizerie… Am văzut aceleaşi pliuri, ascunzişuri… Zigzagul egoismului furibund, care afirmă pentru şi ne orice şi neagă pentru celălalt totul… Nicio ispăşire, nicio remuş care… Eu cred că un om rău, un om viciat, omul rău e omul viciat de ego ism, omul care nu se iubeşte decât pe sine, bărbatul, femeia care mănâncă singură şi nu cu omul care o iubeşte…

vreau să zic că nu are nu are nicio parte bună în el şi că trebuie eliminat.

Inclusiv cu această armă".

Maraton 75

Şi comandantul bătu patul armei şi bătaia aceasta îi făcu bine, îi atinse arsura inimii şi sub fluxul blând al stelelor din univers i-o alină.

Intensa strălucire din priviri se stinse apoi treptat-treptat şi alte imagini le luară locul pe retina interioară celor pentru care se dezlănţuise în mânie şi scârbă.

Comandantul avu un acces de friguri care-l puse la pat şi adjunctul îl înveli cu grijă ca pe un copil dar comandantul împinse în lături pătura şi rămase să tremure autoflagelându-se pentru ură nestinsă ori vini pe care şi le atribuia. „Toţi trăim cu o rană în suflet", îi aminti adjunctul ceea ce el însuşi îi spusese cu timpi în urmă.

„Ştiu, mă învinuieşti, ar trebui să fiu mai curajos în aceste momente dar eu mă voi închide aici, în această cabină şi nu voi mai răspunde la niciun apel (dacă acest apel va veni), fiindcă moartea este mireasa mea, ea nu mă va decepţiona niciodată. Moartea nu-i o pisică, moartea e o căţea, o iubesc deja la nebunie, o vreau, e a mea".

Deschise ecranul din încăperea unde ştia că se găseşte VGD 904,

dar sonorul era bruiat, VGD 904 stătea în jurul unei mese cu fidelii săi şi vorbea, punctând energic cu degetul un alt ecran. Comandantul nu mai avea nevoie să ştie ce vorbeşte VGD 904. Îi cunoştea mesajul de altă dată: „Nu este un zeu. Nu ne poate reţine la nesfârşit cu pasivitatea aceasta care acum nu mai e primejdioasă (ghici comandantanul), ci mortală. Aceasta este nu o aventură personală, ci o problemă care ne priveşte pe noi toţi. Oare nu responsabilitatea trebuie să caracterizeze un comandant?"

Cuvântul „responsabilitate" pe care îl descifră pe buzele adversarului său reverberă îndelung ca ca un feeding stelar.

„Vrea să mă scoată din această stare şi să mă facă să greşesc, dar nu va reuşi, n-o să-i permit".

Pe o sită de azbest cineva punea praf portocaliu de bicromat de aluminiu. O baghetă metalică încălzită. Evaporarea hidrogenului. Stingerea luminii. Scânteile, focul de artificii ţâşnind şi evidenţiind profilul celei ce făcea experimentul acesta şcolăresc însă mereu fascinant. Ea.

— Pentru sex vor plăti cu moarte (comandantul, răvăşit)!

— Dar identitate individuală n-ai tu, ci noi toţi, ca entitate, răspunse adjunctul cu un calm de neînţeles, sfidător prin chiar formula rostită, îndelung pritocită probabil, altfel cum? – şi comandantul a tresărit.

76 Dan Grădinaru

CAPITOLUL 7

Văzându-se luată peste picior, Spiriduş se reţinu de data aceasta să mai bocească (se înroşise, în schimb, din nou până în albul ochilor).

Când Z fu pe punctul să zică:

— Ei, trebuie să mă duc şi eu.

Spiriduş se răsuci fulgerător pe călcâie (de parcă tot ea ar fi avut dreptate!) şi, la un moment dat – Z cunoştea bine mişcarea asta –, după primii paşi, se porni să alerge73.

„Asta e", reflectă îngăduitor Z şi, pentru că nu exista un alt drum, o luă, tacticos, pe aceeaşi cale ca Spiriduş. Proba de diaulos o pierduse din cauza unor elucubraţiice să mai facă? Desigur, ce bună-ar fi fost o muieruşcă, una aşa – cu mult spirt. Stadionul – plin, el, dimpotrivă, cu

sufletul gol. Unde să dai, însă, de spirt? unde să dai de sare şi de piper? să-ţi frământe aşa, oleacă, măruntaiele! dacă toate…

dacă… he-he, cum să nu, ia te uită ce bombonică, ce frumuşică, şi cum stătea ea, aşa de… silitoare, cu cartea în mână… Mm, trandafirul în mij – locul deşertului. Păi, de ce nu era în tribune, la vreun antrenament?…

— Păi, de ce nu eşti la întreceri? o întrebă Z, cuprins de o bucurie neaşteptată, pe Miriana, care, cufundată în lectura unei cărţi cu co – perţile masive, negre şi o cruce mare de „aur" în mijlocul primei co – perti, pusese cartea în poală, şi, cu ochii amestecaţi cu zarea înde – părtată, la un punct ce se închega pe undeva (ce obiect putea fi? unul cosmic? ori făcut de mâna omului? dacă da, ce?), medita.

Z se aşeză pe bancă şi-n primul moment avu tentaţia s-o cu – prindă pe după umeri pe Miriana, însă, în ultima clipă, se aprinse be – culeţul roşu de avertisment. Clip! scânteie beculeţul, hm, se bâlbâi Z.

Miriana îl scruta încruntată, fruntea îi era săpată de o severă cută verticală între sprâncenele („frumuşele", continuă să se gândească Z – ca un om liber) …

— Sunt ziarist, o să comentez proba de maraton. Ştiu că eşti între concurenţi. La masă ţi-am făcut semn în câteva rânduri. Am fost şi eu la masă, nu mă mai ţii minte? Am stat în capul mesei. Am observat că nu te-ai atins de mâncare.

73 „Într-adevăr, o mişcare pur feminină" (Mircea Nedelciu); „Nu-i iese domnişoarei Spiriduş" (Simona Popescu).

Maraton 77

Miriana continua să-l fixeze în tăcere.

Z tuşi.

— …în vreo două rânduri.

— Cu ochiul, completă sarcastic Miriana.

— Mi s-a părut că trebuie să te bine dispun într-un fel, stăteai… foarte… bosumflată.

— N-ai priceput nimic.

— Nici n-am pretins, sări Z, nici n-am pretins.

Z tuşi uşor, mieros:

— Îhm… mmâm…

Miriana nu-l încurajă.

— Ce citeşti? reluă el.

— Despre Fecioară.

— Daaa?

— Da.

— Şi ce-ai găsit interesant?

— Chiar eşti curios?

— Cum să nu?!

— Ea ne spune că pacea lumii e în criză şi ne invită mereu la împă – care şi întoarcere la credinţă. „Vă spun ca să le spuneţi tuturor. Toată lumea trebuie să se convertească. Sfârşitul lumii este aproape". Altă dată, zise rece şi distantă Miriana, mi-a zis: „Du-te şi spune-le să-şi alunge frica şi să se dăruiască. Cei ce ştiu să se dăruiască nu vor mai cunoaşte nici obstacolele şi nici frica".74

— Şi postul? se strădui din răsputeri să găsească ceva Z.

— Da, şi postul. Două zile pe săptămână, cel puţin.75

— De-asta n-ai mâncat astăzi?

— Da.

— Şi-ai să poţi participa la concurs?

— O, da, sigur că da.

Z tuşi încă o dată, stimulat.

74 „Şi Miriana mi se pare că are un viitor. M-am răzgândit, nu mai pariez pe Mieszko, pariez pe Miriana" (T.T. Coşovei).

75 „Miercurea şi vinerea, dar acum, cu tranziţia asta, la mine-acasă în fiecare zi e miercuri şi vineri" (Gh. Iova); „Iova, abia acum te vând mai bine. Ai ajuns o piele pe băţ" (DanSilviu Boierescu); „Cum ştiţi să râdeţi de orice" (Mariana Codruţ).

— Chemarea nu e o problemă personală?

— Ba da, îi răspunse Miriana imediat, fără să-i mai acorde vreo privire, dar ar trebui, vreau să spun: toţi ar trebui să fim nişte „mireni râvnitori", să facem măcar în fiecare an o retragere isihastă, prin care să ne rupem de lume şi de lumesc. Mintea trebuie ţinută „nedezlipită de Dumnezeu", aşa cum porunceşte Pravila mare.

— Spune-mi, schimbă el puţin subiectul, care e cea mai bună

rugăciune?

— Cea mai bună rugăciunea e chiar rugăciunea. Rugăciunea către Dumnezeu.

— Şi cel mai bun post?

— Cel cu pâine şi apă.

— Ai să slăbeşti foarte mult, mai încercă Z, observând cât de paşnică părea Miriana. Nu ţi-e teamă c-ai să-ţi diminuezi din puterea farmecelor (altă gafă!) 76.

Miriana se întoarse brusc:

— Ce prostie! 77 Acestea sunt şi cuvintele lui Satan!

Z făcu ochii mari, speriat:

— Să nu crezi… că… n-am vrut să te jignesc. Eşti o fată atât de drăguţă (adevărul e că era o urâţică, dar avea nişte dinţi, perle nu altceva, şi-o fustă – cum să-i scape lui Z aşa ceva – cu crăpătura în spa – te până sus, la chiloţei, „urmează-mă", mamă-mamă! în totală con – tradicţie cu discursul ei) şi (punea gaz peste foc) …

— Destul! Să ştii că Satan mi s-a arătat şi mi-a promis fericirea în dragoste („Ei vezi!") şi câte şi mai câte dacă o uit. Dar crezi c-aş putea face aşa ceva? („Dar eu…") Cum? („Te asigur că…") Nu vreau să mai aud nimic!

— Şi cu concursul?

— Niciun concurs!

— Cum, te-ai răzgândit, nu mai participi?

— Cum să nu vreau să particip!? O să particip şi-o să ies prima!

— Dar-ar Cel-de-sus!

— Aşa să ştii. Satan s-a dus înaintea tronului ceresc şi-a cerut permisiunea de a ispiti o perioadă. I s-a acordat această permisiune pen

76 „Într-adevăr, Z nu pare serios" (Ion Zubaşcu).

77 „Ce prostie, exclamă Mircea, râzând cu hohot şi privindu-mă" (Teodor

Scorţescu: „Concina prădată") (Ion Simuţ).

tru un secol. Nu vezi că secolul nostru e pe terminate? El începe să-şi piardă din putere, simte asta şi devine mai agresiv…

Phii! Satana! Cum de-o zbârcise? Trebuia s-o schimbe cumva.

„Să-i zic că…”

— …Satan distruge căsătoriile, încurajează dezbinările, obsesiile, sinuciderile.

— Aşa, deci, murmură Z înfricoşat.

— Da, chiar aşa. Ea mi-a zis: „Trebuie să vă protejaţi prin rugăciune şi penitenţă”. Cât te rogi zilnic?

— Păi, ce să zic… eu…

— Ar trebui s-o faci măcar trei ore, dar sunt convinsă că n-o faci nici măcar o jumătate de ceas…

— O jumătate de ceas…

— …O rugăciune către sf. Mihail, însă nu prea ai stofă („Iar chestia cu stofa?”) (privire în sus) şi-atunci (concluzia logică, după examen)

cum să nu sosească pedeapsa? – se auzi vocea groasă a lui

E-prea. Z privi, închizând un ochi, de unde venea vocea.

— Cum adică n-am stofă? Ce vrei să spui cu asta?

— Uite ce-i, dragul mieu, ce-ar fi să-mi faci loc şi mie lângă logodnica mia.

— Logodnica dumitale? 78

E-prea, ţinând un „cornete” (aşa pronunţa el cuvântul „cornet”)

cu îngheţată în mână, îi făcu semn s-o şteargă.

— Sigur că da, spuse, oleacă opărit, Z, examinând barba albă a lui

E-prea. Nicio problemă. Şi se dădu la o parte ca să-i facă loc lui E-prea, care se aşează – stilul lăfăit, ploşniţă sătulă – între Miriana şi Z şi începu să-şi lingă îngheţata în aparenţă nepăsător (mda, Miriana postea).

78 „La mine pe scară era (a murit acum vreo doi ani) un moşneag de

80 de ani. Avea două camere şi o cameră o dădea cu chirie. Îşi găsise o vătmăniţă de 30 de ani şi, să mă scuze feţele de sex opus, îi frecventa, cum zice delicat un poet, „hăurile fosforoase”. Odată, am şi întrebat-o

(stăteam perete în perete şi mereu auzeam chicoteli, zdupături,

râsete), dacă moşul, mă rog, şi ce-mi zice ea: „Dom-le, are o… ciocolată".

Vezi, Doamne, o câştigase cu ciocolată de la cofetărie. De-aia râdea ea. Da' eu am înţeles că e vorba de altfel de „ciocolată", fiindcă mă ştiţi…" (Gh. Iova)

80 Dan Grădinaru

— Nu ţi-e teamă c-ai putea să răceşti? întrebă, revenindu-şi la îngăduinţa lui obişnuită, Z. „Hm, ghiujul", mormăi în sinea lui.

— Dragul mieu, pe căldura asta, ar fi şi păcat să nu-mi răcoresc gâtlejul însetat. Dar ce-ţi spun eu? Sunt singurul care poate face diferenţa între căldura seismică şi căldura solară. Cu o săptămână înainte de un cutremur are loc o emanaţie de căldură prin supapa hipocentrului. Eu o simt. Din ianuarie până în mai 1999 va fi numai lună plină. Pământul va fi bombardat de asteroizi de peste 50 de kg.

Maree gigantice vor produce perturbaţii asupra nucleului terestru.

Când planetele, în frunte cu Jupiter, care se apropie de Pământ la 11

ani o dată, se vor alinia, în 5 mai vor avea loc dezastre fără precedent.

Cine-o să apuce Revelionul anului 2000 va fi fericit că mai trăieşte.

— Şi pe-aici, nimic? dori să afle Z, fără a fi prea impresionat de aceste profeţii dramatice şi grandilocvente.

— Cum să nu? Ar trebui să sărim pe altă placă tectonică.

Z observa chiorâş cum mănâncă îngheţata E-prea, studiind-o, în acelaşi timp, dincolo de sumbrul E-prea şi pe Miriana, ce diferenţă! care-şi reluase lectura, cu aceeaşi expresie concentrată, dar şi, uşor de intuit, plină de fervoare.

Alunecând pe linia profilului Mirianei, Z simţi în gură saliva poftei şi-şi întoarse ochii asupra cornetului. E-prea înghiţea din el, mestecând alene ca un erbivor compoziţia crocantă a ambalajului. În mâinile lui mari, nedibace şi lacome, cornetul crăpă în partea de jos şi, spre satisfacţia lui Z, o picătură poposi pe tricoul roşu, cu seceră şi ciocan, lipit pe burta concavă.

— Faci şi după-amiaza antrenament? (o a doua picătură se slobozi, după câteva clipe, cam în dreptul buricului)

— Fac, cum să nu fac, mi-aştept prietenii să vină să mă ia.

Probabil că după privirile lui Z, E-prea îşi luă seama, dar dege – tele roşii, cu unghii groase şi gălbejite de la tutun tot i se năclăi seră bini şor. Fără să se jeneze, mai întâi şi le supse, iar după aceea şi le şterse, lipicioase cum erau, de şale.

— Cât îţi ia un antrenament?

— De regulă fac zece km. la un antrenament. Cam o oră, dacă te interesează.

— Şi rezişti?

— Rezist.

Dinspre stadion răzbăteau urletele apucate ale mulţimii întără – tate. Dacă s-ar fi grăbit ar mai fi putut prinde întrecerea. Billy, Sean.

Maraton 81

antrenorii lor, surorile Gunhild, Karel de la Vltava, Johnny şi alţi câţiva trecură în grup compact, alergând transpiraţi şi fără să schimbe vreo vorbă între ei. Se învârteau în jurul arenei în sensul invers acelor de ceasornic.

— „Dumnezeu e în primul rând credinţă şi dreptatea, iar nu pu – terea", se trezi Miriana şi sublinie în carte cu unghia de la degetul mic, îndelung crescută (pe acelaşi deget mic un inel).

E-prea îi atinse umărul.

— Aşa, draga mia, spuse el cu o altfel de voce, duioasă şi pătrunzătoare, cu totul altfel de aceea dinainte.

— Şi participă şi logodnica ta la antrenament?

— Desigur, concedă E-prea. De ce să nu participe?

— Totuşi…

— Cele mai bune antrenamente sunt cele în grup. Şi cele mai bune antrenamente în grup sunt cele mixte, ridică un arătător, ca o cârjă şi, mai ales, ca un „ce" apostolic E-prea.

„Ah, îi sticliră ochii de satisfacţie lui Z, şi-n barbă are două-trei picături. Să te văd cum ai să-ţi ştergi pământuful, afurisitule!"

Z îşi drese glasul şi, făcând-o pe miratul, vru să mai afle dacă:

— Bărbaţii nu riscă să rămână în urmă?

— Cum adică?

— Păi, admitem, femeile se pot confrunta la antrenamente cu o forţă superioară, de acord, e ceva stimulator, dar bărbaţii? Bărbaţii cu ce se pot confrunta?

— Cu frumuseţea, rânji cu superioritate E-prea, cu frumuseţea, dragul mieu. Femeile îi fac pe bărbaţi să intre în concurenţă, să iniţie ze lupta pentru supremaţie. Un cocoş pitic n-o să cocoşească niciodată galiţele cocoşului antitr, oricât s-ar căzni, bietul de el. Pentru el nu sunt bune decât găinile mărunţele, de talia lui. N-ai văzut niciodată într-o curte doi cocoşi, unul aşa (şi E-prea desfăcu amplu braţele) şi unul aşa (şi E-prea sugrumă elipsa lor la un cerc meschin)? Ei, încheie el demonstraţia aceasta foarte didactică, cu bărbaţii e altceva! Nu?

— Da, confirmă Z.

— Fiecare cu poiata lui. Degeaba încearcă piticul să-l concureze pe cel normal, şi E-prea îşi îndreptă şira spinării şi-şi umflă pe dea – supra şi pieptul încât, faţă de Z, stând îndoit şi nesigur, moşulică parcă se umfla în gabarit precum cocoşul „en titre", deşi tot aceeaşi cocă era.

— Şi la 50 de ani…

— La 60, dragul mieu.

— La 60, credeţi că, îşi drese vocea Z…

— La orice vârstă, dragul mieu, la orice vârstă poţi câştiga maratonul.

79

Cuprins de o neplăcută senzaţie de inferioritate, Z mai aruncă o ocheadă Mirianei, total adâncită în textul ei purificator, şi se gândi că în curând concursul la care chiulise avea să ia sfârşit. Oamenii aşteptau premierea, oare cine câştigase? Nu cumva Fazil se decisese să participe şi la… Păcat că pierduse vremea şi… Se decise să aştepte cu minte pe bancă şi să nu se ridice, el, cel dintâi. La urma urmei, era loc berechet pentru încă două persoane, cel puţin. Pentru ce atunci să… Puse picior peste picior şi-i dădu drumul la fluierato metodă verificată. Între timp, moşneagul găsise pe gingii, molfăind grobian, încă o bucată de „cornete", căci mai molfăi un răstimp şi-şi mai supse dinţii fără complexe. Mâinile de măcelar, cu degetele ca nişte cârnaţi

(ce dracu' văzuse Miriana la el?), le uită în plata Domnului şi, de la un moment dat, începu să fluiere şi el prin strungăreaţă vocea a doua. Z

se opri, tresărind uşor. Se opri şi moşul. O porni iar, cu precauţie.

Moşul după el. Măi, să fie! Hm… Azvârlindu-şi ochii pe cerul înnorat, îşi dezvălui constatarea:

— Cred c-o să se schimbe vremea. Dimineaţă nu era niciun nor.

Uite cum s-au strâns ca nişte clăbuci dinspre munţi.

E-prea nu catadicsi să-i devină confident şi-şi văzu mai departe de fluierat, dar acum trecuse la vocea întâi.

Izbucni iar, mai temperat, vacarmul stadionului. Ce mai era?

Ce se întâmplase de strigau aşa? Pentru o simplă premiere să faci atâta caz? Păcat! Păcat că nu se dusese. Şi prostie, neîndoielnic! Poftim, din cauza bănuielilor puerile ale unei puştoaice necoapte! 80 Că anaboli – zanţi, că podoabele de pe statuia lui Zeus (ar fi meritat să-şi tragă o palmă): în ce chestie caraghioasă picase ca ultimul dintre fraieri! Desigur, se mai întâmplă. Cine zice că nu? Ce viaţă e ferită, vreau să zic complet ferită, de momente penibile, de-ai fi şi cu stea în frunte? Asta, de fapt, era şi singura consolare şi-n răbojul cu „pasive" îşi trecu, fără fa soane, şi întâmplarea asta – până mâine dimineaţă, he-he, ce-o să mai danseze! şi, după un somn ca lumea, avea să uite cu desăvârşire.

79 „Cuvânt cu două înţelesuri" (Ion Zubaşcu).

80 „Dublu pleonasm. Nu se poate şi „pueril" şi „puştoaică" şi, apoi, şi

„Puştoaică" şi „necoaptă" (Mircea Petean, Cluj-Napoca); „Simple intensive, dragă" (Alexandru Vlad şi Gheorghe Crăciun).

Maraton 83

Miriana lăsase cartea din mână şi privea zidul netencuit (se gră – biseră constructorii, dar cum să le facă pe toate într-un timp atât de scurt?). Părea că urmăreşte concursul dincolo de cărămizile noi-nouţe ale zidului sau că e pradă unei viziuni interioare inaccesibile muritorilor de rând, cu atât mai mult lui Z.

E-prea bătea, de data aceasta, şi ritmul melodiei, cu palma lui

bolovănoasă, în spateaza băncii unde Z stătea cu spatele lipit de scân – dură şi loviturile în şipci ale lui E-prea îl siliră, de la o vreme, să-şi pună amândouă picioarele pe pământ în poziţia normală şi să-şi aducă coatele pe genunchi. Un picior îi şi amorţise şi sângele îi bătea mai tare în tot trupul.

Apoi, după ce E-prea izbi cu asiduitate şi cu picioarele goale în asfaltul crăpat deja pe margini, tot în ritmul melodiei? Z nu realiză că concursul s-a încheiat decât în clipa în care un tânăr grăbit, vrând să depăşească masa spectatorilor dinaintea lui, tocmai ieşiţi, într-un iureş pestriţ şi decibelic, i se izbi, alergând, de genunchi.

— Cine-a câştigat? îl prinse spontan de mânecă Z.

Tânărul îşi întoarse capul şi, smulgându-şi mâna din strânsoare, deschise gura să îndruge ceva, când din spate auzi:

— Locul I un bleg, locul II un foarte bleg şi locul III cel mai bleg din toţi81, răspunse în locul tânărului grăbit Amoraş. Hi-hi-hi.

— A, cum e, cum mai e? se scula ca un automat de pe bancă Z, gro zav de satisfăcut s-o revadă pe Amoraş şi bineînţeles să scape de grosolăniile lui E-prea.

— S-au dat toate cu fundul în sus! 82 A ajuns presa să întrebe de rezultatele probei la care n-a binevoit să asiste?

— Nu mai vorbesc cu tine! se „supără" brusc Z.

Amoraş făcu ochii mari, surprinsă de reproş:

— Cum aşa, dragă? râse ea zgomotos.

— Ai zis că te doare capul şi stai acasă.

— Da' ce crezi, am putut să scap de insistenţe? se disculpă

Amoraş, care-şi cumpărase un trandafir roşu şi-l agita cochetă pe la nas, şi-abia atunci îi sesiză Z, alături de Amoraş, pe ceilalţi trei gium – 81 „Şi aici e o greşeală. „Foarte" presupune superlativul absolut, iar

„Cel mai" se traduce prin superlativul relativ. Cum poate fi superlativul relativ mai sus decât cel absolut? (Ion Zubaşcu)

82 „S-a întors maşina lumii", Bob-Fabian" (Florin Iaru).

84 Dan Grădinaru buşlucari, Gavno, Hopa şi Hai-hui, ieşind din maşina neagră „Coron – voron" (până şi-o sută de metri, tuşeau, tot cu maşina trebuia s-o facă suta aia).

— Tare mi-e teamă că nu de cap, ci de inimă ai să mori când o fi să-ţi bată ceasul, hăhă, peste mulţi-mulţi ani, strecură cu sub înţeles

Z.

— Hi-hi-hi, da' de ce? se hlizi Amoraş, cu vocea ei piţigăiată şi iute ca piperul (pour la bonne bouche). Crezi c-am ajuns să sufăr de prea multă dragoste, domnul meu? Hi-hi-hi. Te-nşeli, mătăluţă, mai e mult pân-atunci.

— Cât? glumi Z. Până deseară?

Amoraş făcu o pauză, de parcă ar fi trebuit, înecându-se, să ia o gură de apă, altminteri se sufoca.

— O, dar nu te laşi, văd bine că nu te laşi. V-am zis eu că-i dat naibii! se întoarse ea înspre giumbuşlucari.

Dar giumbuşlucarii n-o auzeau. Îl înconjuraseră pe E-prea, sfătuindu-se, cu gravitate şi precauţie, în privinţa unui lucru anume care?

— Tu eşti o pisică cu şapte vieţi în tine, îl mângâie ea pe gât, cu vârful unghiilor şi cu buricele degetelor, extrem de fin. Toţi o să ne prăpădim, dar tu nu, niciodată…

Şi Z, la figura asta, se porni să toarcă cu o măiestrie absolut uimi –toare.

— Măi-măi, inim-albastră, zise galeş Amoraş, cu ochii aprinşi.

Şi Z mai departe, cu imitaţia lui.

CAPITOLUL 8

După ce E-prea se duse, împreună cu ceilalţi trei giumbuş lucari, în maşina neagră cu care mergeau toţi de obicei, iar Z cu Amoraş o luară şi ei pâş-pâş către alte zări, Miriana mai citi o vreme, însă nu cu bucuria pudică, cu cheful proaspăt şi activ cu care citise când se aşe –zase pe banca din şirul celor ce încercuiau stadionul olimpic. Obosise.

Într-un fel din cauza încordării şi într-un fel din cauză că randamentul îi scăzuse – şi pentru că stadionul era aproape (vuia în râs timpuri şi-i risipea puterea de concentrare), şi pentru că nu mai era cea mai potrivită oră pentru lectură. Începuse s-o doară şi capul, o durere stăruitoare şi dulce deasupra arcadelor. O enervase şi Z, comentatorul

probei de maraton, cu ignoranţa lui prefăcut-iscoditoare sau, la fel de grav, reală. Voită? Voită cu ce intenţie? „Am obosit – şi pace”. Răsu – flând cu obidă, Miriana se sculă de pe bancă, îşi scutură treningul cu un gest reflex şi, punând cartea subţioară, o luă înspre centrul de antrenament, de lângă parcul Armageddon, a cărui tăbliţă indicatoare, grăia de la distanţă:

PARCUL PENTRU REPAUS

ARMAGEDDON83

Pe dreptunghiul verde al stadionului de la centrul anexă, Waltraud stătea întinsă pe iarbă şi făcea plajă, cu picioarele desfăcute a lene şi trunchiul sprijinit în braţe, uitându-se prin ochelarii de soare la cerul care pălea spre apus. Totuşi, soarele era acolo, încă puternic, printre norii pufoşi şi statici, şi contemplând de la zeci de metri, zeci de metri anulaţi cu fiece pas înfrigurat făcut84 – Miriana avu senzaţia acută a unei legături tainice şi subtile între Waltraud şi soare. Soarele îi făcea semne dintre nori, iar Waltraud îi răspundea cu faţa îmbujo – rată, rumenă: „Ce bine că te văd! Ce bine că te văd!” Ce bine!” Îi plăcea de Waltraud, o femeie puternică, căreia nu-i păsa de ce zice unul ori altul. Îşi vedea de propriul drum cu tenacitatea timpului atoatesfidător.

Şi ce cruce frumoasă, demnă, semeaţă îi mai despărţea sânii, pe care-i ghicea nu neapărat frumoşi, dar, oricum, desigur, nişte sâni adevăraţi, de mamă bună şi ocrotitoare.

— Waltraud! strigă Miriana, fără să se mai poată abţine, şi porni să alerge într-un suflet înspre Waltraud, care-şi coborî fruntea de la soare în aşa fel încât să vadă cine o strigă cu atâta foc. Cu ochelarii alunecaţi până la jumătatea nasului, dar fără să-şi schimbe poziţia.

Waltraud primi sărutările Mirianei, cu ochii strălucind de satisfacţie.

— Stai jos, o îndemnă ea. Ce-i cu tine, fetiţo? o cercetă cu vocea ei puţin răguşită, de parcă ar fi fost mai bătrână, deşi între ele nu erau mai mult de doi-trei ani şi lucrurile stăteau pe dos. Vocea îi era de regulă aspră, dar acum căpătase nişte note dulcise bucura şi ea că

Miriana era alături.

Miriana îi puse mâna pe cruce şi-o mângâie îndelung, cum ai mângâia o pisică.

83 „Cum de repaus?” (Ion Zubaşcu)
84 „Big foot” (Ioana Pârvulescu).
86 Dan Grădinaru
— Îţi place?
— Cum să nu-mi placă? E foarte frumoasă.
— Ia-o, se hotărî pe loc Waltraud şi săltându-se în fund şi-o scoa – se de pe gât.
— Vai, nu, nu pot. Cum s-o iau? refuză Miriana
Waltraud o ignoră.
— Ia-o când îţi zic, spuse ea, îndepărtând mâinile Mirianei, care schiţau o împotrivire stângace, şi trecu crucea la gâtul acesteia cu energie.
— Nici nu ştiu cum să-ţi mulţumesc, bâigui Miriana ca o proastă.
— Lasă, o să ai tu ocazia, o asigură Waltraud (şi-n vocea ei poate că Miriana desluşi desfăşarea, fiindcă rămase încleştată cu mâinile pe fildeşul alb-gălbui în care o mână de artist cioplise trupul lui Iisus crucificat).
— Vrei? îi arătă Miriana cartea.
— Acum nu, scutură din cap Waltraud, continuând s-o cerceteze stăruitor pe Miriana, de parcă nu se săturase de când o văzuse aler – gând înspre ea.
— Altceva ce să-ţi dau?
— Să nu-mi dai nimic, să încetezi cu datul.
— Cerceii nu-ţi plac (două cruciuliţe atârnau de lobul urechilor)?
— Copilă ce eşti! o certă Waltraud, prinzând-o de încheietura mâinii.
Miriana se topise complet.
— Bine, îngână ea. Atunci…
— Mai bine spune-mi de ce nu eşti la antrenament.
O umbră fină trecu peste obrajii Mirianei, dar poate că nu era decât norul de deasupra, care se hotărâse să se dezmorţească, luând-o din loc.
— Băieţii au avut treabă şi nu m-au mai luat.
— Prostuţo, o să vină ei. Trebuie să te pregăteşti, să nu

lâncezeşti o secundă.

— Nu mi-e frică. Dumnezeu ştiu că e cu mine.

— Pe mine, în schimb, mă preocupă unele lucruri. Aud tot felul de… Unii vor… folosindu-se de mijloace nepermise… să…

— Z, se încordă Miriana, mi se pare… mi se pare că e un prefăcut.

— Sunt alţii mai promejdioşi, spuse prompt Waltraud, cu o stră – lucire rece în priviri (îşi dăduse la o parte ochelarii).

— La cine te gândeşti? se concentră Miriana, cu mâinile pe crucea primită.

Maraton 87

— Ce părere îţi face… ce părere… ezită Waltraud.

— Cine? întrebă cu înfrigurare Miriana.

— Mai bine lasă.

— Cine? Te rog să ai încredere în mine.

— Ce părere îţi face… Bartoli?

— Nu-l cunosc, dădu din umeri, cu o mişcare iute, Miriana.

— Eu îl cunosc, drăguţa mea. Nu merită doi bani. Nici el, nici alţii. Dar… Fazil, îl cunoşti ce-i poate pielea?

— Nici despre el nu ştiu mare lucru. de fapt, despre nimeni… Nu bag mâna-n foc decât pentru cei cu „maşina neagră".85

— Trebuie să fim foarte atenţi, foarte precauţi. Unii nu vor cu niciun chip să se pocăiască (asta nu-mi place) şi sunt lăsaţi, li se permite, e drept aşa? Drepte-ntreb?

— Nu poate să fie drept, îşi subţie buzele Miriana.

— Organizatorii nu trebuia să le permită decât celor… puri, decât celor ce-au dovedit… să participe, oricum ai întoarce-o n-au procedat bine. Dacă – te întreb – unul din ăştia o să ne-o ia înainte, ar fi corect?

Miriana tăcu, uitându-se ca hipnotizată în gura lui Waltraud şi frământându-şi, cu răsuflarea tot mai gâfâită, neîncetat buzele.

— Şi preşedintele organizatorilor – ce vrea omul ăsta, te întreb?

Poţi să-mi răspunzi? Parcă-ar fi de partea lor!… Aici nu mai e vorba să împaci şi capra şi varza! Aici trebuie o alegere necruţătoare! Ori, ori! Cum să-şi ridice capul unii care niciodată n-au putut să şi-l

ridice sau dacă şi l-au ridicat şi l-au ridicat de mult, şi-atunci am şi retezat acest cap otrăvit!

— Nu trebuie să admitem, nu trebuie… rosti gâfâind Miriana.

— Prea le înghiţim pe toate! 86

85 „Maşina neagră a K.G.B.-ului. Se ia de ruşi în mod clar. „Coron voron", Danilov, n-o fi iar ceva?" (T.T. Coşovei); „De bună seamă" (Nichita

Danilov).

86 „Am observat la un anumit gen de autori fenomenul acesta, pe care l-aş numi „anticipare". Autorul a scris câteva rânduri mai sus: „Miriana tăcu, uitându-se pierdută în gura lui Waltraud", altfel spus Miriana

„Înghite" tot (aproape tot, fiindcă nu ştim cum va evolua acest personaj).

Iar autorul, care are în minte această „înghiţire", reia cu un verb făţiş ceea ce doar sugerase mai înainte: „Prea le înghiţim pe toate!" (Virgil Podoabă)

88 Dan Grădinaru

— Nu trebuie…

— Taci, taci, o strânse iarăşi de încheietura mâinii cu degetele ei de fier Waltraud.

De ele se apropia Spiriduş, însoţită de-un grup de gălăgioase.

Le zicea vreo cugetare „populară", căci râdeau toate.

— Ce faceţi aici, frumoaselor? Faceţi plajă? le luă la rost Helen.

Haideţi cu noi.

— Unde? îşi schimbă vocea Waltraud. Unde, păpuşilor?

— Haideţi să facem o nebunie, să bem ceva, să ne distrăm şi noi, zise Amoraş, încreţindu-şi două labe de gâscă în colţul ochilor. Ce, am venit aici ca să ne călugărim?

Miriana o fulgeră cu o privire de reproş, pe care Amoraş nu o remarcă.

Waltraud sesiză însă privirea şi-i strânse mâna Mirianei, ca s-o liniştească. Trebuia o politică cu unele persoane şi altă politică cu alte persoane. Diplomaţia atingerii unor scopuri presupune măsuri elastice şi diferenţiate, nu otova, desigur.

— Da' unde vreţi să vă duceţi?

Pe Amoraş, ca de obicei, o umflă râsul (aşa i se întâmpla când simţea că se apropie un atac de migrenă):

— Unde-om vedea nişte nădragi, răspunse ea. Hi-hi-hi. Am vrut să spun unde-om vedea cu ochii, nădragi poate că e un termen care ar putea-o deranja pe domnişoara! Hi-hi-hi!

— Păi să nu mai respectăm programul „mâncăm la 6, ne culcăm la 9"? se minună Amalia, dându-şi capul pe spate şi făcându-le fetelor cu ochiul.

— Eu nu mai stau, am treabă, spuse Miriana şi, uitându-se adânc în ochii lui Waltraud, ca la o înţelegere, se ridică şi se depărtă de gălăgioase cu paşi iuţi şi fermi.

Waltraud rămase mai departe, nepăsătoare, pe gazon, strâmbându-se a „ce să fac? Încerc s-o conving, dar nu pot?"

— Ia staţi aici jos să vă zic ceva, le invită ea, bătând cu palma în iarbă de patru-cinci ori. dar deocamdată Amoraş aflase alt subiect de râs: plecarea precipitată a Mirianei.

— Ce-a apucat-o, fetelor? (hi-hi-hi, se făcuse covrig) Vrea să ajungă prima la nădragi?

— Nu i-i luăm, nu i-i luăm, strigă Amalia, lovindu-se peste coapse.

— Atâta lăcomie la biata fată. Hi-hi-hi! (Amoraş)

Maraton 89

— Hai, gata, ajunge, destul! o apucă Helen de braţ pe Waltraud, nu mai stăm nicio clipă joc, mergem să ne beţivim undeva. Spiri duş, zi-ne-o strigătură de încălzire!

— Hai, mândruţă, să te joc.
Să te prind de la mijloc.
Să te joc ca pe o fată.
Cum altul n-ai fost jucată.
Să te joc, să te-nvârtesc…
se conformă Spiriduş – în stilul folcloric caracteristic.

— I-auzi, se minună Waltraud.

— …Şi să-ţi spun că te iubesc!

Încheie Spiriduş, bătând cu „draci" din tălpi.

— Deci, n-am încotro, şi dacă mă doare piciorul.

— Hai, mândruţo, haida-hai.

De picioare nu zi „vai”! 87

rosti Spiriduş o a doua strigătură.

— Cu o singură condiţie, se uită Waltraud la fetele adunate adhoc în comitetul de iniţiativă „Hai să ne destrăbălăm”.

— Mai pui şi condiţii, lasă, săriră ele.

— Nu, zău, mai facem o tură şi după aia sunt la dispoziţia voastră.

Ăsta mi-e programul şi trebuie să-l fac.

— Hai, hai, băbuţo, o trase în sus Amoraş, dându-i o mână de ajutor lui Helen, care prinsese cu nădejde de cealaltă „aripă” a lui Waltraud.

— Eu nu fac nicio tură! protestă Cecilia. M-am săturat!

— Ei, una se mai poate, da’ la pas, făcu Amoraş împăciuitoare.

— Hooopa, sus!

Waltraud reveni în două picioare zâmbind (se gâdilase), ea care nu râdea niciodată, închipuia cel mult un hârâit înfundat şi-o şi luă imediat, desprinzându-se din strânsoare, la o fugă uşoară, stârnindu-le şi pe celelalte.

— Încă un tur şi gata, repetă ea, depărtându-se de cercul gălă – gioaselor şi îndemnându-le cu mâna să nu mai stea pe gânduri.

— Nu staţi să nu vă stea peţitorii, zise şi Spiriduş, luând urma lui Waltraud, care nu forţa deloc.

87 „Inepuizabilă fata asta. Oare de unde le ştie?” (Magdalena Ghica); „Păi dacă e de la ţară, n-ai fost atentă?” (F. Novac)

90 Dan Grădinaru

— Chiar vrea să fie prima? o lovi Amoraş, acră, cu cotul, pe Helen.

Vezi bine, clătină din cap Helen.

— Fir-ai tu să fii de… blestemă Amoraş, să audă numai ea.

Fetele se luară, totuşi, după Waltraud (cu excepţia Ceciliei, care cine ştie de ce, îşi amintea de casă, de părinţii de departe, de vreun iubit lăsat de izbelişte, rămăsese să viseze cu ochii deschişi, într-o pasă melancolică diurnă? cu trandafirul lui Amoraş, cu floarea parfumată în

jos, în pumn; ce-o apucase?), înşirându-se în mo nom, fără un chef precis, bine dispunându-se abia pe parcurs.

După un tuia suplu, Spiriduş observa prima ceva.

— Vedeţi ce văd şi eu? le atrase ea atenţia, în spatele lui Waltraud, indicând cu arătătorul înspre arbust.

— Ce? Ce să vedem? Unde? Aha! Vedem!

Spiriduş nu se înşela. Fireşte, nu era vorba de sticla de plastic, înaltă de doi metri, de Coca-cola, „disimulată" împotriva interdic –ţiilor formale, ci de faptul că lângă un gard, Z înghesuia o „belă".

(Care-o fi fost acum?) şi-o tot încânta (asta numea el interviuri şi

„Punere în temă"?).

— Hei, Jeannette, nu te lăsa! ţipă Amalia, desluşind silueta acesteia88, o tipă cu pieptul plat, însă cu pielea albă şi netedă, fără pete.

— Fugi de-acolo, Z! Hâşss! Hâşss! îl „alungă" şi Aranta, care mai adaugă: Nu-l încuraja, Janine!! Fără semnale de disponibilitate!!

Z flutură din mână şi, după exemplul lui, Janine procedă la fel.

— Veniţi cu noi! îi chemă Waltraud.

— Deseară la opt! îşi făcu mâinile pâlnie Z.

— Grozav ce s-au ascuns, îi azvârli Waltraud lui Spiriduş în spate.

— Laşi pui şi antricoate şi dai de găini moarte, comentă Spiriduş.

— O să-i iasă nu de-un antricot, o să-i iasă de-o epopee lui Z, spuse cu inconştienţă Juana, prinzând vorbele lui Spiriduş, care alergă câţiva paşi fără să răspundă, rumegând pe îndelete în minte o replică potrivită şi mai ales usturătoare pentru fluşturatecul de Z.

88 „Allez la France, allez!" (Florin Şlapac); „Allons enfants de la patrie!"

(Vlad Pavlovici); „Sur le pont d'vignon, on y danse tous en rond".

(optzeciştii şi nouăzeciştii, care şi-au luat pauză de ţigară şi fumează fără să le pese de nefumători, au făcut perechi şi, ca să se mai dezmor –ţească, dansează carmaniola: Lefter cu Ianuş au luat prim-planul)

— Ei, zise până la urmă mai mult pentru sine, încurcându-se (nu-i venea pe limbă nimic potrivit), cine ştie ce…

— Bravo. Greu la instrucţie, uşor la luptă, bătu din palme Mieszko, prezent ceva mai încolo.

— Hai cu noi, Mieszko, îşi puse Helen un polonic de miere pe limbă.

— Unde?

— Să ne beţivim! îi luă vorba din gură Amoraş lui Helen.

— Şi cu dieta ştiinţifică cum rămâne? întrebă Mieszko, măgulit de chemarea de sirenă a lui Helen, însă fără să se mişte din loc (nu-l intimidau toate curviştinele alea grămadă, însă printre ele era una care-l dezgusta…)

— Nu vii? îşi întoarse Helen rugătoare capul.

— Nu, refuză Mieszko, bătându-se cu un deget peste inelarul de la cealaltă mână.

Încheind turul, fetele se strânseră la căpătâiul Ceciliei, pe care o îmbunară şi apoi se năpustiră la o ţâşnitoare să se spele şi să bea apă.

— Nu beţi prea mult, le avertiză Amoraş, că degeaba mai mergem la „bombă".

— Eu n-am probleme cu burta, se lăudă Cecilia, căreia nu numai că-i trecuse complet criza pasageră de alean, dar acum râdea ea de toate cele.

— Nici eu, îi ţinu isonul Aranta.

— Şi dacă o să avem, ce? Luăm o pastilă şi ne trece, zise Waltraud, dominând cu vocea ei înfundată, bărbătească, celelalte voci.

— Dai tu pastile? întrebă ştrengăreşte Spiriduş.89

— Dau, de ce să nu dau? Am nişte pastile-minune!

— Ce fel de pastile? se interesă Amoraş.

— Înainte şi după. Garantat, se amestecă încă o dată Juanitaşi iar pe chirăieli.

— Atunci ce mai stăm? pufni Helen.

— Da' unde mergem, fetelor? vru să ştie Waltraud.

— La noi acasă, aţi uitat că sub nasul nostru, la parter e „bomba"?

le deconspiră Amoraş locul de beţivăneală.

— Aaa, se dezumflară unele fete. O ştim noi! Credeam că ne duci undeva unde n-am mai fost.

89 „Spiriduş a intrat la bănuieli din nou” (Alexandru Vlad).

92 Dan Grădinaru

— De ce? De ce? îşi apără propunerea Amoraş. Luăm ceva la bord şi, după aceea, când ne plictisim, mergem sus şi ne pregătim de dans.

Împuşcăm doi iepuri deodată. Sau nu vreţi să mergem la dans?

— Are dreptate, îi sări în ajutor Waltraud. E aproape seară. Nu vreţi la dans?

— Ba da, ba da, săriră fetele cu gura.

— Păi atunci…

Spre casă, în dosul apeironului, se opriră deodată lângă nişte cireşi. Fructele păreau boboci de trandafiri aerieni, nişte lumânările adevărate. Din păcate, lângă pâlcul de pomi stăteau paznicii – un moş şi-o babă, care sporovăiau pe-o băncuţă îngustă şi joasă.

Spiriduş nu rezistă tentaţiei, se duse drept spre ei („Alo, cum rămâne cu burta?” îi puse în vedere Juana. „Lasă, ne rezolvă pastilele lui Waltraud”, dădu din mână Spiriduş) şi, aşa cum faci cu un câine rău, privindu-i drept în ochi, porni să le vorbească, în vreme ce, strânse în spatele ei ca o ariergardă indisciplinată, celelalte se prăpă – deau de râs.

— Ai dvs sunt cireşii ăştia? se interesă ea cu hotărâre.

Moşul se ridicase în picioare, stând, cum stau moşii, cu genunchii îndoiţi şi gura ştirbă deschisă, gata să spună ceva.

— Ale noastre, da, chiar zise moşul, mângâindu-şi uşor creşte – tul, căci înţelesese, desigur, unde bate Spiriduş.

— Dacă ne daţi şi nouă voie să luăm câteva, vă spun povestea cu cioara.

Povestea cu cioara? repetă moşul, zâmbind deodată.

— Da, cu cioara. N-o ştiţi?

— N-o ştiu… Dar dacă-mi spui povestea cu cioara… poate-ţi dau, spuse moşul, continuând să zâmbească.

— Păi a fost odată, începu repede Spiriduş, o babă, zise ea, iar

ochii îi alergară de câteva ori când la babă, când la moş, şi, la sfârşit, iarăşi drept în ochii moşului. Şi baba avea un cireş. Trecea lumea, pof – tea la cireşe, da' ea, ştii, nici gând, nici gând să dea cuiva, măcar şi-o boabă acolo, de poftă. Îi afurisea, îi ocăra, mă rog, nu se putea apropia nimeni de cireş. Şi-ntr-o bună zi, baba, fiind ea bătrână-bătrână, a murit. Şi murind a ajuns în purgatoriu, la uşa lui Sf. Petre, acolo unde sufletele se pregătesc s-o ia, după faptele bune şi rele, care în iad şi care în rai. Lumea care era cu ea îşi scosese demâncarea şi baba a văzut pe cineva mâncând cireşe. Şi i s-a făcut babei poftă de cireşe. „Doamne.

Maraton 93

Doamne, ce-aş mânca şi eu nişte cireşe. Taaare-aş mânca" (Spiriduş îşi aducea ambele mâini la gură). Da' oamenii îşi vedeau de treabă şi mâncau înainte, nici vorbă s-o milostivească cu vreo boabă. Atunci baba şi-a ridicat ochii spre cer (Spiriduş îşi împreună mâinile şi-şi ridică ochii printre crengile cu cireşe spre cerul alb-albastru) şi-a zis:

„Doamne, cui am dat de pomană în viaţă, facă-şi pomană şi cu mine, să-mi dea şi mie două boabe de cireşe, că nu mai pot". Numai ce-a terminat baba cu rugămintea şi-a şi pornit să cărăie un pâlc de ciori, aşa cam câte suntem noi toate aici: crrraaa, crrraaa, făceau ciorile, crrraaa, crrraaa şi din cioc au lăsat să cadă în poala babei două cireşe.

Că n-a dat la nimeni, decât la ciori, de pomană baba în viaţa ei. Aşa că, sfârşi „demonstraţia" Spiriduş – dacă ne daţi acum, o să vă dau şi eu pe la nas cu nişte cireşe în viaţa ailaltă.

— He-he-he, râse moşneagul numai creţuri.

Şi fără să mai aştepte altă invitaţie, sigură că l-a „îmblânzit".

Spiriduş se căţără pe gard şi, înşfăcând o creangă mai încărcată, le îndemnă pe fete:

— Ce mai staţi?

Dar fetele, care se amuzaseră de povestea lui Spiriduş, se codeau.

— Apă, cireşe, bere – o combinaţie explozivă, se ciupi de vârful umerilor Aranta, cea mai precaută din toate.

— Luăm numai de poftă, dragă, se lăcomi şi Helen să muşte din carnea fragedă a cireşelor şi când Helen se năpusti se năpustiră toate, până şi Juana.

— O să facem pe noi tot maratonul ăsta. Hi-hi-hi, scuipa sâmburii pe jos Amoraş.

— O să strângeţi din buci90, domnişoarelor, le avertiză Waltraud, care-şi azvârlea în fundul gurii cireşele ca pe nişte măsline.

— Las că n-o fi nimic, le încurajă Aranta. Luaţi şi mâncaţi, şi mai tăceţi din gură. Dacă luăm din pom n-o să ni se întâmple nimic…

Numai, zise ea după o pauză, de nu ne-o deochea dumneaei, şi-o arătă pe babă.

— Doamne fireşte! se şi grăbi să scuipe în piept baba, cam verde totuşi la faţă (poate că nu-i prea convenea iniţiativa moşului).

90 Carmaniola continuă îndrăcit. Optzeciştii şi nouăzeciştii au uitat, pare-se, idiosincraziile personale. „Se vede că jocurile astea olimpice le-au priit" (Petru Cimpoeşu).

94 Dan Grădinaru

— Ei, doar nu şi-o pune mintea cu noi pentru un pumn de cireşe, o luă cu diplomaţia Waltraud.

— Luaţi, dragă. Luaţi, nu vă faceţi griji, le îndemnă moşul, dând cu mâna în direcţia babei, iar maratonistele îşi văzură înainte de treabă, fără să se mai sinchisească ce-ar zice ori ce-ar gândi baba, care-şi strângea sub bărbie broboada.

Peste un sfert de ceas, lălăind-o, ajunseră şi la „bombă". După cireşe nu prea mai aveau chef, da, în fine, dacă te trage cineva de mânecă şi te mai şi ameninţă că face cinste, de ce să refuzi?… Nu bei, da' stai la masă şi mai auzi una-alta, că doar aşa-i făcută lumea, vorbeşti ce vorbeşti şi gata, mâinile pe piept, fir-ar ea să fie de viaţă…

Se aşezară la o masă dublă, sub două umbrele bicolore, albastru cu galben, inscripţionate, ca la intrarea în satul întrecerilor, Olympia.

— Bere! ceru (doar ea şi-ncă vreo două-trei curajoase) zgomotos

Amoraş la un mucea de picolo, care, înclinându-se uleios ca o puşlama, preluă comanda şi fugi să aducă freşuri şi sucuri.

— Ia şi-o ţigară, o ispiti Helen, întinzându-i un pachet cu ţigară

răsărită la vedere să ai mai multă autoritate, vorbi ea cu propria ţigară în gură.

Amoraş ezită doar un moment, apoi prinse cu vârful degetelor ţigara, o scoase afară şi, măsurând-o printre gene, îşi dezvălui gândurile cu voce tare:

— Ne vede prezidentul, ne beleşte. Cum mi-ar sta cu ea după ureche?

— Puneţi-o, hai să te vedem, o încurajă şi Aranta să treacă la fapte.

— Ori la bal, ori la spital, se declară de acord Amoraş şi, râzând în stilul ei propriu, chiar şi-o puse după ureche.

— Ţine-o-n gură aşa, imită Helen o vacă cu floarea în gură. Mumuu!…

— O floare de trandafir, propuse Aranta.

— Ne! sări mofturoasă Amoraş. Trandafir – nu. Trandafirii mi-aduc aminte de mărăcini.

— Auziţi, fetelor, ce mi-a zis Petras, începu un fir de vorbă Juana.

— Mai bine margarete, veni cu o idee şi Aranta.

— Hai, lăsaţi naibii şi trandafirii şi margaretele, şi fiţi atente! se burzului Waltraud.

— Ce ţi-a spus Petras? se interesă Amoraş.

— Ia uite-o ce curioasă e, îşi bătu palmele una de alta Cecilia.

— Nu-i vorba de curiozitate, e vorba că… tu nu vrei să ştii?

Maraton 95

— Ha-ha, marfă inelul, nu mi-l arăţi şi mie? ceru într-un colţ – cine? cui?

— Ţi-l arăt, da’ nu-l mai da la nimeni, păţesc ce-a păţit şi Mieszko

(aha, Cecilia şi Amalia).

— Nu-l mai scoate atunci.

— Hai, n-o mai fă pe supărăcioasa.

— N-ai grijă, dă-l numai.

— Hai, dragă, nu ne spui de băiatul ăla? Ce-a zis? solicită iar Amoraş, ridicând vocea.

— Da-dacă n-am puţin timp liber de deseară, do-do-domni – şoară, îi imită bâlbâielile timide Juana.

— Hi-hi-hi, te-a luat el aşa tare?

— Da' ce, dragă, îţi închipui doar pe… că are coaie pe lumea asta?

Fierbe sângele în mânjii ăştia!

— Păi, fă-ţi pomană, frumuseţe, şi fă-l om, să te pomenească. Să vezi cum n-o să se mai bâlbâie. Înghesuie-l într-un boschet, acolo!

— Eu nu cred… ca Petras, să fi spus asta, vreau să spun, interveni

Spiriduş.

— Ce? îşi scutură cârlionţii Amoraş.

— Nimic, spuse Spiriduş.

— Nu crezi? ţipă în gura mare Amoraş. Hi-hi-hi. Auzi, fetelor, puştoaica asta nu crede că Petras e-n stare de ceva! Vrei să rămâi gravidă anul ăsta?

— Ce? Ce?

Spiriduş era roşie la faţă ca una din cireşele pe care tocmai le mâncase.

— Uite, dragă, veniţi cu fantezii, cu fel de fel de minciunele, cu…

şi fata asta nu crede o iotă!

— Ei, nu-i vorbă că m-am referit la… îşi dădu cu stângul peste dreptul Spiriduş.

Noroc că nimeni n-o băga în seamă pe Spiriduş, în ciuda „propagandei".

zgomotoase făcute de Amoraş, mai cu seamă că…

De la etaj – exact în farfuria sclipitoare a lui Amoraş poposi chiar atunci un şort de bărbat, cu un şnur auriu de toată frumuseţea.

De uimire, Amoraş rămase cu gura căscată. Se chiorî mai întâi în sus (de unde să fi căzut obiectul?), apoi, apucând cu două degete ca o pensetă corpul delict, se adresă camaradelor ei, care se prăpădeau de râs în aceeaşi manieră superficială şi iresponsabilă:

— Ăsta e semn de la Dumnezeu!

— Ba nu, cineva nu ne are la ficaţi, susţinu opinia contrară

Helen.

A vrut să ne strice pofta de mâncare.

— Doamne, aţi mai văzut de când sunteţi aşa ceva? se minună mai departe Amoraş. Hei! strigă ea, sufocându-se de râs, proprietarule, unde eşti, frumosule de proprietar!... Ei, ospătar, se-ncălzeşte, frate, berea aia de când ne-o aduci!... Cine ce să aibă cu noi?

— N-are nimeni nevoie de pilule? întrebă Waltraud.91

— Bagă-ţi-le undeva, Waltraud, sintetiză tot Amoraş opinia dominantă, căci fetele râdeau fără păs şi, în privinţa pilulelor, cel puţin deocamdată, nimeni (parcă) nu arăta c-ar avea nevoie.

— Păstrează-le pentru tine92, se îneca Amoraş. Hi-hi-hi, eu păstrez chiloţii ăştia. Fiecare cu norocul ei.

— Dă-mi mie una, solicită, făcând opinie separată, Cecilia.

— Sigur că da, se repezi Waltraud să scoată din buzunar un flacon cu buline galbene. Deşurubând flaconul, îl întoarse cu capul în jos, dând la o parte bucăţica de vată de sub dop, cât ca să scoată două drajeuri.

Ia-le, le întinse ea. Le iei când vrei, cu apă, fără apă, ai să mă pomeneşti.

— Dă-mi şi mie, ceru şi Spiriduş.

— Câte vrei?

— Câte-mi dai, se prefăcu nehotărâtă Spiriduş.

— Ia două şi tu. O să te simţi mai bine, ai să vezi. Hei, nu mai doreşte nimeni?

— Dom-mnişoară, dom-mnişoară... (Petras se apropia în viteză, vizibil jenat). Sunt a-şi mei!

— Ce? întrebă Amoraş, cu şortul în mână, agitându-l ca pe steagul olimpic.

— Asta, răspunse Petras şi întinse mâna să-i apuce.

— Vorbim de lup şi lupul la uşă, comentă Spiriduş.

91 „Insistenţa asta a început să mă pună pe gânduri. O face din generozitate sau fiindcă are gânduri ascunse" (G. Cuşnarencu)

92 „Uite la ea! E sigură că n-o să păţească nimic. Nu-ioarea ea vinovata pe care o tot caută Spiriduş de la începutul cărţii?" (Ioan Moldovan, poet de la Oradea Mare, în timp ce frăţia dintre autorii

decenali a devenit pur şi simplu ditirambică, pur şi simplu te dispensează de cuvinte, vă puteţi imagina şi singuri!)

Maraton 97

— Da? se minună Amoraş. Ai tăi? Hi-hi-hi. Nu se poate! Chiar ai tăi? Şi noi care credeam că e de la una de-aici de la masă. În cazul acesta cred c-ar trebui să-i păstrez ca pradă de război! Ce zici? Nu ne împăcăm la o bere? Se spun atâtea despre dumneata şi ard de nerăbdare să te cunosc! (Picolo-ul aducea halbele de bere înspumate)

CAPITOLUL 9

Aşa trecu după-amiaza aceea, mai greu şi mai uşor, privind în intervalele visătoare la cerul ce urzea acum pete de nori, ici mai sub –ţiri, colo mai îndesaţi, şi la umbrele aruncate de lucruri pe pământ.

Apoi sosi şi seara.

Seara pe care o aşteptau cu toţii93.

După cină şi după găteala de rigoare, petrecăreţii începură să se adune în jurul ringului de dans, care mai grăbiţi, care mai agale, care de unul singur şi care, cel mai adesea, în perechi şi-n grupuri.

Orchestra ringului de dans avea de toate: instrumente cu corzi, de suflat, de percuţie, afară de soliştii pregătiţi pentru toate gusturile, şi clasice, şi romantice, ba chiar şi baroce94. Dacă l-ai fi întrebat de disc-jockey, în niciun caz aceasta nu ţi-ar fi vorbit de ghiveci, ci, pe linia instrucţiunilor primite, de libertatea deplină a opţiunilor, de democraţia completă a părerilor, de faptul că nimeni nu trebuie să plece nemulţumit – Doamne fereşte de furioşi! Cum, să se spargă geamuri?

să se răstoarne automobile? să se pătrundă în bănci sau sedii de poliţie? Să nu se mai plătească taxe? Taxe!?!?... Şi, cum se întâmplă peste tot, în conformitate cu legile inerente din teoria mulţimilor (vezi

Cantor), pe unii această libertate suplă şi această democraţie pluri – 93 După ce ţopăie bine, autorii se aşază transpiraţi la locurile lor, încercând să-şi revină. „Hai, toată lumea jos, pe scaune" (Ioana Pârvulescu, fericită că a dansat cu Mircea Cărtărescu, acesta în pantalonii cadrilaţi, pe picior, genul iţari, de pe vremea când citea „Levantul" la cenaclul neojunimist).

94 „Se iau derâdere ideile lui Milan Kundera, care susţine

existenţa – şi stilistică – a celei de-a treia Europe, Europa barocului, Mitteleuropa lui Franz Iosif, a lui Strauss şi Lehár, y compris. Wunderbar! Milan

Kundera, frate de suferinţă cu L. Ulici, teoreticianul generaţiilor artistice decenale!…" (Dan Petrescu)

98 Dan Grădinaru formă poate că-i deranja, căci, nu? prea multe puncte de vedere nu înseamnă, finalmente, niciunul, dar pe Z, pe Z cum să-l deranjeze?

El se bucurase cu mult înainte de a ajunge aici, străduindu-se, în glumă, să prevadă cam cum se vor împopoţona drăgălăşeniile ştiute şi neştiute. La ring, văzându-le şi luându-le la rând cu absolută impar – ţialitate, reflectă a mia oară la ideea că nimic nu-i mai imprevizibil decât găteala unei femei.

Într-adevăr, poţi să-ţi imaginezi (şi ulterior realitatea s-o confirme)

O anumită reacţie, un gest, o atitudine, într-o anume circum – stanţă, dovedind o rară intuiţie, dublată neîndoielnic de cunoaşterea perfectă a lucrurilor, poţi să prevezi, cu coeficientul de eroare ine – vitabil, chiar vorbele de răspuns, înlănţuirea lor în propoziţii şi fraze, mişcarea gândului şi vârtejurile, şleaurile, cu un cuvânt toate meandrele sufletului, poţi să-ţi explici intensitatea unui impuls, ascunzi – şurile ori, dimpotrivă, luminişurile unui simplu cuvânt, pe cei cărora firea le-a hărăzit dorinţa de putere şi pe cei cărora le-a fost dat să nu le pese de ambrozia şi nectarul tentaţiei de a stăpâni pe altul, de a apăsa cu călcâiul pe alt grumaz etc., etc., însă cum se va împo poţona o femeie niciodată!! 95 Sigur, căci nici puterea ori slăbiciunea, nici apa, focul, aerul, pământul, nous-ul din care sunt alcătuite trupul şi mintea unei muieruşti nu vor explica, fiecare ori toate laolaltă, nu vor explica satisfăcător, vreau să zic, nu pentru ce o anume femeie se îmbracă o dată într-un anume fel, altă dată altfel, ci pentru ce aceeaşi femeie ar fi în stare ca în aceeaşi seară, să spunem, să-şi tragă pe ea cinci toalete una mai altfel ca alta şi mai în contradicţie una faţă de celelalte.

— Eşti misogin? îl întrebă Z, masându-şi cu mişcări iuţi vârful nasului, pe Petras, care, cu mâinile în buzunare, târşindu-şi nu foarte elegant încălţările, încerca să aproximeze o imagine cumva filosofică

despre femeie.

— Cum-cum o să fiu? negă cu putere Petras, privind mai departe în pământ şi înroşindu-se violent. Încerc pur şi simplu să găsesc un nu – mitor comun acestor creaturi şi nu pot. Mă simt dezarmat, completă el după o pauză (pentru a fi mai elocvent îşi duse şi mâinile în faţă simulând că pe încheieturi are o pereche de cătuşe: Z mergea cu capul sus, arborând, în contrast cu Petras, un zâmbet triumfalist), pentru că un numitor comun nu există.

95 „Cine vorbeşte aici? Petras?" (C (h) ristian Moraru)

Maraton 99

— Atunci de ce-l mai cauţi?

— Nu înţeleg.

— Dacă nu există, de ce mai cauţi numitorul? Ce-ţi mai baţi capul?

Z se întoarse totuşi şi-l privi pe sub sprâncene pe Petras, care se oprise locului. Hai, hai, îl prinse de braţ Z pe Petras, trăgându-l după el, au şi femeile… menirea lor.

— Nu mă înţelegi! Dar eu nu contest asta, zise Petras, clipind des, luând-o apoi din loc şi acceptând braţul lui Z încolăcit pe după-al lui.

Mi se pare doar că fiecare femeie ar dori să întruchipeze unicul model la o paradă a modei fictivă…

— Uite c-am ajuns, îi curmă Z dezvoltările neinteresante pentru el.

Câtă lume se strânsese!

Oriunde îţi întorceai capul aveai ce vedea.

Cu părul lipit de cap numai până în dreptul urechilor unde, ca o codiţă de răţuşcă, era răsucit în sus, cu ochii vii, luminoşi, Amoraş scotea binecunoscutul hi-hi-hi la fiecare trei minute. Ocupaţia ei principală? Mergea la fiecare masă ori la cei ce nu găsiseră loc la mese şi stăteau în picioare şi-i trăgea în mijlocul ringului de dans.

— Astăzi toată lumea se distrează! Dansul face bine la bilă! Hihihi.

În clipa aceea, împreună cu Billy, apăru Johnny-be-good96 în travesti. Unii credeau că e îmbrăcat în simplu ostaş roman, alţii mai

docţi ştiau că e sutaş sau chiar un rang şi mai şi, până când Z puse capăt speculaţiilor:

— Nu. E Lucius Iunius Brutus, duşmanul regalităţii şi apărătorul Republicii.

— Aa, răsună un cor admirativ.

— Nu vrei să-l ierţi pe preşedinte! spuse careva.

Amoraş îl prinse de reverul hainei de doc pe Billy, care, neavând încotro, se văzu nevoit s-o urmeze.

— N-ai odihnă, îşi şterse fruntea Billy de un fir de praf inexistent.

— Astăzi nici cel mai pututros dintre puturoşi n-are dreptul să zică stop!

96 „Eng şi Chang, vestiţii fraţi siamezi" (Iova, poet textualist); „Iova, ai nişte cunoştinţe că ne surclasezi pe toţi!" (T.T. Coşovei)

100 Dan Grădinaru

Billy îşi scărpină ceafa (orchestra încetase pentru câteva momente şi instrumentiştii profitau de pauza tehnică ca să bea răcoritoare):

— Ce-ai prefera?

— Hi-hi-hi. Mă-ntrebi ce-aş prefera? Vreo două-trei tari! hi-hi-hi.

— Nu eşti deloc pretenţioasă, făcu prompt două gropiţe în obraji

Billy şi, împreunându-şi mâinile cerşi de sus, din cer: Să fie!

— Hei, băieţi, ce staţi? Hai, cu viaţă! Rupeţi lanţurile! În noaptea asta vreau s-o fac lată!

— Imediat, imediat, îşi agită bagheta dirijorul, semn că pauza se încheiase. Muzica reîncepu şi ringul reveni la viaţă…

Era simpatică Amoraş pentru că se străduia să anime atmosfera generală, să te facă să uiţi, intrând în ring, marile-micile probleme cotidiene, să nu-ţi mai pese de nimic din ce-ar fi putut aduce rău şi ghi – nion ziua de mâine. Acum se apleca deasupra muritorilor o noapte frumoasă, deasupra mii şi mii de ochişori de îngeri clipeau neîncetat, amical, aerul era plăcut, cald atât cât trebuie, un vânticel dinspre mare, subţire ca un fir de păianjen, atingea frunzişul copacilor, transformaţi

când şi când în misterioase clopote de bronz şi-atunci, dacă toate astea erau, dacă toate astea te pofteau să te simţi bine, să ai sufletul şi inima deschise ca o carte, atunci ce lipsea pentru ca idealul, pentru ca, vreau să zic, perfecţiunea să se întrupeze?

Jeanne se balansa la marginea ringului de una singură şi.ro – tindu-şi mâinile, fără să vrea (mm, dar cu gândul, gândul nostru cel omenesc, cel mai ascuns şi cel mai ţinut ascuns, îşi scoase căpşorul din borta lui subpământeană, unde-o fi şi aceea, şi-i împinse palma…), le atinse uşor de inimă.

Mm, inima, firește. Toate sunt bune şi toate sunt frumoase, dar dacă inima nu se simte în largul ei, cu baierele desfăcute, degeaba, nu ne mai trebuie nimic. Sau ne trebuie totul.

— Dansaţi?

Jahanne îşi suci bărbia-n sus, ciocnindu-se nas în nas cu Sean.

Era liber? Aşa se vedea treaba.

Nici nu observase.

Devenise şi el animator?

Fără să spună un cuvânt, Jahanne se duse după Sean, care, iată, o trase până spre centrul cercului de ciment, unde, în jurul lui Amo – raş, acum, se învârteau nu unul, ci trei „fluturaşi" din trupa organizatorilor…

Maraton 101

— Începe să se-ncingă, constată, într-un colţ mai umbros, dinspre parcul cu pini Armageddon, Mieszko.

— Ce aştepţi? îl luă la rost Juana, cumpărătoarea lui.

— Aştept să mai primesc ajutoare.

Aranta întoarse o mutră „n-am înţeles".

— Sunteţi patru, iar eu unul singur, explică Mieszko.

Aranta se strâmbă.

— După tine cred că putem aştepta toată noaptea ajutoarele astea, zise ea şi-şi încrucişă mâinile pe piept.

— Dacă doreşti, cu tine, eu şi acum, susură mai aproape de ea, chiar în spatele ei, Mieszko.

— Hai, fugi de-aici, îl goni Aranta.

— Ce, numai cu bani se poate? se burzului Mieszko.

— Tu n-ai bani nici pentru un zâmbet forţat, i-o trânti Aranta.

— Să nu zici că voiai să-mi zâmbeşti!

— Pârlitule!

— Ce-ai cu el, fată? îi sticliră ochii Juanei.

— Toată lumea are câte ceva de împărţit cu mine, se lamentă Mieszko. I-a căşunat fără să-i fac absolut nimic.

— Te echo una mano? Vino la ring şi taci din gură, îl invită Juana pe Mieszko, care-şi puse sacoşa cu lucruşoarele de bişniţă pe umăr şi, deşi n-ar fi vrut să ţopăie (în definitiv, venise pentru afaceri şi nici nu se prea pricepea la zbânţuială), acum, trebuia să înghită, să iasă

Aranta vinovată, nu el.

— Ai grijă de pantofi, o atenţionă Mieszko.

— Lasă, puiu, nu te formaliza ca o fată mare…

— Nu, vorbesc serios.

— O dată să m-atingi şi te-nvineţesc, îl ameninţă Juana, forţându-l să urce în ring.

— Dau şi eu, i-o întoarse Mieszko.

— Încearcă numai. Atâta îţi trebuie, îl preveni Juana şi o porni cu bâţâiala din fund…

Mieszko, într-adevăr, nu se pricepea cine ştie ce, însă, în lipsă de partener, deocamdată era bun şi el. Partea hazlie a lucrurilor o re – prezenta, desigur, rucsacul din spate, de care, Doamne fereşte, nu s-ar fi lipsit, căci, după dispariţia inelului, în cine să te mai încrezi?

De pe margine, Amalia, Cecilia şi Aranta se constituiseră într-un cor care scanda batjocoritor:

— Dă papor-ni-ţa-n-a-poi!

ca când, deci, Mieszko ar fi fost un hoţ şi-ar fi pus mâna pe-o sacoşă care nu-i aparţinea. Într-un timp le dădu cu tifla fluturaşilor, scoţând şi limba. Juana se descurca bine. Mieszko era un simplu para van, ca s-o vadă ceilalţi şi să-şi găsească, cu timpul, şi partenerul potrivit…

— Da’ e cumplit de caraghios cu sacul ăla în spate, comentă, la o masă situată într-o poziţie excepţională, pe terasa din preajmă, de unde avea imaginea întregului ring, Gunhild mare, o fire hotărâtă, care

nu-şi pierde răbdarea repede.

— Unora le lipseşte simţul ridicolului, cugetă cu voce tare Gunhild mijlocie.

— Zău că merită unul ca ăsta să mai şi piardă din când în când.

Serios, îşi declară făţiş antipatia Gunhild cea mică.

— Să nu spui că ţi-a plăcut inelul ăla pentru care a făcut atâta caz!

se arătă neîncrezătoare Gunhild mijlocie.

— De inel nu zic, dar avea nişte mărgele o splendoare.

— Care?

— Imitaţiile de perle. Le-ai remarcat?

— Da, erau frumoase.

— Ar merita să-l luăm la mijloc între noi şi să-l învârtim până ameţeşte şi cade lat, găsi o pedeapsă Gunhild mică.

— Ce răzbunări îţi ies din gură? vru să potolească începutul de bastonadă Gunhild mare.

— De ce? Un om care nu vrea să danseze sau care dansează cum dansează domnul merită tot dispreţul, se înfurie cu ranchiună Gunhild mică.

— Hai, să încetăm, o îndemnă la conciliere Gunhild mijlocie.

N-ar fi el, ar fi altul, sublinie ea cu înţelepciune.

— Uitaţi-vă şi voi la el, degeaba! Ăsta e poponar, vă spun eu, se ambiţionă să toarne gaz peste foc Gunhild mică.

— Extraordinar! păli Gunhild mare

— Da, da, se încăpăţână Gunhild mică.97

— Dacă nu închei imediat acest subiect te trimit acasă, o ameninţă Gunhild mare. Dar este intolerabil. De unde acest vocabular de periferie? Şi, mai ales, de unde antipatia asta?

97 „De ce? E la modă. Dacă Oscar Wilde mai trăia un pic, murea împăcat".

(M. Nedelciu); „I-au ridicat statuie până la urmă" (Sorin Preda)

Maraton 103

„Stăm toate trei numai şi numai împreună, se gândi Gunhild mică, tăcând şi nemaicutezând să-şi contrazică mama. De-aia nici nu vine nimeni să ne invite la dans. Îi intimidăm pe toţi. O să stau toată

seara lipită cu fundul de scaun şi pariez că n-o să vină nimeni să ne poftească".

Cu paharul de suc în mână, din care bulele mai ieşeau încă din băutura incomplet trezită, ea îşi păstra ţinuta demnă, imperturbabilă şi pentru oricine din afară nimic, dar absolut nimic nu lăsa să se vadă că cele trei se ciondăniseră.

Dar, până la urmă, degeaba, nu era vorba de nicio ciondăneală.

Şi-apoi, în ciuda pronosticurilor pesimiste ale lui Gunhild mică, dansară şi ele, invitate mai întâi de Juanitei (care-l părăsi pe zgârciobul de Mieszko), Aranta, Cecilia şi Amalia, şi, imediat după ele, convinşi că politeţea se înscrie la loc de frunte în decalogul omului civilizat, de giumbuşlucari.

— Bravo! Foarte bine! curseră exclamaţiile de aprobare din toate părţile. Frumos!

Preşedintele comitetului olimpic în persoană se apropiase de microfonul soliştilor şi anunţă, sporindu-şi numărul simpatizanţilor, că va încerca şi el să ţină atenţia trează cu câteva melodii.

— Nu ştiu ce repertoriu preferaţi, dar…

Într-un alt grup se încerca o altfel de mişcare.

— Lasă-mă să zic: unde-a existat obiceiul ăsta în antichitate? (era vorba de faptul că probele din acea zi fuseseră programate pe-o baie de soare) Să-mi arate să văd şi eu, cerea Bartoli, un băie ţandru cu capul mare, tuns zero.

— Aşa e, îl susţinu Fazil. Are dreptate omul. Ne-a cam bătut soa – rele la diblă.

— Mai schimbaţi placa, răzbătu un glas gros. Mai daţi-o pe sentiment, solicită glasul şi, în jur, lumea îl aprobă:

— Da, da, destul cu muzica tehno!

— Ar cam fi cazul, dom şef!

— Ne-am săturat, se distinse şi vocea aspră a lui Waltraud, care-şi ţinea un deget în dreptul gurii.

Auzind asta, spre surprinderea generală, dirijorul trecu la o mazurcă. Toboşarul, un maestru de dans cam puriu, rostea, la intervale precise, comenzile: Avancez!… Reculez!… Balancez!… Nu toţi ştiau cum se dansează mazurca, dar cuprinşi de frenezia momentului

104 Dan Grădinaru se puseră s-o prindă pe loc, din zbor. E? Era greu? Cum să fie greu!

Mergea? Mergea!… Arretez!… Mulţumiţi doamnelor!…

Domnii se înclinară ceremonios şi fetele, încântate de acest dans demodat, însă plin de romantism însufleţit, îşi întinseră mâinile cu recunoştinţă.

Erau frumoase, firește, melodiile îndrăcite, bubuitoare, dar parcă şi mai frumoase erau cele mai lente, mai languroase, în timpul cărora partenerii se puteau apropia unul de celălalt. În definitiv, după ce-ţi vedeai partenerul în nebuloasa din Andromeda simţeai nevoia, nu-i aşa? şi de reversul medaliei, căci aşa e, şi aşa va fi cât va fi lumea lume, te plictiseşti de zi, mai vrei şi noapte, de saturi de amar, mai vrei şi dulce, ţi-ajunge scurtă, îţi mai trebuie şi lungă…

— Degeaba râdeţi, se hihia Amoraş. Dumneata n-ai dreptul moral să protestezi. Ai coşuri şi pe gât!

— Vi s-a făcut dor, cum văd… spuse dirijorul şi, ca un veritabil exploatator sclavagist, solicită la maximum pe instrumentiştii cu subţiorii şi piepţii de la cămăşi jilave. În plus, amintindu-şi în ultimul moment, pentru a spori senzaţia de intimitate, puse pe toboşar să tragă cu o periuţă, hârşti la dreapta, hârşti la stânga, pe suprafaţa uneia din tobe.

Ei, da, mergea strună, păi cum să nu meargă?! Altă viaţă, doamnelor şi domnilor!

Fetele îşi lipeau mâinile ori mănuşile (vreo două aiurite veniseră şi cu mănuşi!) de ceafa băieţilor, degetele lor subţiri şi dulci le mân – găiau gulerele şi cefele transpirate. Bărbaţii îşi lipeau, la rândul lor, palmele de spatele umed al femeilor. Ei, şi, firește, până la urmă, genele săracele atingeau, ca nişte fluturaşi de noapte, umeri de obraji, revere parfumate, cămăşi albe ca spuma laptelui.98

98 „Fiecare vedea, desigur, altceva. Ştiţi ce vedea Spiriduş? Spiriduş îi vedea pe băieţi cu mâna-n buzunar sau pe curele, cu picioarele desfăcute, punând mâna pe braţele fetelor. Acestea nu mai ţineau braţele încrucişate pe piept. Îşi vârau degetele în păr la fiecare jumătate de minut. Capul le era dat pe spate, se uitau drept în ochii băieţilor, legănându-şi cu nerușinare şoldurile şi vârându-şi pubisul de

forma paharelor de şampanie înainte, de parcă de fund le-ar fi pişcat chiar băieţii cu care stăteau de vorbă, cu un al treilea braţ, ca al lui Buddha, invizibil, adus cumva la spatele fetelor" (Dan Stanca).

Maraton 105

Pe mese, nimic de mâncare, nimic de băut. Şi, cu toate acestea, te simţeai sătul de mâncare, te simţeai săturat de băutură. O beţie, provenită din frumuseţea muzicii şi a mişcării, din tumultul elanului interior, îi cuprinsese pe toţi acei ce se învârteau sub privirile binevoi –toare ale lunii de vară. Pur şi simplu, nu puteai sta lipit de-un scaun, ori, dacă stăteai, să nu baţi din palme când cineva te invita…

— Hai, micuţo, vino-ncoa', doar nu eşti „una mujer casaţia", stri – ga, dansând cu Armo „bust la bust", Amoraş în stânga, şi după aceea în dreapta: Ia să vedem cine e bosumflat să-l penalizez.

Nimeni, însă, n-avea de ce să fie bosumflat. Şi, pe urmă, cu ce-ar fi putut, la o adică, să-i „penalizeze" Amoraş, pe cei care ar fi în drăz – nit să fie îmbufnaţi? N-avea nicio putere, afară de dorinţa ei pătimaşă de a se distra, de-a se simţi bine, de-a uita, o oră-două, că ma ratonul bate la uşă şi s-ar putea, uite că s-ar putea, să clacheze. Da-n definitivce s-ar putea?? De unde atâta cobeală?? Nu s-ar putea nimic! Unde scrie că, vezi Doamne, neapărat…?! Şi-atunci? Să râdem, să glumim, să dansămo dată suntem tineri, o dată trăim noaptea asta.

— Mai cu patimă, băieţi! Patimă, fir-ar să fie, îi încurajă Amoraş, neobosită. N-aţi iubit niciodată?

De iubit, eh, iubiseră instrumentiştii, mai mult sau mai puţin, aşa că toată noaptea, cât de lungi sunt vara nopţile, s-au cântat, cu aplombul cuvenit, melodii mai ritmate sau mai lente, sentimentale, într-o succesiune care te priva de posibilitatea de a te odihni. Şi, într-adevăr, cum să stai, când, după „O-la-la, ce romantic!", urmau „Bună seara, domnişoară", „Azi nu mai avem banane", „După patru luni".

„Femeile iubesc diamantele", cu refrenul ştiut de toată lumea: „Când dragostea merge rău/ Nimic nu mai merge bine, / Mai bine să mori/

Când dragostea îşi pierde strălucirea", şi altele la fel ale solistelor Katy

Perry („Firework”), Adele („Rolling in the deep”), Skunk Anansie.

Noemi, Nelly Furtado, Rihanna, Care Emerald, Shakira ş.a.m.d… Un cântăreţ cu voce de bariton se străduia să lege, în lipsa preşedintelui olimpic care cântase numai „Sărutul e o uvertură” (de două ori) şi plecase cu alte treburi, chiar acum, şlagărul serii:

Quand îl me prend dans ses bras

Et me parte tout bas

Je vois la vie en rooose…

Bătând darabana foarte fin pe spatele lui Helen, Z fredona el însuşi, ca un hipnotizator infailibil, la urechiuşele ei parfumate cu „Trésor”:

106 Dan Grădinaru

Îl m’a dit des mots d’amour

Des mots de tous les jououours…99

Imitându-l, la concurenţă, pe baritonul voinic, cu părul rar, lipit de tâmple şi lucios de la briantină.

CAPITOLUL 10

Spiriduş îl spiona pe Z şi fascinată şi tot mai contrariată. Oare cum de izbutea, fără vreun efort aparent, să le placă tuturor? Cum făcea de le intra pe sub piele la toate fetele? Să fi avut (el) grupa de sânge

AB, despre care se pretinde că conferă un biomagnetism fără egal? Să fi fost (ele) toate slabe de minte??? Niciuna nu părea dornică să-l alunge şi, de-o prindea de mânuţă pe vreuna, proasta şi le şina în glodul drumului ca ultima dintre gâşte. Mă rog, gâscă, vorba vine…

Gâştele, ele, he-he, ele nici chiar aşa… Doar salvaseră Roma… Bărbaţi – lor le era indiferent, lângă ei pur şi simplu intra în peisaj. Nu se certase cu niciunul, după cum niciunul nu părea să-i fie amic. Ce har misterios purta cu sine Z? Firește, unul misterios şi plăcut, pentru care puteai să-l invidiezi din toată inima. Un câmp magnetic charismatic se pare că-i învăluia pe toţi în prezenţa lui Z şi cădeau, unanim, într-un soi de transă a supunerii. Juana îi relatase un episod caracteristic.

Stând de vorbă pentru „material” („Mm”, îşi aminti Spiriduş convorbirea cu Juana), deodată, încolăcit pe-o creangă unui copăcel,

Juana zărise, cu groază, un şarpe (pe urmă, sigur, râsese, Adam şi Eva etc., dar atunci, pe moment, înlemnise) „cu ochii ţintă la mine". Fără să-şi piardă firea, Z îşi apropiase numai un braţ de copac şi şarpele de culoarea bălegarului încremenise la rândul lui, după care, pe „culoarul".

nou format, coborâse jos pe pământ. Cel puţin cu impresia asta rămăsese, rupând-o la fugă cât o ţineau tălpile… Spiriduş ridică ochii spre cer şi murmură: „De ce nu-mi dai şi mie o putere, oricât de mică, ca să pot supune şi eu pe cine vreau…" Aşa, vrăjitor, care va să zică.

Iluzionist. Şarlatan de iarmaroc…

„Şarlatanul" îi făcea acum o curte asiduă lui Helen. Îl înde – părtase pe Mieszko, care mai înainte îl înlăturase pe odofor (acesta, la o măsuţă, îşi îneca necazul în băutură, sorbind din pahar ca cum

99 „Z e timpul, încă o dată" (Diana Adamek).

Maraton 107

ar fi fost vorba de-un suc oarecare) şi o dansa, şoptindu-i fel de fel, pe frumoasa cu buze de ananas.

O lăsase pe Jeanne, cu care deschisese seria maratonistelor, trecuse, apoi, pe rând, pe la Amalia, Cecilia, Juana şi Aranta (în ordinea aceasta), pe la Gunhilde, trecuse, firește, şi pe la Amoraş (se putea alt – fel?), cu care făcuse trei reprize extrem de duioase, „da morire", şi iată că-i venise şi rândul lui Helen. Helen i se uita în faţă de-a dreptul în adoraţie (deşi cu ea, şi nu numai cu ea! trebuia să fii circumspect în privinţa adevăratelor sentimente), ai fi jurat că-i o puştoaică naivă la primul dans cu un bărbat, şi acela bărbatul visurilor aprige de ado – lescentă care se masturbează cu lumânarea… (gura spurcată a Juanei!).

Chiar, de ce avea Helen asta aşa de puţină demnitate?! Ce gâscă.

Doamne-dumnezeule, muiată în roşu! Căci, Helen, într-adevăr, purta nu numai o superbă rochie de mătase transparentă de culoarea sângelui turbat, cu un trandafir învolt în piept, dar şi pantofii de lac, cu fundă, vermeilles, mărgelele de rubin la gât şi peruca imensă (!!!), care-i ascundea perfect coama neagră ca noaptea – toate erau încinse ca focul ce se aprinsese în seara aia în ea şi ardea cu vâlvătăi nedomolite.

Odoforul, un bondar guraliv, lac de transpiraţie, se retrăsese,

deci, chiar alături în dreapta, să tragă la măsea şi să mai răsufle, dar şi ca să facă loc altora doritori de-a o prinde de talie pe magnifica de

Helen. Dacă până şi acneicul Petras (tot spurcata de Juana…), ia te uită, fetelor, se vârâse să nu scape ocazia! Bine-a zis cine-a zis că… îi trecu lui Spiriduş ca un fulger prin creier de la o ureche la cealaltă, când îl văzuse, cu un sfert de oră mai înainte, pe cocârjatul, pe „sfiosul".

Petras, dezvelindu-şi slugarnic fasolele (zâmbind, cum ar veni în traducere: tot Juana) şi cerşind ca un milog favoarea unui „pas de deux", pe care, înaintea lui Z, îl şi obţinuse.

Alături de perechea Z-Helen, „deranjându-i" puţin, gium buş – lucarii dansau între ei (şi Spiriduş izbucni într-un râs brusc ca un scurtcircuit).

E-prea cu Gavnea şi Hopa cu Hai-hui. Aveau ei neîndoielnic un haz al lor: circari înnăscuţi, ce mai! „Bărbaţii" erau E-prea şi Hopa, iar „femeile" Gavnea şi Hai-hui. Gavnea dădea din fund în toate părţile, cu dexteritate, dar şi cu obscenitate, Hai-hui se lipise şi el de Hopa şi se bâţâia ca atins de tremurici. Lumea se amuza copios de scălâmbăielile acestea, cu, desigur, excepţiile de rigoare. Excepţii care…

Spiriduş trase cu coada ochiului la Waltraud, aşezată lângă ea

(de fapt, Spiriduş făcuse ce făcuse, de când cu povestea cu Fazil, să-i

108 Dan Grădinaru fie în preajmă lui Waltraud). Waltraud, adevărat, bătea din palme şi, din când în când, se ridica în picioare, între Karel de pe Vltava şi

Johnny, care ciocneau în dreptul ei câte o bere100, părând chiar că po – zează şi ea în rolul de animatoare al lui Amoraş (îndemna tot timpul pe cei socotiţi de ea „posaci", să nu rateze prilejul şi să se manifeste fără nicio oprelişte, „în toată libertatea firii"), însă lui Spiriduş nu putea să-i scape de-acum acest detaliu esenţial: ochii lui Waltraud rămâneau în permanenţă reci, şerpeşti, animaţi de-un foc fals, în antiteză cu acela emanat de privirile lui Helen şi, în al doilea rând, de

Miriana n-avea nicio grijă, pe ea n-o mâna de la spate să fie veselă cu orice preţ, aşa cum proceda, după exemplul molipsitor al lui Amoraş, cu ceilalţi.

Miriana conserva aceeaşi curiozitate de pustnică101, puţintel ridicolă dacă o plasai în contextul dezlănţuirii generale. Ca la masă, te puteai întreba, totuşi, ce naiba căuta Miriana la dans? Dacă nu-i place să danseze – dovadă mutra încruntată, „parcă ar fi mâncat cio – colată cu staniol cu tot" (aceeaşi Juana) – la ce bun a mai apărut să-şi deranjeze colegii? Şi încă ceva: ceea ce o uimea pe Spiriduş era gândul că E-prea o cucerise pe intransigenta, intoleranta prietenă a lui Waltraud.

Dar o cucerise? Datorită căror labirinturi ale fiinţei omeneşti se produsese apropierea dintre cei doi? Unul îl reprezenta, fără îndoială, falsitatea, căci, asemenea lui Waltraud, E-prea doar mima participarea la petrecere, în sinea lui îşi păstra judecata rece, efectele fuseseră anticipate, probabil, cu mult înainte, iar scopurile… scopurile, care să fi fost scopurile lui E-prea? Ei, da, poate că un alt „mister" ar fi fost tocmai aceste scopuri necurate, pentru care şi Miriana şi Waltraud luptau – era din ce în ce mai convinsăântr-ascuns. Sigur că ţelul principal era să-i înlăture pe cât mai mulţi dintre rivalii de întrecere, un ţel absolut murdar (căci pe unii nu-i interesa nici câţi adversari au, şi nici să termine primii), dar mult mai importante şi mult mai interesante erau scopurile aşa-zicând mărunte şi, desigur, mult mai concrete. Cine erau cei vizaţi să fie îndepărtaţi? Exista o listă

100 „Zei nemuritori, dacă voi putea să mă bucur din plin, aşa cum îmi doresc, de băiatul ăsta care doarme, am să-i dau mâine, în schimbul acestei fericiri, un armăsar de Macedonia din cel mai bun soi". E din

„Satyricon"-ul lui Petronius" (Mircea Cărtărescu).

101 „Mie-mi place de ea, orice mi-aţi zice" (Ion Zubaşcu).

precisă sau ea se contura abia atunci, sub ochii lor, şi ea singură, asemenea Casandrei, îşi dădea seama de pericol, ceilalţi erau orbi şi urmau să-şi sfarme poarta cetăţii ca să bage calul troian înăuntru…?

Legănându-se atent, Z o conduse cu abilitate pe Helen spre marginea ringului de dans. Se strecura discret, dar energic cu Helen în braţe, undeva înspre ieşirea din ringul supraaglomerat. Cu ce gânduri?

Asta rămânea de văzut.

Spiriduş începu să se ridice de la locul ei şi, balansând capul la dreapta şi la stânga, în ritmul noii melodii, se strădui să nu piardă din ochi perechea pe cale de a evada. De la masa la care se afla, între Gunhilde.

Spiriduş abia putea să mai zărească un vârf de nas, un profil fugitiv, creasta de cocoş a lui Z, ochiul înfocat al lui Helen, strălucind extrem de promiţător pe măsură ce siluetele celor doi înaintau tot mai limpede, ca să vezi, ca să vezi… spre parcul Armageddon. „Degeaba vă grăbiţi… Staţi, că nu… nu vă merge aşa de uşor", îşi zise Spiriduş şi se pregăti de urmărire.

Tocmai atunci se ivi însă, ca un făcut, şi bubosul de Petras cu ochii scurşi… la ea.

— Îmi – îmi permiteţi? solicită el slugarnic, aplecându-se mai mult decât de obicei.102

Luase ceva la bord? Văzându-l, lui Spiriduş îi veni să zâmbească.

Şi-l imagină, cu aceeaşi înfăţişare şi aceeaşi formulă, înaintea lui He – len. Poate şi cu un „îmi place mai mult de tine decât de un meci de fotbal", care făcea furori în seara asta.

Helen, atunci, ridicase o mână, în semn că acceptă propunerea noului partener (de ţinut minte că invitaţia se făcuse pe ring!) şi poate să scape de odofor, un dansator neexperimentat, leit Mieszko, cum se vedea de la o poştă.

Şi uite că Spiriduş execută o plecăciune şi, deşi o ardea buza să vadă ce mai e cu Z şi unde se pregătea să dispară cu Helen, se ridică până la capăt în picioare, lovind şi răsturnând ceaşca cu ceai din faţa ei.

Ceaiul se întinse pe masă, dar nimeni nu comentă (şi ce să comentezi?).

Waltraud alături bătea în continuare din palme, consecventă, iar Miriana, cu buzele strânse, cine ştie la ce chestiune metafizică medita.

102 „Nimeni, parcă, nu pariază pe Petras. Eu pariez pe el, dar nu pentru maratonul ăsta, ci pentru cel al anului 3700 şi nu ştiucât, de când

Nostradamus nu mai face profeţii". (Florin Iaru)

110 Dan Grădinaru

Lui Spiriduş îi era în gând, deodată, că, împreună cu Petras, ar

putea porni cumva în urmărirea fugarilor.

Dar sentimentele i se amestecară, brusc, în mod inexplicabil.

Ciudat: inima îi bătu cu putere în gât când se văzu prinsă în braţe de semeţul Petras, care, acum, nu mai părea deloc timid.103

Să fi fost din cauza lui Z, de fapt, ori să fi fost: ehei, eternele mistere ale fiinţei omeneşti…?

Era un dans ritmat acesta şi, la început, Petras nu spuse nimic, încât Spiriduş, bâlbâindu-se şi înroşindu-se, simţi nevoia să strige ea (orchestra avea cusurul că o dată o apuca prea tare, alteori o lăsa mai moale; acum parcă înnebunise):

— Foarte frumoasă Helen în seara asta, nu?

— Cum? Cum? întrebă Petras, care înţelesese cuvântul Helen, dar altceva nimic.

— Helen, spun, e foarte frumoasă în seara asta, nu-i aşa? S-a gătit!

Petras întinse o ureche.

— S-a gătit cu mult gust! He-len!!

— O, da, acceptă Petras, înroşindu-se la rândul lui (se vede că picioarele îi funcţionau mai bine decât vorbele).

— Toată lumea a dorit să danseze cu ea în noaptea asta!! zbieră Spiriduş fără menajamente.

Petras aprobă, dând din cap.

— Încotro a apucat-o?

— Ce? (suflătorii se întreceau pe sine)

— Încotro a luat-o Helen???

— Helen?

— Unde e??

— A, se dumiri Petras, care n-o lipise şi nici nu încercase s-o lipească pe Spiriduş „la sentiment", cum, totuşi, mai înainte, măcar un pic, se străduise cu Helen. Concurează tot la maraton.

— Cred că s-a dus în crâng!! ţipă pe mai departe Spiriduş.

— Maratonul e o probă foarte grea, dădu din cap Petras, ca un bă – trân înţelept.

Oare ce-avea în cap bubosul de Petras?

Spiriduş îl aţinti o clipă printre genele dese pe Petras, cum o

învârte cu spatele spre crâng.

Oare nu era „omul" lui Z?

103 „Devine palpitant. Sper să le ia urma" (Saviana Stănescu).

Maraton 111

— N-o vezi?

— Pe cine? întrebă Petras, pierzând momentul (se întorsese cu spatele) în care cei doi se fofilau pe după nişte trunchiuri de copaci.

Nici măcar nu întreba: „Da' ce te interesează? De cine e vorba? Da' ce-ai cu ei?"

— Petras, îl opri brusc Spiriduş, în mijlocul dansului, ce fel de om eşti tu?

Şi nici unanici două, îi întoarse spatele şi-l părăsi ca pe un caraghios.

Petras, preocupat de ideea că femeilor, desigur, le place să fie în centrul atenţiei şi vor să ţi-o capteze prin tot felul de mijloace, inclusiv apostrofări, stânga-mprejur, dispariţii „organizate", luat pe nepre – gătite, rămase mut la marginea ringului (era aproape cu neputinţă să-ţi faci loc mai spre centru), uitându-se, stupefiat, după Spiriduş, cum o ia – cu ce-o supărase atât de amarnic? – îmbufnată spre ieşire.

Aşa-şi închipuia el, însă Spiriduş nici gând să plece acasă, deşi, la o adică, nu? era cam târzior pentru… Ochii lui Petras o urmăriră ce-o urmăriră, apoi o pierdură din vedere şi… O nouă ridicare din umeri… şi-atât. La urma urmei, nu-i poţi mulţumi pe toţi!

În acest timp, hotărâtă să-l prindă pe Z asupra faptului (îşi dă – dea perfect seama că n-are niciun drept, dar nu se mai putea stăpâni).

Spiriduş îşi croi drum şi ieşi şi ea, pe sub crengile unui pin mai mare, în crâng104. Crângul era, la prima vedere, o învălmăşeală de umbre şi un morman de tăcere. Cum să te descurci?

Chincindu-se la rădăcina unui copac, Spiriduş se forţă să se obişnuiască cu bezna ostilă din jur. S-ar fi putut să dea peste altă dandana, s-ar fi putut să… Ba nu, nu se putea nimic.

Nu se auzea niciun zgomot, oricât îşi încorda auzul în direcţia în care se pierduseră cei doi. Oare încotro să se fi dus? Mergeau ori stăteau împreună, undeva prin apropiere?

Biruindu-şi frica, cu spatele aplecat şi cu mâinile întinse ca nişte

antene, Spiriduş înaintă cu prudenţă spre inima păduricii.

Încet-încet, hărmălaia produsă de orchestră şi de vocile celor de pe ring şi din jurul acestuia slăbi, se estompă. Şi, în loc, Spiriduş

104 „Foarte bine că nu se lasă. Dacă nu e şi bănuitoare…” (Simona Popescu).

„Femeia nu e completă” (Ion Bogdan Lefter), „Era să faci hihihi” (Mircea Nedelciu).

112 Dan Grădinaru desluşi glasul nou al crângului de pini. Firește, crengile acelea aveau nu numai mireasmă, dar aveau şi o şoaptă proprie, caldă şi îmbietoare, care parcă anume îţi făcea cu degetul: „Hai, nu vii? Ce mai stai pe gânduri?”

Poate, cu altă ocazie, Spiriduş le-ar fi mângâiat alene, cu dulcea – că (atât cât poţi „mângâia” nişte crengi de pin ţepos!), dar de data aceasta, ştiindu-l pe Z cu Helen, „fixă” cu ostilitate un copăcel nevăzut din faţa ei, pe care ea totuşi îl zări o clipă desfăşurat în toată splendoarea lui de copăcel îmbietor. Surcele de pus pe foc te-aş face! Las, mai vedem noi!

Unde putea fi? Unde se ascunseseră? Pe-aici pe-aproape ori, gata, deja dispăruseră într-un loc ştiu numai de ei doi care… Şi Spi – riduş îşi duse mâinile la buze, ca cum ea ar fi fost Helen şi de buzele ei s-ar fi aninat, într-un sărut revoltător de obraznic, mereu surâză torul, mereu nepăsătorul Z.

Se opri din nou locului, lăsându-se pe vine şi ciulind urechea.

Afară de un sturz (aceştia erau stăpânii văzduhului), pe care-l simţi zburând prin coroana de deasupra ei („Ce prost eşti! N-am venit pentru tine!”) – nimic. Ei, doar nu intraseră în pământ! Undeva, prin preajmă, trebuia să se găsească şi cei doi.

Numai dacă, o mai străbătu gândul cel fricos, numai dacă nu cumva cei doi au văzut-o şi se pregătesc să-i sară în spinare ca s-o sperie de moarte…

Curând, o ştia bine, păduricea avea să se sfârşească. Era şi ea acolo un petic de pământ tăiat de două-trei cărări unde uite că, dacă voiai, puteai să-ţi faci liniştit de cap, fără să-ţi pese că cineva, cineva, desigur, e curios să te descopere.105

Încă un pic de răbdare, încă un pic de nădejde, încă un copăcel,

şi încă unul, şi Spiriduş putu, în sfârşit, să distingă vocile pe care şi le dorea. Pâş-pâş, se apropia ea, încercând să se facă mică de tot, oare de ce omul nu se poate face cât o furnică atunci când vrea? să-şi ascundă prezenţa, însă ce, parcă poţi? parcă e atât de simplu? Lemne căzute trosniră înnebunitor sub paşii ei, respiraţia i se păru că trece dincolo de gardul unde se găseau Z cu Helen, ca şi, desigur, bubuitura bătăilor de nedomolit ale inimii. Numai să n-o vadă, numai să n-o audă! Orice, numai de ruşine să nu se facă! Dintr-odată, ca-n clipa în care Petras îi făcuse surpriza s-o invite la dans, gândurile i se învălmăşiră.

105 „Să vezi că proasta nu-i găseşte" (Adriana Babeţi).

Maraton 113

Z şi Helen ajunseseră chiar lângă căminul lor, al marato nişte lor.

Se strecuraseră printr-o gaură a gardului şi trecuseră dincolo. În bătaia lunii, deconspiratoare, siluetele fugarilor se profilau, de data aceasta, ostentative.

Încă nu înţelegea foarte bine ce-şi spun, câteva frânturi de cuvinte şi propoziţii soseau până la ea şi ca să prindă mai mult, ca să priceapă ce-şi zic, Spiriduş veni, biruindu-şi orice firicel de teamă, şi se lipi de gard.

Gardul pârâi uşor şi, înfricoşată o clipă, Spiriduş se dădu încă –răt, strângându-se în iarbă şi făcându-şi mai multe cruci cu limba-n gură. Apoi, după secunda de spaimă (cei doi nu reacţionară defel; desigur, erau prea prinşi de „subiect"), se lipi la loc de lemnul scârţâietor.

Deasupra îşi desfăcea braţele de Cristos un tei scorburos. „Ah, v-arăt eu vouă!" îi ameninţă Spiriduş, hotărându-se într-o clipă, şi trecu repejor ca o pisică106 îndărătul lui; cu un efort răsplătit, din câteva mişcări se şi văzu în coroana acestuia. Ce simplu! În ce uşor, se întinse pe-o creangă viguroasă, aţintită înspre Z şi Helen. Creanga se legănă cu ea, supusă sub greutatea aproape neînsemnată. Uşor, uşor de tot înaintă până ce simţi că dacă mai înaintează un pas nu mai este în siguranţă…

Era părtaşă la un spectacol gratuit şi în exclusivitate. Dacă ar fi beneficiat de o mână ceva mai lunguţă le-ar fi putut umbla

protagoniştilor prin păr. Helen îşi smulsese peruca din cap şi-o ţinea în mână. Spiriduş mestecă un zâmbet sarcastic. Ei, acum să vă văd, iepuraşilor!

„Iepuraşii" se găseau la trei metri de ea şi, acesta era adevărul, îi durea în cot de prezenţa ei acolo. Nu le ardea lor de spionaj cum nu-i ardea ei să se întoarcă înapoi. Înapoi… Unde înapoi?… Şi, totuşi, politicosul Petras ce-avea să zică? Ei, avea ea să-l împace cumva. Şi, totuşi, de ce-o invitase Petras la dans? La ea nu se uita nimeni. Din politeţe, pentru că aşa însemna să fii binecrescut. Dar oare tot din bună creştere o dansase şi pe Helen?

Pe Helen, Spiriduş o vedea luminată de luna plinão claie de păr negru. Z o proptise lângă zidul căminului de sportivi. Ea scutura mereu din căpşor (peruca se zbătea ca o pleoapă), nu – nu adică, până ce, tot chicotind, îl lăsă pe Z să facă flotări (să sprijine, adică, zidul, să nu se năruie), iar ea scăpă, lăsându-se în jos, provocatoare, şi făcu, în joacă, doi paşi lateral. „Fugea". Tot în joacă îşi sprijinise palmele de pieptul lui şi, ce mai, se hlizea ca o toantă de ce gogoşi îi turna Z.

106 „Curat pisică! Asta voiam să spun şi eu!" (Anca-Delia Comăneanu)

114 Dan Grădinaru

— Când te văd, declama Z, parcă o uşă s-ar deschide şi toată primăvara ar pătrunde înăuntru.107

— Mm! strâmbă din nas Spiriduş. Ce sirop de tuse!

Helen chicotea mai departe (de vorbe? de gesturile viril-cochete?)

„Ca o capră" (Spiriduş). Z se duse după ea şi, cu abilitate, o lipi încă o dată de zid, trecând de craca pe care stătea Spiriduş, fără să mai respire, cu inima lovindu-i în furca pieptului.

— Tot Herodot?

— Herodot? Ce Herodot?

— Parcă ziceai odată de Herodot, îi aminti Helen.

— A, da, desigur, Herodot…108 Ei, Herodot. Nu, nici vorbă, astea-s vorbele mele!

— Te pricepi, cum văd, gânguri Helen.

Z râse ca un leu, din gât, satisfăcut de compliment.

După aceea, Spiriduş nu mai auzi nimic. Apropiindu-se brusc de zidul în care-o înghesuise, Z îşi lipi iar palmele de-o parte şi de alta a umerilor lui Helen, pironind-o astfel acolo. Continuă să-i îndruge verzi şi uscate la ureche, ea îşi scutura mereu căpşorul aplecat şi „ruşinat", nunu adică din gura care chicotea şi da-da în căp şorul aplecat şi „ruşinat".

De ce-o fi ales Z poziţia aceea? Se temea oare că zidul o să cadă, dacă nu-l susţinea el – ca Atlas?

„Omul ăsta suferă de amnezie. Se „logodeşte mereu". Şi Spiri – duş lovi de ciudă cu pumnul în craca pe care stătea.

Ultimele cuvinte înainte de dezechilibrarea de dinaintea căderii şi de strigătul de spaimă însoţitor au fost un suspin, adresat în exclusivitate inimii ei: „O, e ca cum aş vrea luna de pe cer".

CAPITOLUL 11

Şi-atunci ceva pârâi chiar lângă ei şi, strângându-se instinctiv unul în celălalt, Z şi Helen asistară, mai întâi cu groază, apoi cu stu – pefacţie la un spectacol neobişnuit. Din teiul stufos, apărură două pl

107 „N-am ştiut niciodată dacă ochii tăi sunt albaştri, verzi sau căprui".

— Altă replică de rezervă a lui Z folosită de acesta în numeroase împrejurări".

(Spiriduş)

108 „Văd că autorul îl pomeneşte mereu pe Herodot. Ăsta-i roman sau carte de istorie?" (Doru Mareş)

Maraton 115

cioare, după aceea o fustă, o mână vâslind, haotic, în gol, un strigăt se rostogoli şi el cu disperare şi-n cele din urmă, după ce frunzişul se despică cu un zgomot de vârtej năprasnic adus de vânt, Spiriduş ateriză cu nasul în iarbă.

— Au! se văita Spiriduş câteva secunde mai târziu. Cotul! Glezna mea!

— Aş fi putut să jur că le ştiu pe toate fetele de pe-aici, rosti instinctiv

Z.

— Auuu, plângea Spiriduş de mama focului, pe când Z, sosit

prompt lângă ea, se silea s-o ridice în picioare.

— Ia arată-mi ce profil ai (maşinăria mergea în gol).

— Ce căutai în copac? îşi reveni din surpriză cea dintâi Helena, apropiindu-se şi ea şi dând drumul la tirul întrebărilor ca un poliţist.

— Un doctor, ar trebui un doctor, bâigui Z. Să nu fie o fractură.

Până să apară vreunul, Spiriduş făcu un pas înainte, şonţi căind, şi se lipi cu capul de pieptul lui Z, garnisindu-l, extrem de repede, cu albia unui pârâu năvalnic de lacrimi.

— Mie să-mi spui ce-ai căutat sus, în copac! continuă neîndu – plecată Helen, prinzând-o de braţ pe Spiriduş şi scuturând-o.

Umflând doi ochi mari, Z o trase de mânecă pe Helena să se ducă odată, să aducă iute un doctor.

— Cine-i vinovat că nu ţi-ai aflat un post de observaţie mai bun, spune-mi, cine-i vinovat?

— Nu-nu, se văita Spiriduş, nu mai pot. Cotul meu, piciorul meu!
109

— Dar e revoltător!

— Te rog! Să nu fie ceva grav! o imploră Z pe Helen, care ezita enervată.

— Măcar de ţi-ai fi rupt piciorul! îi ură ea, întorcându-şi buzele cu mare nemulţumire şi plecă, iritată, în căutarea vraciului. Decât să stea atârnată de gâtul ei zvăpăiata, mai bine să-l ude tot pe grijuliul de Z.

— Auuu, suspină Spiriduş în urma ei, atentă cum se stinge frufru-ul hainelor de gală ale lui Helen.

— Totuşi, nici eu nu prea înţeleg ideea asta cu ascunsul, cu căţăratul ca maimuţele prin copaci. Pe cine urmăreai, de fapt? Nu vrei să mă ajuţi puţin? o luă cu duhul blândeţii Z.

109 „Aşa-i când o faci pe maimuţa Cheetah, mai suporţi şi conse –cinţele” (Marta Petreu).

116 Dan Grădinaru

— Nu urmăream pe nimeni…

— Buun. Atunci poate că ai dorit să te uiţi cum scânteiază în noapte satul olimpic… Mă rog, nu era poziţia cea mai fericită, însă, la o adică, de ce nu?…

Spiriduş îşi strânse buzele.

— Poate că atunci ai urmărit să te ascunzi de altcineva. Ori cu altcineva. Te pomeneşti că ţi-am stricat ploile şi nu tu, ci noi îţi dat-o – răm scuze…

— Nu-i adevărat… nu…

Spiriduş se apucă să-şi frece, de pieptul lui Z, năsucul, apoi tâmpla şi câtva timp nu mai zise nici pâs, lăsându-l pe Z să monologheze.

— Sigur, acum o faci pe ruşinoasa. Eşti, însă, vinovată, asta e mai presus de orice îndoială… Sau poate… cu atâtea preocupări de detectiv ce-oi fi zis? E momentul să descopăr pe cei ce-nvârt iţele necurate, greşesc? Dacă greşesec, corectează-mă. Cum orice detectiv care se respectă bănuieşte pe toată lumea, probabil raţionamentul a fost urmă – torul: i-am încredinţat prezumtivului criminal tot sau aproape tot ce ştiam sau bănuiam şi, după aceea, ca să văd cum reacţionează, cum se comportă, ce complotează, mă duc şi-l urmăresc. Greşesc şi acum?

Da, făcu cu capul Spiriduş.

— O urmăreai pe concurenta Helen?

Nu, negă la fel Spiriduş

— Atunci mă urmăreai pe mine.

Spiriduş îl strânse şi mai tare pe Z.

— Deci, asta era… De ce, totuşi, eu? Am greşit cu ceva? Cu ce?

Nu cred că am putut să… Ce dovezi ai că eu, mă rog, n-am altă preocu – pare decât să… să leg şi să dezleg iţe, să… care e actul de acuizare, domnişoară procuror?…

Z îşi dădu seama de mişcarea de frecare şi se opri brusc din peroraţie.

— Sper să nu fie vreo fractură. O fi doar o luxaţie. Unde te doare?

Te doare rău?

Spiriduş confirmă, fără să răspundă.

— Fractură sau luxaţie?

Mâna lui Z alunecă în jos, pe pipăite, pe pulpă, pe genunchi, înspre glezna lui Spiriduş.

— Care din ele? Asta?

— Auu!
Maraton 117
— Astălaltă?
— Auu!
— Amândouă?
— Auuu, se tângui Spiriduş.
— Totuşi, pe care picior te sprijini? Pe dreptul?
— Auu!
— Pe stângul?
— Auu!
— Pe amândouă?
— Auu!
— Nu pricep absolut nimic! mărturisi Z, revenind în poziţia verticală şi aşezându-se, de voie de nevoie, palmele pe spatele lui
Spiriduş110.
Spiriduş îl cuprinse cu braţele ei subţiri, cu disperare periculoasă, în jurul gâtului, atârnându-se pur şi simplu ca de un cuier. Sânii îl înţepau şi, cu picioarele strâns lipite, unele-n altele, Z
simţi că se încălzeşte. Cu gâtul întins-întins de tot, Spiriduş izbutise să-şi lipească obrazul de obrazul proaspăt ras (oare cu ce se dădea de mirosea aşa de bine?) al lui Z.
Acum era mai clar.
Z îşi drese glasul.
— Minţi. Nu te doare nimic, zise el cu vocea lui obişnuită, învă – luitoare, caldă şi indiferentă.
Spiriduş negă cu hotărâre (în aceeaşi manieră mută) o asemenea interpretare a consecinţelor căzăturii.
— Atunci care picior te doare?
Z simţi, prin strânsoarea aia, doi umeri ca două aripi înălţându-se.
— Deci, doare, da' nu ştim ce picior ne doare.
Spiriduş înclină capul în semn că da.
— Buun, conchise Z, un punct câştigat. Ştim de unde să pornim.
Ia să vedem, putem face împreună un pas?
— Melodia asta nu-mi place. S-o aşteptăm pe următoarea, reuşi

să şoptească, în cele din urmă, Spiriduş, cu un glas de pisicuţă.

— Melodia următoare? se minună Z.

110 „Până la urmă pisica tot pisică. N-are nici pe dracu'. Femeia…" (Simona

Popescu); „Dacă nu eşti pisică… hi-hi-hi" (I.B. Lefter); „Te-ai dat pe brazdă?…" (Caius Dobrescu, Andrei Bodiu ş.a.)

— Da, răspunse cuminte Spiriduş.

Orchestra intona, inepuizabilă, ceva jucăuş. Ascultară în tăcere muzica sosită din depărtare, simţindu-şi inimile cum bat.

— Dar aceasta? întrebă Z cu uşoară ironie.

Mm, a doua era ceva mai acceptabilă, dar nu foarte…

— O să stăm aşa toată noaptea?

— Auu! scânci Spiriduş.

O aşteptară şi pe cea de-a treia.

În fine, da, a treia melodie era, aşa, foarte potrivită pentru Spi – riduş, dar, fireşte, cum? o să încerci? crezi că o să poţi? ei poftim, uite că poate…

Se legănau încet, ca-ntr-o barcă. Helen nu mai venea. Nu găsise niciun doctor sau, pur şi simplu, îi uitase? Melodia era intimă, interzi – cea dezlipirea fie şi cu un milimetru. Iar luna aceea nouă… şi seara…

şi toate stelele deasupra…

„Şoldurile nu sunt de lepădat… destul de late… şi carnea dulce… tare…"

Şi, în definitiv, la drept vorbind, cum arăta Spiriduş la chip?

Ziua, da, se cunoscuseră, însă, noaptea…?

Z îşi desprinse încetişor obrazul şi, întorcând-o spre lună, cer – cetă faţa de adormită, cu pleoapele închise, scăldată într-o fericire supremă, a lui Spiriduş, care se mişca în ritmul melodiei aceleia languroase, desenând nişte arabescuri cu totul delicioase.

— Am să vin anul viitor, îşi făcu socoteala în cele din urmă Z.

Spiriduş replică ceva, mişcându-şi buzele.

— Ce? deveni atent Z.

Buzele – buzele erau frumos arcuite şi roşii, cum au cele fără experienţă, care n-au nevoie de niciun strop de ruj, dar Spiriduş îşi dă – duse cu un car de ruj şi-şi vopsise şi obrajii, deşi, desigur, nu era nicio

nevoie – se puseră din nou în mişcare.

„… scurtat", înţelese Z, care se dovedi încă o dată curios:

— Poftim?

— Ai mai scurtat? pronunţă Spiriduş, în sfârşit, inteligibil pentru Z.

— Ce să scurtez?

— Ei, întrebam şi eu acolo, să mă aflu în treabă, replică Spiriduş leneş şi păstrându-şi aceeaşi mimică, adormită, a feţei, adormită şi strălucitoare.

Maraton 119

Vrăjitoarea asta mică ghicea gândurile? Z resimţi, cu oarecare ciudă, că-şi pierde puţin cumpătul şi, din pricina instinctului agresiv care-l invadă, avu tendinţa să se răzbune – sărutând-o. Dar se abţinu, fiindcă chiar în clipa în care se decise, Spiriduş deschise din nou gura:

— Ce-ai amuţit? se interesă ea.

— Mă întrebam, se sili să găsească ceva Z, dacă o să mai poţi concura cu piciorul lovit.

Încetişor, Spiriduş îşi dezlipi genele şi printre ele (fiindcă nu le deschisese de tot) cine ştie ce văzu – căci le închise la loc, plictisită.

— Ştiu că n-ai să mă porţi tu în cârcă.

Z zâmbi:

— De ce te-aş duce? Plăteşti? 111

— O, n-ai niciun haz, sunt atât de săracă, se alintă Spiriduş.

— Dacă plăteşti, sigur, aş fi dispus…

— Ce-ai vrea să plătesc?

— Ştiu şi eu…

— Dacă nu eşti foarte lacom am să-ţi dau ceva.

— Uneori sunt foarte lacom.

Spiriduş îşi uni iarăşi obrazul de obrazul lui Z şi-i spuse la ureche, fără imputare:

— Mereu scurtezi. Mă întreb unde-o să ajungi în felul acesta?

„Trebuia să… şi, uite, ca un adolescent începător am lăsat să-mi scape ocazia", îşi reproşă Z.

Spiriduş dansa foarte bine şi un răstimp se învârtiră, respectând liniştea protectoare din jur, a teilor.

— Vezi că ne îndepărtăm de muzică, îl atenţionă, remarcând manevrele lui Z, Spiriduş, al cărui obraz cărnos avea, în bătaia lunii, frumuseţea blând-provocatoare a fildeşului. Încotro?

— Nu eşti obosită? sosi şi răspunsul, după un minut întreg.

— Un pic, răspunse tot după un minut Spiriduş.

— N-ar fi mai bine să te duci la culcare? (la fel)

— Îmi porţi de grijă? (la fel)

Deasupra copacilor din crângul în mijlocul căruia aşezaseră ringul, luna se prefăcu din portocalie albă, risipindu-şi cu generozitate razele soporifice. Mai puţin în spatele căminului, unde poposiseră din laterala acestuia.

111 „G. Coşbuc: „Rea de plată" (Ion Mureşan).

120 Dan Grădinaru

Era tot mai cald.

Buzele li se lipiră de la sine.

Într-un târziu, când se desfăcură, Z murmură, amintindu-şi cine ştie ce vis îndepărtat:

— Toţi copiii cuminţi sunt în pat la ora asta.

Spiriduş ridică două pleoape mari:

— Să fie trecut de miezul nopţii?

Z deschise şi el ochii.

— Ce? ridică el vocea.

— Vai, cât am stat! Când o vedea buni cât am întârziat ce-o să mă mai certe, trebuie să plec numaidecât!

— Te conduc.

— Stai un moment, îl prinse de mână Spiriduş pe Z. Parcă se aude ceva. Fii atent!

— Unde? tresări Z dezorientat.

De undeva, nu foarte departe, răzbătea vocea lui Helen, sosind cu doctorul Popo.

— Hei, unde sunteţi? Unde v-aţi ascuns? întreba Helen.

— O-o-olario, făcea doctorul Popo, cu mâinile pâlnie la gură…

— Pe-aici i-am lăsat, unde să fi dispărut?

Z mai reţinu glasul lui Spiriduş, susurând încet de tot, cu ochii închişi la loc şi cu capul balansând alene în ritmul unui vals fără sfârşit:

Quand îl me prend dans ses bras
Et me parte tout bas
Je vois la vie en proo-o-se…112
— Auuu, piciorul meu…
— Auzi-o, auzi-o cum se văicăreşte. De ce s-or fi dus acolo nu înţeleg, că eu aici i-am lăsat! Venim, venim…

CAPITOLUL 12

Acasă, sub uşă, când se întoarse, Z călcă cu piciorul pe un plic.

Îl duse la nas şi-l mirosi, deşi nu era cazul. „Fleur de fleurs". Bun. Frumos.

Mergea. Puse plicul pe măsuţa noptierei. Nu se grăbea.

112 „Viaţa e proză, just" (Mariana Codruţ)

Maraton 121

Mai întâi făcu un duş, apoi ciuguli câteva boabe de strugure de pe fructiera de pe masă. Dădu drumul la reportofon.

„Întâi mi-a căzut o greutate pe picior. Pe urmă mi-am sucit un deget, aşa că…" „Se zice că dacă poţi să alergi jumătate din distanţă atunci poţi să alergi maratonul". „Eu n-am alergat decât zece kilometri şi mi-a ieşit sufletul". „Trebuie să alergi cincisprezece kilometri de două ori pe săptămână". „Scuză-mă. De ce ţii să alergi maratonul?"

„Dacă reuşesc să-l alerg până la capăt înseamnă că pot totul".

Sunetele se învălmăşiră. Altă secvenţă:

„Cum, eşti singură?" Nu sunt singură. Stau cu buni. E bătrână, nu se poate ajuta". „Aha". „Decizia am luat-o de capul meu. N-am mai întrebat pe nimeni, că dacă întrebam… îţi dai seama". „Nu te lăsau".

„Da, cam aşa ceva".

Închise. Se trânti în pat. Cald. Aerul condiţionat nu funcţiona.

Se scărpină în ureche. Închise lumina veiozei. Rămase în pijama cu cearşaful alături, boţit.

Un ţânţar bâzâi după câteva secunde. Aprinse veioza. Bine înţe – les, bâzâila încetă. Închise veioza. Îşi trase cearşaful peste cap. Impo – sibil să respiri. Ţânţarul bâzâi iarăşi chiar deasupra lui. Aprinse veioza.

Îl zări. Zbura către geam şi, încordându-şi atenţia, putu să-l urmă –rească câteva secunde, pe urmă, însă, îl pierdu, fiindcă ţânţarul se aşeză undeva, probabil prin faldurile perdelei de catifea.

Se dădu jos din pat şi căută un obiect cu care să lupte împotriva ţânţarului. Dacă nu-l lichida îi strica noaptea… Un prosop, era bun şi-un prosop. Z se duse la perdea şi, apucând de un colţ, o smuci, pentru ca ţânţarul să plece. Dar ţânţarul nu se ascunsese prin perdea.

Desfăcu prosopul şi, ţinând un capăt, îl agită, lovind de mai multe ori galeria şi stârnind zornăiala nemuzicală a cârligelor cu care era prinsă perdeaua de sârma galeriei. Nu era nici acolo.

Z se opri. Precis că fusese în perdea, dar plecase de-acolo în momentul în care el se apropiase. Fusese orbit de enervare şi pierduse momentul în care ţânţarul plecase. Îşi aruncă repede ochii pe tavan şi pe pereţi. Nu. Trecu în dreptul şifonierului şi-l lovi, stârnind praful, pe deasupra şi peste furnirul lăcuit, cu prosopul, în mai multe rânduri.

Nimic.

Dacă-i pe-aşa – înapoi în pat. Stinse lumina. Z se culcă la loc, acoperindu-se încă odată cu cearşaful peste cap. Îşi lăsă, totuşi, un colţişor, prin care gura şi nasul puteau respira.

Un timp nu se auzi nimic. Să-l fi lovit, din întâmplare, când dăduse cu prosopul în galerie sau în şifonier? Ar fi fost prea simplu, prea frumos. Greu de crezut…

Într-adevăr, urechile ciulite distinseră cu precizie o bâzâială discretă, parcă tot spre perdea. Z aşteptă. Nu mai deschise veioza.

Rămase la pândă cu ceaceaful în cap, aşteptând iminenta apropiere a ţânţarului, care, setos de sânge, nu întârzie. Bâzâiala crescu brusc în intensitate, câteva rotocoale aproape de tot, şi tot brusc se suspendă.

Se aşezase. Unde? Dacă era pe perete putea să întindă mâna încetişor să aprindă lumina, dacă, însă, se aşezase pe cearşaf? inutil, iar fugea şi-l scăpa. Nu-i rămase decât să aştepte stoic, cu răsuflarea îngheţată, să vadă, ce planuri mai nutreşte afurisita insectă. Se mai scurse un răstimp de aşteptare chinuitoare. Oare pe unde să se fi depus…?

Deodată, Z simţi… nemernicul…113 îşi duse iute, pe sub cearşaf, mâna la gură şi, cu limba, se apucă să lingă podul palmei stângi. Prin cearşaf, ţânţarul reuşise să-l înţepe şi toată aşteptarea îi fusese şi

zadarnică şi ridicolă, căci ţânţarul i se aşezase aproape de nas şi, înfigându-şi adânc trompa, izbutise performanţa de a ajunge până unde dorise!

Zvârli cearşaful cât colo, aprinse veioza şi, apucând un papuc în mână, se sculă în picioare, bufnind de furios. Ia, însă, ţânţarul de unde nu-i! Degeaba învârtea ochi furioşi prin odaie, degeaba trase de perdea, degeaba, apucând şi prosopul, îl roti ca pe elicea unui ventilator pentru a crea curent şi-a-l determina să iasă din ascunzătoarea lui.

Şi ce ascunzătoare? Era, undeva, foarte aproape de el, depus sub nasul lui pe o picătură de zid, pe covor, pe masă, pe… şi, de furie, nu putea să-l repereze.

Las că era şi deştept. Era deştept, desigur, dar nu se putea compara cu el. Cu palma în gură, strângând cu dinţii locul unde muşcase dihania, ca să iasă măcar un strop de sânge, Z examină, cu doi ochi de foc, centimetru cu centimetru odaia. Dar ţânţarul ăsta îi întrecea pe toţi ţânţarii în isteţime. Presimţind de fiecare dată ce-l aştepta, îşi lua măsurile de prevedere. Poate însă avea şi noroc. Avea noroc că era el obosit şi neatent şi, în cel puţin un loc, Z nu se concentra suficient

113 „Ţânţarii mai transmit şi boli” (Răzvan Petrescu), „Şobolanii au transmis bacilul ciumei, dar nenorocirea asta s-a dovedit a fi şi pozitivă.

Aşa s-a scris Decameronul” (Diana Adamek), „Şi crezi că de la ţânţarul ăsta o să iasă ceva?” (Horia Gârbea)

Maraton 123

şi, astfel, ţânţarul rămânea victorios. Unde te-ai ascuns, tâlharule? Tot am să te prind. O ştii şi tu foarte bine chestia asta, dar vrei să-ţi vinzi pielea cât mai scump! Vrei să mă chinui până dincolo de orice limită numai aşa, din bătaie de joc! De ce nu eşti corect? De ce nu joci fairplay?

Cât crezi c-ai să mai…

Nimic.

De necrezut, dar ţânţarul nu era nicăieri.

Se vârî la loc sub cearşaf. Nu-şi mai acoperi capul. Lăsă lumina

nestinsă. Va veni, nu va veni? – treaba lui. Să doarmă. Nu mai era aşa de mult până în zori. Cocoşii cântaseră iarăşi chiar când ieşise din baie. Poate că şi-a făcut plinul de sânge şi-l va lăsa în pace în noaptea asta. Trebuia să se calmeze, să se liniştească: în definitiv, vino şi muşcă, dacă nu te-ai săturat, bestie!

Imaginile erau pe punctul să intre în vârtejul ameţitor de dinaintea somnului, când ţânţarul îşi făcu reapariţia. Doamne-Dumnezeule, îi era sortit să nu se culce în noaptea aia? îşi trase la loc ce-ar şaful peste obraz, însă era cald, nu putea să reziste aşa, încât lăsă din nou loc pentru respirat, gurii şi nasului.

Nu te-ai săturat! Nu mai avea putere să se scoale şi să se lupte.

Bâzâie, bâzâie cât pofteşti, creatură a infernului! Muşcă, muşcă prin cearşaf, până ai să-ţi rupi dinţii de rechin! Ţânţarul, ascultător, îi bâzâi la ureche şi acest bâzâit insuportabil îl irită iarăşi. Nu, gata cu somnul.

S-a dus liniştea.

Şi, deodată, cu toate aceste gânduri amare, agitându-se ca o mie de ţânţari în cap, de necrezut, de necrezut, dar adevărat, ţânţarul pătrunse, cu toată obrăznicia, prin tunelul care-l ţinea în legătură cu odaia şi intră nici mai mult nici mai puţin decât într-una din nări. O

senzaţie insuportabilă de gâdilătură şi neplăcere îl determină să fornăie ca un cal. Ţânţarul fugi înapoi, în gaura lui neagră şi invizibilă de unde venise, iar el se scula, pentru a câta oară? în capul oaselor.

De data aceasta ca să alerge la chiuveta din baie, acolo unde, aplecân – du-se, îşi vârî în grabă nu numai degetul, dar şi apă, multă apă în nări, să potolească senzaţia de rău îngrozitoare.

Se potoli cu dificultate. Stând pe marginea patului, frecându-şi cu prosopul nasul (iminenţa unui strănut…) şi încercând să-şi revină, auzi încă o dată bâzâitul, dându-i rotocoale pe undeva pe deasupra capului. Azvârli cu furie prosopul cât colo, pe duşumea.

124 Dan Grădinaru

Te distrug, nu se mai poate! 114 M-ai înnebunit în noaptea asta!

Să ştiu de bine că fac noapte albă, că nu pun geană pe geană şi tot îţi fac de petrecanie!

Ochii îi căzură pe plicul nedesfăcut. Uitase de el.

Bâzâitul, după ce fu din nou foarte, foarte aproape, încetă subit, tot aşa de subit cum se declanşase.

Ce mai! O noapte agăţată în cui!

Se trezise de-a binelea. Muzica era, totuşi, prea tare. Ce dracu' păzeau organizatorii?! Cineva avea interes ca unii concurenţi să nu doarmă, cum credea Spiriduş? „O să vezi că o să dea muzica la maxi – mum. O să zică: ei, şi dumneata, o dată suntem tineri, o dată sunt jocurile olimpice din anul 1.000. Punte cu ei!" Şi măcar de-ar fi fost cine ştie ce muzică, dar cineva, acum, îşi văicărea o voce hârâită, acompaniat de un acordeon, care mai că nu făcea nimicacolo câteva note repetate la nesfârşit. Nişte câini, treziţi şi ei din somn pesemne, lătrau cu furie. Se auzeau slab, dar se auzeau şi greierii tocând ritmic (ei singuri ce te mai invitau la somn) şi, după ce Z se învârti de două-trei ori nervos în pat, deschizând pleoapele şi încercând să se dumirească ce voia să spună lălăiala aia mizerabilă – cântară şi cocşii. Oare cât mai era până la ziuă.

Era al doilea sau al treilea cântat? Mai bine să nu ştie ora exactă. Mai bine să se silească să doarmă. Trebuia să doarmă. Îşi lipi o ureche de aşternut şi-şi puse perna peste cealaltă ureche, gândindu-se, în acelaşi timp, la ceea ce, de regulă, constituia pentru el pragul trecerii în lumea viselor

(mai ales acum, pentru contrast, mergea minunat de bine): un lung şir de goliciuni supuse, lascive şi inventive, cu coapsele, sânii, pulpele sticlind de pofte, care în faţă, care în spatele lui, risipind mângâieri, întinzând limbi lungi, de şarpe, încolăcindu-se, intrând peste tot, cu…

Hai, gata! Z azvârli cearşaful deoparte, azvârli totul de pe el şi rămase din trei mişcări doar în chiloţi. Mănâncă de unde vrei! Fă ce vrei! Un cadavru pentru disecţie, asta să găsească acest rechin şi acest crocodil!!

Îl zări. Se depusese pe marginea patului, pe stinghia lucioasă de culoarea pielii papucilor. Inima i se zbătu dureros în piept: dum-dumdum.

Îl vedea clar la nicio jumătate de metru.115

114 „Îl înţeleg pe Z. Ţânţarii sunt insecte perfide". (Liviu Ioan

Stoiciu);

„Nu toţi. Nu-ţi aminteşti de împăratul ţânţarilor din basmul „Făt-Frumos din lacrimă" al lui Eminescu?" (Paul Cernat)

115 „Hai, poate acum! Dacă reuşeşti, o să pariez pe tine" (T.T. Coşovei)

Maraton 125

— Te-ai umflat, nenişorule. Ai prins ceva osânză. Uite ce roşu eşti. Sigur, ţi-am dat păpică bună, ei, ia spune-mi tu, dacă vrei: te-ai săturat sau ba?... Mai vrei?... Câtă păpică să-ţi mai dau?

Z vorbea cu ţânţarul printre dinţi şi, simultan, cu prudenţă, cu foarte multă prudenţă se pregătea să-şi scoată dreapta de sub cearşaful alb.

„N-am eu norocul ăsta, da măcar să-l sperii puţin".

Urma partea cea mai grea. Umbra mâinii se alungi înspre ţânţar şi-acum trebuia să-l şi încalece. Dacă rata şi prilejul ăsta... S-ar fi putut ca ţântarul, în momentul în care umbra l-ar fi atins... Dar, nu, nu, Z

salivă de bucurie, umbra dreptei se aşternu peste ţânţar. O jumătate de treabă fusese făcută, mai urma lovitura. Z îşi concentră atenţia asupra antenelor. Lovitura cea mai bună era aceea din clipa în care ţân ţarul îşi freacă antenele. Atunci nu-i atent sută la sută şi merită să rişti.

Acum, însă, stătea cu ele pregătite ca un trident cu doi dinţi... Braţul se încordă. Toate gândurile se concentrară la fracţiunea de secundă de dinaintea loviturii. Acum, umflat nenorocit!

Vuuum, zbârnâi palma.

— Aaah, şi-o strânse de durere.

Şi când o deschise...

Ţânţarul era tot o borşitură de sânge. Mda, până aici ţi-a fost!

Cu arătătorul de la stânga îşi curăţă dreapta, frecându-şi-o, în ace laşi timp, ca să i se potolească durerea. Stinghia patului păstra şi ea, ca probă, alte resturi, zdrobite, ale ţânţarului defunct.116

Altă viaţă. Altă viaţă şi, mai ales, altă noapte. Se calmă definitiv.

Nici muzica nu i se mai păru atât de strdentă. Gata, somnul era aşi – gurat. Îşi aminti din nou de plicul de pe noptieră.

Victoria merita sărbătorită.

Luă cu două degete plicul alb, formatul cel mai mic, şi-l dezlipi.

Dinăuntru extrase o foaie de caiet şcolăresc, împăturită în patru, o desfăcu şi citi:

„Virgina Spiriduş vagabondează după-masa, în fiecare după masă, prin faţă pe la pompieri. S-o vezi, n-ai mai recunoaşte-o. Ian ascultă cum procedează dumneaei: îşi prinde iac-aşa, poala rochiei cu o agrafă babană până pe la şolduri, să i se vadă cracu, inele, brăţări, rujuri, farduri, cercei, amândoi sau numai unul, şi defilează de vreo

116 „Gata, eu – cu Z. Voi – cu cine vreţi”. (T.T. Coşovei)

126 Dan Grădinaru zece – cincisprezece ori prin faţa băieţilor. Ca fetele, de Telefoane, rendez-vous-uri. Mă rog, tot tacâmul. Doar n-o fi aceeaşi persoană cu care matale alergi şi te convorbeşti. Să nu spui da, că nu te credem.

Arde-i un jogging, ca să te convingi”.

Helena? Waltraud? Cine să fi fost autoarea sau autorul? 117

„Virgina Spiriduş” stătea în faţa lui scriind, la o masă, o scrisoare. Pe sub masă i se vedeau picioarele ieşind dintr-un trening roşu, cu genunchii depărtaţi, tălpile se sprijineau doar în vârfuri, iar vârfurile se întoarseră spre interior, totul într-o poziţie de parcă era gata s-o ia la fugă.

Părea concentrată într-o atitudine războinică, coada îi atârna între sâni, capul îi stătea foarte aproape de foaie, ca o mioapă.

Copia de pe altă foaie. Avea un scris nervos. Parcă ar fi împuns foaia de hârtie. Îşi lichida duşmanii? Poate că da. Măcar pe hârtie, dacă în altă parte n-avea şanse.

În sfârşit înălţă ochii din foaie şi-l văzu.

El băgă denunţul în buzunar şi zâmbi.

Zâmbi şi ea şi zâmbetul i se păru străin, antipatic. O gură mare, cu buze prelungi, întinse ca la statuile etrusce şi ochii îl împunseră mici şi falşi.

— Ce scriai?

— E, făcu ea cu un moft. O scrisoare.

— Nu mi-o dai şi mie puţin să văd cine e destinatarul, ce pompi…?

Prostii! Imaginea asta negativă se evaporă şi-n locul ei Z îşi găsi

patul ca după o luptă. Se sufoca. Sări în picioare. Deschise brutal uşa de la terasă şi păşi afară, cu o ţigară în dinţi.

Muzica năvăli mai tare, gălăgioasă până la indecenţă.

Aer! Avea nevoie de aer!

Se sprijini de balustradă. Oftă, căscă, se întinse ca un motan. Luna, deasupra, rotundă ca inelul sustras, al lui Mieszko, devenise albă.118

Undeva, în bezna ce se dilua, a nopţii, în faţa lui, pocniră nişte zgomote bizare: crăci călcate în picioare, tufişuri date la o parte de mâini. Se auzea limpede o voce cunoscută (a cui? a cui oare? a lui Bar

117 „Billy?" (Ion-Bogdan Lefter), „În asemenea împrejurări, uită-te şi prieteni şi la duşmani. Nu se ştie niciodată" (Cristian Teodorescu).

118 „Jos cu clarul de lună" (Florin Iaru)

toli?), cerând: Lăsaţi-mă! Aţi înnebunit? repede înăbuşită de lovituri repetate de parcă, bâte de baseball. Băi, dementilor, ce faceţi?

— Ce-i? Cine-i acolo? se răsti Z.

— Nu-i nimic. Suntem poliţia jocurilor. Asigurăm liniştea pu – blică, îi răspunse cineva din întuneric, după o vreme.

— A, aşa, răsuflă Z uşurat, trecându-şi o mână peste frunte.

— Staţi liniştit şi dormiţi. Noapte bună! îi ură paznicul invizibil.

— Noapte bună, îi înapoie urarea Z şi, aruncând ţigara pe jumă – tate consumată, intră la loc în dormitor, căscând.

„Corpurile meteorice înseamnă viaţă. Lavoisier spusese în seco – lui al optsprezecelea: „Din punct de vedere fizic, căderea pietrelor din cer nu este posibilă", omiţând din teoria cosmogonică tocmai pro – babilitatea ca viaţa să fi venit din afară, adusă din spaţiul cosmic. Viaţa în forma aceasta i se părea o loterie convenabilă (unica acceptabilă).

Alte soluţii nu recunoştea, nici pe aceea prefigurându-se (nu-i ştia toate detaliile, dar pe unele esenţiale le intuia) a adjunctului, nici pe aceea a rivalului său.

Mânia împotriva lui VGD 904, un foc carbonizând încetul cu încetul o hârtie până la scrum, o apă de infiltraţie, perfidă, o igrasie insidioasă, necomplezentă, şi nu se putea opune. Nu labilitatea,

inconsecvenţa, etc. – acestea nu erau concepte operaţionale. Adversarul său cel mai temut îi stârnea cohorta emoţiilor negative prin altceva, adânc şi eficace, de o subtilitate supremă şi inefabilă, ca un cuvânt care nu-ţi vine pe limbă cu toate că realitatea dindărătul cuvântului stăruie supărător de vie în memoria ineficientă.

Îşi imagina cu facilitate activitatea de salvare a grupului lui. Se zăvorâse în camera pupitrului de comandă, ferecase toate compartimentele navei, totul era un labirint şi un fagure de miere. Să inventeze soluţii (dacă aceste soluţii mai puteau fi inventate, şi se îndoia)!

VGD 904 îşi îndemna camarazii – o versiune poetică, o versiune realistă? – ca pe nişte fochişti surprinşi de un naufragiu în burta unui vas, când uşile se închid automat pentru ca focul să nu se extindă prea repede la bord. Apa pătrundea mai sus, compactă, ameninţătoare, impla cabilă. Focul, apa, încercarea de salvare, creierul pus la lucru, întrebare:

„De ce mi se întâmplă tocmai mie toate astea?" Frenezia ideilor, uneltele mecanice şi uneltele electronic-biologice. Uşile trupe netrabile ca nişte funduri de gropi în cimitire. Ce să faci cu mâinile într-un fund de groapă când până la nucleul incandescent mai sunt trei mii de kilometri?

VGD urla cu buza de jos lăsată. Un şobolan înotând într-un recipient strâmtat la gură şi silit să înoate de jeturi de apă continui (experimentul macabru al lui Curt Richter). O moarte pricinuită de neputinţă şi disperare.

Şi totuşi în minutele care treceau comandantulura e un dezastru chimic – i-a văzut o dată ca pe nişte globule albe ale unui sânge sleit. Asta desigur pentru că adjunctul era pentru prima oară împotriva lui. Distrusese

(adjunctul) comenzile principale şi se încuiase cu cele secundare, manipulându-le în felul pentru care milita şi el cu o energie juvenilă ori cu un instinct transcontingent, alimentat de o imanenţă exfuză, îi scăpa, avea un blocaj mental chiar în acest moment.

Dar îl „vedea" şi pe el, cum se luptase îndelung ca să-i smulgă un

acord.

„Există o speranţă, o şansă (adjunctul stătea în picioare şi comandantul reţinu de data aceasta arcadele lui fine, străvezii, roşcate, cu fire de păr pe care le compară spontan cu un covor de cactuşi din deşerturile din America de nord, o descoperire indiferentă. Sideritul a pierdut de când îl urmărim la fiecare segment parcurs aproape o unitate, în momentul impactului va cântări 95 % din greutatea iniţială. Dacă ne despărţim de o jumătate din navă există şansa ca meteoritul să ne lovească ca pe o bilă de biliard tangenţial. S-ar putea ca să fim repuşi

(e vorba desigur de cealaltă jumătate) pe o orbită circumte restră".

Cactuşii deveniră nişte tuia imenşi, care-i atingeau sprâncenele şi-l deranjau.

„Aceasta este o oportunitate iluzorie. Admiţând că nu am sta direct în calea pietrei cine s-ar salva?" „Am putea să încercăm să salvăm

(adjunctul ezită îndelung) compartimentul S..." Comandantul nu păru să reacţioneze. Îşi plecă pleoapele şi urmări desenele papilare de pe pielea neagră a mesei. Ar trebui s-o urnim (era vorbă de navă) câţiva metri şi sideritul ne va putea atinge în aşa fel încât să ne modifice traseul... (Comandantul privi în ochii adjunctului şi pupilele se amestecară cu irisul, nu i le putea distinge, amândouă erau foarte negre şi comandantul se gândi de data aceasta la bezna cosmică) „Ar trebui să supravieţuieşti". „Po□im?" (adjunctul nu înţelesese). „Să admitem că acest lucru ar fi posibil şi ne-am împărţi ca o boabă de mercur, cum zici, ce-i cu asta?" „Poate că unul dintre noi ar avea o şansă, şansa de a supravieţui". „Nu poţi continua această idee pentru că este o idee care te duce pe drumul împotmolirii definitive". Adjunctul îşi privi şeful

cu aceeaşi lipsă de înţelegere pentru că el nu înţelegea dacă el este acela care nu înţelege sau comandantul este irevocabil opac. „Dacă am admite că vei supravieţui tu, o doresc, vei fi singurul, acolo". „Nu voi fi eu acela care va supravieţui" „Dar va fi o deosebire de..." „Lasă-i

pe ei să supravieţuiască". „Fiindcă te gândeşti la această supravieţuire", zise foarte calm şi foarte încet comandantul, dar adjunctul îl auzi, îi auzi mesajul şi-l pricepu. „Vă propun următoarea soluţie". Şi ajunctul începu să vorbească şi comandantul abia îi zări dinţii, dar nu-i zări şi limba.

Când tăcu, pe fruntea adjunctului, comandantul observă o pată violacee deasupra sprâncenei stângi ca a becului care urmărea convorbirile de la distanţă dintre membrii echipajului, încăpere cu încăpere. Ecoul îi sosi ca un feeding incontrolabil şi rebel: „Nava se va separa în două bucăţi… O parte moarte şi o parte… probabilistic… ceea ce rămâne se va despărţi de traiectoria aceasta veche… probabilistic nava se va separa în două părţi, o parte moartă şi o parte vie… când piatra se va izbi de noi… voi separa nava în două părţi, o parte… Compartimentul S…

Şi ce dacă există acest defect genetic?… O parte moartă şi o parte vie". Feedingul se stinse, o voce de la două sute de kilometri pieri făcând locul unui bruiaj continuu, enervant. Comandantului VDG 409 i se păru că se ridică dintr-o apă formată din nenumărate oglinzi suprapuse pe care le sparge dintr-odată într-o infinitate de părticele. „Tot murim".

Litera T deveni o cruce pe care stătea răstignit adjunctul şi comandantul mai făcu o descoperire, pe obrazul adjunctului stăruia un fel de ceaţă, o ceaţă diafană, uşor, foarte superficial roz, pe care dintr-o pornire necunoscută comandantul ar fi dat mult s-o aspire chiar în secunda aceea trecătoare, care într-adevăr şi trecu pe lângă ei şi se duse undeva deasupra capetelor lor, cu povara ei cu tot, să-i apese cât vor mai trăi.

„Eşti un sinucigaş", zise comandantul şi adjunctul ieşi – să-i fi înţeles că l-a învoit? dar el nu-l învoiserepede, prea repede. Prea repede fiindcă e încă tânăr şi mai speră încă. El mai speră dar eu nu mai sper, speranţa n-a rămas pentru mine nici măcar un jind steril. Comandantul simţi nevoia să se privească într-o oglindă şi în lipsa elanului de a se contempla în vreuna îşi desfăcu palma stângă şi se uită în ea pipăindu-i în răstimpuri faţa ca într-o oglindă adevărată. Acolo el îşi văzu ochii obosiţi, cu sprâncenele lăsate peste ochii roşii şi obosiţi,

cu colţurile gurii lăsate, cu bărbia strânsă şi făcu un efort ca să-şi des cleşteze dinţii, un efort destul de mare, costisitor aproape fiindcă îşi reveni un pic din mica transă în care se cufundase. Se lăsă să se culce pe spate şi resimţi o vagă durere

130 Dan Grădinaru intercostală, lângă şira spinării, suportabilă. Dori s-o facă mai puternică, dar durerea se stinse ca lumina unui far în întunericul depărtărilor şi în oglinzile interioare, pe ecranul pereţilor se desenară câteva zeci de orificii din care ieşi un praf ameninţător la prima vedere şi care în realitate era un balsam, un calmant dorit, aşteptat. Un alt vis. Termometrul cerebral, tensiunea, cortizonul şi adrenalina din sânge câştigară câteva gradaţii.

Respiraţia, pulsul: în dezordine. Visul asociat cu o mişcare frenetică a globilor oculari.

Se ridică din pat şi trecu la pupitrul de comandă al armei. Compartmentul

S era un careu cu 64 de sectoare şi comandantul poziţionă cătarea în sectorul 28. Trase salva la noroc".

CAPITOLUL 13

Şi noaptea bună sosi. O noapte caldă, turbat, neruşinat de caldă.

Se vedeau, albe, răsfirate, impudice, constelaţiile pe cerul care pare deasupra o boltă, când nu-i decât… Dar câte nu s-au schimbat în cunoştinţe de 1776 de ani!?… Ştiinţa nu stă pe loc, da, da. Nici teh nica… Fac progrese.

Fără progres nu se poate. Progresul este… ăăă… da' ce atâta vorbă?!… ce?…

Ia să ne vedem de treabă şi să nu ne mai încurcăm cu fleacuri.

Pe la al doilea cântat al cocoşilor, Spiriduş se trezi de zgomotul uşii deschise, mai corect spus trântite, cu violenţă, de perete. Se aprin –sese, pe bâjbâite, şi lumina. Mai întâi înregistră, ridicând capul de pe pernă, cum înaintează, în chip spiritist, trei geamantane uriaşe, verzi culoarea frunzelor de muşcată, de cactus, respectiv a pătrunjelului de

Tibet, iar după ele, în prelungirea lor, îi observă de după colţul cearşa – fului, tropotind şi gâfâind amarnic, şi pe cei trei bărbaţi – proprietarii

— Îmbrăcaţi în treninguri tot verzi (în nuanţele pomenite), cu

nişte mustăţi lăsate să crească înfoiate, fioroase sub nas. Inima i se strânse cât un purice, capul îi coborî încetişor la loc, pe pernă, şi cearşaful îi astupă cu grijă fruntea. Să fi fost răufăcători? Ce căutau la ora aceea?

Lăsase uşa deschisă pentru Waltraud (ciudat, dar din camera unde campase Waltraud se auzeau sforăiturile acesteia) – nu exista decât o singură cheie (Waltraud venise însoţită de patru antrenori, aceştia îi ocupaseră camera repartizată, iar Waltraud, în urma aranjamentelor finale, primise cu Spiriduş laolaltă. Nu le prea făcea cinste organizatorilor chestia asta, da' ce să-i faci?!).

Maraton 131

— Ni s-a spus că nu mai sunt camere disponibile, aşa că am intrat şi noi unde am găsit o uşă fără stăpân. Doar nu era să dormim în curte… Ha-ha. Peste tot zăvorât, numai aici, la voi – vraişte. Doar dumneata şi cu baba asta pe-aici? îşi încreţi sprâncenele cel mai în vârstă dintre mustăcioşi, un omuleţ smolit şi pleşuv.

— Cum, chiar nu vă e frică? rânji unul mai tinerel, cu păr alb pe faţă ca blana de oaie, fixând-o ostentativ pe Spiriduş (care, cu buni în coaste, trezită şi ea, îşi scosese iar zulufii de sub cearşaf).

— Nu, nu acolo, le interzise înaintarea Spiriduş, acolo doarme Waltraud. Să ştiţi că nu prea avem unde…

— Şi acolo ce e? arătă cu degetul în stânga cel mai vârstnic din grupul nepoftiţilor, care, acum vedea bine Spiriduş, avea o rană proaspătă la cap119.

— Bucătăria.

— Da? se miră el a doua oară. Şi, de parcă ar fi intenţionat să verifice nu care cumva să se strecoare vreo minciună pe la mijloc, îşi băgă chelia negricoasă şi lovită (cu sânge, ah!) în bucătărie, lăsând să se scurgă numai câteva clipe cât cercetă până să se lămurească, după ce sucise şi comutatorul. Păi e destul spaţiu (constată el satisfăcut şi-şi pofti camarazii să întindă saltele pneumatice dintr-un cort (îl ducea în spate tinerelul), ca când uite că bucătăria era un sat fără câini). Haideţi încoace. Şi bunicii: N-aveţi încotro. O să stăm şi noi pe-aici. Asta-i situaţia. Ce să facem? Locuri nu mai sunt, de primit alţii nu vor să ne primească. Nici singure văd că nu sunteţi (sublinie el cu subînţeles).

— Ne-om înţelege până la urmă, rânji ca un prost perechea celui tinerel, un flăcău120 subţire şi înalt, cu faţa îngustă şi un cercel sclipitor în formă de paprică în lobul unei urechi, numai fibră, cu un tricou fără mâneci.

119 „Autorul prezintă aici sosirea ungurilor în Ardeal. Dar ideea pe care o insinuează că datorită lor dalmaţii au fost asimilaţi – dacă am înţeles eu bine mustăciosul în etate a primit şi el o lovitură în timpul bătăii administrate lui Bartoli dalmaţianul, cel puţin după nume – e greu de susţinut.

Procedeul de asimilare al dalmaţilor începuse cu secole în urmă, odată cu ajungerea slavilor în Balcani. Ar fi trebuit s-o pună pe Miriana, e greşit totul" (Ion Simuţ) „Ungurii erau mai multe triburi decât trei" (id.)

120 „Încă o dovadă că autorul se referă la unguri este şi lexicul maghiar:

„Flăcău". Când zice „Ne-om înţelege", face un joc de cuvinte, „Ne-om", adică „Nem", „nu", cum ar veni (Ion Simuţ).

132 Dan Grădinaru

— Verzilă, Verzulică şi Verzişor! 121 făcu prezentările primul tinerel, dezvelindu-şi nu numai dinţii mărunţi, dar, în ordinea vârstei probabil, şi pe amicii lui.

— Spiriduş, se recomandă, zâmbind, Spiriduş (se trezise, din pricina spaimei, de-a binelea). Ea e bunica mea.

— Staţi pe-aici, dacă n-aveţi unde sta, îi invită buni cu bunătate şi, în acelaşi timp, mai liniştită după sperietura pricinuită de intrarea neaşteptată a celor trei.

— Da' cum o să doarmă în bucătărie? se încruntă, în şoaptă, la urechea ei, Spiriduş.

— Lasă! Taci din gură! o strânse de mână bunica, înţelegând să treacă cu uşurinţă peste acest „mauvais quart d'heure". Apoi, sculându-se din pat, le făcu semn, binevoitoare, înspre celălalt pat din cameră: Puteţi să-l luaţi, să-l folosiţi voi. Nouă nu ne trebuie. Noi dormim împreună. Luaţi şi păturile. Aşa, spuse ea, şi Verzişor îi făcu cu ochiul lui Spiriduş.

— Mulţam, mătuşă! Noroc pe toată linia!

Împreună cu ceilalţi doi, trecu după aceea patul disponibil în bucătărie, izbindu-l de mai multe ori cu neîndemânare de cantul uşii.

— Noapte bună, reveni în „sufragerie" Verzişor şi încă o dată scuzaţi că v-am întrerupt somnul. Vise plăcute.

— Vise plăcute, îngână după el Spiriduş („Hm, ce mai Verzi – şor!").

De închis nu se obosiră însă să închidă lumina, aşa că Spiriduş ieşi din pat, oftând, şi o închise la loc. Din păcate, noii sosiţi nu se potoliră decât târziu, mai întâi răsturnară nişte cratiţe şi se şi certară

— În legătură cu ce?

— Ce-o mai fi şi asta? şopti Spiriduş (când bătrâna, după ce sforăise o bucată de vreme, simţind-o cum se foieşte, o luă la rost să doarmă), neînţelegând cum se face că mustăcioşii n-au găsit altundeva să se-ntindă decât în bucătăria lor.

— Taci şi nu te mai frământa pentru nimicuri, îi strecură bunica, mai atentă la „le dernier quart d'heure", şi se întoarse cu spatele la ea

(să nu mai sforăie).

121 „Da, dragă, şi ăştia le au cu verdele. Dacă nu-şi vopsesc casă, gardul şi maşina în culoarea verde nu se simt destul de patrioţi" (Alexandru

Vlad), „Îi roade ce a spus Herder, în secolul 19, că sunt pe cale de dispariţie" (Dan Stanca).

Maraton 133

— Întâi Waltraud, acum ăştia…

— Taci, taci şi dormi.

Cu perna înfundată peste cap şi gândindu-se cu antipatie la

Waltraud122, Spiriduş izbuti cu greu să pună geană pe geană până la urmă. De unde adormise legănată de-un vis plăcut, în care elementul principal îl constituia, desigur, Z, înspre trezire avu un adevărat coş – mar din care se sculă cu inima palpitând. Se făcea că trei câini o muşcă de picioare şi de mâini în timp ce o haită de câini prieteni, sosiţi în ajutor (?), se mulţumesc să-şi legene cozile, asistând pasivi la atacul celor trei dulăi.

Pe urmă, veni, totuşi, şi-a „două zi"…

Buni se sculase de mult şi, întrebând de ea (n-o lăsase cumva

singură?), în loc de bună dimineaţa, o anunţă din bucătărie că noii sosiţi au plecat.

Ce-au spus, mai vin?

Ieşind în pragul bucătăriei, buni îşi încreţi fruntea. Nu ştia. În schimb, geamantanele cu care veniseră astă-noapte le lăsaseră, deci…

— Şi Waltraud?

— S-a dus şi ea la antrenament.

— Ai făcut cafeaua cu lapte?

— Şi-ncă de când.

— Cât e ceasul?

— Nu mai e mult până la amiază.

— Cum, aşa de târziu să fie? se îngrozi Spiriduş.

— Ei, da' cât credeai că e?

La auzul veştii cu ora, Spiriduş ţâşni alert, dând la o parte cât colo aşternutul, în picioare, drept în mijlocul odăii.

— De ce nu m-ai sculat mai devreme? Am dormit aşa de mult!

se văicări Spiriduş, jumătate supărată, jumătate fără supărare, totuşi.

Off, am pierdut toată dimineaţa!

— Ei, ai pierdut-o. N-ai pierdut-o deloc.

— Cum te mai simţi cu piciorul? Te mai doare? îşi aminti

Spiriduş, amintindu-şi de propriul picior, de care uitase total.

— Cum să mă mai simt? Mă doare puţin, îi răspunse bunica.

„Puţin", ştia Spiriduş, însemna „destul de mult". Pe bunică o durea de câteva zile mai ales piciorul drept de la genunchi la gleznă.

122 „Nu-i creştineşte" (Constantin Sorescu).

134 Dan Grădinaru

Se chinuise în zilele trecute, şi chiar şi aseară, să adoarmă, dar abia după ce făcuse alternativ băi reci şi băi fierbinţi, folosind şi o soluţie concentrată de sare, pusese capul pe pernă. Până la urmă – ideea cea mai eficientă: „Parcă mi-a luat durerea cu mâna" (asta fusese ieri).

Deci, vremea avea să se strice. Piciorul bunicii prezicea că-n locul ceru – lui senin cu soare mult veneau încruntaţii, nesuferiţii nori de ploaie.

Spiriduş se duse cu braţele întinse la buni şi le încolăci în jurul gâtului ei.

— Ah, bunico, ai fost şi tu… ca mine, nu-i aşa? o îmbrăţişă ea cu putere şi căldură.

— Mă sugrumi, ce-ţi veni? se împotrivi buni la strânsoare.

— Ce crezi? Am să mă mărit oare vreodată?

— Nţţ! Ce prostii îţi trec prin cap? Sigur c-ai să te măriţi! Spiri – duş, termină cu prostiile (dezlipindu-se de bătrână, Spiriduş începu s-o gâdile)!

— Şi cum o să fie alesul?

— Termină o dată, Spiriduş! întinse mâinile buni ca să se apere.

— O să fie Făt Frumos ori Drac Împielițat?

— O, da, asta da, Drac Împielițat, 123 alese bunica şi, sprinţară ca un copil, fugi în bucătărie după mâncare. Tu vrei să mor, să scapi de mine înainte de soroc.

— Am auzitspuse mai tare Spiriduşcă dacă stai la miezul nopţii în faţa oglinzii, pe întuneric, în pielea goală, şi te concentrezi, uite-aşa (îşi trase ea sprâncenele spre tâmple ca o chinezoaică, cu arătătoarele şi îşi umflă câteva momente ochii, ţinându-şi respiraţia), adică vreau să spun că… Tu ai făcut vreodată treaba asta?

— Spiriduş, nu te întrece cu gluma şi hai să mănânci!

— Ce mi-ai pus de mâncare?

— Ce să-ţi pun? Vino şi vezi.

— Dacă nu mi-ai pus ceva care să-mi placă mai bine nu…

— Hai, vino…

Şi, totuşi, din cauză că dormise atât de mult, din cauză că ultimul vis se risipise şi în locul său i se cuibărise în suflet la loc starea de mulţumire şi de fericire cu care rămăsese aseară, Spiriduş îşi aruncă ochii pe geam. Soarele se căţărase sus de tot pe cer. Într-adevăr nu mai era mult până la amiază. Ahhh, se întinse ea, căscând concomitent de

123 „Aşa i s-ar cuveni” (Mariana Codruţ).

Maraton 135

plăcere şi aducându-şi aminteochii îi căzuseră pe hainele de-aseară aruncate vraişte – de ceea ce se petrecuse în afara ringului de dans.

— Vai, buni, suspină ea să se audă singură. Dă-mi mai repede ceva, că nu mai pot, o să mă fac un lup şi-o să te mănânc cu oase şi cu piele cu tot. La ta, la-la, se învârti ea prin odaie, fredonând din şlagărele de azi-noapte.

Hm, Z, visa Spiriduş cu ochii deschişi. Z! Ieri îl spionase toată ziua. Amoraş, Helen, mai spre seară Jeanne, o brunetă voinică, fără talie, cu picioare groase, care se putea lăuda numai cu capul de păpuşă, cu ochii vii şi şăgalnici, de o frumuseţe tristă, în rest cu nimic. Dinţii, la fel, urâţi, încălecaţi, mai ales cei de sus. Ea-l provocase. Zvârlise cu un băţ într-un cais, când îi auzise şi glăsciorul (mda, şi acesta se putea adiţiona pe lista, nu foarte lungă, a calităţilor): „Nu vii să culegi? Hai, sau ţi-e frică să nu te-ngraşi?" Şi Z, în trecere, pe loc, când venea vorba de-o fustă: „Dacă ţie nu ţi-e frică, mie de ce mi-ar fi?" Şi dă-i cu râsete, cu chicoteli, cuvinte cu două înţelesuri, contexte în doi peri, apropou –rile caraghioase ale lui Z, dar şi ale claponului încălţat cu ciubote mov.

Mov! Spiriduş se strâmbă cu dezgust şi, fiindcă lucrurile se legau, se aplecă şi-şi văzu vârfurile ascuţite ale pantofilor daţi cu lac roşu, cu toc cui, în care, la trezire, se aruncase automat. La cine mai lua nesuferitul de Z „interviuri"? Măcar un pic, un piculeţ uite-atât, se mai gândea Z

la ea: ce mai face, cum o mai duce, ce-i cu sufletul ei?

Cineva bătu la uşă. Până să zică intră, pe uşă îşi vârî capul Petras.

— Bună ziua, salută Petras şi, făcând larg, păşi înăuntru. Aici locuieşte domnişoara Waltraud, n-am greşit?...

— Aici-aici, ciripi Spiriduş, bucuroasă de revedere.

— M-a rugat să-i aduc sacul cu mingile. Poate mă poţi ajuta.

— Sigur, cum să nu. Pofteşte înăuntru. Stai jos pe scaunul de-acolo

(şi-i indică o bergeră cu arcurile uzate). Să mă uit. Numai un moment.

Spiriduş dispăru în camera de-alături în căutarea mingilor.

După ce închise uşa cu grijă, Petras înaintă doi paşi în apropierea lustrei cu trei braţe agăţate de plafonul nezugrăvit (se puteau număra şi urme de ţânţari striviţi, şi pete prelinse de la etajele

superioare). Dacă ar mai fi făcut un pas s-ar fi lovit de lustră. Mai bine să rămână liniştit, să nu se mai foiască. Şi cu mâinile ce să facă? Să le ţină în buzunar, la spate ori să… ori să le lase să atârne, aşa, sugerând nepăsarea şi stăpă – nirea de sine?

136 Dan Grădinaru

Spiriduş nu zăbovi mai mult decât ai număra până la zece. Min – gile, trei la număr, erau lângă oglinda cu noptieră, într-o plasă albastră. Într-o fracţiune de secundă, Spiriduş înregistră toate lucrurile din odaie, masa cu cele trei cutii cu mâncare, geamantanele cu lucruri, dulapul închis cu o cheie cu ciucur roşu, patul cu aşter nutul în ordine, geamul, uşor întredeschis, cu perdelele trase. Era şi ea, acolo, într-un fel, o femeiuşcă, aşa că, după ce apucă într-o mână plasa cu mingile, îşi vârî capul în oglindă, să se analizeze foarte iute din faţă şi semiprofil stânga; chiar în obscuritatea relativă a camerei aveai ce vedea. Mulţumită de rezultat, Spiriduş bufni în râs şi se împurpură instantaneu atunci când îşi remarcă pe verticala oglinzii pijamaua roz cu puzderia de trandafiri imprimaţi. Un sentiment de uşoară jenă o traversă, revenind (şi închizând uşa de la camera lui Waltraud la fel de grijuliu ca Petras mai înainte pe cea de la intrare).

— Astea sunt…

— Hm, tuşi în pumn Petras.

— Nu m-aştepţi să ieşim împreună? Te grăbeşti? se rugă Spiriduş.

— Te-te aştept, de ce nu? tuşi încă o dată Petras, schimbându-şi greutatea de pe un picior pe altul.

— Hai, vino şi stai aici, îl prinse de mână Spiriduş şi-l trase în bergera pe care i-o arătase la început. Mă îmbrac imediat, te rog să mă ierţi că m-ai prins aşa, iau ceva în gură repede şi ieşim, da?

— Desigur, desigur, se încurcă Petras, luat repede şi se aşează.

Cum să nu?

— În cinci minute sunt gata, îl asigură Spiriduş, căutându-şi unde-l lăsase ieri (unde? a, da, bunica cu „ordinea" ei) treningul albastru cu dunga corai124.

— Nicio problemă, repetă supus Petras cu ochii în covorul de iută, cocârjat ca orice om înalt într-o cameră şi un fotoliu liliputane

pentru măsura lui.

„Doamne, mă zăpăcesc. Ce-i cu mine? Ce trebuia să fac? Trebuia să mănânc. Mai bine-i dădeam drumul să se ducă, nu trebuia să-l reţin. Şi pijamaua asta, fir-ar să fie de…”

Spiriduş pătrunse în bucătărie cu degetul lipit de buze, ca s-o vadă bunica şi să tacă (afară lătra un câine şi se auzi şi-o fată făcând vocalize).

124 „Îi tot daţi că e vorba de o alegorie a istoriei românilor. Păi dacă

Spiriduş întruchipa românii, treningul trebuia să aibă şi o dungă galbenă.

Nu?” (Mircea Petean, Cluj-Napoca)

Maraton 137

— Zi repede unde să mă dezbrac. El e Petras, şuşoti Spiriduş, scoţându-şi la repezeală pantofii de lac şi pijamaua cu trandafiri pentru a-şi pune pe ea treningul şi pantofii de sport. Treningul îl avea în mână, dar pantofii, pantofii unde erau? Unde mi-am pus pantofii? Nu i-ai văzut? Ce mi-ai pus acolo? Pâine prăjită, da. Unt nu vreau. Doar dulceaţă.

— Taci din gură şi mănâncă, ai nevoie, o certă buni, coborându-şi şi ea, după exemplul lui Spiriduş, glasul.

— Acum chiar n-am chef. Du-te dumneata dincolo şi caută-mi-i, îi suflă bunicii la ureche Spiriduş.

— Ce?

— Hai-hai, o împinse de umeri Spiriduş. Te rog. Caută-i. Vezi unde i-am pus. Pantofii.

Bombănind nemulţumită, bunica intră în cameră şi, schimbând cu Petras câteva vorbe de circumstanţă (Spiriduş o şi vedea cum, pe sub sprâncene, în timp ce căuta pantofii, îndruga ceva, fireşte despre mâncarese putea şi alt subiect? – obsesia tuturor bunicilor din lume, şi pe Petrass-ar fi putut şi altfel – cum refuză, stereotip, de parcă mâncarea ar fi fost otrăvită: „Nu, nu, vă rog”.)

— Chiar nu vrei o felie cu dulceaţă? făcu uşa mai largă Spiriduş şi-şi linse ostentativ degetele.

— Nu, mulţumesc, respinse propunerea Petras, foindu-se în

bergeră.

— Nici cu unt?

— Nu, mulţumesc…

— Unt să ştii c-o să rămână, eu nu mă omor…

— …am mâncat, sunt sătul. Iar unt…

— Grăsimi suprasaturate, glumi Spiriduş.

— Păi…

— Cum doreşti, concedă Spiriduş şi-nchise uşa de la bucătărie la loc. Bunica reveni cu pantofii în mână (unul fusese într-un colţ, al doilea, nu? în colţul opus). După ce înfundă felia de pâine prăjită cu dulceaţă, pe care pusese ochii întâi şi-ntâi, trecând cu ochii peste geamantanele şi sacoşele grupului de azi-noapte, urcate claie peste grămadă, Spiriduş îi puse în vedere bunicii:

— Peste o oră, după bazin, vin înapoi. Atunci o să mi se facă foame. Ai să vezi.

— Să nu-ţi uiţi cascheta.

— E-aici, în pungă.

— O dată te văd şi eu ordonată, clătină din cap bunica. Mestecă încet.

— Mestec, încuviinţă Spiriduş cu gura plină şi, prinsă de gândul care-i trecea atunci prin minte, se porni pe râs.

— De ce râzi? o luă la rost bunica.

Spiriduş zise atunci cu voce tare s-o audă şi Petras:

— Waltraud este la stadion, Petras, nu-i aşa? Acolo îi duci mingile, la stadion?

— Da, aprobă cu vocea lui de crainic radio Petras.

— Eu mă duc la bazin. Îmi pare rău. Te-am ţinut degeaba… (o muscă schiţă un număr de zigzaguri pe deasupra sandvişurilor, dar. „Politicoasă", nu se aşeză pe niciunul) Te superi pe mine?

— Te aştept, termină-ţi treaba, zise Petras.

— Ooo, se maimuţări iar Spiriduş şi împinse farfuria. Nu mai mănânc.

— Spiriduş! ridică vocea bunica.

— Doar ţi-am spus că peste o oră sunt înapoi.

— Încă o felie măcar.

— O iau pe drum. Ce să fac? Nu vezi (şi o dădu iar pe şuşoteală) că m-aşteaptă?

Spiriduş se sculă de la masă, îşi luă punga cu cascheta şi costumul de baie, o îmbrăţişă scurt pe bătrână şi-i suflă: Mă-ntorc. Nu mă mai co-co-lo-şi atât.

— Ai promis că mai iei o felie.

— Iau, iau (îşi dădu ochii peste cap) … Putem să mergem, spuse Spiriduş, apărând în sufragerie în trening, surâzătoare, cu punga de plastic într-o mână şi un sandviş în cealaltă.

— Gata? se ridică Petras fără alte cuvinte de prisos.

Ieşiră. Jos, în faţa hotelului, cu o stângăcie pe care nu şi-o putea explica, Spiriduş, care aştepta totuşi un reproş, o întrebare măcar legată de noaptea trecută, îşi luă rămas bun de la Petras.

— La revedere.

— La revedere, zise Petras cu ochii în jos.

Spiriduş aşteptă ca Petras să plece către stadion, însă îl văzu că se înroşeşte.

— La revedere, mai zise ea o dată.

— Hm, tuşi Petras, dacă doreşti pot să te conduc câţiva paşi.

— O, ce bun eşti, Petras. Da, zău, nu-i nevoie. Uite piscina. Cât mai am? Doi paşi.

Cu ochii la Petras, coborând un pas, jos, în stradă, pe Spiriduş fu cât pe ce s-o răstoarne o maşină neagră. Noroc c-o trase de braţ, în ultima clipă, Petras. Erau cei patru giumbuşlucari, în mare viteză.

Scoaseră pumnul pe geam, ameninţând:

— Ciorti!… Domnişoară, maşina asta nu fute, calcă!

„Ce-i cu mine de m-am zăpăcit în halul ăsta? Dar şi… parcă au făcut-o intenţionat…”

Nu era urât Petras şi vorbea frumos (pur şi simplu nu sesizase pericolul).

— S-au înscris la maraton, avem şi vreo cursă automobilistică pe-aici?

se întrebă ea, prefăcându-se nepăsătoare şi uitându-se drept în

ochii lui Petras, până ce acesta se fâstâci şi alunecă ccu privirile într-o parte.

„Am putere, am putere", se bucură Spiriduş.

— Nu zău, chiar te conduc câţiva paşi, zise mai curajos Petras.

Pe partea cealaltă a drumului, tocmai atunci, şi tot pe neaş – teptate, din nişte tufişuri ieşi o paparudă, cu o sută de fuste pe ea.

— Hai la baba să-ţi ghicească!

Era o ţigancă urâtă ca naiba, cu doi dinţi înfipţi în gingie. Şi mai şi rânjea.

— Haide, frumuseţea lumii, o îmbie ea, trântindu-şi mucul de ţigară în iarbă.

— Ca să-mi ghiceşti?

— Să-ţi ghicesc ce te-aşteaptă în viitor.

— Da' te pricepi?

— Cum să nu mă pricep?

— Şi ce vrei în schimb?

— Un bănuţ, nu mai mult.

— N-am niciun sfanţ, de un să-ţi dau?

— Dă şi tu acolo ceva din sacoşa ceea.

Pe Spiriduş o umflă râsul, gândindu-se ce-are în sacoşă şi ce s-ar întâmpla dacă ar ceda ţigăncii vreun lucru din cele ce le înghesuise acolo.

— Ei, bine, de ce nu, hai, ghiceşte-mi se hotărî Spiriduş, întinzân – du-şi mâna subţire sub nasul coroiat, cu nările dezvelite, ale babei, socotindu-se să-i dea, la o adică, sandvişul pregătit de bunică. Ţiganca îi luă stânga şi-o întoarse înspre soare, dând mărunt din cap cu ce?

satisfacţie? curiozitate?

140 Dan Grădinaru

Dincolo de gardul viu din lemn câinesc, împrejmuind statuia lui Zeus, Spiriduş îl observă pe Z. Alerga ca un cocoş, cu pieptul bombat, între Amoraş şi Helena.

— O să ai, frumuseţea lumii, uite, când mă uit aici, în pălmuţa asta frumoasă, la liniile astea încurcate, o să ai…

— Ştii ceva, mai bine lasă, mai târziu, altă dată, spuse Spiriduş, retrăgându-şi brusc mâna din mâinile reci ale ţigăncii. Şi-aşa n-am ce

să-ţi dau, şi-o luă din loc, neatentă la ce mai fojgăie, din gură, baba cea ştirbă, cu Petras la un metru în urma ei, trăgând cu ochiul la alergători…

— Dacă-mi spune ceva de rău şi mă demoralizează?

Şi Petras „da-da" din cap.

CAPITOLUL 14

La piscina descoperită, acolo unde îşi începu programul din ziua aceea mai întâi, lume puţină. În bazinul de 50 de metri nu înota nimeni.

O îngrijitoare cu halatul descheiat mătura printre gradene, preocupată de munca ei. Pe-o margine, lângă duşuri, dintre cunoscuţi, doar surorile Gunhild, cărora Spiriduş, înfundându-şi cascheta gal – benă pe cap125 şi legându-şi-o sub gât, le făcu prietenește cu mâna, pu – pându-şi buricele a patru degete şi suflând în palma deschisă. Se îmbrăcau de plecare şi-i răspunseră la salut, două dintre ele, înălţându-şi braţele lungi ca nişte autostopiste.

După ce testă, în prealabil, temperatura apei (oare nu era şi prea clorată?), Spiriduş sui iute la trambulina mică, de trei metri şi, luân – du-şi avânt pe scândura elastică a trambulinei, cu un dublu şurub, de

360°, se răsuci prin aer şi pătrunse în apă cu vigoarea unei săgeţi înfipte în punctul din mijlocul ţintei. Gunhild mică aplaudă, iar Spiri – duş, cum ieşi la suprafaţă, îşi flutură mâna satisfăcută şi ea de reuşită.

Era un semn bun acesta, nu-i aşa? începu să înoate un bras lent şi, o vreme, abia împingând cu tălpile îndărăt ca o broască adormită, min – tea îi alunecă de la nordului îndepărtat la buni lăsată la cămin şi de la buni grijulie la fluşturaticul de Z – Doamne, cât de fluşturatic putea să fie şi omul ăsta! Îţi scăpa mereu printre degete chiar atunci când crede-ai că, gata, ai pus lăbuţa pe el. Hop, şi dispărea, afla el un locşor dispus să-i lase cale liberă – şi pe-aici ţi-e drumul! ţipar, nu alta!

125 „Acum ce mai zici?" (lui Petean, Cluj-Napoca aproape toţi, oricum nu Budi)

Maraton 141

Înaintând prin bazin netulburată, Spiriduş era îmbrăţişată de masa lichidă şi transparentă cum îmbrăţişează scutecele un copil mic, cu delicateţea cuvenită şi mintea i se întoarse iar la petrecere… Nu ştia

şi el să îmbrăţişeze aşa? Ba bine că nu! Ştia, ştia… Ce deli cios!… Şi

Spiriduş se lăsă, pentru a câta oară? în voia amintirilor recente. Din bras, pentru a visa mai lesne, Spiriduş alese, răsucită cu burta în sus, pluta. În ciuda cerului mătăsos, cu soarele ascuns îndărătul unui nor imens, Spiriduş preferă să închidă ochii şi să se legene încetişor nu numai în apa curată şi caldă a bazinului, dar şi în aceea a amintirilor dulci ca mierea de azi-noapte…

Undeva, sub pleoape şi pe buzele întinse a surâs ale lui Spiriduş, capul uriaş, de cauciuc al lui Z se hlizea în chipul cel mai caraghios cu putinţă, punându-şi în armonie strălucirea ochilor cu cea a obrajilor, în timp ce, simultan şi deloc ciudat ori paradoxal, un trupşor mic-mic al lui Z, cât un sfert de unghie de la degetul mic, se căţăra, speriat din cale-afară unde ajunsese, pe-o crevasă a buzei lui Spiriduş.

— Vuahh, îşi înfipsese unghiuţele pe care le „percepea" ca pe o vagă gâdilătură, mai mult presupusă, într-un perete de carne de o verticalitate inaccesibilă, pe care însă frica şi disperarea îl făceau suficient de abordabil ca să-l urmăreşti pe Z liliputan cum ţopăie ca un drăcu – şor de ici colo ca să se salveze. Ce… ce… nu vreau! Nu mă lăsaţi. I se udaseră nu numai ghetuţele şi pantalonaşii până la genunchi, ci şi mâinile până înspre coate… Să nu te ţii cu amândouă mâinile de burtă la acest spectacol pe gratis în care personajul principal era ea, iar personajul secundar era Z, solicitând milă? îl putea chinui, se putea juca cu el cum se joacă pisica cu şoarecele, îi putea pune bolta tălpii pe ceafă (Z stând, de bună seamă, în genunchi şi, în poziţia aceasta plină de umilinţă, cerându-şi iertare, bâlbâind scuze în care trebuia să creadă, altfel… altfel…).

— Eşti un filfizon!

Capul lui de cauciuc schimonosi o mutră: „Asta ce-o mai fi?", şi nu se osteni să replice, în vreme ce trupul liliputan, de viermişor al lui Z, luptându-se printre crăpăturile buzelor, când Spiriduş scoase la iveală un vârf de limbă, ameninţând astfel că ar putea să-l strivească cu el pe Z, se chinuia amarnic să se adăpostească într-o fosă.

Spiriduş îl împroşcă cu apă, acolo unde Z se afla, fără să-l atingă

(Z izbutise între timp să se caţere pe-un promontoriu), dar determinându-l să se ferească cu gesturi repetate de neplăcere, teamă

şi dem uitate.

142 Dan Grădinaru

Mutra – acum – devenise încruntată, încât Spiriduş dădu drumul unui ropot de hohote:

— Ha-ha-ha, o să trăncănească lumea că… O să te faci, filfizonule, de râs! Ce-o să-şi mai bată joc lumea de tine! N-o să te mai iubească fetele! N-o să te mai iubească niciuna!

Capul lui Z se suci într-un râs scurt, bărbătesc, parfumat şi-o mustră cu un deget tot de cauciuc ca un baston de poliţai.

„Vezi, ai grijă, prea te-ntreci cu glume. Totul are o limită, nu crezi că…?"

Dacă ar fi întins mâna, ar fi putut să atingă şi să-i mângâie pleoapele.

— Ha-ha, filfizonule!

Trupul filiform al lui Z se lupta să îndepărteze un alt val cu care

Spiriduş împroşca înspre el. Vai, ce nostim dădea din picioare şi din mâini.

— Las că-ţi meriţi porţia.

— Ce porţie?

— Ia uite, se preface că nu ştie nimic. Tupeu. Domnul Tupeu încasează gratuit? Ia să mai dăm un bobârnac, poate face un efort şi-şi aduce aminte.

Plesnind suprafaţa apei, spuma formată se îndreptă vijelioasă către Z, iar un clăbuc, spre satisfacţia maliţioasă a lui Spiriduş, îl captură, în interiorul lui, ca-ntr-o celulă, pe „Domnul Tupeu" 126.

Ei, nu! Da' priviţi, priviţi, vă rog, ce caraghios ameninţă cu pumnii

(vocea i se şterse complet lui Z. I se vedea doar agitaţia sterilă şi comică a pumnilor, mutrişoara neajutorată şi genunchii osoşi, de şcolar, stârnind pur şi simplu hohote meritate…). Uitaţi-vă numai…

— Aaa!

Un ţipăt ascuţit, de spaimă. Cele câteva capete rătăcite la ora aceea la bazin se întoarseră în direcţia ţipătului. Într-un vârtej de braţe şi în pofida smuciturilor din picioare, Spiriduş se prăvălea în adâncul apelor, atrasă de o forţă mai puternică decât propria voinţă. Ce se

întâmplase?

Oare ce să fi stârnit această scufundare neașteptată?…

Ei, da… Ehe… Mda…

126 „Ideea aici este că viața este o baltă” (T.T. Coșovei) „Ce e omul? un fulg pe care-l zboară vântul pe o scară, de pe o treaptă pe alta, în sus și-n jos” (Gheorghe Iova, poet textualist)

Maraton 143

— Ce-i asta? Ai înnebunit? strigă Spiriduș revenită la suprafață, aproape sufocată.

Verzișor râdea numai, fără să spună nimic, înotând la o distanță suficientă pentru ca mânia lui Spiriduș să nu se reverse în vreo formă oarecare. Deși, desigur, cum s-ar fi putut revărsa această mânie?

Așa, deci… Strecurându-se pe sub apă, Verzișor apucase un picior de-al lui Spiriduș și, odată cu înhățatul, smucise în jos, antrenând-o în această mișcare abruptă, surprinzătoare pe Spiriduș, care, mai că un minut întreg, se zvârcoli neputincioasă pe fundul în carouri verzi-albastre al bazinului.

— Idiotule! Cretinule! Asta-i glumă? Măgar! Spurcat nenorocit!

— He-he, făcea încetișor Verzișor, mulțumit parcă de chinurile prin care trecuse fata (era conștient de ele?), „sprintând”, acum, cumplit de enervată spre scara care o scotea afară. Ce te-ai supărat așa? strigă el în urma fetei care, ieșind pe marginea de beton a bazinului și șter – gându-se rapid cu un prosop mare, se lăsă brusc în genunchi (război –narea lui Z…) și izbucni în icnete nervoase de plâns.

Spiriduș plângea cu sughițuri.

Gunhild mijlocie (tocmai ieșea cu Gunhildele) vru s-o consoleze, dar Spiriduș țipă:

— Ce i-am făcut? Ce i-am făcut nebunului ăsta?… A năvălit azi-noapte…

I-am primit… nu ne-am plâns… n-am zis nimica… și el… ca recunoștință… Ce vrea?

— Hai, taci, hai, taci, o bătea pe umăr Gunhild mijlocie, nedumerită de cele ce bolborosea Spiriduș. Auzise, desigur, strigătul din bazin, o văzuse pe Spiriduș ieșind din apă, remarcase plânsetul sfâșietor, în schimb nu reușea să facă legătura.

— Ştiu ce vrea… ştiu…

— Da' ce s-a întâmplat?

Un nou hohot de nestăvilit.

Gunhild se uită ridicând din umeri la Verzisor, însă acesta n-avea vreme de cele două. Era preocupat să escaladeze scara vopsită în alb, să iasă şi el din apă.

— Hai, linişteşte-te. Ce-a făcut?

— Făceam pluta… hâc, hâc… nici nu ştiu când a intrat în bazin…

hâc, hâc… îmi vedeam de ale mele şi m-a tras de picior, m-a băgat la fund, nici n-am apucat să iau o gură de aer de rezervă… hâc… e pur şi simplu nebun, e anormal… Vrea… vrea…

— Ce vrea?

— Vrea… o privi Spiriduş cu faţa roşie, udă toată pe Gunhild, care se uita la rândul ei cu uluială celui ce realmente nu pricepe.

Din „solidaritate" feminină, când Verzişor se puse sub duşuri, cu fruntea încreţită şi buzele întoarse pe dos a mare dispreţ, îl luă la rost:

— Ce te-a apucat, dragă? De ce-ai supărat-o?

— Nu i-am făcut absolut nimic. E o încuiată de la ţară. Nu ştie de joacă, asta e, se apără Verzişor (cum era îmbrăcat în chiloţi şi bluzon cu dungi verzi, orizontale, aducea a puşcăriaş).

— Ce, asta a fost joacă?? îi urlă Spiriduş lui Verzişor. Ăsta a fost un avertisment, se întoarse Spiriduş spre Gunhild mijlocie.

Gunhild mijlocie tăcu, apoi când Spiriduş îşi plecă capul, ca să se mai smiorcăie puţin, îi făcu semn cu mâna lui Verzişor, mimând mustrarea.

— Hai, pleacă, pleacă de-aici… Uite ce-ai supărat-o!

Dar Spiriduş, neacceptând protecţia lui Gunhild mijlocie, se smulse de lângă ea cu fermitate şi-o zbughi spre casă, în „stilul" ei, adică fără să se mai uite îndărăt.

Pe drum, hotărârea îi mai pieri…

„Ce-am să-i spun lui buni? Am s-o necăjeşeşi-atât. Ce-i mai trebuie ei necazuri?… Şi, pe urmă, ce pricepe ea? O să zică că… Mai bine… se frământă ea păşind absorbită, cu ochii tulburi de plâns. O să mă certe. O să plângă. O să spună că mi se năzare, că am inventat totul,

că, de fapt, n-a fost nimic, că eu sunt o mofturoasă. O să-i dea dreptate acestui… acestui… şi Spiriduş simţi încă o dată că se sufocă de ciudă şi lacrimile îi tivesc, fără să le mai poată stăpâni, marginile de jos ale ochilor… Nenorocitul… După aia veni iarăşi buni s-o descurajeze şi s-o umilească, fiindcă ţinea morţiş că Verzişor n-a făcut decât o simplă glumă, lasă, l-am văzut eu aseară, nu mai face din ţânţar armăsar, termină. Oamenii nu-s făcuţi după acelaşi calapod şi nimeni nu-i obligat să gândească ca tine. Oamenii sunt oameni. Mda, oamenii sunt oameni.

Ce să-nţelegi din asta127?" Aşa era bunica de când o ştia.

Niciodată nu-i lua apărarea. Avea dreptate oricine în afară de ea!

Când ajunse în dreptul căminului hotărârea îi dispăru complet.

„Sunt o proastă. Poate că n-a fost, într-adevăr, nimic şi prostul ăla nu ştie să se joace… Prostul de el… Hm, are ochi frumoşi…" 128 căzu pe

127 „Aici avem o tautologie" (Ion Bogdan Lefter).

128 „Cum stăm cu ura?" (Daniel Vighi)

gânduri Spiriduş, oprindu-se pe-o bancă din faţa scării unde locuia şi scoţându-şi în sfârşit cascheta din cap.

Zulufii îşi dădură drumul în voie şi Spiriduş îşi trecu mâna prin păr şi şi-i scutură de câteva ori pentru ca să-şi revină la normal. Nu-şi reveneau. I se lipiseră de pielea craniului (era convinsă de treaba asta)

şi din pricina supărării. Şi iar, ciclic, retrăind momentele de groază de dinainte, avu impresia că simte din nou degetele nemiloase ale lui

Verzişor, ca o menghină, încleştate pe piciorul ei, trăgând-o în afund, şi boabe mari de lacrimi îi alunecară pe obraz. „Degeaba, tot nu-i spun… Of, cine e mai necăjită ca mine în… în toată lumea asta?"

După un tei bătrân şi scorburos apăru Z şi se aşeză alături de ea pe bancă, pornindu-se să debiteze vrute şi nevrute în maniera lui dezlânată, lipsită de precizie, leneşă şi de parcă s-ar fi despărţit de ea doar cu un minut înainte.

O vreme îi permise să-şi facă nestânjenit numărul, putea, din partea ei, să monologheze în voie până ce avea să-şi tragă sufletul, dar,

puţin după aceea, Spiriduş acceptă dialogul şi încet-încet îl aduse şi la matca ei. După ce dezvoltă şi ea câteva propoziţii, Z o întrerupse cu aerul lui de superioritate nesuferit, pe care, acum, Spiriduş îl cunoştea, firește, fără vreun folos concret, căci Z (în privinţa asta, de asemenea, îşi formase o părere tranşantă) era un catâr şi jumătate, şi mai degrabă ai fi putut să răsuceşti o potcoavă decât să-l remodelezi pe Z. Deşi îi repeta aceeaşi poveste poate că şi-a patra oară, Z se prefăcea că urmăreşte firul epic (aici asemănarea cu buni era perfectă), însă rezistenţa lui, exprimată prin cereri referitoare la detalii absolut nesemnificative, demonstra că, dimpotrivă, practic nu era atent (cum nu era niciodată) – putea să-l întreacă cineva în arta prefăcătoriei?

Dădea din cap, strângându-şi buzele, şi de gândit se gândea în cu totul altă parte.

— Nu vezi decât comploturi, ce să aibă cu tine?

— Ba da, ba da, stărui Spiriduş. Ei aşa procedează. Îţi dau mai întâi avertismente, să nu zici că n-ai ştiut, că… Şi, pe urmă, las'. Îţi închipui că Fazil, gata, ceac-pac, nimic? Ai să vezi că am dreptate129.

Aşteaptă.

— „Ceac-pac", îşi expuse Z dinţii sceptic.

— Ai să te convingi singur.

129 „O ţine una şi bună. Ăsta-i fanatism, domnule!" (Florin Iaru)

— O să aştept, se declară de acord în principiu Z. Eu nu mă grăbesc.

— Da, ştiu, cunosc, aşa eşti tu: nu te grăbeşti, nu te enervezi, nu-ţi pierzi cumpătul. O să trăieşti o mie de ani.

— O mie, neomie, de ce să ne pripim? Măsurăm de zece ori şi tăiem o singură dată. Trebuie verificat cu atenţie, nu putem judeca oamenii după o simplă bănuială. Ne trebuie probe. Nimeni nu te crede numai pe vorbe. Fapte, nu retorică. Dacă greşim, nu ne facem de râs pentru totdeauna? Cum o să mai scoatem după aceea capul în lume?

— Dar probe există! Există! Nu vrei să le iei în considerare! Când n-o să mai participe la concurs Fazil, poate numai atunci, şi nici atunci, o, sunt sigură, n-ai să fii convins, pentru că, mi-am dat seama, refuzi până şi evidenţa!

— Ce evidenţă, iar o iei de la capăt?

— N-o iau, tu o iei. N-ai văzut ce gălbejit era?

— A ieşit testul negativ sau n-a ieşit?

— Parcă asta contează… Pot fi şi scăpări sau reacţia se manifestă…

— Mie răspunde-mi la întrebare: a ieşit sau nu a ieşit? Presupunerile astea, şi eu pot face o sumedenie de presupuneri.

— Punem pariu că Fazil nu merge mâine la concurs?

Z râse scurt:

— Pe ce să punem pariu?

— Pe ce vrei!

— Regret, cu tine nu pun pariez.

Şi Z, punând picior peste picior, îşi umplu buzele (îndeosebi pe cea de sus) de un surâs de superioritate stas, „zdrobitor".

„Ah, cum să procedez, cum să-l conving că…?"

— Bine, nu pariezi, dar dacă ai să pierzi, măcar cu un buchet de flori cât de mic, în semn de recunoaştere, o să vii?

— Cu un buchet de flori nu mi-ar fi greu. Ce-i un buchet de flori?

— Bine, numai să nu uiţi!

— Ei, cum să uit!

Z îşi petrecu braţul pe după umerii lui Spiriduş şi-o strânse (patern?):

Ei, hai, ei, hai…

Şi după cuvintele astea de împăcare se aplecă şi-o sărută pe frunte şi-apoi pe obraz.

— Ce să ne mai enervăm? Merită să fim duşmani?

Maraton 147

Spiriduş îşi trecu o mână prin părul des ca peria al lui Z şi Z

dispăru după teiul de după care, în felul lui nonşalant, lasă-mă-să-telas, apăruse…

— Offff, suspină ea, trezindu-se la realitatea prozaică, din fundul rărunchilor şi, de voie de nevoie, se ridică de pe bancă. Îi amor ţi s-a o bucă. Înapoi – la stadion. Ce-o să-i mai zică şi bunicuţei?

„Oare ce-o să se întâmple şi cu mine? O să termin cursa? Ce viitor o să mai am şi eu pe lumea asta?" 130

CAPITOLUL 15

Susţinându-şi cu pumnul firav bărbia rotundă şi puţin trasă spre spate, de ins fără mare voinţă, dar nu neapărat şi lipsit de ambiţie, şi stând turceşte pe gazonul stadionului de antrenament, cu ochii pierduţi pe prosopul pluşat de culoarea îngheţatei cu ciocolată (nu, acum nu avea niciun chef), Spiriduş se gândea, ceva mai târziu, cu o deznădejde în firea lucrurilor, la cursa de mâine dimineaţă. Nu visa lauri (deşi…), nu visa cine ştie ce rezultate mirobolante, dar, dacă ar fi terminat, dacă ar fi izbutit, cu un imens efort de voinţă şi oleacă de noroc, să depăşească măcar pe unele dintre „graţiile" care-i dădeau lecţii şi-o învăţau, îngroşându-şi gâtul, cum şi cât şi când şi unde şi cu ce şi aşa mai departe, atunci, atunci poate că…

— Ce-i cu mititica, nu i-a boii acasă? întrebă Waltraud, uitându-se din dreptul gropii de nisip, de la o distanţă de-o sută de metri de locul unde Spiriduş rămăsese ghemuită, visătoare lângă cealaltă groapă de nisip, dispusă simetric, la cealaltă peluză.

— I s-au perturbat stele deasupra, aeroliţi…131 răspunse Z, atin – 130 „Plină de-amaruri şi de chin" (Florin Iaru).

131 „Ce-ar fi să dăm cărţile pe faţă? Spiriduş e Angela" (Mariana Codruţ); „Şi, în logica asta, Z e G" (Ion Cristea); „Ei, după ce a venit din America, a făcut şi comerţ omul, dar să nu confundăm marfa cu ambalajul. L-am văzut cu ochii mei cum vindea în staţia de metrou.

Şi ce-i cu asta? (Răzvan Petrescu); „Ion Cristea, ştiu că a scris în acest sens nişte versurele. Ia ceteşte-ne din ele, Ioane" (Florin Şlapac); „Dacă mă provocaţi, să ştiţi că am să vă citesc. Ian ascultaţi, feţii mei:

„Astfel cugeta un june, cu musteaţă şi galant.

Promovând comerţu-n stradă lângă patul său pliant.

148 Dan Grădinaru

Pe taraba cea de cârpă, nu mai 'naltă de un cot.

Capetele din grămadă diferite mărfuri scot:

În borcani de tablă – nesuri, cu mirosul lor subtil.

Iar în punge boabe negre – noua Nová de Brazil;

În pachete lucitoare se alinie săpunu' – Ave, Dururi, Palmolive – să se spele tot românu';

Mai la vale, în cutiuri de cartoane stau cuminte

Ultra albele Norvee, Colgate de spălat pe dinte;
Vin apoi, în celofane, distilatele toxine
De ţigări autohtone, ieftine şi carpatine.
Sau mai snoabele otrăvuri, importate de prin vest – LM, Assos şi Marlboro, şi Kent style şi-ncă good taste;
Pulovere-n colori mulţime stau grămezi de patu-nclin;
Ouă cu surprize-nuntru, pentru plozii cei cu mucuri.
Ca să clămpăne din falce Turbo Kent şi-alte sugiucuri;
Stau şampoane pentru capuri lângă creme pentru ten;
Sticle mici, parfumuri grele, cu esenţă de Guerlain.
Şi voilà pourquoi Rozine tot fac coadă să miros.
De rămân cu dopu-n mână la capacul ce l-au scos;
Coadă fac şi fumătorii la tutunul de „Vaslui" (1)
Ce se-aleg şi cu chibrituri pentru restul care nu-i;
Iar cultura e cununa – nu romanţuri, nici tu drame:
Pentru mintea creaţă a unor, rebusuri şi integrame;
Şi să scrie, sau pe margini de nervoşi să facă icsuri.
Mai nemica nu îi costă, în colori mine şi pixuri.
Iar la cei ce târguit-au, dacă braţul nu le-ajunge
A cuprinde marfa toată, firma le oferă punge.
De din plastic şi cu poze – două sute – şi cu toartă:
C-ambalajul vinde marfa, că comerţul e o artă.
…Uite-aşa muncea cel june, cu musteaţă, de vreun an.
Împingând economia pe-al tranziţiei burlan.
Marfa cară cu spinarea, de la angrouri, prin tramvaie.
Până-o vinde, o păzeşte-n nu prea groasele lui straie;
De e cald, se descopcează; de e rece, mai apoi.
Step ca Fred Astaire pisează prin băltoace şi noroi.
Când, expert, clădeşte marfa în savanţice ţuguie

Care să agreseze gloata… el sub haină face cuie.
Inimos, dă gume gratis puradelului cel mic.
Dă chibrituri pe degeaba – restu-l dă la firfiric.
Zi de zi, seară de seară, cum se-ntoarce de la şcoală.
Lângă marfă îşi dă duhul – de n-o pune de vreo boală.

Doamne, feri!… Cât îi de mândru, bulevardul nu-i ajunge:
Vinde, laudă, ia banii, marfa o îndeasă-n punge.
Singur, cât un om jumate – da' ce spun? – face cât doi!
Doar o voce îl ajută: – „No, mai haideţi pe la noi!"
…Fincă-acuma, cetitore, pot secretul să-ţi divulg:
Au crezut-ai că el singur ţine pept l-atâta vulg
Chiar de-ncruntă ochii aprigi şi zburleşte-a sa musteaţă?
Inamic are guvernul, economia de piaţă.
Garda, fiscul, sectoristul – toţi râvnesc la marfa sa.
Care unde s-o pitească? N-are omu'o haraba.
Nici rulotă, nici dugheană, nici tonetă, nici butic;
Decât numa' două braţe; şi un pat; şi-n rest – nimic.
Şi-ncă astă june blondă, nu mă-ncumet s-o descriu.
Fi'ncă n-am talent la vorbă, iar la scris nu-s cilibiu – De-aia o cotesc în lături şi mă tot dau după plop.
Dar îmi fac coragi şi ţâpur: – e Angela din Prislop!
Angelă şi radioasă, precum luna cea rotundă.
Unduioasă ce pe unde ude se cufundă-n undă.
Albă ca o albaneză, dulce ca o acadea.
Ciuful blond i-atârnă, moale, ca o blondă feregea.
Viitorul şi trecutul, ca-n TV, îţi vede-n palmă.
Te vrăjeşte cu vorbirea-i, cultivată ori sudalmă.
Gura caşti, o săptămână, de poveşti din alte zări.
Din foburguri pariziene, de prislopice-ntâmplări.
Geaba se extaziază Mircea, în Levantul, actu-ntâi.
La celebrele-i muiare – toate-mi par nişte molâi…
Că ce dacă area greaca drăgănele şi perfum?
Musulmana ochi de prună, frânca dinţi? – astea sunt fum.
Machedoana laţe negre? – mie brunele nu-mi plac.
Şi-apăi dacă egipţianca gângureşte pe arac?
Talianca că te-nşală? – haina-mi n cot stă se deşire.
Sârba salbe saltă sânu-i? – ce-a cătat la mănăstire?
150 Dan Grădinaru gându-i cu buricele degetului mare tatuajul „scorpion" şi apucând-o de încheietura mâinii pe Waltraud, întorcându-i-o uşor, porni să se joace cu ea, cum fac copiii cu „mâna

moartă”.

Waltraud – un crocodil vieţuind în putreziciuni sau un vultur plutind peste platouri în înaltul cerului? – nu păru mirată de gestul acesta intim şi-şi continuă, ca când n-ar fi observat nimic (stăteau amândoi unul lângă altul, cu umerii aproape lipiţi, ca doi vechi prieteni) ideea.

— Fata asta trece printr-o criză. Are ceva pe suflet.

— Fiindcă stă separată de noi?

— Bineînţeles.

— Poate că ne sfidează. Crede că…

— Şi-i şi încăpăţânată. Numai cum vrea ea, altfel nu se poate. Da’ cu poeziile nu mai faci nimic în ziua de azi. A trecut vremea poeziilor.

— Cum? Scrie şi poezii? se arătă surprins Z.

— Ei, scrie poezii. Vorba vine că scrie.

— Eu am auzit că scrie. Păi poezioarele alea care ni le tot spune nu sunt făcute de ea? se amestecă Amoraş. Unele sunt frumoase, hihihi.

— Ei, frumoase! îşi exprimă făţiş dispreţul Waltraud cu vocea ei hârâită (vocea îi sosea din fundul gurii neşovăitoare şi încinsă ca ochii, care rămâneau mereu egali, fără să se bucure, fără să se întristeze, se aprindeau doar şi se stingeau ca farurile automobilului celor patru giumbuşlucari).

— Ce linie a vieţii puternică, exclamă Z, în încercarea de a reîncălzi supa.

— Te pricepi?

Sau ca zece mii mahmude face tipa din Chirghez?

— Toate puse lâng-Angela nu au niciun chichirez!”

(Ion Cristea: „Mini-Levantul din Bucureşti”, Editura „Lipsă”, 1996.

Cânticulul întâi); „Dom-le, problema este: s-a îmbogăţit sau nu s-a îmbogăţit din afacerile astea?” (T.T. Coşovei); (1) „E înregistrat şi la TVR 1, când a fost o coadă mare la benzină în anii trecuţi. Un nenea l-a întrebat dacă vinde „Viceroy” şi el, neînţelegând, l-a întrebat: „Vaslui?”

Nenea: „Viceroy!” El: „Vaslui!” Asta de vreo trei-patru ori până

ce nenea a plecat înfuriat că vorbeşte cu un „surd”. Făcea mare haz de chestia asta” (Ion Cristea).

Maraton 151

— Un pic.

— Ia să văd ce ştii…

— Mâna nu minte niciodată, afirmă apodictic Z.

— Dar numai dacă zici de bine, altfel…

— Păi, începu profesional Z, trăgându-şi sub nas mâna grea a lui Waltraud şi studiind-o câteva clipe. Mda… mda… Ce linie a destinului!

Gata, am înţeles: locul întâifără discuţii.

— Ha-ha, răsună râsul vrăjitoresc, scurt şi gâjâit al lui Waltraud.

Bun. Mai departe. Asta-mi place.

— Linia dragostei: o sută de bărbaţi îi joci pe degete cum vrei. Şi fiecare nătărău te crede şi stă cu gura căscată.

— Am crezut că eşti novice, da’ văd că chiar te pricepi, se lipiră ochii lui Waltraud de cei ai lui Z (cine pe cine hipnotiza şi deochea?):

— Ia să mai vedem… Să mai vedem ce poveste ne spune mânuţa asta… Uite, linia capului.

— Care e linia capului?

— Asta, vezi?… Raţiune şi spirit, afectivitatea pe planul zece, o adevărată cenuşăreasă. La tine, se întrerupse din privitul mâinii Z, ca să „interpreteze”, interesul stă pe primul plan şi doar…

— Ei, atenţie!

— Ce s-a întâmplat?

— Genunchiul. M-ai lovit în genunchiul cu vânătăi.

Z îşi aminti de căzătura lui Waltraud, de ieri, când cu adusul flăcării olimpice şi se scuză, însă Waltraud se plictisise deja.

— Gata, îşi smulse mâna voinică Waltraud, ajunge. O să-mi spui ceva ce n-o să-mi convină, şi poate că nu eşti decât un palavragiu.

— Nici vorbă. Ştiinţă curată, sută la sută132, respinse Z acuzaţia, frecându-şi bărbia cu un gest care la el semăna, uneori, a tic.133

132 „De ce au scos-o pe Urania de la 7 ABC?” (Florin Iaru); „Din cauza interviului cu tine. Nu ştiai?” (Alexandru Vlad). Râsete printre

optzecişti.

133 „Există un element care ne împiedică să-l luăm pe Z ca pe un non-personaj, transpersoanj etc. Sunt aceste detalii fizice şi de comportament, care-l fac pe Z un personaj în carne şi oase ca Waltraud şi nu ca pe un simbol cum tot se încearcă a se susţine opinia" (Virgil Podoabă), „Eu nu cred că lucrurile sunt aşa de simple. Nu vi se pare că Z seamănă cu un teoretician al postmodernismului, toleranţa şi ironia lui sunt ale lui Eco din „Marginalii".

şi „Glossa" la „Numele trandafirului" (Mircea Cărtărescu).

152 Dan Grădinaru

— Ei, da, ştiinţă curată, pe-asta de-unde-ai mai scos-o?

— Dacă nu mă crezi pot să-ţi dovedesc. Vorbesc foarte serios. Stai să-ţi zic şi de sănătate ceva.

— Sănătatea mea, n-avea grijă, e în mâini bune acum, îl refuză Waltraud, bătându-se peste coapsă, ca o negustorească.

— Mă rog, mă rog, o lăsă mai moale Z, pentru mine e tot una, credeam că ai curiozitatea, sănătatea e o problemă de perspectivă, nu de conjunctură.

— Guturaiul nu s-a mai lipit de nu ştiu când.

— …Muntele lui Venus, crucea mistică, muntele lunii, mai sunt atâtea, enumeră dezamăgit Z. Intuiţia, norocul, talentul…

— Ghiceşte-mi mie, se vârî Amoraş care abia aşteptase prilejul ca Z să încheie cu Waltraud. Mie poţi să-mi spui şi de rău, ştiu că n-am noroc.

— Toată lumea susţine că n-are noroc şi toată lumea are, de fapt, mult noroc, se arătă bucuros să-şi dezvăluie cunoştinţele Z.

— Dacă înţeleg bine, unii socotesc că rugăciunea şi convertirea pot totul.

— Haiti, îşi puse amândouă mâinile la frunte Mieszko, ascultând-o pe Miriana cum începe, lângă ei, din nou (Şi abia terminase).

Pot să evite chiar şi pedeapsa?

Waltraud negă din cap.

— Nu, nu pot s-o evite. Pedeapsa e inevitabilă.

— Dar aceasta nu e o contradicţie? se încăpăţână, cu timiditate.

Miriana.

Waltraud îşi ridică umerii şi, după o pauză, replică sec, s-o audă cu toţii:

— Păcatul lumii îşi merită pedeapsa.

— Da… da… conveni Miriana.

Şi, pentru a convinge definitiv, Waltraud trase o concluzie:

— Lumea e în criză, pacea lumii e în criză. Trebuie să ne împă – căm, trebuie să ne convertim.

— Abia aştept să se termine o dată maratonul ăsta, zise atunci, de sub o pălărie cu boruri mari, care-i proteja nasul, Helen.

— Te-ai plictisit? o făcu pe curiosul Z, determinând-o pe Amoraş să râdă de ce tocmai îi spusese la ureche.

— Cam aşa ceva, recunoscu Helen.

— Dacă te-ai plictisit, îi sugeră Jeanne, care făcea şi ea plajă în spatele lui Waltraud, ia şi fă un tur.

Maraton 153

— Fă-l, dragă, se supără, simţindu-se înţepată, Helen, un pic geloasă pe Amoraş.

— Hi-hi-hi, îi dădea înainte Amoraş.

— Absolut sigur, sută la sută, poftim, ai şi cuvântul meu de onoare.

— Auziţi, fetelor, acest simpatic domn mi-a aflat în palmă zece cruci ale căsătoriei134.

— Zece? căscă ochii mari Helen. Ai văzut? Şi te mai plângeai de noroc!

— Ai numărat bine? rămase cu gura căscată Waltraud, al cărui munte venusian era umflat ca o chiflă.

— Credeţi că e mult? turnă gaz în mirul entuziasmului Mieszko.

— Da' eu câte am? se năpusti ţiganca, băgându-şi în clipa aceea pumnul noduros în nasul lui Z.

— Aşteaptă, cioară, o bruscă Helen, unde naiba te vâri?

— Astea-s cruci legale, da' ce mai pică pe de lături? văd că nu ni se spune nimic de ce mai pică pe de lături, se lăcomi Mieszko în numele lui Amoraş.

— Ce rând? Care rând? Ai dat bonuri de ordine, frumoaso? Ai

făcut vreo listă de te-ai pus în capul listei şi pe mine m-ai alungat la coadă? se burzului ţiganca la Helen.

— Aaa-tât! îi încheie expozeul Fazil, de parcă-ar fi spus amin.

— Pace ai vrut, belea ţi-ai căpătat, filosofă Mieszko, plimbân duşi vârful limbii pe obraz, şmechereşte, adresându-se lui Helen, care se cam înverzise.

— Hai, gura! Lasă gura! strigă Gavno la ţigancă. Gura, că rămâi şi fără dinţii pe care-i mai ai! Suntem sătui de scandal!

— Dacă toată lumea e nervoasă, să ştiţi că nu mai ghiceşte la nimeni, hi-hi-hi, anunţă Amoraş.

— Vă rog, vă rog, „protestă" şi Z. Mă uit la toată lumea în palmă.

— Aoleu, mă, da tare mai eşti! îl fixă ţiganca pe Gavno, însă nu mai zise nimic de armonica acestuia, cum, pentru o clipă, avusese intenţia. Se stăpâni în ultimul moment, mai ales pentru că, apucând-o de braţ, Z o trase jos, lângă el.

134 „N-aş crede că Amoraş o să intre de zece ori în biserică, poate o să fie cu zece bărbaţi, asta s-ar putea" (Cristian Teodorescu), „Poate că Z

glumeşte ca să stârnească râsul şi să întreţină voia-bună" (Nicolae Stan).

154 Dan Grădinaru

Încet-încet, spiritele se potoliră.

— Da' unde-s crucile astea? se întorsese, între timp, pe-o parte şi Jeanne, înregistrând-o pe ţigancă, cu gura până la urechi chelălăind amarnic de bucuroasă.

— La mine-s patru. Uite, una, două, trei, patru. Ptiu, patru! Am ţinut doi cu cununie. Acu îs la al treilea, da' nu-mi place, nu-mi place, drept să vă spun. Păi îmi ziceam amărâta de mine: ce să fac? Să-l mai ţin sau să mă las de el? Da' acu, dacă sunt patru cruci, mă las, îi fac bocceaua, îi dau papucii, ducă-se unde-a înţărcat dracu' copilaşii lui!

— Ha-ha-ha, râse puternic, din toată inima Fazil.

— Ai văzut ce noroc a dat peste tine! o ironiză Gavno.

— A, gata, am scăpat de el, se bucură ţiganca, uitându-se mereu în palmă şi încercând să numere, nu cumva sunt mai multe cruci decât cele patru pe care şi singură le vedea?

— Ai putea să câştigi un ban bun cu chestia asta, îi suflă Mieszko lui Z, ocupat acum cu mâna lui Helen.

În jurul lui se înghesuiseră şi cele trei graţii (pentru Johnny dizgraţii) ale nordului, Juana, Amalia, Aranta etc.

Amoraş o învăţa pe Waltraud unde trebuie să se uite în palmă, numai Miriana, mângâind între degete un fir de iarbă din smocurile cam chele ale stadionului, semăna cu Spiriduş şi nu voia să se implice deloc135.

— Prostii muiereşti, comentă Hopa roirea fetelor, care mai dură, până ce, mai mult sau mai puţin mulţumite (ba chiar şi nemulţumite, ca Aranta), terminară nu numai cu număratul crucilor şi cu evaluarea consistenţei muntelui lui Venus din propriile palme, dar şi din palmele celorlalte (inclusiv ale unora dintre bărbaţii care acceptară; numai

Hopa (şi, bineînţeles, E-prea care sforăia la mică distanţă de grup, chiar în groapa cu nisip) refuză până la capăt să se conformeze acestui

„Joc stupid şi pueril ca un castravete", cum îl cataloga el).

135 „Pe de altă parte, vedem la G. voinţa de a transcende postmodernismul, de a se raporta la el ironic-afectuos, ca la un fenomen istoric fixat deja în insectarul timpului. Ghicitul acesta în palmă nu-i şi o formă de a avea acces la om, la intimitatea lui în alt fel? Pe Waltraud o descrie ca scorpio, pe Helen în legătură cu sagittarius, reacţiile lui Amoraş par a fi de berbec (Paul Cernat), „Credeţi în zodii?" (Florina Ilis), „Dragă, şi

„Le Monde" are acum o rubrică de zodiac" (Petre Răileanu), „Dors-tu content, Voltaire?" (Florin Iaru), „François-Mit-te-rand este l a-mi de l as-sas-sin!" Mi-a plăcut mult, Florine!" (Liviu Ioan Stoiciu)

Maraton 155

— Bun, de distrat ne-am distrat, spuse într-o vreme Waltraud, mie mi s-a făcut şi foame.

— Chiar, nu bem o bere? propuse Amoraş.

— Bere? Ar fi o idee, se lăsă ispitită Jeanne, şi tot ea o întoarse:

Nu, azi nu. Nu că ne-ar amenda prezidentul.

— Fetelor, şi mie mi s-a făcut foame, anunţă Billy, piţigăindu-şi glasul ca să imite neamul muieresc. Mergem la masă? Hai, cine mai

merge la masă?

— Eu nu mă duc, declară alături de el Gabriela.

— Uitaţi-vă la ea, i-e teamă că-şi pierde silueta, o luă peste picior136

Aranta.

— Nu mi-e frică, dragă, mănânc ciocolată toată ziua ca o spartă.

Dacă mi-e de ceva, mi-e de zvonurile astea că mâncarea ar fi otrăvită, să nu ne otrăvească vreun „binevoitor".

— Ei, să ne otrăvească, protestă Aranta în faţa acestei enormi – tăţi. Să nu-mi spui că şi crezi în neroziile cu otrăvitul şi contaminarea.

Cine ţi-a mai băgat în cap şi…?

— Dragă, eu m-am obişnuit să pun răul înainte. De ce să nu fiu precaută? Nu zic că neapărat cineva, mă rog, chiar ar vrea să… însă e-atâta răutate, atâta egoism. Zic numai: Cine ştie, şi mă feresc.

— Înţeleaptă fată, aplaudară admirativ cu două degete Johnny şi Billy.

— Înţeleaptă, neînţeleaptă – asta e.

— Cine-a mai venit şi cu zvonul ăsta că mâncarea e otrăvită? se lansă, în subiect, Waltraud. Suntem trataţi ca nişte şobolani.

— Da, chiar aşa, se trezi de-a binelea şi Jeanne, săltându-se în popou. Ce-o mai fi şi cu zvonul ăsta? E o diversiune sau are o bază reală? Z, tu nu ştii nimic? Tu ar trebui să ştii.

— Eu? se apără Z. Habar n-am. De unde să ştiu? Nu ştiu nimic.

Mi-a trecut şi mie ceva pe la urechi, dar, ce, poţi să te-ncrezi în vorbe, spuse el misterios, filtrându-şi privirea printre gene înspre Spiriduş, înţepenită în aceeaşi poziţie melancolică şi solitară.

— Nu simţiţi în nări mirosul de ceaţă? declamă ştrengăreşte Billy.

— Eu simt miros de ceapă, hihihi, se strâmbă Amoraş.

— Nici inelul nu s-a mai găsit, le atrase încă o dată atenţia Mieszko.

136 „O luă la mişto, cum zic maneliştii de azi" (Gheorghe Iova, poet textualist); „Şi Cărtărescu" (Ion Bogdan Lefter).

— Degeaba, se petrec unele lucruri ciudate, trase, pe acelaşi ton

teatral, o concluzie puţin îmbucurătoare Billy.

— Eh, prostii! Oameni în toată firea, şi vă stă capul la prostii! îi muştrului Waltraud.

— Un hoţ există precis între noi. Ei bine, în mod logic, dacă există un ciorditor, de ce n-ar exista şi-un ucigaş, insistă Mieszko.

— Nu ştiu ce logică o mai fi şi asta, dar eu una nu cred nici în hoţi, nici în otrăvitori, nici în ucigaşi, declară ferm Amoraş.

— Fiindcă eşti o naivă, sări Mieszko.

— Sau măcar cineva rău intenţionat care vrea neapărat să câşti – ge eliminându-şi adversarii, urmă imperturbabilă Amoraş

— Poveşti. Nu cred o iotă, o susţinu şi Waltraud.

— Prost am fost eu, că n-am anunţat poliţia, şi-am lăsat lucrurile aşa, zise cu năduf Mieszko. Să fi chemat poliţia pe loc, atunci… poate că recuperam…

— Cine să fie interesat să ne intoxice cu zvonuri? puse o întrebare

Gavno.

Spiriduş, aruncă Verzişor, dezvelindu-şi sub mustaţa precară, dinţişorii.

— Alo, colega, îl apostrofă Amoraş. Ce mai sunt şi chestiile astea?

— Degeaba, rânji mai departe Verzişor, sigur pe sine, nu cunoaşteţi voi drăcuşorul ăsta.

Amoraş îi bătu obrazul:

— Să ştii că depăşeşti o limită.

— De ce, dragă? îi luă Waltraud apărarea lui Verzişor. Nu suntem un colectiv democratic? 137 Este interzis să ai o opinie? Chiar dacă e falsă, trebuie respinsă cu argumente. Pe ce vă bazaţi că băiatul ăsta minte?

137 „Dacă s-a pronunţat cuvântul „democratic", ştiindu-mă – sper – cu toţii ca o democrată şi echidistantă politiceşte, aş vrea să-mi spun şi eu părerea, poate şi în calitate de ex-conducătoare a TVR, degeaba vă daţi coate. În opinia mea, romanul e hiper-realist şi nu postmodern, folosind sau mai bine spus tinzând să epuizeze cele câteva perspective din care poate fi abordat omul. Vreau să nuanţez,

precizând că mă gândesc la perspectivele mari. Omul… dar o să mă opresc, unii nu mă agreează, le aud şuşotelile, nu mă deranjează, aşa e în democraţie, fiindcă şi eu, am să reiau, ceea ce am avut de spus am spus-o în recentul meu roman şi veţi vedea şi în continuare că…” (Alina Mungiu-Pippidi, potrivindu-şi eşarfa care-i înconjoară gâtul)

Maraton 157

— El trebuie să probeze acuzaţiile pe care le aduce, îi atrase atenţia lui Waltraud, ai cărei ochi se aprinseră cu intensitate, Amoraş.

— Am auzit ceva de fetiţa noastră? îşi vârî nasul în discuţi asta şi

Amalia. Zvonurile, zice prăpăditu ăsta, le-a adus micuţa?

— Om muri şi om vedea, decretă sentenţioasă Waltraud.

— Ce? ce? schimbară priviri între ele Amoraş şi Amalia

— Cine moare? ameninţă E-prea (dormea? se trezise?).

— Da, măi, chiar aşa, nu se face să stea singură şi noi toţi aici, ca oile. Eu mă duc s-o iau şi pe ea, spuse Amoraş. De ce să stea fata deoparte?

E cu noi sau nu e cu noi? Dacă e cu noi, atunci să fie cu noi până-n capăt.

— Aşa e, zise Amalia.

Waltraud strâmbă nepăsătoare din buze şi Amoraş se duse în partea cealaltă a stadionului.

Când se apropie de Spiriduş Amoraş observă cum fata se juca cu codiţele pe care şi le împletise, cât stătuse singură, după urechi.

— Ce te-ai dat la fund, fetiţo? Ce stai singură? Nu-i bine ce faci.

Hai, vino la noi, îi puse mâna pe-un umăr Amoraş, dar Spiriduş se scutură şi refuză invitaţia.

— Nu vin.

— De ce nu vii? Eşti bolnavă?

— De ce să fiu bolnavă? Nu sunt bolnavă deloc.

— Vrei atunci să râdă lumea de tine?

— Ce-mi pasă de lume, zise cu înflăcărare Spiriduş. Ce, ei îi pasă de mine?

— Sigur că da, lumea te doreşte în mijlocul ei, îi cântă în strună Amoraş.

— Mă îndoiesc.
— Ai ceva… cu mine?
— Ce să am?
— Poate ai, totuşi, ceva cu vreunul din noi.
— Poate, răspunse evaziv Spiriduş.
— De ce ţii în tine? Dă-ţi drumul. Hai, zi-mi ce s-a întâmplat? Ce te frământă?
Spiriduş tăcu şi-şi reluă joaca cu codiţele.
— Hai, spune-mi ce te doare.
— Spiriduş îşi muşcă buzele.
— Nu fi proastă, îşi coborî vocea Amoraş, încurajând-o pe panta confesiunilor.
— Ai băut vreodată cafea la Waltraud? întrebă brusc Spiriduş.

Amoraş izbucni în râsul ei personal:
— Ce-i cu asta?
— Te-ntreb dacă ai băut sau nu?
— Am băut. Şi ce-i cu asta?
— Unde-ai băut-o? La tine?
— Daa, ezită Amoraş, neştiind ce vrea Spiriduş cu întrebările astea.
— Şi-ai ieşit din cameră?
— Cum adică?
— Cât ţi-ai făcut cafeaua, sau în timp ce-ai băut cafeaua ai ieşit pentru o clipă măcar din cameră?
— Am ieşit c-a trebuit să ies (Amoraş schiţă un hi-hi-hi: Spiriduş îşi încordase sprâncenele, care aproape că vibrau). Mă scăpa…
— Aha, se dezumflă Spiriduş (şi totuşi mai insistă). Nu te-a pus Waltraud să ieşi?
— Nu m-a pus, de ce să mă pună? Ce-ţi veni?
— Şi cu sănătatea cum te simţi? Vreau să spun, nu te simţi… tulburată? Nu te doare nimic?
— Mă simt foarte bine. Ce să am? Ce vrei să afli?
— Nimic, lasă, îşi scutură cozile Spiriduş.
— Aha, pricepu Amoraş, vrei să insinuezi că măreaţa Waltraud

(hi-hi-hi!) este otrăvitoarea care merită să ardă în iad la foc de lumânare?

— N-am spus asta, negă Spiriduș, fără mare convingere.

— Hai, vino, prostuțo. Nu mai sta singură. Hai cu noi.

— Nu vin.

— Din cauza lui Z?

— Cum din cauza lui Z?! protestă, stacojie ca rubinul dintr-odată138, Spiriduș.

138 „Cezar își alegea subordonații după cum roșeau (cei buni, eligibili)

sau păleau (cei respinși)" (Ion Manolescu). „Pe Coșovei îl alegea în mod sigur" (Mircea Nedelciu), „Băi, nu mai, degeaba râdeți. Când eram mai tânăr, da. Acum am mai îmbătrânit. Trebuie să-mi menajez ficatul. Ceaiuri și lapte. Am ajuns britanic ți s-a știți că nu-i chiar așa de rău" (T.T. Coșovei), „Ești britanic, dar pe Billy nu pariezi" (Gheorghe

Iova, poet textualist), „Bă, nu pariez că are pantaloni mulați pe picior și pe cur" (T.T. Coșovei).

Maraton 159

— Ei, hai, lasă, nu te mai preface, vezi și tu câte aleargă cu limba scoasă după el!

CAPITOLUL 16

Agitația provocată de: „Cine-ar putea fi la originea zvonurilor".

Îi remontă pe toți și, dacă nu-i sculă în picioare și nu le agită pumnii prin aer, asta nu înseamnă că, cel puțin, nu-i scutură de piroteală… E prea nu mai sforăia, semn că încetase cu somnul și trăgea cu urechea, era „pe față". De departe răzbătea vuietul produs de cursa măgarilor, însă pe nimeni nu mai interesa spectacolul sportiv din arena întrecerilor.

Intraseră în linie dreaptă, mai era doar o jumătate de zi până la startul lor – și până atunci? Z își consultă carnețelul, notând de zor cu hieroglifele lui, când mărunte ca niște furnici, când rotunjite și ample cât niște carapace de galapagos. Fetele, chiar și cele de sub cele două umbrele uriașe (surorile Gunhild, Jeanne etc.), se contaminaseră de un freamăt vizibil, iar bărbații, care pe burtă și coate, care în fund și palme, care numai în fund, întindeau gâtul într-o parte, cârâiau, se

înfoiau, căci, nu-i aşa? totdeauna va fi nevoie şi de cocoşi… Vreau să spun, desigur, totdeauna va fi nevoie pe lumea asta de-o minte de bărbat, lucidă şi rece, când mintea de femeie, biata, o ia razna, pe arătură…

Se împărţiseră în două tabere: unii care credeau că totul e e în – ven ţie, o fantezie ridicolă şi e nedemn să-ţi mai baţi capul cu ea (Waltraud şi, după ea, Miriana) şi alţii, mult mai puţini, care susţineau că nu-i chiar aşa, că nu iese el fumul fără foc (Mieszko, în primul rând, apoi Salvador).

Cei din tabăra întâi acuzau forţe oculte, diversioniste, urmărind interese dificil deocamdată de sesizat, că au spart unitatea iniţială a concurenţilor cu premeditare. Cea mai vehementă în susţinerea acestei idei era Waltraud. Dialogul pur teoretic dintre tabere ajunsese oarecum într-un punct mort, dar punctul acela mort semăna mai curând cu o înşelătoare punte de gheaţă la suprafaţa unui lac, înspre primăvară, când gheaţa s-a subţiat, de fapt, de tot şi rişti, aventurându-te cu patinele, din inconştienţă, către mijlocul lacului, ca gheaţa să crape oricând şi să te înghită apele pe vecie.

— Ştii cum e: există unitate, apoi se adună doi-trei potrivnici, nici nu zic că din răutate, Doamne fereşte, şi… gata cu unitatea. Încep

160 Dan Grădinaru animozităţile, adversităţile, conflictele, parcă altfel nici nu s-ar putea, zicea Waltraud. Repet: există la început unitate de monolit şi bună înţelegere. Şi apare câte unul, nemulţumit, şi se năruie totul 139.

— Şi, totuşi, care să fie pricina, dacă la mijloc nu-i vorba de răutate? insistă E-prea, schimbându-şi poziţia, răsucindu-se pe burtă şi înfigând între măsele, să se debaraseze de oarece resturi alimen – tare, un beţigaş.

— Nu sunt psiholog, refuză o explicaţie limpede Waltraud.

— Ispita poate căpăta tot felul de forme, răspunse, în locul ei.

Miriana, uitându-se la Waltraud să primească o confirmare că a răspuns bine şi îl arătă cu capul pe Fazil, care, cu fruntea aplecată, manipula o frunză de brusture, pipăindu-i suprafaţa de parcă ar fi fost vorba de o stofă de preţ.

— Nu pledez pentru unitatea de vederi absurdă, dar câteva

principii ar trebui să fie indiscutabile, dogmatice, dacă vreţi, altfel… reluă

Waltraud, urmărind-o cu insistenţă pe Miriana.

— „Numai Nichifor…”, cântă Miriana, cu o notă sălbatică în glas, şi toţi tresăriră.

— Păcătoasa noastră nelinişte, păcătoasa la care nu vrem cu niciun chip să renunţăm, suspină Waltraud cu năduf.

— Hai, proşti suntem noi pentru că tolerăm toate animozităţile, adversităţile şi conflictele de care vorbeşti, vorbi cu frenezie Miriana.

— Nu înţeleg, făcu E-prea. Fii, te rog, mai clară.

— Ce să fiu mai clară, când… În fine, dădu ea nemulţumită din mână.

— Cu mine au ele ce au, îi explică Fazil lui E-prea.

139 „Am impresia că de multe ori postmodernismul e un soi de fetiş şi o etichetă, care cauţionează în ochii unei anumite critici lipsa de talent”.

(Paul Cernat). Optzeciştii devin nervoşi. Cineva zice: „Fii mai precis!” Altă voce (a lui Lefter?): „Ai s-ajungi asistent când mi-oi vedea eu ceafa!” dar lucrurile, spre cinstea optzeciştilor, nu degenerează, mai ales că s-au obişnuit cu aceste păreri excentrice (pentru o jumătate din ei) sau infame (pentru cealaltă jumătate), după ce DanSilviu Boierescu le-a deschis ochii în privinţa defăimărilor proferate de G. Alexandru Vlad, punând lucrurile la punct: „Da, dom’le. Unde e natura? Unde e culoarea locală? Unde e omul? Tehnică şi numai tehnică. Asta nu duce nicăieri, e un drum închis”.

Maraton 161

— Tot nu înţeleg, mărturisi E-prea, începând operaţiunea de curăţare a dinţilor.

— Eu n-am ce să-ţi explic. În orice caz, şi eu, în felul meu, resimt nevoia limpezirilor.

— Naiba să mă ia dacă pricep ceva! îi sări mustarul lui E-prea, aşezându-se în fund şi adresându-se Mirianei. Ori nu pricep eu, ori lucrurile sunt mai complicate.

— Nici lucrurile nu sunt complicate, iar de priceput poate pricepe şi cel mai mic copil, zise Miriana.

— Ascult, spuse E-prea. Sunt dispus să-mi explicaţi până ce-am să pricep.

— Degeaba, se uită iute Waltraud la Miriana.

— Uite că… începu Miriana şi se opri.

— Da, o încurajă E-prea.

— De fapt, cred că unii refuză, din vanitate mai mult, chiar şi în ultimul ceas, să admită că atitudinea de expectativă le va fi fatală, porni

Miriana un atac frontal, după ce mai întâi căutase privirea lui Waltraud.

În loc să se pocăiască, în loc să se convertească, încă îşi mai permit să sfideze, aşteptând – ce? dorind – ce? De pildă… da – tu-tu, pentru ce?

Văzând-o aşa de înverşunată, cu trăsăturile feţei modificate de patimă, Fazil, care-şi simţea durerea în stomac vie, însă se stăpânea, nu-şi mai stăpâni, în schimb, demonul controversei:

— Ce-i tot dai cu sfidatul? Mi-aţi venit şi mă pisaţi la cap, pentru a ucide în mine liberul abitru, încă de alaltăieri, că aşa nu se mai poate, că trebuie să fiu în rând cu toată lumea, că e musai, c-o fi, c-o păţi, totul are însă un capăt. De ce să mă obligaţi? De ce atâta insistenţă

(vorbea concentrat şi pronunţând cuvintele clar şi rar, ca la o lecţie de dicţie, în realitate ca efect al emoţiei)?

— Te încăpăţânezi, ăsta-i adevărul, de ce nu vrei să recunoşti?

Nu-ţi place să fim împreună, împreună în sensul convertirii, iar individualismul

(ceru din priviri încă o dată ajutorul lui Waltraud) este…

prietenul cel mai primejdios (trebuia să spună „duşmanul" şi îi ieşise pe dos) …

Fazil îşi încrucişă braţele pe piept cu dispreţ şi-şi ridică fruntea cu mândrie:

— „Mă încăpăţânez"… În capul tău (şi o străpunse cu albastrul decolorat al ochilor; nu dorea s-o jignească cu vreun cuvânt necugetat)

aici nu încape decât încăpăţânare. Dar vin şi te întreb: da' de ce se

 pune cearşaful peste mort şi nu i se lasă faţa descoperită te-ai întrebat vreodată?

— Ce cearşaf? Despre ce mort vorbeşti? îi râse în nas Miriana, surprinsă ca toţi ceilalţi de-un asemenea „argument”.

— Între lumea celor vii şi lumea celor morţi este un zid impermeabil, nu comunică în niciun fel între ele, o lămuri Fazil cu tot sarcasmul.

— Nu înţeleg, recunoscu Miriana (ca E-prea mai înainte), care, într-adevăr, rămăsese nedumerită.

— Vrea să spună că între creştinism şi păgânism este un zid de netrecut, clarifică lucrurile E-prea140.

— De ce de netrecut? insistă Miriana. E de netrecut doar dacă nu vrei, doar dacă persişti în eroare.

— Mă poţi sili, dar voi prinde dezgust pentru ceea ce nu accept din toată inima.

— Pofta vine mâncând, hârâi Waltraud.

— Dar eu nu te silesc, cum tot repeţi, eu numai îţi arăt calea cea bună…

Renunţă.

— Te lipseşti, fiind orb, de toiag?

— Ai devenit o fiinţă agasantă (regretă imediat vorba, numai vorba, dar nu se putuse abţine).

Miriana deschise doi ochi uriaşi.

140 „Creştinii ce-au făcut? Au distrus biblioteca din Alexandria, degeaba le pun în cârcă musulmanilor nenorocirea, au dat foc, cică „foc misterios”, la templul lui Apollo din Antiohia în 362. Constantin cel Mare, ne spune Eusebiu, în zelul său anticreştin de nou convertit, zic eu, a adus în piaţa din Constantinopol statuile pe care oamenii le veneraseră, trepiedele şi le-a expus batjocurii admiratorilor ku-klux-clan, ha-haha”.

(Ovidiu Pecican), „Postmodernismul se dovedeşte de fapt a fi mărul discordiei. Într-adevăr, e nec plus ultra la noi, că în occident s-a cam fumat. Problema este dacă a dat şi ceva competitiv, demn să figureze în istoriile literare sau rămâne o chestiune de vanitate” (Oţoiu), „Păi n-ai văzut ce scrie Cărtărescu? Că noi, adică optzeciştii, cum ar veni postmoderniştii, i-am întrecut şi pe moderniști, şi pe neomoderniști.

Bine că stai în provincie, Oţoiule, acolo unde se agaţă harta-n cui! Să nu apari pe la Bucureşti, că e vai de tine!” (Hanibal Stănciulescu).

Maraton 163

Fazil făcu un gest semnificativ: „Ai zis că iubeşti adevărul, poftim, ţi-am trântit în nas acest adevăr.

— Cum adică… cum adică? se înecă E-prea, însă Miriana îl îndemnă să tacă.

— Lasă-mă dracului în pace cu polonicul tău de miere, nu mi-l mai vârî pe gât, atâta îţi spun, ameninţă Fazil neînduplecat.

— Da’ ce tot dai, dragă, cu polonicul, cu zidul, cu cearşaful, cu liberul arbitru, veni Waltraud în ajutorul Mirianei. Nu vezi că eşti surescitat? Ai ochii roşii ca la câinii turbaţi. La urma urmei, cine te obligă? Ce te-ai înverşunat aşa?

Fazil se întoarse spre Waltraud.

— Le-ai jignit pe fete, spuse şi Verzilă. Ar fi bine să-ţi ceri scuze.

— Şi tu ce te vâri nepoftită, o luă la rost Fazil pe Waltraud (de unde ieşirea asta la Waltraud, care ieri, mă rog, cafele cafele), însă Waltraud, fără să ridice tonul prea mult, dar cu răceala metodică dinainte, formulă o soluţie:

— Dacă nu-ţi convine, de ce stai cu noi?

— Cum? Cum? se bâlbâi Fazil.

— Da, de ce vrei să participi la cursa noastră?

— Cum de ce să particip la cursă?

— Păi răspunde de ce, îl încolţi şi Miriana.

— Lăsaţi omul în pace, îi sări în ajutor, împăciuitor, Billy.

— Cine nu e cu noi e contra noastră, o trânti şi Verzişor.

Fazil nu ştia în ce parte să se mai uite.

— Cum, se decise el cu urechile roşii de nervi şi, în ciuda efortu –rilor interioare, cu vocea tremurându-i un pic, să fiţi pătrunşi de aţă –ta ură? Nu mi-aş fi imaginat niciodată!

— Ei, te-ai convins, salut! spuse Waltraud, îndepărtându-l cu mâna ca pe o muscă nefolositoare dintre ei.

— Ce cere omul în definitiv? Să se convingă singur, reluă Billy.

— După cât e de nervos, n-o să revină prea repede la sentimente

mai cordiale faţă de noi, zise, în sfârşit, E-prea, care urmărise tot mai părtinitor disputa. Da' nu trebuie să te enervezi. Chestia asta nu se poate lipi de tine. O fi o problemă lingvistică, o fi una de climă, pur şisim plu te încăpăţânezi – numai tu o ştii.

— Încăpăţânat, mie-mi spuneţi, se amestecă ţiganca, turnând gaz peste foc.

Helen o măsură din cap până în picioare: „De unde naiba apăruse şi creatura asta îmbrăcată înfofolită cu o sută de fuste. Te pomeneşti c-o ardea să alerge şi ea. Picioare goale, bulendre multe!"

164 Dan Grădinaru

Râse la urechea lui Z, care contempla, detaşat, soarele printre degetele făcute streaşină:

— Baba asta o să alerge clandestin.

Fazil se întoarse în direcţia lui Billy.

— Dragul meu, dar eu nu vreau să contest că primesc şi semne de la partida adversă, cum aţi numi-o voi, însă ceea ce e surprinzător pentru mine este că prezenţa mea lângă voi apare ca o dovadă de „tră – dare". Dar n-am semnat nimic. Cu atât mai puţin în alb. Şi-apoi sunt tratat ca un copil înapoiat, sunt prins de guler. Or, nu te supăra, să fiu luat de gular nu admit. Vreau să mă conving prin propriile mijloace bune-rele de anumite lucruri. Ce e rău în asta? Ce-i subversiv aici? 141

— Bine, am înţeles cu toţii că întreţii un număr de rezerve; ne-ai putea destăinui acum, când suntem împreună aproape toţi, la ce se referă concret aceste rezerve? dori E-prea ca discuţia să se canalizeze pe un teren mai concret.

Fazil ezită un moment.

— Cred că nu-mi place maniera exclusivă şi absolută în care concepeţi… cel puţin unii dintre voi… Creatorul. Seamănă îngrijorător de tare cu unii ca voi ca să-mi poate place. Are antipatii şi simpatii, lucrează cu o scară gradată uneori, pentru ca alteori să fie prea tranşant.

— Să zicem că am priceput. Altceva?

— Deocamdată să ne oprim aici.

— Numai atât?

— Să zicem că numai atât.

— Atunci nepotrivirile nu par, dacă se reduc la una singură, şi E prea se duse cu privirea de la unul la altul, ca şi cum le-ar fi cerut acordul, foarte grave. Prin dialog am putea risipi această rezervă, ce crezi?

— Am putea, fu evaziv Fazil.

E-prea remarcă această subtilitate gramaticală şi o exploată:

— Vezi, ai şi tu, dacă vrei să recunoşti, o parte de vină. Nu ne oferi prea multe speranţe. Semeni, tot îţi plac comparaţiile, cu un bolnav care nu mai crede în niciun doctor (afirmi indirect, de altfel, că ai fost la mai mulţi, poate că unul – şi bun – ar fi fost suficient), afară de

141 „Fazil nu se lasă creştinat cu una, cu două. Are dubiile lui, totuşi mă întreb dacă e mai bine budist? Musulman? Animist? Adept al vechii religii romane a celor 12 zei? La urma urmei, după ce-ai ales, tot un drac!" (Ion Zubaşcu).

forţele lui interioare, foarte problematice totuşi, nicidecum în concursul medicamentelor şi reţetelor.

— Hm, intrăm pe acelaşi teritoriu minat, observă Fazil.

— Ascultă, Fazil, reluă E-prea, dar Fazil îl întrerupse pentru a face o „declaraţie":

— Şi unde e aici, acum, în acest moment, între voi, iubire creşti –nească? Nu văd decât neînţelegeri în crescendo, ba chiar gata să se spargă ca un buboi ură şi ameninţări! Văd că scoateţi foc pe nas! În condiţiile astea, pe unul ca mine nu-l intimidaţi! Mie nu mi-e frică de nimeni şi de nimic, să ştiţi!

— Ascultă, Fazil, se implică în clipa aceea decisiv E-prea, demonstrând că se prefăcuse doar. Dă-mi voie să mai spun două vorbe. Am avut împreună câteva schimburi de cuvinte, e adevărat sau nu? Ceea ce le deranjează pe fete, îl dăscăli el pe Fazil, este lipsa sentimentului de recunoştinţă. Pur şi simplu nu eşti sau nu ştii să fii recunoscător.

— Ia te uită! Cum vine asta? făcu pe neştiutorul Fazil.

— Mănânci o pâine alături de noi toţi şi-ţi faci atâtea scrupule.

Înţeleg că la sfârşit ar fi foarte posibil, îţi urmăresc strict „logica", să rămâi cu burta plină (şi E-prea îşi mângâie pântecele,

trecându-şi încă o dată privirea de la unul la altul) şi să te declari nemulţumit de ideile noastre.

— S-ar putea, recunoscu cu seninătate Fazil.

— Socoteşti, deci, că ar fi corect ca fiind cu burta plină să ne spui la revedere.

— Mi se pare că anticipezi deja. Eşti sigur că voi spune la revedere?

— M-aş bucura să fie altfel, însă toată atitudinea ta conduce spre această interpretare.

— Măi, oameni buni, ăsta nu-nţelege limba-n care-i vorbim. Prea l-aţi cocoloşit şi l-aţi luat cu floricele, cu subînţelesuri, cu aluzii. De ce nu-i spuneţi de-a dreptul: „Uşcheo, domnule, dacă nu-ţi convine cu noi!" se radicaliză, pe urmele lui Waltraud, Verzişor.

— Am zis eu că „nu-mi convine"? îl luă peste picior Fazil, care nu dădea doi bani pe apariţia asta. Şi chiar i-o şi reproşă. Da' mătă – faţă de unde-ai mai apărut să-mi ţii mie lecţii? Nu te-am prea văzut pe-aici, războinicule!

Evitând să se uite la Fazil, însă atins în mod vădit de imputaţia şi mai cu seamă de calmul afişat de cel ce avea nemaipomenitul curaj de a-i înfrunta de unul singur pe toţi cei ce doreau să-l vadă „născut

166 Dan Grădinaru a doua oară", Verzişor găsi puterea să-şi îngroaşe vocea pentru a rosti îndemnul pe care-l socotea cel mai potrivit:

— Cu nerecunoscătorii ar trebui discutat altfel!

La aceste cuvinte, Fazil îşi zburli sprâncenele şi numai Helen, care stătea foarte aproape, sesiză (sau crezu că sesizează) cum grumazul îi tremura uşor, iar pumnul i se strânge ca un arc.

— Încearcă numai, ripostă Fazil, printre dinţi.

— Să nu-ţi închipui că…

— Încearcă, repetă mai rece şi mai tăios Fazil, răsuflând mai greu şi mai des.

— Să nu fii tu străin de toate zvonurile astea care circulă printre noi? reveni la atac Waltraud, studiindu-l pe Fazil ca pe o gânganie greţoasă.

— Măi oameni buni, aveţi vreo dovadă? M-a auzit cineva spu

–nând sau făcând ceva? se opri Fazil cu ochii la Helen (fără, bine în teles, s-o vadă), care îl privea cu oarecare simpatie.

— Dar oare toată atitudinea ta provocatoare nu te dă de gol în suficientă măsură? mai lovi o dată şi Miriana.

— Degeaba, nu eşti corect, zise şi ţiganca.

— De fapt, nu ştiu ce vreţi, spuse cu obidă Fazil. De alergat eu tot o să alerg.

— Asta rămâne de văzut, îl avertiză, misterioasă, Waltraud.

— Te pomeneşti c-o să mă împiedici tu, îşi micşoră ochii Fazil.

— Să aşteptăm şi ziua de mâine, mai ameninţă Waltraud, sigură pe sine ori pe dreptatea ei?

— Pui ceva la cale?

— Eu??? şuieră cu venin Waltraud.

— Sau poate aveţi de gând să mă ciomăgiţi cum l-aţi ciomăgit pe Mateo Bartoli, aduse un ultim argument Fazil.

— Noi? Noi l-am ciomăgit pe Bartoli? se înecă de nervi Waltraud.

Cum îţi permiţi, neruşinatule? Probe! Vreau probe! Ce probe ai?

— Probele mele sunt cucuiele lui.

— Haida de Ţi-a spus el aşa ceva? Ai discutat tu cu el? Ţi-a pomenit de mine? Oare nu tu i-ai spart capul şi-acum vii, cu perfidie, să ne acuzi pe noi? Cum îţi permiţi să ne acuzi fără probe?

— Retrage-ţi cuvintele! ceru Verzilă.

— Puiul de curvă nu-ţi vorbeşte niciodată de baştină, puse gaz pe foc Verzişor.

Atâta obrăznicie şi atâta ură îl scoaseră din sărite pe Fazil.

Maraton 167

— Ptiu, fir-aţi voi să fiţi, trase el atunci pe neaşteptate un scuipat plin de fiere deasupra capetelor lui Verzilă, Verzişor şi Verzulică. Voi chiar vreţi să…

— Mă! se sculă deodată cu iuţeală în picioare Verzilă, urmat de îndată de Verzişor şi Verzulică, dar Fazil se ridicase şi el încă mai repede, însă spre deosebire de Verzilă o luă din loc în mare viteză.

— Mama ta! îi arătă pumnul Verzişor.

— Bă, laşule! Bă, fricosule! îşi agitară pumnii Verzilă şi

Verzulică.

Unii rămaseră după scena asta neașteptată înfricoșați, alții scâr – biți de gest, iar alții, cum se întâmplă, râseră, numai E-prea rosti cu vocea lui de bas, adâncă cât o peșteră, pe când cei trei nou sosiți își ștergeau de zor căpățânile negre:

— Gata, tăceți din gură, nu mai aveți ce face, acum v-a botezat și pe voi! Sunteți din tabăra noastră! 142

CAPITOLUL 17

În vreme ce hărmălaia la care își dădeau concursul unii dintre participanții la proba de maraton nu părea să se domolească (auzi, ce idiot!), iar Amoraș se îndepărta fără să fi putut s-o convingă pe

Spiriduș să revină, Spiriduș se ridică de la locul unde stătuse până atunci, pradă unui gând brusc, din acelea irezistibile, în fața cărora orice opoziție era inutilă, ba chiar simpla idee de a zice „nu" pare la fel de absurdă ca existența acelor castele din Spania… despre care…

„Ia s-o vedem și pe asta", își spuse ea cu dinții strânși și se îndreptă glonț către cămin. „Fie ce-o fi. Măcar după aia să nu-mi pară rău".

Pe drum, gândindu-se la consecințe, ca un șahist care antici –pează și zece mutări înainte, jubila deja că-i va putea dovedi lui Z ceea ce nu putuse să-i dovedească ieri. „Poftim, mai ai ceva de spus?" Îi venea să zboare, numai să ajungă mai repede și să intre în posesia probelor pentru care se frământase. Cum de nu-i trecuse prin cap mai de mult? O orbise, o vrăjise cineva de nu se gândise mai repede la această idee simplă ca bună ziua? Nu încerca absolut deloc sentimentul că încalcă legea sau vreun precept moral. Ce lege și ce precept moral, când legea însăși și etica însăși erau călcate în picioare cu brutalitate?!

142 „Cum ar veni i-a făcut creștini. Nu mai sunt păgâni" (I. Zubașcu)

La cămin, lungită în pat, cu cearșaful tras până sub gât, buni citea „În zadar se tulbură muritorul", o cărticică ostenită de câte mâini o răsfoiseră (de două zile citea sau recitea (?) acel volumaș de numai câteva pagini).

— Hai la masă! De când te aştept! Ce-ai făcut până acum? Te-ai învăţat să întârzii! dădu ea să se scoale din pat, când o văzu pe Spiriduş intrând în casă ca o furtună, şi-şi scoase ochelarii de pe nas şi-i depuse cu degetele ei boante, mici şi umflate de reumatism pe noptieră.

— Ai pregătit ceva bun-bun?

— Hai, spală-te pe mâini şi vino să vezi.

— Mi-e o foame, minţi cu neruşinare Spiriduş.

— În sfârşit, a dat Dumnezeu să aud şi eu o dată că ţi-e foame şi ţie, spuse bunica, bâjbâind cu picioarele după papuci.

— Nu ne-a căutat nimeni? întrebă într-o doară Spiriduş.

— Cine să ne caute?

— Cei trei de azi-noapte te-au mai deranjat? râse fals Spiriduş.

— De dimineaţă nu s-au mai întors.

— Nici Waltraud?

— Ba Waltraud a trecut acum o oră.

— I-ai spus de vizitatorii nepoftiţi?

— I-am spus, sigur că i-am spus.

— Şi?

— Şi nimic, nu-şi bate ea capul cu ei. Hai, că ea a putut să vină mai devreme, tu…

— Aşa e ultimul antrenament, nu ştii? inventă Spiriduş cu de – plină seninătate un motiv, aşezându-se pe-un colţ de pat.

— Mai lasă-l încolo de antrenament, că dacă n-ai burta plină (of, ce filosofie cu burta asta plină!) cum o să reuşeşti mâine să termini?

Întrebă bunica şi se puse în mişcare.

— Ei, şi voinţa, şi voinţa, bunicuţo, o contrazise Spiriduş pe bunică, privind, din spate, silueta micuţă a acesteia cum se pierde după uşă.

— Hai, nu mai sta şi nu mai vorbi.

— Mai ai loc cu oalele de nebunii ăia?

— Ce-ai zis? întrebă buni din bucătărie.

— Of, a surzit cu totul, se bătu cu palmele peste genunchi Spiri – duş. Şi cu voce tare: Tâmpiţii ăia o să vină şi la noapte să doarmă?

— Vai, cum vorbeşti! înregistră Spiriduş mustrarea de dincolo.

Avem loc cu toţii, spuse bunica după câteva momente, în care Spiri – duş, ascuţindu-şi auzul, se străduia să ghicească cam ce punea pe masă bătrâna. „Acum e momentul", se hotărî ea şi, ridicându-se de pe pat, întredeschise uşa bucătăriei.

— Vino să te speli.

— Vai ce de bunătăţi (nu se înşelase: supa nesuferită întâi şi-ntâi)!

Vin imediat, anunţă ea cu ochii vii.

— Unde te duci?

— Un minut şi sunt înapoi. Am uitat în faţa căminului…

— Spiriduş, mai încercă buni, cu o lingură în mână, s-o întoarcă din drum; în zadar, însă. Spiriduş trânti uşa de la bucătărie, apoi, tro – păind a goană, după câteva momente se auzi şi uşa de la intrare, bufnind.

— Ah, ce fată, ce bătaie ar merita, bombăni bunicuţa, punând lingura lângă farfurie.

În timpul acesta, Spiriduş o apucă pâş-pâş, în vârful picioarelor, spre odaia lui Waltraud.

„Ei, ia s-o vedem pe domnişoara, inocenta domnişoară Waltraud, pe unde-o să scoată cămaşa".

În camera lui Waltraud, lucrurile erau cum le lăsase de dimineaţă, cu excepţia mesei, unde se vedeau câteva resturi alimentare: de fapt, câteva fărâmituri, vizibile doar pentru un ochi expert (ca al ei, care reţinuse ceea ce era de reţinut „dimineaţă"). Deci, mâncase. Ronţăise acum un ceas, dar nu în bucătărie, ci la ea în cameră.

De unde să înceapă percheziţia? Câteva clipe rămase, după ce închise uşa cu precauţie, în faţa mesei, ezitând. Patul de două persoane, noptiera, dulapul stas, oglinda, covorul, pantofii de sub fereastră… De unde…?" Să înceapă de la pat sau de la geamantan? Alungă cu un elan subit nehotărârea. De la pat… Spiriduş dădu la o parte perna, pipăind-o pe ambele suprafeţe, ridică apoi salteaua, pipăind şi pe dedesubt.

Verifică în colţurile patului, apoi îşi vârî nasul sub el. Nimic. Luă, după aceea, la rând noptiera de la capul patului. În sertarul de

susproduse de cosmetică. În cel de josresturi de glucoză; altceva nimic. Cosme – ticalele, pomezile, parfumurile, etc. nu păreau, la prima vedere, să ascundă ceva. Le privi mai întâi şi, în cele din urmă, le luă în mâini, una câte una, să le miroasă, desfăcându-le capacele şi analizându-le.

Nu, n-avea noroc, acolo nu se găsea nimic.

Veni rândul coşului de gunoi. Ambaleja de carton, hârtii, ţiplă…

170 Dan Grădinaru

…O, dar asta ce mai era? Pe fundul coşului nimeri peste masca Pythiei.

— Ia te uită! Aici mi-erai…143

Spiriduş răsuci pe toate feţele masca, pe interiorul căreia cineva notase propoziţia: „Alles, was tief est, liebt die maske".144

Urmă la rând dulapul cu haine şi, cu răbdare şi meticulozitate, trecu în revistă haină cu haină, fustele, bluzele, rochiile din inventarul bogat cu care Waltraud venise. Buzunare, tivuri, clinuri, gulere, revere, căptuşeli, chiar şi nasturi. Verifică dulapul propriu-zis, îşi petrecu mâinile pe jos, îşi aruncă ochii pe sus. Căută la proviziile alimentare aflate într-o cutie, luă la rând alimentele energetice, vitaminele, conservele, le mirosi, le răsuci pe toate părţile. Veni rândul geamantanelor, două la număr, cu fel de fel de boarfe, pe care Spiriduş le desfăcu şi le luă la purecat, fiindcă erau ultimele, cu o grabă mai mare şi, firește, cu emoţia însoţitoare, fiindcă, iată, şi inima (o simţi) începu să-i bată:

cioc-cioc în furca pieptului.

Îi veni să plângă de necaz. Înfumuratul de Z avea dreptate. Toţi aveau dreptate. Era o idioată, o puştoaică cretină chiar dacă, de trei săptămâni, era, era şi ea în rând cu toate… cum trebuie să fie toate proastele de pe lume… Simţea că se înăbuşă de necaz.

Trase scaunul de lângă perete lângă masă, se sui pe el, apoi pe masă şi se uită la lustră. După aceea, căută în cele opt perechi de pantofi, scobind cu degetul în vârful lor. Îi întoarse cu tocul în sus şi le cercetă câteva momente tălpile, îi ciocăni.

Se uită sub masă. Ridică covorul, apoi îl călcă cu tălpile peste tot, bucăţică cu bucăţică.

Se duse din nou la mâncare, ca să cerceteze proviziile cu care venise Waltraud. Totul era împachetat soldăţeşte, cu grijă şi, cel puţin, la prima vedere ceea ce scria pe etichetă se găsea şi-n borcane: zahăr, sare, compot, făină; îşi vârî degetul şi scormoni sarea, zahărul, făina.

Degeaba. Niciun pacheţel cu praf alb, niciun Pache ţel cu vreun praf oarecare.

143 „Mi-a dat nişte emoţii" (Anca-Delia Comăneanu), „A găsit totuşi ceva" (Mihail Gălăţanu), „Da, dar nu-i foloseşte la nimic" (Costică Stan).

144 „Asta ce înseamnă, Marta?" (T.T. Coşovei), „Tot ce are adâncime iubeşte masca. E din Nietzsche" (Marta Petreu).

Maraton 171

Trase încă o dată cele două sertare. Jos, resturile de glucoză. Sus cele paisprezece – cincisprezece sticluţe şi cutiuţe pe care le învârtise pe toate părţile. Nimic în plus, nimic în minus de ce ştia.

O utopie, o ficţiune, absolut nimic.

— Tu erai? îşi băgă capul pe uşă buni, cu un aer jumătate intrigat, jumătate vinovat. Da' ce cauţi aici (auzise zgomotele incoerente şi, de la un timp, îşi făcuse curaj să intre şi să vadă ce-i)?

— Off, buni, buni! se schimonosi faţa lui Spiriduş şi, brusc, mai că dând-o la o parte din drum fără pic de respect, Spiriduş alergă la patul ei şi se trânti, izbucnind într-un hohot de plâns nestăvilit.

— Sunt o nebună!… O nebună! Asta sunt… O nebună!… O nebună şi-o descreierată! 145

Spiriduş plângea năvalnic şi buni se apropie, speriată, şi se aşează cu timiditate pe dunga patului. Ce s-o mai certe?

— De ce? De ce spui asta? Ce s-a întâmplat?… Hai, spune-mi ce s-a întâmplat? şopti buni impresionată de lacrimile lui Spiriduş şi ochii i se umeziră şi se înroşiră şi ei. Hai, spune-mi, spune-mi că… şi buni se porni să scâncească şi ea, încât Spiriduş, dându-şi seama că prin vis de asta, se porni să se destăinuie, chiar dacă un pic mai confuz:

— Waltraud… Waltraud…

— Da, ce-i cu ea…

— Am zis că…

— Ce-ai zis (plângea buni)?

— Am zis că vrea să scape de cât mai mulţi concurenţi, să-i înlăture.

— De ce să-i înlăture?

— …

— Da, şi?

— Cât mai mulţi… că vrea să-i îmbolnăvească… sau chiar să-i omoare… pe unii… sau pe toţi.

— Şi de ce-ai spus asta? îşi şterse lacrimile buni. De ce-ai spus asta?

— Când a venit Fazil la noi, îţi aminteşti, zise Spiriduş mai potolinduse, a lăsat uşa deschisă când le-a pregătit cafeaua. I-a pus să iasă pe balcon şi-atunci am văzut-o pe Waltraud, eram în faţa uşii, dar

145 „Nimeni însă nu mă întreabă/cum arată o zi din viaţa mea" (Mariana

Marin).

172 Dan Grădinaru nu m-a văzut, stătea cu spatele la mine, tu erai în bucătărie, a crezut că şi eu sunt în bucătărie, nu ştiu ce-a fost în capul ei, în orice caz le-a turnat ceva alb în cafele, şi lui Fazil, şi lui Bartoli, dintr-un pacheţel şi acum, după cursă, Fazil acuză dureri de burtă. Sunt sigură că nu degeaba, că există… o legătură între… există…

Cu obrazul lipit de perna udă, Spiriduş şoptea aceste cuvinte de parcă i-ar fi fost teamă că Waltraud, întoarsă pe neaşteptate, i-ar fi putut surprinde depoziţia acuzatoare.

— Şi cui i-ai mai spus?

— I-am spus-o ziaristului care va transmite proba noastră.

— Şi nu te-ai gândit că poate greşeşti, că poate nu-i adevărat?…

Vreau să spun în sensul că praful de care vorbeşti nu era un drog sau altceva nociv, ci cine ştie ce altceva?

Întrebările astea o înverşunară încă o dată pe Spiriduş, care, de ciudă, după ce-şi făcu o cruce mare, începu iar să hohotească, stri – gând:

— Ba e adevărat, e adevărat, e adevărat!

După plâns, veniră, firește, liniştea şi pacea. Puteai să-nţepi şi cu acul în carne, degeaba, Spiriduş n-ar fi simţit nimic. Aşa credea ea… aşa o fi şi fost.

Cu braţele sub cap, cu burta în sus acum, Spiriduş se uită ţintă la tavan, la albul de var întins cu bidineaua al acestuia şi se gândea…

la ce se gândea?… Z… Waltraud… Fazil… plicul… Bartoli, despre care aflase şi ea din trasul cu urechea.

Plicul… Niciun plic – nicăieri. Şi praful din plic… Nicăieri niciun fel de praf.

Dulăul Chateaubriand al lui Jeanne oare nu fusese dresat să miroasă şi prafurile albe prohibite?

Praf… Plic… Din albul tavanului începu să se cearnă un praf fin ca o nea prin care îşi scosese buza dispreţuitoare Z (râdea, fireşte.

„Subţire").

Degetele lui Waltraud presau plicul ca pe un tub de pastă de dinţi şi lăsau să se cearnă ca o nea de decembrie din nord, ritmic…

plic să fi fost?…

Praful cădea în cafeaua aburindă a lui Fazil. Vocea lui Fazil, pe balcon. Geamul de la uşa de la balcon lovit. Fazil întors şi, înainte.

Waltraud, fără să se grăbească, cu gesturi sigure, calculate, de chirurg, vârând în buzunarul de la… trening…

Maraton 173

Treningul negru! Asta e! Pacheţelul cu substanţă îl avea la ea, îl păstra în buzunar, cum ţinea şi…

Asta era!

„Of, buni!" îşi întoarse ochii Spiriduş spre bunică, care împletea, pe un scaun în faţa patului, veghind-o cu tăcerea ei. De ce nu-mi dai nimic să mănânc? Mi-e o foame de nu mai pot! Aşa ştii tu să mă pregăteşti pentru concurs?

…Ceva mai târziu, Spiriduş cobora scările sub stadion şi bătea, cu inima palpitând, la uşa doctorului Popo. Îi deschise doctorul, dar numai cât să-şi arate nasul roşu şi rotund ca pătlăgica:

— Ce doreşti? se răsti la ea doctorul Popo.

— Ştiţi… mă simt cam rău.

— Programul s-a terminat, i-o tăie Popo, dar nu închise uşa.

— Mă cam doare capul, am ameţeli.

— Bagă-te în pat, dădu el din umeri.

Spiriduş vârî mâna în buzunar şi scoase cele două buline date de

Waltraud.

— Pot să le iau?

— Ce-i asta?

— Păi, vă întrebam: sunt bune sau nu?

— Cum se numesc?

— Nu ştiu.

— De unde le ai?

— Le-am primit pentru deranjamente stomacale.

— Atunci, ia-le, o sfătui Popo.

— Mulţumesc, zise Spiriduş şi se uită drept în ochii bulbucaţi ai lui Popo.

— Ce mai vrei? Du-te acasă!

— Aş vrea să-i spun două vorbe lui Bartoli… îşi mută greutatea de pe un picior pe altul Spiriduş.

Popo se întunecă.

— Nu-i aici, cine ţi-a spus că e aici?

— Am crezut că-i aici.

— Nu, nu-i aici. Hai, pleacă!

Şi Popo îi trânti uşa în nas.146

146 „Popo ăsta nu-mi inspiră nicio încredere" (Răzvan Petrescu).

CAPITOLUL 18

Înainte de a pătrunde pe stadion, Spiriduş îi întâlni, ghinion curat, pe cei trei nepoftiţi din noaptea trecută, cărora între timp le venise ideea să se răzbune pe Fazil pentru jignirea cu scuipatul.

— Încotro, fată dragă? îi aţinu calea Verzulică.

— O caut pe Waltraud, dădu raportul Spiriduş, fără să-i privească.

— A, uitaţi-o pe cea care ţine neapărat să fie pe prima pagină.

Altfel moare, râgâi Verzişor ca ultimul rândaş.

Spiriduş îl fulgeră cu privirea pe Verzişor. Ei, da, prima impresie contează, iar prima impresie fusese deplorabilă… Perna în cap, scrâş – netul de dinţi, ciuda lipsită de puterea de a pedepsi.

— Ar trebui să fii mai precaut. Cine sapă groapa altuia ştii ce

păţeşte, vru să-i închidă gura Spiriduş.

— Ce păţeşte? întrebă şăgalnic Verzişor, arătându-şi dinţii mici de veveriţă, tociţi în partea superioară a gurii, şi violete şi pline de resturi de brânză, gingiile (abia acum sesiză Spiriduş prezenţa acestui dezagreabil amănunt anatomic).

— Dacă nu ştiţi… şi Spiriduş le întoarse spatele.

— Ce să ştim? întrebă Verzulică.

— Hei, ia stai, ia ascultă, o prinse de încheietura mâinii Verzişor. Ce te grăbeşti aşa? Şi când Spiriduş îl refuză, smucindu-se cu forţă şi mânie, adăugă: Grăbeşte-te încet.

— Ce vrei de la mine? dori să ştie Spiriduş, eliberându-şi din strânsoare, în final, mâna…

— Nu vreau nimic, ce să vreau? râse Verzişor, muşcându-şi buzele roşii, şi lăsând-o să-i scape.

— Lasă-mă în pace, atunci.

— Ce te-ntărâţi aşa?

— Te porţi de parcă ne cunoaştem de zece ani, n-aveţi pic de politeţe.

— Acum zece ani ne-am fi putut întâlni? rânji Verzişor. Mă cam îndoiesc de treaba asta.

— Până ieri nu ne-am ştiutnici de-aici înainte.

— Ei, nu-i chiar aşa, se împotrivi Verzişor, muşcându-şi mai departe buzele şi-un colţ de mustaţă. Acum stăm laolaltă, n-avem încotro.

Maraton 175

— Voi aţi năvălit peste noi!

— Noi? Noi am năvălit? Tu ai năvălit! Tu şi cu baba aia cu care dormi!

Cum adică? Cum am năvălit noi? simţi Spiriduş că se goleşte de sânge.

— Da, chiar aşa. Voi aţi năvălit, nu noi. Noi eram în bucătărie când voi aţi venit. Nu-i logic? Nu stăm noi în bucătărie? Nu-i bucătăria camera cea mai din fund? Înseamnă că voi aţi venit după noi şi trebuie să vă strângeţi catrafusele! Ne-am cam săturat să vă suportăm jegul şi picioarele care put…

— Sfidezi îngrozitor!

— Ha-ha, râse Verzulică.

— Tu… tu, cum îndrăzneşti? Tu nu eşti om, spuse Spiriduş albă la faţă. Ai fi în stare să terfeleşti totul! Eşti o jigodie căreia trebuie să i se pună piciorul pe grumaz!

— Uite la ea cum s-a încins, zise Verzişor, fără s-o slăbească din ochi pe Spiriduş. Eşti mai frumoasă aşa! Mult mai frumoasă!

— Ha-ha, râse Verzulică în spatele ei. Ne ofensezi mereu, nu ne respecţi…

„Ce joacă prostească de troglodiţi", zâmbi cu dispreţ şi superioritate în sinea ei Spiriduş şi dădu să plece.

Verzişor i se puse, însă, în cale, iar Verzulică (Verzilă nu se amesteca, doar dădea din cap libidinos şi plescăia), gâfâind ca un porc, îi gâfâi apoi, intenţionat, în spate.

Voiau s-o sperie? Voiau numai să se distreze? Poate că, într-adevăr, asta se chema la ei amuzament.

Spiriduş înţepeni în loc, cu o grimasă de neplăcere vădită şi-şi încrucişă mâinile pe piept, aşteptând.

Dar cei doi nu înţelegeau, căci Verzişor veni brusc şi, ce oroare, îşi permise să o prindă de umeri. Spiriduş se smuci, îl respinse, însă de partea cealaltă, încadrând-o, veni şi Verzulică, ca s-o prindă tot pe după umeri. Degeaba se smucea, cu un început de ţipăt:

— Dar lăsaţi-mă o dată! că cei doi nu se gândeau deloc s-o lase în pace.

Ce voiau tâmpiţii aceia??

De pe poarta stadionului ieşea, ce noroc! Petras, şi Spiriduş, începând să strige şi să se lupte, reuşi să se desfacă din strânsoare şi să alerge, în behăiturile satisfăcute ale celor trei, înspre Petras, care, stupefiat de scenă, îşi micşoră paşii până se opri cu totul. Vedea bine?

Spiriduş fugi până la el cei câţiva metri care-i despărţeau şi-l chemă pe nume, gâfâind:

— Petras!

Petras aştepta, uimit.

— Încotro?

— La cămin.

— Nu ştii unde-ar putea fi Waltraud?

— Pe-pe stadion, spuse Petras.

— O caut, am nevoie de ea, zise Spiriduş, tremurând toată de nervi. Nu ştiu ce are cu mine (schimbă ea tonul). Te rog, ajută-mă.

Nu mă lasă în pace…

— Cine?

— Uite – el, arătă cu degetul mare îndărătul ei Spiriduş (vocea i se făcuse o şoaptă scrâşnită).

— Care el? coborî, după ea, vocea Petras.

— El… din spatele meu…

Cu grijă mare, Petras se uită dincolo de umărul lui Spiriduş. Dar Verzişor nu mai era, plecase.

— Nu văd pe nimeni.

— A plecat? întrebă, amărâtă, Spiriduş.

— Au plecat, confirmă Petras.

— Închipuieşte-ţi, azi-noapte, după miezul nopţii, au năvălit peste noi toţi trei cu trei geamantane uriaşe!

— …

— Nu ţi-am spus? Verzilă, Verzulică şi Verzişor au dormit în bucătărie – ne-au trezit azi-noapte, chipurile nu mai aflaseră loc nicăieri

— Şi-acum Verzişor se ţine după mine, nu ştiu ce vrea de la mine.

Petras înghiţi în sec.

— Poate că… vrea să discute… se bâlbâi el, dar Spiriduş nu-l lăsă să încheie o propoziţie pe care, cine ştie, poate că nici n-ar fi încheiat-o chiar dacă ar fi fost lăsat.

— De ce i-au băgat la noi? Nu ştii?

— …

— Eu cred că toate astea nu sunt decât nişte avertismente, spuse conspirativ Spiriduş, după ce-l chemase cu degetul pe Petras, să se aplece ca să-i şoptească, spre ureche, cele ce ţinea să-i spună (dacă

Verzişor se afla prin apropiere şi asculta? încă nu îndrăznea să se uite în spate).

— Ce fel de avertismente? îşi îngustă ochii Petras.

— Ei, nişte avertismente. Unii dintre noi ar vrea să câştige fără concurenţă.

— Crezi?

— Da, da, se grăbi să confirme Spiriduş.

— Cine ştie, îşi greblă sprâncenele, evaziv, Petras, al cărui gât (abia acum vedea Spiriduş) era plin de coşuri (totuşi, uite că Petras nu-i era antipatic ca Verzişor).

Petras, care asistase la scenele colective de dinainte, se decise să-şi dreagă vocea147:

— Deci, e adevărat tot ce se spune cu mâncarea?

— Să fii sigur. Ai să vezi (Spiriduş nu-l mai pomeni pe Fazil) că, tocmai din cauza mâncării, unii n-o să participe la probă. Este c-ai auzit pe unii plângându-se de burtă?

— Da… parcă, se încurcă Petras (nu auzise, firește, însă făcea s-o contrazică pe Spiriduş? Era simpatică Spiriduş, şi-apoi, dacă nimeni n-o asculta, şi-i făcuse şi cinstea să-i spună lui ce-avea pe suflet, păi atunci, nu-i aşa, ce rost s-o mai amărască cu exprimarea neîncre – derii?).

Şi-o să mai auzi, dădu de mai multe ori din cap, convinsă.

Spiriduş.

— Crezi?

— Să nu spui la nimeni.

— Cui să-i spun?

— Rămâne un secret al nostru.

— Desigur.

Spiriduş îl privi fix câteva clipe pe Petras:

— Chiar au plecat? scânci ea.

— Pe cuvânt de onoare, zise solemn Petras.

— Te cred, răspunse Spiriduş şi, cu prudenţă, se întoarse să arunce o privire peste umăr.

Într-adevăr, nepoftiţii se căraseră.

— Şi Z… Z este tot acolo?

— Tot, confirmă Petras.

147 „Nu-l aplauzi pe tenor numai pentru că-şi drege vocea”, zice Choderlos de Laclos” (Ion Simuţ), „Aaa!” (T.T. Coşovei), „Ooo!” (Gh. Iova, poet textualist)

178 Dan Grădinaru

— N-ar trebui să mai stăm cu mâinile în sân, ar trebui să acţio – năm, să ne organizăm, altfel va fi prea târziu.

— Eu ştiu? dădu îndărăt Petras.

— Nimeni nu li se opune, şi, când li se opune, ai văzut, sunt bătuţi ca Bartoli.

— Unii zic că Bartoli ar fi încercat… să… („Cu ce li se opusese Bartoli?”)

— Ce? îl prinse cu mâinile de piept Spiriduş.

— Să fure.

— Vai, dar cum e posibil aşa ceva? Sper să nu dai credit acestei calomnii penibile, tu eşti un adevărat „chevalier”.

— Eu nu… vezi, însă, că…

— Sunt alţii care-o cred…

— Tot ei l-au aranjat bine şi pe Bartoli, tot ei.

— S-ar putea… spuse Petras.

Spiriduş se gândi să-l ia altfel.

— Ştii, Petras, dacă ai găsi la unul dintre noi ceva, o probă, vreau să spun o probă că acel cineva are gânduri necurate, că vrea să ne înlăture, să ne distrugă pe toţi – cum ai proceda?

Petras o privi mai cu luare aminte pe Spiriduş. De ce îl întreba pe el aşa ceva, cu asta nu-şi bătea prea tare capul, în schimb se întreba pur şi simplu cum de şi-a însuşit Spiriduş acest punct de vedere extremist.

— De ce te frămânţi? încercă el s-o liniştească pe Spiriduş.

— Fiindcă sunt câţiva care nu merită, care nu merită, auzi, să ia parte la concurs! Sau, dacă participă, să rămână pe ultimul loc! Waltraud, de pildă, e o vicleană şi-o mincinoasă. Noii sosiţi, Verzilă.

Verzulică şi Verzişor – trei înfumuraţi, trei obraznici fără pereche. E prea, cu trupa lui de saltimbanci, de circari nomazi, invidioşi şi perverşi…

— Ei, ei, o întrerupse Petras, dorind s-o domolească pe Spiriduş.

— Se bat cu pumnii în piept, vezi Doamne, sunt mari creştini, nimeni nu mai e ca ei, nu poţi s-o contrazici pe habotnica de Miriana, îţi sare-n cap Waltraud, nu poţi s-o contrazici pe Waltraud, îţi sare-n cap ghiujul ăla, E-prea. Pe E-prea ce să-l contrazici că-i cu haidamacii după el!

— Cred că eşti puţin subiectivă…

— Subiectivă, da, că am şi de ce! Măgarii ăia trei nu şi-au găsit loc de dormit decât la mine în cameră!

Maraton 179

— Nu-nu trebuie să pui la inimă, bătu din gene Petras.

— Şi pe Zeus. Da, şi statuia lui Zeus, au de gând să…

Ei, la Petras gândul era mai rapid decât vorba şi Spiriduş observă că…

— Ştiu că te-ndoieşti, dar ţi-am spus-o şi pe asta, ca să-ţi aminteşti când o fi să fie… O să termine şi cu Zeus!

— Bine, clătină uşor din cap Petras.

— O să vină şi clipa aceea şi-o să-ţi aduci aminte de mine.

— Negreşit, procedă la fel Petras.

— Eu am probele acelea! îi scânteiară ochii lui Spiriduş.

Petras amuţi.

— La revedere, Petras, mai vorbim noi, îi întoarse spatele

Spiriduş şi porni mai departe în căutarea lui Waltraud.

De când cu dansul, despărţirea furtunoasă din ring rămăsese nelămurită, şi aşa o lăsă şi acum Petras, cu multă mărinimie. Nu merita să se supere pe Spiriduş. Cine ştie ce-avea pe suflet de se frământa aşa. În niciun caz nu se frământa de fericire… Waltraud.

Zeus, hm…

„Trebuie să mă liniştesc", îşi spunea, în acest timp, Spiriduş, străduindu-se să respire cu amândoi plămânii până la fund şi înaintând, cu genunchii tremurând, pe sub tunelul care ducea la gazon.

Da, îi vedea. Şi o vedea. Stăteau acum pe cele două bănci ale antrenorilor, sub lozinca mobilizatoare:

PRIN JOCURILE OLIMPICE SPRE NOI ÎMPLINIRI!

Stăteau cu spatele la ea şi Spiriduş închise ochii şi se aşeză pe vine, reculegându-se.

— Trebuie să-mi revin, altfel n-o să-mi reuşească. Trebuie. Trebuie.

Trebuie.

Când îi deschisenu se putea! – cei trei nepoftiţi, înghiţindu-şi râsetele, o arătau cu degetul (fireşte, farse, glume absolut stupide) din faţa ei, de la câţiva paşi. Alergaseră ca nişte idioţi, pe la cealaltă intrare, ca să-i iasă în cale.

— Ho-ho-ho, şi-o arătau cu degetul, mustrând-o pentru toate câte le făcea.

Ziua decădea încet, încet.

180 Dan Grădinaru

CAPITOLUL 19

Mulţi plecaseră după dispariţia din mijlocul lor a lui Fazil. Dar rămăseseră şi destui, care ezitau sau încă, mă rog, nu-şi începuseră programul de după-amiază. Soarele picase după stadion şi lăsase cerul ţesut cu nori şi împuns cu acul de rumeguş al unui vânticel cald, puţin jilav. Pe banca din stânga, o grămadă de fete, cu capetele aplecate, stă – te-au la sfat, în jurul lui Mieszko, care făcea, la picioarele lor, o nouă încercare de-a-şi plasa „mărfurile". În dreapta, Waltraud ocupase mij – locul băncii, cu mâinile sprijinite pe genunchi ca un bărbat, avându-i alături de-o parte şi de alta pe Mieszko, pe giumbuşlucari, pe Z şi pe

Sean, când Spiriduş veni pe la spate (cu cei trei după ea, ca o trenă)

şi-şi anunţă apariţia printr-un strigăt plin de „voioşie" şi vigoare, ca la ea la ţară, când, pentru a fi auzit, ţipi de pe un vârf de deal către o vale, ori către alt vârf de deal. Waltraud îşi puse mâinile la urechi ca nişte căşti antifonice în momentul în care Spiriduş i le puse pe ale sale pe ochi şi protestă, încreţindu-şi fruntea a plictiseală.

Am două covecioare.

Ziua-s pline, noaptea-s goale! 148

— Ia să văd cine-mi ghiceşte? îşi începu Spiriduş alt one-womanshow în spinarea lui Waltraud, care-şi luă mâinile de la urechi abia ceva mai târziu. Fiindcă Waltraud (dar şi ceilalţi) nu reacţionau, Spi – riduş continuă, ca cum ar fi intenţionat să-i smulgă din presupusa apatie, mărind tot mai tare turaţia motorului:

…Două covecioare.

Ziua-s pline, noaptea-s goale!

— Să aflăm mai întâi premiul, şi pe urmă o să mai vedem dacă participăm sau nu, zise Z.

— Atenţiune, atenţiune, urmă ea cu palmele pâlnie la gură şi trecând (drăguţă, cu coada bogată, ca atunci când o cunoscuse) în faţa lui Z (calm, cu zâmbetul pe buze, urmărind-o singur parcă din toţi – cu excepţia lui E-prea – fără ranchiună, cu bunăvoinţă şi chiar oleacă de interes).

148 „Nu mai zic nimic" (Simona Popescu Fevroniei Novac).

Maraton 181

Doamnelor şi domnişoarelor, domnilor şi domnişorilor, ne apropiem de finalul acestor jocuri neobişnuite. Nu mai este mult şi-o să vedem cine, cine pe cine şi care pe care, ce şi cum. Cetăţeni şi cetă – ţene, a mai rămas o singură probă! Concurenţii pregătiţi temeinic, fiziceşte şi sufleteşte, sunt gata de ultima cursă! Urmează ultima cursă!

Ţineţi-vă respiraţia! Cea mai interesantă! Cea mai importantă! Cea mai epuizantă! Ultima cursă! Toată lumea e aptă de ultima cursă, mai puţin Mateo Bartoli, care e apt de spital! Şi încă trepatru, atât s-a putut, atât s-a obţinut, care n-au ştiut să fie din „rândurile noastre"!

Ultima repriză! Ultima cursă! Les jeux sont faits! Rien ne va plus! Ultima repriză! Ultima cursă! Ineluş învârticuş. ghici pe-al cui deget te-am pus? Vedeţi ce iute se învârte inelul? Nu mai are vreme, şi-a pierdut, că-i prost crescut, răbdarea, a-nnebunit ca prostul, se dă cu capul de pereţi şi nu-i pasă, alunecă-alunecă, cine-l mai vede, nu-l mai vede nimeni, nu-l mai aude nimeni, bâzzz, când nu-i în stare să se vadă pe el, piei, Satană afurisită, unde-a înţărcat dracu' iapa!

— Ce-aţi făcut, măi, îşi întoarse puţin capul peste spate E-prea, observându-i pe cei trei, l-aţi caftit pe păgân sau v-aţi pişat pe voi de fricoşi ce sunteţi?

— S-a pierdut în ceaţă şi nu i-am mai pus unghia-n gât, scrâşni din dinţi Verzilă.

— Aha.

— Dar o-ncaşază el cu prima ocazie, promise Verzulică.

— O-ncaşază, o-ncaşază, Fazil păgânul la ce visează? La morţi în

pustie, cai în herghelie, chelie pe tichie! Bine, dar asta-i curată politichie cu apostazie, măi să fie! Fiindcă nu mai are rost, fiindcă a fost un prost, şi de-acuma-ncoace nu mai era pace până ce nu pune ţara la cale şi-o minune de inel care se-nvârte prin buzunare sau pe degete oare?

— Nu te-ai plictisit să tot vorbeşti aşa în dodii? îşi strâmbă gura, nemulţumită, Waltraud.

— Dodii? Dodiispui? Dodiiam auzit? trecu Spiriduş din dreptul lui Z în dreptul ei şi-o privi stăruitor în ochi (oare cum se împăcau în femeia asta austeritatea, rigiditatea şi agresivitatea principiilor proclamate cu numărul impresionant, şi, oricum, într-o contradicţie absolută, de rujuri, pudră, parfumuri, truse de fard şi de machiaj, creme şi altele??), încât Waltraud îşi feri privirea, strâmbându-se mai departe batjocoritor. Dodii? Rodii? Rochii? E-hei, cine are rochii, n-are nevoie de treninguri, şi când ai pantofi cui nu-ţi mai trebuie

182 Dan Grădinaru tenişi şui. Ia să vedem cine mai ştie să răspundă la o ghicitoare? Cine ia premiul cel mare?

Sunt trei prichindei.

Noaptea-s nişte zmei.

Ziua-i vai de ei.149

Hai să vedem! Cine ştie? Cine-ar fi cei trei prichindei? Domni – şoara Miriana încearcă? Domnişorul Verzişor ştie (grupul nepoftiţi – lor rămăsese, deocamdată, în picioare, îndărătul lui Waltraud)?

Domnii bărboşi, fioroşi, cu maşina ce se face una cu noaptea la momentul potrivit? Nu mai întrebăm maşina ce gânduri are, ea-i ascul –tătoare! Maşinuţa lor, vjjjiuuu!... Viteză, numai viteză! Să ne punem pintenii, să ne legăm aripile la picioare, să-i dăm bătaie, nu ne mai pasă de nimic, fiindcă la noi, la noi, ei bine, la noi nu numai pantalonii şi surtucul sunt groase, dar şi nasul, nasul-obrazul!

— Dragă, încep să-i dau dreptate lui... spuse Waltraud, privind-o „amuzată" pe Miriana.

— Dacă nu ştim premiul... zise din nou Z.

Şi iarăşi Spiriduş veni în faţa lui.

— Cel mai deştept, cel mai inteligent, cel mai cel mai din toţi.

Restul sunt iloţi, nu sunt patrioţi. Se cuvine un premiu, un

premiu mare, cel mai mare şi ca arvună, încredinţaţi până la urmă că o să dez – lege cimilitura, o să-i cântăm în strună şi-i dăm, ce să-i dăm, îi dăm un pupic!

Şi niciuna nici două îl sărută pe frunte pe Z, care zâmbi destins şi mulţumit.

— Asta a fost arvuna?

— Ce v-aţi enervat aşa nu înţeleg, îşi smulse „masca" rural-vorbitoare

Spiriduş, revenind la reacţii „normale". Nu mai ştie nimeni de glumă? Waltraud fusese scoasă din papuci însă, şi-şi exprimă clar în – tarea.

— Glume tâmpite, le caracteriză ea.

E-prea îşi vârâse un deget în barbă şi tot făcea vârtejuri.

— Uite, îmi pare rău, dacă te-am supărat. Hai să nu mai facem din ţânţar armăsar.

149 „Sac fără fund" (Gh. Iova lui T.T. Coşovei)

Maraton 183

— Ai putea să te controlezi puţin, fetiţo. Aici nu e totuşi, la mă-ta pe câmp, să-ţi faci de cap! Suntem între oameni, ce dracu'!!

— Îmi cer iertare.

— Mă şterg la cur cu iertarea ta! 150

Cu asta, Waltraud îşi reveni fiindcă, desigur, nu merita un rahat de puştoaică prea multă consideraţie.

Spiriduş se duse atunci şi se aşeză pe genunchii lui E-prea.

— Ei, de când n-a mai venit fetiţa noastră, se încreţiră de bucurie ochii lui E-prea, primind-o în braţe, pe genunchi, pe Spiriduş, care, încolăcindu-şi mâinile în jurul gâtului bătrânului bărbos, se lipi cu obrazul de barba moale a acestuia.

Spiriduş îşi frecă obrazul de mai multe ori de barbă şi mieună cu glas subţirel:

— Miau, mi-au.

— Lăptic? întrebă E-prea.

— Moş bătrân, moş bătrân, îşi băgă ghearele Spiriduş în barba lui E-prea, învârtejind-o şi încâlcind-o, prostindu-se ca o fetiţă de cinci ani, ce dai tu la tiţa? Lăptic, a? Bun, bunuţ, lăţicul, da", moş bătrân, n-ar

fi mai bine prăjiturele?

E-prea râdea fericit şi de-atâta fericire îi înşfăcă unul din sâni şi începu să-i frământe sfârcul.

— De unde prăjiturele? râse E-prea.

— Atunci, mierucă.

— De unde mierucă?

— Atunci, i-i-i, atunci, hâî-i-i, nucuşoare.

— De unde nucuşoare?

Miriana se ridică brusc de la locul ei şi, strângându-şi sub bărbie broboada pe care şi-o pusese pe cap, o anunţă pe Waltraud:

— Eu mă duc la…

— Du-te, zise înnegurată şi Waltraud.

— Atunci vleau ineluş, hî-hî-i, ineluuş…

— De unde ineluş? întrebă E-prea, frecând de zor sfârcul ţâţei.151

150 „Limbaj dur, dar meritat" (cineva, voce feminină).

151 „Am impresia că de data aceasta ni se sugerează ideea cum că Rusia a încălecat de vreo doisprezece ori România" (T.T. Coşovei); „Poate încearcă să-l facă gelos pe Z, de ce vedeţi mereu numai chestii politice?"

(Bucluca); „Cred că autorul face parte din categoria scriitorilor lipsiţi de

E-prea îşi îngheţă semnificativ trăsăturile.

— Unde se duce? se interesă el, strângând până ce Spiriduş simţi că i se umplu ochii de lacrimi.

— La spectacolul din amfiteatru cu „Patimile lui Iisus", îi răspunse

Waltraud.

Spiriduş reuşi să îndepărteze mâinile grele ale lui E-prea.

— Vreau la teatru. Nu mă duci şi pe mine la teatru, moş bătrân?

Să ştii că dacă nu mă duci tiţa o să înceapă să plângă, uite cum i-au dat lacrimile la tiţa, uite, şi-o să plângă, şi-o să plângă…

curaj, care neputând… sau… nu, nu-i vorba de impotenţă, ha-ha-ha, lăsaţi suflatul… şi glumele astea… să construiască în prezent,

se refugiază în trecut”.

(Mircea Nedelciu); „Exact asta voiam să spun şi eu. Unde sunt marile probleme ale zilei? Avem de-a face cu o tiranie neocomunistă uzurpatoare şi ne ascundem îndărătul degetului că nu o vedem, aici mi se pare mie că este esenţialul. Eu cred că scriitorul actual trebuie…” (Liviu

Ioan Stoiciu); „Să demaşte…” (Mircea Nedelciu); „Mircea, te rog, fără poante ieftine, aşa, pentru uzul galeriei… Eu nu te-am întrerupt… E vorba că am trăit pe propria piele înscenarea din 13 – 15 iunie, am văzut cu ochii mei manipularea deşănţată, pe tine nu te-am văzut în stradă, participând, apropo de participare… oare aici nu se face jocul unor forţe oculte? Scriitorul anului 2000 trebuie să se implice şi ca „fiinţă politică”, deşi, repet, sunt extrem de pesimist, nu văd cum vom izbuti să scăpăm de acest demonic

Iliescu şi de gaşca lui!” (Liviu Ioan Stoiciu). „Alegeri, frate!” (Mircea

Nedelciu). „Eu nu mai cred nici în alegeri, vor fi fraudate pe computer, o să vedeţi, nici în posibilitatea ca acest popor să se trezească

„Din somnul cel de moarte”, cum a zis poetul. Clica iliescană l-a depăşit şi pe Ceauşescu” (Liviu Ioan Stoiciu); „Aş vrea să spun şi eu câteva cuvinte.

Mai ţineţi minte când venea Cuşnarencu la cenaclu pe motocicletă?

Prin 78 – 79. Avea un mare loden care-i venea pe umeri. Ce vremuri! Scria

Cuşnarencu nişte proze – pe care din păcate nu le-am mai regăsit în volumul lui de debut – că nu putem dormi noaptea de invidie, pe cuvânt!

Revenind, nu ştiu ce aveţi cu autorul. S-a cufundat şi el în trecut. Putea să se cufunde în ce voia, nu asta-i problema. Suntem un stat demo – cratic… Nu ştiu cum ar putea minţi inşi ca Iliescu şi Roman… Uite, am citit dintr-unul Charles Beichman, cercetător la NASA, parcă aşa îi zice, ăştia sunt totdeauna cei mai informaţi: „În viitorii 10 – 20 de ani, vom găsi potenţiale planete locuibile la 100 ani-lumină de noi”. În

următorul sfert de secol cerul se va „înnegri cu navete spaţiale". Mie asta-mi sună cel mai bine" (Mircea Cărtărescu).

Maraton 185

— Hai-ha, îşi încreţi iar faţa E-prea, ştiind-o pe Miriana înde – părtându-se.152

Spiriduş se scula de pe genunchii lui E-prea şi se vârî pe un colţişor de stinghie, lângă Z, anume între Z şi Sean, care se feri, trăgându-se înspre capătul băncii, ca cum apropierea l-ar fi putut contamina de manierele grosiere şi-ncepu să fredoneze în surdină un cântec ale cărui cuvinte practic nu se înţelegeau.

— Şi pe tine te-am supărat? îl întrebă Spiriduş cu candoare pe Sean.

— Pe mine mă supără mulţi, se opri din fredonat Sean.

— Ce bine, exclamă Spiriduş şi brusc, apropiindu-şi capul, şi-l frecă de braţul muşchiulos al lui Sean.

— Să ştii că şoareci nu pot să-ţi procur, glumi Sean, identificând-o, prin afirmaţia aceasta, pe Spiriduş, cu pisica de dinainte, despre care fusese vorba.

— Ei, parcă de şoareci am eu nevoie, spuse visătoare Spiriduş.

— De ce ai nevoie? se amestecă în discuţie Z, proptindu-se cu podul celor două palme în muchia băncii.

— De ce-am eu nevoie? Păi, am zis, de prăjiturele, mierucă, nucuşoare.

Z zâmbi în colţul gurii şi Spiriduş îi văzu acest zâmbet, fără să se uite la el.

Sean prinse iar să fluiere şi, în acelaşi timp, să-şi învârtească capul pe gât.

Spiriduş aşteptă să înceteze cu învârtitul capului. Până la urmă Sean încetă.

— Şi ineluş, insistă ea.

— A, da, aprobă Z.

— Hm, visă mai departe Spiriduş, cu capul lipit de Sean şi ochii ei mari, frumoşi, luminoşi, tiviţi de peria deasă a genelor lungi şi cu firul greu, privind spre cer, cred c-aş avea nevoie de un gând bun. De un gând frumos.

Sean tăcu.

Z se scărpină după ureche.

— Speranţa iese ultima din cutia Pandorei, îşi declină compe –tenţa Sean.

— Mie mi s-a făcut foame. Care mergi la masă? se hotărî să plece Verzişor (se aşezase jos pe banca lui Waltraud, în vreme ce ceilalţi doi se înghesuiau dincolo, împrejurul sacoşei lui Mieszko).

152 „Două gerunzii unul după altul, ce ziceţi?" (Mircea Mihăieş)

186 Dan Grădinaru

Spiriduş îşi dezlipise între timp capul de pe braţul lui Sean şi rămase aşa, dreaptă, uitându-se ţintă cine ştie unde (la cer, unde?).

— Hai, nu vă e foame? Pe mine-a început să mă taie! strigă Verzişor la camarazii lui.

— Ba, şi eu aş merge, căscă, fără să se mai obosească să-şi ducă palma la gură, Mieszko.

— Şi eu, ridică două degete Amoraş.

— Eu nu m-aş duce. Cu atâtea vorbe, că în mâncare, îi răspunse Waltraud de dincoace.153

— Degeaba vorbiţi, eu mă simt tot mai rău, făcu Aranta. Am fost o naivă. Nu mai sunt.

— Şi eu, fetelor, zise Gabriela. Burta. Nu mai pot de burtă! Poate nu mă credeţi, da…

— O fi de la ciclu, hi-hi-hi (Amoraş)

— Cireşe v-a trebuit, le mustră, clătinând din cap, Waltraud.154

— Şi ciocolată, îi aduse aminte Juana Gabrielei.

— Zău, nu glumesc, zise Gabriela, pierită la faţă.

— Pe-aici nu văd hârtii, spuse cu grosolănie Verzulică.

— De ce mi-a fost frică n-am scăpat, concluzionă, schimonosindu-se, Gabriela.

— Să vă mai dau două buline, sări în ajutorul bolnavelor Waltraud.

— Dă-ne, se milogi Gabriela, dă-ne că celelalte n-au avut niciun efect.

— Mai lăsaţi-o-ncolo. Iar începeţi? protestă Helena.

— Eu nu, eu cred, zise Waltraud, scotocindu-se prin buzunar,

după tubul cu pastile.

— Mai bine să mergem la teatru, propuse, cu ochii aprinşi, Juana.

E o piesă despre viaţa lui Iisus. Ne vom reculege, ne vom întări înaintea zilei de mâine.

— Miriana s-a dus, le aminti Waltraud, dându-i cu mâna lui Z:

Ia-le şi dă-le câte două la fiecare.

— Hi-hi-hi, formăm trei coloane, zise şi Amoraş, care tăcuse prea mult timp. Una merge la teatru, una la masă, şi-a treia merge la carnaval.

Cred că vă daţi seama unde merg eu. Cine merge cu mine?

153 „Încă o dovadă că Waltraud nu are nicio vină. Dacă ea ar fi pus în mâncare nu ştiu ce, tocmai ca să demonstreze că nu-i vorba de ea, ar fi mers" (Bucluca).

154 „Waltraud se maschează" (Nicolae Stan).

Maraton 187

— Ba formăm şi a patra coloană, care merge la cămin! mai numără o dată coloanele E-prea. Eu vreau să fac un duş. Ce ziceţi, fraţilor, un duş, nu?

— De-a făcură în cor prietenii mai tineri ai lui E-prea.

— Duş şi carnaval, alese Hai-hui.155

— Uite, aşa-mi place, aşa vă vreau, îl lăudă pe Hai-hui Amoraş (aproape strigau unii la alţii, să se audă de la o bancă la alta).

Z se întoarse după ce dădu drajeurile la locul lui, lângă Spiri – duş, care, după excesul de-acum câteva clipe, se retrăsese într-o muţenie surprinzătoare.

— Nu mai spui nimic? o întrebă Z pe Spiriduş, dar Spiriduş nu se grăbi să replice.

Mieszko îşi strânse sacul şi, punându-l pe umăr, se ridică în picioare.

Mai plasase o brăţară Arantei. Fetele se ridicară şi ele în picioare, nehotărând ce să facă. Cele mai multe s-ar fi dus la cămin (mai ales din cauza celor cu probleme la stomac).

— Ei, o să luaţi leacurile şi vă trece, nu vă mai văitaţi atât, le îmbărbătă Juana.

— Dar nu ne-a trecut de-atâta timp, se văicări Aranta.

Văzând cealaltă bancă gata de drum, se ridicară şi cei de pe banca lui Waltraud.

— Am cam rămas codaşi, constată E-prea, aranjându-şi oleacă, cu degetele, barba. L-ai observat şi tu? îi făcu semn cu cotul E-prea lui Waltraud.

Pe pescăruş îl remarcase mai întâi Waltraud.

— Mă tot uit la el, spuse ea, atingându-l cu mâna, la rândul ei, pe Z. Parcă ne-ar face semne.

Unul după altul îşi înălţară şi ceilalţi ochii spre cer, să observe pescăruşul.

Se pierduse din cârd? Era o pasăre solitară? În orice caz, făcea mereu cercuri, ţipând, în răstimpuri, pe limba lui.

— Ce zice? întrebă Hopa.

— Cred că zboară de cinci minute fără să se odihnească, spuse Waltraud.

— Tra-tra, cârâi pescăruşul deasupra gropii de nisip.

155 „O singură intervenţie doresc să am în cadrul acestei lecturi publice, care văd că nu se mai termină. Nu mi-a plăcut niciodată la G că sunt prea multe dialoguri” (Horia Ursu).

188 Dan Grădinaru

— Zice c-ar cam trebui s-o luăm şi noi din loc, să nu mai tăiem frunză la câini pe-aici, îi traduse Gavno lui Hopa.

— Ia, măi, parcă-ai fi tu când ceri de mâncare, îl înhăţă de-o ureche pe Verzulică şi trase de ea Verzilă.

Câteva fete din grupul de dincolo chicotiră.

— Tra-tra, imită pescăruşul Hopa.

— N-aveţi o praştie? ceru Verzişor.

Îl urmăreau cu toţii cât de jos şi de aproape zboară.

Pasărea plana, încercuindu-i pe deasupra, cu aripile perfect întinse sau lopăta cu eleganţă când avea nevoie de un nou elan.

— Tra-tra, chemă el, după puţină vreme, chiar deasupra lor.

Verzişor avea dreptate: cu o praştie puteai să-l nimereşti uşor.

— Deasupra ta s-a căcat, îl luă iar de ureche Verzilă pe Verzulică.

— Gata, s-a dus. Prohodul şi gata. Aleluia, cântă pe nas Hai-hui.

— O fi un semn bun sau o fi un semn rău? îşi scutură umerii, înfrigurată, Juana.

— Dacă e să ne luăm după culoarea aripilor e semn bun, hotărî, gândindu-se şi la propria situaţie, Aranta.

— Ăsta nu-i semn bun, îşi strânse buzele Waltraud, neîncrează –toare. Ăsta e semn rău.

— Hai, să mergem. Ce mai stăm? se îndemnară unii pe alţii să înceapă cumva, într-un fel sau altul, ultima seară.

— Văd c-ai rămas cu ochii pierduţi. La ce te gândeşti? o prinse pe după umeri Z pe Spiriduş.

Spiriduş tresări, dar nu răspunse imediat.

— Mă gândeam şi eu, spuse ea cu greutate.

— Şi la ce te gândeai, mă rog?

— Mă gândeam… ce-i trebuie omului pentru a fi fericit?

— Şi la ce concluzie ai ajuns? zâmbi condescendent Z.

— La concluzia că nu-i trebuie nimic156, şi Spiriduş, dând la o parte braţul lui Z, se alătură grupului celor ce se duceau la masă (şi-n care se găsea, firește, şi Waltraud).

„Când albul e negru şi negrul e alb, când roşul e verde şi verdele roşu, când roşul e verde şi negru şi galben, când partea e totul şi totul e negru, şi 1 e parte şi partea întreg…”

156 „Cine-a zis, Danilov, că „omul e făcut pentru fericire ca pasărea pentru zbor”? Korolenko sau Makarenko? (T.T. Coşovei)

Maraton 189

„A reuşit”, şi-a dat seama comandantul despre adjunct, care rotise mecanic nava avariată cu 180 de grade în exact timpul util rămas (reflectase desigur îndelung, premeditase totul în detalii infinitezimale fără să-l mai facă părtaş) şi-şi alesese şi el o moarte de sinucigaş, victorios în alt fel decât cei douăzeci şi trei. Compartimentul S părea că o să fie singurul beneficiar al manevrelor lui, un beneficiar dubios, ultimul pe lista lui imaginară…

„Au reuşit”, şi-a dat seama comandantul, închis în camera lui personală. Duşmanii au pătruns alături în camera de comandă însă nu le-a mai rămas decât privilegiul negativ de a urmări pe ecran cum side

– ritul vine drept spre ei. Pe ecran comanda a rămas pe disconti nu a tor şi la fiecare două secunde două secunde s-a fixat piatra ca punct crescând orbitor pe un dreptunghi negru.

„Au ajuns", şi-a dat seama comandantul, încercând şi reuşind să-şi depăşească ura şi bucuria şi lungit pe pat s-a simţit ca un copil care deschide ochii în lichidul amniotic şi nu vede nimic, un copil à rebours, în care vellus-ul, puful uman, se transformă în lanugo, părul să-l – batic, ancestral. Dacă s-ar putea strânge toată căldura umană adunată peste noapte în aşternuturi căldura însumată ar fi echivalentă cu ener – gia pe care o emană o stea ca Proxima Centauri.

Crusta de topire, regmaglipţii cu dâre albe, hondrii, corpul meteoric, incandescenţa, explozia, dezmembrarea.

* * *

Cei doi tineri şi-au dat mâna. Nişte arţari se înclinau sub presiunea ploii. Undeva, nu departe se auzeau nişte adidaşi ca lumea şi, lipăind mai în fund, o pereche de tenişi de categoria a treia.

CAPITOLUL 20

Chiar în timpul cinei (numită de Mieszko „Cina cea de taină", deşi nu erau 12, şi nici Iuda nu se prea „vedea"), la care nu se mai adu – naseră decât câţiva, în ciuda dispoziţiilor formale ale prezidentului:

Amoraş, Helen, Billy, Spiriduş, Waltraud, Mieszko, Petras, nepoftiţii şi

Z şi la care Waltraud făcea propagandă în favoarea teatrului, se de – ciseră cu toţii: ce teatru?! ce cultură? La dracu' cu cultura!!! Tot la carnaval mai bine! Teatrul era, firește, numai pentru una ca habotnica

190 Dan Grădinaru de Miriana ori pentru surorile Gunhild157, care le fluturase pe la nas, la un moment dat, şi cu un cotor cu încă un număr de bilete – fără succes, însă. Numai Waltraud mai dădea ceva din gură şi, puţini ar fi crezut, Mieszko. Oare din cauza furtului voia să se pună bine cu

Dumnezeu?

În schimb, ideea de a dansa avea ca susţinători redutabili pe

Amoraş şi Helen.

— Ce rost mai are să ne ducem în camere? (deci, nici vorbă să mai meargă să se mai dezbrace şi iar să se îmbrace!) Şi-aşa, în seara

asta, o să stăm puţin, două-trei dansuri, şi-atât.

Pe drum, ideea căpătă un contur şi mai radical.

— La urma urmei, mai e aşa de puţin până mâine dimineaţă, că n-ar fi de mirare să stăm toată noaptea!

— Voi n-aveţi, cum să zic, emoţii? îşi trecu Mieszko mâna prin păr.

— Mai dă-le-n mă-sa de emoţii, înlătură Helen cu foarte mult optimism posibilitatea existenţei vreunui balast sentimental, eu una n-am de gând să mă bag în pat în noaptea asta, să ştiu de bine că mâine alerg zece ore şi nu trei. Ăsta o să fie ultimul antrenament, râse ea, privindu-l cu coada ochiului pe Petras.

— Hai-hai, să nu exagerăm, o contrazise Waltraud.

— Ei, nu ştii cum e, sunt unii care când au câte-un necaz nu mai sunt în stare să se atingă de-o fărâmă de pâine, şi alţii, care de nervi, bagă în ei ca-ntr-un sac până devin obezi, o făcu pe cunoscătorul psihologiei omeneşti Billy.

— Da' n-avem nervi, dragă. Avem, eventual, draci! puse punct

Amoraş, care, altfel, era îmbrăcată ca şi ceilalţi, în echipament sportiv, nici n-ai fi zis că, mă rog, în pantalonii de trening şi uniţi că sunt gata să vină la o petrecere, unde toată lumea, în principiu, nu vine decât super aranjată, superdichisită.

La ringul de dans lucrurile nu prea se închegau. De fapt, nu era dansul lor, era dansul celorlalţi. Jocurile olimpice luaseră sfârşit şi participanţii sărbătoreau cu toată inima carnavalul final. Pentru puţi – nii maratonişti, însă, plăcerea nu putea fi, totuşi, deplină, oricât se străduiau unele ca Amoraş şi Helen să probeze contrariul. Plecarea era plecare, trebuia trase şi concluziile de după probă (în definitiv.

157 „E o aluzie a autorului la Ibsen şi Strindberg, doar surorile Gunhild reprezintă ţările scandinave" (Doru Mareş)

Maraton 191

chestia asta cu anul 1.000 trebuia să se lase cu învăţăminte, nu-i aşa?

Unde greşise omenirea? Dar greşise ea oare?).

Şi, bineînţeles, cum să treci aşa, bătând din palme, de la distrac – ţie la ceva mult mai serios. Dar – dacă aceasta putea fi o consolare –

aici toate erau date peste cap, cu fundul în sus.

Trebuia să iei lucrurile cum sunt şi gata!

— Bine, dar efort înseamnă şi una şi alta.

— Da, dar tot trebuie o pauză.

Pe de altă parte, puteai să vii la carnaval numai ca privitor? Să stai să te zgâieşti la risipa de fantezie a organizatorilor, la focurile de artificii, doar, aşa, ca observator neutru? De ce lăsaseră proba lor la sfârşit? întrebări, practic, fără răspuns…

— Totul a fost prost conceput, filosofă Billy.

— Peste patru ani ar trebui să propunem să se înceapă cu proba noastră, să avem şi noi tragere de inimă pentru ultima zi – nu ca acum, zise şi Spiriduş.

— Peste patru ani – s-o crezi tu! Cine ne bagă pe noi în seamă?

se arătă sceptică Waltraud. Poate peste cinci sute de ani, aruncă ea o vorbă.

— O, cinci sute de ani, făcu ochii mari Spiriduş, prinzând vorba aceasta din zbor şi făcând la repezeală un calcul: Atunci va fi anul

1500. Oare ce fel de oameni vor fi aceia care vor trăi după noi, în anul

1500? dori să afle Spiriduş.

— O să aibă coarne! O să meargă în trei picioare! O să aibă şapte mâini! turui Amoraş, punându-şi coarne, arătând un falus corespun – zător şi, bineînţeles, chicotind.

— Oameni obişnuiţi, dădu un verdict Z.

— Ca noi, confirmă acest punct de vedere Mieszko.

— N-o să le pese de noi, cum nu ne pasă nouă de ei, stabili Waltraud, petrecând cu privirea carul alegoric plin de fete frumoase care tocmai trecea prin faţa lor şi a ringului de dans.

— Ba nu, să ştii că mie îmi pasă de ei, zău, îmi pasă. Mi-aş da…

mi-aş da… se avântă Spiriduş.

— Toată viaţa, o ajută, ironic, Waltraud.

— Jumătate din viaţă dacă aş putea să mă transform într-un porumbel şi cinci minute, numai cinci minute, nu mai mult, să-i văd cum vorbesc, despre ce, cum se îmbracă, ce gusturi vor avea oamenii din anul 1500.

— Fleacurile unei fetiţe fără minte! i-o tăie cu dispreţ şi spirit practic Waltraud, trăieşte-ţi vremea! Nici să-ţi pese de ce va fi când va fi să fie 1500, şi 2000, şi 2500! Tot un drac! Nici lor nu le va păsa de noi nici cât de negru sub unghie!

Spiriduş fixă buzunarul treningului negru al lui Waltraud, însă cum să apuci? Cum să-ţi vâri mâna?

— Ah, aşa-am o poftă să dansez! O poftă nebună! Hai, nu vrei să dansăm împreună? îşi vârî Spiriduş mutriţa rugătoare sub nasul ascuţit al lui Waltraud.

— Termină!

— Hai, zău, o prinse Spiriduş de încheietura mâinii pe Waltraud, întorcându-i mâinile să i le vadă, fie şi pe furiş. Waltraud se smuci cu decizie – nici vorbă să accepte.

— Ţi-am spus să încetezi! O iei de la cap?

Dacă ar fi dansat, apropiindu-se cumva de buzunarul lui Waltraud, acum gata, nu mai avea nicio îndoială că acolo se găseşte pa – che ţelul cu substanţe interzise, poate că, într-un moment de… cu iuţeală… Pentru ce nu voia să danseze Waltraud? Sigur că numai din cauza asta! ghicise ce vrea să facă ea! Nu fusese destul de abilă să-şi ascundă intenţiile. Cum, cum să facă?

— Ce renume prost mi-am creat, zise Spiriduş, făcând-o pe îmbufnata, punându-şi, ca în joacă, o mână pe o coapsă a lui Waltraud şi, simetric, cealaltă mână pe cealaltă coapsă. O simţi pe Waltraud cum, dintr-odată, se încordează ca un arc, însă fără să-i mai pese şi, pentru a preveni un contragest mai rapid, le lăsă să se scurgă în jos, spre buzunare. Era! mai întâi era o sticluţă, cea cu bulinele, o sticluţă ca de parfum, învelită într-o batistă cu monogramă (remarcase odată şi batista) şi, pe fundul buzunarului, mai jos, săculeţul cu prafuri prohibite.

Numai el putea să fie, altceva ce?

— De ce vrei cu tot dinadinsul să pierzi şi bruma de simpatie? îi strecură Waltraud printre dinţi, îndepărtându-i cu violenţă mâinile şi-o şi împinse cu putere, în spate.

— Ce-aveţi, dragă? se amestecă Amoraş.

— Uite, mă gâdilă, scurtă explicaţiile Waltraud. Spiriduş se aşează deodată pe vine, în stilul lui Fazil, punând şi capul în pământ.

— Hai, dragă, mai încetează şi tu cu joaca! o luă la rost Amoraş şi, fără să-i mai permită vreun moft, o prinse de umeri şi-o trase cu forţă în sus, amintindu-şi cum fusese refuzată la stadion. Ia încetează şi tu cu încăpăţânările tale!

Maraton 193

Waltraud clipea des din gene, Spiriduş se ridică, iar ceilalţi îşi întoarseră capetele să vadă ce s-a întâmplat.

— Ce-a mai apucat-o? se răsti Verzişor.

— Ei, rămase dreaptă Spiriduş în faţa tuturor ca un copil care încasează pe nedrept toate mustrările (răzgâiată, mâţâită şi, totuşi, nevinovată), n-am noroc, asta e. Pe mine nu mă iubeşte nimeni. Toată lumea…

— Nu-i vorba de iubire, răbufni iritată Waltraud, dându-şi capul pe spate. E vorba să păstrăm o măsură în tot ce facem, să nu sărim peste cal! Şi mai ales să nu ne băgăm nasul acolo unde nu ne fierbe oala, adăugă ea, referindu-se la bănuielile ascunse pe care le avea, neîndoielnic, în vedere Spiriduş.

— Ce e, dragă? Ce s-a întâmplat? De ce faci morală fetei ăsteia?

veni mai aproape Mieszko, care şi-ar fi dorit noi afaceri, însă, de-o – camdată, nu-şi aflase piaţa. Fă-i că merită, zise crezând că-i o glumă bună îndemnul lui.

Spiriduş începu să deseneze cu piciorul, pe caldarâm, cercuri şi spirale imaginare.

Amoraş sesiză că Waltraud e încinsă la faţă şi dori s-o tempereze.

Nu te enerva şi tu! N-are rost! Uite, poftim, iar m-a apucat durerea de cap. Cred că m-am enervat în legătură cu ceva, dar nu mai mi-amintesc în legătură cu ce. Aşa vine scleroza. Hi-hi-hi. Cum mă enervez, cum mă doare capul. Hai să dansăm şi noi. Hai, că pofta vine mâncând, hi-hi-hi (toate astea le spusese cu voce tare şi la urechea lui

Waltraud: „Am un chef de sex, mamă, mamă”).

N-am chef de dans, refuză Waltraud, masându-şi uşor tâmplele şi lobii urechilor. M-aş duce la cămin. N-am făcut bine c-am venit aici.

Carnavalul nostru nu poate avea loc în noaptea asta decât la cămin. Cel mult la cămin, vreau să spun.

— Ba deloc, respinse Amoraş, la rândul ei, ideea de a se întoarce la cămin. Ce să fac acolo? Să dorm? Eu mă distrez foarte bine aici.

Ţi-am spus că n-am de gând să pun geană pe geană în noaptea asta.

Hi-hi-hi.

— Bravo, frumos discurs, bătu din palme Mieszko (şi Amoraş îi acordă o privire „fierbinte").

— Treaba voastră, pronunţă răspicat şi dârz Waltraud şi, ca să n-o jignească pe Amoraş, zâmbi puţin (cam acru): De ce eşti aşa de sigură că la cămin nu ne putem distra la fel de bine?

— Ca aici în niciun caz, ridică un deget Amoraş şi iar chicoti.

— Nu se ştie, mai spuse sibilinic Waltraud.

— Cum vrei, se declară, aparent indiferentă Amoraş (deşi, m şi – nea ei, reflecta deja la teama lui Waltraud că, Doamne fereşte, pier – zând cumva noaptea, ar pierde şi întrecerile, care se ţineau pe la amiază!! O retrogradă!) şi, după ce Waltraud pieri în amurgul luminat suplimentar cu focuri de artificii se întoarse s-o descoase pe Spiriduş:

Da' ce-aţi avut de împărţit, dragă?

— Nimic, strânse din buze, îmbufnată, Spiriduş, fără să o privească în ochi.

— Cu ce-oi fi jignit-o oare? îi făcu cu cotul şi Mieszko, în stilul lui şi conspirativ şi instigator.

— Eh, se strâmbă, plictisită, Spiriduş.

— Cum nimic, când te-a împins că era să dea de pământ cu tine?

— Hai, nu dansezi cu mine? îşi schimbă pe neaşteptate fizionomia

Spiriduş.

— Hi-hi-hi, cum să nu? În noaptea asta ne destrăbălăm. Am un chef… un chef mare… Cine mai dansează cu noi? strigă Amoraş s-o audă cei din jur. Prima pereche s-a format!

— Ba nu, nu mai dansez, se răzgândi la loc Spiriduş.

— Ei, nu se poate, cum aşa? Una gândim, alta vorbim? Hi-hi-hi.

— Şi eu, şi eu, apăru pe nepusă masă, din spate, preşedintele comitetului olimpic.

Era băut bine, se vedea de la o poştă.

— Îmi permiteţi s-o dansez eu… eu… pe don'şoara.

— Vai de mine, cum să nu? hohoti Amoraş, formidabil de înve – selită de apariţia preşedintelui, însoţit de odofor (care se şi grăbi să râdă la Helen), de debarasoare şi de doi zdrahoni din poliţia olimpică.

Poate ai dta mai mult noroc.

Spiriduş negă posibilitatea unui dans, puţin zăpăcită de această invitaţie:

— Dar nu vreau să dansez.

— De ce? De ce? nu sunt destul de… cum se zice?… bărbat bine?…

(şi preşedintele îşi evidenţie profilul). Aş putea fi bunicul… Cu bunicul n-ai dansa?

Preşedintele comitetului olimpic avea umor.

— Cu bunicul! insistă preşedintele.

Hai, mă rog, fie, de ce să-l supere? Deşi bunic nu putea fi.

Maraton 195

— Dar un singur dans! îi atrase atenţia Spiriduş, răzgândindu-se

— A câta oară?

— Unul singur, puse mâna pe inimă preşedintele comitetului.

Spiriduş întinse mâna ca să fie condusă.

— Aşa, copii! porni să chiuie şi să joace de una singură Amoraş.

Făcând primii paşi, Spiriduş avu surpriza să constate că prese – dintele comitetului olimpic nu era deloc băut. De ce se prefăcea atunci că e beat? Ce punea la cale? Trebuia să fie foarte prudentă. Observă pe cei doi vlăjgani, în uniforme negre, de îngeri ai morţii, cu chipie şi bastoane de cauciuc la centiroane, în marginea ringului, încruntaţi, circumspecţi. Şi remarcă, bineînţeles, că orchestra se apucă în surdină de ceea ce voia să semene cu o samba.

Dansară cam vreo jumătate de minut, preşedintele comitetului olimpic prefăcându-se că abia îşi ţine echilibrul (în jur se râdea bine de chestia asta, „e de-al nostru", se comenta cu evidentă plăcere).

Spiriduş bufnind din când în când în pumni, că, adică, ce veselă e

situaţia.

Nu, era absolut limpede, preşedintele nu mirosea a strop de alcool.

Oare ce voia de la ea?

— Mai e puţin… până la cursă… cursa voastră, se decise pre – şedinţele să înceapă, fâţâindu-şi mâinile pe lângă coaste.

— Nu mai e mult, aşa e, bufni iar Spiriduş, cu ochii scânteind, văzându-l pe prezident într-un picior, ca un cocostârc, clătinându-se în toate direcţiile, gata să cadă, dar „neînţelegând" că trebuie să pună şi-al doilea picior jos, sau măcar să şi-l schimbe.

— Oare… cum… trebuie procedat?

— Sunteţi foarte comic, mărturisi cu ingenuitate Spiriduş, râzând din toată inima.

— O… o… o, n-aş vrea, imită la perfecţiune preşedintele o focă nimerită într-o vitrină cu cristaluri.

— Lăsaţi şi celălalt picior jos, pentru Dumnezeu.

— Daaa?

— Da.

Samba merse în noile condiţii până la sfârşit, preşedintele nemaiîncercând să facă vreun pas şi rămânând cu tălpile lipite de podea.

Când ultimele acorduri se stinseră, apropiindu-şi ochii de faţa lui Spi – riduş, „bunicul" îşi aminti un amănunt, care, ce să-i faci? îi scăpase.

— A… şi… să nu uit… Am apreciat interesul dumitale pentru concurentul

Mateo Bartoli. Să ştii că a fost un incident regretabil. Oamenii

196 Dan Grădinaru de ordine chiar au crezut că umblă la furat. Cel puţin aşa mi s-a pre – zentat situaţia. N-a fost nimic cu intenţie (propoziţiile acestea le spuse mult mai legate).158

Spiriduş se crispă în loc.

— Un dans, un singur dans, îşi înălţă braţele preşedintele comitetului olimpic, adresându-i-se ei (dar ea nu se gândise deloc să mai danseze) şi tuturor.

Câţiva aplaudară cu servilism prestaţia şefului (verzii şi gium –

buşlucarii).

— Vă salu… tăm… vă sa… lu'… tăm, făcu cu degetele bezele pre – şedinţele comitetului olimpic, aplecându-se de mai multe ori, tot aşa de caraghios, când trecu cu însoţitorii lui prin dreptul lui Amoraş şi al lui Z. Precis… acesta eul… timul antrenament (asta o zisese – cine?

— Mai înainte), îşi împletici el limba ajungând în dreptul celor doi.

— Da, hi-hi-hi, chiar aşa, îşi transformă Amoraş ochii în două lame.

— Da… vă dau dreptate, zise el, în timp ce odoforul îl prinse de braţ şi încerca să-l urnească din loc.

— De… cât jogging, mai bine… zbănţuială, zise E-prea.

La cuvântul „jogging", Z ciuli urechea. Cum? Se tot întrebase:

oare cine-i pusese sub uşă bileţelul calomnios? Cine-şi pierduse vremea, compunând denunţuri? Z privi lung şi atent la preşedinte, care urma să plece cu alaiul său mai departe. Nu se sinchisea el, fireşte, de mizeriile astea, totuşi aşa, cam de-un deget, era cunoscine-şi muiase pana în otravă şi cu ce scop o făcea?

— Dom preşedinte, am şi eu o rugăminte, se „umili" Amoraş, profitând de prezenţa înaltului oaspete.

— Vă rog… frumos.

— Peste patru ani, când o să fie ediţia a doua, dacă o să mai fie, hi-hi-hi, nu puteţi să ne faceţi şi nouă rost, hi-hi-hi, de nişte… prezer – vative cu miros de banană? îi perie ea reverele sacoului alb.

Preşedintele înţepeni.

— Să nu mai rămânem iar pe dinafară…

— Asta sună a discreditare, se amestecă Verzilă.

— Nu v-ar interesa un ac de cravată? A început să bată vântul, îi oferi Mieszko preşedintelui, vârându-se şi el în faţă, odată cu un zâmbet comercial, un ac de cravată din bronz.

158 „Eu cred că preşedintele s-a purtat foarte politicos" (Bucluca).

Maraton 197

Johnny, care tăcuse până atunci, îşi aduse aminte pe neaşteptate, lovindu-se peste frunte:

— Şi de ce, mă rog, v-aţi lăsat la muzeu ca singur model? Numai dvs. peste tot, parcă…

— Haideţi, haideţi, îl trase odoforul pe preşedinte.

— Ei, cum rămâne cu rugămintea, hi-hi-hi?

— Aşa… aşa… Mai vorbim noi, se lăsă tras preşedintele.

— Nu-i frumos, să ştiţi… mai zise Johnny în urmă. Nici ca glumă!

Ai ceva cu preşedintele? îl chestionă Verzişor pe Johnny.

— Ce vrei, băi fantomă?

— Băi, cum vorbeşti! Bă, ia mâna de pe mine!! (cât pe-aci să iasă cu scântei!)

— Ce ţi-a zis, dragă? o luă în primire Amoraş pe Spiriduş, după ce preşedintele comitetului olimpic dispăru luat de val, iar cearta dintre admiratorii şi adversarii prezidentului se potoli întrucâtva.

— Ce să-mi spună? (să-i zică sau să nu-i zică?) Nu mi-a spus nimic deosebit (Amoraş, în gând: „Ai sictir, nu vrei să-mi spui"). M-a întrebat dacă am… toate condiţiile pentru ca mâine la amiază, mă rog, să alergăm…

— Şi tu ce i-ai răspuns?

— Ce era să-i răspund? Că le-am avut!

— Ce gardă mai avea! Hi-hi-hi. I-a fost frică că-l iei în spinare şi-l duci cu tine în pat!

— De ce-o fi ales-o pe puştoaică? întrebă Mieszko, cu voce tare, ca un om practic.

— Eşti gelos? îl descusu Johnny, căruia nu-i pierise iritarea.

Cineva alergă pe lângă ei şi azvârli doi pumni de confetti. Ceva mai încolo, preşedintele comitetului olimpic dansa cu o mulatră bine făcută, din acelea care-ţi dau viaţă, când te strâng în braţe.

— Hep… hep… hep, scanda ritmic mulţimea, cerc în jurul celor doi.

— Eu mă retrag de pe redute, strigă Spiriduş, ca să acopere zgomotul produs de orchestră.

— Mă mai gândesc, strigă şi Amoraş, ţinând-o de mână pe Helen.

Z le desprinse pe una de alta şi, aşezându-se la mijloc, între ele, le îndemnă, prinzându-le el de câte-o mână.

— Hai să ne uităm şi noi.

Fetele acceptară imediat şi toţi trei se duseră mai aproape, să urmărească cum rezista preşedintele la asaltul mulatrei.

198 Dan Grădinaru

Spiriduş îşi duse un deget la colţul buzelor. Z, fluşturaticul de

Z, mai găsise un prilej de distracţie. Iar cele două erau fericite numai că reuşeau să-l împartă pe din două!

— Mâinile sus, auzi Spiriduş undeva în înaltul cerului.

— A, Petras! Ce-i cu tine? se bucură Spiriduş, văzându-l pe Petras, încurcat, roşind-pălind la doi paşi de ea de ce mare glumă făcuse.

— Te-am căutat, zise Petras cu o voce răguşită, lăsând fruntea în jos ca un şcolar.

Spiriduş îl privi întrebătoare, răsucindu-se înspre el.

— Aş vrea să stăm puţin de vorbă, dacă, bineînţeles, ai puţin timp liber.

— Ce ceremonios eşti, Petras! Cum să nu? Unde vrei să vorbim?

— Mi-e indiferent.

— Atunci, uite cum o să facem. Tot trebuie să mă întorc acasă, o să te rog să mă conduci până acasă, şi pe drum… Eşti de acord?

— Desigur, se fâstâci un pic Petras sau lăsă impresia asta (ca când nu i-ar fi convenit).

— Atunci ce mai stăm?

Un timp merseră în tăcere şi abia când trecură de inscripţia care arăta că de acolo începe PARCUL ARMAGEDDON, Petras îi dădu drumul la vorbă:

— Ştii… m-am tot gândit la ce mi-ai spus la stadion (Petras se opri din mers) … acum câteva ore.

— Şi? i se zbătu deodată inima mai tare în piept lui Spiriduş.

— M-am gândit că s-ar putea să ai dreptate.

— O, Petras, zise Spiriduş, prinzându-l spontan de cot.

Petras îşi retrase cu delicateţe braţul şi porni mai departe agale.

— N-aş vrea să interpretezi altfel, decât ca o constatare făcută la rece… Am luat şi o hotărâre…

— Care? se interesă, puţin opărită de gestul cu braţul, Spiriduş.

— M-am decis să renunţ să particip la cursă!

— O, nu, asta nu! nu se putu împiedica Spiriduş să-l prindă şi să se agaţe, cât era şi ea de lungă, cu toată puterea de braţul lui Petras, oprindu-l iar în loc.

— Pentru ce? o cercetă cu atenţie Petras. Dacă cursa nu e corectă n-are rost să particip. Ar fi contra principiilor mele. Nu pot să iau parte la ceva imoral. Este ca şi când aş săvârşi-o eu însumi.

— Ba nu-i adevărat! i-o tăie Spiriduş. Dar nu înţelegi că ei se vor bucura?

Maraton 199

— Ei? Care ei?

— Ţi-am spus!

— Şi ce dovezi ai că-i adevărat?

Spiriduş fremăta toată. Îşi luă coada de pe piept şi şi-o azvârli peste umăr, îşi scărpină cu degetul vârful limbii. Ce să-i spună? Cum să înceapă? O va crede?

— În primul rând, sper că eşti de acord că există un număr de fapte concrete, verificabile. Mateo Bartoli – bătut soră cu moartea. Este?

Petras nu comentă şi Spiriduş îşi răspunse singură:

— Este. Fazil ameninţat şi alungat. Este? Şi tot ea: Este. Gabriela.

Aranta, Fazil – cu dureri stomacale. Toţi care au servit ceva din mâna lui Waltraud s-au îmbolnăvit, nu se simt bine. Este o realitate?

Răspunde-mi: este sau nu este?

— Da, se pare că este.

Spiriduş răsuflă uşurată.

— Waltraud a fost băgată la mine în apartament pe motiv că n-are unde stă. Bun, să admitem că atunci când a venit n-avea unde să stea.

Să-ţi povestesc o scenă. Waltraud soseşte, geamantanele i le urcă sus

Fazil şi Bartoli. O întâmplare, poate (N-are nicio importanţă aspectul acesta). Şi-acum, atenţie. Ea îi trimite pe balcon să-i ducă unul din geamantane

(Ah, pe balcon n-am căutat! îi trecu fulgerător prin minte lui

Spiriduş) şi cât ei lipsesc ea scoate din buzunar un pacheţel cu un praf alb şi toarnă în cafelele lor. După asta, şi Fazil şi Bartoli acuză dureri de stomac, chiar dacă Fazil participă la cursa de ieri. Am crezut că sunt nebună. Am vrut să verific, să constat singură dacă mă înşel sau nu mă înşel. Ei bine, am făcut o percheziţie la ea în cameră, cum m-am priceput…

Ştiu că n-a fost cinstit din partea mea… mai ales dacă…

— Şi?

— Şi nimic, fu sinceră Spiriduş. În cameră nu era nimic pentru că pacheţelul şi drajeurile contra „colicilor" erau, de fapt, la ea. I-am pus mâna pe buzunar chiar acum o jumătate de oră… şi le avea pe amândouă, şi pacheţelul şi tubul cu „medicamente". S-a enervat, a început să mă acuze, şi-a pierdut cumpătul, a sărit şi la bătaie. Şi ştii pentru ce? Pentru că se ştia vinovată. O persoană care nu se ştie vinovată n-are de ce să reacţioneze aşa de agresiv.159

Spiriduş respiră adânc.

159 „De fapt, simpatica Spiriduş nu prea are argumente" (Bucluca)

— Şi cu Zeus ce e?

— Cu Zeus? Ei, bine, se înroşi ea puţin, fiind cu E-prea şi cu băieţii lui, lui E-prea i se adresează, la un moment dat, unul dintre băieţi: „Tătucă, hai să-l lăsăm pe atotputernicul în pielea goală"…

Petras reluă înaintarea, meditând la ceea ce auzise.

— I-ai spus cuiva toate astea?

— Bunicii, răspunse prompt Spiriduş. Şi lui Z. Dar Z nu vrea să creadă. El e Toma necredinciosul.

Petras se cufundă cam cincizeci de metri într-o tăcere trupe – netrabilă.

— Ce zici? nu mai putu să rabde Spiriduş.

— Eu zic să renunţ.

— În niciun caz să nu faci asta! îi puse în vedere Spiriduş. Cum poţi să gândeşti atât de… atât de egoist?! Petras, dar asta înseamnă că mă laşi singură! Zău, nu se cade…

CAPITOLUL 21

— Stai, afurisitule, unde fugi?

Verzişor tropoti din picioare pe loc.

Însă Verzulică se pierduse deja, zece paşi mai încolo, înspre statuia lui Zeus, acoperită de tot mai grelele umbre ale amurgului de iunie, îndărătul stadionului de antrenament, alergând de-i scăpărau călcâiele.

Ăştia – de la ce se luaseră?

Z dădu drumul la mâinile lui Helen şi Amoraş, de parcă le-ar fi îndemnat: „Eu mi-am făcut datoria. V-am adus până aici. Acum descurcaţi-vă, graţiilor".

— Dacă ştiam stăteam acasă, îşi trase Helena pe spate pălăria de pai, cu boruri mari, cu care umblase toată ziua.

— Da, măi, oftă şi Amoraş, care aproape că se izbi de Verzişor.

— V-aţi plictisit? Gata, acăsică? îi întâmpină Verzişor, agitat, cu părul în ochi, zgâriat pe bărbie, dând şi el nas în nas cu cei trei ce se întorceau acasă.

— Ce-aveţi, dragă, de împărţit? se răţoi Amoraş.

— Cine se bate, tanti? o privi drept în ochi, cu tupeu, Verzulică.

Ne jucam şi noi.

— Asta-i joacă? Nu vezi că eşti tot zgâriat, sânge, aoleu!?

Maraton 201

— Şi ce-ţi pasă matale?

Lui Amoraş îi sări ţandăra.

— Nu ne daţi voie? ceru socoteală şi Verzişor, întors între timp, cu suficient sarcasm pentru ca Amoraş să înghită în sec, iar de replicat să-i replice în felul următor:

— Ce vrei, mă pulică? Vrei ceva? Vrei tu ceva? Puţină pizdă, ai?

Nebunaticule! Bagă, mă, aici capul la p… şi linge puţin, trage nişte limbi, poate te mai maturizezi şi tu!…

Verzişor roşi cu coşuri cu tot şi se înecă în propriul scuipat.

Toată puterea se scurse din el de parcă ar fi trecut, odată cu aceste cuvinte provocatoare, curentul de înalt voltaj de la reflectoare. Îl apucă tremuratul când Amoraş, cu o mişcare insolentă, se duse drept la el ca o hipnotizatoare şi îi trase treningul jos, apoi îi puse mâna peste chiloţi pe „obiectul muncii".

— Hai, zi, eşti în stare de ceva?

Amoraş începu să-l frece metodic, dar rezultatele fură infructuoase şi imediat îşi strâmbă gura şi o trânti, cum se pricea aşa de bine:

Lăsăm mai bine pe altă dată, puiule, nu-i aşa? Hai, dragă, se adresă celorlalţi doi, nu-i chip să mai stăm cu labagiii ăştia.

Şi, fără alt cuvânt, o luară din loc, Z prinzându-le iarăşi de câte-o mână pe fete, care râdeau să moară („Labagii, ştiu că le-ai ziso".

Helen. „Ăştia trebuie luaţi tare, nişte puţoi", Amoraş) …

În poiana din parcul Armageddon, cei trei dădură, mergând spre cămin peste Waltraud şi cu Mieszko, aşezaţi prin iarbă (Spiriduş tocmai trecuse cu Petras). Se aşezară şi ei, bătând-o pe spate pe Waltraud, iar Helen o ironiză:

— Da' departe ai mai ajuns…

Din vorbă în vorbă, Z mângâie o gleznă a lui Amoraş, care cu capul pe spate râdea. Mieszko o masa pe spate, iar Waltraud, scoasă din joc, se încorda să zărească ceva la vreo sută de metri înspre stadion, o mişcare de oameni. Cine-ar fi putut să fie?

De la un timp, Amoraş, care „ameninţase" în sensul acesta, se ridică în picioare şi-l luă de mână pe Miesko, purtându-l cinci metri mai încolo într-o vâlcică. Acolo se aşeză repede sub el, îi luă penisul într-o mână şi cu cealaltă îi mângâie testiculele:

— Hai, vino, nu te grăbi, şi-şi şi vârî penisul. Mişcările acestea iuţi nu fură prea reuşite cu toate acestea pentru că din cauza excitaţiei exagerate, Mieszko se deşertă aproape imediat. Amoraş simţi cum o umple sperma lui Mieszko, dar din pricina rapidităţii ejaculării nu

202 Dan Grădinaru apucă să intre în orgasm. Lăsându-l să pătrundă complet înăuntru.

Amoraş se apucă să-l mângâie pe fese şi cu limba să-i lingă buzele, aşa că Mieszko rămase excitat şi a doua oară actul sexual se desfăşură mult mai bine. Însă degeaba, cu ochii închişi, coborâtă şi ameţită în hăurile plăcerii, îl tot ruga să nu se grăbească, fiindcă şi al doilea act sexual nu dură nemaipomenit de mult şi abia dacă de două ori o mulţumi Mieszko pe Amoraş. După aceea, Mieszko se sculă şi-şi şterse mâinile de iarbă. 160

— Vrei să-mi dai binoclul şi mie? solicită Waltraud.

Z îi punea mâna acum pe un picior de-al lui Helen şi Helen, râzând, nu protestă. Nu era atent, era înfierbântat! N-auzi (îl bătu ea pe umăr)?

— Cum?

— Dă-mi şi mie binoclul.

Z îşi scoase de la gât binoclul şi i-l întinse lui Waltraud, care-l înşfăcă imediat şi-l fixă în direcţia care-o interesa. Acolo, printre boscheţi, se vedeau cinci siluete…

— Încă una mică, una mică de tot, pentru mine.

— Nu mai pot, zău că nu mai pot, îl împinse în lături cu mâinile Fazil.

— A, nu-i frumos să ne loveşti.

— Nu mai pot. Simţul datoriei mă împiedică. Ideea era limpede, însă Fazil vorbea cu limba împleticită în gură.

— Ultima…

— Zău că…

— Cu asta e gata.

— Ei, dacă e ultima, să fie atunci ultima.

Cel gras aduse un pahar mare de 250 gr. de rachiu. Fazil dădu drumul la un cântec.

— Şi cum e când se moare pe la voi?

— Aaa, când se moare pe la noi se pleacă cu calul, nu cu maşina voastră neagră de securişti împuţiţi!

— Ce-ai zis, băi nespălatule?

— Lasă-l în pace, nu vezi că-i beat?

— Nu sunt beat. Sau sunt beat, fiindcă m-aţi îmbătat voi.

160 „Autorul vrea să sugereze că Papa polonez a încălecat Vaticanul

(Roma)?" (Doru Mareş)

Maraton 203

— Şi eşti supărat pentru asta? ricană Moşneguţ, care bea direct din sticlă, duşcă după duşcă.

— Eu? De ce? Voi sunteţi prietenii mei.

— Prietenii tăi? făcu cu ochiul Moşneguţ celorlalţi. Ai vrea tu să

fim prietenii tăi (ăsta era semnalul).

— Cum…

Dar Fazil nu mai încheie ce avea de spus, fiindcă drept în moalele capului îl lovi atunci cu un pietroi slabul.

Ceilalţi se năpustiră şi ei cu toţii.

— Tuş dumnezeii mă-tii de damblagiu, mai spuse Moşneguţ, proiectând un şpiţ eficace în ţeasta cu ochii daţi peste cap ai lui Fazil…

— Pe când, Fazil horcăia pe jos, Moşneguţ scoase briceagul şi apucându-l de păr pe Fazil, cu o mişcare expertă, îi tăie carotida. Sângele ţâşni ca dintr-o arteziană.

Se îndepărtară repede…

— Uite binoclul, zise Waltraud.

Z îşi pusese din nou mâna pe piciorul lui Amoraş, acum îi mă – sura lui Helen pulpele de parcă mâinile lui ar fi fost un şubler.

Nu mai stătură mult…

Altfel, acasă era mult antren.

Cei rămaşi la cămin nu ieşiseră la carnaval ş-acum marato niştii, geloşi pe carnavalul cel mare, îşi improvizau propriul carnaval mai mititel…

În faţa căminului se adunaseră mai toţi (dintre cei de la început, poate doar… da-da… doar Sean perseverase în izolare şi refuz de a fi alături de ceilalţi; mai erau câteva absente, dar acestea erau previzibile, într-un fel): cântau pe grupuri, la „concurenţă", faptul acesta indicând că au trecut la un stadiu nou al petrecerii „dacă fusese şi altul, mai înainte", Amoraş lui Helen).

Z ezită înainte de a se alătura vreunui grup. Se amuza să treacă de la unul la altul, ca când ar fi făcut parte dintr-un juriu însărcinat să-i premieze pe cei mai veseli…

Waltraud („Când a plecat de la ring n-ai fi pus prinsoare, nu-i aşa?" Helen lui Amoraş) cânta şi ea, cu o expresie de „satisfacţie vizibilă" pe chip (Amoraş lui Helen) şi cu o voce răguşită „kolossală", împreună cu antrenorii ei: „Toate lucrurile au un capăt numai câr naţii au două". Bătea şi din palme, în picioare, iar ceilalţi o acompaniau, la vocea a doua, plesnind din palme tactul impus. Unul din antrenori

 se amestecă la sfârşit, stârnind

amuzamentul lui Z: „Dar banda lui

Mobius câte capete are?”

La E-prea – hărmălaie ca la iarmaroc. Cântece (nelipsitul „Iablo – ciko”), dansuri (înfocata Ceciotkă), cu mâna la ceafă, pe vine, azvârlind picioarele când într-o parte, când în alta, pretinzând un efort fizic deosebit, cuplete, solouri, etc. Gavno se jeluia numai pete de vărsat şi glas de bas: „Grădină, grădină, draga mea grădină”. La cuvintele din strofa a treia, care începeau cu „Ieri ai fost înflorită, mâine vei fi ofilită”, ofta din rărunchi şi relua îngândurat: „Mâine vei fi ofilită” (ahul era pur şi simplu irezistibil, sfărâmând orice inimă împietrită). Apoi adăuga pe sub sprâncenele dese, hâtru: „Ca să v-o spun p-a dreaptă…

n-aş vrea să mă trec aşa, degrab ” şi făcea cu ochiul la ceilalţi trei amici nedespărţiţi aflaţi la volan şi pe bancheta din spate a maşinii lor negre maraca „Coronvoron” (el stătea în faţă, cu fundul pe botul maşinii, în braţe cu un hârb de armonică şi în picioare cu o pereche de gumari (!))

Amalia, Cecilia, Juana (minus Aranta, în pat, „fireşte”, ar fi comentat

Spiriduş, bănuitoarea), împreună cu surorile Gunhild alcă tu – iau un alt grup, care-i dădea cu tifla preşedintelui comitetului olimpic.

Scandau, imposibil să-ţi dai seama de ce: „Hundert Literaten/Vaterland verraten! /Hundert Profesoren/ Vaterland verloren” (aluzie la chipul multiplicat de la muzeu?). Un grup de muncitori din Nord băteau tablele de zor în loc să tencuiască zidurile neterminate şi cântau:

„Măi, ce dor îmi e de tine/ Măi salamule cu pâine”.

Jeanne se machiase în Colombină tristă şi, cu sprijinul dulăului

Chateaubriand, juca o pantomimă în care era vorba de o poveste de dragoste cu un bogătaş fluşturatic (ăsta era Z!), care are o mulţime de iubite („E Z, e Z!”, Helen), cu care face cunoştinţă cu multă uşurinţă şi de care se desparte cu tot atâta uşurinţă („V-am zis eu. E clar”.

Helen). Chateaubriand executa un opt în jurul ei şi-al unui cilindru răsturnat, pe fundul căruia se puteau azvârli niscaiva bănuţi. În pantaloni nu i se mai observau picioarele groase… Oricum, numărul

oferea o vizibilă pată de culoare, prin contrast (lirismul!), cu celelalte numere, mai mult zgomotoase.

Z aplaudă şi el, felicitând-o pe interpretă pentru originalitatea şi frumuseţea interpretării. Nu şi-ar fi putut închipui că Jeanne ascunde, afară de sport, atâtea talente.

— Ce părere ai? dori să afle Z opinia Lindei, căreia i s-ar fi potri – vit foarte bine porecla de „huhurezul singuratic" (aşa-i zicea Spiriduş)

şi de care se ciocni, tot notând şi neglijând pe unde calcă.

Maraton 205

În loc de orice răspuns, Linda scoase din poşetuţa albă o mone – dă bine lustruită de bronz şi, aplecându-se, o depuse în jobenul de la picioarele ei, încălţate într-o pereche de pantofi cui din piele de şarpe, invidiaţi de toate fetele.

— Bravo, Jeannette, o felicită şi Linda cea înnebunită după funde.

Z o solicită cu vioiciune, punându-i o mână pe umăr:

— Care ţi s-a părut mai reuşit?

Cântărind-o pe Jeanne, care devenise atentă, Linda îl arătă cu degetul pe Chateaubriand.

Z aprobă mulţumit din cap, închizându-şi carneţelul şi privind în lături la Helena, care-şi găsise însoţitori pe Cecilia şi, apărut şi ăsta cine mai ştie de unde, tenacele odofor.

— Daţi note şi voi? li se adresă el voios.

Se adunară, râzând, chiar în dreptul băncuţei pe care stăteau Petras şi Spiriduş, abordând tema inconştienţei cu care tratau mai toţi proba de mâine.

— Şi nu ţi-am spus, vai ce proastă sunt, îşi ridică Spiriduş vocea (furându-l de câteva ori cu privirea pe Z, care explica, şi tot explica), cum de-am uitat? un lucru senzaţional. Imaginează-ţi că, m-ai văzut, sper, sigur că m-ai văzut, că preşedintele comitetului olimpic m-a invitat la dans ca să-mi spună, la sfârşit, hodoronc-tronc, că Bartoli a fost bătut de forţele de ordine din cauza unei confuzii. Dar unde e

Bartoli, e la el în cameră?

— Părerile sunt împărţite. Unii zic că e la spital şi alţii zic că e la

morgă.

La morgă?

— Cam aşa ceva.

Spiriduş strânse umerii, neputincioasă.

— Atunci de ce-o fi dansat preşedintele cu mine?

— A vrut să ştii că el ştie, raţională Petras. Aici se ascund câteva noduri rău încâlcite. Cine-o să le descâlcească până la urmă?

— Poate Z, dădu din mână a lehamite Spiriduş, face el un reportaj şi le descâlceşte pe toate.

— Ce? anunţă Z faptul că-şi auzise numele rostit de Spiriduş.

— Lasă-ne, îl alungă Spiriduş, arătându-i cu degetul pe giumbuş – lu' cari. Aceştia ieşiseră din maşină şi cântau pe patru voci, cu fluieră –turi, „Vrut-au, vrut-au să ne bată" (ce era al lor era şi pace) şi imediat, din gură:

206 Dan Grădinaru

Pe potecă ori pe şleaul mare

Noi pe-acelaşi drum am apucat

(Spiriduş strâmbă din nas: „Mai degrabă pe potecă")

Du-ne cu maşina, frăţioare.

De cu zori şi până-n scăpătat.

— O să ameţiţi, băieţi! le strigă Spiriduş. O să ameţiţi de-atâta plimbat!

Ce le mai venise? Hai-hui, în lipsa armonicii, pusese labele pe o mâţă tărcată şi-o tot întindea şi-o strângea ghemotoc. Ăsta era Haihui.

Ce să schimbi la el? Venea ea plata Domnului – şi… lasă-l în pace!

— Mă gândesc că ar trebui să mai adunăm câţiva de partea noastră, ce zici? N-ai încredere în nimeni care ar putea să… afle… că avem de-a face cu un scenariu premeditat?

— În cine să te încrezi? zise Spiriduş, jucându-se cu coada.

— Eu ştiu? Mă gândesc că, totuşi, ai avut pe cineva în vedere în afară de Z, care, mă rog, nu este un participant direct. Numai noi, noi cei care… mă înţelegi, nu?

— Sigur, confirmă Spiriduş, pe de o parte surprinsă de întrebare (într-adevăr, la cine se gândise ea să facă vreodată confidenţe

dintre maratonişti?) şi, pe de altă parte, curioasă să afle la cine se gândea Petras că ar merita să fie un confident adecvat, doar nu întreba numai aşa, să piardă timpul.

Petras aştepta.

— Pe Amoraş cred că am putea s-o… şovăi Spiriduş, amintindu-şi, sub presiunea discuţiei, că-i trecuse prin cap, în vreo două rânduri, să i se destăinuie.

— Şi?

— N-am îndrăznit, mărturisi Spiriduş, lăsându-şi coada în pace.

— De Helen, ce spui?…

Dacă i-ar fi tras cineva atunci, pe loc, două perechi de palme.

Spiriduş n-ar fi fost mai decepţionată. Deci, asta era. Invitaţie la dans, acord, chipurile, în privinţa unor bănuieli mai mult sau mai puţin întemeiatetotul era o înscenare menită să acopere… N-o înşelase nasul nici pe ea, nici pe fete. Pentru Helen erau destinate toate aceste manevre puerile! Nu, dar era pur şi simplu ridicol!

— Ce să spun? se feri Spiriduş să-şi arate adevăratele sentimente care o încercau, da… fireşte… de ce nu?

— Eu cred c-ar trebui să vorbim şi cu ea.

Maraton 207

— Zici să mă duc s-o trag de mânecă de unde e acum (era cu odo forul în continuare râzând, zâmbata! cu gura până la urechi), să vină încoace, rosti cu suficientă batjocură Spiriduş, însă Petras, din orbire, nu pricepu nimic.

— Ar fi o idee. Ştii vorba: „Unde-i unul…”

— Numai că acum vezi şi tu. Lasă, mai pe seară, când…

Era clar. Nu avea să facă nimic. Nu avea să se închege nimic împotriva perturbatorilor concursului, împotriva acelora care, practic, voiau să lase, la capătul cursei, aceeaşi ierarhie. Petras nu era decât o amară decepţie.

În acel moment, Z, înălţând o sprânceană a mirare că-i vede (îi văzuse!) pe bancă (pentru ce? era ceva ilegal?) intră în vorbă cu ei:

— Hei, v-aţi făcut bagajele? îi învălui el într-un zâmbet galeş.

— Eu mi l-am făcut, mormăi Petras, observând că Spiriduş nu zice nimic.

— Şi tu? zâmbi Z.

— Domnul-care-nu-crede-nimic doreşte să-şi îmbogăţească reportajul?

deschise gura, acră, Spiriduş.

Z râse cu sinceritate.

— Se poate? şi, fără să aştepte vreo invitaţie, se înghesui de partea cealaltă a lui Spiriduş şi-şi puse picior peste picior. E mult mai răcoare decât când am venit.

Petras îşi aruncă ochii pe deasupra şi spuse:

— Cred c-o să plouă.

— O să plouă precis, spuse şi Spiriduş. O doare piciorul pe buni a mea.

Z râse iarăşi, cu poftă.

— Nu vă uitaţi la Waltraud, prefaceţi-vă că aveţi alte treburi, şopti printre dinţi Spiriduş. Waltraud mă toarnă chiar acum la cei trei

(Spiriduş o surprinse pe Waltraud şopocăind cu Verzişor, Verzulică şi Verzilă şi arătând-o cu bărbia, fără jenă, pe ea. Ce mai puneau la cale orătăniile astea?)

— Las-o pe Waltraud. Mai bine află că am primit şi eu noaptea trecută un bileţel cu fel de fel de ameninţări, zise Z ca într-o doară.

Lui Spiriduş îi tresări iar inima în piept.

— Ei, cum aşa? deveni curios Petras.

— Şi ce scria? C-o să te bată? se interesă cu ironie Spiriduş.

— Cam aşa ceva.

— Deocamdată nu se vede nimic, constată ea, cu o sticlire rece în ochi şi fără să-i slăbească pe cei ce nu păreau să-i dorească binele

(încetaseră cu şopocăiala şi se despărţiseră).

— Vorbesc serios, se apără Z. Mi se promite o scărmăneală în regulă dacă nu fac un lucru anume.

— Şi care este acel lucru? îşi întoarse Petras capul nu după Helen, care râdea de o nouă odă a odoforului, ci, spre surpriza lui Spiriduş, spre Cecilia. O lua şi Petras pe urmele lui Z?

— Ei, consideră Z fără mare importanţă „acel lucru", să zic mai multe despre unii, mai puţine despre alţii. Nu ştii cum e cu reclama?

Lui Spiriduş, toată această mărturisire i se păru îndoielnică.

— Ascultă, Z, îl încolţi ea, tu care-ar trebui să ştii multe, ştii din ce cauză l-au bătut pe Mateo Bartoli?

— Furt, mi s-a spus.

— Ai vorbit cu Mateo?

— N-am vorbit, dar…

— Uite, a vorbit Petras, minţi cu nerușinare Spiriduş, şi zicea că l-au bătut băieţii lui E-prea.

— Daa? lungi Z da-ul, prefăcându-se că umblă după ceva anume prin buzunare.

— Însă acum n-o să mai poţi obţine o confirmare din partea lui Mateo, pentru că e la morgă!

Z rămase fără replică.

Spre deosebire de Spiriduş, lui Petras i se păru deosebit de inte – restantă afirmaţia lui Z şi, trecând peste cuvintele necontrolate şi într-un fel iatrogene ale lui Spiriduş (nu i se părea potrivit s-o dea de gol în faţa lui Z), vru să reia subiectul, strecurând întrebarea:

— Nu bănuieşti cine ţi-ar fi putut trimite biletul de care vorbeşti? dar se vede treaba că Spiriduş monopolizase dialogul:

— Şi de ce Fazil nu este acum aiciar putea Domnul-care-nucredenimic să ne informeze?

— Presupun că doarme. Dacă, din cauza muzicii, desigur, poate.

— Dar Gabriela şi Aranta?

— A patra putere este neputincioasă, ridică braţele în sus Z, în semn că se predă (ce parfum folosea Z de mirosea aşa de bine?).

— Să-ţi spun eu: toţi trei stau în pat şi se perpelesc din cauza durerilor de burtă.

— Înseamnă că pastilele lui Waltraud nu şi-au făcut efectul.

— Tocmai asta e! ţipă Spiriduş, încât Jeanne îşi încetă pantomima şi-şi luă cilindrul la subţioară.

Z răsuflă zgomotos şi ostentativ.

— Uite, el, îl arătă Spiriduş pe Petras, care, de violenţa neaşteptată a tonului, îşi băgă capul în gât, el crede!

Z nu păru impresionat şi zâmbi:

— Şi eu cred.

— Tu, tu eşti un ateu! ţipă încă o dată Spiriduş.

— O, ateu, zâmbi şi mai larg Z cu acelaşi calm imperturbabil.

Hai-hui, Hopa şi Gavno începuseră un alt joc, un joc stupid: se scuipau între ei. Ce puteai să mai zici? Fie şi aşa, Domnul cu voi, scârboşilor!

Spiriduş se făcu vânătă la faţă de nervi.

Nu, nu avea nicio putere, nu cunoştea niciun tertip ca să iz – butească să i se vâre pe sub piele lui Z şi să-i fisureze impermeabilitatea totală.

— Asta eşti, un ateu, scrâşni Spiriduş de ciudă şi bătu cu piciorul în pământ, ca un cal nărăvaş.

Z zâmbi şi de data aceasta, cu un zâmbet mai îngândurat parcă.

Petras plescăi dezarmat (păcat că nu putea afla mai multe despre biletul de ameninţare).

Pe Z îl scoase din încurcătură apariţia, ca o stafie, a Mirianei.

Venea de la teatru şi încă nu apucase să destăinuie nimănui impresiile, aşa că-şi descărcă coşul în faţa lor:

— Ce păcat că n-aţi fost la teatru! Aţi făcut foarte rău! Maria: „Iată locul care ne îmbie să ne culcăm. Priveşte-mi patul împodobit cu frumoase perne. Aşază-te. Îţi voi scoate eu cizmele, scutindu-te de osteneală! Abraham: „Mai întâi zăvorăşte uşa pentru ca nimeni să nu pătrundă aici". Maria: „O, n-avea grijă, nu vine nimeni!" Maria: „Ce bine-ar fi fost să mor acum doi ani, să nu ajung niciodată la o astfel de viaţă". Minunat. „Christos paschen" la fel. Pe Maria o frământa gândul sinuciderii. Copilul! Copilul meu!

Petras şi Z schimbară priviri semnificative între ei („E nebună sau ce-i cu ea?").

„Quem queritis?" Jesum Nazarenum!" Ochii i se umplură de lacrimi.

Se lăsă o stânjeneală apăsătoare.

Undeva, pe lângă muzeu, bătu un clopot.

Bătaia clopotului le aminti tuturor că-i mai despart puţine ore de start… Între timp, unul câte unul urcaseră în cămin. Măcar câteva

ore de odihnă să mai apuce…

— Mergem să ne culcăm, gata, se sculă în picioare Z. Departe vuia zgomotos carnavalul.

Dar ce era? Ce se întâmplase cu clopotul?

— Voi nu vedeţi? Clopotul ăsta bate a mort, zise Spiriduş.

Într-adevăr, clopotul bătea stins, abia pâlpâind, ca o luminiţă într-un muc de lumânare, sfârâind, în timp ce, pleosc, tocmai atunci, răsună o palmă teribilă a lui Waltraud pe obrazul negustorului fără noroc Mieszkocâte nu vede omul în viaţă!

CAPITOLUL 22

Buni se aşezase în bergeră, lângă geam, spre a o veghea pe Spiri – duş, ghemuită pe-o parte, cu genunchii la gură, pe masa din bucătărie, pe-o pătură de lână tăbăcită şi răstăbăcită şi nişte hăinu te îndesate în formă de pernă. Fireşte că nu încăpea, dar în bergeră se încăpăţânase să nu stea. Musafirii nepoftiţi îşi făcuseră de cap şi le alungaseră din camera de trecere. Rugăminţi, ceartă, lacrimi. I nutil. Taci, şi rabdă!

Nu li se putea ţine piept şi, apoi, la ce bun şi reclamaţiile cu câteva ceasuri înainte de plecare? Şi dacă o făceau – la cine să se plângă? Lucrul cel mai greu din lume este, se ştie, să demonstrezi că albul e alb şi negrul-negru. Şi, de altfel, totul avea să se sfârşească repede: apartamentul în care locuiseră trei nopţi şi care fusese completat cu încă două serii de chiriaşi avea să devină disponibil; orice reclamaţie îşi pierdea obiectul.

Aşadar, fie! Vai de cei învinşi! Totuşi, bine că nu s-au ales cu vreun os rupt, ori cu altă pagubă; şi, gândindu-se că Spiriduş trebuie să se odihnească cât de cât înaintea unei alergări atât de grele şi mai şi trebuie să fie cât de cât şi cu sufletul liniştit, buni preferase să le propună chiar ea celor trei o soluţie de compromis pentru rezolvarea diferendului, căci aceştia le-ar fi vrut pur şi simplu în stradă, atât erau de porniţi contra lor.

Luaţi pe neaşteptate, Verzilă, Verzişor şi Verzulică cedaseră.

Acum sforăiau dincolo „ca nişte porci”, medita Spiriduş, cu faţa la perete, prefăcându-se că doarme, cu ochii închişi, însă cu inima zvâcnindu-i în furca pieptului fără îndurare. Dorinţa şi nevoia de a

dormi

se ciocneau cu furia îndârjită şi neputincioasă. „Bine, dai cu piciorul, dai cu pumnul, te sufoci de ciudă şi n-ai câştigat nimic, tot tu eşti în pierdere şi tot ei sunt în câştig şi-o să se bucure…", încercase s-o consoleze, cu înţelepciune şi obrajii încinşi şi ea, buni, însă ce înţelepciune este asta care-ţi prăjeşte inima? Pe de altă parte, firește, avea dreptate.

Cum să alergi cu jalba în miez de noapte. Waltraud auzise tot şi nu mişcase un deget, fiindcă ea însăşi învârtise ghemul. Să ieşi pe coridor şi să strigi? strigăt în pustiu. Poate că ar fi scos câţiva capul pe uşă.

Mare lucru. Te-ar fi luat peste picior că, în definitiv, ei sunt mai mulţi şi, deci, au şi ei dreptatea lor ori, admiţând că s-ar fi găsit niscaiva bine – voitori ca să le ţină partea, n-ar mai fi dormit nimeni, ar fi ieşit un scandal şi mai mare, Waltraud s-ar fi amestecat şi ea contra lor. Cei trei neruşinaţi, băuţi cum erau, păreau capabili de orice murdărie. Or asta probabil şi urmărea Waltraud. Aşa, dacă nu s-au plâns („soluţia".

defetistă, pasivă a bunicii), poate că fierbe şi ea, măcar un pic, de necaz. Ei, buni, buni… suspină Spiriduş în gând. Sau nu fierbe deloc, pentru o femeie ca ea, fără suflet, nu există cuvântul „remuşcare".

Din ochii mari şi luminoşi, îi ţâşniră două lacrimi iuţi şi fierbinţi ca două picături de cositor. Plânse aşa, uşurându-se, un timp, strân – gând din dinţi, până ce-şi simţi tâmpla şi palmele de sub cap ude leoarcă. Când nasul i se înfundă, deschise gura şi încetă, de frică să nu se dea de gol, şi cu plânsul. Îşi scoase cu mare băgare de seamă o mână de sub cap şi-şi stoarse nasul cu precauţie, apăsând când pe-o nară, când pe cealaltă. Tare amară mai era şi viaţa asta! Să nu te creadă nimeni, toată lumea să-şi râdă de… Niciun strop de fericire, numai necazuri. Cu adevărat o Vale a Plângerii în care nu există niciun om bun, cu toţii erau răi şi egoişti… Şi naivi, adăugă Spiriduş. Da, da, şi încă cât!…

Gândul o porni să alerge, s-o ia la picior, aşa la întâmplare, razna, de la unul la altul dintre duşmanii dreptăţii…

Waltraud… Pe Waltraud, cea cu nas acvilin, războinic, o mâna dorinţa arzătoare de a vârî zâzanie şi de a îndepărta cât mai mulţi adversari potenţiali. Voia să fie sigură că va fi prima şi, probabil, dacă ar fi putut, i-ar fi înlăturat pe toţi. Ce-avea cu ea? Pentru ce îi pusese pe cei trei s-o dea afară? Firește, nu numai din răzbunare, nu numai fiindcă îi mirosise intenţiile necurate, dar şi pentru că, dorind să nu aibă rivali, voia s-o înlăture şi pe ea! (aici Spiriduş se aprinse de o mânie dreaptă şi lacrimile îi secară pe obraji) Victimele ei erau de fapt

212 Dan Grădinaru cinci persoane (din câte îşi putuse da seama), asta ca să n-o pună la socoteală şi pe Miriana, care, nu-i aşa, nu i-ar fi trecut pe dinainte nici în ruptul capului. În comparaţie cu Miriana era însă de o mie de ori mai şireată şi mai diplomată. Când era cu Miriana îi cânta în strună acesteia, când era cu celelalte lăsa deoparte principiile creştine pentru puritatea cărora chipurile milita cu intransigenţă. Căţea!

Grupul giumbuşlucarilor, care purta nu numai pantaloni şi surtuce din materiale groase, dar gros le era şi obrazul, acţiona, în înţe – legere tacită cu Waltraud, urmărind aceleaşi ţeluri, cu altfel de mij loa ce, mai primitive şi mai violente, ţintind la integritatea fizică a presupuşilor concurenţi. Nu ştia, n-avea de unde să ştie totul, mai mult intuia, însă Bartoli precis fusese bătut soră cu moartea chiar de cei patru nemernici. Chiar şi pe ea, ieri, la prânz, fusese cât pe-aici s-o lovească cu maşina lor, deşi orice maşină din lume nu circulă pe lângă bordură, ci, aici, în satul olimpic, pe mijlocul străzii. Sărise în şanţ în ultima secundă! Doar cu două-trei ceasuri în urmă, se încăieraseră cu alde Verzilă, Verzişor şi Verzulică, învineţindu-i. Totul pornise de la obişnuita obrăznicie a acestora de a da sfaturi, ca ultimi veniţi, tuturor. Fuseseră „omologaţi” şi acum se comportau de parcă îi puteau trage de ureche pe toţi. E-prea se iritase la un moment dat şi-şi pusese zăvozii să le sară în gât. Îi scărmănaseră puţin pe imberbii năvălitori, care, după aceea, se luaseră la harţă între ei, ba Verzilă îl şi bătuse, ajutat de Vezi şor, pe Verzulică. Pleavă şi gunoi!…

Billy, în stil ipocrit şi perfid, făcea ca şi Waltraud mare caz de civilitatea lui, de regulile, codul manierelor elegante, se înconjurase cu un adevărat zid alcătuit din morgă, individualism exacerbat şi dispreţ

faţă de cei ce nu acceptau arsenalul lui de cutume în relaţiile interpersonale şi, în realitatea, rămânea acelaşi bădăran ca E-prea. Un bădăran civilizat! surâse cu amărăciune Spiriduş în întuneric…

Jumătate în lumea viselor, jumătate în lumea reală, sosind cu gândul şi în preajma preşedintelui comitetului olimpic şi dându-i târcoale şi-n faţa gardului şi pe după gard, Spiriduş avu aşa, dintr-odată, o revelaţie. Ia stai, stai puţin! S-ar putea ca nici organizatorii să nu fie străini de toate afacerile murdare petrecute în tabăra maratoniştilor.

Că se înţeleseră sau nu cu Waltraud, cu E-prea sau că acţionaseră după capul lor, asta nu era foarte important. Totuşi, cine îl anunţase pe prezident de unele lucruri? Cineva, unul sau mai mulţi, era spionul prezidentului!… După aceea: de ce minţise Ce-o, acuzându-l pe Bartoli

Maraton 213

de furt, răspândind acest zvon trivial? Cine îl bătuse pe Bartoli? Ce rol avea odoforul în toate matrapazlâcurile astea? Era omul preşedintelui sau doar un fluturaş al lui Helen? Erau foarte multe necunoscute la mijloc… Cine ştie… Oricum, preşedintele făgăduise în discursul de la deschiderea jocurilor câte-n lună şi în soare, „cei mai buni să câştige”, etc. Şi pe urmă măsluise analizele, ducându-se la doctorul

Popo şi exercitând, după toate probabilităţile, presiuni asupra acestuia pentru ca doctorul să dea alte rezultate la analize. Voia să salveze prestigiul jocurilor? Se acoperea pe el sau îi acoperea pe Waltraud şi pe E-prea? Aici se încurca. Dar dacă prezidentul n-avea nicio vină? Era simpatic în felul lui… Nu! Era vinovat sută la sută, el era capul răutăţilor!

Spiriduş simţi că oboseşte din ce în ce mai tare şi cu toate că pleoapele îi erau de plumb, starea de nervozitate din suflet nu-i dădea încă pace să se scufunde în somnul binefăcător.

Gândul îi mai rătăci o vreme tot mai subţire, tot mai ameţit, de la o figură la alta şi de la un grup la altul. Aici îi făceau cu mâna surorile

Gunhild, acolo se încrunta Fazil, arătându-şi dinţii sănătoşi şi pu – ternici, cu smalţul alb şi strălucitor, şi braţul stâng cu mâneca

suflecată, scoţând la iveală o seringă cu acul bine înfipt în muşchi…

…Deşi… cine mai ştie? poate că ea? Spiriduş, tocmai ea era cea egoistă şi cea rea, oricât ar fi părut de deplasată această supoziţie…

deplasată, de bună seamă, pentru că era vorba chiar despre ea şi nu putea fi, în acelaşi timp, şi judecător imparţial şi împricinat… s-ar fi putut, cum să nu se poată? ca mai potrivit să-i fie rolul de împricinată decât acela de procuror… Da, în fine, cea care… o fi avut şi ea partea ei de vină. Poate că, aşa cum credea Z, totul nu era decât o închipuire, nimic altceva decât dejecţia fanteziei ei copilăreşti, nematurizate, căci, asta trebuia s-o recunoască fără fasoane, nu exista absolut nicio probă pe baza căreia cineva să poată fi incriminat convingător, iar un cap de poliţist ar fi putut lega lucrurile între ele, conferindu-le o cu totul altă coerenţă decât le conferise, cu interpretările şi deducţiile personale, ea… Şi, cu toate acestea, în fundul fiinţei ei, acolo unde domneşte un cer negru, lipsit de stele, sub care gândurile mişună ca nişte şerpi orbi, nu, nu se înşelase!

Ei, şi de bună seamă, până în cele din urmă, gândul lui Spiri duş poposi, umblând hai-hui de ici până colo şi de colo până ici, unde trebuia el de mult să poposească, poposi el la Z…

214 Dan Grădinaru

Ce-o fi făcând Z la ora aceea? Fireşte, mai mult ca sigur, dormea.

Dacă ar fi putut, folosindu-se de vreo vrajă, să pătrundă cumva în visul lui… Oare n-au şi visele o poartă a lor, cum au casele, să intri, să dai bună ziua, ştergându-şi pantofii pe ştergătorul din faţa uşii, descălţându-te, păşind în ciorapi, în vârful picioarelor? Sau poate că aveau, însă cheia de la uşa lor, cheia de la uşa viselor lui Z n-o avea. O

ţinea… cine oare ţinea cheia de la uşa casei viselor lui Z?

Şi-l închipuia cu capul aşezat pe perna mare (cum în fiecare cameră era câte una), dormind nu aşezat la orizontală, ci cu capul sus, rezemat de ea, ca un om bătrân şi bolnav de la ţară, care e corcolit de toţi. Bolnav, fireşte, de surzenie. Urechile mari, de elefant, îi erau înfundate cu uriaşe dopuri de ceară. Spiriduş se trezi în mâini cu două andrele uriaşe pe care le putea manevra în aşa fel încât să le poată răsuci în dopurile de ceară… Aşa ar fi trebuit, aşa… să le înfigă până la timpanele sclerozate, până la… creierul nesimţitor.

Din lumea speculaţiilor nocturn-infantile şi a fanteziei inconsistente.

Spiriduş coborî pe-o clipă în lumea picioarelor înfipte în pământ. Pe neaşteptate i se făcu frică. O sonerie sună brusc, metalic, neiertător. Dacă cel însărcinat de organizatori să bată la uşi pentru a-i trezi pe concurenţi, n-o va face, din diferite motive şi, adormind de tot, va pierde startul?

Spiriduş ciuli urechea, ridicând şi capul de pe „pernă". Tăcerea intensă, a nopţii, era zgâriată de murmurul mai temperat al carnava –lului fericiţilor.

— Dormi? întrebă în şoaptă Spiriduş, vrând să verifice dacă buni a adormit.

— Taci şi culcă-te, îi răspunse aproape imediat bunica şi Spiriduş răsuflă uşurată.

— Auzi…?

— Ce?

— Vreau să te întreb ceva dacă n-ai adormit.

— Ce să mă întrebi?

— Buni, tu crezi c-am să termin cursa?

— De ce să n-o termini? Hai, ţi-am spus să nu te mai frământi şi să dormi.

— Eu ştiu? Se pot întâmpla atâtea lucruri.

— Ce să se întâmple? N-o să se întâmple nimic. Hai, stai cinci minute cu ochii închişi, şi-ai să vezi cum ai să adormi. Nu te mai

frământa. Şi, intuindu-i parcă gândul, buni mai zise: N-o să scapi cursa. O să te trezesc eu la timp.

— Bine, spuse Spiriduş şi continuă în gând: „Ce uşor îi e ei să vorbească", închizând la loc pleoapele, pe care le simţi teribil de grele şi usturând-o.

Apoi adormi de-a binelea şi-n vis Z apăru călare pe-o coadă de cometă, zâmbind imperturbabil, indiferent, ca un faraon egiptean. Ea îl trăgea de păr (părul lui Z fiind un fel de ham) şi el, zâmbind mereu, înainta cu cometă cu tot cu viteza pe care o are lumina, dar căreia ei nu i se părea cine ştie ce…

După un timp, simţind-o c-a adormit, înregistrându-i respira –ţia regulată, bunica se ridică din bergeră, scuturându-se din aţi peală.

În faţa candelei şi a unei iconiţe cu Fecioara, îşi făcu mai multe cruci cu mâinile ei slăbănoage, îngenunchind şi iar ridicându-se în picioare.

— Doamne-ajută, repetă ea de mai multe ori.

Nu trebuia să adoarmă şi de altfel nici nu putea. Se aprinsese şi din cauza celor trei, prea obraznici, şi din cauza lui Waltraud, cu care mai înainte de cei trei avusese o discuţie, în care aceasta îi reproşa fel de fel de nimicuri, inclusiv faptul că i-ar fi lăsat pe cei trei înăuntru.

„Oameni fără ruşine, fără Dumnezeu".

Însă nu se ruga pentru pedepsirea lor, ci, plină de milă, pentru sănătatea şi succesul lui Spiriduş, furând cu urechea să nu se trezească, să mai doarmă puţin, să reziste la întrecerea de mâine.

Simţea o amărăciune până la lacrimi când se gândea că chiar şi acum, cu numai câteva ceasuri înainte de întrecere, Spiriduş plânsese pe măsuţa din bucătărie, silindu-se să n-o audă ea. Dar cum Doamne să n-o audă?

Ochii i se împăienjeniră de lacrimi şi, ştergându-şi obrajii scofâlciţi cu dosul palmelor mici, zbârcite, continuă să se roage şi pentru liniştea sufletului chinuit al fetei.

Încet-încet, toate se potoliră. Suflul regulat al lui Spiriduş se strecură şi-n sufletul ei, ca un balsam adevărat, dându-i nădejdea aşteptată.

„Ajută, Doamne".

Îşi mai făcu o cruce adâncă de tot şi se aşeză la loc în bergeră, punându-se pe moţăit. Se trezea şi iar aţipea, şi aţipea ca să se trezească, cu capul căzându-i pe piept… Şi-aşa orele, puţine la număr, care veniră…

Chiar înainte de revărsatul de zori, se auzi o bufnitură puternică.

Geamurile zăngăniră şi zidurile tremurară.

Doamne, ce s-o mai fi întâmplat? Buni sări de la locul ei şi deschise fereastra, chiorându-se o bucată de vreme de întuneric. Ici-colo apăreau lumini. Se auzeau glasuri speriate, oameni foindu-se.

Fusese un cutremur scurt şi violent.

— Ce s-a întâmplat? întrebă buni, aplecându-se pe geamul bucătăriei, când zări primul trecător cu o lumânare în mână.

— Cutremur, îi răspunse acesta, confirmându-i prima impresie.

Apoi răsună o altă voce, subţire şi vibrantă:

— Cutremur, prieteni! Grecia e zonă seismică!

— Ce s-a întâmplat? se trezi şi Spiriduş.

— E cutremur, zise buni, întorcând capul.

— Ce cutremur? întrebă Spiriduş, ridicându-se într-un cot, cu ochii cârpiţi, buimăcită.

— Nu te îngrijora, culcă-te la loc.

Dar Spiriduş n-o ascultă (amorţise de altfel) şi, silindu-se să-şi înfrângă buimăceala, se dădu jos de pe masă şi, clătinându-se, veni alături de ea şi se lipi înfrigurată.

Lumea se aduna în faţa căminului, de teamă ca mişcarea pă –mântului să nu se repete şi, bineînţeles, să nu fie mai lungă şi încă mai violentă.

— Trebuie să cobor şi eu, spuse, căscând, Spiriduş, dar nu de teamă, pur şi simplu nu mai avea răbdare.

Îşi trase treningul, bâjbâind şi lovindu-se de colţul mesei.

Şi-atunci, unul dintre giumbuşlucari (E-prea, după voce) apăru în faţa căminului, împleticindu-se şi, lăsându-se în genunchi, izbucni într-un hohot de plâns sfâşietor:

— Tovarăşi! Colegi! Au dărâmat statuia marelui Zeus! Statuia lui

Zeus făcută de mâna marelui Phidias nu mai este! Ce durere, tovarăşi!

Ce nenorocire! 161

Hai-hui, Gavno şi Hopa îl înconjuraseră de parcă cineva ar fi putut să atenteze la viaţa lui E-prea, asistând, cu pumnii strânşi şi feţele buhăite, la declaraţia aceea.

În bucătărie îşi făcu apariţia Sean, gâfâind ca la sfârşitul maratonului:

161 „Ei, aţi văzut? S-a întâmplat cum a zis Spiriduş” (T.T. Coşovei) „Şi ce-i cu asta?” (Bucluca) 161

Maraton 217

— Aţi auzit ce s-a întâmplat? Nişte necunoscuţi ar fi dărâmat statuia lui Zeus.

— Statuia? îşi puse mâna la gură buni.

— Au apucat să fure fildeşul, toate podoabele – au dispărut!

— Cum? Cum? se năpusti cu întrebările Spiriduş.

Pe uşa bucătăriei îşi vârî un cap somnoros, purtând urmele vizi – bile ale încăierării de azi-noapte, şi Verzişor:

— L-a dat jos pe Zeus de la putere (în loc să fie încruntat, îşi lipise pe obraz un zâmbet tembel şi satisfăcut)!

— Nu credeam c-o să se ajungă până aici! murmură Spiriduş, complet trezită.

— Dar vă spun! Am văzut cu ochii mei! sări Petras, crezând că Spiriduş îi pune la îndoială spusele.

— Hai şi noi, se îndemnară dincolo, să vedem despre ce e vorba. Haideţi repede.

— Dacă merită – şapte dealuri! Dacă nu – niciun muşuroi! Paidiom!

se auzi de cealaltă parte, din stradă, vocea înfierbântată a lui Haihui.

CAPITOLUL 23

La lumina lumânărilor, a chibriturilor, a lanternelor – fiecare venise de-acasă cu ce găsise la îndemână statuia lui Zeus se vedea cum căzuse, neajutorată, într-o rână. Inscripţia cu versurile romantice, săpate în granit:

Je dure sans vieillir, existe sans souffrir.

Je ne sais cu'une chose impossible, mourir unea vertical pământul de cerul negru, cârpit şi cu stele, dar şi cu nori negri, probabil ameninţători.

„Găinaţuri lirice", opină despre aglomeraţiile stelare vizibile Z (cine mai ştie de ce, hai, găsise el vreo asociaţie în capul lui…), înde – părtându-se agale, ca şi cum nimic important nu s-ar fi întâmplat. Ce să-i faciacum? Praf şi pulbere. Nu poţi cârpi praful, nu poţi lipi pulberea…

Parcă ar fi fost un duh cum se strecura, cu mâinile vârâte în buzunarele pantalonilor, fluierând (a pagubă?), printre capetele de

ceară roşie ale curioşilor, gură-cască cum năvălesc în asemenea împrejurări.

Păi, sigur: către statuia prăbuşită năvăleau zeci de luminiţe, dezvăluind chipuri aproape de nerecunoscut. Zvonul că statuia fusese culcată la pământ de mâini criminale adusese de peste tot sute de oameni, într-o ceremonie de închidere a jocurilor olimpice sui generis.

Soseau din toate părţile şi participanţii la carnaval şi maratoniştii. Un brâu compact se strângea ca un laţ în jurul lui Zeus mutilat, cu capul rupt de rest, cu un umăr crăpat până la sân, despuiat de podoabe, urâţit prin însăşi poziţia în care se afla acum. Locul zarvei din spate îl luase liniştea respectuoasă – cu unele notabile excepţii – ale celor din primele rânduri, privilegiaţi să studieze în voie urmele dezastrului.

Cine? Şi, mai ales, de ce? Bine, de acord, podoabele – care dispăruseră în mare majoritate de pe trup şi de pe haine, azvârlite de-a dreptul pe pământ, smulse şi călacate în picioare – nu fusese de-ajuns? Pentru ce, cu o furie de neînţeles, statuia fusese dărâmată şi distrusă? Aici nu era vorba de o simplă răzbunare, de un jaf obişnuit (orice proporţii ar fi avut acesta), aici era vorba de o ură demenţială, nimicitoare!

Cine oare? Cu ce instrumente? Miriana? Verzilă şi tovarăşii lui?

Pe cine să bănui? Spiriduş se uită la Waltraud, care se cocoţase, să vadă mai bine, pe fostul postament. Figura ei încruntată, inclusiv detaliul că-şi adunase sprâncenele ca un jandarm, nu prea lăsa portiţe pentru speculaţii… Billy, în vorbă cu antrenorul, şuşotea – imposibil să afli despre ce. Tot în primul rând, E-prea, beat, se văita de mama focului, blestemându-i, cu vorbe de ocară, pe „bandiţi", care îi (le) rupseseră bara de tracţiune de la maşină. „Cine-a putut să facă porcăria asta?" îşi frângea el mâinile, ştergându-şi cu dosul palmelor lacrimile alcoolului.

Ce-o se strecurase şi el în faţă şi-şi împreunase mâinile consternat, cel puţin la prima vedere.

Cine puteau fi vinovaţii? Pe figura unora se putea citi tristeţea sau, dimpotrivă, bucuria făţişă (Miriana, în contrast cu amicii de

ideologie parcă-şi turnase atropină în ochi, era o expresie a senzualităţii triumfului), alţii însă, ai-ai-ai ce mari saltimbanci!

Spiriduş se lăsă cuprinsă de o mare mâhnire şi, făcându-şi loc cu coatele, izbuti, cu puţin efort, să iasă din „încercuire" – şi să se suie pe un rest de piatră, de unde la fel ca Waltraud, beneficia de o bună imagine de ansamblu.

Maşinii negre marca „Coron voron" i se smulsese toată partea din spate (natural, datorită „bandiţilor" care ciordiseră maşina lor cu scopul de a o înhăma, printr-un cablu, în jurul lui Zeus şi, astfel, de a

Maraton 219

doborî statuia; cel puţin aşa prezentau lucrurile giumbuşlu carii) şi

Hopa, Hai-hui, Gavno se căinau, după pilda lui E-prea, să-i audă şi să-i compătimească cât mai mulţi:

— Dacă i-aş prinde le-aş suci gâtul ca la vrăbii! ameninţa Hopa, izbind cu pumnii în aer într-un răufăcător invizibil.

— Aţi mai văzut aşa ceva? Bandiţi de drumul mare! Cum să le mai zici oameni?! îşi deşerta focul şi Gavno, atins de acelaşi sindrom

Tourette, trecându-şi degetele răşchirate prin chica bălaie zbârlită ca la arici.162

Sigur, maşina nu arăta prea bine şi, faţă de starea în care se găsea

— Te-ai fi putut, raţional, împotrivi?

— Motorul mai e bun de ceva? puse o întrebare Sean, însă Hopa nu-l onoră cu vreo explicaţie.

— Ca la vrăbii (urmă o înjurătură lungă, extrem de pitorească), îşi continuă el diatriba.

— Ce s-a întâmplat? se interesă în pijama Salvador, care apăruse şi el, gata să împartă dreptatea.

— I-au înfundat la mantinelă, îl lămuri într-un târziu Mieszko, ţinându-şi pe umăr sacul cu marfă, nu cumva să i-l smulgă cineva de acolo.

— Oho, la muzeu cu ea, fraţilor! se băgă Helen unde nu-i fierbea oala.

— Frumos, n-am ce zice. Unde-a fost poliţia jocurilor? pretinse

explicaţii Sean.

— Ce le pasă? Pentru ei afacerea s-a terminat, înjură cu dispreţ şi Hai-hui în direcţia preşedintelui comitetului olimpic.

Dar decepţia era mare, cel puţin pentru unii, şi din altă pricină…

— Ei, aţi văzut? V-am zis eu! Şi-au bătut joc de noi cum au vrut!

Zeus era de ghips, podoabele nişte strasuri ordinare! hi-hi-hi, chicoti

Amoraş surprinsă şi ea de ceea ce se întâmplase. Parcă ziceaţi ceva de

Phidias, dom preşedinte, mai reproşă ea, însă fără supărare, adre – 162 „Pesimismul autorului a atins apogeul. Dărâmarea statuii lui Zeus reprezintă sfârşitul iluziilor. Deci, nimic nu se va schimba, totul va fi cum este acum. Discursul preşedintelui comitetului olimpic, din cap.

I, a fost pur retoric. Greşeala/greşelile de la anul 1.000 e greşeala din anul 2000 şi invers. Concurenţii de la proba de maraton n-au ce să schimbe, fiindcă nimic nu e de schimbat" (Ion Mureşan).

220 Dan Grădinarusându-se preşedintelui comitetului olimpic, care, cu odoforul alături, evalua pagubele (trebuia să ai nervi de oţel ca să rezişti la o asemenea avalanşă de critici).163

Mda, oamenii se înghesuiau să constate că fuseseră traşi pe sfoară. Nici vorbă de pietre preţioase, de briliante, rubine – sticlă ordi – nară! Şi nici gând de marmură şi fildeş, ci de ghipsul cel mai comun!

Totuşi, nu? despre Phidias se vorbise în discursul inaugural. Pentru ce toate aceste vanităţi puerile?

— Poţi să iei şi cu găleata, că tot degeaba! Poftim! exemplifică E prea, aplecându-se şi luând un pumn de strasuri pentru a-l arăta oamenilor.

Curând sosi o companie de oameni de ordine, care se puseră pe treabă. Făcură şi ei un alt cerc în jurul statuii, îndepărtând primul cerc, reconstituit, firește, imediat, dar într-o poziţie dezavantajoasă, ceva mai în spate. Sosiră, inutil, şi pompierii cu tulumbele, ba şi nişte câini dresaţi, o desfăşurare de forţe anapoda.

La ce să stai? Vedeai ce vedeai, comentai ce comentai, şi te duceai în treabă.

— Hai acasă, nu mai are rost să mai rămâi, o chemă Helen pe Spiriduş.

— Vin, mai stau puţin, o „calmă" Spiriduş, care ar mai fi schimbat câteva cuvinte cu Petras în legătură cu strategia de luptă.

Nu mai zăbovi mult. Se dădu jos de pe bolovan, după ce analiză şi gesturile şi comportamentul altora, şi se îndreptă uşor ameţită spre cămin, să se pregătească, să se echipeze şi să mănânce.

Deja, la megafonul instalat lângă postamentul statuii, odoforul repetă:

Participanţii la proba de maraton sunt invitaţi peste o jumătate de oră la cursă. Participanţii la maraton sunt invitaţi peste o jumătate de oră la cursă.

O jumătate de oră. Atâta tot. Numai cât să îmbuce, obligată, de câteva ori, fiindcă, desigur, la patru dimineaţa nu poate exista niciun fel de poftă de mâncare. De fapt, rămânea de rezolvat această proble – mă, cea mai complicată dintre toate, cum s-o păcălească pe buni şi să scape de corvoada de a înghiţi ceva. Întâmplarea asta, care-o sculase

163 „Prin urmare, podoabele iniţiale au fost înlocuite mai demult. De cine?" (Gh. Iova, poet textualist)

din somn, pusese capac la orice instinct alimentar. Mă rog, se va des – curca ea cumva, numai să…

Dintr-odată avea chef să se termine odată totul, să curme ne răbdarea care o invadase până la sufocare! Destul cu aşteptatul! Bine sau prost – n-avea absolut nicio importanţă – numai să se sfârşească!

Umplând străzile satului olimpic sau pe lângă ziduri de cămin, ciorchini şi în valuri, sportivii se înghesuiau în continuare ca nişte stafii blânde. În dreptul geamului lui Z, micşorând aproape instinctiv pasul, Spiriduş zări lumină. Îi trecu prin minte că altă dată, uite-aşa i-ar fi venit să pună mâna pe o pietricică de jos şi s-o azvârle în geam, aşa, doar ca să râdă de el, să-l pună pe gânduri: „Cine mi-o fi dat în geam cu piatra şi-a fugit?" O clipă, cedând în gând impulsului, se văzu căutând cu degetele după ceva bun de aruncat, însă, tot în gând, negăsind nimic potrivit, renunţă. Renunţă şi fiindcă toată treaba asta îi aduse aminte de imaginea din cunoscutul joc al îndrăgostiţilor nefericiţi: „Mă

iubeşte, nu mă iubeşte" şi nu se socotea pe sine niciuna, nici alta. Sunt o proastă incorigibilă, asta sunt! se mustră singură

Spiriduş, mărind pasul şi trecând mai departe.

Da, i-ar fi trebuit lui Z o floare cu multe-multe petale pe care să aştearnă numele tuturor fetelor cu care intrase în vorbă şi tot n-ar fi ghicit cine poate fi, decât, bineînţeles, printr-un capriciu al memoriei de nesperat.

N-avea niciun rost să azvârle piatra? De ce să vadă fereastra deschisă, pe Z, cu ochii lui miopi rătăcind prin întuneric după un reper, la ce bun să-i audă glasul, mirându-se: „Care nu mă laşi să dorm?" Scârţ! surâse cu melancolie Spiriduş, dându-şi cu presupusul cam cum ar putea Z să replice şi, apoi, în necunoştinţă de cauză, să se frământecameleonul… Cameleonul! mai bine – nu. Mai bine să-l lase cu meditaţiile, cu gândurile lui, cu notiţele pentru concurs, cu nostalgiile şi jinduitul după fete frumoase şi disponibile…

În camera lui de la etajul al patrulea, Z înjghebase, într-adevăr, de zor, alte detalii ale viitorului reportaj (oare articolele nu silesc realitatea să arate după dorinţele noastre secrete şi prefabricate?). Însă nu la masa de lucru, de lângă fereastră, ci în pat, în poziţia în care, cu multe sute de ani mai înainte, romanii mâncaseră cu amicii lor: sprijinit într-un cot, chiar cotul mâinii cu care, cam incomod, nu? scria, cu partea în care se găseşte ficatul lipită de saltea.

Începea să obosească, să-l furnice carnea şi Z se lăsă pe spate, ca într-o mare fără valuri, cu capul pe perna largă, îndeajuns de tare.

Timpul se schimbase complet. Erau de aşteptat primele picături de ploaie. Dinspre mare se pornise un vânt rece, prevestitor şi vârful arţarului din dreptul geamului se frământa alcătuind piruete simptomatice.

Nu le vedea, le intuia doar semicercurile desenate în aerul mai dens. Realitate? Vis? Lemnul uşii vibră de câteva lovituri discrete.

Cine era dincolo, pe coridor? Era careva? Trecură câteva secunde bune în care Z îşi încordă auzul ori poate că şi întrebă cine-i acolo. Nu era nimeni, era un simplu vis al nopţii de iunie, când pe cer luminează constelaţia gemenilor, cea a eternilor Castor şi Pollux.

Aşa mai trecu o vreme, cât? Z, firește, nu stătu să numere. Mai scrise câteva pagini cu scrisul său atât de personal, stenografic parcă, revenind la poziția în care romanii mâncau la ospeţele lor şi-apoi îşi făceau digestia, îşi învârti, pentru dezmorţire, de mai multe ori capul în jurul bazei gâtului, cum făcea arţarul de-afară.

Se crăpa de ziuă. Încă o dimineaţă. Cocoşii se auzeau cântând ba într-un loc, ba într-altul, cu o teribilă poftă de viaţă. Erau încon – juraţi de mai multe sate, pesemne, ori Olympia avea nişte periferii cu gospodării cu acareturi ca la ţară? Z căscă prelung şi se întinse până îi pârâiră oasele, cu nespusă plăcere. Avea să mai stea răstignit în pat, nu se grăbea deloc, putea să înţeleagă cursa şi la o oră de la start. Întreba într-un loc, se informa în altul, maratonul, şi mai ales unul ca acesta în care principala regulă era să termini, nu conta în cât timp, chiar şi în săptămâni, luni de zile ori ani, îşi putea permite negreşit şi asemenea sincope. Parcă azi trebuia să sosească în satul olimpic şi să facă cunoştinţă cu unii şi cu alţii, să întrebe, să se documenteze, să tragă de limbă, cu discreţie, diplomaţie, tact. Parcă chiar cu câteva momente în urmă încheiase pregătirile de plecare, plesnise încuietorile geamantanului, apăsând cu genunchiul pentru a îndesa totul într-un singur bagaj. Iată-l pe Z în mijlocul furnicarului omenesc, potrivindu-şi zâmbetul pe gură, întinzând mâna cu creionul în semn de invitaţie. Soarele străluceşte deasupra generos, poleind strasurile semeţului Zeus de ghips, pe când… pe când…

Dar, deodată – formidabil! se plesni el peste frunteo răsucire de burghiu, îşi aminti: Debarasoarea, fata care le adusese prăjituri la cantină, care-l servise pe el pe drum şi care fusese şi la stadion şi în momentul în care la cabinetul medical al doctorului Popo se ivise şi ea ca din întâmplare… Parcă-l lovise cineva pe umăr ca să-l facă atent:

„Dacă ţi-aş spune că au de gând să fure podoabele statuii lui Zeus.

ce-ai mai zice?” Spiriduş! Spiriduş ştiuse ceva, iar el… el nu-i dăduse nicio importanţă, socotise că-i vorba de nişte fantezii, cum să oare cum să?

Z îşi azvârli în mijlocul camerei, într-o clipită, pantalonii de

pijama şi-şi trase pe el pantalonii de doc subţire, se încălţă la repezeală şi, fără să se mai uite înapoi, trânti uşa şi, lăsând-o neîncuiată cu cheia, o luă la fugă la etajul al doilea, unde locuia… la ce cameră?… Spiriduş.

Holurile erau luminate, însă maratoniştii (îşi dădu seama) trebuie că erau de mult la start. Fireşte, nici Spiriduş nu era. „A plecat, şi gur că a plecat", îl informă buni, ea trebuie să fie, o bătrânică puţin – tică, cu faţa numai zbârcituri, de la care Spiriduş moştenise ochii mari şi luminoşi.

— S-a întâmplat ceva?

— Numai lucruri foarte bune! dădu Z asigurări, cu multă convingere, executând o plecăciune deosebit de politicoasă.

Pe coridor, petrecut de bătrâna rămasă nedumerită în prag, înapoi spre ieşire, Z trecu în mare viteză pe lângă un om de ordine care înţepa cu un băţ fundul unui coş cu gunoi.

— Aţi întârziat, îl întâmpină acesta, calm.

— Foarte harnic, îi aruncă Z, fără să se oprească.

— Bine mai arăţi… se strâmbă omul de ordine, dându-şi peste cap chipiul şi scărpinându-şi fruntea, în urma lui Z, care sărea câte patru trepte deodată.

De n-ar fi pierdut startul! Parcă-l ardea de la spate, numai să nu scape pornirea!

Ca să nu meargă cu mâna goală, pe dibuite, zgâriindu-şi degetele, Z se aplecă şi rupse trei roze, cărora, ca să le dea o formă, le decupă cu dinţii codiţele la lungimea socotită de el potrivită.

Gândurile îi zburau cu iuţeală prin cap. „A naibii puştoaică" se intersecta cu „Ce orb am fost!", cu tot stereotipul de gesturi istorice însoţitoare, bătăi peste frunte (tu eşti proasta!), scrâşnete, încruntări.

Caleidoscopul imaginilor alcătui imediat o sarabandă năucitoare. S-o fi subestimat într-atât pe puştoaica aia lipicioasă încât, în lipsa ajutorului ei, materialul nu putea fi gata? Se pare că numai Spiriduş putea să-i ofere o cheie, iar propoziţia ei enigmatică, scoasă din depozitul în care fusese aruncată, o dată reactivată însemna mult mai mult decât o promisiune, valora o certitudine.

„Prost am fost! Tâmpit am fost! Meriţi… ştii tu foarte bine ce meriţi!"

Trecu pe lângă inscripţia luminată simultan de răsăritul născând şi luna muribundă „Dacă vreţi furtunul, faceţi un semn cu mâna" (era vorba de apă)), apoi sări gardul muzeului figurilor de ceară pentru a mai scurta din drum (cât pe-aci să-şi rupă, din grabă, nasul: se alese doar cu un crac de la pantaloni sfâşiat; ce mai conta!) şi, după ce traversă şi petecul de pământ din spatele apeironului, ocolind clădirea rectan – gulară, ieşi la locul unde maratoniştii tocmai urmau să plece în cursă.

În lumina scăzută a dimineţii, siluetele lor se desenau, în ceaţa plutind peste pământ, ca ale umbrelor care rătăcesc în Câmpiile Elisee.

La fel de vagi, la fel de iluzorii. Printre ele era Spiriduş?

CAPITOLUL 24

Prognoza meteo anunţa timp frumos, barometrele se înţepeni – seră la „beau fixe", însă, în grajduri, păianjenii, extrem de activi, îşi ţeseau de zor pânzele, semn că nu foarte târziu vor veni şi furtuna, şi ploaia. Spiriduş căscă până ce simţi că i se descleiază fălcile din gură

(era atât de devreme); mai sări de câteva ori ca să se încălzească şi să alunge somnul; apoi se plictisi brusc să mai sară şi căzu pe gânduri.

Nu apucase să-şi facă somnul şi visa cu ochii deschişi. Totul în jur era fantastic şi, pentru o frântură de clipă, chiar şi bunica se învârti în jurul ei (printre ceilalţi care, ca-ntr-un muzeu al oglinzilor deformate, păreau că au capete uriaşe, ochi ţâşnind ca la melci, mâini cât o lăbuţă de pisică, trupuri lungi şi alcătuite din inele ca la viermii de mătase), căpătând forma unei flăcări sprinţare…

O frunză, desprinsă dintr-o coamă de copac, compuse un arabesc îndelung şi, înainte de a ajunge jos, pe pământ, atinse în treacăt, ca o mână omenească, umărul lui Spiriduş. Ca să vezi, îşi spuse Spiriduş, ducându-şi o mână la umăr, nici n-a început bine vara, c-o şi dă pe toamna cea darnică şi mâhnitoare. Ce puţin mai era şi până la toamnă! O aruncătură de băţ. Oare avea să fie, într-adevăr, o toamnă darnică, cu struguri mulţi şi dulci în vii, cu mere şi pere zemoase şi, mai ales, cu mulţi, mulţi oaspeţi…? Spiriduş oftă şi trase aer în piept. Mai era până la toamnă. O vară întreagă mai era până la toamnă: caldă,

cu cine ştie ce surprize. Trebuia să se concentreze, să alunge orice gând vrăjmaş, să-şi vadă numai şi numai de drum. Niciun ochi în lături, şi nicio aripă de gând atinsă de rugina tristeţii.

Maraton 225

Mulţimea firavă (să fi fost două duzini cu totul?) a spectatorilor tăcea, amorţită, sub cerul ce se lumina încetul cu încetul. Toţi sau aproape toţi cei 45 de concurenţi se strânseseră la start. Fazil, pradă unei încurcături de maţe (explicaţia oficială) abandonase (tocmai se comunica prin staţie lucrul acesta, pe care oamenii îl primeau cu indiferenţă, ca pe ceva normal). Nici Mateo Bartoli dalmaţianul nu arăta mai bine. Nasul în copci, un plasture pe frunte şi în general toată figura tumefiată. Avea să reziste la un drum aşa de lung?

— Primii vor termina cursa în trei-patru ore. Alţii, după ce amur geste, zise Sean.

— Unii mâine, unii niciodată, zise Waltraud

— Important este să treci linia de sosire, spuse în replică

Gabriela, cu ochii traşi.

— Există o barieră pe la treizeci de kilometri. Ţesutul muscular se autodistruge. Dacă depăşim şi bariera asta, ce ne mai poate opri?

Spiriduş nu înţelese a cui era vocea, însă, la drept vorbind, nici n-o mai interesa.

La megafon, starterul anunţă:

— Cinci minute până la start!

Concurenţii îşi scoaseră treningurile şi rămaseră în costumaţia pe care fiecare o socotea adecvată unei curse atât de lungi şi de pline de peripeţii neprevăzute, pentru care trebuia să-ţi asumi nu puţine riscuri şi să dai dovadă de mult spirit de prevedere.

— Hei, auzi Spiriduş chiar în spatele ei.

Se întoarse. Oare nu era tot un vis al dimineţii nedormite? ia te uită, Doamne-dumnezeule, ia te uită, Z, cu un buchet de trandafiri în mână, radios ca un mire, stătea în faţa ei.

În primul moment, Spiriduş vru să-l ia peste picior, dar apoi…

apoi îşi dădu seama şi pielea i se furnică. Da, cu ea avea treabă.

Îmbrăcat cu cămaşa de pijama, cu pantalonii de doc pe el, Z

făcea semne prieteneşti.

— Numai un minut m-au lăsat, o luă el cu scuzele.

Spiriduş era uimită de gestul lui Z şi din suflet îi ţâşni ceva, cevanu putea să definească precis ceea ce simţea în clipa aceea, şi tăcu.

Numai ochii îi străluceau fosforescenţi, foarte frumoşi.

— Bună dimineaţa, îngăimă ea, prinzând florile întinse.

— Bună dimineaţa, salută în urma ei Z. Am venit special ca să-ţi spun c-o să strâng pumnii pentru tine. O să te urmăresc toată cursa şi n-am să te las la nevoie.

Spiriduş clătină capul şi cele două gropiţe i se legănară şi ele, când la dreapta, când la stânga, ca soarele şi luna.

— Eşti în formă?

Spiriduş zâmbi şi mai larg.

— Eu ştiu?

— A, nu, protestă Z, trebuie neapărat să fii în formă. Sunt convins că bunica – cel mai bun antrenor.

— A, da, îşi puse Spiriduş degetul arătător pe osul zigomatic, lângă ureche şi ochii îi săgetară.

— Trebuie să lupţi. N-o uita în timpul alergării.

— N-am s-o uit.

— Şi să nu mă uiţi… nici pe mine.

— O, nu, promise Spiriduş.

— Alo, domnule, dumneata de unde-ai mai apărut? îi strigă lui Z cineva dintre oamenii de ordine.

— Plec, plec imediat, îşi întoarse capul înspre el Z. Apoi i se adresă lui Spiriduş: Ai avut dreptate – şi cu (şi Z o arătă cu fruntea pe Waltraud) – şi cu (şi Spiriduş înţelese ce era de înţeles).

Spiriduş rezistă tentaţiei ieftine de a se lăuda: „Ţi-am spus eu şi n-ai vrut să mă crezi!" şi surâse îngândurată în timp ce răsăritul soarelui îi fixa, pe pelicula timpului, zâmbetul. Şi, în acelaşi timp, o piatră de moară parcă i se ridica de pe suflet.

— Cine eşti tu? întrebă ea, după o pauză.

— Dar tu cine eşti? întrebă şi Z aproape în acelaşi timp.

Râseră.

— Domnu'…!

— Am să te-aştept după cursă pentru un interviu în exclusivitate.

— Mă doare… piciorul.

— Ei, te doare.

— Burta.

— Ce burtă! vreau toată povestea de la cap la coadă.

— Povestea? făcu Spiriduș.

Z o ameninţă cu degetul exact cum îşi închipuise ea ieri dimi – neaţă, visându-l la bazinul de înot.

— Important e cum termini, nu cum începi.

— Bine-bine, se declară ea de acord.

Z se îndepărtă, despărţindu-se cu faţa la ea.

Maraton 227

— Un minut până la start! se auzi în staţie.

Într-adevăr, cum era previzibil, se ciocni de ţigancă.

Spiriduş izbucni într-un hohot de râs eliberator.

— Sunt un caraghios, nu-i aşa?

— Ce faci, maică, unde-ai învăţat să mergi aşa? Aşa se merge în ziua de azi? A-nnebunit lumea, domnule! S-a întors cu dosu-n sus.

Avocaţii se culcă cu clienţii, psihiatrii cu pacienţii, profesorii cu elevii!

sări ţiganca în lături, probozindu-l, în multe vorbe, pe Z, care, firește, îi trecu cu vederea discursul colorat.

— Pe curând, mai ridică el o dată mâna.

— Pe curând, şi-o ridică Spiriduş şi pe-a ei.

Într-un tufiș vrăbiile se treziseră şi, cum fac ele când se trezesc, sporovăiau pe întrecute despre ce visaseră noaptea.

Planeta Venus se observă în depărtare în momentul în care, împins de curenţii de aer, un nor îşi desfăcu o poartă, ca la o casă, poartă care apoi se închise la loc.

Spiriduş se întoarse înspre panglica startului. Luă un trandafir şi rupându-i codiţa îi prinse floarea la tricou. Pe ceilalţi doi îi strânse în pumn. Trase aer în piept şi pieptul se lăsă, ca un copil ascultător, pe mâna lui Spiriduş şi se umplu cu aer până la fund. Un moment amuţi, închise ochii şi se clătină pe picioare.

După aceea îşi reveni şi-şi deschise iar pleoapele. Lumea se năştea încă o dată. Avea să fie şi aceasta o zi plină de învăţăminte – figuri noi, drumuri necunoscute, multe, multe vorbe. De jur-împrejur erau tovarăşii ei de drum. Pe unii îi cunoscuse mai bine, pe alţii mai puţin. Hei, tovarăşii ei de drum! Buni şi răi, ambiţioşi şi modeşti, idealişti şi pragmatici

— Ăştia erau, cu ei avea să alerge cot la cot. Iată-i înainte de plecare, îţi puteai face o impresie despre ei chiar şi urmărindu-i cum se folosesc de ultimele grăunţe de nisip din nevăzuta clepsidră a timpului.

Waltraud îmbrăcată ca o stareţă de mănăstire, aşteptând trupa – sibilă momentul startului, încercuită de antrenori, dându-le dispoziţii, rece, semeaţă.

Miriana rugându-se alături, în genunchi, cu mâinile împreunate în dreptul bărbiei.

Amoraş cu părul pe spate, cochetând cu Verzilă, Verzişor şi

Verzulică, acuzând dureri de cap şi chicotind din când în când la măgăriile acestora, cu inerentul ei râs fără control.

Helen cu odoforul lângă ea (acesta îşi pusese un turban pe cap şi părea extrem de decis să participe şi el la cursă). În ultima clipă.

228 Dan Grădinaru când să se dea pocnetul, se apropiase deghizat de grupul concurenţilor şi se dusese glonţ la Helen. Spiriduş auzi cât se poate de clar declaraţia:

„Ai nişte obraji tari şi rumeni, că ţi i-aş mânca”.

Petras, mare, cu ochii în pământ, aruncând când îi ridica priviri înspre Cecilia.

Billy, stând, nepăsător, într-un genunchi, în blocstartere, pre – gătindu-se de cursă în acest mod original (vechi, deja).

Johnny lângă el, sumar îmbrăcat

E-prea, bărbos, gros, împreună cu băieţii lui, somnoroşi ca toţi ceilalţi, necăjiţi şi încă lamentându-se în legătură cu maşina lor nea – gră şi cu pierduta statuie a lui Zeus.

Gabriela, bolnavă, gălbejită, ameţită, îndârjindu-se, cu unghiile înfipte în carne, să-şi revină, să se lupte cu boala.

Aranta, la fel de bolnavă, zornăind din metalele de care era plină, ca când îndepărta duhurile rele…

Mieszko, cu sacul de-a umăr şi, ei, la sfârşit le afli pe toate164, pe degetul mic ai dreptei un inel (inelul „pierdut" sau altul?).

Juana, cu mâinile în şolduri, încordată, cu privirile arzând, ţintind undeva înspre kilometrul patruzeci şi doi.

Cecilia, cu fruntea liberă, masându-şi obrajii în timp ce pleoapele le ţinea ferecare.

Amalia, aranjându-şi ţinuta, urându-le noroc Juanei şi Ceciliei şi primind urarea înapoi.

Jeanne, cu, în lesă, Chateaubriand, amuşinând.

Sean, la ultima încălzire, alergând pe loc, genuflexiuni, răsuciri de tors, genunchii la piept.

Mateo Bartoli, vizibil învineţit, fără chef de vorbă, ocolit de ceilalţi, cufundat în propria singurătate.

Gunhildele, înalte, suple, decise să aibă o comportare demnă, onorabilă. Să-şi vândă scump pielea.

Ochii lui Spiriduş se opriră asupra ţigăncii din preajmă. Uite că venea şi ea cu ei. Era o ţigancă uscată şi slabă.

— Încerc şi eu, cine ştie, îşi arătă dinţii de badoc ţiganca, gătiri – du-se de plecare cu mâna pe marginea nenumăratelor fuste cu care era îmbrăcată şi remarcând ochii întrebători ai lui Spiriduş.

164 „Exact aşa am vrut să spunem şi noi: La sfârşit le afli pe toate!"

(T.T. Coşovei şi Gheorghe Iova)

Maraton 229

Şi ea însăşi, Spiriduş, deşirată, în şort şi tricoul cu numărul 106

În spate, cusut cu grijă şi dragoste de bătrâna ei buni.

— Şi, dumneata, ce-i cu dumneata? se adresă oficialul lui Billy, care se aşezase tocmai la proba de maraton, într-un genunchi. Ori te ridici şi alergi, ori…

— Mă ridic şi alerg, îl temperă Billy.

În momentul în care primele picături de ploaie se scuturară din nori, se auziră şi comenzile. Concurenţii strânseră pumnii.

5, 4, 3, 2, 1

Pocnetul pistolului trăsni cu vigoare.

În frunte, piept la piept, ţâşniră, după primul tur de pistă,

înainte de ieşirea de pe stadion, E-prea şi Waltraud. Uite că ţinuta n-o împiedica pe Waltraud să alerge regulat, economicos, în ritm susţinut.

În spatele lor, Jeanne, trăgându-l pe Chateaubriand (cine-ar fi crezut că, în ciuda picioarelor ei groase, Jeanne se va descurca, măcar la început, aşa de bine?) şi, în rând cu ea, afumaţi, ceilalţi giumbuşlucari şi Miriana, care practic blocau deocamdată, prin poziţia lor nespor –tivă, orice posibilitate de depăşire. Ceilalţi se răsfirară în urma lor. Iar plutonul îl închideau ţiganca cea ştirbă şi, cu un pas în urma ei – Spiriduş.

Trebuiau să facă un tur în jurul stadionului, gol la ora aceea, şi, ieşind prin tunel, să continue cei patruzeci şi doi de kilometri prin crângul sacru, dând ocol hipodromului. Hm, se puteau întâmpla atâtea. O criză de ficat, de apendice, de bilă. O entorsă. Călcai greşit – şi gata pocinogul.

Nici fatidicul kilometru nu ştiu-care nu-ţi întindea o mână amicală…

„Cei din urmă vor fi cei dintâi", glăsuia unul din preceptele din cartea Mirianei. Pornise prost. S-ar fi putut, totuşi, să termine cursa, fiindcă în sufletul ei se aprinsese o luminiţă. Şi dacă sufletul vrea, atunci şi picioarele n-au încotro – şi vor. Nu spusese şi Z? Important este cum termini, nu cum începi cursa.

Spectatorii presăraţi de-a lungul traseuluicăci vor fi, desigur, la „datorie", de asta nu se îndoia, acum dormeau, dar aveau să se scoale, aveau să-i încurajeze şi pe ultimii alergători, să-i îmbărbăteze cu glucoză, cu burete îmbibat în oţet, să-i îndemne cu vorbe potrivite

— Vor face din cauza lor propria lor cauză.

Cum va ajunge la sosire? Dar va ajunge? Va reuşi să ajungă şi ea la sosire? întrebările acestea care se îmbulzeau şi se ciondăneau între ele de-atâtea zile începură să se estompeze pe măsură ce săltau şi se lipeau tălpile de pământul Greciei.

Spiriduş, împreună cu întreg stadionul şi ceilalţi concurenţi se face din ce în ce mai mică, în vreme ce timpul crescând ca un aluat în care s-a pus drojdie se face tot mai consistent şi trece, asemenea lui Z, fără să-l simţi, liniştit, în felul lui, când mai repede, când mai încet.

(partea întâia a fost publicată în anul 2001 şi a suferit mai multe revizuiri, ultima în 2018)

Maraton 231

PARTEA A DOUA

(MARATON)

Pe tavanuri sunt pictate
Lună, stele şi o mare.
Viaţa omului, să afle.
După moarte, un alt soare.
Izabela Ciobanu

Această parte a romanului a fost citită la Paris în săptămâna 18 — 25 septembrie 2018 la sediul PEN Clubului în prezenţa personajelor, a comentatorilor şi a autorului.

Nu există nicio asemănare cu persoane din realitate decât în închipuirea vreunui cititor. Persoanele publice sunt ficţiuni romaneşti fără legătură cu persoanele publice reale sau cu creaţia lor intelectuală respectabilă.

232 Dan Grădinaru

CAPITOLUL 25. DE LA OLYMPIA LA TRIPOLIS

— De ce plângi? Ce-i cu tine?

Spiriduş165 nu-i zise nimic lui Amoraş.

— Plecăm? întrebă Spiriduş, încreţindu-şi fruntea.

— Te-a supărat cineva? îi răspunse, întrebând şi ea, Amoraş, nu foarte atentă, uitându-se în direcţia lui Z, şi zâmbind.

— Nu, dădu din cap Spiriduş.

— Atunci ţi-e dor de casă, trase concluzia Amoraş şi o aţinti.

— Nu, negă cu hotărâre Spiriduş, izbucnind într-un şuvoi de lacrimi de nestăvilit.

— Te-am ghicit, o prinse în braţe Amoraş. Lasă, o să se termine şi o să ne întoarcem acasă. Uite fata frumoasă cum îşi strică ochii.

După eşuarea probei de maraton din cauza unei ploi crâncene de trei săptămâni şi jumătate, cum o fi fost la Potop, şi a unui frig de dârdâiau toţi în crucea verii, fenomene meteorologice extreme (nowcasting)

ce-au determinat organizatorii să contramandeze cursa fără să

mai aştepte curmarea vremii rele, eroii noştri rămânând prizonieri în hotel, în Olympia, districtul grecesc Eleia din peninsula Peloponez ce i se mai zice şi Caracatiţa, pentru că ar aduce întrucâtva dacă ne uităm cu luare aminte în atlase cu o caracatiţă vâslind prin apa mării, până când a fost luată de sus şi hotărârea de a reface lupta – dar unde?

— Gata, plecăm! ţipă între primii Mieszko, bătând la fiecare uşă ca să întindă vestea, pe care o aflase cine ştie cum, căci nu voia să dezvăluie sursa, ori o inventase ca un copil de zece ani – ca să-i ener – veze pe concurenţi.

165 „Ah, da, concurenta de 12 ani şi jumătate, trecută de câtva timp la stadiul de femeie. O fi o influenţă din Nabokov" (Ihab Hassan, cu alt prilej).

„Poate din „Îl barone rampante" al lui Italo Cavino: „Da pochi mesi, Cosimo avendo compiuto i dodici anni ed io gli otto, cravamo staţi ammessi alo stessi desco dei nostro genitori; ossia, io avevo beneficiato della stessa promozione di mio fratello prima del tempo, perché non vollero lasciarmi de la a mangiare da solo" (Marco Onofrio, poet şi critic literar).

„Vârsta nubilă. Legislaţia bizantină prevedea contractarea căsătoriei la cel puţin 12 ani la fete şi 14 ani la băieţi" (Philippe Jaccottet, poet elveţian francofon). „Azi în Europa bărbaţii se însoară la 35 – 40 şi femeile se mărită după 30; dacă iese şi un copil e bine, doi e deja mult" (Amoraş).

Maraton 233

— De unde ştii?

— Ştiu.

— Tu eşti un mincinos dovedit, îi dădu peste nas Waltraud pe coridorul din stânga intrării în hotel.

— Plecăm! strigă peste umărul lui Waltraud încă cineva (Armo), care aflase vestea bună (de la Mieszko).

— Eu mincinos? Şi încă dovedit? se enervă cam teatral Mieszko în faţa acuzei (nedrepte, evident, din punctul lui de vedere). Nu pricep de ce mă tot faceţi mincinos! O luăm de la capăt? Cu ce v-am minţit?

Am fost furat! N-o să obosesc să repet: furat!

Dar Waltraud nu se deranjă să-i răspundă şi se îndepărtă,

scuturându-şi numai pletele blonde şi se bătu peste fund.

— Ah! scoase din el Mieszko (se referea la acuză ori se referea la fund?).

Într-adevăr, era o certitudine, plecau!

Dintr-odată totul s-a schimbat. De unde parcă erau cu toţii ca leşinaţi s-a aprins vâlvătaia şi izbucneau de bucuria revenirii optimismului freamătul întrebărilor şi al zvonurilor ca focurile vii, unele băşcălare, vizibile din prima (Vom merge în Santorini, La muntele Athos.

Ce-i aia muntele Athos? Maraton la ecuator? În Africa sunt şerpi? – asta cu şerpii era Spiriduş: Iar am visat şerpi), altele pretins serioase la prima vedere, adică nu-ţi dădeai seama dacă e vorba de ceva real ori de ceva aiurea, că în Egipt, pe platoul de la Gizeh, la piramide, ori în Tunisia, la amfiteatrul de la ysdrus, ridicat de romani în ţinuturi punice, sau şi mai şi pe platourile din Etiopia fiindcă de acolo vin mari maratonişti, o să participe parcă şi ei, acolo e cald şi e o ţară majoritar creştină care crede în Dumnezeu şi n-are treabă cu terorismul ca cei din ţara vecină Somalia, de pe ţărmul Golfului Aden şi al Oceanului

Indian ş.a.m.d…

Reveniseră din trecut în prezent, printr-un şiretlic demn de

Ulise, ştiut de Prezident, concurenţii îşi căpătaseră îndărăt şi căştile şi mobilele, ascultau muzică, făceau poze, trimiteau mesaje amuzante, jucau din nou candy crash, plictisiţi, poate chiar sătui, cel puţin unii, de anul 1.000, plin de „idioţi" (cele trei „surori" Gunhild), cu ochii strălucind iarăşi de viaţă şi dornici de „ziua de azi", „Nu mi-am mai cumpărat un lucru nou de nu ştiu când" (Cecilia), „Femeile uită de orice durere când probează o rochie nouă" (Amalia).166

166 „Tertulian e un taliban din secolul 3. Ca taliban a privit cu duşmă – 234 Dan Grădinaru

Petras le răspundea cârcotaşilor:

— Hai, băi, ce-am stat atât? Jocurile olimpice de la Paris din 1900

au durat mai mult de cinci luni.

Cineva (Cecilia) îl susţinea:

— De ce-om fi plecat? Trebuia să mai aşteptăm, şi-o lună să mai aşteptăm, să stea ploaia, că doar n-o fi alt potop al lui Noe, şi să facem cursa.

Altcineva (Armo) trăgea nădejde să încheie socotelile:

— Sper să terminăm cât mai repede şi cu maratonul ăsta, să mă întorc la studiul meu sociologic, s-o fi prăfuit.

Într-o zi de luni deci, era într-adevăr luni, ziua astrului nopţii167, s-a tăiat nodul gordian, s-au lichidat conturile cu maratonul ratat de la Olympia şi s-au suit în două autocare Pullman fabricate de Mercedes, unul pentru staff, al doilea pentru sportivi, cu pântecele full de bagaje plus remorcile, caiacul lui Billy pe o remorcă, harfa Ceciliei cumpărată de Petras ca dar de nuntă (da, se căsătoriseră la Olympia)

În a doua remorcă şi, chiuind la despărţirea de acele locuri neprimitoare, când au fost întrebaţi dacă sunt toţi şi dacă toate locurile sunt ocupate, mai făcând şi selfie-urile de rigoare pentru Instagram, Twittter şi Facebook168, mai fumând ultima ţigară şi zvârlind pachetul gol ale, să zic ură ar fi prea mult? preocuparea femeilor pentru aspectul exterior: „Femeile… dacă sunt frumoase din naştere… să nu caute să fie mai atrăgătoare, ci să-şi pună în umbră frumuseţea”. Ăsta era nivelul lui. Ameninţa cu mânia lui Dumnezeu sexul frumos care foloseşte cosmeticale: „Femeile care-şi ung faţa cu cremă, îşi colorează obrajii şi îşi lungesc sprâncenele păcătuiesc împotriva lui Dumnezeu”.

„Podoabele” din aur şi argint erau „mijloace de ademenire” (Linda

Hutcheon, profesor emeritus la Toronto, Canada, dansând pe „El perdon”, cântat de Ricky Iglesias, în mâna stângă cu o pară Williams şi făcând cu ochiul: „Dar nu audă Miriana că-mi pune mâinile în gât”);

„Acum ce să-ţi mai pun mâinile în gât?” (Miriana)

167 „Luni vine de la Lună, marţi de la Marte, miercuri de la Mercur, joi de la Jovis i.e. Jupiter, vineri de la Venera, sâmbătă de la lat. sambatum

„Sabbatum” ebraică sabat, duminica de la lat. (dies) Dominica. (ziua lui) Dumnezeu” (Miriana).

168 „La Glendale, în California, o să se deschidă în 2018 un

„Museum of selfies” (Linda H)

Maraton 235

lângă roata din faţă a maşinii, au purces pe la ora locală 10, încă ploicea, să traverseze peninsula Peloponez, printre livezi de măsline şi de portocale încă necoapte.

Waltraud, care stătea pe bancheta din spatele şoferului, simţi nevoia să-şi arate într-un timp dorinţa:

— Aş mânca nişte măsline.

Şoferul o auzi şi luă microfonul ca să dea explicaţii tuturor:

— Astea sunt necoapte.

— Credeam că poţi să opreşti ca să culegem.

— Măslinele se culeg aici începând cu luna noiembrie. Culesul ţine până în februarie.

— Zici că nu sunt bune?

— Să mănânci măsline, care sunt de mai multe soiuri, ca astea pe care le vedeţi pe drum şi pe stânga şi pe dreapta şi se numesc garduri, adică măgăreşti, nu cred c-ai mai pune în gură măsline toată viaţa, sunt amare ca fierea! Afară că-s acide.

— Vezi că mi-ai făcut poftă, nenorocitule! se plânse Amoraş, cea cu pielea neagră, părul creţ şi buza de jos atât de groasă că mai tot timpul gura îi rămânea deschisă, ca când de ea ar fi atârnat un belciug de pe timpul sclavagismului sau belciugul ar fi fost o podoabă, conform obiceiului din locul de unde venea, scoţându-i la iveală dinţii albi, mici şi regulaţi169.

— Ce mâncăm din magazine sunt prelucrate.170 Şi astea care sunt mari ca prunele se prelucrează. Da’ ce, eşti gravidă? se întoarse un moment, arătându-şi gingia de sus şoferul, un băiat slăbuţ cu mărul lui

Adam bine conturat.

— Muşcă-ţi limba, zise acră Amoraş.

— Dom şofer, încotro mergem?

— Mergem spre sud, informă şoferul pe cine întrebase, tot la microfon.

Mai întâi la Tripolis, capitala regiunii Arcadia. Pe urmă nu mai ştiu, aştept ordine.

169 „Amoraş e preferata mea” (Spike Lee, regizor şi actor de

film afroamerican).

170 „Pentru a înnegri măslinele, producătorii folosesc laptatul fieros

(E585) şi gluconatul fieros (E579). Uite că nu m-am încurcat şi le-am zis corect" (Helena).

236 Dan Grădinaru

— Ce-i aia Tripolis?

Şoferul îşi strânse creţii buzelor fără să-şi mai întoarcă capul şi şi-i desfăcu, ce putea fi Tripolis decât o localitate! închizând microfonul şi mormăind fără să mai fie auzit:

— Ai uitat să spui: Dar ce-i aia Arcadia? 171

Mieszko, şi el pe bancheta din primul rând, dar pe dreapta, banchetă împărţită cu Armo, sociologul cu „lupta de clasă" 172, tocmai se hotărâse să facă coridorul cu o cutie cu prezervative spre buna-dispoziţie a sociologului. Dintr-una atârna o jumătate de balon, o momeală cum ar veni.

— Ai schimbat merele pe pere? îl luă în tărbacă Johnny-be-good, însă Mieszko nu se sinchisi.

— Ai cu gust de banane? se agită Juanita, preluând-o pe Amoraş, de când cu apariţia prezidentului între dansatori la Olympia.

— Sunt moi. Nu se rup. Amanţii buni ştiu să le folosească, să nu fie umblat la ambalaj, să nu fie expirate, îşi purta Mieszko marfa pe deasupra capetelor, repetând agale reclama.

— Mie mi-ar trebui un Rollex erotic, hohoti Verzilă, pe la mij – locul celor două rânduri paralele de locuri ale autocarului.

— N-ai tu bani de-aşa ceva, se hlizi şi Mieszko, care se duse până

171 „Există două sensuri opuse ale acestui nume propriu cuprins în enunţul „Et in Arcadia ego". Sensul originar conţine ideea că moartea există şi în Arcadia („Şi eu, Moartea, am fost în Arcadia"), de aici tablouri cu cranii şi morminte. Al doilea sens este că Arcadia e ţinutul desfătărilor".

(Antoine Compagnon, critic şi teoretician literar parizian).

172 „E vorba de conceptul lui Karl Marx despre motorul istoriei, care este tocmai lupta dintre clasele sociale antagoniste, sclavii şi stăpânii de sclavi, şerbii şi feudalii, proletariatul şi burghezia. Primul

capitol din

„Manifestul Partidului Comunist” (1848), „Burghezi şi proletari”, începe cu: „Istoria tuturor societăţilor de până azi este istoria luptelor de clasă”.

De asemenea: „Omul liber şi sclavul, patricianul şi plebeul, nobilul şi iobagul, meşterul breslaş şi calfa, într-un cuvânt asupritorii şi asupriţii se aflau într-un permanent antagonism, duceau o luptă neîntreruptă, când ascunsă, când făţişă, o luptă care se sfârşea de fiecare dată printr-o prefacere revoluţionară a întregii societăţi sau prin pierirea claselor aflate în luptă” (Jan Wagner, poet german, premiul Büchner pe 2017 în valoare de 50.000 de oiro).

Maraton 237

În fund şi reuşi să vândă pe datorie, stârnind un râs clocotitor.

Când cineva întrebă de contraceptive, aşa, şmechereşte, adică nici gând să cumpere, Mieszko răspunse că are („Vrei”?). Degeaba, nimeni nu păru interesat la prima vedere cu adevărat (ştiau unde să-l găsească pe Mieszko, nu se făcea, chiar aşa, în public, să afle şi duş – manii…).

Doar o fătucă tot de pe la mijloc, când trecu înapoi, se mai arătă dornică de lucruri frumoase:

— Mie-mi place piatra aia pe care-o porţi la gât.

— Asta-i piatra chintamani173.

— Chinta-cum?

— Nu mai spun, că tot n-ai habar.

Drumul uzual de la Olympia la Tripolis seamănă cu un U ori cu un şiret întins pe marginea limbii scoase afară din gură, e jumătate lipit de coasta mării Ioniene, pe E 55, durează două ore fără trei minute şi ţine 135, 8 km, totuşi autocarele au apucat-o pe tăietura în curmeziş a Peloponezului EO 74 de 2 ore şi 22 de minute (125, 6 km.), nu tot în curmeziş pe E0111 de două ore şi 19 minute (131, 2 km.).

Bucurie mare, vă zic! Acum cine să se mai îngrijoreze necum să se sperie încotro călătoreau după ce lumea trecuse la venirea în

Olympia şi de Necromanteionul de la Ephyra şi de râul Aheron, dar nu în zona subterană a cursului, Aheronul acela din Epir, care iz – vorăşte de lângă satul Zotiko şi se varsă în marea Ioniană, în apropiere

173 „Asta-i o piatră tibetană sacră, sensibilă la vibraţiile mentale” (Vittorio

Sgarbi, scriitor, critic de artă – „I tesori nascosti” – şi militant politic, condamnat penal şi civil într-o grămadă de cauze, nu puţine iscate de polemici la tv. Două exemple: ziaristului Marco Travaglio i s-a adresat într-o emisiune cu „Siamo un grande paese con un pezzo di merda comete” şi a fost condamnat în 2009 la o amendă de 30.000 euro; aceluiaşi i-a aruncat după decizia tribunalului: „Mi correggo. Travaglio non è un pezzo di merda. È una merda tutta intera” şi a fost condamnat în anul 2010 la o amendă de 35.000 euro. În 2014, când biciclistul cu caş în gură Gian

Luca Brambilla a făcut în timpul unui show imprudenţa să afirme că intrarea în zona euro şi renunţarea la lira italiană a fost hotărârea poporului italian, Sgarbi i-a dat peste nas: „(la decisione) l ha presa Ciampi, l ha presa Prodi e vaffanculo! Ciampi e Prodi, vaffanculo! (…) (Gli italiani)

hanno fatto un referendum forse? Ma che cazzo dici?” – Google şi Marco

Onofrio: „Lui Sgarbi nu-i poţi pune căluş în gură”).

238 Dan Grădinaru de Parga, la Ammoudia, pomenit de Homer în Odiseea (cartea X) cu cuvintele lui Circe adresate lui Ulise174: „Dar cine oare/Mă va povăţui la drum, o, Circe? /Că niciun vas călătorind pe mare/ N-ajunse încă pe tărâmul morţii”. /Şi-ndată cum vorbii ea – mi zise mie: /” Preaiscusite nobile Ulise, /De călăuză ţie să nu-ţi pese, /Catargu-nalţă, ntinde pânze albe/Şi stai aşa. Un vânt de miazănoapte/Corabia ţi-o va mâna ne va – luri. /Dar când vei trece râul Oceanul/Pe unde-i malul scund şi-a

Persefonei/Dumbravă cu plopi mari, cu sălcii sterpe, /Opreşte-ţi vasul pe Ocean şi du-te/Tu singur în locaşul trist şi umed/Al zeului din iad

Piriflegèton/Şi braţul apei Stixului, Cocitul, /Acolo curg în Aheront.

O stâncă/ Stă lambucarea celor două râuri/ Clocotitoare”. 175

Dar şi de Aristofan în „Păsările”, de Pausanias în „Călătorie în Grecia”, atunci când descrie de exemplu sanctuarul de la Delfi al

lui

Apollo, în care sunt gravate maxime vestite ale celor mai înţelepţi dintre greci, iar pe o coloană, fixată, o efigie a lui Homer cu prezicerea făcută acestuia la naştere, asemănătoare în spirit cu ce i s-ar fi putut prezice la Betleem şi lui Iisus:

Ferice şi neferice. Căci născut ai fost pentru amândouă;

Îţi cauţi patria, dar ai parte numai de patria maternă şi nu paternă. Este insula Ios patria mamei tale, care, atunci când vei muri, te va primi; dar păzeşte-te de enigma copiilor mici – plus fresca ce înfăţişează în dreapta plecarea aheilor de la Troia, în partea stângă, în capăt, Ulise coboară în aşa-numitul Hades „ca să întrebe duhul lui Tiresias cu privire la salvarea lui spre acasă. Se vede o

174 „Ulise a întemeiat Lisabona, se ştie" (Cecilia).

175 „Divin Laertiade, subtil Odysseus, n ale aucun souci pour ta nef. Assietistoi, après avoir dressé le mât et déployé les blanches voiles; et le soufflé de Boréas conduiră ta nef. Mais quand tu auras traversé l'Okéanos, jusqu'au rivage étroit et aux bois sacrés de Perséphonéia, où croissent de hauts peupliers et des saules stériles, alors arrête la nef dans l'Okéanos aux profonds tourbillons, et descends dans la noire demeure d'Aidès, la où coulent ensemble, dans l'Akhérôn, le Pyriphlégéthôn et le Kokytos qui est un courant de l'eau de Styx" (Michel Houellebecq, romancier, premiul

Tristan Tzara, 1992: „E traducerea lui Leconte de Lisle").

Maraton 239

apă care sugerează râul, probabil Aheronul". De Vergiliu în Eneida când îl redă pe Enea (cartea VI) ajungând la râu: „De aici porneşte drumul care duce la apele Aheronului din Tartar. Tulbure de noroi, în fundul unei prăpăstii clocoteşte vârtejul său şi-şi varsă mâlul în

Cocit. Vâslaşul, care păzeşte apele şi râul, e cumplitul Caron, de o murdărie înspăimântătoare, cu o barbă care-i atârnă stufoasă pe piept, cu ochi de jar ce-i stau împietriţi. O haină slinoasă îi spânzură de un nod pe umeri. El singur îşi împinge barca cu o cange şi o mână cu pânzele, trecând sufletele în luntrea ruginie". De poetul creştin Dante în „La divina commedia", Infernul –, unde-l face pe poetul Vergiliu să

rostească sintagma (cântul 3, versul 78): „la trista riviera d'Ache – ronte", riviera de 58 de kilometri.

Petras vorbea, în timpul ăsta, la reportofon, pe bancheta din spatele lui Gunhild mare:

„— Am lăsat în urmă Olympia. Suntem pe drumul care leagă

Pyrgos, capitala Eleii, de… de… şi am pornit spre soare-răsare înspre

Tripolis, în Arcadia. De regulă drumul dintre Pyrgos şi Tripolis se face pe o porţiune de-a lungul mării Ionice via Kiparissia, dar şeful a ales să meargă prin interiorul peninsulei Peloponez. Mă gândesc că nu pentru a vizita Atena, cum aş putea bănui urmărind harta. Ce treabă au conducătorii cu Tripoli? Vom vedea. E un drum îngust şi prost asfaltat pe alocuri. Atleţii de la maraton sunt plini de voie bună fiindcă au fugit de meteorologia anapoda şi din colivia unde au fost prizo – nieri. În lipsa explicaţiilor, de aflat în Pullman 1, concurenţii de la maraton din Pullman 2 îşi dau cu presupusul după ce l-au auzit pe

Prezident cu hârâieli de parcă ar fi vorbit de pe planeta Jupiter:

— Ai găsit?… N-ai găsit?… Unde s-o fi ascuns?… ascuns…

— Am găsit eu, dom Prezident, şi, cum îi e felul, Amoraş, discutând de la distanţă cu Prezidentul, scoate la iveală… dar nu chiloţii din primul volum… o batistă şi, la fel, o învârteşte deasupra capului iar Spiriduş face:

— U-iu-iu-iu-iu-uuu!

mângâindu-l cu o mână pe Rici, care mai schimba din când în când câte un cuvânt cu Spiriduş, 176 câinele fără pedigri, cu urechi de bulldog

176 „Cum mai schimbă cuvinte un câine cu un om?" (Linda H). „Păi ca un delfin cu alt delfin, prin ultrasunete" (Amoraş). „Asta n-am mai auzit" (Linda H). „Auzi acum" (Amoraş). „Spiriduş ca Solon, unul din

240 Dan Grădinaru francez, coadă de vulpe, şi cu o singură ureche viabilă de la picioarele ei, cealaltă fusese pierdută într-o luptă inegală cu un camarad canin de patru ori mai mare, genul Butch the bulldog, 177 să nu se sperie de hohotele sincopate ale lui Amoraş sau de chiuitură.

Altcineva nu se mai oboseşte să comenteze. Unii au aţipit, alţii umblă la mobile. Doi bat cărţile cu căşti în urechi. Alţii oftează ostentativ, numele lor e Johnny.

— Ai fluturi la stomac? ridică o sprânceană agale Miesko.

— Nu văd legătura, gâjâie Amoraş lângă Spiriduş, în banca a doua, pe rândul din spatele şoferului.

— Miros chestiile astea, insistă Miesko.

„Miroşi pe mă-ta", zice în gând Amoraş (presupunere nu departe realitate).

— Viaţa n-are sens fără sex, zice Miesko.

— Aşa, bravo, împărtăşeşte-ţi problemele, îşi întoarce gâtul Armo înspre Mieszko. Nu ţine în tine.

La prima vedere n-ar fi diferenţe însă poţi vedea cu un pic de atenţie o efervescenţă haotică. Nimic nu stă locului. Capetele celor ce-au aţipit se bălăngăne. Corpurile o iau când la dreapta când la stânga urmând curbele drumului. Cei treji stau mulţi cu mâinile în poală şi li se mişcă ochii pe geam deşi nu se prea vede de la apa care se mai scurge fiindcă plouă şi de la aburul format din pricina diferenţei de temperatură între exterior şi interior. Amoraş tocmai zice:

— Mergem spre sud şi o să vedeţi că întrecerea o să se reia în Creta sau în Cipru. Prezidentul n-o să se lase.

— L-aţi întrebat careva? se interesează Johnny.

— Dacă am ce mânca şi un pat unde să mă culc nu mă preocupă încotro ne duc, zice Armo din banca întâi, rândul din dreapta.

— Să fie un pic mai cald măcar, îşi vâră nasul şi friguroasa Spiriduş din rândul doi, geam, stânga, lângă Amoraş.

Waltraud susţine, cum se întâmpla la „homo sapiens", unii să zică ba şi alţii da, ideea contrară:

— Nu cred. Sper c-o să ne dea drumul.

Mieszko bagă fitile:

tre' cei şapte înţelepţi" (Jaume Cabré, scriitor catalan).

177 „Personaj din desenele animate ale lui Walt Disney" (Javier Marias, scriitor castilian)

Maraton 241

— Prea mult mister.

Amoraş se trezeşte să intre în dialog:

— N-a vrut să spună nimic. Eu am întrebat.

Câţiva aprobă, închizând ochii ori chiar dând din cap şi clipind din gene, mai abitir sexul frumos.

Cel mai contra e Johnny-be-good, cam verde la faţă de nervii daţi pe faţă: 178

— Eu nu mai merg nicăieri.

Waltraud îi cântă în strună

— Ich will libertate!"

La Tripoli a fost cu noroc. Dacă pe drum a plouat cu picături grele ca albinele lovite de sticla securizată a geamurilor, ploaia a încetat înainte de intrarea în oraş, pe geamurile autocarelor nu s-au mai prelungit pârâiaşele de apă şi pe cer s-au cristalizat aproape dintr-odată nori minunaţi, gri petrol, semănând cu fâşii de carne bătută cu cioca – nul, şi roz violet…

Pe locul din faţa lui Billy, Mieszko observă un nor opal, în forma (îşi imagina el) unui vânător care trage cu puşca, aşezat peste unul alb strălucitor (era o interpretare, altcineva văzu altceva). Norii, imobili, pregnanţi, parcă fuseseră daţi cu fixativ, abia dacă se mişcau.

— Uite, norul ăla, seamănă cu un om care se predă…

— Care? Unde? (Armo)

— Uite-l unde, ţi-arăt cu degetul. Seamănă cu un om care stă la orizontală şi se predă, ridică braţele în sus.

— Da, da, ai dreptate.

— E Prezidentul, se amestecă Johnny. Urmează să se predea definitiv, dar când?

— Mie mi s-a făcut somn, căscă Billy, scoţând un vârf de limbă în colţul gurii.

În oraşul de escală, la 12, 30, au aflat, ajungând în centru, la o piaţă mare, accesibilă numai pietonilor, la statuia lui Yiannis Kouros, cel mai formidabil ultramaratonist din istorie, poreclit Pheidippides.

178 „Un homme qui a du goût ne prendra point les lettres de Mme

Norton pour la lettre d'une des tantes de Clarisse, la lettre d'une tante pour celle d'une autre tante ou de Mme Howe… Dans ce livre

immortel, comme dans la nature au printemps, on ne trouve point deux feuilles qui soient d'un même vert. Quelle immense variété de nuances!"

Denis Diderot: „Eloge de Richardson" (Houellebecq)

242 Dan Grădinaru ăla care adusese ştirea de la Maraton la Atena, că perşii au fost învinşi, rostind „Am învins" şi murind pe loc după alergare, 179 că-i vorba de baştina curierului din ziua de azi.

Când au coborât a mai răpăit o ploiţă, s-a potolit în treizeci de secunde, parcă şi-ar fi dat seama şi ea că lumea e sătulă de apă. Un saxofonist local îi întâmpină cu un „What a wonderful world" ceea ce era destul de ciudat fiindcă te-ai fi aşteptat să cânte ceva din Mikis codorakis sau din Manos Hadzidakis, pare că doar atât ştia fiindcă îl tot relua.

— Purple rain, mormăi Johnny, coborând din autocar, şi-şi dădu la o parte gluga din cap.

— M-am dus la Londra la concert. Erau 24 de date şi se juca cu casa închisă la 23, se şterse pe frunte Billy, încheindu-şi nasturii de la bluza verde de trening şi trăgându-şi şi fermoarul de la scurta de plastic acoperitoare.

Omul mass-media, Z, când se adunară în jur, oferi informaţii preţioase:

— Kouros a început să alerge la 16 ani şi a alergat timp de 30 de ani, acum are 62. A scris şi peste 1.000 de poezii, multe despre eroii

Greciei de de mult. Are una intitulată „Apollo trebuie să fie mai tare ca Dionisos". Vreţi să v-o recit?

— Al dracu' să fiu dacă mă interesează, îl „încurajă" E-prea întorcând degetul mare înspre pământ.

— Mai bine „Apollo o are mai tare decât a lui Dionisos", stârni

Verzilă ceva zâmbete pe ici pe colo.

— Hai să v-o zic, se înduplecă Z de parcă sportivii l-ar fi împins de la spate, măcar unul, să-i dea drumul şi începu să improvizeze:

Dacă nu-ţi place poezia eşti un tâmpit.
Nu-ţi place muzica eşti un scopit.
Doar să-ţi umfli muşchii eşti un fârnâit.
Să stai la fitness toată ziua eşti un zăpăcit.

Apollo mi-e zeul iubit!

179 „După Herodot Phidippides a alergat 250 kilometri în 36 de ore şi n-are treabă cu maratonul. La Plutarh alergătorul maratonului este

Eucles. Lucian din Samosata îl înlocuieşte pe Eucles cu Phidippides, de la el ne vine toată povestea" (Yanis Varoufakis, finanţist grec, neo – marxist de la partidul Syriza, coaliţia stângii radicale).

Maraton 243

Mai mulţi i se năpustiră la gât:

— Ce-ai cu fitnessul?

— Ce-i aia fârnâit?

— Dar scopit?

— Minoritatea are prioritate în faţa majorităţii.

— Aşa a scris? Vrei să te cred? ş.a.m.d…

— Faci cum vrei, se apără fără ifose Z.

— Flecar, dădu din mână cu dispreţ Mieszko.

— De unde ştii? Fă-ne dovada!

— Păi locuieşte acum în Australia. Dă o căutare pe net. Doar nu te-aştepţi să mă duc pân-acolo să ţi-l aduc.

— Şi ceapa e la noi importată din Australia, zise Spiriduş.

— Asta e globalizarea, observă Amoraş, singura atentă la Spiri duş.

— Hai, du-te, băgă fitile E-prea, sau vrei să stăm în genunchi ca la icoane? şi trase un scuipat la picioarele statuii, care-l prezenta pe Kou – ros de parcă Kouros ar fi trecut linia de sosire abia mai târându-se.

Corpul îi era arcuit cu pieptul bombat ca de un efort nemaipomenit à la Emil Zatopek, care câştigase medalia de aur la olimpiada de la

Londra din anul 1948 la proba de 10.000 de metri şi tot aşa până în

1954, alergând cu limba scoasă, numai medalii de aur la olimpiade şi campionate mondiale, 180 cu faţa chinuită, capul dat pe spate scotea la iveală truda, iar picioarele, desigur pentru a asigura

statuii stabilitate, aveau dreptul cu talpa lipită de pistă, stângul sprijinit doar în degete şi genunchiul, din pricina asta, îndoit uşor.

— Eu am să scriu o poezie despre şefii de la Bruxelles, îşi întinse

Amoraş gâtul sacadat, probabil din cauza unei emoţii neaşteptate (că adică i-a venit o idee să râdă toţi, dar râdea numai ea). Şi pufnind în pumnul strâns, după obiceiul pe care cititorul îl cunoaşte deja, pentru că lângă statuie apăruseră Ce-o şi Popo, adăugă: N-am talent poetic dar nici ăia de la Bruxelles nu-s talentaţi. Minus cu minus face plus aşa că poezia o să iasă straşnică!

180 „A, ăla care în 1968, când au invadat ruşii Cehoslovacia, s-a suit pe un tanc rusesc şi le-a spus la sovietici să se ducă acasă. După aia l-au dus să lucreze într-o mină de uraniu şi „Soviet sport" l-a făcut

„Inamicul public" (Jan Wagner). „Au avut-o şi în continuare cu materialele radioactive" (Giovanni, poliţist în Veneţia). „Scopul scuză mijloacele", a zis-o Machiavelli" (Sgarbi).

244 Dan Grădinaru

Atunci Z începu să cânte cu o voce frumoasă de tenor „Buona sera signorina", însoţit de saxofonististul disponibil se vede şi mai ales uimitor de priceput, părea că are în repertoriu cântecul ăsta, dar şi pe următoarele, nu lua nicio notă anapoda, făcându-i semn cu degetul lui

Amoraş să vină până la el, în stilul cald al lui Louis Prima dintr-o melodie ca „Angelina" – asta ca un fel de încălzire cu Sam Butera alături:

Buona sera signorina buona sera
It is time to say goodnight to Tripoli (înlocui Z numele
Napoli, cum se afla în forma originară a cântecului)
□ough it's hard for us to whisper buona sera
With that old moon above the Mediterranean sea
In the morning signorina we îl go walking
Where the mountains help the moon come în to sight
And by the little jewelry shop we îl stop and linger
In the meantime let me tell you that I looove you…

— Mă chemi la dans? prelungi Amoraş degetul lui Z aducându-şi arătătorul cu unghie vopsită roz uni între sânii ca două jumătăţi de mingi de cauciuc. Cum Z încuviinţă în timp ce cânta, Amoraş îşi făcu loc

din primul rând dând din coate ca când ar fi avut de luptat cu mulţimi ce o împiedicau.181

În timpul primei strofe Amoraş nu refuză prin urmare să dan – seze însă dansul, la care lumea nu reacţionă, lăsându-i pe protagonişti în voia lor, se desfăşura în limite absolut decente, era ca o lecţie demonstrativă la o şcoală de dans. Z prinse degetul lui Amoraş şi o învârti în jurul lui, execută mişcările necesare şi se opri la 2 minute şi douăzeci de secunde, când totul se schimbă, fără pauză, la repetarea pur şi simplu a primei strofe şi saxofonistul, ca să probeze priceperea şi dorinţa de-a-i face şi pe alţii bucuroşi ca el, băgă un tempo mult mai alert încât prima strofă dură un minut şi 10 secunde.

La reluarea primei strofe, dar cu nerv, lumea se dezmorţi de-a binelea, ca pământul primăvara după îngheţul din vremea iernii în zona mediteraneană la paralela 45, şi Amoraş trânti împreună cu Z

181 „Atmosfera trebuie să fi fi fost simpatică" (Linda H), „Eraţi în concediu".

(Houellebecq), „Ne mai destindeam după Olympia" (Amalia).

„Aşa e la început, pe urmă se mai schimbă lucrurile" (Aram).

Maraton 245

un foxtrot de-i lăsă cu gura căscată pe toţi, inclusiv pe şeful bodigarzilor, care urmărea scena cu cel mai mare interes fiindcă n-avea talent la dansat însă ar fi dorit foarte mult să fie în locul lui Z.

— Bănuiam că zac mulţi draci în tine, bătea el cu foc din palme în contratimp, incapabil să ţină ritmul, când Z şi Amoraş ajunseră în dreptul lui.

Billy făcu inutil semnul de „time out" (pauză) de la baschet, că adică are şi el ceva de zis, pe urmă, cum nimeni nu părea să-i acorde atenţie, se alătură trendului principal, strigă ca o goarnă şi ţivli, cum cerea de fapt melodia:

— Buona sera signorina, kiss me, goodnight. Kiss me! Goodnight!"

O

amenii se conformară, băteau din palme savurând momentul:

— Kiss me! Good-night! făcu ecou piaţa.

Aşa că se mai cântă a treia oară strofa întâi, o exagerare. Cei doi

dansatori protagonişti reproduseră foxtrotul ăla „cu pioneze în cur".

(Sean), de un minut, stârnind aprecierea furtunoasă a spectatorilor

(se mai adunaseră între timp şi turiştii de care lumea e plină din nou după 2000 de ani).182

Tot Z, un imitator perfect, dădu drumul la încă o melodie, smucind din cap ca un interpret de rock:

Aw, aw baby, yeah, ooh yeah, huh, listen to this
Spy on me baby use satellite
Infrared to see me move through the night
Aim gonna fire shoot me right
Aim gonna like the way you fight
And I love the way you fight
Now you found the secret code
I use to wash away my lonely blues well
Să I can't deny orlie cause you're a
Sexbomb sexbomb you're a sexbomb uh, huh
You can give it to me when I need to come along give it to me
Sexbomb sexbomb şcl

182 „Turismul a existat totdeauna, mai ales în epoca alexandrină".

(Marco Onofrio), „Nu ca acum" (Vittorio Sgarbi).

246 Dan Grădinaru

Adunarea repeta laolaltă cu interpretul cuvintele „sexbomb you're my sexbomb".

Dezvăluind talente ascunse, Billy preluă ştafeta, adică microfonul, şi smulse peruca blondă din capul Ceciliei lăsând-o cheală şi şi-o trase, un caraghios! pe scăfârlie ca să-l imite, după Tom Jones, pe cântăreţul Rod Stewart cu „I am sexy".

— Ăsta a făcut cu cinci neveste opt copii, zise Amalia, ceea ce-i stârni imaginaţia lui Salvador, care se gudura în jurul ei.

She sits alone waiting for suggestions
He's so nervous avoiding all the questions
His lips are dry, her heart is gently pounding
Don't you just know exactly what they're thinking

If you want my body and you think I’m sexy come on sugar let me know.

If you really need me just reach out and touch me

Tell mese baby ș.c.l.

Cineva se trezi să ceară tocmai acum – un tâmpit ori doar un pupincurist:

— Să cânte Prezidentul!

Din piepturile unora se înălţă spre cer acelaşi îndemn, însoţit de palme care fluturau, dar

Ce-o, de la înălţimea lui de aproape, hăt, doi metri şi jumătate, declină invitaţia, făcând din braţul drept „nu” cu degetele deschise în apropierea bărbiei.

— Parcă s-ar rade. Vezi să nu te loveşti singur, zise Johnny.

— O să-l repare Popo, zise şi Armo.

Cecilia se enervase până la lacrimi, însă Billy îşi mai continuă interpretarea şi aruncă peruca lui Verzilă. De la Verzilă peruca poposi la E-prea, de la E-prea ajunse şi la Johnny. Când Cecilia se aruncă înspre el Johnny o proiectă în aer să ajungă pe creştetul statuii. Nu nimeri şi peruca poposi pe jos, de unde o ridică cea mai mică dintre surorile Gunhild.

Versurile astea cântate răguşit au avut efect asupra auditoriului, repetând în continuare „I am sexy” şi „Come on honey let’s spend the night together”.

Maraton 247

Nu toţi se bâţâiau. Unii stăteau pe de lături şi filmau pe mobile scena.

Waltraud dansa cu „Manualul maratonistului” cu coperţile roşii subbraţ. Amalia flutura o eşarfă. Sean era simpatico. Îşi făcea singur ecou folosind degetul mare pe post de microfon.

— Cere-i, zise el lui Helen, să-i fii a şasea nevastă.

— Lui Rod? zise Helena.

Now hold on a minute before we go much further

Give me a dime se can phone my mother

□ey câtch a cab to his high râse apartment

If you want my body and you think I’m sexy come on honey tell

mese

If you really need me just reach out and touch me come on sugar let me know

His heart's beating like a drum

cos at last he's got this girl home

Relax baby now we are alone

Abia la „Relax baby now we are alone", peruca intră în posesia proprietarei, care plângea în hohote pe o bordură.

— Nu face asta, zicea Petras, mângâind-o pe umăr.

Veni şi Armo, după ce îi luă microfonul lui Billy, cu o melodie de la sfârşitul nu foarte îndepărtatului secol 20:

— I love you baby, o imita ca voce pe Amanda Lear nu pe Gloria

Gaynor, tot cu acompaniament la saxofon, cu degetul arătător de la mâna dreaptă în sus rotit, formând un con cu baza sus şi vârful pe încheietura palmei

— Ricky Martin s-a făcut poponar cu acte. Şi-a găsit femeia sau bărbatu, s-au logodit şi se căsătoreşte. I-o suge. Vai, vai, ce-o să facă fetele noastre? S-au logodit şi mâine-poimâine îşi pun pirostriile, zicea

Gunhild mijlocie.

— Cine sunt bufonii ăştia? Poate cred că sunt mai tari ca originalul?

Pavarotti se întoarce în mormânt, zise Gunhild mică.

Dansurile se înmulţiră când se trecu de la hiturile axate pe melodie la hiturile în care ritmul şi bateristul sunt esenţiale (apăruse un Dj, o invenţie a Prezidentului, cu aparatura specifică, şi le oferea şi hip-hop, breakdance şi streetdance).

Gunhild mare, scria de pe margine pe net peste grupul de dansatori, pentru Gunhildele ei, aflate de partea cealaltă a pieţei, prinzându-i privirea celei mici şi arătându-i că i-a trimis msi:

„Uită-te la Juanita".

„De ce?" (Gunhild mică).

„Tu eşti proastă?" (Gunhild mare).

„Aha. Scuze. Am înţeles" (Gunhild mică).

„Da de mititica ce zici?" (Gunhild mare).

„Ce să zic? Hormonii s-au dezlănţuit” (Gunhild mijlocie).

Treaba mai continuă până când Salvador, care-i fredona Amaliei „Let’s amore”, imitând altă voce de pe timpuri, din amintiri prăfuite, un tip mic de stat comparativ cu unul ca Petras sau ca Sean, „mic şi-al dracu’”, cum sună o vorbă populară din anii ăştia, apăru pe turnantă, cum se zice în limbaj sportiv, şi se manifestă în stilul energic al tuturor:

CAPITOLUL 26. DE LA TRIPOLIS LA SPARTA

— Da’ noi când mai mâncăm? strigă el cu decibelii trompetei de la Judecata de Apoi183 şi o parte dintre dansatori se opri, silind şi cealaltă parte, inclusiv pe DJ, să se oprească din curiozitate (se întâmplase ceva?).

Ăsta a fost semnalul încetării dansului în preajma statuii lui Kouros.

Un bodigard le arătă cu mâna încotro erau locurile de alimentare cu cele necesare burţii (Armo: „Da, burta pe locul întâi”), a unora într-un birt chiar lângă o reclamă impozantă: „Un chef italian care a lucrat în restaurante cu stele Michelin face un live cooking show la VIP Lounge Cinema Park Lake Tripoli. Nu cumva să lipsiţi!” şi spuse, citind de pe un ecran de mobil, numele tavernelor şi unde era arondat fiecare. Discoteca se risipi într-o clipă şi răsuflând bucuroşi după prima petrecere în aer liber se duseră la locurile indicate.

La taverna „Melcul îndărătnic” erau optsprezece mese de lemn acoperite cu feţe de masă de culoare roşie, la rândul lor acoperite cu

183 „Fără tobă şi trompetă nu se face operetă” (Pascale Casanova, critic literar francez, autoarea „Republicii Mondiale a Literelor”), „Când o aud pe Pascale mă umplu de nervi. Literatura secolului 20 e Ka□a, Joyce.

Beckett şi încă o duzină dintre scriitorii catolici şi protestanţi anglo-francogermani. Dar unde sunt autorii ortodocşi?” (Varoufakis).

Maraton 249

feţe de masă de culoare albă, mai mici şi aşezate în aşa fel încât colţurile să atârne la jumătatea celor patru laturi până aproape de limita feţelor de mese roşii de dedesubt, două erau ocupate de jucătorii locali de table, unul dintre localnici îşi lipise capul de tejghea

cu un păhărel gol alături.

Pe peretele din faţă, cum intrai, unde se aliniau rafturile cu băuturi cu alcool în procente mai mari, chiar în mijlocului lui, încadrat cu stuc de culoare neagră, se putea citi cu litere mari în format Times New Roman:

PĂRINŢII NOŞTRI, MAI RĂI DECÂT BUNICII, NE-AU

ZĂMISLIT PE NOI ŞI MAI PĂCĂTOŞI IAR NOI VOM AVEA PROGENITURI

ŞI MAI VICIOASE. Horaţiu

— Cine e Horaţiu? Ai auzi de Horaţiu ăsta? E vreun profesor? De ce ne dăscăleşte ca un profesor? zise Johnny.

— N-am auzit, ridică din umeri Billy. Ce, el a auzit de mine?

— Tu ştii cine e Horaţiu? îl întrebă Johnny-be-good pe barmanul smead la ten, asistent la dialogul nedumeriţilor.

Barmanul, care clătea un set de pahare la o chiuvetă, lângă o doză de pepsi pe care scria TIPS şi al cărei capac fusese înlăturat ca să încapă bacşişul mai lesne, ştia:

— E un autor de acum 2000 de ani care a scris o epopee, îmi scapă numele.184

— Iar ăştia din lada de vechituri? se lamentă Billy.

Johnny se strâmbă, adică, da, „iar".

— Ne spui şi nouă ce-a scris?

— Habar n-am… „Odiseea". Ba nu, asta e a lui Homer.

— Bă, lumea se duce de râpă. Au dreptate adventiştii, care stau şi aşteaptă venirea lui Cristos.

— O să aştepte mult şi bine până o veni Cristos a doua oară pe pământ, zise Johnny.

Pe peretele din dreapta, lozincile anului 2017:

Keats is dead se fuck me from behind

Slowly and with carnal purpose

Some black midwinter afternoon

While all the children are walking home from school

HERA LINDSAY BIRD, Noua Zeelandă

184 „Eneida" (Marco Onofrio).

250 Dan Grădinaru

Mai era o lozincă pe peretele din stânga scrisă pe sticlă cu litere roşii care se scurgeau ca sângele la menstruaţie cu un citat din aceeaşi măreaţă poetă:

Life is real

Eat mt pussy from behind

HERA LINDSAY BIRD, Noua Zeelandă

Înainte de a se aşeza, pentru că oricare mânca ce-i dorea inima, ca să servească de pe lista McDonald's sau de la KFC, că aşa fusese învăţat de mic şi nici nu urmărea să-şi schimbe deprinderile alimen – tare, Johnny-be-good cercetă în picioare lozincile, cu o cută pe frunte între sprâncene de parcă i-ar fi fost de lipsă o pereche de ochelari, şi dădu verdictul, înveselit:

— E muultă dreptate aici.

— Cine-mi face, frate, cunoştinţă cu autoarea? se întrebă Mieszko, care intrase în birt în urma lui Johnny cu un grup mai mare de băieţi veseli.

— Adică? (Armo lui Mieszko)

— Adică ăştia de pe-aici, cu lozinca, nu ştiu vreo adresă? (Mieszko)

— Nu şi-a lăsat numărul? (Gavnea lui Mieszko).

— Să nu fie vreo babă de la chat (Verzilă lui Mieszko).

— Sau o babă-babă la pensie (Gavnea lui Mieszko).

— Nu risca. Nu merită (Verzilă lui Mieszko).

— De ce? Normal că merită, auzi vorbă! (Mieszko)

— Omul de la bar, ştii cine-i autoarea frumoaselor mesaje? o indică Johnny cu privirea pe autoarea din îndepărtata Noua Zeelandă.

Omul de la bar n-avea cunoştinţă nici de asta.

— Am venit aici acum o lună. Să-l întreb pe patron.

— Azi nu e ziua ta norocoasă, îi zise Johnny lui Mieszko.

— Noua Zeelandă e lângă Australia, se băgă în seamă vocea lui

Billy, care se voia şugubeaţă (făcea legătură cu domiciliul actual al lui Kouros).

Miesko insistă:

— Copiii de la şcoală o să vină să se uite pe geam şi o să vrea să intre înăuntru ca să se încălzească şi ei, că le e frig.

Băieţii se puseră pe scaune pe la mese, comentând în continuare lozincile dacă sunt pentru creşterea poftei de mâncare. Giumbuşlu – Maraton 251

carii erau în favoarea ideii că lozincile cresc pofta de mâncare. Dezbaterea de la masa lor se referea la necesitatea prezenţei sau a absenţei exemplelor concrete.

— Simt că sunt mai viu, declară Miesko, trăgându-şi scaunul de plastic sub fund la masa lui Billy, Johnny şi Armo.

Uitându-se unul la celălalt Billy şi Johnny se scălâmbăiau ca nişte copii. Nici Armo nu se uita la Miesko, doar zise aşa, pentru cosmos:

— Când m-am trezit dimineaţă m-am gândit: Oare de ce mă simt atât de bine?

Miriana cu spatele la lozinci, până-şi primi porţia, făcu impru –denţa să caute sarea unde nu trebuie şi când dădu cu ochii de citate se răsuci şi ieşi val-vârtej. Curând sosi şi apa, cum e obiceiul în Grecia, să bei un pahar de apă înainte de masă, apoi în loc de supă, la unii, şi musacaua călduţă, numai bună de mâncat. Johnny stinse o ţigară.

Veni o zgripţuroaică să facă scandal. Johnny ridica dreapta şi se putea înţelege că acuş-acuş îi arde o palmă bucătăresei. El şi-o lăsa în jos şi doar şi-o pocnea de pulpă ca la dansuri populare, mişcându-şi nervos celălalt picior. Nu-i dădu replica şi zgripţuroaica plecă. După asta

Johnny se duse la tejgheaua barului şi ceru:

— Uzo, 50.

Barmanu îl servi cu păhărelul solicitat şi Johnny îl dădu pe gât.

Mai comandă un păhăruţ:

— Uzo, 50.

şi lucrurile se repetară (datul pe gât, limba scoasă în afară, buzele linse cu limba şi după aia frecate una de alta). Prietenii lui Johnny se uitau admirativ. Aşa era prietenul loc: dornic de viaţă, plin de adrenalină.

Billy făcu cu ochiul lui Grunhild mijlocie, care-i răspunse cu o privire: „Fiecare trebuie luat cum e".

— Ai ceva contra? i-o reproşă Billy, care crezuse că Gunhild

mijlo – de are un dinte ieşit anapoda din gingie.

— Dar e ok. N-am zis nimic, răspunse Gunhild mijlocie destul de ofuscată de neînţelegere.

Johnny îşi potoli setea care-l ardea luând cu dinţii capacul de la o bere de 33 ml, vârând gâtul sticlei în gură şi luând mâinile de pe ea.

— Original, se ridică în picioare şi aplaudă Verzilă, care-l urmă – râse cum se descurcă la bar.

Johnny dădu din cap, acceptând lauda.

252 Dan Grădinaru

Până să sosească primul din cele două feluri de mâncare anunţate de bucătarul-şef al pensiunii (pentru doritori), cea mai mare (mama) dintre „surorile" Gunhild se uita pe net la o reclamă pentru o cremă de frumuseţe, era o poveste lungă şi fără sare şi piper cu o femeie spre cincizeci de ani, din idioatele care nu acceptă că şi femeile strâng în sacul cu ani de pe umeri un număr de ani şi de kilograme, cu păr încă lung la cincizeci de ani şi bucle în stilul renascentist italian ca la 14 ani, într-o fotografie în care-şi evidenţia vârsta din cnp-ul actului de identitate. În plus, ca să ne apuce jalea, doamna cu colţurile gurii lăsate în jos se văzuse, na, ca să vezi, părăsită şi de soţ după un sfert de veac de căsătorie pe motivul aruncat în faţă „că e bătrână".

Erau şi cuvintele ei, fără speranţă, că plângea toată ziua, că se privea în oglindă şi nu-i plăcea ce vedea acolo, că încercările de a-şi reveni cu moralul, apelând la inhalaţii cu ceai de muşeţel, măşti, felii de castravete aplicate pe frunte şi pe obraji veştezi, peelinguri, masaje + dietă de slabire, eşuaseră pe rând. Dar pe urmă răsărise norocul. „Eram disperată că nimic nu mă ajută. Pe când încercam o metodă nouă cu un dermatolog şi un nutriţionist pe care de altfel nu mi-i puteam permite financiar, mă pregătisem sufleteşte să renunţ, dar n-am făcut-o.

Şi a meritat! Într-o bună zi vorbeam cu o funcţionară şi a recunoscut că avea 45 de ani, deşi, după aspect, i-aş fi dat maximum 25. Mi-a spus care erau metodele ei, m-am şi mirat ce sinceră era, pe cea cu pielea o utiliza zilnic de 17 ani. Folosea o mască pe bază de ulei de măsline, cu gălbenuşuri de ouă amestecate cu boabe de cafea

măcinată, miere şi iaurt: „Zilnic, timp de 4 ore, încălzeam acest amestec, îl aplicam pe faţă şi îl masam. După 14 zile, am fost pur şi simplu uluită de rezultate

— Ridurile s-au netezit". Descoperise o cremă-minune de întinerire a pielii căreia nu i se făcea reclamă şi care se discuta foarte pozitiv pe foru – murile de pe net. Ce laude de la femei, cu siguranţă serioase! Crema, normal, nu se găsea în magazine. Se cumpăra doar online. O comandase şi ea şi doar după o săptămână observase la rândul ei progrese mari. Alte fotografii o arătau după începerea terapei cu fiica şi aproape că nu-ţi dădeai seama care e mama şi care fata. În două luni, miracol! toate ridurile dispăruseră! La realizarea ultimelor fotografii îi băgaseră probabil în ochi nişte becuri, retuşuri, însă crema avea rolul principal!

Necazul, căci în orice lucru bun se ascund şi inconveniente, era că trebuia să prepare prin încălzire anestecul senzaţional mult timp şi mai era nevoie să-l ţină pe faţă încă cinci ore. A urmat un alt noroc.

Maraton 253

Discutând cu un alt dermatolog acesta i-a spus că ştie de amestecul pe care-l folosea şi că putea lua cu încredere o cremă pe bază de goji şi toate neajunsurile se vor duce pe apa sâmbetei. A comandat-o şi s-a convins că, într-adevăr, aşa era! Dar suferinţele nu au încetat, căci

Maria a descris pe blogul ei, care avea 500.000 de vizitatori, întreaga poveste şi a fost ameninţată de spitale de chirurgie plastică că-şi vor pierde clientela potenţială. Astăzi Maria continuă să lucreze cu echipa

Goji cream, care a ajutat 985.967 de femei din întreaga lume să-şi recapete un ten tineresc şi n-au mai fost nevoite să apeleze la botox ori la chirurgie, economisind bani pe care firme lacome izbutesc să le smulgă de la persoane naive. Maria s-a măritat şi a căpătat şi serviciu de la firma care vindea crema pe bază de goji. Gunhild mare mai putea citi şi comentariile utilizatoarelor cremei minune. Una Adelina, apărea şi într-o fotografie, zâmbăreaţă, scoţând în evidenţă femeia fericită ne voie-mare, anticipa: „În sfârşit am obţinut crema Goji. Am achiziţio –nat numai o cutie, deşi sunt convinsă că aşteptările

nu-mi vor fi înşelate". Roberta, şi ea (din nou fotografia uneia radiind bucurie, câş – tigase o excursie): „Am fost şocată că, după folosirea cremei doar o săptămână, ridurile şi cearcănele de sub ochi au dispărut complet.

Mi-am cumpărat patru cutii cu o reducere de 10% şi acum…"

— De ce nu mănânci? o aduse la realitate Gunhild mijlocie. Ce tot citeşti acolo?

— Citesc despre elixirul tinereţii o pagină de umor.

— Întinereşte, că nouă ni se răceşte mâncarea, zise cea mică.

— Despre ce-i vorba, să râdem şi noi? zise Gunhild mijlocie.

— Autorul s-a căznit să-mi smulgă lacrimi pentru o femeie pără – sită de soţ şi să cumpăr produse cosmetice de întinerire, închise mobilul

Gunhild mare şi puse mâna pe lingura de supă. A făcut o de presie şi s-a umplut de cearcăne şi de şunci.

— S-a delăsat c-a părăsit-o, ghici fără probleme Gunhild mijlocie.

— Eşti în depresie şi o mie de oameni îţi zic sfaturi dar dacă nu te ajuţi singură degeaba, e ca pana în vânt, n-are greutate, zise Gunhild mare.

— Ia uitaţi-vă la Jeanne, zise Gunhild mijlocie.

— E incorigibilă (Jeanne mânca pâine aşteptând să sosească mâncarea).

În loc să urmeze o dietă de slăbire, zise Gunhild mică.

— Şi pe urmă să se aleagă cu kilograme în plus, zise Gunhild mij – locie.

— Sau să-i atârne pielea şi să semene cu o prună uscată, zise Gunhild mare.

La masa de-alături Petras o consola pe Cecilia în legătură cu întâmplarea neplăcută cu peruca:

— Da' chiar nu merită să-ţi faci sânge rău. Glume proaste.

— A făcut-o intenţionat, l-am simţit că o face dinadins.

— Gândeşte-te la altceva, îi luă Petras mâna Ceciliei. Hai, te rog.

— O să-mi revin, promise Cecilia.

— Te cred doar dacă mi-ai povesti ce-o să cânţi deseară.

Cecilia îşi verifică peruca, ajutându-se de mâna liberă:

— Ceva vesel?

— Aşa da, îi eliberă mâna captivă Petras. Să râd.

— N-aş desface totuşi harpa până n-o să ne stabilim undeva pentru maraton.

— Ţi-o desfac eu. Ţi-o pun la loc cu grijă, tu doar trebuie să cânţi.

— Să sperăm că n-o să plouă.

— Unde să plouă?! Când o să arăt cu degetul spre cer norii n-o să îndrăznească.

— O să-i tragem cu sfoara (Juanita, de la masa vecină).

Cecilia se amuză de chestia asta. Să atenţionezi norii cu degetul şi norii să stea cuminţi. Pe deasupra norii şi fie traşi cu sfoara – foarte drăguţ!

La ieşirea din „Melcul îndărătnic", după masă, Johnny desluşi chiar pe uşă, pe partea dinspre tavernă, alt msi pictat cu litere roşii, pictorul realizase o altă scurgere abundentă de sânge, dar şi un pumnal, pe care nu-l remarcase când intrase înăuntru:

INVAGINÂNDU-VĂ

(Costanza Fenegoni Varotti)

— Pe-asta n-am văzut-o (Mieszko).

Johnny silabisi, apoi dori să fie luminat:

— Ce-a vrut să spună?

— Păi să şi-o pună căciulă la doritori (Mieszko).

— Să ştii că-mi place locul ăsta! Patronul barului e un tip mare!

O să mă apuc de literatură, zise Johnny ca o concluzie.

— Vrei să iei locul Prezidentului, se hlizi Billy.

— Păcat că plecăm din locul ăsta minunat. Aici aş dormi la noapte! deschise Johnny uşa birtului.

Maraton 255

— Păcat că nu mai revenim, zise Mieszko.

Petras vorbea mai târziu la reportofon de pe bancheta a patra, rândul din stânga, lângă Cici, care dormea pe partea cu geamul, cu capul rezemat de umărul lui:

„Ne-am urnit până la urmă. De la Tripolis ne-am coborât spre sud în districtul Lacedemonia/Laconia185 la Sparta, 57 de kilometri, o oră de rulat până la escala a doua, unde după mai bine de două mii de ani nu mai aveai ce vedea constructe nemaipomenite".

Sparta nu dăduse într-adevăr vreun filosof ca Platon ori un poet ca Pindar, dăduse comandanţi militari a căror cenuşă se amestecase de mult cu huma ori luată de vântul ce vântură marea şi dusă în norii de unde se întoarce ca ploaie mănoasă.

Mergeau aşa, parte în braţele lui moş Ene186, parte treziţi, cu şi fără căşti la ureche, când începură să se audă în difuzoare detalii despre personaje din antichitate despre care majoritatea marato niştilor nu auziseră:

— Licurg ar fi fost contemporan cu Homer şi cei doi s-ar fi şi întâlnit, ne informează Xenofon. Euthychidas susţine că din punct de vedere genealogic Licurg era al şaselea descendent din Patrocle (Helena:

„Bunică-mea avea un câine de pază Patrocle, un doberman), şi al unsprezecelea de la Hercule. Tatăl lui Licurg a domnit ca rege într-o epocă de anarhie şi a fost omorât cu cuţitul („Cum ar trebui să fac şi eu cu cineva care nu mă lasă să dorm", mormăi Johnny). După el a urmat fiul mai mare. Şi acesta a murit. În locul său s-a suit la tron Licurg, care a domnit doar opt luni pentru că după moartea fratelui mai

185 „Tout à coup, elle aperçut les débris d'un navire qui venait de faire naufrage, des banes de rameurs mis en pièces, des rames écartées çà et la sur le sable, un gouvernail, un mât, des cordages flottant sur la côte; puis elle découvre de loin deux hommes, dont l'un paraissait ăgé; l'autre, quoique jeune, ressemblait à Ulysse. Il avait să douceur et sa fierté, avec să taille et sa démarche majestueuse. La déesse comprit que c'était Télémaque, fils de ce héros. Mais, quoique les dieux surpassent de loin en connaissance tous les hommes, elle ne put découvrir qui était cel homme vénérable don't Télémaque était accompagné: c'est que les dieux supérieurs cachent aux inférieurs tout ce qu'il leur plaît; et Minerve, qui accompagnait Télémaque sous la figure de Mentor, ne voulait pas être connue de Calypso" (Fénelon:

„Les aventures de Télémaque fils d'Ulysse").

186 „Morfeu” (Marco Onofrio).

256 Dan Grădinaru mare a aflat că soţia acestuia a rămas însărcinată. Licurg a promis că dacă cumnata va naşte băiat băiatului i se cuvine domnia şi aşa s-a şi întâmplat, s-a născut un băiat şi Licurg l-a aşezat încă din prima zi de viaţă pe tron. El a declarat că va fi doar tutorele copilului. Leonidas, fratele mamei, şi mama însăşi au început să ţească calomnii („Mai ales ea”, mormăi iar Johnny. „Ştiu eu ca cine”) cum că la un moment dat

Licurg va scăpa de copil şi se va proclama rege şi atunci Licurg a hotărât, fiindu-i frică să nu fie omorât, să plece din Sparta până ce copilul va ajunge de 21 de ani, major, şi va domni. Licurg a călătorit, a văzut Creta, coastele ioniene ale Asiei Mici, unde a cunoscut poezia lui Homer, a călătorit şi în Egipt, ba unii pretind că, în căutarea legilor bune pentru lacedemonieni, ar fi ajuns până în India. Conjurat să se întoarcă acasă Licurg a mai făcut un drum până la Delfi de unde s-a întors cu oracolul că el este mai mult zeu decât om.

— Ca Iisus, zise Billy, lângă Johnny, sub cozorocul şepcii

— Pe mine mă doare capul, frate, de la atâta vorbărie, zise Johnny.

— În Sparta, odată înapoiat, Licurg a făcut ordine imediat, ca protejat al zeului Apollo, care e zeul suprem al lacedemonienilor, nu

Zeus ca la Atena. Lui i se datorează înfiinţarea senatului, sfatul bătră –nilor, gerousia, cum se numea, o forţă juridică care atunci când demo – craţia poporului o ia razna se pune de partea regilor, a tiraniei, iar atunci când tirania regilor îşi scoate la iveală colţii trece de partea poporului, a democraţiei.

— Şi noi ar trebui să facem un senat al nostru, zise Johnny, să-i mai dăm peste nas Prezidentului.

— Mai bine un sindicat, zise Armo.

— Vezi că se aude. Sunt urechi peste tot, zise Billy.

— Mă fut, zise Johnny modificându-şi buzele.

— …Licurg a izgonit luxul, moneda de aur şi de argint şi a folosit fier pentru monezi. Din cauza asta în Laconia se trăia în sărăcie, conform vorbei că sărăcia ne face puternici, nu bogăţia…

— Asta nu-i frumos, zise Mieszko de pe bancheta din faţă.

— E chiar o prostie, întări Johnny.

— Să fi protestat măcar (Mieszko).

— Să-l fi lichidat ca pe Kennedy (Johnny).

— Ba-i frumos, îi corectă Billy încercând să facă o glumă. Presupun că făceau haltere din fier şi nu mai plăteau cu fierul că nu le mai rămânea de haltere. Plăteau cu vorbe: „Socoteşte că ţi-am plătit".

Maraton 257

— ...A dat legi care să facă din spartani un neam de războinici, punând statul deasupra familiei.

— Încă o aiureală, râse Mieszko de Licurg. Cât mai puţin stat, asta e deviza mea.

— A orânduit mesele în comun. Se mâncau meniuri identice pentru toţi. Nu mai existau bogaţi. Bogaţii nu mai mâncau şi nu mai beau întinşi pe pat, mâncau aşezaţi pe scaune, la masa comună. Nu mai mâncau bunătăţi care îngraşă şi-ţi strică sănătatea şi creierul. Nu mai existau servitori care să îi îmbie cu hrană săţioasă doar pentru că-ţi place şi pofteşti

— Rezultă că era mai bine să fii servitor, râse şi Billy de Licurg.

Faci mâncare. Stăpânului îi dai fulgi de ovăz amestecaţi cu apă şi tu înfuleci ceafa de porc la grătar.

— La masă se adunau în jur de optsprezece inşi, chiar şi copii.

Licurg le zicea părinţilor că copiii nu sunt ai lor, chiar dacă i-au făcut, ci sunt ai Spartei.

— Şi Marx şi Engels au zis cam la fel în „Manifest", 187 copiii să fie ai statului, se anestecă Armo de lângă Mieszko.

— Copiii erau trimişi să mănânce cu adulţii ca să se obişnuiască cu modul celor mari de a vorbi, de a gândi şi de a se comporta. Vorba era şi cuviincioasă şi destul de liberă fiindcă puteai să râzi de vreunul din comeseni şi în acelaşi timp să se facă glume pe socoteala ta. Auzeai multe vorbe înţelepte legate de politică, de alcătuirea statului spartan, de ce statul spartan era superior celorlalte cetăţi-stat. Aveai obligaţia să nu te superi, să accepţi păreri în contradicţie cu propriile păreri şi să aduci ca participant la lecţiile de înţelepciune făină, brânză, vin, carne şi smochine (aici îşi vârî comitele Spiriduş de pe rândul celălalt, care zise: „Ibovnica cu ce se ţine? Cu stafide şi smochine").

— Doicile îi creşteau pe copilaşi fără scutece, trupul, mâinile şi picioarele le erau lăsate libere. Copiii erau obişnuiţi să mănânce orice, să îmbrace lucruri simple şi obişnuite, să nu se sperie de întuneric şi să nu le fie teamă de singurătate. Pe băieţii care aveau 7 ani, Licurg i-a împărţit în cete şi i-a supus aceloraşi reguli. I-a crescut împreună, obişnuindu-i să se joace şi să înveţe împreună. Iar conducători ai cetelor de copii a pus pe cei care se deosebeau prin înţelepciune şi

187 „Spiritele mari se întâlnesc (Varoufakis); „Voltaire a zis cam tot acolo: „Les beaux esprits se rencontrent" (Compagnon).

258 Dan Grădinaru prin curajul în luptă. La ei se uitau copiii, pe ei îi ascultau când le porunceau ceva şi pedepsele le îndurau când îi pedepseau, astfel că educaţia era un exerciţiu de supunere şi ascultare. Şi bătrânii îi priveau cum se joacă, iar unii dintre bătrâni îi puneau să se lupte între ei şi să se ia la întrecere. Carte învăţau numai câtă nevoie aveau.

— Sper să se fi oprit la abecedar, zise Johnny. Restul e pierdere de vreme.

Ireneul, un tânăr de 20 de ani, ales dintre cei mai înţelepţi şi mai buni luptători de seama lui, şezând întins la masă, după modelul pe care l-au preluat şi romanii, dădea porunci, unui copil să cânte, altuia să joace, altuia îi punea o întrebare care cerea un răspuns bine club – zuit, de pildă cine este cel mai bun cetăţean sau cum trebuie să fie comportamentul celui mai bun cetăţean?

— Dacă-aş fi irineu, l-aş întreba nu pe un copil, l-aş întreba pe un parlamentar: Eşti un bun cetăţean? Ai ca secretară una de 20 de ani? zise Armo. Te dedici cu trup şi suflet comunităţii şi rămâi cu ea în birou după ce a plecat toată lumea acasă ca să rezolvi problemele presante după program?

— Şi i-aş cânta, zise Mieszko:

Am pus mâna mai în jos

Şi-am dat de-un iepuraş flocos

— Dacă cel întrebat nu putea răspunde îl socoteau că are suflet leneş şi lipsit de dorinţa de a dobândi virtutea. Răspunsul trebuia să fie însoţit de motivare şi rezumat la cuvinte scurte şi concentrat.188 Cel care răspundea cu cuvinte multe şi de prisos era pedepsit cu o muş –

că tură la degetul mare al mâinii.

— Aşa ar trebui să fac şi eu, zise Mieszko. Să muşc de unde vreau pe cine mi-a furat inelul.

— Nu ţi l-a furat nimeni, îi răspunse de pe celălalt rând Waltraud, care stătea tot în prima bancă şi trăgea cu urechea. Eşti paranoic.

— Educaţia se prelungea până la maturitate pentru că nimeni nu era liber să trăiască după bunul său plac. Toţi trăiau în cetate ca într-o tabără, având bine statornicit şi felul lor de viaţă şi îndeletnicirile cotidiene ca aparţinători patriei. Iar hiloţii lucrau pentru ei pământul…

188 „Herodot se referă la vestitul laconism al spartanilor" (primarul

Veneţiei Cacciari); „Numele Herodot mi-e cunoscut din roman, partea întâi" (Helena).

Maraton 259

— Hiloţii, adică sclavii. Exploatarea omului de către om, zise

Armo.

— Pe bătrânii din gerousie i-a ales la început Licurg dintre cei cu care se sfătuia. Apoi a orânduit ca, în locul unuia care murea, să pună pe cel socotit cel mai bun în virtute, dintre cei care aveau peste 60 de ani. Alegerea se făcea în felul următor: când se întrunea poporul bărbaţii care alegeau stăteau închişi într-o încăpere lângă locul adunării poporului fără să vadă poporul sau să fie văzuţi de către bărbaţii eligibili, auzeau numai strigătele oamenilor din adunare. Spartanii votau pe candidaţi prin strigăte. Fiecare candidat trecea în tăcere prin mijlocul cetăţenilor.

Cei care erau închişi aveau cu ei tăbliţe şi însemnau puterea strigătului scos de cetăţeni pentru fiecare candidat în parte, neştiind pentru cine era, în afară numai că ei însemnau că era primul sau al doilea sau al treilea sau al câtelea se nimerea să fie trecut prin adunarea poporului.

Cei pentru care se striga mai mult şi mai tare era aleşi.

— Chestia cu 60 de ani mă deranjează, zise Johnny. N-ar trebui să conducă decât cei care au 20 – 25 de ani, ca noi, şi sunt proaspeţi la

minte, nu vechituri de 40 de ani şi mai mult, necum de 60 de ani189.

Cum de l-au ascultat spartanii pe Licurg ăsta?

— Parcă terminasem cu trecutul şi ne-am întors în prezent, zise Billy.

— Punând în paralel mai multe constituţii, Platon vorbeşte prin gura unor personaje despre scopul legilor spartane, întemeiate exclusiv pe exerciţii militare. Cretanul Clinias este de părere că războiul e sta rea firească dintre indivizi şi popoare şi atunci legile trebuie să pregătească cetăţenii să fie soldaţi în primul rând. Atenianul consideră că e mai bine să tindem a împăca pe indivizi şi pe popoare între ele. Legislatorul trebuie să dezvolte la cetăţeni temperanţa, echilibrul şi înţelepciunea care-i învaţă pe oameni o virtute superioară curajului slăvit în constituţiile spartană şi cretană, căci îi învaţă să învingă plăcerea şi să combată patimile.

Pentru ca raţiunea să fie stăpâna vieţii, sufletul trebuie să fie întărit nu numai împotriva durerii, cum au făcut Minos şi Licurg, ci şi împotriva plăcerii, care ne poate întinde curse foarte primejdioase.

După aceste informaţii istorice, zise crainica, în continuare vă voi vorbi…

189 „Media de vârstă în senatul american mi se pare că e în prezent chiar de 60 de ani" (Linda H).

260 Dan Grădinaru

— Asta nu-i femeia de serviciu a lui Ce-o? zise Armo.

— Ea e, zise Mieszko.

— El scrie istoriile astea nesărate? 190 zise Johnny.

— Cine altul? zise Billy.

Mieszko îşi prelinse degetele pe faţă şi se strâmbă, adică „aiurea femeie de serviciu".

— …despre alte maratonuri din ziua de azi. Unele pot fi socotite de oamenii slabi excentrice, dar ele nu pot fi numite decât extreme, aşa cum e ultramaratonul din Sahara sau ultramaratonul arctic de la

Cercul Polar. Maratonul 6633 Arctic Ultra, cum se cheamă oficial, cu o lungime de 566 de kilometri. Se desfăşoară pe malul Oceanului Arctic la începutul lumii martie pe un traseu de la Eagle plains până la

Tuktoyaktuk între punctele: Eagle Plain (plecare) – Cercul Arctic: PC

1 (km 37) – James Creek: PC 2 (km 111), Fort McPherson: PC 3 (km

186), Tsiigehtchic: PC 4 (km 248), Caribou Creek: PC 5 (km 330), Inuvik:

PC 6 (km 378 km), Swimming Point: PC 7 (km 491 km), Tuktoyaktuk

(sosire km 566). Mai multe nume proprii crainica de serviciu le stâlcea, le zicea de mai multe ori până când socotea că le pronunţă bine. De asemenea în loc de PISI zicea pe ce.

— Unde-ai făcut şcoala, fetiţo? (Billy)

— La Ce-o în pat (Johnny).

— Câştigătorul în cea mai grozavă probă de anduranţă a dominat cursa de la un capăt la altul. La jumătate parcursului avea un avans de 55 de kilometri în faţa urmăritorilor tot mai sleiţi de efort. La

Swimming Point a ajuns la ora 4 dimineaţa, s-a odihnit fără să doarmă două ore şi la ora 6 a plecat spre sosire, ajungând cu o jumătate de zi înaintea celui clasat pe locul al doilea. Bravo, Teebee! Chiar acum, o mare surpriză, putem vorbi cu acest erou (se lăsă o pauză):

— Felicitări! Cum este?

Se aud pârâituri, după aceea o voce masculină gâfâind:

— Cum să fie? Greu, cum să fie?

— Te întreb cum a fost până acum?

— Cum a fost până acum? (râde). A fost destul de greu.

— Care au fost obstacolele?

— Frigul. În primul rând frigul… Noaptea nu poţi să dormi…

Dacă bate şi vântul chiar nu poţi să dormi… Când ninge e mai bine…

190 „Totul e din Herodot şi din comentatorii lui" (Cacciari).

Maraton 261

Dorm ziua, ziua sunt cam minus 25 de grade… Dorm pe stradă cu echipamentul pe mine o jumătate de oră la fiecare şapte-opt ore…

dacă suflă vântul şi cu douăzeci de kilometri pe oră… îţi

îngheaţă ochii în cap…

— Cu mâinile, cu picioarele cum stai?

— Cu mâinile nu-i problemă ca eu picioarele… Sunt degerat un pic la picioare, pielea s-a cam dus de pe tălpi dar din cursele astea n-ai cum să ieşi sănătos…

— La ce te gândeşti în timpul alergării?

— M-ai prins în timp ce alerg.

— La ce te gândeşti când alergi?

Răspunsul nu se mai aude.

— Succes! mai vorbim la sfârşit!!

Aceeaşi voce feminină continuă lectura după o pauză muzicală în care se dădu drumul la ilustraţii muzicale din serialul „Twin Peaks".

din anul 1990 şi de anul trecut ale lui Angelo Badalamenti: „Twin

Peaks eme", „Laura Palmer's eme", „Andrey's Dance", „e Night – îngăle" şi „e world spins" cu Julee Cruise, răstimp în care Miesko îşi dădu seama:

— Astea sunt minciuni. Suntem în luna lui cuptor şi zicea că maratonul arctic este înspre primăvară, în martie (Mieszko).

Într-adevăr, de parcă ar fi auzit vorbele lui Mieszko (le auzise?), crainica interveni:

— Dacă aţi crezut că interviul a fost în direct aţi fost fraieri, hahaha

(„Asta ce mai e"?

— Billy), vi l-am dat pe ăla de anul trecut, hihihi, însă cum merg lucrurile cam la fel o să fie interviul cu Tee bee şi anul acesta, că cine poate fi câştigător decât el! Din calculele noastre o să ajungă la sosire cam pe după-masă acest sportiv nemaipomenit mai mare şi decât Federer, Messi şi Ronaldo la un loc! Că dacă nu ştiţi

Teebee a fost plugar, cioban, bodigard, a stat în puşcărie trei ani, boxer şi, normal, gigolo. Cu asemenea biografie cum să nu izbuteşti să fii primul!? Şi o bombă de presă! îl interpretează Leonardo dilaprio în filmul care se va lansa în toamna anului viitor „Moarte şi viaţă între nămeţi" regizat de Steven Spielberg. Uite că ştim şi titlul (hi-hi-hi).

— Nu ştiu dacă aţi reţinut că maratonul arctic are loc în martie.

Cum a putut vorbi ea cu concurentul acum? zise Gunhild mică de lângă geam.

— Acum te-ai trezit? Eu ce-am zis? zise Miesko.

262 Dan Grădinaru

— Trecem de la Polul Nord înspre zone mai calde. Maratonul din parcul vulcanului Etna 191 din Sicilia, cel mai înalt vulcan din Europa, se ridică până la 3330 metri, se desfăşoară într-un decor cu fum şi fluxuri de materiale piroclastice sfârâind prin vegetaţia uscată a toamnei, un pic horror, brrr, grijă mare! ca într-un roman gotic englezesc, pentru inimile slabe. Încă mai sunt locuri libere. Dar de aeronautul

Tim Peake, mai spuse vocea, aţi auzit? A făcut acum doi ani maratonul pe staţia internaţională în 3 ore 18 minute şi 50 de secunde, fiind al doilea care a făcut maraton în spaţiu după Sunita Williams în 2007.

Amoraş stinse sonorul şi-i explică lui Spiriduş:

— Mă doare capul.

— Ce-ai spus? îşi îndepărtă căştile Spiriduş.

— În general oamenii vorbesc aiurea. Dacă tu zici ceva şi zece te aud, fiecare din ăia zece ia din ce-ai spus câte ceva, un cuvânt, trei cuvinte dintr-o propoziţie, înlocuiesc predicatul cu alt predicat şi subiectul cu alt subiect. Tu vorbeşti despre nevastă-ta, el crede că vorbeşti de nevastă-sa. Iese cu bătaie. Poate unul singur să înţeleagă ce-ai zis.

Aşa-i şi cu istoria omenirii, zic şi eu ca Licurg ăsta. Fiecare epocă o contrazice pe cea dinaintea ei şi se contrazice şi cu ea însăşi. Ce treabă mai avem cu Licurg? Niciuna. A vorbit şi el despre epoca lui, se miră cu voce tare Amoraş.

— Chiar n-am auzit, mai zi o dată, îşi scoase căştile din urechi Spiriduş

— Am zis că mă doare capul. Fetelor, ţipă ea deodată, ca să fie auzită în jur, aţi mai văzut o fată frumoasă ca puştoaica asta? (în faţă stăteau Waltraud şi cu Gunhild mică şi în spate, pe bancheta a treia. Gunhild mare şi Gunhild mijlocie)

Spiriduş se înroşi.

— Am nişte draci, nu ştiu de ce, vorbi pentru ea Amoraş.

— E muzica prea bună, întoarse capul Mieszko spre marginea banchetei a doua de pe celălalt rând. De la muzică sau de la lecţiile de istorie?

— Nu e de la muzică, că n-ascult muzică, zise Amoraş.

Pe bancheta a patra, două rânduri în spatele ei, Petras vorbea în continuare la reportofon:

191 „La gueule rouge de l'Etna", Victor Hugo: „La chanson des aventuriers de la mer", în „La légende des siècles", vol. II" (Pascale Casanova).

Maraton 263

„Spartathlonul, cea mai splendidă alergare din timpurile pe care le-am apucat, înfiinţat în 1983 în amintirea lui Pheidippides, cel trimis în 490 AC de Atena ca să ceară ajutor Spartei în momentul atacului persan al lui Darius. Pheidippides era un curier profesionist şi a alergat distanţa de 246 kilometri dintre Atena şi Sparta într-o zi, ne-o spune şi Herodot, apoi s-a întors tot într-o zi, adică dacă a plecat din

Atena luni, a ajuns la Sparta marţi, a plecat tot marţi din Sparta, care nu a vrut să dea ajutor pentru că spartanii luptau doar pe lună plină ca să nu supere zeii, şi s-a întors la Atena miercuri, a participat la bătălia de la Maraton în 12 septembrie şi odată ce izbânda a revenit atenienilor conduşi de Miltiade a fugit până la Atena cei 42 de kilometric, a putut să rostească „Am învins" („Nenikikamen") şi a căzut la pământ şi a murit (la bătălie a luat parte ca hoplit şi Eschil, care a scris Perşii", fratele lui Eschil a murit). Acum există acest ultramaraton de 246 de kilometri care porneşte de la Atena, lângă Acropole, şi se încheie la Sparta după circa 30 de ore. Ca să poată participa concu – renţii trebuiau să îndeplinească o condiţie din patru: să fi alergat 100

de kilometri în 10 ore şi jumătate, să fi făcut o cursă de cel puţin 200

de kilometri, să fi participat la un spartathlon şi să fi terminat proba în 36 de ore, la câteva checkpoints să fi îndeplinit timpul pretins, de exemplu primii 81 de kilometri trebuie făcuţi în nouă ore şi jumătate şi la Nestani, la kilometrul 172, să se fi realizat timpul de cel mult 24

de ore şi 30 de minute (dacă nu faci timpul eşti exclus). Cursa începe la 7 dimineaţa în ultima vineri din septembrie şi se termină a doua zi cam cu o treime din înscrişi. Primul Spartathlon, cel din 1983, a fost câştigat de Kouros, învingător de patru ori, cel mai bun scor este din

1984 de 20 de ore şi 25 de minute, aşa l-au cronometrat arbitrii".

La Sparta cerul a devenit senin. Se vedeau avioane cu reacţie ca nişte comete minuscule („Spermatozoizi" – Johnny) trecând şi de la dreapta la stânga şi de la stânga la dreapta. Te gândeai că se descurcă bine laolaltă. Dar te gândeai şi că ar fi fost interesant să facă bum! ciocnindu-se. Ce spectacol ar fi fost! S-au dus cu autocarele, nemaisurprinzându-i pe atleţi, la statuia lui Leonidas. Era mai impozantă decât statuia lui Kouros.

Z se postă din nou înaintea statuii, dând impresia că vrea să le spună sau să le cânte ceva atleţilor.

— Iar ne cânţi?

— Iar dansezi?

— Unde ţi-e trompetistul?

— Nu vă mai cânt, le răspunse Z. Acum vreau să vi-l prezint pe

Leonidas – statuia de bronz subinscripţionată „Vino şi ia-le" înfăţişa un soldat hoplit.192

— Astea-s litere de oameni? Bine de tine că ştii să le descifrezi! îl cam luă peste picior, râzând în gura mare, Verzişor.

— Ce scrie acolo? întrebă Verzilă despre scrisul de pe soclu.

— „Vino şi ia-le".

— Cine şi ce să ia?

— Darius îi conducea pe perşii invadatori în Grecia şi a cerut să i se dea „apă şi pământ" ca semn al supunerii. Şi i s-a răspuns ce vedeţi că scrie acolo: „Vino şi ia-le" 193

— Aşa scrie?

— Aşa.

— Îmi place. Bun răspuns, îşi exprimă Petras admiraţia pentru ce bărbat fusese Leonidas.

— De-acum aşa o să spun şi eu, zise Johnny, bătându-se peste prohab, „Vino şi ia-le”.

— Ce mitocan! îşi feri capul cu dezgust Cecilia.

— Leonidas, îşi răsuci torsul Z ca să arate înspre statuie, când lumea se strânse (cât-mât), e cel ce s-a luptat cu o mână de spartani cu toată armata persană venită să-i pedepsească pe greci pentru incursiunile piratereşti, acum…

— Hăăt… făcu şi Mieszko cu gura până la urechi.

— 2497 de ani.

— Iar ne împui capul. Mai lasă-ne, îşi trânti mâna înspre pământ E-prea.

— …dar nu despre acest erou nemaipomenit, regele Spartei, vreau să vă dau informaţii nepreţuite…

— Lasă-ne, te rugăm, cu Leonidas al tău, îşi împreună mâinile a rugăciune Verzişor…

— …o să vă mai spun şi ştiu că o să vă trezească interesul, în prezent are loc un ultramaraton care începe la Atena şi se termină la Sparta.

192 „De la „hoplon” – scut, înarmat cu scut şi lance şi pe cap cu caschetă cu un fel de perie înaltă pe mijlocul caschetei din faţă până spre ceafă”.

(Sgarbi).

193 „Autorul greşeşte. Plutarh ne spune că împăratul persan Xerxes i-a cerut lui Leonidas ca el şi oamenii lui să predea armele şi bătălia să nu mai aibă loc. Leonidas i-a răspuns: „Vino şi ia-le” / „Molon labe” (Cacciari).

Maraton 265

— Are loc acum? (Gunhild mijlocie)

— Nu chiar acum, are loc în a doua parte a lunii septembrie.

— Sport şi turism (Armo).

— Alergăm şi-acolo? (Helena)

— Din câte ştiu eu, nu (Z).

— Să-l alergăm pe-al nostru (Amalia).

— Bine zici. Ne-am dus până la Olympia degeaba (Gunhild mare).

Nu stăm noi până în septembrie (Amoraş).

— Puteam să mai aşteptăm. Acum înţeleg că mergem în zone mai calde. N-o să ne mai facem de râs (Gunhild mijlocie).

— Cine ştie (Gunhild mică).

— Băăă, tu eşti coafat ca Leonidas, îşi dădu cu părerea Verzilă.

Cu toţii se uitară când la creasta lui Johnny, ras în cap şi pe mijlo – cul ţestei cu o creastă de cocoş din părul lui, când la Leonidas cu creasta acestuia de pe cascheta de hoplit.

— Asta cam aşa este, se amuzară jumătate din cei prezenţi.

— De-acum încolo să-mi ziceţi Leonidas, zise Johnny.

— Eu n-o să-ţi zic Leonidas, zise Billy.

— Tu nu, zise Johnny. Ceilalţi.

Z ridică din umeri, arătând prin acest gest lui Amoraş că „cine ştie".

— Nu m-aş fi aşteptat la probe de maraton pe-aici, zise Petras.

De-aia nu trebuie să ne lăsăm mai prejos.

— Mie parcă mi-a revenit cheful de alergare în maratonul nostru fără categorii de vârstă şi fără discriminări în privinţa parametrilor fizici, zise Sean, şi-şi şterse fruntea de la dreapta la stânga de parcă pe frunte ar fi rămas o scamă (ăsta era la el un tic).

După masă au avut program de voie. Fetele, cu excepţia lui

Jeanne, care s-a jucat cu Rici 194, s-au dus să se zgâiască la vitrine şi să cumpere dacă-şi doresc ceva prin magazine, băieţii, cei mai mulţi, le-au însoţit.

Ar fi făcut şi ceva mişcare.

E-prea dintre giumbuşlucari se apleca cu palmele întinse să atingă vârful adidaşilor ceea ce izbuti din trei încercări.

— Parc-ai fost ursul din pădure la tăiat de lemne, râse de el

Gavnea. Am auzit „poc".

194 „Chateaubriand a murit. Aflaţi mai încolo" (Petras).

266 Dan Grădinaru

Văzându-l pe E-prea cum se apleacă şi apoi, revenit la poziţia verticală, îşi dă capul pe spate, Hopa se gândi că poate şi el.

— Ce-ar fi să ne mai dezmorţim un pic, se adresă E-prea prietenilor lui mai mici.

— Propui să ne aerisim? întrebă Gavnea care folosea verbul „a aerisi" pentru „a alerga". Muşchii mi-s cam obosiţi. Mental sunt bine.

Picioarele, dacă n-au mai fost folosite… S-o lăsăm pe mâine.

Avea o durere pe aductor sau aproape de inghinal. Poate era o simplă contractură.

— Cine sunt eu? îi explica mai încolo Johnny lui Armo. Un băiat de cartier, ceva în genul ultramaratonistului To be or not to be de la

Pol. Dacă nu alergam la maraton aş fi ajuns la puşcărie ca el. De-aia şi aleargă, să nu mai ajungă în puşcărie.

Noaptea a trecut fără incidente majore. Unii n-au ieşit pe-afară.

Cecilia i-a cântat la harpă lui Petras 195 o interpretare a lui Nicanor Zabaleta din Albéniz, „Zaragoza" Alţii au ieşit. Se mai auzea de la întâr – ziaţii care se întorceau de pe unde pierduseră ore din noapte câte un răget de junglă şi chiar un, pe un ton acut: „Mai încet, că-l trezim pe

Prezident!" Printre copacii săraci de podoaba frunzelor, agăţaţi de pietre, se auzeau vaiere, zgomotul armelor şi al strigătelor de luptă, cum pârâie şi se rupe aerul tăiat de sulițe însă Ce-o, singurul treaz, care le auzea cum te-aud şi te văd, dragă cititorule, se scutură şi reveni la realitatea nopţii care pentru el nu se mai sfârşea. A venit şi o maşină a poliţiei, luminile erau stinse, toată lumea, zice-se, dormea în patul său şi de la geamurile deschise răzbăteau ostentiv sforăituri.

Pe la 3, când se strânseseră cu toţii sub cearşafuri, Ce-o a ieşit pe un acoperiş şi a tras unul după altul două ţipete înfricoşătoare şi s-a lovit cu pumnii în piept ca un urangutan.

CAPITOLUL 27. DE LA SPARTA LA CYTHERA

Cecilia studie un pic maşina de cafea.

„Ăsta trebuie să fie butonul de pornire". Apăsă pe semisfera singurului buton vizibil din partea dreaptă a aparatului care avea marcat cu alb un cerc întrerupt în partea de sus acolo unde era secţionat de o mică linie verticală, jumătate în afara cecului şi jumătate în interio – 195 „L-a imitat pe Nicanor Zabaleta cântând din Albéniz, „Zaragoza".

(Amalia).

Maraton 267

rul lui, la îndemâna mâinii drepte (Cecilia era stângace), şi se aprin – seră simultan vreo zece lumini de semnalizare care s-au stins imediat şi în locul lor au apărut doar şase lumini care nu s-au mai stins şi care alcătuiau o piramidă. În vârful piramidei era o lumină care arăta pro – babil un pahar de apă. Pe rândul al doilea erau două lumini, în dreapta trei boabe de cafea egale iar în stânga unul singur, ceva mai mare decât fiecare din grupul celorlalte trei. Pe ultimul rând erau trei lumini înfăţişând trei ceşti, pe laterale una mai mică şi una mai mare şi la mijloc una de dimensiuni intermediare în raport cu acelea din late – rale. Cecilia luă o ceaşcă de la chiuveta de-alături şi o clăti cu apă de la robinet. O puse în dreptul ţevii aparatului şi se întrebă cum să procedeze.

Apăsă pe lumina cu boaba de cafea. Lumina crescu în intensitate apoi reveni cum fusese. Apăsă pe ceaşca medie şi maşina intră în funcţiune. Auzi un zgomot de măcinat urmat de un huruit şi de pe ţeavă ţâşni un şuvoi mic de cafea fierbinte în ceaşca pe care-o pregătise. „Espresso" 196, se bucură Cecilia că reuşise fără alte încercări.

Era 7 când Johnny intră în bucătăria comună de pe palier să-şi facă o cafea.

Cecilia terminase cu făcutul celui de-al doilea espresso. Se sculase înaintea lui Johnny.

— Bună, îngână Johnny, ca să nu fie chiar mut, şi Cecilia, cu spatele întors, îi răspunse în acelaşi fel scurt.

Johnny o măsură pe Cecilia din spate, îşi trase un scaun şi se puse să fumeze şi să se scarpine cu degetul mic la un ochi.

Cecilia termină cu maşina de cafea şi plecă cu cele două ceşti pe o tavă.

Johnny mai stătu să-şi finalizeze ţigara, se ridică de pe scaun, căută cana pe care scria cu litere aurii „Kouros" şi se apucă să-şi facă un espresso lung.

Când încheie, până să se răcească un strop cafeaua, scrise un msi pentru Cici:

„Nu vă împingeţi".

În pat, lângă Petras, Cecilia îl citi şi, fără să-l mai informeze pe

Petras, îl blocă pe Johnny 197, după care echipa de asistenţă de la Face

196 „Espresso trebuie băut la 60 – 70 grade Celsius” (Sgarbi).

197 „Să vă spun de ce l-a blocat. Pentru că Johnny-be-good i-a scris o vulgaritate. Continuarea la msi este: „că mă împing eu” (Amalia).

268 Dan Grădinaru book îi expedie msi: „Cecilia, poate te întrebi ce se întâmplă după ce blochezi un prieten, nu veţi mai fi prieteni pe Facebook şi niciunul dintre voi nu va mai putea vedea postările celuilalt. Nu-ţi face griji, nu-i vom spune acestei persoane că ai blocat-o”.

„Ce supărată o să fiu că n-o să-i primesc msi”, îşi reactivă Cecilia nervii de la perucă.

În bucătărie, hop şi Billy.

— Ce program avem azi? se interesă el.

— Ne gândim la masă.

După micul dejan s-au hotărât să plece la sală, unde se creau noii

Adonişi.198 Era o sală destul de mare, te simţeai într-adevăr în Sparta, dacă trăgeai un fileu la mijloc se putea organiza un meci de volei cu mâna sau cu piciorul. Cu saltele, spaliere, haltere, gantere şi celelalte.

Pe peretele din fund, în sud conform punctelor cardinale, îţi atră – geau atenţia un panouri de mari dimensiuni care nu interesa decât pe foarte puţini. Pe panou se reproducea programul unui specialist re nu – mit:

„Mi-am luat un ceas la mână şi am curaj în inimă! Azi o să fac flotări, genuflexiuni, extensii pentru bicepşi şi tricepşi, exerciţii de izolare şi exerciţii compuse.

EXERCIŢII

LUNEA când vin fac câteva exerciţii de încălzire, abia după aceea, da, da, ştiu că am exerciţii pentru piept, umeri şi triceps.

— Piept cu triceps brahial. Hellooo, suntem în anul 2017, se dezgustă Bill.

şi anume:

Împins din culcat cu haltera, 3 serii a câte 8 – 10 repetări, odihnă

45 secunde. Flotări la Paralele, 3 serii a câte 10 – 12 repetări, odihnă 45

198 „Sindromul lui Adonis se raportează la iubitul Afroditei, cel născut dintre o muritoare şi tatăl ei (incest). În antichitate întrupa frumuseţea fizică şi pentru că până la urmă ajunge în infern, acolo unde se îndrăgosteşte de el şi Persefona, zeii manifestă înţelegere faţă de zeiţa frumuseţii încât şase luni pe an Adonis stătea cu Afrodita în Olimp şi şase luni pe an cu Persefona în infern. Sindromul se referă la unul care merge toată ziua bună ziua la sala de gimnastică, e obsedat de mușchi, i se pare că n-are mușchi destul de gonflaţi şi atunci face tot ce poate ca să şi-i sporească prin antrenamente de dimineaţa până seara, prin diete şi medicamente (Marco Onofrio).

Maraton 269

secunde. Împins din înclinat cu Haltera, 3 serii a câte 8 – 10 repetări, odihnă 45 secunde. Fluturări cu Ganterele, 3 serii a câte 10 – 12 repe – ţări, odihnă 60 secunde. Presă Militară, 3 serii a câte 8 – 10 repetări, odihnă 60 secunde. Presă cu Ganterele din Şezut, 3 serii a câte 10 – 12

repetări, odihnă 45 secunde. Ridicări Laterale cu Ganterele/Discurile.

3 serii a câte 10 – 12 repetări, odihnă 45 secunde. Fluturări Inverse, 3

serii a câte 10 – 12 repetări, odihnă 45 secunde. Skullerushers, 3 serii a câte 10 – 12 repetări, odihnă 60 secunde. Extensii pentru Triceps, 3 serii a câte 10 – 12 repetări, odihnă 45 secunde.

MIERCUREA când vin fac câteva exerciţii de încălzire, abia după aceea, da, da, ştiu că am exerciţii pentru spate şi bicepşi, şi anume:

Tracţiuni cu Priză Largă, 4 serii a câte 8 – 10 repetări, odihnă 45

secunde. Rămat cu Haltera, 3 serii a câte 8 – 10 repetări, odihnă 45 secunde.

Rămat cu Gantera, 3 serii a câte 10 – 12 repetări, odihnă 45 secunde.

Îndreptări cu Haltera /Deadlift, 3 serii a câte 8 – 10 repetări,

odihnă 60 secunde. Rămat la Scripete, 3 serii a câte 8 – 10 repetări, o – dihnă 45 secunde. Flexii cu Haltera, 3 serii a câte 8 – 10 repetări, odihnă

45 secunde. Flexii alternate cu ganterele, 3 serii a câte 12 – 16 repetări, odihnă 45 secunde. Flexii Concomitente, 3 serii a câte 10 – 12 repetări, odihnă 45 secunde. Tracţiuni la Barbie – 3 serii

VINEREA când vin fac câteva exerciţii de încălzire, abia după aceea, da, da, ştiu că am să mă ocup de picioare şi de abdomen, şi fac:

Genuflexiuni cu Haltera pe Spate, 4 serii a câte 8 – 10 repetări, odihnă 45 secunde. Genuflexiuni frontale (haltera stă pe partea superioară a pieptului), 3 serii a câte 8 – 10 repetări, odihnă 60 secunde.

Deadlift 4 serii a câte 8 – 10 repetări, odihnă 45 secunde. Extensii pentru picioare, 3 serii a câte 10 – 12 repetări, odihnă 45 secunde. Flexii pentru picioare, 3 serii a câte 10 – 12 repetări, odihnă 45 secunde.

Ridicări pe vârfuri, 3 serii a câte 12 – 16 repetări, odihnă 45 secunde.

Ridicări de picioare din atârnat, 3 serii a câte 10 – 12 repetări, odihnă

45 secunde. Crunch bicicletă, 3 serii a câte 12 repetări, odihnă 30 secunde.

Crunch inversat 3 serii a câte 10 – 12 repetări, odihnă 45 secunde.

Poziţia Planck 1 minut” 199

199 „Da, le-am văzut pe internet exact pe astea” (Spiriduş), „A plagiat?”

(Joël Dicker, romancierul Goncourt al liceenilor în „La disparition de

Stephanie Mailer” şi „La Vérité sur l’affaire Harry Quebert”), „Despre „La

Vérité” s-a susţinut că l-a plagiat pe Philip Roth din „e Human Stain”.

270 Dan Grădinaru

— O să mă apuc de programul pentru luni, zise Johnny.

— Eu de ăla pentru miercuri, zise Billy.

Pe un al doilea panou de mari dimensiuni, din vest, erau trecute următoarele chestii într-un dialog între două fete.

Una zicea: „Eu nu mai mănânc lapte, ouă, carne, peşte, paste făinoase, pâine, zahăr şi din 30 august („Ce an?" întrebă Amalia, citind dialogul) am eliminat şi glutenul".

Cealaltă: „Mă duc la McDonald's, Subway, KFC (Kentucky Fried Chicken) şi mănânc Burger King, sandviş Dublu Cheeseburger. Mai mănânc Chicken McWrapp Grill, sandviş BigMac, sandviş Royal Deluxe, toate asezonate cu o porţie de cartofi şi la alegere o cocacola/ fanta/sprite, apă sau cafea".

Prima: „În schimb mănânc ghebe cu suc de roşii, cu ardei, cu dovlecel; paste de orez; sfecle mai mici, patru-cinci, le bag la cuptor şi când se răcesc le tai în cubuleţe şi le pun în robot şi mai adaug usturoi, nuci, seminţe de floarea soarelui crude, că sunt surse de vitamine şi minerale, şi fac o pastă până simt că iese textura pe care mi-o doresc; o mănânc pe turtiţe de orez expandat".

A doua: „Mă mai delectez cu un sandviş Filet-O-Fish, sandviş Beef McWrap, aripioare de pui picante, 6 Chicken McNuggets (am lăsat din greşeală o pungă plină cu Chicken McNuggets pe un contor pentru o perioadă de câteva ore. S-au topit pur şi simplu. Tot ce a mai rămas din acest produs a fost un lichid ciudat), sandviş cu porc şi sos de hrean, Italian Burger, Greek Burger, puiul KFC, cu cele 11 ingrediente secrete şi monoglutamat de sodiu, cu sos Teriyaki în twister, în orez, salată sau pe strips. Ador cele patru cuve pline cu ulei în care sunt prăjiţi cartofii. După două zile uleiul devine prea negru pentru cartofi, aşa că în el se va prepara puiul. Acest proces mai durează încă o săptămână. După această perioadă, uleiul devine foarte negru, iar singurul lucru pe care îl mai poţi prepara în el este Fish Filet".

(Linda H), „De fapt l-a plagiat pe Flaubert, stau ambii sub semnul cifrei

9. Stephanie este noua Emma Bovary. Amândouă dispar din naraţiuni".

(Houellebecq), „Cum aşa?” (Zelda Smith), „Şi Flaubert şi Dicker sunt legaţi de cifra 9” (Houellebecq), „Fii mai explicit” (Wilbur Smith), „Flaubert s-a născut pe 12 decembrie 1821, adică 12 (ziua) + 12 (luna) + 12 (suma rezultată din adunarea cifrelor anului) = 36, 36 = 3 + 6 = 9; Dicker s-a născut pe 16 iunie 1985, adică 16 + 6 + 23 = 45, 45 = 4 + 5 = 9” (Houellebecq).

Maraton 271

Prima: „Mănânc grătar de legume cu orez brun. Sau fac pâine din făină de hrişcă dar asta nu prea mi-a ieşit. Prânzul poate să în – semne orez fiert în abur, măr, portocală, curmale. Îmi place humus şi linte, presar sare de Himalaya roz şi adaug biscuiţei de ovăz cu diametrul de cinci centimetri”.

A doua: „Un deliciu e Smart menu de la KFC cu 600 – 700 calorii, sandvişul Subway e nemaipomenit şi n-aş renunţa în ruptul capului la el, aş mânca şi zece pe zi, devorez din când în când o salată de fructe de mare Subway care este o imitaţie de crab şi foarte multă maioneză, sandvişul Buffalo Chicken Snackers preparat din carne de pui care a stat în recipiente cu apă fierbinte toată ziua şi nu au fost folosite până seara”.

Prima: „Ca desert servesc banane cu coaja roşie, coacăze înghe – tate, mango îngheţat pe care le trec prin mixer, lapte de migdale, ananas bucăţi, batoane de la plafar care să nu conţin zahăr, ci ingrediente ca stafide, curmale. Dulce mai iau din bombonele, prăjituri făcute cu migdale, stafide, curmale, bio, biscuiţei cu făină de năut, avo – cado feliuţe, mandarine, migdale. Cafeaua e singurul meu viciu, adaug zahăr din nucă de cocos ori miere cât mai naturală. Sigur că mă uit pe etichete şi să fie cât mai naturale”.

Prima: „Da, şi germeni, germeni de praz, germeni de ceapă, vlăstare, de de la Auchan, conţin clorofilă”.

A doua: „Am citit că germenii sunt cancerigeni. E cum ai tăia o femeie gravidă, o vacă gravidă şi o mănânci”.

Prima: „Şi e o masă săţioasă, sănătoasă”.

A doua: „Şi e o masă sănătoasă, săţioasă”.

Prima şi a doua: „Vreau să fiu sănătoasă şi energică sau să fiu bolnavă şi apatică? Mâncaţi ca mine!”

— Am să-l întreb pe Popo cum e cu mâncarea sănătoasă, le pro – mise Amoraş fetelor împreună cu care-şi aruncase ochii pe panou.

Pe al treilea panou, din est, „ÎŢI DOREŞTI O VIAŢĂ LUNGĂ ŞI O SĂNĂTATE BETON? se invita la următoarea lectură: „Ia-te după

upten Lungrig, tibetanul despre care se crede că a trăit 266 de ani.

Potrivit unui articol publicat de New York Times în 1 mai 1935 tibe – tanul s-a născut la Lhassa în anul 1751. S-au descoperit felicitările adresate de dalai lama Khedrup Gyatso cu ocazia împlinirii a sută de ani în anul 1851 şi felicitările adresate lui upten Lungrig de al pai – 272 Dan Grădinarusprezecelea dalai lama, Tenzin Gyatso, în 1951, cu prilejul împlinirii a 200 de ani, când i s-au organizat manifestări interzise de ocupantul chinez în întreg Tibetul, cu fotografii ale sărbătoritului aşezate în locuri mai înalte la care se purtau ofrande distruse până la urmă de soldaţii străini. Când a împlinit 200 de ani pe unghiile de la mâini i s-a scris de către familie cifra 10 pe fiecare deget de la mână şi pe fie – care deget de la picior. Fiindcă a trăit toată viaţa în Lhassa îl cunoşteau toţi, bătrânii de peste o sută de ani care fuseseră copii când upten împlinise 100 de ani şi era la a optsprezecea soţie şi la copilul cu un – mă rul 42, aşa cum ne informează şi o cronică păstrată la palatul

Potala. upten a învăţat de mic copil să adune plante medicinale din munţi şi a învăţat secretele acestora de prelungire a vieţii prin cură – ţarea vaselor sangvine. Timp de aproximativ 40 de ani a trăit consu –mând ciuperci Ling Zhi, fructe goji, ginseng sălbatic, troscot chi – ne zesc, gotu kola (centella asiatică) şi vin din orez (sake). („Ăsta l-a ajutat, nu ce scrie pe-acolo aiurea" – comentariu Salvador când a citit în acest tabel). În 1749, la vârsta de 71 de ani, s-a alăturat armatei chineze ca profesor de arte marţiale. În 1927, Li Ching Yuen a fost invitat de generalul Yang Sen să-l viziteze la Wan Xian, Szechuan, unde a fost fotografiat, portretul devenind celebru. Bătrânul s-a întors acasă şi a murit un an mai târziu, din cauze naturale, spun unii; alţii susţin că le-a spus prietenilor: „Am făcut tot ce trebuia să fac în această lume.

Mă voi duce acasă acum". După moartea lui Li (ăsta era numele

chinez al lui Tenzin), generalul Yang Sen a investigat legendele despre vârsta lui şi a publicat un raport cu rezultatul cercetărilor. Bărbatul, despre care se spune că era o figură extrem de iubită în comunitatea sa, ar fi fost căsătorit de 18 ori şi ar fi avut peste 270 de copii. Pe patul de moarte, Li ar fi susţinut că pacea interioară şi calmul combinate cu tehnicile de respiraţie plus meditaţia şi relaxarea mentale şi corporale sunt secretele traiului îndelungat. „Păstrează-ţi inima liniştită, stai ca o broască ţestoasă, plimbă-te ca un porumbel şi dormi ca un câine".

De bună seamă că dieta are un rol important. Unul dintre discipolii săi, Da Liu, a spus povestea Maestrului Li: pe când acesta avea 130 de ani a întâlnit în munţi un pustnic mult mai în vârstă, care l-a învăţat stilul de arte marţiale intern Baguazhang şi un set de Qigong, sistemul chinezesc antic de cultivare a sănătăţii, cu instrucţiuni pentru respiraţie, mişcări coordonate cu sunete specifice şi recomandări pentru dietă. Da Liu a mărturisit că maestrul său i-a spus că „longevitatea i

Maraton 273

se datorează faptului că a făcut aceste exerciţii în fiecare zi – regulat, corect şi cu sinceritate – timp de 120 de ani". Povestea chinezului a apărut în New York Times. Deşi bărbatul a pretins că s-a născut în

1736 şi că a trăit 197 ani, decanul Universităţii Minkuo din 1930, Wu

Ching-Chien, a susţinut că a descoperit dovezi ale faptului că Li s-a născut, de fapt, în 1677 sau 1683. Invidia, gelozia şi orgoliul nu l-au caracterizat. Reţineţi!"

— Poţi să crezi poveştile astea? zise Aram.

— Astea cu vârstele sunt nişte aberaţii. La ce bun să trăieşti atât dacă nu mai eşti independent? Când n-o să mă mai simt independent o să mă spânzur ca Robin Williams200, păi ce, să ajung la mila străi –nilor care-şi bagă aia şi mi-ar da picioare-n cur numai să mă vadă mai repede mort? zise Salvador.

— Ai dreptate. Eu, dacă mi s-ar întâmpla să nu mă mai pot spăla, stau şi vegetez într-un cărucior pe rotile, afară de cazul că nu m-a picnit vreun Alzheimer, mă mut în locurile unde mă pot eutanasia su –

pravegheat şi adio, frate! Am citit de unul care avea 102 ani şi s-a eutanasiat sub supraveghere. I-am dat dreptate. Te chinui şi-i chinui şi pe alţii! zise Aram.

Pe al patrulea panou, de pe peretele din nord, puteai citi despre vârstele incredibile la care au ajuns călugării thetani, care practicând

„Cele cinci ritualuri" nu mai îmbătrâneau, aşa cum a scris Peter Kelder în 1939, în cartea „Ochiul Revelaţiei", în care Kelder pune pe seama unui anume colonel Bradford din armata britanică din India descope – rirea ritualurilor. Prin practicarea celor cinci ritualuri se readuce func –ţionarea chakrelor în parametrii normali, se curăţă aura, se revi talizează şi se reechilibrează organismul, se reduc efectele îmbătrânirii.

CUM SE PRACTICĂ CELE CINCI RITUALURI TIBETANE

„Întotdeauna se începe cu rotirea corpului în sensul acelor de ceasornic.

— Încearcă să respiri numai pe nas

— Încearcă să stai cu faţa spre nord

— Exerciţiile se repetă de cel mult 21 de ori

200 „Actorul Robin Williams s-a spânzurat pe 11 august 2014 cu o curea pentru un Parkinson pe fond de depresie" (Linda H).

274 Dan Grădinaru

— Dacă eşti începător începe doar cu trei sau cinci exerciţii şi după aceea poţi să creşti treptat

— Când exersezi nu trebuie să apară senzaţia de disconfort

— Practică exerciţiile în fiecare zi

— Foloseşte o pătură, un covor sau o saltea de fitness

— Înainte de a începe fiecare exerciţiu concentrează-te câteva secunde asupra lui

— Hainele şi încălţămintea pe care le porţi să fie lejere

— În funcţie de caracteristicile personale ritualul poate lua până la 15 minute

Primul ritual tibetan. Staţi drept, în picioare, mâinile întinse late – ral, paralel cu solul, palmele orientate spre pământ, picioarele apropiate. Te roteşti de la stânga spre dreapta în sensul acelor de ceasornic de cel mult 21 de ori.

Observaţii:

— Respiraţia se face normal (de voie)

— Rotirea poate fi mai lentă la început, în timp viteza de rotaţie trebuie să crească până când mâinile sunt ţinute întinse şi ridicate de forţa centrifugă (nu se forţează)

— Dacă după rotiri vă simţiţi ameţiţi lipiţi palmele în faţă în po –ziţia de rugăciune („namaste"), priviţi fix la vârfurile degetelor mari şi în scurt timp ameţeala trece.

Al doilea ritual tibetan (Pământ). Staţi întins pe spate, picioarele apropiate, mâinile întinse pe lângă corp cu palmele spre sol. Ridicaţi capul de pe sol, apăsând cu bărbia în piept şi în acelaşi timp ridicaţi şi picioarele la verticală faţă de sol. Reveniţi la poziţia întinsă de la început.

Observaţii:

— Concentraţi-vă la început pentru a simţi energia pământului, fiindcă orice fiinţă şi orice lucru emană energie. Când vă ridicaţi capul şi picioarele încercaţi să inspiraţi profund. Expiraţi revenind în poziţia culcat. Genunchii nu e nevoie să fie întinşi.

Al treilea ritual tibetan (Aer, concentrare pe piept, plămâni).

Îngenuncheaţi pe sol, cu corpul drept şi privirea înainte. Mâinile sunt pe lângă corp, cu palmele sprijinite puţin oblic de coapse, în partea

posterioară (sub fese). Înclinaţi capul înainte, apăsând cu bărbia în piept, apoi înclinaţi capul cât mai mult pe spate, arcuind la maxim şi coloana vertebrală, sprijinindu-vă cu palmele pe coapse şi cu coatele orientate spre înapoi. Reveniţi la poziţia de pornire, cu coatele întinse.

Observaţii:

— La arcuirea pe spate, inspiraţi profund

— La revenirea în poziţia de pornire expiraţi complet

— Tălpile se sprijină cu vârfurile degetelor pe sol

Al patrulea ritual tibetan (Apă, concentrare pe zona abdomi –nală, cu cele mai multe fluide din corp). Vă aşezaţi pe sol, cu picioarele întinse înainte, păstrând o palmă între călcâie, palmele presate pe sol, cu degetele lipite şi orientate spre înainte, în dreptul

feselor. Înclinaţi capul înainte, presând cu bărbia în piept, apoi lăsaţi capul cât se poate de mult pe spate, ridicând corpul, cu genunchii îndoiţi şi braţele în – tinse. Reveniţi la poziţia de pornire.

Observaţii:

— La ridicarea corpului, inspiraţi profund

— La revenirea în poziţia şezând, expiraţi complet

— În poziţia ridicat, trunchiul este orizontal, drept, în conti – nu area coapselor, în unghi drept faţă de gambe şi braţe, cu capul cât mai mult lăsat pe spate

— Pe finalul poziţiei ridicate încearcă 1 – 2 secunde să încordezi toţi muşchii corpului

Al cincilea ritual. Stai în sprijin pe palme şi vârfurile picioarelor, cu spatele arcuit (bazinul aproape lipit de sol) şi capul împins cât mai mult pe spate (poziţie aproximativ similară cu „cobra" din yoga).

Împinge capul între braţe apăsând cu bărbia în piept şi ridică cât poţi de sus bazinul, cu picioarele întinse şi braţele în prelungirea trunchiu – lui, astfel încât să formezi o literă „V" întoarsă la 180 de grade. Revino la poziţia de pornire.

Observaţii:

— În timp ce ridici bazinul formând litera „V" răsturnată inspiră profund

— La revenirea în poziţia de pornire (cobra) expiră complet

— Numai la acest exerciţiu inspiraţia se face pe nas iar expiraţia pe gură emiţând sunetul „haaa".

— Între palme ca şi între tălpi este o distanţa de aproximativ 60 de centimetri

— Acest exerciţiu necesită atenţie şi prudenţă deoarece creşte presiunea arterială (tensiunea); în caz că aveţi probleme reduceţi numărul de repetări în limita confortului personal şi abordaţi o creştere mai lentă a numărului de repetări

Acesta este „Ritualul Tibetan", o suită de cinci exerciţii, care atunci când sunt practicate corect şi în numărul optim, de 21 de re – petări, vă dau energie, vioiciune, poftă de viaţă, reglează funcţiile corpului şi atenuează sau chiar anulează (în unele cazuri şi inversează)

procesul de îmbătrânire”.

În sală erau destui dornici să nu le ruginească trupurile, şi atlete şi atleţi. Petras îşi găsi un loc la spaliere. Fetele făcuseră pauză şi şedeau pe o bancă lungă.

— V-aţi aruncat ochii pe ce scrie pe panouri? le întrebă pe fete Cecilia.

— Cine are vreme de aşa ceva? zise Amalia.

— Exerciţiile astea tibetane, pe care mi-am aruncat ochii, sunt imposibil de efectuat în ziua de azi pur şi simplu fiindcă nu avem timp, suntem într-o goană continuă, zise Cecilia prietenelor ei.

— Cu ce sunt? Cu respiraţie? Cu concentrare, nu? zise Amalia.

— Da. M-am uitat şi la panoul cu vârstele înaintate. Câţi ani ar trebui să trăim ca să devenim înţelepţi? zise Cecilia.

— Doi ani. Anul naşterii şi anul morţii, zise Amalia.

— Câţi ani ar trebui să murim, zise Juanita (ideea era că „întreaga viaţă”).

— Unii se nasc înţelepţi, alţii devin înţelepţi la o vârstă mai mică sau mai mare, alţii mai la bătrâneţe, majoritatea niciodată. N-au karma necesară, zise Amalia.

— Karma e toată şmecheria. Ai dat de-o karma bună, om eşti! zise Juanita.

— Karma ţi-o mai şi faci. Mai e şi destinul pe care n-ai cum să-l schimbi, zise Cecilia.

— Oare cum ar arăta o planetă plină de vârstnici înţelepţi? zise Amalia.

— Plictisitoare, zise Aranta.

— Dar o planetă plină de tineri năbădăioşi? zise Juanita.

— Ţi-ar plăcea, zise Cecilia.

— Te cred, zise Juanita.

Sean îi explica lui Salvador:

— În ce mă priveşte cred că pot fi şi antrenor. Un antrenor bun trebuie să posede şi „ştiinţa de a antrena” şi „arta de a antrena”. Ele sunt ca unghia şi carnea, nut şi feder, mamă şi copil. „Ştiinţa de a antrena”.

există, nu-i doar o formulă pompoasă. Nu există un atlet ajuns pe culmile gloriei sportive, adică medaliat la concursuri importante, care să nu aibă în spate un antrenor în posesia „științei de a antrena". Antre – norul ăsta, să-i spunem ideal, trebuie să cunoască de toate: psihologie, dietă, pedagogie, metodica și teoria antrenării, anatomie, fiziologie, cultură generală și așa mai departe. Trebuie să cumuleze datele unui om de știință și datele unui artist și profesor în stare să-și cunoască sau să tindă a-și cunoaște la perfecție meseria și propriul elev – în cele mai mici detalii. Trebuie să fie la curent cu cele mai noi descopeririri în domeniul său dar să aibă și un orizont mai larg, să fie în stare să interpreteze cifrele dintr-un buletin de analiză referitoare la feritină, cortizon, enzime și așa mai departe dar să și aprecieze un film sau o carte. Să posede și detalii și întregul.

Cât privește metoda de a antrena pentru sportul de anduranță care e maratonul, despre care m-ai întrebat, ea este așa. După pregăti – rea cât mai corectă în zona aerobă, adică cea referitoare la consumul maxim de oxigen când depui efortul maxim, V02 max se măsoară în mililitri de oxigen (02), pe kilograme corp, pe minut, urmează determinarea pragului anaerob, adică a momentului când organismul tot acumulează până la un prag critic acid lactic și alte toxine fiindcă nu mai capătă energie din grăsime și carbohidrați, nu mai primește oxigen pentru arderi și a ars glucoza. Manipulez velocitatea (V), adică sunt atent la trepte de efort, creșteri și scăderi. Antrenamentele de intensitate le fac de pildă dimineața. Noaptea discurile intervertebrale se încarcă cu apă și scot apa din ele dimineața. Sunt poate sofisticat dar pot să-ți ofer și explicații mai pe înțeles.

— Ok, zise Salvador.

La 10 au plecat din Sparta spre capătul sudic al Peleponezului.

Era tot mai frumos. De curbura senină în depărtare a cerului se agățau nori cum sunt în luna iulie-august la paralelele din zona temperată, mari, compacți ca spuma poliuretanică, imobili, când vântul abia se

 încumetă să dea din coadă, abia se mișcă, de parcă nu s-a trezit complet din somnul și visele de peste noapte, de parcă ar sta la pândă dacă să anunțe sosirea vântoaselor de toamnă,

dar şi nori genul „vezi prin ei”, ca nişte rupturi de vata presată şi lipită pe statuia de ghips pictat albastru intens a cerului.

Au mers cu autocarul o oră şi jumătate la Neapolis nu la portul

Gythio, cum credea Mieszko după un pariu cu Sean, în zona în Y, crăcită (se formau două alungiri ca doi polipi în mare) din sudul peninsulei, dintre lanţul muntos cu vârf Taygetus la vest (un crac) şi lanţul muntos cu vârful Parnon la est (celălalt crac), care se întind de o parte şi de alta a văii Evrotas ca picioarele unui tenisman care aş – teaptă cu încordare primul serviciu al adversarului – de unde se putea merge spre insula Creta de două ori pe săptămână ori pe insula

Cythera din apropiere.

Au luat-o spre Cythera chiar la timp de la Neapolis, dacă mai întârziau pierdeau legătura, un sat din peninsula Malea, parte a Peloponezului, lângă satul strategic Faraklo construit în urmă cu câteva secole de veneţieni, cu feribotul încă o oră şi un sfert, aşa erau dispo –ziţiile lui Ce-o, care dorea să ajungă la insula din sudul Peloponezului.

De ce la Cythera? Numai el ştia.

Înainte de amiază au ajuns la Neapolis şi de acolo cu vaporul s-au îndreptat spre Cythera. Timpul era optim. Olympia, cu ploile interminabile, rămăsese în urmă, o amintire neplăcută.

Peste vreo jumătate de oră de la plecare, când ochii se agăţaseră de un cârd de păsări zburând spre Africa, Miriana se agită:

— Opreşte! Acolo! Acolo! O barcă! Trimiteţi o barcă!

— Un marinar curajos! făcu apel Waltraud fioroasă şi sonoră la vreun binevoitor dintre marinarii fără chef şi se frecă cu vârful unghiilor pe umărul stâng unde avea tatuate trei garoafe roşii.

— Om la apă! Reduceţi viteza! vibră aerul de la o comandă autoritară.

Erau migranţi, în depărtare, pe o ambarcaţiune.de plastic tip catamaran, cu două coci, nu ca la bărcile cu o singură coca plată sau în V. Nu mişcau, înţelegeai că erau la capătul puterilor. Doi ridicaseră vâslele, restul stăteau în lumina soarelui pasivi. Ai fi zis că sunt la plajă, rezemaţi cu capul pe marginea bărcii. Cineva se scurse în mare, dădea din mâini.

— Asta în loc de S.O.S., zise Billy.

Maraton 279

— Ce să ne mai încurcăm cu ei? zise Johnny.

Apăru şi marinarul curajos în forma unor muşchi de piatră şi a unui maiou cu dungi orizontale albe şi albastre, pe gulerul din spate scria „Libertarte sau Moarte" şi în buzunarul de la piept purta cartonul de la ţigările LM inscripţionat „tutunul ucide", care se plimba pe punte cu o bicicletă şi dacă-l întrebai de ce răspundea „Ca să-mi ating scopu".

Mai înainte se fâţâise pe lângă Waltraud şi o atinsese în treacăt fără o reacţie majoră din partea ei, ba o apucase şi de guşă fără ca în mod surprinzător Waltraud să-l atenţioneze măcar.

— Sper să nu mă dai în judecată că te-am atins pe cur. Dacă te-ntreb ce porţi pe dedesubt sunt…?

— Mojic.

Pe Vertis îl umflase un soi de râs.

— Când mă vezi eşti în apnee. Sunt în rut şi am simţit mirosul unei femei în ovulaţie.

— Eşti foarte obraznic, zisese Waltraud.

— Ai umor, zisese şi marinarul, fixând buclele blonde lăsate spre sâni (sau sânii).

— Au, n-ai dormit azi-noapte că te-ai uitat la poza mea de pe noptieră.

Vertis râsese din nou, de data asta mai sincer.

În cele din urmă au coborât o barcă mare ca să-i adune pe mi – garanţi.

Dacă avem noroc se mai îneacă câţiva, zise Billy şi Johnny aprobă. Tot negri şi arăboci să-i ţinem pe daiboj?

Vertis se aruncă în apă înaintea bărcii de salvare, care-i aduse pe navă pe migranţii în viaţă, şi din valuri culese o femeie învelită în negru, n-avea nici pentru ochi vreo tăietură în pânza care-o îmbrobodea, cu o bocceluţă în mână pline de ulcioare, parcă.

— Trăieşte?

— Era să mă omoare, zise grecu, aruncând priviri înspre Waltraud.

— Mi-a tremurat inima că a murit, zise cam speriată Jeanne.

Cineva aduse un cater şi-i dezvălui capu'. Nu murise.

După culoarea părului era o fiică a Gangelui.

Peste bord mai trecură cinci bărbaţi. Se ţineau pe picioare.

Arătau rupţi de peripeţiile prin care trecuseră.

— Ăştia au văzut moartea cu ochii, zise Jeanne.

— Ce-o să ne facem cu ei? De ce a trebuit să-i salvăm? (secundul)

— Ne-am bătut cuie în cap fără să ne doară (Billy).

— De ce n-aţi rămas la voi acasă, arabilor? îi mustră secundul deşi în mod vădit părea că cei salvaţi sau nu ştiau să vorbească pe limba maratoniştilor sau nu mai aveau putere să dea din gură.

— Să nu-i atingeţi. Or fi având vreo boală contagioasă. Ar trebui băgaţi în carantină, zise secundul, remarcând-o pe Miriana că dă să se apropie de femeia în negru.

Unul din cei salvaţi, în mod surprinzător, vorbi:

— Nu suntem arabi, suntem yazidiţi, el e peshmerga, adică kurd, şi el e musulman Isis cecen (omul se ridică şi-i trânti pe neaşteptate doi pumni în piept nici foarte tari, nici de joacă – lovitul nu răspunse).

Nu suntem nici musulmani, nici creştini (se aşezase la loc, turceşte).

Pe ea n-o cunoaştem cum a ajuns cu noi, şi-şi împinse barba către fiica Gangelui.

— Aţi fost mai mulţi şi i-aţi mâncat pe restul. Nu-i aşa că i-aţi mâncat? se luă Billy de supravieţuitori.

— Canibalilor, îi admonestă şi Johnny.

— Noi nu mâncăm oameni, zise yaziditul.

— Nu v-a fost foame? zise Billy.

Yaziditul nu mai zise nimic, spusese ce avea de spus.

Peste niciun sfert de oră răsună alt strigăt.

— Om la bord!

Se repeta chestia cu migranţii.

— Unde? Unde?

— Acolo, îşi aţinti mâna Vertis.

Îşi bătea joc de curioşii care se năpustiseră la babord.

— Marinarul curajos! ţipă prompt Waltraud.

— Nu e om, e o sticlă de plastic de cinci litri, zise tot el după ce secundul lăsă în mare încă o dată barca şi pe vas fu adus recipientul.

— Marea e mai murdară decât uscatul, zise secundul.

— Coborâţi barca pentru o sticlă? se miră Johnny.

— Pare să fie ceva înăuntru, zise secundul.

— Pentru posibilitatea ca să fie ceva înăuntru merită s-o pescuim, zise Vertis, făcându-i cu ochiul lui Waltraud, care se prefăcea că nu-i interesată să se uite în direcţia lui.

— Gata, am înţeles, fraţilor, zise Johnny. Luptaţi-vă să puneţi mâna pe sticlă.

Maraton 281

Cu un pic de efort, folosind un năvod, au capturat sticla şi au ridicat-o pe punte. În sticla de plastic se găsea, într-adevăr, un sul nu foarte mare în poziţie verticală (!), din acelea care-ţi induc fantezia că includ un msi, chiar şi msi pe care nu le-ai dori: un s.o.s., de pildă.

— Parcă era un cater pe-aici, zise căpitanul, o matahală cu vârstă de pensionare care apăruse în spatele secundului.

Marinarii au împins dopul de plută înăuntru, cu caterul au tăiat recipientul şi au scos afară sulul, care, desfăşurat, nu avea nimic scris pe el, decepţie, pe sul nu scria nimic, nici pe faţă, nici pe verso.

— Nimic, zise căpitanul, care-l cercetă câteva clipe

— Uite ce-am pescuit, râse unul dintre marinari, care ridică iar în lumina soarelui sulul desfăşurat (era dezamăgit).

— Chiar nimic? zise Amalia.

— Nimic, zise marinarul, şi-l lăsă să cadă pe punte.

— N-are niciun msi? zise Waltraud.

— N-are, zise Vertis.

Omul intenţionă să-l calce cu talpa însă Spiriduş se aruncă după sul şi zise:

— Nu face asta, îl păstrez eu ca amintire, şi şi-l lipi de piept.

— Ia-l de-aici şi şterge-te cu el undeva, zise Vertis.

După ce al doilea episod (cu „migranţi”) trecu, se reveni la mi – garanţii adevăraţi.

Ce să se facă cu ei?

Într-adevăr, bătaie de cap.

Apăruseră pe punte şi Ce-o şi Popo.

— Să-i luăm şi pe ei la maraton, zise Cecilia.

— Mai întâi să-i băgăm în carantină, zise Popo.

— E o idee să-i capacităm pentru maraton, zise Ce-o. O să vorbesc cu ei să văd ce-o să zică. Deocamdată să decidă căpitanul ce vrea să facă cu ei.

Până la insulă nu s-au mai ivit probleme pe mare sau pe noua

Costa Concordia, 201 lumea se gândea la surpriza întâlnirii cu migranţii

201 „Ce scrie autorul aici? Nu e vaporul de croazieră de-acum cinci ani, cu bordajul rupt de o stâncă, vapor comandat de căpitanul Francesco

Schettino şi al cărei nume a fost ales de naşii lui „pentru a exprima o continuă armonie, unitate şi pace între naţiuni" (Sgarbi). „Da, 32 de morţi" (Onofrio)". L-au condamnat până la urmă?" (Compagnon). „16

ani" (Cacciari). „L-a furat condeiul" (Varoufakis).

282 Dan Grădinaru de care era plină totuşi Marea Mediterană, veniţi şi din Africa şi din

Levant, după ce aşa-numita „primăvară arabă" însemnase exclusiv venirea la putere a unor regimuri politice religioase, şi la Cythera, pe măsură ce se apropiau, cea născută dintr-o scoică, 202 cea plină de urme veneţiene şi otomane, izvor de inspiraţie pentru poetul Baudelaire în poezia „Un Voyage à Cythère".203 Sigur, cu urechea ciulită, îţi mai par

202 „Aelianus: „De natura animalium" (Onofrio).

203 Mon coeur, comme un oiseau, voltigeait tout joyeux
Et planait librement à l'entour des cordages;
Le navire roulait sous un ciel sans nuages.
Comme un ange enivré d'un soleil radieux.
Quelle est cette de triste et noire?
— C'est Cythère.
Nous dit-on, un pays fameux dans les chansons.
Eldorado banal de tous les vieux garçons.

Regardez, après tout, c'est une pauvre terre.
— Ile des doux secrets et des fêtes du coeur!
De l'antique Vénus le superbe fantôme
Au-dessus de ţes mers plane comme un arôme.
Et charge les esprits d'amour et de langueur.
Belle de aux myrtes verts, pleine de fleurs écloses.
Vénérée à jamais par toute nation.
Où les soupirs des coeurs en adoration
Roulent comme l'encens sur un jardin de roses
Ou le roucoulement éternel d'un ramier!
— Cythère n était plus cu'un terrain des plus maigres.
Un désert rocailleux troublé par des cris aigres.
J'entrevoyais pourtant un objet singurier!
Ce n était pas un temple aux ombres bocagères.
Où la jeune prêtresse, amoureuse des fleurs.
Allait, le corps brûlé de secrètes chaleurs.
Entre-bâillant să robe aux brises passagères;
Mais voilà cu'en rasant la côte d'assez près
Maraton 283
Pour troubler les oiseaux avec nos voiles blanches.
Nous vâmes que c'était un gibet à trois branches.
Du ciel se détachant en noir, comme un cyprès.
De féroces oiseaux perchés sur leur păture
Détruisaient avec rage un pendu deja mûr.
Chacun plantant, comme un outil, son bec impur
Dans tous les coins saignants de cette pourriture;
Les yeux étaient deux trous, et du ventre effondré
Les intestins pesants lui coulaient sur les cuisses.
Et ses bourreaux, gorgés de hideuses délices.
L'avaient à coups de bec absolument chitré.
Sous les pieds, un troupeau de jaloux quadrupèdes.
Le museau relevé, tournoyait et rôdait;
Une plus grande bête au milieu s-agitait
Comme un exécuteur entouré de ses aides.
Habitant de Cythère, enfant d'un ciel şi beau.

Silencieusement tu souffrais ces insultes
En expiation de ţes infimes cultes
Et des péchés qui t'ont interdit le tombeau.
Ridicule pendu, ţes douleurs sont les miennes!
Je sentis, à l'aspect de ţes membres flottants.
Comme un vomissement, remonter vers mes dents
Le long fleuve de fel des douleurs anciennes;
Devant toi, pauvre diable au souvenir şi cher.
J'ai senti tous les becs et toutes les mâchoires
Des corbeaux lăncinants et des panthères noires
Qui jadis aimaient tant à triturer ma chiar.
— Le ciel était charmant, la mer était unie;
Pour moi tout était noir et sanglant désormais.
Hélas! et avais, comme en un suaire épais.
Le coeur enseveli dans cette allégorie.

284 Dan Grădinaru veneau la cunoştinţă bombăneli şi chiar acuzaţii la adresa lui Ce-o făcute la bordul vaporului:

— Ce să căutăm pe această insulă de calcar cu smochini, măslini şi roşcovi (asta era situaţia de la Olympia pe care o extrapola pe seama Cytherei)? N-avem ceva mai bun de făcut? (Johnny).

— Cred că prezidentul n-are nimic în creier (Billy).

— Umblăm după potcoave de cai morţi (Aram).

Mult mai numeroşi erau susţinătorii lui Ce-o.

— Ştie el ce face (Cecilia).

— Trebuie lăsat în pace să-şi urmărească în linişte planurile (Amalia).

— Probabil la Cythera se află dezlegarea (Juanita).

— Să fim atât de aproape de ţintă şi să nu ştim, ce bine ar fi! se bucura Spiriduş.

CAPITOLUL 28. CYTHERA

Cytera este o insulă mică de numai 279 km^2 între Peloponez şi Creta şi nu e nici Madagascarul cu lemuri, nici insula pinguinilor, nici insula Bali. Sau poate se ascundea că vor merge încă 38 de kilometri până la Anticythera, insula de numai 20 km^2 dintre Cythera şi Creta, unde se descoperise în 1900, pe o epavă, statuia foarte bine

conservată a Efebului din Anticythera, în prezent la muzeul de arheologie din

Atena, şi un mecanism cu rotiţe ca un ceasornic pentru calcularea po –ziţiilor astronomice, un unicat.

Vaporul s-a oprit la Diakofti, singurul port de pe insula Cythera.

Acolo trăiesc vreo 50 de locuitori, sunt şi 20 – 25 de case de închiriat, o plajă încântătoare cu nisipul alb, fără alge scârboase, 204 numai bună pentru adulţii cu grijă de copii şi tineret, fiindcă marea nu trece de genunchi, plus că la orizontul apropiat, poate nici cinci sute de metri, blochează îndepărtarea un vapor aşezat într-o poziţie verticală, cum s-o fi împotmolit la vreo furtună năprasnică în felul ăsta? iar dindărăt

Dans ton de o Vénus! je n'ai trouvé debout

Qu'un gibet symbolique où pendait mon image…

— Ah! Seigneur! donnez-moi la force et le courage

De contempler mon coeur et mon corps sans dégoût!

204 „Ca nişte tăieţei lipicioşi" (Cecilia).

Maraton 285

venea un miros îmbietor de ţaţiki din iaurt cu castraveţi şi usturoi şi berbecuţ pe jăratic de la câteva taverne cu numele scris cu litere greceşti incomprehensibile şi pe numele internaţional, lizibil, MYSTHERY.

WAR OF MIDIAS, GUN CLUB., o cârciumă pe pereţii interiori ai căreia se puteau vedea arme, iatagane şi pistoale, de pe când se luptau grecii cu turcii. Ce să mănânce? Peşte, nu? Şi, fie! din ce e ma – n-au mirosurile care făceau arabescuri prin aer.

S-a găsit loc de dormit pentru toţi (Ce-o se pricepea la organizare, ce-i al lui e-al lui). Au gonit în voie pe plaja lungă dus-întors, ceea ce e cu mult mai greu decât alergatul pe materiale ferme, după cal culele sumare ale lui Sean cam cinci kilometri cei mai harnici, în loc de duş s-au bălăcit în apa caldă a Mediteranei.

Cecilia care se căsătorise, cum am precizat, cu Petras la Olym – pia, imediat după maratonul ratat, singurul moment (nunta) mai acătării din şederea ploioasă la alergarea cu ghinion, se scălda cu Petras în apa caldă.

— Asta e luna de miere! 205 le făcu semn cu mâna Amoraş.

Ca de obicei Johnny a alergat o jumătate de oră în şort negru şi adidaşi, în rest doar cu tatuajul lui ot, zeul viking al tunetului, pe umăr. Waltraud şi Amoraş alergau în echipamente Adidas, Aranta în

Nike, Juanita, ca o fiinţă originală ce era, al cărei izvor de inspiraţie era ea însăşi, 206 într-o costumaţie de la o firmă de care n-auzise nimeni, mă rog, fiecare cum îşi alesese. Era primul antrenament după două săptămâni şi participanţii la maraton erau bine dispuşi. Făceau glume.

Rici alerga cu Spiriduş şi Jeanne şi era bucuros de timpul frumos.

Până să înfulece şi să cerceteze poate alte lozinci pe pereţi cu versuri deocheate Billy şi Johnny s-au jucat în valuri. Johnny i-a furat chiloţii lui Billy, răsturnându-l pe fundul infim al apei. Billy se lăsase pe vine ca să nu fie văzut de spectatorii de pe plajă. Râdeau amândoi.

Billy însă cu râsul „ăsta nu e râsu tău".

— Nu-i mai da chiloţii, se amestecă în joc Amoraş, că a ştiut să-i ia peruca Ceciliei.

205 „De fapt luna de miere era pe trecute, nu mai era mult din ea" (Petras).

206 „Una din devizele ei favorite este: „Mie să-mi fie bine" (Aranta).

„Sunt şi eu pe-aici. Oi fi aşa de egoistă?" (Juana), „Nu, că tu iubeşti animalele" (Aranta).

286 Dan Grădinaru

— Nu te lăsa, Billy, îl încuraja Gunhild mică pe Billy. Ia-i chiloţii înapoi. Billy era mult mai firav decât Johnny, era greu de crezut că Billy o să stea la pândă în mare până va găsi un moment favorabil ca să alerge după Johnny şi să-şi recupereze frunza lui Adam după păcat.

Până la urmă ceva îl îndemnă pe Johnny să se răzgândească şi râzând în continuare îi aruncă în mare, între ei doi, chiloţii (Johnny era aproape de ţărm, Billy la vreo treizeci de metri spre nava eşuată).

Cum stătea pe vine cu faţa spre mal, Billy se întoarse cu pielea lui decolorată şi pistruiată şi călcând apa ca o maşină în marşarier îşi recuperă accesoriul vestimentar şi şi-l trase iute pe el.

— Nu ne place aşa, zise Amalia.

Stând la plajă pe şezlonguri Sean vorbea cu Salvador despre fotbal.

— N-am prea înţeles. Real Madrid vrea să vândă un jucător şi să-l cumpere de la PSG207 pe Neymar? zicea Sean.

— Realul nu prea mai merge în ultima vreme, zicea Salvador.

Ideea care ar fi? Zinedine Zidane208 să se ducă la PSG în locul antre – norului Unai Emery şi să vină şi Benzema la PSG şi doar aşa să se ducă Neymar la Real.

— Asta-i cam complicat, zise Sean

— PSG o să fie o formaţie de musulmani, zise Salvador.

— Nu, de ce? exagerezi. Neymar a făcut o prostie că s-a dus la PSG.

Şi-a dat seamă că campionatul din Franţa e sub cel din Spania (Sean).

— N-am înţeles ce i-a trebuit să plece de la Barcelona (Salvador).

— O fi fost invidios pe Messi şi pe Suárez că nu marchează cât ei (Sean).

— Şi la Real n-o să fie invidios pe Ronaldo? (Salvador)

— Mai facem prostii şi pe urmă ne căim… (Sean)

— Nu-l plâng pe Neymar (Salvador).

În altă parte a plajei, adunate sub o umbrelă bicoloră, fetele vorbeau despre tenisul feminin:

— În ultimul timp îmi place de Karolina Plişkova. I-a luat Sakkari meciul că, aţi văzut meciul? (Amalia)

Fetele negară.

207 „E cel mai bun club de fotbal din Franţa" (Compagnon).

208 „Doamne, ce fotbalist a fost! Şi ca antrenor la Real cred c-a atins apogeul carierei. N-o să mai poată la niciun club la fel" (Compagnon).

Maraton 287

— Nu i-a acordat arbitra de scaun mingea, ea zicea că a intrat în teren, arbitra că nu, că a ieşit în afară, nu accepta deloc, a chemat supervizorul, ăsta zicea că nu vede urma, Plişkova zicea că cum s-o

vadă când mingea a căzut înăuntru. Nu s-a mai putut concentra şi a pierdut ultimele două mingi şi a pierdut şi setul trei cu 5 – 7. Staţi să vedeţi. După ce s-a terminat meciul s-a dus la scaunul de jos, de sub scaunul arbitrei, şi a început să dea cu racheta în el până a rupt şi scaunul şi racheta (Amalia).

— O s-o amendeze (Juanita).

— Şi-a vărsat nervii, că până acum nu se manifesta (Amalia).

— Nu-i bine să taci (Amoraş).

— Ai văzut că şi Karolina Plişkova şi-a găsit anul trecut un iubit, zicea Jeanne, adresându-i-se Amaliei, care încuviinţa dând din cap.

Arăta şi inelul de logodnă. Un mascul frumuşel şi spilcuit de la un canal tv. L-au urmărit paparazzi şi au descoperit că mai umbla nu cu una, umblă cu două, mă mir că nu era sor-sa Cristina, 209 în timp ce

Plişkova juca la Wimledon. Gâsca de Plişkova zice c-a avut probleme şi c-a trecut peste ele. Lui Wozniacki i-a găsit tăticu' ei un iubit şi i-a rezolvat problema intimă, de-aia a mers prost acum doi ani, că n-avea iubit. Plus c-a intrat în depresie că a părăsit-o iubitul vechi înainte de nuntă, un jucător de golf. Era fixată data nunţii, ştii. Pregătiri şi cu două luni înainte de eveniment iubitul a părăsit-o. Să vedem cu noul iubit cât o să ţină. Acum îi merge din nou bine, dar nu pare o norocoasă.

A zis că ea nu crede în noroc, crede în muncă. Uite-o pe Şarapova, l-a părăsit ea pe englez şi milionarul suferă ca un câine.

— Hiter la retur, o agresivă prin definiţie, îi luă vorba din gură

Amalia, merge la vestiar în timpul jocului, că o doare la păsărică, bea ape colorate în turnee şi tării după turnee. Ce-a zis Plişkova despre

Şara, că încearcă să câştige prin tertipuri, ca să servească îi trebuie o jumătate de minut, face pauze de o jumătate de minut între puncte, nicio jucătoare nu urlă ca ea, se duce la toaletă

— Îmi place tenisul, e ca maratonul, e de anduranţă, nu e probă de viteză, zise Jeanne.

— Anisimova e foarte bună la 16 ani. Am văzut cum le-a chinuit pe Kvitova şi pe Plişkova. Dacă nu intervine ceva o să-i ia locul lui

Serena, zise Amalia.

209 „Fiind gemene univiteline, au obligat-o pe Karolina să-şi

facă un tatuaj pe picior, ca să le deosebească arbitrii" (Zelda Smith).

288 Dan Grădinaru

— Tot Serena e cea mai bună, zise Jeanne.

Mai încolo Amoraş îl abordă pe Popo şi Popo îi explica despre alimentaţie.

— Salut, Popo.

— Salut.

— Ia spune-mi, că ştiu că te pricepi, Mi se pare că m-am îngrăşat şi vreau să slăbesc. Ce-ar trebui să fac?

— Te-ai cântărit?

— Nu m-am cântărit dar simt eu că m-am îngrăşat.

— Ce zodie eşti?

— Capricorn.

— Aristotel zice că eşti o zodie de pământ.

— Asta ce înseamnă?

— Nu înseamnă nimic. După Hippocrat pământul e uscat şi rece, nu e ca apa rece şi umedă, nu e ca focul cald şi uscat, nu e ca aerul cald şi umed. Aşa e umoarea numită de Hippocrat bilă neagră care preva –lează în corpul tău bila galbenă, flegma şi sângele, corespunzând cu temperamentul melancoliei. Ai o fire melancolică, zise Popo.

— Aşa e, sunt cam tristă şi pesimistă, confirmă Amoraş.

— Dacă te îmbolnăveşti vei avea nevoie de un tratament cu contrarii210, cu remedii pe dos ca elementul de bază. Cum e pământul?

— Pământul? Am uitat.

— E rece şi uscat.

— Şi atunci vindecarea se face cu remedii…

— Dacă sunt contrare?…

— Dacă sunt contrare, ude.

— Umede.

— Umede şi calde.

— Umede şi calde. Ceaiuri calde, căldură în casă, masaje ca să-ţi încălzească carnea. Aş putea să-ţi fac masaje. N-ai nevoie? Nu simţi nevoia? îşi scoase Popo ochelarii cu lentile fund de pahar („e o broască", îi fulgeră prin minte lui Amoraş).

— Nu, deocamdată nu, se împotrivi Amoraș. Când o să fiu pesi – mistă de tot. Acum sunt doar un pic plictisită de viaţă.

210 „Pythagoricianul Alcmeon a făurit teoria celor patru calităţi, cald, rece, uscat şi umed. Echilibrul dintre contrarii asigură sănătatea, în vreme ce dacă o calitate elementară este mai puternică (umedul mai puternic decât uscatul, de exemplu) intervine boala” (Popo).

Maraton 289

— Păcat, chiar cred că ţi-ar trebui un masaj făcut de cineva care se pricepe.

— Ca tine.

— Da, ca mine, încuviinţă Popo, frecându-şi lentilele cu o bucată de piele de căprioară scoasă din buzunarul de la halat.

— Zici că te pricepi…

— Grozav.

— Trebuie să-ţi zic un secret, râse ştrengăreşte Amoraș.

— Ce secret, se uită Popo la ea cu ochelarii la loc pe nas.

— Eu sunt zodie de apă.

Popo se opri.

— M-ai păcălit.

Pentru că nu pricepea dacă Popo o mustră sau nu, Amoraș adăugă un pic iritată:

— Ei, am glumit.

— Glumele se plătesc, zise Popo.

— Măcar sunt sinceră şi n-am interese ascunse.

— Să-ţi spun şi eu un secret? o puse la încercare Popo.

— Despre tine?

— Pentru tine.

— Ascult.

— Ar fi bine ca dimineaţa, înainte de dejun şi cafea, să strângi două ouă de curcan şi să dai pe gât apa.

— Ştiam de reţeta asta, dar cu lămâie.

— Nu, aia-i o prostie. E cum îţi spun eu.

— Tu faci aşa?

— Eu n-am nevoie să slăbesc.

— Tu nu faci aşa şi de-aia eşti cam… şi Amoraș dădu mâinile în

lături pentru a sugera carura lui Popo.

— Cam hipopotam?

— Tu te-ai exprimat în halul ăsta, nu eu.

— Aşa m-am născut, cu oase mari, da pielea uite ce întinsă e. Şi merg spre numărul cu prima cifră 4, se trase de obraz Popo.

— Ai dreptate, am crezut că prima cifra e 5, râse Amoraş de Popo.

Popo o apucă brusc pe Amoraş de ceafă şi-i aplecă capul în jos.

— În plus, vorbi Popo în timp ce-o ţinea pe Amoraş cu capul în jos, nu mănânc alimente albe fiindcă sunt procesate şi din ele s-a scos sănătatea. În anul 2000, îi dădu drumul Popo lui Amoraş, două treimi

290 Dan Grădinaru din populaţie din America era obeză. Din ce cauză? De la sucuri, de la fast food şi de la alimentele albe.

Amoraş îşi ridică capul roşu de la sânge şi de la neaşteptatul reacţiei lui Popo.

— Am râs de tine cum ai râs de mine.

— Dinte pentru dinte şi like pentru like, cum se zice, îşi vârî mâinile în buzunar Popo ca să sugereze că nu mai e periculos.

— Te las, zise şăgalnic Amoraş. Rămânem în legătură, „cum se zice".

— Mă găseşti aici zi şi noapte.

— Da, ştiu, mai ales noaptea.

— Orarul se mai discută.

— Şi să ştii că sunt berbec, zodie de foc.

Amoraş se învârti pe călcâie şi-l părăsi pe Popo, un tip cam lent şi şovăielnic de multe ori în public, dar în doi în largul lui.

La masă nu era loc pentru toată lumea aşa că unii rămâneau la mese, alţii mâncau pe-afară, pe genunchi şi cu ochii agăţaţi de epava din faţa ochilor, imaginând ipoteze legate de dezastru. Oare se salva – seră toţi? Oare nu existase niciun supravieţuitor? Şi căpitanul, unde era căpitanul?

— Părerea mea e că nu mai există niciun căpitan, zise Amalia.

— Căpitanul s-a îmbătat de necaz şi a fugit în lume cu singura femeie de pe vas, zise Salvador.

Epava, înfiptă cu pupa în fundul mării şi cu prova la lumină în

unghi de 45 de grade, aducea cu o balenă-proiectil gata să iasă din apă, jumătate se afla sub linia mării, jumătate peste linia asta şi ai fi putut să-ţi închipui fără un mare efort că „balena", împinsă de un resort invizibil, va ţâşni ca din praştie şi se va duce până în stratosferă cât ai bate din palme.

Amoraş ocupă o masă cu E-prea şi cântau laolaltă „Timonierului i s-a venit de hac".

— Suntem în miezul unui experiment. Totul e un experiment.

Mâncarea pe care o mâncăm este tot un experiment. Băutura pe care o bem este tot un experiment, zicea Amoraş.

— Viaţa noastră e un experiment. Frumoasa mea, vino să te pup (E-prea)

Apărură şi primele idei în legătură cu motivul pentru care ajunseseră pe Cythera. Tot Mieszko, nu se ştie de unde le afla, vorbea de un tun ca în Jules Verne, conceput de Ce-o, care trebuia să-i proiec – teze în viitor. Zvonul acesta era comentat în fel şi chip.

Maraton 291

— Pe dealul din spatele nostru ar fi un scrânciob care ne-ar face vânt în cosmos pentru ca, stând câteva zile departe de planetă, să treacă o mie de ani pe planeta Terra, dar la ce bun? protestă Waltraud.

Mie îmi vine ameţeală şi dacă mă urc pe un scaun şi mă uit în jos.

— M-am dus în trecut, în anul 1.000, şi uite cu ce vânătăi m-am ales de la brânciul iniţial, n-am chef să merg şi în viitor, i se alătură, zburlindu-se, Aranta, urmată de Gavnea:

— Să ne slăbească cu anul 3.000, dacă asta vrea.

— O să vedem mâine-dimineaţă, nu e momentul să ne facem gânduri panicarde, îi îndemnă Cecilia.

Spiriduş stătea rezemată de speteaza unui scaun din tavernă şi cum veneau spre ea pe o fereastră valurile îşi aminti fulgerător, în imagini derulate disparat, dezordonate, de ora de sport de la şcoală, la care era cea mai bună la fugă din clasă, întrecându-i la norme şi pe băieţi. Primele crosuri, de fapt primul, crosul de 1 kilometru de la ea – tegoria 13 – 14 ani la care participase din ambiţia ei fenomenală, când nu avea încă 11 ani şi pe care-l câştigase cu cincizeci de metri avans

faţă de al doilea clasat. Se dusese la linia de plecare neînscrisă şi să se sire ceilalţi competitori din fruntea clasificării ziceau când îşi primeau diplomele de la ce club sportiv sunt, ea zisese de la ce şcoală. Ajunsese la un club sportiv, antrenoarea o învăţase multe lucruri, tehnica de bază, corectitudinea paşilor în alergare, respiraţia, recupe rarea şi toate celelalte. A alergat 1500, 3.000, 5.000, 10.000, semimaraton şi maraton într-un singur an, chinuindu-se la început în spatele băieţilor la antrenamente şi la curse pe pistă şi pe şosea, însă făcând şi progrese ieşite din comun (la o vârstă extrem de mică).

Peste amintirile astea se suprapuse amintirea în care în urmă cu o jumătate de an îl provocase la ea în sat pe un tânăr venit în vizită cu părinţii la bunici acasă, dacă nu vrea să alerge, uite, de-aici până acolo

— Arătă înspre zare un ulm scorburos pe marginea drumului şi-l unii – lise, tânărul se oprise aproape de final, întorşi acasă nici nu-i mai adresase vreo vorbă, orgoliul îi fusese călcat în picioare.

Pe urmă discuţiile cu soţul antrenoarei. Cuvintele referitoare la grabă şi la supraevaluare, la necesarul şi la consumul energetic, la intrarea în acidoză în timpul cursei, la proporţionalitatea inversă dintre volum şi intensitate („Volumul se face la intensitate mică şi intensitatea n-are legătură cu numărul de kilometri parcurşi"), formula lui Karvonen

— Toate veneau de la antrenorii rămaşi acasă şi de care-şi aducea aminte de parcă i le-ar fi spus ieri.

— I s-au înecat fetei corăbiile?

Era Amoraş, care-şi trecea degetele prin faţa ochilor ei.

— Amo! exclamă Spiriduş.

— La ce te gândeai?

— Mă gândeam la cum am alergat anul trecut împreună cu un băiat de vârsta lui Dorin.

— Şi l-ai întrecut.

— L-am făcut praf. N-a mai vorbit cu mine. Tu cum te-ai făcut maratonistă?

Amoraş se aşează lângă Spiriduş pe scaunul cald încă, părăsit de Cecilia, după trecerea soarelui peste tavernă.

— Dintr-o întâmplare. Îmi plăcea de un băiat. El alerga, eu nu, şi-am început să alerg şi eu. Alergând pe la concursuri mi-am dat sea – ma că devin de la un concurs la altul mai puternică şi că în plus pot câştiga nişte bani. Am trecut la distanţe mai mari pentru că banii erau mai mulţi la distanţe mai mari şi un timp m-am fixat la distanţa de zece kilometri.

— Şi băiatul?

— Au apărut alţi băieţi. Primul maraton a fost un dezastru. M-a luat ambulanţa şi mi-a dat şocuri electrice.

— Cum aşa? se strânse Spiriduş.

— Nu m-am antrenat bine. N-am avut antrenor şi am făcut totul după ureche, dietă, suplimente nutritive, alergări de efort aiurea, m-am deshidratat şi am leşinat.

— Şi din ce te întreţineai când nu aveai concurs?

— Vindeam şosete plictisite şi le trimiteam la plimbare.

Spiriduş râse („şosete plictisite”).

Din afara tavernei se ivi Miriana şi împreună cu ea femeia îmbrăcată de sus până jos în negru, acum cu îmbrăcămintea uscată şi capul descoperit şi care dormise o oră pe un pat de la infirmierie într-un halat.

— Nur Jahan, zise ea, privind stăruitor la Spiriduş, în timp ce Rici nu dăduse niciun semn.

Spiriduş îşi strânse umerii şi-şi mişcă capul de la dreapta la stânga:

— Nu înţeleg.

— O fi numele ei, se gândi cu voce tare Miriana, întorcându-se spre femeia sosită parcă să le sperie.

Maraton 293

— Nur Jahan, repetă femeia tocmai scoasă din apă.

— Miriana, zise Miriana, arătându-se cu degetul arătător pe ea apoi, arătând-o pe Spiriduş, zise: Spiriduş.

— Nur Jahan… Miriana… Spiriduş, reproduse aceste cuvinte destul de corect necunoscuta.

— Da, dădu din cap Miriana. Poate a înţeles. Nur Jahan… Spiri – duş… Miriana… îşi roti capul şi mâna de la o femeie la alta Spiriduş şi

necunoscuta repetă ca la şcoală cele trei cuvinte.

Spiriduş îi făcu semn să se aşeze.

— Da, e numele ei şi Spiriduş însoţi cuvintele de un zâmbet, şi femeia necunoscută chiar înţelese acest lucru şi cu oarecare precauţie dar şi cu mişcări elegante se aşeză pe scaun ţinând genunchii lipiţi şi şira spinării dreaptă.

Bărbaţii care mai mâncau urmăreau cu interes cum vorbesc femeile şi Aram, de-alături, zise:

— Întreabă unde e familia ei.

Miriana i se uită la mână să vadă dacă Nur Jahan are vreun inel.

Nur Jahan nu avea inele pe degete, nici brăţări la încheietura mâinii şi nici la gât ceva care să aducă cu un colier.

— N-are inele, nici brăţări, nici coliere, zise ea.

— Nu ţi-e foame? o întrebă Spiriduş şi pentru a fi mai sugestivă îşi dădu cu limba peste buze, cum făcea Rici când arăta că-i e foame şi mai plescăi şi din buze.

Nur Jahan continua să se uite direct în pupilele lui Spiriduş, parcă odată cu lumina de-afară ar fi vrut să intre şi ea în mintea ei, s-o hipnotizeze transmiţându-i ceva, ce? şi socotea că doar prin intensitatea privirii receptorul pricepe despre ce-i vorba.

Spiriduş izbucni într-un hohot şi se uită înspre Miriana. Nu suporta ochii ca două faruri ale lui Nur Jahan.

— Nu-şi ia ochii de la mine şi nu înţeleg de ce se uită aşa, explică ea.

Miriana îşi trecu degetele prin faţa ochilor lui Nur Jahan.

— Ajunge.

Nur Jahan clipi, ca când se trezea, şi-şi dădu câţiva centimetri bustul, care între timp se aplecase înspre Spiriduş, pe spate.

Miriana îşi linse şi-şi plescăi şi ea buzele fără să aibă parte, nici ea, de o reacţie.

Atunci Spiriduş se ridică, se duse în bucătărie şi se întoarse cu două sandvişuri pe o farfurie, pe care i-o puse în faţă lui Nur Jahan

294 Dan Grădinaru care făcu ochii mari şi se năpusti asupra mâncării, se vedea limpede că-i este foame însă avea şi o graţie a mişcărilor la fel de învederată.

Spiriduş râse din toată inimă de scenă. Cum Nur Jahan stătuse liniştită şi cum acum avea mişcări agitate de maimuţă Amoraş trase concluzia:

— I-era foame.

— N-a mâncat pe drum, se gândi şi Miriana, uitându-se la străină cu atenţie.

— Cine ştie de când n-a mâncat, săraca, o compătimi Spiriduş.

— Pe mare n-ai ce să mănânci, zise Miriana.

— Foame, zise Spiriduş şi repetă de mai multe ori cuvântul arătând spre farfurie, apoi se mai ridică o dată şi mai aduse din bucă – tărie încă două felii cu salam şi brânză şi un pahar cu apă.

— Să nu i se facă rău, zise Miriana.

În momentul acela Rici, care stătuse până atunci liniştit sub masă, se apucă să scoate nişte santé stranii, fără legătură cu un câine, mai curând cu un delfin.

— Aha, am înţeles, zise Spiriduş Mirianei. Femeia asta zice că se numeşte Nur Jahan şi că-i este foame. Rici înţelege ce spune şi-mi zice mie ce spune ea. Îl înţeleg pe Rici dar pe ea n-o înţeleg.

Nur Jahan se repezi bucuroasă ca să confirme.

Nur Jahan nu mai putu să se bucure în continuare fiindcă îşi făcu apariţia un bodigard de-al lui Ce-o, trimis de Popo, care nu stătu la discuţii şi o luă pe sus pe Nur Jahan.

— Pur şi simplu a fugit, zise el.

Şi lui Nur Jahan, agitând arătătorul în semn de „nu e voie”:

— Gata. Plimbarea s-a terminat.

Nur Jahan fu nevoită să lase sandvişul cu salam şi să se ridice de la masă. Miriana se uită în urma ei şi zise:

— Când mă trezesc dimineaţa primul lucru pe care-l fac e să mă uit pe geam şi primul gând pe care-l am e acela că dincolo de cer e altceva.

— Ce frumos! se extazie Spiriduş de aşa gânduri. Parcă şi vedea o poartă spre o lume diferită de a noastră, cu oameni îmbrăcaţi în alb, neapărat în alb, prelungi211, zâmbitori şi calzi.

— Da, ştiu precis că dincolo de cer e altceva. Acolo nu există răutate, nu te temi de nimic, nu există frică, nici groază.

211 „Ca în tablourile lui El Greco” (Aranta).

Maraton 295

Spiriduş îşi aminti un moment de întâmplarea de la bazin, când fusese atacată „în glumă” şi se scutură ca de o electrocutare sau ca de frig când eşti răcită.

— Ce bine, şopti ea participând cu tot sufletul la această viziune.

— Trebuie să crezi, îşi aşează o mână Miriana pe mâna lui Spiri – duş, care tresări. Trebuie să te rogi să vină Iisus şi să se încheie cu lumea aceasta. Această lume a păcatului trebuie să dispară, şi din ochii frumoşi ai Mirianei ieşiră pe obraz două lacrimi ca două perle.

Spiriduş nu-şi putea lua privirea de la ochii Mirianei, ochi care-o părăsiră şi se ridicară spre necuprins. „Da, da”, murmură Miriana ca în transă. Spiriduş îşi auzi respiraţia, îşi retrase încet mâna şi-şi încrucişă amândouă mâinile pe piept.

Seara îi prinse pe Johnny şi pe Armo (Billy era după bere)

Împreună, întinşi pe nisip şi cu tălpile atinse de valurile sosind continuu.

Se iscă o discuţie:

Armo: Valurile astea mi se par ca o nevastă cicălitoare. Tot vin să-ţi mai spună ceva şi încă ceva şi încă ceva.

John: E mai bine să nu fii căsătorit212, pasiunea se stinge. N-ai parte nici de dragoste nici de sex.

Armo: Vorbeşti din teorie sau din practică? Ai verificat?

John. Cu natura mea sălbatică, pe propria piele.

Armo: Chiar ai fost însurat?

John: Mda ce? crezi că pasiunea e nemuritoare? se stinge şi ea, poate mai târziu, poate şi mai devreme. Suntem toţi nişte fabulatori că totul merge ca pe roate, cum zice dom Prezident.

Armo: Cât timp ai fost însurat?

Johnny: Şase.

Armo: Luni? Ani?

John: Săptămâni, omule! Şase săptămâni mari şi late!

Armo: N-ai rezistat mai mult.

212 „conjunctio maris et feminae, consortium omnis vitae, divini et humani communicaţio” Ortodocşii cer consimţământul

părinţilor în ton cu reformaţii, în timp ce la cataloci nu era nevoie de acordul părinţilor (bravo!

— Varoufakis). Ortodocşii vorbesc de taina căsătoriei, catolicii de un contract, pornind probabil de la Modestinus interpretat divergent (Cacciari).

296 Dan Grădinaru

Johnny: Mi-a ajuns. Îţi spun, căsătoria nu se potriveşte cu mentalitatea de azi, e o instituţie moartă. De fapt, continuă el, la mijloc e futaiul. E nevoie să ne întreţinem sexual cât mai mult posibil. A încetat futaiul – am murit.

— Fiindcă dacă nu mai futem am murit, repetă după el Armo.

Johnny: Zic că da.

Armo: La câţi ani ai început…

Johnny: Eşti de la poliţie?

Armo (rânjind): Da.

Johnny: De la vreo revista?

Armo: Da.

Johnny: Atunci slăbeşte-mă.

Armo: Vorbeşti ca unul cu experienţă.

Johnny: Ca unul care iubeşte viaţa.

Armo: Altora nu le place viaţa?

Johnny: Le-o fi plăcând dar sunt tâmpiţi.

Armo: Proşti?

Johnny: Normal că sunt proşti.

Armo: Trăiesc degeaba.

Johnny: Cam aşa ceva.

Armo: Şi soţia, ce s-a întâmplat cu ea?

Johnny: Adică?

Armo: Eram curios.

Johnny: N-a murit, nu-ţi face griji.

Armo: Eram doar curios.

Johnny: Trăieşte.

Armo: Normal. Eram sigur. E tânără.

Johnny: E aici.

Arno (surprins): Unde aici?

Johnny: Aici, la maraton.
Armo: Aici?
Johnny: Ei, da. Nu-ţi vine să crezi.
Armo: Cine e?
Johnny: Ghiceşte.
Armo: De unde să ştiu?
Johnny: Cecilia.
Armo: Cecilia?
John: Ce te miri aşa?
Armo: Chiar, ce mă mir aşa?
Maraton 297
John: Da, ea.
Armo tăcu, mestecând vestea.
John: Da.
Billy sosi cu berea:
— Nu mergem înăuntru? De ce mai stăm pe plajă?
John: Avem secrete şi nu vrem să se audă.
Billy: Nu mi le spuneţi şi mie?
John: Le ştii.
Billy: Ce să ştiu?
John: Că am fost cu Cecilia legal.
Billy: Aaa. Credeam că sunt alte secrete.
John: Alte secrete n-am. Sunt o carte deschisă.
Billy: Pentru cine ştie să te citească.
John: Bravo.
Billy: Vrei să mai alergăm?
John: Voiam înainte de bere, acum m-am răzgândit.
Noaptea, cu noii veniţi, nu s-a prea dormit decât după ce pe la 12
noaptea Popo a venit cu ideea ca salvaţii, bărbaţi şi Nur Jahan laolaltă, să fie închişi cu cheia pe dinafară. Fetele au protestat şi n-au mai închiso până la urmă şi pe Nur Jahan. Au lăsat-o să doarmă între ele pe un prici, i-au dat o pătură şi o pernă şi a rămas să-i păzească bodigarzii, schimbându-se din oră în oră, doar pe bărbaţii închişi sub cheie.

Dar destui au făcut noapte albă, fixându-şi ca ţintă să asiste la naşterea din întuneric a dimineţii. Cine să stea să se gândească că

Pământul e între lună şi soare? Desigur, soarele se învârtea în jurul

Pământului şi sosea la întâlnirea cu Pământul cu sfială impusă de orele mici. Se zărea pentru noctambuli şi pentru cine a pus ceasul să sune înainte de răsărit doar lumina cum sporeşte peste spuma valurilor.

Nu se vedea doar soarele care se năştea din mare, dar şi marea însăşi se năştea odată cu cerul, căpătând culori nemaivăzute, soarele care o lua drept în sus creând dungi de lumină ca nişte văi pe care le aducea la acelaşi nivel cu cât accelera mai tare spre zenit.

CAPITOLUL 29. DE LA CYTERA LA VENEŢIA

La Cythera la început lucrurile nu părea să o ia razna.

De la ce-o fi pornit totul?

Dimineaţa – cu chiu, cu vai – a fost trezirea oficială de la 6, 30, masa de la 7, micul dejun s-a desfăşurat fără incidente majore (s-au

298 Dan Grădinaru înjurat, vorbe de ruşine, cum le utilizezi la cinci ani, luând contact cu ele şi trântindu-le în locuri inadecvate; era să iasă o încăierare între

Salvador şi Mieszko însă s-a aplanat, cei patru migranţi i-au tras o chelfăneală celui din isis, astea-s fleacuri).

Ce-o i-a condus după micul dejun şi după ce-a scris la ale lui, la ora 9, spre un loc mai înalt, un platou în spatele locaţiilor în care se odihniseră, vorba vine, peste noapte. Mă rog, le-a propus să folosească

Marele Scripete „Verne", un dispozitiv plantat pe insulă – de-aia îi adusese până aici! – numit aşa în cinstea lui Jules Verne, 213 dar care n-avea de-a face cu autorul francez. Te teleporta în viitor, 214 în mileniul al treilea, peste încă o mie de ani de-aici înainte însă nu-i ardea nimănui să se mai ducă în norii viitorului enigmatic, poate şi periculos, după ce reveniseră de puţin timp în prezentul concret-palpabil şi, iată, şi cu un strop de boia din ardei iute măcinat.

— Du-te cu Popo, i-a strigat cu o lipsă de ruşine sfruntată Johnny, fără să se ferească de martori, ceea ce l-a enervat pe Ce-o, şi-a pierdut un moment cumpătul.

— Ce spui? Unde să mă duc cu medicul? se bâlbâi Ce-o alb la faţă, deducând că probabil Johnny-be-good îl trimitea la tratament la Popo, un tratament la cap.

— Ce-ai auzit! mai lasă-ne să ne refacem, nu, şi gata, putem trece la stadiul „viitor".

— Da, poate că răspunsurile, l-a susţinut Gunhild mezina, se află în prezent, nu în „viitor".

— Dacă tot am ratat „trecutul", să nu ratăm şi „viitorul", turnă gaz peste foc şi Mieszko.

Ce-o părea total descumpănit, uitându-se fără grai la dreapta şi la stânga, de unde veneau acuzaţiile şi aşteptând poate un ajutor.

— Cum? nici măcar de curiozitate?

— Nici măcar (Billy).

Era neîndoielnic o lovitură grea, nu se mai întâmplase, pentru Ce-o.

213 „La Jules Verne e vorba pentru teleportarea pe Lună de un tun cu o ţeavă lungă de 300 de metri şi de un fitil aprins cu piroxilină" (Compagnon).

214 „Libertatea este numai în viitor, prezentul e o închisoare" (Goethe:

„Götz von Berlichingen").

Maraton 299

Se gândise ca unii să adopte „prezentul" şi unii să adopte „viitorul", apelând teoretic pur şi simplu la legea probabilităţilor. Nu se aşteptase, la ora verificării teoriei în practică, la reticenţe şi opoziţii, mai ales de genul acesta, pe faţă, şi în plus cu iz resentimentar. Maratonul e cea mai frumoasă probă din lume. Ce contează dacă îl alergi în trecut, în prezent sau în viitor?

— Îmi dau demisia, n-are rost să mai continuăm, se hotărî el brusc.

Nici vorbă! Cum adică? Pentru nişte împotriviri, desigur tre' – cătoare? Dar ce, suntem în dictatură? Sensibilitate exacerbată? L-au înduplecat să-şi retragă vorba imprudentă cu demisia. Că se vor găsi voluntari. Nu acum. Peste câteva zile. Să se obişnuiască un pic cu prezentul. Se vor plictisi de prezent. Ah, cum se vor plictisi de prezent!

Îl vor urî (prezentul) şi atunci vor apărea şi voluntarii pentru zborul în viitor, dornici de evadare din cotidian. Acum să-i mai lase, să nu insiste. Veneau din trecut, amintirile erau încă proaspete.

Până în cele din urmă Prezidentul a cedat. A renunţat deşi

Amoraş se arăta gata să fie prima care se va duce în anul 3.000.

— Mă duc eu! Vreau să fiu nr. 1 pe listă! Voi avea 1.000 de a-mi!

Ce bătrână cu faţă tânără o să mai fiu!

— Iu-huu! (Spiriduş).

— Măcar trei-patru voluntari să fie, zise Prezidentul posomorât, alungând cu mâna, nervos, o gâză care nu găsise alt loc de zbenguială decât în jurul ochilor lui („Vacile le alungă cu urechile", reflectă spontan

Spiriduş, amintindu-şi cum păştea ciurda la ea la ţară).

Într-un cuvânt la Cythera au pierdut vremea. Prezidentul se ciocnise după aceea din nou cu câţiva, nu era doar Johnny, erau şi coloraţii cu verde, surorile Gunhild, E-prea şi prietenii lui, mai erau murmurători, lucru nemaiauzit, se auziseră după dialogurile astea alte reproşuri şi încontrări verbale sfruntate şi făţişe, îţi venea să-ţi astupi urechile: „Ce pizda mă-sii! Doar nu suntem sclavi!"

— Am crezut că vom face maratonul prezentului şi, hop, să sărim la maratonul viitorului, punea pe la colţuri sare pe rană prin repetiţie

E-prea.

— De ce atâta grabă? (Gavno)

— Marea chiar e frumoasă! Cum s-o părăsim? N-ar fi păcat?

(Gunhild mare)

şi acum, dintr-odată, la 12, Ce-o dorea să se îmbarce şi s-o întindă, din nou, contrariindu-i pe alţii, cu sânge mai leneş poate, aşa că, să fi fost vreo două şi un sfert după-masă, s-au suit pe puntea vaporului

300 Dan Grădinaru care-i adusese pe insulă, mereu pregătit, şi la trei şi jumătate deja pluteau departe de Cythera pe mare.

Încotro? Prin Marea Ionică şi prin Marea Adriatică spre

Veneţia! Maraton la Veneţia! 215

Asta era altă surpriză.

La Olympia – eşec, la Cythera – se putea spune acelaşi lucru, ba chiar: mare eşec.

În fine! Veneţia! Locaţiile vehiculate până de curând: Creta.

Cipru, Malta, la Ierusalim, în Africa, fuseseră simple presupuneri şi zvonuri nefondate.

Se pronunţase deja la megafon numele staţiei terminus216, nu mai venise cineva să anticipeze cu dezvăluiri, să spună încotro o s-o luăm, nu mai existau îndoieli.

— Gata, s-a hotărât, mergem la Veneţia, anunţă tot prezicătoarea

Mieszko, însă acum n-avea prioritate, era pe locul doi.

— La Veneţia? De ce la Veneţia? Acolo nu e tot apă? Mie nu-mi place apa, mi-e frică de apă.

— Veneţia e mai la nord sau mai la sud în comparaţie cu Olympia?

— Ce-ai învăţat la geografie, Spiriduş?

— O să dăm din nou de ploaie şi frig?

— Asta nu mă întrebaţi.

— Am început să râd din nou ca la şcoală… anumite stări se repe – tă… spuse Armo după ce Mieszko dispăru să anunţe în altă direcţie.

— Eu am fost la Veneţia, zise Salvador. Veneţia e o insulă fără străzi, cu ulicioare strâmte, un oraş ca un labirint. O să alergăm prin labirint? E o tâmpenie.

— Nu sunt străzi? întrebă Amalia.

215 „Autorul îmi spunea că subscrie la ce a scris Haruki Murakami în

„Meseria de romancier": „Pentru mine, romanele de mari dimensiuni sunt o ancoră de salvare, iar cele scurte şi medii, terenul de antrenament pentru cele mari. Obţin rezultate şi în cursele de 10.000 sau de

5.000 de metri, dar picioarele mele sunt ale unui alergător de cursă lungă, obişnuit cu maratonurile". Iată o explicaţie pentru titlul acestui roman, dar nu cred că titlul are o legătură cu dimensiunile romanului".

(Wilbur Smith).

216 „Ultima ule” (Z).

Maraton 301

— Da, nu sunt străzi.

— Şi nici maşini?

— Nici.

— Asta-i bine, n-o să mă mai claxoneze.

— Eşti proastă. Când n-o să te mai claxoneze atunci să ştii că viaţa ţi s-a dus pe copcă.

— Unde să te claxoneze în labirint? zise Helena.

— Băieţii n-o să mai dea foc la maşini. Asiguratorii n-o să mai dea bani, o să facă economii, zise Armo.

— Nu te mai reclamă nimeni c-ai vorbit la telefon în timp ce conduceai, zise Salvador.

— Da cai şi măgari sunt? se interesă Juanita.

La întrebarea asta, pusă „să ne aflăm în treabă” (Aranta), n-a fost răspuns.

— La Veneţia se merge pe jos217, încheie turul reacţiilor Salvador.

Să vă intre bine-n cap.

Cam aşa, adevărat, unde să alergi prin oraşul-labirint? Şi, cu toate acestea, aflau acum tot prin staţia de pe vas, şi la Veneţia se des – făşura un maraton. N-avea o istorie prea lungă, era un maraton tânăr, se înfiinţase în anul 1986, în urmă cu 31 de ani, şi se desfăşura în octombrie 218

când numărul turiştilor scade şi-atunci veneţienii trebuie să inventeze ceva ca să-i atragă, degeaba sunt minţi care bombăne sau critică în gura mare pe musafirii pasageri şi autorităţile că nu iau mă – suri ca să stopeze turismul aducător de venituri în vistieria oraşului.

217 „Schopenhauer: „Chiar în condiţiile unui grad relativ egal de educaţie, conversaţia dintre un spirit mare şi o minte obişnuită seamănă cu călătoria pe care o fac împreună un bărbat care călăreşte un cal sprinten şi cineva care merge pe jos. Pentru amândoi, călătoria va deveni în curând extrem de apăsătoare, iar pe termen lung, imposibilă.

Ce-i drept, pe o distanţă scurtă, călăreţul poate descăleca,

pentru a merge alături de celălalt, dar şi atunci nerăbdarea calului său îi va da multă bătaie de cap" (Jan Wagner).

218 „Maratonul de la New York, cel mai mare din lume, se desfăşoară în noiembrie începând cu anul 1970. A crescut an de an şi în 2013 au terminat maratonul peste 50.000 de persoane, în 2016 51.394 şi pentru 2017

au depus cereri de înscriere 98.247 de persoane, demenţă curată!" (Linda

h)

302 Dan Grădinaru

În afară de balans, era mai plăcut pe vas de o mie de ori, marea nu dădea semne de furtună viitoare, curenţi ostili şi incontrolabili nu păreau să acţioneze în submarin, aerul era supercurat, nu ploua, temperatura arăta 22 de grade, presiunea aerului din atmosferă asupra mării măsura în barometru o atmosferă, adică 760 mm coloană de mercur, adică încă o dată 1 kilogram pe 1 cm^2, mâncare – nu era nevoie să-şi bată capul, lipsea antrenul după tensiunile de la Cythera, însă, cum ştim cu toţii, nu le poţi avea pe toate în acelaşi timp.

Vaporul înainta sigur pe el (tăind valurile înspumate cum taie un cuţit de măcelar o pulpă de vită ori cum o face un cioban care taie brânza cu firul de aţă – comparaţia a doua îi aparţinea lui Spiriduş)

Se instaurase la trecerea mai multor ore calmul. Nervii de la

Cythera trecuseră. Poate că aţi observat, uneori se creează într-un grup de oameni o tensiune, din cine ştie ce pricini, apoi dintr-odată lucrurile se liniştesc, se destind, cum se întâmplă şi cu vremea, acum bate vântul şi-ţi răscoleşte părul, acum vântul, care mătura praful de pe străzi şi-ţi cotrobăia fără să-ţi ceară permisiunea prin haine, se potoleşte la fel de brusc cum pornise.

Curiozitatea o îndemnă pe Spiriduş să ajungă la locul cârma – ciului, un băiat de cabină cu ceva muşchi şi aere de domnişoară, împreună cu Nur Jahan, care dorea să vadă hărţi de navigaţie. Căpita – nul le luă în seamă şi le pofti la el şi acolo le puse la dispoziţie un atlas al lumii, pe care Nur Jahan îl răsfoi cu încordare, la un moment dat punând degetul pe o localitate cu numele Kandahar219.

— Kandahar, repetă de mai multe ori.

— Ce e? Ce înseamnă acest cuvânt? zise Spiriduş.

— E un oraş, zise căpitanul.

— Kandahar, mai zise o dată Nur Jahan şi se concentră la altă pagină.

— Îi spune ceva acest nume de oraş, zise căpitanul.

— Peshawar, zise cu e expresie de fericire Nur Jahan şi iarăşi repetă numele oraşului.

— Se vede că şi numele acestui oraş îi spune ceva. Poate că de acolo vine ea, îşi dădu cu presupusul căpitanul.

— Ţi-aduce aminte de ceva Peshawar, nu-i aşa? vorbi Spiriduş cum ai vorbi cu un copil mic care tot nu poate să-ţi răspundă pentru că e prea mic şi nu se poate exprima.

219 „Încă o explozie cu sute de morţi şi răniţi, un „cadou" de la talibani".

(Houellebecq).

Maraton 303

— Peshawar, mai zise o dată Nur Jahan şi se aşeză pe un scaun la îndemână, punând un săculeţ la picioarele ei.

— Are un săculeţ cu ulcioare, pe care le poartă cu ea oriunde merge, îi explică Spiriduş căpitanului (îi amintea de recipientul pe care-l primise şi ea cu cenuşa mamei). Poate sunt cu cenuşa stră – moşilor ei.

— O fi, zise căpitanul nepăsător.

— Prin câte o fi trecut, săraca, o compătimi Spiriduş. Din păcate nu poate vorbi. Dar e deşteaptă. O să înveţe.

— A obosit din cauza emoţiei şi s-a aşezat pe scaun, observă căpitanul, studiind-o pe Nur Jahan.

— E foarte slabă, îl completă Spiriduş pe căpitan.

— Uite că a adormit, zise căpitanul.

Într-adevăr, Nur Jahan pusese bărbia în piept şi pufăia uşor.

— E obosită, într-adevăr, zise Spiriduş.

— Ai vrea să consulţi şi tu o hartă?

— Aş vrea să văd pe unde o să mergem.

Căpitanul răsfoi atlasul până ajunse la harta Mării Adriatice.

Căpitanul explică unde se află şi unde vor ajunge.

— E mult de mers? întrebă Spiriduş.

— Nu e mult, răspunse căpitanul.

În cabina căpitanului, Spiriduş urmărea cu degetul, pe hartă, conturul coastelor Adriaticii.

— O să mergem la Veneţia, nu-i aşa?

— Aşa se vede, confirmă căpitanul.

— Opriri o să facem?

— Da, o să mai facem şi escale, zise căpitanul.

— Unde-o să ne oprim?

— La Bari.

— Bari e în Italia?

— Ai ghicit, zise căpitanul, zâmbind cu mulţumire

— Nu vă plictisiţi niciodată pe mare? întrebă Spiriduş.

Căpitanul zâmbi în faţa acestei copilării.

— Pe uscat mă strezez, pe apă niciodată. Aceleaşi lucruri pe care le am de făcut pe apă nu-mi creează nicio problemă, pe uscat nu le suport.

— Există şerpi în mare? sări Spiriduş la o întrebare care o preocupa mult.

— Există, 220 încuviinţă căpitanul.

— I-aţi văzut?

— Cum te văd şi cum mă vezi.

Spiriduş tăcu.

Căpitanul îi făcu o surpriză:

— Ştii ce-i aia o râmă?

— Ştiu.

— Dar nu ştii că există râme care măsoară mulţi metri.

Spiriduş îşi duse mâinile la urechi şi se cutremură de scârbă:

— Nu vreau s-aud de râme. O să le visez la noapte.

Căpitanul ridică din umeri:

— N-am deschis eu discuţia despre şerpi.

— Şerpii din mare sunt mari? îşi dezlipi Spiriduş palmele de urechile cam clăpăuge.

— Sigur că da.

— Şi de ce n-au fost prinşi?

— Sunt vicleni. Dar n-au vină. Trăiesc în mări şi marea e mai vicleană şi mai necunoscută decât Luna şi mai greu de cucerit decât spaţiul cosmic.

— Îi vânaţi?

— Nu sunt căpitanul Ahab.

— Cine e căpitanul Ahab?

— Căpitanul Ahab a fost demult. O balenă pe nume Moby Dick i-a luat un picior pe când Ahab era la vânătoare de balene. Din pricina asta căpitanul ura balena şi cutreiera mările şi oceanele ca să o prindă şi să se răzbune, s-o omoare, îşi strânse căpitanul pumnul în dreptul frunţii.

— Şi a reuşit? se înfioră Spiriduş.

— În finalul romanului a reuşit.221

220 „Există râme lungi de câţiva metri, cum să nu existe şi şerpi în mare?" (Cacciari).

221 „În noaptea aceea, în timpul cartului mijlociu, bătrânul ieşi din cabină, aşa cum avea câteodată obiceiul, şi se duse la gaura lui de pivotare. Deodată, pe chipul lui se zugrăvi o expresie feroce; începu să adulmece aerul marin ca un câine de bord la apropierea unei insule barbare. Simţise că nu departe trebuia să fie o balenă. După puţin, mirosul caracteristic pe care cașalotul îl răspândește câteodată până la mari distanţe fu perceput de toţi oamenii din cart (...) Ce vedeţi? strigă Ahab, dându-şi capul pe

Maraton 305

— E ceva real?

— E un roman.

— Păcat.

— De ce? E mai real decât realitatea. Astfel de cazuri s-au tot văzut.

— Mi-ar fi plăcut să nu omoare balena.

— Dacă ţie ţi-ar fi luat un picior sau o mână n-ai fi vrut să te răzbuni?

— Nu, zise, Spiriduş, aş vrea să am piciorul la loc.

— Tot acolo, încheie căpitanul.

Spiriduş se codi un pic, uitându-se o clipă la un raft de cărţi din colţul cabinei…

— Aveţi cartea cu căpitanul şi balena?

— Vrei s-o citeşti?

— Vreau.

— Ai mai citit vreun roman?

— Romanele sunt mai lungi decât basmele, ştiu. De citit n-am citit niciun roman.

— Şi-ai vrea că ăsta să fie primul roman?

— Da.

— O să ţi-l dau.

— Mi-l daţi acum?

Căpitanul molfăi buzele şi se duse la raftul cu câteva cărţi, la care se uitase Spiriduş, de unde scoase una destul de groasă şi i-o înmână fetei.

— N-o s-o termini până ajungem la Veneţia, zise el.

— Mulţumesc, mulţumi Spiriduş şi o răsfoi un pic. Ce bine că are şi poze! 222 constată ea satisfăcută.

spate şi privind în sus.

— Nimic, nimic, şir – fu răspunsul.

— Înălţaţi zburătorii!

Bonetele sus şi jos, la amândouă bordurile! Velele fiind înălţate, el slăbi parâma de siguranţă cu ajutorul căreia se suia în rândunica arborelui mare; în câteva clipe fu înălţat acolo; străbătură două treimi din drum, în care timp ochii lui scrutau marea din faţă prin golul orizontal dintre gabia mare şi zburătorul mare; deodată scoase un strigăt ca de pescăruş: – Uiteo cum suflă! Uite-o cum suflă! O cocoaşă ca un deal înzăpezit! E Moby

Dick!" (H. Melville: „Moby Dick")

222 „Aşezată lângă sora ei, pe malul apei, Alice începuse să se plicti

306 Dan Grădinaru

— E mai uşor de citit aşa, îşi întinse faţa căpitanul într-un zâmbet generos.

— Sigur, recunoscu Spiriduş spontan.

— Hai să-ţi prezint nava, îi veni o idee căpitanului. Ai timp?

— Cum să n-am? zise Spiriduş.

Căpitanul ieşi din cabină şi o luă înainte, oprindu-se în mijlocul navei.

— Uite, întinse el mâna ca un conducător de oşti care-şi dirijează soldaţii, partea din faţă a unei nave se numeşte prova sau i se mai zice şi prora. Partea din spate a navei este pupa. E uşor de ţinut minte, că te gândeşti la fund şi când te enervează cineva îi spui: „Să mă pupi undeva" (Spiriduş chicoti ceea ce-l făcu pe căpitan să creadă c-a făcut o glumă foarte bună). Prova este de regulă mai îngustă decât pupa pentru că ea trebuie să uşureze înaintarea. Între pupă şi pupă avem centrul unei nave. Împărţirea asta în trei seamănă cu împărţirea în trei a falangelor: falanga a treia, cu unghia, se numeşte distală, că e mai depărtată, falanga a doua (căpitanul o ciocăni cu arătătorul de mai multe ori cum ai apăsa repetat pe o clapă de pian) se numeşte me – dială, că se află la mijloc, şi falanga a treia, cea din apropierea meta – carpienelor care formează palma propriu-zisă cu liniile pe care ghicesc ghicitoarele (căpitanul repetă mişcarea de la la falanga medială). se numeşte proximală fiindcă e…

— Cea mai apropiată.

— Braavo. Mai de mult vapoarele erau cu pânze şi totul la ele era din lemn. Marinarii spălau toată ziua puntea de sare, acum navele nu mai au pânze şi sunt făurite din oţel. Pe vremuri, mii de ani, mecanismul de propulsie au fost pânzele umflate de vânt, acum, în vremurile mai noi, a fost inventată maşina cu aburi, după aceea au venit la rând motoarele diesel, 223 care în curând nu vor mai exista nici ele.

— Cine le va înlocui?

sească pentru că nu avea nimic de făcut. Ba chiar, o dată sau de două ori, aruncase o privire asupra cărţii pe care o citea sora ei, dar nu văzu nici poze, nici dialog: „La ce-o fi bună o carte fără poze şi fără dialog?"

se întrebă Alice" (Lewis Carroll: „Alice în Ţara Minunilor").

223 „Motoarele diesel vechi vor fi interzise de anul ăsta în Germania".

(Jan Wagner).

Maraton 307

Căpitanul nu mai răspunse pentru că pe semne nu auzise întrebarea224.

— Acum mai bine de două secole, continuă el, a trăit în Anglia unul dintre cei mai mari marinari pe care i-a cunoscut marea. Acesta se numea Horatio Nelson. Când nu avea 13 ani…

— Ca mine, zise Spiriduş.

— Fiindcă tatăl lui nu se descurca cu banii s-a înscris în Marina regală britanică ca simplu marinar. Nelson iubea marea dar avea „rău de mare" şi… Ai rău de mare?

Spiriduş ştia ce înseamnă „rău de mare" de la Amoraş.

— Nu, răspunse ea cu însufleţire.

Căpitanul se îndoi de afirmaţia aceasta făcută pe un ton categoric de fată.

— Nu mă minţi?

— Cum să vă mint? se revoltă Spiriduş în timp ce vântul, parcă protestând şi el, îi răvăşi părul bogat, negru şi creţuri.

— Şi, urmă căpitanul, iar vântul se potoli, a călătorit în emisfera de vest, situată la vest de meridianul zero, care trece prin Greenwich, lângă Londra şi în emisfera de est, la est de meridianul zero, şi la Cercul polar, căpătând o experienţă deosebită şi impunându-se încetul cu încetul. Fiindcă în marina de război britanică domnea principiul meritocraţiei, adică cei mai buni urcau în grade şi ajungeau ofiţeri, conducători de nave de război. Mă urmăreşti?

— Vă urmăresc, dădu asigurări Spiriduş că nu pierde niciun cuvânt.

— În activitatea sa de comandant sunt bine cunoscute luptele de la capul Sf. Vincent când Nelson a capturat două nave spaniole duşmane, atacul de la Cádiz, când Nelson nu împlinise 39 de ani şi când a capturat nava comandantului spaniol, remorcând-o până la nava lui, lupta de la Santa Cruz de Tenerife în care lui Nelson s-a comportat ca un erou, dar a's fost nevoit să se retragă, bătălia de mare însemnătate de la Abukir în care a distrus flota lui Napoleon, făcându-l practic prizonier pe „căpcăun" în Egiptul care nu mai era de mult al faraonilor

şi desigur bătălia de la capul Trafalgar din anul 1805 în care i-a înfrânt decisiv pe francezi, revoluţionarii-lui-peşte.

Aici Spiriduş făcu imprudenţa să caşte.

Căpitanul remarcă căscatul şi o aduse la realitate:

224 „Dacă ar fi auzit ar fi răspuns că motorul electric" (Sean).

308 Dan Grădinaru

— Mă urmăreşti sau îmi răcesc gura de pomană?

Spiriduş îşi înghiţi căscatul şi zise:

— Sunt ochi şi urechi.

Primind confirmarea căpitanul cu peri albi ieşiţi din nas şi din urechi continuă cu ochii rotunzi ca două bile de rulment şi cearcăne sub ei dând detalii sângeroase legate de lupte, pe care se vede că le mânca pe pâine: Cum şi-a pierdut Nelson un ochi, ochiul drept, în

1794. Când Anglia era în război cu Franţa revoluţionară, în care domnea deviza lor de doi bani „liberté, egalité, fraternité", că de atâta „fraternité".

se omorau între ei şi l-au ghilotinat şi pe rege şi pe regina

Maria Antoaneta, care când s-a măritat cu regele Ludovic al şaispre – zecelea, fiind adusă până la Rin, ea era austriacă, şi venind în Franţa au despuiat-o de tot, inclusiv de bijuterii, ca să fie franţuzoiaică pe deplin, să nu rămână nimic din austriacă din ea, mai mulţi ani regele şi regina nici n-au trăit ca bărbat şi femeie, dar asta o s-o afli mai târziu, când o să te coci, corsicanul îl ura, Corsica este insula de unde era originar Napoleon, e a italienilor dar le-au luat-o francezii, ai auzit de Napoleon, nu-i aşa? cel mai mare militar din istoria lumii alături de Alexandru Macedon, ai auzit de Alexandru Macedon, cred şi eu c-ai auzit, care a ajuns cu grecii până în inima Asiei, cum la Cádiz în

1794 era să moară de două ori dar a fost salvat de două ori de un marinar, cum la Santa Cruz de Tenerife chirurgul îi amputează braţul drept şi în loc să se odihnească se duce să lupte mai departe pentru regină, cum la Abukir în 1798 e rănit la frunte şi o bucată de piele sau carne îi atârnă peste ochiul valid şi crede că a fost omorât iar în bătălia

Trafalgar din anul 1805 în care i-a atacat pe două coloane pe francezii aşezaţi în linie a fost împuşcat la unu şi jumătate de un

trăgător fran – cez, glonţul l-a străpuns, intrând pe la umărul stâng şi s-a oprit atin – gând organe vitale în muşchiul spatelui, la cinci centimetri sub omo platul drept.

— Aşa a murit Nelson la trei ore după ce fusese împuşcat. Ce zici?

Spiriduş nu mai avea nici salivă în gură.

— Grozav, reuşi ea să articuleze.

— Aşa zic şi eu, îşi îndreptă trupul voluminos căpitanul, care în aceste momente părea că va intra el însuşi în luptă deşi pe vasul său nu exista niciun tun. În rest ceva atrocităţi, vanitate şi slăbiciune pentru propria persoană. Dar, asta e, marinarul adevărat, zise el cum zisese la

Trafalgar Nelson: „Anglia se aşteaptă ca fiecare om să-şi facă datoria!", e acela care iubeşte marea mai mult decât uscatul.

Maraton 309

— Cum de…? înjghebă Spiriduş două vorbe, din care căpitanul înţelese ceea ce zise mai departe:

— M-am gândit de multe ori când eram în şcoala de marină şi până la urmă am ajuns la concluzia că chemarea mării vine de la lichi – dul cerebrospinal, nu de la lichidul seminal, hohoti căpitanul. Com – poziţia lichidului cefalorahidian e 99% apă, restul nu contează, glu coza, albuminele, ionii şi alte fleacuri… Marinarul are sută la sută apă (hahaha). Uneori şi ceva alcool (ha-ha-ha). Mi-ar plăcea să mor pe vapor şi să fiu aruncat în apă. Pe pământ suntem prea mulţi. Mai bine hrană la peşti decât la viermi.225

Spiriduş se scutură încă o dată (din pricina încă unei nomi –nalizări scatologice)

În timpul peroraţiei căpitanului Petras înregistra de zor pe reportofon:

„De la Cythera, de unde am ridicat ancora în grabă, am mers spre Italia. Pe drum vaporul a avut probleme, o avarie la maşini, bine că nu ne-am lovit de stânci, îşi scoteau capul peste tot în apropierea ţărmului, şi ne-am dus înspre Patras, câteva sute de kilometri, de unde pleacă feriboturile spre Italia.

Trecând de-a lungul ţărmului mediteranean al Peloponezului, în dreptul oraşului Amaliada, Armo s-a suit pe catarg ca să declame şi ca

să salute oraşul: – Care-i esenţa vieţii? Esenţa vieţii o reprezintă trei lucruri: măreţia, frumuseţea şi emoţia. Ce e măreţia? Măreţia este scopul pentru care te dedici în viaţă. Dar frumuseţea ce este? Frumu – setea e ceea ce-mi place: natura, florile, marea, poezia, muzica. Şi emoţia? Emoţia este dragostea dintre noi doi, tu şi eu. Cine le-a zis pe toate astea? Nikos Beloyannis.226

225 „Ducele de Cambridge, prinţul William, membru al Clubului Bilderberg, a declarat că numărul oamenilor pune presiune asupra ecosistemului, care se distruge. Populaţia e de zece ori mai numeroasă decât acum 400 de ani. Animalele nu mai au loc unde să-şi ducă viaţa.

Nici omul nu va mai putea să trăiască pe Terra: „Va trebui să găsim o strategie dacă vrem ca în viitor oamenii şi animalele să trăiască în armonie".

(Zelda Smith).

226 „A fost un fruntaş comunist de după al doilea război mondial executat în 1952 de greci pentru activitate prosovietică şi înaltă trădare".

(Armo).

310 Dan Grădinaru

Mergând mai înspre nord am trecut pe lângă insula ioniană Zakynthos căreia veneţienii îi zic Zante şi vedeam oameni încăierându-se, n-am înţeles pentru ce. Turiştii făceau plajă alături iar în depărtare spre apus pe crestele munţilor se vedeau pădurile îmbrăcând zarea în fum negru şi vâlvătăi mari. Am cârmit la dreapta şi am ajuns în nordul

Peleponezului la Patras.

De la Patras am fost preluaţi de un feribot care trebuia să ne ducă în Italia, la Bari…"

— Dacă mergeam până la Veneţia poate reuşeam să termin, se scuză Spiriduş la căpitan, luându-şi şi rămas-bun la debarcare.

— Ai putut să citeşti ceva?

— Am citit cam a treia parte.

— A treia parte? făcu ochi de broască căpitanul.

— Da, confirmă Spiriduş şi pentru a preîntâmpina bănuiala că exagerează adăugă: Am ajuns la capitolul 25, când autorul îl prezintă

pe Starbuck, secundul de pe vasul „Pequod". Provenea dintr-o familie de quakeri. Ce înseamnă quakeri?

— Quakerii sunt creştini care îşi aleg pe unul de-al lor ca să le fie preot fiindcă nu recunosc popii.

— Sunt oameni răi?

— Nici foarte buni nu sunt. Îşi zic unii altora „prietenă" şi „prieten".

— Asta nu-i aşa rău, nu?

— O fandoseală. Dacă zici că ai citit până la capitolul 25, ia-o.

Ţi-o fac cadou.

— Vai, mulţumesc, îşi lipi Spiriduş cartea de tâmplă. O s-o citesc până la sfârşit!

— Aşa să faci, îi puse în vedere căpitanul şi salută tot cu mâna la tâmplă.

„(reiau după o pauză) De la Patras ne-au îmbarcat pentru Marea Adriatică ca să ajungem în Italia de sud şi prin Marea Adriatică, care începe de la Italia de sud înaintând nici prea repede nici prea încet, intenţia era să poposim până la urmă la Veneţia, asta dorea şeful: ma – raton la Veneţia. La întrebarea normală: cum, adică, maraton la Vene –ţia? a răspuns: nu ştiţi, e deja un maraton acolo şi sunt mai multe variante, dar de dat detalii la ce variante se gândeşte n-am aflat…

Ne-am gândit noi că vom alerga de la Verona la Veneţia sau de la Trieste la Veneţia ori că vom parcurge o stradă mai convenabilă (dar există străzi convenabile la Veneţia?) de mai multe ori dus-întors".

Maraton 311

Când au pornit pe Marea Ioniană de la Patras la Bari, un drum de 17 ore şi jumătate, până la Brindisi erau doar 17, marea era de data asta destul de rea, era nevoie de lanţuri sau bice ca să se astâmpere, cum o bătuse pentru purtarea ostilă un împărat persan când a venit cu armata peste greci.227 Valurile se spărgeau cu un zgomot pricinos de navă care se putea transforma uşor într-un submarin, căci aceasta fusese dorinţa şefului, urmărea să-i încânte după eşecul de la Olympia, şi să-şi revină şi el. Dar n-au ştiut asta decât atunci când se uitau (fermecaţi, fascinaţi, ba şi indiferenţi ca la lucrurile familiare) la

dealurile şi munţii cu creste de spumă albă ca zăpada deasupra apei pentru câteva secunde şi care dealuri şi munţi se ridicau necontenit în faţa lor pe luciul nesfârşit al mării. Vântul bătea totuşi acceptabil, doar, dintre fete, Cecilia se mai plângea că nu mai stă pe punte fiindcă i-e frică să nu răcească. Şi lui Petras i-era frică să nu se îmbolnăvească Cecilia cu adevărat, Cecilia avea şi rău de mare, aşa c-a băgat-o sub pătură şi i-a frecat mâinile şi picioarele ca să le încălzească. S-a liniştit doar când a adormit.

CAPITOLUL 30. PE DRUM

Mai întâi au ţinut pe mâna dreaptă coasta Epirului cu oraşul

Misolonghi, Hiera Polis, unde s-a prăpădit Byron şi unde în prezent există un cenotaf cu inima poetului. După vreo patruzeci de kilometri le-a ieşit în faţă insula Cephallonia, care se află la nord de insula Zante şi e cea mai mare dintre insulele ioniene, apoi cotind la dreapta au zărit şi insula Itaca, unde a ajuns după mari peripeţii Ulise acasă. Insula

Itaca e aproape lipită de Cephallonia şi cum mergeau pe mare au crezut că e Cephallonia însă au fost lămuriţi că „Asta e Itaca". În fine, când s-a terminat Itaca, feribotul a luat-o la stânga, lăsând pe stânga

Cephallonia şi Itaca şi pe dreapta insula Le□ada şi au pătruns în

Marea Adriatică ceea ce s-a văzut din valurile mai mari. Asta se întâmpla pe la ora 24.

(În dreptul oraşului Parga li s-a atras atenţia că mai fuseseră acolo în timpul cât s-au dus spre Olympia, au fost o zi într-o excursie

227 „E vorba despre Xerxes: „Iar Xerxes, când află de distrugerea de către furtună a celor două poduri, mâniat contra Hellespontului, dădea poruncă să pedepsească valurile cu trei sute de lovituri de bici şi să azvârle în mare o pereche de lanţuri cu obezi". Herodot: „Istorii" 3, cartea VII, capitolul 35" (Onofrio).

312 Dan Grădinaru la Nekromanteionul, adică „oracolul morţii", de la Ephyra, unde se înălţa pe vremuri templul consacrat lui Hades şi Persefonei, pe malul

Aheronului din Epir. În „Odiseea" lui Homer Ulise trebuie să călă –torească în infern, accesibil la confluenţa dintre Aheron şi Pyriphle – ge thon, Aheronul fiind socotit o poartă de intrare în lumea sub –

pământeană. Miezko chiar zicea: „Să-i facem cunoştinţă lui Hades.

Dar şi Persefona, cum s-o mai fi descurcând?" – după ce li s-au dat lămu – riri despre mit şi pe deasupra li s-a spus că miturile au la bază realitatea, la fete mai ales nu prea le plăcea. „Mai bine la Delfi, unde se ghiceşte viitorul decât aici unde vorbim cu morţii. Ce să mai vorbesc cu mama mea?", zicea Amoraş. Au mers în cele din urmă în satul Me – sipotamo, lucru care s-a dovedit pentru unii dintre ei un act de curaj.

Ghidul de la sit le povestise despre procedurile care trebuiau urmate de vizitatori pentru a intra în legătură cu cei dispăruţi dar îi avertizase şi că este interzis să povesteşti la ce ai fost martor în împărăţia lui

Hades pentru că dacă ai fi povestit n-ai mai fi ieşit niciodată de acolo.

„Superstiţii", zisese Johnny. Ghidul le-a înfierbântat imaginaţia descriindu-le ce a scris Herodot despre un tiran care a vrut să ştie unde a ascuns o ladă cu bani soţia moartă şi pentru aceasta a trimis un slujitor la oracol. Oracolul a dezvăluit slugii că nu are acces la moartă fiindcă tiranul nu a ars conform obiceiului hainele soţiei după moartea acesteia şi în plus a făcut sex cu ea fiind moartă.228 Au pătruns în incinta sanctuarului şi sub holul central al acestuia au coborât pe o scară de fier într-o cameră subterană săpată în stâncă şi neluminată, dar spre adâncurile ei până la un perete dincolo de care nu se mai putea înainta s-au dus doar câţiva, între aceştia Johnny şi Billy, care n-au revenit prea repede la lumină şi despre care nu se ştie ce-au făcut acolo în beznă. Mieszko împrăştiase că s-au drogat, ca să fie în ton cu oracolul, tot ce se poate.)

Tocmai atunci a trecut un elicopter la 20 de metri deasupra, mai băgând şi faruri puternice. Dacă feribotul ar fi fost un copac şi s-ar fi găsit în luna noiembrie îi spulbera frunzele copacului, dacă le mai avea până atunci, aşa le răvăşi părul la fete şi Juanei îi rupse mărgelele de la gât (băieţii, după ce i-au fluierat pe nenorociţi, au trebuit să se

228 „Lucrurile nu stau aşa cum sunt prezentate. Situl nu pare să fie

Nekromanteionul adevărat. Acesta e destul de mic, mă refer la

tunelul subteran, mie mi s-a părut doar o anticameră spre ceva care nu mai există" (Cacciari).

Maraton 313

pună în genunchi şi să i le adune la lumina lanternelor şi mobilelor).

O făcuse intenţionat? Poate o fi zis că sunt traficanţi ori braconieri sau poate numai să râdă că văzuse că sunt şi fetele pe punte (orice supo –ziţie e permisă)

Adevărul e că mai era un trauler de pescuit înaintea lor, dotat poate cu echipamente pentru detectarea bancurilor de peşti, poate traulerul se ocupa cu braconajul, întinzând năvoade după peşte, un trauler de fund care răscoleşte sedimentele şi distruge ecosistemul, cum se petrec lucrurile şi în cazul defrişărilor forestiere.

Elicopterul o luă din loc repede după ce-şi făcuse o părere, deocamdată era greu de spus ce credea în sinea lui. Pe de altă parte, vasul lor nu era cunoscut? Sau, altă întrebare, altă dată vasul nostru fusese implicat în afaceri necurate?

Adriatica e o mare cuprinsă între Italia şi partea răsăriteană a peninsulei Balcanice, mai precis între sudul cel mai sud al Italiei, mai jos de Lecce, şi pe partea Peninsulei Balcanice sudul Albaniei, începând la paralela de 40 de grade şi având ca punct nordic Veneţia.

Peste câteva zeci de milioane de ani, poate sute, tocul cizmei care e peninsula italiană se va alipi de pâlnia care e peninsula Balcanică şi

Marea Adriatică va deveni un lac, Lacul Adriatic sau cum va fi să se numească, dacă va mai exista Terra, dar până atunci călătorii au pătruns cu uşurinţă identificând oraşul Leuca, „Cea albă" în limba greacă, pe unde a intrat sfântul Petru în Italia, un cui să zic metaforic în tocul cizmei cu care seamănă harta Italiei, datorită farului înalt de

47 de metri, al doilea ca înălţime din Italia, cel din Genova fiind numărul 1. La Leuca Marea Mediterană se întrepătrunde cu Adriatica, cele două mări deosebindu-se uşor dimineaţa, una fiind de un albastru deschis la culoare, cealaltă bătând în albastru cobalt.

Noaptea, în timpul trecerii cu feribotul, s-a făcut iarăşi noapte albă. Deşi mergeau spre nord şi depăşiseră de mult paralela geografică

37°38 18” de care-i agăţată Olympia nu mai era ploaia rece şi anti-patică din fostul oraş al maratonului, nici fulgere şi nori de smoală în loc de lumina de argint a lunii, cerul era limpede cu Calea Lactee deasupra şi din când în când ploua cu stele.229

229 „E vorba despre Perseide, o ploaie de stele căzătoare, rămăşiţe ale cometei Swift-Tuttle, „picăturile” ploii având dimensiuni de la un fir de nisip la un bob de mazăre” (Sgarbi).

314 Dan Grădinaru

Z se aşezase pe un scăunel la prova şi-şi făcea numărul, simţind pe cineva în apropiere:

— Pe cer constelaţiile se văd mult mai limpede pe mare decât pe uscat.

— Somnul nu se lipeşte?

Era Amoraş.

Z se juca cu un cuţit.

— Nu le am cu somnul, spuse el. Când dau să închid un ochi celălalt rămâne deschis.

— Râzi de mine.

— Serios. E moştenire de la mama.

— Nu te cred.

— De ce te-aş minţi?

Amoraş rămase îngândurată.

— De ce m-ai minţi, într-adevăr, zise ea şi urmă: Pot să pun mâna pe ochii tăi?

— Sigur.

Amoraş pipăi ochii lui Z şi după ce-i pipăi vru să ştie:

— Acum de ce stau închişi amândoi?

— N-ar trebui să fiu prevăzător?

— Ce faceţi voi aici? se auzi în acea clipă vocea lui Mieszko, alt noctambul.

— Auzi ce zice Z? Că nu doarme niciodată. Că atunci când în – chide un ochi celălalt rămâne deschis. Şi când al doilea se închide primul se deschide. Mă rog, sper c-ai înţeles ce vreau să zic. Să-l cred?

— Zic să nu-l crezi.

— De ce-ar minţi?

— Are el vreun interes. Uite, ca să-mi povesteşti mie chestia asta.

Povestea să se transmită din gură în gură şi lumea să creadă că Z are puteri supranaturale. El n-are nicio putere. Îi place să dea din gură.

Ce zici, Z? întrebă direct Mieszko.

— Fiecare crede ce vrea, răspunse Z.

— Dacă eu ţi-aş fi spus ce mi-a zis Amoraş că i-ai zis ei m-ai fi crezut?

— De ce să nu te cred?

— Hai, lasă-l, îşi ridică degetul mijlociu în sus Mieszko şi apucând-o de mână pe Amoraş o trase după el şi cei doi dispărură în întuneric, însă Amoraş reveni imediat la Z după o ciondăneală scurtă.

— Aşa repede l-ai dezamăgit? zise Z.

Maraton 315

— Ce-ai alege între chef şi sentiment?

— Tu ce-ai ales?

— Nu se poate fără sentiment, zise Amoraş.

— Şi nici fără chef, zise Z aruncând cuţitul în sus şi prinzându-l după trei rostogoliri în aer de mâner.

— Bine mi-ar prinde uneori cuţitul ăsta al tău, zise Amoraş.

— Încercarea moarte n-are, zise Z.

— Uite-aşa aş înţepa cu el, se eliberă Amoraş de nervi punctând cu degetele unite ca un cioc o ţintă imaginară.

— Pe urmă te ia de prost230, zise Z neatent, parcă dormea pe scaun cu ochi deschişi.

— Acum cum ai ochii? zise Spiriduş.

— Acum îi am ca un grătar, zise Z.

— Şi ce vezi prin ei?

— Văd prin pătratele grătarelor.

— Ce vezi prin pătratele grătarelor?

— Printr-un pătrat îl văd pe Mieszko cum îi dă târcoale Amaliei.

— Şi Amalia ce face?

— Amalia l-a chemat la telefon pe Salvador.

Amoraş îţi strânse pumnii.

230 (pe mare, în timpul nopţii) – Mă gândesc la prostie. (Petras)

– Ce-ţi veni? (Sean) – Asociaţii de idei inspirate probabil de mişcarea bacteriilor şi virusurilor din maţe (Petras).

— Nu eşti amuzant (Sean).

— Nici nu vreau să fiu (Petras).

— Şi la ce concluzie ai ajuns? (Sean) – Am ajuns la concluzia că există o singură specie de proşti. Specia de proşti care vrea să fii ca ei. Dar nu e specia de proşti care vrea cu dinadinsul să fii ca ei în latura materială, chiar dacă te trag de mânecă să mănânci ca ei, ce mănâncă ei, vreau să zic, să bei ca ei, să râzi la bancurile şi la bârfele lor. Prostul ăsta vrea să-i împărtăşeşti ideile. Aici e-aici, fiindcă tipul ăsta de prost îl găseşti peste tot. Şi printre ăia cu instrucţie mai precară şi printre ăia care se bat cu pumnii în piept cu studiile lor, cu educaţia lor, primită de la părinţii lor educaţi, câte facultăţi au, câte masterate, câte cărţi au citit ei şi tu n-ai citit. E replica aia din Shakesteare, cum n-o ştii? E citatul ăla din Einstein când zbura cu balonul în Lună, cum, nu-l ştii?

(Petras)

— Era să zic: da' când a zburat Einstein cu balonul pe Lună? bine că m-am oprit la timp, zise Sean.

— Fii deştept! Dă-te prost! (Petras)

316 Dan Grădinaru

— Cât e de mărunţel Salvador şi cu picioarele scurte atât e de arţăgos. Îl pune jos pe Mieszko dacă se iau la trântă. Mieszko n-o să aibă o noapte tocmai plăcută, hi-hi-hi.

— Ai dreptate. Printr-un pătrat al grătarului îl văd pe Mieszko cum dispare pe după nişte butoaie.

— Fuga e ruşinoasă dar e sănătoasă, apăru şi Spiriduş împreună cu Nur Jahan.

— Nici tu n-ai somn? zise Amoraş.

— Cine doarme în noaptea asta? zise Spiriduş.

— Femeia asta de ce nu doarme? zise Amoraş arătând-o pe Nur Jahan, care căpătase haine sportive ca ale concurenţilor.

— De ce nu dormi? o întrebă Spiriduş pe Nur Jahan, însă Rici nu era de faţă.

— Nu ştie să răspundă, zise Spiriduş.

— O să ştie, zise Z.

— Ocupă-te de ea, îi recomandă Amoraş şi Spiriduş se uită la

Nur Jahan căreia luna îi bătea în faţă scoţându-i în evidenţă trăsăturile frumoase la ora aceea înaintată.

— Ne-am plimbat dintr-un capăt în altul al vaporului şi acum o să mergem la culcare, nu-i aşa? se adresă Spiriduş lui Nur Jahan, care dădu din cap.

— Uite-o că înţelege ce-ai întrebat-o, zise Amoraş.

— O să înţeleagă, zise Z.

Spiriduş îi prinse mâna lui Nur Jahan, avea o mână caldă, apoi plecară să se culce.

Noaptea a fost liniştită şi unul câte unul s-au dus să pună capul pe pernă.

Când se sculă a doua zi era lumină de mult. Spiriduş pică cu ochii ieşind din cabină pe Miriana, care îndepărta de la sine ocheanul de mare distanţă. Văzuse prin ochean şi biserica Santuario di Santa

Maria de Finibus Terrae şi farul şi tremura.

— Simt! Simt! izbucni Miriana. E aici, lângă noi!

— Cine?

— El.

— Cine el?

— El… Sfântul

— Ce sfânt??

Miriana îşi luă avânt şi suindu-se pe parapetul de la tribord se azvârli de-a dreptul în mare.

Maraton 317

Imediat răsună clopoţelul de alarmă.

Căpitanul, fiind de faţă, dădu ordine precise: feribotul să stopeze şi o barcă de scăpare fu scoborâtă între valuri împreună cu doi marinari.

Alergară la pupa. Datorită sării, marea o scosese pe Miriana la su – prafaţă, noroc că se făcuse lumină, ea părea că ar înoată spre Italia231, dar doar părea, se zbătea ca să nu se scufunde, aşa că cei porniţi pe urma ei o ajunseră şi o recuperară în barcă fără incidente. Au suit-o pe punte, era clar că n-are picătură de vlagă şi i-au dat săruri de amoniac pe la nas să-şi revină. Sfântul era sfântul Pavel, despre care

se zicea că intrase în Italia, s-o creştineze, prin acele locuri.232 Când şi-a mai venit în fire Miriana a zis cu sincope:

— Şi el era necredincios ca voi, dar pe drumul Damascului şi-a dat seama care este adevărul şi s-a pocăit! Pocăiţi-vă! Fiţi ca Ioan Bote – zătorul, care boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinţei pentru iertarea păcatelor, şi ca sfântul Pavel care spunea: „Eu sunt primul dintre păcătoşi".

Au lăsat-o în pace, doar Hai-hui a asigurat-o:

— Îţi promit că voi fi ca Ioan Botezătorul!

— Nu te învăţa să promiţi! Fă-o! scrâşni din dinţi Miriana.

Spre stupoarea celor de faţă Hai-hui încălecă şi el parapetul pe la tribord şi-şi dădu drumul în apă.

Din nou clopoţelul de alarmă făcu un pic de zarvă.

Luat pe neaşteptate, căpitanul nu se pierdu cu firea, transmise ordine ce cele precedente şi alţi doi marinari se coborâră pe mare după

Hai-hui în barca cu motor. Spre deosebire de Miriana, Hai-hui nu începu să înoate către Italia, pur şi simplu rămase pe loc, doar că feribotul, ca în cazul Mirianei de mai devreme, se îndepărtase şi la fel distanţa era, până feribotul se opri la câteva sute de metri, o distanţă destul de mare pentru privitori. Barca cu motor îl aduse repede pe

Hai-hui, ud leoarcă şi cu aceeaşi privire extatică ca a Mirianei, o privire care spunea: „Sunt fericit".

Căpitanul era nervos. Aşa ceva nu i se întâmplase niciodată în cariera lui pe mare ca doi pasageri cu porniri sinucigaşe ori mai

231 „Dar nu chiar ca Byron care traversa Hellespontul la iubita lui".

(Varoufakis).

232 „Asta e o teorie. Alta, mai plauzibilă, este că ar fi ajuns la Roma via

Creta, Malta şi Sicilia" (Sgarbi).

318 Dan Grădinaru curând imbecili să părăsească în acest mod descreierat nava pe care o conducea.

— Duceţi-i sub punte.

Marinarii i-au luat, i-au transportat sub punte şi i-au încuiat

într-o magazie.

— Să stea acolo până s-or dezmetici singuri! O să se trezească când o să le fie foame, apoi tună şi fulgeră: Iresponsabili! Fără creier!

Mă bagă-n puşcărie!

Au ancorat în radă cu pupa spre chei. Pentru siguranţă, din cauza agitaţiei mării, feribotul a fost ancorat şi cu funii. Maratoniştii au coborât înaintea maşinilor mari şi mici. Pe cheu lumea se mişca încoace şi-n colo, o sentinelă, îmbrăcat în uniforma marinei italiene, se învârtea în faţa gheretei vopsite tricolor şi îi aşteptau alte două auto – care cu care au plecat la 7, 30 dimineaţa din sudul Italiei pe coasta

Mării Adriatice. Au ajuns la Ravenna după cinci ore şi jumătate la 13.

Unii mai moţăiau/dormeau, slavă lor! alţii mestecau ceva fiindcă li se dăduseră sandvişuri de drum şi sticle de plastic de o jumătate de litru cu apă plată, pe drum Gunhildele discutau despre acelaşi subiect al întineririi şi se agăţaseră de alimentele cu indice glicemic zero.

Ce citea Gunhild mare? Citea că consumul de carbohidraţi de – termină creşterea zahărului în sânge şi mai departe, în timp, la adău – garea de kilograme suplimentare. Consumul unor alimente cu indice glicemic zero în meniul zilnic, citea ea, va ajuta la controlul nivelului de zahăr din sânge şi consecutiv al greutăţii. Dintre alimentele care să nu conţină carbohidraţi pot fi enumerate plantele uleioase, grăsimile ca untul şi margarina, carnea de pasăre, fructele de mare şi ouăle. Fiţi atente, zise Gunhild mare, dacă adăugăm le gume sau pâine unei omlete ori adiţionăm sos la carnea de pui şi la peşte nu e bine deloc fiindcă adăugăm carbohidraţi. S-a demonstrat de asemenea că bău tu –rile dietetice care conţin îndulcitori artificiali ca aspartam şi zaharină produc efecte asemănătoare, adică diabet, boli de inimă şi kilograme în plus. Alimente cu indice glicemic zero sunt: ouăle – conţin proteine, aminoacizi; carnea de vită – conţine fier, vitamine şi minerale; carnea de porc, de miel, de vânat; organe de animale: inimă, limbă, rinichi, creier, ficat; carnea de pasăre (grătar, fiartă, aburi): curcan, pui, raţă, gâscă, prepeliţă; fructele de mare; peşte (de captură) de apă dulce şi de apă sărată; lichide: ceai, cafea neagră. Apa este baza. Trebuie să bei cel puţin opt pahare de apă când practici o dietă cu alimente cu un

Indice glicemic scăzut, pentru hidratare şi digestie; majoritatea uleiu –rilor: ulei de floarea-soarelui, de porumb, de soia, de arahide, de nuci, de măsline, de avocado, de seminţe de struguri etc.; brânzeturi;

parmezan (de Parma), Camembert, Gruyeras, Cheddar, Fontina, dar se recomandă să nu se depăşească 120 de g de brânza pe zi; legume:

pătrunjel, mărar, spanac, salata verde, ţelina, oregano, piper, cimbru, turmeric, salvie.

— Care mi-ai luat mobilul? îl vreau acum, pe loc! protestă Amo raş contra nesimţitului care-i subtilizase iPhone-ul cât ea ieşise de la locul ei ca s-o întrebe pe Cecilia dacă n-are şerveţele umede. L-ai luat tu?

— Cum să-l iau? respinse orice implicare Spiriduş.

— N-ai văzut pe cineva umblând pe-aici?

— Nuu.

Amoraş se duse la fiecare scaun din jur şi întrebă de mobil. Ceru după aceea microfonul şoferului şi făcu apel la călători.

Se trânti la loc supărată foc şi se uită în sfârşit şi în plasa din spatele scaunului din faţă. Mobilul se găsea ca un semn de carte într-un catalog cu reclame.

— Nu l-am pus eu acolo. Hai că eşti mare scârbă care mi-ai luat telefonul, zise Amoraş revenindu-şi din tensiune.233

— Nu toţi suntem ca tine, zise Mieszko.

— Tu l-ai luat, eram sigură, zise Amoraş.

Se auziră ceva chicoteli şi Mieszko zise:

— V-aţi uitat la ştiri? A fost un jaf în noaptea asta la Palatul Ducal din Veneţia. S-au furat bijuterii de milioane.234

— Bravo la hoţi! De paznici ce să zici? comentă Armo.

— Ce vină au paznicii? Ăia care au conceput sistemul de sigu –ranţă au fost mână în mână cu hoţii, îşi dădu Billy cu presupusul.

— Ăsta e jaf la comandă pentru un colecţionar. Mă uit chiar acum pe youtube la un film. Arată că s-au furat din seif, arată şi locul. Nu

233 „Să-ţi fure cineva telefonul e cum ţi-ar fura vaca cu lapte la

ţară”.

(Spiriduş”; „E cum ţi-ar fura maşina înainte cu o zi să pleci în concediu”.

(Philippe Jaccottet); „E cum ţi s-ar şterge datele de pe laptop”.

(Petras); „E cum ţi s-ar arde într-un incendiu la studio filmul la care ai muncit un an şi n-ai avea o copie şi nici nimic altceva” (Spike Lee);

„E ca cum s-ar prăpădi Meghan” (prinţul Harry).

234 „De-aia ne-or fi mutat la Palatul Ducal” (Cici).

320 Dan Grădinaru înţeleg cum au deschis seiful. Cum au ajuns la seif şi cum au trecut de pază, zise Mieszko.

— Şi ce să facă cu ele? Unde să le vândă? zise Billy.

— Aveau oameni infiltraţi în pază, sută la sută, zise Armo.

— Lăsaţi, bine-au făcut hoţii şi cine i-a comandat, zise Johnny.

Te pup, comandantule!

— Eu m-am uitat aseară la un film, îi zise Waltraud lui Gunhild mică, cum se fac la Florenţa poşetele din piele cu pietre preţioase şi-mi venea să bag mâna prin ecranul televizorului şi să le ating. Doamne, de ce nu pot să am una? Erau atât de frumoase! Spectaculoase!

La Ravenna, înspre nord, asta a fost vineri, au făcut o escală ca să se dezmorţească şi ca să treacă pe la mormântul poetului Dante, aflat în stradă, mergi şi aproape te loveşti de monumentul funerar, despre care unii nu ştiau cine a fost, îl confundau cu Dante Gebel, autorul volumului de mare succes „El amor en los tiempos del facebook”.

Era vorba despre Dante Alighieri, autorul „Divinei Comedii” în trei părţi:

Infernul, purgatoriul şi paradisul (Waltraud: „Ăsta ce-a scris? Poate cineva să dea informaţii? Să ne facă şi nouă un rezumat?”). Dante murise, foarte probabil din cauza malariei, în noaptea de 13 spre 14

septembrie 1321, pe când se întorcea la Ravenna de la Veneţia. Mormântul adăpostea o urnă cu oasele poetului, nu se reuşise să se facă îmbălsămare ca pentru Lenin şi Mao şi să-i vezi mumia într-un sicriu de sticlă păzit de soldaţi înarmaţi plus pe televizoare cu circuit închis de securişti. Adevărul este că slava marilor poeţi nu-i constantă.

În

„Dicţionarul filosofic" Voltaire se exprimă fără rest: „Pe Dante nu-l mai citeşte nimeni". În secolul 18 erau citite compoziţiile inteligente dar anoste şi, azi, provinciale ale lui Voltaire pe care, de când a scris

„Henriada", 235 chiar nimeni nu le mai frunzăreşte în secolul 21, cu excepţia cărturarilor236. Abia în epoca romantică Ugo Foscolo, Alfieri şi Monti au făcut un simbol naţional din Dante. Iată o strofă din poezia (mustrătoare) a lui Leopardi „Sopra îl monumento di Dante che şi preparava în Firenze" (locul de baştină al lui Dante):

235 „Într-adevăr, şi-a ales un subiect minor" (Houellebecq).

236 „Eu sunt unul: Il apperçoit de loin ces murs bâtis sur l'onde, Ces remparts orgueilleux, ce prodige du monde, Venise, don't Neptune admire le destin" (Compagnon).

Maraton 321

Perchè le nostre genti
Pace sotto le bianche ali raccolga.
Non fien da' lacci sciolte
Dell'antico sopor l'itale menti
S-ar patrii esempi della prisca etade
Questa terra fatal non şi rivolga.
O Italia, a cor ti ştia
Far ai passati onor; che d'altrettali
Oggi vedove son le tue contracte.
Ne v è chi d'onorar ti şi convegna.
Volgiti indietro, e guarda, o patria mia.
Quella schiera infinita d'immortali.
E piangi e di te stessa ti disdegna;
Che senza sdegno ornai la doglia è stolta:
Volgiti e ti vergogna e ti riscuoti.
E ti punga una volta
Pensier degli am noştri e de nepoti.

Deci nu s-a stat prea mult la mormânt.

În definitiv, când eşti tânăr, ce treabă poţi avea cu un mormânt?

Fetele au căutat în oraş unde se şopează, uitându-se la textile şi

lenjerie de lux.237 Băieţii le-au însoţit până li s-a făcut foame la toţi şi atunci s-au întors la autocare şi s-au dus să mănânce. După cină lui

Ce-o i-a trecut supărarea şi a făcut, fiindcă putea, din feribotul care-i însoţise pe mare şi-i ajunsese din urmă, un submarin, pe care E-prea l-a numit K 18.238 Tribordul şi babordul au fost înlocuite de geamuri de sticlă prin care, cu ajutorul luminilor, se putea urmări în jur mişca – rea de dedesubtul suprafeţei mării. Ce-o a pus, însoţitoare, muzica mării îngheţate (le-a spus-o după) ceea ce făcea atmosfera horror. Mai întâi au văzut pe o banchiză o focă.

237 „Nu grăbiţi o femeie! Ea are tot timpul din lume mereu cu ea. Există un ceas feminin care bate la nanosecundă pentru tot ce se întâmplă în lume. Doar de plăcerea ochiului uneori ceasul e fixat pe o lenjerie de lux" (doamna Cacciari).

238 „K 18 e submarinul din roman, altceva era K 19, cu trei rachete balistice nucleare la bord. În 4 iulie 1961 s-a pierdut controlul asupra răcirii unuia dintre cele două reactoare de pe submarin şi prin sacrificii umane conştiente s-a evitat o explozie nucleară nimicitoare" (E-prea).

322 Dan Grădinaru

Obiectivul s-a apropiat de focă şi i-au văzut de aproape ochii cu pupila uriaşă, neagră, nemailăsând loc de alb pentru sclerotică. Pe urmă au văzut sub banchiză cum mai multe balene-ucigaşe creează împreună valuri şi reuşesc să rupă banchiza. Foca a alunecat în adânc.

Balenele-ucigaşe urmăreau s-o apuce de coadă, călcâiul lui Ahile al focii. În adânc, datorită mişcării balenelor, vizibilitatea n-a mai fost bună. Foca a profitat şi a izbutit să se suie pe o rămăşiţă de banchiză.

Însă nu mai avea scăpare. Avea, era un alt prim plan, ochii negri umflaţi de spaimă, cu albul ca o seceră de lună subţire ca frunza. În momentul acela, când sufletele mai sensibile trebuiau să-şi lipească braţul de ochi ca să nu vadă foca sfâşiată de balenele-ucigaşe, s-a auzit o voce

— Ăsta a fost un film.

— De ce ne-ai dat filmu' ăsta?

Au fost proteste, s-au auzit şi înjurături.

— Ai vrut să te răzbuni pentru Cythera?

A venit la rând o luptă sălbatică, pe viaţă şi pe moarte, între o mu renă flămândă şi o caracatiţă versatilă. În primele secvenţe murena letală părea câştigătoare. Nu au interesat-o trucurile caracatiţei schimb – băteare la culoare şi formă şi a înhăţat-o, vârând un braţ de-al cara – catiţei în gura cu dinţi şi maxilare dar caractiţa rămasă fără un braţ a împroşcat murena cu cerneală şi murena a fugit până la urmă, orbită, de pe câmpul de luptă să-şi caute altă pradă, caracatiţei rămânând să-i crească altă tentaculă în locul celei pierdute, ceea ce a entuziasmat persoanele sensibile, când li s-a explicat urmarea.

— Ce bine-ar fi dacă am putea urma exemplul caracatiţei! Se întâmplă un accident pe şosea ori la locul de muncă şi membrul lipsă, un braţ sau picior sau altceva din trupul nostru, ne creşte la loc.

— Sper că asta v-a plăcut, se auzi vocea lui Ce-o, şi adaptarea caracatiţei la mediu, nu doar imitarea prin modificarea culorii tegumentelor dar şi posibilitatea de a se lipi perfect de cea mai mică nişă din mediul înconjurător, când nişa există.

(Petras, înregistrare pe reportofon) „Apoi au înţeles că soseau imagini din realitate mixate cu sunetele dorite de Ce-o. Părea mai întâi că auzi o parâmă întinsă la maxim care mai are un pic şi plesneşte. Pe urmă s-a pus muzica mării lovind în ţărm, Ceciliei i s-a părut că e horcăitul repetat al unuia în agonie, al unui muribund. Sunetele s-au potolit dintr-odată. Ne-am uitat îndelung la peretele de sticlă. Sigur, ne-am uitat de-a lungul timpului la cer şi am contemplat norii şi dincolo de ei, mai ales noaptea, planetele, stelele şi luna, ne-am dus la

Maraton 323

munte şi am trecut prin păduri dincolo de care se zărea cerul ca un re – per de siguranţă însă când stai să te uiţi la apă e altceva, e frica ca geamul să nu se spargă, e uimire, e curiozitatea ce făpturi ale adâncului…

oare vreun monstru marin necunoscut nu va izbi atât de tare încât…”

Erau aliniaţi în faţa peretelui de sticlă, cu respiraţia tăiată şi oarecum înghesuiţi ca sardelele în conserve într-o linişte deplină la început ca praful care se coboară pe lucruri. Peşti239 de argint ca păstrăvii, aurii ca crapii compuneau caligrafii liniştitoare.

— Dacă am putea seca Adriatica, oare ce-am vedea? zise Amalia.

— Amprenta gheţarilor de acum 20.000 de ani şi multe epave, zise Aram.

— Da firele de pe jos le-aţi văzut? Alea ce-or fi? zise Billy.

— Ăsta cred că e un sistem de sonar tractat, zise Aram.

— Uite un rechin! 240 a ţipat cineva, căreia nu-i puteai identifica glasul (Helena?).

— E mai mare ca rechinul, zise Juanita.

— Rechin în Adriatica? zise Jeanne.

— E o balenă! 241 Asta e o balenă! Nu vedeţi ce mare e!? zise Helena.

— Poate ne dă un fund de ne ducem, zise Aranta.

239 „Am văzut la un documentar un peşte ce înghiţise întreg şi viu un alt peşte ce avea la rândul său în burtă un alt peşte, dar mai mic. Urma un proces hidos de mistuire de sus în jos, ierarhic, în ordinea puterilor tutelare. Chestia era că diluţia celui consumat nu ucidea până la faza dispariţiei totale a mistuitului în sistemul gastric al mistuitorului astfel că peştele mijlociu „mânca" în timp ce era mâncat, ba chiar ducea o viaţă bună. Şi se înţelegeau bine în acest mod de viaţă digestiv, trăiau luxuriant sado-maso-autofag, cu sentimente complexe, vise de viitor, simpatii, revolte. O viaţă plină şi satisfăcătoare de care nu se putea plânge nimeni. Iar chestia cu dulcea digestie universală se va rezolva şi ea când un peşte şi mai mare decât peştele cel mare va înghiţi pe nemestecate peştele cel mare" (Gina Teodoru,).

240 „Oamenii nu-i vor iubi niciodată în ciuda protestelor din Australia că Filipine şi Fiji extermină rechinii" (Spike Lee).

241 Balena albastră atinge şi 33 de metri lungime. Are o greutate de

120 de tone. Poate să înghită în 24 de ore 4 – 5 tone de hrană. În corp îi circulă 8.000 de litri de sânge, are o inimă în greutate de 600 – 700 de kilograme" (Zadie Smith).

— Îţi dă ţie, zise Johnny.

Făptura marină apărea şi dispărea.

— Nu e nici rechin, nici balenă. E un delfin, îi linişti Mieszko.

Atunci şi-a făcut apariţia Sean. Înota unduindu-se.

— Uite-l pe Sean, săriră de la locul lor mai multe glasuri.

Delfinul făcea cercuri, se îndepărta şi se apropia de peretele de sticlă, cobora şi se ridica, parcă-l înconjura pe Sean.

— Dansează, zise Helen.

— Aşa e, zise Jeanne.

Sean se mişca şi el încoace şi încolo dând din mâini şi din picioare cu eleganţă. Lungi şi un braţ cu care atinse un pâlc de alge şi nisipul242 în care acesta era înfipt.

Apoi delfinul rămase într-o poziţie fixă la cinci metri de ecran.

Aştepta? Da, îl aştepta pe Sean, care înotă până la delfin şi se sui pe el, făcându-le semn cu mâna celor ce-l urmăreau cu privirea şi cu aplauze, când cei doi se îndepărtară.

De la Ravenna au continuat a doua zi drumul până la Veneţia cu trenul, cu Trenitalia au plecat la 15 şi au ajuns la 18, 30 la gara Santa

Lucia. Nimeriseră o suspendare de circulaţie pe şosea datorită unui accident şi Ce-o se sesizase că pierdeau masa de seară.

Mersul cu trenul a fost reconfortant mai ales pentru cine n-a călătorit de mult cu trenul.

Domnea mai curând veselia.

Johnny fuma pe şest şi Amoraş care se plimba pe coridor ca o exaltată („Merg acasă, frate!") îi zise:

— Bacco, tabacco e Venere riducono l'uomo în cenere, la care

Amalia se dădu deşteaptă:

— Anche lavoro, carissima! 243

Spiriduş bătea din palme.244

242 „În Australia peştii-papagal digeră coralii şi-i transformă în nisip, oceanul căpătând nuanţe superbe" (Linda H).

243 „Băutura, tutunul şi amorul prefac în cenuşă bărbatul/omul. Şi munca, dragă" (Cacciari).

244 „Mă rog, mai trecuse vreo lună de la maratonul neterminat, dar ce poate schimba o lună în viaţa unei adolescente care abia făcuse trecerea la stadiul de puberă?" (autorul)

— Am auzit că bântuie, brrr, o stafie în oraş. Stafia soţiei

mongole a lui Marco Polo, zise Mieszko.

— Nu glumi cu lucrurile astea! îl mustră Juanita.

— Înţeleg, o luă peste picior Mieszko, am numit-o pe nevastă, gata, a şi apărut din neant să ne înhaţe pe la spate de zulufii din ceafă, şi Mieszko, apropiindu-se deodată, se jucă din spate cu zulufii de la ceafă ai plimbăreţei Amoraş.

— Noroc că eşti băiat îngrijit şi miroşi a parfum bun, îl izgoni fără avânt Amoraş pe Mieszko, ferindu-se cu capul într-o parte.

Caută-ţi mai bine inelele de contrabandă! se opri ea din marş şi se aşeză la loc lângă Spiriduş.

— Contrabandă? ridică o sprânceană galeş Mieszko frecându-şi palmele, probabil în căutare de energie. Sunt un om cinstit, am cinstea în sânge, astea-s proteinele, globulele roşii. Parcă erai mai bună cu mine altă dată.

— Ce-a fost a fost, zise Amoraş.

— Cum o fi Veneţia? o întrebă Spiriduş pe Amoraş, după ce-i tri – misese o postare pe cu un motan încruntat care zice: „Un an întreg să mă duc la şcoală?! Am fost la şcoală două zile, n-ajunge?” şi Amoraş îi trimisese în comentariu o poză cu un căţel aşezat pe o caneapea cu burta-n sus: „Normal că ajunge, prietene! Eu trimit poza asta la toţi care sunt la şcoală să li se pară orele foarte lungi!”

— Veneţia e cel mai frumos oraş din lume, zise Amoraş. Dar cu turişti. Pustie ca după un bombardament atomic Veneţia n-are farmec.

Spiriduş zâmbi de laudele aduse Veneţiei.

— Acolo m-am născut, spuse cu o voce mai mică Amoraş.

— Ce bine de tine că mergi acasă! se bucură de-adevăratelea Spiriduş.

— Da, bine, se adumbri Amoraş.

— Am spus ceva nepotrivit? intui Spiriduş că a spus ce nu trebuia să spună.

— Deloc, zise Amoraş.

— Hai, spune-mi dacă am greşit.

— N-ai greşit.

— Am greşit.

— Nu mai am pe nimeni.

— Cum nu mai ai pe nimeni?

— Ai mei au murit într-un accident nautic.

— Săraca de tine, îi ţâşniră lui Spiriduş lacrimi din ochi. Cum aşa?

— Erau în gondolă. Era ziua mamei. I-a lovit un drogat cu o barcă cu motor.

— Îmi pare-aşa de rău, zise Spiriduş şi o strânse în braţe spontan pe Amoraş.

— Nu te-ntrista, îşi reveni şi acceptă Amoraş îmbrăţişarea. O să fiu ca văduva Meghan Markle245 pentru prinţul Harry, zâmbi ea.

Spiriduş îşi retrase braţele şi zâmbi şi ea.

— Dea Domnul!

— O să-ţi arăt Veneţia şi-o să te convingi, O să-ţi intre în sânge, zise Amoraş.

— Sângele nu se face apă, zise Spiriduş.

(Petras – altă înregistrare pe reportofon): „În timpul acesta al mersului trenului selectez numele de pe cele două liste la îndemână.

Pe una i-am trecut pe câţiva dintre vizitatorii Veneţiei, oamenii de cultură, sute şi mii, şi care desigur sunt cu mult mai mulţi, zeci de mii, fiindcă la ora actuală Veneţia primeşte în fiecare an aproape 30 de mi – lioane de vizitatori/turişti, aproape nu se pot contabiliza: Dante, atras de Arsenal, locul cel mai important odinioară pentru puterea militară a oraşului, de construcţie a flotei veneţiene, compară smoala necesară pentru corăbii cu smoala în care fierb sufletele escrocilor:

Quale nell'Arzanà de Viniziani bolle l'inverno la tenace pe ce a timpalmare i legni lor non sani […].

(„Infernul", 31, 32)

Petrarca, care a trăit cinci ani la Veneţia şi a avut ideea unei bi – blioteci publice, Boccaccio (în „Decameron" veneţienii au parte de portrete negative: negustorul Chichibio e descris ca un „vinizian bugiardo e nuovo bergolo" iar madona Lisetta Querini, mai rău, ca o doamnă „che sentia dello scemo", convinsă să intre în patul îngerului

245 „Asta era o actriţă americană care a capturat inima zurbagiului prinţ, fratele viitorului rege William" (Zelda Smith); „Ai dat

informaţia aceasta pentru când se va citi romanul peste secole şi nimeni nu va mai şti cine a fost actriţa asta şi nici cine a fost prinţul Harry" (Linda H);

„Şi nici cine a fost regele William de la începutul mileniului 3" (Z)

Maraton 327

Gabriel), Dürer, El Greco, Velázquez, poate şi Shakespeare („Neguţă – torul din Veneţia", în „Othello" se află o scenă veneţiană, piesa fiind plagiată după Giambattista Giraldi Cinzio: „Hecato minithi", III, 7).

Montaigne, Joachin du Bellay, Tycho Brahe, Montesquieu, Pietro

Chiari (comedia „Il filosofo veneziano", 1753), Goethe („A stat scris, aşadar, în cartea destinului, pe pagina vieţii mele, ca în anul 1786, la

28 septembrie, seara, când ornicul arăta ceasul cinci, să pot cuprinde cu privirile pentru prima oară Veneţia, pătrunzând în lagună dinspre râul (la) Brenta, în dialectul din Trentino, şi, curând după aceea, să trebuiască să intru şi să vizitez acest minunat oraş-insulă, această republică a castorilor"):

GOETHE: Epigrame veneţiene

8. Diese Gondel vergleich Ich der Wiege, sie schaukelt gefällig.

Und das Kästchen darauf scheint ein geräumiger Sarg.

Recht se! Zwischen Sarg und Wiege wir schwanken und schweben, Auf dem großen Kanal, sorglos durchs Leben dahin.

9.

Feierlich sehn wir neben dem Doge den Nuncius gehen.

Sie begraben den Herrn, dieser versiegelt den Stein.

Was der Doge sich denkt, Ich weiß es nicht; aber der andre

Lächelt über den Ernst dieses Gepränges gewiß.

William Wordsworth, autor al sonetului „On the extinction of the Veneţian Republic" (1802), a realizat Le Grand Tour, vizitând

Como, poate şi Veneţia:

Once did She hold the gorgeous cast în fac;

And was the safeguard of the west: the worth

Of Venice did not fall below her birth.

Venice, the eldest Child of Liberty.
She was a maiden City, bright and free;
No guile seduced, no force could violate;
And, when she took unto herself a Mate.
She must espouse the everlasting Sea.
And what if she had seen those glories fade.
□ose titles vanish, and that strength decay;
328 Dan Grădinaru
Yet shall some tribute of regret be paid
When her long life hath reached its final day:
Men are we, and must grieve when even the Shade
Of that which orice was great is passed away.

Byron (lui Murray: „Veneţia îmi place atât cât mă aşteptam, şi mă aşteptam să-mi placă mult"):

Venice (Renaissance architecture)
I stood în Venice, on the Bridge of Sighs.
A palace and a prison on ea ch hand:
I saw from out the wave her structures râse
As from the stroke of the enehanter's wand:
A thousand years their cloudy wings expand
Around me, and a dying Glory smiles
O'ei the far times, when many a subiect land
Looked to the wingéd Lion's marble piles.
Where Venice sate în state, throned on her hundred isles!
She looks a sea Cybele, fresh from ocean.
Rising with her tiara of proud towers
At airy distance, with majestic motion.
A ruler of the waters and their powers:
And such she was-her daughters had their dowers
From spoils of nations, and the exhaustless East
Poured in her lap all gems în sparkling showers:
În purple was she robed, and of her feast
Monarchs partook, and deemed their dignity increased.
În Venice Tasso's echoes are no more.
And silent rows the songless gondolier;

Her palaces are crumbling to the shore.
And music meets not always now the ear:
□ose days are gone-but Beauty still is here;
States fall, arts fade-but Nature doth not die.
Nor yet forget how Venice orice was dear.
□e pleasant place of all festivity.
□e revel of the earth, the masque of Italy!
(Byron: „Childe Harold", cântul 4)
Maraton 329
Shelley („cel mai minunat oraş din lume"), Chateaubriand.
Musset (sejur la hotelul Danieli cu G. Sand):
Dans Venise la rouge.
Pas un bâteau qui bouge.
Pas un pêcheur dans l'eau.
Pas un falot.
Seul, assis à la grève.
Le grand lion soulève.
Sur l horizon serein.
Son pied d'airain (...)
(Venise"), Dickens în „Pictures from Italy", 1844 – 1845, o vede ca pe
„Un vis italian"), Stendhal, care se gândeşte să se mute în oraş, Balzac
(vine la Veneţia de la Verona pe o ploaie torenţială şi Veneţia nu-i decât o continuare a catastrofei acvatice; stă tot la hotelul Danielli în camera cu nr. 13, unde au locuit Sand şi Musset şi vremea îi întoarce pe dos ideile preconcepute: „oraşul nu mi-a făcut impresia la care mă aşteptam", scrisoare din 14 martie 1837 adresată contesei Clara
Maffei; apoi schimbare cu 180 grade în scrisoarea din 19 martie, când timpul s-a îmbunătăţit şi deasupra lagunei a răsărit soarele: „mi-am schimbat în totalitate părerea şi găsesc Veneţia la nivelul renumelui ei"), John Ruskin, autorul lucrării „Stones of Venice" (1835, 1841.
1849 – 50, 1870, 1872), Turgheniev – tot la Danieli, Gautier, cu versuri despre Veneţia, şi în „Voyages d'Italie" şi în „Emaux et camées".

(„Venise pour le bal's habille. /De paillettes tout étoilé, / Scintille, fourmille et babille /Le carnaval bariolé" etc.), José Zorrilla: „Allí está.

Venecia, la ducña opulenta/De antiguos, y nobles, y libres blasones, /

Venecia la hermosa, la villa que cuenta/Que a sueldo tenía soberbias naciones, /Señora del mar" etc. („A Venecia"), D'Annunzio (ultimii patru, şi Wagner, au locuit la Hotelul Danieli de pe promenada Riva degli Schiavoni, 246 Eminescu (sonetul „Veneţia" după Gaetano Cerri).

246 „În 2006 am băut la London Palace o bere Moretti de 666 ml la un preţ de 10 euro, în magazine – un euro" (Wilbur Smith), „La Păgânelli sau la Ristorante de leoni era mai ieftin" (Johnny); „Aşa e prima oară.

A doua oară e şi mai scump" (Aram).

330 Dan Grădinaru

Richard Wagner (mort în palatul Vendramin – Calergi), prozatoarea

George Eliot („Middlemarch", o carte preferată a lui Eugenides, născută la 22 noiembrie 1819, care se căsătoreşte la 60 de ani, după moartea lui Lewes, cel cu care îşi împărţise zilele vreme de 25 de ani, cu un bărbat mai tânăr decât ea cu două decenii, bancherul Cross, şi care cade sau sare de la fereastra hotelului „Europa" (să nu uit să-l văd), dar nu moare (în schimb, va muri ea peste câteva luni, la 22 decembrie 1880).

omas Mann („Veneţia e jumătate basm şi jumătate cap cană pentru turişti"; nuvela „Moartea la Veneţia"), Hoffmannstahl.

Rilke cu sonetul „Spätherbst în Venedig" („Nun treibt die Stadt schön nicht mehr wie ein Köder, /der alle aufgetauchten Tage fängt. /Die gläsernen Paläste klingen spröder/an deinen Blick. Und aus den

Gärten hängt//der Sommer wie ein Haufen Marionetten/kopfüber, müde, ungebracht. /Aber vom Grund aus alten Waldskeletten/steigt

Willen auf: als sollte über Nacht//der General des Meeres die

Galeeren/ verdoppeln în dem wachen Arsenal, /um schön die

nächste

Morgentuft zu teeren//mit einer Flotte, welche ruderschlagend/sich drängt und jäh, mit allen Flaggen tagend, /den großen Wind hat, strahlend und fatal"), Proust, într-o relaţie senzitivă cu oraşul apei:

„Le soleil continuait de descendre. Ma mère ne devait pas être maintenant bien loin de la gare. Bientôt elle serait partie, je serai seul à

Venise, seul avec la tristesse de la savoir peinée par moi, et sans să présence pour me consoler. L'heure du train s-avançait. Ma solitude irrévocable était şi prochaine cu'elle me semblait deja commencée et totale. Car je me sentais seul, les choses în étaient devenites étrangères, je n'avais plus assez de calme pour sortir de mon coeur palpitant et introduire en elles quelque stabilité. La ville que avais devant moi avait cessé d'être Venise. Să personnalité, son nom, me paraissaient comme des fictions mensongères que je n'avais plus le courage d'inculquer aux pierres. Les palais în apparaissaient réduits à leurs simples parties et quantités de marbre pareilles à toutes autres, et l'eau comme une combinaison d'hydrogène et d'azote, éternelle, aveugle, antérieure et extérieure à Venise, ignorante des Doges et de Turner. Et cependant ce lieu quelconque était étrange comme le lieu où on arrive et qui ne vous connaît pas encore, comme un lieu qu'on a quitté et qui vous a deja oublié. Je ne pouvais plus rien lui dire de moi, laisser rien de moi se poser sur lui, îl me contractait sur moi-même, je n étais plus cu'un coeur qui battait, et une attention qui suivait anxieusement le dévelop – Maraton 331

pement de „Sole mi-o". J'avais beau raccrocher désespérément ma pensée à la belle courbe caractéristique du Rialto, îl m'apparaissait avec la médiocrité de l evidence comme un pont non seulement inférieur (şic, n.n.), mais aussi étranger à l'idée que avais de lui cu'un acteur don't, malgré sa perruque blonde et son vêtement noir, nous savons bien cu'en son essence il n'est pas Hamlet", Henry James („An orange gem resting on a blue glass plate: it's Venice seen from above") vede Veneţia ca pe interiorul unui apartament în „e Aspern Papers", Čapek, Igor

Straviński (componistul lui „Petruşka" şi al „Păsării de foc",

înmormântat ca Ezra Pound în cimitirul „San Michele", de pe insula cu acelaşi nume), Nietzsche, Tartaglia, Robert Browning, Napo Leon („Voi fi Atila acestui oraş" – şi a fost, în 1797, când a şters, după o mie de ani, de la 809, ca entitate politică independentă, Veneţia de pe harta diplomatică), Ceaikovski, Strauss (O noapte la Veneţia) ş.a.m.d.

Ray Bradbury: „Venice was and is full of lost places where people put up for sale the last worn bits of their souls, hoping no one will buy", Jean d'Ormesson: „le rêve le plus réussi de toute l'histoire des hommes", Eugenio Montale: „Duc prose veneziane", Jean Cocteau în prefaţa la albumul „Venise que aime" (1951): „Où vit-on des danseurs au bout de feuilles mortes, /Tant de lions couchés devant le seuil des portes, /Tant d'aiguilles de bois, de dentelles de fier, /De dentelles de marbre et de chevaux en l'air? /Où vit-on tant de fruits qu'on charge et qu'on décharge? /Tant de Jésus marcher sur l'eau, /Tant de pigeons marchant de long en large/Avec habit à queue et les mains dans le dos? /Où vit-on, d'un orteil, tenir sur une boule/Un homme armé d'un parchemin? /Où vit-on labyrinthe encombré d'une foule/Qui jamais ne perd son chemin? /Où vit-on flotter tant d'épluchures d'oranges, /

Tant de ronds, de carrés, d'ovales, de losanges/Où vit-on des bustes charmants/Glisser, les bras tendus, sur le bord des terrasses? /Où vi ton manger tant de glaces? /Où vit-on des radeaux être de belles places? /

Où vit-on sur un pied dormir les monuments? /Où vit-on un palais qui penche/Attendre quoi? debout et le poing sur la hanche? / Où viton sur lamer machiner un décor? /Tant de filles en deuil et de dames blanches/Se mettre au carnaval une tête de mort? /Où vit-on parcourir avec paniers et boates/Tant de porteurs légers qui n'ont que des mains droites? /Où vit-on atteler des hippocampes d'or?" Perec: „Adieu à

Venise" (1982): Suiş sans vie à Venise Ni cau vive Ni danse suave Ne suiş déesse indienne Ni naïade au sein nu N'ai envie Ni de să veine

 avide Ni de ses visées insensées Adieu Venise vide de sens Adieu

Venise devenite ennui Vienne une vie neuve & sauvée.

Pe de a doua listă sunt trecuţi veneţienii, pictorii în primul rând247

pentru că Veneţia înseamnă probabil în primul rând pictorii şi picturile

247 „Pictorii mai mult decât sculptorii, muzicienii şi literaţii laolaltă”.

(Vittorio Sgarbi).

„Ce qui fait Venise absolument sans égale, c’est la Peinture (Flaubert îi scrie lui Louis Bouilhet la 9 aprilie 1851 în acelaşi sens: „Je compte être à Venise vers le commencement de juin et în en fals une fête. Je m’y donnerai une bosse de peinture vénitienne don’t je suis amoureux…

”). En fait îl quitta Rome début mai et à la fin du. Elle fut la patrie, la mère de quelques maîtres de premier ordre qu’on ne peut connaître que dans ses musées, ses églises et ses palais. Le Titien, Paul Véronèse ne se révèlent vraiment cu’à Venise dans leur splendeur géniale. Ceuxià, du moins, possèdent la gloire dans toute să puissance et toute son étendue. Il en est d’autres qui atteignent presque la valeur de ces artistes, tels Carpaccio et surtout Tiepolo, le premier des plafonniers passés, présents et futurs. Personne comme lui n-a su répandre sur un mur la grâce des lignes humaines, la séduction des nuances qui grisent sensuellement le regard, et le charme des choses rêvées dans cette sorte d’ivresse étrange que l’art communique à l’esprit. Élégant et coquet comme Watteau ou Boucher, Tiepolo possède surtout un admirable et invincible pouvoir de charmer. On peut en admirer d’autres plus que lui, d’une admiration raisonnée, mais on le subit plus que personne.

L’ingéniosité de ses compositions, l’imprévu puissant et joli de son dessin, la variété de son ornementation, la fraâcheur inaltérable et unique de son coloris font naître en nous un besoin singurier de vivre toujours sous un de ces plafonds inestimables cu’orna sa main.

Le palais Labbia, une ruine, montre peut-être la plus admirable chose cu’alt laissée ce grand artiste. Il a peint une salle entière, une salle immense.

Il a tout fait, le plafond, les murailles, la décoration et l'architecture, avec son pinceau. Le sujet, l'histoire de Cléopâtre, une Cléo pătre vénitienne du XVIIIe siècle, se continue sur les quatre faces de l'appartement, passe à travers les portes, sous les marbres, derrière les colonnes imitées. Les personnages sont assis sur les croniches, appuient leurs bras ou leurs pieds sur les ornementations, peuplent ce lieu de leur foule charmante et colorée" (Maupassant: „Venise").

Maraton 333

sale: Jacopo Bellini, tatăl lui Gentile Bellini, portretistul lui Mahomed al doilea, cuceritorul Constantinopolului, şi al lui Giovanni Bellini, acesta socotit părintele Renaşterii veneţiene, portretul de pe la1501 al dogelui Lorenzo Loredan de la National Gallery din Londra, toţi trei s-au născut şi au murit la Veneţia, Vittore Carpaccio şi Tintoretto la fel ca ei au văzut lumina soarelui sau a lunii şi au murit în Veneţia. Sebastiáno del Piombo, de la care ne-a parvenit portretul lui Cristofor

Columb, Lorenzo Lotto, elevul lui Giovanni Bellini, redescoperit de

Bernard Berenson care spunea despre marginalul Lotto că „pentru a cunoaşte bine Renaşterea e tot atât de important să-l cunoşti pe Lotto tot atât cât pe Tiţian" (doar s-au născut aici, Sebastiáno del Piombo a murit la Roma, Lotto la Loreto), misteriosul Giorgione. mort de tânăr ca Rafael, portretistul lui Venus dormind de la Dresda, dar mai presus al apetisantei Laura de la Viena, marele Tizian şi Veronese (morţi la

Veneţia, Giorgione în 1510, Tizian în 1576, Veronese în 1588), Tiepolo, cel mai mare pictor de bolţi din câţi au existat, 248 Guardi (botezat la

Santa Maria Formosa în ziua naşterii, în 5 octombrie 1712, mort în 1793

În casa din piaţa Madonna delle grazie), Canaletto (1697 – 1768) – pictor de vedute, Monteverdi şi Canova (ale căror mausolee se află în chieza

Santa Maria Gloriosa dei Frari în cartierul San Polo), Benedetto Marcello

(născut în palatul Marcello, în 1686), compozitorul baroc al „Anotimpurilor".

Antoniovivaldi, Andrea Palladio, cel mai mare arhitect veneţian, Giovan Francesco Loredan, Goldoni (mort la Paris), Casa – nova, Carlo Gozzi (s-a născut şi a murit la Veneţia), Francesco Maria

Piave, libretistul lui Verdi (Piave s-a născut la Murano), Pier Maria

Pasinetti (1913, Veneţia – 2006): „Rosso veneziano" (1959), „Dorsoduro".

(1983), cântăreaţa Patty Pravo care a interpretat în 2016 la Sanremo

„Cieli immensi", cea mai bună melodie din concurs, mama lui

Dino Buzzaţi provenea dintr-o familie cu strămoşi dogi ş.a.m.d...

Încerc să memorez toate detaliile acestea şi altele încă pentru ca drumul veneţian să-mi fie şi mai interesant".

CAPITOLUL 31. VENEŢIA

Nu-ţi vine să crezi azi (2017, 2018) că, între 1204, când cruciaţii au cucerit Constantinopolul, şi 1453, când turcii au ocupat Con

248 „Maupassant dixit" (Compagnon).

334 Dan Grădinaru stantinopolul, nemaipomenitul şi slăvitul oraş-insulă Veneţia, 249 cel cu acoperişuri din olane roşii şi pereţi ocru ca pieliţa de castană coaptă, întemeiat după tradiţie în 25 martie 421, când mari puteri din prezent nici nu existau, a stat ca unul dintre marile puteri ale lumii

(de atunci), o republică maritimă ca Genoa (în pereche rivală), Pisa şi Amalfi (o a doua pereche rivală), purtându-şi galerele din Anglia până în Orient şi India, ba şi cu caravanele încă şi până în China, unde a ajuns negustorul Marco Polo, dacă nu s-o fi oprit în Armenia şi toate poveştile din cartea călătoriilor lui le-a înregistrat în Armenia ori în

Asia Centrală, înfruntând riscuri dar rezultând şi câştiguri imense pentru navigatorii piraţi şi negustori.

Privită de aer, din nacela fraţilor Mongolfier, Veneţia seamănă cu două chei de acelaşi număr care se îmbucă. Mai seamănă, uitându-ne pe hărţi geografice, cu un peşte obişnuit, stas, peştele fiind alcătuit pe suprafaţa interioară din doi şerpi cu botul de la căpăţâni

încleştat în felul următor: şarpele din dreapta a prins în fălci falca de sus a şarpelui din stânga, iar şarpele din stânga strânge în cleştele fălcilor proprii falca inferioară a şarpelui din dreapta. Niciunul nu se lasă mai prejos şi-n prinderea căpăţânilor Dumnezeu a croit Canal Grande, Cana – lasso în graiul venet, pe un fost curs al râului Brenta250, o arteră de apă împodobită pe ambele maluri cu palate având faţade cu tencuiala de la parter mâncată de infiltrarea apei, în stilul goticului veneţian, renascentist, baroc şi neoclasic, care semănă la rândul ei, întoarsă cu capul în jos ori folosind oglinda, cu litera latină S, lată de 30 – 90 de metri, lungă de 3, 8 km. şi adâncă de cinci metri251.

249 „Veneţia e un oraş atât de extraordinar, încât nu ţi-l poţi închipui într-adevăr fără să-l fi văzut. Hărţile, planurile, machetele, descrierile nu-s de ajuns, trebuie să-l vezi. Toate oraşele din lume se aseamănă, mai mult sau mai puţin; Veneţia nu poate fi asemănată cu niciunul".

(Goldoni: „Memorii").

250 „Râul, care făcea din acest cartier din Rouen un fel de mică Veneţie infectă, curgea jos, sub el, galben, violet sau albastru, printre poduri şi gratii" (Gustave Flaubert: „Doamna Bovary").

251 „Din ce observ, autorul face o descriere romanescă şi personală a

Veneţiei. Din punct de vedere istoric, o lucrare care merită încă atenţie este cea a lui cea a lui Samuele Romanin: „Storia documentata di Venezia

1861 – 1863" (Sgarbi).

Maraton 335

La Veneţia nu există când mergi pe „străzi" copaci sau, pentru precizie, dantela frunzişului unui copac ar fi o raritate ca oazele în pustiul Sahara, ceea ce este şi nu este adeavărat. Veneţia are o suprafaţă mică, nu sunt parcuri şi păduri, nu-i vreun Bois de Boulogne ascuns pe undeva, dar există, restrânse ca suprafaţă, minuscule comparativ cu marile parcuri europene, Giardini (Napoleonici), Grădinile Regale

(Giardini Reali), un părculeţ cu coadă de turişti la toalete, mai de

mult, la câţiva metri de bazinul San Marco, făcut de austrieci, grădina de lângă biserica San Sebastiáno din Dorsoduro, cu picturile lui Ve –.ro nese (biserica), cea de la la Rezzonico (muzeul secolului 18 vene – ţian), parcul de la intrarea în Veneţia dinspre garajele auto, grădina cu artefacte de la muzeul lui Peggy Guggenheim şi, mai multe, gră – dinile de câţiva metri pătraţi ale unor case private, hoteluri şi biserici

(chieze, cuvânt care provine din limba greacă, ecclesia). Un copac eli – mină vara mulţi zeci de litri de apă prin porii frunzelor, apă care umezeşte atmosfera. La Veneţia nu-i nevoie de apă pentru că apa e peste tot, dar verdele posedă un magnet irezistibil, poate de aceea apa din Canal Grande este verde. Veneţia n-are străzi ca să circule automobilele, tramvaiele, autobuzele, bicicletele, troleibuzele ş.a.m.d… La Ve – neţia n-o să vezi trotoare pentru că nu există maşini şi nici biciclete, 252

poate – credeţi – trotinete, plăci sau hoverboard-uri (scutere autobalan – stabile), însă nici acestea nu sunt de văzut fiindcă carosabilul nu-i asfalt, e făcut din plăci ca în New York, le scoţi şi lucrezi dedesubtul lor.

Străzile înguste alcătuiesc labirinturi, te rătăceşti una-două. Veneţia e un labirint din ziduri strâmbe de case, aplecate (Veneţia e strâmbă de la un capăt la altul fiindcă e făcută de mâna omului), fă când aproape imposibilă ideea de-a avea amant/amantă fiindcă fereastra vecinului se află de multe ori la un metru-doi de a ta şi în pie ducând orientarea pietonilor meteci, nu şi a băştinaşilor ori a regnul animal: păsări. şoa – reci şi şobolani.

Ca să ajungi la Piaţa San Marco, chintesenţa Veneţiei, ai trei posibilităţi principale: ori o iei „per pedes apostolorum", cu rucsac în cârcă, de la gara Santa Lucia, terminată în 1954, pe Strada Nova.

252 „Bicicletele interzise în 2016, nici măcar duse cu mâna. Controverse la primărie" (Primăria Veneţia). „Culoare cuban green la Fordul

Chryslerul vintage al lui Ce-o, îl ţine la garajul San Marco de la intrarea în oraş" (idem).

336 Dan Grădinaru delimitată între 1818 şi 1871, care taie cartierul Cannaregio, până la podul Rialto şi de acolo, urmărind

săgeţile indicatoare de la colţurile clădirilor, prin ulicioare, nimereşti destul uşor, totuşi, la destinaţie, cu metroul funcţional din 1 aprilie anul 2017, având capetele la gara Santa

Lucia şi în faţă la basilica San Marco, ori cu un vaporetto al transportului public iniţiat în 1881, tot de la gară, pe Canal Grande, din staţie în staţie, treci pe sub arcul podurilor: degli Scalzi (al călugărilor desculţi), construit din piatră de Istria după planul lui Eugenio Miozzi, inaugurat în 1934, Rialto, aproximativ la mijlocul lui Canal Grande.

şi cel de lemn, provizoriu, al Accademiei, din 1933, tot al lui Eugenio

Miozzi şi, după circa trei sferturi de oră în sezonul turistic, eşti depus în staţia San Marco, de la care până în piaţa cu bazilica San Marco, unde ar fi rămăşiţele pământeşti ale sfântului Marcu, mai nou zice-se c-ar fi oasele lui Alexandru cel Mare, şi Campanila înaltă de o sută de metri, un zgârie-nori al Evului Mediu, mai e o aruncătură de băţ.

Deodată ea apare ascunsă până atunci de case cu un etaj-două (dacă mergi pe jos pe Strada Nova) sau de cursul lui Canal Grande şi al palatelor sale magnifice. Nu există o piaţă mai frumoasă în toată Europa

Evului Mediu ca piaţa San Marco! E amprenta, adn-ul etalat al

Veneţiei cu trei monumente principale: bază lica San Marco253, Palazzo

Ducale (Palatul Ducal) 254 şi Campanila255 şi cinci monumente secundare:

cele două Procuraţii, muzeul Correr, Turnul Orologiului şi Biblioteca

Marciana.

Veneţia e în rest un oraş ca cele mai multe oraşe de pe lumea asta, cu cutremure, de pildă în 1283 sau 84, 1348, 1410, 1504, 1511 etc., seismologii dau din acest punct de vedere veşti bune, prevăd că cutre – murele vor fi tot mai rare şi tot mai slabe ca intensitate. Mai rău şi mai previzibil e cu „acqua alta/grande" /apa înaltă, manifestându-se începând cu anul 782 (prima atestare documentară) mai în fiecare an.

253 „În stil bizantin, inaugurată în 1096" (Cacciari).

254 „Construit şi reconstruit în etape, forma actuală a căpătat contur la 1340” (Cacciari).

255 „Campanila înaltă de 98, 6 m., în forma de azi, a fost inaugurată în

1513 şi a suferit de multe ori de la fulgere şi cutremure. În 1902 s-a prăbuşit, omorând o pisică, şi a fost refăcută din temelii, fiind reinaugurată în 1912. Are un paratrăsnet din 1776” (din nou Cacciari).

Maraton 337

ultima şi cea mai îngrozitoare inundaţie e din 4 – 13 noiembrie 1966, când apa mării a ajuns în unele locuri la 194 de centimetri, unii s-au întors de la serviciu acasă înotând, şi era pe cale să facă din Veneţia noua Atlantidă, se văd şi astăzi urme pe clădiri până unde a ajuns (la

Ca Rezzonico, de pildă). Mai există şi alte fenomene încadrabile în ceea ce se poate numi Anno horribilis, cum are fiecare om şi fiecare oraş.

De exemplu nu se mai moare de malarie, se moare de gripă, în ultimii ani au murit zeci de persoane, anul oribil a fost 2014 – 2015 când au murit 40 de oameni. Nenorocirea e că după unii Veneţia s-ar scufundă până la un milimetru anual, ceea ce nu cred, se scufundă poate în zone care nu sunt pământ ferm, doar completări între zonele cu pământ ferm. Primejdia de viitor ţine de mult comentata încălzire globală256, care topeşte calotele polare şi suie nivelul mărilor şi oceanelor.

Aşa cum este, cu sabia lui Damocles deasupra capului, Veneţia se arată a fi un oraş renăscut în comparaţie cu secolele trecute, un oraş al istoriei şi al frumuseţii, aşezat pentru mulţimea locurilor pulchroactive257

sub semnul sindromului Stendhal.258

Doar atât aş mai spune deocamdată. Veneţia este a celor 30 de milioane de turişti pe an şi este a celor câteva zeci de mii de veneţieni care trăiesc pentru moment în ea (dar o părăsesc ca pe vremea pestei bubonice de la 1630259) şi pe care, când te mai familiarizezi cu oraşul, îi recunoşti de la o poştă – în vaporetti şi pe promenada bazinului San

Marco. Sunt altfel îmbrăcaţi, în primul rând. Adică sunt

demodaţi.

256 „Concentraţia de bioxid de carbon a ajuns ca acum 800.000 de ani.

Şi o să mai crească” (Sgarbi).

257 „Cuvântul e în Tiziano Scarpa: „Veneţia e un peşte” (Marco Onofrio)

258 „Sindromul Stendhal se referă la autorul lui „Roşu şi Negru”, care în „Roma, Neapole, Florenţa” a scris că ajunsese din cauza frumuseţii lucrurilor pe care le vedea „à ce point d'émotion où se rencontrent les sensations célestes données par les Beaux Arts et les sentiments passionnés.

En sortant de „Santa Croce”, avais un battement de coeur, la vie était épuisée chez moi, je marchais avec la crainte de tomber” şi ca să-şi revină s-a aşezat pe o bancă şi a citit un poem” (Cacciari).

259 „În 1951 erau 174.808 de veneţieni, acum ceva mai mult de un sfert” (Sgarbi).

338 Dan Grădinaru

Bărbaţii mai în vârstă poartă şi costum şi cravată, pantaloni nu pan – talonaşi până la genunchi ca băieţeii de nouă ani, cum poartă turiştii bărbaţi etalând în şlapi gambe de multe ori contorsionate, cu muşchii gemeni şi vene/varice la vedere, îngrozitoare estetic, şi degete aşijde rea.

Femeile poartă cârpe de in dar au în plus un accesoriu, un colier de-o – sebit, cercei cu montură de perle, o poşetă de firmă şi aşa mai departe.

Şi se mişcă altfel, adică nu se zgâiesc în dreapta şi-n stânga, nu fac gesturi grăbite, nu consultă hărţi şi mobile, seara îşi scot câinii pitici la plimbare. Şi în sinea lor, dacă nu-i dispreţuiesc pe turişti, 260 îi tolerea – ză, unii dintre ei tâmpiţi needucaţi (un exemplu dintre sute: se aruncă de pe podul Rialto în Canal Grande fiindcă îi era cald şi consumase alcool, cade peste o turistă în gondolă şi o ucide), conştienţi totuşi că de banii acestora, dintre care se selectează bogaţii iubitori ai o raşului, contribuitori la repararea vreunui monument de pe lista UNESCO, depinde în multe privinţe o felie de viitor.

În gara Santa Lucia pe Spiriduş o aştepta o surpriză mare de tot

— Şi nu numai pe ea. Furnicar de oameni, în primul rând: toate rasele, bărbaţi şi femei, copii şi părinţii lor, tineri şi bătrâni, slabi şi graşi, mari şi mici, mai îmbrăcaţi şi mai dezbrăcaţi, albi în maiouri, arăboaice cu basmale negre în cap ca călugăriţele ortodoxe, un cârd de patru mu – sulmane, 261 cu o deschizătură în dreptul ochilor, una se ruja pe sub acoperitoarea neagră, urmând un bărbat, îmbrăcat ca un alb, căru – cioare împinse, tatuaje pe mâini şi pe picioare, una îşi tatuase o bandă adezivă cu o fundă roşie pe pulpă. La mulţi le sosiseră rubedenii şi antrenori iar Spiriduş a fost întâmpinată de o mulţime de feţe vesele.

260 „S-au interzis trolerele. Produc zgomot pe caldarâm cu roţile şi-i deranjează pe veneţieni" (Linda H), „Asta-i o prostie. Ce-o să fac, o să mă duc cu trolerul în braţe? Şi dacă mă prind pe mine, ce fac cu zecile de mii de ceilalţi turişti? Nu cred să se aplice" (Compagnon), „Vor să-i taxeze şi pe vizitatorii pieţei San Marco, centrul istorc, ca în China" (Linda H), „Nici pe aia n-o să poată s-o facă. E imposibil tehnic" (Compagnon), „De la technique avant toute chose. Gândeşti ca un turist needucat" (Linda H), „Ai ales varianta cea mai simplă, să te superi" (Compagnon), „Nu m-am supărat deloc, „turist needucat" a fost un semn de afecţiune" (Linda H).

261 „Cârd", ăsta-i rasism" (Muhannad); „De ce, frate? În limbă se zice

„Cârd de păsări". Ce-i fi rasism în această paralelă?" (Houellebecq); „În primul rând nu sunt „frate" cu tine" (Muhannad).

Maraton 339

venite din ţara ei îndepărtată. Era Dorin, fratele mai mare, de 17 ani, un adolescent înalt de 1, 98262 m., cu sprâncene negre, cu fir gros, bine conturate deasupra irisului albastru, cam cocârjat de spate, era Florin, fratele mai mic, de zece ani, era bunicul şi era dl Nida, tatăl copiilor, un ins de 40 de ani, care fusese în viaţă pilot de încercare şi cosmonaut.

Fusese o perioadă în cosmos, navigând prin etherul negru aristotelic cu o fracţiune din viteza luminii, la aterizare se petrecuse un accident, reuşiseră să obţină un adn şi să-l reconstituie dar îşi pierduse memoria fiindcă se rătăcise stickul în care, la plecare, i se

înmagazinase memoria.

Dl. Nida era încins cu cătuşă la o mână şi lanţul era legat de cătuşa unei femei-robot cu bretonul acoperindu-i fruntea pe nume

A… N… W… Y… Aşa se recomandase ea, morocănoasă, de la drum.

Purta un tricou negru inscripţionat cu litere verzi „Mai bine să ucizi din greşeală un nevinovat decât să scape un duşman corupt".

Primul o zărise Dorin şi Spiriduş mai să moară de inimă, văzându-l înaintea ochilor.

— Cum? De unde aţi ştiut? articulă ea, cu fruntea pe spate, în strânsoarea de oţel a lui Dorin.

Florin făcu mai mulţi paşi Michael Jackson – era în faza asta şi era un semn de bucurie. După ce Dorin îi dădu drumul, a fost rândul lui Spiriduş să-şi strângă fratele mai mic în braţe, iar pe Dorin, apoi din nou pe Florin şi din nou pe Dorin. În continuare pe bunic şi pe dl Nida – tatăl ei.

Florin şi Dorin erau la rândul lor bucuroşi din cauza lui Rici, nu-l mai văzuseră de o lună, cum şi Rici alerga ca un nebun pe pero – nul gării printre picioarele oamenilor de fericire că-i vede pe ceilalţi stăpâni. În aceste momente îţi venea să zici că ţi-ar plăcea, oho, să fii câine! 263

262 „Urmăresc cifrele şi mi se pare că autorul nu le alege întâmplător".

(Sgarbi); „M-am născut pe 8. Cifra 8 e simbolul infinitului din matematică, e începutul şi sfârşitul…" (Miriana); „Te-ai născut pe 8 august, ai noroc. 10.10.1910, oameni extraordinari. 9 – cifra perfectă a Universului! (

Houellebecq).

263 „I think I could turn and live with animals, (…) /□ey do not sweat and whine about their condition, /□ey de not lie awake in the dark and weep for their sins, /□ey do not make me sick discussing their

340 Dan Grădinaru

Pe peron se găsea şi buni, bucuroasă de revederi, mai întâi şi mai întâi de revederea nepoţilor.

— Ce-i asta? se miră, încreţindu-şi fruntea îngustă, Spiriduş, observând cătuşele.

Dl. Nida îşi lipi cu un efort arătătorul de buze.

— Mai vorbim.

Tocmai când efuziunile sentimentelor se mai estompau de femeia-robot se apropie un ziarist de la „Nuova di Venezia" care o luă la întrebări:

— Cu ce gânduri ai venit?

— Cu gândul de a-i prinde pe toţi vinovaţii, i se răspunse cu promptitudine.

Ziaristul nu era însă foarte atent, îl căuta în forfota sosirii pe primarul Massimo Cacciari, venit cu fiica de zece ani în întâmpinarea maratoniştilor într-un sacou negru, cămaşă de in albă, blugi cu curea din piele de aligator şi mocasini negri, din piele de viţel patinată, să-i salute, reportofonul înregistra etc, aşa că-i puse întrebarea următoare:

— Ţi-e teamă de cineva?

— Nu mi-e teamă decât de minciună şi laşitate. Mă bazez pe toţi cei care iubesc adevărul şi legea. Mă bazez pe cei ce vor să se lase con – vinşi de rezultatul unei anchete cinstite.

De data aceasta ziaristul a fost mai pe fază. Remarcând lanţul care-o unea de tatăl lui Dorin ridică sprâncenele:

— Asta ce mai e? arătă reporterul cu degetul.

— Te referi la lanţ?

— Nu concurezi la maraton?

— Sunt procuror, nu concurez.

— Serios, cu lanţul ăsta ce e? N-am mai văzut aşa ceva.

— Toate la timpul lor, replică femeia-robot.

— Aştept să facem un interviu mai amplu pentru explicaţii. De acord?

— De acord.

— Nu era de-ajuns o brăţară GPS de monitorizare? parcă nu-i venea a crede reporterului, revenind la procuroare.

duty to God, /Not one is dissatisfied, not one is demented with the mania of owning things, /Not one kneels to another, nor to his kind that lived thousands of years ago, /Not one is respectable or unhappy

over the whole earth" (Walt Whitman: „Song on Myself").

Maraton 341

— Nu cunoşti astfel de specimene, ripostă femeia-robot.

Cacciari răspundea în timpul ăsta la întrebări:

— Ce-o să facem cu acqua alta, e tot mai deasă.

— Puneţi-vă cizme.

— Ne năpădesc turiştii.

— Cam da. Veneţia insulară mai are 50.000 de locuitori şi în finsapuri.

264 când sunt şi sărbători, năvălesc aproape 100.000 de turişti.

— Pentru pizza şi gelato?

— Şi şi. „Frumuseţea e un lucru dificil", a spus-o Ezra Pound, înmormântat la noi în oraş.

— Auzi, primarule, câţi ani ai? îl interpelă pe Cacciari un veneţian.

— Mai mulţi decât tine.

— De-aia îţi vopseşti părul?

— Sus?

— Nu mai sunt fierării, nu mai sunt brutării, numai magazine cu măşti şi jumătate sunt chinezeşti!

— N-am făcut eu regulile.

— Bagă taxe, Massimo! strigă alt veneţian adresându-se totuşi noilor veniţi. 100 de euro pe zi pe cap de turist! Pentru lăcuste! 265 Va fan culo! 266 (asta era pentru nou-veniţi)

— Şi podul ăla al tău, Constituţionalul, 267 cam alunecăm pe el!

Cacciari nu mai intră în dialog cu criticii săi.

Şi alţii se înmulţeau cu rude, prieteni şi antrenori. Plus fel de fel de noutăţi: un domn Park cu pălărie de fetru din Honk Kong, un

264 „Weekend, de la „fine săptămâna" (Cacciari).

265 „Anonimul face aluzie la întâmplarea din Biblie şi pune semnul egal între turişti şi lăcuste" (Sgarbi).

266 „înjurătură" (Sgarbi).

267 „Podul Constituţiei, realizat după proiectul arhitectului spaniol

Santiago Calatrava, este de fapt cea mai mare realizare din

mandatul meu de primar, aparte metroul. Ca în cazul Turnului Eiffel n-am auzit vorbe bune la început. Că lumea cade şi-şi rupe picioarele, că produce frică pietonilor, că a costat 12 milioane de euro în loc de şase, cum era iniţial, şi a produs falimentul constructorului Cignoni. Dar e cel mai sigur pod din Veneţia dacă îl comparăm cu celelalte trei" (Cacciari).

342 Dan Grădinaru japonez din aceia care cred că dacă mănânci o sirenă o să fii nemuritor, un Geronimo, nu-l chema aşa, aşa-şi spunea el, o piele roşie, arabi cu şapte-opt copii, între ei Muhannad cu cei zece copii, care-l şicanau pe un nenea leit Woody Allan268, erau fraţii neneţi nomazi Okoteto şi

Njadma din ţara renilor Yamal. Lucrau acum pe o drezină de reparaţii, dar se născuseră în cort, unde temperatura e de cinci grade, purtaseră maliţa, costumul tradiţional din tundră al neneţilor, mâncau încă carne crudă de peşte şi de ren care ar conţine 46 de microelemente benefice pentru om. Acum când făceau puţuri în gheaţa de un metru a lacurilor găseau tot mai puţin peşte datorită exploatării gazelor na – turale şi a liniei de cale ferate care duce la zăcăminte.

Erau şi marţieni, nişte prichindei, făpturi scunde, de înălţimea lui Florin şi de aceeaşi talie cu toţii, cu cinci picioare de gelatină şi cinci mâini, a cincea acroşată de stern, având în loc de cap caschete de motociclişti cu o vizieră de plexiglas generoasă, pielea groasă solzoasă la mâini – îi văzuse Florin. Nu te poţi apropia de ei fiindcă te electrocutezi.

— Unde i-ai văzut? întrebă fata primarului.

— Au fost aici! I-am văzut foarte bine, şi fără ochelari, se apără

Florin, aluzie la ochelarii purtaţi de fată. Nici nu-şi pot scoate caz – chetele.

— Poartă caschete de motociclişti?

— Dorm cu ele şi noaptea.

— Eu n-aş putea, zise fata. M-ar durea gâtul.

— Nici eu, se declară de acord Florin.

— De ce-aţi venit la Veneţia? îi băgă în gură un microfon acelaşi jurnalist de la „La Nuova di Venezia" Juanitei, care se aplecase după bagaje să le ducă la vaporetto.

— Am înţeles că Veneţia vegetează, doarme. Am venit la Veneţia ca s-o trezim din somn.

— Aa, frumos răspuns, îşi strâmbă gâtul paparazzo şi continuă prin a face fotografii.

— Mi-e foame, se apăsă fata lui Cacciari pe braţul tatălui.

268 „De la Woody Allan nu-mi place niciun film. El, el, el şi problemele lui sexuale, cam ăsta e tot scenariul, filtrat prin ceva Freud. L-au promovat francezii, aşa a ajuns la categoria „unul dintre cei mai importanţi". Plus că e mai scund şi mai urât decât mine" (Spike Lee).

Maraton 343

— Ia-ţi o pizza, o sfătui Cacciari.

— Să iau cappricciosa?

— Ia-ţi o cappricciosa, că aia-ţi place, e cu de toate: măsline, ciuperci, şuncă, mozzarella, anghinare. Comandă să ţi-o aducă o dronă.

Fulgerând o clipă genele înspre Florin, care stătea gură cască la câţiva metri, fata trimise un msi pe mobil şi peste puţin timp apăru şi drona cu pizza.

Cum Florin rămăsese cu ochii la fată, de când sosi drona, aceasta începu să mănânce o felie de pizza din punga lăsată să cadă de aparat, iar la a doua felie îl întrebă direct:

Vrei?

Florin se gândise că dacă fata îi va oferi să refuze dar se trezi zicând da.

— Cum te cheamă?

— Florin, îşi îndreptă Florin ciuful, ca fratele său, când fu la doi paşi de fată.

— Pe mine mă cheamă Seneca, se apropie fata de Florin şi-i întinse mâna ei subţire cu degete lungi. Tatăl meu ştie latina şi greaca veche şi m-a botezat cu numele filosofului roman Seneca, care a trăit pe timpul împăratului roman Nero.

— Aha, făcu Florin. Îţi plac câinii? o întrebă el înfulecând cu poftă şi fără să mai aştepte părerea Senecăi i-l prezentă pe Rici, care se gudura lângă picioarele lui şi ale fetei.

— El e Rici. Nu-i de rasă dar e deosebit.

— Nu i-e foame?

— Ţi-e foame? îl întrebă Florin pe Rici.

Rici dădea din coadă că adică nu i-ar displăcea o bucăţică.

Nu-ţi face probleme, îi dau eu, şi Florin rupse o bucată pe care Rici o făcu imediat nevăzută.

Pe Seneca o apucă râsul şi rupse şi din felia ei o bucată şi i-o aruncă lui Rici, care o înşfăcă tot din zbor.

E deştept. Nici nu ştii câte lucruri ştie Rici! Să vezi numai cum vorbeşte!

Seneca izbucni în râs încă o dată.

— Nu cred că vorbeşte.

— Acum e timid că te vede prima oară. O să vezi şi singură că nu exagerez! Vorbeşte şi eu şi sora mea traducem ce ne spune. Dorin nu poate.

— Cine e Dorin?

— Fratele meu mai mare. Pe sora mea o cheamă Spiriduş şi merge pe 13 ani. E înaltă dar şi eu o să cresc.

Seneca dădu din cap în semn că a priceput. Cât priveşte abilităţile lui Rici, dar şi ale lui Florin, nu le luă deocamdată în con – sideraţie.

— Eu am o pisică foc de deşteaptă, zise Seneca, o să te convingi şi tu dacă o să mă lase mama să ţi-o prezint când e şi Rici de faţă!

— Să nu-şi facă probleme mama ta. Rici e mare prieten cu pisicile.

— Chiar aşa? făcu ochii mari, neîncrezătoare, Seneca.

— Nu-i aşa Rici că eşti prieten cu pisicile? îşi puse mâinile pe genunchi

Florin, aplecându-se înspre câine.

Rici dădu din coadă şi se mai alese de la Seneca cu o nouă bucăţică de pizza.

Nu-i mai da, că la mâncare e cam nesimţit, zise Florin şi-şi în – brăţişă câinele de grumaz.

Atleţii se suiră pe vaporetto nr. 1, proprietatea companiei cu capital public ACTV, cu plecarea de lângă COOP, magazinul alimentar de la picioarele garajelor de la intrarea în oraş, unde se găseşte şi

sediul Poliţiei, în care lucrează celebrul detectiv Giovanni. Ocupară imediat, cu însufleţire, locuri pe scaune, la gară era doar a doua staţie, erau locuri libere, în partea din spate a navei, pe cele din jurul cabinei căpitanului vaporului, deocamdată dotat cu motor diesel, în curând electric, nu cu abur, cum a fost începând cu 1881 şi cum li se zice în mod tradiţional, căci vaporetto e diminutivul lui vapore = abur, destinat transportului de persoane, şi rămaseră destui în picioare în spa – ţiul dintre cabina din cap, de la prova, şi partea din spate a ambar caţiunii, dinspre pupa.

Exista un mers al vaporului nr. 1, prezentând în fiecare staţie pe o placă informativă în cât timp se ajunge de la o staţie la alta şi totalul minutelor de la Lido până la gară (ăsta era tot traseul). Trebuia ca mai întâi turiştii şi veneţienii să iasă pentru ca să se permită accesul.

— Mai bine stăm în picioare. Nu-mi place să stau jos şi avem o privelişte mult mai frumoasă în picioare decât pe scaun, prin geam.

Vă propun, zise Amoraş lui Spiriduş şi fraţilor ei care i se adunaseră în preajmă, să stăm pe partea stângă şi data viitoare o să stăm pe partea dreaptă.

În afara conducătorului ambarcaţiunii, căpitanul, mai era o persoană de serviciu, o domnişoară care se scuza în preajma staţiilor cu „permesso", ca să-şi facă loc şi să lege vaporetto cu o funie de

cânepă groasă de fierul în forma literei H, cu beţigaşul orizontal ieşind lateral în afară, al staţiei unde avea loc acostarea.

Chiar când plecară, la mijlocul ambarcaţiunii, Johnny şi Billy o cuprinseră, unul cu mâinile de braţe, celălalt apucându-i picioarele, o săltară brusc de la pământ, se prefăcură că o aruncă în apa opacă şi urâtă a lui Canal Grande, apoi o puseră la loc şi hohotiră că a fost o glumă în vreme ce lucrătoarea, îmbrăcată în pantaloni albaştri închişi la culoare şi într-o bluză albastru-deschis brodată la tivul de jos cu actv, o întruchipare a furiei, era gata să explodeze la cotele maxime.

Căpitanul întorsese capul prin uşa deschisă de la cabină:

— Băieţi, mai puţin tărăboi ca să nu fac apel la carabinieri.

— Gata, şefu'. Am confundat-o cu una de-a noastră.

Lucrătoarea, o tânără slăbuţă, se porni, agitându-şi braţele, să

protesteze vehement.

Ei, am greşit şi noi, ne cerem scuze etc.

Billy se puse în genunchi şi Johnny procedă la fel. Lucrătoarea mai scăzu cotele furiei însă mai vociferă până la prima staţie.

Pe prima bancă din dreapta stătea tatăl copiilor cu femeia-robot alături. Atleţii credeau, fiind la început, că cei doi au ceva probleme, sunt pedepsiţi. Sunt pedepsiţi dar de ce umblă liberi? Ar fi putut să fie numai unul dintre ei pedepsit? Dacă era aşa, cine? Femeia sau bărbatul? Dar dacă erau doar doi originali, turişti sau veneţieni, un cuplu care-şi exprima în acest mod neobişnuit sexualitatea? Sau un protest inedit împotriva societăţii etc.? Miesko se trezi s-o facă pe deşi – teptul şi să zică că la Sanremo sala aplaudase în picioare un cuplu gay, el personal sperând ca la ediţia viitoate sala să aplaude cu aceeaşi frenezie o combinaţie ca: bunică şi nepot, tată şi fiică ş.a.m.d., noroc că remarcând o pereche de ochi aţintiţi asupra lui, cu adresă, se bătu cu palma peste gură. „Cum se zice: numai moartea ne va despărţi", reveni

Mieszko la cuplul înlănţuit.

Curiozitatea învinse în cele din urmă şi Gunhild mică, care se lipise de cantul uşii ce separa spaţiul cu scaune din spatele vaporului de transport persoane de zona de mijloc, lipsită de scaune, puse întrebarea direct, după ce-i privise stăruitor pe cei doi.

Spune-mi şi mie, se adresă femeii-robot, ce-i cu lanţul ăsta dintre voi?

Femeia-robot nu se arătă mirată şi o informă:

— Sunt procuror şi-l ţin legat de mine ca să nu scape.

— Dar te poate lovi.

— N-are atâta forţă şi ar suporta consecinţele legale.

— Puteai să-i pui lanţ la picioare şi la mâini şi ai fi fost şi tu liberă.

— Mai bine aşa, îşi ridică nasul în sus femeia-robot, arătând prin acest gest că nu doreşte continuarea dialogului cu o necunoscută, fie şi binevoitoare.

Pricepând gestul, Gunhild mică îl pironi cu privirea doar pe bărbatul vinovat:

— Urât, comentă ea. Peste tot infractori.

— N-ar trebui să-i vedem pe stradă, zise Gunhild mare.

Vaporetto nr. 1 se desprinse deci de staţie, turând motoarele tre' – eu pe sub podul Desculţilor şi făcu prima oprire la staţia Riva di Biasio.

269 pe partea dreaptă a lui Canal Grande, lovind podeţul de in bar care cu destul ghiont pentru ca pasagerii suiţi prima oară pe vaporetto să tresară, mai toţi, cuprinşi de un fior de teamă. Aoleo! dacă o să ne scu – fundăm? Mai bine rămâneam la mijlocul vaporului, în caz de doamnefereşte m-aş arunca în apă (un gând). Cum să-mi dau jos mai repede adidaşii din picioare în caz că (alt gând).

Unii s-au coborât, alţii au intrat. Lucrătoarea care lega funia de cânepă de piroanele de pe podeţul de îmbarcare-debarcare îşi făcu loc cu „permesso" invariabil, invitând pe nou-veniţi să se ducă spre pupa iar pe cei de la mijlocul vaporului să aibă grijă în condiţiile în care era interzis să călătoreşti cu rucsacul în spinare (din pricina kamikaze cu explozibil în rucsac) şi trebuia să te fereşti şi din calea căruciooarelor cu copii şi a trolerelor.

Mersul cu vaporetto crea un strop de emoţie fiindcă ambarca – ţiu nea se lovea, cum am zis, cu putere de ponton şi pasagerii din pl

269 „Numele staţiei are legătură cu Biasio, un criminal în serie de acum

500 de ani, care omora copii. În timp ce mânca o tocană un muncitor a descoperit printre bucăţi de carne un deget cu unghie şi l-a denunţat pe cârnăţarul Biasio autorităţilor. După ce a recunoscut faptele Biasio a fost legat de coada unui cal şi târât pe caldarâm, cu cleştele, fiindcă nu murise, i s-au smuls din trup bucăţi, i s-au tăiat mâinile şi în final a fost decapitat între coloana cu leul înaripat şi coloana cu sfântul

codor din Piazzettă" (Cacciari).

Maraton 347

cioare se clătinau ca cum cineva i-ar fi împins şi se gândeau împreună cu cei de pe scaune dacă e mai bine să facă poze cu mobilele şi apa ra – tele foto sau să-şi facă cruce cu limba în gură.

Trecură pe lângă clădiri ca nişte cuburi, palatele de pe timpuri

ale patricienilor, cu trei-patru-cinci niveluri, cu ferestre în arc sau cu arcul frânt, pe unele scria că aici e biserica Sfintei Lucia, patroana ochilor, aici s-a născut compozitorul Benedetto Marcello, aici a murit Richard Wagner

(Amoraş pronunţa Riciard), aici e Cazinoul (dal 1638).

În trei-patru staţii („Fermate") dispuse în zigzag, au şi ajuns la destinaţie, toţi patru şi Rici, al cincilea, un vlăjgan pe lângă caţeii de companie din Veneţia. A fost bine primit de cei doi prin chidei băş – tinaşi, în lesă. Le-a transmis pe puntea vaporaşului 1270 semnale de prietenie, cum ştia numai el să le transmită, ca de obicei, când dădea peste cini necunoscuţi, şi aceştia i-au răspuns legănându-şi cozile cu amabilitate. Ce mai, meserie!

Zuia era frumoasă, aerul prieten cu apa, cerul fără nori, soarele blând, cu veneţienii şi cu turiştii.

Grupu de concurenţi, împreună cu staffu şi personalu auxiliar, a fost încartiruit mai întâi la Pesaro Palace şi la la Sagredo (clădirile sunt lipite una de alta), la Pesaro Palace patru stele concurenţii şi la

Ca Sagredo cinci stele staffu, pe Canal Grande, canal care, cum ziceam înainte, împarte în două Veneţia cu cele 118 insuliţe ale ei de dinainte de 1954, când această insulă (global privind lucrurile) din nordul

Adriaticii a fost racordată la continent şi printr-o gară (după ce se construise Podul Libertăţii, lung de 3700 m. În 1933), ocazie cu care s-a dat în funcţiune gara Santa Lucia, punându-se la pământ o biserică. Poate să fi fost cam la 66 de persoane chiriaşii de la Pesaro

Palace, mai puţini la la Sagredo.271

Lipită de la Sagredo ieşeau din apa Canalului ca Afrodita din spuma mării două mâini uriaşe, albe, sprijinind cu buricele degetelor faţada la Sagredo dinspre Canal, asta era opera lui Lorenzo Quinn.

270 „Primul vaporetto care a străbătut Canal Grande a fost „Regina Margherita".

În 1881. Până atunci traversările se făceau cu barca" (Sforza).

271 „În numerologie 66 indică ceva pozitiv, protecţie, succes în afaceri, simţ artistic" (Houellebecq).

348 Dan Grădinaru fiul actorului Anthony Quinn, cel din „Zorba"

şi din „La Strada”, 272 o lucrare intitulată chiar „Sprijin”, pentru Bienala de artă contemporană din Giardini, simbolizând impactul pe care-l au asupra oraşului schimbările climatice şi, pe cale de consecinţă, creşterea nivelului apei oceanului planetar urmare a topirii gheţii de la poli.

Pesaro Palace e cumva la mijlocu Canal Grande, la distanţă egală de gară (mai aproape totuşi de gară) şi de Piaţa San Marco, vizavi de piaţa oraşului şi destul de aproape de podu’ Rialto273 pe care nişte

(teroriştі) kosovari intenţionau să-l arunce în aer, lângă ea d’Oro, acolo se află şi staţia de vaporetti ca d’Oro, aşa că Şeful Comitetului

Olimpic a făcut o alegere cum nu se poate mai potrivită. Cum a reuşit

Şeful Ce-o să obţină această locaţie minunată în timpul sezonului tu –ristic să nu mă întrebaţi.

Coborând pe partea stângă la staţia la d’Oro, imediat, în 20 de metri, intrară la Pesaro Palace, o clădire de pe la 1500 în forma literei

L, un hotel situat între frumosul la d’Oro şi la Sagredo, cu o grădină botanică în miniatură cu plante ornamentale, glicină, leandri, tufe de mirt, măceş, pipa turcului, un arţar, un măslin şi doi palmieri mici, un capitel ionic, cuprinsă între cele două laturi ale literei, unde urmau să doarmă şi să mănânce în zilele următoare.

Proprietarul hotelului în persoană, în pantaloni pe picior cum e la modă acum şi sacou pe ale cărui manşete şi revere era cusut cu fir de aur cuvântul (?) „om”, mai degrabă un acronim, îşi încheiase tu – rul celor zece hoteluri, de la care strângea zilnic ce s-a adunat de la turişti, şi le indică la fiecare unde o să locuiască conform listei lui Ce-o, care plecă să doarmă cu bodigarzii şi restul staffului la la Sagredo, alături, în hotelul tot din secolul 16 lipit de Pesaro Palace. Secretara proprietarului le atrase atenţia să fie atenţi la apă, să nu producă inundaţii, şi să nu fumeze pentru a nu isca un incendiu.

Nu-i problemă, zise Gavno, aici e Canalul!

272 „Alexander Onassis în filmul „Onassis: e Richest Man in the

World”. L-am urmărit pe Lorenzo, al cincilea copil al lui

Anthony, bun ca sculptor, bun ca actor, la Marsilia în 1988" (Compagnon).

273 „Podul, cel mai vechi de pe Canal Grande, construit din piatră, a fost proiectat de arhitectul Antonio da Ponte şi dat în folosinţă în

1591" (Cacciari).

Maraton 349

De la recepţie Paolo şi Marcella executară în faţa uşii de intrare în hotel o coregrafie clasică – ca semn de bun-venit, Paolo zbură pur şi simplu ca un porumbel deasupra capetelor maratoniştilor274 şi le plasă cu măiestrie din înalt cheile cu ciucure multicolor de la camerele individuale sau de grup, împreună cu hărţi şi ghiduri ale oraşului.

Lumea era voioasă. Doar dl Nida se lamenta, stricând un pic atmosfera.

— La noi, în ţara îndepărtată, îi zicea el lui Petras, oamenii sunt aproape toţi socotiţi corupţi – încă din naştere te paşte anatema. Cei corupţi se numesc penali şi fac parte din categoria uman, cei neco – rupţi fac parte din categoria postuman, că-ţi vine să zici:

Am stat de vorbă în această dimineaţă
Cu un amic cu umană faţă.
L-am întrebat de ce nu mai e prezent
La cuvântarea noastră de pe internet
Şi-mi spune cum că „prietenii" postuman
I-au blocat contul reclamându-l de uman.
Aceeaşi m-aşteaptă, şi sunt un pic năuc!
Metaforic, o să mă ardă pe rug
Şi, cred ei, o să mă duc direct în infern.
Nu ca Orfeul care suspina după Euridice.
Ca un Orfeu suspinător şi modern
Sau ca sedus şi decapitat de Iudita Holofern
Căci ei nu caută pace ci price.
Sunt, da, mai multe forme de cenzură:
Starea dură, lichidă, de rug şi de făcătură.
Toate bazate pe zgură şi ură.
Dacă nu faci ca noi îţi dăm pumni în gură

O să zici c-ai scăpat şi suntem la cotitură.
Pândă îţi dăm şi-njurătură!
O să te reclamăm să fii blocat
O zi, o săptămână, un an şi-o lună.
274 „Asta-i ca-n tablourile lui Marc Chagall” (Compagnon).
350 Dan Grădinaru
Cât îţi va fi de Zuckerberg275 dat
Până când, uman neruşinat.
O să rămâi perpetuu expulzat
Şi perjă nu prună!
Sunt prieten cu tine pe Facebook
Dar constat că face rău la statut.
Îmi vine să le zic: „Vă fut”.
Mă-mpiedică educaţia de-acasă
Şi normele acestei reţele de socializare
Şi-mi cer scuze de la început.
Totale.
Mă tot gândesc, cum noi în vremi de dictatură
Am rezistat pe baricade şi nu am fost învinşi.
Iar în lumea nouă, minoritar-obtuză.
Eşti cenzurat de mintea lor fanatic-ursuză.
Dreptul la exprimare slăvit în europeană Constituţie
Este doar o stare intrată-n perfuzie.
Şi se mai trezeşte un postuman zelos
Ce ne spune că Homer şi Shakespeare-s de prisos.
Se schimbă lumea a îmbălsămare.
Când „muzele tac războiul se porneşte”.
Hei, teroriştii lui peşte
Parcă tot trecutul vorbea mai omeneşte!
— Vă ascult, dar nu înţeleg, zise Petras.
— Nici nu ai ce să înţelegi, zise femeia-robot.

De bună seamă, la împărţirea camerelor, Spiriduş, dimpreună cu bunica şi fratele Dorin, fratele Florin, tata şi bunicu’, a obţinut ca – mera ultimă cu număru 410, cu o fâşie de privelişte în afară (câte o fereastră) o privelişte mai mică decât a celorlalte camere, cum era şi a

lui Waltraud, cu care de data aceasta nu mai împărţea spaţiul locativ, ţinând cont şi de faptul că era cea mai tânără dintre concurenţi şi nu avea dreptul moral de a contesta.

275 „El a inventat Facebook, să-i dea Dumnezeu sănătate!" (Helena)

Maraton 351

— Cum facem? întrebă Spiriduş.

— Eu zic să doarmă dl Nida cu doamna în patul ăsta pus de-a curmezişul de la capul patului mare, buni o să doarmă cu mine în patul mare, iar pentru voi trei o să cerem saltele şi o să le aşezăm de-a lungul pereţilor, zise bunicul.

— Eu nu vreau să dorm pe jos, zise Florin şi făcu bot.

— Sau mai bine să cerem paturi pliante. Noaptea le întindem, ziua se strâng, propuse Dorin.

— Pat pliant, ce bine! se bucură Florin.

— Şi din pat pliant poţi să cazi, zise Dorin.

— Cum să cad? protestă Florin, bucuros că ar putea să doarmă pe un pat pliant.

Spiriduş se trezi cu bunicul cu un săculeţ cu un recipient în săculeţ:

— Oamenii trăiesc pe pământ şi la un moment dat mor. Sunt îngropaţi de cei rămaşi în viaţă sau sunt incineraţi. Nu trebuie să te sperii. Aici e cenuşa mamei voastre, zise el şi scoase la iveală din să – culeţ partea superioară a unui recipient cu capac.

— Cum? se sperie Spiriduş, retrăgându-se imperceptibil.

— Da. Dorin şi Florin s-au obişnuit. O să te obişnuieşti şi tu.

Dl Nida ar fi vrut s-o mângâie măcar pe cap pe Spiriduş:

Nu trebuie să te temi, zise el.

Femeia-robot se aşeză pe patul pus de-a curmezişul, folositor familiilor care vin cu un copil la hotel, silindu-l şi pe dl Nida să se aşeze.

Spiriduş s-ar fi prăvălit pe jos. Rămase fără cuvinte, cu o palmă la gură.

— O să-i găsim un loc, în dulap ar fi bine, zise bunicul şi cu cenuşa în mâini, înainte de a aşeza recipientul lângă casa de fier din dulap, rosti un „Tatăl nostru". Şi după ce la sfârşit rosti „amin" îşi mai

făcu trei cruci suplimentare, repetând formula „în numele Tatălui, al Fiului şi-al Sfântului Duh” şi determinându-i şi pe ceilalţi să procedeze la fel

Peste o oră le-au adus trei paturi pliante şi copiii le-au pus pe lângă pereţi, două între toaletă şi uşa de la intrare şi a treia lipită de peretele din dreptul ferestrei. Era cam înghesuială dar dacă astea erau condiţiile ce puteai să faci?

Maratoniştii veneau de la unii la alţii ca să vadă cum s-a aranjat fiecare în camere. Waltraud i-a făcut o vizită lui Spiriduş în amintirea

352 Dan Grădinaru zilelor când au împărţit acelaşi apartament la Olympia şi i-a adus în dar o oglindă.276

Amoraş a venit şi ea la Spiriduş şi a luat-o să viziteze Galeria baronului Giorgio Franchetti de-alături, de la la d Oro.

— Vreau să vezi primul muzeu veneţian, i-a zis Amoraş şi

Spiriduş deşi nu terminase cu despachetatul s-a dus.

Acolo erau fotolii, oglinzi, tablouri de un anume Guardi, pictor al oraşului, înfăţişând pânze cu coloane şi clădiri care nu-i spuneau nimic lui Spiriduş, un tablou de un anume Andrea Mantegna înfăţi – gându-l pe un sfânt cu numele Sebastián, despre care Amoraş povesti în şoaptă că-i un soldat roman care a îmbrăţişat creştinismul şi pe care un împărat l-a condamnat la moarte prin săgetare. Săgetarea nu a fost de ajuns fiindcă sfântul Sebastián s-a vindecat şi atunci împăratul a ordonat să fie ucis prin flagelare. Ce înseamnă flagelare? A fost bătut cu biciul. Ce trist! Aşa erau timpurile. Pe timpul nostru e sfântul lui

Johnny şi Billy. Spiriduş mai reţinu o marmură înfăţişând un trunchi masculin fără cap, fără mâini şi cu jumătate din picioare pe o butu – rugă. Se înroşi când văzu penisul neacoperit.

— Asta ce mai e?

— Ce să fie? N-ai mai văzut la fraţii tăi? sesiză Amoraş ce-o atrăsese pe Spiriduş.

— Da, se gândi cu voce tare Spiriduş, la Florin, când era mic, dar aşa ceva într-un muzeu? Bărbaţii sunt urâţi, nu sunt frumoşi.

Amoraş se strâmbă în felul ei, închise un ochi şi-şi strâmbă şi gura încât pe Spiriduş o umflă râsul:

Când şi-o lipeşte în tine nu mai sunt urâţi.

Spiriduş se roşi iar şi, ca să treacă peste moment, arătă un înger, se întinse spre urechea lui Amoraş şi şopti:

— Îngerii fac pipi?

— Când se coboară pe pământ.

— Nu m-am gândit, zise ea ca să zică ceva.

Apoi poposi la un vas de ceramică pe care scria că e din secolul II.

— Uite de când e, zise Spiriduş.

— Nici nu mă născusem, zise Amoraş.

— E foarte vechi, zise Spiriduş.

— Păi cum să mă fi născut dacă vasul este de acum o mie şi mai bine de ani, zise Amoraş.

276 „Un dar otrăvit" (Linda H).

Maraton 353

— Ce lucruri frumoase sunt pe-aici, zise Spiriduş, trecând în revistă tablourile, tapiseriile, busturile şi celelalte obiecte expuse.

— Aproape fiecare clădire are comori din astea, o dăscălea Amo – raş pe Spiriduş. Dacă Veneţia s-ar vinde bucată cu bucată banii obţi – nu-ţi ar fi egali cu banii obţinuţi din toată lumea

Spiriduş rămase cu gura căscată: „O fi adevărat?"

În prima noapte a fost mai bine decât a sperat. Nimeni n-a sforăit şi chiar dacă o fi sforăit cineva ea n-a auzit. În realitate s-au produs şi mici inconveniente. De exemplu bunicul s-a ridicat din pat de două ori din cauza prostatei şi o dată a avut nevoie să se ducă la baie femeia-robot şi o dată dl Nida.

Cu mâncarea n-a fost o problemă şi Ce-o a rezolvat şi pentru cei sosiţi din diferite părţi ale lumii şi cazarea şi masa.

Servitul propriu-zis al mâncării avea loc în spaţiul de la parterul hotelului, amenajat înspre curtea interioară, cu mese mici şi separeuri cu banchete cu câte două perne.

Şi curtea interioară dinspre la d'Oro, de care era separată de un zid îngust de cărămizi şi un coridor de trecere lung de circa 20 de metri, întins între staţia pentru vaporetti şi Corso, Corso pe care afluau turiştii înspre Piaţa San Marco sau invers înspre gara Santa

Lucia, cu grădina ei şi cu trei gheridoane şi scaune de fontă

vopsite în alb, încadrată între cele două laturi ale hotelului, zidul îngust de cărămizi şi Canal Grande, unde era legată barca cu motor Hunday a lui Petrarca Bon, proprietarul hotelului, la care se putea servi un coctail, o cafea ori un desert, reprezenta un loc fermecător, mai ales pentru cine călca prima oară în Veneţia şi nimerea la acest adăpost pentru suflete pereche măcar pe durata unui sejur.

Migranţilor, cu excepţia lui Nur Jahan, care a primit camera 408, li s-a oferit camera 409, nu era noapte din care să nu iasă isis cu cucuie şi într-o noapte era chiar să fugă dacă ţiganca ştirbă care dormea întinsă pe jos, pe hol, fiindcă aşa îi plăcea ei, nu ar fi dat alarma pe mobil, migranţii nu s-ar fi trezit şi n-ar fi alergat după isis, înhăţându-l în grădină. Altă chelfăneală!

— Mai faci?

— Nu mai fac!

Cine să-l creadă?

354 Dan Grădinaru

CAPITOLUL 32. DE LA PESARO PALACE

LA PALATUL DUCAL

Cu toate acestea la Pesaro Palace n-au dormit decât cinci nopţi.

Pesaro Palace şi la Sagredo s-au dovedit pare-se locuri neîncăpătoare sau au fost alte motive, poate furtul bijuteriilor, poate fiindcă Comisia de la Veneţia, care îşi desfăşura activitatea în Palat, trebuia să aibă o protecţie suplimentară şi maratoniştii, prin prezenţa lor, o asigurau, aşa că s-au mutat nu la hotelul Danieli, cum a nădăjduit Waltraud, ca să se culce în camera în care Johnny Depp şi Angelina Jolie au dormit în timpul filmărilor la filmul „Turistul", ci chiar în Palazzo Ducale din piaţa San Marco, un paralelipiped de la 1300, în stil gotic-veneţian, o construcţie pe trei nivele, locul unde se luaseră vreme de o mie de ani hotărârile politice.

Petras (pentru emisiunea radio): „Mai întâi ne-am oprit pentru o vizită scurtă sau mai bine spus pentru o luare de contact cu curtea interioară (Curtea Dogilor), în care deja se instalaseră mese pentru servit mâncarea pe timp frumos dar şi pe timp urât, fiindcă se putea trage un acoperiş în caz de ploaie, şi ne-am zgâit la cele patru laturi interioare ale Palatului. Am văzut cele două guri de fântână cu capac şi

exterioarele sculptate, inaccesibile din pricina lanţurilor care le înconjurau, scara Giganţilor, cu statuile lui Marte şi Neptun, simboli – zând puterea Veneţiei pe pământ şi pe mare, dintre care saluta noul doge pe cei strânşi la alegerea lui, în prima zi de domnie. La intrarea pe scară era tras un lanţ cu ochiuri grele care împiedica ca la fântâni escaladarea ceea ce nu i-a oprit pe doi-trei răueducaţi să treacă de lanţ şi să urce scările ca să se scălâmbăie în chip de dogi.

— De ce? S-au stricat scările că au mers şi ei (Johnny şi Billy) un pic? Poftim, mă duc şi eu, zise Mieszko.

Pe urmă urcând Scara de aur desenată de Sansovino şi constru – ită de Scarpagnino cu cele 130 de trepte ale sale, străjuită la intrarea de la parter de statuia lui Atlas cu globul pământesc în cârcă şi de cea a lui Hercule cu bâta în mână ucigând hidra, au făcut la primul etaj turul sălilor nu înainte de a se examina la parter basorelieful la bocca della verità, Gura adevărului, o mască cum e masca tragediei cu o gură largă în care se colectau cu secole în urmă plângeri anonime contra abuzurilor de tot felul. Toţi băgau mâna în ea şi Salvador a zis:

Maraton 355

— Vedeţi să nu vi se taie mâna, că aşa era pe timpuri dacă eraţi prinşi cu minciuna.

Scara, rezervată celor trecuţi în „Cartea de aur", te umplea de uimire prin ornamentele fastuoase ca nişte blănuri scumpe delimitând frescele. La etaj au pătruns pe dreapta într-o încăpere mare, numită

Sala celor patru intrări, cu pereţii acoperiţi cu tablouri uriaşe, unul pe peretele din dreapta, unul pe peretele din stânga. Intrai mai departe în sala Anticolegiului, de câteva ori mai mare decât Sala celor patru

Uşi, tot la dreapta, ajungeai în Sala Colegiului, şi mai mare decât Sala

Anticolegiului şi din sală în sala, ţinând mereu dreapta şi drumul înainte, ajungeai în cea mai mare încăpere din Palatul Ducal Sala Ma – relui Consiliu, care-ţi tăia pur şi simplu respiraţia, cu portretele dogilor înşiraţi unul după altul şi cu cel mai mare tablou din Palat, „Paradisul".

lui Tintoretto, înfăţişând mai degrabă Purgatoriul decât Paradisul

(Miriana). Pretutindeni risipă de tablouri, fresce, statui alegorice, busturi ale unor persoane istorice, plafoane ornate cu stucuri, coloane, arcade şi antablamente.

Juanita (pentru radioul lui Petras): „De culcat ne-au culcat la parter, în încăperile din jurul curţii interioare, s-a eliminat garderoba, cafeneaua etc., ne ziceau că să nu stricăm ceva la etaje, dar nopţile ne ţineam de nebunii. Paznicilor li s-a băgat prin buzunare ca să închidă ochii şi prin urmare aveam acces peste tot, de la închisoarea de sub

Palat, de la subsol, la apartamentul dogelui – până s-a mutat Ce-o".

De bine ce s-au adăpostit în Palatul Ducal a venit şi balul, care sărbătorea mutarea.

Spiriduş tocmai era în vizită la Amoraş, care-şi prezenta garde – roba, şi văzuse o rochie aruncată pe pat, culoarea albastru ultramarin, o fură cu ochii de câteva ori şi de la o vreme, fetele zicând în gura mare ce le place, zise:

— Ce-mi place rochia asta!

— O vrei? i-o oferi prompt Amoraş.

— Mi-o dai?

— Dacă-ţi place…

— Îmi place foarte mult, o luă şi-o mai întoarse pe toate feţele Spiriduş.

— Ia-o!

— Cum s-o iau?

— Simplu. Cum se ia.

Pe îndemnul ăsta îşi făcu apariţia Mieszko, crainicul veştilor bune şi celor rele, să anunţe că deseară e bal, intrarea e liberă şi cine doreşte să ia parte nu că e binevenit – e obligat să vină.

— De ce veşti rele? Ce veşti rele am anunţat?

— Zi şi la ce oră, l-a îndemnat Amoraş.

— La opt.

— Ce ziceţi? Mergem şi noi? se întoarse Amoraş cu spatele la Mieszko şi le făcu cu ochiul Ceciliei, Arantei, Amaliei, Juanei şi lui

Jeanne.

— De ce să fim obligate? făcu o mutră Amalia.

— Nu ştiu, să mă mai gândesc, zise Juanita.

— Eu am treabă la dentist, zise Cecilia.

— Ia-l şi pe năsos (adică pe Petras), nu luă în seamă Mieszko fiţele Ceciliei.

Mieszko plecă şi fetele explodară de satisfacţie.

— O s-o facem lată!

— O s-o luăm şi pe asta mică.

— Hai şi tu la bal!

— Să merg la bal?

— Am zis oare să mergi pe Lună? Să nu spui că n-ai mai fost la baluri!

Am dansat la Olympia cu Petras.

— Vai de mine, se prefăcu surprinsă Amoraş. L-ai pierdut pe Petras.

Trist.

— Am fost la petrecere în pijamale, zise Spiriduş.

Amoraş clipi din gene:

— O să vii cu mine şi cu toate fetele astea.

— Să nu răcească la bal, zise Amalia.

— Da, să n-o tragă curentul, zise Juanita.

— Să nu bată la uşa lui Popo, zise Aranta.

— Da, să nu i se umfle amigdalele, le ţinu isonul Cecilia.

— Hihihi, râse de-a binelea Amoraş. Nu mai spuneţi nimic c-o să le ia în serios. Ascultă la mine, nu le lua în serios, fetele glumesc!

Spiriduş luă apărarea fetelor:

— Ştiu că glumesc.

— Vezi că nu e proastă şi pricepe de glume? zise Cecilia.

— Pot să vin şi cu Dorin? zise Spiriduş.

— E chiar obligatoriu, cum a zis şi Mieszko, ai văzut. Să te apere de vreun cuţit, zise Aranta.

— De-ăla încovoiat, zise Amalia.

— Poţi să-l iei şi pe Florin, zise Cecilia.

— Din partea mea ia-o şi pe procuroare să danseze cu dl Nida, zise Juanita.

— Dacă balul începe la opt să vii la mine pe la cinci-şase să te machiez, zise Amoraş.

— Nu m-am machiat niciodată, zise Spiriduş.

Amoraş îşi duse degetul la buze uitându-se la fiecare dintre fete, adică „să nu începeţi din nou cu luatul peste picior".

— N-o să te mai recunoşti şi n-o să te mai recunoască nimeni. O să fii ca la carnaval.

Spiriduş bătu din palme fericită.

— Vin, o să fiu incognito (învăţase acest cuvânt aseară de la femeia-robot şi se întrebă dacă l-a folosit bine sau nu şi văzând că

Amoraş nu reacţionează se gândi că l-a folosit corect, ceea ce-i dădu un sentiment de satisfacţie, pe lângă vestea că o să meargă la bal)

— O să te prezentăm: Madame de Pompadour, rosti Jahanne cu emfază numele amantei lui Ludovic al XV-lea.

— Madame de Pompadour n-ar fi rău, îi facem un coc, 277 zise Cecilia.

— Angelina Jolie! propuse Amalia.

— Kim Kardashian! veni cu altă idee Juanita.

— Dakota Johnson! zise Aranta.

Fetele salutară cu „bravo" ideea.

— O Dakota Johnson îmbrăcată într-o roche decoltată tip ne gligé, un furou alunecos, zise Cecilia.

— Aia joacă în rol de curvă, zise Amoraş. Dakota Johnson, nu!

— Vă dau eu un nume ca lumea! zise Cecilia.

— Ia să vedem, zise Juanita.

— Ariana Grande!

Se auziră ţipete de victorie.

— Gata, s-a votat. O să fii Ariana Grande! decretă Amoraş. O să ai păr lung, ăsta-l ai, cu vârfuri mai blonde, făcut cu bucle mari ca prinţesele.

— Îi facem şi şuviţe şi meşe ca să pară părul mai bogat, zise Jeanne.

277 „Doamna de Pompadour nu purta coc" (Compagnon).

— Îmbrăcămintea o să fie de scenă, strălucitoare, un body cu paie te ia care se poate adăuga la spate o jumătate de rochiţă ca un evantai deschis, zise Cecilia.

— Sau ca o coadă de păun, zise Juanita.

Spiriduş era în al nouălea cer.

Cu hainele nu era o problemă, le rezolva pe toate Ce-o, numai să se exprime dorinţele…

— Eu o să mă îmbrac ca prinţesa Sissi, zise Cecilia.

— Eu mai contemporan, dragă, zise Amalia.

— Eu la fel, mă îmbrac cu două fuste, una scurtă şi una mai lungă până la genunchi de tul transparent şi bluză fără mâneci, zise Jeanne.

— Eu o să vin cu o rochie de ziare şi hârtie creponată, zise Juanita.

— Eu mă îmbrac funky, zise Aranta.

— Nu m-am gândit, zise Amoraş. Pentru puştoaica asta, îşi aminti ea, trebuie să-i facem şi un tatuaj.

— N-are?

— N-are.

— Neapărat!

La cinci, aranjată un pic la păr de Amalia, Spiriduş se înfiinţă la Amoraş.

— Eşti altă persoană! exclamă Amoraş când îi apăru în prag. Aşa o să fii la 20 de ani.

— Îţi place?

— Foarte mult. Şi body-ul, gata eşti domnişoară de luat la ochi!

— Zici că da?

— Sută la sută! Haide s-o machiem acum pe fata frumoasă şi prea cuminte.

— Ţi-am adus înapoi rochia.

— Să n-aud. Mergi cu body-ul la bal şi rochia o s-o pui pe tine cu alt prilej. Hai, pe scaun şi nu vreau s-aud nimic, că trebuie să mă pregătesc şi eu.

— Nu m-am mai machiat niciodată, 278 se înroşi Spiriduş

— Acum va fi prima oară, zise Amoraş, care o luă de mână pe Spiriduş şi o aşează pe scaun în faţa oglinzii. Am să-ţi fac un machiaj de seară.

Mai întâi îi şterse faţa de vibraţiile joase care consumă energii cu lapte demachiant şi apă micelară şi-i povesti pe măsură ce lucra ce-o să facă:

278 „Trucco e pittura/Fanno sempre bella figura" (Sgarbi).

Maraton 359

— Stai pe scaun în faţa oglinzii şi simte-te bine. Relaxare totală.

Eşti pe un nor şi priveşti Pământul de la înălţime, Prima dată o să conturez ochiul cu un creion negru. O să folosesc pensule, sunt şapte pensule principale dar n-o să ţi le descriu acum, altă dată. O să aplic pe pleoapă un fard luminos şi cald, eu folosesc pentru mine un fard auriu cu nuanţe spre bronz, ca să scot în evidenţă nuanţa pielii şi a irisului.

Pentru tine o să folosesc un fard roz.279 Ca să accentuez privirea revin peste contur cu un creionul negru. O să conturez acum tot cu negru linia genelor de sus şi o să fac o codiţă uşor ascendentă pentru a deschide şi a alungi privirea. Întunec colţul extern şi conturez linia genelor inferioare şi mucoasa ochilor cu acelaşi creion negru. Dacă nu-mi place pot să corectez… Ai văzut? Câte două-trei minute pentru fiecare ochi, în cinci minute te-am schimbat.

Spiriduş nu se considera frumoasă, dar cu machiajul era altceva.

Amoraş o bătu pe spate ca să se ridice. Nu se putea despărţi însă de oglindă. Era altă persoană şi trebuia să se umple de această imagine nouă. Se apropie de oglindă, se distanţă de ea, se privi dintr-o parte.

— Cum îţi place?

— Trebuie să mă obişnuiesc.

— Şi nu mai sta cocoşată! Să-ţi fac o cafea. Un espresso? Un cappuccino?

— Nu beau cafea.

— Da, am uitat că nu bei cafea. Atunci un limoncello.

— Ce-i aia limoncello?

— Ştiu că nu ştii. O să-ţi arăt.

Amoraş se duse la minibarul din odaie, scoase o sticlă şi turnă din ea într-un păhărel din sticlă de Murano. un lichid galben-lămâie ca

apa lui Canal Grande în lumina soarelui.

— Umezeşte-ţi buzele! ordonă Amoraş. Hai, fără fasoane!

Amoraş îi întinse paharul şi Spiriduş, rezervată, îşi muie buzele, lingându-le apoi cu limba.

— Nu se face aşa, zise Amoraş, care-i luă paharul şi-l dădu pe gât cum făcuse Johnny cu uzo la „Melcul îndărătnic".

— E dulce, zise Spiriduş.

— E dulce, dar te duce, zise Amoraş.

— Tu cum te îmbraci deseară?

— Eşti curioasă să mă vezi?

279 „Bronzul întunecă, rozul deschide" (Zelda Smith).

360 Dan Grădinaru

— Sigur.

— Stai aşa.

Amoraş se duse în baie şi reveni peste cinci minute.

Amoraş intră cu un „parampampam" de musical. Purta un body şi ciorapi Sarah Borghi autoreggente (colanţi fără chilot prinşi cu portjartiere) iar când mergea ziceai că e la parada modei de la Rio a lui Gucci, punea picioarele ca pe un fir de aţă întins pe jos pe direcţia pe unde avea treabă. Buzele erau rujate cu roşu carmin şi genele trase cu bony lash de zece centimetri. Pielea neagră lucea de la hormoni ca stelele văzute de pe vârful munţilor într-o noapte de vară.

— Te invit la petrecere, îşi îngroşă ea vocea ca cum ar fi vorbit Popo („Ăsta e Popo", zise ea comicărindu-se).

— Aia de deseară? îşi reluă vocea Amoraş. Ochii lui Popo ieşiră din orbite („Ăsta e Popo", zise ea). Amoraş îşi făcu două cercuri din degetele mari şi arătătoare pe care le puse în dreptul propriilor ochi şi pe ele le îndepărtă şi le apropie, cum făcuse Spiriduş la oglindă.

Spiriduş bătu din palme, aşa de mult îi plăcea.

— Aşa o să vii la bal?

— Nu ştiu. Nu cred. O să fie o surpriză chiar şi pentru mine.

Seara Spiriduş s-a dus la primul bal. La Olympia nu fusese mai nimic, sau fusese, dar nu pentru ea, îi bătea inimioara pentru că nu mai participase niciodată la o petrecere adevărată, bal sau discotecă, fie ea ce urma să fie, nici machiată, şi protestă la pantof la un moment dat c-o

strânge prea tare: „N-ai putea să fii şi tu mai politicos? Vezi că am emoţii”.

Toată lumea a mers să danseze la Palatul Dogilor, luminat a giorno de candelabrele imense suspendate de grinzile vechi de secole ale tavanelor, cum nu mai fusese nici pe timpul lumânărilor de la care luase foc.

Fetele erau nişte splendori.

Spiriduş – cum o aranjaseră fetele. Fetele cum promiseseră. Amo – raş într-o rochie neagră de satin, încinsă la mijloc cu o curea roşie şi la ureche petrecut un trandafir, la gât perle, în urechi perle, nimic pe mâini.

Băieţii – ca băieţii, imitând vreun erou al timpului nostru.280

Salvador în chip de tenismanul Rafa Nadal, cu bandana în jurul

280 Lermontov: „Un erou al timpului nostru”.

frunţii, făcându-şi sumedenie de cruci cum îşi face Nadal, cerşind de la Dumnezeu să-şi răpună adversarul sau să-i dea lui noroc.

— Acelaşi lucru, zise Johnny. Că Dumnezeu, dac-o exista, o fi vreun prost.

Johnny, bineînţeles, într-un slip cu steluţe, măcar nu era-n puţa goală, purta vestă antiglonţ cu nasturi Michel Richart, o şapcă Nascar în cap şi la brâu sabia absolută Honjo Masamune, prilej de ironii pentru o categorie de participanţi.281

Billy o făcea pe Donald Trump, îi reuşise destul de bine părul.

E-prea se îmbrăcase ca Putin în costum judoka centura neagră. Armo era Fidel Castro cu o havană între dinţi la care trebui să renunţe fiindcă-i afuma pe dogi… Aram împrumutase de la Geronimo un costum de piele-roşie adaptat dimensiunilor lui, mă rog, fel de fel de idei.

Dorin plecă la dans îmbrăcat ca un rocker şi tatăl lui, dl Nida, îi compuse o poezioară:

Are pantaloni de piele pe picior şi ponosit drăguţ/scumpuţ

Un pardesiu mai sus de genunchi, mai jos de prurit drăguţ/scumpuţ

Şi ca Murinho282 cu guler ridicat drăguţ, scumpuţ

Pantofi roşii, lănţuge, nimic pe cap drăguţ/scumpuţ
N-are vocea sexi a actorului Statham, adevărat, drăguţ, scumpuţ
Dar seamănă cu ăsta leit, drăguţ, scumpuţ
Cu mutra lui de bandit.

Drăguţ, scumpuţ, repetă refrenul Florin, care se îmbrăcase ca copilul din „e Kid", filmul lui Chaplin.

Spiriduş s-a dus cu fetele. Îi tremurau picioarele când a urcat
Scara de Aur şi când să ajungă sus, la primul nivel, după cele 130 de
281 „Cine n-a luptat cu spada pentru o femeie să nu vorbească" (Alexandru
Petria).

282 „Faimos antrenor de fotbal din acele timpuri. La fel de cunoscut actorul Statham, idolul femeilor cam de 40" (Dorin).

362 Dan Grădinaru trepte suite de la parter, nu mai avea aer în plămânii şi a trebuit să stea pe o treaptă cât ai număra până la zece, încurajată de fete: Hai, încă puţin, băbuţo.

Rumoarea şi lumina o învăluiră cum învăluie bronzul aurul muiat în mercur şi ochii celor de faţă au orbit-o cum orbeşte soarele privit vara drept în faţă. Noroc că erau şi fetele cu ea, altfel ar fi leşinat.

— Hai să vedem care-o să fie primul, zise Amoraş. Hihihi.

— Primul o să fiu eu, zise Juanita, care o trase pe Amoraş în mijlo – cul sălii.

Amalia era bucuroasă că-şi făcuse testul concepţional şi testul ieşise negativ. O luă de mână pe Jeanne.

Aranta le urmărea cum se învârt şi-i suflă lui Spiriduş:

— Ar putea să mai slăbească şi ea.283

— Cine? făcu Spiriduş.

— Ei, cine?!

Spiriduş privea perechile cum se mişcă şi se gândea cu inima strâns dacă o s-o ia cineva la dans.

Cecilia îl împinse pe Petras s-o danseze pe Spiriduş şi Petras o luă la dans ca la Olympia.

— Ce mai faci, Petras?

— După bal dau drumul la staţia radio.

— Asta chiar e o veste, îl felicită Spiriduş.

— O să am mult de lucru.

— O să ai mult de lucru.

— Nu chiar aşa de mult, ştii, când faci cu plăcere ceva lucrurile se aranjează repede şi bine.

— O să te ajute toţi.

— Sper şi eu. Fără corespondenţi care-ţi furnizează material e greu.

— Ce-aş putea să fac pentru radio?

— Eu ştiu? Să găseşti subiecte de interes pentru maratonişti.

— O să mă străduiesc.

— Aşa să faci.

Aranta sosi cu un pahar de suc de portocale după încheierea dansului şi o invită pe Spiriduş să bea. Spiriduş îl bău cam un sfert şi nu-i trebui mai mult însă peste un timp îşi simţi picioarele mai grele.

283 „Grăsimea femeilor sunt dorinţele reprimate şi care s-au depozitat.

Nu mâncarea e de vină, ci frica şi blocajul" (Popo).

Maraton 363

O păcăliseră. Îi puseseră lichior în pahar. Spiriduş se înecă şi tuşi, într-un cuvânt se cam făcu de râs, noroc că nu băuse decât o înghiţi – tură.

Spiriduş mai dansă cu Dorin, pe urmă cu Sean (avea un costum alb impecabil, era cel mai frumos şi mai bine îmbrăcat dintre toţi bă – ieşii) şi cu Florin, dansă şi cu fetele, şi cu Z.

— Eşti sau nu eşti tu? se prefăcu Z că n-o recunoaşte.

— Sunt eu, zise Spiriduş.

— Mi s-a părut mie dar am vrut să fiu sigur, zise Z.

Spiriduş chicoti.

— Să fii sigur cu cine faci pariu pe un buchet de trandafiri.

Z râse din fundul gâtului, un fel de ha-ha ca cum dădea afară aerul.

— Pierde omul în viaţă multe.

— N-am uitat, după cum vezi, zise Spiriduş.

— N-ai uitat şi n-ai iertat.

— De uitat n-am uitat, de iertat ce era de iertat?

— Greşelile „cu voie şi fără de voie".

— Nu ţin ranchiună. S-au şters de mult.

— Mă bucur şi…

Z a fost întrerupt de Johnny, care-şi schimbase hainele cu care venise pe costumaţia lui Batman.

— Nu face un dans şi cu eu? întrebă el, bătându-l pe umăr pe Z şi alungându-l (Z dădu mâinile în lături a neputinţă şi o părăsi pe Spiriduş).

— Sunt obosită şi… mă strânge rău de tot un pantof, zise Spiriduş.

— Nu vrei? Mă refuzi?

— Nu e vorba de refuz. Şi cred că mi-am luxat un picior, minţi în grabă Spiriduş, nemulţumită că Z o părăsea. „De ce a făcut asta?"

— Ei, n-o să forţez, îi căută mâna şi i-o prinse ca o cătuşă Johnny.

A doua mişcare a fost s-o tragă pe Spiriduş mai spre mijlocul dansatorilor de parcă ar fi dorit să atragă atenţia tuturor asupra lor.

Spiriduş n-a avut încotro şi s-a dus trasă de Johnny.

Johnny a fost cuminte la primii paşi dar pe urmă a lipit-o pe Spiriduş de el, a întrebat-o: „Ştii pe unde se fac copiii?" şi-a atins şi puţa de coapsa ei, a strâns-o de o fesă şi a încheiat dansul şi cu o încercare de pupat, la care Spiriduş a ţipat de parcă Johnny ar fi violat-o şi a şi „leşinat" un pic.

— Să vină infirmierul să o salveze, a râs Johnny sardonic, lăsând-o din braţe în seama lui Dorin, ale lui Sean şi ale fetelor.

— N-a violat-o nimeni. Încă, mormăi în barbă Johnny

Fetele, în frunte cu Cecilia şi cu Amoraş, se repeziră cu priviri ucigaşe la Johnny:

— Eşti un… nu se mai abţinu Cecilia.

— Un ce? nu dori să ştie Johnny căci se îndepărtă nepăsător la reacţia „salvatorilor".

— Ce rău poate face Batman? se miră el ajungând la Billy.

Când Spiriduş s-a dus la culcare avea picioarele umflate de la pantofi şi plângea. A plâns până la miezul nopţii când s-a auzit clopotul din San Marco solicitând tăcere şi somn, fie cu vise plăcute, fie cu coşmaruri, care cum.

Petras veni la uşa camerei unde stătea Spiriduş şi-i aduse prima înregistrare cu emisiunea nr. 1.

— Mulţumesc, Petras, eşti foarte drăguţ, primi Spiriduş CD-ul cu ochii roşii.

— Cecilia îţi urează şi ea noapte bună.

— Mulţumesc, Petras, mulţumeşte-i lui Cici.

— Ce om drăguţ, zise şi buni după ce Spiriduş închise uşa. Şi nu te mai consuma, că din câte zici nu s-a întâmplat nimic.

— Faci din ţânţar armăsar, zise şi bunu din pat de lângă buni. Şi nici nu ne laşi să ne odihnim oasele bătrâne.

— Hai, pune înregistrarea, zise Dorin.

— Da, chiar zise şi dl Nida, căutând o poziţie mai bună lângă femeia-robot, care era trează (dormea conform programării patru ore pe noapte).

Florin adormise, gândindu-se că n-a fost foarte rău dansul cu Seneca. Se descurca bine!

Petras vorbea clar, fără bâlbâielile obişnuite:

„Albinele lucrătoare sunt devotate reginei. Cine a fost regina balului în această seară? Răspunsul e simplu. A fost Spiriduş, care ne-a uimit pe toţi prin înfăţişarea care o făcea de nerecunoscut. Din câte am aflat i s-a dat o mână de ajutor pentru metamorfoză de către mai multe persoane însă neavând permisiunea acestora nu pot să le dau numele albinuţelor. Felicitări albinuţelor, ştiţi voi care sunteţi, şi feli – citări, regina balului! A fost un bal reuşit dincolo de mici scăpări şi derapaje. O noapte bună tuturor. Ne vedem mâine seară la ora care va fi de-acum încolo cea obişnuită, adică 10".

Maraton 365

„Sufăr", se gândi Spiriduş cu milă la ea însăşi şi adormi până la cinci când o trezi un ţipăt asurzitor, însă ţipătul era rodul unei amăgiri a propriei minţi. Deschise ochii şi se strădui să prindă repetarea stri – dentă a ţipătului. Nu se mai auzi nimic. Deci totul nu era decât o iluzie

ori expresia fiziologică a unei trăiri (frică?) 284 care se scufundase în ea ca un colac de plastic umflat cu aer, forţat să stea sub apă, şi căruia la un moment dat i se dă drumul şi colacul ţâşneşte la suprafaţa apei.

După bal, aşa cum promisese, Amoraş bătu la camera lui Spi – riduş. Văzând-o Amoraş se înfurie:

— Doar nu te-ai consumat pentru n tâmpit!

— Mi-a trecut, surâse cam tristă Spiriduş.

— Să nu aud sclifoseli! o avertiză Amoraş.

— Bine-i faci, o susţinu buni pe Amoraş. I-ar trebui o curea285.

Împreună cu Dorin, Florin şi Rici ieşiră toţi cinci în piaţa San Marco. Între Campanila, „il padrone di casa", turnul de o sută de metri, şi biserica San Marco, fostă capelă personală a dogelui, se căpase gura de metrou, metroul fiind un alt mijloc de a ajunge la Gara Santa Lucia. Era realizarea ca primar a lui Cacciari. Dorea să-i familiarizeze pe veneţieni cu împărăţia lui Hades, vizitată de Orfeu în încercarea (nereuşită) de a-şi recupera de-acolo soţia, pe Euridice? Pentru Orfeu zeul Dionysos trimisese cârdul menadelor ca să-l sfâşie. Oricum o luai, nu era de bine şi atunci să te mai mire că metroul nu prea avea căutare? Nici nu vedeai nimic, cel mult peştii din Canal Grande prin tavanul de sticlă al metroului şi dincolo de el prin fundul de sticlă al Canalului timpul călătoriei dintre Piaţa San Marco şi gara Santa Lucia poate că era mai scurt cu câteva minute; chiar nu merita un drum decât, desigur, din curiozitate.

284 „It was at Venice (…) It was a night of unusual gloom. e great clock of the Piazza had sounded the fifth hour of the Italian evening.

e square of the Campanile lay silent and deserted, and the lights in the old Ducal Palace were dying fast away. I was returning home from the Piazetta, by way of the Grand Canal. But as my gondola arrived opposite the mouth of the canal San Marco, a female voice from its recesses broke suddenly upon the night, în one wild, hysterical, and long continued shriek" (E.A. Poe: „e Assignation").

285 „Rudimentar acest tip de educaţie, cu cureaua şi ameninţările" (Zelda

Smith), „Un model depăşit şi nociv" (Linda H), „Buni a glumit, doar nu credeţi că dac-ar fi avut o curea i-ar fi tras câteva nepoatei!" (Varoufakis).

366 Dan Grădinaru

Aşteptând metroul Spiriduş se apropie de canalul unde erau fixa te şinele de cale ferată pe traverse din lemn (minusul) şi dincolo de ele linia vopsită în culoare roşie de 750 volţi (plusul), mai înaltă decât şinele, aproape de peretele dinspre Canal Grande. Sub ea era un şanţ care colecta apa indiferent de provenienţă. Traseul făcea un arc de cerc până ajungea la Canal şi o ţinea pe circumferinţa unui cerc până la la Foscari însă în vagon aveai imprsia că drumul e drept.

În sfârşit trenul cu două vagoane sosi. La staţia San Marco nu aşteptau decât două duzini de călători şi ei cinci.

Metroul avea acelaşi traseu în zigzag (pe care nu-l simţeai ca la vaporetto) şi nu-i atrăgea pe sperioşi şi pe claustrofobi. Era încastrat într-un tunel de sticlă şi trenul însuşi, cum spun, avea acoperiş de sticlă încât te puteai uita la fundul canalului. Pe dinăuntru metroul deşi fusese terminat pentru maraton de puţin timp arăta îngrozitor.

Peste tot erau grafitti, pe duşumea, pe tavan, pe uşi, până şi pe garniturile de cauciuc, strădanii epigonice, nume de patru litere, maxim cinci: SWAN, ERPS, MSER, MSERO, cu o ca o elipsă, cum avea actorul

Roger Moore (detectivul Simon Templar) în serialul Sfântul

(1962 – 1969) în genericul serialului celebru cândva, şi un punct în centrul elipsei şi încă o elipsă deasupra lui MSERO cu punct în centru, dedesubtul lui MSERO fiind trasat un Z cu liniile orizontale foarte apropiate una de alta şi cea în curmeziş abia schiţată, CALMO etc., formate din mai multe consoane decât vocale scrise stângaci de inşi care n-aveau treabă cu arta, doar cu mâzgăleala. SMER era scris pe scaune, SERM de asemenea, proprietarul era una şi aceeaşi persoană fiindcă R arăta la fel, începea cu un băţ şi bucla n-o începea din capătul de sus al băţului ci un pic mai jos, iar M-ul avea al doilea băţ vertical mai lung decât primul. Ţiganca ştirbă desenase un ROMS (o pârâse

Mieszko)

Dacă Veneţia era în ansamblu lipsită de reclame, metroul în

schimb compensa din plin penuria din oraş şi afirmaţia că toate reclamele Veneţiei se află la metrou nu era deloc gratuită. Pe străzi se reţineau injurii scrise de mână în venetă sau italiană ca: „Berlusconi286

mafioso", „boicotta le banche" etc. Şi afişe ca „FERMA IL/ NUCLEARE/

VOTA/ ŞI/ GREENPEACE etc.

286 „Om politic rău văzut de pleava de stânga" (Sgarbi), „De ce ne faci pleavă?" (Varoufakis).

Maraton 367

În timpul călătoriei, dacă nu te uitai la mobil (mort din cauza lipsei de semnal), puteai citi reclamele. Reclamele se întindeau acolo unde pereţii laterali se întâlnesc cu tavanul: cineva cumpăra aur, o adresă de fitneess te ispitea să te duci la o anume locaţie, teatrul Gol – doni îşi anunţa piesele stagiunii, o reclamă era la băutura răcoritoare

Sprite, sticla de plastic de o jumătate de litru, cu dop verde, era încon – jurată pe laterale, ca o aură, de apa rece ţâşnind parcă din groenlanda

Groenlandei, designerul tăiase patru felii subţiri de lămâie. Scria

„Cum se închid uşile/Cum se încinge atmosfera/Sprite cu gust de castravete", mai jos ieşind în evidenţă cuvântul „scandalos": „scandalos de răcoritor". Scrisul era etajat. „Cum se închid uşile" (uşile de la metrou), cu capitale, cele două rânduri următoare erau două trepte cu litere mai mici, „scandalos" avea literele la fel de mari ca la „Cum se închid uşile". În „Cum se încinge atmosfera" era vorba despre sala de aşteptare a metroului. Acolo, în sala de aşteptare, se găsea un ma – gazin cu acest Sprite?

Pe uşa conductorului cineva scrisese:

Nu să trăieşti e esenţial.

Esenţial e să simţi că trăieşti.

Ignoră toate veştile proaste

Şi întâmplările neplăcute să le depăşeşti

După un rând liber urmau încă două rânduri:

Toţi aveţi dreptul să mă criticaţi.

Eu am dreptul să nu-mi pese.

Alt rând liber, apoi:

Să mulţumeşti pe toată lumea nu e posibil.

Să enervezi pe toate lumea e floare la ureche.

Viaţa ne fute pe toţi.

Amoraş stătea cu fundul pe scaun şi-şi ridica câte un picior pe tăblia scaunului ca să-şi încheie şireturile la adidaşii cu şireturi şi arici.

Îşi scoase un ruj din buzunar. După ce-şi făcu buzele îl băgă la loc în buzunar.

Pe scaunul gol de vizavi scria „Nu te mai preocupa, totul va fi bine".

şi patru kilometri mai încolo călătoria se termina la scaunul „Nu te mai preocupa, azi eşti frumoasă".

— Am mers cu voi acum, dar nu mă mai urc în metrou să mă pici cu ceară, mărturisi Amoraş neplăcerea de a merge cu metroul.

Prin tavanul metroului şi pe fundul Canalului Grande, prin doi pereţi de sticlă – ce să vezi ca să mori de încântare? Bine, mai era câte-o cutie de conserve, câte-o sticlă plină de alcool, câte-o coadă de peşte însă în afară de realizarea tehnică ce să te atragă?…

Coborâră la gară şi urcară scările în gara Santa Lucia pentru că, aşa cum spunea Amoraş, când au ajuns cu trenul pe Spiriduş îi întâmpinaseră ai ei şi emoţia o împiedicase să fie atentă la detalii etc. Într-adevăr, oprindu-se acum unde se cumpărau cafele şi croasante (adică alimentele-cheie ale oraşului), era o primă luare de contact autentică.

Coborând treptele gării, dincolo de Canal, se ridica biserica cu cupolă verde San Simone Piccolo, singurul loc cu catacombe, pe pavimentul din blocuri rectangulare de trahit, unele bătute cu ciocane sagrinate contra alunecuşului, în locul asfaltului nesuferit vara, şi apropiindu-te de mai, printre turişti, porumbei şi pescăruşi, vedeai Canalul de la un metru, apa lui nu părea deloc îmbietoare. La Gară semăna cu cea din prima zi, fără ca să ştii dacă şi când frumuseţea urma să i se vadă. Rici dădu din coadă când trecu prin faţa lor o barcă cu motor cu stăpânul la pupa şi cu un câine negru la proră, învăţat de mic să stea acolo, neînfricat.

— Canal Grande are apa lină, zise Amoraş.

— Apa lină e-nşelătoare, cită spontan Spiriduş o vorbă din bă – trânti.

Deodată ochii li se lipiră de o valiză plutind şi auziră şi sirenele de la bărcile cu motor ale poliţiei şi de la cele roşii ale pompierilor apropiindu-se. Să ne îndepărtăm, îşi sfătui Amoraş prietenii, îndemnându-i să mărească pasul şi să intre în chieza dei Scalzi, pe partea stângă, a gării, unde le arătă, după ce-şi muie degetele în apa sfinţită dintr-o acquasantieră de la intrarea în biserică, mormântul ultimului doge al Veneţiei, Lodovico Manin, detronat de Napoleon, şi pictura lui Tiepolo. Amoraş îşi reţinu însoţitorii în biserica întunecată de lângă gară până răbufni o detunătură urmată de aplauze puternice, semn că geniştii aruncaseră în aer valiza plină de haine, cel mai proba – bil azvârlită de la fereastra vreunui hotel de pe Canal Grande de o soţie sau o amantă furioasă, altfel cum să explici ce caută o valiză în mijlocul apei? Ieşind din chieză lăsai pe mâna dreaptă Podul Desculţilor, bun de făcut poze, şi intrai, prin nişte porţi ca la aeroport, păzite

Maraton 369

de militari, pe Corso (strada Nova), un turist între mii şi mii de turişti care se duceau sau veneau pe strada îngustă flancată de intrări pe ulicioare şi vitrine de magazine şi hoteluri, cele mai multe. Canalul nu se mai vedea şi Spiriduş începu să-şi lipească nasul de vitrinele ce se ţineau lanţ. cu, în principal. măşti pentru carnavalul din februarie şi obiecte realizate din sticlă de Murano. Pe dreapta străzii principale era restaurantul Povoledo şi vizavi o îngheţătărie, unde se mânca în faţa vitrinei frigorifice îngheţată artizanală.

— Aici se mănâncă cea mai bună îngheţată din Veneţia, reco – mandă Amoraş un magazin mic, unde o femeie între două vârste vindea la cornete şi cupe.

Cu Roberto, un tânăr brunet, neras, slab şi înalt, Amoraş se pupă ca doi vechi prieteni pentru că făcuseră şcoala împreună („Unde-ai dispărut?", „Da ce bine arăţi!" ş.c.l.)

Roberto, pus de patron, avea îndeletnicirea de a invita turiştii în restaurant, Intra în vorbă cu ei, îi agăţa la propriu şi la figurat, le dădea

informaţii despre ce meniuri sunt şi ce preţuri, îi poftea înăuntru, îi conducea până la mesele din restaurant şi din afara restaurantului, de pe terasa lipită de Canal Grande, de unde se vedeau seara, ridicând ochii din farfurie, stelele şi planetele.

— Iar dacă bei mai mult vezi şi cămile zburând, îşi arătă dinţii şi creţurile feţei Roberto.

Pentru Rici se repezi până în bucătărie de unde aduse o bucată de carne friptă.

— Cine a mai văzut un câine bronzat? Nimeni. Dar asta nu contează! Şi căţeii merg la plajă! Să vă duceţi la Lido!

Roberto se lăuda cu Caterina, fiica lui de opt ani în 5 decembrie…

Pe stânga proprietarul unui negoţ cu obiecte din sticlă de Murano, cu două căţele micuţe, care se recomandară Veneţia şi Toscana şi Rici se prezentă şi el, galant, bucuros de cunoştinţă. Mai încolo pe partea dreaptă, biserica Sfinţilor Geremia şi Lucia287 păstra rămăşiţele

287 „Se numeşte aşa fiindcă biserica Santa Lucia a fost demolată (1861 – 1863) şi pe locul ei a fost construită gara Santa Lucia. Oasele sfintei, furate de veneţieni când au jefuit Constantinopolul în 1204, au fost strămutate în biserica sfântului Ieremia din campo San Geremia. Acum câţiva ani am avut parte de un nenorocit de incendiu, în 1998, fără daune mari, nu cum s-au petrecut lucrurile cu biata La Fenice în 1996" (Cacciari).

370 Dan Grădinaru sfintei martire, moarte la Siracuza, patroana ochilor, cum îi zicea şi numele latin „Lucia". Pe partea bisericii dinspre Canal Grande scria:

„Lucia/Vergine di Siracusa/Martire di Cristo/In questo tempio/riposa".

Dedesubt semna admiratoarea Hypatia din Alexandria.288

Înaintea lor era un grup de costumaţi ca la carnavalul din februarie cu îmbrăcămintea caracteristică secolului 18 din vremea dramaturgului Goldoni. Un nervos trăgea la telefon o înjurătură.289

Turiştii cărau bagaje producând zgomot mult.

— Dacă o să ne zgâim cu nasul în geam la toate curiozităţile,

care vedeţi că sunt una lângă alta. cam în trei-patru ore ajungem la San

Marco, la firmele mari, la Versace, Prada, Miu Miu, Frateelli Rossetti.

Bulgari, Louis Vuitton, Jimmy Choo, Alvieri Martino, Ermenegildo

Zegna, Hermes, Chanel, Dior, Morelatto şi încă o sută şi pierdem şi masa de prânz.

Dar ce să faci? Lui Spiriduş îi plăceau toate magazinele, de care doar auzise până atunci, cu măşti: de carton presat, ceramică, das, 290

mucava (cele mai scumpe). Era disperată că nu poate intra în toate, şi pe stânga şi pe dreapta. Într-o vitrină îi atrase atenţia o mască neagră, ovală, cu două găuri în loc de ochi.

288 „Sună ca dracu'! Cum să fie Hypatia din Alexandria, las că a trăit după Lucia din Siracuza, admiratoare unei creştine fanatice, când ea era o adeptă a cultului celor 12 zei, aşadar o păgână pentru creştini şi cea mai faimoasă matematiciană a antichităţii, omorâtă de creştini în

415, probabil că atunci când aceştia au ars şi Biblioteca din Alexandria?"

(Sgarbi), „Vă rog să evităm formulele de genul „creştin/ă fanatic/

a" (Miriana)". Şi ce să spun ca să nu vă afecteze la urechi şi să fie o minciună?" (Sgarbi), „Timpurile erau de această natură. Religia celor

12 zei era înlocuită de religia creştină şi puteau fi excese. Când a venit comunismul nu s-a întâmplat la fel? Dar nu orice creştin era în epocă un fanatic, măcar asta puteţi lua în considerare. Sfinţii părinţi erau toţi nişte fanatici? Sfântul Augustin era un fanatic?" (Miriana) „Să-l întrebăm pe autor" (Onofrio), „Unde e autorul?" (Cacciari), „Autorul a ieşit până afară să fumeze" (Sean).

289 „Porco Dio?" (Cacciari).

290 „Acronim de la Dario Sala, inventatorul unei paste sintetice în

1962" (Cacciari).

Maraton 371

— Dar cum se poartă această mască?

— Are un bumbiric care se ţine în gură. Din cauza asta purtă

–toarea măştii nu poate să vorbească, zise Amoraş.

— Vai, săraca, dar măcar de respirat cum respiră?

Miniaturile din sticlă de Murano erau aşa de drăgălaşe că-i venea să zâmbească la toate: cai, broscuţe, pisicuţe, câini, căprioare, familii de gâşte, porci, pianişti, moş Crăciuni, brăduleţi, cireşe, stru – guri, lalele, dar şi brăţări, mărgele, inele, cercei, păpuşi, farfurii, bomboniere, vaze, oglinzi, pahare mai ieftine şi mai scumpe, candelabre, cai şi deldini de mari dimensiuni şi din loc în loc magazine în care obiectele costă un euro (ale chinezilor).

Mai erau magazine alimentare, tutungerii, puţini meşteşugari la lucru, pe viu, reparând, cosând, pictând, magazine cu ţesături, feţe de masă, perdele, feţe de pernă, peretare, batiste, cupoane.

— Ce e cel mai caracteristic pentru Veneţia? întrebă Dorin ca un turist obişnuit, cum şi era.

— Gondola.291 Măştile. Sticla de Murano292, sintetiză Amoraş în trei elemente, primele care-i veniră pe buze, oraşul.

— Ţi-a plăcut ceva? îl întrebă Spiriduş pe Dorin.

— Mi-a plăcut cum se înnoadă fularele şi manechinul cu şase cămăşi pe el, cu mânecile lungi rulate.

— Şi ţie, Florin?

— Mie mi-au plăcut vapoarele, zise Florin, neatent la drum, căci călcă într-un mic şanţ şi se împiedică.

— Vapoarele în miniatură, zise Dorin.

— Unul iubeşte pe popă, altul pe preoteasă şi altul nimereşte mai bine cu fata popii, zise Spiriduş, cercetând vitrina unui magazin în care se vindeau exclusiv mănuşi de piele.

Amoraş mergea cu Spiriduş în faţă şi Dorin şi Florin în spate cu Rici între ei, care era obiect de cercetare pentru turiştii din drum fiindcă Rici înainta în două labe, după exemplul stăpânilor lui. Şi la vitrine tot în două labe stătea şi privea ori în dreapta ori în stânga, după cum se vorbea.

— Înţelege ce vorbiţi? a fost doritor să afle un turist care-l imită pe Rici, mutându-şi capul ca floarea soarelui.

291 „Termen împrumutat din greaca bizantină; 11 metri lungime, un metru şi jumătate lăţime” (Onofrio).

292 „Cu ea s-a făcut avere în Veneţia” (Cacciari).

372 Dan Grădinaru

— Totul, a zis Dorin.

Turistul a făcut haz de aşa glumă.

În vitrina unor magazine scria: „Toate produsele 1 euro”, maga – zâne în care toată sticlăria făcea un euro şi măştile 5 – 10, unde se înghe – suiau cei mai mulţi.

— Astea sunt magazine chnezeşti şi turiştii cred că sunt vene ţie – ne îi lămuri Amoraş. Adică au fost cumpărate de chinezi care şi-au făcut şi fabrică la noi şi vând produse de proastă calitate la care turiştii se înghesuie

Erau biserici vechi la drum, erau baruri şi restaurante cu personal care te invita înăuntru, cum făcea Roberto la „Povoledo”, erau hoteluri, erau magazine care vindeau bijuterii de aur şi de argint, era o librărie care urma să se închidă, pe mijlocul drumului erau aprozare ambulante cu fructe şi legume ţinute de asiatici din sudul continentului, era biserica evanghelică germană, era o piatră în care se inscripţionase despre ghetto, era statuia lui Goldoni, era Rialto cu prăvălii pe-o latură şi pe cealaltă a podului, de balustradele de piatră, lustruite, ale acestuia se lipeau turiştii (oare în câţi ani, de atâta lustruit, balustradele urmau să devină subţiri ca firul de păr şi să dispară?), erau afişe cu foto – graful Fulvio Roiter, cu programul teatrului Goldoni (cum le văzu – seră şi la metrou), erau afişe care interziceau afişajul, oameni mulţi, lume peste lume, uneori aveai impresia că n-ai aer de atâta lume, tu – rîştii, câtă frunză şi iarbă, câte valuri pe mare, majoritatea îmbrăcaţi su – mar cu trei lucruri: încălţările sport, şortul/bermudele şi tricoul.

CAPITOLUL 33. SFATURI PENTRU UN MARATONIST

Dorin intenţiona să participe şi el la maraton.

— Du-te la Sean, îşi sfătui Spiriduş fratele mai mare când luă cunoştinţă de dorinţa acestuia.

Dorin îl abordă pe Sean a doua zi la masa de dimineaţă.

— Vrei să fii maratonist ca sora ta? îl luă în primire Sean.

— Da.

— Alergi? Îţi place alergarea?

— Alerg…

— Bine, îl analiză câteva clipe Sean pe Dorin, ai nevoie de pantofi şi de haine, tricou, pantaloni.

— Fac rost.

Maraton 373

— Pe urmă trebuie să faci ca mine. Uite acum ne-au dus la stadion.

Mie nu-mi place să fac ture în jurul terenului de fotbal pe stadion, altora le place. Mi se pare plictisitor. Prefer să alerg pe alei prin parcuri, aici în Veneţia prefer să alerg pe insula Lido ori în Giardini, unde se ţine şi Bienala artelor vizuale contemporane, şi pe insula Sf.

Elena. La Lido iau autobuzul şi merg în zona liniştită, după Palatul

Cinematografului în care se desfăşoară Mostra cinematografică şi unde nu mai întâlneşti puhoaie de oameni.

— Mă iei cu tine?

— Pot şi nu pot să te iau cu mine. Maratonul se învaţă. Cel mult aş putea să-ţi fac un program de începător. Sper că nu vrei să participi la maratonul ăsta.

— Aş vrea să particip.

— Nu cred c-o să poţi participa la maratonul ăsta, care nici nu ştiu dacă o să se ţină după cum miros eu că merg treburile.

— O să particip atunci la altele.

— E bine să nu fii grăbit să-ţi rupi gâtul.

— Nu mă grăbesc, zise Dorin.

Sean dădu din cap în semn de apreciere.

— Bun, uite cum facem. Îţi trebuie un echipament ASICS, 293 tricou, pantaloni, ceva în picioare. Când faci rost de echipament mă cauţi la intrarea în Sf. Elena, acolo alerg din două în două zile. Mâine o să alerg.

— Dacă fac rost de echipament pot să vin?

— Poţi.

— O să mă străduiesc să fac rost de echipament, promise Dorin.

Sean nu se uită la promisiune şi formulă altă întrebare:

— Ai alergat vreodată pe distanţe mai mari?

— Ce înseamnă distanţe mari?

— 10 kilometri de exemplu.

— Nu ştiu, n-am măsurat, nu-mi dau seama, îşi trecu mâna prin ciuful abundent Dorin.

— O să începem cu o alergare înceată de 2 – 3 kilometri. Ca începător nu se aleargă în fiecare zi.

— Cum zici.

— Deci te duci şi-ţi iei o pereche de pantaloni de la Adidas (din poliester) şi restul, cum am vorbit. Şi apă, ai nevoie de apă. O sticlă

293 „Acronim de la „Anima Sana in Corpore Sano" (Onofrio).

374 Dan Grădinaru de un litru, o pui la brâu sau alergi cu ea într-un rucsac sau o ţii şi în mână.

Despărţindu-se de Sean, Dorin îi dădu lui Spiriduş un msi:

„M-a primit. O să alerg cu el". Spiriduş era foarte bucuroasă că Sean îl acceptase pe Dorin. Nu se înţelegea cu toţi maratoniştii, Sean făcea parte dintre cei cu care putea comunica. Cum se petrec lucrurile cu oamenii dintr-un grup în mijlocul căruia trăieşti, cu unii te-ai mai bine, cu alţii mai puţin.

Spiriduş îi spuse lui Dorin (se purta cu el de parcă ea era mai mare):

O să ajungi să alergi atât cât trebuie. O să-ţi găseşti singur ritmul potrivit. Să nu trăieşti cu impresia c-o să poţi face 42, 195 kilometri din prima zi. Trebuie s-o iei încet.

— Aşa mi-a zis şi Sean.

— Da, că pe urmă poţi să faci crize de splină sau de ficat în timpul alergării, poţi să-ţi scrânteşti glezna, să cazi, cum mi s-a întâmplat mie, fiindcă m-am plusantrenat. Importantă e sănătatea, adică grija faţă de corpul propriu. Corpul are nevoie de respect. Îţi va trimite semnale şi trebuie să le pricepi. Trebuie să ai şi apă cu tine şi un pic de glucoză, trebuie multe.

— Da, era de acord Dorin.

Nu doar Sean alerga pe insula Sf. Elena. Mulţi alergau pe Sf.

Elena. Alergau ziua, ba alergau şi noaptea uneori cu lanterne în mâini şi la lumina stelelor.

Se mai alerga pe teritoriul Bienalei (cel mai mult verzii şi gium – buşlucarii), pe stadion (pe marginea terenului fiindcă nu exista pistă de atletism) şi de la biserica Sf. Elena, unde se găsesc rămăşiţele pă – mân teşti ale mamei împăratului Constantin, până la intrarea în stadion pentru microbiştii din curva nord (Aram şi Salvador) şi-acolo înapoi pe viale Piave pe aleile de pe insula Sf. Elena

Alţii, dimpotrivă, fugeau pe promenada de la Palatul Ducal şi până la intrarea în Giardini pentru că, ziceau ei, condiţiile în care se disputa maratonul, pe stradă şi nu în mijlocul naturii, erau mai apropiate de cele reale. Acolo alerga Juanita, care când o depăşea pe vreuna din fete spunea: „Poate, fata, poate".

Salvador reţinuse de la Sean sfatul de a înainta cu paşi de fur – nică. Ai alergat într-o săptămână 10 km. În fiecare zi, ei bine în a doua săptămână aleargă unsprezece, nu te năpusti să alergi ca începător în

Maraton 375

a doua săptămână 20 şi din a treia săptămână 30. Dease menea că e nevoie să-ţi facă plăcere antrenamentul şi maratonul deopotrivă, să te bucure faptul că alergi – aşa cum unora le place să cânte şi nu pot trăi fără muzică.

Fetele vorbeau mult despre nutriţie. Carbohidraţii atât de răi pentru o mulţime de oameni sunt de fapt foarte buni şi importanţi pentru maratonişti, ajută la refacerea de după efort.

— Eu îmi pun cacao cu lapte rece într-o sticluţă de coca cola ca să grăbesc homeostazia, îi explica Juanita Hélènei.

Helena îi spunea lui Dorin să-şi cumpere pantofii de alergat dintr-un magazin de specialitate pentru ca planta piciorului să nu sufere şi îl punea pe Dorin să se descalţe şi să-şi dea ciorapul jos pentru a examina mai îndeaproape obiectul anatomic.

— Ai platfus?

— Nu.

— Supinaţie? 294

— Ce-i aia?

— Ţi se răsuceşte piciorul?

— Nu.

Helena nu se sfia să pună mâna să vadă dacă există sau nu

scobitură în talpa piciorului şi fiindcă Dorin se gâdila îi zicea:

— O s-o iei tânără. Nu trebuie să te sperii, eu sunt bătrână. Am 20 şi merg pe 21, asta pentru ca Dorin să nege că e bătrână, că dimpotrivă.

Waltraud îi vorbea lui Dorin despre importanţa „formidabilă".

a refacerii de după antrenamente. Îţi doreşti să faci kilometri mai mulţi ori să alergi mai în forţă, atunci trebuie să te odihneşti bine, să dormi bine şi chiar să ai rezolvată problema sexuală, şi aici Waltraud îi punea mâna pe pulpă, nu doar o dată, ceea ce-i aducea lui Dorin o căldură neaşteptată în trup şi furnicături.

— Somnul de noapte care durează opt ore, somnul de după-amiază de o oră, acestea sunt elemente indispensabile, crede-mă. Să vii la mine să-ţi fac masaje, la voi sunteţi claie peste grămadă, am să te învăţ să-ţi faci şi singur.

294 „Supinaţia e o mişcare de rotaţie extemp a antebraţului, care aduce palma dinspre spate spre faţa (când braţul se află în poziţie verticală)

sau din jos în sus (când braţul stă orizontal), spre deosebire de mişcarea de pronaţie care acţionează invers" (Petras).

376 Dan Grădinaru

— Singur?

— Desigur, singur, asta dacă n-o să-ţi placă masajul pe care o să ţi-l fac. Uite, hai să nu pierdem vremea. Vino mâine.

— Mâine mă întâlnesc cu Sean.

— Când vă întâlniţi?

— De dimineaţă.

— Vino după antrenamentul cu el. Te aştept după antrenament, la 12, la 1, înainte de masă, cinci minute, nu te ţin mai mult. Uită şi de masaj, nu-l mai facem. Nu trebuie să te gândeşti la prostii, cum ar gândi unii. Suntem prieteni, suntem maratonişti şi aşa e corect, să ne împărtăşim unii altora din experienţe. Îmi spui şi mie cinci minute ce-ai făcut cu Sean. Chiar sunt curioasă. Vorbim pe messenger. Vii, da? Poţi să-mi promiţi?

Petras îi vorbea lui Dorin despre avantajele tehnologiei.

— Cu un antrenor ca Sean o să ajungi departe. De aceea

gadgeturi ca Garmin, Suunto, Polar, Bryton, Wahoo îşi au rostul într-o anumită etapă a relaţiei dintre voi doi, când Sean nu e lângă tine, dar te-ar putea urmări online.

— Ce să iau?

— Eu ca soft prefer Garmin fiindcă-l ştiu de multă vreme, zise Petras. Punându-şi mâinile-n şolduri Juanita zicea:

— Îmbunătăţeşte-ţi recordul personal.

Amalia:

— Nu uita de muşchii trunchiului. Picioarele ca picioarele, sunt baza, ok, dar şi muşchii trunchiului nu trebuie neglijaţi.

Jeanne:

— Cel mai important este să nu te accidentezi şi să nu te îmbol – năveşti. Ai dureri? fă o pauză şi du-te la doctor.

Armo:

— Nu agreez căldura şi dacă eşti ca mine, adică să-ţi placă mai mult recele decât caldul, îţi recomand un şort cum îi spune şi numele, ba chiar mai scurt, şi un tricou subţire fiindcă n-a venit toamna şi e vreme frumoasă la Veneţia. De încălţat la fel pentru mine este pref e – rabilă încâălţămintea de piele, cu talpă subţire.

Ce-o şi Popo mai treceau din când în când prin zona de antrena – mente. Nu se amestecau să-şi dea cu părerea dar erau întrebaţi, chiar mai mult Popo, legat de starea fizică.

Maraton 377

Popo sfătuia maratoniştii ca Sean să se odihnească şi să nu alerge în fiecare zi, lăsând o zi liberă între zilele de alergare.

— Când o să fiţi anunţaţi că urmează maratonul nostru să redu – ceţi volumul efortului, măcar cu o săptămână înainte. Vă veţi încărca cu energie chiar dacă credeţi că nu e bine ce faceţi. Altfel intraţi în sindromul

„Primul maraton", înaintea căruia crezi că n-ai făcut destul ca să-l termini cu bine, pentru că la primul maraton care este ţinta? Să-l duci la bun sfârşit.

Într-o zi veni să-i vadă pe maratonişti la antrenamente primarul

Cacciari cu Seneca, care era curioasă s-o vadă pe Spiriduş cum se antrenează.

— Ce trebuie să faci ca să fii maratonist? o întrebă Seneca pe Spiriduş la încheierea antrenamentului.

— Ca să fiu maratonistă, chibzui Spiriduş un răspuns, pe care Seneca îl socoti ca fiind de glumă. În afară de picioare bune, îmi trebuie telefonul, un bidon cu apă şi cardul de la bancă sau bani ca în caz de urgenţă să mă pot descurca.

— Telefon nu am că nu mă lasă tata, bidon cu apă nu ar fi o problemă, bani mi-ar da tata, cel puţin aşa cred, cu picioarele bune nu ştiu ce să zic.

— Trebuie să încerci. Uite, încearcă cu Florin.

— Mie nu-mi place să alerg, zise Florin, care nu lăsa din mână kemdama.

— De fapt, ce aştepţi de la maraton? îl întrebă primarul pe Ce-o, aşezându-se pe o bancă unul lângă celălalt pe marginea aleii din mij – locul insulei, sub teii care se scuturaseră, lângă banca unde Seneca vorbea cu Spiriduş şi cu Florin, cu Rici alături aşezat în fund.

— Ca să explic ce aştept de la maraton ar trebui să fac un ocol.

— Te rog.

— Când se vorbeşte de viitorul climatic al planetei noastre, în general de viitorul ei, oamenii de ştiinţă se duc în câteva locuri. Unul dintre aceste locuri este Arctica. Acolo se fac expediţii, măsurători, toate cu scopul, dacă este vorba de un loc neumblat, de a stabili repere, apoi prin expediţii ştiinţifice ulterioare să se constate deosebirile. Cam aşa este şi grupul nostru. Cineva va câştiga maratonul, vom face măsurători pe câştigători şi pe învinşi şi din compararea datelor va reieşi ce e bine şi ce e rău pentru ca să evităm catastrofe.

— Oare se va putea?

— Trebuie să credem că da.

— Vă urez succes. Ce se va întâmpla cu cei care trişează, care vor câştiga trişând?

— Nu va câştiga nimeni trişând. La măsurători se va vedea că a trişat, admiţând că în timpul maratonului a apelat la mijloace nepermise.

Va fi descalificat. Există mijloace tehnice şi umane de a împiedi –

ca orice încercare de fraudă.

— Ar fi foarte bine.

— Suntem 44, adică suntem un grup suficient de mare ca să avem printre noi, ca să zic aşa, şi oarecum sfinţi şi mai puţin sfinţi, glumi

Ce-o.

— Trag nădejde că nu şi criminali, zise tot cu o glumă, una mai aspră, Cacciari.

— Ăsta ar fi un coşmar, suspină Ce-o, care nu putea să-şi imagi – neze aşa ceva.

— Dar, teoretic vorbind, repetând cursa, nu s-ar putea ca ordinea câştigătorilor…

— E o singură cursă, un singur maraton.

— Toţi sunt egali din punct de vedere profesional?

— După cum cred că ai sesizat deja concurenţii nu sunt egali.

Unii au mai alergat maratonul, destui vor alerga pentru prima oară un maraton. Nu contează timpul în care-l fac.

— Cum nu contează?

— Îţi fac un nou ocol.

— Fă-l.

— Un săritor la înălţime are o capacitate pulmonară mai mare ca altul, are 1, 85 m. Şi sare 2, 30 m., un săritor de 2, 05 sare 2, 31 m. Şi câştigă proba de săritură în înălţime conform normelor actuale. E

corect? Dacă facem calculele din punctul de vedere al înălţimii sărito – rul mai scurt de stat a izbutit o performanţă superioară. Să admitem că săritorul de 1, 85 cântăreşte 75 de kilograme şi săritorul înalt de

2, 05 cântăreşte 100 kg. Săritorul cu greutate mai mare a realizat o per – formanţă superioară. Măsurăm capacitatea de schimbare, că ştii că epo – ca noastră a creat un sistem de formule, „şomaj", „dezocupaţie", „ca neră".

„Carieră corporatistă", „carieră politică", „carieră financiară". Maratonul nostru poate fi câştigat şi de o femeie, cum se întâmplă de la o vreme încoace, ba chiar şi de un copil.

— Are capacitatea de schimbare mai mare, zise Cacciari.

— Nu totdeauna.

— Acum înţeleg de ce participă la maraton şi concurenta…

— Concurenta Spiriduş.

— Îţi seamănă puţin.

— O întâmplare, trecu peste remarcă Ce-o.

— Mai înainte nu participau nici la probele olimpice.

— După reînfiinţarea jocurilor olimpice în 1896 Coubertin nu a admis femeile la jocuri vreme de 24 de ani. Şi, că venise vorba, nu avem între noi anumani.

— Puteau să fie?

— Puteau. Poate cândva.

— Ar fi ciudat.

— Dacă nu cumva homo sapiens va fi înlocuit prin manipulări genetice.

— Şi asta e posibil, suspină Cacciari.

— Din egoism şi frică omenirea va alege probabil manipulările genetice în locul roboţilor şi hibrizilor.

— Să nu scape de sub control situaţia.

— Avem un android printre noi, dar nu merge la maraton.

— Un android?

— Este o procuroare care e un robot.

— Robot… N-o punem între umani.

— Sigur că nu.

— Pentru mine e o non-umană, declară Cacciari. Ciborgii, hi – brizii nu sunt fiinţe decât în literatură.

— Mâine-poimâine poate vom extinde drepturile omului şi asupra lor.

— Să aşteptăm acea zi. Până atunci…

— Va veni

— Mai degrabă câinii şi pisicile.

— Avem un câine vorbitor printre noi, într-adevăr, uitându-se la banca de-alături la Rici, care-şi ciuli urechile.

— Pui la cale vreo carte?

— De ce?

— Mi se pare că fabulezi.

— Deloc. Deşi cu asta mă mai ocup în timpul liber.

— Scrii literatură?

— Fac paranteze la informaţii brute.

— Aşa se numeşte literatura?

380 Dan Grădinaru

Ce-o nu mai continuă acest joc.

— Spre asta ne îndreptăm, spre înglobarea în uman a unor zone noi. Ai văzut că papa, când a fost în Filipine, a fost întrebat de o fetiţă dacă câinele ei va ajunge în Paradis împreună cu ea şi papa a negat.

Pa radisul e numai pentru oameni, nu şi pentru animalele de compa – ale. A dezamăgit fetiţa. Ce era să zică că şi câinele o să ajungă în Paradis?

Îşi punea în cap pe dogmatici dar majoritatea oamenilor ar fi fost de partea lui.

— Toate sunt teorii care forţează realitatea, teorii de dragul teoriilor.

— Până vor deveni realitate…

— Sf.

— Nu ţi se pare că totul începe să devină hibrid în epoca noastră?

— Mi se pare că suferim de o boală autoimună, zise Cacciari. Organismul luptă cu o infecţie, un agent toxic, un agent alergen ori cu stresul, însă de fapt cu un factor declanşator necunoscut şi secretă anticorpi care atacă din greşeală articulaţiile, creierul, glanda tiroidă, poate chiar întregul organism.

— Să sperăm atunci că nu ne vom manifesta inuman faţă de anuman în încercarea de a proteja umanul, zise Ce-o.

Rici stătea acum în faţa lui Ce-o şi dădea din coadă.

— A simţit miros de la sandviş. Mi-am luat un sandviş şi n-am apucat să-l mănânc. O să i-l dau lui.

Cacciari zâmbi, se ridică de pe bancă şi luându-şi la revedere de la Ce-o pentru că trebuia să plece se duse la banca unde vorbeau copiii

— Trebuie să plecăm, zise Cacciari. Despre ce vorbeaţi şi v-am întrerupt?

— Despre ziua mea, zise Seneca. Pot să-i invit şi pe ei?

— Cum să nu, zise Cacciari.

— Atunci rămâne stabilit, se întoarse Seneca înspre Spiriduş.

Spiriduş şi Florin se ridicară şi ei.

— Mergeţi cu vaporetto sau vreţi să vă duc cu barca cu motor? zise Cacciari.

— Mai e vorbă că cu ce vrem să mergem? zise Florin.

Mai pe după-masă, se auzi o bătaie adiată în uşă încât Spiriduş nu se sinchisi dar după un minut bătaia se repetă un semiton mai tare ceea ce o făcu pe Spiriduş să se adreseze fraţilor ei:

— Voi n-auziţi?

— Ce să auzim?

Maraton 381

— Cineva bate la uşă.

— Şi? Du-te şi deschide (Florin).

— Ţi se pare, zise neatent Dorin, care juca şah cu Florin.

— Bate, am auzit şi eu am, zise buni. Du-te, Dorin, să vezi cine e.

Dorin se ridică cu ochii pe tabla de şah.

Deschise uşa şi pe coridor înregistră prezenţa a doi bărbaţi cu trăsături mongoloide.

— Bună seara, dădură bineţe fraţii neneţi.

— Doriţi ceva?

— Vrem să vorbim cu domnişoara Spiriduş.

— Pe tine te caută, se întoarse Dorin către Spiriduş, care se ridică de la locul ei şi făcu paşi înspre uşa deschisă.

— Pe mine mă căutaţi? se arătă ea în prag.

Neneţii zâmbiră şi încuviinţară.

— Noi suntem fraţii neneţi Okoteto şi Njadma. Am fost îndemnaţi să ne alegem pe cineva pe cine să susţinem şi noi ne-am gândit la tine.

Spiriduş se lumină la chip.

— Vreţi să mă susţineţi pe mine?

— Da.

— Vă mulţumesc frumos, zise Spiriduş şi, surprinsă şi emoţio –nată, dădu mâna cu cei doi, care zâmbeau fericiţi că aleseseră bine.

— Nu vreţi să intraţi? îşi dădu seama Spiriduş să fie şi mai politicoasă.

— Nu, refuzară fraţii. Am trecut doar să vă anunţăm opţiunea noastră.

— Vă mulţumesc mult, se înfăţişă încă o dată măgulită Spiriduş. Cum de v-aţi gândit la mine?

— O să te încurajăm şi o să te însoţim la antrenamente, refuzară explicaţii mai amănunţite fraţii neneţi. N-o să te deranjăm. O să stăm la distanţă.

— Aţi auzit? se întoarse radiind Spiriduş spre ai ei după ce închise uşa. Am doi susţinători!

— Asta-i foarte frumos, zise buni.

— De ce nu i-ai chemat înăuntru? zise bunicul lungit în pat.

— I-a chemat, îi răspunse (împletea la un ciorap) buni, eşti surd.

— Erau doi chinezi, zise Spiriduş.

— Ăştia sunt peste tot, zise bunicul.

— S-au recomandat că sunt fraţii memeţi Oto-nu-ştiu-cum.

— Neneţi, o corectă bunicul, se trezi din aţipeală bunicul. Nu sunt chinezi, sunt neneţi. Au un district al lor în nord dar au ajuns minoritari, au colonizat pe teritoriul lor. Vezi că nu sunt surd? o împunse bunicul pe buni.

Buni nu răspunse, îşi mişcă numai buzele a nemulţumire.

— Mă duc să-i spun lui Amoraş, zise Spiriduş şi, sărind într-un picior, ieşi „Ochii care nu se văd se uită", comentă bunicul. Era batjocoritor fiindcă Spiriduş o văzuse pe Amoraş poate şi de o jumătate de oră.

Camera unde locuia Amoraş nu era foarte departe de a ei.

Mergeai în stânga pe un coridor ad-hoc şi după aceea tot la stânga pe un alt cordor şi la numărul 58 scria pe uşă „Aici stăm noi" şi acolo stătea Amoraş împreună cu Aranta, Amalia şi Jahanne.

La Amoraş înăuntru nu era nimeni.

— Unde-i Amoraş? îi veni să întrebe pereţii.

Abia atunci Spiriduş îi scrise lui Amo: „Unde eşti?", dar Amo nu răspunse încât Spiriduş se întoarse la ea în cameră. Peste numai un

minut însă apăru Amoraş la uşa familiei.

— Vino că vreau să-ţi spun ceva, zise Amoraş.

— Ce vrei să-mi spui? zise Spiriduş în curte studiind faţa lui Amoraş dacă ce voia să-i spună era de bine sau de rău.

— Nu-i nici de bine nici de rău. e de ce trebuie. M-am întâlnit cu Popo şi l-am pus să-mi dea informaţii despre carbohidraţii buni şi carbohidraţii răi295. Ce am aflat important este că pentru noi carbo – hidraţii răi sunt şi ei buni. L-am întrebat dacă fac bine ca înainte cu o oră de alergare să mănânc un iaurt şi o banană şi mi-a răspuns că e bine pentru că deşi banana şi iaurtul conţin carbohi draţi aceşti carbo – 295 „Dieta Montignac, care distinge între carbohidraţii buni şi carbo – hidraţii răi, este descoperirea lui Michel Montignac. Dieta are în vedere creşterea în greutatea. Acest Montignac a mâncat de pe tabelele lui cu carbohidraţi buni şi ar fi slăbit în trei luni 14 kilograme. Problema este însă alta şi anume că a murit la doar 66 de ani. Ceva nu este în regulă" (Philippe Jaccottet), „Avea 120 de kilograme şi o fi slăbit cum zici dar cred că într-adevăr avea probleme de altă natură" (Popo).

„În anul 2000 în SUA două treimi din populaţie era obeză ori supraponderală".

(Linda H), „Împărţirea între carbohidraţi buni şi răi nu zic că este simplistă, dar este insuficientă" (Popo).

Maraton 383

hidraţi sunt buni pentru că au un indice glicemic mic. Alimentele cu indice glicemic mic sunt absorbite lent în organism şi nu produc o secreţie de insulină imediată aşa cum o fac alimentele cu indice glice – mic mare. Insulina are rolul de a ţine în frâu glucidele din sânge.

Atunci când insulina e crescută înseamnă că există prea mult zahăr în sânge şi acest lucru afectează mai devreme sau mai târziu inima, ochii şi rinichii. În concluzie Popo mi-a dat mai multe foi, le-am tras la xerox şi ţi le dau şi ţie să le studiezi când o să simţi nevoia.

Popo îi dăduse într-adevăr lui Amoraş mai multe foi.

Pe prima erau trecuţi carbohidraţii buni şi cei răi. Spiriduş primi foile şi le cercetă câteva clipe.

„Carbohidraţii răi sunt:

— Băuturile carbogazoase/acidulate (cele din comerţ conţin

mult zahăr şi au efecte metabolice nefaste pe termen lung)

— Sucurile de fructe – au efecte metabolice similare cu băuturile din comerţ îndulcite cu zahăr

— Pâinea albă – tipurile de pâine albă sunt carbohidraţi rafinaţi care au un conţinut sărac de elemente nutritive şi sunt nocive pentru sănătatea metabolică

— Produsele de patiserie, fursecurile, biscuiţii, gogoşile, prăjitu –rile, torturile – acestea tind să aibă un conţinut extrem de mare de zahăr şi de făină rafinată

— Îngheţata – cele mai multe tipuri de îngheţată au un conţinut foarte bogat de zahăr

— Bomboanele şi ciocolata – mai bine alegi ciocolata neagră, de calitate

— Cartofii prăjiţi şi chips-urile din cartofi

Carbohidraţii buni sunt:

— Toate legumele – este bine să consumi o varietate de legume în fiecare zi

— Fructele integrale: merele, bananele, căpşunile, prunele etc.

— Leguminoasele: lintea, fasolea, mazărea etc.

— Nucile de tot felul: migdalele, nucile, alunele de pădure, arahidele

— Seminţele de tot felul: de chiar, de dovleac, de in etc.

— Cerealele integrale, adică acele boabe care sunt cu adevărat întregi, neprocesate şi nerafinate, cum sunt ovăzul pur, quinoa, orezul brun etc.

— Tuberculii: cartofii, cartofii dulci

Când băgăm în noi cantităţi mari de carbohidraţi răi insulina noastră trebuie să facă ceva cu zahărul care este în plus. Cel mai simplu lucru este ca zahărul în exces să fie stocat ca grăsime, aceasta este şi prioritatea insulinei, abia în al doilea rând glucidele în exces sunt expediate la muşchi pentru a fi arse şi transformate în energie. Carbo – hidraţii răi ne furnizează un puseu de energie de moment, cei buni permit glucidelor să mai viziteze în timpul efortului fizic şi muşchii.

Carbohidraţii rafinaţi se digeră în tractul digestiv superior sau în intestinul subţire, după care sunt convertiţi în glucoză, generând un plus de energie, dar şi reacţii inflamatorii şi stocarea grăsimilor în corp. Carbohidraţii buni trec prin intestinul subţire şi ajung întregi în intestinul gros determinând o digestie lentă, creşterea nivelului de energie şi o absorbţie mai bună a nutrienţilor. O dietă bogată în plante şi carbohidraţi buni reduce riscul de apariţie a cancerului la colon, sâni, dar previne şi dezvoltarea diabetului zaharat.

Metoda de a consuma pastele al dente, adică mai nefăcute, este mai sănătoasă. Când pastele sunt fierte prea mult, amidonul se trans – formă rapid în zaharuri şi au un indice glicemic foarte ridicat. Când pastele, de preferat din făină integrală, sunt mai ferme amidonul este digerat mai lent generând o eliberare lentă a zahărului în sânge. Astfel nu se solicită pancreasul deoarece necesarul de insulină este mult redus, la fel şi riscul de îngrăşare. Ar trebui gătite cu 3 – 4 minute mai puţin decât prevede timpul de pe pachet.

Este recomandabil consumul unui bol cu orez brun sau al boabelor de fasole după ce s-au răcit deoarece le creşte valoarea nutri ţi-o –nală. Poţi să-ţi faci un obicei din a consuma cerealele integrale, orezul brun, cartofii, pastele integrale după ce s-au răcit. Amidonul rezistent din aceste ingrediente consumate reci se digeră mult mai lent, asigu – rând o energie pe termen lung şi o absorbţie eficientă a nutrienţilor.

Este recomandabil să consumi cel puţin 2 – 3 porţii de orez brun şi ie cu minoase ca năut, mazăre, linte, fasole, soia pe parcursul unei săp – tămâni. Aceste ingrediente ar trebui incluse în dietă deoarece conţin o cantitate mai mare de fibre decât alte produse cu amidon şi se trans – formă mai lent în glucoză. Consumul acestor alimente asigură o sen – zaţie de saţietate pe termen lung, nu generează fluctuaţii ale glicemiei pe măsură ce sunt digerate şi astfel te ajută să te menţii la greutatea corporală dorită”.

Maraton 385

CAPITOLUL 34. TABELELE AU IMPORTANŢA LOR

Al doilea dintre tabele privea conţinutul de proteine, lipide, glucide şi calorii la suta de grame de aliment consumat.

Denumire produs

Lapte şi derivate, conţinut de proteine, lipide şi calorii la suta de grame de aliment consumat Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 gr

Lapte de vacă integral 3, 5 3, 5 4, 5 65
Lapte de vacă normalizat 3, 5 1, 7 4, 9 50
Lapte de oaie 6, O 7, 5 4, 6 113
Lapte de capră 3, 5 3, 7 4, 5 67
Lapte de vacă bătut 3, 2 2, 9 5, 5 63
Iaurt din comerţ 3, 2 2, 6 4, O 54
Lapte praf 27 24 40 498
Brânza grasă de vacă 13, O 9, O 4, 5 155
Brânză dietetică de vacă 18, 0 – 4, O 90
Brânză de burduf 27, 4 27, 4 O, 5 369
Telemea de oaie 18, 9 24 1, O 305
Telemea de vacă 19, 4 20, 4 1, O 273
Caşcaval 25, O 19, O 1, O 283
Brânzeturi topite 7, O 36, O O, 9 366
Carne şi derivate Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Carne de vacă slabă 20, 4 2, 2 – 104
Carne de vacă grasă 12, O 24, 5 – 277
Carne de porc slabă 20, 4 6, 3 142 300
Carne de porc grasă 15, O 30,0 – 340
Carne de oaie 17, O 12, 0 – 181
Carne de miel 18, O 20,0 – 260
Carne de găină 21, O 6, 0 – 142
Carne de pui de găină 20, 1 10, 2 – 177
Carne de curcan 24, 5 8, 5 – 179
Carne de gâscă semigrasă 18, 4 20,0 – 261
Carne de raţă 19, 6 6, 0 – 136
Carne de iepure 22, O 1, 0 – 100
386 Dan Grădinaru
Parizer, crenvurşti 13, O 26, 0 – 295
Salam Filippo Dozzi (de iarnă) 26, 5 43, 4 – 512
Salam de vară 20, O 47, 0 – 519

Cârnaţi 18, O 26, 9 – 324
Şuncă presată 24, 9 20, 7 – 294
Salam din ceafă şi cotlet de porc 21, 6 26, 3 – 333
Lebăr 16, 8 30, 1 – 349
Pateu de ficat 19, 6 19, 5 – 261
Peşte şi derivate Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Crap 18, 9 2, 8 – 104
Şalău 19, 4 O, 4 – 83
Ştiucă 19, 1 O, 4 – 82
Somn 16, 8 18, 8 – 224
Ton, conservă în suc propriu 26 1 – 116
Calcan 17, O 2, 0 – 88
Stavrid 16, 6 5, 1 – 115
Cod 19, O 1, 0 – 87
Hering 18, O 10,0 – 167
Macrou 22, O 10,0 – 183
Conserve de peşte Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Crap în sos tomat 10, 6 6, 9 4, 3 125
Cod în sos tomat 14, 9 1, 3 2, 9 85
Heringi în sos tomat 16, 2 10, 4 1, 8 170
Macrou în sos tomat 14, 5 10, 6 1, 6 1, 64
Stavrid în sos tomat 15, 5 6, 6 – 125
File de macrou de ulei 16, 2 20, 7 – 259
Hering în ulei 13, 7 28, 9 – 325
File de sardina în ulei 19, 3 21, 6 – 280
Icre crap 25, O 3, 0 – 130
Icre ştiucă 27, O 1, 5 – 125
Icre negre (caviar) 26, O 15, 0 – 246
Icre Manciuria Ton în ulei 35, 029 12, 08 – 255198
Ouă Proteine Lipide Glucide Calorii la 100 g
Ouă de găină integral (gr. /buc) 7, Og 6, Og O, bg 171
Galbenuş de ou de găină 16, O 32, O O, 3 364
Albuş de ou de găină 13, O O, 2 O, 5 57
Ou de raţă (cca. 60 g) 7, Og 8, Og O, 2 g 104

Legume proaspete Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g

Maraton 387
Ardei gras verde 1, 1 0, 2 2, 5 17
Ardei gras roşu 1, 3 0, 4 7, 3 39
Cartofi noi 1, 7 0, 2 17, 4 80
Cartofi 2, 0 0, 15 19, 0 88
Castraveţi 1, 3 0, 2 2, 9 19
Ceapă verde 1, 0 0, 2 3, 5 20
Ceapă uscată 1, 5 0, 2 8, 0 40
Ciuperci 5, 0 0, 5 2, 3 35
Conopidă 2, 8 0, 3 3, 9 30
Dovlecei 0, 9 0, 1 3, 2 18
Fasole verde 2, 0 0, 2 5, 7 33
Mazăre verde boabe 8, 4 0, 5 14, 0 96
Morcovi 1, 5 0, 3 8, 8 45
Păstârnac 1, 4 0, 5 15, 0 72
Pătrunjel rădăcină 1, 1 0, 8 10, 0 53
Pătlăgele roşii 1, 3 0, 2 4, 8 27
Praz 2, 3 0, 4 9, 9 54
Ridichi de lună 0, 6 0, 1 3, 8 19
Ridichi de iarnă 1, 3 0, 1 4, 9 26
Salată verde 1, 9 0, 3 2, 9 22
Sfeclă roşie 1, 3 0, 1 9 43
Spanac 3, 5 0, 3 2 25
Ţelină rădăcini 1, 4 0, 3 5, 9 33
Urzici 7, 9 0, 7 7, 1 68
Usturoi 7, 2 0, 2 26 137
Varză albă 1, 8 0, 2 5, 8 33
Varză Bruxelles 4, 0 0, 5 7, 0 50
Varză roşie 1, 9 0, 2 5, 6 33

Legume conservate Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g

Fasole verde (conserve) 1, 1 0, 4 2, 5 18
Mazăre verde boabe (conserve) 6, 5 0, 5 10 72

Mazăre fină (conserve) 6, 5 0, 4 9 67
Ghiveci în bulion 1, 4 0, 5 3, 7 26
Tomate în bulion 1, 7 0, 4 3, 1 23
Vinete în bulion 1, 0 0, 5 1, 5 15
Tocană de legume 1, 0 6, 0 3, 1 73
Ardei 1, 2 8, 0 8, 0 112
Spanac cu orez 2, 0 8, 0 2, 0 91
Pastă de roşii 5, 4 – 15, 4 85
388 Dan Grădinaru
Bulion de roşii 3, 6 – 11, 6 62
Legume deshidratate Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Cartofi rondele 7, 8 0, 4 77, 0 350
Ciuperci 41, 7 1, 7 30, 8 313
Morcovi 9, 0 1, 5 61, 4 303
Legume murate Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Castraveţi în oţet 0, 6 – 1, 5 9
Gogoşari întregi în oţet 0, 7 – 3 15
Gogoşari tăiaţi în oţet 0, 8 – 2, 6 14
Salată de varză roşie 1, 0 – 3, 0 16
Salată de sfeclă roşie 1, 0 1, 0 8, 2 38
Varză acră 1, 2 – 3, 3 18
Fructe proaspete Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Banane 1, 3 0, 6 13, 4 66
Caise 1, 0 – 13, 0 57
Capşuni 1, 0 1, 0 9, 0 50
Cireşe 1, 0 0, 3 18, 0 81
Coacăze 1, 5 0, 6 10, 2 54
Fragi de pădure 1, 3 1, 0 9, 8 54
Grep 0, 5 0, 2 6, 5 30
Gutui 0, 5 0, 5 14, 2 65
Lămâi 0, 9 0, 7 6, 2 36
Mandarine 0, 8 0, 1 8, 7 40
Măceşe 4, 1 1, 2 21, 8 117

Mere 0, 3 0, 5 15, 0 67
Mure 1, 5 1, 4 14, 1 77
Pepeni galbeni 0, 5 0, 1 5, 0 23
Pepeni verzi 0, 5 0, 1 5, 4 25
Pere 1, 0 1, 0 16, 0 79
Piersici 1, 0 – 10, 0 45
Portocale 0, 8 0, 2 10, 1 47
Prune 0, 6 0, 1 21, 0 89
Zmeură 1, 0 1, 0 14, 0 71
Struguri 2, 1 1, 7 18, 0 98
Vişine 1, 0 0, 5 14, 0 66
Fructe uscate Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Curmale cu sâmburi 1, 9 0, 6 74, 0 316
Mere 1, 0 1, 0 55, 0 239
Pere 2, 4 0, 4 70, 0 300
Maraton 389
Prune cu sâmburi 2, 5 0, 5 71, 0 306
Smochine 4, 3 1, 3 58, 0 267
Stafide 2, 5 0, 5 71, 0 306
Sucuri de fructe şi legume Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Suc natural de mere 0,09 – 17, 4 72
Suc natural de mere concentrate 0, 5 – 64, 4 266
Suc de pere 0,02 – 14, 1 57
Suc de prune 0,09 – 13, 7 56
Suc de zmeură 0, 16 – 12, 3 51
Suc de struguri 0, 13 – 20, 0 83
Suc de tomate 1, 0 – 5, 0 25
Compoturi Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Compot de caise 0, 5 – 14, 0 59
Compot de cireşe 0, 4 – 15, 5 65
Compot de gutui – 17, 0 70
Compot de mere 0, 3 – 17, 5 73
Compot de pere 0, 2 – 20, 5 85
Compot de piersici 0, 6 – 16, 1 68

Compot de prune O, 4 – 15, 3 64
Compot de vişine O, 4 – 15, 5 65
Compot de struguri O, 5 – 19, O 80
Leguminoase uscate Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Fasole boabe 23, O 1, 7 47, 7 303
Linte boabe 25, O 1, 9 52, O 333
Mazăre boabe 21, 5 1, 9 53, O 323
Produse derivate din cereale Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Pâine de grâu albă 7, 5 O, 4 52, O 247
Pâine de grâu intermediară 7, 5 O, 7 48, O 234
Pâine de grâu neagră 8, 4 1, 2 48 242
Pâine de secară 12, 4 1, 7 67, 7 344
Pâine graham 9, 1 1, O 51, O 256
Cornuri, chifle simple 8, 2 O, 4 57, 1 271
Cornuri, chifle cu material 8, 2 4, 4 61, 6 327
Făina de grâu, extracţie 75% 11, 8 1, 4 72, O 356
Făină de grâu, extracţie 85% 11, O 1, 4 71 349
Făină de secară 8, 9 1, 2 74, 6 353
Făină de porumb 9, 6 1, 7 72, 1 351
Arpacaş din orz 9, 5 1, 5 72, O 348
Orez decorticat 8, 1 1, 2 75, 5 354
390 Dan Grădinaru
Griş 9, 4 O, 9 75, 9 358
Fulgi de ovăz 13, 6 6, 3 63, 3 374
Paste făinoase obişnuite 10, 9 O, 6 75, 6 360
Paste făinoase cu ou 10, 2 2, 2 79, 1 386
Biscuiţi 8, 2 9, 5 74, O 425
Fructe oleaginoase Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Arahide 25, 8 44, 5 15, 7 584
Alune curăţate 12, O 63, O 17, O 705
Măsline negre 20, O 35, O 7, 2 437
Măsline verzi 12, 5 10 8, 1 177

Nuci 21, O 59, O 3, 7 650
Grăsimi Proteine % Lipide % Glucide % Calorii la 100 g
Smântână preambalată 2, 5 30, O 3, 1 302
Smântână vărsată 2, 5 29, 5 3, O 297
Unt 6, O 74, O 2, O 721
Untură de porc O, 2 99, 6 – 927
Ulei de floarea soarelui – 100 – 930
Ulei soia – 100 – 930
Ulei de floarea soarelui + soia – 100 – 930
Ulei din germeni de grâu – 100 – 930
Margarină Rama 3, 5 5 6 85
Vin roşu sec 0 – 0 – 3 – 75
Vin roşu demisec O, 1 – 0 – 3 – 83
Vin roşu demidulce 0 – 0 – 5, 5 – 98
Vin roşu dulce 0 – 0 – 8, 2 – 106
Vin alb sec 0 – 0 – 2, 4 – 73
Bere O, 5 – 0 – 3, 5 – 43
Whisky 0 – 0 – O, 1 – 251

Pireul de cartofi fără ingrediente are 80 de calorii la 100 gr. Cu unt, smântână şi brânză cifra creşte însă mult.

O a treia categorie de informaţii privea indicele glicemic (IG), 296

măsura care arată cât de repede un aliment care conţine carbohidraţi creşte nivelul glucozei în sânge. Informaţiile date de Popo lui Amoraş precizau că „IG nu este întotdeauna foarte uşor de determinat pentru că de multe ori acest indice depinde de factori precum modul de a pre – 296 „Indicele glicemic (IG) este o invenţie din 1981 a dr. omas Wolever şi dr. David Jenkins" (Linda H).

găti alimentele, de tipul exact de aliment sau de combinaţiile din cadrul aceleiaşi mese. Indicele glicemic sau indexul glicemic (IG) defineşte puterea alimentului de a creşte glicemia, după consumul unei cantităţi de 100 g de glucide din acel aliment. Acest număr are ca reper în ce măsura creşte glicemia după 100 g de glucoză sau de pâine alba, aceasta cifra fiind pragul de 100% la care se raportează celelalte

siguri. Cu cât

IG al unui aliment este mai mic, cu atât gli cemia creşte mai puţin.

Categorii de alimente în funcţie de IG:

— Alimente cu IG mic (<55): IG 15: conopidă, praz, ţelină, varză, vinete, IG 25: căpşuni, IG 30: caise, grep, lapte, linte, morcov crud, IG

35: iaurt, mazăre verde, mere, prune, pere proaspete, roşii; IG 40 – 50:

fasole verde (40), struguri (45), ananas (45), pâine de secară (48), kiwi

(50), paste integrale (50).

— Alimente cu IG mediu (55 – 69): IG 55: griş fiert, IG 60: banane, gem cu zahăr, îngheţată cu zahăr, miere, pizza, IG 65: cuş-cuş, marmelada cu zahăr, mămăligă, pâine din făină integrală, porumb fiert, stafide

— Alimente cu IG mare o70): IG 70: ciocolata, IG 75: biscuiţi din făină albă, gogoşi, IG 85: cartofi fierţi, făina de grâu, fulgi de porumb, orez fiert, pâine din făină albă, IG 90: pâine fără gluten, IG 95:

cartofi prăjiţi".

Un al doilea tabel cu IG arăta în felul următor:

Între o şi 35

Alimente cu indice glicemic scăzut:

IG 35: portocale, prune, mere, piersici, ţelină, iaurt

IG 30: brânză proaspătă, morcovi, mandarine, clementine, lapte degresat, lapte de soia, pere, grep, roşii, napi, marmeladă fără zahăr

IG 25: făină de soia, humus, cireşe, căpşuni, zmeură, seminţe de dovleac

IG 20: iaurt din soia, suc de lămâie fără zahăr, pudră de cacao

IG 15: spanac, tofu, dovlecei, ardei, măsline, salată verde, soia, varză, varză de Bruxelles, broccoli, conopidă, castravete, ceapă, ciuperci, ghimbir, nuci, migdale, arahide, germeni de grâu

IG 10: avocado

IG 5: crustacei (homar, langustă, crab), oţet, condimente (piper, pătrunjel, oregano, busuioc, scorţişoară, vanilie)

IG O: carne (de vită, de pui), ceai, cafea (fără zahăr), fructe de

mare.

Între 40 și 50

392 Dan Grădinaru

Alimente cu IG mediu

Baton de cereale (fără zahăr adăugat) 50 Mango 50

Kiwi 50 Muesli (nu dulce) 50

Suc de ananas (neîndulcit) 50 Cartofi dulci 50

Ananas (fruct proaspăt) 45 Suc de grep (neîndulcit) 45

Struguri verzi sau roșii (proaspete) 45 Mazăre verde (la conservă) 45

Pâine integrală de secară sau făină de secară 45 Sos de roșii (cu zahăr) 45

Spaghete al dente (5 min fierte) 40 Cereale integrale (fără zahăr adăugat) 45

Smochine uscate 40 Suc de morcovi (neîndulcit) 40

Prune uscate 40 Lactoză 40

Unt de arahide (fără zahăr adăugat) 40 Ovăz 40

Fasole neagră 35 Mere (fructe proaspete) 35

Caise uscate 35 Mazăre verde (proaspătă) 35

Înghețată (cu fructoză) 35 Susan (semințe) 35

Nectarine (fructe proaspete) 35 Portocale (fructe proaspete) 35

Piersici (fructe proaspete) 35 Prune (fructe proaspete) 35

Wasa fibră (24%) 35 Iaurt de soia (aromă de fructe) 35

Semințe de floarea-soarelui 35 Suc de roșii 35

Orez sălbatic 35 Fasole albă, boabe de fasole verde 35

Iaurt 35 Caise (fructe proaspete) 30

Sfeclă de zahăr (crudă) 30 Linte închisă la culoare 30

Morcovi (cruzi) 30 Lapte de soia 30

Usturoi 30 Grep, pomelo (fructe proaspete) 30

Marmeladă (fără zahăr adăugat) 30 Lapte (degresat sau nu) 30

Pere (fructe proaspete) 30 Fructul pasiunii 30

Tomate 30 Linte galbenă 30

Capșuni (fructe proaspete) 25 Mure, afine, zmeură, coacaze roșii 25

Cireșe 25 Ciocolată neagră (mai mult de

70% din conţinutul de cacao) 25
Linte verde 25 Humus 25
Făină de soia 25 Lămâie 20
Iaurt de soia fără arome 20 Pulbere de cacao (fără zahăr adăugat) 20
Migdale 15 Ţelină 15
Broccoli 15 Varză de Bruxelles 15
Varză 15 Conopidă 15
Dovlecei 15 Castravete 15
Maraton 393
Ardei gras (roşu, verde), boia de ardei 15 Ginger 15
Alune, nuci Barcelona 15 Praz 15
Ciuperci 15 Măsline 15
Ceapă 15 Arahide 15
Seminţe de pin 15
Fistic, migdale 15 Ridiche 15
Salată verde 15 Varză acră 15
Soia 15 Spanac 15
Tofu de soia 15 Nuci 15
Avocado 10 Oţet 5
Condimente (pătrunjel, busuioc, oregano, scorţişoara, vanilie etc) 5 Crustacee 5
IG 50: kiwi, ananas, mango, orez integral, paste integrale, suc de mere (fără zahăr)
IG 45: cereale integrale, nucă de cocos, pâine prăjită, banane verzi, struguri, mărar
IG 40: fulgi de ovăz, unt de arahide fără zahăr, prune uscate, suc de morcov.
Între 55 şi 110
Alimente cu indice glicemic ridicat:
Glucoză (dextroză) 100
Făină de orez 95
Pâine albă fără gluten 90 Morcovi (fierţi) 85
Orez instant 85 Fulgi de porumb 85
Pop corn (fără zahăr) 85 Păstârnac 85

Pâine albă pentru sandviș 85 Făină albă de grâu 85
Pireu de cartofi 80 Gogoși 75
Lasagna 75 Dovlecel 75
Pepene verde 75 Croasant 70
Brioșă 70 Ciocolată (cu zahăr adăugat) 70
Băuturi tip Cola, băuturi răcoritoare 70 Mălai 70
Gnocchi 70 Tăieței (pe bază de grâu) 70
Cartofi descojiți și fierți 70 Chipsuri 70
Mămăligă 70 Cereale rafinate (cu zahăr adăugat) 70
Zahăr alb (zaharoză) 70 Orez standard 70
Zahăr brun integral 70 Sfeclă de zahăr, sfeclă roșie (fierte) 65
394 Dan Grădinaru
Mars 65 Muesli (cu zahăr sau miere adăugate) 65
Ananas (în conservă) 65 Porumb dulce (fiert) 65
Stafide (roșii și aurii) 65 Pâine de secară (30% secară) 65
Cartofi necurățați, fierți la aburi 65 Pâine din cereale integrale 65
Caise (la conservă) 60 Banane (coapte) 60
Castane 60 Orez cu bob lung 60
Miere 60 Înghețată (standard, cu zahăr adăugat) 60
Pizza 60 Pepene galben 60
Suc de struguri (neîndulcit) 55 Sushi 55
Ketchup 55 Suc de mango (neîndulcit) 55
Muștar (cu zahăr adăugat) 55 Nutela 55
Papaya (fructe proaspete) 55 Piersici (la conservăz pot fi cu sirop) 55
IG 55: ketchup, piersici în sirop, sushi, papaya
IG 60: banane, castane, făină integrală, pizza
IG 65: făină semiintegrală, pâine de secară, pâine neagră, porumb, ananas în sirop
IG 70: zahăr, orez, băuturi carbogazoase, chipsuri, mămăligă
IG 85: pop-corn
IG 90: făină albă
IG 95: cartofi prăjiți sau la cuptor, făină de orez
IG 100: glucoză (dextroză)

IG 110: bere".

— Ia-o şi pe asta despre încărcătura glicemică, zise Amoraş râzând de câte foi avea de la Popo.

— Ce-i aia încărcătură glicemică?

— Nu mai întreba. Citeşti sau arunci la coş.

„Calcularea încărcăturii glicemice poate oferi o imagine mult mai exactă a ceea ce face acel aliment pentru zahărul din sânge. Conceptul de încărcătură glicemică (InG) a fost introdus în 1997. InG se calculează:

InG = Cantitatea de glucide din porţie (grame porţie) x IG / 100

Un InG redus este între 1 – 10; un InG moderat este între 11 şi

19, iar un InG ridicat este de 20 sau mai mare. Pentru persoanele cu diabet zaharat, InG trebuie să aibă valori cât mai joase posibil.

Cum calculezi în mod concret încărcătura glicemică? Spana cul are carbohidraţi 3, 6 (la spanacul gătit valoarea carbohidraţilor este

5, 2) şi indice glicemic 15. Înmulţim 3, 6 cu 15 şi obţinem 54. Împărţim

Maraton 395

la 100 şi obţinem O, 54, aşadar o valoarea a IG excelentă. Dacă la spana cul fiert mai punem smântână şi un ou ochi lucrurile se schimbă pentru că indicele glicemic al smântânii 20% grăsime şi 50 gr. cantitate este O. Carbohidraţii la 50 gr. cantitate sunt 2. Caloriile sunt 108. Oul vine şi el cu propriile valori.

Foloseşte cu încredere telefonul mobil pentru a estima InG".

— Astea sunt toate foile pe care le am de la Popo. L-am întrebat:

Şi dacă vom respecta ce scrie în aceste tabele avem şanse să câştigăm maratonul? Nu pot să-ţi garantez, mi-a zis Popo.

CAPITOLUL 35. DORIN ÎŞI CUMPĂRĂ CU ENTUZIASM CE-I TREBUIE UNUI MARATONIST

Dorin îşi cumpără cu entuziasm ce-i trebuia unui maratonist, tricouri, două bluze, pantaloni, adidaşi, plus o pereche de jambiere, în aceeaşi seară şi-i şi lăsă lui Sean msi: „Mâine ne putem vedea?" Sean răspunse instant: „La 9 şi 1/2 la staţia de metrou Sf. Elena". A doua zi

Dorin a servit iute micul dejun şi-l aştepta de la 9 gata echipat

pe Sean împreună cu Florin şi Rici la staţia de vaporetti Sf. Elena, insula de – venită una cu Veneţia prin completare cu pământ şi racordare cu poduri asemănătoare, dar mult mai mici, cu Rialto. Până să apară Sean.

Dorin remarcă, fără să comenteze, un chilot roşu de femeie printre boscheţi ceea ce nu i se păru în regulă.

— Te ţii după mine, îi spuse Sean, uitându-se la Dorin, când apăru într-un tricou şi bermude Nike de culoare neagră şi adidaşi de culoare neagră cu şireturi verzi, şi nu-mi zici când nu mai poţi. Te opreşti. Sper că nu aleargă şi… cine e?

— E fratele meu.

— Nu aleargă…

— Nu. Mă aşteaptă aici.

Sean dădu din cap, uitându-se o clipă şi la Rici:

— Nici el.

— Nici, zâmbi Dorin.

N-au pierdut vremea.

— Aici e punctul zero, a zis Sean, s-a întors cu ochii la drum şi a detaliat cele două trasee. Unul era de la staţia de vaporetti spre Giardini pe marginea insulei până la prima punte de racordare cu Giardini, se alerga după aceea la dreapta până spre viale IV novembre şi

396 Dan Grădinaru apoi, perpendicular, în stânga, pe aleea pietruită până în capătul aleii paralelă cu linia caselor de locuit. În continuare din capătul aleii în stânga pe viale maggio XXIV până la Mostroland vizavi de insula Certosa

(neracordată la Veneţia), în zona acvatică a ambarcaţiunilor, mai departe pe viale Piave, lăsând canalul şi stadionul în dreapta până la

Şcoala navală militară „Francesco Morosini" şi din nou pe malul insulei se întorceau în staţia de vaporetti. Asta însemna un tur de doi kilometri. Un traseu mai scurt însemna alergarea printre teii de pe aleea din mijlocul insulei, fie dus-întors, fie completând pe viale maggio

XXIV şi aşa mai departe până la revenirea în capătul aleii care

începea în faţă la „Francesco Morosini”.

Sean a plecat fără altă vorbă multă, şi Dorin împreună cu el.

La început Sean îi aruncă lui Dorin, care alerga în dreapta, câte – va cuvinte fără importanţă. Pe urmă, câteva sute de metri mai încolo, simţindu-l deocamdată lângă umăr şi nevrând încă să forţeze, îl între – bă de ce nu se antrenează împreună cu Spiriduş. Dorin îi răspunse că nu-i place.

— De ce? insistă Sean.

— Nu ne potrivim la concepţii.

— Aha. N-ai vrea să te întreacă.

Alergară aşa un tur mare de doi kilometri şi Sean se opri:

— Mai poţi?

— Mai pot, veni din urmă, de la câţiva metri, Dorin.

Urmă încă un tur. Sean îşi dădu jos ochelarii şi se opri din nou.

— Renunţi?

— Nu.

— Gâfâi.

— Nu contează. Chiar pot.

Sean mai făcu un tur. Se făcuseră cam şase kilometri. Dorin rămăsese în urmă la douăzeci de metri şi Sean îl aşteptă.

— Nu mai poţi, zise Sean, oprindu-se a treia oară ca să bea o gură de apă de data asta şi îndemnându-l să bea şi pe Dorin din recipientul de plastic cu apă pe care-l căra în rucsacul lipit de spinarea transpirată.

Vedea că Dorin e destul rupt şi nu mai dorea să facă concesii.

— Mai pot, răspunse Dorin, dându-şi jos rucsacul ca să bea şi el.

— Bea cu măsură. Gândeşte-te că ai de făcut 42 de kilometri şi nu ai decât un litru de apă. O jumătate de litru pentru prima oră şi încă o jumătate pentru ora a doua.

Maraton 397

Dorin bău (cum i se cerea deşi dacă nu i-ar fi fost ruşine ar fi dat-o pe gât pe toată).

— Mi-ai plăcut, scoase o laudă Sean. Am alergat împreună şase kilometri, o părticică de maraton, şi văd că nu te dai bătut, nu mă aşteptam, mai ai până să-ţi dai duhul, însă n-ai recunoaşte că nu mai

poţi, rezişti. Îmi place. Nu eşti robot, eşti om, îl bătu Sean pe umăr.

Văd că chiar vrei să participi la maraton şi să-l câştigi.

— A, nuuu…

— Cum nu? Dacă n-ai ambiţia asta de ce să mai alergi? Trebuie să-ţi propui şi să te impregnezi în mental cu chestia asta. Ca începător alergi la început, cum ţi-am zis, 2 – 3 kilometri, hai cinci. Tu poţi cinci binişor. Trebuie să-ţi faci o primă ţintă, cinci e fezabilă în cazul tău.

Sunt necesare pe viitor şi alergări mai lungi, eventual alternate cu alergările scurte. Stilul meu este să măresc zi de zi numărul de kilometri cu puţin, nu să le alternez, să fac într-o zi zece, a treia zi cinci –sprezece şi a cincea zi din nou zece. Ca să alerg mai mult mă pregătesc mental. Aceasta mi se pare esenţial. Mintea comandă trupul. Trebuie să fii conştient de asta. Dacă mintea refuză, trupul refuză. Dacă mintea noastră vrea şi trupul vrea, înţelegi?

— Înţeleg.

— Prima ţintă nu trebuie să fie superioară posibilităţilor tale de începător. Ai alergat şase, data viitoare aleargă opt, am văzut că şi patru ture ai putea să duci destul de bine, cred.

— Da.

— Bine… Eu mai alerg trei ture.

— Mai pot, se rugă Dorin.

— Nu. Nu sunt de acord. O să mă urmăreşti cu ochii. O să-ţi tre' – buiască un cronometru sau măcar un ceas de mână, cu curea de piele, eu am un Morellato ieftin cu curea din silicon. Am făcut şase kilometri într-un timp rezonabil. Puteam să-i fac şi mai repede. Am alergat însă împreună cu tine… O să mă cronometrezi în cât timp fac următorii kilometri.

— Da.

— Nu azi, Data viitoare când o să ne vedem. Atenţia la timp este foarte importantă. Ai nevoie de un cronometru. Ai aşa ceva?

Dorin îi vârî sub nas ceasul chinezesc cu baterie.

— Bine… la vârsta ta dacă termini maratonul în 240 de minute, împărţind 240 de minute la 42 de kilometri revin cam şase minute…

— Cinci minute şi vreo 45 de secunde… făcu Dorin foarte iute un

calcul.

— Acum îţi dai seama, ai nevoie de şase minute pentru fiecare kilometru. Lucrurile nu sunt aşa de simple. La începutul cursei e mai uşor. Cu cât trece timpul e tot mai greu. Ştii să foloseşti cronometrul?

— Ştiu.

— Hai, mai povestim… Dacă vrei du-te în Pavilionul Central din Bienală. Intrarea e gratis, zise Sean.

— L-am văzut alaltăieri cu Florin, zise Dorin.

— Ce contează? Mai du-te o dată.

Sean se întoarse pe călcâie şi se îndepărtă.

După ce se despărţi de Sean, Dorin se duse în Giardini la Bie –nală la pavilionul inscripţionat în partea superioară cu VIVA ARTE.

VIVA, dedesubt inscripţia era OPERE ONIRICE, OPERE POLITICE.

OPERE COREGRAFICE şi mai dedesubt inscripţia era BĂTRÂNA

DOAMNĂ VĂ AŞTEAPTĂ, înspre care se uitase de mai multe ori cât aşteptase ca Spiriduş să finalizeze împreună cu fetele din grup alergarea pe triunghiul dintre Pavilionul Central, Pavilionul britanic şi locul unde se intersectează două catete ale unui triunghi dreptunghic imaginar, întrebându-se ce putea să însemne „bătrâna doamna", 297 – şi spre care se îndreptau vizitatori. O aşteptase ca să-i povestească cum a decurs alergarea.

— Cum să decurgă? Bine, ăsta era răspunsul pe care-l avea pregătit la întrebare, pentru că mintea îi zbura în altă direcţie…

…Dorin se aşezase acum două zile pe o bancă lângă lacul cu apă dulce în formă de inel în interiorul căruia se afla Pavilionul Bie –nalei. Pe lac o raţă sălbatică-băiat cu gâtul cu penaj verde făcea curte unei raţe sălbatice comune ca penaj în comparaţie cu raţa sălbatică băiat. Rici stătea crăcănat cu un garf în dinţi de parcă ar fi vrut să spună prin ţinută: „Sunt cel mai tare!" Se aruncă în două labe, fără să lase osul din gură, pe o muscă care zbura pe lângă peretele Pavilionului

Central, fără şansă, desigur, şi rămânând pe pământ mişcă o ureche în direcţia unui avion care tocmai decola de pe aeroportul „Marco

Polo". Cu fundul pe iarbă Florin se juca cu kendama şi de la un

timp învinse curiozitatea şi Dorin îl întrebă:

297 „Aşa i se spune Bienalei, înfiinţate în 1895 – pentru vechime".

(Onofrio).

Maraton 399

— Ai intrat în pavilion?

— Nu, zise Florin preocupat de mânuirea jucăriei. Am descoperit ceva.

— Ce?

— Uite, zise Florin cu ochii pe kendama.

— La ce să mă uit?

— La mâna mea.

— Ce-i cu ea? dădu să i-o prindă Dorin însă Florin şi-o retrase cu iuţeală şi lăsă deoparte kendama.

— Mi-am ars-o când am vrut să mă ating de obiectul ăsta care a căzut aici când erai pe insulă, şi Florin îşi împinse fratele doi metri mai încolo ca să vadă un gropan cu o bucată de ceva negru pe fund, care încă sfârâia şi scotea un fuma discret.

Dorin se aplecă asupra gropii şi încruntându-se cercetă un timp obiectul căzut din cer.

— O fi un mateorit, trase el concluzia.

— Un meteorit? se gândi Florin la stelele căzătoare.

— Ai avut noroc. Dacă te nimerea nu mai erai acum în viaţă.

— Cred şi eu, zise Florin satisfăcut.

— Dacă nu-l ia nimeni, îl luăm noi. Îl lăsăm să se răcească mai întâi.

— Cum să-l lăsăm să-l ia cineva?

— Nu-l lăsăm.

— La ce-ar putea servi?

— La nimic. Îl luăm ca amintire.

— E al meu că pe mine era să mă lovească.

— Îl iei tu, se declară de acord Dorin.

— Să-l îngropăm, zise Florin.

Cu ce să-l îngroape? Dorin îl puse pe Florin să se ducă la unul din cele trei locuri unde se putea mânca în incinta Bienalei, cel din

spatele pavilionului Germaniei i se păru cel mai potrivit, şi Florin, pentru că era mai mic ca vârstă şi la prima vedere inofensiv, se rugă, prefăcându-se că a alergat (gâfâia), de o femeie care servea să-i dea un cuţit fiindcă i s-a blocat lacătul de la rucsac.

— Vi-l aduc imediat! Vă rog muult!

Văzându-l cu faţa plângăcioasă femeia cedă şi-i împrumută cu –ţitul trebuincios, cu care reuşiră să acopere groapa.

— Hai înăuntru, zise Dorin după ce îngropară meteoritul lângă un platan şi uitându-se amândoi unde l-au îngropat pătrunseră pe

400 Dan Grădinaru poarta deschisă a Pavilionul central acolo unde expuneau artiştii Bie –nalei (Florin înapoie cuţitul, mustrat de femeia binevoitoare: „Credeam că nu-l mai aduci!").

Florin îşi urmă fratele înăuntru, bucuros de descoperirea făcută.

Într-adevăr n-aveau nevoie de bilet.

Înăuntrul pavilionului se desena un drum şi de-a lungul drumu' – lui se înşirau „case" /pavilioane mai mici reprezentându-i pe expo –zanţii individuali. În care să intre? În prima din stânga sau în prima din dreapta? Prima din dreapta îi era dedicată lui Damien Hirst care avea sculpturi care nu semănau cu cea din albia lui Grand Canale

(horror), o compoziţia cu un şarpe gigantic, un boa care se pregăteşte să înghită capul copilului de pe un cal, înfăşurat deja de şarpe, pe care după ce-o vedeai nu prea puteai să dormi noaptea.

Pachetul de lucrări ale lui Hirst fusese adunat de la Palatul Grassi, ultimul palat veneţian înainte de desfiinţarea ca entitate politică a

Veneţiei, şi de la Punta del Dogana, vama de pe timpuri a oraşului.

Palatul Grassi fiind în proprietatea francezului François Pi nault, iar

Punta della Dogana, cu atlanţii şi cu zeiţa Fortuna arătând direcţia vântului, fiind adjudecată de acelaşi francez în vederea unei expoziţii.

La Bienală Hirst venise cu statui unele tot gigantice prove nind chi pu –rile de la un naufragiu al unui vas fictiv, proprietate al lui Cif Amotan

II (anagramă pentru „I am fiction”), sclav eliberat la fel de fictiv şi posesor al unei colecţii de obiecte scufundate odată cu vasul pe fundul mării din Africa de est: un tors mâncat de scoici şi alge de care Florin se amuză zicând că statuia au mâncat-o şoarecii, un tors al lui Nefertiti cu sânii goi, decorat la fel cu alge şi tot aşa tot felul de artefacte ciudate ca artefactele istorice.298

A doua „casă” era pentru Lorenzo Quinn, sculptorul mâinilor uriaşe: Dolce vita (o mână care ţine un scuter), Vroom, vroom (o mână care împinge un Fiat de jucărie pe o suprafaţă netedă), Ăsta nu-i un joc (o mână deasupra unui tanc), Mâna lui Dumnezeu (o mână care ţine în palmă un om copleşit de necazurile vieţii), Joc periculos

(o mână care se pregăteşite să arunce o rachetă) şi altele cu alternanţa grandios ca dimensiune – minuscul, minusculul fiind deja ceva supradimensionat.

298 „Dodecahedronul roman, manuscrisul Voynich, ciocanul din London.

Texas – cam astea îmi vin în minte” (Zelda Smith).

Maraton 401

Lui Florin îi plăceau nu mâinile, ci lucrurile pe care mâinile le atingeau, maşinile în primul rând.

Ceea ce îl izbi pe Dorin la lucrările lui Fredrik Raddum era faptul că oamenii şi capetele de oameni nu aveau chip ceea ce-l îngândură fiindcă se gândi la teroriştii care decapitează ostaticii, iar pe Florin îl făcu să râdă.

Japonezul a fost cel mai simpatic pentru amândoi fraţii, care şi-au dat seama repede că în tablourile sale în care înfăţişa probabil personaje istorice, 299 pictorul Yasumasa Morimura se picta pe el însuşi, adică păstra hainele personajului, coafura acestuia, femeie sau bărbat, dar trăsăturile feţei erau ale pictorului.

În Pavilion au dat de primarul Cacciari şi de fata lui când intern –ţionau să intre în a cincea casă.

Seneca îl văzu ea mai întâi pe Florin şi-şi agită o mână şi Florin flutură la rândul său o mână în semn de salut.

— Poate să vină şi Florin cu noi? îl întrebă pe tatăl ei.

— Dacă vrei de ce nu? îşi ajută Cacciari fata.

Seneca se duse la Florin şi-i întinse mâna. Îi întinse mâna şi lui Dorin:

Noi am terminat de vizitat. Tata a zis că dacă vreţi puteţi veni cu noi la restaurantul de-afară (era restaurantul de pe via Trieste, la câţiva metri de ieşirea de la Bienală, cea din dreptul Pavionului Central, lângă promenada de la marea Adriatică). E ora 1 şi jumătate, poa' – te vă e foame. Dacă vreţi, bineînţeles, adăugă Seneca, văzându-i pe băieţi surprinşi şi indecişi.

— Să mâncăm cu voi? se foi Florin, mai curajos la vorbă decât fratele lui.

Seneca zise „da", Florin se uită la Dorin, Dorin zise şi el „da".

La restaurant, neştiind ce să aleagă, primarul, pe post de consultant, îi îndemnă să aleagă între paste şi peşte. Dorin ceru mai prudent paste şi Florin peşte, fiindcă confunda peştele de apă dulce cu cel de apă sărată şi fiindcă şi Seneca şi primarul aleseseră peşte. Ce peşte? Aici se ivi o încurcătură nouă. Florin nu mai mâncase peştii care se mănâncă la Veneţia şi tot primarul oferi soluţia bună: friptură de peşte din calamari, creveţi, caracatiţe, gamberini şi scampi.

299 „Într-adevăr, a portretizat o sumedenie de artişti şi oameni politici din secolul trecut, pe Che Guevara, Mao, Lenin, Hitler, Marilyn Monroe".

(Sgarbi).

402 Dan Grădinaru

— Închide ochii şi mănâncă, zise primarul când se uită la Florin cum nu ştie ce să facă.

— Nu mi-e greaţă, zise Florin.

— Ai înfipt furculuţa într-un crevete auriu. Scoate furculiţa, apucă-l de coadă şi ronţăie ce e deasupra cozii, pe care trebuie s-o arunci. O să vezi ce bun e.

Florin îl puse pe limbă şi începu să-i mestece corpul.

— Dă-i coada la o parte, zise primarul. Este că-i bun?

— E foarte bun, zise Florin, smulgând coada crevetelui şi aşe – zând-o pe marginea farfuriei.

— V-a plăcut ce-aţi văzut? îl întrebă Cacciari pe Dorin.

— Ne-a plăcut, zise Dorin cu jumătate de gură.

— Simt din vocea ta că nu ţi-a plăcut decât pe jumătate.

— Mi s-au părut cam ciudate… unele…300

— Mie nu mi-a plăcut, se amestecă în discuţie Florin.

— De ce? întrebă primarul.

— Pentru că statuetele…

— Statuile, îl corectă primarul.

— Pentru că statuile nu seamănă cu oamenii. N-au mâini, n-au picioare, nu seamănă. Sunt urâte. Mi-au plăcut tablourile.

Cacciari dădu înţelegător din cap:

— Acelea cu ochi identici în toate tablourile, nu?

— Da, da! săriră amândoi fraţii în acelaşi timp.

— De ce? se arătă curioasă Seneca.

— Ţie ţi-au plăcut statuile? întrebă Florin, uitând să răspundă la întrebare.

— Mi-au plăcut, zise Seneca.

— Ce putea să-ţi placă la porcăriile alea de statui? luă peste picior

Florin gustul artistic al lui fetei. Aşa putea să le fac şi eu. Îl făceam pe

Dorin (se gândise de fapt la Seneca că era mai mică) şi pe urmă cu un ciocan îi rupeam un braţ.

Ieşiseră din restaurant când Sean îşi încheia antrenamentul obiş – nuit pe insula Sf. Elena, iar ultimii metri îi făcuse prin Giardini, oco – 300 „Mai ieri, într-un muzeu din Argentina, un câine a fost lăsat să moară de foame în numele artei şi publicul a vizitat expoziţia până când animalul şi-a dat ultima suflare legat de lanţ" (Katya Kelaro).

„N-a protestat nimeni? Nu l-a împuşcat nimeni pe ticălos?" (Amalia)

Maraton 403

lind Bienala, pe lângă statuile din marginea parcului, începând de la

„Belvedere" de la colţul parcului: bustul lui Guglielmo Oberdan, atentatorul la viaţa împăratului Franz Iosif, executat prin spânzurare de austrieci în zorii zilei de 20 decembrie 1882, 301 grupul statuar cu leul pe care stă Ahile (în lipsa posibilităţii de a da peste vreo explicaţie

din mitologie, un gard de fier şi vegetaţia crescută peste soclu ca în Mexic peste piramide împiedicau accesul la documentare, aşa îl bo tezase pe războinicul aşezat ca pe un tron pe spinarea leului), monumentul că – zuţilor pentru patrie, statuia actorului şi patriotului Gustavo Modena.

— Sora voastră e pe insulă la terenul de baschet, îi informă el pe fraţi, dar nu mai luă vaporetto de la staţia Giardini, se întorcea la staţia

Sf. Elena pentru că-şi uitase la chioşcul de ziare de lângă staţie biletele cumpărate pentru meciul echipei FC Venezia şi-şi amintise de bilete văzându-i (Florin purta un tricou cu numărul 10 al fotbalistului

Messi). Băieţii mulţumiră primarului, pe care-l aştepta o barcă cu motor şi se luară după Sean ca să-şi cumpere şi ei bilete. Ceva mai încolo de chioşc se găseau două terenuri, unul de tenis transformat în teren de fotbal cu piciorul (fileul fusese ridicat cu un metru), iar în spatele terenului de tenis fără tribună, doar îngrădit cu un gard de sârmă, era un teren de baschet, mai precis erau două panouri. Sean plecă înspre staţie şi fraţii se duseră să se uite la meci.

Ca să se joace fotbal se formau două echipe, întâi se alegeau doi căpitani, aceştia prin bună înţelegere sau cu o monedă rezolvau care-i căpitan la Real şi care la Barca şi în continuare fiecare căpitan, pe rând, când unul când altul, îşi forna echipa dintre doritorii să participe la

301 „I s-a compus şi un imn extrem de răspândit în Italia până dincolo de Marele Război: Morte a Franz, viva Oberdan! /Morte a Franz, viva

Oberdan! //Le bombe, le bombe all'Orsini, /il pugnale, îl pugnale alla mano; /a morte l'austriaco sovrano, /noi vogliamo la libertà. //Morte a

Franz, viva Oberdan! /Morte a Franz, viva Oberdan! //Vogliamo formare una lapide/di pietra garibaldina; /a morte l'austriacă gallina, /noi vogliamo la libertà. //Morte a Franz, viva Oberdan! /Morte a Franz, viva Oberdan! //Voliamo a spezzar sotto i piedi/l'austriacă odiata catena; /

a morte gli Asburgo-Lorena, /noi vogliamo la libertà. //Morte a

Franz, viva Oberdan! /Morte a Franz, viva Oberdan! /Morte a Franz, viva Oberdan!" (Cacciari).

404 Dan Grădinaru miuţa de o jumătate de oră – o oră fără ca doritorii să aibă posibil lita – tea să comenteze unde nimereau. Căpitanul avea tot dreptul să-şi aleagă coechipierii. Porţile erau picioarele panoului, în partea de jos a acestuia. La Real jucau Johnny, Billy, Waltraud, cei trei verzi jucători de câmp şi Aram portar, la Barcelona cei patru giumbuşlucari, Armo şi mijlocia dintre surorile Gunhild (Gunhild mi9 jlocie şi Waltraud chiar se pricepeau) ca jucători de câmp şi Salvador portar.

Băieţii ajunseră la meci când Spiriduş comenta: „Gavno e un gură-cască. Trebuie să-l ţină pe Johnny dar Gavno a adormit… Jordi

Alba, fundaşul lui blau-grana, primeşte o pasă din prima de la Messi, trece… trece de Johnny şi de pe linia de fund pasează lui Messi şi pentru aceasta e o formalitate să dea gol. 4 la o pentru Barcelona. Hai.

Real, nu dormiţi în front. Treziţi-vă. Fetelor (Amalia, Juanita şi Cecilia erau spectatorii), aruncaţi cu apă în ei!

Lucrurile merg bine pentru Barca, conduc cu 4 la O… Acum mingea e la Cristiano Ronaldo… face o recuperare… poziţie bună pentru Cristiano… Bună centrarea în faţa porţii, dar nu e nimeni să preia în gol… Ce pasă dă acum Suárez lui Messi… Messi… Busquets şi acum Mascherano… Suárez trece de Marcelo… Suárez a dat o pasă în spatele lui Messi şi şi-a pus mâinile în cap, şi-a dat seama că a gre – sit… Messi recuperează şi… şi… execuţie formidabilă peste Johnny, pardon Marcelo, o boltă imparabilă peste Aram şi este 5 la O… Cei de la Real se ceartă între ei. Această diferenţă de scor li se pare indecentă, e ceea ce îi spune Cristiano lui Bale, care trage mai mult un şut decât o pasă care-i trebuia lui Cristiano… Real au un joc moale la început sau mijloc de partidă… Mingea e la Bale… Bale o porneşte brusc în mare viteză pe extremă spre linia de fund… da… formidabil, trage din unghi şi înscrie… E 5 la 1. Nimeni de la Real nu se bucură… Bale a fugit în spatele panaoului, s-a grăbit şi a adus mingea, de fapt nu e niciun copil de mingi să aducă mingea celor de la Barca… Lui Suárez nu-i ies paşii şi pierde în favoarea lui Marcelo… E fault… Suárez l-a faul – tat pe Marcelo şi deşi faultul pare evident Suárez nu-şi cere scuze…

Marcelo bate faultul, mingea ajunge la… la Bale… Bale îl caută pe Cristiano… Cristiano face câteva biciclete în faţa lui Mascherano

şi", şi Mascherano pune piciorul şi-l blochează şi apoi îl deposedează pe

Cristiano. Mascherano înaintează cu mingea… înaintează… se uită unde să trimită migea… se uită… şi în acest moment îşi dă, spectatorilor, cu stângul peste dreptul şi se prăbuşeşte pe gazon… adică pe

Maraton 405

pământ… Mascherano ţipă de durere… Coechipierii îl ajută să se ridice, îl scot în afara terenului… După o pauză de un minut, gata, meciul nu mai poate continua… Din păcate meciul s-a încheiat cu 5

la 1 pentru Barcelona… O victorie pe care Barca o aştepta de-o viaţă…

Verzilă zicea:

— Bine că nu l-am accidentat noi.

Waltraud zicea şi ea:

— Începusem să recuperăm. Dacă mai continuam vă ajungeam.

Aţi avut noroc.

— Noi am avut noroc sau voi aţi scăpat de ruşine să mai luaţi încă cinci? (Salvador)

— Cum a fost? întrebă Spiriduş după ce meciul luă sfârşit cu ceartă (cearta mai continuă). Aţi vizitat Bienala?

— Am şi mâncat, zise Florin.

— Unde-aţi mâncat?

— La restaurant, zise Dorin.

— Cu primarul şi cu Seneca, zise Florin.

— Cu primarul? se uimi Spiriduş. Bravo, fraţii mei!

— El ne-a invitat, zise Florin.

— El? Da' ce-aţi făcut ca să vă invite?

— Nimic, zise Dorin.

— Seneca a pus o vorbă bună, zise Florin.

— Şi ce-aţi mâncat?

Florin dădu detalii un pic aiurea despre masă. Dorin zise lucruri mai la obiect.

— Şi la Bienală cum a fost? vru să ştie Spiriduş.

— Expoziţia cu artişti, arte vizuale, zise Dorin.

— Şi ţi-a plăcut? se adresă Spiriduş lui Florin.

— Am râs de mă doare burta. O fată îmbrăcată ca tine, cu pantaloni scurţi şi o cutie de carton în cap pe care era desenat un zâmbet stătea pe un piedestal…

— Era vie?

— Era vie şi stătea în picioare cu cutia pe cap. Nu făcea nimic.

Doar stătea cu cutia, fără ochi şi fără gură. Am vrut s-o ciupesc de picior, dar nu m-a lăsat Dorin.

— Păi nu era frumos dacă o ciupeai. Te vedea vreun paznic şi te amenda.

406 Dan Grădinaru

— De ce să mă amendeze? Şi în primul rând nu era niciun paznic.

— Auzi ce i-a trecut prin cap, comentă Spiriduş, care mai ştia câte ceva de la Miriana.

Miriana îşi dăduse pe faţă opţiunea cu o zi mai înainte:

— Singurul tablou de la Bienală care mi-a plăcut, zisese ea, a fost

„Vindecarea celor zece leproşi" al mormonului Brian Kershisnik, e tabloul care ilustrează pericopa din Luca 17, 11 – 19: „Şi a fost că când

Iisus mergea spre Ierusalim şi trecea prin mijlocul Samariei şi al

Galileei, intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece bărbaţi leproşi care au stat departe. Şi ei şi-au ridicat glasul, zicând: „Iisuse, învăţătorule, miluieşte-ne!" Şi văzându-i El le-a zis: „Mergeţi şi arătaţi-vă preoţilor".

Şi a fost că-n timp ce ei mergeau, s-au curăţit. Iar unul din ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors slăvindu-L cu glas mare pe Dumnezeu. Şi a căzut la picioarele Lui, cu faţa la pământ, mulţumindu-i. Şi acela era samarinean. Şi răspunzând Iisus, a zis: „Oare nu zece s-au curăţit? Cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să-l dea slava lui Dumnezeu fără numai acesta, care e de alt neam?" Şi i-a zis: „Scoala-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit".

Îmi place că arată şi femei şi bărbaţi fiindcă nu doar bărbaţii pot suferi. Femeile sunt fiinţele care suferă cel mai mult în lume. Iisus stă

în spate şi e bucuros pentru că vede pe cei stigmatizaţi cum aleargă de fericire, îndepărtându-se de El. Iisus nu poate sta impasibil. Când vede suferinţă suferă. Când vede bucurie se bucură, da. E şi un să – maritean ce mulţumeşte şi Iisus dă răspunsul modest, cum se cuvine.

Florin mai zise:

— Domnul primar a spus că o să ne invite şi altă dată.

— Haideţi să mergem, îl îndemnă Spiriduş pe Dorin şi pe fratele mai mic.

— Noi am mâncat, zise Dorin.

— Aşa e, aţi mâncat, zise Spiriduş şi plecă singură spre staţie

(fraţii rămaseră pe insulă cu Rici), întâlnindu-se la chioşcul de ziare cu Sean, pentru că Sean vorbise cu Petras, care sosise pe insulă cu gândul să meargă pe terenul de baschet şi să arunce mingea de baschet la coş, de aceea întârziase – cum se întâmplă şi azi.

…Spiriduş alergă până la el fiindcă azi Sean îşi termină cele trei tururi ieşind tot spre Giardini ca alaltăieri şi Spiriduş termina din întâmplare antrenamentul

— Cum a fost? Ai fost mulţumit de Dorin?

Maraton 407

— Am fost, zise Sean fără să-şi scoată ochelarii de soare de pe nas şi continuându-şi înaintarea spre staţie.

— Ce bine-mi pare, zise Spiriduş. Sper că v-aţi împăcat bine, zise

Spiriduş mergând trei paşi alături de Sean înspre staţia de vaporetti.

— Nu-ţi face probleme, lovi aerul cu palma Sean.

Interpretând vorbele puţine ale lui Sean plus datul din mână ca pe o probă de „acum n-am vreme de tine”, Spiriduş se bosumflă un pic dar se strădui să nu arate şi izbucni repetând tot veselă:

— Ah, ce bine-mi pare, şi alergă înapoi la fraţii ei, nu înainte de a mai zice: Vreau să alerg şi eu cu tine.

Sean îşi văzu de drum fără să aibă vreo reacţie, dar după ce Spi – riduş întoarse spatele îşi întoarse el însuşi capul şi scoţându-şi oche – larii de pe nas zise fără să mai fie auzit: „De ce nu?”

Dorin se arătă în schimb deranjat când Spiriduş reveni lângă el.

— Mă verifici? o luă el la rost.

— Da' de unde!? îşi arătă acum Spiriduş dezamăgirea. De ce vorbeşti aşa? Oare nu era firesc să-l întreb şi pe el? Din politeţe, măcar.

— Ok, o suci Dorin.

— Chiar m-am supărat, zise Spiriduş şi mergând cu fraţii ei până la staţie şi înăuntrul pontonului nu mai zise nimic, ducându-se mai aproape de Florin, care se juca din nou cu kendama. „Unul te tunde şi altul te rade", gândi ea ridicând nasul în sus. „Sunt o proastă. Ce să caut eu cu Sean şi cu Dorin?" Dorin stătea şi el îmbufnat şi Spiriduş nu pricepea de ce. „Ce i-am zis ca să se supere pe mine?"

La masă Spiriduş se aşează ca de obicei lângă Amoraş.

— Mi-e o foame! îşi trase ea un scaun din cele două rămase libere.

Ce-avem azi?

— Ce n-am avut ieri, spuse Juanita, aruncând o minge de tenis cu care venise înspre Armo. Voi ce-aţi luat?

— Paste cu ton, zise Amoraş.

— Azi o să-mi aleg o extravaganţă, un Surf and Turf, 302 zise Juanita.

— Eu m-am aruncat pe scoici, zise Amoraş iar Spiriduş strâmbă din nas fiindcă scoicile nu se aflau pe lista bucatelor preferate.

— Şi ea ce şi-a luat? se interesă Juanita ce-a comandat Nur Jahan.

— Ea şi-a luat ca mine, zise Spiriduş. Lasagna.

302 „Crustacee şi carne de vită" (Cacciari).

408 Dan Grădinaru

— Crezi că-i place dacă nu e ceva ca în ţara ei? zise Amoraş.

— O să se obişnuiască, zise Spiriduş.

Nur Jahan începea să priceapă unele cuvinte ori anumite ac –ţiuni. Înţelegea „da" (permisiune, acord) şi „nu" (dezaprobare, dezacord), părţile corpului omenesc, numele de la 1 la 10 arătate pe degete, verbele „a fi" şi „a avea". Nu înţelegea mult, oricum, făcea progrese sem –nificative, însă parcă totuşi nu dorea să înveţe mai mult şi vorbea, adresându-i-se mai tot timpul, cu Rici! Stătea în preajma lui Spiriduş, o învăţa să ţeasă şi să împletească, să coasă goblenuri, chiar şi bucăţi muzicale – şi i se adresa lui Rici.

După masă Amoraş îi aruncă lui Spiriduş:

— Vezi, puştoaico, că Johnny a pus ochii pe tine.

— De ce zici aşa? îşi ridică fruntea din farfuria cu lasagna Spiri – duş.

— Las-o, râse cu subînţeles Juanita, vrabia mălai visează.

— Nici gând! Nu visez nimic! protestă sincer, înroşindu-se şi deja cu ochii în lacrimi, Spiriduş.

— Hai, termină cu teatrul, se ridică brusc de la masă Juanita şi se îndepărtă furioasă.

— De ce zice aşa? De ce mă judecă? 303 se smiorcăi Spiriduş.

— Nu pune la inimă, o consolă Amoraş pe Spiriduş. Te-a tachinat…

În asemenea cazuri trebuie să râzi, să te arăţi interesată, adică să cânţi în strună, sau să ai o replică pregătită din vreme.

Spiriduş îşi reveni şi-şi strânse vârful nasului cu degetele.

— Ce replică să am pregătită?

— Nu ştiu ce replică. Una la care să te gândeşti şi s-o foloseşti în asemenea împrejurări.

— Tu ce replică ai?

— Eu? Eu am replica „Du-te dracu'!"

— Nu-i pot spune aşa Juanei, se apără Spiriduş.

— De ce să nu poţi. Bag-o-n pizda mă-sii! O să-i cadă plombele când o să te-audă! O să-i cadă ţâţele! O să-i cadă chiloţii de pe ea!

303 „Înainte de a-mi judeca faptele, vorbele, viaţa, înainte de a vorbi despre mine, încalţă-te cu pantofii mei şi parcurge drumurile pe care le-am făcut eu. Trăieşte-mi durerile, îndoielile, bucuriile. Trăieşte-mi anii pe care i-am trăit. Să cazi acolo unde am căzut şi să te ridici aşa cum m-am ridicat" (Luigi Pirandello).

Maraton 409

Spiriduş se înveseli:

— Eşti cea mai tare din toate fetele de-aici.

— Şi la ce-mi foloseşte? De fapt sunt rea, diabolică, am ascun – zişuri, cu tine mă prefac.

Spiriduş râse din inimă de acest autoportret pe care nu-l credea.

— N-ai dreptul să râzi. Acum vine replica pe care ţi-am zis-o:

Şic tir! Şi după aia: Du-te-n pizda mă-tii! Şi mai du-te, acum vorbesc cu tine, la sală, să faci muşchi, că dacă se repede vreuna la tine să-i trăzneşti un pumn în cap să se sature şi să nu se mai lege de tine!

Spiriduş ridică degetul arătător în aer.

Amoraş făcu o figură „asta – ce-mai-e"?

— Nu e bine să arăt aşa?

Amoraş îşi dădu seama şi râse ea din toată inima.

— Eşti proastă! Nu arătătorul se arată la duşmani, degetul mij – lociu se arată, uite-aşa! o învăţă Amoraş pe Spiriduş cum să-şi bată joc de cine-o supără şi suflând aerul din gură îl trecu printre buzele lipite forţându-le să se dezlipească şi să scoată un zgomot prelungit asociabil cu pârţurile, ceea ce-o înveseli iarăşi pe Spiriduş, ceea ce-o contraria pe Nur Jahan, trecerea aceasta de la plâns la râs şi invers.

Cât timp Spiriduş mâncă azi la prânz la aceeaşi masă cu Amo – raş, Juanita şi Nur Jahan, Dorin îi trimise un mess lui Waltraud: „Am întârziat cu antrenamentul. Mai are rost să vin?" Waltraud îi răspunse cu un pic de întârziere ceea ce îl făcu pe Dorin să se încarce şi mai tare însă când Waltraud îl sună direct avea o voce liniştitoare şi-i risipi crisparea:

— Ai mâncat, Dorin?

— Închipuie-ţi, răspunse cu o minciună foarte vesel Dorin, că am mâncat cu primarul.

— A făcut cinste?

— Cu ce-am vrut noi.

— Vino repede să-mi povesteşti, zise Waltraud şi închise telefonul.

Dorin se pregătea alaltăieri să-i dea raportul ce-a mâncat şi fiindcă Waltraud închisese şi ca să sune el înapoi nu vedea de ce-ar fi făcut-o îşi luă inima în dinţi şi se duse şi-i bătu la uşă. „Dacă o să mă prindă că am mâncat cu primarul alaltăieri şi nu azi ce-o să zic?"

Înainte însă de a găsi ceva în cutiuţa cu minciunele uşa se deschise şi

Waltraud în picioarele goale, în şort şi maiou, nu părea să aibă sutienul sub maiou, îl trase de mână înăuntru.

CAPITOLUL 36. CU FAPTA, CU VORBA.
CU GÂNDUL ŞI CU VISUL

Popo venise să-l ia pe Ce-o în apartamentul dogelui şi-l surprin –sese citind horoscopul.304

— Vrei să ştii cum va fi vremea azi?

— Şi azi, că e luni, şi toată săptămâna, răspunse Ce-o, acoperind cu palma lui supradimensionată ecranul smartphone-ului.

— Nu ştiam că pui bază pe aşa ceva.

— Tu nu?

— Niciun strop.

— Nici eu n-aş fi crezut că nu te interesează deloc un horoscop bine făcut.

— Nu-l citesc niciodată.

— N-ai nimerit peste un horoscopist de calitate.

— Ca să-mi spună ce?

— Dar previziunile meteorologice te interesează?

— Alea, da.

— N-ar trebui să le dispreţuieşti nici pe acelea rezultate din mişcarea planetelor, a lunii şi a soarelui.

Popo se inflamă uşor dar îşi păstră mâinile în buzunarele hala –tului alb.

— Adică să stau la umbra copacului numit destin.305 Ştii cum eşti

304 „O Fortuna/velut luna/stătu variabilis, /semper crescis/aut decrescis; /

vita detestabilis /nunc obdurat/et tunc curat/Iudo mentis aciem, /egestatem, /potestatem/dissolvit ut glaciem".

305 „Nu există o trăinicie a individului şi nici a colectivităţii; soarta îşi are cursul său, atât pentru oameni, cât şi pentru cetăţi. Spaima se iţeşte din calmul desăvârşit, iar relele năvălesc acolo unde nimeni nu se aştepta la ele, fără vreo cauză făţişă. Regatele care ţinuseră piept luptelor civile şi războaielor se prăbuşesc din nimic: prea puţine cetăţi şi-au păstrat o stare înfloritoare! Se cuvine de aceea să luăm în calcul orice posibilitate şi să ne întărim spiritul împotriva oricărui rău. Gândeşte-te la surghiun, la suferinţe, la războaie, la

naufragii. O întâmplare te-ar putea smulge din patria ta ori ţi-ar putea smulge patria, te-ar putea mâna într-o pustie, chiar locul în care se înghesuie mulţimea ar putea

Maraton 411

tu? Un popă a produs un accident oarecare şi este pus de poliţie să sufle în etilmetru, el refuză pe motiv că: „Nu am condus eu, a condus

Dumnezeu".

— Hai să ne gândim altfel, zise cu calm Ce-o. De ce cred unii în horoscop? 306

— Pentru că preferă să nu gândească cu mintea lor, pentru că se amăgesc cu iluzii, cu…

— Nu te jena, dă tot din tine, zise Ce-o binevoitor.

— Nu mai continui… Fraţii Bryan de la tenis, ăia de la dublu, se îmbracă bicolor, cămaşă albă şi pantaloni scurţi, roz şi atunci fanii îşi vopsesc faţa bicolor, alb şi roz… Pentru că oamenii sunt imitatori, nişte maimuţe.

— Pentru că acceptă raţional că alţii înaintea lor au stat ziua şi noaptea cu ochii pe cer şi au ajuns cu mii de ani în urmă la aceleaşi concluzii, indiferent de locul de pe globul pământesc. Pentru că citind concluziile lor văd că li se potrivesc observaţiile cercetătorilor cerului din mileniile trecute.

— Li se potrivesc, ai spus o vorbă mare.

— Acum ce-ai vrea? Să ţi se dea şi detalii? N-ai zile când îţi merge mai bine şi alte zile când te simţi blocat, fără energie?

— Astea provin din metabolismul nostru, din mişcarea interioară a fluidelor, din datele genetice şi aşa mai departe. Şi sunt valabile pentru toţi oamenii.

— Sigur că da, însă horoscopul zice căror semne le corespund zile faste şi căror semne le corespund zile mai puţin faste.

— Azi ce-ţi zice?

— O zi aşa şi-aşa.

— Şi nu te autoamăgeşti că lucrurile stau aşa?

— Azi este posibil să fie cum zici, dar de regulă este vorba de perioade, de mai multe zile una după alta. Într-o perioadă nu eşti ocrotit deveni o pustie. Să ne aşternem sub ochi orice faţă a sorţii

omeneşti:

să nu ne gândim cât de des se întâmplă ceva, ci cât de mare este probabilitatea ca ceva să se întâmple, dacă nu voim să fim năpăstuiţi şi să rămânem zdrobiţi dinaintea întâmplărilor neobişnuite de parcă ar fi imposibile; soarta se cuvine să fie privită în întregul său" (Seneca).

306 „Horoscopul nu ţine de religia creştină" (Miriana), „Cum rămâne că toate sunt de la Dumnezeu?" (Varoufakis).

412 Dan Grădinaru de astre, ai un Saturn contra, în alta îţi merge bine, eşti voios, la slujbă n-ai conflicte sau treci uşor peste ele. Îţi zice unul vreo măgărie şi îţi intră pe-o ureche şi-ţi iese pe alta.

— Şi asta vine de la planete?

— Da, vine de la planete, zâmbi îngăduitor Ce-o.

— Hai, de la lună, ca să-ţi fac pe plac, aş mai înţelege. Soarele aş mai înţelege. Dar ce influenţă poate avea Saturn de la distanţa unde se află? Ca să nu mai zic de Uranus, parcă, ori nu mai ştiu ce planetă s-a descoperit de curând. nr. 9, nr. 10.

— Uite că are influenţă.

— Adică să punem horoscopul alături de descoperirea focului sau descoperirea roţii.

— Şi a banului, zise Ce-o.

— De ce a banului?

— Mai vorbim. Hai să mergem, zise Ce-o. Suntem aşteptaţi. N-o să te conving acum că cei şapte aştri ne influenţează viaţa. Şi nici nu-mi propun, puse punct Ce-o convorbirii şi se ridică din fotoliu fără supărare, ba chiar liniştit.

Era vorba de-o adunare în sala del Maggior Consiglio din Palazzo

Ducale, cea mai mare încăpere din Palazzo Ducale, 307 fără stâlpi de susţinere, situată la nivelul al treilea şi pictată pe tot tavanul şi pe pereţi.

Paznicii aşezaseră pe podium, sub Tintoretto, o masă acoperită cu brocart produs de firma celor trei fraţi Fabris şi două scaune pe care s-au aşezat Ce-o şi Popo. Maratoniştii stăteau şi pe jos, turceşte, şi în picioare, cu tabloul „Paradisul" 308 al lui Tintoretto înaintea ochilor şi ascultau cum arăta traseul maratonului în prezentarea lui Ce-o, care

s-a ridicat şi a dat explicaţii, cu un tac de biliard în mână, având în spate o hartă mare, luminată de un proiector, la care se întoarse de câteva ori:

— În această sală, cea mai importantă din Palat, nu le era permis accesul celor care nu figurau în „Libro d'oro" 309 al familiilor vestite şi

307 „E înaltă de 15, 40 metri, lată de 25 metri şi lungă de o 53, 50 metri".

(Cacciari).

308 „Are 22 de metri pe 7, 5" (Cacciari).

309 „La noblesse vénitienne est la première de l'Europe. Son Livre d'or a précédé les Croisades, temps où Venise, débris de la Rome impériale et chrétienne qui se plongea dans les caux pour échapper aux Barba-Maraton 413

care aveau sub 25 de ani, ceea ce în adunarea noastră e pe invers: noi nu facem parte din familii ilustre, cel puţin nu ştim aşa ceva, şi majoritatea dintre noi are sub 25 de ani. După această introducere, vă rog să vă uitaţi la traseul maratonului înfiinţat în 1986. Veţi alerga de la

Villa Pisani din localitatea Stra, aceasta e Villa Pisani (cineva din prin – mele rânduri zise că-i superbă şi Ce-o confirmă: nu-i aşa că-i superbă?), pe unde trecea înainte Brenta cea pline de ville pe malul drept şi pe ma – lui stâng, până la Riva dei sette martiri, e aici, lângă noi, prome nada dinspre Giardini, care se numea Riva dell'Impero, dar şi-a schimbat numele după atrocităţile naziste din timpul celui de-al doilea război mondial, anul 1944, spre capătul răsăritean al Veneţiei, pe traseul maratonului nostru care va avea loc curând, azi e luni, 13 august. Cei şapte martiri care au fost împuşcaţi, dacă nu vă plictisesc prea mult, că-i văd pe unii cum cască deşi nu e ora de culcare, au fost Alfredo

Vivian, din Veneţia, de 36 de ani, bătut la tălpi şi în incapactate de a se urni din loc, l-au târât şi înainte de-a-l împuşca a strigat „Trăiască

Italia liberă", Gino Conti din Cavarzere, de 46 de ani, Aliprando

Armellin de 23 de ani, Girolamo Guasto, din Agrigento, oraşul de naştere din insula Sicilia al lui Luigi Pirandello, în vârstă de 20 de ani.

Bruno Degasperi, din Trento, de 20 de ani, fraţii Alfredo e Luciano

Gelmi… care…

— Ăştia de câţi ani erau? (Salvador)

— Felicitări, ai fost atent, a zis Ce-o, însă nu se grăbi să facă lumină în privinţa locului de baştină al fraţilor, nici a vârstei lor de 28 şi 20

de ani. Cei chemaţi să asiste la împuşcarea celor şapte martiri au fost obligaţi să şteargă sângele şi să facă curăţenie… Vă indic cu bagheta traseul care va fi supravegheat de carabinieri şi de voluntari. Va stră – bate Mestre şi Marghera, veţi ajunge la parcul San Giuliano, acesta cu verde, veţi alerga pe Podul Libertăţii, inaugurat în 1933 de către dictatorul

Mussolini, e podul de legătură dintre Veneţia şi Mestre, şi pe care aţi venit şi voi cu trenul în gara Santa Lucia. Ăsta e din 1846. Are o lungime de 3 kilonetri şi 800 de metri, exact cât Canal Grande. Pe urmă, în Veneţia, o să alergaţi în cartierul Dorsoduro pe pavimentul din extremitatea sudică a cartierului, dincolo de care vă aşteaptă, dacă nu sunteţi cu băgare de seamă sau vreţi cu dinadinsul să faceţi o baie, res, deja puissante, illustre deja, dominait le monde politique et commercial".

(Balzac: „Massimilla Doni").

Canalul Giudecca, dintre insula Giudecca şi cartier. Veţi ajunge până la Punta della Dogana, capătul cartierului Dorsoduro. Finalul maratonului presupune instalarea unui ponton între Punta della Dogana, bagheta vă indică unde e Punta della Dogana, fac un zoom ca să se vadă mai lesne, şi staţia pentru vaporetti S. Marco. Se traversează

Canal Grande. De acolo veţi ajunge în piaţa San Marco, locul cel mai frumos, jinduit de toţi turiştii, unde sunt monumentele cele mai renu – mite din oraş, le cunoaşteţi deja, Bazilica San Marco, Palazzo Ducale.

Turnul Orologiului, Procuraţiile. O să vă treziţi de fapt în piaţeta San

Marco, iat-o, unde sunt cele două coloane, le ştiţi deja. Veţi trece

pe lângă Palazzo Ducale, unde locuim acum, urmează Puntea Suspinelor, un carabinier e însărcinat să vă atragă atenţia, de unde depăşind hotelul Danieli, cel mai cunoscut din oraş, traversând altă punte, o să treceţi pe lângă un şir de hoteluri cu mese în faţa lor, unde se bea cu

10 euro o bere care în magazine, la Coop ori la Billa, se poate cumpăra cu un euro, nu râdeţi fiindcă am văzut pe cineva dintre maratoniştii noştri bând o bere Moretti acolo. Trecând cum ziceam pe lângă hote – luri sunteţi pe promenada Riva degli Schiavoni, de 850 de metri, şi în sfârşit în prelungirea acesteia pe Riva dei sette martiri, tot de 850 metri lungime, de la Arsenal la intrarea în Giardini. La platanul bătrân de la intrarea în Giardini se va încheia frumoasa cursă.

Acesta va fi cel mai frumos maraton. Maratonul nu-i o cursă de stadion fiindcă spre deosebire de celelalte probe sportive adaugă frumuseţea locurilor în care maratonistul aleargă. Nu cred că vreun maraton poate oferi frumuseţea peisajului veneţian, acesta este motivul principal pentru care maratonul nostru are loc la Veneţia. Aştept întrebări.

— Ştiu că şi veneţienii organizează un maraton, ba încă au şi un minimaraton cu prilejul ăsta. Dă-ne ceva informaţii, se ridică Amoraş de la locul ei.

— Maratonul lor oficial din penultima duminică din octombrie, adică din 22 octombrie, oferă suplimentar un minimaraton de 10 kilometri pentru oricine doreşte să participe la el, inclusiv pentru cei care nu sunt legitimaţi la vreun club sau care n-au alergat în viaţa lor, dar vor să păstreze amintirea unei asemenea curse emoţionante, că ajung la linia de sosire sau nu. Minimaratonul porneşte din parcul Giuliano din Mestre (Veneţia continentală) şi se încheie tot pe Riva Sette Martiri, unde şi noi o să terminăm în curând. Nu cred că ne încurcă cu

Maraton 415

ceva niciunul dintre cele două maratonuri. Al nostru o să aibă loc foarte curând.

— Când mai precis? zise şi Billy.

— N-am încă o dată precisă. Foarte curând.

Mai mulţi ţistuiră şi fluierară. Ce-o reluă:

— Aţi avut la dispoziţie câteva zile şi săptămâni frumoase ca să cunoaşteţi Veneţia şi mă gândesc că la majoritatea nu le pare rău. Dacă unora le pare rău…

— Nu e vorba că ne pare rău, e vorba să nu mai stăm în incertitudine, ridică vocea Waltraud pentru a acoperi vuietul care se crea când Ce-o părăsi scaunul şi sala.

— Asta nu-i frumos, zise tot tare Waltraud.

Destui, pentru Amoraş, îi dădură dreptate lui Waltraud („nu se face”).

— Ar fi şi o participare la o strângere de fonduri la un târg al soli – clarităţii vineri şi sâmbătă înainte de cele două maratonuri. Trebuia să-l întrebăm de târg pentru că sută la sută se primeşte ceva pentru participare.

L-aţi gonit cu întrebări nepotrivite când omul a venit să ne dea detalii despre maratonul nostru, zise Cecilia.

— Hai, dragă, ce era să spună „probabil”, „poate” că va avea loc în perioada cutare, zise Waltraud.

— S-a supărat de când cu Cythera, zise Cecilia.

— S-o fi supărat pe mine, dar cu tine ce-avea? zise Waltraud.

Ieşind de la prezentarea traseului Cecilia nu putea să nu-i dea dreptate lui Waltraud şi în acelaşi timp se gândea că trebuie să se antreneze în continuare, aşa cum şi ceilalţi maratonişti nu puteau să nu se gândească la expresia folosită de Ce-o „foarte curând”. „Foarte curând” putea să însemne „peste câteva zile”, mai putea însemna

„Peste o săptămână” sau, mai puţin acceptabil, „peste două săptămâni”.

Putea însemna „peste trei săptămâni”?

— Ce zici, îl întrebă Cecilia pe Petras, crezi că „foarte curând”.

cum s-a exprimat Ce-o în legătură cu momentul de desfăşurare al maratonului ar putea însemna cât?

— Câteva zile. Maxim câteva săptămâni, răspunse Petras.

— Ar putea însemna cinci-şase săptămâni?

— Poate cel mult două-trei.

— Putea să fie şi Ce-o mai clar, zise Cecilia.

— Putea, zise Petras.

— Trebuie să ne antrenăm, zise Cecilia.

— O să ne spună. Nu cred c-o să ne spună de pe-o zi pe alta, zise Petras.

Ne poate spune şi de pe-o zi pe alta, nu-i aşa? zise Cecilia.

— Tot ce se poate, zise Petras.

— Ştii, sunt puţin îngrijorată.

— De ce să fii îngrijorată?

— Să-ţi spun?

— Spune.

— Nu mi-a venit ciclul luna trecută, zise Cecilia fără alte ocoli – şuri. Am intrat în a treia săptămână de întârziere.

Petras se schimbă dintr-odată:

— Ar fi extraordinar, iubita mea, să avem un copil, se transfigură el.

— Nu trebuie să ne pripim, trebuie să mai aşteptăm puţin, două săptămâni ca să fiu sigură.

— Ce bine-ar fi! zise Petras. Ar da şi boala înapoi, sigur c-ar da şi boala înapoi, începu să-şi frece mâinile Petras, încurajându-se. Azi nu te mai duci la niciun antrenament. Nu putem risca. Trebuie să te odihneşti, să stai în pat.

Pe Cecilia o înveseli agitaţia lui Petras, care acum se bâlbâia din pricina emoţiei.

— N-are rost să te frământi, zise ea. Comportă-te ca un om matur, nu ca un copil.

— Adică cum să mă comport ca un om matur? Mă comport ca un om matur şi responsabil când îţi cer şi-ţi pretind să suspenzi activităţile fizice care ţi-ar putea cauza rău. Nu zic să le întrerupi complet, dar la sală n-are rost să te mai duci…

— Poate ai dreptate cu sala, zise Cecilia, clipind din pleoape. Dar azi o să merg în Giardini.

— Să iei vaporetto.

— O să-l iau.

— Nu vreau să avem remuşcări mai târziu, zise Petras. Ce

bucuros aş fi dacă am avea un copil!

La remuşcări se gândea şi Spiriduş pentru că trecând ultima oară pe lângă ea, la încheierea antrenamentului cu Dorin, Sean îşi flutură o mână:

— N-ai venit să alergi.

Spiriduş făcu ochii mari şi trase la repezeală o scuză:

— Nu m-au lăsat băieţii să vin.

Maraton 417

Rămasă în urma lui Sean şi a lui Dorin (Florin era pe o bancă lângă chioşcul de ziare şi reviste), Spiriduş se opri locului îmbujorată la faţă. „Dacă o să-i întrebe ce-o să spună? Ei, o să spună la fel, că nu mă vor, nici el nici Florin!", îi veni inima la loc. Senzaţia de stânjeneală n-o părăsi mai mult timp deşi era conştientă că la urma urmei chiar nu minţise. Dorin nu dorea să participe şi ea la o alergare comună.

„Nu ştiu să mint, se certă, da, nu ştii să minţi". Ceva mai târziu îi veni să sară din nou într-un picior şi o apucă şi cântatul, deşi nu avea ureche.

Oho! înăuntru melodia suna perfect, dar când deschidea gura totul suna nu fals, îngrozitor de fals!

Amoraş băgă de seamă schimbarea de comportament.

— Ce-i cu tine? Ai câştigat la loto?

— Nu știu ce mi-a venit.

— Să fii sănătoasă, fato! Ţine-o aşa.

De altele nu-i păsa dar de Amoraş îi păsa şi Spiriduş încetă ca să nu se dea de gol spunând vreo prostie.

Într-adevăr, se petrecuse ceva şi Spiriduş nu-şi explica foarte bine din ce cauză se petrecuse schimbarea, deşi, mă rog, până la urmă pricepea şi ea că schimbarea este în legătură cu Sean.

Sean! Dintre atleţi, cel mai simpatic îi era Sean. Totuşi nu-i plăcea să stea în preajma lui – din cauza asta? A simpatiei pentru el?

Asta chiar era o prostie, incomensurabilă desigur, pentru că Sean era… cum era Sean?

Aici Spiriduş era confuză. În primul rând Sean avea un comportament firesc, de frate mai mare, care, spre deosebire de Dorin, se purta bine cu ea, şi chiar călduros, adică o simpatiza sau era fals?

Sean lucra cu Dorin, iar asta însemna mult pentru Dorin, deci însemna ceva pentru toată familia, inclusiv pentru ea. Dorin avea sentimente de respect pentru Sean, aşadar şi ea trebuia să resimtă respect pentru

Sean. Asta era. Respectul o împiedica să stea în preajma lui Sean, nu încăpea aici o discuţie despre simpatie sau antipatie. Dacă făcea o comparaţie, pe bunic îl simpatiza? Da. Dar de respectat îl respecta?

Da. Nici cu bunicul nu-i plăcea să stea în mod deosebit sau, mai bine spus, cu buni îi plăcea să stea mai mult decât cu bunicul.

Îi va pune pe bunic şi pe Sean de-aici înainte pe acelaşi plan, însă tot nu se va duce să facă antrenament cu Sean şi cu Dorin. Cu Dorin

Sean trebuia să fie atent, într-un fel Dorin îl deranja. Mai venea şi ea pe capul lui Sean, asta nu era bine şi Spiriduş nu dorea să aibă remuşcări.

— Ce sunt remuşcările? o întrebă Spiriduş pe Miriana.

— Remuşcări? În legătură cu ce?

— Oamenii e bine sau e rău să aibă remuşcări?

— Depinde ce faptă au făcut.

— Remuşcări înseamnă că au făptuit un lucru rău şi le pare rău că au făptuit lucrul rău?

— Şi dacă nu spui e rău.

— Am vrut doar să te întreb.

— Dacă te gândeşti că eşti pe cale să săvârşeşti ceva rău să-mi spui. Ceva rău înseamnă cu fapta, cu cuvântul şi cu gândul.

— Şi cu gândul?

— Şi cu gândul.

— Unde scrie asta?

— La sfinţii părinţi.

— Ei n-au păcătuit?

— Nu vorbi necontrolat, ei sunt sfinţi, n-au păcătuit nici cu fapta, nici cu vorba, nici măcar cu gândul. Oamenii păcătuiesc, oamenii ca mine şi ca tine.

Spiriduş înregistrase ce spusese Miriana dar mai apropiat îi era ce spusese cu alt prilej Jeanne, când o stârnise Jeanne pe Miriana:

— Dar cu gândurile cum e? e corectă formula să i se ierte tot ce

a făcut cu voie sau fără de voie, cu fapta şi cu gândul?

— E corectă, zisese Miriana.

— Dar când Ioan Gură de aur a chemat la un ospăţ pe episcopi şi pe unii sfinţi părinţi care tocmai se adunaseră ca să mai pună pe umerii oamenilor păcate şi decretaseră că e un păcat şi vorba şi fapta şi gândul…

— Ei.

— Ioan gură de aur le-a făcut mâncare bună şi a adus oalele şi totul le-a mirosit frumos, servitorii au ridicat capacele, într-adevăr mirosea foarte frumos, Ioan gură de aur a poruncit ca oalele să fie îndepărtate şi episcopii şi sfinţii părinţi au făcut ochii mari… că n-au mâncat, că li s-a luat mâncarea înainte de a mânca.

— Aşa, ia mai zi.

— Şi Ioan gură de aur le-a zis că au păcătuit cu gândul, că ar fi vrut să mănânce şi le-a părut rău că n-au putut mânca, că sunt şi ei păcătoşi.

— Dacă episcopii au greşit cu gândul cu atât mai mult oamenii păcătuiesc cu gândul.

Maraton 419

— Oamenii greşesc dar nu despre asta e vorba, e vorba că Ioan

Gură de aur prin această parabolă vrea să spună că nu suntem păcătoşi cu gândul.

— Păi nu suntem fiindcă totul e de la Dumnezeu. Toţi avem o soartă şi un drum.

Asta o salvase, dacă se poate spune aşa, pe Miriana în ochii lui

Spiriduş.

— Buni, întrebase Spiriduş, oamenii păcătuiesc şi cu fapta şi cu vorba şi cu gândul?

— Păcătuiesc, dar cel mai rău este dacă păcătuiesc cu fapta.

— Adică dacă fac fapte rele.

— Exact, dacă fac fapte rele. Şi cu vorba este grav dar în general e mai puţin grav decât cu fapta.

— Şi cu gândul cum e?

— Cu gândul nu-i aşa de grav. Dumnezeu ne iartă.

— Cu fapta nu ne iartă.

— Nu ne iartă.

— Cu vorba nu ne iartă?

— Uneori ne iartă, alteori nu ne iartă.

— Dar cum îmi dau seama dacă am greşit?

— Te gândeşti ce-aş zice eu despre vorba respectivă. Dacă te-aş certa înseamnă că şi Dumnezeu te-ar certa.

— Adică tu eşti ca Dumnezeu?

— Bineînţeles.

Lucrurile păreau acum mai limpezi. Urma să se gândească ce-ar zice buni în cazul unor fapte, vorbe sau gânduri. În acelaşi timp de fapte buni putea lua la cunoştinţă, la fel în privinţa vorbelor. Dar de gânduri buni n-avea cum să afle şi concluzia asta îi făcu bine pentru că s-ar fi putut să gândească un lucru neplăcut pentru buni, un gând pentru care buni ar fi putut s-o certe şi de ce să se supere buni? De ce să-şi facă sânge rău buni?

De exemplu, poate că buni ar fi certat-o pentru că i-a spus lui

Sean să se antreneze şi ea împreună cu Sean. Iată un lucru pe care nu-l putea şti: ce reacţie ar avea buni dacă i-ar cunoaşte dorinţa de a se antrena cu Sean. Dacă i-ar fi spus şi buni ar fi certat-o poate că ei i-ar fi părut rău că este certată. Iar ei i-ar fi părut rău deoarece buni este bătrână, nu aleargă la maraton şi nu înţelege că pentru a câştiga maratonul este nevoie de sacrificii.

— Anumite gânduri trebuie să le ţii ascunse de bună şi buni, îi zise Spiriduş lui Dorin.

Dorin se încruntă:

— Ce gânduri să ţin ascunse?

— Nu ştiu, tu ştii.

— Ce să ştiu?

— Ce ştii dar nu vrei să spui.

Dar visele? Pentru ce oare, se gândi deodată Spiriduş, nu sunt trecute în rând cu fapta, cu vorba şi cu gândul? Oare lumea păcătuieşte şi cu visele, noaptea, aşa cum păcătuieşte cu fapta, cu vorba şi cu gândul ziua?

Visele lui Spiridul se aflau într-o carte. Adormea, deschidea

cartea la prima pagină şi începea să viseze. Visul nu-i plăcea. „Nu-mi place. Să mă duc la alt vis”. Încerca să dea pagina stând cu picioarele pe carte şi cu mare greutate reuşea să dea pagina, dar nici visul al doi – le-a nu-i plăcea. Era lovită, apăreau monştri. Se lupta cu disperare să mai întoarcă o pagină. A, visul al treilea în sfârşit era un vis frumos pe care dorea să-l viseze. Visul era cu un castel, era îmbrăcată cu o rochie superfrumoasă, cobora o scară maiestuoasă ca o actriţă din filme.

— Artemidor cel cu „Oniricritica” a avut, ca Dion Cassius, zicea

Ce-o cu paharul de vin roşu Raboso în faţă, un vis în care i se poruncea de către Apollo să se apuce de cartea cu interpretarea viselor. Cel mai frumos vis interpretat mi se pare cel cu căpitanul de navă, care, din cauza faptului că se rătăceşte pe mare, întreabă în vis dacă va ajunge vreodată la Roma şi în vis i se răspunde că nu. Dar el ajunge totuşi la

Roma, dar cu peripeţii ca Ulise, după 470 de zile. La prima vedere răspunsul din vis este fals. Dar numai la prima vedere. La greci literele aveau valoare numerică, „o” valora 400 şi „n” – 70. Adunând cifrele răspunsul din vis arată că rezolvarea era una pozitivă fiindcă numărul

470 înseamnă „on”, adică „da”.

Freud e pe invers, neagă posibilitatea de a anticipa viitorul.

N-avea acces la această idee. Din o mie de oameni doar unul, şi poate nici atât, are din fire talentul viselor anticipatoare. Ca doctorul bun care e bun cu adevărat dintr-o mie de doctori. La fel ca profesorul bun, ca judecătorul bun. Mie mi se pare că Freud n-avea darul viselor, el a făcut o teorie despre vise dinafara viselor. În schimb Artemidor s-a născut în interiorul viselor. Din punctul meu de vedere Artemidor are dreptate că există vise care pot anticipa viitorul pentru că pe promaraton 421

pria mea piele am avut parte, o dată, o singură dată, de un vis premo –nitoriu. Un vis legat de cifra şapte. Un vis cu şapte tramvaie care trag pe şine după ele, locomotivele vreau să spun, nu un al doilea tramvai ci nişte platforme. După ce a trecut un eveniment nedorit, care a durat şapte zile începând cu ziua următoare visului, mi-am dat seama că visul cu cele şapte tramvaie a anticipat cele şapte zile groaz nice

prin care am trecut şi de care m-am despărţit pe neaşteptate pentru mine, în ziua a opta, eliberator.

— O întâmplare, zise Popo.

— Se poate şi aşa, dar mi s-a întâmplat o singură dată şi mi-a rămas întipărit în memorie, vezi că-mi amintesc şi acum.

— Dacă pricep cum trebuie îmi sugerezi de fapt că tu eşti Artemidor şi eu sunt Freud.

— A, nu m-am dus cu gândul aşa de departe.

— Recapitulând, Artemidor nu e interesat decât de visele care prevestesc viitorul în timp ce pentru Freud visele premonitorii nu există, ele, visele, sunt anamneze sexuale şi luminează exclusiv trecutul, zise Popo.

— Cam aşa, zise Ce-o şi mai zise cin-cin, ridicând paharul.

CAPITOLUL 37. VIVAT CE-O!

La două zile de la primul antrenament în comun, Sean ieşise cu

Dorin din staţia Sf. Elena şi cei doi dădură nas în nas cu Johnny şi

Billy în dreptul chioşcului de ziare. În loc de salut Johnny îi zise lui

Sean:

— Să te fereşti de noi.

— De ce să mă feresc, se încordă Sean oprindu-se în loc.

— Uite-aşa. Să nu te bagi.

— În ce să nu mă bag?

— Unde nu-ţi fierbe oala.

— Mă ameninţi? se pregăti Sean să răspundă dacă îl loveau.

— Da, te ameninţ. Acum ţi-am trimis un avertisment, zise

Johnny şi-i întoarse spatele.

— Auzi? îi strigă Sean când Johnny se mai îndepărtă, bagă-ţi-l în cur!

Nici Johnny şi nici Billy nu se întoarseră ca să comenteze injuria (dar au ţinut minte).

— Bătăuşii, îi zise Sean lui Dorin ceva mai încolo, nu vor să aibă de-a face cu victime care ripostează.

— Adică, se gândi Dorin, numai gura e de ei?

— Unii pot să-ţi facă rău.

— Dar de ce te-au ameninţat?

— Pentru intimidare. Crezând că sunt vreun papă-lapte.

— De ce vor să te intimideze?

— Le stau în gât.

Dorin nu mai întrebă de ce le stătea în gât Sean dar el personal se enervă.

Cât timp a durat alergarea la care în mod surprinzător pentru Sean

Dorin a arătat o lipsă de chef totală (n-a putut alerga decât un tur mare)

Florin s-a jucat cu Seneca şi cu încă o fată, Eleonara, din car tier (doar era vacanţă) la adăpostul găinilor, situat în prelungirea terenului de baschet spre Şcoala navală militară. La adăpostul găinilor îşi du ce-au existenţa cinci găini şi un cocoş şi lângă adăpost se afla o grădină de zarzavat cu roşii pe araci, varză şi ardei. Adăpostul semăna cu o colivie de mari dimensiuni şi era îngrădit cu o plasă de sârmă însă păsările puteau ieşi pe sub plasă şi copiii se aruncară să prindă găinile care ieşiseră toate din adăpost. Toţi trei erau zeloşi însă găinile nu se lăsau prinse.

— Cine prinde cocoşul e un erou, zise Seneca, după ce Seneca şi

Eleonora izbutiră cu chiu cu vai să pună mâna pe o găinuşă făcând ocoluri nesfârşite împrejurul adăpostului şi incursiuni în perimetrul grădinii de zarzavat (se puteau face selfie-uri cu găina speriată – asta era ţinta fetelor).

Probabil din cauza aceasta Florin se străduia din răsputeri să captureze cocoşul – misiune imposibilă. Cocoşul o zbughea înaintea ultimului moment, mai şi scoţând câte un cucurigu adresat unor salvatori care nu soseau.

— Nu eşti în apele tale, zise Sean remarcând că Dorin e cam praf după numai un tur. Ce-i cu tine?

— Sunt răcit, minţi el.

— Gata atunci cu alergarea pe astăzi. Ţi-ai luat cronometrul?

— L-am uitat acasă.

— Văd că ai ceasul la mână, cronometrează-mă cu el. Nu l-am luat pe al meu, m-am bazat pe tine. Cum fac un tur cum îmi spui timpul în minute. Strigi câte minute, zise Sean cam decepţionat de cum arăta Dorin.

Maraton 423

Asta cu bătăuşii i-o spuse Sean şi lui Petras cu care, de când cu emisiunile radio, se intersecta mai rar.

— Chiar am chef de-o bătaie, zise Petras auzind ce-i povestea Sean.

— N-o să se agaţe ei de mine fiindcă ştiu c-o să ripostez. Nu le-ar conveni vreun ochi umflat.

— Iar dacă nu ne înţelegem nici cu pumnii trebuie să te duci la Ce-o să te plângi.

„Plânsul" la Ce-o i se păru lui Sean o chestie caraghioasă.

Ce-o! Ce-o să facă Ce-o?

— Ce-o poate multe, încheie Petras fără alte explicaţii.

Ce-o prefera să stea ascuns ca un şoarece într-o casă în care locatarii se calcă pe picioare. Aşa credeau unii, că nu vrea să se expună, stă în vizuina lui iar alţii ziceau altfel. Că coace ceva, de bună seamă, posibil şi necurat, că s-a apucat de scris despre anul 3.000 şi când va sosi momentul potrivit îi va aduna ca să le citească toate argumentele pentru a fi convingător dacă cu gura se dovedise că nu a fost, că a dat în damblaua religiei şi se ţine mai nou de slujbe, Mieszko ar fi văzut un preot la etajul unu ducându-se spre apartamentul dogelui, asta e, improvizaţiile zvonistice circulau ca la plecarea din Olympia. Îl mai prindeau noaptea pe unde. Ieri ţinuse un spici la emisiunea lui Petras despre paste, că pastele genoveze sunt cu sos verde, cele bologneze sunt cu sos roşu şi femeile gravide ar trebui să mănânce când sunt gravide paste bologneze fiindcă au „sânge în ele" (pastele), alaltăieri altă polologhie cum că Renaşterea a fost fatală Veneţiei pentru că ar fi adus corupţia morală, o idee a lui Ruskin, cine mai era şi ăsta? te puteai întreba dacă bate apropouri, mă rog.

— Pe ce bază a afirmat Ruskin că Renaşterea a fost fatală Veneţiei, că a adus corupţia morală? îl întrebă Popo.

— Pe baza unui tablou al lui Veronese, acum la Torino. Aşa cum

revoluţia industrială din Anglia este un epitom al disoluţiei morale engleze. Oamenii, adică muncitorii, se rup de natură şi devin sclavi.

— Cum se numeşte tabloul şi ce înfăţişează?

— „Solomon şi regina din Saba".

— Regina din Saba… aha, s-a dus la Solomon ca să cunoască un înţelept?

— Da. Mie mi s-a părut că se duce ca să se ofere pe sine însăşi.

— Sexual?

— Cum crezi altfel?

— Cum ţi-ai dat seama de chestia asta?

— Intuiesc.310

— Şi ce-i în tablou atât de… semnificativ pentru ca Ruskin să tragă o asemenea concluzie…?

— Habar n-am.

— Eşti sigur că te-ai referit la tabloul care trebuie? zise Popo intrigat de răspunsul lui Ce-o.

— Nu sunt sigur. Lasă-l pe Ruskin. Nu vrei să mă asculţi cum vorbesc despre ce-am făcut azi-dimineaţă? M-a cerut Petras pentru emisiunea lui. Dacă asta îi face plăcere, de ce să strici o plăcere?

— Vorbeşti din nou deseară?

— Ce te miri? Nouăzeci la sută spre sută la sută. I-am lăudat emisiunea.

I-am zis: Ai calităţi. Şi el, fiindcă l-am lăudat, a zis: Când o să fiu bolnav o să te pun pe tine să mă înlocuieşti.

— O mână spală pe alta, a zis Popo.

Dar nu Ce-o se înregistrase, era Amalia: „Am urcat într-un autocar de la intrarea în Veneţia ca să ne ducă la Villa Pisani, pe Brenta, de unde maratoniştii trag nădejde c-o să înceapă maratonul, ceea ce a fost o excursie plăcută. Vivat Ce-o! La villa Pisani maratoniştii s-au distrat super în labirintul vegetal despre care li s-a spus că seamănă cu cel de la catedrala Chartres din Franţa, ceea ce Jeanne a contrazis.

În centrul labirintului se afla un simbol templier, pentru alţii o zvastică ratată, pentru a treia categorie un simbol erotic. Desigur că nimeni nu ne-a lămurit de ce parte este adevărul. Unii au reuşit să iasă

din labirint, alţii nu. Am râs cu poftă că Johnny avea un briceag la el şi a tăiat din vegetaţie cu briceagul pentru că se enervase că nu află ieşirea şi la sfârşit un paznic i-a reproşat, voia să-l amendeze şi cretinii

Johnny şi Billy l-au pălmuit şi l-au scuipat. Ne-am întors la Veneţia după această mică tevatură cu cei doi indisciplinaţi, salvaţi de Ce-o de la conseciţe usturătoare (l-a despăgubit pe paznic), şi am încheiat ziua cu un antrenament pe insula Sant' Elena, la stadionul cu o capacitate actuală de ia să vedem dacă am memorie şi am reţimut bine cifrele.

310 „O fi ca în anecdota cu Bernard Shaw şi femeia frumoasă, care-l întreabă pe dramaturg dacă ar fi de acord să facă un copil împreună.

Shaw i-ar fi răspuns: „Ce ne facem dacă iese frumos ca mine şi deştept ca dumneata?" (Zelda Smith).

Maraton 425

că mi le-am notat pe foicica asta, hahaha, 7450 de locuri (înainte de tornada care a lovit Veneţia în 1970 şi a produs pagube mari stadionului au încăput 26.000 de spectatori la un meci cu A.C. Milan, parcă în

1966) şi care poartă numele aviatorului din Marele Război Pierluigi

Penzo din Veneţia. Ne-am bucurat încă o dată că stadionul avea cabi – ne de duş funcţionale. Eram aproape toţi într-o dispoziţie pozitivă.

Condiţiile de antrenament – bune. Nu există pistă de tartan, ah, am zis tartan? aia e stofă de lână în carouri, scoţiană, am greşit311, scuze, voiam să zic cauciuc fibre şi lianţi de poliuretan, s-a alergat pe teren de la o poartă la alta. Cuvântul de ordine ce i-a amuzat nu se ştie de ce pe maratonişti a fost o invenţie a lui Salvador: Perseverează că va veni şi răsplata! Era o ironie la adresa mea fiindcă la un moment dat m-am oprit din alergat fiindcă îmi intrase ceva în pantof şi mă deranja şi până am scăpat de pietricică sau ce-o fi fost, până mi-am scos ciorapul, până mi-am legat şireturile la amândoi pantofii fiindcă mă deranja şi stângul treceau pe lângă mine şi tot spuneau vorbele astea pe care pe urmă le-au spus toată ziua ca copiii mici. Pe Juanita o mânca

teribil pielea şi a fost tachinată că a lovit-o râia sau psoriazisul. Ar trebui să meargă la Popo însă i-e frică că crede se leagă de ea şi s-a săturat de hărţuirile acestui „libidinos cu degete ca nişte cârnăcori". Ea a zis cârnaţi, Linda a zis cârnăciori. Ei nu i-e frică, zău, pentru că-i plac dinţii lui, are păr pe tot corpul ca un ursuleţ, se dă în vânt după mâinile lui, fetele sunt proaste sau mincinoase, cred că multe ar vrea, dar mint că nu, ea se gândeşte c-o să-i meargă mai bine, o să mănânce mai cu poftă şi-o să aibă şi alte avantaje. Singura problemă e femeia de serviciu, care este amanta lui Popo şi aia e geloasă foc. E din Mongolia şi are principii monogame, hahaha".

— Ce părere ai?

Popo era consternat.

— Astea le-ai zis Amalia, ea este, nu?

— Ea.

— Zic că nu merge pe post.

— Aşa zici? zise Ce-o brusc preocupat.

— Aşa zic.

— Petras a zis după ce a înregistrat-o pe Amalia: Îţi pun una pe

311 „N-a greşit. Tartanul este şi un material din mastic sintetic elastic folosit la pistele atletice" (Petras).

426 Dan Grădinaru care n-am transmis-o încă. E cu procuroarea şi dl Nida, tatăl copiilor.

Pune-o, i-am zis. Mi-a pus-o să-mi dau cu părerea, o înregistrare pe care n-o ştia nimeni.

Petras înregistrase dar nu cu femeia-robot, doar o convinse pe procuroare să-i ia (el) un interviu domnului Nida şi ea să nu se amestece, dar femeia-robot se amestecase şi seara, la emisiune, Petras scosese pasajele în care se băga forma finală, obţinută pe la amiază, de faţă cu

Ce-o, fiind:

„Petras: Suferiţi de Alzheimer?

Dl Nida: Nu sufăr de Alzheimer. Mi-am pierdut memoria într-un accident.

Petras: Dar memoria ştiu că revine.

Dl Nida: La mine nu revine. Mi-am pierdut-o definitiv. De aceea

trebuie să întreb mereu despre istoricul unei probleme.

Petras: Când s-a întâmplat accidentul în care v-aţi pierdut memoria?

Dl Nida: Acum doi ani.

Petras: Nu-ţi mai aminteai nimic-nimic?

Dl Nida: Nu-mi amintesc nimic de dinainte de accident

Petras: Şi de vorbit?

Dl Nida: Puteam să comunic doar cu cele o mie de cuvinte ale fondului principal de cuvinte. Un cuvânt ca „anamneză", un cuvânt ca „memorie", un cuvânt ca „istoric", cu înţelesurile acestora, nu le-am re-ştiut treptat decât cu dicţionarul. Port dicţionarul cu mine oriunde merg. Cu ajutorul lui compun poezii de amator.

Petras: Pierzând memoria ai mai fost capabil să lucrezi…?

Dl Nida: Facultăţile intelectuale nu au fost abolite şi cu ajutorul tatălui meu am înfiinţat o firmă de vânzări-cumpărări de obiecte cosmice.

Petras: Meteoriţi?

Dl Nida: Da, meteoriţi, rămăşiţe de asteroizi, 312 tot ce cade pe pământ de dincolo de câmpul magnetic al Pământului.

Petras: Când aveai firma s-a petrecut abuzul în serviciu?

312 „Sunt mai multe tipuri de obiecte cosmice. Sunt meteoroizii mai rari sau mai puţin rari care provin din coliziunea asteroizilor sau din dezintegrarea cometelor. Meteoriţii sau „stelele căzătoare" sunt meteoroizi care se dezintegrează la trecerea prin atmosferă" (Nida).

Maraton 427

Dl Nida: Da.

Petras: Şi de ce stă procuroarea cu voi?

Dl Nida: Ne-a spus că face „cercetări extinse".

Petras: La voi în familie?

Dl Nida: Da, dar am înţeles din ce vorbeşte acolo unde mă poartă şi că la staff şi chiar în Veneţia, la primar şi la alţii.

Petras: Pe unde te ia cu ea?

Dl Nida: Pe la Comisia de la Veneţia…

Petras: Care e subordonată Bruxelles-ului?

Dl Nida: Da, e subordonată. Pe la universităţile din Veneţia. La

Ca Foscari.

Petras: OK. L-aţi ascultat în seara asta…”

Înainte de a întreba cum i s-a părut, Popo îi luă vorba din gură:

— Era de faţă şi procuroarea?

— Era. Ştiu ce vrei să spui. Petras a zis: Am prelucrat brutul, se amesteca în discuţie şi am tăiat-o.

— Nu ştiu dacă ştii ce vreau să spun. Eu vreau să spun: cum adică? Ea te suspectează şi pe tine?

— Nu ştiu dacă şi pe mine. Încă n-am vorbit cu ea personal. S-a făcut referire la staff, în general. Sunt părerile lui Nida. Ce înţelege

Nida, un ins speriat de bombe.

— Şi Petras nu s-a sesizat pe loc?

— Nu s-a sesizat.

— Nu ţi se pare ciudat?

— Nu mi se pare ciudat.

— Nu că Petras nu s-a sesizat.

— Nu m-am gândit la Petras când am zis că nu mi se pare ciudat.

În altă parte tot despre ciudăţenii era vorba.

— Ăsta e un maraton ciudat, zise Sean, folosind cuvântul „ciudat”.

exact în clipa în care Popo pronunţa cuvântul (vi s-a întâmplat şi vouă, sunt convins. Vorbiţi cu cineva şi spuneţi un cuvânt şi în aceeaşi clipă la televizorul deschis, de exemplu, cineva rosteşte exact acelaşi cuvânt).

Eu, ca să nu folosesc alte nume, mă antrenez, termin maratonul cu un record mondial şi învingător e declarat E-prea, care are 60 de ani şi care ajunge la linia de sosire cu o oră în urma mea.

— Când am venit la Olympia ştii bine c-ai semnat.

— Nu zic contra, doamne fereşte. Am zis în sensul că mi-ar plă – cea să cunosc formula câştigătoare.

— Şi eu aş vrea să ştiu formula câştigătoare.

— De ce nu l-ai solicitat pe Ce-o să vină la microfon şi să dea explicaţii?

— L-am soliciitat, normal că l-am solicitat, dar de fiecare dată

s-a derobat.

— „Secret de fabricaţie”.

— Care poate fi ecuaţia câştigătoare? Un element l-ai zis, vârsta îi oferă probabil, raportat la timpul obţinut, un punctaj mai bun lui Moşneguţ decât ţie.

— Hai că ăsta este itemul 100. Aş fi curios să le aflu pe celelalte 99.

— Din ce-am priceput chiar de la Ce-o, ideea lui a fost ca toţi să aibă şanse egale cu toate că la prima vedere nici pomeneală de aşa ceva. A ales ca în diversitate maratoniştilot, luaţi individual şi comparativ, să câştige oricine.

— Da, asta o ştiu. Pot să mă întreb de ce m-a ales pe mine?

— Te-a ales pentru că eşti un sportiv în adevăratul înţeles al cuvântului.

— Dar pe Spiriduş de ce-a ales-o?

— O fi avut motivele lui. Du-te şi-l întreabă.

— Şi să facă ca eu formula câştigătoare? Mai bine, nu.

— Nu-l întreba.

— Deci să ne antrenăm şi să tăcem ca să nu deranjăm. Şi să stăm cu moralul sus, zise Sean.

— Fotbalul nu se joacă doar pe goluri!

— Da, mai dă şi arbitrul penalti pentru henţ involuntar!

— Sau inventat, zise Petras.

— Formula n-o s-o spună dacă te-a refuzat să vină într-o emisiu – ne cu acest subiect.

— Nu m-a refuzat categoric, a scăldat-o. N-am pierdut speranţa.

— N-aş vrea să pierd emisiunea aia. Să mă anunţi când o fi ziua cea mare, zise Petras neîncrezător.

Petras tuşi, îşi frecă pleoapele, se scărpină în creştetul capului şi Sean îşi dădu seama.

— Vrei să-mi spui ceva şi nu îndrăzneşti?

Faţa lui Petras se umplu de lumină.

— Da, zise el.

— Spune o dată, omule, ce-ai de spus. Că n-o fi de ruşine.

— Cecilia e însărcinată. O să avem un copil, dădu drumul Petras

la ce avea de spus.

Maraton 429

— Asta-i o veste grozavă, zise înseninat şi Sean. Ăsta-i subiect de ştire şi de emisiune!

— Mai aşteptăm puţin, ca să se confirme, şi o dau, cum să n-o dau?

— Felicitări, zise Sean şi se ridică de pe scaun şi-l îmbrăţişă pe Petras. Un copil e lucru mare în ziua de azi. Ar trebui să sărbătorim.

— Vrei să te scot la o terasă? întrebă Petras.

— Nu-mi trebuie terasă. Dacă vrei, hai să ieşim afară.

— Să ieşim, zise Petras, inspirând mai mult aer în piept.

Coborâră în piaţa San Marco şi primele pe care le întâlniră au fost Amalia, Aranta şi Juanita.

— Ştiu ceva ce voi nu ştiţi, zise Sean brusc fără să le mai salute.

— Că am înregistrat la Petras, zise Amalia. Dar n-o să mă dea pe post că mi-a spus că trebuie să taie cam mult, „n-ai vorbit foarte coe – rent".313

— O să te pună pe post. Altceva, zise Sean.

Petras îl prinse pe Sean de cot („Lasă"). Avea o figură de copil disperat, dus în prima zi la grădiniţă.

— Ce secrete avem aici? zise Amalia, sesizând mutra lui Petras.

— Da, vrem să ştim ce secrete, zise Aranta.

— Promiteţi-mi că nu transmiteţi mai departe, zise Sean, fără să-l bage în seamă pe Petras.

— Promitem, zise şi Amalia

Aranta făcu o cruce din degetele arătătoare.

— Ce-o îşi bea cafeaua cu Popo înăuntru la „Florian", dezvălui Sean secretul.

— Ce-o afară din bârlog? (Aranta)

— Eşti sigur că e el (şi tot ea). Cum ar putea să fie altul?! (Amalia)

— Trebuie neapărat să-l salutăm (Juanita).

— Păi eu zic să facem un ocol (arătă cu degetul pe unde) şi când trecem prin dreptul lor să-i salutăm politicos, zise Petras, răsuflând

uşurat. Când l-ai văzut?

— Când am venit la tine şi observ că nici acum n-a plecat, zise Sean.

Grupul maratoniştilor, plus Jeanne, pe care fetele o aşteptaseră până se uitase la o vitrină, se puse în mişcare destul de alert, trecu prin

313 „Promettre c'est noble" (Compagnon), „Tenir c'est bourgeois".

(Houellebecq).

430 Dan Grădinaru dreptul muzeului Correr tot aşa şi-şi micşoră paşii înainte de a ajunge în dreptul vitrinelor cafenelei. Ce-o stătea într-adevăr de vorbă cu Popo la o măsuţă minusculă, tipică, în spatele celei de-a doua vitrine.

— Nu faceţi zgomot. Mute! le sugeră Amalia şi fetele, ascultă –toare, scurgându-se cu paşi de balerine, ridicară mâinile cu zâmbete pe buze iar tinerii dădură din cap cu deferenţă.

Ce-o le răspunse atenţionat de Popo plecându-şi şi el capul.

— Aşa am cunoscut-o pe o doamnă cu care am avut mai mulţi copii, continuă Ce-o. Am făcut o înţelegere „prenupţială", anume să ne vedem de două ori pe an, în concediile noastre. În rest fiecare să-şi vadă de viaţă. Ştii bine că alegerea unei perechi poate avea explicaţii raţionale, te deranjează expresia „explicaţii raţionale"?

— Cum să mă deranjeze? zise Popo. Remarc doar cu satisfacţie că nu ai mai introdus chestia cu soarta.

— Adică n-am făcut ca francezii cu rugăciunea „Tatăl nostru".

— Ce-i cu ea că nu sunt la curent?

— Au schimbat-o.

— Cum au schimbat-o?

— Au umblat la un verset, au modificat „Şi nu ne duce pe noi în ispită" cu „Nu ne lăsa să cădem în ispită".

— Interesant. Şi papa Francisc ce-a zis?

— A zis de bine. I-a dat exemplu. Dar cred că Papa Francisc nu înţelege sau se face că nu înţelege. Când el zice c-ar trebui să schimb –băm în rugăciunea „Tatăl nostru" versetul „Şi nu ne duce pe noi în ispită" cu „Nu ne lăsa să cădem în ispită", enunţuri ce probează în grade diferite, pe care nu le mai discut, acelaşi lucru, că totul e de la

Dumnezeu, că totul e predestinat, îi dă ca exemplu pe francezi, 314 mi se pare însă că n-a reflectat îndeajuns asupra consecinţelor.

— Ce vrei să spui? deveni atent Popo.

— Se creează o diferenţă mare între „Şi nu ne duce pe noi în ispită" şi „Nu ne lăsa să cădem în ispită". În varianta veche Dumnezeu este mai aproape de natura lui de destin implacabil. El însuşi ne ia de

314 „Le 3 décembre 2017, le premier dimanche de l'Avent, une nouvelle traduction du Notre-Père entrera en vigueur dans toute forme de liturgie.

Les fidèles catholiques ne diront plus désormais: „Ne nous soumets pas à la tentation" mais „Ne nous laisse pas entrer en tentation".

(Compagnon).

Maraton 431

până şi ne conduce la ispită. În varianta nouă, „Nu ne lăsa să cădem în ispită", apare că Dumnezeu vechi şi normal, Dumnezeu implacabil, s-a metamorfozat în Dumnezeu nou şi anormal, lăsând pe om blablabla, adică să se lupte cu ispitele. Asta e religie protestantă a lui

Luther care a dat de pământ cu catolicismul pentru o muiere la care n-a putut renunţa.

— Păi nu ziceai că Dumnezeu a hotărât chestia asta?

— Ziceam, da, Dumnezeu cel vechi şi normal a hotărât. Nu

Dumnezeul nou. Dumnezeul nou a devenit permisiv. S-a retras. I-a lăsat pe francezii şi pe papa Francisc, care nu i-a excomunicat pe francezi, i-a lăsat să se lupte cu ispita, ei, francezii!

— Nu m-ai urmărit, îi reproşă Popo batjocoritor lui Ce-o. Ambele versete reprezintă porunci divine. Oamenii nu au gândit asupra lor, le-au primit aşa cum le-au fost transmise. Oamenii doar au crezut cu naivitate că au gândit.

— Văd că înţelegi tot mai bine teoria, pricepu Ce-o unde bate

Popo.

— Dumnezeu = soartă, Dumnezeu este alt nume şi o personificare a sorţii, soarta a decis şi decide, nu francezii şi nici papa, care sunt simple instrumente cu bandana pe ochi, fără creier. Plus

ideea că

Dumnezeu se spală pe mâini ca un bancher care nu-ţi mai dă împrumut după ce ţi-a promis.

— Şi plus ideea că papa se spală pe mâini dacă ai căzut în ispită, ha-ha-ha.

— Eu nu văd lucrurile aşa, adică se va forma o nouă biserică, continuă Popo să comenteze situaţia creată la francezi. Dumnezeu este prezent în ambele versiuni. Ispita, adică o sumă de bani consis – tentă, ca să dau un exemplu, apare din neant? În versetul vechi, „şi nu ne duce pe noi în ispită", îţi dau dreptate, Dumnezeu este acela care ne încearcă, ne pune pe tavă ispita. În situaţia creată de versetul „şi nu ne lăsa să cădem în ispită" ispita preexistă ca ideile lui Platon şi to – tul devine o chestiune psihologică a omului – care ce face? Se roagă, nu? Omul îl roagă pe Dumnezeu să nu-l lase pradă ispitei. Oare, însă, cât trebuie să ne rugăm pentru a-l îmblânzi pe Dumnezeu? E suficient să cădem în genunchi şi să stăm aşa o jumătate de zi? O zi întreagă?

Nu se roagă preoţii pentru noi? Şi dacă Dumnezeu ne duce în ispită sau ne lasă să cădem în ispită – asta nu înseamnă că, venind toate de la el, el e rău?

— Şi noi, oamenii, n-avem nicio vină, îndeplinim voinţa. Adică îndeplinim, înfăptuim soarta, zise Ce-o.

— Iar ai luat-o pe drumul ăsta?

— Iar, oftă fără implicare Ce-o.

Grupul de maratonişti trecu a doua oară prin faţa vitrinei repe –tând gesturile făcute prima oară dar mai organizat.

Ce-o şi Popo răspunseră la salutări şi plecăciuni afişând buze întinse.

— Plecăciunile astea ale lor, zise Popo, parc-ar fi rugăciunile cre – dincioşilor la Dumnezeu.

Ce-o respinse comparaţia.

— Nici chiar aşa.

— Revenim la discuţie, văd. Deci criminalii n-au nicio vină. Le-a fost scris, şi basta. Au o scuză. La judecată zic judecătorului de soartă şi scapă de pedeapsă. Judecătorul îi absolvă. Mergeţi sănătoşi acasă şi

mai faceţi că o să vă iert şi a doua oară.

— A doua oară ar fi mai greu.

Popo se înfurie:

— Fecioara Maria a fost predestinată315 dar a fost întrebată… În

Vechiul Testament, la Isaia, la Ezechiel: „Îmi pun moartea şi viaţa în braţele voastre. Alegeţi!" Ce spune Toma din Aquíno? Dumnezeu nu creează sclavi!

— Ei, nu creează, zise Ce-o batjocoritor.

— Iisus în parabola cu cei doi pescari: „Veniţi după mine şi vă voi face pescari de oameni". Pescarii puteau alege şi au ales să meargă pe mâna lui Iisus.

— În Vechiul Testament avem mai multă predestinare decât în

Noul Testament. Pe de altă parte alegerea este doar o figură de stil care are un sens provocator pentru cititori şi ascultători la slujbe ca tine. Tu eşti pescarul din parabolă care chipurile alege. Nu alegi nimic. De fapt eşti predestinat.

315 „Pentru Goethe, care distingea între „demonic" (ceva pozitiv) şi

„Diabolic" (ceva negativ), „ceva demonic, căruia nu era cu putinţă să i te împotriveşti" l-a împins să scrie „Metamorfoza plantelor", să se întâlnească într-o anumită împrejurare cu Schiller sau să călătorească într-un anumit timp la Marienbad, după episodul amoros de la bătrâneţe" (Jan Wagner).

— Figură de stil… Predestinat… îl îngână Popo.

— Totul e predestinat, şi binele şi răul.316

— Blasfemie! Cum, tot ce se întâmplă rău în lume e de la Dumnezeu?

Ce ne zice Miriana? 317 căută Popo o replică mai corozivă.

Dumnezeu nu a creat răul. Răul e de la Diavol sau de la alegerile noastre greşite. Răutatea nu ţine de Dumnezeu.

— Ba răul e la Dumnezeu nu de la diavol deoarece nu există decât o soartă, aşadar un singur Dumnezeu, nu doi. Ai zis şi tu, Dumnezeu

= soarta, destinul şi Dumnezeu este personificarea destinului, care are şi bine şi rău, încorporate imanent în ţesătura lui.

— Ce spune Toma din Aquíno despre floare? Floarea e atât de frumoasă încât te îndeamnă să zici cine e creatorul acestei frumuseţi.

Şi cu buruiana ce facem? continuă Popo din inerţie, intrând pe acelaşi făgaş cu Ce-o. A creat-o diavolul?

— Nu, asta e o forţare care îl absolvă pe Dumnezeu de rău, de răutate. Îţi explic şi de ce.

— Diavolul e o forţare?

— Este. Diavolul este oglinda gândirii oamenilor care nu acceptă că Dumnezeu ne dă şi binele şi răul.

— Şarpele din alegoria Evei şi a lui Adam nu este diavolul? Ce-o, tu te situezi în afara creştinismului.

— Ce să fac? Fac ce pot.

— Faci ce eşti predestinat, râse Popo.

— Vei fi primul meu discipol.

— Maria Magdalena

— Şi Sf. Paul.

— Şi femeie şi bărbat, se lipi Popo de speteaza scaunului pe care stătea.

— Omul nu cunoaşte ce urmează să i se întâmple a doua zi şi din cauza asta trebuie să respecte legile create de societate şi să-şi facă planuri de viitor. N-are încotro. Omul are un număr de ore la dispoziţie.

Trăim 70 – 80 de ani, 25 de ani îi dormim, 25 de ani suntem la servi

316 „Camus se exprimă în sensul acesta: „Inima omenească are o tendinţă supărătoare de a numi destin numai ceea ce o zdrobeşte. Dar şi fericirea, în felul ei, e inevitabilă" (Compagnon).

317 „Asta nu e religie creştină" (Miriana).

434 Dan Grădinaru ciu, încă zece stăm în trafic.318 Mai stăm un an-doi în spital, la dentist.

318 „Am numărat anii mei şi am descoperit că am mult mai puţin timp de trăit decât am trăit până acum.

Mă simt ca un copil care a câştigat o pungă de bomboane şi pe

primele le-a mâncat fără oprire, dar când şi-a dat seama că i-au mai rămas atât de puţine a început să le savureze pe îndelete.

În fond, nu mai am timp să suport persoane absurde, care în ciuda vârstei anagrafice, nu au crescut încă.

În fond, nu mai am timp să negociez cu mediocritatea!

Nu vreau să mă aflu la întâlniri unde se etalează persoane supradimensionate de egoul lor.

Nu îi tolerez pe manipulatori şi pe oportunişti. Mă deranjează invidioşii care încearcă să-i discrediteze pe cei mai pricepuţi, pentru a le lua locul, imita talentul şi fura succesele.

Urăsc, dacă mi se întâmpla să văd, defectele care generează lupta pentru un post important.

Persoanele nu discută conţinutul, abia dacă citesc titlurile.

Timpul meu este prea redus pentru a discuta titlurile.

Vreau esenţa, sufletul meu se grăbeşte…

Nu mai am prea multe bomboane în pungă…

Vreau să trăiesc alături de oameni plini de umanitate, de multă umanitate.

Care ştiu să surâda în faţa propriilor erori.

Care nu se umflă din pricina succeselor.

Care nu se consideră aleşi, cu mult înainte de a fi.

Care nu renunţa în faţa propriilor responsabilităţi.

Care apară demnitatea umană şi care îşi doresc să fie numai de partea cinstei şi a adevărului.

Important este ca prin ceea ce faci, viaţa să merite cu adevărat să fie trăită.

Vreau să mă înconjor de oameni care ştiu să ajungă la inima celorlalţi oameni…

Oameni pe care durele lovituri ale vieţii i-au învăţat cum să crească cu subtile atingeri ale sufletului.

Da… mă grăbesc… să trăiesc cu intensitatea pe care numai maturitatea mi-o poate dărui.

Vreau să nu risipesc niciuna dintre bomboanele care mi-au rămas…

Maraton 435

răciţi în pat, la coadă la benzină. Cât mai rămâne să fie timpul nostru?

Poate vreun an cel mult doi dacă suntem singuri. Şi în anul acesta trebuie să facem ceva ce ne place…

— Ce ni se comandă, completă Popo.

— …Dacă avem familie nu prea mai avem timpul nostru, ce zici?

— Nu ştiu că n-am familie.

— Înseamnă că ai mai mult timp la dispoziţie. Oricum ar fi omul trebuie să lupte.

— Păi de ce să lupţi?! N-ai zis tu că soarta va rezolva în favoarea mea, indiferent dacă mă lupt sau nu?

— N-ai înţeles. N-am spus „indiferent". Dimpotrivă, luptă-te!

— În concluzie nu crezi în liberul arbitru?

— Liber arbitru, amăgire a minţii omeneşti!

— Pentru tine răul şi binele nu există.

— Exact, binele şi răul nu există.

— Ah, mă exasperezi!

Fetele şi băieţii trecură iar.

— Se joacă, zise Ce-o, care le dădu cu tifla şi după momentul de surpriză grupul dădu şi el cu tifla. Ce-o scoase limba şi grupul scoase şi el limba. Grupul începu cu strâmbăturile, dar Ce-o nu mai participă la strâmbături şi atleţii se îndepărtară după ce Popo se prefăcu că scoate mobilul ca să le facă poză cu limbile scoase.

— I-ai incitat şi o să mai revină, zise Popo.

— O să se plictisească, zise Ce-o. Oricum am făcut ca papa Francisc:

Am gesticulat în trei etape: Vă mulţumesc… Îmi pare rău… Ţin la voi, vă port în inimă.

— Şi extratereştrii?

— Ce-i cu ei?

— Dacă extratereştrii sunt răi? zise Popo.

— Acum ai sărit la extratereştri, râse Ce-o cu superioritate.

— Şi ei sunt predestinaţi? Poate sunt ei pe post de Dumnezeu şi deocamdată nu cunoaştem.

Sunt sigur că vor fi mult mai savuroase decât cele pe care le-am

mâncat până acum… (Mário de Andrade: „Timpul preţios al oamenilor maturi”)

318 „Foarte adevărat” (Spike Lee), „Tema exasperării produse de blocajul în trafic se poate urmări la argentinianul Cortázar” (Javier Marias)

436 Dan Grădinaru

— La asta a răspuns Vaticanul. Dacă există extratereştri înseamnă că au fost creaţi de Dumnezeu.

— Bun, m-ai lămurit. Altă întrebare acum. Dacă am o şansă319 în privinţa a ceva să nu profit de şansă? Să-l las pe altul, eventual să-l informez despre şansa numită, să-i dau detalii, eventual să-i zic că soarta va acţiona de aşa manieră încât şansa să fie în favoarea mea, chiar dacă stau cu mâinile în sân?

— Mă faci să râd, zise Ce-o.

— Cu alte cuvinte „lucrurrile se vor rezolva de la sine”?

— Lucrurile se vor rezolva de la sine în sensul că, da. Totul depinde de Dumnezeu însă trebuie să ne purtăm ca când totul depinde de noi, fiindcă nu ştim ce vrea cu adevărat Dumnezeu.

— Dacă ai putea dispune toată lumea s-ar ocupa de dimineaţa până seara cu întocmirea horoscoapelor.

— Nici vorbă. Toată lumea să-şi găsească în viaţă o preocupare care să-i placă şi să nu râdem de ea.

— Dacă ai putea ai exclude din vocabular cuvinte ca „noroc”.

„Şansă”. Pentru enunţul „Ai avut noroc” va exista în Codul civil o amendă administrativă mare şi în Codul penal, dacă fapta se repetă, tăierea limbii.

— Eşti tot mai simpatic.

— Nu ştiu dacă sunt simpatic dar mai ascultă una: Tu nu răspunzi la întrebarea: Şi sufletul? Sufletul unde ar trebui pus? Care e locul lui în discuţia asta? De fapt tu vorbeşti despre roboţi. Omul e un robot fără suflet.

— Sufletul ne ajută să ne descurcăm pe pământ.

— Să ne mintă că ne descurcăm. Adică să nu ne descurcăm.

— Să nu ne descurcăm, dacă vrei.

— Dacă totuşi binele şi răul ar exista ele s-ar putea transforma

unul într-altul, binele în rău şi răul în bine.320

319 „But who can say what's best? □at's why you need to grab whatever chance you have of happiness where you fiind it, and not worry about other people too much" (Haruki Murakami: „Norwegian Wood").

320 „Şi iată-ne ajunşi, în cele din urmă, la ultima invidie socială care nu putea fi eliminată de nicio lege. Ştiinţa îi învăţase cum să elimine bogăţia, frumuseţea, inteligenţa, dar în faţa bunătăţii era neputincioasă.

Cu atât mai dureroasă şi umilitoare era, prin urmare, condiţia

— Este la fel ca omul şi zeitatea din fraza: „Omul e o divinitate înlănţuită de puterea condiţiilor. Să le frângem şi vom domni ca nişte zei". Poţi să distrugi puterea condiţionărilor?

— Schimbăm nişte condiţii şi-o să apară altele.

— Cu replica asta m-ai uns pe sufletul la care faci apel. Mereu apar condiţii, condiţionări, contexte noi şi care nr. şi surprind.

— Iar trec prin faţa vitrinei, îi atrase atenţia Popo lui Ce-o (se strâmbau care mai de care).

— Îi face fericiţi.

— E predestinare?

— Fără îndoială.

— Dacă-ţi trec acum prin faţa ochilor mâna este predestinare?

— Eu aşa zic.

— Şi asta?

— Da.

— Asta e nebunie!

— Şi cuvintele astea cu nebunia la fel.

Popo se opri:

— Adică…

— Da, îşi legănă capul Ce-o.

— Trebuie să ies la aer, se hotărî Popo.

— O idee bună. Aerul e un simbol al gândirii.

Popo se ridică de la masă şi ieşi în pragul cafenelei, de unde se întoarse pe călcâie ca să întrebe încruntat:

— Şi pe deasupra viaţa să se mai şi repete? 321

celor răi care nu puteau spera ca cei buni să fie aduşi la acelaşi nivel moral ca al lor. Marşurile de protest şi actele de violenţă se dovedeau inutile, la fel ca speranţa într-o intervenţie guvernamentală. Cu cât erau mai persecutaţi şi asupriţi, cu atât mai multă lumină era radiată de sufletele lor pure. După toate uniformizările făcute, oamenii aveau o eficienţă mentală precară. Cu toate acestea, le mai rămăsese în cap atâta creier cât să înţeleagă că, dacă era imposibil ca pe cei buni să-i transformi în răi, era la fel de imposibil era şi ca pe cei răi să-i transformi în buni" (Dino Buzzaţi: „Revoluţia cretinilor").

321 „Ce-ar fi dacă, într-o zi sau într-o noapte, un demon s-ar strecura la dumneavoastră când sunteţi absolut singuri şi v-ar spune: „această viaţă pe care o trăieşti acum şi pe care ai trăit-o până acum va trebui

438 Dan Grădinaru

— Veşnica întoarcere? Asta mă depăşeşte.

— Măcar asta să nu mai fie.

— Înseamnă că nu ţi-a mers prea bine în viaţa asta. Dacă-ţi mergea bine ai fi zis invers.

CAPITOLUL 38. DROGURI

Ce-o l-a chemat pe Petras şi i-a spus să facă la el la radio emisiuni despre droguri.322

— Ar trebui să faci periodic astfel de emisiuni. Niciodată nu sunt suficiente.

Petras a promis c-o să facă şi a consultat lista substanţelor şi metodelor interzise de către Agenţia mondială anti-doping (AMAD), erau o sumedenie. Medicii aveau la ce să fie atenţi să nu comită erori dar şi la ce să fie atenţi ca să eludeze lista. Petras a studiat câteva cazuri renumite de dopaj, al fotbalistului Maradona şi al boxerului Tyson, campion mondial la 20 de ani.

Când se afla cu Cecilia şi cu fetele la stadion, după mai multe ture, într-o pauză, a deschis subiectul (şi reportofonul). Tonul l-a dat

Amoraş:

să o trăieşti încă o dată şi de nenumărate ori; şi nu va fi nimic nou în ea, ci fiecare durere, bucurie, fiecare gând şi fiecare suspin şi

totul, oricât de mic sau de important în viaţă se va întoarce din nou, totul la fel, în aceeaşi succesiune – chiar şi acest păianjen şi aceste raze de lună printre copaci şi chiar şi acest moment şi chiar şi eu. Clepsidra eternă a existenţei este răsturnată din nou şi din nou şi tu odată cu ea, grăunte de ţărână". Nu v-aţi arunca la pământ şi l-aţi blestema, scrâşnind din dinţi, pe demonul care v-a vorbit aşa?" (F. Nietzsche – „Aşa grăit-a Zarahustra"), (Moşneguţ). „Aş zice că-i un prost ca tine".

(Sean), „De ce mă faci prost?" (Moşneguţ), „Dacă aş avea o viaţă de miliardar potent până în ultima zi a vieţii n-aş blestema, aş urla de fericire înainte de a-mi da ultima suflare" (Sean).

322 „Pe lista substanţelor interzise figurează: agenţi anabolici, hormoni, beta – 2 agonişti, modulatori metabolici, diuretice, stimulente, narcotice, canabinoide, glucocorticosteroizi, alcoolul, beta – blocante" (Popo).

Maraton 439

„(înregistrare) Drogurile sunt bune. Ce ne-am face fără ele?

Cine zice că nu s-a gândit măcar o dată să se drogheze e cel mai mare mincinos. E câte unul sau una, că nu mi-e ruşine să zic nici de fete şi nici de băieţi, care nu e mai grozav decât tine, vorbesc de partea fizi –cului, şi nici mai deştept, am zis-o, că ţi-o ia înainte, ajungi să te întrebi, el sau ea de ce poate şi eu nu pot? Asta e, când vezi şi auzi în jur atâtea îţi pui întrebări. Atât am avut de zis".

— Am fost bine?

— Ai zis ce trebuie (Amalia).

— Petras, cu tine vorbesc (Amoraş).

— Ai zis ce-ai avut pe suflet, văd eu până la emisiunea propriu-zisă ce-o să fac. Emisiunile trebuie să fie şi un pic educative. Adică despre droguri puteţi spune ce vreţi dar să şi le condamnaţi, aşa mi-a zis

Ce-o să fac dar aşa cred şi eu că e bine (Petras).

— Bine, dacă am luat microfonul şi-am zis câte ceva acum o să le condamn. Gata, înregistrează (Amoraş).

— Mai încearcă o dată (Petras).

„(înregistrare) Eu una, în ce mă priveşte, condamn drogurile323 şi nu vreau să aud de ele. La Olympia nu am auzit de droguri, nu,

şi sper că nici aici. Drogurile poate că dau ceva putere dar dau şi dependenţă. Dar ruşinea? Să te descopere domnul doctor Popo că ai luat substanţe interzise şi să aflăm după aceea noi toţi – cum ar fi?

Pentru o victorie frauduloasă nu mi-aş pune obrazul în joc. Pe mine să nu contaţi când vine vorba de droguri (Amoraş).

— Ai zis de dependenţă? Cum de te-ai gândit la dependenţă? (Petras)

— M-am gândit fiindcă am cunoscut pe cineva care avea depen –denţă şi ne-a povestit că este un om distrus. Când mă gâdense dacă să iau sau să nu iau droguri mă gândesc la el, nu vreau să mă distrug

(Amoraş)".

— Vreau să zic şi eu ceva (Amalia).

— Dă-i drumul (Petras).

323 „Taking drugs when you are not sick is clearly entering into the foundations of doping" (Dr. Jean-Michel Serra).

— Ce-o să rămână din sportul ăsta peste o sută de ani? Nimic. O să fie numită Epoca drogaţilor şi o să se amestece de-a valma gimnasta Biles şi tenismana Şarapova, 324 care au fost certificate de laboratoare de analiză ca trişoare, cu atleţi aproape cinstiţi, poate şi cinstiţi, ca înotătorul Phelps despre care se ştie doar că a băut alcool şi că a fumat iarbă.

— Nu tot el s-a tratat cu celule stem? zise Jeanne.

324 „Acum câteva zile am primit o scrisoare de la FIT (Federaţia Internaţională de Tenis) potrivit căreia am picat un test antidoping la

Australian Open. Am picat testul şi îmi asum întreaga responsabilitate.

În ultimii zece ani am primit un medicament de la medicul meu, de la medicul familiei, medicament numit Mildronat şi acum câteva zile, după ce am primit scrisoarea de la FIT, am aflat că are un alt nume, Meldonium, ceea ce nu am ştiut. E foarte important să ştiţi că vreme de zece ani, acest medicament nu a fost pe lista interzisă a

AMAD, l-am luat legal. Dar pe 1 ianuarie, regulile s-au schimbat, iar

Meldonium a devenit o substanţă interzisă, ceea ce nu am ştiut. Am făcut o greşeală uriaşă, mi-am dezamăgit fanii, ştiu că prin aceasta vor fi consecinţe şi nu vreau să-mi termin cariera astfel şi sper că mi se va oferi o altă şansă să joc. Ştiu că mulţi dintre voi se aşteptau să-mi anunţ retragerea, dar dacă aş fi vrut să fac asta, nu s-ar fi întâmplat într-un hotel din Los Angeles, pe un covor atât de urât ca al hotelului în care stăteam. Îmi asum întreaga responsabilitate, pentru că e vorba de corpul meu, cred că e foarte important să ai o echipă importantă în jur, cu doctori, dar la finalul zilei ţie îţi revine răspunderea. Am primit o scrisoare pe 22 decembrie un email de la AMAD cu un link unde poţi vedea substanţele interzise pentru 2016 şi nu m-am uitat la acea listă. Nu ştiu care vor fi consecinţele, e totul foarte nou pentru mine, abia am primit scrisoarea şi voi colabora cu FIT. Nu ştiu când mă voi întoarce în circuit, depinde de procesul pe care îl vom avea cu

FIT. La început am primit substanţele în 2006, am avut ceva probleme de sănătate, răceam mereu, aveam deficienţe de magneziu şi rezultate cu EKG neregulate, am un istoric familial cu diabet, cu semne de diabet".

(Maria Sharapova, conferinţă de presă). „Adică ea se droghează cel puţin din 2006 şi cică o să se judece cu FIT, care o suspendase deja şi pe care n-a mai dat-o în judecată cu tot diabetul, electrocardiogramele proaste şi răcelile care nu se mai terminau" (Amalia), „Trebuia să i se ia trofeele obţinute din 2006 încoace" (Cecilia).

Maraton 441

— Dacă s-a tratat nu e bine că asta face parte mi se pare din metodele genetice interzise, 325 zise Cecilia.

— Nu Phelps e în cauză, în cauză este portarul Neuer, se arătă cunoscătoare Aranta (jongla binuşor cu mingea de fotbal).326

— Măi, serios, aţi mai auzit careva de Simone Biles? (Amalia)

— Simone Biles a luat droguri pentru sindromul de hiperactivitate, ha-ha-ha (Jeanne).

— La una i s-a luat medalia de aur fiindcă a luat nurofen că era la ciclu, nurofen care anul următor a fost eliminat de pe lista de interzise, iar acest pachet de muşchi atomic Simone Biles, care arată ca

un culturist şi se îmbracă în tricouri cu mâneci lungi ca să nu sară în ochi muşchii de băiat pe care îi are, abuzată327 de doctorul ei pe nume

Nassar şi care a fost condamnat la 60 de ani pentru pornografie infan – tilă, se îndopa cu amfetamine328 pe motiv de aşa-zisul sindrom de hiperactivitate şi ea, pe bază de cerere la AMAD, lucru de care, vă daţi seama, contracandidatele habar n-au. Ia amfetamine cu „acordul".

medicilor şi al AMAD (Amalia).

— Dar pe AMAD o controlează cineva? (Jeanne)

— Serena Williams ia tot timpul suplimente de energie la toate turneele dar uneori greşeşte, sărăcuţa, doza de lacomă ce este. La

Wimbledon la dublu cu soră-sa n-a putut juca. Anul trecut la Rio

2016, aţi văzut, a fost eliminată în turul trei în două seturi. A comis

37 de erori neforţate într-un meci de vrei 15 – 16 ghemuri şi într-un

325 „Utilizarea de celule normale sau celule modificate genetic" (lista

AMAD).

326 „Neuer a fost acuzat în presă că pentru a se recupera după o a treia fractură a folosit „tehnici interzise", însă la controlul antidoping nu să descoperi nimic. Neuer s-a apărat că a apelat la un tratameni cu celule stem pentru întărirea sistemului osos. O fi ok sau nu?" (Aranta)

327 „Şi gimnasta McKayla Maroney, medaliată la JO: „Am fost molestată de doctorul Larry Nassar de la 13 ani şi până când m-am retras.

Prima oară mi-a dat o pastilă să dorm în avion şi m-am trezit cu el în cameră. Îmi dădea „tratamentul". Am crezut că mor" (Zelda Smith).

328 „Amfetamine lua şi Agassi, o spune în autobiografia lui" (Zelda

Smith).

442 Dan Grădinaru ghem a făcut cinci duble greşeli. Eu zic că dacă s-a drogat a furat trofee şi premii la fel ca rusoaica Maria Sharapova. Aici se face şi o discrimi – n-are pentru că una este americancă şi una este rusoaică (Amalia).

— Şi dacă n-ar lua tot cea mai bună ar fi (Aranta).

— Nimeni nu-i contestă calităţile înnăscute, dragă (Amalia).

— Mai e ceva. Americanii sunt în război cibernetic, informatio – nal, electronic, meteorologic, de toate felurile cu ruşii şi ruşii au încercat să facă din Şarapova rivala la nr. 1 mondial Serena (Jeanne).

— Au suspendat-o pe Şarapova, bun. Trebuie înţeles că sponsorii de turnee bagă bani în ea ca să facă reclamă şi sponsorii să vândă ceasuri şi diamante, maşini şi aceşti bani trebuie să se întoarcă la cine i-a băgat în ea înzecit (Cecilia).

— A avut ghinion, zise Amalia, fiindcă nu au găsit pentru Şara – pova un drog „legal" şi nu au putut să facă rost de o „scutire medicală", cum s-a reuşit pentru surorile Williams329. În ciuda urletelor pe care le scoate, Şarapova e o femeie frumoasă şi cu un tupeu până la Dumnezeu care atunci când vorbeşte de bărbaţi şi alcool oripilează orice gospodină însă e clar că nu fiindcă este un exemplu prost pentru gospodine a fost aleasă de firme bogate să le fie reprezentantă şi simbol publicitar. Unde mai pui că e rusoaică şi ăsta e alt atu, că la ameri – cani le plac ruşii, ruşii răi, vreau să zic, că adică cu ei împart de fapt puterea în lume, nu cu chinezii.

— Da, de chinezi nu s-a prea auzit că se înghesuie la droguri, zise

Jeanne.

— Sunt la început, zise Juanita. Recuperează ei.

— Pe Maşa Drogaşa au prins-o că se droga şi au suspendat-o doi ani şi care-i problema? La Australian Open, unde o prinseseră, i-au dat să facă ea tragerile la sorţi. Ce ipocrizie şi ce ipocriţi! Dacă eşti

Şarapova sau Serena, care-i problema? dacă era una dintr-o ţărişoară o eliminau pe viaţă! se încinse Cecilia.

329 „Când au aflat de suspendarea Maşei ruşii au luat foc şi şi-au pus oamenii, aşa-numiţii Fancy bears, să cerceteze. Aceştia au arătat că şi surorile Williams se droghează. Federaţia internaţională de tenis (FIT)

a replicat că cazul surorilor Williams era cunoscut. „Surorile Williams au avut permisiunea de a folosi substanţe interzise cu uz terapeutic.

Jucătoarele acuzate nu au încălcat nicio regula pe perioada Jocurilor

Olimpice 2016", Comunicat FIT" (Popo).

Maraton 443

— În toate sporturile, ca să ajungi la performanţe, te droghezi, legal sau ilegal, ăsta-i adevărul 330 (Aranta).

— Or mai fi existând şi campioni integri? (Amalia)

— Pe tenismana Wozniacki o credeam integră, a dat-o în gât frate-său (Jeanne).

— Mereu a fost aşa (Amoraş).

— Marele Carl Lewis n-a căzut testul de mai multe ori? Şi ce? a fost lăsat liber, n-a suportat consecinţe (Amalia).

— Dar câte mii şi mii de teste n-or fi fost distruse (Jeanne).

— Plus că apar mereu substanţe interzise (Amoraş).

— Am auzit că ostarina e de două sute de ori mai puternică decât testosteronul (Aranta).

— Pe unii îi prinde AMAD dopaţi, plătesc şi scapă (Juanita).

Juanita îl imită pe doctorul Popo: „Uite cum facem. Pretindem că la testul antidoping au ieşit steroizi, îl amendăm şi facem rost de bani".

— Dacă ai un medic foarte bun te scoate basma curată (Jeanne).

— De-aia e medic, să se descurce şi să te descurce (Amoraş).

Petras le părăsi şi după ce le părăsi discuţia despre droguri nu se termină.

— Pentru mine cel mai bun drog e când m-atinge jos de tot, zise râzând Gabriela.

— Te-atinge că eşti mică la pizdă şi o ai scurtă. Şi iubi al tău e lung şi o are lungă, zise Amalia. Câţi centimetri o are iubi al tău?

— Nu i-am măsurat-o, zise Gabriela.

— De văzut i-ai văzut-o?

— Normal că i-am văzut-o.

330 „Chris Froome, ca Lance Armstrong, care a câştigat de şapte ori

Turul Franţei (1999 – 2005), poate primi un şut în fund la Turul ciclist al Franţei după ce s-a aflat că francezii nu mai vor să-l lase pe Froome, care a câştigat de patru ori Turul, să participe. e Guardian a

anunţat că a picat un test antidoping. În proba de urină s-a găsit salbutamol contra astmului într-o cantitate dublă faţă de limita acceptată" (Zelda

Smith). „Aşa e, Lance Armstrong avea şi el ouă de mutant" (Popo).

„Măcar lui i s-au luat titlurile" (Cecilia). „I le-au luat francezii, nu americanii".

(E-prea), „Păi da, că alţi bani se bagă în tenis şi alţi bani se bagă în ciclism" (Armo).

444 Dan Grădinaru

— Şi nu ştii să apreciază? îşi puse palmele deschise în faţa buricului şi le depărtă Amalia. 20, 30 de centimetri?

— Poate şi mai mult.

— Şi nu te-a rupt?

— Nu m-a rupt că mă ia pe la spate sau stau deasupra eu.

— Bravo, dragă, o felicită Jeanne, e atent.

— Ca câinii, zise Aranta.

— Voi cum o faceţi, Cecilia? întrebă Jeanne.

— La noi e dragoste, 331 zise Cecilia. Mă pupă, mă îmbrăţişează.

— Hahaha, râse Aranta.

— Bine că e dragoste, zise Jeanne.

— N-o descoaseţi, că ei nu-i place să vorbească despre astea de-ale noastre, zise Amalia.

— Nu e vorba… se strădui Cecilia, căreia într-adevăr nu-i plăceau discuţiile de acest gen, să zică ceva.

Amalia dădu cu mâna ca când ar fi lovit o muscă deranjantă.

— Da' pe tine te satură Salvador, că e mai mic ca tine? zise Jeanne.

— La mine e suficient să-i simt sperma, zise Amalia, mă umple toată şi vrea de cinci ori la rând. Imediat mi se declanşează orgasmul.

Fetele râseră.

— E nesăţios, zise Cecilia.

— E nesătul, zise Amalia.

— Eu mă excit când se plimbă cu mâinile pe picioarele mele, zise

Juanita, băgându-se şi ea în vorbă.

— Să nu-ţi pui colanţi sau pantaloni nici iarna, îi dădu Amalia un sfat.

— Mie mi-ar plăcea să fiu pupată numai pe frunte, zise Amoraş.

— Eu, când mă freacă la păsărică şi mă sărută pe gură, zise Aranta.

— Mie când îmi suge sfârcurile de la ţâţe. zise Jeanne.

Fetele râdeau să se prăpădească.

— Cine ţi-a supt ţie ţâţele ultima oară? întrebă Amalia.

— Nici nu mai ştiu de când, zise Jeanne.

— Da' cine – ştii?

— Nici asta nu mai ştiu.

331 „Comite adulter cel care-şi iubeşte prea aprins soţia" (Seneca: „De matrimonio").

Maraton 445

— Pe mine să mă frece pe burtă şi face minuni, zise Amalia, numai că eu nu sunt focoasă ca Salvador.

— Bine că nu-i în jur să te audă, zise Juanita.

— Şi dacă mă aude, ce? zise Amalia.

— Fetelor, nu contează unde ne mângâie sau unde ne linge, important este s-o aibă tare, zise Jeanne.

— Ai pus punctul pe i, zise Aranta.

— „Tare", am auzit „tare"? Am auzit bine? se apropia Mieszko de ele dinspre intrarea pe stadion, cu o pâlăriuţă simpăticuţă332 frumuşică de pai în cap, o cămaşă de mătase cu imprimeu floral, un sacou de in şi pantaloni de doc, parcă venea dintr-o excursie.

— Ai un look de Hawaii, zise Juanita.

— E tare bine când e bine, zise Cecilia.

— Mi-am închipuit altceva, zise Mieszko.

— De când cu inelele ai închipuiri, zise Aranta.

— La câte ai te mai pot servi, zise Mieszko.

— Mai văd, zise Aranta promiţător.

— V-am întrerupt din ceva plăcut, zise Mieszko, că râdeaţi de se auzea dincolo de stadion. Despre ce râdeaţi, dacă nu sunt indiscret?

— Râdeam de tine. Parcă eşti un inspector pervers de la droguri,

zise Amoraş.

— N-am venit să vă inspectez. Caut o fată pentru seara asta să mă însoţească la o cină romantică.

— Ştii ceva, caută şi tu un film porno, îl îndemnă Amoraş.

— Am vorbit urât cu tine? întrebă Mieszko.

— Iezuit, i-o trânti Amoraş.

— Chiar, de ce-l cerţi? zise Aranta.

— Nu-l cert deloc. I-am dat o sugestie.

332 „Ăsta-i semn de hipster, ca trotineta (Cătălin Tzetze Rădulescu) ce e aia hipstereală, o interpretare a interpretării, o modă din modă, ca şi cărţile din cărţi. Dar unii chiar se simt bine, nu mimează, le e bine, care e problema?" (Camelia Iuliana Radu). „Hipsteri… hmmm ăştia-s de modă nouă, că pe vremea mea aşa-şi ziceau jazz-mani ce cântau de zor Bebop după Marea Depresie… Apoi or venit Beat generation ăia din San Francisco ş-or născut pe Hippi-oţi… Acu' ăştia or luat-o iar de la-nceput… Hm… Da' parc-apărus-o modă Lumberjack! bluze cadrilate roşii, barbă, de ăia ce se mai aude…?" (Şchiop Cristian)

446 Dan Grădinaru

— Nu mă iei pe mine? se milogi Aranta.

— Te-aş lua dar nu eşti genul meu, zise Mieszko.

— Păcat că nu sunt genul tău, se „întristă" Aranta.

— Altele sunt genul meu, dap, întări Mieszko.

— Şi care de-aici ar fi genul tău? întrebă Amalia.

— Eu ştiu. Ia să văd cum iese numărătoarea, se apucă Mieszko să facă jocul cu numărătoarea prin eliminare. La elimină pe rând pe toate fetele şi ultima rămase Gabriela.

— Gabriela, strigară fetele în cor.

— Aşa mă cheamă, zise Gabriela.

— Ei, mă duc la poarta cealaltă, la Gunhilde, vă las, zise Mieszko.

— Ne laşi că ştim că eşti pretenţios, zise Amalia.

— Auziţi, poate e nevoie de măscăricii ăia pofticioşi din tribună, zise Mieszko, arătând spre câţiva de la tribuna a doua care beau bere din sticlă, făcându-i cu ochiul Gabrielei şi potrivindu-şi rucsacul cu care venise o luă din loc.

— V-am salutat.

— Pleacă învârtindu-te, zise Amoraş.

Mieszko îşi mai flutură o dată degetele, apoi îşi lipi buzele de căuşul palmei pe care-l azvârli înspre fete, iar fetele făcură la fel.

La poarta cealaltă Gunhildele se preocupau de nişte pietre.

După ce întinsese pietrele pe pământul lipsit de iarbă din careul mic Gunhild mijlocie trase concluzia:

— Acelaşi rezultat ca ieri.

— Zarurile au fost aruncate. Ce rost are să mai încercăm? o certă

Gunhild mare.

— Am vrut să fiu sigură.

— Nu mai relua.

— Gata.

— Dar pe cine vedem pe teren? zise şăgalnic Gunhild mică.

— Pe cine? întrebă Gunhild mare, ridicând capul din pământ.

— Pe Mieszko.

— Ăsta numai afaceri visează, zise Gunhild mare.

— Mie-mi place de el că e elegant, zise Gunhild mijlocie.

— Poate dau şi la noi drumul la căldură, zise Gunhild mică.

— Tu de vaiţi? zise Gunhild mare.

— Mă ia cu frig. Cred că am răcit.

Maraton 447

CAPITOLUL 39. PLOUĂ. PE CE-O ÎL TREZI PLOAIA

Pe Ce-o îl trezi dimineaţa ploaia. Minunatul vis se încheie în momentul în care presupuse că aude afară ploaia nu ca pe o turmă de antilope pe pământul uscat ci cum se scurge într-un bloc de locuinţe apa prin ţevi de la maşina de spălat a vecinilor de deasupra, şi din care cu lăcomie încercă să se mai hrănească un timp, plin de dorinţă, cu ochii închişi. Amoraş era în pat cu el ca o fetiţă dulce, stătea culcată pe-o parte, pe partea dreaptă, cu spatele şi cu genunchii îndoiţi, goală, cu pielea ca mierea de mană, 333 perfectă, tare, fără urmă de cute şi moale ca mușchiul copacului iarna. El stătea drept, cu burta în sus, cu cearşaful acoperindu-i pijamaua, temător ca uşa camerei să nu se deschidă şi să fie surprinşi de sportivi. Însă tot ea se băgă cu fundul în

el şi, cât era de lung, el se întoarse şi o îmbrăţişă până la urmă, o dez mierdă, ţinând-o cu faţa în sus, sărutând-o cu toată gura cu violenţă animalică, trecând peste frică, fără vorbe, pe tăcute. Îi venea, trezindu-se, să fie o pâlnie şi s-o mestece cu dinţii şi limba de vie.

Ploua. Ploua la greu. Sportivii stăteau în Palazzo Ducale şi tăiau frunză la câini. În depărtare, peste lagună, loveau fulgerele din întâlnirea norilor încărcaţi negativ cu norii încărcaţi cu electricitate pozi –tivă sau pentru că în vulcanul Etna giganţii tocmai le făureau pentru

Zeus/Jupiter (fulgerele) cu ciocane de aramă pe nicovale de aramă

(zicea Z, „de aceea răsună tunetul atât de tare"). Pe partea cealaltă a curţii interioare picăturile de ploaie căzând formau cupole mici, dă – buci care creau impresia că împing cercurile de apă până ce cercurile erau înlocuite de alte cercuri de apă, mereu, pe partea străzii dinspre privitorii ploii picăturile de apă atingând ochiurile de apă formate pe paviment păreau nişte gloanţe albe şi iuţi.

— Oare ne-am păcălit iar?

— Când o să se termine şi ploaia asta? Nici la magazine nu poţi să mai ieşi.

— Mai bine nu plecam de la Olympia. Trecea ploaia şi până la urmă făceam cursa. N-am mai avut răbdare.

— Mai bine să ne fi dus în Africa decât la Veneţia.

333 „Mi se pare o comparaţie nimerită pentru o afro-americană. Totuşi prea puţini africani în roman" (Spike Lee).

— Acolo ne topea soarele.

— Aici o să ne bage reumatism în oase ploaia.

— Mai lipseşte un cutremur de gradul opt.

— Ştiu că aveţi fantezie! Fetelor, voi v-aţi spălat pe ochi de dimi – neaţă?

— Avem ploaie, nu mai vrem apă în plus.

Pe coordonate identice se purta discuţia în altă parte:

— La Paris a ieşit Sena din matcă. S-au adus saci de nisip în jurul muzeelor, nu se mai circulă de-a lungul Senei.

— Mie nu-mi pasă de Paris când văd ce văd aici.

— Din lac în puţ. Ce-am făcut? Am scăpat de ploaia de la

Olympia şi am dat peste ploaia din Veneţia. Poate se scufundă Veneţia, hahaha.

— Nu râde că chemi cu vorbele astea demonii.

— Ce demoni? Demonii sunt ăia care ne-au adus aici.

— Cine putea să prevadă? La început prognoza meteo nu era rea.

— Dacă n-o să mai fie zile bune?

— Hai că eşti panicard. Ai atac de panică? Aşteptăm, trebuie să vină zile mai bune.

Sportivii se împărţiseră deci în pesimişti şi optimişti.

Desigur, nu era vorba despre lucruri chiar atât de grave. Surorile

Gunhild care râdeau de reacţiile unor fete ca Amoraş, Helen ori ale

Juanitei, îndemnau la acţiune:

— La urma urmei, de ce vegetăm şi nu alergăm? La Polul Nord cum de ce se poate alerga?

— N-aţi mai văzut maraton în mocirlă?

Se formă şi o delegaţie care să discute cu Ce-o în sensul ăsta şi într-o zi de luni, după masa de seară, încă ploua, se înfiinţară la uşa lui, cerându-le celor doi din gardă să-i anunţe că au venit şi vor să ajungă la el.

Şeful bodigarzilor tocmai ieşea din apartamentul dogilor.

— Ce-i cu voi? îi luă aproape la rost Ret.

— Avem ceva de discutat cu Ce-o.

— Ce?

— Ce te interesează pe tine? îl repezi Johnny. Tu bagă-ne înăuntru!

— Vrem să discutăm dacă se mai face sau nu maratonul, zise mai împăciuitoare Gunhild cea mare.

— Uite că mă interesează! îi răspunse cu arţag Ret lui Johnny.

— Bagă-ne înăuntru şi vezi-ţi de treabă, i-o trânti Johnny.

— Hai, nu ne mai ţine, îşi susţinu prietenul Billy.

— Chiar sunt lucruri importante, continuă Gunhild cea mare.

Ret îi aţinti circular câteva clipe pe cei îngrămădiţi înaintea lui şi-şi ascunse iritarea, apoi se întoarse şi mai pătrunse o dată pe uşă să-l întrebe pe Ce-o dacă vizitatorii pot să intre sau nu.

Ar fi putut Ce-o să-i refuze? Se crea totuşi o mică aşteptare.

— Hai, intraţi, zise Ret căpătând aprobarea după câteva minute, şi le făcu loc.

Şi după ce intrară toţi se duse şiret după ei.

Ce-o îi primi în pat, la orizontală, cu pătura trasă până sub bărbie.

— Sunt răcit, zise el. Vă rog să mă scuzaţi că nu vă pot întâmpina cum se cuvine.

— Am venit să întrebăm dacă se mai ţine maratonul sau nu, îl luă direct Gunhild cea mare.

— Cum să nu se ţină? se miră Ce-o.

— Şi atunci de ce nu se fixează săptămâna asta o zi şi să ne ţinem de ea ca să facem cursa?

— Indiferent de vreme, zise şi Gunhild mijlocie.

— Şi pe urmă vom alerga în anul 3.000? păru ironic Ce-o.

— Să vedem mai întâi rezultatele maratonului, poate acesta va fi ultimul maraton, el ne va da răspunsurile şi n-o să mai fie nevoie de maratonul din viitor, explică clar Gunhild mare.

— Ai dreptate, concedă Ce-o. Doar că nu putem săptămâna asta.

— De ce? întrebă Johnny

— Fiindcă vremea nu ţine cu noi şi cei din Veneţia nu vor să ne asiste până când nu se îndreaptă vremea, dădu vina Ce-o pe factorii de decizie din Veneţia.

— Să ne organizăm noi atunci, zise Gunhild cea mare. Echipa de bodigarzi…

— Câţi bodigarzi avem?

— Doisprezece.

— Aşa, câte unul la patru kilometri. Dacă se întâmplă ceva? Dacă vi se face rău la vreunul?

— Şi Popo şi infirmierul lui?

— Ce să facă Popo şi infirmierul lui? deveni sarcastic Ce-o. Să alerge şi ei maratonul? Cum o să ne descurcăm de maşini, motociclete.

450 Dan Grădinaru biciclete, de tot balamucul traficului? Cine să fie la plecare şi la sosire?

E nevoie de voluntari, de asistenţă, de popasuri pentru întremarea for – ţelor. Ăştia din Veneţia nu vor să ne ajute, cel puţin deocamdată, asta e şi bună ziua. Depindem de ei. Pentru o cursă ca a noastră e nevoie de zeci de asistenţi, de colaborarea cu poliţia rutieră, pe care nu-i avem şi n-o avem deocamdată.

— Să le spunem că vrem să alergăm şi pe ploaie, zise Gunhild mică.

— Bine, o să le spun această dorinţă, că vrem să alergăm şi pe ploaie, zise împăciuitor Ce-o deşi tocmai le spusese că veneţienii nu acceptă cursă pe ploaie.

— Da, da, auzi Ce-o aprobările celor din delegaţie.

— Ce veşti ai despre vreme? schimbă planul discuţiei Billy.

— Încă mai ţine ploaia.

— Nu ştii cât mai ţine?

— O săptămână cel puţin.

— Fă-o să înceteze! zise Johnny

— Credeţi că eu nu vreau să terminăm? Credeţi că eu vă pun beţe în roate? E ceva care e mai presus de voinţa mea! Nu sunt Dumnezeu!

scrâşni Ce-o.

Se lăsă tăcerea.

— Nu eşti Dumnezeu dar poţi mult. Ne-ai trimis în anul 1.000.

Ne-ai fi trimis şi în anul 3.000 dacă ne lăsam prostiţi, făcu o evaluare

Johnny.

— Prognoza e defavorabilă deocamdată, zise cu un număr de decibeli mai mic Ce-o. Mi-au zis că e imposibil să fie tot rău, că e ceva cu totul neobişnuit.

— Vezi că ai ratat un maraton, îi puse în vedere Gunhild cea mare.

— Ce vrei să spui?

— Ce-ai auzit.
— Să-i întrebi în fiecare zi, insistă Billy.
— Aşa fac.
— Să ne ţii la curent în fiecare zi. (Johnny)
— În regulă. Aşa o să fac.
— La micul dejun… (Johnny)
— La masă de prânz, se amestecă şi Gunhild mijlocie.
— Da, am priceput.
Maraton 451
Continuarea discuţiei era de prisos.
Grupul celor zece atleţi părăsi apartamentul dogelui şi se risipi.
Când a rămas doar cu Ret, Ce-o i s-a justificat şi lui:
— Am zeci de probleme pe zi pe care ei nu le cunosc. Pentru gru – pul acesta eu sunt obstacolul principal, deşi, dacă ar fi în locul meu, nu cred c-ar putea să le rezolve pe toate fără să implice alte persoane, aşa cum pretind de la mine. Uite şi la cele trei Gunhild. A venit mama cu fetele. Nu putea să vină singură. Trebuie să le educe şi pe ele în cultul anti. Fetele au cea mare 20, aia mică 17, ea, mama lor, 41.

Ret i-ar fi răspuns „Sunt tineri şi sunt nerăbdători", însă îl lăsă să se descarce în privinţa celor trei.

Ce-o îi întinse o scrisoare de la Miriana.
— Citeşte-mi, te rog.
Ret luă scrisoarea şi începu s-o citească în gând. Ce-o îl opri:
— Citeşte-o cu voce tare.
Ret se conformă, înţelegea că Ce-o dorea să mai aibă un martor:
„… simptomelor pe care le prezint mă obligă la acest demers disperat.

Nu mai am putere, mă simt cu mâinile legate şi cu picioarele legate, ca un pachet care aşteaptă să fie azvârlit în mare din avion. Vă implor să mă ajutaţi împotriva celor ce-mi vor răul şi mă chinuiesc zi şi noapte psihic şi fizic prin atacuri neîntrerupte. Decideţi, vă rog, verificări, controale pentru ca să vă încredinţaţi că nu mint şi nici nu exagerez, aveţi milă de mine, gândiţi-vă că aceste atacuri sau altele, pe care nu le bănuiţi, se pot îndreptat într-o zi şi împotriva dum nea – voastră. Se folosesc hologrаme menite să mă îngrozească, înregistrări

cu voci străine amenințătoare, sunt torturată cu arme laser și ultrasonice, profitându-se că am rămas singură în cameră și că vorbesc prea mult probabil despre Iisus Cristos. Odaia mea a ajuns un loc de exerciții militare în care se experimentează arme ale viitorului iar eu sunt folosită pe post de cobai. Aveți milă de mine și nu mă lăsați să fiu torturată, poate chiar omorâtă de oameni fără inimă fiindcă s-ar putea ca nu eu, ci dumneavoastră să fiți ținta. Miriana334.

334 „Mă uluiesc persoanele cu care poți sta de vorbă ore întregi, zile, ani.

Vorbesc măsurat, nu ridică niciodată tonul, au păreri juste sau, cel puțin, acceptabile. Par pe deplin raționale, chiar inteligente. Apoi, dintr-odată, observi cu stupoare cum începe să le fileze o lampă. Aproape întotdeauna s-a ivit o opinie religioasă /etică, o chestie care ar putea fi o

452 Dan Grădinaru

— Asta-i tot, ridică ochii din scrisoare Ret.

— Ce crezi?

— E nebună.

— Se izolează, e apatică, are logoree?

— N-an sesizat asemenea manifestări.

— Bine, lasă scrisoarea pe noptieră. Să nu spui la nimeni. Da, poate că e nebună. Dar nebunii văd uneori lucrurile mai bine.

— Credeți că-i o vizionară?

— Alți nebuni sunt periculoși, îți pot face rău. Nu-i așa?

— Dacă ziceți, o îndepărtăm dintre concurenți.

— Ei, nu vreau să mergem până acolo. Avem nevoie de întreaga multitudine de concurenți. Du-te acum. Simt că-mi crește iar temperatura.

Sau nu. Vreau să rămâi în locul celor doi băieți de-afară și pe ei să-i trimiți de-aici.

— Am înțeles, salută Ret și ieși.

Rămas singur Ce-o rupse scrisoarea scrisă cu litere de tipar, se sculă cu iuțeală din pat și-i dădu foc în scrumiera de pe masă, își smulse fesul din cap și se duse în baie ca să se demachieze de galbenul de sub ochi.

După asta sună un număr de telefon pe Faceţime video, ca măsură de siguranţă, fiindcă niciodată nu ştii dacă ai sau nu montate aparate de ascultare. Îi răspunse cine se aştepta. Zâmbi în ecranul mobilului şi vorbi uitându-se la ceasul de la mână să nu depăşească un minut:

— Pentru echipa de teatru am nevoie de un voluntar ca să joace un rol feminin. Crezi că mă poţi ajuta cu o idee sau cu un sfat?

— Mă gândesc, i se răspunse.

— Gândeşte-te te rog şi la masa de prânz sau la cină, când o să ne întâlnim, să-mi spui la ce te-ai gândit.

— Bine.

— Te aştept.

În acelaşi timp Ce-o scrise pe palmă cu carioca neagră: VINO

ACUM şi arătă palma desfăcută pe ecran. Termină transmiterea mesajului şi închise mobilul. Pe urmă făcu exact la fel cu încă cinci dogmă, deşi nu e. Şi se apucă să argumenteze pasionat, ca şi cum s-a afla la un Sinod ecumenic şi ar avea de stabilit una. Nu mai vor să asculte pe nimeni. În zadar le tragi de mânecă. Ce auzce nu au aceste persoane de cad brusc în fanatismul cel mai antipatic?" (Valeriu Gherghel)

Maraton 453

numere de telefon fără să mai arate la ecran şi palma cu scrisul din mâna stângă şi când încheie treaba asta se sculă din pat se spălă pe mână în toaletă la chiuvetă.

Luă cuţitul şi un măr şi începu să-l descojească. De data aceasta se uită la propriile mişcări, un gând care-l traversă chiar atunci. Cu mâna dreaptă apucă cuţitul şi cu mâna stângă apucă mărul, ţinându-l în aşa fel încât degetul mare să-l aibă la vedere şi celelalte patru degete să stea nevăzute în spatele mărului. Învârtind mărul pe măsură ce cuţitul jupuia fructul de coajă îşi aduse cele patru degete la vedere.

Repuse mărul în poziţia dinainte, cu degetul mare în gaura în care stă codiţa şi cu arătătorul de la celelalte patru degete în adâncitura ca o pâlnie a fundului mărului şi repetă de mai multe ori mişcarea până ce descoji de tot mărul.

Oare cine şi când îl învăţase cum se ţine cuţitul, cum se ţin

degetele? Se învăţase singur, uitându-se la un om mare sau îl învăţase pas cu pas un om mare în copilărie sau în adolescenţă. Nu-şi aducea aminte detaliile. Probabil nu începuse cu mărul, tăiase mai întâi alt – ceva, ca o fulgerare i se înfăţişă o creangă de descojit, şi mai mult ca sigur că se şi tăiase, curseseră câţiva stropi de sânge dar nu-şi amintea. Acum toate mişcările erau automatisme, nu mai dădea comenzi creierului, creierul era pe pilot automat

Mâncând din măr cu toţi dinţii plimbând felia tăiată de pe o măsea pe alta Ce-o simţea că reia cu rolurile schimbate o legendă, nu neapărat şi explicarea ei.

După ce termină de mâncat, de parcă cineva ar fi stat la pândă să-l vadă cu mărul mâncat până la cotor, în uşă se auzi un ciocănit dis cret, mai degrabă un semnal. Ce-o deschise uşa mişcându-şi mâna pe post de telecomandă şi Amoraş apăru în prag.

— Salut, zise ea, păşind înăuntru şi apucând de marginea rochiei trase şi-n stânga şi-n dreapta. Ce-o sări de pe fotoliul unde descojise şi mâncase mărul şi o luă în braţe, o aştepta să sosească, sărutând-o şi ca de obicei ridicând-o în sus, spre tavan pentru ca Amoraş să atingă grinzile tavanului, ceea ce bineînţeles nu izbutea niciodată.

— Mai încet, îşi dădu capul pe spate Amoraş.

— M-ai ocolit săptămâna asta deşi ţi-am trimis două semnale.

— N-am putut.

— Cum n-ai putut?

— Am fost bolnavă.

— Nu mi-ai spus nimic. Ce-ai avut?

— M-a durut capul, se desprinse Amoraş, împingându-l, din braţele lui Ce-o.

— Păi asta nu-i boală.

— Ba e boală.

— Nu ne-am văzut de mult, spuse Ce-o, aplecându-se şi căutându-i buzele335.

— O să te murdăreşti de la ruj.

— Ai făcut-o intenţionat.

Amoraş râse cu viclenie şi se desprinse definitiv din strânsoare.

— Merg până la baie, aşteaptă-mă, zise ea.

În lipsa lui Amoraş, Ce-o se trânti în pat. Îşi scoase pantalonii şi-i aruncă cât colo împreună cu cureaua, rămânând într-un şort cu dungi verticale înguste de culoare cărămizie. Îşi scoase şi ciorapii şi cămaşa şi-şi căută o poziţie care să arate admiraţia şi dorinţa.

Când ieşi din baie Amoraş purta un halat de mătase din bambus moale ca pielea de nou-născut, nerujată şi în tălpile goale.

— Vino, îi făcu Ce-o semn din pat.

Amoraş nu aşteptă a doua chemare, înaintă spre pat şi, desfă – când cingătoarea halatului, i se arătă lui Ce-o goală ca în visul din care se trezise.

Lui Ce-o îi străluciră ochii cum strălucesc stelele noaptea când nu le-am văzut de mult şi ne e dor să le privim.

— Eşti frumoasă ca o actriţă de cinema. Eşti perfectă.

— Am crezut că sunt perfectă ca o actriţă porno.

— Hahaha.

Ce-o se excită de această comparaţie.

335 „Îţi ating gura, cu un deget ating colţul gurii tale, îi urmăresc conturul ca cum aş desena-o cu mâna mea, ca cum pentru prima oară gura ţi s-ar întredeschide, şi mi-e de-ajuns să închid ochii pentru a şterge totul şi a o lua de la capăt, fac să prindă viaţă de fiecare dată gura pe care o doresc, gura pe care mâna mea o alege şi ţi-o desenează pe faţă, o gură aleasă între toate gurile, cu suverană libertate aleasă de mine ca să ţi-o desenez cu mâna mea pe faţă, şi care printr-un hazard pe care nu încerc să-l înţeleg coincide întru totul cu gura ta ce zâmbeşte pe sub cea pe care ţi-o desenează mâna mea" (Julio Cortazar. „Şotron", fragmentul Toco tu boca din capitolul VII, Linda H).

Maraton 455

— Vreau să-ţi povestesc ceva mai întâi, îl împinse ferm Amoraş.

Vreau să-ţi povestesc un vis pe care l-am avut azi-dimineaţă.

Ce-o nu-şi manifestă insatisfacţia, o îndemnă să povestească.

— Dimineaţa, începu Amoraş să depene povestea visului ei, înainte să mă trezesc am avut un vis groaznic, m-am speriat rău, tre' – muram toată, nu ştiam cum să-mi revin. Am primit un msi de la o prietenă, era o sportivă de la noi, însă nu ştiu să spun care, nu pot s-o

identific, în vis era sigur de la noi… eram prietene, că a fost de faţă când a fost omorâtă în staţia de vaporaşe o fată. Mi-a zis că era sânge peste tot. Era foarte înnebunită. Gâfâia. Plângea. A început să-mi bată inima şi mie. I-am zis să se liniştească şi că nu ne mai întâlnim, trebuia să ne întâlnim, să se ducă acasă, o să mă duc eu la poliţie ca să dau declaraţii în locul ei…

— De ce ţi-ai asumat să dai declaraţii la poliţie în locul ei?

— Nu ştiu, aşa sunt eu.

— Cel care era poliţist-detectiv părea la început de încredere, interesat de fapte, dar apoi am început să leg lucrurile, mesajul prietenei mele, mesajul fetei ucise, mesajul lui pe care îl arăta la alţii ca să-i inducă în eroare, să-i ducă pe o pistă greşită, că fata ucisă a plecat în

Cipru, că de fapt n-a fost ucisă. Eu înţelegeam din întrebările lui că nu sunt unde trebuie şi nu vorbesc cu cine trebuie şi am încercat să spun versiunea lui ca să pară că sunt de acord cu el şi nu m-am prins de ameninţare, când a venit al doilea poliţist-detectiv am zis: fata pare plecată nu ucisă, eu nu am văzut nimic, deşi aici e casa mea, că nu ştiu cum se făcea că toate de acolo erau ale mele, dulapuri, pat, pe şi într-un colţ o geantă neagră în care am găsit ochelarii tăi şi am înţeles să caut într-un buzunar secret unde am găsit jurnalul lui Popo scris de mână şi o cărămidă cu bani ai lui Popo. Mulţi bani. Am luat tot ca cum ar fi hârtii simple, fără valoare şi am pus peste mesajele schimbate cu fata care văzuse crima şi mesajul trimis de detectiv ca cum ar fi din partea fetei omorâte, el a zis aşteaptă-mă puţin, eu am înţeles ce urmează şi am ascuns totul într-un dulap cu gândul că dacă o să fiu omorâtă cineva o să le găsească, dar şi cu gândul că dulapul dădea cu spatele în pădure. Detectivul făţarnic a mers şi a vorbit cu doi bărbaţi şi o femeie, ăia m-au privit, el s-a întors şi eu am zis: de ce ai făcut asta? i-ai pus să mă omoare? Cei trei au pornit spre mine ca la atac, eu am intrat în pădurea care era întunecată şi în pantă şi deşi tremuram şi mă loveam la mâini şi la picioare mi-am zis: nimeni nu cunoaşte pădurea

456 Dan Grădinaru asta mai bine ca mine, o să scap, banii trebuie să ajungă la tine, scrisul lui Popo tot la tine, pentru că dacă o să vezi mărturiile lui lăsate la noi în casă le-a lăsat pentru ca să le văd şi

să ţi le-arăt ţie, mesajul trebuie cunoscut indiferent unde e moartă sau vie în Cipru şi eu trebuie să mă trezesc chiar acum că nu mai rezist la presiunea asta şi brusc m-am trezit… încă tremur

— Linişteşte-te, hai, zise Ce-o şi o luă în braţe.

Tremura, într-adevăr.

Popo avea notat fiecare ban pe care l-a dat. Pe zile, totul scris cu cerneală. Pagini îngălbenite şi o cărămidă de bani. Enorm de mulţi. În timp ce detectivul era cu spatele am băgat sacoşa în dulap dar eu ve – deam din privirile celor trei că le-a spus să mă omoare. Dar până în ultima clipă când el s-a întors, naivă fiind, încă am sperat că nu-i adevărat. Plus în toată povestea eram nevinovată. Nu văzusesem crima, trebuia să rezolv cu Popo, mă şi gândeam ce-o să zică toţi când o să le împarţi banii. Nu ştiu cine vrea să mă omoare dar e groaznic să te trezeşti aşa.

— Hai, linişteşte-te.

Amoraş se linişti în braţele lui Ce-o.

Făcură dragoste şi Ce-o îi puse mâna pe gură ca Amoraş să nu se audă că ţipă prea tare.

Amoraş se duse din nou la baie, după ea îşi făcu duş şi Ce-o şi când se înapoie în cameră Amoraş îl aştepta învelită în halatul de mătase.

— Spune-mi, tu eşti deştept, eu sunt proastă, de ce trece viaţa?

— Ce-i cu întrebarea asta: „de ce trece viaţa?” Trece că aşa e viaţa, râse Ce-o. De fapt, viaţa se mişcă.

— Cum se mişcă?

— Să ne imaginăm istoria tribului omenesc de la primii oameni până la ultimii oameni ca pe un fluviu, ca pe Canal Grande, care se scurge într-o singură direcţie, plin doar cu celule, apa fluviului este de fapt formată din celule, nu există altceva decât celule şi conglomerate de celule, deşi ceea ce vedem noi, dacă am sta pe malul apei, ar fi, repet, doar apa curgătoare. Imaginează-ţi celulele oamenilor şi de fapt celulele tuturor vietăţilor ca pe nişte poligoane cu un număr de laturi, cinci, şase, opt, câte vrei. Celulele oamenilor şi lucrurilor dacă ne străduim să privim cu mare atenţie apar uneori ca nişte umbre cu colţuri, cu curbe, pe care le lovesc raze venite din cosmos,

orientându-le

Maraton 457

În direcţia dorită de ele, de raze: s-o ia mai repede sau mai încet, să se ducă în dreapta sau în stânga. Celulele nu se pot întoarce din drum, ele merg doar înainte, chiar dacă o mai iau spre dreapta sau spre stânga sau dacă merg mai încet sau mai repede. Un calculator programat cu un soft corespunzător ar putea prevedea direcţiile de m-a – întăre ale celulelor.

— Celulele au suflet?

— Cu siguranţă. Sufletonii, le zic aşa, sunt cele mai mici părticele din care suntem alcătuiţi care au suflet.

— De aceea avem dureri?

— De aceea.

— Şi razele?

— Razele lovesc în celule şi uneori le transformă. Cele care au cinci laturi se transformă în celule cu opt laturi, am zis la întâmplare numărul de laturi. Important este faptul că celulele îşi pot schimba forma, uneori şi direcţia. Direcţia lor aşa cum era programată de fluviul în care trăiesc era s-o ia în sus şi ele o iau în jos.

— Se întâmplă ceva cu ele?

— Se întâmplă cum li se întâmplă oamenilor, care sunt conglo – merate de celule, să te îmbolnăveşti ori să câştigi la loto.

— Ce e sufletul?

— Sufletul e un număr: 1, 7, 8, 0, 6, 7, 1, 2, 3, 6/7 – 9, şi aşa mai departe însă nu la infinit, chiar dacă avem un pl sau mai mulţi în matricea individuală.

— Cum au apărut oamenii?

— Au apărut pentru că s-a petrecut un accident genetic într-un grup de maimuţe. Razele venite din cosmos au lovit în grupul de maimuţe şi maimuţele s-au transformat în oameni.

— Dintr-odată?

— Dintr-odată.

— Razele cosmice le-a trimis Dumnezeu?

— Fără îndoială. Dumnezeu din afara cosmosului nostru infinit de mare sau Dumnezeu dinăuntrul cosmosului.

— Tu unde ai vrea să fie Dumnezeu?

Ce-o se gândi o clipă.

— Mi-ar plăcea să fie înăuntru, cu noi.

— Este adevărat că urmaşii lui Adam şi Eva au trăit în incest?

— Este posibil. Dar nu pentru multă vreme.

458 Dan Grădinaru

— Noi suntem urmaşii lui Adam şi Eva?

— Suntem.

— Noi trăim în incest?

Pe Ce-o îl cuprinse o stare de veselie şi încercă s-o strângă în braţe pe Amoraş. Amoraş îl respinse din nou.

— Vorbesc serios, zise ea.

Ce-o nu se lăsă şi nu-i permise despărţirea. O sărută pe frunte.

— Nu numai fiecare om, dar fiecare frunză, fiecare fir de nisip, totul, totul, absolut totul de pe Pământ, are steaua lui, în cer. Stele mai mici, mai mari, care aduc noroc, altele care aduc mai puţin noroc, trimiţându-şi influxurile din cosmosul înconjurător. Steaua ta şi cu a mea sunt stele-gemene. Toate stelele se nasc perechi. Noi provenim din aceeaşi stea.

— Tu eşti deştept, Ce-o, iar eu sunt proastă.

— Greşit. Oamenii sunt un amestec de „prost" şi „deştept".

— Deci şi eu sunt deşteaptă.

— Sigur, aşa cum am zis.

— Totuşi eu sunt n-ai mult proastă decât deşteaptă şi tu eşti mai mult deştept decât prost.

— Greşit, din nou. Depinde de împrejurări. Raportul „deştep – tăciune" – „prostie" se modifică necontenit, o dată prevalează una, altă dată prevalează cealaltă.

— Adică vrei să spui că uneori sunt mai deşteaptă decât tine?

— Te-ai apropiat de linia de sosire şi în această clipă ai trecut-o.

— Nu ştiu să despart în silabe.

— N-are legătură.

— Când vorbesc sar de la una la alta, mă bâlbâi, nu-mi găsesc cuvintele, nici măcar nu ştiu atâtea cuvinte.

— N-are legătură.

— Cât te iubesc! zise Amoraş.

Amoraş plecă de la Ce-o fericită şi făcându-i cu ochiul lui Ret, care şi el îi făcu cu ochiul, fiecare înţelegând altceva din acest făcut cu ochiul.

Întâlnindu-se cu prietenele ei la Cecilia, căci le dăduse msi să vină de urgenţă şi ele veniseră mai toate, căci msi era: „Veniţi repede la Cecilia că am să vă dezvălui cel mai mare secret", Amoraş le zise, lăsându-le să fiarbă un pic în suc propriu:

— M-am întâlnit la o biserică în care intrasem să mă închin la

Fecioară cu un preot care mi-a zis că nu există oameni proşti şi oa-Maraton 459

meni deştepţi şi chiar şi eu, deşi nu am faţă, pot fi uneori foarte deşi – teaptă.

Aaa, pentru asta ne-ai chemat?

— N-ai înţeles până la capăt. Ideea este că de fapt eu pot fi mai mult deşteaptă decât proastă şi nu ştiu acest lucru.

— Ăsta ce era care ţi-a spus lucrurile astea?

— Un preot, n-ai auzit? zise nerăbdătoare Amoraş.

— Tânăr sau bătrân?

— Mai degrabă tânăr.

— Voia să te reguleze, asta e, zise Aranta.

— Cum să mă reguleze? Ăştia sunt pedofili.

— Hai că eşti handicapată. Ţi-a zis că eşti deşteaptă ca să-şi atingă scopurile, zise Aranta.

— Eu v-am chemat ca să vă spun lucruri serioase şi voi mă luaţi peste picior. Fugiţi de-aici!

Prietenele nu fugiră. Unde să se ducă de ploaie?

— Hai, nu fi supărată, zise Aranta.

— Nu sunt supărată deloc.

— Ba eşti.

— Eşti într-o fază de prostie.

— Mă faci proastă?

— Dacă ai ghicit eşti deşteaptă fiind de-a dreptul proastă.

— Asta ce mai e?

— Nu ştiu ce mai e, că eu sunt proastă şi mă încântase preoţelul

cu coaiele lui necăzute în păcat dar care erau dornice de păcat cu mine în casa Domnului.

— Iar te-ai supărat.

— Nu m-am supărat, că ştiu că eşti invidioasă că nu te-ai mai culcat de mult cu un bărbat.

— Ascultă! În primul rând nu-mi trebuie şi în al doilea rând crezi că nu ştiu că umbli pe la uşa lui Ce-o pentru pulă?

În mijlocul ţistuiturilor şi îndemnurilor fetelor: „N-o lua în seamă", „Nu pune la inimă", Amoraş se ridică brusc de pe colţul de pat pe care stătea şi ieşi din camera Ceciliei, cu mâinile pe tâmple.

Mai auzi:

— I-am zis adevărul şi adevărul doare (Aranta) şi De ce-ai făcut asta? mustrarea Ceciliei şi pe coridor o luă la fugă să nu mai audă nimic, doar îşi zise „Ăsta a fost antrenamentul de azi".

460 Dan Grădinaru

Peste o oră se mai linişti şi-i trimise un msi Ceciliei: „Eşti sân – gură?" Cecilia: „Te-ai enervat inutil". Amoraş: „Pot să vin cinci mi – nu te?" Cecilia: „Vino".

Amoraş intră cu capul plecat la Cecilia şi Cecilia izbucni în râs.

— Să-mi zici ce se ştie?

— Despre ce să se ştie? întrebă Cecilia.

— Nu te mai preface şi zi-mi.

— Chiar nu ştiu, râse pieziş Cecilia

— Bun, zi-mi ce ştie Aranta… Şi de unde?

— Ce ştie Aranta? Că te duci… din când în când… la Ce-o… şi… asta zicea…

— Tu ce ştii? Să nu mă minţi! îi puse în vedere Amoraş Ceciliei simţind că Cecilia nu-i dispusă să dea în vileag ce ştie.

— Eu?…

— Mai vezi pe cineva aici?

— Aranta ştie de la Mieszko… el… de la el…

Amoraş nu mai aşteptă mărturisiri pe muchie de cuţit, şi începu să se plimbe de colo până colo, uitându-se din când în când la Cecilia:

— În primul rând îmi pare rău, cel mai rău, că sunteţi prietenele mele şi de la voi n-a transpirat nimic până la mine. Asta mă doare cel

mai rău că v-aţi ascuns de mine. Urât, Cici, foarte urât! O să trec peste asta fiindcă Dumnezeu m-a făcut destul de puternică, nu de rahat, dar toată viaţa o să-mi rămână ca un cuţit în spate de ce s-a apucat

Atanta azi să-mi dea peste nas cu ce cunoştinţe are ea şi ce-o mai fi spus în dreapta şi-n stânga.

— Nu fi paranoică.

— Nu, Cecilia, nu sunt, izbucni în lacrimi Amoraş. Ce-o e bolnav, voi nu ştiţi. Nu ştiu cât mai trăieşte şi dacă trăiesc cu el n-o fac din milă. O fac pentru că-l iubesc. Tu ştii ce înseamnă iubirea. Aranta nu ştie ce înseamnă iubirea, de-aia nici n-o preţuieşte, asta e.

Cecilia se ridică de pe marginea patului şi o luă pe după umeri pe Amoraş silind-o oarecum să stea jos.

— Lasă-mă, protestă Amoraş dar se aşeză pe marginea patului.

Ce-o e un om foarte bun şi se poartă foarte frumos.

— Chiar eram curioasă, râse sincer Cecilia, cum e relaţia dintre voi?

— Ne iubim, zise simplu Amoraş.

— Atunci să nu-ţi pese de ce zice lumea.

Maraton 461

— Mie nu-mi pasă, i-am şi spus-o. Dar lui cred că i-ar păsa, mai ales după ce s-a întâmplat la Cythera.

— Să-ţi fac un ceai?

Amoraş dădu din cap că n-are nevoie.

— Te rog pe tine ca pe Dumnezeu, zise Amoraş, că tu ai autoritate, să nu se răspândească ce-am auzit de la Aranta.

— Sigur că nu.

— Te rog mult.

— Nu cred că Aranta ştie mare lucru… a zis la nervi c-ai făcut-o proastă…

— Uite, te rog în genunchi, o străbătu pe Amoraş din nou un hohot de plâns şi se aşeză în genunchi.

— Hai, nu se face, te rog, ridică-te, Amo.

Amoraş se ridică şi se aşeză la loc.

— Am nervii mai slabi acum, o să-mi treacă, scumpa mea. Tu ce mai faci? Cum te mai simţi cu sănătatea?

— Aşa şi-aşa. Când mai bine, când mai rău.

— Trebuie să ai şi voinţă.

— Am, dar sunt limite.

— Îmi dau seama. Tratamentul îl faci?

— Îl fac dar acum… nu se mai poate face în totalitate.

— De ce?

— Cred că sunt însărcinată.

— Însărcinată? Vai, ce bucurie. De când?

— Asta e luna a doua.

— Mă rog la copilul ăsta (şi Cecilia se bătu peste burtă) să mă ajute şi el.

— Aşa, foarte bine, se trezi deplin Amoraş din problema ei.

Roagă-te la Dumnezeu şi la Fecioara Maria. Să ştii c-o să te ajute dacă o să te rogi la ea să te ajute. Am convingerea foarte tare c-o să te ajute.

Şi eu mă gândesc la tine când nu te văd şi-ţi transmit energie pozitivă.

— Mulţumesc, Amo.

— Ce nu-mi place la femeia asta este că judecă oamenii după aspectul fizic. Ai văzut ce-a zis de Jeanne, că e grasă pentru că bea pepsi şi că are ochi mici şi fălci, că e nesimţită şi lacomă.

— Unele trag concluzii, iau un fapt minor şi îl umflă şi când e un fapt mare îl micşorează, te judecă că ai făcut nu ştiu ce lucru de nimic, foarte mare în închipuirea lor.

Peste două zile se porni o lapoviţă. Bobiţe de nea erau purtate de vântul deocamdată paşnic mai repede sau mai încet în toate direcţiile, câte una mai nervoasă săgeta în dreptul ferestrelor ca teleghidată, unele parcă căutau să-şi găsească un culcuş şi se încurcau pe drum de parcă şi-ar fi spus: „S-o iau pe aici ori pe-aici?", câteva o luau în sus ca cum şi-ar fi propus să mai încerce o dată aterizarea pe pervazul ferestrelor. Când ajungeau pe jos nu puteau să se adune, se topeau încât se formau deja bălţi mici. Nu era de ieşit afară, era de stat la adăpost şi de privit de la căldură traiectoriile capricioase sau ce se mai întâmplă în curte.

Vremea se schimbase radical. Fusese cald şi cerul senin şi la sfârşitul lui august deodată ploaie şi lapoviţă.

CAPITOLUL 40. ILUZIA COMICĂ

Ce-o era destul de atent să umple timpul atleţilor cu programe zilnice ca aceştia să nu se plictisească: Cine e mai bun la şah? (ştiau de şah doar din auzite). Întreceri, dacă ar putea fi numite aşa, la dans, la pictură, biliard, tenis de masă, tenis la perete, umflat şi înţepat „ba – Ioanele" lui Mieszko (foarte comic, jocul se numea „Iluzia comică" 336) ş.a.m.d…

La „Cine taie ceapa mai repede şi mai bine?" au participat 32 de concurente şi concurenţi. S-au format 16 perechi mixte. S-a plâns mult dar s-a şi râs mult. Metode ca să nu plângi nu prea s-au găsit.

Waltraud şi-a legat un văl transparent peste faţă. Petras stătea cu gura deschisă. Billy tăia şi Johnny, cu capul într-o parte, îi pusese mâna la ochi etc. Se auzeau din „tribună" „încurajări" înveselitoare: Capul mai pe spate! Ia o piatră-n gură! Ia un băţ de chibrit în dinţi! Când a nins tema a fost: „Cine face cel mai frumos moş Gerilă?" 337 A organizat şi o piesă de teatru, pe care a prezentat-o ca pe lucrarea unui autor anonim dar se zvonea (Mieszko) că de fapt e a lui şi nu dorea să se expună (?!).

336 „Ăsta-i titlul unei piese a lui Corneille" (Dicker).

337 „Crăciun nu mergea că mai erau prezenţi şi adepţi ai lui Mahomed şi Ali" (Houellebecq), „Cine erau adepţii lui Mohamed şi Ali?" (Cacciari).

„Nu doar Nur Jahan" (Spiriduş), „Au fost invitaţi?" (Cacciari).

„Au fost" (Ce-o).

Maraton 463

Într-o zi, tot aşa ploua, îi bătu lui Ce-o la uşă un alt grup de atleţi. Îi chemase Ce-o.

— Sunteţi toţi? Am piesa. Acum e nevoie de actori, Aţi promis că, dacă există un text, vă băgaţi.

Spectacolul se ţinu într-o duminică în sala Marelui Consiliu.

Participanţii, actori şi public, s-au strâns la ora 7 seara şi în lipsă de scaune au stat pe jos dar n-au fost probleme. Te mai puneai pe-o

bucă sau pe cealaltă, când oboseai, plus că piesa nu a durat foarte mult.

N-au exista cortină şi nici decor complicat.

În asistenţă erau şi Ce-o, Popo şiret, prefectul bodigarzilor.

La 7 şi un sfert fluierăturile şi aplauzele au impulsionat hotărâtor apariţia în faţa spectatorilor a lui Spiriduş. Petras a bătut într-o tigaie de trei ori cu un polonic de la bucătărie, rostind după fiecare bătaie:

— Înregistrarea prin orice mijloace, inclusiv cu ajutorul mobilelor pe care văd că le folosiţi, a piesei sau a unor fragmente din piesă este strict interzisă. Vinovaţii vor fi aspru pedepsiţi cu mutarea în ultimul rând (nu existau rânduri, se încropiseră, dacă se poate spune aşa ceva, nişte linii zigzagate, după cum venise lumea şi se pusese turceşte sau ghemuită cu genunchii la gură).

— Eu vreau să stau în ultimul rând. Pot să mă mut acolo? (Aranta)

— Începeţi o dată şi nu ne mai ţineţi că am venit de o jumătate de oră! (Armo)

— De ce nu s-o fi respectând, frate, ora anunţată? (Miesko)

Spiriduş se ridică de jos, unde era aşezată, după gongul lui Petras care anunţa începerea piesei şi necesitatea curmării vociferărilor.

Atunci Salvador ieşi în faţă şi-şi făcu palmele pâlnie:

— Se atrage atenţia publicului spectator că este cu desăvârşire interzisă filmarea prin orice mijloace a piesei sau a unor fragmente din piesă. Contravenienţilor li se vor confisca aparatele de înregistrare şi vor fi izgoniţi în şuturi din sală (spectatorii filmau de zor cu mobilele).

Îndoi un picior şi trase o fâsâită consistentă.

Se înregistrară proteste:

— Câtă fasole ai mâncat?

— Nesimţitule!

— Asta era în program? Ieşi afară! Să-i ardă careva nişte şuturi!

Salvador se supuse acestui îndemn nemulţumit şi ieşi într-o parte vesel de isprava pe care-o făcuse trăgându-şi singur, cum ţopăia, şuturi cu călcâiele în fund.

— Distribuţia! abordă Spiriduş o mină veselă, când Ce-o îi făcu semn din spatele spectatorilor să-i dea drumul. În rolul contelui

Alessandro – Petras (fluierături şi aplauze, idem la restul interpreţilor), în rolul jupânesei Frossina – Jeanne, în rolul lui Scarlatti – Mieszko, în rolul lui Demetrio – Salvador, în rolul ducesei Florinda – Cecilia, în rolul servantei Rosamunda – Amoraş, în rolul lui Taraboste – Ce-o

(reuşiseră să-i pună nişte nădragi până la genunchi, arăta caraghios pentru că îşi trăsese în picioare şi o pereche de şosete de culori diferite), în rolul lui Giovanni – Billy, în rolul starostelui – Sean actorii sunt de faţă la prezentarea publică

PROLOG

— „Într-o vreme îmi plăcea să pun ceasul să mă scoale, acum nu", zise jupâneasa fără chef, gâdilându-i nasul cu o pană şi citind de pe un carton textul pregătit de contele Alessandro aseară.

— Da, zise contele cu ochii închişi (Petras stă întins pe parchet şi Jupâneasa Frossina – Jeanne îi gâdilă nasul cu o pană de porumbel).

Într-o vreme îmi plăcea să te aud, acum nu.

Apoi, brusc bine dispus, făcu ochii mari. Jupâneasa dădu din cap, în sencul că şi-a îndeplinit misiunea încredinţată şi ieşi.

— Nu eşti matinal, viteazule! intrară pe urmele ei în odaia lu' – mănoasă, cu tavanul înalt, o oră mai târziu, după ce-şi termină toaleta

(Petras în picioare execută gesturi de parcă ar stat pe capacul wc-ului;

fluierături, aplauze, comentarii; se rade în faţa unei oglinzi şi alte gesturi asemenea de pregătire a unei zile), signor Scarlatti şi signor De – metric.

— Să vă fie sabia gata de luptă! zise contele Alessandro.

— Să fie! răspunseră fraţii.

— O ştii pe signorina Albalatte? începu Demetrio.

Contele Alessandro: Care din ele?

Demetrio: Pe Mirella. Aia cu două servitoare, una-i face cu evantaiul din faţă şi ailaltă în spate îi ţine trena.

Contele Alessandro: Ei, ce-i cu ea?

Demetrio: Păi aşa e Rosamunda ta. O fată-i face vânt cu mâna şi

alta în spate o trage de rochie.

Contele Alessandro: Aha.

Scarlatti: Ce-ai visat în noaptea asta?

Maraton 465

Contele Alessandro: Ah, visul. Da, am visat. Normal că am visat.

Se făcea că mă-nsor (râde).

Scarlatti: Păi ăsta nu-i vis, e realitate.

Demetrio: Cu cine?

Contele Alessandro: Asta zic şi eu. Staţi să vedeţi.

În timpul discuţiei năvăli Frossina.

Frossina: (reverenţe) Conte! Taraboste o omoară pe Rosamunda!

Contele Alessandro (calm): Ce s-a întâmplat?

Frossina povesteşte năvalnic; se înţelege că Taraboste stătea sub creanga nucului şi copiii Rosamundei, că ce minte au copiii? dar ce minte are şi Taraboste? un prost! a pus-o pe-aia mică, pe Giulia. pe cracă, deasupra lui şi i-a zis să sară de-acolo pe burta lui că el doarme, şi-a pus braţu peste ochi, o să cadă pe moale, Taraboste şedea pe iarbă sub cracă cu ochii închişi şi Giulia a sărit pe burta lui Taraboste. Ce prost! şi nu s-a întâmplat nimic şi aşa a fost de mai multe ori şi pe urmă s-a suit Rosamunda pe craca, când Taraboste a zis ngî a sărit

Rosamunda, şi Taraboste s-a ridicat de jos şi a făcut-o harcea-parcea!

Contele Alessandro (micşorându-şi ochii): Cum?

Frossina: Nu ştiu, eu n-am văzut! Ea plângea. Rosamunda plânge.

Contele Alessandro: Ieşi. Spune-i lui Taraboste să vină-ncoa.

Frossina: Da, spun.

Contele Alessandro: Ta – ra – bos-te. Repede.

După cinci minute apare Taraboste. E o namilă de peste doi metri338. Nu se înţelege ce spune, contele singur zice că înţelege.

Contele: Eşti pregătit pentru deseară?

Taraboste: Ngî-ngî.

Contele: Dacă nu-ţi convine să-mi zici.

Taraboste (ştergându-şi fruntea): Ngî-ngî.

Contele: Ia zi-mi ce s-a întâmplat de-i zarva asta.

Taraboste povesteşte ininteligibil: Ngî-ngî, ngî-ngî.

Contele zâmbeşte, pe urmă râde.

Scarlatti: Ce zice?

Contele (agită un clopot mic; lui Taraboste): Du-te. (lui Scarlatti):

Ce-a zis şi Frossina.

338 „Cred c-am fost cel mai în rol şi cel despre care s-a râs cel mai mult" (Ce-o), „Ai fost reuşit!" (Amoraş).

466 Dan Grădinaru

Apare Frossina.

Frossina: Ordin, stăpâne!

Contele: Să poftească Rosamunda.

Rosamunda apare de după uşă. E brunetă, are obraji roşii, piele albă, poartă şorţ.

Rosamunda: Sărut mâna, stăpâne!

Contele: Ştii ce ai de făcut deseară?

Rosamunda: Ştiu.

Contele: E vreo problemă?

Rosamunda (încreţind fruntea şi uitându-se la prietenii contelui):

Nu.

Contele: Bagă de seamă, dacă n-o să iasă cum vreau te trimit de unde ai venit.

Rosamunda dă din cap.

Contele: Ai băgat bine la cap?

Rosamunda: Da, Înălţimea Voastră!

Contele: Ieşi.

Se aude ceartă. Peste puţin timp, în vreme ce de-afară se aud zgomote făcute de Spiriduş, în cameră intră ca o furtună Frossina.

Contele (plictisit, făcând şi pe nervosul): Frossina!

Frossina (cu cartonul de dimineaţă în mână): Taraboste se bate cu Giovanni.

Contele (mai „nervos"): Nu, că trebuia să se întâmple: Să vină amândoi!

Scarlatti (pricepând cam despre ce-i vorba): Giovanni şi Rosa – munda?

Contele (bătând cu arătătorul în braţul fotoliului): Da.

Scarlatti: Giovanni nu-i însurat, parcă.

Contele: Şi acum asistaţi la scena geloziei.

Scarlatti: Îmi place.

Demetrio: Minunat.

Scarlatti: Alţi fini?

Contele: Ei!

Se aud bătăi la uşi.

Contele (tunător): Da.

Intră Giovanni, apoi Taraboste.

Giovanni: Să trăieşti mulţi ani cu sănătate, signor!

Contele: De asta am nevoie, Giovanni, astăzi? Să vină ca o nebu – nă Frossina să-mi spună că vă bateţi ca chiorii? V-aţi bătut?

Giovanni (uitându-se la Taraboste de jos în sus): Nu ne-am bătut.

Contele: Păi ce zice Frossina?

Giovanni (băţos): Frosina n-a văzut nimic.

Contele: Hai, zi.

Giovanni: L-am întrebat doar ce-a avut cu Rosamunda (Taraboste aproape că îl acoperă pe Giovanni cu ngî-ngî).

Contele: Şi el? (lui Taraboste) Gura! Să nu-ţi aud gura!

Giovanni: M-a apucar de haină şi mi-a rupt-o! Uitaţi, stăpâne!

Contele (lui Taraboste, ameninţător): Ştii de unde ai venit! O să te trimit de unde…

Taraboste explică ceva pe limba lui.

Contele (uitându-se ţintă în ochii lui Giovanni, acum iritat):

L-ai înjurat de mamă?

Giovanni (bâlbâindu-se şi ridicând glasul): Eu…

Contele (cu arătătorul ridicat, lui Giovanni): Cere-ţi scuze!

Giovanni: Stăpâne…

Contele: Am zis să-ţi ceri iertare!

Giovanni: Vă rog să mă iertaţi.

Contele (lui Taraboste): Cere-ţi iertare că i-ai rupt haima!

Taraboste (nemulţumit, cere iertare): Ngî-ngî.

Contele: Ieşiţi!

Cei doi se întorc şi ies, mai întâi Giovanni: Sărut mâna, stăpâne, apoi Taraboste, ngî-ngî.

Contele (lui Giovanni, din spate): Să te duci la Rosamunda să te coase. Să-i zici că am poruncit eu!

După ce uşile s-au închis prietenii pufnesc şi continuă discuţia între ei despre visul de astă-noapte al contelui Alessandro.

Spiriduş: La prânz contele l-a avut musafir pe bancherul Gil – berto. Pe urmă s-a dus să verifice ultimele detalii. Pe la 4 după-masă sa întors în Veneţia şi s-a întâlnit cu ceasornicarul Luigi. La 6 s-a întors lângă Roma şi de la 7 au început să curgă musafirii. Într-o stare de uşoară exaltare i-a condus pe coama dealului şi le-a arătat izvorul captat pentru care făcuse şi o cişmea splendidă. De la înălţime spre râul

Brenta se putea urmăru ceea ce grădinarul Walter din Linz realizase cu concursul emigrantului francezi Nicolas. Izvoraşul era tras printr-o ţeavă pe sub pământ până în mijlocul grădinii, de unde dintr-un havuz cu păstrăvi ţâşnea apa 11 metri ceea ce chiar că era deosebit. Havuzul se construise în centrul labirintului vegetal cu un foişor pe un gorgan

468 Dan Grădinaru de unde se putea urmări vizitatorii şi de unde vor proveni râsetele din labirint. Asta a ţinut până dincolo de nouă, când s-a întunecat pe cer de tot deşi pe margini contele dispusese 24 de făclii. Pe urmă, la 10, sau dus la piesa de teatru de dinaintea mesei de la miezul nopţii care trebuie să fie ca de obicei ceva nemaivăzut, de masă de masă.

Scena I

Participanţii la piesă, actori şi spectatori au umplut scena.

Forfotă. Animaţie

Starostele (interpretat de Sean), adresându-se statuii lui ducelui Milanesi:

Azi e zi de sărbătoare, / prea înălţatul nostru domn!

Dă semn, porneşte nunta, /căci în trezie şi în somn

Ne eşti părinte drag şi bun, /ba încă ca o mamă
Şi nu există-n lume (desface braţul şi arată spre nuntaşi) /vreun (împunge cu un deget ici şi acolo) a fi de o seamă!
Statuia încuviinţează.
Starostele se adresează statuii ducesei Caterina Milanesi:
Şi tu, zeiţă bună.
Nuntaşilor cunună.
Dă semn, pornească-alaiul.
Mai vesel cum e raiul!
Statuia dă aprobarea.
Nuntaşii în cor:
Ne sunteţi tată şi mamă.
Stăpâni ai noştri în veci.
Existăm pentru că existaţi.
Doar vorbe-s, cuvinte seci.
Dar sentimentele la cer
Ajung ne înduplecat
La sfinţii de sus, la zei jos.
Vi se cuvine un Vivat!
Maraton 469
Nuntaşii ridică vivaturi: Vi-vat! Vi-vat! E nunta lui Taraboste!
Taraboste râde şi grohăie. Pe lângă el ceilalţi par prichindei.
Starostele: Da, e nunta lui Taraboste şi a prinţesei Rosamunda!
(Taraboste le zice cum am precizat şi starostele pretinde, cum s-a zis, că poate traduce ceea ce bălmăjeşte Taraboste; Rosamunda spune stereotip în mai multe rânduri: „O, trăsni-l-ar!" La început Taraboste stă despărţit de Rosamunda de către staroste): Pentru el am venit şi pentru prinţesa lui!
Taraboste: Ngî-ngî.
Rosamunda: O, trăsni-l-ar!
Starostele: Să îl salutăm pe naş, pe Scarlatti şi pe naşa Rosana!
Duceţi-vă de le sărutaţi mâna! Taraboste! Rosamunda! (Taraboste se duce la Scarlatti, care stă într-o parte a scenei, mai la distanţă, să-i sărute mâna. Scarlatti îl izgoneşte. Rosamunda îi sărută mâna Florin – dei Milanesi, care stă lângă Scarlatti, cu oarece

entuziasm). Hai, la loc!

Destul cu mulţumirile! (adresându-se protipendadei şi nobilelor doamne). Madama Bruna, signor Radamonte, signor Olivetto, signor Albertini! Etc.

Scarlatti (ironic): Văd că mireasa Rosamunda e cam bosumflată. Dar e o zi mare! Nu-l placi pe mire?

Rosamunda (tare): O, trăsni-l-ar!

Contele (printre dinţi, Rosamundei, ameninţător): Nu mă face…

Scarlatti: N-am auzit.

Rosamunda (tare): Voia dumitale, nobile domn!

Florinda Milanesi (cu bunătate, în lipsa feelingului): Aşa e când pleci din casa părintească, mititica.

Starostele: Ei, cum să nu-l iubească? Taraboste e la prima căsătorie şi cu Ruxandra văduvă cu un mai ştiu câţi copii din războiul trecut (îi arată pe copiii mai mari şi mai mici de lângă naşul Scarlat)

făcuţi cu un turc, uite-l pe Ismail (Ismail, bune din? Nu ştie o boabă), un austriac, uite-l pe Heinz (Heinz, cac tibia zavut? Habar n-are), şi pe Giorgio şi Paola, va fi o uniune pe cinste!

Rosamunda: O, trăsni-l-ar!

Taraboste aprobă din cap.

Rosamunda, făcându-şi cruce şi scuipând în sân: O, trăsni-te-ar!

Scarlatti: Eu zic să-l supunem la nişte încercări să vedem şi noi dacă-i în stare să ţină o familie!

Taraboste – la fel.

Rosamunda (citeşte de pe un carton): Încerca-l-ar ăl de jos…

Starostele: De jos ai spus? Fie! Îmi pare rău dar o să coborâm în pivniţă.

Florinda Milanesi (Rosamundei): Deci tu nu prea… cu Taraboste.

Rosamunda (arătând cu degetul spre conte, dincolo de care între figuranţi se află Giovanni): Eu cu Giovanni.

Muzica începe să cânte.

Florinda Milanesi (total surprinsă, neauzind bine din cauza asta): Cu contele??

Rosamunda confirmă.

Taraboste o trage într-o parte pe Rosamunda şi o pişcă de mai multe ori. Rosamunda se fereşte. Giovanni îşi loveşte pumnii şi scuipă pe jos. Nobilii domni dansează o poloneză. Contele dansează cu

Florinda Milanesi. Înainte de dans Florinda Milanesi, în faţa scenei, îi spune contelui: Cam obraznică Rosamunda ta.

Nuntaşii în cor, cu însufleţire:

Ne sunteţi tată şi mamă.

Stăpâni ai noştri în veci.

Existăm pentru că existaţi.

Doar vorbe-s, cuvinte seci.

Dar sentimentele la cer

Ajung ne înduplecat

La sfinţii de sus, la zei jos.

Vi se cuvine un Vivat!

Scena II

O pivniţă, bolţi generoase. Făclii.

Signor Radamonte: E cam întuneric în pivniţă.

Scarlatti: Aşa e la Hades.

Lângă pereţi se desluşeşte la lumina chioară bustul zeiţa Hekate.

Starostele: Toată lumea a coborât? Dacă suntem toţi se poate continua. Taraboste urmează să fie supus la trei probe pentru a se vedea dacă e apt de unirea cu Rosamunda. Rosamunda, poftеşte aici.

Rosamunda (cu un carton în mână se apropie de conte şi se străduie cu capul plecat să citească de pe alt carton): Într-o vreme îmi plăcea să sparg alune, acum nu.

Maraton 471

Două râsete.

Starostele: Aţi înţeles, Taraboste va sparge pe această buturugă pe care o vedeţi un butuc dar, atenţie! butucul se va despărţi în două şi despărţiturile vor rămâne întregi pe buturugă. Nu reuşeşte nu e apt

(lui Taraboste) Să te văd! Grijă!

Tarabost ia toporul şi ridicându-l în aer pe când toată lumea a amuţit sparge butucul exact cum a prezentat lucrurile starostele. Butucul e despărţit în două jumătăţi şi jumătăţile stau una în faţa celei

–lalte pe buturugă.

Starostele (în freamătul general). Ce ziceţi?

Mai multe voci: Apt!

Rosamunda: O, trăsni-l-ar!

Starostele: Urmează a doua încercare. Vedeţi butoaiele din faţă (arată spre două butoaie de 500 de litri)? unul e vechi de 10 ani, celălalt l-am primit săptămâna trecută. Ruxandra poate să aleagă butoiul mai greu, cel de 10 ani, sau cel mai uşor, adică cel adus săptămâna trecută de la Padova (Câţiva slujbaşi, care au treabă şi cu cartoanele, îl imobi – lizează pe Giovanni şi îi astupă gura)

Mai mulţi din asistenţă strigă: Invers. Mai greu e cel adus săp – tămâna trecută!

Starostele (îndemnând): Ce zici?

Rosamunda (silabisind de pe alt carton): Pe timpuri îmi plăcea culoarea galben, acum.

Un râs.

Se suflă: Nu!

Starostele: Hai, Rosamunda!

Rosamunda (uitându-se spre locul unde e înghesuit Giovanni, pe care nu-l vede): Butoiul verde.

Mai mulţi: Aşa, aşa.

Taraboste se duce la butoiul din lemn verde care, ca cel negru, are hamuri şi, stând în genunchi, izbuteşte cu greutate, clătinându-se, să prindă de hamuri, să se ridice cu butoiul în cârcă şi, aplecat, să-l aducă la picioarele domnului conte lăsându-l jos pe pământul pivniţei.

Mulţi dintre adunaţi aplaudă şi strigă: Apt! Apt!

Rosamunda: O, trăsni-l-ar!

Starostele: Bun. Să vedem acum a treia încercare, dacă o trece şi pe asta… A treia încercare pentru Taraboste…

De undeva apare o găină care este „reperată”.

Signor Radamonte: Uite şi o găină! Avem un vizitator!

Cineva: E un spion de la Curte (râsete discrete, priviri spre Florinda Milanesi).

Al treilea: Eu zic să prindă găina! Asta să fie a treia încercare!

Mulţi (aprobator): Da, da!

Starostele (acoperind vocile): Atunci a treia încercare va fi prinderea găinii. Taraboste, după găină!

Rosamunda (cu încă un carton în mână): Şi cu ăsta ce fac?

Starostele (dă cu mâna a lehamite): Ai scăpat! Alt scenariu!

Rosamunda: Păi?!

Starostele: Într-o vreme îmi plăceau chiar şi situaţiile neaşteptate, acum nu!

Florinda Milanesi (uitându-se când la unul când la celălalt):

Soţul ideal!

Starostele (lui Taraboste, care a rămas locului nedumerit):

Aleargă s-o prinzi (dă din umeri). Aşa vor musafirii!

Florinda Milanesi: Prinde găina, Taraboste!

Taraboste se ia după găină pe sub bolţile pivniţei dar nu izbuteşte s-o înhaţe. Găina iese din pivniţă şi urcă scările ieşind afară în curte.

Toţi aleargă afară pe urmele găinii şi ale lui Taraboste şi, în timp ce Taraboste prinde până la urmă găina, musafirii dansează o taran telă.

Contele (strigând încă o dată foarte tare): La fânar! La fânar!!

Scena III

Lumea s-a strâns acum în fânar. O incintă mare, împărţită în două. Jumătate e pentru vite în spate şi jumătate pentru alte butoaie, un car, câteva dulapuri, pe pereţii de lemn, agăţate de cuie, unelte:

coase mai ales – spre scenă. Deasupra grajdului pentru vite – fânarul plin cu fân. Taraboste stă legat cu un lanţ prins de două piroane bătute în peretele de piatră care desparte grajdul de incinta în care s-aiu adunat spectatorii şi actorii.

Starostele (făcând linişte): Am ajuns din pivniţă în fânar!

Scarlatti: Iată-l şi pe Iisus.

Florinda Milanesi: Rosamunda e Maria Magdalena, mititica (se uită cu subînţeles la contele Alessandro).

Starostele (neînţelegând): S-ar fi potrivit ca după pivniţă să urcăm în fânar dar nu tot ce se potriveşte se şi poate. De data asta

I-am legat pe Taraboste ca să-i fie şi mai greu să aducă la îndeplinire dorinţele voastre. Nu ştiu ce dorinţe mai aveţi, eu aş vrea să propun prima probă ca să vedem dacă e apt sau nu.

Nicolas, sans-culotte şi enciclopedist voltairian: Nu ştiu ce probe mai sunt însă nu-mi place cum îl văd acolo.

Madama Bruna: Conte, poate luăm foc. Sare vreo scânteie de la făclii şi ia totul foc! Hai să terminăm cu probele şi să-l declarăm apt.

Unii sunt pentru, alţii contra.

Demetrio: Să-şi smulgă lanţurile dacă e Iisus!

Signor Olivotto: Să urce în fânar!

Signor Radamonte: Adică să urce la cer.

Demetrio: Să urce în fânar fără scară.

Madama Bruna: Eşti rău!

Signor Albertini: Să spună Tatăl nostru.

Madama Carolina: Mie mi s-a făcut foame.

Madama Celestina: Şi mie.

Nicolas: Atunci să spună o poezie, poftim!

Madama Albertina (prinzând ideea şi bătând din palme): O poezie de dragoste.

Bărbaţii – împotrivire.

Nobilele doamne – acord, chiar acord total (priviri spre contele Alessandro).

Contele (cu capul în jos): Nu.

Nobilele doamne tot mai insistente: O poezie de dragoste! Vrem! Vrem!

Bărbaţii, unii cedând, nişcare „Fă-le pe poftă".

Contele (un pic agitat): Dar nu dau eu probe de însurătoare.

Unii mai decişi: Da, fă-le pe plac!

Nobilele doamne: Te rugăm! Te rugăm!

Contele (gândindu-se câteva momente): Fie.

Tăcere.

Contele (sorbind-o pe Florinda Milanesi, care-şi face vânt cu un evantai mic, începe):

Dragostea-i cel mai de seamă împărat.

Cum e trandafirul între flori lăudat.

E frumoasă ca luna lui mai, o ştiţi
Voi care cu trup şi suflet iubiţi.
474 Dan Grădinaru
Amorul e ca soarele de pe cer:
Cu ochii nu poţi să te uiţi la el.
E ca soarele care în ocean apune
Şi nu se-neacă în ale talazurilor spume.
Revine a doua zi pe-al cerului rotund
La fel de plin de mister ardent şi profund.
E ca un burete care mereu bea
Şi ca un butoi fără fund nu se poate umplea.
Dragostea te chinuieşte, te ustură, te opăreşte.
Dragostea rea nu te oblojeşte.
Ca un strigoi noapte-ţi rânjeşte.
Nu te lasă să dormi, nu te lasă în pace.
Să nu ştii ce e cu tine te face.
Eu nu vreau dragoste rea.
Eu vreau dragostea bună, nici soarele la eclipsă
Când chinu şi rău nu sunt de lipsă.
Sătul de-ntuneric râvnesc lumină
Şi ajutor şi milă de la a ta mână.
Credinţa vreau, lumina mea.
Să râd şi să cânt cât voi putea.
Lumea să-mi zică nebun…
…nu-mi pasă… dacă vrea… de lume… acum… (oprire cam bruscă)

Carolina: Gata?

Bruna: La masă?

Contele (cu perucă pe scăfârlie, după moda acestor ani, un pic şiret): Da.

Cineva (risipind momentul de uşoară încordare): E apt, e apt şi contele!

Lumea: E apt! E apt!

Contele (revenindu-şi): Hai, toată lumea la masă.

Lumea joacă un menuet apoi iese bucuroasă.

Rosamunda rămâne în urmă cu Giovanni.

Rosamunda (mâini în şolduri): O, trăsni-v-ar! O tarantelă de-a noastră nu ştiţi a juca!

Taraboste: Ngî-ngî.

Giovanni: Să te mai dezlege dracu'!

Maraton 475

Taraboste (cu patos) Ngî-ngî!

Rosamunda, aplecată, descifrează un carton: Într-o vreme îmi plăceau sfârşiturile vesele, acum nu (îi trage un picior).

Rosamunda şi Giovanni, însoţiţi de ultimul făclier, ies şi ei.

Scena rămâne în întuneric. Se aud scâncetele lui Taraboste.

Din depărtare, scandarea:

Ne sunteţi tată şi mamă.

Stăpâni ai noştri în veci.

Existăm pentru că existaţi.

Doar vorbe-s, cuvinte seci.

Dar sentimentele la cer

Ajung ne înduplecat

La sfinţii de sus, la zei jos.

Vi se cuvine un Vivat!

urmată de alte chiote şi strigăte de voie bună, care se sting treptat.

Cortina".

Piesa a plăcut şi emisiunea lui Petras, de după spectacol, la care au vorbit mai mulţi, a probat acest lucru.

— Lucrurile mai ieşite din făgaşul comun se întipăresc mai lesne şi au o remanenţă mai extinsă în timp, care este de fapt o iluzie, o convenţie, pentru că timpul nu există339, avem de-a face cu instantanee, nimic nu se mişcă, creierul nostru asamblează instantaneele

(Aram).

339 „Fizicianul Julian Barbour, bazat pe ecuaţia lui Wheeler şi de Witt, în care timpul e eliminat din discuţie, a zis: „Timpul este o „iluzie" legată de incapacitatea noastră de a vedea realitatea aşa cum este" (Dicker).

„Ce probă avem că timpul există? Memoria noastră” (Jan Wagner); „Ce facem cu monumentele din trecut, cu piramidele, templele şi catedralele?” (Houellebecq); „Timpul în cosmos nu există, timpul este numai pentru oameni, este iluzia noastră, a oamenilor”. (Cacciari).

476 Dan Grădinaru

PARTEA A TREIA

(MARATON)

Maraton 477

CAPITOLUL 41. FLORIN

După ce aproape că epuiză cubuleţelele gelatinoase de mămăligă pripită, 340 nu şi râmele din Giardini scoase din pământ cu o zi înainte şi păstrate într-o cutiuţă de tablă şi pe care nu le scosese la iveală din cauza lui Seneca, Florin mai făcu o încercare şi aruncă din nou firul de nylon al undiţei cât putu de departe.

— La peşte e nevoie de răbdare. Nu se poate aşa una-două, reproduse el din zicerile bunicului cu care mersese la pescuit de când îşi amintea.

Peştii îşi bătuseră joc până atunci, mâncând momeala fără să se atingă de cârlig.

— Mai sunt zile cu ghinion. Ţi-e sete? Bea cum beau eu, să văd dacă poţi.

Florin scufundă cu ajutorul unei sfori o cană cu două toarte în apa mării, o trase în sus după ce se umplu şi bău apa din ea cu curaj. Apoi mai umplu o dată cana, o scoase iarăşi la suprafaţă şi i-o întinse lui Seneca:

— Poftim, bea şi tu!

Seneca nu se codi deloc, prinse cu încredere cana de o toartă şi sorbi, lovindu-se-n nas cu marginea căniişi strâmbându-se pe măsură ce înghiţea, cam jumătate, după aia se înroşi şi scuipă din ce băuse (şi ochelarii Fendi îi căzuseră de pe nas pe pavajul de calcar).

— Eşti fată, zise Florin dezamăgit.

— E îngrozitoare! Cum ai putut să bei aşa ceva? se enervă Seneca.

— Ei, nu-i aşa îngrozitoare când ţi-e sete.

— Şi e plină şi de microbi!

— Dacă e sărată n-are microbi, aşa să ştii.

— Asta ai inventat-o acum pe loc.

— Nu-i adevărat. Mi-a zis buni, că sarea e bună pentru reumatism şi răceală.

— Poftim, acum chiar mi-e sete!

— Hai, nu te supăra, poţi să bei apa din rucsac pe toată. Eu n-am nevoie, când mi-e sete o să beau din mare şi ca să dovedească că nu se joacă cu vorbele Florin mai bău o cană cu apă din mare.

— Aşa o să fac, zise Seneca şi se duse la rucsacul cu care venise şi sorbi pe nerăsuflate cu paharul ei de sticlă din sticla de sticlă plină cu apă de la robinet, cum o educase domnul Cacciari (nimic din re

340 „Dacă avea şi nişte arome speciale era chiar ce trebuie" (Salvador).

478 Dan Grădinaru cipiente de plastic, mai ales apă, nici apă minerală, nici apă plată, apa să fie din instalaţiile publice), dublu de cât băuse din cană.

— Dacă vrei să ştii, mai zise Florin, ştergându-se la gură cu dosul palmei şi uitându-se cu un ochi la undiţă, parcă se mişca pluta, şi cu celălalt la ce făcea Seneca, apa din sticla ta conţine mai mulţi microbi decât apa de mare.

— De unde ştii?

— Ştiu.

— Măcar îţi potoleşte setea, răsuflă mai uşurată Seneca.

Florin lovi aerul cu mâna de parcă ar fi înotat prin aer. Ar fi vrut să comită o mică admonestare însă se opri la timp.

— Nu-i mare lucru că am băut apă din mare, să vezi, se însufleţi el, când eram acasă mergeam cu prietenii mei pe munte cu bicicletele şi beam apă de ploaie şi din mocirle.

— Pfuu, se strâmbă Seneca.

— O ţineam în palme până se limpezea şi beam ce era deasupra, nu şi mâlul.

Florin ar mai fi înşirat din isprăvi însă avu un noroc şi mai mare fiindcă brusc pluta se mişcă încoace şi încolo şi într-o clipă se scufundă.

— Atenţie! exultă el iar faţa lui Seneca se lumină.

— S-a prins? Ce bine-ar fi!

Florin nu mai comentă din cauza încordării. Prinsese ceva neobişnuit, îşi dădea seama după greutatea de a învârti firul de nylon pe tamburul mulinetei.

— Cred că e un peşte, zise el în cele din urmă. E unu foarte mare, repetă el, opintindu-se deja.

— Să te ajut?

Florin smuci undiţa într-un gest de nerădare şi mai învârti nylo – nul pe tamburul mulinetei în încercarea de a aduce peştele înspre el.

— Nu-i nevoie, se înciudă el.

— Să nu fie un rechin să te tragă în mare, îl preveni Seneca.

Seneca îşi dădu seama că peştele presupus e într-adevăr mare şi greu după cum se chinuia Florin şi că Florin n-o să poată să-l tragă afară singur aşa că veni să ţină şi ea de undiţă.

— Nu apuca de aţă, ţine undiţa doar de capăt ca să pot învârti mulineta. Cât poţi de tare!

Seneca se strădui să asculte de îndemn dându-se cu bustul pe spate şi strângând de capătul undiţei cât putea mai cu forţă gândindu-se c-o s-o scape dacă Florin nu rezolvă mai iute.

Maraton 479

Florin învârti de încă câteva ori de mulinetă şi până la urmă renunţă şi apucă şi el de undiţă şi cu chiu cu vai izbutiră amândoi să aducă peştele înspre mal şi să-i vadă capul.

Peştele sau ce-o fi fost arăta îngrozitor. Numai la somnul cu gura cât să intre o minge mai văzuse Florin un bot mai urât.

— Aşa… aşa, acum… acum, zicea el ca să se încurajeze dar nu mai putea.

Când crezu c-o să dea drumul la undiţă, căci arătarea avea forţă mai mare decât ei şi nu se lăsa, peştele obosi deodată şi cu greutate cei doi, după ce Florin mai învârti la mulinetă, îl scoaseră afară, căzând de efort pe spate cu peştele zbătându-se pe marginea malului mai-mai să alunece înapoi în valuri.

— Doamne, cât e de uriaş! se sperie Seneca.

Şi Florin era tulburat însă nu recunoştea. Se gândea că peştele,

care avea pe toată laterala un rând de puncte albe, este în realitate un şarpe.

Era într-adevăr un fel de peşte neobişnuit de mare, un uriaş adevărat. Cum îşi mişca botul, Seneca chiar se îngrozi şi lăsă şi undiţa şi peştele şi se depărtă vreo trei metri.

Florin clipea din gene. De emoţie când scoase cârligul ca nu cumva să-l muşte monstrul marin şi-l înfipse superficial într-un deget şi după ce şi-l scoase începu să sângereze. Din obişnuinţă îşi linse înţe – părură din deget cu limba, sugând sângele dulceag, spre oroarea. Se – necăi.

— Nu supoort! Încetează! îşi duse ea mâinile la ochi însă Florin nu renunţă până ce nu opri scurgerea sângelui, un lucru care se întâmplă destul de repede

— Saliva are anticorpi, se scuză el (alta de la bunic).

— Să nu mai faci asta de faţă cu mine! Îmi face rău! îl certă

Seneca, oscilând între două oribilităţi, peştele încă zvâcnind gata poate de atac şi sângele înghiţit de Florin ca un vampir din filme.

— Îl sun pe Dorin să ne ajute.

— Mai bine îl sun pe tata şi vine el.

În clipa aceea, aproape telepatic, sună mobilul lui Seneca.

Era primarul.

Seneca ar fi vrut să se repeadă să răspundă dar nu reuşi de prima dată. Abia la al zecelea apel deschise mobilul cu ochii pe peştele care nu mai murea.

480 Dan Grădinaru

— Am prins un peşte sau un şarpe de mare foarte mare!… Da… Foarte mare!… Da… Nu mai stăm… Da… Da… Stai să vorbesc cu Florin, zicea ea surescitată. Te sun.

După ce încheie convorbirea Seneca îl informă pe Florin:

— Tata a zis să vii la masă la noi. Putem să ducem peştele la noi şi pe urmă, dacă vrei, mergem cu jumătate din el acasă la tine. E bine?

propuse Seneca dar văzu imediat că Florin parcă ar ezita.

— Zic să-i duc jumătate din el lui buni şi jumătate la voi.

— Siigur, zise Seneca, dându-şi seama că s-a pripit. Hai să-l ducem acum la tine.

— Daa, înclină capul Florin.

— Bine, o să dau telefon să vină să ne ia.

— Nu vrei să-l sun mai bine pe Dorin?

— Nu-nu, se împotrivi Seneca. Tata o să se supere.

Seneca îl sună pe primar şi peste un sfert de oră îşi făcu apariţia într-un taxi secretarul primarului înarmat cu un cuţit cu care rezolvă tranşarea peştelui pe loc în două („E peşte, nu şarpe") şi transportul peştelui într-o sacoşă încăpătoare la Palazzo Ducale.

— Ce parte vrei să iei?

— Aş vrea partea cu capul, zise buni când văzu urieşenia, dar mai bine să duci partea cu capul la domnul primar (secretarul nu ştia despre ce peşte e vorba şi era el însuşi uimit de dimensiunile „şarpelui lagunei").

Florin era foarte fericit când află că la masă era invitată şi Spiri – duş împreună cu Nur Jahan, care plecaseră deja cu Dorin la adresa primarului.

Când au ajuns cu taxiul acasă la Seneca, Dorin n-a vrut să intre pentru că avea programat antrenament cu Sean în Giardini. Pe Rici îl lăsară la parter, legat de soclul unei statui a zeului Hermes, realizată în epoca elenistică, cum arăta inscripţia modernă de pe soclu.

— Ce mănâncă? întrebă Cacciari, scărpinându-şi vârful nasului, un pic parcă într-o parte341.

341 „Aveam douăzeci şi opt de ani şi crezusem până atunci că nasul meu era, dacă nu chiar frumos, oricum decent, ca celelalte părţi ale corpului (…) De aceea, descoperirea bruscă şi neaşteptată a acestui defect, că nasul îmi atârnă spre dreapta, m-a iritat" (Luigi Pirandello: „Unul, niciunul şi o sută de mii").

Maraton 481

— Dacă aveţi un os, propuse Spiriduş. Dar să nu fie de pasăre sau de peşte.

— Trebuie să avem. Dacă nu o să ne descurcăm cu puţină carne crudă de curcan. Nu cred că-i vegetarian.

— Mănâncă de toate, dădu asigurări Florin. Numai dulciurile nu-i prea plac.

— Atunci n-o să-i dăm dulciuri.

De undeva apăru şi pisica lui Seneca pe nume Soriana.342

Rici mârâi un pic la început, fără să latre, apoi se potoli subit şi dădu prietenos din coadă. Şi pisica parcă i-ar fi dat târcoale. Îşi arcuise spinarea, la prima vedere surprinsă de vizita din propria casă, după aceea se mişcă în semicerc în jurul lui Rici şi în cele din urmă se tolăni în faţa câinelui.

— Ţi-am spus c-o să fie prieteni, bătu din palme Seneca.

— Au multe să-şi povestească, se uită Cacciari înspre una dintre bucătărese dacă găseşte ceva convenabil pentru Rici.

Bucătăreasa află în frigider pe o farfurie piept de pui şi-l vârî sub nasul lui Rici, în mod surprinzător însă Rici nu se atinse de carne şi o lăsă pe Soriana să se apropie şi să se agaţe ea de cărniţă.

— N-aş fi crezut vreodată aşa ceva! se entuziasmă Cacciari.

— I-am spus lui Seneca c-o să vadă singură ce câine avem, zise Florin. Şi Spiriduş era bucuroasă de noua prietenie.

Toată lumea îl lăudă pe pescar pentru jumătatea de peşte lungă de aproape un metru şi jumătate şi cântărind mai bine de 10 kilogra – me pe cântarul Beurer din bucătărie.

Cacciari zise ăsta e un sturion, însă nu-i sturionul comun, „aci – penser sturio", e un „acipenser naccarii", adică un sturion de Adriatica tânăr, al cărui nume latinesc a fost dat în onoarea naturalistului Fortunato

Luigi Naccari. E ceva neobişnuit să se arate la Veneţia. Mai ştiu vreo două cazuri. Unul de acum trei ani tot la Punta della Dogana unde aţi pescuit voi. L-am recunoscut pentru că are botul conic şi scurt, mult mai scurt în comparaţie cu sturionul comun, iar capul e lat şi rotunjit.

Fără cap n-aş fi putut să-l recunosc. Eşti un norocos, băiatule! Orice pescar te-ar invidia. Cum ai putut să-l scoţi din apă fiindcă împreună cu cealaltă jumătate era foarte greu?

342 „Aşa se numea pisica favorită a lui Freddie Mercury de la formaţia

Queen, i-a compus şi un cântec" (Linda H).

— M-a ajutat Seneca.

— Nu l-am ajutat aşa de mult.

— Ba da, m-a ajutat.

— Oricum, el l-a prins.

— Bravo, copii, îi lăudă încă o dată Cacciari. Hai, spălaţi-vă pe mâini şi la masă. La Punta della Dogana pescarii vin cu felinare şi cu plase de prins fluturi noaptea ca să prindă sepii cât antebraţul lui Flo –rin şi care împroaşcă cu o secreţie ca jeturile de cerneală. Dar să prinzi ziua în amiaza mare aşa o namilă nici nu am cuvinte!

— Sturionul ne putea răni? întrebă Seneca.

— Ca orice animal în primejdie. Rechinul atacă omul, şi elefantul, şi şarpele. Când am fost în Sierra Leone acum zece ani în Sanctuarul maimuţelor un urangutan l-a atacat în maşina de teren pe şofeul nostru şi i-a mâncat trei degete. Pe urmă maşina a reuşit să se îndepărteze de la locul atacului însă urangutanul ne-a urmărit şi noi ne împotmolisem la câteva sute de metri în junglă. Maimuţa ne-a prins din urmă şi a atacat din nou. Şoferul rănit a fost atacat şi rănit de data asta la picior, alţi doi din maşină au fugit, eu mi-am pierdut cunoştinţa câteva secunde şi când mi-am revenit şi mi-am dat seama care e situa –ţia am ieşit din maşină, am găsit un lemn şi l-am lovit în gât pe uran –gutan. A căzut la pământ. S-a ridicat şi se uita la mine de la câţiva metri.

L-am prins pe sub braţ pe şofer şi am plecat spre satul de la doi kilometri distanţă de sanctuar şi aşa ne-am îndepărtat de maşină cu şoferul mergând într-un picior. Ceilalţi doi au fost omorâţi de mai –muţele din Sanctuar. Erau foarte agitate, ţipau, am crezut c-o să ne atace pe noi însă nu ne-au atacat pentru că cât am mers spre sat pe mine şi pe şofer doar ne-au urmărit sărind dintr-un copac în altul…

Spiriduş şi Seneca ascultau întoarse pe dos povestea peripeţiilor primarului în Africa.

— Încetează şi tu cu întâmplarea asta, zise doamna Ema Cacciari.

— Ai dreptate, îşi reveni Cacciari. Un coşmar.

— De ce v-au atacat? vru să ştie Florin.

— Între 1991 şi 2001 în Sierra Leone a fost război civil, au murit mulţi oameni şi multe animale şi cred că ororile la care au fost martori i-au marcat pe urangutani, care sper că ştiţi, au 98 la sută gene identice

cu ale noastre.

Sufrageria era o cameră mare de la etajul întâi (piano nobile)

care dădea spre Canal Grande şi după priveliştea care se vedea din

Maraton 483

cameră cel mai mic dintre fraţii Fabris, de la firma de carpete cea mai renumită din Veneţia, făcuseră o tapiserie.

Domnul Cacciari stătea într-un capăt al mesei, cu spatele la

Canal Grande, şi doamna Ema Cacciari în celălalt capăt, în faţa lui.

Pe o latură a mesei se aşezară Seneca şi cu Spiriduş şi vizavi de ele domnul Cacciari îi invită să se aşeze pe Florin, mândru ca un mare erou, şi pe Nur Jahan. După ce servitoarele aduseră antipasto se aşezară la masă şi cele două, Mili (Emilia) lângă Spiriduş şi Lili (Li – liana) lângă Florin. Ca antipasto erau crochete învârtite în prosciutto crudo, felii de pepene galben şi măsline pane.

Florin era cu capul în nori şi din neatenţie şi grabă vărsă al doilea pahar cu apă pe care îl ceru, spre anuzamentul lui Seneca.

— Vă rog să mă scuzaţi, se bâlbâi el.

— Nu te preocupa, îl iertă domnul Cacciari, zâmbindu-i cu bunăvoinţă.

Servitoarea mai în vârstă (Mili) împreună cu cea mai tânără

(Lili) ridicară vesela şi faţa de masă, uscară unde era umed, schimbară faţa de masă cu una nouă şi aduseră al treilea pahar, pe care Florin, spre amuzamentul lui Seneca, îl bău într-o clipită şi ar mai fi cerut dacă n-ar fi văzut toţi ochii de la masă pe el.

— Ce-i cu tine? se încruntă Spiriduş dar Seneca nu vru să dezvăluie pentru ce i-e atâta sete lui Florin.

— Sunteţi o migrantă din Persia, din ce-am înţeles, se adresă Cacciari în persană lui Nur Jahan.

— Acum sunt o sclavă, răspunse Nur Jahan în persana medie – vată…

— Nu sunteţi o contemporană? înălţă sprâncenele Cacciari.

— Mi s-a spus că după calendarul creştin suntem în anul 2017.

Eu am trăit pe vremea împăratului mogul Abu'l-Fath Jalal-ud din

Muhammad Akbar, acum patru sute de ani şi mai bine. M-am născut în 31 mai anul 1577 şi am murit în anul 1645, în 17 decembrie, dacă am translat corect datele.

— Trebuia să-mi atrageţi atenţia, îşi ceru iertare Cacciari, o să vă vorbesc în persana medievală.

— Am înţeles tot ce mi-aţi spus.

— A, nu, o contrazise Cacciari revenind în persana medievală la firul discuţiei pe care în mod evident ceilalţi n-o pricepeau deloc. În casa noastră şi la masa noastră (o privi pe Ema, soţia lui, apoi pe Emi şi Lili) n-aveţi cum să fiţi o sclavă.

— Ce-aş putea fi altceva?

— La masa mea toţi sunt egali, repetă, clătinând din cap, Cacciari.

Vă întrebaţi poate, continuă el, de ce stau bucătăresele cu noi. Pentru că nu sunt sclave, sunt egalele noastre. Aşa cum ele ne servesc pe noi când suntem sănătoşi noi le servim pe ele când sunt bolnave, şi nu numai. Vă reproduc din memorie ce a scris în urmă cu 2000 de ani filosoful stoic, n-am găsit decât acest cuvânt pentru a reda termenul „Stoic", şi dramaturgul Seneca, preceptorul împăratului Nero, în scrisoarea 47 adresată lui Lucilius intitulată „Şi sclavii sunt oameni".

El spunea, cu referire la ceea ce era „normal" în lumea de pe vremea lui, normalitatea însemnând împărţirea socială: stăpâni de sclavi şi sclavi, cam cum pe timpul împăratului Akbar societatea hindusă cunoştea de mult castele impermeabile, neagreate de împărat…

Nur Jahan aprobă.

Cacciari se porni să citeze în latină:

— „Sunt sclavi". „Ba sunt chiar oameni". „Sunt sclavi". „Ba sunt chiar cei ce vieţuiesc cu noi sub acelaşi acoperământ". „Sunt sclavi".

„Ba chiar sunt nişte prieteni umili". „Sunt sclavi". „Ba chiar suntem cu toţii sclavi dacă te gândeşti cum se poate schimba soarta fiecăruia. Eu chiar râd de cei care socot ruşinos să stea la masă cu sclavii", după care traduse în persană ce-a zis în latineşte şi pe urmă le zise şi celorlalţi ce-a zis în persană.

Împăratul Akbar a fost cel mai de seamă împărat din dinastia mogulă. Unii confundă mogulii musulmani cu mongolii.

— Adevărat, consimţi Nur Jahan.

— Serviţi, vă rog, o îndemnă pe Nur Jahan doamna Cacciari. Nu sunt mâncăruri ca în Persia însă au gust bun. Prosciutto înseamnă carne de porc de la pulpă şi de la umăr din care s-a scos sucul… carnea a fost uscată şi tăiată la sfârşit în felii foarte subţiri…

— Din latinescul târziu exsugare… completă primarul.

— E un aliment caracteristic pentru noi. Dacă religia nu vă permite puteţi să nu mâncaţi.

— Pot, se apără Nur Jahan.

— Acesta este crud. Prosciutto poate fi preparat şi altfel.

— Se poate prepara şi cotto şi affumicato, zise servitoarea Emi, ceea ce presupune o gastronomie specifică.

Nur Jahan se hotărî să o asculte pe doamna Cacciari şi luă eu mă – na o crochetă învăluită cu prosciutto, aşa cum văzuse că procedează şi ceilalţi meseni.

Maraton 485

— Vă place? se adresă doamna Ceccari copiilor.

— Da, ziseră copiii, mai înaintaţi decât Nur Jahan la mâncat.

— Aţi servit din toate? Şi crochete cu prosciutto? Şi pepene? Flo – rin, mănâncă şi pepene. Şi măsline pané? Florin, ia măcar o măsli nă.

Sunt încă calde.

— Pepenele galben vă este familiar, mai zise doamna Cacciari.

— Desigur, acceptă Nur Jahan.

— Ce făceaţi pe timpurile acelea? vorbiţi-mi puţin de dumnea – voastră, o rugă Cacciari pe Nur Jahan.

— M-am născut la Kandahar, în sudul Afghanistanului de astăzi, într-o familie de nobili persani originari din Teheran. Atât mama cât şi tata aveau strămoşi renumiţi. Eu eram a doua din cei patru copii.

Părinţii mi-au asigurat o educaţie la cel mai înalt nivel. Ştiam tot ce e necesar pentru a face o căsătorie reuşită. Tatăl meu a plecat în India ca să slujească împăratului mogul Akbar, cel mai ilustru dintre împăraţii moguli care au stăpânit peste Persia şi India. Singura bogăţie a părinţilor erau copiii lor, fiindcă pe drumul spre India au fost jefuiţi

de hoţi.

Curând un militar cu rang înalt m-a cerut de la tata şi tata m-a dat acestuia când împlinisem şaisprezece ani. Am rămas însărcinată şi am avut o fată pe nume Ladli. În al treisprezecelea an al căsătoriei soţul meu a fost ucis şi aşa am ajuns în slujba haremului împăratului Jahangir, un musulman sunnit, care m-a luat de soţie când eram în al treizeci şi cincilea an al vieţii şi m-a făcut soţia lui favorită. Aşa au ajuns în slujbe înalte tatăl şi fratele meu. cum zice Rāmāyana: „Destinul îl leagă pe om cu lanţuri de oţel şi-l trage în jos spre adâncurile mizeriei şi-l trage în sus spre rangul cel mai înalt". Pentru Mumtaz Mahal, fata fratelui meu, se va construi de către Şah Jahan împreună cu care a avut paisprezece copii mausoleul Taj Mahal. A murit la naşterea celui de-al cincisprezecelea.

— Ar trebui să vorbeşti cu Ce-o despre destin şi el este un adept al sorţii ineluctabile. Noi credem în liberul arbitru, zise Cacciari.

— „Nimeni nu scapă de destinul său", zise Nur Jahan.

— Cum de ai supravieţuit atâtea veacuri? trecu cu vederea Cacciari versul citat de musafiră.

— Pe patul morţii Mumtaz Mahal mi-a prins ultima suflare într-un ulcior pe care l-a pecetluit. Înainte de a ajunge la voi ulciorul ajunsese între paştuni, la Peshawar, „Oraşul de la graniţă" în limba persană.

— Peukalaotis în timpul lui Alexandru Macedon, zise Cacciari.

— Acolo a fost desigilat.

— Ştiţi să dansaţi attanul?

Faţa lui Nur Jahan se ilumină.

— O, da. L-am dansat de copilă. Vreţi să-l dansez?

— Ne-ar plăcea, o impulsionă Cacciari.

— Mi-ar trebui o tamburină şi un flaut.

— Din păcate nu avem decât un rubab.

— Dar pot dansa şi fără instrumente, se ridică de la masă Nur Jahan. Îmi permiteţi?

— Vă pot acompania la chitară.

Cât Cacciari se duse să-şi găsească chitara, Nur Jahan îşi trecu

mâinile peste tâmple şi-şi dădu capul pe spate ca când şi-ar fi ales concentrându-se dansul. Scoase din buzunarul hainelor ei multicolore două batiste de mătase, una neagră şi una roşie şi când Cacciari se întoarse cu chitara şi încercă câteva acorduri se şi apucă să danseze, cum venise îmbrăcată în şalvari, adică să se învârtă într-o parte şi în alta cu un picior mai în faţă şi unul mai în spate. Cacciari îi însoţi mişcările cu un acompaniament discret.

Când îşi încheie numărul femeile bătură din palme iar Cacciari lovi cu degetele în lemnul chitarei

Nur Jahan făcu o plecăciune.

— Foarte frumos, zise Emi.

— N-am dansat de mult, zise Nur Jahan fără să se gândească la implicaţii şi stârni zâmbetele comesenilor.

— Da, patru secole reprezintă o nimica toată. trase Cacciari o concluzie matematică şi cu excepţia lui Nur Jahan râseră cu toţi.

Florin îi făcu semn lui Seneca. De jos răzbăteau sunete scoase de Rici.

— Îi povesteşte Sorianei, şopti el.

— Da-da, se bucură Seneca.

— Nu e de la chitară, insistă Florin.

— Am apreciat reformele făcute în favoarea femeilor, reluă conversaţia domnul Cacciari.

— Eram indignată că fetiţele puteau fi ucise la naştere şi că vădu – vele puteau fi silite să se sinucidă la moartea soţilor.

— Eşti o luptătoare, zise Ema.

Nur Jahan încuviinţă şi gândindu-se că a vorbit destul tăcu.

Ca felul întâi serviră paste al dente.

Ca felul doi veni friptură de raţă cu verdura.

La dulce se servi îngheţată şi cafea.

Maraton 487

Domnul Cacciari bău un păhărel de grappa. Pentru că se simţea foarte bine i se adresă lui Florin:

— Oare ce-i povesteşte Rici al tău Sorianei?

— Că stăpânii lui sunt cercuri, zise prompt Florin.

— O, dar cercul e simbolul perfecţiunii

— Nu ne laudă. Aşa crede el.

— E sincer, surâse Cacciari cu subînţeles.

Ema îi propuse lui Nur Jahan să-i arate rochii din garderoba personală pe care nu le mai purta.

— Vrei să mâncăm îngheţata la mine în cameră? o invită Seneca pe Spiriduş, gândindu-se să-i prezinte costumul de Carnaval şi co – lecţia de păpuşi.

— Cum să nu, nu se lăsă Spiriduş invitată de două ori.

— Putem sta doar o jumătate de oră fiindcă am lecţie de greacă veche cu signora Clitemnestra Albertini. Trebuie să-mi fac un viitor, să mă pregătesc de-acum pentru liceul clasic „Marco Polo".

— Copiii cu mine. Lăsaţi pe altă dată vizita în camera Senecăi.

Haideţi să vedeţi ceva ce poate n-aţi văzut, se ridică de la masă Cacciari.

Seneca făcu o mutră „n-avem-încotro".

Se ridicară cu toţii de la masă pe grupuri, Doamna Ema Cacciari cu Nur Jahan, servantele rămaseră să strângă (altfel erau ajutate de cei trei Cacciari), iar primarul şi copiii coborâră la parter, unde se găseau dincolo de o uşă metalică, la căldură, mai multe acvarii. Acolo domnul Cacciari le arată într-un acvariu vreo zece broscuţe mici care înotau şi forfoteau în apă, împiedicându-se una de alta, şi două broaşte ţestoase de talie mare, cu bot de şarpe, carapacea ca un scut şi con – sistenţa picioarelor ca perniţa de la laba câinilor, care nu se deosebeau una de alta, când le priveai prima oară, în acvariul alăturat (amân – două acvariile aveau pe fund câte un trunchi de copac fără coajă).

— Ţestoasele Ninja! 343 exclamă Florin.

— Ninja şi nu prea Ninja, zise primarul.

343 „Ţestoasele Ninja sunt patru broaşte ţestoase cu numele Michelangelo.

Leonardo, Rafael şi Donatello, cvasiantropomorfe care, împreună cu şobolanul Splinter, tatăl lor adoptiv, au inspirat benzi desenate, seriale de desene animate, jocuri video şi numeroase filme. Florin are dreptate să-i placă de cei cinci deşi manifestările acestea artistice se adresează mai curând adolescenţilor" (Linda H).

— Ce drăguţe sunt astea mici! zise Spiriduş.

— El este Paolo şi ea este Francesca, îi informă Seneca, care le deosebea.

Spiriduş dădu din cap.

— Tata i-a botezat ca pe personajele din „Infernul" lui Dante, îi explică Seneca lui Spiriduş.

— Acum sunt împreună. Dar dacă Seneca a voit să aibă pui împreună a trebuit să-i separ un timp, zise Cacciari.

Paolo şi Francesca înotau la ora aceea indiferenţi la vizitatori.

— Broasca ţestoasă de apă, emys orbicularis, aceasta de aici, indică o broască domnul primar, este din Corsica şi se numeşte emys orbicularis lanzai, nu are dinţi, dar dacă vă uitaţi cu atenţie la unghiile de la labe observaţi că sunt ascuţite pe margini. Nu-şi reglează tempe – ratura corpului fiindcă sunt animale cu sânge rece, noi oamenii suntem animale cu sânge cald, şi au nevoie de căldură ambientală. Sunt carnivore nu erbivore ca iepurii şi ca ţestoasele de uscat însă mai mănâncă şi vegetale, rucola, spanac, salată verde.

— Sunt omnivore, sări Florin.

— Exact, zise Cacciari uitându-se la Florin. Preponderent sunt carnivore dar mănâncă şi vegetale. Eu le mărunţesc peşte uscat, creveţi şi carne din conserve pentru câini. Broaştele ţestoase mănâncă doar în apă. Când temperatura în acvaterariu e prea ridicată broaştele ţestoase înoată la suprafaţa apei şi stau cu gura deschisă.

— Ce înseamnă acvaterariu? dori Florin să ştie.

— Simplu. Gândeşte-te. Aqua din limba latină ce poate să însemne?

— Apă.

— Terra?

— Pământ.

— Bravo. Deci un acvaterariu trebuie să posede două zone distincte, una de apă şi una de uscat, unde ţestoasele au nevoie din când în când să iasă.

— Sunt amfibii! sări iar Florin.

— Cam aşa, surâse primarul Cacciari.

— De ce e nevoie de două termometre?

— Unul măsoară temperatura apei şi unul temperatura aerului, dădu lămuriri Seneca.

Florin se declară de acord cu această explicaţie.

Maraton 489

— Dar ele ies la plimbare?

— Dacă le scoatem, răspunse tot Seneca.

Florin salută răspunsul cum o învăţase pe Seneca, îşi atingeau palmele, apoi îşi atingeau pumnii strânşi pe falanga nr. unu, proxi – mală, a degetelor, apoi îşi atingeau coatele şi ultimul salut era contactul degetelor mari.

— Asta ce mai e? îşi făcu ochii mici Cacciari.

— Salutul în patru timpi al pescarilor, ziseră în cor Seneca şi Florin.

Poftim, înveţi toată viaţa, zise cu umilinţă prefăcută Cacciari, apropiindu-se de un ceva care semăna cu o cutie acoperită de o pânză.

Ca animale de companie broaştele ţestoase pot transmite salmonella, de aceea trebuie să ne spălăm pe mâini ca chirurgii şi să avem unghiile bine tăiate (acum înţelese Florin de ce avea Seneca unghiile tăiate până la carne). Şi, vă rog, atenţie, abracadabra, pronunţă Cacciari cuvântul magic, după care îndepărtă dintr-o singură mişcare învelitoarea de pe un acvariu mic în care se găseau nisip, un bec de 40 waţi, o rezistenţă pentru încălzirea apei şi un termometru. Placa de sticlă acoperind acvariul asigura umiditatea. Se putea vedea mai multe ouă, două erau sparte şi două broscuţe atât de mici că le puteai ţine pe vârful arătă – torului.

— Ce mici sunt! exclamă Spiriduş. Sunt tot ale lor?

— Astea sunt ale Francescăi, sublinie primarul cuvântul „astea".

Celelalte mai măricele le-am cumpărat ieri. Au două luni şi jumătate.

— Aşa o să ajungă şi nou-născutele, zise Florin.

— Da-da, zise Seneca, aşa o să se întâmple.

— Broaştele ţestoase n-au nici instinctul matern, e o ciudăţenie a naturii, aduc cu cuculeana care-şi lasă ouăle în cuiburile altor păsări, de regulă mai mici. Uneori şi câte dou-trei ca s-o prostească definitiv pe pasărea-gazdă. Vă daţi seama ce surpriză pe pasărea adoptivă care

vede printre puii la care se aştepta şi pui conformaţi altfel. Dar e bună la suflet şi-i hrăneşte în mod egal. Când vine vremea, puiul de cuc devine adult şi părăseşte fără remuşcări cuibul în care a crescut. Cucul e un escroc, el are treabă cu cântatul. După ce se nasc puii de broască ţestoasă fug de mama lor.

— De ce? zise Florin.

— Aşa i-a făcut natura. Poate le place mai mult să se zbenguie în apă, zise Cacciari.

490 Dan Grădinaru

— Seamănă cu greierele din fabula lui La Fontaine: „Greierele şi furnica", interveni Spiriduş.

— Ai dreptate. „La Cigale, ayant chanté/Tout l'Été, /Se trouva fort dépourvue/Quand la bise fut venue". O altă ciudăţenie a naturii este aceea că dacă temperatura de incubaţie este sub 28 – 29 de grade se nasc mai mulţi broscoi şi dacă temperatura este mai mare apar pe lume mai multe broscuţe

— Cum au spart coaja de la ouă?

— Au un cioc cornificat care dispare în timp. Mai trebuie să stea în acvariile mici înainte de a ajunge în acvaterarii.

— Dacă am fi avut acvariu ne-am fi cumpărat şi noi! Sunt aşa de frumaose! se extazie din nou Spiriduş.

— Tot ce e mic e frumos. Şi leii, simbolul Veneţiei, când sunt mici sunt frumoşi. Când se fac mari e altfel.

— Şi noi când am fost mici am fost cuminţi, zise Spiriduş.

— Pe urmă ne facem mai răi, filosofă primarul.

— Nu v-a murit niciodată o broscuţă? întrebă Spiriduş.

— Ba da, zise Cacciari.

— Şi v-a părut rău? întrebă şi Florin.

— Normal că mi-a părut rău. Dar cel mai rău mi-a părut după un melc şi după un pui de vrabie. Melcul l-am aflat într-o toamnă în Giardini, era foarte mic, nu se născuse Seneca, nu existau nici Ema, nici

Lili, nici Emi. Mi-a fost frică să nu-l strivească trecătorii. L-am adus acasă şi i-am dat locuinţă în bucătărie într-un ghiveci cu flori. Îl hrăneam cu tot felul de verdeţuri, îl luam cu mine la serviciu, ba şi la teatru, la Fenice l-am dus, devenisem proverbial: „Omul cu melcul

kantian", îmi dădeam pe atunci doctoratul la Padova cu o lucrare despre filosoful german Kant. Şi într-o zi, spre primăvară, a dispărut.

Nu-l mai găseam. L-am căutat peste tot o seară întreagă, în toată casa, pur şi simplu nu era nicăieri. Vă daţi seama că mă ataşasem de el şi m-am băgat în pat, să mă culc, neîmpăcat. N-am putut să adorm fră –mântându-mă mai rău decât cu filosofia kantiană unde poate fi melcul meu. Şi pe la 2 noaptea mi-am dat seama. M-am dus în bucătărie şi-n întuneric, la lumina lunii, l-am aflat pe dosul perdelei din bucătărie, adică pe faţa perdelei dinspre Canal Grande. Cred că se gândea şi el:

„Oare o să mă găsească?"

— Ce s-a întâmplat cu melcul de v-a părut rău? întrebă Spiriduş.

— A murit. Melcul rămânea în cochilia lui şi când îmi auzea vocea ieşea din cochilie, se obişnuise cu mine foarte mult. O dată l-am dus

la un film la cinematograf, pe timpul când existau cinematografe de sine stătătoare, şi stăteam în primul rând de la balcon. L-am aşezat pe balustradă şi îşi scosese cornițele, care sunt antenele lui. Brusc o orchestră din filmul care rula a început să cânte muzică de jazz, s-a speriat într-atât de hărmălaia instrumentelor că şi-a retras cornițele şi s-a ascuns în cochilie. Când a început să se împrimăvăreze n-a mai ieşit deloc, s-a solidificat ca piatra la intrarea în cochilie. Trebuia să-i dau drumul de unde îl luasem, în Giardini, crescuse mare, era adult…

Cu puiul de vrabie povestea e mult mai scurtă. A căzut sau a fost dat afară din cuib de maică-sa. Avea mai mult de-o săptămână fiindcă începuse să prindă un pic de pene pe aripioare şi pe codiţă. Ţipa ca din gură de şarpe de foame cu o gură când o deschidea cât un bănuţ.

L-am cules de pe jos şi l-am hrănit cu fâşii subţiri de carne fiartă o zi întreagă şi noaptea l-am lăsat pe terasă să-l hrănească maică-sa dar a doua zi a murit fie din cauza loviturii la căzătura din cuibul de sub streaşină, fie de la frigul de peste noapte, fie de la vreo pasăre care s-a dat la el. Dimineaţa era deja apatic, n-a mai înghiţit mâncare şi când m-am întors acasă de la serviciu murise. Trebuia să-l repun în cuib, cumpărasem o scară să-l urc sus, dar n-a mai trăit.

— Ce păcat, zise Spiriduş.

— Se întâmplă, zise Cacciari.

Pe drumul de întoarcere Nur Jahan vorbea cu Rici ca regele

Solo mon, Rici îi pricepea vorba şi transmitea pe ultrasunete povestea lui Spiriduş scoţând un soi de modulaţie melodică pe care o înţelegea şi fata.

Nur Jahan îi zicea: Tu eşti o străstrănepoată de-a mea, eşti din sângele meu, pentru că nepoată mi-a fost Mumtaz Mahal pentru care s-a construit Taj Mahal.

Spiriduş nu mai Izbucni în râs ca altă dată, rămase în sinea ei pe gânduri.

„Şi când te gândeşti că n-a băut nimic".

Acasă Nur Jahan îi desfăcu în camera care-i fusese rezervată bocceluţa care o însoţise pe mare şi din care scoase mai multe ulcioare mici din lut ars.

— În ulciorul ăsta, zise Nur Jahan, punând mâna pe un ulcior însemnat cu un cerc roşu, este sufletul ei. Dacă aş desface pecetea de la gura ulciorului nepoata mea ar ieşi afară în carne şi oase.

— De ce n-o faci? Nu ţi-e dor s-o revezi?

— Nu i-a sosit vremea.

— Când o să-i sosească?

— O să-i sosească.

Chestia asta suna ca o promisiune şi Spiriduş era bucuroasă fiindcă o jumătate din ea mai ţinea încă de lumea basmelor cu prinţese şi feţi-frumoşi.

„Cum o fi arătând Mumtaz? se gândea Spiriduş. Şi cum de-a încăput într-un ulcior atâţia ani? Poate nici nu mai trăieşte şi doar

Nur Jahan crede că mai trăieşte". Apoi tot ea se contrazise: „Nu cred că Nur Jahan se înşală. Se bazează ea pe ceva. O să fie ceva minunat când Mumtaz o să revină la viaţă!"

CAPITOLUL 42. NUR JAHAN SE PREGĂTEŞTE DE ULTIMA PETRECERE

A doua zi, duminică, însoţită de Spiriduş plus Rici plus fraţii neneţi, cei cinci transfugi şi ţiganca ştirbă, un alai pitoresc, fiindcă hainele de pe ei nu se potriveau cu hainele turiştilor, Nur Jahan a mers

la magazinul doamnei Ema Cacciari, foarte aproape de Piaţa San

Marco, pe ulicioara Spadaria, situat între unul dintre magazinele fraţilor Fabris, Fabris Giuliana, Arazzi, Cuscini e broccati, Scacchi artistici, Sculture, Arte della calligrafia, Articoli da regalo, şi micul restaurant-bar Bacaro, unde se asculta muzica de jazz şi se putea mânca inclusiv vegetarian şi vegan. Stabiliseră întâlnirea pentru ora

11 şi Nur Jahan, după ce privi la poşete Pietro Guidi cu picturi cu îngeri şi un breloc metalic cu o fetiţă cu aripioare pe feţele de piele şi la poşete cu hărţi Alvieri Martini în magazinele gemene, unul în faţa celuilalt, şi se uită la ceasul de la iPhone-ul lui Spiriduş, când văzu pe ecran 11: 00 se grăbi să ajungă la destinaţie, câţiva metri mai încolo, o uşă pe care scria „Sarah Borghi. Ema Cacciari". Doamna Cacciari le ieşi în întâmpinare musafirelor auzind clopoţelul de la intrare şi după strângerile de mână doamna Cacciari le oferi primele informaţii. Afa – cerea ei cuprindea două compartimente, unul era un magazin de vânzare a ciorapilor firmei „Sarah Borghi" şi unul un atelier de con fecţionat rochii. Atelierul şi magazinul de ciorapi erau lipite unul de celălalt, aveau un perete comun dar se putea trece dintr-o parte în cealaltă printr-o uşă. Atelierul cuprindea mai multe stendere confec ţionate artistic din cupru patinat şi lăcuit, genul „art nouveau", care-ţi creau impresia de ramuri subţiri de lemn sculptat, pe rotile, cu rochii de

ocazie agăţate pe umeraşe şi două standuri cu rafturi în interiorul cărora se aflau poşete, poşete-plic şi poşete-buze pentru că părţile care se închideau semănau cu două buze lipite, pictate, din material textil, din piele, piele întoarsă, cu mărgele şi cu paiete. Rochiile pe care doamna Cacciari le arătă erau confecţionate din materiale mai uşoare sau mai grele, din mătase, dantelă, brocart, din material paietat, e a – tifea, tafta, foarte puţine lungi până la genunchi, cele mai multe lungi până în pământ.

— Am înţeles ieri că astăzi este ultima petrecere înainte de maratonul de mâine şi aşa cum am promis vreau să-ţi fac cadou o rochie de seară cum se face pe la noi. Ţi-aş fi făcut şi o rochie cum îţi place ţie dar mi-ai spus că o să pleci şi tu odată cu grupul de sportivi.

Rochia pe care ţi-am pregătit-o este aceasta, şi doamna Cacciari se duse în dreptul unui stender şi scoase de pe un umeraş o roche de voal paietat, lungă până la glezne, cu mâneci trei-sferturi şi cu un decolteu pătrat cu terminaţie în V. Cum îţi place materialul?

Era un material uşor cu motive florale (crin) geometrizate. Nur

Jahan îşi puse în semn de recunoştinţă mâna pe piept, pricepând despre ce-i vorba, şi doamna Cacciari îi indică cabina de probă, făcându-i semn şi lui Spiriduş să se ducă cu Nur Jahan şi s-o ajute, dacă avea nevoie, să-şi pună rochia („Tragi căptuşeala, o ajuţi la mâneci şi la umeri, tragi fermoarul la spate şi închizi cu năsturaşul în gaică").

— Când ieşi din cabina de probă ca să se arate doamnei Cacciari, vânzătoarelor de la ciorapi şi lucrătoarelor din atelier cum îi vine cu rochia verde închis ca plantele în umbra serii, Nur Jahan emana multă mulţumire şi fetele o lăudară sincer, căci Nur Jahan avea ţinută iar.ro – chiar cădea pe ea ca turnată. Nur Jahan o sărută de bucurie pe doamna

Cacciari şi neneţii, mereu zâmbitori, intensificară prin geamul vitrinei magazinului, din stradă, trăsăturile care exprimă solidaritatea şi satisfacţia. Şi Spiriduş era în al nouălea cer.

Îmbrăcată cu rochia nouă şi cu pantofi noi cu toc mic, puşi la dispoziţie tot acum, dintre cei pe care-i pregătise Ema Cacciari ca cadou pentru musafiră, Nur Jahan trecu în magazinul de ciorapi, unde doamna Cacciari continuă cu explicaţiile:

— Ciorapii noştri sunt de mare calitate, nu există în Veneţia ciorapi de damă superiori şi nici măcar egali cu aceştia. Se împart în două mari categorii, ciorapi clasici, de zi de zi, şi ciorapi de colecţie, pentru ocazii, mai scumpi. Ciorapii clasici la rândul lor se împart în alte două

494 Dan Grădinaru categorii, ciorapi lycra, ţesătura clasică, dar adusă la o performanţă excepţională şi ca exemplu vă prezint cel mai fin ciorap din lumea, un ciorap de 6 den, 344 uitaţi-vă, Ema Cacciari deschise plicul în care se aflau ciorapii, „strângeţi pumnul" şi puse marginea ciorapului peste pumnul strâns.

— Vedeţi? este un ciorap invizibil, subţire ca o pânză de păianjen dar rezistent. Reţineţi ce v-am arătat pentru că acum am să vă vorbesc despre a doua categorie, ciorapii de microfibră. La această

categorie noutatea o reprezintă fibra care nu mai este fir continuu, ca la ciorapii lycra, ci avem o structură tridimensională ceea ce înseamnă că sunt prelucraţi de trei ori. Aţi fost la un film 3D? La un film 3D ca să vedem imaginea cu claritate avem nevoie de ochelari speciali. Ei bine, la ciorapi ca să putem vedea firul am avea nevoie de ochelari pentru că structura materialului a devenit ca o pastă foarte fină, cu consistenţă de catifea dar foarte elastică. Cel mai scump element care intră în compoziţia unui ciorap este elastanul. Ce procent de elastan avem într-un material de atâtea ori o să ne permită să tragem de materialul respectiv şi materialul îşi revine la forma iniţială. Pentru ciorapi zona de lux începe de la un procent de peste 8% elastan. Acum să vă arăt un ciorap 3D cu 27% elastan în compoziţie, este cea mai mare invenţie din lume care s-a realizat pe fibră de microfibră. Am să vă prezint un ciorap de 20 den care trebuie să ştiţi că îl puteţi purta luni de zile iar atunci când vorbim de un ciorap de microfibră 3D 40, 60, 80, 100, 200

den ciorapul ţine ani de zile şi poate fi spălat ca un echipament sportiv.

Spiriduş, bagă te rog mâna în ciorap şi împinge cu unghiile cât doreşti, ciorapul nu se rupe, nu se deşiră. Chiar dacă bagi un cui în ciorap rămâne gaură dar nu se duce firul. Pune-o te rog şi pe Nur Jahan să procedeze ca tine.

Doamna Cacciari îi mai dărui lui Nur Jahan la plecare şi o pere – che de ciorapi şi o pereche de şosete şi lui Spiriduş şi ţigăncii ştirbe le dărui câte o pereche de şosete. Doamna Cacciari n-a lăsat-o să plece pe Nur Jahan fără a-i oferi un set de lenjerie (sutien plus un chilot asor tat) şi zise:

344 „Den este unitatea de măsură a ciorapilor care rezultă dintr-o formulă cu două elemente, fineţea fibrei şi greutatea materialului. Cu cât denii sunt n-ai puţini cu atât ciorapul este mai subţire" (Onofrio), „Te pricepi, cum văd!" (Sgarbi).

Maraton 495

Când o femeie poartă o lenjerie de calitate care îi vine bine pe corp devine o femeie puternică. Când o femeie este puternică soarele răsare zâmbind în univers. Totul e atât de simplu la „Sarah Borghi".

După vizită, Nur Jahan şi Spiriduş s-au întors acasă să mănânce.

Spiriduș a început după aceea să-şi facă bagajul pentru plecarea de mâine dimineaţă. După maraton cât mai puteau să stea în Veneţia? O

năpădiră amintiri din trecut dar şi proiecte pentru viitor. Îşi împături lucrurile pe care le spălase ieri dimineaţa şi le călcase tot ieri dar seara.

Dorin nu-şi bătea capul, doar Florin ridică două degete ca la şcoală:

— Eu nu pot să particip?

— Poate iei câteva palme de la concurenţi.

— De ce să iau palme?

— Că te bagi.

— L-am întrebat pe Ce-o şi mi-a spus că pot să particip.

— Când l-ai întrebat? se miră buni.

— L-am întrebat, se miorlăi Florin, stând cu fundul pe mocheta camerei, cu genunchii la piept.

— Ţi-o fi zis „dacă te lasă de-acasă", zise buni.

— Nu mi-a zis, lungi vocalele Florin.

— Părerea mea, zise ironic bunu, este să alerge şi el până o putea, că maşinile-service o să se ducă înainte cu alergătorii şi n-o să-l mai ia niciuna nici către „sosire" şi nici înapoi către „plecare".

Fiind ultima seară era şi ultima petrecere. Sportivii şi toată lumea implicată în maraton păreau că freamătă de emoţie, ca atunci când tragi linie şi laşi conştient în spate o etapă de viaţă ca să începi o etapă nouă, importantă şi necunoscută, desigur unii mai mult, alţii mai puţin, cum se întâmplă. Aşa e lumea de când e lume. Niciodată n-o să gândim sau n-o să simţim toţi la fel.

Locaţia era aceeaşi de la balul din prima zi veneţiană, Sala Marelui

Conciliu, însă ideea era să nu se mai vină cu îmbrăcăminte sofis – ticată ca la bal, nici nu mai era vreme de ea, era suficientă o ţinută casual, nici alcoolul nu intra în discuţie. Muzică, doar atât, fructe, apă apă, apă plată şi apă minerală, ceva gustări şi dulciuri (asta era şi cina), totul frugal pentru că timpul îi înghesuia şi cel târziu la 9 trebuia să se încheie petrecerea şi la 10 atleţii să fie în pat.

— Plus atenţie să nu vă îmbolnăviţi! Doamne fereşte de-o răceală sau de-o indigestie! Nu mai participaţi şi n-ar fi păcat? (era Aram)

— Ar fi păcat, într-adevăr (Juanita)

496 Dan Grădinaru

— Nu meni a rău, atenţionă Amalia.

Distracţia începea la 6, aşa că loc şi timp berechet pentru un pic de mişcare şi de liniştire a nervilor.

— Sunt mulţumită că particip la un experiment nemaipomenit, îmi aduc o contribuţie la reuşita lui şi cum să nu-mi convină să ies câştigătoare? (Amalia)

— Şi mie mi-ar plăcea să câştig, să fiu declarată modelul numărul

1 pentru toţi (Jeanne).

— Acum şi dacă-om pierde n-o să se facă gaură-n cer. Doar n-o să ne bată suporterii, râse de ipoteza asta Juanita.

— Cui nu i-ar plăcea să câştige? Mi-e frică însă de crampe, să nu abandonez (Amoraş).

— Etiologia crampelor e disputată. Din punctul meu de vedere e vorba de o pierdere de electroliţi, mai pe înţelesul din ziua de azi de minerale. Să ai cu tine concentrate de minerale. (Cecilia).

— Eşti nemaipomenită să alergi gravidă! o sărută Amoraş pe Cecilia.

— Maraton în dublu exemplar, zise Cecilia.

Cam aşa vorbeau sportivii ei între ei sau cu gândurile lor, pregătindu-şi bagajele de plecare şi luându-şi bun rămas de la frumoasa

Veneţia.

— O să ne mai întoarcem!

— Să ne mai aştepţi!

— Să rămâi cum te-am cunoscut, ba încă şi mai şi, chiar dacă unii zic că te scufunzi în lagună!

Bine, această ultima discotecă era şi un lucru care le dădea peste cap unora pregătirile pentru ziua de mâine şi de aceea nici nu intern –ţionau să mai vină la dans.

Având în vedere ce se întâmplase la bal, Spiriduş nici n-a mai vrut să audă să recidiveze „distracţia”.

Amoraş i-a zis de două ori că n-are rost să-şi facă probleme însă n-a avut cu cine.

— Greşeşti, i-a făcut educaţie Amoraş.

— Nu. Nu. Nu.

— O să suporţi consecinţe, a avertizat-o Amoraş. O să vezi.

— Asta e.

— Încăpăţânato! Doar n-o să-ţi facă felul de faţă cu toată lumea, a pufnit Amoraş.

Maraton 497

Spiriduş a dat din umeri şi a rămas pe-a ei.

— Să se ducă unde-a-nţărcat mutu’ iapa.

— Asta ce mai e?

— O vorbă de-a lui bunu în loc de „să se ducă la naiba”.

— Cum adică? Unde a înţărcat mutul iapa?

— Păi unde a înţărcat-o dacă era mut? Putea să vorbească? Deci nu se ştie unde a înţărcat mutu’ iapa.

— M-am prins. E mai pe ocolite, nu de-a dreptul.

— Cam aşa.

Amoraş a făcut apel şi la Nur Jahan, când aceasta a venit la Spiriduş ca s-o ia la petrecere, neştiind că Spiriduş nu va veni. Spiriduş i-a făcut din degete că nu vine. La început Nur Jahan n-a priceput că Spi riduş nu doreşte să participe. Când a priceput s-a supărat şi a dat de înţeles că nu merge nici ea, dar s-a nimerit să treacă spre petrecere Amoraş şi fetele şi ele au luat-o pe Nur Jahan pe sus. Degeaba s-a opus Nur Jahan.

Au vrut s-o ia pe sus şi pe Spiriduş însă Spiriduş a fugit de ele.

— Te prind eu altă dată (Amoraş).

— Am zis că nu merg (Spiriduş).

Spiriduş a îndemnat-o pe Nur Jahan să se ducă şi să nu mai dea din picioare.

Şi Dorin s-a dus.

— Vezi! Ai grijă! l-a prevenit Spiriduş.

Exact aşa i-a zis şi buni:

— Aveţi grijă, Dorin!

Dorin n-a întrebat în ce sens să aibă grijă fiindcă ştia: cu băieţii să nu se încaiere, pe fete să nu le silească fără voia lor. Aşa că a mor – măit urseşte:

— Normal c-o să am grijă, în loc de: Da mai lăsaţi-mă-n pace că ştiu să mă port şi singur!

Buni i-a zis lui Spiriduş după ce-au plecat Dorin şi Florin:

— Degeaba le spui, fac cum vor. Florin n-a mâncat nimic, că

„Laptele e fierbinte" (se comandase lapte fiert la bucătărie pentru

Florin). Încă de pe foc n-a luat nimeni rece.

Spiriduş a consolat-o pe buni:

— Dorin nu face prostii.

— Aşa zici tu, a pus punct discuţiei buni.

Experienţa de viaţă îi spunea altceva: Lumea nu-i un parc de divertisment cu îngheţată de vanilie, ciocolată şi frişcă şi cu filme de de

498 Dan Grădinaru serie animate cu Cenuşăreasa şi cu pantafiorul care i se potriveşte doar ei. Mai sunt şi surorile şi „surorile" rele din ziua de azi te atrag pe calea pierzaniei cu droguri şi altele…

Bunu a aruncat şi el:

— Şi pe urmă pe drept, nu „în zadar se tulbură muritorul".

Lui Dorin i-a scăpat această parte din discuţie. Iar dacă ar fi asistat la ea pe o ureche i-ar fi intrat şi pe o ureche i-ar fi ieşit pentru că atunci când sunt diferenţe mari de vârstă tinerii nu reacţionează la înţelepciunea şi experienţa de viaţă.345

— Chiar n-o să se întâmple nimic, a repetat Spiriduş. Nu vă mai certaţi. Dl Nida a zis:

— Da, nu vă mai certaţi.

Femeia-robot a zis:

— De ce să nu se certe?

Bunu a zis:

— Doamna are dreptate. Să n-o enervăm că face scurt-circuit.

Dreptatea s-a împărţit pe din două. O parte s-a dus în talgerul lui Spiriduş şi o parte în talgerul lui buni. În ce parte a atârnat mai tare?

Când stai să judeci lucrurile e nevoie să fii în cunoştinţă de

cauză, adică să ai argumente cât mai multe pro şi contra.

Există o teorie cum că „dreptatea e la mijloc" ceea ce nu poate fi adevărat, mai exact nu are cum să fie adevărat.

Dreptatea este una, nu se împarte, nu-i parţială, nu-i un ciob, nu-i o bucată, e un întreg, nu-i un meci de fotbal cu rezultatul final de egalitate, nu-i nicio poză de finiş la alergările scurte sau la ciclism care pretinde că probează egalitatea perfectă. Nu e doi gemeni univitelini despre care unii cred că sunt la fel, dar care au alte legături neuronale şi alte amintiri fiecare. Tehnologia noastră nu-i atât de fiabilă încât să ne dea verdictul corect, fiindcă cu o milionime de secundă, cu o miliardime de secundă cineva a fost mai în faţă.

Petrecerea a fost deci decentă. Nu s-au produs dacă am compara cu scara Richter a cutremurelor incidente mai mari de gradul 3.

— A fost frumos pentru o ultimă petrecere, a zis la sfârşit Amalia.

345 „Vulgar spus – ca la ţară: „Mai dulce puţa decât mămuţa" (Dl Nida).

Maraton 499

Aşa a şi fost, fără îndoială – cu excepţia muzicii, muzica n-a avut oprelişti. A fost o balanţă dereglată.

Când s-au adunat, muzica hiperdecibelică încă nu făcea să vibreze pereţii şi pereţii pictaţi aşa cum frumuseţea vibrează şi online sephora.

Încă te puteai înţelege şi dacă nu ridicai vocea.

— Am văzut că Sephora a închis acum ca să reamenajeze, zicea cu câteva tonuri mai sus, totuşi, Amoraş.

— Ah, trebuie să-mi cumpăr parfum, bine că mi-ai amintit (Amalia).

— Ce să reamenajeze? Pe peretele din dreapta se vor expune produsele din stânga şi invers. Şi vor mări preţurile, sigur, nu la toate produsele (Amoraş).

— Hai, nu exagera (Amalia).

— Nu exagerez deloc. Sunt foarte atentă la chestiile astea. Să-mi spui de un produs de firmă nou pe piaţă care nu e mai scump ca ăla

vechi cu exact aceeaşi compoziţie, bine, pe etichete apar alte proporţii, ba se mai introduce şi vreun ingredient ori un E nou, aiurea, inexistente, că de fapt sunt tot alea vechi. (Amoraş).

— Ai dormit cu faţa la cearşaf (Amalia).

— Scumpesc şi ei din cauza inflaţiei (Jeanne).

— Ca să nu mai zic că la mine produsele n-au substanţa activă ca la bogaţi, că noi suntem mai săraci şi se mai taie din substanţa activă, dar preţul e acelaşi (Amoraş).346

— Chiar vrei să ne strici plăcerea (Aranta).

— Voi nu sunteţi obiective. Ştiţi cum e? Cum e şi cu transportul aici. Pe veneţieni îi costă transportul de cinci ori mai ieftin decât pe turişti şi tot îi urăsc că le iau aerul şi le lasă bioxidul de carbon, hihihi (Amoraş).

— Chiar de cinci ori? (Juanita).

— Dar cât credeai? (Amoraş)

Deocamdată era începutul, faza aia de încălzire în care se face un balans între petrecerea propriu-zisă şi zona din care vii, adică: „Bă, ce-mi place chestia asta (un solo instrumental, să zicem) sau „uite ce drăguţ e îmbrăcat tipa/tipul X, Y, Z „şi „Ieri am mâncat un praz pe care şi-acum îl simt spanac în gât" sau etc.

346 „Are dreptate" (Nur Jahan).

500 Dan Grădinaru

— Mai bine nu se mai organiza discoteca asta (Amoraş).

— În seara asta eşti pe dos ca toată lumea. Greşeşti. Niciodată n-am avut o dorinţă mai mare de a ieşi. De mâine o să aflăm toate răspunsurile. E ultima petrecere în comun (Amalia).

— Lasă că şi după maraton mai facem una, aia o să fie de pomină (Juana).

— Până atunci să fie asta! ţipă Aranta.

Pe ţipătul Juanitei îşi făcu apariţia perechea Cecilia – Petras.

Fetele îi făcură semn Ceciliei fluturându-şi braţele şi Cecilia se rupse din mâna lui Petras şi fugi înspre ele. Petras se uită şi el în jur şi observându-l pe Sean merse la el.

După Cecilia şi Petras apărură aproape imediat Johnny-begood.

Billy caiacistul şi Armo cel pregătit pentru lupta de clasă, mereu de partea angajaţilor contra angajatorilor fără scrupule, noroc cu statul care mai lua măsuri contra angajatorilor pentru ca antagonismul de clasă să nu explodeze, angajaţii să ia locul angajatorilor şi economia să se ducă de râpă.

Cei trei făcură un tur de salut şi când ajunseră în dreptul Arantei.

Johnny se înclină cavalereşte, spuse „E zeiţa mea" şi fetele (Jeanne.

Amalia) aplaudară (Jeanne, Amalia), altele (Juanita) îl proboziră. Cecilia întoarse capul.347 Aranta mulţumi, făcând o reverenţă şi spunând:

— Mi-ar plăcea să fii un rege.

— Eu sunt acela, scoase limba Johnny şi dintr-un buzunar o mostră de whisky Johnny walker Red Label de 5 el. din care, după ce deşurubă capul metalic vopsit în roşu şi auriu, sorbi o linguriţă.

— Regele e rege şi-n chiloţi, făcu Armo o aluzie la ţinuta sumară a lui Johnny.

— Rău mai eşti, se mâţâi Aranta şi scoase nişte gheare de pisicuţă care o să zgârie dac-o s-o mai zgândări mult. Spre sfârşitul sosirilor la petrecere îşi făcu aparitiai şi Z într-o postură neaşteptată. Neînsoţit.

Făcu şi el o plecăciune de matador după ce a ucis taurul şi stătu aplecat până ce fu remarcat de atlete, care se adunară ciopor în faţa lui ca nişte majorete fără contract.

347 „Cecilia participa la o campanie împotriva violenţei domestice cu msi „Tu insulţi ca nimeni altul. Tu îi umileşti pe ceilalţi cum n-o face nimeni. Tu ridiculizezi ca nimeni altul. Tu loveşti ca nimeni altul. Din aceste motive tu nu reprezinţi nimic pentru noi!" (Linda H)

Maraton 501

Cine nu iubeşte muzica e un tâmpit

Aş da libertatea pentru un hit tună vocea lui clară.

— Eu cu tine o să mă mărit, completă poezia la fix şi stârni hazul

Helena cea cu păr blond şi lung, cu trăsături de păpuşă şi Z

sparse gheaţa şi se duse în mijlocul sălii ca să facă un rap.

Pentru băieţi Z era inofensiv, mă rog, dar nici nu-l aveau foarte la maţe. Johnny chiar găsi prilejul să mai ia o linguriţă de Johnny walker:

— Un veleitar, dădu un verdict. Ăsta le excită pe fete şi alţii le fut.

În fine apărură Ce-o, Popo şi prefectul bodigarzilor Ret. Cum era de aşteptat cei trei şi în primul rând Ce-o fură înconjuraţi de o parte dintre participanţi.

— Lasă-mă să stau la umbra ta, se prosti Amalia, glumă de care Amoraş se strâmbă.

— Nici acum nu vrei să ne cânţi? îl îmboldi careva.

— Sunt cam gripat, se scuză Ce-o.

— Asta nu-i o scuză. Ne trebuie un zvâc, zise Juanita.

— Ce-o să zică ceva, zise şi Billy, mai mult aşa, de „ţi-aş trage nişte şuturi", fără sorţi de izbândă.

Johnny îşi adusese o pernă şi se aşeză lângă zidul dinspre mare cu fundul pe pernă. Billy se aşeză lângă el dar cu fundul pe parchet.

— Mi-ar fi trebuit două perne, se plânse Johnny.

— Să mă duc în cameră să-ţi mai aduc una? se oferi Billy.

În loc de răspuns Johnny îşi scoase perna de sub fund şi trase cu ea la ţintă în Aranta care stătea cu spatele la el. O nimeri între omoplaţi şi Aranta, căreia i se indică vinovatul, i-o aruncă înapoi însă fetele n-au precizia băieţilor şi perna abia dacă ajunse pe-aproape de genunchiul stâng al lui Johnny. Johnny se aplecă să-şi recupereze perna şi, apucând-o iar, o aruncă cu precizie a doua oară tot între omoplaţii Arantei, care nu mai azvârli perna înapoi, ci veni ea cu perna ridicată să-l lovească.

— Nu se poate, îl certă fără ranchiună Aranta. Eşti ca viermele nedomolit.

Johnny îşi lipi dreapta de piept şi cu arătătorul ţinti înspre Billy, de parcă Billy ar fi fost vinovatul.

Aranta îşi mută privirea şi-i puse brusc perna pe faţă lui Billy, ceea ce îl irită pe bună dreptate pe acesta.

— Bă, nu te juca cu chestii de-astea! se smuci, luat prin surprin – dere, Billy. Doar nu eşti de la Auschwitz şi-acum vrei să mă omori şi pe mine.

Johnny îl luă peste picior pe Billy:

— Hai, să nu zicem de Auschwitz, că s-or deranja vreunii.

— Păi nu vezi?! E nebună! Nu i-am făcut nimic!

Cine mai urmărea scena era surprins de maniera tolerantă de comportament a lui Johnny faţă de Aranta.

— Cum vorbeşti aşa? se înfurie Aranta. De la Auschwitz eşti tu!

şi se întoarse pe călcâie, luând-o din loc.

— Gata, încercă să potolească sămânţa de discordie Johnny. N-o enerva că ai văzut ce unghii are!

— Să-mi pună perna în stilul ăsta!… se mai consumă puţin Billy şi-i întinse perna lui Johnny, care-o preluă şi şi-o puse din nou sub fese.

Popo, care se uita în direcţia celor doi, îi suflă lui Ce-o:

— Johnny are destinul în propriile mâini.

— Hai, mă, nu te supăra, făcu Johnny Arantei ridicând vocea.

Suntem şi noi mici şi proşti.

— De ce-aruncă cu perna în mine? i-o întoarse fără supărare, vorbind peste umăr, Aranta.

— De simpatie, na, zise Johnny.

— Asta nu-i simpatie, zise Aranta întorcându-i fundul lui Johnny, care şi scoase o marijuana din buzunarul de la piept.

Un bodigard apăru la semnalul lui Ret:

— Nu e voie să fumezi.

— A, da, deranjăm dogii, zise Johnny şi-şi băgă la loc ţigara. Şi pentru sine: Parc-ar fi prima oară.

DJ-ul era Petras şi luând microfonul Petras zise:

— În seara asta voi face un potpuriu din cei peste 20 de cântăreţi care au murit în anul trecut 2016. Nu mi-am propus să fac un recviem, cum s-ar interpreta de către unii, e un omagiu pentru nişte mari artişti îndrăgiţi de public. Artiştii trăiesc cât trăiesc melodiile cântate de ei.

Vă citesc lista celor pe care doresc să-i celebrez împreună cu voi:

Primul pe listă e Prince. A murit la 57 de ani în studioul său de între – gistrări.

Maraton 503

— Da, da, se auziră exclamaţii şi se încălziră, răzleţe mai întâi, aplauze, care se înteţiră.

— Ăsta era un artist din ăia care trag muzica pe nas şi-şi bagă hituri în venă, comentă Billy, care preluase chestia asta de la alt DJ şi o repeta la cine nu ştia că cutare ori cutare murise drogat.

— David Bowie, mort de cancer, şi Leonard Cohen, decedat în somn (aplauze).

— Nu ne mai spune de ce-au murit că ni se rupe inima. Mai bine zi-ne din melodiile lor, strigă Salvador.

— Ok. La timpul potrivit o să vă spun. Glenn Frey, cântăreţele de muzică country Jean Shepard, prima cântăreaţă de country, Joey

Feek, cântăreţul de country Merle Haggard, rapperii Phife Dawg şi

Shawty Lo, Natalie Cole, ea a murit de fapt cu câteva ore înainte de ora 12/O dintre 2015 şi 2016, chitaristul de R & B Bille Paul, Maurice

White, Paul Kaniner, René Angélil, soţul şi managerul lui Céline Dion, aţi auzit de Céline Dion? aplauzele sunt parcă prea slabe, nu se-aud până pe promenadă, pianistul Keith Emerson, chitaristul Pete Huttlinger, chitaristul Matt Roberts, chitaristul de la 3 Doors Down, James

Woolley de la Nine inch nails, Christina Grimmie, care a fost împuş – cată la 22 de ani, în timp ce dădea autografe, clăparul Greg Lake de la

Emerson, Lake & Palmer.

Fiecare dintre cei de pe lista lui Petras avea parte de aplauze şi fluierături, la unii erau mai cu foc.

Melodiile erau următoarele:

Prince: I Wanna Be Your Lover

Bowie: Space Oddity

Cohen: In my secret life

Glenn Frey: □e One You Love

Merle Haggard: Today I started loving you again
Phife Dawg: Dear Dilla
Joey Feek: When I'm Gone (cu Rory, soţul)
Natalie Cole: □is Will Be
Bille Paul: Me and Mrs. Jones
Maurice White: Boogie Wonderland
Paul Kaniner: Somebody to love
René Angélil, soţul şi managerul lui Céline Dion: All By Myself
Keith Emerson: Piano Improvisations
Pete Huttlinger: While My Guitar Gently Weeps – Eleanor Rigsby
504 Dan Grădinaru
Shawty Lo: □ey Know
James Woolley de la Nine inch nails: Head Like A Hole
Christina Grimmie: wrecking ball
3 Doors Down: Here Without You
Jean Shepard: A dear John Letter (împreună cu Ferlin Husky)
Emerson, Lake & Palmer: Lucky Man

Dar nu aceasta a fost şi ordinea. Câteva melodii doar se ascul – tară. Jumătate din listă o lăsă pentru final, adică pentru dans cheektocheek. Între aceştia Petras şi Cecilia, Salvator şi Amalia, Waltraud şi Dorin, Armo şi Juanita, Z şi Helena.

Petras făcu prezentări mai lungi sau mai scurte la fiecare din listă, cu slăbiciune pentru chitarişti şi chitarele lor semănând cu femeile, ţâţe jos şi fund sus, sau invers, fiecare după propria imaginaţie şi gust.

— În încheiere, vorbi Petras ultima oară, o să cânte Tammy Wynette, care a murit mai de mult, dar a murit pe 6 aprilie 1998, în aceeaşi zi cu Merle Haggard, 6 aprilie 2016: Stand by your man. Ca toate celelalte melodii şi clipul cu Tammy se proiectă pe tabloul lui Tintoretto şi versurile şi vocea sobră şi pătrunzătoare ca un cuţit îi intrară drept în inimă şi o copleşiră pe Cecilia. Petras dansa cu ea şi-i susură ca o ploaie la ureche:

— N-am altă dorinţă mai mare decât să te văd fericită.

Din ochii Ceciliei ţâşniră lacrimi, atentă fiind şi la ce spun

versurile:

Sometimes it's hard to be a woman
Giving all your love to just one man.
You' ÎI have bad times
And he îl have good times.
Doin things that you don't understand
But if you love him you' ÎI forgive him.
Even though he's hard to understand
And if you love him oh be proud of him.
Cause after all he's just a man
Stand by your man.
Give him two arms to cling to.
And something warm to come to
When nights are cold and lonely
Stand by…
Maraton 505

Cici plângea în hohote, necontrolat. Petras o luă în braţe ca pe un copil şi continuă să danseze, legănându-se cu ea în braţe, în timp ce Aranta, o feministă, în semn de protest contra versurilor, ieşi afară.

— De ce se termină totul? zise Amoraş, privind înspre Ce-o şi aşteptând parcă un răspuns de la el, care refuză toate invitaţiile feminine.

Miesko încercă să răspundă.348

— Ştiu, ştiu, dădu din mână plictisită Amoraş.

Waltraud se lingea cu Dorin.

— Nu pot să cred (Amalia).

— La ce te aşteptai? îi prinse Amoraş mutra îmbufnată a lui Sean.

Alţii nu erau preocupaţi de împerecherea asta.

Sean o luă la dans pe ultima parte a cântecului lui Tammy pe Amoraş, care din cauza lui Ce-o, dansa ca un băţ.

— Gata, s-a terminat, chiar s-a terminat, zise Ret. Toată lumea la culcare. Mâine dimineaţă ne trezim devreme!

Au protestat dar n-au avut ce face.

— Ţi-a plăcut, Nur Jahan? o întrebă Amoraş

Nur Jahan a priceput despre ce-i întrebată şi a zâmbit, deşi nici muzica nici dansurile nu i se păreau la locul lor.

— Nu e ca muzica ta, a bătut-o pe umăr Amoraş. Noi nu înşele – gem muzica voastră, dar nu e urâtă, are frumuseţea ei.

Johnny îşi puse perna în cap şi ieşi printre primii laolaltă cu Billy:

— Prea mult zahăr în cafea, zise el părăsind sala, sorbind ultima picătură din sticluţa cu whisky.

Ce-o rămase la urmă cu Popo şiret.

— A fost o ultimă petrecere reuşită, caracteriză Ret spectacolul.

— Mâine dimineaţă punem ceasurile să sune mai devreme ca de obicei, zise Ce-o. Eu o să mă scol la 6 sau poate şi mai devreme, la 5.

— E o zi grea, zise şi Popo, lăsând stinsul luminii în seama lui Ret.

— „Paradisul" rămâne în întuneric, glumi de unul singur Ret, apăsând pe comutatoare.

Pe la nouă şi jumătate, când se cam dădeau semne de plecare din cauza zilei care venea, se năpusti un vânt de septembrie dinspre

348 „Toate pe lumea asta au un sfârşit/capăt, numai cârnatul are două".

(Waltraud).

506 Dan Grădinaru lagună, cum erau vânturile pe vremuri în luna aprilie, la început ca o uvertură. Se prelinse pe zidurile Palatului Ducal, se lipi de coloanele de pe promenadă, se înfăşură pe Campanilă, trecu în revistă Procura –ţiile şi muzeul Correr, cafenelele pustii şi Turnul Orologiului, acolo se jucă un pic cu limbile ceasului, le schimbă poziţia şi le aduse la loc, şi cu cei doi mauri de bronz de pe terasa Turnului Orologiului, îi luă bărbosului barosul şi lovi el în clopot şi-i luă ciocanul şi celui fără barbă şi la fel lovi în clopot în locul acestuia. Abia după aceea sosi simfonia. Acoperişurile tremurară, înghesuindu-se unele în altele de teama fulgerelor şi a tunetelor ca exploziile de dinamită, porumbeii de care e înţesată pe timp frumos piaţa San Marco, aşteptând bună – voinţa turiştilor şi zburând în stol uneori la un centimetru de creştetul lor, unii mai curajoşi depunându-se pe umeri şi pe braţe întinse, porumbeii, zic, se

rostogoliră îngroziţi prin firide, galerii şi turle, umplându-le de pene ca sideful.

Înainte de miezul nopţii vântul se linişti ca la semnalul unei baghete dirijorale şi se preschimbă într-o ploaie abundentă din aia care nu că nu-ţi permite să vezi stelele, dar stelele sunt ele însele nişte fântâni răsturnate, conductele sparte ale oraşului. O stârniseră alţi porumbei care se refugiaseră pe platformele norilor negri la suflet şi acolo apăsară cu ghearele pe suprafaţa acestora ca pe un burete pentru a-i goli mai repede şi a nu-i irita la culme pe veneţienii noctambuli, ne mulţumiţi de apa care le cădea şuvoaie pe pelerine şi pe pălării.

Luna plină îi trimisese pe maratonişti spre paturile lor cu întrebarea îngrijorată sub frunţi, rostită de Waltraud în numele tuturor:

„Aşa o să fie şi mâine dimineaţă?”

Cam asta a fost în ultima zi. S-au mai pus lucruri în ordine, s-au mai făcut bagaje, s-au lăsat lucrurile ca când mâine ar fi fost o altă zi din succesiunea zilelor.

După ding-dong-ul clopotelor de la miezul nopţii începuse numerotarea inversă.

Maratonul se iniţia mâine la ora zece de la Villa Pisani şi se încheia în jurul orei unu. Autocarele îi aşteptau pe atleţi la intrarea în

Veneţia, în Piazzale Roma, unde se opresc şi întorc toate liniile publice care leagă Veneţia cu exteriorul, la ora opt şi-un sfert – cel târziu.

— Cine pierde autocarul pierde maratonul! (Ce-o)

Deocamdată se stinsese lumina în dormitoare şi rămăsese pentru scurt timp în ochi un reziduu de lumină ca o frântură de memorie care dispăru şi el.

Maraton 507

Deocamdată atleţii se gândeau la copilărie, la familii, la cine ştie ce întâmplări din trecut, prezent şi viitor, dormeau sau se perpeleau în pat (câţiva) în aşteptarea dimineţii. În liniştea nopţii nu răsunau sirenele de pe ambarcaţiuni, ca în timpul zilei, însă se auzea apa lovind în maluri dacă închideai aerul condiţionat şi deschideai geamul, râs –

când să intre înăuntru un ţânţar dornic de sânge ca contele Dracula.

Noapte e uneori scurtă, alteori e lungă dacă începi să te gândeşti la nimicurile cu care se umple viaţa omului şi nu găseşti o rezolvare şi te enervezi, şi te duci la baie, şi urinezi, şi bei un pahar din apa plată sau minerală de la minibar, şi caşti, numeri şi te plictiseşti să numeri fără rost, şi-ţi freci un genunchi, şi te gândeşti că dacă, doamne-fe –reşte, sunt probleme ignorate cu genunchiul, şi dacă şi dacă, o infinitate de dacă – şi cum să numeri infinitul?

Bine-i de cosmonauţii aleşi, trecuţi prin sita selecţiilor succesive.

Pot dormi oriunde şi oricum, ferice de ei că atunci când Pământul nu ne va mai încăpea se vor duce pe staţii spaţiale ori pe alte corpuri cereşti şi rău de noi, masa pământenilor, dacă în viitor nu se va umbla la cromozomii celor care ameţesc chiar dacă se suie pe o piatră de zece centimetri şi se uită în jos, la vârful pantofilor. Masa pământenilor ce-o să facă?

Amoraş adormise gândindu-se la o conversaţia cu Popo (o con – versaţie reală? O conversaţie imaginară?) în timpul unei alergări comune şi visul era mai real ca realitatea însăşi:

— E adevărat că există diete şi în funcţie de…
— Există diete în funcţie de orice.
— Şi de grupe sangvine?
— Ce grupă de sânge ai?
— Zero zero şapte.
— Şi vrei să ştii ce?
— Ce-am voie să mănânc şi ce nu având grupa zero zero şapte.
— Eşti într-adevăr zerozerocâtai zis??
— Sunt seroserocâtamzis.
— Parcă am vorbit o dată de zerozerocâtaizis.
— Şi dacă vorbim de două ori de seroserocâtamzis?
— Vrei să trăieşti o mie de ani.
— Nu. Vreau 1200 de ani.
— O să fii urâtă la 1200.
— Nu-mi pasă. Tu tot n-o să mai exişti.

— Ca să-mi arăt nemulţumirea?

— Da.

— În vis Popo începu să plângă.

— De ce plângi?

— Plâng că gândeşti ca o babă.

— Cum adică?

Lacrimile curgeau pe obrajii lui Popo gârlă.

— Păi parcă ai avea o sută patru ani… ca mine… n-ai practica sportul şi te duci la nutriţionist să întrebi… ce să mănânci în anii ce vin după 500 de ani… ai terminat şi cu menopauza, ca să atingi vârsta de 1200 de ani… „fără reparaţii capitale”…

— Poate ai dreptate, dar tot sunt curioasă.

Popo îşi schimbă faţa pe una surâzătoare, frecându-şi în timp ce alerga coatele de trunchi

— Să presupunem atunci că ai 50 de ani. Apropo câţi ani ai?

— 97.

— Ai vârsta lui Leonardo de Vinci când a murit.

— O să mor anul ăsta?

— Ai 67 de ani, ai puse cruce la sport şi la viaţa sexuală de mult şi te preocupă nutriţia fiindcă te îngraşi…

— …Şi am grupa zero 45.

— Ai grupa zero 46, da. În cazul ăsta nu mai mănânci morcovi, nu mai mănânci pătrunjel, mărar, sfeclă şi ţelină.

— Păstârnac am voie?

— Din ce-i făcut păstârnacul? E făcut din sare extrafină care se găseşte în glutamat de sodiu şi în bicarbonat de sodiu şi în apa mine – rală. Avem nevoie de 2 grame de sare pe zi şi consumăm 10.

— Ce vrei să spui?

— Nu-i făcut tot din sare de făină? Făină nu merge.

Făina prinse să se cearnă ca dintr-o sită. Cădea peste oameni şi unde cădea peste oameni se formau obstacole. Acum obstacolele trebuia sărite fiindcă Amoraş trăgea la cursa de 110 metri garduri. Sări un gard, pe urmă altul, încă unul, la al patrulea nimeri într-o groapă de apă. Asta era la cursa de 3.000 de metri cu obstacole la care concura şi Popo, un ins caraghios cu picioarele în X, chelie şi nas roşu de clovn şi

pe care-l depăşi cu uşurinţă, rânjind cu satisfacţie.

Spiriduş adormise, adormise şi Florin cu gândul la peşti nemai – văzuţi care cu o coadă bine ţintită răstoarnă ca pe nimic nave de croa – Maraton 509

zieră, şi Dorin, şi domnul Nida, şi femeia-robot, şi bunicul, doar bunica mai stătea trează, citind be neînţeles din faimoasa carte între faimoase „În zadar se tulbură muritorul".

Bunica o visă pe fata ei. Îl certa pe Florin nu pentru că-şi pierdea ochelarii, pentru că nu mânca fructe şi legume. Îl înscrisese la un club de fotbal şi mama se dusese la antrenor, căruia-i spusese că vrea ca convorbirea dintre ei să-i rămână secretă lui Florin, că nu vrea să-l vadă pe Florin neapărat fotbalist dar că doreşte ca antrenorul să-l înveţe ce e disciplina şi respectul faţă de părinţi. Îi destăinuise antreno – rului că Florin nu vrea să mănânce fructe şi legume şi-i cerea acestuia să uzeze de influenţa lui ca Florin să ajungă să mănânce fructe şi legu – me. În vis, după antrenamentul următor, Florin veni acasă şi-i spuse, în timp ce mamei îi apăruseră lacrimi în gene, că antrenorul le-a zis că el nu vrea să aibă în grupă nişte molâi care să mănânce doar hambugheri şi că vrea ca cei din grupă să mănânce fructe şi legume, aşa că Florin cerea de la mama să-i facă o plăcintă cu mere. Mama era în – cântată şi bucătărea cu Spiriduş la o plăcintă de mere uriaşă ca o maxi – pizza. Spiriduş râdea mere şi pasta obţinută o făcuse cu mâinile o piramidă care tot creştea. sub forma unui văl alb care…

Ce-o împinse mai multe hârtii când telefonul sună.

— Alo?

La celălalt capăt nu răspunse nimeni.

— Poate eşti o admiratoare timidă, zise Ce-o şi închise.

— Ia să plec şi eu. Uite, am primit un semnal să mă car, zicea Popo.

— Mă tot sună cineva de vreo săptămână la ora asta. Monolo – ghez stereotip. Zic: Poate eşti o admiratoare timidă, şi închid în lipsă de reacţie.

— Poate parola ar trebui să fie: Eşti un admirator timid. Parola nu-i corect formulată şi nu te recunoaşte.

— Nu m-am gândit la asta.

— Încearcă cu „admirator”.

— O să încerc.

Popo se ridică din fotoliu şi îi suflă lui Ce-o înainte de despărţire:

— Ai destinul în propriile mâini.

Armo urmărise la televizor o ştire însoţită de imagini despre un şofer muşcat de o viperă ascunsă în capota maşinii şi de la ştire nu-i venea somnul. Mereu vedea cum îl muşcă vipera de mână. Când era pe punctul de a adormi hop! vipera muşcătoare. Cine sau ce o agresa?

Se sculă de mai multe ori din pat, se învârti prin odaie, se uită cu veioza aprinsă la tavanul pictat a cărui pictură reprezenta un sol cu fruntea lipită de un papuc, prosternat la piciorul tronului unui faraon.

Când stingea veioza, păzea! îi venea să-l avertizeze pe sol. Nu mai sta ca un tâmpit! Vipera e după tron! Şi o şi vedea cum şerpuieşte cu perversitate până la urechea prostănacului de sol, îşi mişcă limba şi se pregăteşte să-şi scuipe veninul.

Aşa sunt nopţile dinaintea unui început. Sau sfârşit. Mă rog, când se produce un moment de inflexiune.

Visele nu mai seamănă nici ele cu visele din fiecare noapte.

Unele sunt comune.

Unele or fi prevestind.

Spiriduş o visă pe mama ei. Îl certa pe Florin nu pentru că îşi pierdea ochelarii, pentru că nu mânca deloc fructe şi legume. Îl înscrisese la un club de fotbal şi mama se dusese la antrenor, căruia-i spusese că vrea ca discuţia dintre ei să-i rămână secretă lui Florin, că nu vrea să-l vadă pe Florin fotbalist neapărat dar că doreşte ca antre –norul să-l înveţe ce e disciplina şi respectul faţă de părinţi. Îi destăi –nuise antrenorului că Florin nu vrea să mănânce fructe şi legume şi-i cerea acestuia să uzeze de influenţa lui ca Florin să ajungă să mănânce fructe şi legume. În vis, după antrenamentul următor, Florin sosi acasă şi-i spuse, în timp ce mamei îi apăruseră bobiţe de lacrimi în gene, că antrenorul le-a zis că el nu vrea să aibă în grupă nişte molâi de doi bani care mănâncă doar hambugheri şi că vrea ca cei din grupă să mănânce fructe şi legume, aşa că Florin cerea de la mama să-i facă o plăcintă cu

mere. Mama era încântată şi bucătărea cu Spiriduş la o plăcintă de mere uriaşă ca o maxipizza. Spiriduş rădea mere şi pasta obţinută o făcuse cu mâinile o piramidă care tot creştea până ce din vârful ei ieşi un văl transparent pe care Spiriduş îl ridică şi şi-l puse la gât dansând ca Nur Jahan un dans din Asia Centrală, mai furând cu ochiul în direcţia în care stătea Ce-o pe fotoliul lui buni.

Amoraş visă o cetate mare cu multe intrări şi cu multe ieşiri.

Amoraş intră în clădire, urcă nişte scări împreună cu Spiriduş pentru că liftul era defect şi asta îi dădu un iz de iritare şi ajunse acolo unde îşi propusese, într-o încăpere unde la o masă rotundă ca un ceas, pe un scaun pivotant se afla Ce-o. Ce-o o întâmpină bucuros şi-i întinse o mână însă dintr-un motiv necunoscut ea nu-i dădu mâna înapoi, dându-şi seama că masa rotundă era de fapt un ceas şi pe ea o inte – resează mai mult să ştie cât e ora. Ce-o se învârtea cu scaunul lui pe

Maraton 511

circumferinţa cadranului ceasului în vreme ce limbile ceasului arătau diferite ore cu cifre arabe într-un haos fără fisură. Pe Amoraş o apucă ameţeala fiindcă cadranul ceasului avea o mişcare de titirez şi Ce-o, învârtindu-se şi el, se preschimbă într-o fantomă cu vălul de borangic al lui Spiriduş în cap. Îi bătea inima şi voia să strige: „Ajunge!” dar nu putea. Acum avea un leucoplast peste gură şi rămăsese singură în aceeaşi odaie unde-l întâlnise pe Ce-o sau era alta. Avea mâinile legate la spate de speteaza scaunului şi se străduia să se dezlege fără să reuşească. Degetul mare umflat la unghie ca o minge de ping-pong se rotea şi el, apoi văzu că toate degetele de la mână încep pe rând să se rotească încât mâna ei seamănă cu rotiţele unui ceasornic care se îmbucă ca să bată până la urmă un gong. Gongul bătu în sfârşit şi ea îşi duse mâinile la urechi, încercând să strige mereu: Ajunge, fără să poată. Visul o luă după aceea în altă parte. Se făcea că traversează un bulevard extraordinar de lat. Ce-o o ţinea de mână ca pe un copil.

Ajunseseră cu bine, strecurându-se printre maşini, la jumătatea şose – lui, la linia continuă, dincolo de care era sensul opus. Pe cealaltă parte a bulevardului nu exista trafic, doar undeva în dreap la Ce-o zări o ma – şină care venea cu oarecare viteză. Amoraş i se smulse din strânsoare, se dădu câţiva paşi în spate şi ţâşni cu impetuozitate ca să

ajungă pe trotoarul de vizavi. Era previzibil. Maşina care venea se ciocni de

Amoraş în apropierea trotoarului şi Ce-o mai văzu capacul capotei ridicat şi un nor de fum deasupra locului impactului.

Atunci se trezi cu inima bătând.

Îngrozitor.

Se uită la ceas. Era 4 dimineaţa.

Amoraş încercă să se culce la loc şi de aceea se strădui să viseze altceva, o plajă pe care se joacă volei cu ea ridicător, trăgător şi la fileu cu braţele ridicate pentru a para loviturile de dincolo de fileu. Nu.

Visul cu accidentul era mai puternic.

Se trezi de-a binelea la 4 şi un sfert şi spuse un „Tatăl nostru".

Dar nici după ce spuse „Tatăl nostru" de mai multe ori nu se linişti.

„De câte ori l-am spus?"

Ce-o! Să nu se întâmple ceva rău cu el! Doamne, să nu se întâmple ceva rău cu el!

Singura care n-a dormit toată noaptea a fost Miriana. S-a rugat încontinuu, simţind din când în când că noaptea e prea lungă. Se mai punea în pat să adoarmă şi se scula din nou. Se aşeza în genunchi pe covor cu toate că-şi dădea seama că mâine avea să tragă ponoasele de

512 Dan Grădinaru pe urma insomniei. Sau poate dormi câteva minute spre ora de sculare fiindcă se văzuse, lungită în pat, rugându-se pe covor. Se ruga în pat şi se ruga pe covor. Două rugăciuni în acelaşi timp poate fi un semn că visezi? Cineva ar putea interpreta şi aşa.

Johnny îşi puse ceasul să sune la şase. N-avea probleme cu trezirea, însă nici nu dorea vreo lipsă de precizie şi ca măsură de precauţie în seara de dinaintea marii plecări nu consumă cine ştie ce şi se culcă la ora 10, adormind abia pe la miezul nopţii şi trezindu-se după cinci ore de somn fix la cinci dimineaţa pe întuneric.

— Sculatea, îi dădu semnal de trezire lui Billy.

Billy vorbea în somn şi nu se trezi din prima.

Johnny îl mai lăsă să doarmă. La cinci şi jumătate îl trezi.

— Hai să ne trezim.

— Cât e ceasul? mormăi Billy.

— E şase, minţi Johnny.

— Stai că mă scol.

— Hai, c-avem treabă. E ziua cea mare.

Se ridicară din pat şi după toaletă se îndreptară spre sala de mese, unde nu le trebuia decât proteine slabe (piept de pui, peşte), alţii cereau şi carne roşie şi ouă, fetele banane. Alţii mizau pe carbo hidraţi gen paste al dente şi chiar cartofi prăjiţi. Cu ce dorea fiecare cu aia era servit. După ce mâncau plecau să se îmbrace, iar cine era îmbrăcat se ducea înspre staţia de vaporetti San Marco ori la metrou. Până la capăt se mai făceau 45 de minute indiferent dacă preferai vaporetto 1 în loc de metrou ori invers metroul în loc de vaporetto 1.

În jur de ora şase şi jumătate se auzi un strigăt. Cineva striga după ajutor. Nu părea de glumă, părea ceva grav, strigătul se repeta. Parcă e strigătul unui păun, se gândi Spiriduş. Păunii au un strigăt foarte urât, sunt măgarii păsărilor (asta o ştia de la buni), se gândi ea mai departe.

Mobilele se puseră în funcţiune să anunţe evenimentul care se punea de-a curmezişul întrecerii preconizate pentru ziua de azi.

CAPITOLUL 43. E LUNI. CE-O ZĂCEA ÎNTR-O RÂNĂ.

Ce-o zăcea într-o rână, pe partea dreaptă, cu capul lipit de paviment ca un fotbalist căzut pe teren după un duel cap-în-cap şi cu mâinile una peste alta, semăna întrucâtva, cu genunchii adunaţi spre burtă, cu Amoraş din visul de mai ieri ori cu un foetus, părând (că e)

Maraton 513

beat, însă nu mirosea a băutură. Oare răsufla şi parcă şi gemea, abia i se auzeau răsufletul când îşi apropiase nasul? îi venise rău şi se lovise?

Îl agresase cineva? Gândurile îi trecură prin cap ca nişte pietre în că – lecate la o avalanşă pe un versant de munte. Se mai aplecă o dată pentru puls însă se răzgândi şi observă că de sub cap se scurgea sânge, înaintând pe un tavan ca o inundaţie ceea ce o făcu să reacţioneze strângându-şi pumnii în dreptul gurii. O atinse un pic aripa fricii când văzu sângele. Dacă exista un agresor şi agresorul era prin apropiere la pândă ori plecase şi revenea? îşi simţi inima cum bate în urechi, se ridică în picioare şi tremurând uşor, fără să-şi poată controla

tremu – răturile, căută numele şi numărul şi-l sună pe mobil pe Popo.

— Ce-o e rănit, e aici la picioarele mele.

— Cine e rănit? Nu închide.

— Nu închid. Ce-o, am zis.

— Unde eşti?

— Sunt în faţa apartamentului lui.

— Vin imediat! Nu pleca!

— Nu plec.

— Să nu-l atingi!

— Nu-l ating. Repede!

Amoraş rămase cu tâmplele zvâcnind şi tremurând aproape convulsiv să-l vegheze pe Ce-o sperând din tot sufletul că Ce-o n-are nimic grav şi iremediabil.

„Să nu mori, să nu mori, te rog să nu mori", zicea ea în gând înfricată.

În spatele lui Amoraş apăru E-prea, care făcu un pas îndărăt şi zise sibilinic:

— Prinţul moştenitor trebuia să ucidă regele.

— Lasă, Moşneguţ, nu te speria.

— E mort? E în comă?

— Mai respiră.

Moşneguţ îl apucă pe Ce-o de încheietura mâinii să vadă dacă mai există puls.

— Nu cred că-i în comă şi nici că respiră. E mort.349

349 „Spre norocul lui, trecu iar cu bine prin gang. Mai mult, chiar în clipa aceea, parcă anume, intră înaintea lui pe poartă un car enorm cu fân, care îl acoperi cu totul cât străbătu gangul şi, imediat ce carul

— Nu-l atinge, ţipă Amoraş. Cum să moară?

— Să vină morga, nu medicul! clătină capul E-prea.

— Pleacă! Pleacă! zbieră Amoraş de nerecunoscut. Vai! Vai! îşi luă ea faţa în palme, ce proostiii vorbeşti!

Îi prinse şi ea încheietura mâinii şi simţi pulsul bătând destul de tare (îi bătea, cum apăsa, propriul puls).

E-prea se îndepărtă.

În locul său mai apărură şi alţii din sala de mese, până la urmă toţi urcară la etaj, atraşi de ţipete. Se alăturau curioşilor şi făceau un pas îndărăt cu mâinile la gură. Alţii se înghesuiau şi mai tare făcând un pas înainte de parcă doreau să se asigure ei înşişi cum stau lucrurile.

Ret şi câţiva dintre băieţii lui îi ţineau la distanţă, să nu se apropie prea mult.

Amoraş voma lângă balustradă.

Jeanne plângea furtunos.

Erau şi întrebări adresate lui Ret şi băieţilor lui.

— Ce s-a întâmplat? A murit? ţipă şi Amalia.

„Criminalul strigă că-i moare victima, el dând primul ajutor", îi veni Juanitei să zică văzându-l pe Johnny care agita un leucoplast.

Intră în curte, el se strecură cât ai clipi la dreapta. (…) Trăgându-şi sufletul şi apăsându-şi cu mâna inima care zvâcnea, pipăi imediat toporul, îl îndreptă şi începu să urce treptele încet, cu băgare de seamă, ciulind urechile. Scara era şi ea în clipa aceea complet pustie (…) Uite şi etajul patru, uite şi uşa (…) Se sufoca. Pentru o clipă îi trecu prin minte: „Să plec?". Dar nu şi răspunse şi începu să tragă cu urechea la apartamentul bătrânei: linişte mormântală. Ciuli din nou urechile în josul scării şi ascultă îndelung, atent… (…) Uşa, ca înainte, doar se crăpă puţin şi din nou doi ochi ageri şi bănuitori îl ţintuiră din întuneric.

Temându-se că bătrâna avea să se sperie fiindcă nu era nimeni prin preajmă şi netrăgând vreo nădejde că înfăţişarea lui era de natură să i inspire încredere, apucă de uşă şi o trase spre el, ca nu cumva bătrânei să i dea prin minte să se zăvorască la loc. (…) Nu mai era nicio clipă de pierdut. Scoase toporul de tot, îşi luă avânt cu amândouă mâinile, abia mai ştiind de el, şi fără efort, aproape maşinal, o lovi cu muchia în cap. (…) Sângele ţâşni ca dintr-un pahar răsturnat şi trupul se prăvăli pe spate. El se trase înapoi, lăsându-l să cadă, şi apoi, se aplecă asupra feţei sale; era deja moartă" (Dostoievski: „Crimă şi pedeapsă").

Maraton 515

— A sunat cineva la ambulanţă? vru să ştie Ret.

— Popo mi-a spus să nu sunăm până nu vine el, se strădui Amo – raş să fie coerentă.

— Trebuie să sunăm. Nu putem să-l lăsăm aşa. Dacă contează timpul faptul că nu sunăm… e bine?

— Nu-i bine.

Chiar atunci se ivi Popo.

— Ai sunat la salvare? i se adresă lui Amoraş.

— Mi-ai zis să nu sun, izbuti Amoraş să îngaime (printre scurgeri de vome amestecate cu salivă).

— Sună!

— Cum să sun eu? Sună tu, nenorocitule!

— Hai c-a picat la ţanc! Trebuia să înceapă maratonul şi uite că nu mai începe! comentă Armo.

Se chemau unii pe alţii pe mobile.

Apăru şi Waltraud:

— Cine l-a omorât? Cine-a făcut asta? Cum a fost posibil în mij – locul nostru? (ziceai că dă cu pumnul în sticlă ranforsată de-aia pe care n-o spargi nici cu barosul)

— De ce zici că l-a omorât careva? Poate şi-a făcut-o singur, zise Johnny. Vorbele se încrucişau şi cineva (E-prea) care credea că se mai putea face ceva în urmă cu un sfert de oră (adică când bănuia el că se produsese omorul) zise:

— Se putea ajuta singur dacă îşi dădea seama şi tuşea. Trebuia o inspiraţie adâncă şi tusea să fie profundă. Să repete pe cât de des se poate fiindcă respiraţia aduce oxigen în plămâni şi tusea presează asupra inimii, obligând-o să lucreze.

— Parcă mai eşti conştient.

— Vedeţi să nu vă planteze cineva adn-ul.

— Asta ce mai era?

— Nu vă mai îmbulziţi, n-aveţi ce vedea, plecaţi, le tot zicea Ret celor ce nu mai puteau de curiozitate.

Femeia de serviciu Any îşi puse mâinile la ochi:

— Acum ce-o să ne facem?

— Am trecut prin altele mai rele, zise Armo.

— Mai rău de-atât ce poate fi? zise Amalia.

— Vorbește gura fără tine, se revoltă Cecilia împotriva lui Armo.

516 Dan Grădinaru

Lumea i se adresa spontan acum lui Popo însă şi Popo îşi agita doar braţele şi părea sau chiar se simţea abulic, se vedea că era depăşit de situaţie. Îşi tot lipea mâinile de chelie şi-l invoca pe Dumnezeu.

În sfârşit, se trezi la un moment dat şi, după ce se lămuri el însuşi cum stăteau lucrurile, sună la poliţie şi la spital.

Când mai trecu un timp se auziră şi nemulţumiri:

— De ce se întârzie atâta?

Cine ştie din ce cauze deplasarea era greoaie.

Abia peste douăzeci de minute, cu sirenele puse pe Canal Grande, poliţia şi ambulanţa au sosit aproape concomitent cu vaporaşe de serviciu.

Poliţia îşi fixă ringul în jurul lui Ce-o, deasupra căruia s-au aruncat ziare desfăcute, spre oroarea lui Amoraş. Făcu poze şi îşi dădu accep – tul ca ambulanţa să-l ia pe mort. Ret îi îndepărtă în sfârşit pe curioşi la parter. Brancardierii l-au vârât într-un sac şi au tras fermoarul sacu – lui. O fată a şters sângele de jos cu nişte cârpe. Salvarea din Canal

Grande lăsă alarma fără sonor, numai luminile se aprindeau, albastru stânga, roşu dreapta.

Spitalul îl ridică de jos pe Ce-o pe o targă pe care doi brancardieri nu au fost de ajuns s-o care şi atunci au mai ajutat Verzişor şi Verzulică să-l transporte la un ponton peste drum, cel mai apropiat, cel din faţa coloanelor.

Popo plecă şi el împreună cu medicul şi cei doi brancardieri.

Amoraş nu se lăsă mai prejos, o luă cu ea pe Spiriduş, înhăţă un taxi înaintea unor turişti cu scuza că trebuie să urmărească vaporaşul de serviciu al spitalului şi ajunse la spital, pistonându-l pe taximetrist cu pumni inconştienţi daţi în spatele omului, în acelaşi timp cu Popo.

La spital Amoraş îşi ţinea pumnii strânşi aşteptând un miracol şi tot spunea încontinuu „Tatăl nostru", stând în genunchi.350

Personalul medical se mai fâţâia pe coridoare şi pe uşi şi Amoraş nu îndrăzni să întrebe de soarta lui Ce-o gândindu-se c-o s-o facă Popo şi că o parte din personalul medical se zbate pentru viaţa lui

Ce-o dar când minutele au început să i se depună în cârcă ca o potcoavă de oţel

(credea că sunt multe, nu erau mai multe de zece) nu mai răbdă şi se interesă la o soră care tot intra şi ieşea pe uşa bej pe care scria deasupra

350 „Tu n-ai vrut să te aşezi în genunchi şi să te rogi pentru maică-ta pe patul ei de moarte când te-a rugat ea", James Joyce: „Ulise" (Linda H).

Maraton 517

cadrului de lemn vopsit în albastru închis (bleumarin), la care se rugase cu unghiile înfipte în carne, „Urgenţe".

— Ştiţi ceva de (nu găsi cuvântul potrivit şi zise) domnul adus cu salvarea?

Amoraş se gândi că dacă sora nu cunoaşte ce-i cu bolnavul adus cu salvarea atunci totul e ok.

Sora ştia însă despre ce-i vorba.

— Ce mai staţi aici? Staţi degeaba. A murit.

„Oare un cadavru mai poate gândi?" îi trecu prin minte lui Spiriduş351.

Amoraş scoase un strigăt scurt şi căzu pe-o parte, cum îl găsise şi pe Ce-o. Împreună cu Spiriduş sora o ridică în capul oaselor şi îi privi ochii tulburi, o pălmui uşor şi îi frecă încheieturile mâinilor; mai sosi un cadru medical inferior cu un pahar de apă, cu care-o stropi pe faţă pe Amoraş, care dădea deja semne de reconectare la realitate.

— O să-şi revină, o asigură sora pe Spiriduş.352

351 „Eu sunt Cadavrul Acum sunt un om mort – un cadavru pe fundul unui puţ. A trecut multă vreme de când mi-am dat ultima suflare, inima mi s-a oprit demult, însă nimeni, în afară de ticălosul meu ucigaş, nu are habar de câte mi s-au întâmplat. Iar el, nenorocitul acela, spre a fi sigur că m-a ucis, mi-a ascultat răsuflarea, mi-a luat pulsul, apoi mi-a tras un picior în coaste, m-a cărat la puţ, m-a săltat şi mi-a dat drumul în el dea berbeleacul. În vreme ce mă prăvăleam în puţ, capul meu, pe care-l spărsese mai întâi cu o piatră, s-a făcut fărâme, iar chipul, fruntea, obrajii mi s-au făcut zob, s-au făcut una cu pământul. Mi s-au frânt oasele, iar gura mi s-a umplut de sânge. De

patru zile nu m-am mai întors acasă;

mă caută nevasta, copiii. Fata mea s-a prăpădit de atâta plâns, tot stă şi se uită la poarta grădinii; toţi stau cu ochii ţintă la drum, la poartă. Oare stau, într-adevăr, cu ochii ţintă la poartă? Nici asta nu ştiu. Poate că s-au obişnuit deja, ce e rău în asta? Câtă vreme se află aici, omul are simţământul că viaţa continuă să se scurgă la fel ca mai înainte. Înainte de a mă naşte eu, în spatele meu exista un timp fără zăgazuri. Şi după moartea mea va fi un timp nemărginit. Pe când trăiam, nu mă gândeam deloc la aceste lucruri; îmi continuam viaţa fericit, între două timpuri întunecate".

(Orhan Pamuk: „Mă numesc Roşu").

352 „Când şi-a revenit, Amo a întrebat dacă poate să-l vadă pe Ce-o. A

fost întrebată în ce calitate. Amo a zis ceva şi i s-a răspuns că atunci nu e cazul" (Spiriduş).

518 Dan Grădinaru

Pe urmă lucrurile s-au pus în mişcare cu rapiditate. De îndată ce se întocmi certificatul de deces, la Palatul Ducal se şi înfiinţară doi anchetatori.

— Bună ziua. O să anchetez infracţiunea petrecut la dumnea – voastră acum câteva ore. Numele meu este Giovanni. Şi Paolo, îşi ridică nasul Giovanni, un tip înalt şi cu mult păr negru dezordonat, înspre un ins scund, cam la 1, 70 m., şi butucănos, cu un cap pătrat şi păr în cap şi pe faţă cu ţepi de porc mistreţ sau de arici, după ce în prealabil îi scosese de la distanţă lui Popo, întors acasă cu certificatul de deces, în caz că dorea, legitimaţia de serviciu protejată de o învelitoare de plastic arsă la un colţ, este ajutorul meu.

Popo dădu de mai multe ori din cap, cooperant dar mai mult preocupat, cu mintea aiurea. Desigur, cum să nu? Ce-ar trebui să facem? Nimic deosebit, se strădui să-l liniştească Giovanni. Vreau să pun câteva întrebări tuturor de-aici, sportivi, paznici, staff. Aş vrea să ne vedem mâine. Unde? Mă gândesc că unde a avut loc balul, sunt infor – mat că aţi avut un bal aseară. Da, sigur. La ce oră? La 9 e bine? E bine.

Să aibă mobilele la ei. Sigur. Sunt curios de anumite lucruri şi mă pot ajuta cu mobilele. Pe unele poate o să le reţin 24 de ore.

— Sper să nu-i deranjeze. Mobilele sunt un accesoriu indispen – stabil în ziua de azi.

— Desigur.

— Lumea se modifică de la an la an şi chiar de la lună la lună.

Când eram copil nu mă duceam cu gândul atât de departe, nu visam că tehnologia o să se schimbe atât de repede.

— Nici eu, zise Popo.

— Deşi sunt mai tânăr ca tine.

— Progresele tehnice sunt foarte rapide, într-adevăr.

— Mobilele ne-au schimbat viaţa.

— În totalitate.

— Nu mai e nevoie de telefoanele fixe. Mi-am tăiat abonamentul de acasă. Mai avem la serviciu, atât.

Popo aprobă şi această dezvoltare colaterală.

— Acum o sută de ani se schimbau impresii despre vreme, acum socializările se fac în legătură cu tehnica: siliciu, pixeli, cipuri.

— Poate ne ajută tehnica şi în cazul ăsta.

— Să sperăm. Îmi dau seama că trăiţi un şoc.

— Nu ne-am aşteptat.

Maraton 519

— Aşa se întâmplă când lucrurile scapă de sub control. Apropo, ai mobilul cu tine?

— Îl am, zise Popo şi-şi scoase din buzunarul halatului de care nu se despărţea nici în public mobilul de parcă aşteptase să i se facă cererea.

În loc să întrebe ceva Popo i-l întinse pur şi simplu şi Giovanni, decupând sub nas un zâmbet etrusc, 353 îl băgă în buzunar şi adăugă:

— Pot să ţi-l reţin un sfert de oră?

— Daa, se bâlbâi Popo.

— Ce cod de acces are?

— 1234.

— Vine Paolo şi ţi-l aduce înapoi. Mai întâi aş vrea să văd însă locul infracţiunii (scena crimei).

— Sigur, mai zise Popo, străbătut de un sentiment de neputinţă şi frustrare că predase mobilul, cum ai renunţa la plămâni, ia-i şi fă ce

vrei cu ei, nu contează că nu mai respiri, sau la sumele din cont şi ai rămâne sărac şi fără alt sprijin.

— Sunt un mare amator de fotbal, îşi făcu un început de autoportret

Giovanni când ajunseră la nivelul unu al Palatului Ducal, am plătit abonament la meciurile echipei din Veneţia, din păcate acum nu mai luptă în serie A, e în serie B abia pe locul 5 cu 67 de puncte după Empoli, Parma, Frosinone şi Palermo, Filippo Inzaghi n-o să mai facă purici la noi. Îmi plac şi alte discipline sportive însă maratonul mi se pare sportul suprem, primus inter pares354 între sporturile individuale. La maraton eşti doar cu cronometrul şi cu tine însuţi.

— Eu mai puţin cu fotbalul, eu cu maratonul, susţinu maratonul

Popo la fel de reticent.

— Să nu uit. O să luăm probe adn de la toată lumea.

Popo simţi fizic că stă prea mult pe un picior:

— Desigur.

„Asta e, o să vedem despre ce e vorba pe-aici", se gândi Giovanni când Popo se pierdu prin spaţiu.

353 „Unele chipuri etrusce schiţează un zâmbet vizibil. Zâmbetul acesta se vede la soţul şi soţia din gigantul „Sarcofagul soţilor", de exemplu, cel mai faimos artefact etrusc după „Lupoaică" /Lupa Capitolina. Căci

Romulus şi Remus sunt adăugări ulterioare" (Vittorio Sgarbi).

354 „Primul între egali" (Onofrio).

520 Dan Grădinaru

— Ce părere ţi-a făcut? ceru Giovanni părerea lui Paolo.

— Aşa şi-aşa. Acum o să pună mâna pe putere şi puterea a venit când probabil că nu se aştepta.

— Ascensiunile sociale sunt la fel de dure ca coborârile.

— E în altă parte.

— Cu capul în nori. Să-l fi marcat într-atât evenimentul sau e cu mintea la ce-o să facă în zilele următoare?

Înainte de a se începe interogatoriile, Giovanni, care fusese la spital în urma lui Popo şi a lui Amoraş, intră în dormitorul-birou al lui Ce-o, unde deja lucra echipa de criminalişti. Pătrunzând în camera în

care locuise Ce-o până în urmă cu câteva ore, o cameră din apartamentul dogelui, păstrând încă urme vizibile şi invizibile ale deceda –tului, Giovanni se uită intrigat în primis la un poster pe peretele din faţa patului având deasupra o fâşie de colant inscripţionată „Nu de – naturaţi adevărul!", care-i strecură în minte un fior mic, nu de teamă, un fior decurgând dintr-o intuiţie, nu-i aşa? în legătură cu ancheta, poster asupra căruia Giovanni îi atrase atenţia lui Paolo.

— Să te uiţi la posterul ăsta, poate îmi dai idei.

Lui Giovanni îi plăcea mult un anumit gen de postere. Nu cele comune, banale, mai ales reclamele brutale, cum văzuse ieri la bancă două postere. Pe primul scria „cardul tău de cumpărături" şi înfăţişa familia tipică a acestor ani, bărbat, femeie, un copil, fixată întorcându-se acasă de la târguieli la mall, femeia cu trei sacoşe de hârtie burduşite şi un bărbat cu un copil ţinut pe braţ, i se lipise şi în dreptul lui o sacoşă de hârtie. Pe posterul al doilea scria „pachete pentru cont curent" şi înfăţişa doi bărbaţi în salopete, faţă în faţă, cu căni mari de cafea, cel din dreapta mai golan, cu capul spre fundul imaginii, spu –nând parcă: „eu am cont curent, tu n-ai cont curent, vezi că eşti prost", cel din stânga râzând, ideea fiind: „am fost prost, de mâine nu mai sunt, îmi fac cont curent ca să văd ce pachete îmi oferă banca". Greaţă!

Giovanni crescuse cu unul care i se revelase în timp, cerându-i parcă să-i dezlege enigma. Mama lui fusese coafeză şi acolo unde lucrase, dacă te uitai din pragul uşii de la intrare, vizavi, pe peretele din fund, fusese lipit un poster pe care-l ştia de mic copil în cele mai mici detalii.

Era un poster de trei metri pe un metru şi jumătate cu şase persoane fotografiate, de fapt cu cinci. În marginile posterului acelaşi bărbat, până în treizeci de ani, jumătate obedient, jumătate stăpân pe el, încântat că o femeie frumoasă este la îndemâna lui, era dispus în două poziţii diferite, în marginea din stânga din profil, să i se vadă ju – Maraton 521

mătatea din dreapta a capului tuns scurt cu o cărare perfectă, cu palma pe gamba unei femei îmbrăcate sumar, într-un negligé tricotat,

transparent, de culoarea piersicii, în cap cu un prosop făcut ca turban şi care pozează într-o fiinţă dezinvoltă, cu gura până la urechi, mândră de corpul ei, întinde lipsită de jenă picioarele, îşi etalează pulpele. În marginea din dreapta acelaşi bărbat din semiprofil, să i se vadă jumătatea din stânga a capului şi cu mâna pe mâna unei femei. Era altă femeie, la fel ca prima, şi mai exagerată, şi mai teatrală. Cele două femei din mijloc erau orânduite în felul următor: în mijloc ca o axă de simetrie se găsea o femeie care se uita la privitorul posterului din pragul uşii, în braţe cu un căţel alb şi în faţa căţeluşului de interior cu un hamster, în dreapta femeii din mijloc femeia teatrală, cu o expresie de groază pe chip, foarte probabil din cauza hamsterului, în stânga femeii din mijloc o femeie speriată, probabil tot din pricina hamsterului. Pe cine reprezentau cele patru femei. Ani de zile se întrebase dar răspunsul nu-l aflase decât la 20 de ani. Femeia din mijloc era patroana coaforului, ea şi celelalte trei femei fuseseră amantele bărbatului. El le omorâse pe toate cu otravă pentru şobolani pusă în sandvişuri şi putrezea şi în ziua de azi în puşcărie.

— Desigur, zise Paolo, care fumă o ţigară mai întâi în loggia.

— Orice îţi atrage atenţia.

Posterul care-l interesa pe Giovanni era o fotografie de familie, la prima vedere, o familie compusă din patru persoane. În prim plan mama şi tatăl şi în rând cu ei o fată de vreo 11 ani. Din dreapta fetei venea în fugă dintr-un plan îndepărtat, să-şi ocupe locul în prim-plan poate fratele, ceva mai mic, să fi avut opt-nouă ani. Tatăl, un pivot de baschet de peste doi metri (din ochi), stătea în profil, capul îl avea sucit înspre umărul drept. Se uita la „fiu”? Se uita la „soţie”? Mama era îmbrăcată în stil musulman, în cap cu un niqab, avea adică o deschidere îngustă pentru ochi dar la fel era şi dacă purta pe cap o burka, în care ochii cvasi-invizibili pentru privitorul din afară te ţintesc din spatele unui dreptunghi de gratii din tul. Era imposibil să spui dacă cei doi sunt într-adevăr soţi, în schimb copiii, la copii părea mai simplu.

Despre mama presupusă ce puteai spune? Ochii nu i se vedeau, nici cu cea mai bună lupă din lume şi nici, urcat pe scaun, examinând cu telescopul nu se putea da un verdict pentru că pixelii nu aveau densitate.

Statura reprezenta încă un element de analiză. Cu cine să compare statura femeii dintre sportive, fiindcă nu vedea cu cine altcineva

522 Dan Grădinaru ar fi putut face comparaţii? îi intrase în cap că femeia ar fi putut fi una dintre sportive, poate o iubită a lui Ce-o. Mai rămânea de desluşit şi ce-i cu copiii în această ecuaţie cu patru necunoscute. Să fi fost copiii lui Ce-o făcuţi cu „musulmana”?

— Cu ce să-mi atragă atenţia?

— Mi se pare o poză de familie.

— Mama, tata şi doi copii?

— Aşa zic.

Paolo aruncă o privire pe poster:

— Pare o interpretare plauzibilă.

Constatările astea se mixau cu alte constatări, cu patul cu baldachin nu foarte mare, covorul…

Se gândi brusc sub presiunea posterului şi a lui „Nu denaturaţi adevărul!” că nu intra în discuţie cineva care cunoştea foarte bine cam pe unde şi la ce ore umbla Ce-o, acel cineva lovise pe neaşteptate, însă îşi pregătise fapta, o premeditase şi aşteptase cu răbdare ocazia, riscând chiar, era o chestie personală, de gelozie, de râcă, de invidie.

Cine înfăptuise omorul avea o motivaţie puternică.

Giovanni venea direct de la morgă încât ştia deja câteva detalii.

Ce-o fusese lovit.

De ce-l mai şi lovise (ră)? Raportul de autopsie n-avea cum să lămurească dacă îl lovise (ră) înainte sau după împuşcare. Probabil înainte dacă era vorba de un bărbat ori de mai mulţi bărbaţi ori bărbaţi şi femei şi după dacă era vorba de o femeie… mă rog, putea fi şi un bărbat. Dar ce femeie, ce femei… bărbaţi… să facă aşa ceva? Nici prea multe ipoteze nu sunt bune şi pentru asta era nevoie să mai examineze scena crimei (trupul mortului, unde sunt loviturile, în ce loc?)

De ce de asemenea ieşise din apartament? Fiindcă, evident, fu –sese ademenit să iasă afară. I se părea cu neputinţă să fie vorba de o întâmplare. Cei doi erau înţeleşi să se întâlnească. Ce-o iese pe uşă, criminalul apare deloc întâmplător, se apropie de Ce-o cu un aer vesel şi pac! trage. Sens! Nu nonsens!

Giovanni îl convocă pe şeful bodigarzilor.

— Spune-mi, te rog, îl ţinu în picioare Giovanni pe Ret, ce s-a întâmplat?

— Nu-mi explic nici eu prea bine ce s-a întâmplat.

— N-ai auzit împuşcătura?

Maraton 523

— N-am auzit-o. Eram la masă cu băieţii.

— Cum de n-ai auzit-o?

— O fi fost pistol cu amortizor. De fapt unul dintre băieţii mei a auzit ceva ca o pocnitură de palme. A spus-o în timpul mesei dar nu i-am dat atenţie. M-am gândit că un bec Edison a cedat. La etaj nu sunt becuri de tip nou.

— La ce oră s-a auzit pocnitura?

— Pe la şase şi jumătate.

— Atunci să se fi produs? îşi masă buza de jos Giovanni.

— La şase am trecut personal prin faţa apartamentului lui Ce-o şi totul părea în ordine.

— Nu asiguraţi paza tot timpul?

— O asigurăm, zise un pic încurcat Ret. Erau doi băieţi de serviciu, nu cunosc motivul pentru care nu s-au prezentat la post.

— Ai fost neglijent.

Ret nu comentă observaţia deşi avea replica pregătită „Cui să-i treacă prin cap că urmează un omor?”

Giovanni tăcu şi el căutând un fir de care să se lege.

— Aşa se întâmplă la toate mesele?

— Nici vorbă, îndepărtă Ret această presupunere. Totdeauna avem pază.

Aşa era. În asemenea momente apărea o zăpăceală inevitabilă.

Nu erai la instrucţie înainte de război. La război e altceva.

Ret avea o teorie şi o scoase la iveală:

— Trebuie să ţineţi cont şi de faptul că locuind în apartamentul dogelui Ce-o era singur pe tot etajul întâi. Sportivii sunt adăpostiţi împreună cu bodigarzii la parter. Şi Popo doarme la parter.

— De reţinut, zise Giovanni. Cheamă-i te rog pe cei doi care nu şi-au făcut serviciul.

— Acum?

— Acum.

Ret îi solicită pe mobil pe subordonaţi să vină şi curând îşi făcu – ră apariţia doi tineri echipaţi ca de lucru, ceea ce i se păru totuşi uşor deplasat lui Giovanni („Le e teamă”).

— De ce aţi chiulit din schimb când a avut loc omorul? îi luă la rost direct.

— N-am chiulit, se apărară tinerii.

— De la ce oră până la ce oră trebuia să fiţi de pază?

— De la miezul nopţii până la opt dimineaţa, răspunse un blond cu tegumentele palide. La şase şi un sfert am primit un telefon că având în vedere faptul că începea maratonul ne putem duce la masă.

— Şi eu am primit acelaşi mesaj tot la şase şi un sfert fix, îl sprijini pe blond camaradul roşcovan şi cu urechi lipite de ţeastă.

— Cine v-a transmis mesajele?

— O voce de femeie, zise blondul şi celălalt confirmă.

— Telefoanele au fost concomitente?

— A fost o diferenţă. Cu colegul meu a vorbit mai întâi şi imediat ce s-a terminat convorbirea cu el am primit telefon şi eu.

— Ai putea identifica vocea?

— Era vocea femeii de serviciu a lui Ce-o.

— Vocea cui? se miră Giovanni.

— Vocea femeii de serviciu.

— Sunteţi siguri?

— Da.

Giovanni se întoarse către prefectul Ret şi acesta înţelese să o solicite pe Any să se prezinte.

— Sunteţi liberi, îi dădu afară Giovanni pe cei doi.

Tinerii ieşiră şi după ei, îmbrăcată în doliu, la distanţă de cinci minute, se înfăţişă o femeie de 34 – 35 de ani ca vârstă, cu corp frumos şi cu o faţă chinuită.

Giovanni o luă la rost în acelaşi stil:

— De ce-ai dat telefon la băieţii din gardă să plece din post?

— Ce-o mi-a dat dispoziţia asta.

— El? rămase cu gura căscată Giovanni.

— El în persoană.

— Cum ţi-a dat ordinul?

— Mi-a dat telefon la ora şase şi mi-a zis să-i sun pe băieţi la ora şase şi un sfert ca aceştia să nu mai stea în post, să se ducă să mănânce.

— Sper să nu minţi.

— Puteţi verifica la compania de telefoane.

— O să verific.

Giovanni tăcu contrariat de întorsătura aceasta a lucrurilor la care nu se aştepta. Într-adevăr, de ce să dea asemenea dispoziţii Ce-o?

— S-a mai întâmplat aşa ceva?

— S-a mai întâmplat.

— Cum aşa?

Maraton 525

— Se întâlnea cu concurenta Amoraş (Giovanni se uită la Ret) şi când voia s-o vadă bodigarzii erau trimişi la plimbare. Any se opri, apoi continuă: Totuşi niciodată n-a pus să plece bodigarzii dimineaţa.

— Ai idee de ce-a făcut-o?

— Pot să fac doar presupuneri.

— Să le aud.

— Cred că din cauza maratonului.

— Altă presupunere.

— Altă presupunere n-am.

— Că era un om bun, sugeră Giovanni.

— Era un om bun.

— În ce relaţie erai cu Ce-o?

— În relaţii de la şef la subaltern.

— Nu eraţi rude?

— Nu eram.

— Trăiai cu el?

— Nu, se înroşi Any.

— Bine, poţi să te retragi.

Any îşi înclină capul şi ieşi.

S-ar zice că Ce-o a făcut intenţionat ca garda să dispară ceea ce este absurd, inacceptabil, îl studie Giovanni pe Ret. Adică criminalul de

conivenţă cu Ce-o, care l-a informat pe criminal de intenţia de a-i tri – mite pe băieţi la masă, l-a scos pe Ce-o din apartament şi l-a împuşcat.

Totul îmi miroase a făcătură. Afară de cazul când…

Giovanni nu mai spuse nimic de gândul care cu o secundă înainte îl străbătuse şi schimbă macazul discuţiei:

— Cine are arme de foc aici?

— Nu ştiu. Nu s-a lăudat nimeni că ar avea arme, fie şi de auto – apărare.

— Hm. Care crezi că ar putea fi mobilul?

— Ura.

Giovanni păru surprins. Capul lui avu un recul.

— Ce-o era tipul de om pe care unii îl apreciau foarte mult şi pe care alţii nu-l apreciau deloc.

— De ce nu-l apreciau deloc?

— M-am gândit la chestia asta în orele care s-au scurs şi nu-mi explic.

— Cine putea să-l urască într-atât?

— Era un grup de băieţi şi fete care nu-l sufereau (Ret enumeră câţiva) dar n-am bănuit niciodată că se va ajunge la omor.

— Uite că s-a ajuns la omor (lui Giovanni îi displăcu cuvântul „Omor" în gura lui Ret şi-i trimise lui Paolo o privire iute ca un păianjen care fuge).

— Cineva a ţinut în el şi nu s-a arătat.

— Cineva care-l ura în ascuns, repetă Giovanni ideea cu alte cuvinte.

Popo?

— Nu pot să spun asta, dădu din umeri Ret.

— De ce nu? E cineva mai îndreptăţit decât el să-i ocupe locul?

Ret nu dori să intre în acest joc şi se corectă:

— Poate ucigaşul nici n-a fost dintre cei pe care i-am enumerat.

Poate că a fost dintre cei „buni".

— Vrei să spui că pe faţă cei pe care-i presupui tu ca „buni" erau într-un fel şi în spate avea gânduri ascunse.

— Cam aşa ceva.

— Cine erau cei „buni” pe faţă?

Ret furniză din nou o mică listă.

— Am reţinut, zise Giovanni.

— După ce-o să-i anchetaţi pe toţi o să vă daţi singur seama.

— Motivul ar fi putut fi ura, desigur. Puteau fi şi alte motive. Invidia.

Răzbunarea. Putea fi vorba şi de un motiv gratuit, hai-să-vă – arătde-ce-sunt-în-stare. Sunt cazuri cu unii care-şi ţin ura în ei mult timp şi aşteaptă momentul potrivit ca s-o descarce. O secundă de mânie care trece de nivelul critic e suficientă ca să-i mobilizeze. La actele gratuite e altfel.

Ret tăcu.

— Ştii pe cineva care nu dorea să se ţină maratonul?

— Erau şi din ăştia, şi din nou Ret enumeră două-trei nume dintre

„Răi”.

— Şi dintre „buni”?

— Dintre cei care care îl lăudau pe Ce-o.

— A spus ceva Ce-o ieri ori azi dimineaţă care să-i irite pe cei „răi”?

— În afară că a luat hotărârea să se facă maratonul, nu ştiu nimic în legătură cu ceva care ar fi putut să irite. Dar şi Ce-o era un om ascuns.

— Cum ascuns? se prefăcu Giovanni mirat.

— Ce-o nu era genul de om „ce-i în guşă şi-n căpuşă”. Nu spunea până la capăt ce vrea, uneori trebuia să ghicesc. Ştiţi că scria şi lite – ratură. Poate din cauza asta.

Maraton 527

— Ce legătură are literatura?

— Poate avea nişte planuri şi nu le dădea în vileag, cum se în – tâmplă în romanele poliţiste.

— Scria romane poliţiste şi participanţii la maraton erau perso – najele lui?? Că nu înţeleg.

— Am zis şi eu.

— Vrei să spui că avea fantezie sau ce vrei să spui?

— Spun ce-am spus. Aşa cred.

— Nu ştii ce scria?

— Nu.

— Nu te-ai uitat?

— Nu mi-am permis. Tot timpul scria. Ştiu că avea două caiete, unul cu coperţi verzi şi unul cu coperţi albastre.

— Unde sunt?

— În seif, zise Ret şi indică seiful de lângă patul unde dormea Ce-o.

Giovanni îşi puse mănuşile şi trase de mânerul seifului.

În mod norocos seiful era deschis, singurul lucru dinăuntru era un telefon.

Giovanni îl prinse în mână şi-l deschise.

Era al lui Ce-o.

— Acum am două mobile, constată el cu voce tare, ţinând în mâna stângă înmănuşată într-o pungă transparentă de plastic mobilul lui Ce-o.

— Uite-le, zise la un moment dat Ret. Sunt pe birou.

Pe biroul lui Ce-o se găseau însă doar un singur caiet învelit într-o copertă albastră.

— E numai unul, constată surprins Ret, uitându-se la cotorul acestuia.

— Lipseşte un caiet, observă Giovanni.

— Trebuie să fie pe-aici, îşi roti privirea Ret.

— O să-l caut. Eşti liber, zise Giovanni, fără să-i întindă mâna. O să mai comunicăm.

— Când doriţi.

Giovanni luă caietul şi fără să-i cerceteze conţinutul îl băgă într-o sacoşă biodegradabilă de la supermarket. Se aşeză pe unul din cele două fotolii şi deschise mobilul lui Ce-o. Mobilul era închis şi Giovanni îl deschise. Mai întâi apăru mărul muşcat de Eva de la Apple.

Apoi ora: 10, 32 şi informaţia că mobilul e încărcat 100%. În conti – nu are i se ceru să introducă codul de acces, cu explicaţia: „Touch ID

necesită codul de acces la repornirea iPhone-ului”.

„Aici e-aici. Să o luăm metodic şi să nu disperăm”.

Giovanni trebuia să găsească codul de acces din patru cifre şi porni în căutarea acestuia marcând de patru ori cifra zero.

Norocul îl însoţea pe ziua de azi.

„Foarte simplu! Cât de simplu!”

Cele patru zerouri reprezentau codul de acces. Ajunse aşadar rapid la paginile, în număr de patru, ale iconiţelor. Cu excepţia unei pagini, a doua, cu numărul maxim de 20 de iconiţe, celelalte trei pagini aveau mai puţine iconiţe. Pe nicio iconiţă nu avea notificări.

Nu avea instalat Instagram şi nici Twitter

Apăsă pe iconiţa Facebook şi se duse la profil. Nu existau fotografii, dată de naştere, alte informaţii de individualizare. Era prieten doar cu Ret şi cu Popo. Atâta tot? Înseamnă că respinsese orice cerere.

La telefoane în schimb păreau să fie numerele tuturor chiriaşilor din

Palatul Ducal (de verificat). Pentru ce ţinea mobilul? Pentru telefoane.

Şi pentru mai ce?

Mobilul lui Popo era supraîncărcat. Multe iconiţe aveau cifre însemnate de notificări. Cele mai multe pe Gmail: 24. Popo avea un motto: „Când eşti gata fă-ţi de cap”. Popo nu părea tipul care-şi face de cap. Giovanni dădu cele două mobile la cercetat lui Paolo şi el se aşeză din nou în faţa posterului.

I se părea că posterul ascunde o enigmă deocamdată ori poate a longo inexplicabilă. Poate nu ascundea nimic dar aşa credea în clipele prezente fiindcă nu-i vedea rostul în cameră, cu atâtea lucruri frumoase din secolele trecute. De ce să pui un poster fără valoare pe o simeză improvizată dacă nu pentru ca să-ţi întreţină un „ceva”? În plus Ce-o, aşa cum i se revela la litera A a cunoştinţelor despre el, îi apărea ca un ins ordonat, atent la detalii. Iată, dormise, se trezise, se sculase din pat, îşi făcuse toaleta şi-şi făcuse ireproşabil şi patul, până şi cearşaful care învelea pătura pentru un somn mai călduros noaptea avea colţurile perfect drepte – ca urechile unui câine husky (toate cele

patru colţuri se prezentau fără cusur). Nu-l puteai presupune decât pe el ca autor al ordinii, femeia de serviciu nu era de conceput că intrase să schimbe cearşaful în zorii zilei. Papucii de casă stăteau ali – niaţi la milimetru, de asemenea. Ce-o îi amintea de bunicul din Sicilia.

Maraton 529

un om căruia la fel îi plăcea ordinea, ţinea uneltele super-îngrijite şi vitele le curăţa cu scrupulozitate ca când i-ar fi fost ruşine ca unei – ezitator să surprindă nereguli şi să-şi râdă, doamne-fereşte, de el.

— Ce zici?

— O să avem de lucru, zise Paolo…

— Oare cine era prietenul lui Ce-o? se întrebă cu voce tare Giovanni.

— Avea un prieten?

— Nu cred că avea. Dar ia uită-te şi la ramele astea.

În stânga şi în dreapta posterului se găseau trei rame goale.

— De ce să ţii trei rame fără fotografii?

— Să fi aşteptat fotografiile şi pregătise ramele?

— Nu cred că aştepta fotografii. Dacă o să le căutăm pe undeva n-o să le găsim, nici pe ale lui nici altele. Cred că ramele goale aveau scopul de a-i aminti ceva. Sunt ca posterul. Omul ăsta avea nişte mistere care se cer elucidate şi sunt extrem de curios.

CAPITOLUL 44. FURTUNĂ DE GÂNDURI ŞI SENTIMENTE

Moartea, şi în ce condiţii! a lui Ce-o le dăduse maratoniştilor vieţile peste cap cum fac praf tornadele casele fragile din cale. Ca o mare liniştită care se transformă dintr-odată într-o mare sălbatică, într-un haos de talazuri scufundând prin mişcări violente nave nepu – tincioase să se opună şi acoperind insule ca pe nimic, măturând în adâncuri ce-i pe coaja lor, aşa se schimbară lucrurile la Palatul Ducal.

Totul era atât de neverosimil, de neconceput, de ciudat, de necuprins cu mintea, încât dacă trăgeai cu urechea şi te nimereai pe-un anume interval de timp stăruia ca un aer îngheţat o amorţeală totală, pe când dacă trăgeai cu urechea şi te nimereai peste alt interval de timp te izbeau în timpan zgomote stridente, trânteli de obiecte şi ţipete isterice.

Când tăcere de cimitir, când nervi evacuaţi pe gură ca fumul scos pe o ţeavă de eşapament, negru, albicios sau albastru, adică neca – zuri cu alimentarea (injectoare, carburatoare, filtre) sau cu pompa de servofrână (lichidul de frână) ori cu, duse pe copcă, segmenţii şi seme – ringurile. Cine putea să fie criminalul? De ce-l omorâse criminalul pe

Ce-o? Cum îl omorâse? Cu ce scop îl omorâse? Astea erau o parte dintre întrebările care-i frământau cum frământă fierul plugului pământ – tul înţelenit. Dintr-odată intrase pe poarta Palatului Ducal dihonia.

530 Dan Grădinaru

De unde până atunci parcă mai puteai discuta de oarecare unitate, unitate în diversitate (et pluribus unum), cu şmecheri, mincinoşi, autişti, flecari, ambiţioşi, visători, aroganţi, mă rog, cu de toate, dar fără să iasă altceva decât scântei, nu vâlvătăi de incendii, acum se crea – seră, în afara unora pretins neutri, dispreţuiţi ba chiar urâţi de cei cu opinii ferme, două tabere care se duşmăneau făţiş. De o parte, în principal.

Amoraş, Cecilia, Petras, Sean, de partea cealaltă a baricadei Wal.

Verzii, E-prea şi prietenii săi, Johnny. Billy şi Armo.

Erau reacţii de tot felul. De consternare:

— Dacă mi-ar fi spus cineva c-o să se întâmple la noi aşa ceva îl scuipam.

— O să treacă ceva timp până o să ne revenim după aşa ceva.

În vârtejul vorbelor, sigur, erau impresiile de la faţa locului din primul moment al contactului cu Ce-o căzut.

— Nu-mi iese din minte cum zăcea pe jos ca un elefant pus la pă –mânt de braconieri. M-am şi gândit: asta e moartea. Aşa arată moartea.

Moartea e un elefant la pământ. Un morman de carne din care s-a dus duhul. Până azi nu m-am gândit la moarte. Să vă spun drept, nu mi-a trecut prin minte că moartea există cu adevărat, şi pentru mine, vreodată. Li se întâmpla la alţii, la televizor şi în mall-uri, la filme.

Acum mă obsedează. Cum o să arăt când o să fiu mort?

— Te gândeşti prea departe. Mie ştiţi ce mi-a trecut prin cap, aşa cât ai scăpăra un chibrit? Că vrea să se simtă că trăieşte cu toate fibrele

şi face pe mortul 355.

— Pe mine mă urmăreşte sângele care mai curgea când am ajuns.

Mă uitam la sânge să văd dacă mai înaintează. Nu mă uitam la el. Mă uitam la sânge. Nu-mi dădeam seama de unde provine. M-am gândit de ce dopul de la sânge, de la sticlă, m-am zăpăcit, nu-i pus la loc. Vă daţi seama de aşa prostie. Ce-o ca o sticlă plină cu sânge, la care a venit cineva şi a scos dopul.

— Sper să n-am parte de asemenea sfârşit.

— Bine zici. Doamne fereşte!

— Mă enerva, că am ajuns mai târziu, doar când s-a strigat de la loggia m-am dus, lumea se înghesuise, nu puteai trece, forma un baraj de netrecut şi eu săream în sus dacă pot să văd ceva peste capete. Am

355 „Il faut avoir voulu mourir, pour savoir combien il est bon de vivre".

(Alexandre Dumas: „Le comte de Monte-Cristo").

Maraton 531

sărit şi de zece ori. Nimeni nu voia să plece. N-am văzut nimic, n-am apucat să văd. Voi aţi văzut. Care-mi dai o ţigară?

— Ia de-aici. Mai bine nu vedeam.

— Mie mi s-a făcut frică când l-am văzut căzut. L-am văzut între primii. Erau trei sau patru şi am fugit, am plecat. N-am suportat. Cu prilejul ăsta mi-am dat seama că sunt slab, nu rezist în faţa unor a se – menea evenimente.

— Aşa sunt şi eu. De-aia nu m-am dus să-l văd. Eram odată în maşi nă şi în faţă erau două maşini care se hârjoneau. Când una o lua înainte, când cealaltă. Mi-era teamă să le depăşesc. Brusc, s-au atins şi una s-a rostogolit în afara şoselei pe un câmp. M-a omorât curiozitatea să mă duc. Erau trei pe câmp, striviţi. Un băiat aşa ca tine horcăia cu mişcări spasmodice ale pieptului, avea toracele umflat ca un balon, parcă n-avea aer destul şi era o fată lângă el care hohotea.

— Brrr, mă ia cu frig.

Îşi aminteau de Ce-o:

— Cine i-o fi scurtat zilele că nu era om rău. Mai avea hachiţele lui, cine e perfect? Sfinţii, în rest…

— Da, chiar aşa. Ne întâlneam. Mă întreba de una, de alta. Nu se întindea la vorbă, să nu cred cine ştie ce.

— Ca şef era decent. Nu m-a chemat să-i ling scula.

— Da, măi, aşa este, n-a profitat.

Reacţiile psihice şi fizice erau fel de fel.

O reacţie exprima frică.

— N-o să dorm la noapte. O să mă baricadez cumva. Vă daţi seama, criminalul este printre noi. Dacă o să încerce să mă omoare?

— Ar avea motiv?

— Nu mă ştiu vinovată cu nimic dar aţi auzit de crime fără motiv.

— Asta o fi avut vreun motiv?

Alta era fiziologică.

Pe Juanita o apucaseră frigurile şi-i clănţăneau dinţii.

Aram tăcea.

Salvador se plimba de colo până colo cu fruntea încreţită.

Amoraş se simţea fără putere.

Dacă cade un fulg de porumbel pe mine cad jos.

Cecilia o înconjură cu un braţ pe după umeri:

— Hai să mănânci ceva (asta era pe la trei după-masa).

— Nu mi-e foame.

532 Dan Grădinaru

— Trebuie să te forţezi, şi o duse în bucătărie, unde o întrebă, ca să-i vadă reacţia, de mai multe mâncăruri, faţă de care Amoraş arătă scârbă, cu excepţia orezului cu lapte şi scorţişoară, din care luă exact o linguriţă.

— Nu pot.

Un bodigard plângea.356

Amicii lui îl îmbărbătau.

— O fi beat, comenta Verzişor.

— Când e treaz? zise Verzulică.

— L-ai mai văzut beat? zicea Verzişor.

— Alcoolul i-a atins coarda sentimentală, răspundea Verzulică.

Verzilă dormea şi nu putea fi trezit.357

Petras era extrem de curios, cum îi stă bine unuia care

realizează emisiuni şi urmăreşte să ştie şi apoi să împărtăşească, la ce oră a fost omorât, cu ce a fost omorât, lua mici interviuri la cald cu părerile maratoniştilor despre ce credeau aceştia c-a s-a petrecut.

Amalia şi ea se dovedi cu picioarele pe pământ pentru că în – cercă să reconstituie cine cu cine stătuse la masă şi pe cine avea vecini.

Din păcate unii îşi aminteau precis, alţii nu-şi aminteau cu precizie şi poate dădeau şi informaţii eronate cu voie sau fără voie încât până la urmă renunţă. Ea ştia cu cine fusese la masă şi pe cine avusese vecini dar pentru a descoperi ceva concludent nu era suficient.

Nonşalantul Z nu se arăta foarte implicat, avea sânge rece din belşug se pare, era poate curios să afle, deşi, ca Mieszko, şi el, ai fi zis că se află în posesia unor date de necombătut, căci când se mai apropiau să-i stea în preajmă fetele dădeau din cap. Înţelegeau ce le spune şi se linişteau?

Poate că da fiindcă în asemenea momente simţeai o apropiere de Dumnezeu, aşa cum încerca să-i spună Miriana lui Spiriduş, care-o asculta ochi şi urechi:

— În clipe ca acestea îmi revine în minte gândul că există ceva în afara mea sfânt, mai presus de mine, de puterile mele de a înţelege.

356 „De când am aflat că nu mai este (Dostoievski, n.n.) plâng întruna, se zguduie sufletul în mine de durere", scrisoarea a lui Tolstoi către Strahov.

1881. Se zguduia de fericire că a scăpat de rival. Şi văduva e păcălită.

Tolstoi are ochii umezi când o primeşte în vizită" (Jan Wagner).

357 „Qui bibit dormit, qui dormit non peccat, qui non peccat sanctus est, ergo: qui bibit sanctus est" (Vittorio Sgarbi).

Maraton 533

suntem însoţiţi în drumul prin această lume de un duh, un înger, de aceea trebuie să ne rugăm, rugăciunea ne linişteşte, trebuie s-o facem din toată inima.

Cei mai mulţi ieşiseră în curtea interioară şi comentau ca să se elibereze de tensiunea acumulată.

Celulele din trupuri strigau: Ne sufocăm! Nu mai putem să suportăm traiul între patru pereţi!

Johnny trăgea la o masă din sticluţa reumplută cu whisky şi le vorbea prietenilor despre datorii şi dealeri de droguri. Sean trecea de la un grup la altul. Popo avea cămaşa descheiată până la al treilea nasture şi-şi scotea şi-şi punea la loc ochelarii în buzunarul de la piept al halatului spălat de Any.

— De regulă parcă e mai îngrijit. Arată ca un şofer.

— Mult spus. Ca un boschetar.

Se dădeau pe faţă antipatii, ascunse, ţinute în frâu, se făceau reproşuri fără menajamente (la masa de prânz dacă s-au atins pe sfert de mâncare).

— L-aţi sabotat mereu (Juanita, trânteală cu farfuria de masă).

— Nu credeam că eşti aşa de afectată. Nu-mi plăcea de el şi gata, ce mai atâta vorbă? (Waltraud)

— De ce? Că nu l-ai căutat la ouă? (Juanita)

— Vezi că mă bag în părul tău! (Waltraud)

— Abia aştept! Hai, nu începi? (Juanita)

— Şi în primul rând dacă nu-mi era simpatic asta nu înseamnă că am vreo treabă cu porcăria asta! (Waltraud)

Fete care o ţineau pe Juanita, fete care o ţineau pe Waltraud.

Eu n-am de ce să mă justific. Pe mine nu m-a văzut nimeni la ora 6 pe coridoare ca o fantomă.

Fusese văzută o fantomă la ora 6 dimineaţa pe coridoare? De unde informaţia aceasta?

Ori era o figură de stil, o reprezentare a minţii lui Mieszko menită să sugereze (fantoma) preludiul unei nenorociri?

Se pare că, da, o stafie cutreierase358 prin Palatul Ducal. Poate stafia nevestei mongole a lui Marco Polo? Ori, poate, astea era un fel de glume cinice ale lui Sean, a comunismului lui Armo.

358 „Manifestul Partidului Comunist: „Ein Gespenst gent um în Europa

— Das Gespenst des Kommunismus" (Jan Wagner).

534 Dan Grădinaru

— Nu amestecaţi politica aici, că nu e cazul (Armo).

— Da' Ce-o nu era un reprezentant al angajatorilor, că el ne-a trimis invitaţii de participare la maraton? (Billy)

— Uite că ne-ai băgat pe o pistă nouă. Mobilul, în tărăşenia asta, o fi politic? (Sean)

— Pe toţi ne bântuie câte o fantomă, zise Petras.

Când era vorba de politică părea că în loc de sânge li s-a băgat în vene sportivilor ulei de motor ieşit din uz.

Ca de obicei, vorbeau între ele prietenele lui Amoraş, izvorul bârfelor de genul ăsta era Mieszko. El şi nu altcineva fusese martor la vizita misteriosului asasin la Ce-o în zori de zi, el ştia că se pleacă de la Olympia, el ştia că se pleacă de la Cythera.

— Dacă ştii ceva, spune, nu ne ţine!

— Nu ştiu nimic, am spus „ca o fantomă", n-am spus „o fantomă"!

— Ce zice acolo?

— Ia mai lăsaţi-mă-n pace? Ce, sunteţi anchetatori? Terminaţi cu interpretările.359

Şi Mieszko se ducea, sătul de insistenţă.

Şi-a luat nasul la purtare, lăsaţi-l în plata Domnului, nu-i mai căutaţi în coarne!

Interpretările, bazate pe fapte de limbă, ca cele bazate pe politică şi pe fantezii istorice, forţau broasca unui lacăt deocamdată inexpug – nabil.

— Eu cred că el e criminalul şi vrea să dea vina pe altcineva din moment ce nu vrea să ne dezvăluie cine e criminalul, zicea cineva în urma lui.

— Hai, nu vorbi prostii!

— Acum dacă nu ne e la rânză Mieszko nu putem trage asemenea concluzii categorice. Să nu punem paie peste foc. Trebuie să aşteptăm rezultatele anchetei criminale.

— Ştie el ceva… mi se pare că s-a dat de gol, nu se lăsă acel cineva.

Toată ziua tocară ce ştiau şi mai ales ce-şi închipuiau. Roata celor ştiute şi celor imaginate pornea, se învârtea la început mai încet, prindea viteză, accelera, scădea ritmul… şi o lua de la capăt.

359 „Paul Ricoeur zice în „Conflictul interpretărilor" că interpretarea este strădania unei gândiri ce încearcă să descifreze

sensul ascuns în sensul aparent şi să desfăşoare nivelurile de semnificaţie implicate în semnificaţia literală" (Compagnon).

Maraton 535

Petras vorbi seara la microfonul emisiunii:

„Azi dimineaţă ni s-a întâmplat cel mai mare rău care i se poate face unui om şi unei comunităţi: Ce-o, conducătorul nostru, acela care ne-a adunat la Olympia şi la Veneţia, a fost ucis. A murit în chinuri sau n-a murit în chinuri, suferind sau senin, fără să sufere, pentru moment n-avem de unde să ştim, o vom şti la sfârşitul anchetei, pe care o sperăm cât mai scurtă. Ceea ce ştim este că răul ne-a fost făcut nouă, celor rămaşi în viaţă. Până nu se va şti cine a săvârşit această faptă îngrozitoare noi toţi şi fiecare dintre noi o să purtăm stigmatul crimei în minţile noastre şi pe mâinile noastre se va vedea şi nu se va putea şterge sângele lui. Perché? Pacimu? Pourquoi? Why? Por qué? Pse?

Lamadha? Warum? Miért? Zergatik? Zaşto? Hvorfor?"

Nu mulţi adormiră peste noapte după emisiunea radio. Rămă –seseră în curtea interioară ca vara când lumea nu mai doarme în casă şi iese, în zone mai sărace, afară, în aşteptarea dimineţii, când se face mai rece şi te vâri în aşternut câteva ceasuri cleioase.

Ieşiseră şi în Piaţa San Marco şi, pentru că scaunele fuseseră ridicate, stătea pe treptele scărilor din faţa muzeului Correr, a cafenelei

„Florian", vizavi de „Florian", la „Lavena" şi „Quadri", în jurul Campanilei şi pe jos în piaţă pe pături şi perne – lucru explicabil, fiindcă

Palatul părea acum mânjit.

Petras o ţinea în braţe pe Cecilia pe treptele dintre Café Florian şi Campanilă.

— Ai avut dreptate în emisiune. Nu-mi iese din cap că pe-aici pe lângă noi e criminalul şi se preface că suferă sau că compătimeşte. Un actor nenorocit. Mi-e scârbă. Aş vrea să fiu la o mie de kilometri dis – tanţă de aceste locuri, zise Cecilia.

— Măcar de-ar merge ancheta bine, să aflăm cât mai repede făptaşul.

— Ce înseamnă repede?

— Mâine dimineaţă, zise Petras, să vină anchetatorii cu un rezultat, altfel o să ne scoatem ochii între noi, o să fie tensiune şi nu va fi bine deloc.

— De ce l-o fi omorât? Pe mine mă preocupă parcă mai tare motivul.

— N-am nicio explicaţie. Nu ştiu ce să zic.

— Cineva s-o fi răzbunat.

— Să se răzbune? De ce să se răzbune?

— Mă gândesc că nu poate să existe alt motiv decât răzbunarea.

— Ne batem capul degeaba.

— Ce-am putea face altceva?

— Urâtă e uneori viaţa! comentă Petras şi imediat îşi dădu seama că a greşit din două motive şi se corijă. Ai să vezi că o să-l prindă repede, sunt optimist în privinţa asta.

În altă parte, în camera lui Johnny şi Billy, E-prea venise cu o servietă din care scoase un cearşaf pe care şi-l puse în cap, mor – măind:

— Sunt stafia mortului. Am venit să vă bântui că ştiţi cine m-a ucis şi nu spuneţi nimic.

Johnny întinse braţele în faţă cu pumnii strânşi ca cun s-ar fi pregătit să ridice o halteră de o tonă şi-l îmbrăţişă bucuros, lovindu-l repetat cu pumnii în spinare:

— Cea mai bună veste de nu ştiu când! Să trăiască cine-a fost făp – taşul! Satisfacţie maximă şi cum au prezentat la televiziunea oraşului ştirea: „Maraton decapitat”, adică a venit unul de-ai noştri cu o ghi – lotină ca la revoluţie la francezi.360

E-prea dădu la o parte cearşaful din cap:

— N-aţi fost voi?

— N-am fost, zise Billy. Asta ne şi roade. Cine să fi fost?

— M-aţi terminat. Mi-aş fi băgat mâna în foc361 c-aţi fost voi doi.

Aţi pândit şi pac! zise E-prea cum vedea el crima şi se prăbuşi pe pat.

— Noi credeam că voi ne-aţi luat-o înainte, zise Billy.

— Nici Armo nu-i acela, în cadrul luptei de clasă, că e bolnav de vărsat de vânt, şi a negat, că l-am descusut, continuă Johnny să taie de pe lista posibililor făptaşi încă un nume.

— Merită sărbătorit, zise E-prea şi scoase din cearşaf o sticlă.

Pahare aveţi pe-aici sau o luăm la rând cu gura?

Nu încheie bine şi la uşă se auziră bătăi.

360 „Aluzie la Revoluţia din 1789, când s-a pus în practică ideea doctorului

Guillotin, de a uşura suferinţele condamnaţilor la moarte prin coborârea pe o cabelură de-a lungul a două bare vericale a unei lame trapezoidale care secţiona măduva spinării condamnatului în locul sabiei călăului Sanson" (Pscale Casanova).

361 „Ca Mucius Scaevola" (Onofrio).

Maraton 537

Să ne bucurăm mai în linişte, zise Johnny şi se duse să deschidă uşa.

Era Waltraud.

— Să nu ziceţi că voi, zise ea scremut în loc de bună ziua/seara, intrând înăuntru, cu faţa crispată de satisfacţie.

— Ce te-a apucat, femeie? o luă la rost Johnny spre surpriza ei.

Noi nu suntem de-ăia. N-avem treabă cu Ce-o, n-avem treabă cu a face – rea asta. Nu ne priveşte! zise Johnny.

Waltraud nu prea avea simţul umorului.

— Hai că era să te cred, zise ea cu zâmbet prefăcut, totuşi.

— Văd că n-ai înţeles, o apucă de umeri cu fermitate Johnny pe

Waltraud, o întoarse şi o scoase afară mai şi trântind uşa în urma ei.

— Nesimţitule! zise de-afară Waltraud.

— Nici asta nu-i implicată, zise Johnny când n-o mai simţi pe

Waltraud pe coridor. Dacă ne vedea bine dispuşi mai şi zvonea contra noastră. Una ca asta n-are creier nici cât un pui de raţă. De-aia îţi spun cu mâna pe inimă că nu ştiu cine-a săvârşit treaba şi în plus măcar un timp trebuie să ne arătăm nu zic îngrijoraţi până la lacrimi şi oftături dar îngrijoraţi că ce-o să fie de-aici înainte.

— Ai dreptate, zise Billy. Când am văzut-o cu faţa pe care şi-o

trăsese era să râd ca un prost. Când o să înceapă la anchete să întrebe cine se mai lua în gură cu Ce-o o să iasă că noi şi o să devenim primii suspecţi.

— Nu numai atât, zise Johnny. Aţi văzut şi-n filme. Când e presiune de la „popor" să se condamne – ce fac „bogaţii"? Pun poliţia să fabrice dovezi contra aşa-zişilor suspecţi. Nu zic să ne arătăm mâhniţi, că batem la ochi, zic să fim neutri, să nu ne băgăm nasul, adică să nu întrebăm niciodată ce mai fac anchetatorii, ce date mai au şi aşa mai departe. Ancheta nu ne interesează. Scurt. Nici nu vreau să mă duc la poliţie, să vină să mă ridice dacă au chef. Voi, în schimb, să vă duceţi.

Aveţi alibiuri? Aveţi. În timpul crimei eram la masă, ne-a văzut toată lumea. Voi pe noi şi noi pe voi.

— Că bine zici, îl bătu E-prea peste braţ pe Johnny. Însă cu Wal nu cred că te-ai purtat bine. Tot o să-mprăştie vreo prostie despre noi că am negat sau cine ştie ce-i mai cloceşte mintea. Hai s-o chemăm înapoi şi să-i zicem pe îndelete că n-am fost niciunul dintre noi.

Billy se uită la Johnny.

— Ce spui? zise Johnny.

— I-ai spus ce era de spus. Treaba ei ce-o să născocească dacă o să născocească contra, zise Billy.

— Cheam-o, Johnny, zise Gavnea. Mai bine să fie cu noi decât contra.

— Ia, sunaţi-o careva dacă aveţi numărul ei că eu nu-l am, se răzgândi Johnny.

Hai-hui spuse că-l are şi Moşneguţ îl sfătui cum să vorbească:

— Zi-i să vină până la Johnny că vrem să ne consultăm cu ea într-o privinţă.

Hai-hui făcu aşa şi peste cinci minute Waltraud bătu din nou la uşă tot cu mutra de „ştiu-eu-ce-ştiţi-şi-voi".

— Să-ţi intre bine-n cap, o luă iar Johnny. N-am personal şi niciunul dintre noi n-avem niciun amestec în tărăşenia asta.

— Nu minţi? îşi modifică lumina din ochi Waltraud.

— Femeie, ţi-am spus purul adevăr. Poate l-a omorât el (îl arătă pe Hai-hui, al cărui nume îl uitase de nervi) sau E-prea sau el (adică

Hopa) sau el (adică Gavnea) dar eu n-am niciun amestec, uite, mă jur, pe ce vrei să mă jur?

— Hai, te cred, schimbă foaia Waltraud şi i se adresă lui Moşne – guţ: Aţi făcut-o voi?

— Sunt curat ca lacrima, zise E-prea, deşi ştiu că n-o să mă crezi.

— Chiar n-am făcut-o, zise Gavnea.

— Nu vă mai scuzaţi, zise Hopa, că şi-a format teoria.

— Păi nu vă cred, dar n-am alternativă, zise Waltraud.

E-prea dădu mâinile în lături, că adică ce poate face el dacă nu e crezut pe cuvânt.

— Ideea este următoarea, dacă am prins-o, zise Johnny. Să nu te duci prin vecini şi să-ncepi să spui că ne-ai văzut împreună, că sunt multe capete seci pe-aici. Dacă o să se audă că ne-ai văzut împreună o să ne spună careva la poliţie că ştie că am complotat şi atunci o să iasă că noi l-am omorât precis, ceea ce nu e adevărat. Deci pe mine nu mă interesează ce crezi, eu atâta ţi-am spus şi tu faci cum crezi.

— Normal că n-am să spun aşa ceva.

— Ce să spui?

— Că aţi complotat, că v-aţi întâlnit…

— O să te scapi.

— Probabil crezi că sunt ultima jigodie, zise Waltraud.

— Ba nu, zise Johnny, asta nu mi-o pune în cârcă.

Maraton 539

— Atunci, dacă nu sunteţi voi, cine s-o fi făcut?

— Nu ştiu, zise Johnny.

— Şi nu ne interesează, zise Gavnea.

— Cum nu vă interesează? se miră Waltraud.

— E mai bine aşa, zise Johnny.

— Şi noi am vrea să ştim, zise E-prea, că de asta am venit la

Johnny, că am crezut că el e autorul. El nega că ar avea amestec când ai apărut tu.

— Vă spun sincer că m-am bucurat, zise Waltraud.

— Şi noi, şi noi, ziseră cu însufleţire cu toţii ca cum ar fi jurat şi

E-prea deschise dopul de la sticla de votcă cu care venise şi trase prima duşcă.

— Vreau şi eu să pun pe limbă, îl atenţionă Wal.

CAPITOLUL 45. GIOVANNI

Preluând ancheta din partea poliţiei oraşului Veneţia, Giovanni numără 88 de persoane care puteau fi implicate, dintre cei ce făceau maratonul, 44 de atleţi şi 44 din cealaltă categorie, 12 bodigarzi, paisprezece antrenori, 18 din aparatul tehnic-administrativ. şi bucătăresele, fără ajutorul lui Popo, care dezertase de la obligaţii (devenise „fosilă", adică se pensionase).

Giovanni puse la socoteală şi posibilitatea unui omor din afară, dar era o posibilitate destul de slabă, nu exista cea mai mică probă că a venit cineva din afară, încât deocamdată era de concentrat doar pe cei veniţi pentru maraton: 44 de sportivi, 12 bodyguarzi, ajutorul lui Popo

Mai întâi, ca de obicei, până să sosească raportul autopsierului, luă declaraţii înregistrate de la cei 88, pe care îi chemă pe rând marţi şi miercuri în sala marelui Consiliu din Palatul Ducal. Tot ca de obicei

Paolo era atent la mâinile lor şi la mimică în relaţie cu întrebările adresate.

A doua zi deci Giovanni, ca un bancher care-şi aşteaptă debi –torii, deschise la etaj la ora 9 fără zece minute şirul interogatoriilor.

La ora când s-a hotărât să deschidă nu veniseră toţi cei convocaţi şi nici măcar cei ce ar fi trebuit, pentru că, din primele două litere ale alfabetului, lipseau doi, nici măcar curioşi să afle ce întrebări pune

Giovanni (asistat de ajutorul lui pe nume Paolo). O fi fost o manifestare de frondă ori nu ştiau de anchetă?

Să nu neglijăm tupeul gratuit. Din născare, îi aruncă Giovanni lui Paolo.

Prima luată la întrebări era Amoraş (era nedormită, cu ochi roşii şi se tot strâmba din pricina tensiunii).

— De ce nu ne-ai chemat la secţie? vru să ştie Amoraş şi, punând întrebarea, se uită înspre Paolo, care purta o pereche de ochelari de plajă, care-i ascundeau ochii.

— La secţie? se uimi Giovanni de întrebarea hodoroc-tronc. Ca să vă scutesc să vă mai chemaţi avocaţii, îi trânti înapoi replica. Uite că

m-am deplasat în persoană. Ai fi preferat să vă deranjez cu citaţii?

— De ce să mă deranjeze? Nu mă deranjează, zise Amoraş tot aiurea din pricina emoţiei, aşteptând să vadă cum va decurge interogatoriul, cu inima bătând mai repede – aşa se întâmplă în asemenea împrejurări, nu contează că eşti sau nu implicat în caz, mă refer la oamenii obişnuiţi.

— Spune-mi cum te cheamă şi de ce eşti aici, începu Giovanni cu un glas clar şi destul de blând, contrastând cu tonul băţos de mai înainte. Amoraş îşi spuse numele şi continuă, bâlbâindu-se şi înro – şindu-se:

— Cum de ce? Ca să mă întrebi…

— Vreau să zic de ce eşti aici, în Veneţia?

— Ca să particip la maraton. Am venit pentru maraton… De-asta suntem la Veneţia. Ca să participăm la maraton. Ce-o n-are nicio vină că maratonul n-a avut loc până acum.

— Hm, făcu gânditor Giovanni; Dar are cineva vină?

— N-are. Cum să aibă? îşi reveni Amoraş. Are ceva, sublinie ea cuvântul „ceva". În primul rând vremea, da, vremea. Vremea n-a ţinut cu noi. Şi când s-au îndeplinit toate condiţiile s-a întâmplat asta, nenorocirea asta (îi tremura glasul când pronunţă „nenorocirea").

Zicea el: „Viaţa e un maraton dar nu toţi îl isprăvesc până-n capăt". 362

362 „Vorbind despre prietenia ei cu Nancy Clutter, Susan Kidwell a declarat:

— Eram ca două surori. Eu aşa simţeam, cel puţin, parcă mi-ar fi fost soră. În primele zile n-am putut să merg la şcoală. Am stat acasă până după înmormântare. La fel şi Bobby Rupp. O vreme, Bobby şi cu mine am stat mai mereu împreună. E un băiat simpatic, bun la inimă şi niciodată nu i s-a întâmplat ceva atât de îngrozitor. Să piardă pe cineva la

— Te-a afectat întâmplarea, observă Giovanni.

— Cum să nu mă afecteze, izbucni de-a binelea în lacrimi Amo – raş. Toţi am fost impresionaţi, nu cred că a rămas cineva nepăsător.

— Ei, nu toţi, o contrazise Giovanni.

— Am vrut să zic că în asemenea împrejurări îţi pasă într-un fel sau altul, se corectă Amoraş, apăsând cu podul palmelor pe ochi (nu se fardase) şi pe obraji.

— Asta-i adevărat, confirmă Giovanni, ridicându-se de pe fotoliul pe care stătea de parcă sub şezut ar fi avut montat un arc. Oamenii nu sunt maşini.

— Credeţi că cineva dintre noi?…

— Cine altcineva?

— Asta ar fi un lucru îngrozitor să fi fost cineva dintre noi. Cum se poate trăi în condiţiile astea? Dacă e cineva dintre noi vă rog frumos să faceţi tot ce depinde de domneavoastră (se uită şi la Paolo) ca să-l daţi în vileag pe vinovat. Cât mai repede. N-aş suporta liniştită să ştiu că între noi…

Giovanni dădea impresia că stă pe un scaun mai înalt decât al lui Amoraş şi lui Amoraş i se păru că aşa trebuie, că aşa va afla ade – vărul mai repede (o prostie, desigur).

care ţine. Iar apoi, culmea, să fie supus unui detector de minciuni. Nu vreau să spun că a rămas cu resentimente din cauza asta. Şi-a dat seama că poliţiştii nu-şi făceau decât datoria. Mie mi s-au mai întâmplat vreo două, trei lucruri neplăcute, lui însă nu, aşa că a fost un şoc când a descoperit că poate viaţa nu e doar un lung meci de baschet. De obicei, ne plimbam în Fordul lui vechi. Aiurea pe şosea. Până la aeroport şi înapoi.

Sau ne duceam la Cree-Mee, ăsta-i un drive-in, rămâneam în maşină, comandam o Cola şi ascultam radioul. Radioul cânta tot timpul, deci nu trebuia să vorbim. Atât că uneori Bobby spunea cât de mult o iubise pe Nancy şi că n-o să mai ţină la nicio altă fată. Eu, una, sunt sigură că

Nancy n-ar fi dorit aşa ceva şi i-am spus. Ţin minte că era într-o luni, am plecat cu maşina până la râu. Am parcat pe pod. De acolo se vedea casa domnului Clutter şi ogoarele care se pierd în depărtare. Undeva, în zare, pe un ogor ardea un foc. Ardeau obiecte din casă. Oriunde priveai, îţi amintea ceva de ei. Pe malurile râului oameni pescuiau cu plase, dar nu peşte. Bobby spunea că, desigur, căutau armele. Cuţitul. Revolverul".

(Truman Capote: „Cu sânge rece”).

542 Dan Grădinaru

— Cum ai auzit de crimă?

— Trebuie să-ţi fac o mărturisire. Am simţit că i s-a întâmplat ceva, Mă îmbrăcam şi mă uitam în oglindă şi cum mă uitam în oglindă a apărut în spatele meu, l-am văzut cum te văd şi cum mă vezi, era în costum şi purta cravată. A zâmbit parcă şi-ar fi luat rămas-bun că n-o să ne mai vedem. Am închis ochii şi când i-am deschis nu mai era.

— Era o vedenie.

— Nu era vedenie. Era o întrupare a sufletului lui. Chiar atunci îl omora.

— Se poate.

— Şi noaptea trecută am avut un vis groaznic. În vis traversam o stradă şi el se uita la mine cum mă izbesc de o maşină. Şi-acum am în urechi zgomotul izbiturii şi cum mă rostogolesc prin aer înainte de a cădea pe asfalt.

— Vise de noapte.

— Nu, nu, Nu sunt doar vise de noapte. Dumnezeu ne trimite semne. Aşa spunea Ce-o. Cât priveşte omorul, n-am auzit de omor, eu l-am descoperit pe Ce-o întins pe jos.

— Tu?

— Eu.

— La ce oră?

— Înainte de ora şapte.

— Povesteşte-mi.

— Sunt, eram iubita lui (Giovanni se uită la Popo). Tot o să afli, probabil, nici n-am motive să mă ascund, să afli de la mine… Terminasem masa şi am încălcat înţelegearea cu el să nu-l caut dimineaţa şi în general să nu-l caut dacă nu mă caută el, m-am dus la el după ce-am mâncat pentru că l-am văzut în oglindă supărat şi am avut visul pe care ţi l-am spus cu accidentul de maşină, am avut certitudinea că mă cheamă la el să-mi spună ceva important. Credeam că e de bine. L-am văzut de la distanţă. O secundă mi-am zis ducându-mă spre el că nu poate fi el. Pur şi simplu m-am împiedicat de el cum stătea întins pe jos. M-am gândit că i s-a făcut rău. De-aia n-am ţipat sau am ţipat, nu

mai ştiu, unii zic c-am ţipat, dacă ştiam că e mort urlam şi leşinam acolo pe loc. Am crezut că e viu şi că doar şi-a pierdut cunoştinţa. Am crezut că răsuflă.

— Ai auzit împuşcătura?

— N-am auzit împuşcătura.

— Ce-ai auzit?

— Mi s-a părut, urcând scările, că a căzut un ghiveci cu flori.

— Ai văzut pe cineva când ai ajuns la el?

— N-am văzut pe nimeni.

— Nici înainte, nici după?

— După mine a venit cineva. O să-mi amintesc. Azi nu sunt în stare.

— Recapitulând te-ai dus la el pentru c-ai simţit că te cheamă.

— Da, nu ştiu, probabil în urma vizitei pe care sufletul lui mi-a făcut-o în oglindă. Pur şi simplu am simţit că mă cheamă neapărat la el. Nu puteam să nu mă duc.

— Lua medicamente?

— Lua nişte medicamente, ştiu că era bolnav, dar nu-i plăcea să vorbească de boală. Ce boală avea nu ştiu.

— Cum se manifesta boala?

— Se schimba la faţă, avea puseuri de febră, dungi negre sub ochi, nu-mi făcea confidenţe, am zis.

— Avea duşmani?

— Păi cum nu!

— Cine erau duşmanii?

Amoraş povesti despre insula Cythera şi numi câţiva pe care-i socotea duşmănoşi. Giovanni se aşeză înapoi pe scaun.

— Nu-ţi notezi?

— Am o memorie bună.

— Să nu uiţi de vreunul. Poate dintre ei… Precis dintre ei…

— L-ai atins?… trupul, vreau să zic…

— Nu. Nu mai ştiu. Nu cred. Cred că l-am atins.

— Dacă nu l-ai atins ai făcut bine.

— Eu sunt fricoasă, îţi spun sincer. Când m-am aplecat să văd

dacă e viu s-ar putea să-mi fi căzut un fir de păr. Nu ştiu. Sunt dără – mată. O să fiu acuzată dacă o să găseşti ceva de-al meu?

— E în regulă. Ce-ai făcut mai departe?

— Nu mă crezi că sunt dărâmată.

— De ce să nu te cred?

— Dacă o să găseşti fire de păr de la mine s-ar putea să fie de altă dată, atunci când m-am dus pe la el să ne iubim. E grav dacă găseşti fire de păr de-ale mele?

— Dacă nu te simţi vinovată nu-i grav.

— Nu mă simt vinovată, vorbi cu însufleţire (aici) Amoraş.

— Nu te preocupa acum de fire de păr. Să nu ne pierdem în digresiuni.

Povesteşte mai departe.

— L-am sunat pe Popo, medicul nostru, şi Amoraş se uită la Paolo) înlocuitorul lui în cazuri precise.

— Ce cazuri?

— Mi-a zis odată dar am uitat.

— Aşa.

— Asta-i tot.

— Şi Popo ce-a făcut?

— Nu mai ştiu. A dat telefon la voi la poliţie sau la salvare.

— De ce n-ai dat telefon tu dacă l-ai văzut prima?

— Îmi tremurau mâinile, poftim, iar m-a luat cu tremur, şi mi-a spus să nu fac nimic până nu vine el.

— Mai departe.

— Adevărul e că nu mi-a trecut prin cap.

— Mai departe.

— Nu-mi venea să cred. Mă gândeam chiar că se preface.

— Cum să se prefacă? pufni Giovanni.

— Aşa am crezut în primele momente. Un om aşa de bun. Umbla fără bodigarzi. Nu se dădea mare. Brusc, Amoraş zise altceva: Nu pot să mai continui. Simt c-o să leşin dacă nu ies de-aici. Mai vorbim, şi

Amoraş se sculă de pe scaun şi, repede-repede, ieşi afară.

Giovanni se ridică arăşi de pe scaunul de la birou în acelaşi stil

ciudat, de baschetbalist care sare la coş, şi înghiţi în sec.

— Să-i fi dat un pahar cu apă, zise Paolo.

Giovanni nu comentă observaţia aceasta.

— Părere.

— Am asistat la confesiunea criminalului.

— Aşa a reieşit?

— A spus că s-a dus la Ce-o deşi Ce-o n-o chemase. A spus că n-a văzut pe nimeni nici înainte de a ajunge la uşa lui Ce-o, nici după săvârşirea omorului. Ce-a susţinut? Că nu-şi aduce aminte. Pe de altă parte Ce-o a dat drumul la paznici. De ce a dat drumul la paznici?

Fiindcă ştia că vine ea. El o vede, o ia în braţe şi ea îl împuşcă, apoi joacă scena că n-a văzut pe nimeni, că e îndurerată. E o actriţă desă – vârşită. Cazul e rezolvat dintr-un foc. Dacă mergi la un proces doar cu mărturia ei, că a visat nu ştiu ce, că a trecut peste interdicţia aman-Maraton 545

tului să-l vadă fără aprobarea lui şi, repet, dacă ne gândim că Ce-o s-a vulnerabilizat trimiţându-şi la plimbare apărătorii… Pentru mine, e fără echivoc.

— Clar, clar, aşa cum prezinţi situaţia.

— Pistolul e de femeie: glonţul n-a trecut pe partea cealaltă.

— Dar ţi-a trezit instinctele profesionale că minte?

— E un paradox, recunoscu Paolo. Nu. De-aia am zis că trebuie să fie o actriţă ieşită din comun. O fiinţă cu două feţe.

— S-o pun şi la detectorul de minciuni ar fi să-mi aduc o jignire mie.

— Fă cum crezi că e mai bine. N-o să mă simt jignit dacă o treci pe la detector.

— Am un rest de îndoială carteziană363. Dacă n-aş fi auzit-o ţi-aş fi dat dreptate sută la sută, aşa îţi dau dreptate nouăzeci şi nouă la sută.

Giovanni se duse până la uşă, o deschise şi invită a doua persoană trecută pe lista maratoniştilor de către Popo.

În încăpere pătrunse femeia cu breton ţinându-se prin lanţ de bunicul copiilor.

Giovanni văzuse destule, nu şi apariţii la interogatorii de genul

ăsta.

— Cine dintre voi e la rând?

— Eu, zise femeia cu breton.

— Şi el?

— Pe el nu-l pot desface din lanţ ca să nu-i dau idei de fugă.

— Aşa o să concuraţi?

— Nu concurez la maraton, sunt procuroare şi sunt în Veneţia pentru a incrimina pe cei din familia acestuia dacă există probe.

— Cum te cheamă?

— Numele meu e un indicativ, doresc să fie notat în acte aşa cum trebuie.

— Cum sună indicativul?

— A… M… W… Y… O…

— Indicativul are o semnificaţie?

— Da.

— Ce semnificaţie are?

363 „Descartes: „Dubito ergo cogito cogito ergo sum", cu corolarul „nu poţi fi sigur de nimic" (Compagnon) „Nimic nu e sigur" (Sgarbi).

546 Dan Grădinaru

— A de la prima literă din alfabetul grecesc, alfa, M de la maşină. W de la watt, Y de la yale şi o de la omega.

— Vreau să spun indicativul ca întreg.

— Ca întreg doar creatorul meu ştie să vă răspundă.

Giovanni făcu o pauză.

— Semeni foarte bine cu un om. Eşti om sau eşti maşină?

— Sunt maşină.

— Nu eşti ca Robocop, 364 jumătate om, jumătate maşină?

— Sunt maşină sută la sută.

— Eşti un android.

— Corect.

— Mecanisme, senzori, actuatori, ghidaje.

— Descriere corectă.

— Formidabil, îşi frecă mâinile Giovanni. Am crescut cu Robocop, viitorul e al lui, nu al androizilor. Am văzut filmul, se întoarse

Giovanni spre Paolo, de peste cincizeci de ori!

Femeia-robot nu împărtăşea pronosticul pesimist al lui Giovanni:

— Aş paria pe androizii care aşa se nasc. Hibrizii…

— Ca o curiozitate, eşti supusă morţii?

— Nu ştiu.

— Dar ştii ce înseamnă a muri?

— În cazul meu înseamnă a fi scoasă din funcţiune.

— Ce înseamnă a fi scoasă din funcţiune?

— Nu am permisiunea să spun.

— Poţi fi scoasă din funcţiune?

— Da

— De unde-ţi vine energia?

— Am încorporată o baterie.

— Sunt lucruri care nu ţi s-au spus cum să le rezolvi?

— Am fost trimisă pentru o misiune.

— Mă refer la hard.

— Nu am permisiunea să discut aşa ceva.

— Eşti ghidată de la distanţă?

364 „Robocop e un film din 1987, care are în subsidiar ideea de cyborg, datând din 1960, un organism cibernetic hibrid, cu sisteme umane şi sisteme robotice „(Zelda Smith).

Maraton 547

— Sunt autonomă.

— Dacă eşti supusă unui asalt fizic cum te descurci?

— Nu am permisiunea să discut aşa ceva.

— Mă rog, reiau. Ce cauţi deci la Veneţia?

— Am fost trimisă să anchetez, aşa cum am spus deja, dacă cei –lalţi membri ai familiei unei concurente la maraton sunt vizaţi de acuzaţia de abuz în serviciu. Dar nu mă rezum doar la ei.

— N-o să te rezumi doar la ei?

— Pot să extind cercetările şi la alte persoane.

— Serios? Ai aprobări? De la cine vine aprobarea?

— De la Bruxelles.

— Oho, făcu Giovanni. Ai vreun act în acest sens.

— Da.

— Pot să-l văd?

Femeia-robot scoase cu mâna stângă din buzunarul de la piept al tunicii militare cu care venise o foaie şi i-o întinse lui Giovanni, care o examină şi după ce se convinse că aşa stau lucrurile o dădu înapoi.

— Administrezi probe doar pentru abuz în serviciu?

— Traficul de influenţă şi corupţia intră şi acestea în competenţa mea. Evident că întâi „in rem".

— Vrei să-i pui sub acuzare? sări Giovanni peste informaţia aceasta.

— N-am dovezi directe dar se conturează dovezi indirecte.

— Deci încă o dată de ce-i acuzat acest om?

— De abuz în serviciu.

— Cum se defineşte la voi abuzul în serviciu?

— Conform codului nostru penal abuzul în serviciu înseamnă (1)

Fapta funcţionarului public care, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, nu îndeplineşte un act sau îl îndeplineşte în mod defectuos şi prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice

(2) precum şi fapta funcţionarului public care, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, îngrădeşte exercitarea unui drept al unei persoane ori creează pentru aceasta o situaţie de inferioritate pe temei de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, orientare sexuală, apartenenţă politică, avere, vârstă, dizabilitate, boală cronică neconta – gioasă sau infecţie HIV/SIDA.

— Cum se pedepseşte abuzul în serviciu?

— Cu închisoare.

— Abuzul în serviciu are legătură cu fapte de corupţie?

— Nu are legătură.

— Deci atunci când se fac dosare pentru abuzuri în serviciu nu se probează dacă există fapte de corupţie.

— Nu se probează.

— Dar sunt socotite conform codului penal fapte de corupţie?

— Da.

— Mai pe şleau fapte judecabile în contencios administrativ devin fapte penale.

— Da.

— Adică nu există explicaţia că fapta funcţionarului public care, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, cu intenţia de a obţine un bene – ficiu material ilicit pentru sine sau pentru altul, abuzează de funcţia sa oficială, depăşeşte limitele atribuţiilor sale.

— Nu.

Se incriminează faptelor săvârşite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o re mu – neraţie, o însărcinare de orice natură în serviciul ori în cadrul oricărei persoane juridice?

— Da.

— Fără a face distincţie între persoana juridică cu capital integral sau majoritar de stat şi cea cu capital privat.

— Fără. Acuzaţiile se referă inclusiv la regulamente.

— Regulamente? E un apropo?

— Este tocmai cazul de faţă.

— Dacă se incriminează penal orice acţiuni sau inacţiuni de încă! care a atribuţiilor de serviciu sau de îndeplinire defectuoasă a acestora se încalcă principiul potrivit căruia soluţia penală este ultima soluţie, recurgându-se la ea numai în măsura în care este necesară în cadrul unei societăţi libere şi sancţiunea este proporţională cu încă! –carea care a determinat sancţiunea.

Eu trebuie să mă raportez exclusiv la legea în vigoare la noi.

— Fără existenţa unei limite valorice de la care fapta constituie în fracţiuni legiuitorul vostru penal a eliminat din sfera mijloacelor legale răspunderea materială şi disciplinară a funcţionarilor.

— Posibil.

Maraton 549

— Ce regulament a încălcat?

— Le-a transmis lucrătorilor din subordine să se prezinte la serviciu într-un interval de maxim un sfert de oră după începerea

serviciului în loc de să se prezinte cu cel puţin înainte cu cinci minute mai înainte de orarul de serviciu aşa cum prevedea regulamentul în vigoare

— A creat prejudiciu, femeie sau cum să-ţi spun? Bani! Bani!

— Bani, nu.

Giovanni îşi dădu ochii peste cap, apoi continuă:

— L-ai ucis pe Ce-o?

— Nu l-am ucis pe cine zici.

— Poţi să probezi?

— Pot. La ora mesei eram cu acest urmărit penal.

— Mănânci?

— Eu n-am nevoie de hrană.

— Ora mesei e până la 10. Unde erai în momentul omorului, între 6 şi 7?

— În momentul omorului eram în sala de mese cu el.

— Confirmi? se îndreptă Giovanni spre domnul Nida.

— Da.

— Aveţi martori care v-au văzut?

— Avem.

Giovanni se îndreptă către dl Nida.

— Pentru ce eşti acuzat?

— Pentru ce a spus ea.

— De ce te-a adus la Veneţia?

— Ca să demonstreze că toţi membrii familiei sunt în legătură cu pretinsul meu abuz în serviciu.

— Şi o să poată?

— O să poată fiindcă fiind membrii familiei mele se deduce de această femeie că am vorbit cu ei ce intenţionam să fac la serviciu.

— Şi ai vorbit?

— N-am vorbit.

— De ce n-ai vorbit?

— De ce să vorbesc?

— Membrii familiei au negat că ştiau de intenţiile tale?

— Au negat cu excepţia mamei mele.

— Mama de unde ştia?

— Nu ştia nimic dar a zis ca să scape de anchetatoare. A presat-o şi nici acum n-o slăbeşte. Vrea o confesiune scrisă.

— Anchetatoare, surâse Gtovanni. Iată că mai avem şi o anchetatoare.

Şi tot în penal ca mine. Interesant. Din păcate n-am nevoie de serviciile tale. Deocamdată atât.

Femeia-robot se ridică împreună cu domnul Nida.

— La revedere.

— La revedere, murmură Giovanni. Ce părere ai avut? îl iscodi pe Paolo când uşa se închise în urma celor doi ciudaţi.

— Despre ea nu mi-am format o părere. E o maşină totuşi.

— Deci n-a minţit, zise Giovanni pe gânduri.

— Unele ca ea o să ne radă într-o zi pe toţi, zise şi Paolo, amintindu-şi de nişte filme.

Al treilea la rând era Armo.

— Eşti pe lista medicală, îşi începu Giovanni interogatoriul, cer – cetând o hârtie. Te-a trecut Popo. De ce? îşi ridică el ochii din hârtie.

— Sunt convins că m-a trecut pentru că sunt bolnav.

— Ce boală ai?

— Varicelă. Nu trebuia să ies din casă. Am venit din spirit de datorie.

Boala este foarte contagioasă. Mi se văd şi veziculele. Uite, întoarse

Armo obrazul şi pe partea dreaptă şi pe partea stângă.

— Păi de ce-ai mai venit? Ieşi afară imediat! ordonă Giovanni. Îţi baţi joc de noi şi de colegii tăi? Stai dracu' în odaia ta şi nu ieşi până nu ţi-o spune Popo.

— Îmi cer scuze că m-am prezentat. Plec.

Armo, care rămăsese în picioare se făcu nevăzut

Văzându-l închizând clanţa de cealaltă parte a uşii (purta, totuşi, mănuşi), Giovanni se luă cu mâinile de cap:

— Ăsta-i prost sau se face?

— Mai e cineva pe lista medicală? (Paolo)

Giovanni îşi reveni şi cercetă lista:

— Numai el.

— Poate mai îmbolnăveşte pe cineva.

— Să se ducă la spital, să-l bage în carantină. Trimite, te rog, pe cineva de-afară să-l caute pe Popo să vină să dezinfecteze scaunul după inconştientul ăsta. Ai avut vărsat de vânt?

— Eu, da, zise Paolo, plecând să rezolve cu Popo.

— Eu nu că tatăl meu era contra vaccinurilor, zise Giovanni.

Cu numărul patru pe lista lui Giovanni era Aranta, pentru care Giovanni se duse din nou la uşă:

Maraton 551

— Eşti Aranta, constată Giovanni revenind îndărătul biroului.

— În carne şi oase, zise Aranta cea cu nările, privite din faţă, lungi şi înguste ca două tălpici de schiuri, din profil nasul făcea unghi de 150

de grade între linia dintre buza de sus şi punctul de unde se sfârşeşte nasul şi linia care uneşte locul unde se sfârşeşte nasul şi vârful lui.

Giovanni rămăsese mut când intrase Aranta.

Poţi să te întorci cu spatele? o solicită el.

Aranta se întoarse cu spatele. Era acoperită de sus până jos în zonele vizibile de tatuaje.

— Îmi plac tatuajele tale.

Aranta reveni cu faţa la Giovanni.

85 la sută din piele o am tatuată. Mi-ai văzut limba?

Fără să mai aştepte Aranta scoase limba care era tăiată în două, păreau două corniţe de drăcuşor ieşite dintre dinţii galbeni.

Nările era unite de cercul unui inel care străbătea septul nazal, în locul lobilor celor două urechi avea două lupe rotunde, la tâmple se purta rasă şi pe mijlocul craniului creştea un ciuf vopsit ciclamen.

— Eşti frumoasă, zise Giovanni.

— Mulţumesc.

— Ia loc. Povesteşte-ne ce s-a întâmplat, unde te aflai, dacă eşti vinovată, dacă bănuieşti pe cineva, tot ce ne-ar putea interesa.

— Cum să fiu vinovată? N-am nicio treabă în privinţa a ceea ce s-a întâmplat. Mie Ce-o mi-a fost simpatic, s-a purtat totdeauna corect

cu mine, de ce să-i vreau răul?

— I-a vrut cineva răul?

— Dacă a fost omorât normal că i-a vrut cineva răul.

— Cine i-ar fi vrut răul?

— A, asta nu pot să ştiu, cine i-ar fi vrut răul. Eu nu i-am vrut răul.

— Ai fost părtaşă la vreo scenă de ceartă a cuiva cu Ce-o?

— A, nu ştiu de vreo ceartă.

— Sau discuţii… discuţii în contradictoriu?

— Oamenii mai discută, ştiţi cum e. Eu n-am văzut, nu ştiu.

— Dar de auzit ai auzit?

— A, nici n-am auzit.

— Niciodată, niciodată?

— A, ştiţi, oamenii mai zic, unii zic aşa, alţii aşa, nu înseamnă că sunt supăraţi unul pe celălalt.

— Bun, zise Giovanni, când a zis Ce-o aşa şi altul sau alţii au zis şi ei aşa, dar nu era aşa?

— Nu ştiu, eu doar am dat un exemplu cum sunt oamenii.

Giovanni dădu din cap înţelegător.

Se ridică brusc de pe scaun şi veni în faţa Arantei:

L-ai omorât pe Ce-o?

Aranta se apucă să facă cruci peste cruci şi să-şi apese mâinile peste sâni:

— Nu este adevărat şi cine zice aşa minte ca cel mai mare mincinos!

se apără Aranta cu vigoare.

— Doar te-am întrebat, coborî glasul Giovanni. Nimeni nu te-a acuzat de nimic. Sper că nu-mi ascunzi nimic.

Aranta căută ochii lui Giovanni şi zise de pe scaun cu ardoare:

— Jur că nu sunt vinovată, domnule! Jur!

— Te cred, o luă de subţioară Giovanni şi-o ridică fără milă în picioare.

— Mă credeţi pe cuvânt?

— Te cred. Gata.

După prânz Giovanni ajunse şi la unul dat pe listă de Amoraş.

— Sunt Gavnea, se prezentă singur.

— Bine, zise Giovanni.

— Am înţeles că vă interesează ora 7. La ora 7 tocmai terminasem de mâncat împreună cu prietenii mei şi ne pregăteam să ne ridicăm când am auzit strigăte că s-a întâmplat ceva.

— Cu cine erai la masă?

— Cu E-rea, cu Hopa şi Hai-hui. Moşneguţ a şi alergat într-un suflet să vadă ce s-a întâmplat.

— Cine e Moşneguţ?

— Moşneguţ e aceeaşi persoană cu E-prea. Moşneguţ e o poreclă, o are pentru că a împlinit 60 de ani.

— E limpede. Ce aţi mâncat?

— Eu am mâncat pui şi ceilalţi trei de la masă au mâncat tot pui.

— Staţi împreună?

— Da.

— La ce oră v-aţi sculat?

— La 6.

— Sunteţi toţi trei, alături de alţii, nominalizaţi că nu vă aveaţi foarte bine cu Ce-o. Ai putea să-mi explici motivele acestei antipatii.

— Nu e vorba chiar de o antipatie, să-i zicem neconcordanţă în principii.

— Pe scurt ce te deranja la Ce-o?

— Pe scurt mă deranja că nu se face maratonul şi pierdem vremea la Veneţia.

— Amâna fiindcă aşa voia?

— Habar n-am dacă aşa voia sau nu, dar nu se făcea.

— Ai cazier?

— Nu.

— L-ai omorât pe Ce-o?

— Religia îmi interzice să omor.

— Religia spune multe. Cine se uită la religie în ziua de azi?

— Cred în Dumnezeu şi în Judecata de apoi (îşi făcu cruce).

— Ai o armă de foc?

Gavnea clătină din cap.
Ai luat de la cineva o armă de foc ca să-l împuşti pe Ce-o?
Gavnea clătină din nou din cap în semn că nu.
— Ai cunoştinţe despre armele de foc?
— În ce sens?
— În sensul dacă ai tras în poligoane, săli de tir sportiv…
— Am tras, n-am de ce să ascund.
— Prietenii tăi, vreunul dintre ei, l-a omorât pe Ce-o?
— Întrebaţi-i pe ei.
— L-ai ajutat în vreun fel pe E-prea să-l omoare pe Ce-o?
— Nu.
— I-ai ajutat pe prietenii Hai-hui şi Hopa să-l onoare pe Ce-o?
— Nu.
— Ce-o avea o armă de foc?
— Ce armă?
— O puşcă, o mitralieră, un pistol.
— Parcă avea.
— Ce avea?
— Un pistol.
— L-ai văzut cu pistolul?
— Aşa mi s-a povestit.
— Cine ţi-a povestit?
— Nu mai ştiu.
— Ai auzit pe cineva că vrea să-i ia viaţa?

— N-am auzit.
— Pot să văd mobilul tău?
Gavnea avu o ezitare.
— Dacă eşti de acord să mi-l arăţi.
— Nu sunt de acord.
— Pot să vin cu un mandat.
— Dacă vii cu un mandat atunci da.
Giovanni scoase o hârtie din mapa de pe birou şi o legănă înaintea lui E-prea.
— Să mă deplasez ca să ţi-o arăt?

— Nu-i nevoie, zise Gavnea. Îşi scoase telefonul din buzunarul de la spate. Îl prinzi?

— Du-te şi ia-i-l, îi zise Giovanni lui Paolo

Paolo se duse la Gavnea, luă mobilul şi după ce-l luă zise:

— Aruncă-l.

Giovanni examină mobilul câteva minute, apoi îl chenă pe Gavnea să şi-l ia înapoi.

— Bine, poţi să pleci.

Când închise uşa Paolo îl reproduse pe Gavnea: „Ce armă?"

„Parcă avea". Ăsta e un mincinos.

— Aşa zic şi eu, zise Giovanni.

— Ai fost tare cu mandatul.

— Mai trebuie să şi riscăm. De fapt o nimica toată. Poate îşi şi imagina că blufez. Şi-o fi dat seama că nu are nimic de ascuns. Pentru mâine să vorbim cu judecătorul să ne semneze mandate nominale pentru fiecare de pe lista lui Popo.

La terminarea interogatoriilor cu primii 50 de pe lista alfabetică, mai spre seară, Giovanni sintetiză discuţiile.

— Crima s-a petrecut înainte de ora 7

— Crima s-a petrecut între 6 şi 7, sub rezerva raportului de autopsie.

Înainte de ora 7, pe la 6 şi jumătate, conform declaraţiilor martorilor credibili (în primul rând personalul de la cantină) au mâncat

(urma o listă)

— Cei care au fost prinşi în scena crimei sunt dintre cei audiaţi azi (urmă o listă de nume).

În final îl solicită încă o dată şi-i zise lui Popo, luându-şi rămas bun:

Maraton 555

— Sper că nimeni nu s-a plâns de discuţii sau că aş fi forţat nota.

— Au fost câteva proteste că au aşteptat mult.

— Şi eu aş fi vrut să termin într-o jumătate de oră.

— N-au fost proteste în adevăratul sens al cuvântului.

— Sunt câţiva care n-au venit să ne cunoaştem (Giovanni le

spuse numele). Transmite-le că că n-a fost politicos din partea lor. Îi aştept mâine împreună cu restul de la litera L până la sfârşit.

— Nu s-or fi simţit bine, îi scuză Popo.

— Da, chiar. Ce-i cu varicela?

— Avem deja patru cazuri.

— Asta nu-i bine.

— Nu-i bine, desigur (Popo parcă era mai viu).

— Unii o fac pe eroii din proprie iniţiativă. Domnul Armo poate să ne îmbolnăvească pe toţi care n-am avut vărsat de vânt. Să fie luate măsuri de carantină.

— Asta ne mai lipseşte, să se îmbolnăvească şi alţii.

— Pe mâine, încheie Giovanni convorbirea pe jumătate iritat din cauza lui Armo, de care îţi reaminti cu neplăcere.

CAPITOLUL 46. CHEMAREA SÂNGELUI

— Gâfâi. Ce-i cu tine? Ai alergat? îl luă buni, din mijlocul camerei, la trei păzeşte pe Dorin.

— Am alergat, îşi feri privirile Dorin.

— Te-ai certat cu cineva?

— Lasă-mă cu întrebările astea, n-am chef acum de vorbă, se descălţă el una-două.

— Cum n-ai chef de vorbă? Ce vorbe sunt astea?

Dorin se încălţă cu adidaşii de antrenament şi aruncă adidaşii cu care venise.

— Vin imediat, şi o luă din nou la fugă în direcţia de unde apă – ruse.

Buni rămase stupefiată.

— Ce-o fi cu el? se minună ea înspre Florin

— Ce să fie? zise Florin în mod automat, cu ochii pe tabletă.

— Ce-i cu voi? Florin, ce-i cu Dorin? îl apucă buni pe Florin de umăr şi-l zgâlţâi.

Florin se smuci:

— Da cu tine ce e? şi o luă şi el din loc pe urmele lui Dorin.

— Asta-i culmea! zise buni. Să mă-ntrebe el ce-i cu mine! Ce părere ai?

— Ce părere să am, zise bunu rezolvând la primul rebus pe ziua aceea. Muritorul se tulbură în zadar.

— Şi Florin să mă împingă!

— Cum i-ai crescut aşa îi ai.

— Formidabil.

Peste cinci minute bătu la uşă Walttraud.

— Dorin e acasă? se interesă ea.

— Nu, mi se pare că s-a dus în Giardini cu Sean. Ai treabă cu el?

făcu uşa mai largă, căscând, Spiriduş, care se trezise la apariţia furtu –noasă a lui Dorin şi apucase să-şi tragă pe ea un tricou şi pantalonii scurţi din stofă de blugi de care nu se despărţea în timpul zilei (cu excepţia antrenamentelor).

— Când apare transmite-i că l-am căutat. Sau nu, dă-i… Waltraud se căută în rucsac şi, găsind ce căuta, îi puse în mână un plic.

— Îi transmit, dădu asigurări Spiriduş.

— Aşa să faci, îi întoarse spatele Waltraud.

Spiriduş închise uşa la loc şi buni o întrebă:

— Ce voia?

— Wal?

— Putoarea, îşi făcu gura pungă buni.

— De ce vorbeşti aşa?

— Mi-a ieşit. Nu-ţi bate capul.

— Are treabă cu Dorin.

— Ce treabă?

— Nu ştiu. Mi-a dat plicul ăsta (Amoraş arătă plicul) să i-l dau lui Dorin. Unde e tata?

— Cu descreierata.

— Şi Florin?

— N-ai văzut? Probabil cu Dorin.

— Eu sunt aici, ridică o mână bunicu'. În cazul că nu m-ai remarcat.

— Te-am remarcat, zise Spiriduş. Cum să nu te remarc?

— Te remarc eu în fiecare zi, zise buni.

— Vai, cum am putut să dorm atât şi nici să nu simt nimic când au plecat? Sunt o mare nesimţită!

— Te-a răzbit oboseala.

Maraton 557

Spiriduş îşi luă mobilul de pe măsuţa unde era şi laptopul femeiirobot şi formă numărul lui Dorin. Telefonul era închis. Îi scrise mesajul: „Te-a căutat Wal. I-am zis că eşti în Giardini”.

Pe urmă merse în baie. Încuie uşa şi-şi scoase hainele de pe ea, rămânând în pielea goală. Intră în cabina de duş, potrivi apa spre mai cald, încercând să evite părul, şi întinse gelul de duş pe piele. Apa o făcea să-şi revină, îi înmuia nervii cu atât mai mult cu cât ultimele 48

de ore fuseseră catastrofale şi pentru familia ei datorită morţii lui Ce-o.

Mai era şi femeia-robot cu o atitudine îngrozitoare, se ducea şi la toaletă cu dl Nida. Ea şi Dorin şi Florin stăteau mai tot timpul peafară, însă buni şi bunicul îi suportau prezenţa cu stoicism care cât putea să mai ţină fără să iasă certuri mari?

După ce se spălă o luă din loc. Era trecută pe lista lui Giovanni miercuri pentru ora 12. Pe drum se întâlni cu trioul verde. Făcură nişte zâmbre când îi salută amical, că întoarse capul. Ce se întâmplase aşa deodată să facă mutrele astea?

Spiriduş era cam întoarsă pe dos de situaţie. Nu-i plăceau relaţiile încordate. Relaţiile cu verzii fuseseră totdeauna nicicum. Nici calde nici reci. Totuşi, n-ar fi crezut că, de la incidentul de la Olympia, se vor schimba vreodată în ceea ce-o priveşte, nu avea de gând, nici vorbă, să-i întrebe de ce, nu se ştia vinovată cu nimic faţă de ei. Mai ales, da, de ce atitudinea nouă? Făcea legătura cu faptul că stătea mult împreună cu Amoraş, acum în doliu. Şi ce le păsa lor de Amoraş?

Fiecare se poartă şi se îmbracă în mod liber, cum se simte bine, cum crede, n-are nevoie de acordul nimănui. Şi dacă aveau ceva de împărţit cu Amoraş ce le căşunase pe ea? Adică, probabil, supărare pe Amoraş şi, ca la oamenii proşti, supărare şi pe ea!

În faţa uşii lui Giovanni, „Agentul 007”, cum îl poreclise Cecilia, mai aşteptau destui.

O apucară totuşi emoţii uşoare în stomac intrând pentru discuţia cu anchetatorul şi ajutorul acestuia deşi Dorin, audiat în – preună cu Florin, o prevenise cum procedează Giovanni şi îi povestise

cum decursese conversaţia.

Giovanni o scrută câteva momente după ce-o invită să se aşeze.

— I-am audiat deja pe fraţii tăi care au venit aici cu câinele vostru.

I-am audiat şi pe bunicii tăi, începu el. Tatăl tău e acuzat de abuz în serviciu.

Sunteţi conform doamnei procuror o familie care va fi trasă la răspundere. În bună logică dacă aţi comis o infracţiune mai mult sau mai puţin relevantă puteţi s-o comiteţi şi pe asta pe care o anchetez.

558 Dan Grădinaru

Spiriduş se înroşi violent înţelegând unde bate anchetatorul şi se strădui să zâmbească (ieşi mai mult o grimasă).

— Ce spui?

— Dacă ar fi cum spuneţi am fi rupt lanţul… de doamna de care vorbiţi.

— Aţi fi putut?

— Găsea Dorin o soluţie.

— Ăsta e un argument în favoarea familiei voastre. Întrebarea pe care mi-o pun e de ce n-aţi scăpat de ea?

Spiriduş răspunse de data aceasta mai repede.

— Nu ne-am gândit la aşa ceva.

— Puteaţi să vă gândiţi, bătu darabana cu degetele în birou Giovanni.

Inacţiunea înseamnă acceptare. Accepţi acuzaţiile?

— Buni spune să aşteptăm procesul.

— Are încredere într-un proces corect? După cum am văzut procurorul aşa mi se pare că va fi şi procesul. Tel maître tel valet365.

— Eu sper pentru tata că va fi un proces corect.

— Dar dacă judecătorii vor gândi ca procuroarea-robot şi te vor aresta şi pe tine?

— De ce gândiţi aşa?

— Sunt realist, nu sunt rezident în casa fanteziei. Că a venit vorba de fantezie ai la cunoştinţă faptul că Ce-o, cum susţin unii, nu era interesat de maraton? Nu l-a ţinut nici la Olympia, nu l-a ţinut cât a trăit nici pe acesta.

— Nu a putut, se foi pe scaun Spiriduş. La Olympia a plouat tot timpul. Nu se putea alerga pe ploaia aceea. La kilometrul zece se formase deja un lac.

— Un lac în miniatură. Am auzit teoria asta la apărătorii lui Ce-o.

Acuzatorii pretind că se putea alerga pe lângă lacul în miniatură.

— Cum? Nu-i adevărat. Pe lângă lac erau pereţi de munţi.

— Constat că-l aperi pe Ce-o.

— Nu-l apăr. Asta este realitatea, ce-au zis toţi concurenţii.

— Ei, nu toţi, din moment ce la audieri am înregistrat şi teoria asta incriminatoare. Mă rog, să trecem. Cum ai fost selecţionată pentru maraton?

365 „Cum e turcul, şi pistolul" (Compagnon: „Am folosit Google translate").

Maraton 559

— Nu ştiu. Am primit invitaţia şi am ajuns la Olympia.

— La Veneţia de ce nu s-a ţinut maratonul vreme de o lună şi mai bine?

— Domnul primar nu a dat aprobările.

— Mda. Eşti rudă cu Ce-o?

Spiriduş era pregătită de ieri să răspundă la întrebare fiindcă întrebarea le fusese pusă şi lui Florin şi Dorin.

— Noi nu ştim nimic de aşa ceva.

Băiatul din posterul aflat în fosta cameră a lui Ce-o aducea destul de bine cu Florin! reflectase ieri Giovanni când îl văzuse pe Florin şi fata îi întărea azi intuiţia iniţial. Când erau mai mici. Dumnezeule, nu era o iluzie optică!

Giovanni trecu la atac:

— Am văzut în dormitor la Ce-o un poster cu tine şi Florin împreună cu doi oameni mari care mie îmi par ca fiind părinţii tăi.

Tatăl nu seamănă cu Ce-o însă mă întreb dacă Ce-o nu a făcut-o în – tenţionat. Adică vreau să spun că capul lui a fost înlocuit, dar ca înălţime, peste doi metri, la aprecierea mea, poate fi o ipoteză verosimilă.

De asemenea mama este îmbrăcată la cap ca o musulmană tocmai pentru a nu i se vedea figura, cine este.

— Nu ştiu ce să vă spun. Eu ştiu că tata e tatăl meu şi mama mea a murit în urmă cu trei ani într-un accident auto. Ei m-au crescut.

— Dar de Ce-o nu ştiai înainte de maratonul de la Olympia?

— Nu, negă mai cu patos Spiriduş.

— Faptul că pe tine te-a selectat să participi la maraton nu ţi-a dat de gândit?

— Nu. De ce să-mi dea de gândit?

— Nici la Olympia, nici aici la Veneţia nu te-a chemat la el? Nu v-aţi văzut? Vreau să spun între patru ochi.

Spiriduş dădu din cap că nici vorbă.

— Nu ţi-a dat vreun semn că se interesează de tine?

— Nu.

— N-ai simţit niciodată „chemarea sângelui”?

— Ce să simt?

— „Chemarea sângelui”.

— Nu, negă Spiriduş, intuind sensul expresiei folosite de Giovanni.

— L-a luat pe Florin la o întâlnire cu primarul Massimo. De ce crezi că a făcut-o?

— Nu ştiu.

— Nu l-ai întrebat pe Florin?

— Nu.

— Nu l-ai omorât pe Ce-o?

— Vai nu, negă cu înverşunare Spiriduş. Cum să-l omor?!

— N-ai participat la un complot vizând omorârea lui Ce-o?

— Nu!

— Ca să vă răzbunaţi pentru că atâţia ani nu s-a îngrijit de voi.

— Nu!

— Că a omorât-o pe mama voastră pentru că s-a recăsătorit cu domnul Nida?

— Nu, abia mai şopti Spiriduş.

— Am terminat, poţi să pleci.

Tremurând şi abia mai ţinându-se pe picioare, Spiriduş ieşi împleticit din sală.

„A omorât-o pe mama fiindcă s-a căsătorit cu tata. Astea sunt nişte idei nebuneşti”!

— I-ai văzut pe copii, se întoarse Giovanni către Paolo

— Fata asta şi băiatul de ieri? făcu Paolo.

— Da, fata asta şi băiatul mai mic de ieri, când i-am interogat pe fraţi.

— I-am văzut.

— Să fie cei doi din poster? Vorbesc aiurea? Să mă înşel?

Paolo închise ochii cu bărbia în piept:

— Nu te înşeli. Mă intriga şi pe mine când l-am văzut pe Florin. Acum, văzând-o pe fată, m-am luminat.

— Mimica?

— Mimica e ok, nu minte.

Când Spiriduş trecu afară albă la faţă, Amoraş o luă în primire dornică să-i spună ce şi cum însă văzând-o într-o stare jalnică o luă pe după umeri şi o ajută să coboare scările.

— Ce ţi-a zis omul ăla rău de arăţi în halul ăsta?

— Acum nu pot, refuză Spiriduş să povestească prin ce trecuse.

— Linişteşte-te. Vrei să-ţi dau o pilulă să-ţi ia starea proastă cu mâna?

Spiriduş se dezmetici puţin şi ceru să bea doar apă. Amoraş e în – soţi până la magazinul de lângă Turnul Orologiului de unde comandă de la o vânzătoare chinezoaică (barul trecuse în proprietatea chi – nezilor) o sticlă cu apă plată.

Maraton 561

— Hai, bea puţin, desfăcu ea capacul sticlei.

Spiriduş bău doar o gură.

— Nu pot, zise ea şi-i înapoie sticla. Simţea că nu putea nici măcar să ţină în mână sticla cu apă.

Amoraş o trase de braţ pe un scaun la o masă vizavi de Café

Florian. Era program muzical şi în locul de-acolo, cu un podium, dar ca la Café Florian nu un program muzical asurzitor, unul relaxant, soft, muzică de promenadă, demodată, vieneză de la sfârşitul secolului

19, fără boxe, sunetul îl produceau doar instrumentele, pianul Steinway în faţa căruia la clape lucra cu eleganţă rafinată o tânără

îmbrăcată şi coafată ca în anii ’50 ai secolului 20, viorile şi acordeonul, se putea purta o conversaţie şi te mai uitai şi la turiştii pe care gura metroului îi scotea la suprafaţă la intervale regulate, ca un tub de pastă de dinţi pe care-l strângi şi pasta ţâşneşte multicoloră pe gura tubului, aşa cum se joacă copiii care mai descoperă una.

Dincolo de ele la a doua masă verzii stăteau cu coatele pe masa lor şi vorbeau ca cum nu se ascundeau de aparate de ascultare.

Verzişor ridică ostentativ un pahar cu îngheţată şi o salută pe Amoraş.

— E bună?

— Foarte, ridicară vizibil veseli cei trei Verzi linguriţele.

— Uite cum au ridicat săbiile! Să ne luăm şi noi câte o îngheţată, propuse mai mult pentru sine Amoraş.

Când veni chelnerul Amoraş îi indică ce serveau verzii şi co – mandă ceva identic. Chelnerul îşi dădu seama că-i vorba de îngheţată de cafea în pahare de carton, cu paiul aferent.

— Nervii? se interesă cu ochii închişi Amoraş.

— Nu mă forţa, o să-ţi spun, acum sunt şi ei de faţă, se rugă

Spiriduş, care încet-încet îşi revenea, şi-şi masă tâmplele.

Amoraş îşi puse palma stângă pe inimă şi cu pumnul drept lovi în ea ca semn de „ce emoţii am avut!”

— Stai liniştită şi revino-ţi, din asemenea întâlniri nu poţi să ieşi decât batjocorită, umilită, nu se sinchisi ea de amânarea confesiunii.

De fapt sunt dărâmată, o luă Amoraş în altă direcţie.

Îngheţata de cafea mergea, însă Amoraş dorea altceva.

Ridică o mână şi chelnerul, remarcând mâna ridicată la cer, se şi prezentă:

— Mai doriţi ceva?

Amoraş închise un ochi:

— O sută de whisky. Aveţi aşa ceva?

— Cum să nu. Din care doriţi?

— Din cel mai ieftin. Am auzit că cel mai ieftin e şi cel mai bun.

— Aveţi dreptate, zise chelnerul politicos, obişnuit cu fel de fel de clienţi cărora ai datoria să le fii pe plac.

— O doamnă are totdeauna dreptate, boscorodi Amoraş, după ce chelnerul se îndepărtă şi-şi trecu limba peste dinţii din faţă ca cum ar fi savurat deja suta de alcool. M-aş face praf. Crezi că e sub demnitatea mea? Vorba ta, se aplecă Amoraş peste masa pătrată, cu tăblie mică, ca la Paris, înspre Spiriduş. Cum naiba să bei cu ăştia de faţă?

Cu cei trei muşchetari fericiţi?!

Spiriduş îşi trecu dosul palmei pe fruntea lui Amoraş cum făcea bunicul la ţară când se ştergea de sudoare la câmp:

— Suferi mult, nu-i aşa?

— Of, eşti prea mică şi nu înţelegi.

— Ce bine că sunt mică! luă peste picior Spiriduş condescen –denţa.

— Inima e ca o piatră care se duce la fundul apei. Uite-aşa face inima, şi Amoraş imită înălţând mâna şi coborând-o cum face un bolovan care coboară şi rămâne, bâldâbâc, pe fundul apei. Se urcă pe scară sus-sus de tot şi alunecă pe tobogan.

— Îmi plăcea la tobogan când eram mică.

— Viaţa e un tobogan, scumpo.

Chelnerul sosi cu paharul de whisky şi cu un pahar mai mare cu apă.

— Doriţi şi gheaţă?

— Nu, dragul meu, îl doresc sec. De ce să-l diluez? Tu-l bei cu gheaţă?

— Nu, îşi arătă dinţii chelnerul, un tip mic de statură, cu mişcări energice în compensaţie cu puţinătatea fizicului. Eul beau cu prietenii.

— Clar. Whisky şi apa – două elemente în coliziune.

— Cum vă place, se retrase politicos chelnerul lângă un coleg ăla –turi de care supraveghea mişcarea de la cele 30 – 40 de măsuţe îmbră – cate în feţe de mese lungi ca rochiile de seară.

Amoraş ridică paharul de whisky aşa cum ridicase şi Verzişor paharul de îngheţată:

— Să fiu sănătoasă, îşi ură ea şi pe când verzii făceau „ooo” dădu pe gât băutura şi trânti paharul din care băuse şi ultima picătură de tăblia mesei.

Fiindcă verzii nu reacţionară şi cu cuvinte Amoraş îşi închise ochiul stâng (când îşi închidea ochiul stâng nu era de bine) şi-şi lăsă colţurile gurii în jos:

— Fac ce-mi place.

Spiriduş râse stingherită.

— Eşti minoră. Altfel îţi dădeam şi ţie o sută că te văd cătrănită de marea conversaţie cu marele anchetator.

Spiriduş tăcea.

— Azi îmi place aici deşi n-au umbrele de soare ceea e nu-i frumos din partea lor… Ce-o, eu îi spuneam Mic, ha-ha, fiindcă ştii că avea cu mult peste doi metri înălţime, era un om bun, se purta frumos, nu ridica glasul, nu-mi făcea observaţii, nu mă spiona, aşa cred, deşi bărbaţii ca femeile vor să ştie unde eşti şi cu ce te ocupi, zic atunci când ţii la o persoană. Eu am ţinut la el, nu-i aşa? din moment ce m-am dus până la el în dimineaţa când s-a sfârşit. Am simţit o nevoie nemaipomenită să mă duc la el deşi el îmi interzisese să vin fără ca să-mi dea voie să vin.

— De ce nu-ţi dădea voie să vii?

— Ca să mă protejeze. Nu cred că a ştiut cineva, în afară de Ret, prefectul bodigarzilor, şi de băieţii lui, că trăiam împreună. Poate şi

Popo, poate şi Any, femeia de serviciu, nimeni dintre maratonişti. Mă chema prin Faceţime. Nu mă chema direct, scria pe o foaie de hârtie cu pixul un msi în timp ce vorbea chestiuni de serviciu.

— Tu-l iubeai mai mult?

— Nu pot să zic aşa ceva, El era atent să nu ştie lumea, lumea e rea, el avea o poziţie. Lumea e rea şi din prostie.

— Adevărat, zise Spiriduş gândindu-se la ce i se întâmplase ne plăcut la Olympia.

— Nu trebuie să-l critici.

— Nu-l critic.

— N-are nevoie să fie criticat.

— Nu-l critic, zău.

— O făcea pentru mine că ştia mai bine ca mine cum e lumea.

M-a învăţat multe. Dacă lumea ar fi aflat de relaţia noastră când

trăia s-ar fi răzbunat nu pe el, s-ar fi răzbunat pe mine pentru că oamenii sunt invidioşi. Ca, Amoraş arătă cu degetul peste umăr, în spate, şi-şi coborî glasul, ca muşchetarii ăştia… trei acril-amide… bucuroşi că l-au terminat pe Ce-o… Mi-e cald şi se învârte pământul cu mine. Aşa

564 Dan Grădinaru repede să-şi fi făcut efectul? Cred că m-am pilit şi cred că mi-e rău.

Trebuie să plec. Acum să vedem cum mă ridic de pe scaun.

Deja Amoraş confunda litera h cu litera f şi repeta silabe.

Se ridică brusc de la masă şi-i zise lui Spiriduş să plătească consumaţia cu cardul lui Spiriduş („Plăteşte tu") iar ea o luă la picior, balansându-se, spre Palatul Ducal, nu înainte de a arunca cu:

— N-au vrut să omoare omul ci un obstacol.

Spiriduş se gândise între timp să-i spună lui Amoraş, când o s-o mai descoase, că Giovanni o întrebase dacă nu cumva bunicul ei şi-al lui Dorin nu era rudă cu bunicul lui Ce-o, veri mai de departe. Ideea era că Ce-o aflase într-un fel oarecare de legătura aceasta şi aşa se explica de ce Spiriduş participa la cursă. Oare ţi-a vorbit vreodată ceva în legătură cu subiectul acesta când eraţi împreună? Asta ar fi fost

Spiriduş curioasă să ştie însă Amoraş îşi vărsa deja maţele în dreptul intrării în biserica San Marco, sub privirile derutate ale celor patru copii ale cailor originali (aceştia fuseseră expediaţi în muzeul bază – licii), ar fi vrut şi ei să dispară în trap/galop ca să nu mai asiste la scena horror care era în desfăşurare (work în progress).

Spiriduş se scutură de viziunea asta, achită nota de plată, îi să – lută pe verzi fără să aştepte ca aceştia s-o salute (nici n-o salutară) şi, ştiind ce trebuie să facă, luă urma lui Amoraş însă se întâlni, treizeci de metri în dreapta, făcându-şi loc printre turişti, în faţa bisericii San

Marco, cu Miriana:

O, ce ni s-a întâmplat! o întâmpină Miriana, îmbrăcată în negru şi cu mătănii în mână.

Pentru că Spiriduş nu o interesa în acel moment ce vrea să spună Miriana, dădu din gură în partea pe care o pătrundea:

— Ni s-a întâmplat rău de tot.

— Şi o să ni se mai întâmple.

— Aşa crezi?

— Aşa sunt sigură, copil nefericit. Tu vei trăi şi-o să-ţi dai seama.

„Poate ştie că verzii n-au vrut să mă salute. O fi şi vrăjitoare Miriana".

— Nu am făcut nimic care să supere chiar aşa, se apără ea.

— Aşa zicem toţi şi când se întâmplă parcă avem mâinile legate de păcate.

Spiriduş îşi privi involuntar mâinile cu degete roşii, pe care din cauza asta nu şi le suferea.

Maraton 565

— Să le dezlegăm, propuse ea o replică pe care o considera potri – vită în această clipă.

— Bravo, asta-i foarte frumos, o gândire nemaipomenită. Sună ca o rugăciune. Dezleagă, Doamne, mâinile mele, dezleagă, Doamne, mintea mea, dezleagă-mi lanţurile greşelilor mele, fă-o să…

— Îmi sună telefonul, zise Spiriduş şi o părăsi brusc pe Miriana, fiindcă n-o lăsa în pace gândul care-i încolţise, un gând care nu se astâmpăra.

N-o sunase nimeni, învăţase de la Cecilia trucul ăsta, o văzuse pe Cecilia de două ori, în felul ăsta urmărea să scape de sâcâietori.

Era un lucru urât ce făcuse însă i se înfipsese un cui în inimă înroşit în foc.

Acasă, cum spera să aibă noroc, erau şi buni şi bunicu'. Dl Nida era plecat cu femeia-robot la Tribunal.

Buni urmărea un serial tv.

— Buni, vreau să te întreb ceva. De ce mi-a zis anchetatorul că Ce-o era tatăl meu, al lui Dorin şi-al lui Florin. E-adevărat?

— Nu poţi să stai jos?

— Uite că stau, se aşează Spiriduş pe pat, la picioarele bunicului.

— Mai zi o dată că nu eram atentă, ce vrei să ştii?

— Anchetatorul mi-a zis că Ce-o e tatăl meu, al lui Dorin şi-al lui Florin.

Bate câmpii, zise buni, cu ochii pe ecranul plat.

— Eşti sigură?

— Sigură că mâine vine dimineaţa şi soarele pe cer.

— Mâine plouă şi soarele o să stea ascuns în nori.
— Dar va fi lumină, îţi linse buzele buni.
— De când mi-a spus mă simt nu-ştiu-cum.
— Nu te mai simţi că n-ai de ce.
— De ce-a făcut asta?
— Ca să te intimideze. Să spui vreo prostie. Urmărea ceva. Ca procuroarea de care nu mai scăpăm şi care vrea acum mărturii în scris.
— Ştii, m-am întâlnit cu Ce-o la stadion, când trăia, şi Ce-o mi-a zâmbit foarte frumos.
— Şi dacă ţi-a zâmbit, ce? Te-a apreciat şi ţi-a zâmbit în semn de apreciere. Aşa crezi că se poartă un tată? O fi zâmbit la gândul lui. Sau pentru că se simţea vinovat.

— De ce să se simtă vinovat?
— Pentru că ţi-a zâmbit, aşa cum spui, o dată, la altele le-a zâmbit de mai multe ori.
— Crezi?
— Sută la sută.
— Nu vreau să zic asta, dar tata…
— Tatăl tău e dl Nida.
— De ce-i zici aşa? Domnu'?
— Aşa m-am obişnuit.
— Cum erau bunicii mei din partea lui tata?
— Cum să fie? Nişte oameni cumsecade, se opri buni din privitul la televizor.
— Mă iubeau?
— Normal că te iubeau, ce întrebare e asta?
— De ce n-am avut legături cu ei?
— De ce? Dacă stăteau unde stăteau, aşa departe!? Sau eşti ne mulţumită c-ai stat cu noi?
— Cum să fiu nemulţumită?
— Nu mai provoca atunci discuţii fără rost.
— Buni, ce înseamnă „chemarea sângelui"?
— „Chemarea sângelui"? Unde ai auzit de „chemarea sângelui".
— Nu mai ştiu, cred că într-un film.

— „Chemarea sângelui” înseamnă că toţi oamenii avem sânge în noi, şi eu şi bunicu’ şi aşa mai departe. Şi atunci când mergem la grădina zoologică şi vedem animale în cuşti sau în spaţii rezervate pentru ele simţim, pentru animale vreau să zic, „chemarea sângelui”?

Nu simţim, dar pentru oameni o simţim această chemare, fiindcă oamenii au sânge ca noi.

— Adică pentru tine simt „chemarea sângelui”?

— Normal. Şi pentru mine şi pentru bunu.

— Şi pentru Nur Jahan?

— Şi.

— Şi pentru Amoraş.

— E om. Şi pentru ea.

— Şi pentru Ce-o?

— Păi ce vorbesc aici?

— Şi pentru Rici simt „chemarea sângelui”?

— El e o excepţie, se întoarse buni la serial.

Maraton 567

— Bunu, se orientă Spiriduş în continuare spre bunicu’, care asistase la discuţie (fusese şi atent?). Tu ce înţelegi prin „chemarea sângelui”?

— Dacă îmi dai un cuvânt de opt litere care începe cu A şi se ter – mină cu E, îţi spun (bunicu’ rezolva o integramă pentru copii)

— Începe cu A, se termină cu E şi e format din opt litere? Stai să mă gândesc.

— Gândeşte-te că mă gândesc de o jumătate de oră şi degeaba.

— Care e definiţia?

— Prima operaţie cu numere învăţată.

— Da ce-mi dai dacă ghicesc?

— Eşti o speculantă, zise bunicu’. Te las să-mi pui pătura pe mine că mi-e frig la picioare.

— Nu ţine, refuză propunerea Spiriduş.

— Atunci ai voie să-mi ştergi de praf papucii.

— Nici asta nu se pune, refuză şi de data asta Spiriduş.

— Păi atunci poţi să-mi tai unghiile.

— De acord, zise Spiriduş, mustăcind.

— Hai să te vedem, zise bunicu'.
— Adunare.
— Hm. Da ştii că te apropii?
— E bine.
— Să fie oare bine?
— Sigur.
— Chiar am rezolvat acest rebus.
— Vezi? zise fericită Spiriduş.
— Ei, să ştii că m-am predat. Cred că ai găsit exact ce-mi trebuia.
— Acum îmi spui?
— Păi nu ţi-a zis buni? Ce să fac? Să repet?

Spiriduş plecă oftând şi fără să mai spună: „Nu ştiu de ce dar îmi pare rău c-a murit Ce-o. Simt aşa, ceva, e foarte ciudat, nu ştiu să explic" şi se duse până la Amoraş în cameră. Amoraş stătea în pat ca bunicu', cu ochii închişi şi cu o compresă pe frunte.

— Dormi?
— Am făcut o prostie, recunoscu Amoraş vocea lui Spiriduş.
— Ţi-e rău?
— Se învârte camera cu mine.

Spiriduş râse.

— Te aud. Nu râde, o mustră împleticit Amoraş. Balerinele se pot învârti şi de o sută de ori…
— Şi nu ameţesc, completă Spiriduş.
— Ele nu beau ca mine whisky.

Spiriduş râse încă o dată.

— Râzi pentru că eşti minoră.
— Vreau să te rog, Amo, să-mi răspunzi la o întrebare. Ce în – seamănă pentru tine „chemarea sângelui"?
— Nu mă întreba nimic acum… Mi-e somn. O să adorm.
— Nu adormi, te rog, până nu-mi explici ce înseamnă „chemarea sângelui".
— „Chemarea"?
— Întocmai.
— Întocmai ce?

— Nu adormi.

Amoraş pufăia fără să sforăie.

„Cred că buni are dreptate parţial. Dacă-ţi place de un om înseamnă că la mijloc e „chemarea sângelui". Nu-ţi place de om nu există „chemarea sângelui".

Spiriduş ieşi în vârful picioarelor dezamăgită că nu aflase păre – rea lui Amoraş şi cu teamă să n-o trezească. Întorcându-se la ea în ea – mere primi pe drum un msi de la Florin: „Suntem pe promenadă, în faţă la Danieli". „Vin şi eu", răspunse Spiriduş şi făcu stânga împrejur.

Pe promenadă Dorin, Florin şi Rici se amuzau cu o droaie de turişti pentru că Rici făcuse rost de la un băieţel de un balon umflat cu aer şi spre surpriza turiştilor, care se înmulţeau cu cât trecea timpul, lovea balonul în sus, nu era nevoie de cineva căruia să-i trimită balonul şi acesta să i-l returneze, şi nu-l lăsa să cadă pe paviment. Mai mulţi se uitau la ceasuri şi începuseră să numere necrezându-şi ochilor că e posibil aşa ceva şi-l răsfăţau pe Rici cu epitetul „diavol". Unul i se adresă lui Dorin, care bătea din palme îndemnând pe cei prezenţi să facă la fel, că dorea să cumpere câinele ceea ce desigur Dorin refuză. Florin mergea pe la turişti să-i dea bani într-o farfurie de carton de la restaurantele cu terase de-alături şi erau destui care-şi trimiteau copiii sau chiar şi ei dădeau bănuţul ca la slujba din chieza San Marco.

Spiriduş îşi făcu loc prin lume să vadă numărul lui Rici. Acolo, în mijlocul unei hore formate de veneţieni şi turişti, Rici era în centrul atenţiei. Rici mergea în două picioare fără a da semne de oboseală şi veni până la ea, lăsând balonul, ca să-i sărute mâna.

Maraton 569

— N-am mai văzut un câine atât de inteligent, zise Sean în spatele lui Spiriduş.

— Nici eu, zise Amalia, lângă care stătea în picioare Sean.

— E câinele nostru se amestecă în discuţia celor doi Spiriduş.

— Eşti mândră de el, zise Sean.

— Cum n-aş fi? zise Spiriduş.

— Aveţi şi de ce, zise Sean. Cred că Dorin l-a dresat la greu.

— Nici Dorin nici Florin nu l-au dresat.

— Aşa e el de la mama lui? ridică o sprânceană Sean.

— Nu-i cunoaştem mama. L-am găsit în pădure. Se rătăcise şi era flămând. Nu avea mai mult de două săptămâni, aşa ne-a zis bunu.

Cineva l-a aruncat în apropiere de casa noastră, care e la marginea satului şi el o fi apucat de unul singur spre pădure.

— A avut noroc că v-a găsit pe voi.

— Asta aşa este, îl privi Spiriduş cu coada ochiului pe Sean. Fără noi ar fi murit de foame.

Hora se sparse peste cinci minute fără ca Rici să fi cedat. Florin îi luă balonul şi-l înapoie băieţelului. Lumea se risipi. Rici, între Dorin şi Florin, dădu din coadă uitându-se la Spiriduş, care, fără să-şi dea seama, se luă după Sean înspre Giardini. Cei doi făcură câteva sute de metri şi Sean băgă de seamă că nu merg bine.

Am luat-o spre Giardini în loc să mergem spre Palatul Ducal, constată el.

Şi Spiriduş, care-i povestea despre ancheta lui Giovanni, se trezi ca din somn.

— Vai, aşa este.

— Dar nu mi-ai spus de ce a zis anchetatorul că eşti fiica lui Ce-o.

— Nu ştiu, strânse din umeri Spiriduş.

— Poate analiza adn te va lumina în privinţa asta.

— Vai, chiar nu vreau să aflu un asemenea lucru. Buni a mea a negat complet o asemenea idee.

— Acum nu te supăra şi dacă-ar fi, cu ce te-ar deranja?

— Nu vorbi aşa! Spiriduş se opri la timp ca să nu pronunţe Sean, era prea intim. S-ar ivi multe probleme.

— Ce fel de probleme?

— Nu-mi dau seama ce s-ar întâmpla cu noi, cu Dorin şi cu

Florin. Te rog, nu mai insista asupra acestui subiect. Tatăl meu e dl

Nida şi stop.

— Bine, nu mai insist. Dl Nida văd că stă înlănţuit de femeia aceea sau ce-o fi de mult timp. Nu-l eliberează niciodată?

— Nu, din păcate.

— Cum se poate așa ceva? Eu unul n-aș suporta nicio oră, dară –mite zile și săptămâni.

— Buni îi spune să îndure fiindcă așa au îndurat mucenicii bise –ricii creștine.

— Buni a ta e mare credincioasă. Seamănă cu Miriana.

— Nici pe departe. Miriana e mai mare de o sută de ori. Dar ce zic de o sută de ori? De o mie de ori! râse Spiriduș furându-l a doua oară cu coada ochiului pe Sean. Merge la biserică, la San Marco, în fiecare a zi. Dacă e s-o cauți, acolo o găsești. Toată ziua își face de lucru pe-acolo.

— Și bunicul?

— Bunicu' e un om foarte glumeț. Îl iubesc mult și el mă răsfață. Din păcate stă mai mult în pat și se ceartă mereu cu buni.

— De ce?

— Pentru lucruri absolut neimportante pe care, după părererea mea, dar să nu mă spui, n-o să mă spui niciodată, nu-i așa?

— Jur că n-o să te spun, își încrucișă Sean arătătorul și mijlociul de la mâna dreaptă.

— Buni nu prea are dreptate.

— Adică.

— Adică vrei un exemplu.

— Cam așa ceva.

— Uite, să-ți dau un exemplu de azi-dimineață ca să mă înțelegi. Bunu stă cu ciorapii în picioare toată ziua și buni îl certa că bunu stă cu șosetele în pat. Buni nu are dreptate pentru că bunu este bătrân și are picioarele reci. Șosetele îi țin de cald. Bunu a citit pe urmă prin revistele lui că soția are două roluri principale în viața soțului, să-l calmeze când e nervos și să-l enerveze când e calm.

— Aha.

— Bunicu' i-a spus: „S-a stricat soba" și buni i-a zis: „Îți dau eu sobă" și de aici s-au tot împuns.

Sean râse.

— De ce râzi? La noi în cameră sunt calorifere.

— N-are importanță. Mi-am amintit de ceva.

— Așa spune și bunu. „Ți-ai mai amintit de ceva" și buni că nu și

bunu că da.

Maraton 571

— Mintea omului e complicată.

— Cam da.

— În orice caz mie mi se pare că sunteţi o familie unită şi vă iubiţi.

— Suntem, deşi Dorin n-a vrut să se antreneze cu mine.

— Nici tu n-ai vrut să te antrenezi cu noi.

— E-adevărat, dar a fost din cauza lui Dorin, că el zice să mă antrenez cu Amoraş şi cu fetele.

— Aha.

— Acum i-ar plăcea să se antreneze cu Wal. Că buni o ocărăşte şi bunu îi zice lui buni: „Găina bătrână face zeama bună".

Sean izbucni încă o dată în râs.

— Câţi sunteţi în cameră?

— Şapte şi cu procuroarea opt.

— Şi cu Rici nouă.

— Nu, că Rici doarme în faţa uşii pe preş. Că era un grătar de cauciuc dar i-am cumpărat preş.

— E frumos la voi. Staţi înghesuiţi dar nu vă plictisiţi.

— Nu, că încăpem destul de bine. Bunicii dorm în patul mare. Pro – curoarea cu tata pe patul cam mic de la picioarele patului mare şi eu.

Florin şi Dorin dormim pe paturi pliante. Nu ne certăm din cauza asta. Mai greu e cu baia, dar cum zice buni „În zadar se tulbură muritorul".

şi ne străduim să nu ne tulburăm. Tu cum dormi?

— Zi-mi Sean.

— Sean?

— N-am alt nume. Eu dorm bine. Dorm singur în cameră.

— Cum aşa?

— Aşa s-a tras la sorţi.

— Îmi amintesc, zise Spiriduş, privindu-l cu luare aminte acum pe Sean. Înseamnă că ai o cameră mică.

— Pentru nevoile mele e suficient.

— Îţi mai lipseşte, Sean, o iubită ca lui Petras, zise curajoasă Spiriduş, scontând pe un răspuns anume.

— Deocamdată n-am nevoie de nimeni. Mă concentrez pentru proba de maraton.

— Şi tu vrei să câştigi?

— E cineva care nu vrea?

— Lumea să semene cu tine…

— De ce nu? râse bine dispus Sean.

572 Dan Grădinaru

— Şi atunci o să-ţi alegi şi mândra care o să-ţi placă, trânti Spi – riduş una de-a ei, care-l făcu pe Sean s-o prindă-n braţe pe Spiriduş, frăţeşte, pentru câteva clipe, că trecuseră de Puntea suspinelor şi erau în dreptul intrării în Palat dinspre mare. Şi dacă-i vedea cineva ce putea să vadă? Sau să zică?

— Într-adevăr, ăsta e unul dintre scopurile mele. Sper că n-ai nimic împotrivă.

— Ce să am? zise Spiriduş, dar nu părea foarte convinsă.

CAPITOLUL 47. E ZIUA DE JOI ŞI E ÎNMORMÂNTARE

Vasul mortuar, semănând cu cel expus în curtea interioară a Palatului Ducal, latura dinspre piaţetă, doar că mai încăpător, şi mai lat şi mai lung, vopsit în negru, despre care se auzise că a transportat pe vremuri un doge pe insula-cimitir având numele arhanghelului Mihail, San Michele, ceea ce nu poate fi adevărat fiindcă insula a devenit cimitir din ordinul lui Napoleon, după ce Napoleon lichidase domnia dogilor prin înlăturarea ultimului dintre ei, Lodovico Manin, afară că locul din urmă al dogilor a fost mereu o biserică, ar fi primit trupul defunctului, clătinându-se din cauza greutăţii şi dimensiunilor sicriului închis, dar cum să-i duci pe participanţii la înmormântare?

În urma vasului funebru ar fi alcătuit o trenă o duzină de gondole cu maratoniştii îmbrăcaţi în treninguri, câte trei-patru-cinci în fiecare gondolă. De la Palazzo Ducale până la insula San Michele, în ritmul lent al vasului funerar, s-ar fi putut ajunge în cel mult o oră prin culoarul navigabil366 dintre Veneţia şi insula San Michele marcat cu stâlpi înfipţi pe fundul lagunei, în vârful cărora parcă stăteau la pândă

din loc în loc ca nişte sfincşi albi pescăruşi (gabbiani), 367 să se cocoaţe

366 „Culoarele navigabile sunt săpate mai adânc în lagună pentru ca ambarcaţiunile să nu se înnămolească şi şiruri duble de trunchiuri de copaci le delimitează" (Cacciari).

367 „E o mizerie. În piaţă erau doar porumbei, care şi aşa fac multă murdărie. Gabbianii erau în 2006 vreo 24 cuiburi pe acoperise şi acum în Centrul istoric sunt 500 de cuiburi şi sunt agresivi, le fură mâncarea turiştilor din mână. Dacă o să sufere vreo modificare genetică şi o să-i atace pur şi simplu pe turişti ce-o să facă politicienii? O să facă referendum?

O să se lase învinşi de iubitorii de animale, dar nu de oa-Maraton 573

pe sicriu şi să muşte din capacul sicriului, şi-ar fi dat cu presupusul poate Armo, revoluţionarul fără revoluţie, dar s-ar fi blocat buna circulaţie a celorlalte trasee cu turişti şi veneţieni dornici să ajungă la

Murano, la atelierele de sticlă, cărora nu le păsa cine şi de ce a dispărut dintre noi. Aşa că până la urmă s-a apelat la un vaporetto de pe linia

41. Sicriul s-a aşezat în siguranţă pe o masă acoperită cu catifea roşie din spatele cabinei comandantului de navă şi participanţii au putut să stea aşezaţi comod pe bănci şi scaune, cei mai mulţi, în partea de la mijloc spre pupa, şi pe lângă cabina comandantului, la prova. Cu vaporetto

42 a venit însoţit ca de obicei de Seneca, fiica lui, primarul

Massimo Cacciari plus alţii din primărie şi din curioşii oraşului. Se adunase ceva lume în această zi de joi. După ploi pe cerul înnorat un soare sărăcăcios îşi expedia razele pe luciul valurilor şi de la depărtare aveai impresia unei cărări spre intrarea în cimitir alcătuite din mii şi mii de pescăruşi scânteietori şi muţi, de parcă s-ar fi recules. Cobo – rând pe ponton, pe Amoraş o susţinea Spiriduş de un braţ. Amoraş plângea cu gura închisă aproape tot timpul, în surdină, se mai oprea şi relua, stârnind inevitabil ridicări din sprâncene şi ironii deocamdată neexprimate vocal, cu excepţiile de rigoare.

— Eşti în ton cu evenimentul, îi strecură surâzător, trecând pe lângă ele, Verzulică.

— Aşa o să te plângă Spiriduş şi pe tine, plusă mieros Verzişor.

— Te bag în pizda mă-tii, se opri în loc Amoraş.

— Să nu ne dăm în spectacol, o atinse împăciuitor Verzilă, care venea în spatele camaradului său.

— Nu m-atinge, scrâşni Amoraş. Tâmpitule!

— Fără, se simţi jignit Verzilă.

— Nu i-am făcut nimic, comentară Verzulică şi Verzişor în faţa ei. E prea sensibilă.

Amoraş nu mai continuă disputa şi-şi trase înapoi peste ochi voaleta pe care o ridicase ca să-l înjure pe cel mai mic dintre verzi. Îi zise doar printre dinţi lui Spiriduş:

— Să nu mă facă arătările astea!

Spiriduş doar îi apăsă braţul, cu cealaltă mână urmărind nu ca s-o calmeze ci ca să-şi arate acordul, dar Amoraş era pornită:

meni?" (Sgarbi, la Rai Uno). „O mie de pescăruşi staţionează în Centrul istoric, alte 9.000 sunt în trecere" (Alessandro Sartori, ornitolog, interviu în gazeta „La nuova di Venezia e Mestre").

— Lasă, n-am nevoie de ajutor. Mă descurc, sunt foarte calmă.

În apropiere se comenta despre pescăruşi:

— Ăştia unde şi-or fi având cimitirul?

Neînţelegând că-i vorba de pescăruşi şi crezând că-i vorba de veneţieni E-prea trase de pe ponton un scuipat în valuri, ceea ce-o făcu pe Cecilia, care era martoră la scenă, să se strâmbe organic, nu cu dispreţ.

Cecilia se gândi că mulţimea pescăruşilor de la intrarea în cum – tir aducea cu un pâlc de ghiocei, ceea ce o făcu să închidă ochii pentru a reveni la realitatea cotidiană a luptei cu răul. Înmormântarea îi făcea îngrozitor şi regreta că venise la cimitir. Simptomele nenorocite se activau deşi îşi încorda voinţa să nu permită invazia în conştient a părţii duşmănoase din rău, dacă nu cumva răul în întregul său, indivizibil, sco tea capul şi o muşca cu dinţi de crocodil fără complezenţă, prin – zând-o pe o cărare, între ei, de una singură. Era

vina ei, a cui a alt – cuiva? că nu ajunsese la subconştient, că conştiinţa mai oferea portiţe de manifestare răului. Crezuse că e suficient să-ţi propui să nu te gândeşti la rău şi răul e barat, să te şi străduieşti să nu te gândeşti la rău, din răsputeri, dar asta era o iluzie. Era suficientă cea mai mică breşă, ca acum această moarte şi această înmormântare, adică şi cel mai mic gând de slăbiciune necum gânduri aşa de mari şi celulele rele, neas – cultătoare şi de neîmblânzit, oricât le ruga s-o lase în pace, o mă tu rău din calea lor c-un egoism feroce. Le ura! Le ura, şi nu era bine.

Tocmai trecea un stol de porumbei peste capetelor lor şi fiindcă păsările zburau aproape Mieszko se feri urmărind linia săgeţilor şi arabescurilor executate de porumbei, care se înălţară şi zburară făcând linia de încheiere a unei cruci:

Sper să nu mă atace368, zise Mieszko, uitându-se în sus cu palma streaşină deasupra sprâncenelor.

Cimitirul San Michele era înconjurat de un zid asemănător cu zidul Kremlinului de la Moscova, din cărămidă roşie. Pătrunzând pe poarta monumentală arăta ca un loc plăcut datorită florilor multico – lore agăţate de cruci, aduse la prima oră a dimineţii de către băştinaşi.

Sicriul fu depus în biserica San Michele, o biserică construită din piatră albă de Istria şi preotul făcu o slujbă pentru îndoliaţi. O

parte a aşteptat afară, mulţi s-au îngrămădit pe băncile bisericii, după

368 „Asta o fi din filmul „Păsările" al lui Hitchcock" (Spike Lee).

ce au aplaudat apariţia sicriului purtat pe umeri de şase dintre parţi – cipanţii la maraton, bodigarzii din subordinea lui Ret, şi introducerea sicriului în biserică.

Pe uşa masivă a bisericii se lipise fotografia lui Ce-o, o fotografie color reprezentativă, destul de mare şi de reuşită. Fotograful surprinsese cele două laturi ale capului, masculină şi feminină. Nasul era de bună seamă bărbătesc, mijlociu spre mare ca dimensiune, de două ori mai lung decât lat, cu nările un pic dezvelite, cât se vedeau nările aveau forma alungită a ochilor mici, aceştia două linii curbe, cea de sus parte a unui cerc turtit mai mic şi curba inferioară parte a unui

cerc turtit mai mare. Gura, mai degrabă mare decât mică, cum o are Fecioara

Maria în icoane, pentru a se sublinia moderaţia, chiar austeritatea.

Buzele erau relativ subţiri, buza de jos mai groasă decât buza de sus.

Sprâncenele erau feminine, rare, cu firul subţire şi moale, cu tendinţa de a coborî spre ochi, şi tot feminine erau genele lungi. Urechile le avea mici.369 Nasul şi bărbia erau mai roşii ca restul tegumentelor.

Bărbia mică şi ascuţită, dădea impresia că ieşea în faţă (prognatică).

Deasupra arcadelor se evidenţiau două umflături. Faţa rasă. Părul din cap – neaşteptat de bogat.370

369 „După Nietzsche urechile foarte mici indică o spiritualitate înaltă".

(Jan Wagner).

370 „Je suis d'une taille médiocre, libre et bien proportionnée. J'afle teint brun mais assez uni, le front élevé et d'une raisonnable grandeur, les yeux noirs, petits et enfoncés, et les sourcils noirs et épais, mais bien tournés. Je serais fort empêché à dire de quelle sorte afle nez fait, car il n'est ni camus ni aquílin, ni gros, ni pointu, au moins à ce que je crois. Tout ce que je sais, c'est cu'il est plutôt grand que petit, et qu'il descend un peu trop bas. J'ai la bouche grande, et les lèvres assez rouges d'ordinaire, et ni bien ni mal taillées. J'ai les dents blanches, et passablement bien rangées. On m'a dit autrefois que avais un peu trop de menton: je viens de me tâter et de me regarder dans le miroir pour savoir ce qui en est, et je ne sais pas trop bien cu'en juger. Pour le tour du visage, je l ai ou carré ou en ovale; lequel des deux, îl me serait fort dificile de le dire. J'ai les cheveux noirs, naturellement frisés, et avec cela assez épais et assez longs pour pouvoir prétendre en belle tête.

J'ai quelque chose de chagrin et de fier dans la mine; cela fait croire à la plupart des gens que je suis méprisant, quoique je ne le sois point

Preotul nu-l cunoscuse pe Ce-o însă, cum se întâmplă când n-ai fost de mult la o slujbă de înmormântare şi eşti şi tânăr, vorbind cu elocvenţă şi patos le făcu pe unele dintre participante să folosească batistele şi şerveţelele cu care se înarmaseră la plecare. În predica lui preotul cită din Solomon: Ecleziastul: „E mai bine să mergi în casa de doliu decât în casa de ospăţ". Atunci când eşti tânăr te duci şi preferi casa de ospăţ fiindcă eşti supus poftelor trupeşti, însă tinereţea, mâncatul şi băutul sunt deşertăciuni, asta o spune judecata dreaptă a minţii, care reflectează asupra faptului că Dumnezeu a creat trei duhuri. Un duh nu are corp şi este al îngerilor, un duh are trup şi este al oamenilor, duhul acestora trăind şi după moartea oamenilor, şi un al treilea duh are trup, dar după moartea trupului moare şi duhul, este vorba despre fiare şi animale domestice (aici Rici ciuli urechile şi mârâi scurt, atât cât să nu deranjeze un eveniment atât de dureros pentru anumite pierdu tout. J'ai l'action fort aisée, et même un peu trop, et jusques à faire beaucoup de gestes en parlant. Voilà naivement comme je pense que je suis fait au-dehors, et l'on trouvera, je crois, que ce que je pense de moi là-dessus n'est pas fort éloigné de ce qui en est. J'en userai avec la même fidélité dans ce qui me reste à faire de mon portrait; car je me suis assez étudié pour me bien connaître, et je ne manque ni d'assurance pour dire librement ce que je puis avoir de bonnes qualités, ni de sincérité pour avouer franchement ce que ai de défauts" (La Rochefoucault:

„Autoportret").

„Bună ziua. Uitaţi-vă în ochii mei. Nu-i aşa că nu inspiră încredere?

Sunt ochii unuia care ţine morţiş să se uite în altă parte; nu dintr-un spirit de frondă, să fim bine înţeleşi. Dar să ne lămurim niţel. În altă parte, în raport cu ce aşezare a lucrurilor? Ei bine, în raport cu acea aşezare care se pretinde înşurubată în epicentrul Realităţii. Pentru că de când mă ştiu, Realitatea mi-a părut nu de puţine ori frustrant de nerealistă. Nu vreau să dau exemple…

Cu ocazia acestei pospăieli de teorii care ţine de fondul meu individualistanarhic mi-am etalat încă o dată mutra, spre exasperarea

unei anumite persoane. Care nu mă crede nici picat cu ceară că nu sunt bântuit de această adevărată boală a secolului, narcisismul.

Am mai dat explicaţii, pe-aicea, dar cin să ţină minte? Şi de ce-ar ţine, la urma urmei? Suntem pe face-book, unde oamenii se prostesc într-o veselie" (Damian Spiridon).

Maraton 577

soane). Duhul acesta, sufletul acesta, pe care fiecare om îl are din naştere, poate merge în „Împărăţia lui Dumnezeu" dacă omul a făcut fapte bune. Faptele bune nu trebuie făcute ostentativ de parcă l-ai soma pe Dumnezeu să fie cu ochii pe tine şi tu, în mod demonstrativ, să arăţi că eşti ireproşabil, cum a fost şi defunctul ce ne-a părăsit de curând.

După slujbă, la groapă, înainte ca sicriul acoperit de crini să fie coborât în pământ, Cacciari rosti un discurs, între altele Petras reţinu:

— Nu ce se întâmplă cu noi după moarte este mirarea crucială.

Mirarea crucială este aceea că ai vorbit cu cineva ieri şi azi nu poţi să mai vorbeşti cu acel om, rămâi cu o insatisfacţie, cu atât mai mult cu cât Ce-o nu era în vârstă, nu ne aşteptam nici la acest deznodământ căruia în aceste clipe am dori cu disperare să-i conferim un sens şi nu putem. Aceste cuvinte pe care tocmai le-am spus sunt impregnate de etică umană. În privinţa morţii natura nu are etică. Sau mai corect spus nu cunoaşte etica umană. Oamenii creează concepţii etice care nu au legătură cu etica naturii, a cărei esenţă este: morţii cu morţii şi viii cu viii. Să ne închinăm în faţa naturii şi anchetatorii să-şi facă treaba.

Amoraş avu impresia, când Cacciari termină, că duhul lui Ce-o levitează ca o fantasmă deasupra participanţilor şi-i mustră cu degetul.

Totul dură câteva secunde cât ţinu ochii nemişcaţi, când clipi totul dispăru ca când n-ar fi fost niciodată. În realitate Amoraş zbură, făcând cercuri, arcuri catenare şi arcuri catenare inversate deasupra mulţimii strânse în jurul gropii, lăsând la sfârşitul sarabandei o lacrimă să picure pe coşciug.

La plecare Seneca, îmbrăcată în negru şi ea, i-a făcut semn cu mâna lui Florin. Florin i-a răspuns, mimând cuvintele, cu mâinile pâlnie la gură: „Ne vedem deseară", iar femeia-robot l-a smucit de lanţ

pe domnul Nida să nu se mai zgâiască aşa doar ca să pierdem timpul.

După înmormântare s-au întors la palatul Ducal cum au venit, tensiunea doar s-a dezumflat cât s-ar dezumfla o minge de fotbal care nu se dezumflă decât un pic când a fost lovită de jucători de-a lungul celor nouăzeci de minute ale unui meci.

Popo era acum în centrul atenţiei, el era succesorul la care se gândeau aproape toţi.

La masa de seară Popo a mâncat împreună cu sportivii. Ar fi vrut să spună un „Tatăl nostru" şi s-a răzgândit. I s-a părut că ar fi penibil. În schimb înainte ca mesenii să se apuce de mâncat a trecut pe la fiecare masă cu un discurs stereotip însă recepţionat fără comentarii ostile:

578 Dan Grădinaru

— Ştiu că înţelegeţi foarte bine că e un moment delicat pe care ar trebui să-l trecem împreună. Indiferent ce părere am avut fiecare despre

Ce-o sper să fiţi de acord ca deocamdată să păstrăm câteva zile doliu şi să ne ferim de a face discuţii negative în public.

La multe mese au fost replici binevoitoare.

La mesele unde erau de aşteptat replici mai puţin amabile s-a respectat totuşi doleanţa lui Popo de a nu se produce comentarii ostile.

Astea au rămas pentru după masă, în camere, ceea ce desigur că s-a întâmplat în felul următor:

— Nu putem sta cu mâinile în sân, zise Johnny, care volens nolens se erija deja ca un conducător al opoziţiei la Popo după ce i se opusese şi lui Ce-o, în sensul că e nevoie ca să ni se spună de către domnul doctor

(era ironic) cât durează perioada de doliu, asta întâi şi-ntâi, şi am de gând să mă informez personal mâine, sper să nu facă pe el şi să spună ceva precis.

— Trebuie să ştim şi când se va ţine maratonul, că pentru asta am venit în oraşul ăsta, adăugă E-prea.

— Să ne spună precis şi când o să se ţină maratonul, da, zise Johnny.

— E o problemă cu vărsatul de vânt, se foi Billy. Şi Armo şi

surorile

Gunhild sunt atinşi de vărsat de vânt şi…

— Nu-i nicio problemă, îl întrerupse Johnny. Să nu mai participe la maraton. Nu suntem noi vinovaţi că s-au îmbolnăvit, se mişcă

Johnny de pe un picior pe altul. I-am îmbolnăvit noi? O să-i spun foarte clar. O să vorbim şi cu ceilalţi. Pe ăştia patru să-i dăm afară de aici.

Să se ducă dintre noi. să stea în carantină până se fac bine. Noi le urăm multă sănătate.

— O să fie cam greu, dădu drumul la o părere E-prea, aprobat de partizanii lui.

— N-o să fie greu deloc. Nu trebuie să cedăm şi trebuie să-i convingem şi pe restul. Vor să mai stea pe timp lung aici ori să termi – năm cât mai repede? Asta e. Vor să mucegăiască în aceste locuri producătoare de reumatism sau vor să termine? O epidemie poate să ţină mult şi bine.

— Zic că are dreptate, zise Billy, cercetându-i pe E-prea şi pe ceilalţi.

— Pe cine contăm? îl întrebă Johnny pe Billy.

Billy enumeră rapid o duzină de sportivi.

Maraton 579

— N-are rost, lovi Johnny aerul cu mâna. Ce-am zis eu acum nu cred c-ar putea să spună cineva că nu sunt idei bune şi corecte. Să acţionăm. Să mergem din om în om.

— Din păcate o să fie destui miloşi care o să se pună de-a curmezişul să fie daţi afară, se întoarse Gavnea la chestiunea bolnavi – lor. „Ce vină au ei că s-au îmbolnăvit? Dacă ţi s-ar fi întâmplat ţie şi-ai fi fost ostracizat ţi-ar fi convenit?” Nu sunt cuvintele mele, sunt aproxi – mativ cuvintele lor, la care trebuie să ne aşteptăm. Parcă şi văd reacţiile astea la alergătoare.

Johnny înghiţi în sec, deloc descumpănit totuşi, în timp ce Billy se uita la Johnny ca când privirea lui ar fi fost o săgeată să găsească

Johnny soluţii.

În loc de soluţii la ce zisese Gavnea, Johnny zise:

— Cu argumentul ăsta m-aţi încuiat.

— Femeile, ştii cum e, au inimă bună, zise şi E-prea.

— Au inimă bună şi creier de găină, îşi expuse Johnny încă o dată filosofia.

— Taci, că am o mătuşă care zice că găinile sunt cele mai deştepte, zise E-prea.

— Ca găinaţul lor, râse Billy, aşteptând o aprobare din partea lui Johnny.

Într-o altă cameră de la parter Cecilia spuse la fetele cu care era prietenă:

— Popo o să fie noul conducător, afară dacă n-o să-l omoare cineva şi pe el.

— Nu mai vorbi aşa, zise Amoraş, că mă supăr.

— Iartă-mă, nu ştiu ce mi-a venit. M-a luat gura pe dinainte.

— Nici să nu te gândeşti. Să nu mai repeţi aşa ceva.

— Ai dreptate, iubita mea. Am greşit. Chiar am fost cretină!

Amoraş dădu din mână.

— O să-l abordez mâine la masa de dimineaţă. continuă Cecilia, să ne spună ce vrea să facă, cum gândeşte lucrurile, cât va dura doliul, zic că 3 – 5 – 7 zile sunt de ajuns, voi ce ziceţi?

Fetele se declarară de acord.

— Nu mai mult (Amalia).

— Trei zile e foarte bine, zise Aranta.

— Ce trei zile? sări Amoraş. Şapte zile să ţină doliul.

— Bine, zise Aranta fără să mai comenteze.

— La fel de important este să facem maratonul cât mai repede.

Acum, se uită Cecilia în direcţia lui Amoraş, ne e greu dar viaţa merge înainte, cum se zice, şi maratonul trebuie făcut la încheierea doliului.

— Să nu se amâne din cauza lui Armo şi a surorilor Gunhild. Şi ale altora în zilele care urmează.

— Aici e buba, zise Cecilia. Dacă o să fie o epidemie o să tre' – buiască să mai aşteptăm, practic, se uită încă o dată Cecilia la Amoraş, doliul va fi prelungit. Asta o să i-o spun lui Popo. Cât timp nu se face maratonul să stăm în doliu.

— Nu se poate, o contrazise Amoraş. Am fi caraghioşi. Doliul se hotărăşte pe o anumită perioadă, ce-o să fie dacă se mai produc îmbolnăviri, asta e altceva.

— Şi eu zic la fel, zise Aranta.

— A mai rămas important şi cine ne va conduce în viitor. Petras a auzit deja nişte zvonuri ciudate, că unii ar dori să nu fie Popo, ar dori să fie unul dintre noi, cei care alergăm. Ce părere aveţi?

— Nu e bine. Nu s-ar mai asigura obiectivitatea dacă ar fi dintre noi. Să fie cât de corect şi tot s-ar isca discuţii. N-are cum să fie dintre noi (Jeanne).

— Cum să fie dintre noi? Cine-a venit cu propunerea asta? (Amalia)

— Ăsta e Johnny, precis, intui Amoraş cine e capul răutăţilor.

— E normal să fie aşa, zise Aranta.

— Cum poţi să zici că e normal? Cum? îşi pierdu controlul Amoraş.

— Aşa e el, răspunse surprinzător destul de calm Aranta. Nu-l ştiţi şi voi, fetelor? ceru sprijin Aranta de la cele adunate în camera lui Cici.

— Nu te enerva, Amo, are dreptate Aranta. Îl cunoaştem pe Johnny. Mereu colţos.

— Dacă e cineva care n-ar fi trebuit să fie primit la maraton tocmai Johnny e acela! se întărâtă Amoraş.

— Cine l-o fi adus între noi? nu se abţinu Aranta.

— Mai lăsaţi discuţiile astea! se puse Jeanne între Aranta şi Amoraş.

— Da, l-a adus Ce-o, nu se răbdă Amoraş să tacă, şi dacă l-a adus, ce? Că-i ştia biografia de infractor a lui Johnny. L-a adus să-l mai educe, să-i creeze reflexe sociale, nu de paria extrovertit, contra tuturor, ştia că năravul din fire n-are lecuire…

— Să-l răbdăm atunci pe Johnny dacă a rămas între noi, punctă Aranta.

— O să-l răbdăm, ce se poate face altceva decât să-l răbdăm

(Amoraş).

— O să cerem, Amo, şi darea lui afară dacă face nefăcute (Jeanne).

— La el nefăcutele sunt politică curentă. V-aţi obişnuit cu el şi nu mai reacţionaţi (Amoraş).

— Să ne potolim, vă rog, cu aceste ciocniri inutile, încercă să pună capăt polemicii Cecilia. Rămâne, când va sosi momentul, să ne orientăm asupra lui Popo ca să ne conducă. Vreau să aud că sunteţi pentru. Amalia, ce zici?

— Da.

— Jeanne?

— Pentru.

Aranta?

— Da, n-am nimic împotrivă.

În aceeaşi zi, pe la cinci şi jumătate, s-au dus şi Florin cu Dorin şi Spiriduş acasă la domnul primar. Cacciari pregătise copiilor, după terminarea slujbei de la San Michele şi a celei de primar, amânând un interviu pentru revista „Vogue", o ieşire dincolo de Lido, în mare, cu iahtul zburător „Îndrăzneşte să visezi". Iahtul îi aştepta, nu mai era nici multă lumină din zi şi domnul Cacciari, în postura căpitanul

Nemo fără submarin (el însuşi le vorbi despre Nemo şi se exprimă în felul ăsta), le-a zis grăbit copiilor să urce, a dezlegat iute iahtul de stâlpii înfipţi în apă, şi a şi pornit.

Pe Canal Grande a fost cum a mai fost şi Spiriduş admiră mai întâi dexteritatea timonierului care ocolea celelalte ambarcaţiuni cu grijă de a nu face valuri prea mari apoi sentimentul de bizar, datorat ideii că totul e prea strâmt şi că nu au loc, i se preschimbă într-unul de frică când iahtul futurist pătrunse, sporind turaţia motorului şi căpătând viteză, în primele valuri de mare şi Spiriduş se uită la colacul de salvare şi la poşetuţa ei de parcă aceasta ar fi putut-o salva în caz de primejdie.

Dinspre răsărit ieşiseră dintr-un nod îndepărtat zece falange de nori gri-petrol, întinse pe tot cerul care se vedea albastru scânteietor dincolo de ele, mai luminoase în porţiunile la care ajungea soarele tot mai şters pe ecliptică. Un avion trecea pe deasupra lor ca un zmeu

purtat pe o şină dată ca exemplu la regula liniei drepte.

582 Dan Grădinaru

— Mie mi se pare că a explodat undeva încolo un nor şi s-a rupt în fâşii, descrise Florin altfel decât Dorin configuraţia norilor.

— Fâşiile acestea o să se unească şi-o să obtureze cerul într-o oră, se amestecă Cacciari în dialogul dintre fraţi.

Despicând valurile şi stârnind stropii de spumă pe care marea îi mai azvârlea înspre geamul de protecţie, domnul Cacciari le strigă fiindcă motorul făcea acum un zgomot destul de mare, încât trebuia să te bucuri doar de spectacolul oferit de mare şi să nu te preocupe conversaţia (la drept vorbind, ce rost avea să mai dai din gură cu atâta imensitate în jur şi senzaţie incomparabilă care te stăpânea):

— E totul în regulă?

Copiii dădură din cap şi Dorin făcu câteva poze cu mobilul lui

Spiriduş: Spiriduş cu nasul pe sus, Spiriduş dând cu tifla, Spiriduş cu mâinile încrucişate peste piept etc. La fel cu Seneca şi la fel cu Florin.

Când Spiriduş dori să-i facă şi lui Dorin poze, Dorin refuză, aşa cum

Spiriduş se aştepta.

— Te rog, Dorin, îl rugă ea, deşi cunoştea dinainte răspunsul.

— Ia uitaţi-vă în spatele vostru, îi îndemnă Cacciari.

Pasagerii se uitară peste umăr. Un pescăruş se aşezase la pupa

Ăsta-i un pescăruş neînfricat, zise Florin.

Pescăruşul îi însoţi371 mai multe sute de metri însă simţind că se îngroaşe gluma îşi luă zborul.

— Ţi s-a terminat plimbarea, zise Seneca.

Depăşiră insula Lido, cea cu cel mai fin nisip de plajă din lume, prin partea stângă şi intrară în Adriatica.

Iahtul se transformă în aparat zburător şi se înălţă lin şi cu precauţie să nu se intersecteze cu avioanele care se duceau sau plecau de la aeroportul „Marco Polo". Şi zgomotul motorului se făcu parcă mai mic.

Cacciari era mulţumit fiindcă nimeni nu avea ameţeli când se uita prin geamuri în jos.

De sus toate se vedeau în lumina amurgului ca dintr-o roată gigantică, când eşti în apex, ca dintr-un turn uriaş, când eşti în vârful turnului, înălţat pentru a-ţi oferi o participare la o privelişte de neasemuit, rezultantă a îngemănării dintre ceea ce, scăpând din dezastre felurite, a realizat mâna omului şi evoluţia neîntreruptă a naturii. În

371 „And the Raven, never flitting, still is sitting, still is sitting" (Poe:

„e Raven")

Maraton 583

faţă erau peninsula Istria, de unde proveneau pietrele din caldarâmul

Veneţiei, şi coasta dalmată, în stânga litoralul de la Trieste la Mestre, în dreapta marea, în spate Veneţia cea roşie din pricina olanelor care acoperă acoperişurile. Erau ca John Glenn, primul astronaut american pe orbita Pământului, mort anul trecut în decembrie la vârsta de 95

de ani „adică simţeai că ai 1, 79 ca el, că ai 77 de kg. ca el, că te-ai născut într-un 18 iulie, că ai păr roşcat şi ochii de culoare verde ca el.

— Şi că putem candida la preşedinţia SUA, zise Dorin, în încercarea de a încorona cu o glumă informaţiile date de primar.

— Glenn chiar a candidat la preşedinţia SUA, îi răpi primarul lui

Dorin această satisfacţie, care oricum nu s-ar fi bazat pe cunoaştere, era nimereală pură…

Amurgul impregna spaţiul. Marea nu mai avea valuri, un pic de spumă ici-colo, era doar o oglindă tot mai întunecată în care nu se mai autocontempla amurgul măreţ. Noaptea venea cu paşi repezi pentru că soarele aluneca rapid în dosul pământului din centrul universului, locul lui îl lua Luna cea cu chip de femeie. Mai rămăsese lumină spre apus, acolo unde soarele se pierduse dintr-odată dincolo de linia orizontului şi lăsase o urmă de aur. Din strălucirea soarelui mai rămă –sese cât să mai pui vârful degetului pe orizont.

Unde erau oraşe se vedeau luminiţe. Dar pe măsură ce pământul devenea mai puţin interesant, în aceeaşi măsură, în sens contrar, cerul devenea superb cu luminiţele lui pâlpâitoare care sunt stelele, conste

–laţiile de deasupra noastră, slăvite de poeţii din toate timpurile.

— Aşa se deosebesc planetele de stele. Planetele au lumina fixă. Stele dau impresia că pulsează.

— Care sunt versurile cele mai frumoase despre stele? rupse tăcerea Spiriduş.

Cacciari nu se aşteptase la această întrebare şi-şi luă o pauză înainte de a chibzui un răspuns:

— Stai să mă gândesc, zise el. În primul rând că cele mai frumoase versuri nu există. Eventual există versurile care ne plac nouă sau există cugetările la care rezonăm. Filosoful Kant a spus, închein – du-şi o lucrare filosofică: „Cerul înstelat deasupra mea şi legea morală în mine", dorind ca prin această frază să exprime nu numai legătura dintre cer şi pământ, dintre om şi cosmos, dar şi în linie platoniciană legătura dintre frumuseţe şi ideea de moralitate, care trebuie să ne conducă în actele noastre, fiindcă cu gândurile e mai greu. Dante.

584 Dan Grădinaru referindu-se la sentimentul de dragoste, şi-a încheiat lucrarea poetică

„Infernul" cu versul: „Dragostea care mişcă soarele şi celelalte stele".

Poate nu la dragostea dintre femei şi bărbaţi s-a referit Dante ci la forţa de coeziune dintre lucruri, procese şi fenomene, forţa centripetă, care încheagă şi nu rupe, nu dezbină, care este forţa centrifugă.

— Acum sufletul lui Ce-o e în stele? îl întrebă Spiriduş deodată pe primar.

— Cine ştie, zise gânditor primarul. Nu ştiu. Eu sunt ateu. Din punctul de vedere al credincioşilor, iar Ce-o era un credincios, se poate să fie pe vreo stea.

— Ce înseamnă ateu?

— Ateu, adică un om care nu crede că există Dumnezeu.

— Nu credeţi că există Dumnezeu?

— Nu. Încerc să-mi explic fenomenele şi procesele fără inter –venţia lui Dumnezeu.

— Dacă nu există Dumnezeu n-o să ne mai vedem după ce-o să murim?

— Îmi pare rău că te dezamăgesc, n-o să ne mai vedem. O să circulăm prin univers. De fapt circulăm de mult, râse primarul.

— Ce-o credea c-o să ne mai vedem?

— Nu ştiu ce credea Ce-o. Sunt religii care socotesc c-o să ne întoarcem să trăim pe pământ.

— Credea, dacă era credincios.

— Probabil.

„Tot mai bine Ce-o decât domnul primar", se gândi Spiriduş.

— Uite acolo, arătă cu degetul Seneca înspre Franţa, acum un minut mai era soare şi acum nu mai e.

— Când nu mai e soare e noapte, zise Florin.

— Ba nu, e dimineaţă, îl luă peste picior Dorin pe fratele mai mic.

— Ba nu, e Anul Nou, scoase din pălărie o replică Florin şi spre satisfacţia lui pietonii zburători izbucniră în râs, inclusiv Dorin. Rici participă la veselie cu coada lui ca un ştergător de parbriz. Seneca îl îmbrăţişă.

Primarul manevră iahtul zburător spre apa mării. Coborârea se simţea în stomac.

— Aşa e la coborâre. Simţiţi presiunea în urechi?

— O simţim, ziseră copiii.

— De săptămâna viitoare se schimbă din nou vremea, zise la – ceiari. Am fost cu noroc. Am prins o zi frumoasă.

Maraton 585

— O să mai mergem cu iahtul zburător? întrebă Florin.

— Florin, nu ţi-e ruşine, îl critică Spiriduş.

— Parcă ai fi buni, zise Florin.

— O să mai mergem, promise Cacciari zâmbind.

Dar mai bine pe pământ decât în cer. La restaurantele cu mese în aer liber se vedeau lumânări şi niciun loc liber. În văzduh lampioane372

celeste din hârtie de orez confecţionate de fraţii neneţi în cinstea întoarcerii timpului frumos şi a întoarcerii cu bine din cer a lui Spiriduş.

Primarul nu i-a mai lăsat la Palatul Ducal, i-a reţinut pentru cină

la piciorul podului Rialto, pe malul lui Canal Grande, unde re – zervase o masă, la care, chemate prin telefon, au apărut şi Nur Jahan împreună cu doamna Ema. Z, care se nimerise pe-acolo, cu două fete de-a dreapta şi de-a stânga, le făcea fotografii de la balustrada de piatră a podului şi mesenii nu mai râdeau cu gura până la urechi de giumbuşlucurile lui Rici, fiindcă primarul le aminti tuturor că l-au îngropat pe Ce-o. Doar Spiriduş şi Seneca au mai bufnit, de pildă după ce Seneca îi trimisese o postare pe □ cu un motan încruntat care zice:

„Un an întreg să mă duc la şcoală?! Am fost la şcoală două zile, n-ajunge?" şi Spiriduş îi trimisese în comentariu o poză cu un căţel aşezat pe o caneapea cu burta-n sus care zice: „Normal că ajunge, prietene!

Eu trimit poza asta la toţi care sunt la şcoală să li se pară orele foarte lungi!"

De aceea restul mesei a fost tăcut şi mesenii l-au evocat pe Ce-o şi şi-au exprimat părerea de rău şi nedumerirea că s-a întâmplat aşa ceva.

Înainte de a începe masa, Nur Jahan zisese cu ajutorul lui Rici:

— Buda a murit la 80 de ani de la o hemoragie provocată de o indigestie, urmare a unei mese îmbelşugate.373

— Şi Iisus a murit după o cină, i-a răspuns Cacciari.

— Noroc că nu avem 80 de ani, i-a răspuns şi doamna Cacciari, o pofticioasă, care abia aştepta să mănânce fiindcă se depăşise ora fixată.

…

372 „Lampioanele se foloseau nu numai în semn de respect pentru Buda, dar şi pentru alungarea duhurilor rele, cum o făceau neneţii" (autorul).

373 „Şi picante" (Sgarbi).

586 Dan Grădinaru

Când s-au întors acasă Petras vorbea la microfonul radiofonic:

Azi l-am îngropat ca pe un doge pe Ce-o, o moarte neaşteptată şi nefirească care ne-a umplut sufletele de deosebită tristeţe. Cu toţii ne întrebăm cum de s-a putut întâmpla aşa ceva în mijlocul nostru?

Asta chiar e-o pată pe obrazul comunităţii noastre. Dacă era vorba de boală treacă-meargă, dar un omor? Acum vedem că prezentul

seamă – nă foarte bine cu trecutul, când am fost la Olympia s-au petrecut fapte destul de grave şi vedem că şi acum. Poate avea dreptate Ce-o la Cythera să se supere că nu are voluntari pentru anul 3.000 şi doar viitorul o să aducă dezlegarea problemelor lui homo sapiens. Au apărut şi unii care susţin că n-are rost să mai facem maratonul. Te întrebi ce se întâmplă cu noi. dacă sunt cam confuz vă rog să mă iertaţi. O noapte bună vă doresc. A murit Gulliver. Au rămas să supravieţuiască piticii.

CAPITOLUL 48. CAIETUL LUI CE-O

Era un caiet destul de obişnuit, nu ieşea prin nimic în evidenţă.

Cineva, probabil Ce-o, numerotase paginile, 198 în total. Giovanni, care venise în Palatul Ducal, să înapoieze mobilul lui Popo, le luă la rând şi constată că nu lipseşte nicio foaie. La sfârşit pe ultima pagină era desenată o piramidă din cuvintele:

APA

BILDERBERG374

CE-O, Popo?

Sportivii

Spectatorii

Piramida reieşea de acolo că din dreptul cuvântului „apa".

pornea o linie roşie înclinată la 45 de grade până la „spectatorii".

„E un puzzle? Vrea să transmită ceva sau nu vrea să transmită nimic şi într-un moment de plictiseală a notat cuvinte care împreună alcătuiesc propoziţii şi nu transmit de fapt nimic?"

Foaia de strajă era goală. Pe pagina de gardă, cu litere de tipar, scrise cu un pix negru, apărea cuvântul DRUM. La pagina 5 tot cu

374 „Ce ni se sugerează aici? Ce caută Bilderberg? Dacă ne luăm după complotistul Erofin ei stăpânesc lumea" (Zelda Smith).

Maraton 587

litere mari se scrisese încă o dată DRUM cu acelaşi pix negru dar capi – talele erau mai mici, cam jumătate din cele de pe pagina de gardă.

Giovanni trecu la pagina 7, unde erau consemnate gânduri fără o ordine anume, reflecţii personale, din experienţă, unele poate preluate.

Giovanni nu avea pregătirea pentru a se decide:

GÂNDURI

„Răbdare, umilinţă şi speranţă".

Nici prea departe nici prea aproape.

Omul? fiinţa care se justifică/se dezvinovăţeşte, Omul – fiinţa care justifică/dezvinovăţeşte.

Doar simţirea ne aparţine.

Suntem incapabili prin natura proprie să ne gândim că alţii gândesc altfel decât noi. Judecăm exclusiv cu măsura proprie.

Totul e geometrie. Numărul e geometrie. Arabescul unui ţărm stâncos de la marginea mării e geometrie.

Toate la timpul lor.

Timpul nu există, e o convenţie care-i ajută pe oameni să surprindă mişcarea.

Viitorul a fost, este.

Nu depinde de ce ştachetă (îţi) fixezi.

„Salvarea vine de la origini" /unde origo înde salus.

Regula e simplă: copiii cu copiii, animalele cu animalele, tinerii cu tinerii, bătrânii cu bătrânii.

Dacă ai decăzut o treaptă o să mai decazi.

588 Dan Grădinaru

Într-un grup de elemente se deteriorează unul, în curând se vor strica toate (unul după altul, toate deodată, previzibil, mai devreme sau mai târziu).

Suntem conţinuturi în mişcare şi nu vedem decât forme. O multitudine de forme şi tindem să ne întoarcem.

Reacţionăm la forme, nu la conţinuturi.

Întâmplările care ne afectează sunt surprinzătoare şi cele mai multe inacceptabile.

Când mă uit la filme care arată cum e viaţa pe alte planete nu poţi să nu te întrebi de ce doreşte omul să fie nemuritor.

Firea e de aşa fel că nimeni n-o poate schimba cu nimic niciodată (nimeni, nimic, niciodată). S-o comparăm cu o coadă de pisică. Poţi să îndrepţi o coadă de pisică? Nu.

Dreptatea e una singură, nu se împarte, n-o pot avea simultan şi

egal doi sau mai mulţi.

Nedreptatea e cea mai rea, e ca o arsură, ca pielea jupuită, ca ghimpele din carne, pe care nu poţi să-l scoţi cu nimic, nedreptatea îţi fură somnul, te macină, îţi mănâncă zilele.

Nedreptatea e şi o chestiune de orgoliu.

Democraţii ori dictaturi (oameni, conglomerate umane) au ca rădăcină comună dorinţa de schimbare melioristă, credinţa melioristă că se pot schimba (în bine) societatea şi omul. Credinţa/voinţa aceasta a creat pericole mereu. Trebuie să ne dezbărăm de credinţa/voinţa că se poate schimba ceva. Dar aceasta desigur nu se poate.

Cel mai important lucru e totdeauna ziua de azi (ora, minutul, secunda) – dar nu fetişiza.

Trecutul nu există, viitorul nu există. Planurile au trecut şi se vor înfăptui de la sine dacă e să se înfăptuiască.

Maraton 589

Am trăit în trecut, trăim în prezent, vom trăi în viitor.

Trebuie să te aştepţi la orice. Dar poţi?

De la un timp acceptăm să încasăm şi pumni.

Contează starea din interior. Acesta e idealul. Contează să fii mulţumit, contează să te simţi bine în interior. Fericirea este starea de bine (de mulţumire), fără excese, din interior (conştientizată).

Oriunde ai trăi cantitatea de fericire şi de nefericire este aceeaşi, e un dat.

Poţi fi nefericit dintr-odată şi nu ai cum să te opui, voinţa e neputincioasă.

Vidul (golul) e mai plin decât plinul.

Orgoliu = viaţă.

Torentul te ia la vale oricât ai fi de tare.

Da, regulile se respectă, dar nu suntem sclavii lor.

Principiile sunt ca nişte picioare pe care stăm cu fruntea sus.

Dacă te înţepi şi n-ai un punct de sprijin ghimpele rămâne în carne.

Unde sunt ţepi sunt şi murele.

Oamenii mor cei mai mulţi de frică.

Memoria se pierde prin neuz şi prin cuvânt.

Generozitatea are limitele firii personale.

Filosofii au ajuns profesori de filosofie şi profesorii de filosofie propagandişti.

Cu cât ştim mai multe cu atât suntem mai vulnerabili.

590 Dan Grădinaru

Cum se deosebeşti omul superior de omul inferior? Omul superior recunoaşte în public că a greşit. Cel inferior nu recunoaşte nici în sinea lui.

Şi dacă recunoaşte, ce? Omul inferior zice despre omul superior că e slab şi rămâne pe-a lui.

Problemele intervin după ce-a trecut termenul de garanţie. Depinde cât ai fixat termenul de garanţie.

Când te enervează/supără ceva gândeşte-te că ar fi putut interveni un necaz şi mai mare.

Uneori victoria are gust amar şi înfrângerea gust dulce-acrişor.

Eşti un osândit dacă nu faci ce-ţi place.

Virtual, mai mult virtual!

Giovanni frunzări caietul de la pagina 10 încolo. La mijlocul caietului era o pagină şi jumătate de conspectări (strecurase şi idei personale?) despre elemente, apoi, până la sfârşit, alte reflecţii.

PĂMÂNT senzaţie/percepţie – uscat (Philistion) – este prima sferă concentrică a universului şi se găseşte în centrul acestuia (Aristotel)

— Pământului îi corespund patrupedele – proces de de analiză, individualizare, separare, contracţie, repliere pe detaliu ori sine însuşi

— Cub (Platon) – calitate pasivă – rece şi uscat (Aristotel) – reci şi uscate sunt iarna şi bătrâneţea – punctul cardinal nord e rece şi uscat (Polul

Nord) – pipăitul (simţ) – ca umoare predomină bila neagră; bilei negre îi corespunde un temperament melancolic, uscat şi static (Hippocrat şi Galien) – intră în analogie cu sistemul nervos, cu funcţiile cerebrale şi de control – asociat cu culoarea negru (munca ţăranilor şi meşteşugarilor, munca manuală, ferilitatea) – gnomi (Henri de

Montfaucon) – zodiile capricorn, taur, fecioară

APĂ – sentiment/afect – umed (Philistion) – este a doua sferă a

universului (Aristotel) – apei îi corespund peştii – proces de sinteză, punere-laolaltă, colectivism, globalizare – icosaedru (Platon) – calitate pasivă – rece şi umed (Aristotel) – reci şi umede sunt toamna şi vârsta

Maraton 591

matură – punctul cardinal vest e rece şi umed (soarele care apune peste Atlantic) – mirosul – ca umoare predomină flegma; flegmei îi corespunde un temperament flegmatic, dilatat şi pasiv (Hippocrat şi

Galien) – intră în analogie cu aparatul digestiv (stomacul, intestinele, colonul, dinţii), cu somnul şi starea vegetativă – asociat cu culoarea verde (suflet, sufletul morţilor, mişcarea aburului ca o pânză de păianjen maleabilă şi eterică) – ondinele (Henri de Montfaucon, 1670)

— Alchimia are în vedere unicitatea materiei, cele patru elemente sunt numai stări ale materiei unice, simbolul asociat al celor patru elemente este apa – zodiile rac (apa curgătoare), scorpion (valul care te loveşte pe la spate la mare), peşti (fluxul şi refluxul)

AER – gând/cunoaştere – rece (Philistion) – este a treia sferă elementală a universului (Aristotel) – principiu de pasivitate şi rezis –tenţă – octaedru (Platon) – calitate activă – cald şi umed (Aristotel) – aerului îi corespund păsările, cu cât acestea zboară mai sus, spre Dumnezeu în Evul Mediu, cu atât sunt mai nobile; raţa nu-i nobilă – calde şi umede sunt primăvara şi copilăria – punctul cardinal est e cald şi umed (cu grădina raiului, cele patru fluvii: Nilul, Tigrul, Eufratul şi

Gangele şi mai departe Pacificul, cel mai mare ocean planetar – auzul

— Ca umoare predomină sângele; sângelui îi corespunde un temperament sangvin, dilatat şi tonic (Hippocrat şi Galien) – intră în analogie cu aparatul circulator şi respirator şi cu funcţia sexuală – asociat cu culoarea alb (imaculare, candoare, sacru, spirit înalt) – silfi (Henri de

Montfaucon) – zodiile gemeni, balanţă, vărsător

FOC cu subdiviziunile flacără, lumină şi jar – intuiţia/motivaţie

— Cald (Philistion) – este a patra sferă elementală a universului, care le îmbracă pe celelalte trei elementale; între sfera aerului şi cea a

focului se mişcă pe sfere concentrice cele şapte planete cu influenţă asupra noastră: Luna, Mercur, Venus, Soarele, Marte, Jupiter, Saturn şi dincolo de ele sfera stelelor fixe; dincolo de aceste sfere se află „primum mobile", adică în limbajul de azi Dumnezeu (Creatorul universu – lui) (Aristotel) – focului îi corespunde pasărea phoenix – principiu de energie, activitate, impulsuri – tetraedru (Platon) – calitate activă – cald şi uscat (Aristotel) – calde şi uscate sunt vara şi adolescenţa – punctul cardinal sud e cald şi uscat (pustiul Sahara în raport cu Europa)

punctul cardinal vest e rece şi umed (soarele care apune peste

Atlantic) – vederea, culoarea (Aristotel) – ca umoare predomină bila galbenă; bilei galbenă îi corespunde un temperament coleric, uscat şi

592 Dan Grădinaru activ (Hippocrat şi Galien) – intră în analogie cu aparatul muscular – asociat cu culoarea roşu (spirit de luptă) – salamandra (Henri de

Montfaucon) – zodiile berbec, leu, săgetător

În cadrul concepţiei că omul reprezintă microcosmosul, o reflectare în cadru mic a macrocosmosului, totul se leagă, totul se gă –seşte în mişcare şi totul se transformă datoriră calităţilor pe care elementele le au comune. Apa este rece şi umedă, pământul este uscat şi rece, aerul e cald şi umed, deci apa se poate transforma în pământ

(pentru că au comun „recele") şi în aer (pentru că au în comun calitatea elementală „umed"). Devenind aer se poate transforma în foc şi aşa mai departe (logica aristotelică placată pe aserţiunea lui Heraclit:

„Totul curge, nu te poţi scălda în acelaşi râu de două ori").

Lasă lucrurile la locul lor. Valorează mai mult, valorează mai puţin, nu pune mâna.

Nu lăsa lucrurile la locul lor, Mută-le. Ia-le. Du-le. Vine următorul şi le mută (ia, duce).

Lasă /Nu lăsa lucrurile la locul lor (Newton. A treia lege a lui

Newton sau Principiul acţiunii şi reacţiunii: Când un corp acţionează asupra altui corp cu o forţă (numită forţă de acţiune), cel de-al doilea corp acţionează şi el asupra primului cu o forţă (numită

forţă de reacţiune) de aceeaşi mărime şi de aceeaşi direcţie, dar de sens contrar).

Ai găsit uşa deschisă? Fă-ţi loc să intri prin spaţiul (golul) permis de uşa deschisă şi las-o cum ai găsit-o. Este cineva care-ţi poate răspunde, întreabă dacă să laşi uşa deschisă. Când pe uşă e anunţul

„Închide uşa", închide uşa. Când proprietarul nu-i de faţă şi nu ai pe cine întreba, închide uşa. Uşa să stea închisă. Apasă pe clanţă, nu trânti uşa.

Ţine în tine.

Nu ţine în tine.

Se va găsi cineva să te vândă.

Maraton 593

Să nu te cumpere cineva (nimeni). Dacă te cumpără cineva măcar să plătească un preţ bun.

Lasă urme/semne după tine.

Nu lăsa urme după tine. Şterge. Curăţă. Nu lăsa în urma ta nimic, nicio urmă. N-ai fi fost acolo unde ţi se caută prezenţa. Nimic.

Nimeni.

Ţi-a căzut ceva din mână? Nu-l lăsa unde a căzut. Ridică-l. Un ceva (oarecare), mai mare sau mai mic, care lasă la rândul lui urme sau nu? Ridică-l.

Ai văzut că un lucru de valoare a căzut. Lasă-l acolo unde a căzut.

Când e una nu e alta, când e alta sunt două.

1 şi cu 1 şi cu 1 nu fac 3, tot 1 fac şi 3 rămâne 3.

„Ceea ce nu e scris nu există".

Străduieşte-te să nu depinzi.

Bizuie-te doar pe tine.

Fii demn, nu te linguşi, nu te căciuli.

Psihicul e totul.

Paşi spre ce?

Caietul cuprindea în continuare sute de note lipsite în majoritate de caracter intim evident, cum au jurnalele, ceea ce nu însemna că se putea afirma că punctul lor de pornire nu era o experienţă personală, caligrafiate citeţ, până la pagina 136. Părea că

fuseseră scrise în prealabil şi copiate după aceea în „îndrumar" pentru că erau scrise cu acelaşi tip de instrument de scris şi cu acelaşi tip de scris.

594 Dan Grădinaru rotunjit şi îngrijit. Giovanni le reluă ca să vadă dacă nu cumva erau intercalate lucruri care nu cadrau cu conţinutul de idei exprimate în caiet însă nu găsi nimic care să-l contrarieze. Se uită în lumină la pagini, le aşeză sub o lampă UV, căută acrostihuri375 – fără rezultat.

„Da, îşi zise Giovanni la finalizarea celei de-a doua lecturi, n-o să aflu nimic aici. Doar ultima pagină mă pune puţin pe gânduri".

Giovanni închise caietul.

— Citeşte-le şi tu. Poate găseşti şi amprente, îl întinse el lui Paolo, care aştepta aşezat pe canapeaua din infirmieria lui Popo, după care îşi scoase mănuşile.

Paolo vârî „Îndrumarul", cum era învelit în coperţi de plastic, în servieta personală, îşi scoase şi el mănuşile, apoi, dintr-un carnet, citi:

Am avut în vedere un total de 88 de persoane adăpostite în

Palazzo Ducale, în legătură cu proba de maraton care urmează să se desfăşoare în oraşul nostru. Având în vedere gestica şi mimica celor

85 de persoane prezente, fiindcă cele trei Gunhild sunt bolnave şi au absentat, consider că 80 sunt în afară de bănuială, la 3 am dubii nu prea mari (Paolo citi numele lor) şi pe 2 le bănuiesc categoric de nesinceritate

(Paolo citi numele lor).

Giovanni îşi prinse cu degetul mare şi arătătorul buza de jos.

Probabil să-i mai chemăm o dată pe cei doi, reflectă el cu voce tare. Acum să mergem la o cafea, propuse Giovanni şi se pregăteau să iasă din infirmierie când veni un curier care-i înmână lui Giovanni într-un plic raportul de autopsie.

Giovanni îl smulse pur şi simplu aducătorului.

Excelent, dă-l încoace.

Giovanni desfăcu plicul şi trecu cu lăcomie peste paginile de început

(numele victimei, data constatării decesului, numele şi titlul

expertului, data şi ora de început ale autopsiei, medicul care a a examinat corpul la locul omorului, ce-a constatat cu privire la timp („ora 6, 30, da"), temperatura corpului, examenul radiologic. Giovanni se opri la

„Examenul extern", trecu peste generalităţi fără să le aprofundeze, doar

375 „De exemplu un acrostih format din două litere, care dau notele muzicale.

Imnul Sfântului Ioan Botezătorul al lui Guido d'Arezzo, a murit la puţin timp după anul 1.000. UT (nota DO e folosită de la 1600) queant laxis/ REsonare fibris/Mira gestorum/ FAmuli tuorum/ SOLve polluti/

LAbii reatum/ Santé Ioanne; nota şi nu era cunoscută (Marco Onofrio).

Maraton 595

reţinu că pe tegumente nu avea tatuaje, doar o cicatrice pe pulpa stângului lungă de zece centimetri şi o pată de jder, cum avea şi el, în dosul genunchiului stâng. Trecu peste semnele cadaverice şi citi mai atent descrierea capului, gâtului, membrelor superioare şi inferioare, a toracelui, abdomenului şi regiunii anale. Leziunea de la rădăcina nasului care afectase şi ochiul stâng îi captă atenţia dar nu foarte tare.

Autopsia propriu-zisă privea inciziile. Rădăcina nasului era fracturată, două hematoame, osul temporal pe unde se trăsese sfărâmat şi osul tamporal şi parietal pe partea cealaltă neatinse etc. ok. Concluziile:

cauza decesului moarte prin împuşcare, cardiopatie ischemică, ficatul mărit şi gras.

Se opri la raportul balistic, care figura ca anexă la raportul de autopsie. Da, intuise just. Raportul îi confirma bănuiala că pistolul fusese unul cu calibru mic. Până la urmă Ce-o fusese împuşcat cu un pistol-jucărie, de buzunar, uşor de ascuns, un probabil 25 Automatic

Colţ Pistol, de 6, 35 mm., pe la cel mult 120 jouli de putere, un adevărat noroc pentru asasin sau asasină că Ce-o fusese lichidat cu un singur glonţ în tâmplă, atât se trăsese, hm, un singur glonţ. Se trăsese

de foarte aproape, se lipise cumva ţeava pistolaşului de tâmplă, cei doi sau dacă era vorba despre mai mulţi criminali cei doi-trei-patru se cunoşteau şi-l împuşcase (ră) probabil de parcă ar fi glumit. O variantă arăta: „Dom Prezideeent, ce bine ne pare că te văd/vedem!" (chestii de genul acesta, prefăcătorii) şi pac! un singur glonţ, victima nu prevăzuse, îl cunoştea pe criminal, nu s-ar fi gândit că e posibil să fie împuşcat, n-avusese reacţie.

Dar şi criminalul, un singur glonţ, era vorba de un adevărat maestru, trăsese o singură dată cu siguranţa că va fi de-ajuns. Ori cu naivitatea. Un maestru sau un novice? Cum să ai reacţie (Ce-o) în faţa unei manifestări de prietenie?

Foarte ciudat!

Când căzuse, asasinul îl lovise cu un vârf de pantof ascuţit între ochi şi rădăcina nasului, un soi de descărcare nervoasă, împuşcarea n-o socotise suficientă, îşi dăduse seama cu destulă evidenţă că-i mor – tată, dar nu suficientă la câtă furie şi ură înmagazinase în inima lui.

Cum ridicase totuşi pistolul până la tâmpla victimei? Putea fi vorba oare de un balerin rodat care-şi aduce braţele drept în sus, palmele fiind aplecate una către cealaltă, spre interior, despărţite, neîmpreunate, dar parcă gata să prindă o minge ca un portar de tot

596 Dan Grădinaru bal376 care se avântă în careu pe deasupra buchetului de jucători purtat de bucurie?

Asta era prima întrebare pe care şi-o pusese şi din cei 88 de anchetaţi pe 20 îi eliminase din start pentru că glonţul intrase aproape de linia care desparte temporalul şi parietalul şi trăgătorul, bărbat sau femeie, ridicând braţul şi apăsând pe trăgaci, se încadra ca înălţime +

braţ în parametrii înălţimii convenabile pentru a săvârşi omorul şi a realiza traiectoria glonţului aproape paralelă cu linia sprâncenelor – raportul balistic îi confirma bănuiala iniţială.

Ce spunea raportul despre lovitura cu piciorul care-i fracturase nasul lui Ce-o nu mai avea importanţă pentru Giovanni.

Giovanni îi înmână raportul şi lui Paolo şi-l lăsă să citească.

— L-am citit de-a curmezişul, zise Paolo peste zece minute.

— O să-l mai citim, zise Giovanni.

Acum puteau coborî în stradă. Se opriră la „Quadri" fiindcă lui

Giovanni i se părea că au cea mai bună cafea din toată piaţa San Marco şi Giovanni îi împărtăşi dintre concluziile proprii:

— Pistolul e foarte probabil un 25 Automatic Colţ Pistol, de 6, 35

mm.

— Da, pistol de femeie, îl evaluă Paolo, care-şi formase o părere similară dinainte de a citi raportul.

— Ce concluzie se poate trage?

— Criminalul e femeie, cum am zis de prima dată, oftă Paolo.

— Altă concluzie.

— Că a fost vorba de o singură făptuitoare, dar şi că a fost ajutată nu-i imposibil.

— Care sunt cele mai înalte?

376 Umberto Saba: Goal: „Îl portiere caduto alla difesa/ultima vana, contro terra cela/la faccia, a non vedere l'amara luce. /Îl compagno în ginocchio che l'induce/con parole e con mano, a rilevarsi, /scopre pieni di lacrime i suoi occhi. / La folla – unita ebrezza – per trabocchi/nel campo. Intorno al vincitore stanno, /al suo collo şi gettano i fratelli./

Pochi momenti come questo belli, /a quanti l'odio consuma e l'amore, /

è dat-o, sotto il cielo, di vedere. /Presso la rete inviolata îl portiere/l'altro

— È rimasto. Ma non la sua anima, /con la persona vi è rimasta sola./

La sua gioia şi fa una capriola, /şi fa baci chemanda di lontano. /Della festa – egli dice – anch'io son parte" (Onofrio).

Maraton 597

Paolo îşi scoase carneţelul şi enumeră de pe lista locatarilor din

Palatul Ducal pe cele şi pe cei (Giovanni: „Zi-i şi pe băieţi") care aveau minim 1, 80 m.

— Ştii la ce mă gândesc? Dacă făptuitoarea n-a fost ajutată (Giovanni îşi ciupea buza de jos de zor) de cineva din afara grupului de maratonişti şi cine mai e cu ei.

— De cine?

— Nu eşti atent?

— Ba da, am priceput.

— Mi se pare pista cea mai plauzibilă.

— Să se preteze la aşa ceva?

— De ce să nu se preteze?

Lui Paolo îi sclipiră ochii.

— O să investigăm. Până atunci o să facem o reconstituire, se hotărî Giovanni, care-i zărise la terasa de la „Florian" pe Johnny şi Billy.

— O facem, zise Paolo. Când?

— Mâine sau poimâine.

Giovanni îşi termină cafeaua.

— Hai să plecăm, că am găsit ceva bun în vecini. Şi fără să mai aştepte reacţia lui Paolo aproape ţâşni înspre masa lui Billy şi Johnny.

— Se poate?

Fără să aştepte vreo invitaţie, Giovanni îşi trase un scaun de la masa alăturată şi, adresându-i-se lui Johnny, zise:

— Ai refuzat să răspunzi la întrebări şi te apreciez. Nici ca să ţi se ia probe adn benevol n-ai stat. Corect. Dacă nu eşti vinovat de ce să răspunzi la întrebări şi de ce să ţi se ia probe adn? Mai bine să alergăm noi după paharele din care bei bere ca să luăm probe.

Johnny nu reacţionă, nici nu se uită la noul venit.

— Unii oameni simt satisfăcţie doar atunci când sunt în contradic – toriu cu cineva. Aveam un prieten care e mulţumit doar când are un oponent şi susţine opinii divergente. Eu sunt pe dos. Mie-mi place să discut cu cei care au opinii similare. De-aia ne-am certat şi nu mai suntem prieteni. Prietenia nu înseamnă ca doi să împărtăşească în mod identic gusturi. Nu. Gusturile trebuie să fie secante. Ţie-ţi place berea y, mie berea X. A, cu principiile e altceva. Eu aşa zic.

Johnny nu zise din nou nimic.

— Între doi care au păreri comune trebui să existe deosebiri de nuanţă. Astea mi se par cu mult mai interesante decât părerile divergente, mai ales că oamenii nu renunţă decât rareori la părerile proprii. De ce?

Pentru că sunt tâmpiţi. Trebuie să fii foarte deştept sau, zic, un caracter puternic ca tine ca să renunţi la o părere, mai ales dacă e înrădăcinată.

În rest omul îşi apără părerea cu ghearele şi cu dinţii. Şi şi-o justifică.

Mereu şi-o justifică. Pentru om, dacă-mi permiţi să citez dintr-un filosof care tocmai ne-a părăsit, una dintre zecile de posibilele definiri este:

„Omul – fiinţa care se justifică" sau „Omul – fiinţa care justifică".

Nici acum Johnny nu intră în conversaţie.

— Acesta este dialogul adevărat, între nuanţe, când e vorba de discuţie în contradictoriu avem de-a face cu monologuri. Dar monologul este pentru actori şi oameni politici. Or nu cred că aici există actori şi oameni politici.

Giovanni se ridică de pe scaun şi-l răsuci la loc de cum stătuse pe el, cu speteaza în faţă, fără să mai pună la loc scaunul ca când scau – nul era el, Giovanni, şi rămânea să asiste în continuare la ce se mai întâmplă la masa părăsită, care sunt consecinţele.

— Mai beţi din bere să nu se răcească. Vă salut, domnilor.

Giovanni se îndepărtă şi Johnny îi arătă în spate degetul mijlociu.

— Să-l chemăm la sediu, zise ceva mai încolo Paolo.

— N-are rost, îşi scutură de praf în Veneţia cea fără praf o mânecă din sacoul de mătase Giovanni, nu el este autorul. Pe deasupra, adăugă când ajunseră pe Puntea suspinelor, pentru că Giovanni dorea să se plimbe pe promenadă spre Giardini şi să discute cu Paolo aspecte ale cazului, în înghesuiala veşnică de-acolo cu turiştii dornici de amintiri inevitabil sadice legate sine qua non de clipe nefericite ale unor nefericiţi, e un dobitoc şi un mârlan şi nu-mi place să am de-a face cu dobitocii şi mârlanii.

— Ziceam ca să-l enervăm. Să-l şicanăm ca să-i mai piară obrăz nicia.

— Nu, n-are rost.

— Te-ai enervat.

— Nici cât negru sub unghie.

CAPITOLUL 49. RECONSTITUIREA

Reconstituirea se realiză vineri după-masă. Giovanni procurase un instrument de măsurat înălţimea şi de un pistol377 artizanal. Cei convocaţi la reconstituire trebuiau să pună mâna pe pistolul confec – 377 „Numele pistol provine de la oraşul Pistoia. Pistolul este invenţia lui Caminelleo Vitelli din anii 1540, în oraşul Pistoia" (Sgarbi).

Maraton 599

ţionat din lemn de conifer şi să-l ţină cu ţeava dreaptă, adică orizon – tată, nu cu ţeava în sus, nu cu ţeava în jos, fixând astfel locul de pe rigla de înălţime până unde putea ajunge gura pistolului. Aşezat pe o masă lângă suspecţi (pentru Giovanni toţi erau suspecţi) Paolo obliga mâna participanţilor la reconstituire să îndrepte corect pistolul în raport cu cerinţa şi îi nota doar pe cei care depăşeau cu mâna ridicată şi ţinută corect 2, 30 cm. Încât în final se adunară 28 de posibili autori ai crimei, adică dintre bărbaţi: Billy, Sean, Petras, Armo (teoretic, fiindcă mai stătea în camera lui, în carantină), Verzilă, Verzişor.

Verzulică; Hai-hui, Hopa, Gavnea, Ret, cinci bodigarzi (Johnny bine – înţeles că nu a răspuns la solicitarea de-a se înfăţişa la reconstituire)

şi dintre femei Amoraş, Wal, Cecilia, Aranta, Amalia şi Spiriduş (se mai gândea la cinci).

Paolo suprapuse listele lui Giovanni cu listă de 28.

Mai rămâneau analizele adn, în care-şi punea cele mai mari speranţe. Decisive!

— Acum aştept cu nerăbdare adn-ul.

— Ne-au întârziat exasperant de mult.

— Greva e grevă.

Până atunci Giovanni stând la birou, la serviciu, îşi masa fruntea cu mişcări lente şi trăgea concluziile după o săptămână de anchetă.

Aprecia că amestecul familiei Nida în asasinarea lui Ce-o nu se poate proba, dar nici nu se poate exclude. Pe copii, pe Spiriduş şi pe Florin, îi înlătura ca activi în omor, dacă participaseră o făcuseră indirect şi lipsit de conştiinţa a ceea ce fac. Lui Dorin îi acorda o notă mijlocie, nici că da, nici că nu. Dl Nida nu intra deocamdată în discuţie,

bunicii însă meritau atenţie. Acceptaseră prea uşor din punctul lui de vedere lanţurile femeii-robot, prezenţa acesteia împreună, promiscuitatea mersului la toaletă. Femeia-robot în sine – nu înţelegea rostul ei. În fine, femeia-robot nu merita o analiză în acest punct al desfăşurării anchetei.

Bunicii îi reveneau mereu în minte, fie şi pentru că Paolo îi socotea în zona gri. La întrebarea cheie dacă au vreo legătură de rudenie cu Ce-o nu fusese satisfăcut de răspuns. Bunica răspunsese cu o întrebare:

— Ce legătură să avem?

Şi la fel răspunsese şi bunicul, cu exact sau aproape exact cu aceeaşi întrebare.

Dar asta însemna conivenţă prealabilă. Erau înţeleşi, fără indo – iată că erau înţeleşi şi erau şi prost înţeleşi. Se sfătuiseră să se oprească la o reacţie similară şi asta mirosea a fals. Doar modulaseră un pic.

Bunicul, ca să fie pe semne mai autentic, după răspunsul soţiei, de dinaintea lui (îi audiase separat, unul după altul), modificase singularul cu pluralul, replica „ce legătură să avem?" se transformase în „ce legă –turi să avem?"

Nu-i bănuia în acest stadiu al ipotezelor neapărat pe cei doi bătrâni ca implicaţi, urma să vadă în zilele următoare. La reconstituire sărea în ochi imposibilitatea fizică ca cei doi să fi folosit pistolul. Cu excepţia cazului în care Dorin trăsese şi unul dintre cei doi bătrâni stătuse la pândă. Sportivii nu-i prea ştiau, nu se ciocnea de ei, bătrânul stătea, cum i se relatase, mai mult în pat. Ieşea rareori afară. Rudenia cu Ce-o în schimb îi apărea ca dovedită şi în acelaşi timp ascunsă de cei doi. De ce oare o ascundeau îl loc s-o scoată în evidenţă nu-i mai era clar.

Giovanni sări de pe scaun. Da, avea să-i mai cheme o dată la o discuţie.

Şi de nerăbdare Giovanni îl solicită pe bunic să urce sus, în Sala Marelui Consiliu.

— Nu v-am întrebat cum vă simţiţi cu sănătatea?

— Cum să mă simt? Mă simt bine.

— Dorin şi Florin mi-au spus că nu prea ieşiţi din casă şi staţi mai mult în pat. Suferiţi de o boală?

— Doar pentru că stau în pat şi m-aţi făcut bolnav?

— Doar am pus o întrebare.

— Nu sunt bolnav, dar ce să fac afară?

— Eu ştiu? Să vă plimbaţi, să cunoaşteţi acest oraş descris cu entuziasm de mulţi călători.

— Vă spun sincer, chiar dacă sunteţi din Veneţia, nu suport oraşul.

— De ce? îşi manifestă uimirea Giovanni.

— Din cauza umidităţii.

— Ehei, umiditatea…

— Nici mirosul.

— Mirosul, ce să zic? Oţi fi văzut vreodată apa căcănie.[378] Dar umiditatea, dacă-i pe aşa, vă dau dreptate. Eu m-am născut aici şi atunci, mă înţelegeţi, sunt adaptat în manieră darwinistă…

— Sunteţi în bună legătură cu apa.

— Aşa este, cu H_2O, confirmă Giovanni. Înot binişor. Mă pricep să dau cu vâsla. Am şi o barcă cu motor pentru deplasare.

378 „une cau caca", în Céline: „Voyage au bout de la nuit" (Dicker).

— Se vede că sunteţi veneţian.

Giovanni trecu peste remarca asta, poate un compliment sau mai curând o constatare cu iz ironic.

— Am cunoscut ca dumneavoastră destui care mi-au spus că le place Veneţia dar n-ar veni a doua oară din pricina crizelor de hemo – roizi, ha-ha-ha. Dar de ce-aţi mai venit aici ştiind ce vă aşteaptă?

— N-aveam de unde să ştiu şi nu puteam nici să las soţia singură.

— Desigur. Mda, îl studie Giovanni printre gene pe bunic fără să detalieze ce era cu acest „mdaaa". În camera unde dormea Ce-o când a murit exista un poster cu patru persoane, o familie, soţ, soţie şi doi copii. Soţul şi soţia nu aveam de unde să-i iau fiindcă soţia era îmbră –

cată ca o musulmană, cu faţa acoperită, doar cu o tăietură pentru ochii lăsaţi să vadă exteriorul, soţul foarte înalt, cum era Ce-o, mă rog, copiii cei doi erau o fată şi un băiat la vârste ceva mai mici decât Spiriduş şi

Florin, însă semănând perfect cu aceştia. Aţi vrea să-l vedeţi (Giovanni blufa, posterul încăpuse pe mâna lui Popo şi acesta îl aruncase la gunoi cu permisiunea de altfel a lui Giovanni)?

— Nu-i nevoie. Vă cred.

— Mă credeţi în privinţa posterului sau mă credeţi că cei doi copii din poster erau Spiriduş şi Florin la vârste mai mici.

— Vă cred şi cu posterul şi cu copiii.

— La prima discuţie cu dumneavoastră mi-aţi declarat când v-am întrebat dacă există vreo legătură de rudenie cu Ce-o că nu aveţi ştiinţă de o asemenea legătură, aşa cum şi soţia dumneavoastră a de – clarat la fel: „Ce legătură să avem?" a zis dumneaei şi dumneavoastră aţi spus acelaşi lucru: „Ce legături să avem?" Dacă mă iau după poster se pare că m-aţi minţit. Ar exista o legătură de rudenie între Ce-o şi familia Nida.

— Ar fi existat, îl corectă bunicul pe Giovanni, care se strâmbă, silindu-se să zâmbească.

— Ar fi existat, concedă Giovanni. Ce-o nu mai e printre noi.

— Dacă am zis nu, rămâne nu.

— Aveţi vreo explicaţie pentru aceasta… această…

— N-am o explicaţie… aşa… deodată… Poate că, în procesul de selecţie al concurenţilor, Ce-o a căzut peste o fotografie cu copiii, să nu mă întrebaţi când, în ce împrejurare, că nu ştiu să vă răspund, şi din motive pe care numai el le ştia, a ordonat să i se facă posterul la care faceţi referire. Apropo de poster, e un poster mare, mic?

— Foarte mare şi cel mai important lucru pentru el din camera în care dormea şi lucra din moment ce-l avea în faţa ochilor.

— Hm.

— Selecţia ca selecţia dar de ce să pună posterul în cameră?

— Mi-aţi spus că alături de copii mai erau doi adulţi. Pe ce vă bazaţi când susţineţi că cei patru alcătuiesc o familie şi că adulţii sunt părinţii copiilor.

— Pe intuiţie, stimate domn. Am presupus pe baza unor deducţii pe care nu mă mai obosesc să le detaliez că e vorba de părinţii copiilor.

Sunteţi tatăl domnului Nida?

— Legal sunt socrul.

— Aşadar sunteţi tatăl mamei copiilor…

— Da.

— Fiica care a murit.

Bunicul doar închise pleoapele.

— De ce a murit?

— Un accident de maşină.

— Şi cu dl Nida de când era căsătorită.

— De cincisprezece ani.

— Vă mai întreb o dată. Deci nu sunteţi rude cu Ce-o, sunteţi, adică aţi fost, plusă, doar socrii lui Ce-o?

Bunicul tuşi, îşi adună salivă în gură şi zise:

— Da.

— Cât timp?

— Cinci ani.

— Iată ce simplu era să recunoaşteţi că sunteţi „oarecum" rudă cu Ce-o şi să scăpaţi de încă o întrevedere cu mine. Să vă iau din preţiosul timp când staţi lungit în pat, mă rog.

— Am respectat proprietatea termenilor. În sens civil, nu suntem rude cu Ce-o. Nu suntem rude de sânge, suntem rude de conjunctură.

Întrebarea dumneavoastră s-a referit la rubedenia de sânge, cel puţin eu aşa am înţeles.

— Deci trebuia să fiu mai explicit şi să zic „rude de sânge". Adică v-aţi hotărât împreună cu soţia că dacă o să vă întreb de rudenia cu

Ce-o s-o negaţi dacă n-o să zic „rude de sânge".

— Într-adevăr ne-am sfătuit.

— Nu vă întreb pentru moment despre motive deşi m-aş putea gândi cu voce tare că Ce-o urmărea să comită o cacealma, adică s-o

declare pe Spiriduş câştigătoare, orice s-ar fi întâmplat cu

concursul organizat. La Olympia nu s-a putut pentru că a venit potopul. Încercarea a doua reuşea dacă nu intervenea omorul. Spuneţi-mi, atunci, cei trei copii sunt „copiii de sânge" ai lui Ce-o?

— Dacă puneţi întrebarea în felul acesta, ştiind că aţi luat şi probe adn, răspunsul este afirmativ.

— Pentru cine?

— Pentru Spiriduş.

— Pentru Dorin nu?

— Şi pentru Dorin.

— Şi pentru Florin?

— Da, şi pentru Florin.

— Atunci copiii ştiu cine e tatăl lor.

— Nu.

— Cum aşa?

Bunicul inspiră şi expiră mai puternic:

— Ce-o era plecat şi cu dl Nida a fost un „mariage blanc".

Giovanni reflectă la posibilităţi:

— Era închis? Lucra în altă ţară?

— Nu era închis.

— Trebuie să ghicesc?

— Era în misiune.

— Misiune în ce sens? De la cine? Din partea cui? Ce misiune?

Bunicul tăcu.

— Şi dl Nida a acceptat aşa?

— E o poveste destul de încâlcită şi în acelaşi timp foarte simplă, lăsaţi-o, vă rog, pe altă dată.379

— Aţi participat la omorârea lui Ce-o?

— Nu-nu, sunteţi pe un drum greşit cu această întrebare.

— Am fost pe un drum greşit şi când v-am întrebat dacă există legături de rudenie între Ce-o şi voi, clanul Nida. În orice caz nu vă face cinste refuzul de a mărturisi, refuzul iniţial, legătura de rudenie cu Ce-o.

— Dar nu suntem rude de sânge.

— Vă încăpăţânaţi degeaba. Tot o să aflu de ce mi-aţi ascuns un adevăr şi atunci o să vă acuz de sperjur pe amândoi, şi pe dumneata

379 „Mai scrie o continuare la roman? Să vină să-i povestesc viaţa mea conjugală” (Wilbur Smith), „Fumează” (Johnny), „Iar fumează?” (Popo)

604 Dan Grădinaru şi pe soţia dumitale. Poate că legea o să vă apere, datorită vârstei, dar poate că în alte privinţe n-o să vă scutească. Sunteţi liber, ţâşni în sus

Giovanni cu ochii lui iscoditori.

Lui Giovanni îi rămase în gură după plecarea bunicului un gust amar. De ce să mintă când ştia că până la urmă îi va prinde? Renun – ţase la minciună datorită analizei adn… Hm. Îl subestimau pe el, Giovanni?

Îşi închipuiau că va trece peste aceste detalii care ar fi putut poate să rezolve cazul?

Un prim impuls fusese după tete-à-tete-ul cu bătrânul să o viziteze acasă pe buni, să-i ghicească în cărţi bătrâna şi lui, asta ca pretext pentru vizită. Imediat se răzgândise, după aia îi păruse rău că se răzgândise. Apoi se gândi că oricum bătrânul avea să-i povestească despre întrevedere.

Urmau alte înţelegeri, alte „sfătuiri”. Şi iar îi păru rău că nu s-a dus.

Ia să se ducă. Îl sună pe Paolo şi-i ceru să vină de îndată la Pala – tul Ducal. Peste un sfert de oră băteau amândoi la uşa clanului Nida.

Bătrânul se întorsese. În cameră mai era femeia-robot care transmitea mesaje şi dl Nida cu mâinile în poală, o legumă.

— Am vrut să văd cu ochii mei în ce condiţii locuiţi, zise Giovanni când solicită celorlalţi cinci să părăsească camera şi rămase doar el cu buni şi cu Paolo. Destul de strâmt aici la dumneavoastră.

— Aşa am fost repartizaţi.

— Repartizaţi, înţeleg. Strâmt cu spaţiul şi mă gândesc că din cauza asta, cum staţi ca heringii în conservă, se mai iscă şi tensiuni.

Bătrâna nu era prea cooperantă aducându-se vorba de tensiuni.

— Măcar sunteţi cu toţi împreună. Sigur e şi procuroarea asta nesuferită ca o aşchie înfiptă… Nu vă enervează?

— Ne-am obişnuit.

— Voi cu ea sau ea cu voi?

— Ea e o maşină. Nu putem să ne dăm seama.

— Ai dreptate. Am auzit că ştii să dai foarte bine în cărţi.

— În tarot. Nu dau în cărţi, explic cărţile de la tarot.

— Mă rog, scuze pentru inadvertenţă. La dumneavoastră în fami –lie remarc atenţia pentru acurateţea exprimării. Ce meserie aţi practicat în viaţă? Profesoară?

— N-am fost profesoară.

— E foarte frumos, nu păru atent Giovanni şi nici curios să afle ce fusese bunica în viaţă. De ce să vorbim fără să fim cu grijă la cel mai mărunt detaliu, detaliu care subestimat ulterior poate crea probleme cu interpretarea. Bravo. Şi soţul dumitale m-a corectat ceva mai înainte.

Maraton 605

ţi-o fi spus. Zicea, ca ţine de altfel, că la prima întrevedere a zis că Ce-o nu era rudă cu voi pentru că nu era „rudă de sânge". Altfel era tatăl ce – lor trei copii. Dar să trec peste asta. Îmi poţi ghici şi mie în tarot?

Buni ar fi vrut să-i spună lui Giovanni că e obosită şi n-are îndemână, dar se răzgândi.

— Trebuie să te gândeşti la o dorinţă.

— Orice dorinţă?

— O dorinţă care este importantă pentru dumneata. Eu amestec cărţile, tu le tai şi când le tai zici în gând dorinţa care vrei să ţi se îndeplinească. Ai o dorinţă? întrebă buni, care începu să amestece cărţile. Urmărind-o amestecând cărţile Giovanni trăi un mic recul, un moment de stânjeneală.

— Nu-mi dai totuşi nişte explicaţii?

— Ce explicaţii?

— Există cărţi mai bune şi cărţi mai rele?

— Există cărţi cu putere şi cărţi cu putere mai puţină, cărţi capitale şi cărţi ajutătoare, mai importantă este interpretarea lor. Când apar Împăratul, Împărăteasa, Magicianul, Eremitul înseamnă că nu poţi să ceri mai mult, tarotul ţi-a dat un răspuns maxim. Când apar

Moartea, Diavolul, Turnul răsturnat, Spânzuratul înseamnă că tarotul ţi-a dat un avertisment ca cum ţi-a tras trei palme, dacă vrei să

înţelegi

— Bine, dacă nu – tot aşa. Cărţile de sabie arată conflicte, certuri. Când apar cărţile de cupă mai poţi spera la o prietenie, la un ajutor de undeva.

Un rege de cupă pentru mine înseamnă puterea unui bărbat care are suflet şi care te protejează. Cărţile de monede arată avuţia, câşti – guri, bani, comerţ. Cărţi confuze sunt valetul, damele…380 Hai, puneţi o dorinţă. Gândeşte-te la o singură dorinţă.

— Să mă gândesc la o dorinţă importantă… tergiversă el.

— Gândeşte-te, am răbdare.

380 „Nu ţi-am mai spus despre cărţile de care mi-e frică: Steaua, Cumpătarea.

Soarta este cartea cea mai versatilă, răstoarnă totul, poate fi cea mai nefericită, poate fi cea mai fericită. Sunt cărţi care se referă la experienţa personală, la credinţă, putere interioară, puterea minţii: Marea preotească.

Mărelele preot este tatăl spiritual al pachetului de cărţi. Patru cărţi uluitoare fiindcă pentru mine este cel mai greu a le interpreta: Roata destinului.

Puterea, Spânzuratul şi Moartea" (buni).

606 Dan Grădinaru

— Mă gândesc că…

— Nu trebuie să mi-o spui.

— N-o spun. Mă gândeam, până când mă gândesc la dorinţă, că m-aţi minţit când…

— Nu te-am minţit. Tot ai fi aflat. Am amânat.

— Ce misiune avea Ce-o când era căsătorit cu fiica ta?

Bunica tăcu prea mult timp.

— Şi mă rog de ce aţi amânat?

— Ca să nu le faci rău copiilor.

Giovanni o scrută pe buni.

— La asta nu m-am gândit. De ce să le fac rău?

— Eee, tu poţi să le faci rău.

— De ce spui asta?

— Nu ai suflet.

— Suflet? În ce sens nu am suflet?

— Aşa te-ai născut. Fără suflet. Unii nu au ruşine. Nu au frică de Dumnezeu. Tu n-ai suflet.

— Asta-i o noutate pentru mine. Să nu fi rămas pe undeva un strop de suflet? Butoiul să fie gol?

— Aşa mi-ai făcut impresia după ce te-am cunoscut.

De data asta Giovanni tăcu mai mult.

— Aha, zise el şi se întoarse brusc pe călcâie şi ieşi îndată pe coridor urmat îndeaproape de Paolo, fără să mai salute şi fără să spună mă car: „Lasă, o să-mi ghiceşti altă dată".

Giovanni o luă către cea mai mare chieză din Veneţia, către Zanipolo, unde este şi spital. Doar în faţa bisericii se întoarse din înain – tarea vijelioasă şi-i zise lui Paolo:

— Această femeie m-a jignit ca să mă intimideze sau spune adevărul?

— Ţi-a făcut semn să nu te legi de copii şi să minţim că dl Nida este tatăl lor şi Ce-o n-are treabă cu ei.

— Dar cum să fac aşa ceva? se opri Giovanni în faţa scării de la intrarea în spital.

— A minţi sau a nu minţi?

— A nu minţi.

— Păi i-ai avut pe toţi la discuţii şi le-ai zis ce era de zis.

— Exact. Acum cum s-o mai întorc dacă-ar fi s-o mai întorc? Piatra a fost aruncată în apă.

Maraton 607

— Şi a făcut valuri.

— Exact. Ce e mânia?

— E un păcat.

— E o manifestarea explozivă a egoismului, o manifestare care ne orbeşte, ne întunecă minţile. Am plecat de la baba asta că m-a cu – prins mânia că m-a făcut că sunt om fără suflet. Orgoliul mi-a jucat festa. Am greşit. Trebuia să explic fără să-mi sară ţandăra. Am greşit?

— Pe de altă parte de ce să explici?

— Exact. De ce să explic? Acum ce să fac?

— Ce să faci?

— Eu te întreb pe tine, nu tu pe mine.

— Eu te întreb pe tine, nu tu pe mine.

— Gata, destul cu joaca, hai înăuntru.

Giovanni urcă la primul etaj cu Paolo şi se plimbă de mai multe ori încoace şi încolo pe coridoarele imense ca un inspector dezinteresat.

— De ce-am venit aici? se întrebă Giovanni la un moment dat.

Nu ştiu de ce-am venit aici. Poţi să-mi spui de ce am venit aici.

— Aici a fost adus mortul.

— Dar l-am îngropat. Mortul nu mai e aici. Sunt confuz. Sunt total confuz. M-o fi trimis baba?

— Nu ştiu, zise Paolo. Nu cred să aibă puteri aşa de mari. Hai să plecăm.

— Să plecăm, încuviinţă Giovanni şi coborâră la parter. Zărind o statuie într-o nişă a Fecioarei Maria, zise: Ştii ceva, să stăm pe banca de lângă Fecioară, acolo unde se roagă oamenii ăia.

Ocupară în grabă banca („Repede, că se ocupă") şi când oamenii care se rugau (Giovanni aşteptă) se îndepărtară, Giovanni îşi prinse buza de jos până când aceasta scăpând din strânsoarea degetelor făcu un plici.

— Ce ne facem dacă vine vreun om cu handicap şi ne cere să ne ridicăm?

— Plecăm şi dacă nu ne cere.

— Plecăm, sigur. Părăsim banca şi plecăm. Ştii ceva, între timp m-am gândit că ne lipsesc mai multe piese la dosar dar că suntem pe drumul bun. Dacă ar apărea pistolul ar fi un succes însă e aproape imposibil cu atâta apă în jur. Să-l arunce în Canal Grande, în alte canale sau în mare nu avem nicio şansă să-l mai recuperăm, poate nici 1%.

Invers, la lucruri pozitive, am izbutit să rezolvăm enigma posterului.

608 Dan Grădinaru

Ce-o este tatăl celor trei copii, să zicem că l-am dat în vileag. Copiii ştiu acum că dl Nida nu este tatăl lor sau oricum au îndoieli, am aruncat sămânţa îndoielii. N-o să mai insist asupra acestui aspect când o să mă mai văd cu ei. Poate de aici ar putea să iasă ceva, ce zici?

— Unul dintre ei ar putea să cedeze, aprobă Paolo. Dacă ştie ceva sunt şanse.

— Ca detector de minciuni sui-generis ce eşti ai separat neghina de grâu şi ai întocmit o listă cu persoane dubioase. Am făcut o reconsti –tuire şi am mai întocmit o listă cu persoanele capabile, datorită înălţimii lor, să tragă un glonţ potrivit. Parcă mă simt mai bine. Tu cum te simţi?

— Fantastic.

— Ce părere ai? Ce misiune ar fi putut avea Ce-o?

— La cât sunt de muţi amândoi, şi fiindcă nu era vorba de închisoare, presupun că spion.

— Spion nu putea fi datorită fizicului, ieşea imediat în evidenţă.

— Chestia asta cu fizicul e relativă.

— Fiica bătrânilor se ducea la el în vizită şi atunci se făceau copiii?

Sau poate venea el la ea din când în când şi după ce se măritase cu dl

Nida. Ai mai auzit aşa ceva?

— Preot? Călugăr?

— O să scotocim şi-o să aflăm.

— Mergem?

— Mergem.

— Te-ai calmat?

— M-am calmat imediat ce-am ieşit pe uşă de la bătrână. Ce rost are să mă mai întrebi? Doar mă cunoşti. Mă enervez când mi se ascunde ceva.

Întorcându-se în preajma Palatului Ducal Giovanni cumpără un sandviş, mâncă ce era la mijloc şi pâinea o fărâmiţă şi o azvârli către porumbeii din piaţă. Aceştia sosiră imediat ca să ciugulească.

Paolo comentă:

— Oricât le-ai da nu te refuză.

— Să nu am suflet? De ce aceste vorbe pline de cruzime? se întreba rezidual Giovanni zvârlind ultimul colţ de pâine unui porumbel îndrăzneţ, pentru care-şi pusese fărâmituri pe umeri iar acesta sosise cu încredere mai întâi pe umărul stâng.

Asta se întâmpla tocmai când Amoraş se plimba cu fetele şi cu Spiriduş prin piaţă. Amalia îi văzu prima pe poliţişti. Făcu cu mâna

Maraton 609

Înspre Giovanni, Paolo le văzu şi-l bătu pe Giovanni pe umărul drept să le vadă şi acesta pe fete şi Giovanni le chemă la el fluturând degetele:

— Ştiţi ce e prost cu porumbeii ăştia? Fac murdărie pe monumente.

Dar ce frumoşi şi paşnici sunt, luă apărarea păsărilor Jeanne cea cu ochi vii şi şăgalnici, de o frumuseţe tristă.

— Dacă zic că fac murdărie pe monumente şi n-ar trebui toleraţi de primărie înseamnă că nu am suflet?

— Asta, pe mine una, mă depăşeşte, zise Jeanne.

— Dar de ce le daţi să mănânce? îl „certă" Aranta.

— Nu le dau eu, le dau alţii, zise Giovanni urmărind un copil de vreo 4 – 5 ani alergând după un porumbel cu guşa albastră. şi la mese la Florian un grup de trei bărbaţi, Johnny, Billy şi Armo. Bine, la revedere, distracţie plăcută, le izgoni Giovanni pe fete.381

Fetele se despărţiră de Giovanni şi Giovanni mai privi în jur un timp, căci după terminarea serviciului mai făcea plimbări în unele după-amiezi şi seri pe promenada de la bazinul San Marco şi un tur prin Piaţa San Marco. Nu-i displăceau mulţimile de turişti care nu-l cunoşteau. Îi contempla şi îi studia cu îngăduinţa omului locului raportat la hoardele trecătoare care, cu excepţia gunoaielor, nu lasă nimic în urma lor: turiştii tatuaţi şi îmbrăcaţi cel mai obişnuit în sezonul călduros în tricouri, pantaloni scurţi, adidaşi, fără podoabe afară de vreun lănţişor ori o brăţărică din silicon, bumbac, aţă de in eleganţa asigurând-o o rochiţă flou-flou şi pantalonii de doc ori jeans, 382 care, ştiţi şi voi, când au apărut au fost blamaţi fiindcă „au omorât eleganţa". Cu ochelari de soare lipiţi de rădăcina nasului (Giovanni purta ochelari Serengeti), cu mobile în mână, prelungitoare pentru selfie, rucsac în spate îngrămădind înăuntru recipientul de plastic cu apă, sandvişul şi încă câteva lucruşoare feminine de strictă necesitate. Savura momentele când turistele întrebau în faţa Campanilei ori la

„Louis Vuitton”, ca ieri, unde este WC-ul, când vedea ca acum chinezoaice tinere şi bogate, cu pielea albă şi picioare spâne ori, alt exemplu dintr-o sută, când îl analiza pe bărbatul voinic, un pic mai

381 „Urâcios acest Giovanni” (Zadie Smith).

382 „Levi Strauss şi Jacob Davis au brevetat blugii în 20 mai 1873, dar de atunci acest produs popular a ajuns universal, fiind confecţionat şi în afara SUA şi cunoscând inovaţii” (Linda H).

610 Dan Grădinaru scund ca el, cu o scobitoare între dinţi, cu şepcălia cu cozorocul la ceafă, la o masă vizavi de Palazzo Ducale, ascultând viorile şi contrabasul instrumentiştilor cu veste negre interpretând „Dimi quando tu verrai”, şi bătând tactul cu un card lângă un espresso consumat. Turist sau veneţian? Turist. Natura nu-l pasiona. Norii îndrăgiţi de pictori şi clasificaţi de Luke Howard, norii stratus ca o pânză subţire, lipită ca o pieliţă de cerul decolorat de apusul soarelui, cum se prezentau în acest moment. Norii albi ca spuma laptelui, cu cristale de gheaţă în majoritate. Norii gri închis şi negri, cu picături de ploaie majoritare.

Un pachebot grandios, era „Oasis of the seas”, cu pavilion de companie, tras de un remorcher, defila înspre Lido cu jumătate din cei 5400 de turişti agăţaţi de balustrade pe partea dinspre Palazzo

Ducale. Vizita turistică luase sfârşit, turiştii de pe vapor făceau cu mâna, de răspuns răspundeau cei la plimbare de pe mal, între ei şi

Giovanni.

CAPITOLUL 50. REGATA DIN DUMINICĂ

3 SEPTEMBRIE

În locul maratonului, amânat sine die deocamdată din pricina decesului de luni al lui Ce-o, li se oferi „ca surogat” (Cecilia) regata din prima duminică din luna septembrie, 383 3 septembrie, în calendarul catolic celebrarea lui Grigore cel Mare384 şi în calendarul ortodox ziua

383 „În Veneţia mai sunt întreceri nautice şi de Epifanie, pe 6 ianuarie, zi când să se încheie vacanţa de Crăciun şi reîncepe şcoala. În noaptea dintre

5 şi 6 ianuarie copiii aşteaptă să vină o vrăjitoare bătrână şi zâmbitoare, vrăjitoarea se cheamă Befana, vine călare pe mătură ca să le aducă dulciuri şi jucării în amintirea întâlnirii dintre cei trei Magi şi

copilul

Iisus. De Epifanie 50 de atleţi, membrii clubului „Bucintoro", se deghizează în vrăjitoarea bătrână (e sărbătoarea Befanei, nume propriu care nu-i decât o stâlcire a numelui propriu Epifania) şi fac o cursă cu bărcile de la staţia pentru vaporetti Sfântul Toma până la podul Rialto, de care atârnă un ciorap simbolic, cel cum e şi-acasă la copii pentru cei cuminţi şi care urmează să fie recompensaţi pentru buna purtare" (Sgarbi).

384 „Grigore a ajuns papă în 3 septembrie 590. E unul dintre cei patru învăţători ai bisericii apusului, autor al „Dialogurilor", salvator al Columnei lui Traian ca simpatizant al împăratului" (Sgarbi).

Maraton 611

sfântului mucenic Antim, care i-a îmbărbătat pe creştini pe vremea împăraţilor Diocleţian şi first of all Maximian, în anul 288, când ar fi pierit în Nicomedia 20.000 dintre adepţii lui Iisus. Regata n-avea legătură cu doliul şi sentimentele pe care doliul le trezeşte385, probabil mai mult cu veselia, dar şi cu tradiţia instaurată în ultimul timp.

Adevărul e că Veneţia renăscuse în ultimii ani ca pasărea Phoenix, nu mai inspira sentimente de mizericordie şi de pesimism slăbănog ca în secolul romanticilor. Regata, ca expresie a renaşterii oraşului, avea tangenţă şi cu sportul, fără îndoială, încât nu era deloc un lucru rău din punctul de vedere al revigorării moralului. Nu li se solicita asistenţa pur şi simplu, oricum solicitată, li se cerea de-a dreptul participarea, evident celor ce doreau să urce pe galera Bucintoro şi în caiace, schifuri şi gondole pentru concursurile populare. Gondolele nu se răsturnau, nu existau pericole de acest gen, Bucintoro urma să fie condus de un cârmaci priceput. Vâslaşii erau veneţieni. Doreau? Da, doreau destui, fetele preponderent să facă pe Bucintoro o paradă a trupurilor, băieţii preponderent să manevreze şi ei vâslele. Sau să înoate pe lângă Bucintoro.

N-are rost. O să rămâneţi în urmă şi încurcaţi şi fiesta. Mai bine la o vâslă, dacă insistaţi. Însă n-aveţi antrenament. Cum o să vă des – curcaţi?

În cazul lu' Billy vâslitul nu era o probleme, voia să participe cu

propriul caiac.

Mai mulţi dintre băieţi se lăudau că veneţienii vor rămâne cu gura căscată.

— S-o vedem şi pe-asta, râdeau veneţienii.

— O să fim foarte buni, o să vă convingeţi!

— Măcar ştiţi să înotaţi?

— Nu ne întrece nimeni!

— Atunci vreţi pariu?

— Cum să nu?

— Pe un rând de bere c-o să vă faceţi de râs.

— Noi?

Alţii se gândeau pragmatic la profitul concret:

385 „În Egiptul faraonilor când un copil se năştea oamenii plângeau gândindu-se la chinurile cu care se va confrunta în viaţă şi la moarte se bucurau fiindcă omul scapă de chinuri" (Javier Marias).

612 Dan Grădinaru

— În loc de antrenament la sală pe cuvânt c-ar fi bună munca de vâslaş. Eu mă bag.

— Cum vreţi, dădeau în aparenţă un pas înapoi veneţienii, râzând şi în barbă şi pe sub mustaţă. Numai să nu faceţi bătături şi pe urmă să ne reclamaţi.

— Vă e frică c-o să fim mai buni ca voi.

— Aşa e, murim de frică.

Când a fost vorba să se înscrie la rame s-au înscris doar şase inşi.

Festivalul Regatei a început fix la ora 12 în piaţa San Marco. N-a avut parte de spectacolul Carnavalului din februarie cu îngerul al Volo dell'Angelo, ritualul de deschidere, când o veneţiană tânără şi frumoa – să pe post de teleferic uman şi care cu un an în urmă a fost aleasă

Maria Carnavalului coboară pe un cablu de la 80 de metri din Cam – panilă până la muzeul Correr386 de vizavi.

Bucintoro fiind ancorat în bazinul San Marco al Mării Adriatice, în faţa Palatului Ducal, marinarii fiind la bord şi fiind la bord în primul rând fetele în bikini, care făceau de zor cu mâna spre ţărm, un crainic a deschis parada cu o cuvântare minimală:

La Veneţia se ştie cum merge vorba: mai întâi a fost barca şi apoi

Palazzo Ducale. După barcă a venit marinăreşte Bucintoro, galera fără catarg şi pânze, vasul de aur al dogilor, cel care îi purta pe dogi să se căsătorească cu marea, dogele aruncând an de an un inel de aur în valurile Adriaticii, când Adriatica era un golf veneţian şi orice corabie care intra în golf plătea taxe veneţienilor, la 40 de zile de la învierea lui Iisus Cristos. Din anul 2008 am reluat tradiţia călcată în picioare de Napoleon în anul 1797. Vânt din pupă pentru Bucintoro 2017!

Şi asta a fost tot. Mă rog, era şi muzica în fundal a lui Gioachino

Rossini, cele două melodii dedicate de compozitor regatei, 387 „La regata veneziana" („Voga, o Tonio benedeto") o cânta Cecilia Bartoli şi

„La regata veneziana", setul de trei cançonete pe versuri în dialect

386 „Zborul îngerului era acum cinci sute de ani Zborul Turcului. Pe la mijlocul anilor 1500 un acrobat turc a fost acela care a iniţiat tradiţia în timpul Carnavalului, tot cu o coardă, dar pe un traseu care trecea pe lângă Palatul Ducal, ca să-l omagieze pe doge" (Onofrio).

387 „Giovacchino a compus „Bărbierul din Sevilla", pe care am ascultat-o la treisprezece ani la „La Fenice" cu mama şi tata" (Amoraş).

Maraton 613

veneţian de Francesco Maria Piave, 388 o cânta Renata Tebaldi, între – gistrări, desigur.

Nava-amiral Bucintoro, galera refăcută cu stejar franţuzesc în

2008, cu două rânduri simetrice de câte 18 vâsle, lungi de unsprezece metri şi manevrate fiecare de patru oameni, cu fundul ascuţit ca la ce – răbiile vikimgilor, cu lungimea de 50 de metri, lăţimea de 16 şi înălţimea de 10, o gogoaşă care l-ar fi făcut invidios şi pe Cristofor Columb, plecat să descopere India pe partea astălaltă a globului pământesc, a pornit-o la drum fără convoi în urmă, după ce i-a încărcat pe marinari şi pe vâslaşi dar mai ales pe fetele chicotitoare. Helen a fost aleasă să arunce inelul de aur în Adriatica, adică o monedă de 2 euro, oferită de primărie. Helen a zvârlit moneda şi după aceea,

pozată de cei de pe mal şi de cei de pe punte, s-a lipit de lemnul prorei şi ca Kate

Winslet în filmul „Titanic" 389 a desfăcut braţele şi şi-a dat capul pe spate ca s-o îmbrăţişeze vântul dacă nimeni nu venea s-o îmbră ţişeze de la spate – ceea ce, după ce le-a picat fisa la marinari, s-a format o coadă care a întârziat plecarea.390

Dar ce râsete! Ce veselie! Ce obrăznicii, fiindcă mai erau din cei care nu se mulţumeau să-i pună mâinile pe pântece, unii încercau şi la sâni sau mai jos! Iar alţii n-ar mai fi plecat!

Ritmul trasului la vâsle îl dădeau un toboşar şi un gornist, pentru că se prezentaseră dintr-o confuzie amândoi, altfel era suficient

388 „Versurile în dialect veneţian din prima canţonetă sunt: „La su la machina xe la bandiera, /varda, la vedistu, vala a ciapar. /Co quela tornime în qua sta sera, /o pur a sconderte ti pol andar. /În pope, Momolo, no te încântar. /Va, voga d'anema la gondoleta, /né el primo premio te pol mâncar. /Va la, recordite la to Anzoleta/che da sto pergolo te sta a vardar. /În pope, Momolo, no te încântar. /În pope, Momolo, cori a svolar". Machina era baldachinul aşezat pe partea dreaptă a lui Canal

Grande, cum mergi spre San Marco de la gară, între Palatul Balbi şi

Ca Foscari, unde se încheia regata – exact ca în ziua de azi" (Cacciari).

389 „Film faimos al regizorului James Cameron, din 1992, cu Leonardo di Caprio şi Kate Winslet" (Linda H).

390 „Anacolut din cauza emoţiei, probabil, căci şi autorul ar fi stat la coadă" (Compagnon), „Asta-i critica genetică?" (Linda H), „Nu neapărat, oricum critica genetică e prin excelenţă indiscretă" (Compagnon).

614 Dan Grădinaru ori numai toboşarul ori numai gornistul. Orchestră n-a mai fost.391

Bucintoro nu putea trece, având dimensiunile pe care le avea, pe sub podurile, ca nişte gimnaste care fac podul:), Academiei, Rialto şi

Desculţilor de deasupra Canalului Grande, doar urma să se învârtă în cerc în bazinul San Marco. Adică să se ducă până la insula

San Giorgio

Maggiore şi să revină prin faţă pe la Giardini în dreptul Palatului

Ducal şi a piaţetei San Marco, de bună seamă în uralele publicului spectator din piaţetă şi de pe chei. Asta cu cercul nu le-a prea plăcut fetelor, care se aşteptau, bineînţeles, să fie admirate de lume de-a lungul celor patru kilometri până dincolo de gara Santa Lucia, unde este podul nou, al Constituţiei, şi unde se pot face manevre de întoarcere.

Acum, cum zice vorba, „nemulţumitului i se ia darul" (Spiriduş, care nu s-a urcat pe Bucintoro) şi, altă vorbă, „duşmanul binelui e mai binele" (tot Spiriduş).

— Ce vrei să spui? a întrebat Helena înainte de urca pe punte.

— Vreau să spun că de ce să fie nemulţumite când o să facă o plimbare foarte frumoasă?

Bucintoro a pornit din faţă de la Danieli agale, fetele erau alinia – te ia tribord, salutau şi făceau bezele de zor (asta a fost faza care le-a plăcut fetelor cel mai mult), dar când să taie pe la intrarea în Canal

Grande şi corabia s-o ia spre insula San Giorgio Maggiore şi să revină în radă cu un ocol pe la Giardini dintr-odată s-au auzit ţipete. Marinarii veneţieni i-au luat pe sus pe cei şase maratonişti şi i-au aruncat în mare, pe Billy l-au răsturnat cu o vâslă în apă şi l-au ameninţat că dacă se mai ţine după ei o să şi-o ia (Billy s-a ţinut, totuşi, dar la dis – tanţă mare), pe fete le-au închis într-o încăpere şi Bucintoro, arătându-şi dosul, adică pupa, s-a dus prin dreapta insulei.

— Încotro?

— Şi cum goneşte, frate!

— E pe turbo!

— Nu se mai opreşte, prinde-i dacă poţi!

— Spre Lido şi spre mare?

S-a stârnit o zarvă ca în filmele cu piraţi, căci vâslaşii veneţienii şi marinarii de pe vas se arătaseră piraţi. Ce dovadă mai bună putea fi decât aceea că nu era prezentă la plecarea lui Bucintoro nicio oficialitate şi nimeni de la poliţie ori jandarmerie.

391 „Muzica bună produce pe galere încredere şi alinare sufletească".

(Pantero Pantera, secolul 16).

Maraton 615

Aha! O să vă arătăm ce putem, cum ne apărăm onoarea!

Maratoniştii au sărit în două-trei bărci cu motor şi în câteva gondole, dar, ca să vezi! bărcile cu motor aveau motorul defect şi gondolele tăiau marea ca nişte ferestraie fără dinţi. Unii pe mare, alţii pe chei mânioşi şi veneţienii râzând, cum se zice, de mama focului! mai ales copiii!

Petras era printre cei mai nervoşi din cauza Ceciliei, căreia-i ar –sese să urce gravidă pe puntea Bucintorului şi acum cine ştie ce avea să se întâmple! Salvador şi el supărat mamă-mamă pentru bucăţica lui…

— În definitiv sunt fetele noastre, cum să nu ne pese?

— Dar vâslaşii n-au nevoie şi ei de o recompensă după ce-au muncit atât pentru regată!? ziceau, înconjurându-i pe maratonişti, vreo sută de inşi îmbrăcaţi marinăreşte, boxeri şi luptători de supergrea, cu mânecile suflecate, gata de harţă, mai şi folosind, în derâdere, claxoane tip goarnă.

— Uite cum se duce, mă-măă!

— Mai prinde-l dacă poţi!

— Trebuie dat telefon la poliţie să ne salveze fetele!

— Da-da, imediat!

Poliţia nu răspundea, nici net pentru apelatori nu mai era…

Caută-l pe crainic, ia-l de unde nu-i!

Un punct culminant al încordării poate c-a fost atunci când Bu –cintoro s-a răzgândit să se ducă în dreapta, prin canalul Giudecca, spre

Lido şi spre mare. A făcut o buclă (aici erau să moară unii de inimă!)

şi a luat-o până la urmă printre insula San Giorgio Maggiore şi Insula

Giudecca.

De la o vreme aşadar Bucintoro nu mai căută să se scalde îi va –lurile Adriaticii ca să atingă destinaţii neştiute, se învârti la stânga, prin faţa insulei Lido, ah, aici a fost al doilea punct culminant, galera s-a oprit, n-o vedeai, se auzeau doar muzici şi urale, pe galeră era bucurie

maximă, pe ţărm tristeţe aşijderea, şi ocolind după vreun sfert de ceas prin spatele insulei San Giorgio Maggiore încet-încet se întoarse în rada portuară în ceva mai mult de trei sferturi de ceas.

— Hai că n-o să mai muriţi de inimă, dădură în vileag manevra cei o sută.

— Se întorc?!

— Haideţi că n-aţi pierdut fetele, îi „liniştiră" pe aşteptători cele o sută de maiouri negre cu sigla pe alb Nike.

— Şi ce, aţi fi vrut să le pierdem? răsuflară mai uşuraţi mara – toniştii implicaţi.

— Ar fi fost mai distractiv.

— Distractiv să fie cu iubita sau cu soţia ta!

— Ia vezi ce spui!

— Acum nu-ţi mai convine!

— Vezi bine că nu-mi mai convine!

Lucrurile se calmară cu totul în clipa în care a fost neîndoielnic faptul că Bucintoro vine cu frumuseţea de prova înspre Veneţia, mă rog, pe un arc de cerc spre capătul Veneţiei dinspre răsărit, cel cu stadionul şi cu Giardini.

Fetele erau tot pe punte, ca la plecare, şi când ajungând la Giar – din, apoi paralel cu malul, fetele se arătară din nou la tribord iz – bucniră aplauze înfrăţite, mă rog, pe jumătate înfrăţite, căci mai erau şi din aceia (Salvador şi Petras) care se bucurau într-un dinte.

— Să le ascultăm şi pe ele, să vedem ce au de zis.

— Ce să aibă de zis?

— Dacă li s-a întâmplat ceva aţi dat de dracu'!

— Vezi să nu-l vezi tu pe dracu'!

— Ba vezi tu!

— Ba tu!

— Ba tu!

Noroc că nu erau toţi la fel de încinşi!

Fetele au coborât până la urmă bucuroase fiindcă erau toate în bikini; pe mal, ca la plecare, era multă lume, soarele strălucea satistă – cător, îşi vopsiseră corpurile cu cremă de plajă şi fuseseră şi admirate

de mărimari şi de băieţii de la vâsle care se întrerupseseră de trei ori din vâslit ca să se adune pe punte şi să aplaude frenetic (se auziseră.ro potele, cum ziceam, în depărtare în timpul ocolului).

La întoarcere băieţii au tropotit cu încălţările în punte.

Fetele s-au coborât în fluierături admirative şi aplauze furtu – noase.

Când Cecilia se apropie de Petras, să-l îmbrăţişeze, Petras şopti printre dinţi:

Ţi-au făcut ceva?

Ce prostii vorbeşti?! îl luă la rost Cici.

Salvador, la fel, Amaliei:

Eşti întreagă?

Maraton 617

Amalia: Eşti gelos! Asta înseamnă că mă iubeşti!

Reporterul de la „Nuova" le puse microfonul în faţă la câteva pentru ediţia de a doua zi a ziarului.

— Cum a fost? Ce-aţi simţit când aţi fost răpite?

— Mi-a tremurat inima puţin, făcu cu ochiul drept Amoraş.

— N-am avut nicio emoţie. Mi-am dat seama că era vorba de-o glumă. Au înscenat ei o luptă, că vin peste noi, făceau pe beţii, şi când au deschis uşa erau cu tăvi cu îngheţată, cafele şi şampanie de-aia dulce. Să ne tot răpească aşa, zise Amalia.

— Asta înseamnă că fetele mai vor să stea şi anul viitor, se amestecă Z.

— Doamne fereşte să mai stăm până anul viitor! îşi făcu cruce Jeanne.

— Ne-a tremurat un pic inima când mi-au luat mobilul, râse Amalia.

— Ieşea cel puţin o răscoală fără mobile. Ne-am dat seama că ni le iau doar ca să nu comunicăm pe mal. Numai Juanita a crezut că rămâne fără şi era s-o lege, o dădu de gol Jeanne, spre satisfacţia jurnalistului de la „Nuova" care şi vizualiza titlul de pe prima pagină de mâine: „O maratonistă legată fedeleş pe vasul dogilor Bucintoro cu prilejul regatei!"

După ce Bucintoro şi-a făcut datoria şi răsuflările şi-au regăsit

regularitatea ritmului s-a pornit la două după-masa şi defilarea de epocă şi cea a regatei în sunet de trâmbiţe, de data aceasta cu crainicul revenit la microfon şi retransmisie prin megafoane pe tot traseul cuprinzând aproape în întregime Canal Grande. Parada începea de la bazinul San Marco, intra pe Canal Grande, ajungea la podul Rialto, mergea la gara Santa Lucia şi întorcea pe Canal Grande până la la

Foscari în faţa unei tribune cu mai multe sute de privitori, amenajată de primărie, plus camerele de la Rai uno, cu defilarea ambarcaţiunilor istorice, cu lumea de pe ele costumată în îmbrăcăminte de epocă, gondolelor şi ambarcaţiunilor asociaţiilor sportive.

Crainicul relata fel de fel de detalii pe care n-aveai de unde să le ştii nici ca veneţian, darămite ca străin, făcea trimiteri istorice, furniza informaţii pentru ascultători despre hainele de epocă purtate, despre echipajele din concurs, din ce zone ale Veneţiei şi ale provinciei

Veneto proveneau concurenţii şi concurentele la regată etc.

Alaiul era deschis de o barcă mai mare cu optsprezece vâslaşi, nouă de-o parte, nouă de-o parte, bine coordonaţi. Ca să treacă pe sub poduri ambarcaţiunile alaiului nu mai aveau catarge şi vele, pro – pulsate doar de puterea umană cu ajutorul vâslelor, ramelor, padelelor şi pagaielor. În lipsa trotoarelor şi a unei promenade (fiindcă palatele de pe Canal Grande, cum am spus, au faţada lipită practic de apă), spectatorii se adunaseră ciorchine pentru întrecerea sportivă pe poduri, la Academie, la Rialto şi la Scalzi, la ferestrele hotelurilor şi locuinţelor private, pe la patru-cinci restaurante cu mesele în aer liber în preajma apei (restaurantele închiriaseră dinainte locurile) şi, mă rog, pe unde se mai putea (un original îşi aflase un loc pe o macara, proprietari de bărci cu motor legate de stipii de pe marginea canalului priveau, mai avantajaţi, scurgerea ambarcaţiunilor, cel mai de aproape, unii aleseseră, pe bani buni, să se plimbe în gondole.392

Nu te plictiseai dacă aveai ochi pentru sumedenia de detalii notabile.

Vâslele se ridicau în faţa publicului concentrat ici şi colo (la piaţa de peşte, de pildă). Două fete dintr-o barcă deschizătoare de

drum, vopsită în culoare roşie, purtau o bandană tot roşie şi o centură roşie şi la fel în funcţie de culoarea bărcii celelalte opt echipaje din spate.

Celei dinspre piaţa de peşte o libelulă cu patru aripioare, fragilă ca o balerină, i se depuse pe genunchi. „Moşii" erau mai glumeţi şi mai „dialogau".

şi cu publicul. Un ins îmbrăcat în alb lipi vâsla de curul altuia (era o glumă, nu o aluzie).

Întrecerea propriu-zisă a început la 16 cu copiii pe mascarete cu două rame pe două categorii de vârstă, până la 10 ani şi de la 10 la

14, pe un traseu mai scurt, de la Punta della Dogana la ea Foscari. O

regată a fost pe pupparini cu două rame, alta pe caorline cu şase rame.

Regata feminină a fost pe mascarete cu două rame. Regata gondolelor cu două rame s-a desfăşurat pe traseul bazinul San Marco, întoarcere la podul Rialto, sosire la ea Foscari în faţa tribunei oficiale.

Parcursurile erau mai lungi sau mai scurte în funcţie de vârste şi de numărul ramelor: De la Rialto la ea Foscari, de la San Stare la

Ca Foscari, de la bazinul San Marco la ea Foscari, mai departe până la Rialto şi întoarcere la ea Foscari.

392 „Aşa e viaţa, unii se distrează şi regimul comunist din Coreea de

Nord face teste cu bomba H. Ne ameninţă că le aruncă în SUA, de parcă Canada şi Mexicul ar putea fi ferite" (Linda Hutcheon).

Maraton 619

Cele mai urmărite de maratonişti au fost cursele la care partici – pau şi maratoniştii (una singură). Billy renunţase la caiac ca să participe la un schif de opt persoane fiindcă un veneţian se îmbolnăvise şi era nevoie de un înlocuitor.

Ai noştri strigau repede pe unde se aflau cele două cuvinte, nu fiecare cuvânt în două silabe, căci se înţeleseseră pe mobile cum să procedeze când Billy va trece prin dreptul lor:

Billy – chili393

Degeaba încurajări, căci se vedea cu ochiul liber, Billy nu prea se

pricepea să ţină ritmul.

Mai era şi Jeanne înscrisă la o probă dar renunţase. Mai bine spectatoare!

Cea mai frumoasă a fost bineînţeles întrecerea galioanelor, navele de după caravele, de la 17, 40, la care au participat patru galioa – ne cu opt rame, al echipajele Universităţii ca Foscari din Veneţia.

Universităţii din Padova, Universităţii din Viena şi Universităţii din

Warwick. Din păcate, cei de la piaţa de peşte n-aveau acces decât prin intermediul comentariul fotbalistic al crainicului. Tot era ceva, că crainicul era acelaşi cu cel care transmitea la radio meciurile de fotbal ale echipei de fotbal locale!

După regată s-au băut pariurile în Piaţa de peşte (Mercato del pesce al minuto) de lângă podul Rialto.

— Aici, sub eşarfa asta uriaşă pe care-o vezi, cu Leul înaripat care ţine în gheare avertismentul: „Rialto non se toca", se vând peşte şi ani – male marine, sute de soiuri, mii şi mii de exemplare, nu doar din marea

Adriatică. Vietăţile mărilor şi oceanelor de culoarea şi mirosul apei în care au locuit o vreme ajung mai întâi în angroul de lângă staţiunea maritimă şi de acolo vânzătorii îşi iau noaptea marfa care le place şi pe care ştiu că pot s-o comercializeze, la unele le cunosc preţul: calamari

(12 euro), ton (22), gamberi din Sicilia (9, 80), gallinelle (9, 60), carioce, caparosoli, folpetti, soasi, otregani, bisati, orate (orate proaspete, 9, 80), brânzini, seppie, telline, canestrelli, peoci, peşte spa dă pescuit în Sicilia.

Dimineaţa e interesant, nu acum. Atunci e forfota. Peştele se vinde de dimineaţă de la ora 7, după ce a fost pregătit de la ora 5 în cutii cu gheaţă. E pentru localnici, pentru „homo veneticus", cel care vorbeşte foarte tare, nu ştie să vorbească încet, moştenire din timpurile corabie – 393 „Un sos iute mexican făcut din ardei iute" (Linda H).

620 Dan Grădinarurilor războinici şi comercianţi, nu pentru turişti. Comercianţii spală la amiază cu furtunul şi aruncă resturile în

locurile strict desemnate.

Pescăruşii urmăresc pe stâlpii care ies cu un capăt la suprafaţa lui Canal

Grande şi de care se leagă bărcile ca vânzătorii să treacă la acest moment şi se aruncă pe pradă. Se naşte atunci o vânzoleală între ei mamămamă.

Fâlfâieli de aripi de zici că sunt păsările din „Avatar". 394 Încă le rări pe care turiştii rari în acest loc le fotografiază şi le filmează cu un amestec de satisfacţie şi oarecare prudenţă, ca să le aibă amintire.

Pescăruşilor nu le pasă, nu-i bagă în seamă, fiindcă ascultă de instinct nu de dorinţa spectatorilor de a avea show. După aceea e linişte aici, chiar pustiu, tarabele dispar, pescăruşii sunt un timp stăpâni, apoi pleacă şi ei şi se poate colinda în modul cel mai paşnic prin piaţa mare, unde sunt expuse unele dintre legumele (verdura) şi fructele noastre, şi cele din nord şi cele din sud: banane agăţate de frânghii, caise (3

euro), struguri (4 euro), căpşuni la caserole, mere, cireşe, roşii inimădebou (9 euro kg.), tomate uscate fără sare (4 euro 100 gr.), fasole păstăi, vinete, ciuperci, ardei, lămâi, conopidă, anghinare. Le vezi, dacă nu le-ai văzut până acum, arătă înspre piaţa complementară-alimen – tară veneţianul, cea din care se pregăteşte garnitura sau se face mâncarea fără peşte. Sunt şi mirodenii, sunt şi vinuri cu care se poate stropi o masă într-un mod decent fiindcă veneţienii nu beau până se îmbată, un pahar, după care te ridici de la masă fără să te clatini.

— Iar noi bem bere, zise Petras.

— Noi bem bere fiindcă facem pauză de la băuturile cotidiene şi pentru că aşa ne-am înţeles să fie pariul.

Seara, plimbându-se pe promenadă, Petras se străduia s-o îmbuneze pe Cecilia.

— Tu nu vezi câte se petrec în ziua de azi? Cum să nu fiu îngrijorat?

În locul meu nu te îngrijorai şi tu?

— Adică să fii răpit de fete? Ţi-ar fi convenit.

— Aha, zise Petras, şi ţie ţi-a convenit!

Emisiunea a ieşit altfel:

„Regata a fost un triumf al organizării. Punctul culminant a fost chiar la început când fetele de la maraton au fost răpite între ghilimele de marinarii veneţieni de pe Bucintoro, vasul reconstituit în cele mai mărunte detalii, dar maratoniştii nu s-au lăsat păcăliţi. Ei şi-au dat

394 „Filmul sf din 2009 al lui James Cameron" (Petras).

Maraton 621

seama de gluma pusă la cale destul de naiv şi au făcut jocul răpitorilor prefăcându-se că sunt păcăliţi şi păcălindu-i cu succes pe păcălitori, care au luat o plasă de zile mari. Fetele s-au distrat grozav pe seama marinarilor localnici cu muşchi dar fără creier cu circumvoluţiuni, dar şi cei de pe mal, care le-au aşteptat cu drag să se întoarcă.

— Asta mi-a plăcut cum ai adus-o din condei „cu drag", a zis Cecilia.

— Ştii ce mi-a făcut Salvator? a comentat Amalia emisiunea lui

Petras. Gelos cu G mare. Când l-am întrebat ce s-ar fi întâmplat dacă piraţii erau piraţi cu adevărat mi-a spus că mă repudia. Vă imaginaţi ce dobitoc!

— Dobitocul te iubeşte, a zis Juanita.

— Asta e totuşi iubire, a zis Jeanne.

— Decât aşa iubire mai bine lipsă, a zis Amalia.

— Chiar crezi ce spui? (Aranta)

CAPITOLUL 51. FEMEIA-ROBOT ŞI

COMISIA DE LA VENEŢIA

În Palatul Ducal se ţineau reuniunile Comisiei de la Veneţia, organism consultativ al Bruxelleslui în probleme constituţionale. Acum, cu şederea a longo a maratoniştilor în Palat, nu le prea convenea pre – zenţa în coaste a celor aproape o sută. Sigur că, prin programul zilnic, maratoniştii nu făceau mare deranj, ziua erau cu antrenamentele şi plimbările prin Veneţia, nopţile toată lumea se culca în general înainte de miezul nopţii şi clopotele de la orele 24 ale oraşului îi prindeau în pat pe mai toţi. Totuşi Comisia însărcinase un funcţionar să suprave – gheze, inclusiv cu un binoclu, cum avea Z, eventuale mişcări ostile, raportând Comisiei, informându-i pe primar

şi pe Giovanni, cu atât mai mult în condiţiile omorului, despre eventuale chestii relevante, o dată pe săptămână şi dacă situaţia o impune de câte ori era nevoie.

Funcţionarul ăsta făcea joc dublu, fiindcă era plătit de Comisie dar lucra şi în subordinea lui Ret. Ret îl punea cu acceptul tacit al

Comisiei să mai păzească o oră-două în schimbul unei beri în locul vreunui bodigard de-al lui pe care-l trimitea cine ştie unde pentru vreo nevoie mai urgentă, de pildă la librăria dinspre gară pentru lucruri de papetărie, librărie care urma să se desfiinţeze în puţin timp pentru că nu se mai cumpărau cărţi, lumea le citeşte online (asta era

622 Dan Grădinaru explicaţia, în realitate locul era vânat şi se plătisere bani unde trebuie).

Era un tinerel cu pielea albă şi obraji palizi, famelic, un băiat discret, tuns zero ca Johnny, care mai bea cu Johnny în timpul liber şi-i poves – tea acestuia despre una, despre alta, desigur în limitele permise de lege

(sau ce socotea el că este lege, legal). Johnny îl trata cu bunăvoinţă şi îi şi lua apărarea când Armo, în primul rând Armo, dar şi alţii, influen – ţaţi probabil de Armo, îi turnau în urechile lui Johnny vorbe veninoase despre tinerel, că nu e ce pare, că îl cam ameţeşte, că e pus acolo cu schepsis, te încrezi prea tare în el, e „un informator mizerabil".

(Armo). Johnny nu se uita la prostioarele astea, că băieţaşul e informator, bun, şi dacă-ar fi, ce să transmită mai departe despre mine şi despre noi? Că sunt contra lui Popo cum am fost şi contra lui Ce-o?

Adică nu pot să-mi exprim în mod deschis o părere personală? Nu-i asta esenţa democraţiei? Respectarea părerilor, a tuturor părerilor, inclusiv a părerilor care nu-ţi convin. Îmi bag… în Comisia asta, aloo.

Comisia de la Veneţia, constituţionalilor, ce vreţi să mai ştiţi despre mine, că vă spun eu tot, nu-i nevoie de informatori! Greşiţi, vă spun că greşiţi. Aveţi în voi demonul ăsta al bănuielii, îl am şi eu u neon, vă înţeleg perfect, dar vă bateţi capul degeaba, că tot n-o să vă ascult.

Nu mă asculţi tu pe mine (zicea Armo la trei zile de la regată),

dar cu informatori ca ăştia s-au compromis greve şi chiar răscoale şi mişcări insurecţionale. Lupta de clasă, de care se râde aiurea şi infantil, nu oboseşte să se manifeste. Cine-s ăştia de la Comisie? Nişte friptu – rişti, nişte ciolănari, că n-or fi somităţile lumii. Somităţile stau în bibliotecă şi studiază, scriu. Ce fac birocraţii ăştia din Comisie?

Supraveghează, asta fac, supraveghează ca constituţiile să fie pe placul celor de la Bruxelles, apără cu ghearele şi cu dinţii să nu aibă loc comploturi, dar zic prea mult comploturi, discuţii ca astea ale noastre, se informează prin inşi ca ăsta pe care-l ţii de drag, să cunoască din faşă anumite lucruri care le pot da dureri de cap angajatorilor, că doar nu putem fi aşa de naivi încât să credem că totul se face în favoarea şi pentru binele angajaţilor.

Eu pricep sută la sută ce vrei să spui şi nu contest miezul celor spuse de tine, zicea Johnny. Dar şi eu am un mijloc de informare asupra celor ce l-au trimis, cum spui, să ne spioneze şi să ne toarne.

Uite, continuă Johnny, băiatul nu-i aici. Cu prima ocazie o să mă leg de el şi-o să-l trag de guler direct dacă face joc dublu. Să nu faci asta, îl ruga Armo, te rog să nu faci asta. Ce poate să spună el? Că nu-i ade – vărat, că nu e spion şi informator mizerabil în mijlocul nostru. Şi tu

ce-o să faci? O să-l crezi pentru că-ţi este simpatic. Dar gândeşte-te şi la noi ceilalţi. O să fim în blocaj când o să apară şi el. Tu o să vorbeşti liber, noi o să înghiţim noduri când o să te exprimi mai liber, pentru că n-o să ne convină când o să luăm poate o decizie care nu trebuie împrăştiată să fie şi simpatia ta de faţă.

Johnny zicea atunci că l-a convins, că o să înceteze relaţiile cu băiatul, decât zicea că nu poate s-o facă dintr-odată, o s-o facă treptat.

Nu poate dintr-odată fiindcă băiatul e prietenul lui şi nu-i place să se poarte brutal cu prietenii. Ştiţi principiul meu. Să moară comunitatea, să-mi trăiască prietenul. Mai zicea că va găsi prilejul să-l îndepărteze, dar că nu-i place să fie forţat, are planurile lui, în care intră şi verificarea.

Ce, îl credeau ultimul nătărău? O să arunce nu peste mult timp o gogoaşă, băiatul o s-o înghită şi o să vadă el, Johnny, dacă gogoaşa a

ajuns cozonac. Să nu se teamă prietenii lui, prieteni pe care-i ştie de mult şi în care are încredere deplină, că el, Johnny, îi va trăda sau îi va face de ruşine vreodată. Pentru el trădarea e un lucru odios, nu-i pe lume lucru mai nenorocit ca trădarea.

Uite, că ai adus vorba, nici de procuroarea aia cu lanţurile nu sunt prea sigur. Ce e o procuroare? O apărătoare a ordinii constitutio –nale, prin urmare o apărătoare a regulilor, normelor şi legilor care s-au emis într-un stat şi care-i apără pe angajatori, nu se lăsa Armo.

Stă cam de multişor procuroarea pe la noi, n-a finalizat nimic în sensul să-şi ia tălpăşiţa, îl chinuie şi pe tâmpitul ăla de care stă legată ca în „Coliba unchiului Tom" 395. Mai în fiecare zi trece şi pe la Comisie, ce treabă o fi având pe la Comisie decât să pârască şi să primească dispoziţii? Ce poate să facă o maşină decât să nu-i pese de consecinţele actelor sale? Să fie o bandă de magnetofon, cum erau pe timpuri la putere benzile de magnetofon. Zi şi tu.

Johnny nu lua apărarea procuroarei, departe de el gândul acesta.

Era de acord că „maşinăria" e total dubioasă, de la înfăţişare la aspectele descrie de Armo, însă deocamdată nu-l interesa. Poate doreau s-o pună sub observaţie, era de acord în mod absolut cu chestia asta.

Nu era lămurit asupra ei şi într-adevăr, cum prezenta lucrurile Armo, părea să fie în neregulă. N-am treabă cu ea şi nu doresc să am treabă nici în viitor, să stea în banca ei, cu procurorii ei pentru care nici că

395 „Roman antisclavagist din secolul 19" (Linda H), „Apă de ploaie".

(Spike Lee).

624 Dan Grădinaru are nici că n-are vreun filing nu-i capabil să se pronunţe. Încă o dată, repetă Johnny, veniţi cu ceva concret şi ne putem ocupa, dacă o să-i dăm un ciocan în cap, să crape, nu cred c-o să plângă cineva după ea.

Vezi, venea cu replica Armo, am ajuns unde trebuie. Dacă, zic ipotetic, o să ne luăm de procuroare şi află băiatul de la Comisie nu numai că compromitem o acţiune, să zicem asta, dar ne putem face rău

şi nouă că o să fim luaţi că suntem „grup infracţional”.

Acum te-am înţeles cel mai bine, răspundea Johnny care mai zicea să se oprească aici, să nu mai continue, că poate îi urmăreşte omul Comisiei cu binoclul lui. Mai bine faceţi un skanderbeg, cât mai e scorul?

Johnny îşi lipi spinarea de speteaza scaunului, îşi ridică mâinile şi se întinse de parcă era singur în cameră sau pe stadion.

— Ia uitaţi-vă ce-am pe deget, o gărgăriţă!

Johnny se lumină la faţă:

— Cum e cântecul? Încotro vei zbura/acolo m-oi însura.

Johnny o puse în căuşul palmei şi suflă cu grijă ca gărgăriţa să-şi ia zborul în siguranţă. Gărgăriţa nu-şi luă zborul fiindcă Johnny suflase prea încet. Căzu pe paviment la picioarele lui cu burta neagră în sus. De-acolo, cu degetele, Johnny o luă cu precauţie să n-o rănească cumva şi o aşeză pe dosul palmei. Suflă a doua oară şi de data aceasta gârgăriţa îşi luă zborul şi se depuse pe pletele blonde ale lui Billy. Asta îl amuză grozav pe Johnny:

— Ia uite unde a zburat!

— Asta-i una dintre marile plăceri umane, zise Billy, întorcând atenţia lui Armo la întinsul de pisică al lui Johnny.

— Şi animale, zise Johnny.

— Şi căscatul, zise Billy, care-l văzuse deodată pe Giovanni în faţa bazilicii San Marco şi-i trase un cot lui Johnny.

— Hai s-o luăm din loc, zise Johnny. Marele anchetator se plimbă prin piaţă şi-mi stric ziua.

Cei trei se mutară la o masă din primul rând spre promenadă, în faţă la hotelul englezesc, de unde puteau urmări şi vânzoleala una – nă şi vânzoleala maritimă. Plecau şi veneau vaporetti. Oamenii treceau dintr-o parte în alta.

— La cuvinte interzise nu e voie, dar la viruşi e liber, zise Billy după ce se aşeză în dreapta lui Johnny, văzând că în notificări Aram l-a etichetat într-o postare.

— Şterge din cronologie, zise Armo. Sau blochează-l.

— Nu l-aş bloca, se aplecă şi mai tare Billy asupra

smartphone-ului.

Încerc aşa, să văd dacă-mi mai intră etichetări. Poftim ce mi-a apărut, că el şi cu mine şi încă cu cinci o să sărbătorim un eveniment memorabil, crăciunul care e de bobotează.

— Mai e până atunci, zise Armo.

— Mai şi anunţă un eveniment la care n-am de gând să particip.

— Omul îşi planifică din vreme, zise Armo şi-şi scoase ochelarii de soare ca să le şteargă lentilele.

— Ştiţi cum scrie în particular pe Whatsăpp? „Am fost" – bip.

„La Billa" – bip, „am cumpărat" – bip, „mere" – bip, „pere" – bip, „stru – guri" – bip, „de ce" – bip, „nu răspunzi" – bip, zise Billy.

— Bine că nu am boala asta cu mobilele, zise Johnny.

— Nu sunt totuşi rele. Mai afli o informaţie. Mai socializezi, zise Armo.

— Mie-mi place contactul direct. Ce socializare e asta cu mobilul?

Tot ai vorbit de spionaj. Te poate lichida cu mobilul, zise Johnny, care aflase cu ani în urmă de o crimă în stilul ăsta.396

— Nu suntem aşa de importanţi, zise Armo.

— Parcă spuneai altceva, îl taxă Johnny pe Armo.

— Nu retrag, zise Armo. Doar că deocamdată nu le punem în pericol sistemul.

— O să-l punem, zise Johnny.

— Depinde de noi şi de factorii externi, replică Armo.

— Dă-i dracu' de factori externi, zise Johnny. Depinde doar de noi.

— Deocamdată suntem urmăriţi sine qua non. Când am aprins televizorul după ce l-am cumpărat a apărut pe ecran fără ca televizorul

396 „Generalul separatist cecen Dudaiev ar fi fost ucis în 1996 de două rachete când vorbea la mobil. I-ar fi fost captat semnalul telefonului şi aşa ar fi fost localizat. D'autres avions sont déployés (un Su24 MR

et un Su25) pour le localiser et tirer le missile. Doudaïev aurait été en conversation. Des avions de reconnaissance russes dans la zone surveillaient depuis quelque temps les communications satellite,

cherchant à identifier să voix, à partir d'extraits de ses discours. En dépit de la condamnation de cel assassinat par les États-unis, une théorie avance que la NSA serait impliquée, avec l'utilisation d'un de ses satellites

ROEM pour faire la triangulation. Une autre théorie évoque l'attaque combinée d'un missile et d'un „booby trap" (Google).

626 Dan Grădinaru să fie conectat la nicio antenă, doar la priză, sunteţi în oraşul cutare, este data cutare, ora cutare, temperatura afară este de atâtea grade, conectaţi, vă rugăm, televizorul la un cablu tv, povesti Aemo.

— Asta arată că suntem urmăriţi? întrebă neîncrezător Billy

— Da, pentru că cumpărasem televizorul cu o săptămână înainte din alt oraş şi-mi spunea acum unde mă aflu şi cât este temperatura, confirmă Armo.

— Adică televizorul cumpărat avea un dispozitiv gps încorporat, vrei să spui, zise Billy.

— Pe smartphone am aplicaţia că dacă vreau să fiu localizat, continuă Armo, şi-ţi cer să laşi deschisă aplicaţia de localizare.

— Am aşa ceva, zise Billy.

— Te întreabă dacă vrei dar de fapt asta se şi înfăptuieşte, în chiar timpul în care vorbim, zise Armo. Când treci dintr-un loc în altul n-ai deschisă localizarea, dar eşti anunţat că ai intrat în altă ţară. Orice serviciu de telefonie te localizează. Eşti anunţat de două ori, odată cu gps şi odată cu telefon.

— Aşa merge democraţia în timpul nostru, zise Billy.

— Atunci să nu vă miraţi că n-o să mă vedeţi vreodată cu telefon, zise Johnny şi-şi stinse ţigara de tăblia mesei pe dedesubt, apoi puse chiştocul în scrumieră.

Armo îl remarcă primul pe Muhannad, care ţinea un butic ambulant pe promenadă la zece metri de ei în dreapta şi se mai învârtea pe lângă „magazin", un loc de doi metri pătraţi de care agăţase tricouri, blugi, eşarfe, măşti, brelocuri, magneţi, chinezării de duzină. Muhannad stătuse cu feciorul cel mare pe partea cealaltă a buticului, spre bazinul San Marco, şi dintr-odată era vizibil pentru cei trei pentru că urmărea să ia din spate vreun lucru de care avea nevoie

— Uite-l pe Muhannad! exclamă el.

— E de-al tău, zise Billy. Se ocupă cu comerţul, e capitalist.

— Ia du-te până la el şi cheamă-l încoace, îi zise Johnny lui Billy. Ăsta e susţinătorul meu.

Billy se ridică de la locul lui şi-l aduse pe Muhannad, care sosi în costumaţia obişnuită, un fel de cămaşă de corp de bumbac lungă până aproape de pământ.

— Ia loc, Muhannad, îl invită călduros Johnny. Nu te-am mai văzut pe-aici.

— De ieri ne-am instalat, zise Muhannad, aşezându-se pe scaunul liber, cu spatele la mare, şi făcând o faţă cu riduri de om fericit însă cu ochi reci.

Maraton 627

— E un loc bun, cu trafic, zise Armo.

— Eşti şi cu un băiat de-al tău, îl observă Billy pe Yazan.

— Îmi ajunge un băiat de ajutor, zise Muhannad.

— Şi pe ceilalţi unde i-ai ascuns? întrebă Armo.

— I-am pus la treabă, zise Muhannad fără să explice în ce consta treaba (pe patru mai mari îi plasase la coreligionari cu afaceri în oraş, să facă ce le zice stăpânul, doar pe mâncare şi haine; ceilalţi rămăseseră în palatul Ducal şi alergau toată ziua prin curte şi prin săli, cerând de mâncare de la bucătărie. Nevasta nu părăsea camera şi când o părăsea era învelită în negru de sus până jos. Doar pantofii Prada îi ieşeau la vedere. La Veneţia încă nu se instituiseră amenzi pentru purtarea vălului397. Erau dezbateri publice. Adversarii vălului se refereau la integrare.

Adepţii vălului invocau drepturile omului.

— Ce vinzi? întrebă Armo.

— Confecţii, zise Muhannad.

— Ce confecţii? întrebă Johnny.

— De toate, zise Muhannad.

— Uite-aşa se ţine o familie, zise Johnny.

— Cu muncă pe soare şi vânt, zise Muhannad.

— Serveşti ceva? Un ceai? O apă? îi oferi Johnny.

— Nu, refuză Muhannad.

— Să treci pe la mine cu Yazan seara, să ne plimbăm. Poate te saturi de copii vreodată. Ai mobil?

— Cum să n-am?! zise surprins de întrebare Muhannad.

— Să-l pui pe Yazan să ne dea numărul.

— Îl pun.

— Du-te, Muhannad, şi fă-ţi treaba că ai clienţi, îl expedie Johnny şi nu uita să-l trimiţi pe Yazan.

La magazinul ambulant sosiseră Helen, Aranta şi Juanita, care făceau semne de salut. Billy îşi mişcă braţul stânga-dreapta, că adică le vede.

— Peste câteva sute de ani ăştia şi chinezii o să fie aici stăpâni, 398

zise Billy.

397 „Amenzile se practică în Franţa, Germania, Austria şi Belgia. De la 1 august 2018 se introduc în Danemarca" (Jan Wagner).

398 „Şi mai devreme" (Houellebecq).

628 Dan Grădinaru

— Acum avem alţi stăpâni, zise Johnny neinteresat de subiectul cu sutele de ani.

— Îşi exploatează familia, face bani şi-şi mai cumpără un magazin ambulant, zise Billy. Capitalismul primitiv, se uită el cu coada ochiu' lui la Armo.

— Cu atâţia copii n-are încotro, zise Armo.

Yazan avea un început de cioc, semăna cu taică-său, cu ochi umezi şi dinţi mari, şi-i dădu lui Billy şi numărul lui Muhannad şi numărul lui.

Cum procedase cu Muhannad, Johnny îi oferi lui Yazan ceai şi apă însă şi Yazan refuză politicos, rămânând în picioare.

— Sunteţi numai băieţi? întrebă Armo ca să facă un dialog, cu toate că ştia că Muhannad are zece băieţi.

— Avem şi soră, pe Rinad. E cea mai mică şi e drăgălaşă.

— De ce spune Muhannad că are zece băieţi? se miră Armo.

Yazan râse:

Să nu se facă de ruşine.

Armo şi Billy râseră şi ei:

— Cum să se facă de ruşine?

— Fiindcă tata şi-a dorit să aibă o echipă de fotbal dar nu a reuşit.

— Poate de-acum încolo, zise Billy.

— Poate, zise Yazan.

— Înseamnă că sora ta o să fie o răsfăţată, zise Armo.

— Nu se ştie, îl contrazise Yazan pe Armo.

— Ba se ştie, zise Armo. Unde-i numai o fată în familie aşa se în – tâmplă.

— Bine pentru fată, zise Yazan.

— Şi pentru voi, zise Armo.

— Şi pentru noi, încuviinţă Yazan.

Cele trei fete doreau să cumpere ceva de la Muhannad şi trăgeau de marfa atârnată. Helen îşi cumpără până la urmă dintre mai multe lucruri o eşarfă în culorile pământului şi ale celor mai vechi cochilii din lume, de care era atât de bucuroasă încât execută printre cei de pe promenadă două roţi şi o linie acrobatică ca o gimnastă la proba de sol.

Billy aplaudă încântat împreună cu mai mulţi turişti:

— Eşti nemaipomenită, zise el cu multă convingere.

— Vă place? întrebă Helen, apropiindu-se de masa lor, îmbujorată şi vârându-le sub nas băieţilor eşarfa.

Billy o luă în mână şi-o evaluă.

— Caşmir, zise el.

— Cu ce ne cinstiţi? întrebă Aranta.

— Noi să vă cinstim? Voi să ne cinstiţi că voi aţi cumpărat, res – pinse Johnny ideea de a le da ceva fetelor din banii de pe cardul lui.

— Măcar o apă, zise Juanita.

— Nimic, zise Johnny.

— Tu ce-ai vrea, Johnny, să-ţi dăm, îl întrebă Aranta pe Johnny.

— Acum nu vreau nimic dar mai târziu s-ar putea să vreau ceva, zise Johnny.

— Dar să stăm la masa asta liberă de lângă voi, îl descusu Aranta pe Johnny, putem să stăm?

Johnny se uită la masa liberă din stânga lui. Era una liberă mai

încolo.

Luaţi-o pe ailaltă, zise el.

— Nu vreţi să auzim ce vorbiţi. zise Helen.

— Ai ghicit, zise Johnny.

Fetele se aşezară două mese mai încolo cum stăteau şi băieţii, adică una la mijloc (Aranta ca Johnny) şi două pe margini, lăsând priveliştea spre mare liberă. Comandară îngheţată Häagen-Dazs şi se apucară să sporovăiască şi să râdă zgomotos, ceea ce lui Johnny nu-i convenea.

Vreţi să ne jucăm „Mărturisiri" sau „Trei întrebări"? zise Aranta.

Juanita zise:

— Să facă o mărturisire Helen.

— Ce mărturisiri mai vreţi să mai fac, zise Helen, le cam ştiţi pe toate.

— Deci nu le ştim pe toate, zise Juanita.

— Zi una pe care n-o ştim.

— Să înceapă altcineva. Tu, Aranta, de exemplu.

— Mai bine Juanita.

— Mai bine Helen să înceapă, zise Juanita.

— Bine, încep eu, zise Helen.

— Te-ai culcat cu Z? zise Juanita.

— Cu el nu, râse Helen. Da' tu te-ai culcat cu Z?

— Nici eu, zise râzând Juanita.

— E un mare păcălicios, zise Helen.

— Nu e voie să întrebi, zise Aranta Juanitei.

630 Dan Grădinaru

— Să vă spun ce mi s-a întâmplat când m-am întâlnit cu Z, începu

Helen.

Juanita făcu haz de mărturisire:

— Parcă ziceai că nu te-ai culcat cu el.

— Nu m-am culcat.

— Hai, zi, zise Aranta.

— Staţi să vedeţi. Nu vă grăbiţi. Trebuia să mai fac o tură în Giar – din. Eram cu tine, Juanita, şi cu Cecilia, dacă ţi-aminteşti, când ne-am

întâlnit nas în nas cu Z, care, cum ştiţi, e cam chior.

— Mi-amintesc, zise Juanita mai întâi.

— E miop, zise Aranta, care se pricepea.

— Mai să mă dea jos. Salut, salut. El începe cu drăgălăşeniile. Eu îi iau vorba din gură şi-l întreb da ce cauţi pe-aici că mi-ai tăiat calea.

El iar cu minciunele, eu iar nu m-am lăsat. Tu alergai după cineva, îi zic. Nu mă mai duce cu vorba şi fii cinstit şi recunoaşte aici după cine.

Atunci el a văzut că n-are încotro şi-mi zice după Amalia. Hai să te ajut să o găseşti, îi zic, el că nu, eu că da, pun mâna pe telefon şi-o sun pe Amalia. Unde eşti? Că sunt acolo. Hai că vreau să-ţi zic ceva, îi zic, nu pleca, stai pe loc. Era normal în Giardini unde o căuta Z. Ne ducem amândoi şi dăm de ea. Ne aştepta. Amalia credea că vin doar eu şi-l vede pe Z. Z iar cu drăgălăşenii şi bombe că credea şi Amalia şi eu, nu ştiu de unde le scotea dar perfecte. El că să stăm la umbra unui copac, să ne odihnim, că noi am alergat, că el nu ştiu ce, ne punem jos pe iarbă şi el începe să-i desfacă şireturile la pantofi Amaliei, îi dă jos ciorapul de pe talpa piciorului şi începe să-i maseze talpa. Amalia nu se gâdila, îi plăcea masajul şi de la un timp începe să icnească.

Făcea uite-aşa de parcă o poseda Z. N-am văzut aşa ceva în viaţa mea.

Pe urmă şi-a scos ea, cu mâinile ei pantoful de la celălalt picior, şi-a scos şi ciorapul şi-şi masa singură talpa de la celălalt picior şi-şi dădea ochii peste cap, o nebunie ce vedeam, Mă uitam la pantalonii lui Z şi nimic, nicio umflătură la şliţ, Amalia cu stările normale şi Z cu stările anormale, ca să zic aşa.

— O fi impotent, zise Juanita.

— Nu minţi? întrebă Aranta.

— Uite crucea, scoase Helen la iveală o cruce dintre sâni, mai mică decât a lui Waltraud.

— Aşa, zi mai departe, n-o întrerupe. M-am încălzit eu de la poveste, zise Juanita.

Maraton 631

Pe urmă Z şi-a întins mâinile înspre genunchi, o mângâia pe gambe, pe genunchi, urcase spre pulpe, Amalia în spume…

— Ce dorești? făcu destul de nervoasă Aranta când îl înregistră pe Muhannad lângă ele.

— Ai uitat poşeta, zise Muhannad lui Helen. Ţi-am adus-o.

— Poşeta? Mulţumesc, zise Helen râzând. Nu-i prima oară, se scuză ea la fete. Sunt o distrată, îi zise lui Muhannad.

— Te-aş putea ajuta să-ţi aduci aminte, zise Muhannad.

— Ai vreun medicament? întrebă Juanita.

— Am o licoare. Şi ce licoare! se lăudă Muhannad.

— Să-mi dai şi mie, zise Juanita.

— Cu cea mai mare plăcere, zise Muhannad, chiar dacă e pregă – tită pentru Helen. O pot face fifty-fifty.

De la masa lui Johnny se auzi glasul acestuia:

Uitaţi-o şi pe procuroare!

Tocmai trecea femeia-robot cu dl Nida. Muhannad fugi repede de lângă fete ca să intre în vorbă cu ea dacă n-o interesează vreo marfă.

Nu se auzea până la masa lor, dar pentru ce altceva s-o fi oprit? Terminase la Comisia de la Veneţia, nu?

— Ce s-o intereseze? se miră Johnny. Cred că nici chiloţi nu poartă.

— Asta vine de la Comisie. Cred că i-a năucit şi pe-ăia, zise Billy.

— Exact la asta mă gândeam şi eu, zise Johnny.

— Să-şi ia doi magneţi şi să şi-i lipească de fese.

— Aşa, mamă, zise ţiganca ştirbă din spatele lor, că are zece băieţi şi trebuie să câştige şi el, să le dea de mâncare nu-i uşor.

CAPITOLUL 52. EPIDEMIA A FOST O SPERIETOARE?

Aşa cum era de prevăzut se perpetuară îmbolnăvirile de vărsat de vânt. După Armo se mai îmbolnăvi un bodigard, care intrase în contact cu Armo (Armo îi explicase din istoricul mişcărilor munci – torești, asigurându-l că şi el este un muncitor care ar trebui să-şi revendice nişte drepturi. Armo era convins că bodigardul nu cunoaşte faptul că are nu numai obligaţii, dar şi drepturi: – Ţi s-a spus ce să faci, cât timp, cum e cu serviciul la sfârşit de săptămână ş.a.m.d., dar despre drepturi nu cred că ţi s-a vorbit.

— Mi s-a spus de concediu şi despre libere, mai multe nu cred că ştie nimeni dintre noi, care suntem bodi – 632 Dan Grădinaru garzi.

— Vezi? Eram sigur). Oare începea să semene cu debutul unei epidemii, cum fusese Ebola în Africa, virusul transmis iniţial pare-se de la liliac la om, în 2014, şi care se difuzează la fel prin contact direct, te duceai la spitalul african, unde nu mai erau locuri, şi ţi se spunea să vii a doua zi dacă mai eşti în viaţă? La vărsat de vânt era mai bine şi era mai rău. La Ebola mureai cu celeritate, norocul africanilor şi poate al lumii a fost că până la urmă s-a rezolvat pe bază de vaccin descoperit concomitent cu începutul epidemiei. Era în fază experi – mentală dar mai stai pe gânduri când e o problemă de viaţă şi de moarte? La vărsat de vânt nu mureai neapărat dar nici bine nu-ţi era.

Maratoniştii stăteau acum toată ziua bună ziua cu oglinzile înaintea ochilor. Le scoteau din poşete, rucsacuri şi buzunare. Doam – ne să nu-mi fi apărut vreo pată roşie! Doamne, să nu fac temperatură!

Helena fusese de tot hazul fiindcă o muşcase un ţânţar sau un păianjen şi se dăduse de ceasul morţii că are varicelă şi-o să-şi facă tenul praf:

— O să mă scarpin în somn când omul e inconştient, zicea ea.

Nici nu vreau să mă gândesc ce s-ar întâmpla să mă trezesc cu obrazul ciuruit!

— O să-ţi legăm mâinile, ziceau fetele.

— Vă rog mult să mi le legaţi, să nu mă lăsaţi!

— Mai întâi să te îmbolnăveşti!

— Păi nu sunt bolnavă?

— Cum să fii bolnavă? Ce-ai pe piept e o muşcătură de ţânţar, nici vorbă de varicelă!

În ce priveşte cele trei „surori" Gunhild, care se îmbolnăviră, cea mică şi cea mijlocie, de la Armo, poate, deşi nu se înţelegea în ce fel, căci Armo nu ştia să fi avut contact cu ele în ultimele săptămâni, şi de la ele urma probabil să se molipsească cea mare (mama celor două), cel puţin aşa pretindeau ele, se închiseseră în casă şi anunţaseră prin telefon îmbolnăvirea şi cea mare (mama) nu mai ieşise, ca să le îngrijească. Le aducea de mâncare Waltraud şi o lăsa împreună cu apa pe grătarul dinaintea uşii. Când l-au omorât pe Ce-o, mama, în mod surprinzător, n-a declarat nici că s-a îmbolnăvit nici că s-ar fi vaccinat cândva, păstrând o ambiguitate care nu interesa deocamdată pe

nimeni fiindcă nu reprezenta desigur o prioritate.

De la cine s-a îmbolnăvit cea mică rămânea deci un mister. S-a zis că chiar şi de la Ce-o, care ar fi avut virusul când a murit, dar asta cu Ce-o era o supoziţie respinsă în primul rând de Amoraş. Mijlocia

s-ar fi îmbolnăvit că aia mică a tuşit şi a strănutat şi nu şi-au dat seama că se îmbolnăvesc aşa ca „în telefonul fără fir" (tot Spiriduş).

Degeaba au râs de cea mică, fiindcă a păţit-o la scurt timp şi mijlocia, cum zicea Spiriduş: „Râde ciob de oală spartă". Gunhild mare a avut mai mult timp la dispoziţie să râdă de celelalte două dar nu să îmbolnăvit şi ea.

La cea mică varicela ar fi apărut cu febră şi imediat cu erupţie sub sâni în formă de bobiţe de culoarea roşie. După 24 de ore şi-ar fi făcut apariţia boabele de rouă, adică veziculele cu conţinut lichid, care sunt cele mai periculoase fiindcă dacă se sparg îţi rămân cicatrici…

Gunhild mică şi mijlocie erau contagioase şi cu o zi două înainte de erupţie şi după o săptămână de la erupţie. Aşa susţinea Wal care vorbise cu cele trei din dosul uşii ca să nu ia boala, de văzut pe Gunhilde nu le văzuse însă nimeni (Spiriduş: „Frica păzeşte bostănăria").

Waltraud s-a dus la Popo şi l-a întrebat dacă e bine să se vaccineze.

— Am vorbit cu ele doar prin uşă.

— Prin uşă nu se întâmplă nimic, nu te-ai expus, dar poţi să te vaccinezi preventiv.

— Atunci să fie preventiv.

Popo i-a făcut un scurt interogatoriu: dacă se ştie alergică? dacă e gravidă? dacă a făcut vaccin antivaricelă când era mică (nu făcuse fiindcă părinţii erau contra vaccinurilor)? dacă e bolnavă de vreo boală? dacă ia steroizi? îi prescrise două doze de vaccin.

— Acum pe loc facem prima doză şi o să facem şi doza a doua mai încolo. O să fii protejată contra bolii sau dacă o să te îmbolnăveşti o să faci o formă mai uşoară, fără febră, dureri de cap şi musculare. O să fii protejată şi pentru viitor.

Mai complicat a fost cu Cecilia, care era gravidă şi nu-şi mai

amintea dacă făcuse sau nu vaccinul în copilărie. Cecilia făcea tratament pentru cancer, Petras în schimb ar fi trebuit să facă vaccinul dacă nu-l făcuse până atunci dar îl făcuse.

Mai mulţi, dar nu foarte mulţi, poate cinci în total, au cerut vaccinare imediată, intrase frica în ei.

Alţii au refuzat să se vaccineze din inconştienţă şi pe motiv de riscuri. Vaccinurile sunt medicamente, pot crea reacţii alergice, uneori chiar complicaţii deosebite la creier şi la plămâni.

Popo a râs de Billy:

— Nu ştiu de unde ştii de năzdrăvăniile astea. La prima doză mai pot apărea alergii uşoare, mâncărimi, febră, poate şi convulsii de la febră. La a doua doză n-am întâlnit niciodată în practica medicală.

Popo trebui să le explice tuturor, asta după o ceartă straşnică cu verzii, şi le scrise la comun un mesaj:

— Varicela este o boală infecţioasă produsă de virusul varicelozosterian având o incubaţie de două-trei săptămâni. Varicela se ia uşor, e contagioasă. Avem virusul în noi. Virusul se activează în con – diţii favorabile. Şi după ce trece varicela rămâne latent, la nivelul terminaţiilor nervoase, şi ne putem îmbolnăvi de zona Zoster.

— Ce-i aia zona Zoster?

— Zona Zoster e o boală de piele, apare la cei care au avut vărsat de vânt şi la cei cu imunitatea la cote joase. La început locul afectat, care seamănă cu o pată de dimensiuni destul de mari, e cuprins de mâncărime, dureri, senzaţie de arsură, de multe ori insuportabile. Tot aşa, apar beşici cu lichid ca la vărsatul de vânt. Trebuie contactat medicul pentru a evita complicaţii dezastruoase.

— Sperăm să nu avem.

— Să nu dăm din lac în puţ, zise Amoraş, care trimitea mesaje peste mesaje în legătură cu boala.

— La tine e mai curând o problemă de sănătate mintală, îi răspunse cu un mesaj Jeanne. Du-te şi te tratează la cap! M-ai înnebunit cu vărsatul de vânt!

— Să vă povestesc o întâmplare pe care o cunosc personal. Am o mătuşă care-şi creşte nepotul, a zis Popo. Nepotul a fost luat de mama

lui şi dus în alt oraş, unde nepotul a stat două săptămâni. Când a fost recuperat de mătuşă, intrând în casa mătuşii, nepotul a făcut în pragul uşii nişte grimase în sensul că i-a fost destul cu mama lui şi s-a aruncat în braţele mătuşii şi n-a vrut să se mai dezlipească de ea. Mătuşa tocmai se îmbolnăvise de zona Zoster. Rezultatul? Copilul s-a îmbolnăvit de varicelă. Deci, atenţie. Pot exista şi două, chiar trei valuri eruptive.

Pacientul are mai mulţi ani, boala se poate complica.

S-a umblat cu tifon la gură, în buzunare cu săpun şi sul de hârtie

De la cele trei Gunhild ori de la Armo a luat-o şi bodigardul lui Ret, însă după bodigard n-a mai existat alt caz. Epidemia a durat în total circa două săptămâni. S-a dovedit o sperietură

La emisiunile zilnice ale lui Petras i s-a dat cuvântul lui Popo.

Popo a vorbit despre vaccinare.

— Bolile nu pier. Au existat şi vor exista totdeauna. Sfârşitul nu e vesel. Cedează un organ şi ne chinuim mai mult sau mai puţin. Bolile se modifică, capătă trăsături noi, se adaptează epocilor pe care le tra – versează. Uneori stau adormite şi se trezesc brusc din somn. Zilele trecute un tânăr care mulgea vaca a fost lovit de variola vacilor, despre

care nu se mai ştia nimic de mai bine de două sute de ani şi care se manifestă ca varicela la oameni, prin erupţie şi băşici. Vaccinul anti-varicelă este o alegere mai bună decât imunizarea prin boală fiindcă ne scuteşte de manifestările bolii.

Johnny se alcooliza cot la cot cu E-prea şi oamenii lui, conform doctrinei că boala nu se atinge de alcool („Microbii nu mai atacă de la un grad de alcoolizare în sus", zicea el).

— Este exact ce spun şi eu, zicea E-prea. Alcoolul este izvor de sănătate.

Johnny era cu aperolul, E-prea cu votca şi uneori Johnny, ca semn de prietenie, trecea şi el pe votcă, însă în mod evident era sub

Moşneguţ şi chelnerii lui. De fapt Johnny ştia să se oprească, nu bea ca craii de la răsărit, când bea mai mult nu dădea semne de beţie, se ţinea bine pe picioare, spre deosebire de crai, care se clătinau serios după băutură incomparabil mai multă şi mai tare.

Johnny pleca, îi lăsa în ciuda protestelor şi rugăminţilor celor patru, care-l înjurau dacă vedeau că rugăminţile n-au trecere, E-prea îl înjura, chelnerii mai puţin, însă Johnny nu se supăra pe ei, pe omul beat nu trebuie să te superi, îi zicea lui Billy, îl mângâia şi-l pupa.

Într-o seară tot aşa o zărise de la masă pe femeia-robot cum trece cu dl Nida prin faţa lui. Johnny se scula excitat şi ochindu-i pe cei doi le luă urma.

— Vai ce bine că vă văd, se izmeni el, ieşindu-le la un moment dat în faţă. Pot să vă însoţesc câţiva paşi? Da' de unde veniţi?

— De la o conferinţă juridică la Comisia de la Veneţia, a răspuns procuroarea.

— Ia te uită. Comisia de la Veneţia! Ce tare sună.

— Da, Comisia de la Veneţia, întări procuroarea.

— Cu tema…

— Cu temă despre drepturile omului.

— Vai, ce frumos! Drepturile omului sunt domeniul meu favorit juridic. O constituţie fără drepturile omului, pfii, ce constituţie poate fi? Cu ocazia asta m-ar interesa, dacă se poate, să aflu care sunt drepturile celor afectaţi fără voia lor de o epidemie de vărsat de vânt numai fiindcă sunt siliţi să stea laolaltă şi nu pot pleca.

— Aşa ceva n-are legătură cu constituţia, zise procuroarea.

— De ce n-are legătură cu Constituţia? Nu-i Constituţia legea supremă?

— Este legea supremă dar nu se ocupă de varicelă.

— Nu pot să cred! se supără Johnny pe Constituţie.

La Veneţia ulicioarele de înaintare a turiştilor sunt tăiate din loc în loc de ganguri şi mai înguste, în fundul cărora sunt locaţii cele mai multe ale unor restaurante. Un astfel de gang îl aştepta Johnny şi se pregăti pentru el, încât ajungând la gang o împinse pe femeia-robot, care-l împinse la rândul ei pe dl Nida şi acesta căzu pe caldarâm şi peste el femeia-robot cu poalele rochiei până sub bărbie.

Femeia-robot nu era programată pentru sunete înalte, vorbea egal şi din această cauză, lucrurile petrecându-se repede zise doar:

— Ce-i asta?

Căzătura şi ceea ce vedea îl făcură pe Johnny să rânjească:

— Ţi-ai tatuat sub buric „bine de tine”?

Aşezată peste dl Nida femeia-robot avu o replică inadecvată:

— De ce să-mi tatuez aşa ceva?

— Păi eşti femeie în sens uman sau nu? Ai ce trebuie?

— Sunt femeie în sens de maşină.

— Nu te ruşina. Sunt şi eu curios. De pildă, ai sâni? Ia să vedem!

Johnny lăsă la o parte curiozitatea legată de organul sexual şi-i puse mâna pe sân.

— Ia mâna de pe mine!

— Oi fi având vărsat de vânt! Ce frică mi-e de tine! zise Johnny.

— Ar trebui să-ţi fie, zise femeia-robot

— E doar o glumă, e un joc, o glumă, îi pipăi Johnny şi celălalt sân. Nicio deosebire de o femeie adevărată.

— Ajunge, zise femeia-robot.

— Ca să vezi cum e la tine cuibul fericirii.

— Ar trebui să nu umbli acolo, zise femeia-robot.

Pe Billy, care venise în spatele lui Johnny, îl apucă râsul:

— Vrea să zică că ar trebui să-ţi fie ruşine şi să nu umbli acolo.

Johnny mişcă cheiţa stânga dreapta şi când o mai mişcă la stânga bateria care-o însufleţea pe femeia-robot dădu semne rele.

— Nu face asta.

— Ţi-am luat puterea, viperă! îi strigă în „urechi”, de parcă ar fi fost domnul Nida şi se răzbuna, e adevărat că necreştineşte.

— Suntem cavalerii Jedi! 399 se mândri Billy şi Johnny se opri de la a-şi mai pune în aplicare alte fantezii.

399 „Asta cu Jedi e din „Războiul stelelor”. Caraghioşi! Dar nici ea nu-i regina Amidala” (Amalia).

Maraton 637

După ce se îndepărtară, femeia-robot îi ceru domnului Nida să învârtă înapoi cheia şi dl Nida execută ceea ce i se ceru.

Puterea îi reveni femeii-robot. Se ridică din fund şi odată cu ea dl Nida, care se şterse pe haine de praf.400

CAPITOLUL 53. CERCETĂRI EXTINSE

Ploua uşor.

Amoraş se rujă şi se duse la poliţie cerând să fie primită de Giovanni ceea ce se petrecu peste o jumătate de oră, când Amoraş era deja gata înfuriată.

— Noutăţi? se interesă Giovanni văzând-o pe Amoraş la el în birou. Mi-ai adus vărsatul de vânt?

Amoraş se strâmbă.

— Ţi-am adus ceva, se precipită ea şi scoase dintr-o sacoşă o pungă în care se găsea un caiet.

— Un caiet? îşi dădu seama Giovanni şi se ridică imediat de pe scaun. De unde-l ai? (era al doilea caiet al lui Ce-o).

— Mi l-a lăsat Ce-o, mi-a zis să nu se găsească la el dacă o să se întâmple.

— A, făcu Giovanni. Prevăzător. Ştia că i se vrea răul.

— Mi-a spus: „pentru orice eventualitate".

Giovanni îl primi cu luare aminte, cântărindu-l cum ai cântări un dar de preţ însă nu-l deschise să vadă ce conţine şi doar îşi aruncă ochii pătrunzători asupra lui Amoraş.

— N-am noutăţi. Am venit să mă interesez dacă tu ai noutăţi, zise

Amoraş.

— De ce nu l-ai adus până acum?

— Era o amintire de la el şi nici nu voiam să ţi-l dau.

— Ai avut remuşcări.

— Nţţ, n-am avut nicio remuşcare.

— Cum de te-ai decis?

— Uite-aşa, într-o doară.

— Ai umblat la el?

— Dacă crezi c-am rupt vreo pagină nici vorbă (Amoraş păstrase totuşi învelitoarea caietului).

400 „Mai puţin prezent la Veneţia" (Cacciari).

638 Dan Grădinaru

— N-am nicio noutate.

— De ce n-ai nicio noutate?

— Ancheta e secretă şi nu pot să dau informaţii despre ea sau cum îi zici tu despre „noutăţi".

— Dar tu vrei să afli cine-a făcut ce-a făcut?

Giovanni îşi ieşi din pepeni:

— Ai impresia că anchetatorii nu doresc să ofere unui judecător bine intenţionat date incriminatoare întemeiate pe probe irefutabile?

— Dar suspecţi poţi să-mi spui dacă ai? E voie să întreb aşa ceva?

— Da, îţi dau voie.

— Ai suspecţi?

— Am un cerc de suspecţi.

— Poţi…?

— Nu, nu pot.

Amoraş îl înfruntă în continuare pe Giovanni după ce-şi trase sufletul.

— Dar vei rezolva acest caz?

— Cincizeci la sută, da.

— Cincizeci la sută nu înseamnă mare lucru.

— Te înşeli. Cincizeci la sută e un procent foarte bun. Îmi mai trebuie un singur procent ca să fiu spre „finiş". Dar hai să schimbăm această discuţie care nu duce nicăieri. Hai să te întreb eu ceva.

Spune-mi, ce zice lumea, ce mai zice lumea? Mă interesează ce mai zice lumea.

— Ce să zică? S-au plictisit şi nu mai cred că vei veni cu făptaşul.

— Ce să facă cu făptaşul?

— Să-l mănânce fript, zise exasperată Amoraş.

— Lasă flecăreala. Zice cineva ceva?

Pe Amoraş o izbi în urechi cuvântul „flecăreală".

— Tot ăia care l-au mâncat de cur şi în timpul vieţii îl mănâncă de cur şi după ce-a murit.

— Grupul lui Johnny, Billy, Armo…

— Şi ei şi alţii.

— Dar dintre fete, e cineva care vorbeşte?

— Dintre fete, făcu surprinsă Amoraş. Cine să fie dintre fete?

— Păi eu te-ntreb pe tine, nu tu pe mine. Ia gândeşte-te.

— La ce să mă gândesc?

— La fete, toanto!

— Chiar nu ştiu… se şterse cu mâna de obraz Amoraş şi-şi atinse şi cozorocul şepcii.

— Ah! dădu din mână decepţionat Giovanni. Ori n-ai simţ de observaţie ori eşti îngrămădită.

— De ce vorbeşti aşa? îi ceru socoteală fără nerv Amoraş.

— Fiindcă ai ochelari de cal, şi nu mă refer doar la tine. Oamenii, şi tu eşti unul dintre ei, sunt prizonierii propriilor obsesii. De la început mi-ai vorbit de Johnny şi Billy, dar eu nu pot să mă opresc la două nume, sau la zece. Pot să fie ei, pot să nu fie ei. Şi dacă sunt ei mă interesează şi motivaţia. Datoria mea e să mă uit la toţi din toate unghiurile pentru un caz beton şi, pentru că nu sunt implicat ca tine, să văd altfel lucrurile, cine ştie… Nu ştiu dacă pricepi? Pricepi?

— Pricep.

— Păi?

— Păi nu ştiu ce să-ţi spun.

— S-o lăsăm, dădu iarăşi cumva dispreţuitor din mână Giovanni, cum ai rupe un fir de păianjen care-ţi stă în cale. Hai, pleacă. Mă obo –seşti şi mă faci să-mi pierd timpul. Am şi altceva de făcut şi mă reţii.

— Nu te porţi frumos, se supără Amoraş.

— Mă port cum mă port, zise Giovanni.

— Aş vrea să te ajut, de-aia am adus şi caietul. M-am gândit că…

— Bine, în regulă, o să mă uit la caiet.

— De ce zici de fete?

— Ştii ceva? schimbă brusc Giovanni discuţia şi tonul. Ştii că dintre fete eşti bănuita principală?

Amoraş păli:

— Cum aşa?

— Pe nimeni n-am mai antipatie decât pe tine, care vrei să afli prima adevărul. Oi fi vreun naiv? Aşa crezi? C-oi fi vreun naiv? Nu te-ai dus tu nechemată la Ce-o în ziua crimei? Oare cum se face că ai ajuns taman când se petrecuse crima, cu câteva clipe mai înainte de sosirea ta la locul crimei, şi n-ai auzit împuşcătura, reluă Giovanni pentru Amoraş argumentele de învinovăţire ale lui Paolo.

— Am zis c-am avut impresia că a căzut un ghiveci cu flori pe

jos, atât.

— Atât? Cum se face că împuşcătura ca un ghiveci care cade ai auzit-o cu câteva secunde înainte de moartea lui Ce-o? Cum se face că n-ai văzut pe nimeni şi acel „nimeni" a dispărut înainte de sosirea ta?

640 Dan Grădinaru

— O fi fugit până am ajuns eu sus şi când am ajuns pe etaj era în spatele meu şi nu mi-am dat seama.

— Şi cum se face că Ce-o dăduse drumul la paznici? Oare n-aţi vorbit amândoi prin modalitatea pe care mi-ai descris-o? V-aţi înţeles să vă vedeţi înainte de concurs, poate îţi împărtăşise cu alt prilej, eu ştiu, am dreptul să emit asemenea ipoteză, cum să faci ca să ieşi câşti –gătoare.

În acest timp Amoraş îl ascultase, cu excepţia parantezelor făcute, ca fascinată pe Giovanni, cu gura seacă, necrezându-şi urechilor.

— L-ai împuşcat de teamă c-o să spună cândva secretul vostru…

Ascultă-mă bine, o străpunse cu privirea Giovanni, dacă mă duc la un proces doar cu versiunea asta, cu dovezile astea indirecte, te aşteaptă puşcăria pe viaţă, fără eliberare condiţionată pentru bună purtare.

— Acum o să mă ridic şi-o să plec, zise Amoraş. Nu crezi nici tu în gogoşile astea, se ridică Amoraş.

— Ei, nu cred! Chiar cred! Hai, du-te, mai zise Giovanni, până nu pun să fii reţinută pentru 24 de ore, dar mai puţin categoric, şi se prefăcu că are treabă cu un dosar de pe birou. Vreau să studiez caietul pe care mi l-ai adus.

— Îmi pare rău că te-am deranjat, zise Amoraş răvăşită şi nu prea.

— E-n regulă, zise Giovanni fără s-o mai privească.

Amoraş se ridică şi ieşi în stradă.

„Ce nenorocit! Să vorbească aşa! În loc să mă ajute şi pe noi toţi să ne ajute care stăm cu frica-n sân că ni se poate întâmpla şi nouă ce i s-a întâmplat lui".

Se fâţâi

Se învârti.

Se mai gândi.

Deodată se răzgândi, un tsunami de nemulţumire o lovi în plex, şi se întoarse în sediul poliţiei.

— Măcar poţi să-mi spui cum a murit? îşi încrucişă ea mâinile sub sâni, intrând a doua oară în biroul lui Giovanni, care se uitase, cât stătuse în drum, la ea de la fereastră.

— Stai jos, îi spuse Giovanni scărpinându-şi buza de jos. Dacă te-ai întors hai să-ţi spun o poveste. Bunicul meu din Sicilia se ca să –torise şi voia să-şi facă casă. A primit de la socri un car şi o pereche de boi şi s-a dus la târg să-i vândă. A vândut carul şi boii, a luat banii şi s-a întors acasă. Noaptea au venit doi hoţi peste bunic şi bunică şi

Maraton 641

peste socru şi le-au pus batiste înmuiate în eter ca să-i adoarmă pe toţi trei, ceea ce au reuşit. Au răscolit toată casa, au tăiat pernele, saltelele şi n-au găsit nimic.

— I-au omorât?

— Nu i-au omorât şi ăsta a fost norocul hoţilor la proces.

— Unde erau banii?

— În casa lor mai era şi o a patra persoană, nepotul din leagăn.

— Ăsta erai tu.

— Nu eram eu. Era un copilaş foarte mic ca luni de viaţă şi neobişnuit de lung, pus în leagănul prins de o grindă a tavanului. Di –mineaţa a început să plângă de foame şi aşa s-au trezit bunicii mei cu chiu cu vai, cu capul greu.

— Şi banii?

— Când s-a trezit bunicul şi a văzut ce vraişte e în jur şi-a dat seama că a fost urmărit de hoţi la vânzare şi, după ce au adormit, hoţii care aşteptau prin apropiere au intrat în casă peste ei. Bunicul, ca să nu te mai ţin ca pe ace, s-a dus în cămară unde-şi agăţase pantalonii într-un cui şi acolo şi-a găsit toţi banii neatinşi.

— Ce hoţi proşti!

— Ei, nu aşa de proşti, fiindcă în alte părţi au dat lovituri.

Amoraş se gândi cât ai număra până la 1 şi zise:

— Şi ce-ai vrut să spui cu povestea asta?

— Eşti tare de cap.

— Asta aşa e. Şi mama îmi spunea la fel.

— Ai reţinut povestea? Poţi s-o repeţi?

— Bunicul s-a dus la târg să vândă ca să facă rost de bani. Hoţii l-au pândit şi au intrat în casă peste el şi peste bunica ta şi nu au găsit banii pentru că banii erau în pantalonii bunicului agăţaţi în cui.

— Şi dimineaţa cine i-a trezit?

— I-a trezit un copil care plângea.

— Şi care cum arăta?

— Era lung… Nu erai tu.

— Nu eram eu… Atunci?

— Atunci nu ştiu. Ai un frate?

— N-am niciun frate.

Amoraş nu găsea răspunsul corect fiindcă se fixase cu gândul la întrebarea cu cum a murit Ce-o.

— Hai să lăsăm că e greu. Cineva i-a dat lui Ce-o cu eter pe la nas şi altcineva l-a împuşcat, zise Giovanni.

— Aşa, deci, făcu Amoraş cu mâna la gură.

— Să vii la mine peste o săptămână ca să-mi povesteşti ce-au zis fetele despre ce ţi-am spus acum. Deschide ochii şi urechile.

Paolo îl întrebă mai târziu pe Giovanni de ce a spus povestea cu bunicul.

— E adevărată. Sau cel puţin mie mi-ai spus că bunicul a murit în somn.

— I-am îndrugat povestea asta ca să verific dacă transmite mai departe şi cum vor reacţiona adevăraţii vinovaţi.

Amoraş se întoarse la Palatul Ducal şi bineînţeles că povesti şi altora ce-i spusese Giovanni.

Într-adevăr abia trecu de poarta Palatului Ducal şi Amoraş dezvălui ce-a auzit de la Giovanni: au fost doi criminali, unul i-a dat lui Ce-o cu eter pe la nas şi al doilea i-a tras un glonţ în tâmplă.

Imediat au irumpt ca petrolul la sondă mai multe versiuni fiindcă chestia cu eterul avea varianta că de fapt eterul nu exista, era parfum şi Ce-o fusese întrebat dacă-i place parfumul, după care urmase împuşcătura.

În varianta Juanitei erau trei: unul cu eterul, al doilea cu împuşcătura şi al treilea cu statul la pândă în faţa scărilor. Varianta aceasta, mai pe placul câtorva, avea parte de discuţii cu ramificaţii şi ramificaţii la ramificaţii:

— Cum de nu i-a văzut nimeni pe cei doi când au urcat scările?

— Într-adevăr, s-au dus pe scări sau s-au dus prin altă parte?

— Pe unde prin altă parte?

— Nu ştiu.

— Cum de nu l-a observat nimeni pe al treilea care stătea la pândă.

— O fi stat la masă şi nu la începutul scărilor.

— Dar cum semnaliza dacă mai urca cineva pe scări şi i-ar fi surprins pe criminali în timpul activităţii?

— Habar n-am. Probabil cu ajutorul mobilului.

Gunhild mare nu credea în ramificaţia cu eterul:

— Dar de ce era nevoie de eter?

— Eu ştiu? Ca să-l adoarmă pe Ce-o, zicea Amoraş.

— Să-l adoarmă pe pachiderm? se îndoia Gunhild mare. Nu cred că era nevoie să-l adoarmă. Cum îl mai împuşca?

— Nu ştiu, nu-mi dau seama, zicea Amoraş.

Maraton 643

În varianta lui Mieszko erau patru. De ce patru? Doar el ştia, nu oferea explicaţii. O să-i explic acest scenariu doar lui Giovanni, zicea.

În acest timp, rămas singur, Giovanni deschise în sfârşit caietul.

Era un caiet pe sârmă cu coperţile curate şi pe paginile lui, vreo două – zeci, erau desenate hărţi colorate cu creioane colorate. Nişte aiureli, îşi zise Giovanni, trecând în revistă paginile acestui caiet, cum o făcuse cu primul caiet. Ce să înţelegi din prima hartă? Italia era colorată cu roşu şi tot aşa erau colorate insulele Corsica, Sardinia, Sicilia şi peninsula

Istria. O hartă turistică. Ce-o desenase nişte valuri şi un vaporaş despre care nu era greu să-ţi închipui că colindă dintr-un loc în altul.

Tibetul avea culoarea verde şi era separat de China desenată şi colo – rată în opt culori. În loc de SUA şi Canada scrissese ONU şi co lorase spaţiul cu verde. Nordul Africii nu avea parte de denumiri

statale. Era scris „Berberi" de la Atlantic până în pustiul nubian. De-a lungul Nilului scrisese peste culoarea verde „copţi".

Morţi copţi. Năzdrăvănii.

Se jucase, fără îndoială, dar pentru cine? Pentru el? Pentru alt – cineva? La fel ca în cazul panseurilor Giovanni aşează foile la lumina unei lămpi cu ultraviolete. Nimic.

Pe alte pagini desenase un steag pentru care se silise mai mult.

Steagul, numit „steagul universal", cuprindea cele şapte culori ale curcu belui, pentru acestea împărţise cu şase linii verticale steagul în şapte părţi egale, şi lăsase şi patru margini înguste la steagul cu culorile curcubeului ca să încapă simboluri fel de fel, yin şi yang, zvastica sanscrită, steaua roşie comunistă, steaua lui David, pentagrama etc.

Dar culorile curcubeului ce legătură aveau cu „pachidermul" cu amantă?

Mai desenase de la el şi o zvastică frântă.401

Jocurile de copil ale unui adult.

CAPITOLUL 54. ARAM

Cecilia şi Petras ieşiseră în dreptul coloanelor de granit din

Piaţetă şi nu se uitau la nimic special, se uitau cum plouă necontenit şi cum respiră marea. Valurile loveau malul, marea expira; valurile se

401 „Ăsta e un semn templier în Aksum" (Spike Lee).

644 Dan Grădinaru retrăgeau, parcă erau sorbite de spiritul mării, marea inspira. Gondolele goale, acoperire cu prelate săltau şi se scufundau după cum marea trăgea aer în piept sau îl scotea afară din adâncurile plămânilor ei. Sita norilor presăra încontinuu bobiţele ploii şi lemnul gondolele primea ritmic atingerea rece a mării. Era un zgomot stereotip, monoton şi în – tant pentru urechea Ceciliei.

— Foarte enervantă ploaia asta, se plânse Cecilia. Mă deprimă.

Hai acasă.

Petras imita cu umbrela închisă o vâslă cu care înfigea în ochiurile de apă.

— Doar obstacole. A dat colţul Prezidentul, acum ploaie şi varicelă.

Oribil. Şi ăsta e doar începutul, zise Cecilia care purta glugă, nu umbre – la Ori poate sfârşitul. O să cadă fortăreaţa noastră.

Petras trecu peste previziunea pesimistă şi zise:

— Ploaia mi se pare exact haina de care are nevoie Veneţia. Pe mine ploaia asta dimpotrivă mă reconfortează, parcă-i un murmur.

Nu te mai gândi negativ. De ce nu te gândeşti la ploaie ca la ceva po – zitiv?

— Dac-aş putea.

— Efort, efort cu psihicul. Totul o să fie bine, o să vezi. Să mai bem şi o şampanie dulce, cum îţi place.

— Aş vrea să comprim zilele până la naştere, uite-aşa să le strâng (îşi aduse Cici la piept pumnii).

— Să cumpărăm un acordeon, zise Petras.

Cecilia se strânse de Petras:

— M-ai făcut să zâmbesc.

— Aşa te vreau. Astă-seară şampanie şi un acordeon, trebuie să fie pe-aici şi-un restaurant cu acordeon. Caut pe şi fac imediat o rezervare, dacă vrei.

— Mai bine-ţi cânt la harpă şi stăm în casă.

— Bine şi aşa, zise Petras.

— Dar trebuie să-ţi faci emisiunea, îşi aminti Cecilia.

— Mi-o fac, n-avea grijă, îi dădu asigurări Petras.

— Ce-ai vrea să-ţi cânt?

— Ceva vesel.

— Cum să nu? O să-ţi cânt melodii de relaxare pentru bebeluşi.

— Asta, da, zise Petras. Pentru bebeluşa noastră.

Petras o sărută pe tâmplă pe Cecilia.

Maraton 645

— Hai să ne întoarcem dacă ţi-este frig, o lipi de el Petras.

Se întoarseră cu spatele la mare ca să intre în Palat şi se întâlniră în bucătărie, unde era mai cald şi Cecilia ceru un ceai fierbinte, cu

Popo care stătea la masă şi bea şi el un ceai.

— Ne primeşti la masa ta?

Popo făcu un gest larg cu mâna, că adică sunt amândoi invitaţii

lui, de parcă ar fi fost vorba de restaurant.

— Ce bine că te văd, zise Cecilia spre surprinderea lui Petras.

Mi-a fost dor de tine. Nu te-am mai văzut de-o săptămână. Unde-ai dispărut? Ai fost bolnav?

— Nici pomeneală, zise Popo. Dar de când cu varicela asta am stat mai mult în casă, nu m-am mişcat.

— N-ai vrut să te îmbolnăveşti, zise Petras.

— N-am vrut să mă arăt, zise Popo.

— Dar eşti sau nu eşti vaccinat?

— Sunt vaccinat, nu am treabă cu vărsatul de vânt. Repet, n-am dorit să mă arăt.

— De ce?

— Aşa, zise Popo, simt că e mai bine, îşi trecu el o mână peste chelie de parcă ar fi avut vreun fir de păr şi-l aranja. Dar voi, spuneţi-mi de voi, sunteţi vaccinaţi? Vă simţiţi bine?

— Eu sunt vaccinat, zise Petras.

— Cu mine ai avut de furcă, zise Cecilia, dar asta e.

— Desigur, zise Popo şi Petras avu impresia că Popo este cu gândul în altă parte.

— Te simţi rău? nu se abţinu Cecilia să nu întrebe.

— O, nu, negă Popo. N-am niciun motiv să mă simt rău.

— Asta e foarte bine, zise Cecilia.

— Ar trebui să facem alegeri pentru conducerea noastră, zise Petras

— Într-adevăr, zise Popo.

— Ar fi cazul să candidezi, zise Cecilia.

— Îmi dau seama că aşa ar trebui să fac, zise Popo.

— Să anunţi chiar tu o dată pentru alegeri, zise Petras. Au trecut mai bine de două săptămâni de la moartea lui Ce-o.

— M-a împiedicat epidemia să mă hotărăsc.

— Nimeni, în afara ta, n-are dreptul să convoace adunarea mara – toniştilor.

— Mă apasă, am spus, dar epidemia m-a obligat să amân.

— Nu mai amâna. Fă-o pentru mâine. Vrei să anunţ în seara

asta?

Nu te mai codi.

— În seara asta nu. Cât de curând mă voi decide.

— Chiar trebuie să te decizi, insistă şi Cecilia.

— Văzându-vă pe voi doi, zise Popo, simt că trebuie să fac anun – ţul. Vă mulţumesc pentru încurajări. Apreciez, zise Popo.

Sosi ceaiul Ceciliei, care-l urmărea pe Popo cum îşi soarbe ultima picătură din ceaiul lui.

— Bine, v-am lăsat. Să aveţi o noapte bună, zise Popo, iar lui Petras:

O să te urmăresc la ora 10.

— O să anunţ, să ştii, că în curând urmează să faci un anunţ.

— E-n regulă, zise Popo, dar nu da o dată precisă.

Rămaşi doar ei doi, Cecilia zise:

— Mi s-a părut abulic.

— Şi mie, zise Petras. Mai dă-o încolo de epidemie că văd că nu s-a mai îmbolnăvit nimeni. Poate are nişte gânduri, nişte temeri.

— Aşa a fost el întotdeauna, zise Cecilia. Un pic alunecos.

— Am văzut că te-ai bucurat că l-ai văzut, zise Petras. Ai fost chiar călduroasă.

— Iar eşti gelos, râse Cecilia.

— Nu, doar am observat.

— Îmi face plăcere, de ce să nu recunosc, că eşti gelos, zise Cecilia, dar el o are pe femeia care face curat, aia e iubita lui şi din ce spun fetele e fidel.

— Ăsta-i un punct bun pentru el. N-o să se agaţe de fete, zise Petras.

— E şi un medic bun, punctă Cecilia în favoarea lui Popo.

— Cu atât mai bine, zise Petras. Hai, bea-ţi ceaiul în linişte. Mă duc să-mi fac emisiunea.

— Du-te, zise Cecilia.

Petras dădu să plece:

— Termin şi mă-ntorc.

— Să nu stai mult, zise Cecilia. Nu vreau să adorm singură…

Petras ieşi din bucătărie. În curte se salută, cu glugi pe cap, cu

Amalia şi Salvador. Se întorceau la ei în cameră:

— Despre ce vorbeşte deseară? îi aruncă Salvador.

— Încă nu m-am hotărât, îi răspunse tot din fugă Petras.

Sub adăpostul de la intrarea dinspre Piaţă aştepta Aram.

Maraton 647

— Ia stai un pic, îl opri Aram.

— Ce vrei, Aram?

— Am auzit un zvon, poate l-ai auzit şi tu.

— Ce zvon, stătu pe loc Petras.

— Mănâncă unii kkt dintre ai noştri de aici că maratonul n-o să se facă niciodată.

— Nu cred să nu se ţină.

— Păi totul e pe invers.

Petras pricepu.

— E pe invers dar nu cred că situaţia este disperată.

— Te-am văzut la antrenamente. Poţi să faci 42 de kilometri?

— Mă chinui ceva şi până la urmă reuşesc.

— În cât timp faci cursa?

— Îţi dai seama că pasul şi forţa mea nu se compară cu pasul şi forţa ta. Tu în cât timp faci cursa?

— Ceva mai mult de două ore.

— Cât e pasul tău de mare?

— Aproximativ un metru.

— Ei, eu fac după mai mulţi kilometri 30 de centimetri şi termin maratonul în şase ore. Fac opt minute pe kilometru.

— Ai mai fost la maratonuri?

— Ce credeai?

— Credeam că n-ai mai fost.

— Am mai fost.

— Bravo.

Aram nu luă în seama complimentul:

— Tu ai nevoie de 35.000 de paşi ca să termini, eu am nevoi de 80.000. Eu am 1, 32 înălţime, tu…

— 1, 85.

— Diferenţa explică rezultatele. Nu explică însă realitatea de

profunzime.

— Mi se pare de laudă că îl termini.

— Nu trebuie să vorbeşti fals cu mine.

— De ce fals?

— Nu zic de ăia care fac: „Uite un pitic" sau care te întreabă dacă mă duc la circ şi care nu se uită decât la aspectul fizic. Mie îmi place cartea şi am întrerupt un an facultatea ca să particip la maraton. Majoritatea oamenilor, când nu scuipă în sân în spatele meu, după ce

648 Dan Grădinaru trec, vorbesc cu mine să nu mă jignească, nu vorbesc cum ar vorbi între ei, se falsifică, îi simt. Uite, să te iau exemplu pe tine. Când am zis că fac maratonul în şase ore m-ai lăudat.

— Te-am lăudat sincer, pe drept.

— Stai puţin. Eu fac maratonul în ceva mai puţin de şase ore, tu-l faci în ceva mai mult de două ore. Eşti mai bun decât mine ca timp de aproape trei ori. Nici măcar. Dacă analizăm comparativ toate elementele s-ar putea să fiu mai bun decât tine.

— Bravo, Aram uriaşule! zise Petras, întinzând o mână.

— Şi stai că n-am terminat, îi refuză mâna Aram. Să-mi dai şi mie spaţiu la tine la radio să vorbesc o dată despre alcool, tutun şi cafea.

Abia acum îi întinse mâna piticul şi Petras i-o strânse.

— Te-am păcălit, zise Aram. Am încheiat târgul.

Petras pufni în sensul că ce mare târg! astea sunt nimicuri.

Petras o luă din loc înspre promenadă. De ce am plecat? se în – treabă el cu o senzaţie de stânjeneală pe care o resimţea. Am vrut să plec din bucătărie ca să mă duc să-mi fac emisiunea, am stat la masă cu

Popo şi am vorbit şi cu Aram, am lăsat-o pe Cecilia singură… Nu sunt în apele mele şi nu-mi explic de ce. Conversaţia cu Aram m-a în tat?

M-a iritat. Conversaţia cu Popo m-a iritat? M-a iritat. M-a iritat Aram

— De ce? Că e pitic? că am dat mâna cu el? că nu mi-a dat mâna când i-am întins-o? că i-am promis o emisiune? că-l socoteam într-un fel şi imaginea pe care mi-am făcut-o nu mai corespunde? că matematica lui m-a scos din sărite? Popo m-a iritat – de ce? că era

adormit? că nu era clar? că e moale ca un vierme? că mi-e antipatică mutra lui? de ce mi-e antipatică mutra lui? Cecilia m-a iritat – de ce? că a pus mâinile pe mâinile lui Popo ca o iubită? Nu ştiu să-mi stăpânesc impulsurile de proprietar, sunt într-adevăr gelos? Trec printr-o perioadă de nervozitate, asta e limpede. Ce caut pe pro menadă când trebuia să fiu în cabină? Să alerg puţin ca să mă descarc de tensiune.

Petras o apucă spre Arsenal şi aleargă prin ploaie de-a lungul ţărmului cu umbrela închisă, în capul gol. Da, de-aia se uită trecătorii la mine. Ce vă uitaţi? N-aţi mai văzut oameni alergând prin ploaie?

Le inspir impresia că mă grăbesc undeva şi că din cauza asta n-am mai deschis umbrela. Dar cum să alerg cu umbrela deschisă? Vântul o s-o închidă şi-o să fiu şi mai caraghios. Umbrela are un defect la mecanismul de închidere-deschise. Îl dibuiesc până la urmă doar dacă rămân aşa în ploaie un minut. Mai bine aşa, cu umbrela strânsă la

Maraton 649

subţioară, să trec şi de Danieli, să nu mai fie nimeni pe promenadă.

Petras spori viteza şi trecătorii se răriră până la dispariţie. Simţi o uşurare când îşi dădu seama că nu poate să mai fie nimeni dintre maratonişti în Giardini sau la Stadion care să-l vadă, întorcându-se de la antrenament, şi să-i pună întrebări. La ora asta nu mai e nimeni.

Doar eu mai sunt. Sentimentul de stânjeneală tot nu dispăruse, un pic parcă se mai diminuase dar gheara lui stătea acolo, aşteptând parcă o mişcare greşită. Petras se opri definitiv. Ajungea, gata. Stătu în loc pe malul mării şi trase din el ca de o funie groasă de marinar un ropot de plâns:

Dar dacă? îşi zise el, icnind ca un copil lipsit de ajutor.

Din spate, din întuneric, simţi atunci o palmă aşezată pe un omoplat. Era Sean:

— Nu te lăsa, prietene, zise Sean.402

CAPITOLUL 55. POPO

Trecuseră aproape trei săptămâni de la moartea lui Ce-o. Ce aveau de făcut în afară de aşteptarea necesară pentru finalizarea anchetei care nu putea conduce decât la descoperirea urgentă a făpta şu – lui şi în afară de comentarii nesfârşite despre ce li se întâmplase?

Păi în primis, pe lista priorităţilor administrative, să se aleagă alt con du – cător, o urgenţă, pentru că era nevoie de o interfaţă sportivi – Veneţia.

Pe cine să aleagă? Păi să aleagă pe cineva care mai ştia una-alta, inclusiv metoda lui Ce-o de a determina învingătorul dintre alergători, unii sportivi cu ştate de serviciu mai vechi sau mai noi, alţii neavând treabă cu sportul. Şi cine era acest cineva? Cine să fie dacă nu doctorul

Popo?

În fine Popo trimise mesaje tuturor că ar fi cazul să fie ales urmaşul lui Ce-o. Din momentul transmiterii mesajului ceea ce se vorbea mai cu fereală se preschimbă în discuţii şi luări de poziţie „la lumina zilei" (Aram), la cele trei mese zilnice, la sală, la antrenamentele din Giardini sau de pe Stadion etc.

— A trăit în anturajul lui Ce-o. Să-l alegem pe Popo.

— Da, Popo. Nu mor de dragul lui, însă nu văd altul.

— Ar mai fi şi alţii…

402 „Mai eram eu în Giardini" (Sean).

650 Dan Grădinaru

— Ca, de pildă, cine?

— Ei, să ne mai uităm în jur.

— La vreun maratonist?

— De ce nu?

— Astea nu-s idei serioase!

Fraţii neneţi erau comici. O voiau şefă nici mai mult nici mai puţin decât pe Spiriduş.

Femeia-robot bineînţeles că se opunea:

— Dacă părintele ei a făcut abuz în serviciu aşa o să facă şi ea, dacă nu a şi comis infracţiunea.

— Da, îi cânta în strună cu naivitate Spiriduş, care nu dorea nici în gând să-i conducă pe maratonişti. Aşchia nu sare departe de trunchi.

Luând cunoştinţă de opţiunea neneţilor, Jeanne şi cu Juanita scandau cu patos fals de la o poştă, la toate mesele, în loc de „poftă bună", când o vedeau pe Spiriduş, lovind cu tacâmurile în tăblia mesei:

— O vrem pe Spiri-duş o vrem pe Spiri-duş, ceea ce stârnea pe neneţi să persevereze, ei necunoscând subtilităţi de genul: ironie, luare

peste picior şi altele de genul acesta.403

În contrapartidă, familia arăbească ţinea cu Johnny, dar n-avea drept de vot ceea ce-l făcea pe Billy să vocifereze:

— Unde e fair-play-ul?

Oricum erau drăgălaşi, parcă erau păpuşile Matrioşka, alea care ies una dintr-alta, pentru că se aşezaseră toţi zece de la cel mic la cel mai mare, alcătuind o „scară a măgarilor". Helen dădea bomboane

„Rafaello" la copii în timp ce tatăl, Muhannad, cu ochi strălucitori, o întreba, iar Helen socotea că-i vorba de o curte inocentă, fără intenţii serioase, care exprima admiraţia pentru corpul ei, dacă nu vrea să fie nevasta lui.

— Păi ai una, zicea Helen cu cochetărie.

— La noi se poate şi patru.404

403 „Am continuat atunci, dar văd că nu figurez în roman: Superficial".

(Ret).

404 „Dacă vă este teamă că nu veţi fi drepţi cu orfanii, luaţi-vă după cum vă va plăcea, două ori trei ori patru femei. Dacă vă este teamă că nu veţi fi drept cu ele, luaţi-vă o singură femeie…" (Coran cap. 4, 3);

„Cum să-ţi dai seama dacă poţi fi drept?" (Houellebecq); „Mai bine

Maraton 651

— N-ai tu bani destui să mă cumperi.

— Spune-mi suma, doar atât să-mi spui.

Park era tot cu Johnny şi-şi învârtea pălăria de care nu se despărţea pe deasupra capului ca cum ar fi salutat un oaspete din depărtare. Îşi mijea dungile ochilor ca două săbii şi rostea răspicat ca un războinic:

— Kimigayo – Johnny!

Asta era ca un fel de bună ziua, dacă nu faceţi cum zic eu v-a luat dracu'.

— Alt nebun, comentă Salvador bine dispus.

— Acum ies la iveală, zise Amalia.

— Ca ciupercile după ploaie, zise Spiriduş, studiind modul de

pronunţie ciudat pentru ea al sunetelor emise de domnul Park şi atentă să dispară de la masă dacă Jeanne şi Juanita erau de faţă.

Johnny se agita. Se străduia să-şi promoveze un număr de idei, cea mai de seamă fiind aceea să nu se mai facă maratonul.

Z era la antipodul lui Johnny. Pe cât de agitat era Johnny, pe atât de dezinteresat Z:

— Absolut nu mă preocupă, explica el lui Helen, căreia îi întinse un pahar cu apă deoarece pe Helen o apucase sughiţul de la bilă (când

Helen se întoarse cu spatele la el, ca să se salute cu Amalia, o sperie vârân du-i degetele la subţiori, ca să-i treacă sughiţul, însă metoda nu dădu rezultate). Vom avea un învingător cert.

Fiindcă se amânase atâtea zile ziua alegerilor, apăruseră aşadar şi contracandidaţi. Johnny era dorit pe faţă de Billy şi la vot mai erau probabil şi alţii, care nu se dădeau deocamdată pe faţă.

— Popo a fost din gaşcă cu el, zicea Johnny în curtea interioară a

Palatului fără să-i pese că „de sus" puteau exista interdicţii. Ei doi, şeful bodigarzilor şi bodigarzii, au format o gaşcă. N-o să se schimbe nimic.

Eu nu sunt de acord, nu, nu. Şi n-o să mă convingeţi niciodată.

— Ce gaşcă au format? îşi legăna şoldurile rubensiene405 Jeanne pe Puntea suspinelor, făcându-i pe turişti să se dea la o parte.

— Te faci că nu ştii?

— Doar fiindcă ne conduceau formau o gaşcă?

Johnny nu mai avea ce discuta.

altceva să fie dreaptă" (Johnny); „Eşti porc. Nu te-ai schimbat. Sau ai intrat în pielea personajului?" (Miriana)

405 „La Renoir întâlnim aceeaşi situaţie voluptuoasă" (Sgarbi).

652 Dan Grădinaru

— Şi pe cine ai vrea? întreba Aranta, rezemată de balustrada podului.

— Aş vrea pe cineva dintre noi, asta aş vrea. Cineva ferm, care să rezolve problemele, nu să le tergiverseze.

— Crezi că Popo le tergiversează?

— Nu-l vezi ce brânză moale e? Nu e parmezan, e brânză de vacă pentru copii şi bolnavi. Ce convocare e asta dacă am dori să facem

alegeri pentru noul conducător. Spune ce-ai de spus clar. Veniţi în ziua de la ora de pentru alegeri. Stop.

— Şi cine ar fi acel valororos dintre noi care să nu tergiverseze?

— Eu, bineînţeles, zicea Johnny Arantei.

— Tu? intervenea Jeanne. Tu te-ai opus să se mai facă maratonul.

Tu nu te-ai împăcat prea bine nici cu Ce-o nici cu Popo. Nu ai stofă de conducător. Un conducător trebuie să fie un om al păcii.

— Şi adică de ce nu sunt un om al păcii? Şi alţii îl contestau pe

Ce-o în privat. Veneau la mine ca să-l înjure şi în faţă îi luau scamele de pe sacou şi-şi lungiseră şi limba ca să-l lingă cu ea. Măcar eu mi-am spus oful în mod deschis, cum trebuie să facă orice om corect.

Dacă nu sunt „om al păcii" atunci sunt corect. Nu trebuie oameni corecţi?

— Nu aşa corectitudine, zise Sean. Că aşa corect pot fi şi eu. Ţin gură cu tine şi sunt un om corect, nu?

— Şi cu ce e Popo un om al păcii?

— Nu l-am văzut scoţându-şi ochii cu Ce-o, nu l-am văzut nici la sfadă cu unul dintre noi. Zi tu, că eu nu ştiu de aşa ceva.

— Oare, mă întreb, o fi suficient să nu fi auzit de vreun scandal, de vreo ceartă? Să nu fie ca medicul ăla, Nassar sau cum îl cheamă, care aplica la gimnaste tratament sexual şi să ne trezim cu scandaluri.

406

406 „Ăsta, Larry Nassar, un osteopat şi chinetoterapeut, doctor ca Popo al nostru, un tip de 55 de ani, însurat şi cu trei copii, a fost condamnat într-o primă instanţă la 40 – 175 de ani de închisoare pentru agresiuni sexuale asupra a 275 de gimnaste din lotul SUA de gimnastică, începând cu anul 1992. La proces au depus mărturie peste 150 de victime ale doctorului. Le făcea la o fermă folosită ca cantonament pentru federaţia lor. Dar şi 150! Sau 275!" (Petras); „Tu cu radioul tău le ştii pe toate" (Mieszko); „Meseria te obligă" (Petras).

Maraton 653

Sean făcu ochii mari şi Johnny urmă:

— Trebuie să-ţi şi placă să fii şef. Să ai aptitudini de şef. Nu l-am

văzut niciodată dând ordine, impunând vreo idee de-a lui. Poate ştii tu altceva. O unealtă a lui Ce-o, atâta tot.

— Mai pe şleau, vrei să spui că ai ce trebuie unui şef.

— Corect!

— Nu ştiu ce să zic, dar pentru că a stat în preajma lui Ce-o zic că n-ar fi rău cel puţin deocamdată să ne conducă el, tu o să fii şef după ce n-o să mai fie Popo, prezentă în ambalaj poznaş Sean un scenariu care era de fapt o cursă, în care Johnny căzu.

— Adică niciodată?

— Ce-ai vrea să spun? Nu descuraja? Mă refer, o întoarse Sean, la situaţia în care o să vedem cu toţii că Popo nu corespunde.

— Când o să fie asta?

— Ţi-am zis să nu fii pesimist.

Că să fie sâmbătă, că să fie duminică. Că să fie dimineaţa, că la prânz, că mai pe seară. Se fixase finalmente o zi de marţi pentru alegerea noului conducător. O mică forfotă însoţea alegerea propriu-zisă. Agita –ţia inerentă se actualiza în vociferări. Se defila prin faţa Palatului Ducal cu lozinci. Una, a Amaliei, suna: „Popo să pună mâna pe teleco mandă”.

Billy îşi agăţase şi el una de umăr: „Numai Johnny”. Park era cu Johnny.

Neneţii cu Spiriduş, care murea de ruşine şi-i ruga pe neneţi să înceteze, dar aceştia încetau un minut apoi o luau de la capăt. Învia seară şi cele trei surori Gunhild, mica şi mijlocia se făcuseră bine fără urme pe faţă, iar mama lor se vaccinase când era copilă, aşadar nu mai existau probleme în privinţa lor. Asta era o veste bună pentru comunitatea din

Palazzo Ducale. Pe chestia asta comunitatea putea răsufla mai uşurată.

Scădea numărul îmbolnăviţilor, care ajunsese între timp la cinci persoane, epidemia mergea probabil în scădere. Popo urma să se pronunţe deseară la emisiunea lui Petras ca să clarifice dacă merita să se destupe şampania. Petras anunţase deja ieri că marţi, adică azi, după alegeri.

Popo o să le vorbească despre epidemie.

La 5 după-masa s-au înşirat în sala Marelui Consiliu şi au scris pe bileţele numele dorite. Mai erau şi din cei care şi le scriseseră în cameră şi veniseră cu hărtii împăturite şi despăturite, pe faţă (Amalia:

„Ce secretul votului? N-aveţi curaj?"). Hârtiile s-au depus într-o cutie de la bucătărie în care fuseseră alimente (pungi de un kg. cu zahăr).

Le-au adunat şi le-au numărat Gunhild mijlocie şi Gunhild mică – asta de bine ce-au „înviat".

654 Dan Grădinaru

De deschis bileţelele şi de citit cu voce tare numele celui dorit a fi înlocuitorul lui Ce-o a făcut-o Gunhild mare. Le-a citit cu voce tare, în faţa tuturor, ba le-a şi arătat, ca să nu se işte discuţii (şi, bineînţeles, tot s-au iscat). L-au ales pe Popo cu o majoritate de peste 80%. A avut şi Johnny câteva voturi (mai multe cu unul decât se aştepta Sean), Cecilia a căpătat şi ea şase voturi şi s-a gândit cine s-o fi votat (Amoraş?

— Posibil. Şi încă cine, şi nu se arăta?). A fost şi un vot anulat pentru că cineva (cine?) dăduse un bileţel gol.

Ăsta sau asta de ce-o mai fi venit? Putea să nu mai vină, a zis Gunhild mare.

Popo a luat cuvântul de pe scara pe care o coborau dogii cu se cole în urmă când erau aleşi (la sugestia lui Petras) şi a mulţumit de pe o foaie şi celor care l-au votat şi celor care nu l-au votat, ca un om politic uns cu alifiile puterii (discursul i-l scrisese Petras), cum se zice:

— Vă mulţumesc şi mă bucur sincer să revin între prieteni într-o calitate nouă pe care mi-o acordaţi cu bunăvoinţă şi generozitate. Şi care mă obligă foarte mult. Chiar nu mă aşteptam („Hai, nu te aştept – tai", Billy). N-o spun din diplomaţie, diplomaţia e pentru cei ce se simt vinovaţi şi eu n-am această stare sau trăire. Când vorbeşti din poziţia pe care trebuie să mi-o asum cred că e mai bună sinceritatea. Sinceritatea e pâinea pe care ar trebui s-o mâncăm cu toţi. Nu agreez talk show-uri, covor roşu, tămâieri, sunt pentru muncă, respect, sinceritate, modestie. Voi continua pe linia lui Ce-o. Avem formula lui Ce-o de validare a învingă torului. Aşteptăm să treacă varicela („Întârzieri la nesfârşit", Johnny) şi vom face un maraton cum nu s-a mai văzut

(„Am mai auzit aşa ceva", Billy). Aceasta e ţinta mea şi n-o să mă abat de la ţintă. Nu am altă ţintă. Ţinta mea e ţinta voastră. Vă mulţumesc încă o dată pentru încredere şi sper ca după această adunare să nu crească numărul îmbolnăviţilor de vărsat de vânt.

Înainte cu o clipă ca aplauzele să se pornească, Johnny zise mai din spate:

— Aplauze însufleţite.407

Aram, de-alături, îi atrase atenţia:

— Nu ne putem sustrage de la rutină.408

407 „Acest personaj ironizează aici un anumit tip de discurs şi pe slugile care reacţionează la discurs" (Jan Wagner).

408 „Ăsta pare să fi asistat la astfel de discursuri" (Jan Wagner).

Maraton 655

După vot Johnny s-a dus cu Billy şi Armo în faţă la Danieli să evoce tacticile şi strategiile din viitor în condiţiile „tiraniei majorităţii asupra minorităţii": 409

— Despre ce ţintă vorbea el acolo? Nu, Popo, nu avem aceeaşi ţintă

Popo a comandat un foc de artificii pe promenadă. Susţinătorii lui s-au bucurat şi i-au făcut urări:

— Să faci maratonul cât de repede!

— Să fii imparţial!

— Să te lupţi să aflăm criminalul lui Ce-o! (asta era Amoraş).

Popo dădea din cap, aprobând urările şi tăcând.

Petras l-a înghiontit la un moment dat:

— Zi ceva, orice, şi nu mai da din cap.

În timpul ăsta Cacciari juca rummy cu servantele casei şi cu

Seneca care chiulise, vorbă să fie, de la meditaţia de greacă veche, fiindcă profesoara era răcită. În timpul jocului primi msi de la Petras c-a fost ales Popo. „Era de aşteptat". Giovanni moţăia pe o bergeră la televizor şi din cauza sonorului nu recepţionă msi la vreme, ci mai târziu, când închise televizorul şi se băgă în pat.

„Cine altul?"

Paolo bea un aperol într-un bar de la el din cartier, unde se adunau seara veneţienii ca să schimbe vorbe despre cum şi-au

petrecut ziua. Mesele din fund erau ale lor. Dacă se nimereau turişti la vitrină şi doreau, obosiţi de umblat, să stea la masă trebuiau să-şi achite suplimentar, peste tramezzino şi cola, şi costul mesei la care ar fi stat pe scaun şi când aflau că mai au de dat bănuţi renunţau, preferau să-şi mănânce tramezzino şi să-şi bea din doză afară în sau pe drum.

— Vin în Veneţia nişte zgârie-brânză.

— Se uită la zece eurocenţi. Eu îi dau şi 1 eurocent, e al lui însă nu ştiu ce face cu el.

— Şi cu un euro ce mai faci?

— Era mai bine cu lira.

— La lire simţeai că ai bani.

— Cu euro am sărăcit. Nu-i treabă serioasă cu euro.

— Maratonul e o probă serioasă, zicea Paolo comesenilor. Dacă aş alerga de la Palatul Ducal până la Arsenal sau şi mai departe, până la Giardini, la Mostroland şi la Stadion, cât e? un kilometru?

409 „Concept al lui Stuart Mill, prefigurat încă de Aristotel" (Zadie Smith).

656 Dan Grădinaru

— Poate un kilometru şi.

— Eu zic că e mai puţin de un kilometru până la Arsenal.

— Până la Arsenal da, până la Stadion e mai mult de un kilometru.

— Până la Giardini să fie un kilometru.

— Până la intrare, nu până în capăt.

— La Mostroland? Sau la Stadion?

— Nu m-aţi lăsat să termin. Cred că m-aţi culege de pe jos.

— Nu exagera, Paolo. Poţi. Poţi şi după aperolul ăsta.

— După aperolul ăsta poate să alerge cu ochii închişi.

— Tu porţi ochelari dar poţi şi tu.

— Câte dioptrii ai?

— La dreptul 3 şi la stângul 2

Ecranul mobilului se lumină şi Paolo citi: „La alegeri a ieşit Popo".

…

Petras a făcut seara la 10 un rezumat al alegerilor, cum fixase regula:

Astăzi a fost ziua alegerii lui Popo ca succesor al lui Ce-o.

Palatul Du cal a văzut de-a lungul secolelor instalarea multor dogi. Azi l-am instalat ca doge pe Popo. Dogele cu numărul doi, ba chiar dogele cu numărul 1 fiindcă pe Ce-o am omis să-l instalăm conform protocolului milenar. Ca orice început şi lui Popo îi va fi dificil la început.

De aceea este necesar să-i acordăm sprijinul după puterile noastre.

Cum ar zice prietena noastră Miriana: „Voi risipi turma fără păstor" 410

Păstorul să fie bun şi-l vom susţine necondiţionat.

CAPITOLUL 56. CE SE ÎNTÂMPLĂ CÂND DUPĂ UN CONDUCĂTOR BUN VINE UNUL MAI PUŢIN BUN

Ce se întâmplă când după un conducător bun vine unul mai puţin bun (n-am zis prost)? Istoria ne arată o mulţime de asemenea cazuri, regula fiind următoarea: apare într-un anumit moment un

410 „Nu zic eu, oricum ce zice el acolo nu-i bine, e în Ezechiel: „Nu întăriţi pe cele slabe, nu vindecaţi pe cea bolnavă, nu legaţi pe cea rănită, n-aduceţi înapoi pe cea rătăcită, nu căutaţi pe cea pierdută, ci le stăpâniţi cu asuprire şi cu asprime! Astfel ele s-au risipit pentru că n-aveau păstor; au ajuns prada tuturor fiarelor câmpului şi s-au risipit" (Miriana).

Maraton 657

conducător cu însuşiri de excepţie, excepţionale (bun organizator, înţelept, războinic natural, iubitor al artelor, însufleţit de gânduri măreţe), care va fi legendar într-un fel oarecare şi după el se înşiruie o serie întreagă de conducători buni, să admitem ipoteza descendenţei cu buni conducători, nu mediocri, dar cărora le lipseşte ceva, poate că nu sunt buni organizatori sau poate sunt lipsiţi de gânduri măreţe sau n-au destulă înţelepciune), deci istoria nu-i va ridica la rangul de

„Legendari". În Egipt, după constructorii piramidelor, poate şi urmă –torii conducători au avut merite. S-au dovedit în timpul

conducerii lor îndrăgiţi de popor, au câştigat bătălii, au redus taxe, au încurajat comerţul, au fost pacifişti etc. Cu toate acestea, deşi poate că au fost mai buni organizatori, mai înţelepţi, mai iubitori de artă decât faraonii constructori ai piramidelor, n-au intrat până la urmă în categoria ultraselectă „legendari". S-au străduit sau nu, indiferent de realizări, rezultatul este anonimatul, cel mult vreun rând amabil de la vreun cronicar al vremurilor sale, dacă au avut parte de aşa ceva.

După peste o mie de ani de la constructorii celor trei piramide s-a suit pe tronul Egiptului Ramses II, care a fost şi el validat ca „le gendar" asemenea constructorilor piramidelor. A iubit fastul şi a înălţat în Egipt construcţii grandioase, nu de talia piramidelor, dar din acelea care rămân peste milenii, dovadă că la templul de la Abu

Simbel, la Ramasseum, la obeliscul de la Luxor se înghesuie şi azi să vină turişti cu miile.

Se impune de la sine şi întrebarea dacă marele conducător a avut

1. din toate calităţile mai mult sau mai puţin din fiecare calitate sau 2.

a avut parte de o calitate deasupra tuturor, dar într-un mod pe care nu îl putem concepe. Ramses nu a fost un foarte bun organizator ci a fost cel mai mare organizator din istoria Egiptului. Ramses a fost nu doar foarte înţelept ci a fost cel mai mare înţelept din istoria Egiptului, capabil să canalizeze energiile unui procent covârşitor de egipteni. Ramses nu numai că a fost un mare războinic dar a fost cel mai mare războinic din istoria Egiptului. Printr-unul din aceste daruri, prin două sau mai multe, Ramses a dobândit renumele de „mare", Ramses cel

Mare, trăitor a peste 90 de ani, cel cu zeci de neveste şi zeci de copii.

„Mare" de bună seamă şi în comparaţie cu urmaşul său Merenp – tah, despre care nu ştim mare lucru, poate doar că, după surse arabe, de numele lui s-ar lega exodul evreilor şi el ar fi acela care a murit la

658 Dan Grădinaru trecerea Mării Roşii urmărindu-i pe evreii lui Moise411, dar în legătură cu care s-ar putea face afirmaţia că a gestionat o moştenire grea, cum îmi imaginez că, după 67 de ani de

domnie, Ramses II a lăsat în urma lui, aşa cum s-a întâmplat peste milenii cu Regele Soare, Ludovic XIV, care a lăsat la deces o moştenire grea lui Ludovic XV. Cine ştie dacă

Merenptah nu a avut merite excepţionale în a repune Egiptul pe linia de plutire în urma unei domnii care nu se mai sfârşea şi, cine ştie? vlăguia şi ţara?

Dar „Mare" comparativ cu faraonii constructori ai piramidelor?

Niciun faraon nu a construit mai mult decât Ramses II, dar tot ce a construit se poate compara cu Marea piramidă de la Gizeh? Dacă am pune într-un taler al unei balanţe tot ce ne-a rămas de la Ramses II şi în celălalt taler Marea Piramidă, în ce parte ar atârna balanţa? Lucrurile sunt discutabile, punând pe masă argumente arhitecturale, religioase etc.

Căutăm motivele pentru care un conducător are o cotă foarte înaltă şi le căutăm înăuntrul unei persoane, dar poate că răspunsul se află în afara persoanei, într-o conjunctură istorică care are de-a face mai puţin cu persoana conducătorul care, aşa-zicând, doar profită de conjunctură. Nu neapărat Ramses II a fost extraordinar ci a existat o echipă întreagă în jurul lui care a mers în direcţia în care mergea Ramses.

Conjunctura istorică norocoasă a făcut ca în timpul acestui conducător să se nască, dacă am putea urmări arborii genealogici şi am putea decide asupra lor, studiindu-i cu aparatura performantă de peste o mie de ani, un grup numeros de inşi de care Ramses, în înţe – lepciunea şi cu darurile de organizator pe care le avea, s-a înconjurat.

Am putea să numim această conjunctură fatalitate, Dumnezeu sau altcumva, secular, „mersul istoriei", care să sugereze că la mijloc n-a fost puterea unor oameni, că „nodul" istoric creat pe sfoara simplă a istoriei era înscris în desfăşurarea acestei sfori a istoriei de când există un început şi până când sfoara se va termina, de la sine ori tăiată de o foarfecă la care noi, oamenii, mai deştepţi sau mai limitaţi, nu avem acces.

411 „Psalmul 135: Lăudaţi pe Domnul că este bun, că în veac este mila

Lui. /Lăudaţi pe Dumnezeul dumnezeilor, că în veac este mila

Lui. / (...

/Cel ce a despărţit Marea Roşie în două; că în veac este mila Lui. / Şi a trecut pe Israel prin mijlocul ei, că în veac este mila Lui. / Şi a răsturnat pe Faraon şi oştirea lui în Marea Roşie, că în veac este mila Lui".

(Miriana).

Maraton 659

Cam aşa stăteau lucrurile cu doctorul Popo. Ce-o crease în mod vizionar maratonul în stare să ofere soluţii pentru ca omenirea să meargă mai bine, Popo nu mai avea aceste gânduri înalte, pentru el vetuste, era o natură sceptică, mai raţională conformă cu zilele noastre dezabuzate, bântuită de îndoieli, pe care n-o încântau fanteziile legate de cuadraturi astrale, de planete care ne guvernează şi ne orânduiesc zile faste şi zile nefaste, de care trebuie să ne ferim cât putem, căci atunci ni se întâmplă, orice am face, lucruri care ne lezează fizicul şi psihicul.

Chiar maratonul, în pofida declaraţiilor exprese din discursul de acceptare a alegerii, deşi îl susţinea, nu mai poseda acea magie a unor convingeri de nezdruncinat. Popo nu credea, cum spuneam, în posibilitatea reală a ameliorării fiinţei umane şi în acest punct se întâlnea paradoxal cu ideile lui Ce-o despre soartă. Omul, dacă e făcut de Dumnezeu, doar Dumnezeu poate îmbunătăţi fiinţa umană (Popo nu punea bază nici pe teoria creştină a existenţei diavolului, pe care o socotea un fel de scuză pentru Dumnezeu-rău. Cum venea asta? Dumnezeu nu greşeşte, Diavolul este acela care sapă în om cu cazmaua deznădejdii, dezamăgirii, conştiinţei frustrărilor şi aşa mai departe). Omul poate face foarte multe, progresele tehnologice uriaşe şi inimaginabile în prezent o să fie la îndemâna omului din viitor, însă cum să elimini invidia, dezamăgirile, lăcomia, pofta de femeia sau bărbatul celuilalt/celeilalte?

Instinctele rele sunt sădite în cromozomi. Să tai din cromozomi şi gene?

Înseamnă să ne întoarcem la stadiul de maimuţe.

Avea formula pentru desemnarea câştigătorului/câştigătoarei a lui Ce-o – însă era, din nou, sceptic. Ce-o murise fără explicarea tuturor

detaliilor, natura oscilantă, retractilă, lipsită de curaj a lui Popo parcă-i aşternea ceaţă pe ochi, era şi el un maratonist care aleargă 40 de kilometri, mai are de parcurs doi kilometri şi se întâmplă ceva neaşteptat, îi lipseşte brusc voinţa de a termina, voinţă care existase până atunci.

Popo se ridică din fotoliu şi începu să se plimbe prin cameră.

Ret trimise un msi că e la uşă şi Popo îl primi înăuntru.

— E timpul. Trebuie să te muţi sus, în locul lui Ce-o.

— Chiar trebuie?

— S-au schimbat aşternuturile, s-a făcut curat, e totul în regulă.

Văzându-l că mai ezită, Ret îi oferi replica pregătită din timp:

— Lumea şi-ar da coate dacă n-ai face-o.

Popo oftă, îşi scoase ochelarii de pe nas şi-i puse la loc după ce şterse lentilele:

660 Dan Grădinaru

— Bine, să mergem. „Mi-e frică să fiu şef. Trebuie să-i ascult pe toţi şi să iau o decizie. Dar decizia o să le placă poate la unii şi pe alţii neapărat c-o să-i supere. Mă gândesc c-o să mă supere mai mult pe mine decât pe ei”.

Ret introduse în camera lui Popo mai mulţi bodigarzi care scoaseră afară ultimele pachete.

— O să-mi fie dor de camera asta fiindcă era lângă cabinetul medi – cal.

Ret nu-i mai răspunse şi Popo o luă din loc, parcă mai sprinten.

În apartamentul dogelui Popo pretinsese în principal îndepărta – rea posterului cu familia de patru persoane, care-i atrăsese atenţia lui

Giovanni, şi respectarea dispunerii iniţiale a obiectelor, din momentul sosirii maratoniştilor la Veneţia, fiindcă Ce-o solicitase un număr de modificări, de aceea se făcuse apel la Cacciari. Nu dorea să introducă în ambient ceva personal. Îi plăceau lampadarele din sticlă de Murano, pânzele în ulei ale vechilor maeştri nu pentru valoarea artistică sau istorică sau financiară ci pentru faptul că ele, în sine, dincolo de aceste valori, reprezentau ambientul în ochii celor pentru care Veneţia e/seamănă cu un virus.

După amenajarea apartamentului au trebuit să treacă câteva zile până să sosească a doua hotărâre. Când subordonaţii văd c-o lălăi o lălăie şi ei. Când te văd că nu-ţi sufleci mânecile nu-şi suflecă mânecile nici ei (acum, cum să zic, nici să faci tu treaba lor). Maratoniştii se gândeau care va fi prima reacţie a lui Popo. Armo zicea că prima hotărâre a lui Popo va fi să nu ia nicio hotărâre. Se înşela. Prima hotărâre, la o săptămână de la vot, a expediat-o pe mobile şi smartphoane şi era:

„Mâine, la ora 10 dimineaţa vă rog să ne întâlnim pe stadion".

— Ne cheamă fără să ne spună de ce, asta n-arată seriozitate, îi trecu Johnny pe la ureche lui Aram.

— Ne cheamă şi nu ne spune pentru ce ne cheamă, asta nu miroase a seriozitate, îi trecu Johnny pe la ureche Arantei.

— Ne cheamă ca să ne cheme, îi trecu Johnny pe la ureche lui Armo.

— De ce să venim mâine la 10 dacă nu ne spune pentru ce, asta ce-o mai fi? Respect şi seriozitate, îi strecură Johnny prin sita urechii direct în creier lui Billy.

— Bine, eu o să mă duc, zise Johnny. Nu doresc să mă eticheteze

Petras sau Sean ca oponent şi „golan iritabil" (aşa îi fusese servită de

E-prea o afirmaţie chipurile a lui Petras). Atâta doar că nu ştiu ce să

Maraton 661

port la ceremonia asta. Echipamentul pentru antrenament sau costumul

Versace (n-avea niciun costum, darămite Versace)?

— Poate costumul lui Adam, zise Billy.

— E o idee demnă de-a fi luată în considerare, zise Johnny. Decât sper să nu contaminez şi nici să fiu contaminat (asta ce mai era?).

Lumea s-a adunat înainte de ora zece şi la zece şi un sfert s-au arătat şi Popo însoţit de primarul Cacciari. Primarul îi invită pe ga – zonul stadionului în jurul lor şi rosti o cuvântare împănată cu trimiteri şi citate din autori de care nu auzise nimeni despre faptul că primăria

sprijină desfăşurarea maratonului şi a decis să-şi suspende propriul maraton pe 2017, inclusiv în memoria lui Ce-o („E frumos ce spune el acolo, sperăm să aibă cuvânt", Amoraş).

Totul a durat cam până la 11.

Cacciari a plecat şi a plecat cu el şi Popo.

— Numai pentru atât ne-am adunat? se dezumflă Aranta. Putea să spună ce voia şi în curte la Palatul Ducal.

— Eu am zis că ăştia râd de noi şi nimeni nu mă crede, zise Johnny.

— Şi-acum ce facem? zise Aranta.

— Eu zic să mergem la Lido să facem plajă, propuse Johnny.

— N-am costumul la mine, zise Aranta, privind cerul înnorat.

— La tatuajele pe care le ai eşti gata îmbrăcată, nu-ţi mai trebuie nimic, zise Billy.

Aranta izgoni vorbele lui Billy cum ai izgoni o muscă din alea care ţi se bagă în blidul cu mâncare.

— Să declanşăm lupta de clasă, propuse cu elan şi Aram.

— Bravo, piticule, îl lăudă Johnny. Nu ne mai încurcăm cu vorbe meşteşugite, trecem la acţiune. Ce propui?

Aram se scărpină în creştetul capului:

— Nu mă pricep. Poate Armo să ne dea idei.

— Armo, ce zici? se uită Johnny întrebător la Armo.

— Ce să zic? Lupta de clasă se ascute dar nu adulmec încă miros de insurecţie.

— Dar suntem pe calea cea bună, nu-i aşa? zise Johnny.

— Zic că da, zise Armo.

— Asta e bine, e foarte bine, zise Johnny, simţind că nu mai e singur ca atunci când veniseră în iulie la Veneţia şi puţini era dintr-aceia care nu mai doreau niciun maraton. Să formăm aici pe iarba stadionului prima brigadă revoluţionară. Câţi membri trebuie să aibă brigada, Armo?

— Cât de mulţi, zise Armo.

— Te declar pe tine comandantul brigăzii.

— Nu, nu pe mine, te rog. Eu sunt eventual ideologul brigăzii,

brigada are nevoie şi de teorie revoluţionară.

— Atunci îl declar comandant pe Moşneguţ, zise Johnny, care îl punctă pe E-prea, atent în apropiere la vorbele lui Johnny.

Moşneguţ făcu doi paşi înainte.

— Adjunct de comandant Gavnea şi adjunct de comandant şi Verzilă, zise E-prea fără să se mai încurce cu vorbe inutile.

— Îmi place, zise admirativ Johnny. Direct la ţintă.

Verzii stăteau şi ei în apropiere cu ochii pe Johnny şi participau la înjghebarea brigăzii.

— Gavnea şi Verzilă, fuga la mine, dădu ordin E-prea. Acum câte trei în spatele adjuncţilor. Rândul întâi: Hopa, Hai-hui şi Billy (Hai, încolonarea, nu staţi pe gânduri!). Rândul al doilea: Verzişor, Verzu Lică şi Aram (Şi voi, în spatele lor! Repede! Unu-doi, unu-doi!). Rândul al treilea: Muhannad, Yazan (cei doi se şi puseră în mişcare) şi Aranta.

— Eu, nu, zise Aranta.

— Ne strici formaţia de luptă? o certă Johnny.

— Deocamdată nu mă bag. Poate în viitor.

— Mă bag eu, zise Waltraud, prezentă şi ea în cercul curioşilor.

— Bravo! îi trimise Johnny o bezea. M-aş fi băgat eu, dar bine cai venit tu!

— Tu eşti comandantul suprem! îi zise Billy lui Johnny.

— Accept! zise Johnny. O să rămân în ariergardă412. Comanda exerciţiilor o va avea Moşneguţ. Propun să facem sub comanda lui Moşneguţ un tur de stadion.

— N-avem steag, zise E-prea.

— Cum să n-avem? zise Johnny. Stegarul va fi Billy, şi Johnny îşi scoase maioul negru de pe el, inscripţionat cu Harvard University, îl rupse mai întâi cu dinţii apoi îl sfâşie pe la mijloc şi i-l întinse lui Billy.

— N-aveţi capul de mort, comentă Sean.

— Îl ţii cu mâna ridicată în sus de o bretea, să fluture.

Billy îl preluă ascultător.

Gata! ordonă E-prea. Brigadă, atenţie la mine! După mine, marş!

412 „Conform legendei Cidului, acesta a fost un erou castilian care a murit luptând în ariergardă contra arabilor. Drama lui Corneille n-are legătură cu această legendă fiind inspirată de o piesă a

dramaturgului Guillén de

Castro, ceea ce i-a adus lui Corneille acuzaţia de plagiat" (Javier Marias).

Maraton 663

Brigada de unsprezece persoane, plus E-prea în frunte şi Johnny în spate se puse în mişcare şi după ce făcu un ocol pe gazon ieşi pe pistă. E-prea îi puse să bată pasul pe loc şi când cei unsprezece cu Billy în urmă se coordonă cât de cât, pentru că cel puţin doi brigadieri revoluţionari băteau un ritm propriu (Verzişor şi Hai-hui), abia atunci

E-prea comandă cu un glas de caporal: Înainteee, marş (marş era ca-n limba cehă, exclusiv consoane).

Spectatorii, unii dintre ei, pentru că destui plecască nedorind să asiste la „circ" („circ" – Sean; „Dar e distractiv" – Salvador) mergeau în afara pistei în rând cu brigadierii şi comentau:

— Uite pentru ce am venit la stadion, îmi place.

— Şi e gratis.

— Waltraud, dacă ridici piciorul mai sus i-l pui în cap la pitic.

— Să-mi pună în cap altceva, zise în replică Aram şi Waltraud îi puse piedică.

După circa o sută de metri de linie dreaptă la intrarea în tur – nantă Armo îi opri. Johnny veni din spate să vadă despre ce era vorba.

— Fiind o brigadă revoluţionară trebuie să intonăm şi un cântec revoluţionar. Iar revoluţionarii au un singur imn, şi anume „Interna –ţionala". Nu cred că-l ştiţi. Generaţia noastră nu mai cunoaşte acest cântec îndrăgit de cei asupriţi. De aceea cine are telefonul la el să se uite pe muzică şi text pe youtube, cine nu are telefonul să se ducă să şi-l ia de unde l-a lăsat (n-avea nimeni nevoie să plece din formaţie).

Nimeni n-are nevoie?... Bun. Atunci o să facem un karaoke după ce o să vă cânt eu împreună cu solista de pe youtube cântecul. Să aveţi mobilele închise. Armo le cântă prima strofă şi refrenul:

Sculaţi, voi oropsiţi ai vieţii.
Voi, osândiţi la foame, sus!
Să fiarbă-n inimi răzvrătirea.
Să-nceapă al lumii vechi apus!
Sfârşiţi odată cu trecutul negru.

Sculaţi, popor de osândiţi!
Azi nu sunteţi nimic în lume.
Luptaţi ca totul voi să fiţi!
Hai la lupta cea mare.
Rob cu rob să ne unim.
Internaţionala
Prin noi s-o făurim!
664 Dan Grădinaru

Chiar şi Johnny se arătă cam nemulţumit:

— Muzica e aşa şi-aşa. Versurile, însă? „Osândiţi la foame”? Asta nu merge. Nici „osândiţi la sete” nu merge foarte bine, dar zic să modi – ficăm „osândiţi la foame” cu „osândiţi la sete”. Ce zici, Armo? Fripturi, banane – avem, dacă cerem, la bucătărie. Alimente fără gluten şi lactoză pentru doritori – există. În schimb, bere, vin, spirtoase, aperol aici la Veneţia, deşi avem, parcă ne mai trebuie.

Armo nu era prea convins dar cedă:

— Acesta e un cântec vechi, l-au cântat multe popoare asuprite. A

Intrat în conştiinţa asupriţilor de pretutindeni… Mă rog, dacă în sişti…

Reţineţi atunci, ridică vocea Armo înspre brigadieri şi celor, ciopor, de pe marginea pistei, când vine în prima strofă versul „Voi, osândiţi la foame, sus!” să fiţi atenţi şi să ziceţi „Voi, osândiţi la sete, sus!”

— Aşa, aşa, zise Johnny. Aducem versurile la zi, conform schimb – bărilor sociale contemporane, mă înţelegi tu.

— Alte obiecţii?

— Alte obiecţii nu mai am.

— Poezia mai are două strofe. Vrei să le auzi?

— Sigur.

— Nu le mai cânt. Le recit doar:

Sculaţi, nu-i nicio mântuire
În regi, ciocoi sau dumnezei!
Unire, muncitori, unire.
Şi lumea va scăpa de ei!

Prea mult ne-au despuiat tâlharii
Ce-n lume, lux, desfrâu se scald:
Să ne unim toţi proletarii.
Să batem fierul cât e cald!
Şi strofa a treia:
Ţărani şi muncitori, noi suntem
Partidul, mare muncitor!
Pământul este-al celor harnici.
Cei leneşi plece unde vor!
Când vulturi lacomi, corbi de pradă.
N-or mai pluti nori negri-n vânt.
Pe cer luci-va-ntotdeauna
Al înfrăţirii soare sfânt.
Maraton 665
— Care eşti pe-aici ţăran sau muncitor?
Fiindcă brigadierii nu răspunseră din prima, Johnny îi luă la rând:
— E-prea, tu ce erai înainte de a veni la Veneţia?
— Aveam un bar.
— Adică erai patron exploatator.
— Vai de zilele mele. Îi aveam pe băieţii ăştia (arătă E-prea înspre
Gavnea, Hopa şi Hai-hui) în slujbă la mine, trebuia să le dau salar şi să plătesc după ei asigurările sociale, fondul de pensii, şomajul şi impozitul pe salar la stat, adică încă o dată salariul, plăteam chirie la un proprietar neruşinat cu pretenţii exagerate pentru spaţiu, cumpăram marfă şi toată ziua aveam inspecţii de la autorităţi, de la inspecţia muncii şi inspectoarea mă întreba dacă am în dotare cleşte de scos limba în caz că salariatul îşi înghite limba – n-ai? hop amendă sau şpagă. De la pompieri – şi a trebuit să plătesc lunar un pompier de la chiriaş să-mi facă actele, un dosar uite-aşa de gros, desfăcu braţele E prea cam cât să intre între palme o cărănidă. Plus să facă chipurile instructaj lunar cu personalul pentru incendii şi securitatea muncii pentru că normal că nu face după principiul „Ei, lasă, că n-o să-şi dea cu pixul în ochi!” De la poliţia locală, care se suprapunea peste

judecător, adică judecătorul îmi permitea să lucrez, poliția locală ba, că adică n-am acord de de funcţionare de la ei de la poliție? n-am toate afișele la vedere? ce procent ai la adaosul comercial – este? certificatul de înregistrare al firmei – este? certificatul de deschidere pentru punct de lucru de la registrul comerţului – este? afișul de prim ajutor, număr telefon – este? numărul de telefon de la protecţia consumatorului – este? afișul cu casa de marcat ca clientul să solicite bon fiscal – este?

afișul că în unitatea mea nu se primește ciubuc – este? afișul cu extinctorul, cu planul de evacuare – sunt? Nu sunt – amendă sau șpagă.

Lucrătorii se duceau în concediu cu iubitele, eu stăteam acasă cu ne vasta bolnavă de anemie. Mai vrei?

— Ajunge. Voi trei aţi lucrat ca chelneri la E-prea. Verzilă, ce făceai înainte de Olympia?

— Am lucrat ca șofer pe TIR.

— Verzișor?

— Bodigard.

— Verzulică?

— Vânzător.

— Waltraud?

— La o agenţie de pariuri

— Aram?

— Eu am lucrat ca profesor la o școală primară.

— Muncitori și țărani – cam puțini, zise Billy.

— Acum proletarii sunt bodigarzii, vânzătorii și șoferii, zise Armo.

— Ăștia sunt și cei mai însetați, zise Johnny. N-am văzut încă vreun bodigard să fie treaz. Am avut dreptate cu modificarea. Eu zic să ne menținem la prima strofă și la refren.

— Să fie și așa, concedă Armo. Băieți, hai să intonăm prima strofă și refrenul. Deschideți-vă telefoanele, căutați „Internaționala" în – preună cu solista Pasionaria și fiecare cum putem să ne luăm după ea.

Prima repetiție n-a fost cine știe ce, a doua a fost mult mai reușită. Armo îi și dirija în sensul că striga la brigadiei să cânte „mai cu

inimă":

— Mai cu inimă, băieţi, c-o să zică lumea că n-am mâncat azi dimineaţă.

Făcură încă o sută de metri şi intonară din nou „Internaţio –nala" 413, de data aceasta, cum îi învăţă Armo, cu braţul drept ridicat şi pumnul strâns. Johnny era în culmea entuziasmului şi ridică ambii pumni. Armo îl mustră spunându-i că nu face bine pentru că unii cu –noscători o să zică c-o face în derâdere. Nişte copii de prin cartier îl imitau deja pe Johnny, care se apăra:

— De ce s-o fac în derâdere? Cu un pumn îi dau una în falca dreaptă lui Popo şi cu un pumn îi dau una în falca stângă.

Încheiară în fine turul complet al stadionului şi dintre marato –nişte, câţi mai rămăseseră, îi aplaudară pe brigadieri. Johnny aplaudă în spate şi mimă boxul iar copiii boxară bucuroşi. Demonstraţia se sparse şi o luară spre ieşire.

— Ce să fac cu maioul? întrebă Billy.

— Aruncă-l la copii, zise Johnny.

413 „Melodia este din 1888, iar textul din 1870. Mie personal cel mai mult mi-a plăcut versul din versiunea originală: „Du passé faisons table rase" fiindcă mi-a actualizat în minte datoriile Greciei umflate de cămătarii internaţionali" (Yanis Varoufakis).

Maraton 667

Billy îl aruncă şi mai mulţi se înghesuiră să-l prindă deşi nu mai era un obiect de lenjerie purtabil.

— Sper că nu-i contaminat, zise Johnny.

Johnny dădu mâna la poarta stadionului cu fiecare. Cu E-prea se îmbrăţişă ca-n ziua de azi, ciocnindu-şi piepturile şi pumnii. Lui

Armo îi zise:

— Azi ne-ai învăţat lucruri frumoase.

— Azi am pus bazele unei organizaţii revoluţionare, ăsta e un lucru mare şi de neuitat, răspunse cu lacrimi de orgoliu în ochi Armo.

Johnny îl strânse în braţe şi pe Armo deşi chestiile sentimentale nu făceau parte din firea lui dar ca şef era altceva, îşi dădea seama că trebuia să-i încurajeze pe ciracii săi şi în plus Armo scăpase de vari –celă.

668 Dan Grădinaru
PARTEA A PATRA
(MARATON)
Maraton 669
CAPITOLUL 57. SFEROIDUL TURTIT ŞI DE
PIATRĂ CARE E PĂMÂNTUL
Se întâmpla ceva şi cu sferoidul turtit şi de piatră care este
Pământul. Nu mai era bombardat de asteroizi şi comete ca în urmă cu milioane de ani. În schimb era bombardat cu veşti rele. Pentru
Amo raş vestea rea era că şi Giovanni şi Popo era răciţi şi din pricina asta investigaţia nu înainta şi nici maratonul nu se zărea la orizont.
În camera Ceciliei se strânseseră înainte de antrenament Helena.
Amoraş şi Aranta.
— Nu, vestea rea este că suntem imprudente şi stăm împreună, zise Cecilia.
— Suntem toate cu tifon de protecţie la gură, zise Helena.
— Şi nici nu ne atingem, zise Aranta.
— Ăsta l-a omorât, îşi plesnea palmele-ntre ele Amoraş, conti nu în – du-şi diatriba. Cum o să scape de pedeapsă! Nu era altul ca el să i se opună la orice zicea sau să-şi bată joc de ce zicea sau făcea şi în spate şi în faţă. Şi-acum, când vine vorba, face la fel.
— Mai încet, îşi aşeză Helena un deget pe buze. Pereţii au urechi.
— Şi urechile au pereţi, o trânti Amoraş.
— Hai să nu ne ambalăm prea tare, se strădui Aranta s-o calmeze pe Amoraş.
— L-aş… cu mâinile astea ale mele dar sunt laşă, se bătu Amoraş peste palme cu dreapta peste stânga şi cu stânga peste dreapta.
— Nu poţi învinui fără probe, îşi învârti Cecilia inelul de căsătorie pe deget.
— Mai lasă-mă cu probele, îşi ridică mâinile-n sus Amoraş.
— Fără probe… nu se lăsă convinsă Cecilia.
— Acest anchetator, Giovanni sau cum îl cheamă, „007”, e un

adormit, nu s-a trezit din somn! Trezeşte-te, Giovanni!

Cecilia răsuflă înţelegătoare:

— Nu poţi face nimic.

— Să-l înţepăm cu un ac în cot, să revină la viaţă, râse Helena.

— Să-l înţepăm în altă parte! În cur! zise Amoraş

— Linişteşte-te! Te înveninezi şi nu rezolvi nimic, zise Cecilia.

— Şi Popo ăsta, de când a ajuns şef – ce face? Îmi pusesem spe – ranţele-n el, degeaba. Nu-l văd nici pe el că-i preocupat de anchetă.

670 Dan Grădinaru el care ar trebui să fie cel mai doritor de aflarea adevărului. Că ştii cum e lumea. Cine avea interes să fie înlăturat Ce-o? Vreau să zic cel mai mare interes dintre toţi? Popo. Greşesc? Corectaţi-mă dacă greşesc.

— Oricum îi lua locul lui Ce-o, zise Cecilia.

— Nu greşeşti. Acum se luptă cu varicela, zise Helena.

— Se luptă, o imită Amoraş pe Helena.

— E activ vreau să spun.

Amoraş îşi strânse buzele, îşi închise un moment pleoapele şi le deschise, gest care arăta dispreţ maxim pentru aceste cuvinte ridicole venite din partea unei gâşti.

Parcă…

Amoraş nu-şi duse vorba până la capăt dar Cecilia intui.

— Parcă ar tergiversa intenţionat.

— Da, da.

— Într-adevăr, zise Cecilia, destul de curios ce se întâmplă cu amânările astea.

— Trebuie să ajungă cineva la Popo, zise Amoraş şi-şi strânse pumnii. Şi la Cacciari.

— De ce? Ce să facă? zise Aranta neîncrezătoare.

— Să-i spună, să-l roage, să-i strângă cu uşa, să-l şantajeze, să-i dea palme ca să se trezească. Multe depind acum de ei, şi de Popo şi de Cacciari.

— Cu ce să-l şantajeze? zise şi Aranta, care nu agrea acest gen de atitudine.

— Cu ce? Cu ce? Cu nimic. Cu ce să-l şantajeze? Am zis o vorbă, n-am zis cu ce să-l şantajeze, îşi frecă palmele Amoraş, de parcă, gata,

acum îşi punea ceva în picioare şi ceva în spate şi se ducea să ceară socoteală sau să se milogească pentru o determinare sporită.

— Şi cine să ajungă? îi mai dădu un pic de impuls Cecilia.

— Cineva care credea în Ce-o, zise cu convingere Amoraş.

— Aici parcă ai fost Miriana. „Cineva care crede", o mai luă şi pe o pantă a destinderii Cecilia.

— Nu văd pe nimeni, se întristă Amoraş.

— Şi ce să facă acela dacă ajunge acolo unde zici?

— Nu ştiu, să afle lucruri pe care noi nu le ştim. Cum mai merge ancheta… Poate aflăm, poate ajutăm şi noi cu ceva. Zic şi eu.

Cecilia tăcu.

Tăcu şi Amoraş.

Maraton 671

— Te gândeşti la tine? puse degetul pe rană Cecilia.

— Nu mă gândesc la mine. Nu mă consider nici prea deşteaptă, nici perspicace, nici în stare să dibuiesc ițele.

— Măcar eşti frumoasă, se amuză Cecilia.

— Sunt, zise Amoraş amărâtă.

— Să căutăm pe cineva, zise Cecilia.

— Să căutăm, oftă Amoraş.

— Hai să mergem. Ai făcut o obsesie, zise Aranta.

— Cum să nu fac? Am făcut.

— Ai dreptate să faci o obsesie, dar ştii cum e (adică „fără probe, degeaba"), zise Cecilia.

— Am şi am în zadar.

— O să se rezolve, o mai încurajă Helena.

Amoraş nu mai găsi o replică în tolba cu replici.

Fetele ieşiră.

— V-aţi luat şi ceva mai gros? le aruncă la plecare, prin uşă, Cecilia.

— Ne-am luat, strigă de dincolo de uşă Helena.

Cecilia rămase în urma lor şi se duse în baie să-şi caute cerceii, îi lăsase pe suportul de sub oglindă şi fără cercei nu avea de gând să iasă (din obişnuinţă şi din superstiţie). Şi-i puse în urechi şi cu prilejul ăsta îl căută la telefon pe Petras.

— Unde eşti?
— Unde să fiu? La sală.
— Mai stai?
— Mai.
— Ies şi eu să le ajung pe fete.
— De ce m-ai căutat?
— N-am cu cine să vorbesc.
— Ce s-a întâmplat?
— Amoraş e nervoasă, se consumă tare mult fata asta, că ancheta trenează, că Popo nu se implică, mă umple şi pe mine de tensiunea ei. Nu mai pot s-o ascult.
— Ce putem face noi?
— Aşa i-am zis şi eu.
— Nu cred că putem face ceva.
— Că cineva apropiat de Popo ar trebui să intervină la Popo, să-l forţeze cumva…

— Cum să-l forţeze?
— Să-l forţeze, nu ştiu. Să pună presiune şi pe Giovanni.
— Toţi ştim că ea este foarte dornică să ştie ce şi cum.
— Şi noi toţi suntem dornici, dar puterea noastră e mică.
— Aşa e.
— Bine, te las, ne vedem la masă.
— O să-mi fie dor de tine până atunci.
— Şi mie, zise Cecilia.
— Ai grijă de contacte cu Armo, surorile Gunhild şi cine mai e cu vărsat de vânt.
— Am grijă. Dar ei nu mai sunt bolnavi şi nu mai e nimeni bolnav, cred.
— Foarte bine, dar nu slăbi vigilenţa. Un focar de infecţie poate oricând să se ivească.
— După ce trece erupţia nu mai sunt probleme.
— Prudenţă, totuşi, de o sută de ori prudenţă. Dacă tuşeşte sau strănută cineva, ai văzut, nu trebuie să fii în raza de contact. Să te speli cu săpun bine mereu şi să nu uiţi tifonul de protecţie la gură.

— Bine.

— Nu „bine”, nu e de jucat cu astfel de lucruri mai ales când mai eşti răspunzătoare de o viaţă.

— Eşti cicălitor.

— Normal că sunt.

Închizând mobilul Petras (ceruse muzică în sală Slayer – thrash metal şi Iron Maiden ori Judas Priest – heavy metal) prinse cu putere de bara halterei lăsate deoparte şi, cum stătea la orizontală, o smuci în sus. O ţinu deasupra capului preţ de zece secunde şi o puse la loc pe suporţi. Îi picase prost conversaţia fiindcă dimineaţa asta se simţea excelent din aproape toate punctele de vedere şi în primul rând fizic.

Concepţia lui despre viaţă la ora actuală era următoarea: dacă te simţi bine fizic te simţi bine şi sufleteşte. Starea de bine resimţită pe plan psihic reflecta starea excelentă a fizicului, organele principale, inima, rinichii, ficatul, plămânii, stomacul, se comportau ca cum ar fi fost de fier, asemenea şi muşchii, oasele, articulaţiile şi tendoanele.

Îi plăceau mult exerciţiile la sală. Îi sculptau trupul de care se simţea mândru şi-i menţineau o stare sufletească de bine. Dictonul latin „Mens sana in corpore sano” şi-l traducea în sensul că mintea e cu adevărat sănătoasă doar dacă trupul e sănătos, adică îngrijit prio – ritar cu pricepere şi constanţă de către voinţă. „Dacă vreau pot”.

Maraton 673

reprezenta un crez personal principal pe care se străduia să-l reactiveze zi de zi, „zi de zi de zi de zi”, cum repeta o reclamă la un medicament pentru buna funcţionare a inimii. O aspirină comună de la firma de medicamente „Bayer”, cu funcţie benefică pentru aparatul cardio-respirator.

Cine ştie, poate în viitor! În prezent nu era cazul, pulsul, tensiunea, electrocardiograma se înscriau în parametri exemplari şi

Petras aştepta cu răbdare maratonul promis, amânat mereu din motive îndeajuns de clare, nu făcea din neconsumarea lui o idee fixă, capabilă să-l tulbure, cum vedea la alţii (iată, Amo), deja iritaţi că nu începe, că nu se termină, dornici parcă să-l atragă la nemulţumirea lor, să-l înregimenteze ca membru în clubul frustraţilor.

Singura îngrijorare reală era Cecilia, starea ei de sănătate

precară. Nădăjduia ca gravidia să şteargă cu buretele boala, să se pe – treacă o minune şi spre primăvara viitoare, când urma să se nască co – pilul, să aibă parte de o soţie sănătoasă şi de un copil sănătos. Nici nu admitea să se gândească la alte variante.

Billy şi Johnny încheiaseră cu sala şi se pregăteau să plece la duş.

Se nimeriseră de data asta unul în dreapta şi celălalt în stânga.

— Plecaţi?

— Nu mai stăm (Billy).

— Kaput pe ziua de azi (Johnny).

— Să-mi păstraţi un loc, o dădu pe glumă Petras.

Nu se înţelegea unde să i se păstreze locul.

— La duş? îşi umflă pieptul Johnny fără să-l privească pe Petras.

„Pe dracu' la duş", am spus o prostie se bătu peste gură Petras în minte.

— Locuri libere berechet, zise Billy, luând-o spre duşuri, arătân – du-i cu degetul lui Armo, prezent mai încolo, încotro s-o ia după ei.

Petras căută s-o întoarcă şi nu găsi ceva mai bun decât să zică cu întârziere:

— Un loc la maraton.

„Puteam să tac din gură, îşi zise el. Nu sunt în formă. După convorbirea cu Cici, replica cu „să-mi păstraţi un loc" o resimţea ca pe o piatră în stomac.

Băieţii nu se mai obosiră să răspundă şi dispărură pe coridorul unde într-o cameră încăpătoare, lipite una de alta, se aflau chiuvete şi cabine de duş. La chiuvete se agăţase un carton cu atenţionarea: „Nu vă mai spălaţi picioarele în chiuvete".

— Ce-a avut cu mine la prima oră? încercă un zâmbet acru Johnny.

— A zis ceva de tine? se miră Billy, care nu observase nimic nefiresc.

— Mi s-a părut, zise Johnny.

De la duşuri băieţii se duseră pe pistă la stadion, luând vaporetto

1, ca să execute conform programului fixat de antrenor: câte zece ture de pistă de trei ori cu pauze de zece minute între calupi.

Înainte de alergare Johnny era tăcut, în trepidaţie nervoasă, bătea din picior. După ce a făcut cinci ture din prima serie de zece cinci s-a oprit:

— Nu am chef azi. Dacă aveţi chef alergaţi voi.

S-a dus şi s-a trântit pe teren lângă groapa cu nisip. Billy şi Armo n-au mai alergat nici ei.

— Dacă ai venit la plajă atunci o să stăm la plajă şi noi.

— Nu-mi staţi de ochelari de soare. Daţi-vă la o parte că-mi luaţi lumina soarelui, a zis Johnny – nu bătea niciun soare. Cerul era acoperit de parcă se pregătea să ningă.

— Ce probleme ai?

— N-am nicio problemă. Mă gândeam ce să mai mănânc la prânz.

— Ţi-e foame?

— Nu mi-e foame.

— De alergat n-ai chef, de foame nu ţi-e foame, ce te frământă?

— Mi-e frică să nu mă spuneţi.

— La cine să nu te spunem? La Popo?

— L-aţi pomenit la fix, profită Johnny. Ştiţi la ce mă gândesc? Ar fi fost mai bine să conducă unul dintre noi în locul fătălăului.

— Popo fătălău? Vai, vai! zise Armo.

— Chiar aşa, zise Johnny.

— Nu-l ierta, zise Billy.

— Pune-i cearşaful în cap şi să-i tragem o bătută, zise Armo.

— Bine, vouă vi se pare că ce bine ne pierdem vremea pe-aici, zise Johnny.

— Ei, n-am zis asta, se apără Armo. Am vorbit serios.

— Şi eu, zise Billy.

— Ăia sunt E-prea cu ai lui?

Tocmai intraseră pe stadion E-prea, Hai-hui, Hopa şi Gavnea.

— Ia chemaţi-i încoace, zise Johnny.

Maraton 675

Armo şi Billy îi fluierară şi le făcură semn cu mâna să vină până

la ei celor patru, care, invitaţi de Johnny, veniră.

— Salut, bă trei crai de la Răsărit, care sunteţi patru, îi întâmpină de data asta în fund Johnny, parcă-i revenise o picătură de voie bună.

— Ce vrei de la noi? dori să afle E-prea.

— Nu faceţi o întrecere cu noi?

— O întrecere? Ce întrecere?

— Facem o ştafetă, vă încălziţi şi voi că văd că aveţi nasul roşu.

— Ca voi. S-a cam răcit, confirmă E-prea.

— Voi sunteţi patru, noi suntem trei. Un tur de stadion. Patru sute de metri.

— Ce ziceţi? se întoarse E-prea spre ai lui.

— Aşa de încălzire? zise Hai-hui

— Aşa, zise E-prea.

— Eu ştiu? zise Hai-hui. Pe nimic?

— Da sau nu? zise E-prea.

— Hai, da, zise Gavnea.

— Vrei doar aşa, fără scop? se adresă E-prea lui Johnny.

— Fără scop, zise Johnny, care se ridicase de jos.

— Bine.

— Cum facem? (Johnny)

— Ar trebui să predăm ceva ca ştafetă (E-prea).

— Să predăm câte un trifoi cu patru foi? (Johnny)

— Trifoi cu patru foi pe vremea asta, se uită pe sub sprâncene, încordându-se E-prea, neştiind dacă Johnny îi ia peste picior sau nu.

Ai tu?

— Găsim dacă căutăm (Johnny).

E-prea îşi împunse obrazul cu limba:

— Fă rost şi facem ştafeta, zise E-prea.

— Uite c-am făcut rost. Ia-l! se aplecă Johnny după un smoc de iarbă şi unde nu-i trânti un pumn greu în piept, în colţul de deasupra inimii, lui E-prea, care căzu la pământ şi strigă alor lui: Nu mă lăsaţi!

Pumnul deşi greu nu era din acelea care te năucesc, în zone bine gândite ca să te facă praf, era doar un pumn provocator.

Chelnerii se aruncară, vorba vine, pe Johnny. Gavnea rămăsese

ca eu mâinile legate, adică întinsese mâinile înainte ca cum se pregătea de un mare atac dar tălpile erau bine fixate pe gazon, fără intenţia de-a o lua din loc. Johnny se pregătise cumva şi, până să intervină Billy şi

676 Dan Grădinaru

Armo, cam bulversaţi şi ei ca Gavnea, se duse înspre Hai-hui şi Hopa şi-i puse la pământ cu upercuturi ţintite în bărbie.

— M-ai enervat, urlă Johnny. M-aţi scos din minţi!

— Când te-am enervat? sări sprinten în picioare E-prea şi se duse drept la Johnny şi-i trânti şi el un pumn vârtos în stomac (Johnny îi permise), că Johnny se îndoi.

— M-aţi enervat şi mă enervaţi că şi voi aşteptaţi de la mine, nu veniţi cu idei care să ne pună sângele în mişcare, zise Johnny îndoit cum era.

— Sus! le ordonă E-prea subordonaţilor gâfâind uşor. Şi? Nu ne supărăm. Vino tu cu idei bune şi noi vă ajutăm să le puneţi în aplicare.

— Hai, lasă, zise Johnny. Hai să alergăm. Am în sacoşă doi tenişi, să fie ei ştafetele.

— Tenişi? Fie şi tenişi dar să nu pută prea tare, zise E-prea spre distracţia chelnerilor, destul de dărâmaţi după pumnii încasaţi, care nu înţelegeau decât că Johnny şi E-prea nu sunt foarte supăraţi unul pe celălalt.

Se aranjară pe perechi, Billy cu Gavnea, Armo cu Hopa şi

Johnny cu E-prea, fixară locurile de unde se făceau schimburile şi se învoiră să facă o singură tură de stadion.

— Doar una, cum ai zis, zise E-prea.

— Atât, zise Johnny.

În primul tur de ştafetă Gavnea i-o luă înainte lui Billy. În al doilea tur Hopa, alergând cu capul între umeri, mări avantajul, Armo fiind încă în convalescenţă. În al treilea schimb Johnny rămase şi mai în urma lui E-prea, încât craii, ţinând braţele în sus, bătură palmele, toţi patru, victorioşi.

— Am crezut că sunt mai molcomi, comentă Armo victoria adversarilor.

— Mai molcomi am fost noi, zise Johnny, dând cu chipiul de pistă. Ne-aţi bătut, se scărpină el la o nară şi schimbă registrul vocii.

Să vă stea în gât. Mergeţi la o bere?

Craii de la răsărit acceptară, renunţând la antrenamentul pentru care veniseră, pe moment, şi se duseră la primul restaurant din drum.

Era frig, nu mai era rost de terase.

— Ce ne facem că maratonul se tot amână? dădu drumul la discuţii Johnny.

— Voi ce idee aveţi? reluă E-prea.

— Noi avem ideea să se ţină, zise Billy.

Maraton 677

— Păi v-am auzit că să nu se ţină.

— Zicem şi noi aşa, la derută.

— Şi noi am vrea să se ţină, că de-aia am venit aici.

— Chestia este că se tot amână. Se tot amână şi până la urmă dacă se tot amână ne luăm calabalâcul şi valea, de ce să stăm?

— Vreau să aud propuneri concrete, ceru E-prea.

— O propunere concretă ar fi, spus direct, fără ocolişuri, să scă – păm de Popo, zise Johnny, punându-şi mâinile mari pe genunchi.

— Aoleo, n-am auzit nimic, zise E-prea.

— Ba nu, ai auzit bine. Aştept contrapropuneri, zise Johnny.

— Cu ce propuneri să mai venim după ce-ai zis? Dacă îi luăm gâtul ne-apucăm să organizăm noi cursa?

— Exact: Şi o facem cum dorim noi, zise Johnny.

E-prea se uită la camarazii lui:

Voi ce ziceţi?

Gavnea, Hai-hui şi Hopa făcură feţe-feţe.

— Să nu ne ducă cu vorba, zise Gavnea.

— E cam mincinos, zise Hai-hui, care nu uitase de pumnul primit.

— Eu zic să cădem la pace, zise E-prea. Johnny îi întinse mâna şi E-prea i-o luă. Zi-ne cum gândeşti să facem.

— Zic să-i facem o gaură în cap.

Moşneguţ râse hoţeşte:

— Te văd om hotărât.

— Sunt.

— Ce fel de gaură?

— Dum-dum.
— Ai văzut multe filme.
— Cu asta mă ocup.
— Eu ştiu? Văd că te roade.
— Ai mers la esenţă.
— La asta nu mă bag. La gloanţe.
— La ce te-ai băga? La cuţit?
— Eu ştiu? Mă gândesc.
— Nu mult că ne trece timpul.
Vorba se schimbă.
Peste zece minute E-prea şi ai lui părăsiră masa fără să servească nimic şi se întoarseră la antrenament, pe stadion. Rămas cu Armo şi cu Billy, Johnny mai ceru chelnerului un aperol şi zise:
— Am aruncat sămânţa.
678 Dan Grădinaru
— O să fie ăştia pământul potrivit? (Armo)
— Oho, zise Johnny. Atât au aşteptat. Acum îşi freacă mâinile.
Dă-i dracu', să şi le frece.
În partea ailaltă, când Aranta, Amoraş şi Helena plus Spiriduş plus Sean, recuperat din Giardini, îmbrăcat cu un bluzon treisferturi verde şi pus pe şotii, minus Cecilia, lovită de o stare proastă şi de fapt tot mai puţin capabilă de efort, făceau primele ture pe pistă, E-prea le explica chelnerilor în apropierea uneia dintre porţile de fotbal:
— Nu ne mai băgăm noi piua-ntâi. Îl lăsăm pe el să urzească un plan.
— Nici să fim proşti să fim slugile lui, zise Gavnea.
— Nici nu mă gândesc la aşa ceva, zise Moşneguţ. Doar n-am înnebunit.
Vedem ce plan, care este rolul nostru.
— Să nu fie de slugi, zise Hopa.
— Şi la momentul potrivit…
— Slugi, zise şi Hai-hui.
— Bă, voi aţi înnebunit cu slugile!? Cine dracu' v-a zis vouă de slugi? De unde aţi scos tâmpenia asta?
CAPITOLUL 58. SE FACE TOT MAI FRIG

După moartea lui Ce-o, la vreo cinci săptămâni, la începutul lunii octombrie, se făcea tot mai frig în Veneţia, din zi în zi, ba chiar de la o oră la alta, probabil ca o avanpremieră a iernii nemaipomenite care avea să vină ca o miniglaciaţiune, „în ipoteza cea mai fericită" (Aranta).

Nu mai era „toamna caldă" din 1969. Nu mai erau nici ploile interminabile de mai ieri cu pumni de boabe de grâu azvârlite peste acope – rişuri şi pervazuri şi gravitaţia care împovăra sufletele cu greutăţi de plumb. Azi dimineaţă era şi ger (-10 grade Celsius) şi un miez de crivăţ din nord, dinspre munţi, care sporea senzaţia de ger. Dincolo de geamuri se mişcau cristalele fulgilor de zăpadă care ardeau obrajii ca nişte scântei evadate cine ştie cum din sobe. Întorşi de vânt, pe care parcă doar acum îl remarcai că e o fiinţă vizibilă fiindcă în restul zilelor era invizibil, învârtindu-se (fulgii), abia plutind spiralat ori repezindu-se pieziş, în unghi de 45 de grade, spre paviment. Peste o oră fulgii mici şi uşori se făcuseră mari şi denşi şi acopereau locurile de aterizare.

Nu doar în Veneţia se întâmplau lucruri ciudate. Şi nisipul din

Sahara se văzuse cu o manta albă pe umeri. În urmă cu o săptămână.

Maraton 679

cum anunţau mijloacele de informare în masă, pustiul se umpluse de un strat persistent de treizeci de centimetri de la Oceanul Atlantic la golful Libian.

În Veneţia situaţia era îndestul de gravă fiindcă localnicii erau complet neobişnuiţi cu asemenea temperaturi scăzute. Nu aveau parte de ele nici iarna, darămite la început de octombrie. Oamenii umblau cu gâtul aplecat, înfofoliţi, în mâini cu mănuşi, în picioare cu ghete, bocanci şi cizme şi în cap cu căciuli de schiori ori din cele cu clape.

Însă nu toţi deoarece depozitele magazinelor de îmbrăcăminte, şi aşa insuficiente, fuseseră golite şi puţini avuseseră norocul să-şi procure lucruri necaracteristice pentru Veneţia. De aceea îi vedeai pe cei ce nu se conformau atenţionărilor primăriei de a sta pe cât posibil în casă rătăcind după alimente cu mâinile în buzunare ori aduse căuş la gură ca să nu inhaleze aerul rece şi cu pălăriile smulse din cap şi rostogolite de curenţii de aer. Primăria inventase nişte cărucioare pe

patru roţi de cauciuc, cu alimente şi apă, vânzătorul fluiera la un fluier şi cumpărători se găseau destui.

Şi turiştii începuseră să se retragă. Agenţiile de turism contramandau de zor excursii. Suta de mii zilnică de invadatori îşi subţiase un zero. Nu se mai auzea pe deasupra pânzei alb-cenuşii de nori interminabili, care nu mai lăsau niciun loc de trecere dincolo de ei, zgomotul continuu al motoarelor aparatelor de zbor înfruntând cu doar câteva săptămâni mai înainte vântul şi vizibilitatea precară. Trenurile soseau fără pasageri. Vaporaşele circulau aproape goale. Veneţienii ostili îşi schimbaseră „obiectul muncii". Nu mai acuzau turiştii, bom – băneau şi vociferau contra vremii şi primăriei că nu căuta deja vră – jitorii care să vină la faţa locului ca să remedieze situaţia atmosferică.

Ziarele, radioul, televiziunile dădeau anunţuri în sensul acesta condamnabil din punctul de vedere al bisericii. Biserica chema oamenii la slujbe şi rugăciune, clopotele îi solicitau pe veneţieni să se întoarcă spre Cristos.

Ca „bonus" (Giovanni) într-o seară furtuna a stins lumina în

Veneţia aproape doisprezece414 ore.

Pisicile şi câinii se lipseră şi mai mult de oameni. Ţurţurii se agăţau de marginile acoperişurilor ca nişte dinţi de rechin ca să sperie păsările şi să le îndemne pe ultimele berze s-o ia prin Bosfor mai re

414 „Douăsprezece" (anonim).

680 Dan Grădinaru pe de spre obârşia Nilului şi tot mai rar către Africa de sud. Puii ple –caseră pe la sfârşitul lui august şi părinţii după aceea, despărţiţi. O

pereche se aciuase anul ăsta tocmai în vârful Campanilei. Mama plecase mai întâi, la sfârşitul lui august sau începutul lui septembrie, mai rămăsese din cauze necunoscute un bărzoi, care din când în când, în timpul zilei, făcea ocoale peste Piaţa San Marco. Asta-i mai înveselea pe localnici, bărzoiul care cu ciocul lipit de piept rezista la intemperii şi, se vede treaba, se mai încălzea în timpul zilei lopătând alene din aripile întinse. Primarul Cacciari făcu apel la un ornitolog pentru a-i explica comportamentul deviant al păsării dar acesta n-a fost capabil să pronunţe decât cuvântul „anomalii". Cacciari înclina spre cuvântul

„Semne”, dar nu lingvistice, medicale, muzicale, ci de genul celor întâlnite într-o carte pe care tocmai o traversa la picior, prevestitoare, ale naturii, şi-i veni ideea unui eseu apropo, pornind de la Sf. Augustin care scrisese în „De dialectica” că cuvintele sunt semne ale lucrurilor.

Sportivii comentau mofturile climei mai iritaţi şi în ziua aceasta gândurile erau mai toate gri şi negre:

— Dacă o să se şi depună zăpadă multă n-o să fie deloc bine.

— Şi câtă e şi e destulă.

— O să ajungem prizonieri fiindcă niciun mijloc de transport n-o să mai iasă şi n-o să mai vină în oraş.

— N-o să mai fie epidemii dar o să murim de foame…

— Când o să auzim corul de urlete al haitelor de lupi…

— Da, perspectiva nu pare deloc roză.

— O să mă duc să-mi fac bagajele dacă mai ţine aşa.

Se schimbau febril mesaje.

Gunhild mezina către Gunhild mijlocie şi Gunhild mare:

„Mi-am dat seama că sunt claustrofobă”.

Gunhild mare către Gunhild mezina:

„Cum ţi-ai dat seama?”

Gunhild mezina către Gunhild mijlocie şi cea mare:

„Mi-e frică de spaţii închise”.

Gunhild mijlocie către Gunhild mezina:

„Unde eşti?”

Gunhild mezina către celelalte două:

„La slot machines şi sunt singură în debit. Simt că nu am aer”.

Gunhild mare:

„Vino. Nu mai sta singură”.

Maraton 681

Gunhild mică:

„Să-mi fi luat schiurile:)”.

Gunhild mijlocie:

„Mai bine o sanie, ca să venim şi să te tragem”.

Gunhild mică:

„Să ne tragă domnul doctor Popo”.

Gunhild mare:

„Vă rog să nu-l pomeniţi. Acest nume e prohibit pentru noi”.
Petras lui Cecilia:
„Cum te mai simţi?”
Cecilia lui Petras:
„Bine”.
Petras lui Cecilia:
„Ce faci?”
Cecilia lui Petras:
„Cânt la harpă”.
Petras lui Cici:
„Foarte bine. O să avem un copil muzical”.
Cecilia lui Petras:
„Unde eşti?”
Petras lui Cecilia:
„La zăpadă, cu lopata”.
Cecilia lui Petras:
„Cine mai e?”
Petras lui Cecilia:
„Ret cu bodigarzii, Sean…”
Cecilia lui Petras:
„N-aţi îngheţat?”
Petras lui Cecilia:
„Noi nu”.
Cecilia lui Petras:
„La noi e cald. Dar fără tine e rece”.
Petras lui Cecilia:
„Mi-ai luat-o înainte cu replica asta”.
Cecilia lui Petras:
„Aşa e în sport”.
Petras lui Cecilia:
„Te las. Ne vedem peste o jumătate de oră, cel mult o oră”.
682 Dan Grădinaru
Amoraş lui Cecilia:
„Cum te simţi?”
Cici lui Amo:

„Mi-e frig”.
Amo lui Cici:
„Stai în pat şi uită-te la televizor”.
Cici lui Amo:
„Asta fac. Filmul e prost”.
Amo lui Cici:
„Schimbă pe desene animate, o să te bine dispui”.
Cici lui Amo:
„De-acolo vin”.
Amo lui Cici:
„Să vin la tine?”
Cici lui Amo:
„Vino”.
Spiriduş lui Dorin:
„Unde sunteţi?”
Dorin lui Spiriduş:
„La zăpadă”.
Spiriduş lui Dorin:
„Mai aveţi mult?”
Dorin lui Spiriduş:
„Până o să ne zică Ret să ne oprim”.
Spiriduş lui Dorin:
„Florin ce face?”
Dorin lui Spiriduş:
„Se joacă cu Rici”.
Spiriduş lui Dorin:
„Rici e bucuros”.
Dorin lui Spiriduş:
„N-are astâmpăr”.
Waltraud lui Dorin:
„Nu mi-ai înapoiat ce i-am dat lui Spiriduş”.
Dorin lui Waltraud:
„O să-ţi înapoiez”.
Waltraud lui Dorin:
„Când? că am nevoie”.

Maraton 683
Dorin lui Waltraud:
„Cât de curând”.
Waltraud lui Dorin:
„Te aştept peste fix o oră. Nu cumva să nu vii”.
Dorin lui Waltraud:
„Nu depinde de mine”.
Waltraud lui Dorin:
„Nu căuta motive să nu vii”.
Dorin lui Waltraud:
„Nu caut. Vin”.
Waltraud lui Dorin:
„Te aştept mult, mult”.
Seneca lui Spiriduş:
„Ce faci?”
Spiriduş lui Seneca:
„Stau cu buni şi bunu”.
Seneca lui Spiriduş:
„Te plictiseşti?”
Spiriduş lui Seneca:
„Mă plictisesc. Vrei să vin cu Florin la tine să ne uităm la broscuţe?”
Seneca lui Spiriduş:
„Vă aştept cât de repede”.
Spiriduş lui Seneca:
„Să văd dacă mă lasă buni”.
Seneca lui Spiriduş:
„Roag-o frumos. Sunt sigură c-o să te lase”.
Spiriduş lui Florin:
„Vino acasă repede că domnul primar ne cheamă la el”.
Florin lui Spiriduş:
„Ce vrea?”
Spiriduş lui Florin:
„Să ne mai arate broscuţele”.
Florin lui Spiriduş:

„Îi spun lui Dorin şi vin. Îl iau şi pe Rici”.

Spiriduş către Florin:

„Să-l iei”.

684 Dan Grădinaru

Johnny bătea cărţile cu Billy, Armo şi Aram. Mieszko chibiţa. Se mai dijmuise din timpul pentru sală. Mă rog, nu chiar de tot. Îşi omo – rău timpul rămas suplimentar cu pocher pe pedepse şi-l vorbeau de rău pe Popo.

— Să se ducă Popo la sală cu mă-sa.

— L-aţi văzut vreo dată la sală?

— Niciodată.

— Vedeţi? Şi unul ca el gestionează o cursă sportivă.

— Care nu se ţine.

— Nu s-a ţinut când se mai putea.

— De-acumânainte tot aşa.

O pedeapsă pentru Billy a fost să meargă în picioarele goale prin curtea Palatului, pentru Aram să fumeze la orizontală, pe jos, cu ţigara în sus, ţinută între buze vertical, pentru Johnny să repete cuvintele lui

Popo de la discursul de investire: „Voi continua pe linia lui Ce-o. Avem formula lui Ce-o de validare a învingătorului. Aşteptăm să treacă varicela”, pentru Armo să-şi radă o jumătate din mustaţă.

Amalia îşi tăia unghiile. Jeanne se pieptena. Juanita citea încrun – tată o carte despre misterele rezolvate şi nerezolvte ale Veneţiei415.

Aranta stătea de vorbă cu o manichiuristă. Salvador era în pat cu telefonul în mână. Fraţii neneţi, obişnuiţi cu frigul, după ce dăduseră zăpada cu migranţii, o aşteptau pe Spiriduş s-o conducă oriunde s-ar fi dus. Nur Jahan vorbea de una singură cu ulcioarele ei. Muhannad şi Yazan nu se duseseră la dat de zăpadă, aveau o sărbătoare religioasă şi o respectau. Nici Z, care devenise mai mult de unul singur, iată că se schimbase şi el, nu-l mai vedeai între fete, făcându-le să se bine dis – pună, nu lucrase, le cântase marşuri lucrătorilor cu lopata. Verzii şi giumbuşlucarii, după datul la lopată, se încălzeau la „Bacaro” şi jucau scrabble. Bărbaţii migranţi citeau din Coran.

Aşezat pe un scaun, Sean se gândea în bucătărie la un ceai cald după operaţiunea „lopeţi”:

— Antrenamente de alergare nu se prea pot face. Ce-a rămas?

Sala. Dar după sală? Să ascult muzică şi să citesc o carte. Tu la ce te gândeşti?

— Mă gândesc la mai multe. Oare în loc de „încălzire globală".

n-o să avem „răcire globală"?

415 „Tocmai citeam despre OZN-uri la Veneţia. Apăruse o lumină pe cer seara de la 9 la 12, mereu în acelaşi loc. Se făcuseră tot felul de investigaţii. Până la urmă, banal, după luni de zile s-a descoperit misterul.

Lumina de pe cer provenea de la fereastra unui cetăţean care ţinea geamul deschis în intervalul orar 9 – 12. Lumina omului se oglindea în apă şi de acolo se reflecta pe cer. Nici după ce s-a rezolvat

„Misterul" unii n-au crezut că e vorba despre aşa ceva" (Juana).

Maraton 685

— Vremea a luat-o razna.

— În ton cu societatea.

— Planeta a luat-o razna? Noi am luat-o razna?

— Poate c-aşa a fost totdeauna şi fiecare generaţie, socotindu-se buricul pământului, interpretează din punctul ei de vedere, punct de vedere care se modifică. Acum e într-un fel, peste zece ani, nu mai vorbesc peste o sută de ani, e în alt fel.

— Poate.

— Poate, dar sunt şi puncte de inflexiune, n-ai cum să negi. Poate că trăim un punct de inflexiune. Planeta o ia într-o direcţie care ne scapă.

— Din punctul ăsta de vedere se poate zice că Ce-o a avut nişte intuiţii. Ce faci la emisiune?

— Tratez despre subiectul „invers". Aram mi-a sugerat fără să vrea subiectul. Totdeauna, obligatoriu, într-o situaţie, să zicem, cineva este invers sau ceva este invers.

— Cum e clătită în tigaia bucătarului bun, dădu un ajutor Sean.416

Aşază clătită în tigaie şi se pricepe să manevreze tigaia, doar ai văzut, clătită zboară prin aer şi pe-o parte şi pe alta.

— M-am gândit la Crăciun şi la ce primeşte un copil de Crăciun.

A fost cuminte, primeşte dulciuri şi lucruri frumoase şi folositoare…

Sean râse:

— Te gândeşti deja.

— …n-a fost cuminte primeşte un băţ. Toţi copiii se bucură, dacă îi întrebi, să primească dulciuri, dar sunt şi copii care atunci când îi întrebi ce preferă: ciocolata în caz că au fost buni sau băţul în caz că au fost răi ezită şi în final aleg băţul.

— Există asemenea copii? Poate nu înţeleg ce înseamnă

„Cuminte" şi ce înseamnă „rău", mă refer la conţinutul acestor cuvinte.

— Aşa mi-a povestit o doamnă sociolog.

— O fi.

— Te-ar lăsa inima să-i dai un băţ copilului?

— Niciodată. Dar ştii că sunt adulţi care procedează aşa?

— Sunt „invers".

416 „Pielea întoarsă" (Compagnon); „Obrazul celălalt" (Miriana); „O

Iei la dreapta în loc s-o iei la stânga" (Linda H); „Mă simt întors pe dos" (Cacciari).

686 Dan Grădinaru

— Da, e câte unul care este invers în raport cu ceilalţi. Şi ăsta, inversul, răstoarnă totul. După el se iau după aceea cei cu ciocolata.

— Ştiu unde baţi.

— Uite şi la Miriana, că la ea mă gândeam de fapt. E şi ea invers.

Mă îndoiesc că Dumnezeu îţi cere să mănânci trei grăunţe la trei zile, să porţi hainele până în pământ, să freci mătăniile toată ziua, să stai în genunchi în biserică cât ţine slujba. Sfânta Scriptură îţi cere să ai inima bună, atât, dacă n-o ai nu te numeşti credincios, eşti un fanatic şi un pervers.

— Trebuie să trăiască şi specimenele astea.

— De acord, dar îţi fac viaţa amară. Mă tot bate la cap să facă emisiune religioasă la mine la radio şi ca să mă mituiască ce face?

Ce-a făcut? Mi-a adus până acum trei icoane. Acum două săptămâni mi-a adus-o pe prima, acum o săptămână pe a doua, ieri

pe-a treia.

Şi mă verifică dacă sunt la vedere.

— Şi n-ai cedat?

— N-am cedat.

— Şi-o să cedezi?

— O sa.

— Şi dacă-ţi strică emisiunea?

— Ei, o las o dată, maxim de două ori şi a treia oară i-o spun peala cu „la cererea a numeroşi ascultători".

Pe la mijlocul lui octombrie vremea s-a îmbunătăţit un pic dar asta a însemnat că gerul a mai scăzut în intensitate. Termometrele s-au arătat mai binevoitoare, punând la încercare nervii concurenţilor parcă mai puţin.

— Acum cred că putem să alergăm.

— Bine-ar fi să alergăm. M-am cam pleoştit.

— Sunt sceptic c-o să alergăm. Dacă trebuie să alergăm moare cineva, se schimbă vremea, dă o molimă.

— Nu eşti sceptic, eşti superpesimist.

— Aşa sunt eu.

Amoraş îşi luă inima în dinţi şi bătu la uşa lui Ce-o, acum uşa lui Popo.

Procedura se repetă fiindcă Ret, prefectul bodigarzilor, se nime – râse din nou în cameră şi, ieşind şi văzând-o la uşă, o luă la rost. Nu putea să-l caute pe Popo în alte părţi? Trebuia să vină aici? Ea explică, ştia locul ăsta şi o trăgea la el amintirea clipelor trecute. Ret băgă capul

Maraton 687

Înăuntru, în camera în care Popo îi luase locul lui Ce-o. Popo se declară de acord s-o primească.

— Ce mai doreşti? o întâmpină Popo nu foarte primitor, în mijlo – cul camerei, gata parcă de plecare (trăia într-adevăr cu Any, femeia care-i făcuse curat lui Ce-o, şi Any tocmai ieşise şi stătea cu urechea lipită de uşa dinspre celelalte camere ale apartamentului).

— Ai făcut schimbări.

— Minore.

— Nu mai e posterul.

— N-avea niciun rost să-l mai păstrez.
— Ai schimbat poziţia patului.
— L-am pus pe axa nord-sud.
Amoraş îşi roti privirea prin toate colţurile
— Nu mi-ai vorbit despre grupele sangvine, dacă au vreun rol.
Popo se enervă:
— Pentru asta mă cauţi?
— Pentru asta.
— Ce rol?
— Adică trebuie să mâncăm conform grupelor sangvine?
— Asta te frământă?
— Mă frământă maratonul, dar în lipsa lui poate-mi spui ceva despre legătura dintre alimentaţie şi grupele sangvine.
— Unii zic că da şi alţii râd de cei care zic da.
— Dacă eu am grupa A n-o să mănânc ca cei din grupa B.
— N-o să mănânci dacă îi asculţi pe cei cu asemenea concepţii.
— Tu nu crezi în ele.
— Nu, nu cred.
— De ce nu crezi?
— Mi se par excentrice.
— Dar dacă eu aş crede ce ai recomanda pentru Cecilia?
— Ce grupă de sânge are?
— Mi-a spus că zero pozitiv.
— Pentru ea, în starea în care se găseşte, doctor Mozzi, unul dintre adepţii concepţiei, recomandă să nu mai consume niciun fel de lactate, nici lapte, nici brânză, nici iaurt, smântână, nimic lactat.
— Aha. Adică acum când are nevoie de calciu pentru copil să se abţină.
Total.

— Dar mie ce mi-ai recomanda?
— Ţi-am mai spus: un masaj super, în care sunt specialist.
— Costă? Cam cât costă?
— E gratis. Îl fac de plăcere.
— Presupun că e coadă şi nu prea ai timp liber.

— Depinde de cine se înscrie la masaj.

— Pentru mine ar fi posibilă o înaintare pe lista de priorităţi?

Popo o măsură din cap până în picioare pe Amoraş şi dădu verdictul:

— Cred că nu.

— Eşti foarte pretenţios. Numai cu maratonul nu eşti pretenţios.

— Adică?

— De ce nu se ţine?

— Apar mereu obstacole.

— Taie şi tu nodul gordian.417

— L-aş tăia dacă aş putea.

— Acum de ce nu se poate?

— Mingea e la primărie şi la jandarmerie.

— De anchetă ce se mai aude?

— Du-te şi-l întreabă pe domnul Giovanni.

Vremea fiind mai acceptabilă antrenamentele continuau în echi – pamente mai relaxate şi cum se întâmplă la efort se transpira.

Într-o zi se auziră iarăşi strigăte, de data aceasta pe stadion.

— Nu se mai termină? îşi dezlipi Aram ochelarii de soare de rădăcina nasu lui. Dar nu era ce crezuse în primul moment („o fi gravidă").

Amalia băuse pe vremea asta apă mai multă decât trebuie, leşinase şi o înconjuraseră să se uite şi să facă ceva. Popo puse diagnosticul „into – xicaţie cu apă".

— Consumul rapid al unei cantităţi mari de apă, lămuri Popo ascultătorii la radioul lui Petras, poate duce la intoxicaţia cu apă.

Intoxicaţia cu apă se produce atunci când apa diluează nivelul de sodiu în sânge şi provoacă un dezechilibru de apă în creier. Intoxicaţia cu apă este cel mai probabil să apară în timpul perioadelor de per – formanţe atletice intense. La Amalia i s-a întâmplat acum, putea să i se întâmple vara.

— Deci e posibil oricând, zise Petras.

417 „Alexandru cel Mare a tăiat cu sabia nodul gordian" (Sgarbi).

— Dacă bei prea multă apă, poţi să intri în comă. Supraalimentarea cu apă se numeşte hiponatremie, duce la scăderea nivelului de se din din organism, iar celulele încep să se umfle, zise Popo.

— Explicaţia asta eu n-o cred, zise, ascultând emisiunea, Aranta.

E trasă de păr.

— Nici eu nu cred, zise lângă ea Juana. Celule umflate pe ger.

Popo, baţi câmpii!

CAPITOLUL 59. APA

Când priveşti apa, îndelung, ore întregi, cum o făcea Beethoven pe malul Rinului, când o priveşti concentrat, fie apa curgătoare şi accesibilă a izvoarelor şi pâraielor, fie apa inaccesibilă a mărilor şi oceanelor, te străbat gânduri fel de fel, înălţătoare, eliberatoare, senine, ori gânduri de nelinişte, de teamă, ba chiar şi de groază.

Apa! alassa! Câţi nu te-au pomenit dintre cei în nevoie, lipsiţi de tine, neînsemnată când eşti la îndemână, dorita doritelor când nu eşti în preajmă!

Prometeu s-a străduit să fure pentru oameni focul de la zei şi a izbutit. O să reuşească oamenii să smulgă în viitor tainele apei de la zeul Poseidon/Neptun? Atunci când oamenii vor înţelege toate anomaliile apei vor înţelege de fapt cum funcţionează cosmosul şi poate chiar cine e Dumnezeu.

Din studiul lui Leonardo da Vinci, un obsedat de apă, care desena tot timpul vârtejuri, „Despre originile şi destinul apei" se pot extrage multe gânduri pătrunzătoare: „Apei i-a fost dată puterea de a deveni seva vieţii pe pământ" sau „În râuri, apa pe care o atingi este cea din urmă care a trecut şi cea dintâi care vine; la fel este şi timpul prezent" sau „Fierul ruginește prin nefolosire; apa îşi pierde puritatea prin stagnare… tot aşa inacţiunea vlăguieşte agerimea minţii" sau

„Pământul, ca corpurile vieţuitoarelor, este intersectat de ramificaţii ale apelor care sunt în legături şi au rolul de a oferi substanţe nutritive şi viaţă Pământului şi tuturor creaturilor vii. Acestea vin din adâncurile oceanelor şi, după multe schimbări, se reîntorc aduse de rânte create de aceste izvoare din adâncuri…"

În anul 1998, două roci spaţiale, doi meteoriţi, botezaţi

Monahans

(poate că i-a studiat un cuplu, ea Mona, el Hans) şi Zag, după ce au căzut pe pământ din centura de asteroizi dintre planetele Marte şi

Jupiter a sistemului nostru solar, unul în martie în Texas, lângă un teren de baschet pentru copii, celălalt în august în Maroc, vechi de 4, 5

miliarde de ani, s-a dovedit la analizele de laborator că conţin în cristalele de sare gemă din interiorul meteoriţilor materie organică solidă, hidrocarburi şi aminoacizi. Pe lângă molecule de aminoacizi

(de exemplu isovalina) de stânga, cum se deschid şuruburile, la stânga

(şi se închid, la dreapta), s-a găsit apă lichidă, adică ceea ce-i necesar pentru înflorirea viaţă (cum zice Bachelard: „O picătură de apă este suficientă ca să creeze viaţa”). Că conţin materie organică în stare se lidă nu-i cine ştie ce, dar apă? Asta chiar mi s-a părut ceva nemaipo – menit. Cum de-a putut să reziste apa atâta vreme ajungând până la noi ca un semn al începuturilor?

Oamenii şi animalele trăiesc mai ales pe lângă ape (elefanţii simt apa de la 20 de kilometri) şi dacă nu trăiesc pe lângă apă, tocmai ca să trăiască, o caută şi fac tot ce se poate ca s-o aibă (vezi cazul unui stat ca

Israelul). O taină mare şi tulburătoare aşadar e apa comună, care ne vine în minte atunci când rostim cuvântul „apă”, apa lichidă, cea din pâraie, râuri, fluvii, mări şi oceane, ape curgătoare şi ape stătătoare, pânze freatice ş.a.m.d… Nu se poate trăi fără apă. Suntem făcuţi în cea mai mare parte din apă, trăim în burţile mamelor în apă (în lichidul amnio – tic), în viaţă printre lucruri alcătuite la rândul lor în cea mai mare parte din apă şi murim fiindcă apa din nou începe să sece şi să-şi piardă din proprietăţi. Dăm drumul la robinetul de la chiu veta din bucătărie, ţinem apa în căuşul palmelor, cât putem, incoloră, transparentă, vara ne poto – leşte setea şi arşiţa pielii. De unde vine apa, apa lichidă? Şi nu mă grăbesc să răspund: din izvoare, din ploi, din topirea zăpezilor primă vara. Cum de s-au umplut bazinele mărilor şi oceanelor, cum au început să curgă izvoarele? Care-i originea apei, a

fluviilor, a mărilor şi oceanelor, repre – zentând două treimi din suprafaţa Pământului, ceea ce face ca pla n era noastră să fie „Planeta albastră" (verde la astrologi)? Apa provenită de la căderea cometelor, a asteroizilor purtători de gheaţă, de la norii de gaz şi praf, după unii şi alţii, probabil din aceste surse avem apa, ori din alte surse ne va spune în viitor o minte racordată pătrunzător la datele la îndemână din secolele ce vor urma, poate de la găurile negre, i s-a dat o şansă planetei noastre. Sub gheaţă s-a format un refugiu pentru viaţă şi când gheaţa s-a topit viaţa a luat avânt.

În trecutul îndepărtat filosofii au făcut din apă un element fundamental de constituenţă a lucrurilor înconjurătoare, alături de foc.

Maraton 691

aer şi pământ, care se combină toate patru între ele pentru a rezulta lucrurile. În Upanişade se afirmă pur şi simplu că la început Lumea a fost Apă. La grecii presocratici, spre deosebire de Heraclit, care punea la temelia cosmosului focul şi mai zicea, în deosebire de Parmenide, că „niciun om nu poate să intre în apa aceluiaşi râu de două ori, deoarece nici râul şi nici omul nu mai sunt la fel", în deosebire de

Anaximandru, doctrinarul apeironului, o abstracţiune care cumulea – ză intrinsec „indefinitul" din punct de vedere calitativ şi „nelimitatul".

din punct de vedere cantitativ, în deosebire de Anaximene, discipolul lui Anaximandru, susţinător al aerului şi al infinitului, cum ne încredinţează Diogene Laerţiu, marele ales, unul dintre cei şapte înţelepţi, pus în „Vieţile şi doctrinele filosofilor" cap de listă şi despre care Anaximene într-o scrisoare adresată lui Pitagora ne informează că a murit căzând într-o fântână pe când urmărea stelele (alte surse mai veridice după părerea mea nu vorbesc de moarte, transformă fântâna într-o groapă şi fac din întâmplarea cu iz tragic o glumă), aşază ca temelie a tuturor lucrurilor apa. Apa este cauza materială a orice, zicea ales. În privinţa elementelor şi a elementului unic ar trebui amintit şi Democrit, autorul teoriei revoluţionare a atomului. La baza lumii se află după Democrit atomul, o particulă care nu poate fi împărţită (aşa credea Democrit la momentul istoric respectiv). Şi dincolo de ele, de

apă, aer, foc şi pământ, cosmosul e plin de etherul lui

Aristotel, azi îi zicem vid, vid cuantic, nimicul plin de energie/ fluc – tuaţii cuantice, despre care filosoful socotea cu îndreptăţire vizionară în lucrarea „Epinomis" că este substratul obiectelor din univers, etherul deplasându-se în cerc şi astfel şi stelele deplasându-se în cerc.

Empedocle (484 – 424 î. Chr), originar ca Pirandello din Agrigento, cum o spune singur în lucrarea „Purificări":

Prieteni ce staţi pe-ale râului Atragas maluri de aur.

Cuib având în cetatea-i înaltă, pe marginea insulei Sicilia dinspre Africa, marele oraş din Grecia

Magna, n-a mai dat întâietate uneia ori alteia, a pus semn egal între cele patru elemente. Iată ce spusese Empedocle în veacul al cincilea de dinainte de Cristos pe la – 460: „există patru elemente: focul, apa, pământul şi aerul, pe lângă acestea Prietenia care le uneşte şi Cearta care le desparte". Versurile care exprimă enumerarea seacă a elemen –telor sunt următoarele:

692 Dan Grădinaru

Zeul cel plin de lumină şi Hera, mama vieţii.

Aidoneus şi Nestis ce varsă lacrimi în izvoare apoi:

Sub al Iubirii imbold se unesc uneori într-un loc toate.

Alteori se despart mânate de duşmănia Certei, cu lămuririle lui Diogene Laerţiu (VIII, 76): „Prin Zeus înţelege focul, prin Hera pământul, prin Aidoneus (Hades) aerul şi prin Nestis (Neptun)

apa". Din acest text unii au dedus că Empedocle face o scară ierarhică, că, având în vedere locaţia zeilor, Zeus poate fi legat de foc pentru că focul se înalţă, Hera de aer fiindcă stă alături de soţul ei undeva sus, deasupra noastră, Neptun se leagă de apă, Hades, trăind sub pământ, e legat de pământ… Aristotel va fi clar: pământul jos, urmea – ză apa, după ea aerul şi la urmă focul (Soarele). Dar enumerararea lui

Empedocle este „foc, apă, pământ şi aer", nici vorbă de desenul unei poziţionări pe verticală. Se pot găsi şi alte explicaţii. Viaţa lui Zeus e legată de apă prin mai multe întâmplări. Când vine la Danae ia formă de ploaie, când vine la frumoasa Leda se deghizează sub formă de

lebădă (Leonardo pictase o „Leda şi Lebăda" – pierdută –, dar şi alţii.

Veronese, Rubens, cea mai vulgară versiune, că nu degeaba kitsch-ul e o invenţie a zonei germanice, îi aparţine lui Klimt).

În dialogul „Timeu" Platon a pus în legătură elementele cu cinci forme de poliedre – altele nu există în natură (au fost folosite şi ca zaruri, nu au un capăt, pot ateriza pe orice faţă): „Tetraedrul, simbolul focului, feţele lui sunt 4 triunghiuri echilaterale; cubul are 6 feţe pătrate şi este simbolul pământului; octaedrul, mărginit de 8 triunghiuri echilaterale, este simbolul aerului; icosaedrul, cu 20 de triunghiuri echilaterale ca feţe, este simbolul apei şi, în fine, dodecaedrul, simbol al cosmosului cu tot ce cuprinde el, este singurul poliedru regulat cu feţe formate din pentagoane în număr de 12 şi nu din triunghiuri sau din pătrate". Nu fac comentariile, pe care de pildă Aristotel le-a făcut referitor la acest pasaj, vreau doar să zic că Platon, ca Empedocle, nu ierarhizează. Nu ierarhizează şi cu toate astea simţi că Platon a pus cel mai mare preţ pe apă, atribuind icosaedrul, cel mai complex dintre poliedre, apei.

Alchimiştii, în evul mediu, au simbolizat cele patru elemente, anume prin triunghiuri echilaterale: apa e un triunghi echilateral cu

vârful în jos (ploaia cade), focul e un triunghi echilateral cu vârful în sus (limbile focului se înalţă), pământul, ca apa, e un triunghi echilateral cu vârful în jos dar tăiat de o mediană, aerul, ca focul, este un triunghi echilateral cu vârful în sus tăiat la mijloc de o mediană. De la Empedocle şi de la alchimişti s-a dat frâu liber imaginaţiei cât priveşte potrivirea zodiacală în ce priveşte unirile femeie – bărbat, căci cele 12 semne zodiacale stând şi ele sub semnul elementelor:

vărsătorul, gemenii şi balanţa – aer, peştii, racul şi scorpionul – apă, berbec, leu, săgetător – foc, taur, fecioară şi capricorn – pământ, o zodie de apă ca racul merge mai greu într-o uniune cu săgetătorul, zodie de foc, cu excepţiile de rigoare, care includ cercetarea ascendentului

(altă poveste depăşind cadrul acestui capitol).

În dialogul „Banchetul" Platon scrie pe această linie a potrivi –rilor zodiacale la nivel de elemente dintre femeie şi bărbat despre

mitul androginului: „Trebuie însă mai întâi să lămuresc care este natura omenească şi la ce prefaceri a fost ea supusă. Iată, cândva, demult, noi nu eram alcătuiţi cum suntem acum, eram cu totul altfel. În primul rând, oamenii erau de trei feluri, nu de două ca acum, de fel bărbătesc şi de fel femeiesc, ci şi de un al treilea fel, care era părtaş la firea fiecăruia dintre cele două. Însă din acesta a rămas doar numele, fiinţa lui a pierit din lume. Făptura aceasta omenească din vremurile acelea era un bărbat-femeie, un androgin, iar alcătuirea lui, ca şi numele, ţinea şi de bărbat şi de femeie. Din el, cum spuneam, a rămas doar numele, iar şi acesta numai ca poreclă de ocară. În al doilea rând, cele trei feluri de oameni de pe atunci se înfăţişau, toate trei, ca un întreg deplin şi rotund, cu spatele şi cu laturile formând un cerc; aveau patru mâini şi tot atâtea picioare; singurul lor cap, aşezat pe un gât rotund, avea două feţe întru totul la fel, care priveau fiecare înspre partea ei; patru urechi, două părţi ruşinoase şi toate celelalte pe măsură. Făpturile acestea mergeau, ţinându-se drept şi putând să se mişte înainte şi înapoi, ca şi noi cei de acum, iar când doreau să alerge se foloseau de toate cele opt mădulare ale lor şi se învârteau în cerc, dându-se de-a rostogolul, ca nişte saltimbanci care fac roata arun – cându-şi picioarele în sus şi apoi revenind cu ele pe pământ. Iar felurile acestea de oameni erau în număr de trei şi alcătuiţi cum am spus pentru că cel bărbătesc îşi avea obârşia în soare, cel femeiesc în pământ, cel bărbătesc-femeiesc în lună, luna ţinând şi de soare şi de pământ. Şi tocmai de aceea erau rotunde şi rotitoare aceste făpturi.

694 Dan Grădinaru atât ele însele cât şi felul lor de a merge, pentru că semănau cu astrele care le zămisliseră. Şi erau înzestrate cu o putere uriaşă, iar mândria lor era nemăsurată, astfel că s-au încumetat să-i înfrunte până şi pe zei. […] Văzând aceasta, Zeus şi ceilalţi zei au stat la sfat, să hotărască ce este de făcut cu făpturile acelea. Şi erau foarte descumpăniţi: pe de o parte nu puteau nici să le omoare, nici să le trăsnească, cum au făcut cu Giganţii, stârpindu-le neamul (pentru că astfel ar fi trebuit să se lipsească de cinstirea şi de jertfele pe care ei le aduceau), iar pe de altă parte nici nu puteau să le mai rabde trufaşa încumetare. Zeus, după o lungă şi grea gândire, a spus: Cred că am găsit un mijloc care, păstrând seminţia oamenilor,

dar slăbind-o, să pună capăt deşănţării lor. Chiar acum o să-i tai în două pe fiecare dintre ei, şi în felul acesta vor deveni mai slabi şi totodată, sporindu-le numărul, ne vor fi nouă mai de folos.

Vor merge drepţi, pe câte două picioare. Iar dacă, totuşi, nu se vor potoli şi vor stărui în trufia lor, o să-i mai tai încă o dată în două, ca să nu mai poată merge decât sărind într-un picior. Şi, după ce a vorbit aşa, i-a tăiat pe oameni în două, aşa cum se taie nişte fructe de sorb, ca să le pui la uscat, sau nişte ouă fierte, cu un fir de păr. Apoi i-a poruncit lui Apolo ca tuturor celor astfel despicaţi să le întoarcă faţa şi jumătatea de gât în partea tăieturii, pentru ca oamenii, având mereu sub ochi dovada despicării, să se poarte mai cu măsură. De asemenea.

Zeus i-a poruncit lui Apolo să vindece toate rănile rămase. Iar Apolo aşa a şi făcut, le-a întors feţele şi, adunând din toate părţile pielea către ceea ce astăzi numim pântece, i-a tras marginile cum a-i trage de băierile unei pungi, strângându-le în jurul unei singure deschizături, făcută în mijloc, care a căpătat numele de buric. Şi, dintre cutele rămase, pe cele mai multe le-a netezit, dând formă pieptului prin întinderea pielii cu o sculă asemenea calapodului de care se folosesc pielarii ca să netezească cutele pieilor. A lăsat doar câteva chiar pe pântec, în jurul buricului, ca să le rămână un semn de amintire a străvechii pedepse. Şi astfel, trupul dintru început al omului fiind des – picat în două părţi, fiecare jumătate a început să tânjească după cealaltă şi să se împreuneze cu ea: cuprinzându-se cu braţele şi ţinân – du-se strâns împletite din dorul de a se retopi într-o singură fiinţă, începuseră să piară de foame şi, îndeobşte, de neputinţă de a mai face orice altceva, pentru că niciuna nu voia să facă nimic fără cealaltă.

[…] Aşadar, din acest îndepărtat trecut există dragostea înnăs – cută a oamenilor unul pentru altul, dragostea care ne aduce înapoi la

starea noastră dintâi, îngăduindu-ne ca, din doi, să redevenim iarăşi unul, şi aducându-i astfel firii omeneşti tămăduire. […] Iar dragostea nu este altceva decât un nume pentru dorinţa noastră pătimaşă de a fi din nou întregi. Întregi cum am spus că eram dintru început şi nu despărţiţi în propria noastră fiinţă, despicaţi, pentru încumetarea noastră, de către Zeus, aşa cum spartanii au despărţit în

două neamul arcadienilor. Este aşadar de temut ca nu cumva, dacă vom greşi faţă de zei, să fim despicaţi încă o dată, ca nişte arşice, astfel încât să umblăm, asemeni oamenilor care se văd din profil, în basorelief, pe pietrele de mormânt, tăiaţi de sus în jos pe linia nasului. Iată de ce trebuie să-i dăm fiecărui om îndemnul de a arăta zeilor deplină cucernicie, pentru ca astfel şi ei, văzându-l pe Eros drept cârmuitor şi căpetenie, să scăpăm de asemenea soartă şi să dobândim numai ceea ce Eros poate să ne dea. Nimeni dintre noi să nu-i stea împotrivă lui

Eros: ar însemna să ne atragem ura zeilor. Bine este astfel, să ne aflăm cu el în bună prietenie şi împăcare: atunci vom izbuti să găsim, pentru a-l iubi, pe acela care este cu adevărat al nostru".

În acest sens al compatibilităţii apa şi pământul merg împreună.

În romanul „Mizerabilii" al lui Hugo, Gavroche cântă reunind dintre elemente pământul şi apa:

Je suis tombé par terre.

c'est la faute à Voltaire.

Le nez dans le ruisseau.

c'est la faute à Rousseau.

Shakespeare creează din apă şi foc două obstacole în „Nevestele vesele din Windsor": „O femeie ar trece prin foc şi apă pentru o astfel de inimă de aur". Un proverb zice: „Focul se teme de apă". La Palatul

Ducal din Veneţia am admirat Scara Giganţilor (1483 – 1491) cu statuile lui Sansovino ale zeilor Marte şi Neptun, aşezate acolo în 1567

şi simbolizând, cum am zis deja, puterea Veneţiei pe pământ (Marte)

şi pe apă (Neptun), ca şi o pictură a lui Veronese pe un tavan, „Marte şi Neptun" (1575 – 1578), reuniţi pentru a ilustra aceeaşi idee.

Un poet romantic apropie luna şi soarele şi zice, juxtapunând de asemenea elementul apă cu elementul aer: „Argint e pe ape şi aur în aer". Primul care s-a uitat în interiorul apei a fost extraordinarul olandez Leeuwenhoek (1632 – 1723), despre care am citit că era un

696 Dan Grădinaru ins neinstruit fiindcă nu ştia decât limba olandeză (hahaha): a confec –ţionat microscoape cu ajutorul cărora a descoperit în picătura de apă protozoarele, spermatozoizi în spermă şi

așa mai departe (și-a observat și propriile fecale).

În funcție de progresele științei se pot spune în prezent mult mai multe lucruri despre substanța chimică „apă" decât cu secole în urmă și cu toate acestea știm încă puține despre apa în legătură cu care fizicianul Wilfried Hacheney făcea afirmația că „este o imposibilitate științifică". Apa, a cărei formulă chimică H_2O exprimă banalitatea la nivelul cunoștințelor școlărești, e alcătuită, hai s-o mai zicem o dată, din hidrogen (H) și oxigen (O). Pământul este unul dintre locurile din cosmos unde aceste două gaze, hidrogenul și oxigenul, se unesc pentru a crea apa. Prin urmare apa nu există ca atare, are în spate o ascendență, o mamă și un tată. Unii, ca în drept, unde se spune la cursuri mai în glumă mai în serios că dreptul civil e mama dreptului și dreptul penal tatăl dreptului, zic că oxigenul e mama și hidrogenul tatăl, alții zic că lucrurile stau invers. Hidrogenul, în limba greacă

„Producător de apă", a fost botezat cu acest nume de Lavoisier, naș și al oxigenului, care în limba greacă înseamnă „producător de acid".

Hidrogenul este gazul nr. 1 din cosmos, dar oxigenul? Cum a venit oxigenul la noi, ce pompă a introdus oxigenul în bula care include

Terra, cum s-a stabilizat acum 540 de milioane de ani și cum de cât era atunci este și acum – exact ca apa? Hidrogenul, cel mai simplu element chimic, format dintr-un proton cu sarcină pozitivă și un electrom cu sarcină negativă, nu conține niciun neutron și este singurul element chimic lipsit de neutroni, ar reprezenta circa 75% din masa universului nostru, deținând ca apa în organismul uman un procent foarte mare din masa universului. Hidrogenul a dat naștere la heliu și împreună ajung la peste 99% din univers. Constituie, repet, componentul nr. 1, înaintea heliului, pe locul al doilea, și al oxigenului, pe locul al treilea în ordinea elementelor chimice. Oxigenul întrece însă pe Pământ hidrogenul.

În legătură cu apa se pot spune astăzi, cum spuneam, mult mai multe decât în trecut, mii de lucruri (fără exagerare) și nu epuizăm subiectul, se mai poate veni cu alte mii.

Formula chimică însăși, H_2O, merită o privire de aproape.

Așadar apa este alcătuită din trei molecule, două de hidrogen și

una de oxigen, care este şi raportul dintre uscat şi apă pe planeta Pământ.

Maraton 697

Tot în sens metaforic-comparativ, cele 24 de ore ale unei zile stau – o parte mai mare, 16 ore, sub semnul hidrogenului şi o parte mai mică.

8 ore, sub semnul oxigenului, cum ar veni hidrogen = veghe (planeta noastră este apărată/străjuită de un perete de hidrogen), oxigen =

somn. Viaţa pe pământ e legată de oxigen nu de hidrogen şi din acest punct de vedere se poate afirma că între veghe şi somn pe locul întâi trebuie pus somnul şi visul, subiecte fundamentale, că tot i-am pome – nit, la poeţii romantici şi la Shakespeare, care spunea: „Suntem făuriţi din ţesătura din care sunt făurite visele".

Apă poate avea trei stări fizice: lichidă, cea strânsă în mări şi oceane, în lacuri de acumulare mărginite de baraje, ameninţând să rupă barajele şi să se năpustească cu valuri de zeci de metri asupra aşezărilor omeneşti; solidă, gheaţa de la poli; gazoasă – vaporii de apă.

Apa n-are miros, gust, n-are culoare, în stare lichidă n-are formă. Apa lichidă are înfăţişări/" măşti": sângele, limfa, veninul, sperma, cerneala, agheasma, vinul, benzina, motorina, gazul lichefiat, pipiul, alcoolul, flegma, seva, ceaiul, plasma sangvină şi lichidul interstiţial aflate în spaţiul vascular, respectiv în spaţiul interstiţial, separate printr-o membrană semipermeabilă prin care difuzează liber ionii şi micromoleculele, electroliţii care conţin ioni liberi mobili şi care au pro – prietatea ca la aplicarea unei tensiuni electrice să conducă curentul electric între electrozi (proprietate folosită la băie de electroliză) ş.a.m.d.

Hidrogenul şi oxigenul au izotopi, nu sunt, cum e heliul, elemente chimice fără izotopi Hidrogenul prezintă trei izotopi: H = H

(protiu), H = D (deuteriu), de aici apa sărăcită în deuteriu, şi H = T

(tritiu), aşadar se pot forma şase combinaţii ale atomilor pentru a produce apa: H – 0 – H (apa comună, unde H = protiu). Combinaţia din doi atomi de protiu H şi unul de o este cea mai răspândită în

natură.

Celelalte specii moleculare se află în procente foarte mici; H – 0 – D;

D – 0 – D (apa „grea"); D – 0 – T; H – 0 – T; T – 0 – T (apa „tritiata").

Oxigenul prezintă şi el fenomenul de izotopie (are trei izotopi), prin urmare există un număr de 18 specii de molecule de apă (apa este versatilă; şi despre zodiile de apă se spune că sunt versatile).

Molecula de apă are atomii coplanari, cu unghiul dintre legătu –rile covalente 0 – H de 105 grade, prezentând un moment de dipol permanent. Având momentul de dipol permanent moleculele apei au tendinţa de a interacţiona electrostatic între ele, cu ionii din mediile intracelulare şi extracelulare precum şi cu grupările hidrofile ale

698 Dan Grădinaru macromoleculelor. Când două molecule de apă se apropie una de alta din ce în ce mai mult, se atrag. Din cauza aranjării aproape tetraedrice a electronilor în jurul atomului de oxigen, fiecare moleculă de apă este capabilă să se unească prin legături de H cu alte 4 molecule de apă.

Către temperatura de 40 C, se rup aproximativ 50% din legăturile de hidrogen, apa devenind mult mai fluidă (această temperatură e con – siderată ca al doilea „punct de topire" al apei). Apa este înalt structu – rată în faza solidă, local structurată în faza lichidă şi nestructurată în starea vapori.

Apa este cel mai răspândit solvent organic, constituie solventul universal al materiei vii, atât la nivelul intracelular cât şi interstiţial, este cel mai bun lichid fără carbohidraţi. Apa nu se dizolvă în niciun dizolvant. Poate fi şi acidă şi alcalină (acidul e o substanţă care are tendinţa de a pierde un proton şi baza o substanţă care are tendinţa de a accepta sau lega un proton). În unele reacţii apa funcţionează ca baza, în alte reacţii ca acid.

În legătură cu pH-ul o soluţie apoasă este neutră când con – centraţiile ionilor de hidroniu şi ionilor hidroxil sunt egale. Punctul neutru, în soluţii apoase, este la pH = 7. O soluţie cu pH < 7 este acidă;

O soluţie cu pH 7 este bazică. pH-ul apei pure se modifica foarte mult la adăugarea unor cantităţi foarte mici de acizi sau de baze.

Osmoza priveşte cazul în care o membrană semipermeabilă se pară două compartimente conţinând aceeaşi soluţie, dar cu concen – traţii diferite, prin membrană va avea loc difuzia moleculelor de solvent de la compartimentul cu soluţia mai diluată spre compartimentul cu soluţia mai concentrată (ca la instalaţiile pentru desalini – zarea apei ori ca la tendinţa apei de a difuza din ţesuturi spre lumenul capilar deoarece concentraţia proteinelor plasmatice este mai mare decât a celor din lichidul interstiţial şi presiunea osmotică a plasmei depăşeşte pe aceea a lichidului interstiţial).

Apa caldă îngheaţă mai repede decât apa rece. Ăsta e paradoxul

Mpemba sau Efectul Mpemba din fizică, care prevede că apa fierbinte în anumite condiţii poate îngheţa mai repede decât cea rece, deşi în timpul congelării ea va trebui să treacă şi temperatura apei reci. Acest fenomen a fost menţionat încă de Aristotel, Francis Bacon şi René

Descartes; în 1963 un elev din Tanganica Erasto Mpemba şi-a întrebat profesorul de fizică din ce cauză amestecul de cremă fierbinte pentru îngheţată îngheaţă mai repede decât cel rece. Profesorul a râs (dege Maraton 699

aba) de observaţia lui Erasto şi a spus că: „Asta e fizica lui Mpemba" 418.

Sunt mai multe explicaţii pentru acest paradox. Unul spune că apa fierbinte se evaporă mai repede din container, reducând astfel volumul, iar volumul mai mic al apei la aceeaşi temperatură îngheaţă mai repede. În containerele închise ermetic apa rece trebuie să îngheţe mai repede. Moleculelor le place să se lipească de lucruri, în special una de alta. Acest fenomen se numeşte tensiune superficială. Acestui feno – men îi datorăm viaţa: asta înseamnă că apa poate duce sângele prin vasele înguste din organism, de multe ori împotriva forţei de gravitaţie

(lucru valabil şi pentru copacii în care seva urca primăvara împotriva legilor gravitaţiei). Apa este a doua cea mai răspândită moleculă în univers. Cea mai frecventă este hidrogenul gazos, H_2. Cel mai mare nor de vapori de apă cunoscut a fost descoperit de oamenii de ştiinţă

NASA în jurul unei găuri negre aflate la o distanţă de 12 miliarde de ani lumină de Pământ. Aici este de 140 triliarde de ori mai multă apă decât în toate mările şi oceanele de pe planeta noastră. Există gheaţă la polii Lunii, la polii planetelor Marte şi Mercur. Apa caldă e mai uşoară decât apa rece. Vara, dacă uzi plantele la prânz, picăturile ră – mase pe frunze se comportă ca nişte lentile la contactul cu razele soarelui şi ard planta, care apoi moare… Pământul este un sistem închis, similar unui glob de sticlă, ceea ce înseamnă că se întâmplă foarte rar să piardă sau să câştige materie.

Apa e cea care ne protejează de şocuri mecanice, cum ar fi loviturile la cap, protejează fătul în burta mamei, este mediu de flotare pentru leucocite, limfocite, eritrocite etc., este prezentă în cadrul unor reacţii cum sunt cele de hidroliză, oxidare şi condensare din interiorul celulelor, în cadrul reacţiilor de termoreglare, participă împreună cu bioxidul de carbon la fotosinteză, elimină toxinele prin transpiraţie şi urină.

Ziua mondială a apei se sărbătoreşte pe 22 martie, în zodia berbecului, o zodie a elementului foc (asta chiar mi se pare de râs).

Sunetul se propagă mai rapid prin apă decât prin aer. Când pierdem

1 – 2% apă suferim de sete, la 10% avem halucinaţii, la 12% avem nevoie de medic, la 20% am murit. Cu apă se pot confecţiona clepsidre cu apă – înlocuitoare ale nisipului, am auzit şi de motorul cu apă. Organismul uman, în care elementele componente mustesc de apă, sân

418 „A râs de el că era african” (Spike Lee).

700 Dan Grădinaru gele are în jur de 80% apă, oasele circa 37%, creierul circa 78%, pierde peste doi litri de apa zilnic prin urină, prin tubul digestiv, prin respiraţie (plămâni) şi prin transpiraţie (piele). De aici reclamele din ziua de azi care îndeamnă oamenii să bea „minimum doi litri de lichide”, ceea ce e o exagerare pentru că omul se reglează prin sete, setea exprimând fiziologic lipsa de apă. Omul introduce apă în organism bând apă potabilă, prin apa conţinută în alimentele pe care le mănâncă şi prin apa metabolică provenind de la combustia hranei. Un pahar cu apă îmbunătăţeşte activitatea creierului. Botezul la

creştini (apa din

Iordan a lui Ioan Botezătorul) se face cu apă. Potopul universal nu mai e de mult doar o legendă, lumea ştiinţifică l-a luat în serios. Apa limpede e oglinda în care se contempla Narcis. Apei îi datorăm cerul albastru. Apa fântânilor arteziene – ce spectacol minunat! Când prevesteşte ceva rău apa devine agitată. În munţii înalţi apa fierbe la mai puţin de 100 grade. Pământul e mai dens de cinci ori decât apa.

La cutremure pământul se lichefiază. Gravitaţia comprimă fluidele din coloană şi seara suntem mai scunzi decât dimineaţa la sculare. Apa e indispensabilă în experimente. Peştii devin sinucigaşi şi sar din acvarii când este cutremur pentru că apa exercită o presiune mare asupra lor.

Gheaţa e bună pentru unii în whiski. Apa e deasupra tuturor. Cum începe

Biblia? „Duhul Domnului era peste ape". Norii obişnuiţi de culoare gri închis conţin cantităţi imense de tone de apă. Apa ar avea memorie. Apa înregistrează vibraţii şi le poate încorpora. Jacques Benveniste

(1935 – 2004), de exemplu, a susţinut că apa are memorie, ea ar reţine informaţii biologice de la substanţele cu care intră în contact.

Japonezul Masaru Emoto (1943 – 2014), în cartea „Mesaje ale ape", susţine că conştiinţa, psihicul uman influenţează structura moleculară a apei. Apa expusă la gânduri, muzică ş.a.m.d. frumoase, fiind îngheţată, cristalizează frumos, în vreme ce apa expusă injuriilor, cuvintelor şi intenţiilor urâte ş.a.m.d., îngheţată fiind, dă naştere la cristale urâte. Apa curată a izvoarelor de la munte posedă cristale frumoase iar apa din zone poluate posedă cristale lipsite de frumuseţe (susţineri criticate de mediile ştiinţifice ca nedovedite fără dubiuâncă, zic eu). Apa Kangen, cu formula chimică H + OH, este „apa vie" care, cum o prezintă recla – mă, spală toxinele şi neutralizează acizii din corp, conţine hidrogen activ care produce cantităţi mari de electroni în corpul nostru.

Unii consumă apă ca să accelereze metabolismul cu scopul de a arde grăsimile excedentare şi a slăbi (nu există dovezi că metabolis-Maraton 701

mul capătă viteză sporită, totuşi experimente cu apa rece ar conforma teoria ratei metaboloce crescute). Apa întreţine umiditatea ţesuturilor moi de la nivelul nasului, urechilor şi al gâtului. Apa e bună ca mâncare, în loc de mâncare, pentru că organismul are dificultăţi în a distinge între foame şi sete, aşa că când n-avem ce mânca e bun şi un pahar cu apă. Organismul nu produce şi nu reţine apa, pe care o eliminăm, repet, prin transpiraţie şi urină, deci trebuie neapărat să bem apă.

Când nu există apă se poate bea liniştit urina (în condiţii excepţionale, dar există şi persoane care o fac terapeutic). Se ştie de mult că omul trăieşte un număr de zile fără hrană însă mult mai puţine fără apă. Pe linia medicinală e bine să se bea apa din pahare de argint (contra bacteriilor), apă îngheţată în frigider şi apoi s-o bei dezgheţată, apă de izvor. E bine să bei apă cu ph peste normal, 8, 5 – 9, atunci când corpul are aciditate, de exemplu în gută când acidul uric provoacă uricemie adică acidul uric se precipită sub formă de cristale în special la degetul mare de la picior, cristalizări care te fac infirm. Pe linie religioasă aghiazma e folosită împotriva duhurilor rele şi la fel are succes la persoanele care cred cu tărie în virtuţile apei sfinţite. Când vrei să faci pipi şi nu poţi e suficient să dai drumul la un robinet şi-ţi vine.

Poporul a filtrat în spiritul lui, prin proverbe şi vorbe fel de fel, situaţii de viaţă apelând la apă: Când apa te îneacă de ce ceri s-o mai bei? Nu traversa râul ca să găseşti apă. Sângele apă nu se face. Apa susţine corabia dar o şi scufundă. Apa trece pietrele rămân. Va veni şi apa la moara mea. Apa aduce, apa duce. Scoate apă cât este găleată la puţ. Pământului bun apă puţină îi trebuie. Nu încerca marea cu degetul nici apa fiartă cu băţul. Nu e botezat cu toată apa. Multă apă a trecut de atunci. N-are după ce bea apă. Nădejdea fără muncă e ca fântâna fără apă. În apa lină te îneci uşor. Dreptatea iese ca untdelemnul deasupra apei. Creşte de parcă ar avea apă la rădăcină. Când ploaia se risipeşte apă nu se mai găseşte. Toamna – vin, primăvara – apă.

Când seacă apa atunci se vede ce peşte este la fund. Scrie pe apă (în aqua scribis), dar câte altele încă!

De apă se leagă epitete: apa lustrală, apa neagră, apa sfinţită,

apă medicinală ş.a.m.d…

Deşi nu a folosit expresia, i se atribuie lui Hemingway termenul „Sport extrem”, atunci când în 1950 scrie că nu există decât trei sporturi adevărate, celelalte fiind jocuri de copii: tauromahia, cursele de automobilism şi alpinismul. Sporturile extreme, atât terestre cât şi ac

 vatice, sunt în realitate mult mai multe. Dacă e să mă refer la sporturile extreme acvatice putem adăuga: schi nautic cu picioarele goale, sărituri în apă de pe stânci, plonjări libere, scuter acvatic, întreceri cu placa trasă de un zmeu, înotul de fond în ape naturale, curse cu bărci de viteză, coborârea pe râuri repezi de munte cu barca pneumatică, întreceri de iaht, uneori în jurul lumii, scufundare în peşteri, scufun – dări sub gheaţă, întreceri de viteză cu ambarcaţiuni cu pânze, surfing, placă trasă de barcă cu motor, caiac-canoe în ape repezi, întreceri cu placă cu vele.

În ziua de 19 august 1999 prietenul meu era la mare în prima zi de concediu într-un loc pe care scria clar: „scăldatul interzis”. Nu era nimeni pe plaja alveolară dar n-a văzut primejdia, valurile mai mari decât de obicei, era furtună şi ignorase că-n Turcia fusese un cutremur de pământ în 17 august dar nu, era încins de dorinţă, încât scăldatul în apa mării, imediat, a devenit o necesitate organică, dincolo de orice raţionament. S-a dus înspre mare până când vârful degetelor de la picioare abia a mai atins fundul mării şi s-a avântat spre ţărm să ajungă pe plaja de unde venise. Dar curentul mării l-a tras înspre larg. S-a uitat dincolo de deal la soarele care se pregătea să apună şi şi-a zis:

„Mor ca un prost”, nu în cuvinte ci în revelaţia adevărului clipei trăite ca un curent electric care te străbate din creştet până în călcâie. Curentul mării l-a purtat în cleştele lui pe un arc de cerc până la stabilopozii plantaţi pe marginea unui intrând în mare, Pe intrândul în mare se afla un bunic cu nepotul. Bunicul l-a întrebat dacă are nevoie de ajutor.

El a zis da şi atunci bunicul a aruncat în apă un colac. N-a putut să apuce colacul de salvare. Colacul a căzut în faţa lui la un metru şi marea i l-a smuls imediat. Curentul a îndepărtat cu viteză colacul proiectându-l departe. În momentul când nu avea nicio şansă să se mai

salveze, au apărut de nicăieri doi tineri. S-au coborât pe fundul mării şi pe rând l-au înconjurat cu braţele de picioare şi l-au aruncat în sus. A treia oară unul dintre ei a izbutit să-l facă să se prindă de un stabilopod. Talazurile s-au retras o clipă ca cum marea i-ar fi făcut o concesie şi ar fi binevoit să zică: „Ţi-am oferit o şansă unică. N-o să se mai repete".

Recordul mondial de plonjare liberă în apnee şi bradicardie

(pulsul scădea la 20 de bătăi pe minut) este de o sută de metri, record stabilit pe 23 noiembrie 1976 lângă insula Elba de francezul Jacques

Mayol (1 aprilie 1927 – 22 decembrie 2001, sinucis pe insula Elba prin

Maraton 703

spânzurare pe fondul pierderii în condiţii tragice a ultimei iubite.

Gerda, aşa cum se sinucide, dar prin imersie, Martin Eden în finalul singurului roman de care s-a ataşat de-a lungul anilor Mayol, e vorba de „Martin Eden" al lui Jack London). Mayol a atins adâncimea de o sută de metri într-un minut şi 45 de secunde, a rămas la o sută de metri 12 secunde şi s-a întors la suprafaţă într-un minut şi 43 de secunde.

Mayol s-a născut la Şanhai însă a învăţat de la şase ani să plonjeze în Japonia. Şi-a perfecţionat apneea la Miami, observând cu atenţie delfinul Clown. Cutia toracică nu i s-a sfărâmat la treizeci-patruzeci de metri, aşa cum zicea teoria.

Un alt lucru revoluţionar a fost cel din 1990, de la Cap d'Agde, când a participat la o naştere subacvatică.

Menţionez problema aşa-numitului „înec usact", care se produce foarte rar, e adevărat, dar există, în special la copii, care au fost salvaţi de la înec, au fost resuscitaţi sau au înghiţit multă apă la piscină de exemplu şi se simt obosiţi, însă apa a rămas în plămâni şi cauzează un edem pulmonar care duce la exitus în o zi-două şi chiar în câteva ore.

În cultură întâlnim nenumărate opere inspirate de apă, inclusiv exemple ale unei gândiri asupra apei: apa şi pâinea, reunite la Epicur, care este fericit când le are. Poetul Auden, interesat de Chester

Kallman, pretinde că se poate trăi fără dragoste, dar nu fără apă. Tagore juxtapune femeii apa. Beethoven îşi spăla mâinile în apă rece înainte de a compune. De regulă iubirea şi vinul merg de minune împreună.

În muzică bifăm exemple consistente începând cu secolul 18.

În 1717 Haendel compune Watermusic, urmat în 1723 de Telemann, autor al Wassermusik, dar nu cred că-i vorba de muzică programatică, oricât s-ar susţine contrariul, fiindcă, ascultând bucăţile muzicale ale celor doi, doar titlurile indică relaţia dintre apă şi muzică. Cum se întâmplă şi cu „Anotimpurile" lui Vivaldi, în care doar prin autosu – gestie, nu succesiunea rapidă de note care cuprinde toate sunetele unei scări muzicale, produse de vioara solistă şi vioara a doua, dacă ne putem reprezenta ciripit de păsările şi mişcare de vânt. Principala explicaţie pentru care asocierea apă-muzică rămâne nevertebrată este cred lipsa instrumentelor cu clape. În secolul următor romanticul

Liszt sugerează pliciurile apei de la o fântână arteziană în „Les jeux d'eaux à la villa d'Este", mult mai bine tocmai datorită utilizării pianului.

La Schubert, în „Păstrăvul", se chinuie două viori şi două violon

704 Dan Grădinaru cele, dar fără pian păstrăvul pare în farfurie la un prânz. La romanticul

Smetana, în bucata „Vltava" („Moldau"), prin contextualizare, adică prin cuvânt (explicaţie verbală), ne face să vedem măreţia fluviului din Cehia pentru că altfel ne-am putea închipui, fantazez la întâmplare, alte lucruri: ceva ce ţine de extrovertire, de gonflarea pieptului, de mândria n Succesiune de sunete (şi note) care cuprinde toate sune – tele unei scări muzicale dispuse în ordinea ascendentă sau descen – dentă a sunetelor şi luând tonul şi numele acţională, de măreţia munţilor, a pădurii virgine, a geniului uman şi aşa mai departe. La

Débussy („Marea"), Ravel, Fauré, Enescu, în „Vox maris", se sugerează în stil impresionist sufletul apei, nu mecanica apei ca la Liszt. În secolul trecut şi în secolul nostru apa a rămas izvor de inspiraţie la o mulţime de compozitori: portughezul Fernando

Lopes-Graça, Ennio

Morricone („Il pianeta D'Acqua (Acque materne e d'Amore) "), Sunleif

Rasmussen („Oceanic Days"), Akira Nishimura („Râul Karuna").

Claude Ledoux („Torent"), Judith Weir („e Welcome Arrival of

Rain"), Tan Dun („Water Passion", în care se folosesc mâinile şi apa din boluri), turcul Fazil Say („Concert pentru ney şi orchestră") ş.a.m.d…

Robert Maxwell, pe versurile lui Carl Sigman, a realizat „Ebb Tide", punând împreună mareea şi dragostea („First the tide rushes în plants a kiss on the shore/en rolls out to sea and the sea is very still orice more/Să I rush to your side like the oncoming tide/ With one burning thought, will your arms open wide?" etc.). Enya Brennan: „Echoes în rain" (2015) ciupeşte corzile de la viori şi harpă, pune la lucru pianul.

În filme: „Cântând în ploaie" (scena în care Gene Kelly dansează în ploaie), „Umbrelele din Cherbourg".

Din punct de vedere fonic zeul aztec al ploii, fertilităţii şi apei

Tlaloc nu putea avea parte de o alegere mai bună pentru că ne su ge –rează pliciul picăturilor de apă, unul dulce: tla-loc, tla-loc, „L" fiind în plus o consoană lichidă (ca în lat„Lacus")

Interesează cumva pentru iscoditor şi legătura zodiacală cu subiectul. Telemann, Haendel şi alţii sunt născuţi în zodii de apă, ori mor în zodii de apă. Telemann în peşti (14 martie 1681). Liszt e născut în ultima zi din balanţă, cu câteva ore înainte de scorpio. Însă adevărul e altul, îl reiau în altă haină, dacă s-ar produce un cataclism şi totul ar dispărea de pe Terra supravieţuind aceste compoziţii muzicale despre apă cine, din altă istorie, postumană, ar fi capabil să declare cu toată încrederea că muzica priveşte apa?

Maraton 705

În literatură, prin mijlocirea cuvântului, treaba e mai simplă. Apa inspiră gânduri şi sentimente pozitive şi inspiră şi gânduri negre. La

Petrarca predomină amintirea amoroasă binecuvântată în „Chiare, fresche e dolci acque" (Chiare, fresche et dolci acque, /ove le

belle membra/

pose colei che sola a me par donna; /gentil ramo ove piacque/ (con sospir mi rimembra) /a lei di fare al bel fianco colonna; /erba e fior che la gonna/leggiadra ricoverse/co l'angelico seno; /aere sacro, sereno, /ove

Amor co begli occhi îl cor în aperse: / date udienza insieme/a le dolenti mie parole estreme. /S'egli è pur mi-o destino, /e l cielo în ciò s-adopra, /

ch Amor quest occhi lagrimando chiuda, /qualche grazia îl meschino/

corpo fra voi ricopra, /e torni l'alma al proprio albergo ignuda. /La morte fu men cruda/se questa sperie porto/a quel dubbioso passo; /ché lo spirito lasso/non pona mai în più riposato porto/né în più tranquilla fossa/fuggir la carne travagliata e l'ossa. / Tempo verrà ancor forse/ch al'usato soggiorno/torni la fera bella e mansueta, /et la ov el la mi scorse/nel benedetto giorno/volga la vista disiosa et lieta, /cercândomi:

el, o pieta!, /già terra infra le pietre/vedendo, Amor l'inspiri/în guisa che sospiri/sì dolcemente chemercé în împietre, /et faccia forza al cielo, /asciugandosi gli occhi/col bel velo. /Da' be rami scendea/ (dolce ne la memoria) /una pioggia di fior sovra l suo grembo; /et el la şi şedea/umile în tanta gloria, /coverta già de l'amoroso nembo). Poetul

Leopardi, zodie de apă, îşi încheie textul „Infinitul", nu întâmplător, cu substantivul „mare": „E îl naufragar în è dolce in questo mare". D'Annunzio slăveşte apa, care „este viaţa": „Acqua di monte, / acqua di fonte, /

acqua piovana, /acqua sovrana, / acqua che odo, /acqua che lodo, /acqua che squilli, /acqua che brilli, / acqua che canti/e piangi, /acqua che ridi e muggi. /Tu sei la vita/e sempre sempre fuggi" („Acqua"). Ungaretti în

„I Fiumi" mişcă poezia în acelaşi sens al amintirii ca Petrarca. Însă, desigur, apa nu-i doar apa najul zodiilor de apă. Herman Melville scrie romanul „Moby Dick", o epopee marină a secolului 19, şi ca zodie este un leu de foc (născut pe 1 august). Jules Verne e autorul lui

„20.000 de leghe sub mări" şi n-are treabă cu cele trei zodii de apă. Maupassant în „Sur l'eau" o descrie prin gura unui personaj ca fiind „la chose mystérieuse, profonde, inconnue, le pays des mirages et des fantasma go – ries, où l'on voit, la nuit, des choses qui ne sont pas, où l'on entend des bruits que l'on ne connaît point, où l'on tremble sans savoir pourquoi, comme en traversant un cimetière: et c'est en effet le plus sinistre des cimetières, celui où l'on n-a point de tombeau".

706 Dan Grădinaru

Postromanticul Baudelaire (în „L'homme et la mer") face o paralelă om – mare:

Homme libre, toujours tu chériras la mer!
La mer est ton miroir; tu contemples ton âme
Dans le déroulement infini de să lame.
Et ton esprit n'est pas un gouffre moins amer

(cum ar veni: Omule liber, cât o să trăieşti pe pământ o să iubeşti marea pentru că marea e oglinda (dublul tău). Îţi vezi inima/sufletul în tulburarea infinită a mării şi spiritul tău e o prăpastie pe măsura ei de amar, cam cum zice în secolul 20 Umberto Saba despre viaţă că este „un izvor de apă amară").

Walt Whitman a compus poeme având ca fundal apa.

Verlaine: „Romances sans paroles" (Îl pleure dans mon coeur…).

Paul Valéry: „Le cimetière marin" (Ce toit tranquille, ou marchent des colombes…), marea este „liniştea zeilor", Apollinaire: „Le Pont

Mirabeau" (Sous le pont Mirabeau coule la Seine…), sub podul Mira – beau curge Sena, dar şi dragostea.

Sandro Botticelli a reprezentat-o (1485) pe Afrodita/Venus purtată în prim-plan pe o scoică ca o tavă sub picioarele care ies din

Mediterana Ciprului şi marea tivită de insulă în fundal. Apa zigzagând ca un şarpe biblic e fundal şi în „Gioconda" (1503 – 1506) lui

Leonardo. Rubens, Canaletto, Guardi o utilizează ca decor. Apa calmă, plată, a lui Botticelli, devine agitată în „Pluta Meduzei" a lui Géricault

(1818 – 19). Katsushika Hokusai creează „Marele val" (1832), în cadrul seriei „36 de imagini ale muntelui Fuji". Impresioniştii iubesc

apa

(Renoir, Manet, Claude Monet la 68 de ani descoperă entuziasmat

Veneţia acvatică – seria de pânze „Palazzo Dario", „Palatul Ducal").

La fel Van Gogh, Cézanne, Derain, Magritte („Sirena").

Extrag un fragment din „Dune" (vol. I), 1965, al lui Frank Herbert, pe care îl transcriu pentru sarcasmul nimicitor şi umorul cinic:

„În dreptul fiecărei farfurii se afla câte o carafă cu apă. Este destulă apă la masa aceasta, socoti Ducele, cât să ajungă unei familii sărace din Arrakeen vreme de mai bine de-un an.

De-o parte şi de alta a uşii, erau aşezate lavoare mari, ornamentate cu ceramică galbenă şi verde. Fiecare lavoar avea etajera sa cu ştergare. Menajera îi explicase că există datina ca, pe măsură ce intri în sala de mâncare, oaspeţii să îşi cufunde ceremonios mâinile într-un

Maraton 707

lavoar, să împrăştie câteva căuşe de apă pe pardoseală, să-şi usuce mâinile cu un ştergar şi apoi să arunce ştergarul în băltoaca ce se forma lângă uşă. După ospăţ, apa stoarsă din ştergare era împărţită cerşetorilor care se adunau la intrarea palatului".

CAPITOLUL 60. CARTOON HOOLIGANS

Johnny se uita pe Cartoon Hooligans la un filmuleţ de animaţie de câteva minute derulând o dispută verbală între Batman şi Superman, care nu-l foarte încântă.

Nu-l indispunea (îl indispusese mai de mult, atunci când se dezvăluise) că cercul cunoştinţelor cu lumea ficţională se rezumă la benzi desenate şi filme cu supereroi, dintre ei exclusiv la Batman, omul-liliac. De Batman se simţea cel mai apropiat, fiindcă îi plăceau

„Pacheţelele" lui de muşchi şi nu-i plăceau chiloţii lui Superman puşi peste pantaloni (e drept că nici ai lui Batman puşi peste pantaloni) şi fiindcă se voia înspăimântător, ca exponent al nopţii şi al firii ascunse.

Ca identitate secretă nu avea legătură cu Bruce: nu era plin de

bani, nu era în niciun fel dornic de femei, experienţa cu Cecilia fusese una eşuată total. Singura legătură – faptul că asistase la vârsta de zece ani la uciderea părinţilor, torturarea şi violarea mamei înainte de a fi sugrumată. Imaginile nu puteau fi şterse, cum ai şterge pe computer un dosar care nu te mai interesează. Din punctul acesta de vedere îl invidia pe dl Nida, care-şi pierduse memoria de până la operaţia de reconstituire. Îl invidia, vorbă mare! Nu-l invidia, îi dorea poate situa –ţia uneori, însă nici să stai ca un mameluc, înlănţuit ca un sclav! Oamenii lui? Majordomul Alfred Pennyworth era Billy, pe Armo îl trata, fără să i-o spună (de când se dezvăluise Ceciliei nu mai făcuse vreo con – fesiune), drept poliţistul Jim Gordon şi Aranta era Wonder Woman, o socotea tot un ajutor, era Batgirl. Dorinţa de răzbunare rămăsese ca la Bruce Wayne colosală însă în lipsa vinovaţilor şi-o exercita la întâmplare, identificând răufăcătorii în persoane despre care ceilalţi (nu

Billy, nu Armo, Armo cu sincope ţinute secret) aveau pă reri contrare, un şoz care-l deranja un strop şi pe care-l punea pe seama faptului că alţii sunt lipsiţi de intuiţii adevărate ca nişte raze laser ce pătrund în miezul lucrurilor – cum avea el (intuiţiile).

Prin urmare Joker putea fi oricine, iar asta-l făcea imprevizibil în faţa amicilor, ceea ce-i crea un sentiment de confort. Ca Batman.

708 Dan Grădinaru spre deosebire de Superman, îi plăcea noaptea nu ziua, de aceea ieşea după căderea serii, cutreierând prin cartierele Veneţiei, prin locuri în care nu prea ajung turiştii, un drum mai comun era spre Giardini, după terminarea antrenamentelor, altul spre Zanipolo, un al treilea mai lung la biserica della Madonna dell'Orto din cartierul (sestiere)

Cannaregio cu picturile lui Tintoretto419 şi aşa mai departe, convocând şi inşi socotiţi ca posibil de manipulat, pe care urmărea să-i facă propriii suporteri. Într-un rucsac păstra masca lui Batman şi mai şi-o punea ca să-i sperie (cel mai adesea) ori cel puţin să-i contrarieze pe imbecilii de care se ciocnea pe traseu în orele întunecate. Mai totdeauna îl însoţea Billy, uneori li se alătura Armo, dar aceştia nu re – nunţau la hainele de zi de zi. De culcat se culca la şi după miezul nopţii, pe la 1 cel mai târziu. Nu pierdea nopţile, „activitatea" noc – turnă

datorită specificului Veneţiei se încheia înainte de bătaia clo – potelor de la miezul nopţii. Un punct de divergenţă cu mamiferul înaripat care este botezat liliac.

Deasupra uşii camerei în care locuia cu Billy agăţase un liliac împăiat şi când intrau la el cunoscuţii îşi făceau cruce sau scuipau în sân ori invers salutau pasărea în funcţie de aria geografică din care proveneau şi în consecinţă în funcţie de ce idee îşi făcuseră despre li – liac, dacă este un liliac-vampir sau un liliac comun.

Şi în seara aceea, se făcuse ora 9, se pregătea să iasă la plimbare.

— Sunteţi gata? păşi Armo în camera lui Johnny şi Billy împreună cu Aram în timp ce Johnny se încingea în talie cu o centură conţind arme din panoplia lui Batman, desigur nu cele originale, pistolul mai minuscul ca dimensiuni, un briceag multifuncţional Handyman cu cincisprezece funcţii, un cuţit cu busolă şi altele.

— Ieşim, îi întâmpină Billy.

— Încotro mergem? întrebă Aram.

— Unde-om vedea cu ochii, răspunse în doi peri Johnny, care-l solicitase pentru plimbare şi pe arabul Muhannad.

Tocmai când îşi vâra pistolul în centură bătu la uşă Muhannad însă fără băiatul cel mare, pe nume Yazan.

419 „Acolo e îngropat împreună cu fiii săi şi acolo se găsesc zece pânze ale pictorului, inclusiv „Înfăţişarea Mariei în Templu" (Onofrio). „În romanul Melaniei Mazzucco: „Lunga aşteptatre a îngerului" se descriu ultimele zile ale lui Tintoretto" (tot Onofrio).

Maraton 709

— Bine c-ai venit că plecam, nu te aşteptam (Billy).

Unde vedeau cu ochii însemna în seara aceea spre Zanipolo şi, ieşind din cameră, Johnny îşi trase pe ţeastă capul de liliac încă de la plecarea din Palatul Ducal. Pe oriunde mergea, de fiecare dată, când îl remarcau turiştii întorceau capetele, închipuindu-şi că sub mască se ascunde vreun actor celebru şi unii îşi trimiteau copiii să ia autografe de la presupusul actor, ceea ce era cam periculos pentru că în înghe – suială copiii se puteau pierde, ceea ce de câteva ori se şi întâmplase.

Nu acum când vremea se făcuse mai câinoasă şi turiştii erau mai rari.

Dar tot erau, ca fanioanele de ocolit de la slalom uriaş, spre deosebire de veneţienii retraşi în case sau la mese prin bodegi, de unde vreun – cineva mai atrăgea atenţia prietenilor de vorbă şi de pahar:

— E Batman! Uite-l pe Batman!

La fel, dincolo de vitrinele luminate, din interiorul magazinelor, se făcea semne cu mâna şi lumea, patroni, vânzători, locuitorii insulei, turişti şi copiii, mai ales copiii, se bucurau.

Pe drum, cum era de aşteptat, afară de admiratorii decenţi, care-şi manifestau surpriza în moduri verbale plate („Uite, dragă/

dragule/ copile, e Batman") se mai trezea câte un glumeţ, să-l solicite:

— Batman, am o ţeavă înfundată în baie, nu-mi dai o mână de ajutor?

Cum să scap, Batman, de impozite, că la Veneţia viaţa e scumpă!

— Mi-a fugit nevasta cu măcelarul! Ajută-mă, Batman!

La astfel de interpelări Johnny-Batman nu se obosea să interac –ţioneze.

Incidentele, dacă se puteau chema aşa, se legau de insistenţi, care se ţineau de Johnny şi care primeau, cu atâţia martori în jur, doar câte o înjurătură şi îndemnul tranşant „Cară-te până nu fac urât!"

(Billy venea şi el cu un „Valea!" sau „Vezi-ţi de treabă!")

Muhannad îi dădu cu cotul lui Aram, dar Aram ştia despre ce-i vorba.

— Puteai să-l iei şi pe Yazan.

— Mi-a zis dar e bolnav Yazan. Febră şi colici.

În campo Santi Giovanni e Paolo, lângă chieza Zanipolo, Johnny trase la cârciuma „Gigi", de unde începea întoarcerea, la o masă cu

Billy şi Armo, iar Muhannad se aşeză cu Aram la masa lipită de masa celor trei. Fiecare comandă băutură pe bază de alcool cu excepţia lui

Muhannad.

— Muhannad, nu fumezi?

— Ai ţigări?

— Cum s-ar putea să nu am? Chiar bune.

— Dă-mi şi mie una bună.

Johnny se arătă binevoitor şi-şi împinse tabachera din centura de la brâu către Muhannad. Muhannad luă ţigara cu marijuana şi o mirosi pe îndelete:

— Asta e ceva bun, marfă bună, Muhannad se pricepe, zise el, finalizând operaţiunea „miros de ţigară".

Johnny îi aruncă şi un chibrit după ce ceru permisiunea de la chelnerul-barman, permisiune pe care o primi. Nici patronul nu era de faţă şi nici alt client. Plus să vezi fumând aşa persoană ca Batman!

Astea erau lucruri de povestit şi la nepoţi!

Neobservând chibritul, barmanul, un tip între două vârste, care mai văzuse şi altele la viaţa lui şi le colecţiona în memorie, ieşi de după tejghea şi veni cu o brichetă s-o aprindă sub nasul lui Muhannad.

— Vrei şi tu una? îl îspiti Johnny şi pe Aram.

— N-am mai fumat de-ale tale. Ce e?

— Iarbă.

— Dă-mi să-ncerc una. Dar să nu te superi dacă trag doar un fum. Poate leşin şi mă ai pe conştiinţă.

— Cum să mă supăr? zise Johnny îndatoritor şi-i întinse taba – chera lui Armo să-şi ia o ţigară Aram.

— Mai bine trag de la tine.

— Fiecare cu a lui, se împotrivi Johnny.

— N-ai mai fumat iarbă? avu Armo un iz de mirare în glas.

— Nu, recunoscu Aram franc.

— E fără tutun, numai iarbă, îl preveni Billy, care deja fuma.

Chiar atunci răsună clopoţelul de la intrare şi-n încăpere pă – trunse o femeie de vârstă medie, smeadă, cu trăsături plăcute şi cu o căţeluşă înzorzonată în rozuri făcând o umbră ca o coadă de pisică.

— Ce căţeluşă hazlie, analiză Armo ghemotocul negru.

Johnny ridică urechile înspre chelner şi barmanul îşi ridică sprâncenele până la tavan şi-şi dădu ochii peste cap în sensul că doam – na e cam dusă cu pluta.

— Nu sunt probleme, zise el totuşi, pe un ton confidenţial.

Doamna se vede că avea locul rezervat, căci merse fără ezitare

drept la o masă lipită de geam aproape cu capul în pământ. Cățeluşa

Maraton 711

se îndreptă spre un scaun liber de la masă şi, zdup! pe scaun. Chelnerulbarman ştia ce doreşte doamna.

Armo explica:

— Pentru mine tabloul e simplu. Toţi suntem urmăriţi. Toate clipele vieţii sunt arhivate, nu e greu deci să se aleagă scene compro – miţătoare, compromiţătoare în sensul că orice se poate transforma din plus în minus şi invers, în funcţie de ce doreşti să primeşti ca urmăritor. De ce am fost aduşi în Palatul Ducal? Pentru că aici este

Comisia de la Veneţia, organismul politic al Bruxelles-ului deghizat în organism juridic, care să ne supravegheze prin omul cu binoclul şi prin Ret.

— De Ret n-ai spus niciodată nimic, îl întrerupse Billy.

— Nu l-aţi văzut şi voi împreună cu băiatul cu binoclul? Şi ieri, şi săptămâna trecută? Uitaţi-vă şi la Ret în ce poziţie este. Şeful bodi – garzilor. Ştie tot ce mişcă prin bodigarzi. Dă pe urmă mai departe la băiatul cu binoclul, care dă şi el mai departe la cine l-a trimis din

Comisie.

Billy îşi îndreptă privirile înspre Johnny, care nu părea atent, se uita la unghii foarte calm.

— Ar trebui să-mi mai tai unghiile. Când ne întoarcem, să-mi aduci aminte, îi zise el lui Billy, iar în secunda următoare îşi lăsă mâinile să cadă, relaxate, nemişcate, zen.

— Asta-i scanarea mea, faceţi alta dacă vă pricepeţi mai bine, puse punct Armo la descrierea conexiunilor oculte.

— Atunci şi Popo trebuie într-un fel sau altul să fie o verigă în lanţul acestor conexiuni, zise Billy.

— Foarte posibil, zise Armo primindu-şi cafeaua şi păhărelul de grappa.

În timpul acesta Johnny şi ceilalţi îl spionau pe Aram, care aşteptase ca Muhannad să-şi fumeze din ţigară şi abia după aceea să tragă un fum în piept.420

420 „Acum am dovada absolută că fumatul unei singure ţigări de marijuana este echivalentul, în ceea ce priveşte daunele cerebrale,

aflării pe insula Bikini în timpul exploziei unei bombe cu hidrogen", ar fi spus Ronald Reagan când s-a pornit campania contra drogurilor şi a început hăituiala contra lui Pablo Escobar din Columbia" (Jan Wagner).

712 Dan Grădinaru

Muhannad era obişnuit cu iarba şi pe la jumătatea jointului zâmbi ceea ce-i dădu încredere lui Aram.

— Ţine-l cât poţi în piept, îl îndemnă Armo şi-i făcu cu ochiul lui Billy. Nu-l da repede afară.

Aram făcu aşa cum fusese sfătuit, trase însă nu o dată, trase de două ori, ţinu fumul în piept şi-l dădu afară pe nas cu întârziere. Fiind obişnuit cu ţigări light Flash Jackul îl resimţi cu destulă putere (aşa credeau băieţii şi aşa şi era)

— Bine că stă jos, zise Armo.

— Cum te simţi? îl descusu Billy, după cele două fumuri, crezând că Armo o să se răstoarne cu scaun cu tot.

— Foarte bine. Îmi zvâcnesc tâmplele, pulsul s-a accelerat, uite cum bat ciocanele şi ciocănelele de la pianină. Bat. Bat.

— Cum a fost când ai avut prima oară o iubită? îl ispiti Billy.

— Nu-mi dai şi mie una? veni lângă Johnny doamna cu căţeluşa, care avea nas pentru ceea ce se petrecea în vecini.

Barmanul îi făcu semn lui Johnny să nu-i dea.

— Cum să nu? zise Johnny şi mai desfăcu o dată tabachera din care femeia cu unghiile de la mână date cu ojă roşu vişină putredă ciupi una şi-o aprinse de la chibritul lui Johnny, aplecându-se nu foarte mult.

— De la Batman iau, i se adresă ea chelnerului, care nu dori să intre în conversaţie. Femeia se duse la locul ei de lângă fereastră, unde primise un pahar de Spritzzoso cu 7% alcool.

— Prima oară a fost în clasa a cincea, începu Armo să delireze.

Sau într-a şasea. Nu mai ştiu bine dacă era a cincea sau a şasea. Nu contează. Pe urmă a fost într-a şasea. Le ridicam fustele la toate fetiţele pentru că voiam să le văd chiloţii. Chiloţii erau de toate culorile dar mie îmi plăceau de culoarea albă. Albul mă atrăgea şi mă inspira cu mirosul său inocent.

— Doar mirosul era inocent? întrebă Billy vesel.

Aram râse cu subînţeles:

— Nu pot să ştiu dacă era vorba exclusiv de miros (se încurca în cuvintele pe care le pocea uşor). Inocenţa era a mirosului, da, prieteni, despre ea vă povestesc. Mă puteţi filma cu mobilele dacă vreţi, ca să mă aveţi la mână vorbind despre iubiri juvenile. Diriginta dădea telefoane la părinţi.

— Ea nu-şi arăta chiloţii.

Maraton 713

— Nu şi-i arăta pentru că era şireată şi de fapt era geloasă pe fete.

— Bine că nu-i e rău, zise Armo, râzând cum râdeau ceilalţi doi.

— De ce să-mi fie rău? Mă simt bine. Adică mă simt rău. Mi-e sete. Parcă aş fi în avion. Avionul zboară peste câmpie. Câmpia e verde. Vââj, zboară avionul la altitudine joasă, razant cu pământul verde.

— Fetele aveau chiloţei verzi? întrebă Armo.

— Chiloţei verzi, albaştri, roz, da, majoritatea poartă roz…

Peste un sfert de oră de vorbărie a lui Aram, pigmentată cu râse – te ale băieţilor, doamna cu căţeluşa se apropie a doua oară de Johnny:

— Îmi mai dai o ţigară?

— Nu-ţi mai dau.

— De ce eşti rău, că ştiu că ai.

— Nu mai am şi nu-ţi mai dau.

— Ce vrei să fac ca să-mi dai?

Johnny o examină o secundă:

— Dacă te dezbraci îţi mai dau o ţigară.

— Pe muzică sau fără muzică? întrebă femeia cu căţeluşa.

— Cum doreşti, zise Johnny.

Femeia nu stătu pe gânduri şi începu să se dezbrace. Îşi aruncă pe gresia cârciumii pălăria şi buclele roşcate i se revărsară pe umeri.

Johnny deveni mai atent. Îşi scoase de pe ea geaca, apoi bluza şi rămase în sutien. Îşi scoase fusta şi rămase în chiloţi.

— Vrei să-mi scot sutienul?

— Da, zise Johnny.

Femeia cu căţeluşă îşi scoase sutienul fără mofturi. Avea sâni

frumoşi.

— Vrei şi chiloţii?

— Chiloţii nu, zise Johnny.

— Acum îmi dai?

— Nu

— Ce mai vrei?

Johnny ezită. Nu ştia ce mai vrea.

— Vrei să-ţi recit ceva în contul chiloţilor?

— Să-mi reciţi? Ar fi o idee.

Femeia cu căţeluşa se duse în spatele tejghelei, îşi potrivi scaunul la îndemână, se sui pe el şi se sui şi pe tejghea. Era o apariţie impunătoare.

— Voi recita… voi recita… mai bine… Voi cinci sunteţi mulţimea.

Acum vin şi vă întreb ca Pilat din Pont. Eu sunt Pilat din Pont: Pe cine vreţi pe cruce? Şi pe cine vreţi să eliberez? Pe Iisus, numit Baraba, sau pe Iisus, numit Mesia?

— Vrem să-l eliberezi pe Iisus numit Mesia, zise Billy.

— Nu, îi învăţă femeia. Trebuie să răspundeţi: Pe Iisus numit Baraba.

— Pe Iisus numit Baraba, zise Billy.

— Aşa, zise femeia. Ai răspuns bine. Pe tâlharul numit Baraba îl vrea liber mulţimea, nu pe Mesia. Pe Mesia îl vrea biciuit. Acum eu sunt Mesia şi trebuie să mă biciuiţi. Luaţi o curea de la brâu şi veniţi şi mă biciuiţi.

Tinerii se uitară de la unul la altul.

— Dacă aşa cere textul, zise Armo, care-şi scoase cureaua.

— Du-te şi trage-i două, zise Johnny.

Armo se ridică de pe scaun şi merse la tejghea:

— Unde vrei să-ţi trag curelele?

— Mesia nu pune întrebări idioate, zise femeia.

— Întoarce-te, zise Armo. Tu ai cerut, mai zise el, şi-i trase două curele pe pielea goală pe spate.

Femeia se îndoi de usturime dar nu se plânse.

— Arde-o mai tare! ordonă Johnny.

Armo se conformă şi-i arse a treia lovitură cu destulă forţă ca femeia să se chircească şi să scoată un vaiet.

Armo se duse la locul lui.

— Ai zis că eşti Iisus şi atunci trebuie să înduri. Întoarce-te cu faţa la noi şi continuă, zise Johnny şi zi: Dumnezeule, de ce m-ai părăsit?

Femeia mai stătu îndoită cu spatele însă nu prea mult şi cu faţa roşie şi ochii roşii se ridică din nou în picioare pe tejghea, în timp ce căţeluşa lătra, iar Aram bolborosea înainte vrute şi nevrute:

— Norii se înfăşoară pe elice. Elicea face bâzz şi dă din aripi.

Zboară printre nori cu viteză maximă. Are combustibil suficient.

Când nu mai are se realimentează băgându-şi un deget în gură.

— Un deget în gură, e monumental, zise Billy.

— Auzi, femeie? mai întreabă o dată pe cine vrea mulţimea pe cruce, mă auzi? Pe Iisus numit Baraba sau pe Iisus numit Mesia? zise

Johnny.

— Te aud, zise femeie şi învingându-şi durerea mai întrebă o dată:

Pe cine vreţi pe cruce? Pe Iisus numit Baraba sau pe Iisus numit Mesia?

Maraton 715

— Pe Popo! urlă Johnny. Da, pe Popo! se ridică Johnny de pe scaun.

Femeia se opri câteva clipe ca să-l lase pe Johnny să-şi deşerte necazul şi să se aşeze la loc pe scaun.

— Acum în mulţime este şi un episcop. De pildă domnul care m-a bătut cu cureaua…

— Sper că nu te-ai supărat. Tu ai cerut să ne folosim de curea.

— Am zis eu ceva? se apără femeia. Cred că nu.

— Ok, zise Armo.

— Acum eu sunt mulţimea, poporul. Cu cine ţine poporul? Cu

Pilat din Pont sau cu Iisus numit Mesia?

— Cu cine să ţină? se întrebă cam confuz Armo. Cu Iisus.

— Nu cred, se fâţâi ca o cochetă femeia ca când ar fi fost pe o scenă. Ei sunt episcopi evrei, nu sunt episcopi creştini, n-au cum să ţină

cu Mesia. Ei sunt cu puterea romană reprezentată de Pilat din

Pont. Poporul e laş. E cu cine e mai puternic.

— Bravo! Ţin cu exploatatorii, cu angajatorii, ca să folosim termenul modern, zise Billy uitându-se la Armo.

— Sigur, zise femeia. Şi poporul ce vrea în sufletul lui? Vrea să-l elimine pe Pilat din Pont, dar până să-l elimine pe Pilat din Pont, care îi reprezintă pe romani, nu-i are la ficaţi nici pe episcopii care sunt de partea lui Pilat din Pont. Deci ce vrea poporul?

— Să-i ardă pe episcopi, zise Billy.

— Ai nimerit! Acum, i se adresă femeia lui Armo, dă-mi cureaua ta, pentru că eu sunt poporul, pentru că vreau să-ţi trag o curea în numele poporului.

Armo rămase cu gura căscată.

— Dă-i cureaua, zise Johnny.

Armo îi dădu cureaua femeii, care cum se căţărase pe tejghea aşa se şi dădu jos şi cu cureaua în mână veni aproape de Armo şi-i trase şi ea două curele pe spinare cam aşa, dar pe-a treia chiar i-o trase s-o ţină minte.

Armo ţipă de durere, aplecându-se să nu fie lovit în cap.

— Nu e veselie. Nu e veselie, zicea Aram.

— Poporul s-a descărcat puţin, zise femeia cu ochii destul de lu' – cioşi. În continuare îi zise lui Johnny: Am zis c-o să recit, dar am gura uscată. Poţi să-mi dai ţigara promisă?

Johnny îi făcu semn barmanului să-i aducă o sticlă de apă plată femeii, iar acesteia îi spuse:

— Îmi pare rău. Nu pot să-mi încalc cuvântul. Trebuie să reciţi ceva, aşa ne-a fost înţelegerea. Ia şi bea din sticlă apă şi…

Femeia deveni mai nervoasă, se încruntă şi bău din sticlă cam trei sferturi. Îşi scutură capul, restul de apă din sticlă şi-l aruncă în faţă, pe care o şterse cu palmele, făcând un balans înainte-înapoi.

Căţe luşa stătea cuminte pe scaunul ei. După asta închise ochii şi, prefăcându-şi vocea, folosind două tonuri, unul mai ascuţit şi altul mai grav, dădu drumul la un dialog între un personaj masculin pe nume Magicianul şi un personaj feminin pe nume Marta.

Magicianul: Nu-l mai iubeşti?

Marta: Nu-l mai iubesc. Poţi să-mi faci o favoare şi să faci un tur la spectacolul programat mâine iar eu să dispar? Soţul meu mă va căuta dar eu voi fi cu amantul meu iar tu-i vei spune soţului că totul e o iluzie.

— Doamnă, pot să fac să dispară porumbei, dar oameni, oameni, vă spun drept, nu am încercat niciodată.

— Încercaţi cu mine. Vă voi transfera în cont o sumă de bani uriaşă cu care veţi putea trăi până la adânci bătrâneţi. Nu va mai fi nevoie să apelaţi la ieşiri în public pentru a vă putea câştiga existenţa.

Vă veţi putea consacra unui hobby, veţi putea călători în jurul lumii, să urcaţi pe Himalaya sau veţi putea să faceţi o excursie pe Lună.

— Şi cum să-i spun soţului tău că totul e o iluzie. E slab de minte?

O să creadă aşa ceva? Dacă o să dispăreţi o să dea telefon la poliţie, o să fiu anchetat.

— Ei, o să găsiţi o minciuni potrivită pentru poliţie. Important este să-l convingeţi pe soţul meu, pe care, cum v-am spus, nu-l mai iubesc. În definitiv, ce doriţi? Să-l otrăvesc? Să-l tai cu cuţitul şi să ajung la închisoare (plânge). Chiar vreţi să ajung la închisoare?

— În niciun caz. N-aş vrea să port o asemenea povară. O femeie frumoasă ca tine în închisoare, nu.

— Să mă gândesc la sinucidere? Cum să mă sinucid ca să fiu sigură c-o să mor sută la sută şi nu o să ratez, să rămân paralizată sau, şi mai rău, o legumă.

— Nici nu vreau să aud. Uite, îmi astup urechile.

— Te rog. Toată lumea ştie că eşti un geniu şi poţi să faci ceea ce oamenii obişnuiţi nu pot face.

— Mă rog, o să reflectez, dar nu-ţi pot da răspunsul pe loc… pe loc.

Femeia căzu brusc pe jos şi se lovi la frunte, începând să sângereze pentru că pielea plesnise. Johnny dădu mâinile în lături:

— Ce-i cu ea? Tocmai când voiam să scot tabachera.

— Gata, să plecăm, Johnny, zise Armo.

— Nu mă lăsaţi aşa, ţipă chelnerul.

— Ce strigi?! Cheamă salvarea s-o ducă la spital şi s-o coase.

— Măcar ajutaţi-mă s-o îmbrac.

— Să-l ajutăm, zise Armo.

— Adu un prosop, nu cred că şi-a spart capul, deşi…

Chelnerul luă un prosop şi nişte hârtie tip prosop:

— Doamne, ce întâmplare!

— Nu te mai văita. O să spui că a căzut. Se vede că e drogată. Să-i ia probe de sânge.

— Cum să se drogheze aici? Nu se poate.

— Las-o să se odihnească. Stinge lumina şi trage perdelele. Hai, n-are nimic, Nu te panica.

Peste un sfert de oră când sângerarea încetă cu tamponări cu apă Johnny îl trimise pe Billy să facă rost de un taxi.

În taxi Aram ţipa:

— Sunt ameţit complet. Casele se învârt, mamă ce se învârt, se învârt, se învârtesc, caruselul se învârte şi se învârteşte, căluţii de lemn se învârt şi se învârtesc…

Muhannad în schimb era în toate facultăţile. Repeta numai din cinci în cinci secunde:

— Sunt sută la sută arab.

— Cu ochii ăştia albaştri eşti 99%, comenta Billy.

Atunci se auzi o explozie puternică dinspre Giardini.

— N-a fost în Giardini, zise taximetristul, mai obişnuit cu Vene –ţia, e dinspre parcul de distracţii Mostroland.

— Ce urât miroase a sulf! se strâmbă de dezgust Billy.

Cine ştie ce scurt-circuit se produse în creierul lui Johnny că făcu un puseu de iritare:

— Bă, ştiţi ceva? Voi doi mă cam enervaţi!

Şi niciuna, nici două Johnny îl înşfăcă pe micuţul Aram şi-l aruncă în apa rece a mării, apoi imediat cu o mişcare dibace îl prinse pe slăbănogul Muhannad de talie şi-l azvârli şi pe el în apă, înainte ca acesta să-l invoce pe Alah.

Proprietarul taxiului opri taxiul fără să comenteze, dar taxiul se depărtase cu câteva zeci de metri buni. Se întoarse şi proiectă între cei

doi naufragiaţi, despărţiţi de vreo zece metri, un colac de salvare

718 Dan Grădinaru şi mai vorbi la telefon formând un număr scurt, după care, fără să se uite îndărăt, îşi continuă drumul până la Palazzo Ducale.

Cu o oră şi jumătate înainte ca Johnny să iasă spre Zanipolo însoţit de alaiul său, Florin juca pe laptop jocul video „Cristiano

Ronaldo" 421 şi era atât de cufundat în joc încât Spiriduş chiar îl zgâlţâi ca să-l aducă înapoi în lumea vie.

— Ce vrei? se supără Florin.

— Nu trebuie să fim la ora 8 la Seneca?

— Du-te tu, vin şi eu.

— Ce-i cu tine, Florin? Unde să merg fără tine?

— Biiine, bine, m-ai oprit când îmi mergea fooarte bine!

— Hai că domnul Cacciari a trimis după noi o barcă.

În faţă la Danieli îi aştepta o barcă cu motor şi în puţine minute ajunseră la casa lui Cacciari de pe Canal Grande. Spiriduş şi Florin coborâră din barcă. Barca nu plecă şi conducătorul bărcii lui Cacciari le spuse să bată la poartă. N-a fost nevoie să se anunţe pentru că poarta dinspre Canal s-a deschis şi au urcat, însoţiţi de Lili, la etaj pe altă scară decât cea pe care Spiriduş mai intrase. În sufragerie îi aştepta

Seneca care-i îmbrăţişă cu căldură.

— Vine şi tata imediat. Cu ce să vă servesc? 422

— Mie nu-mi trebuie nimic, zise Spiriduş.

— Aş vrea un pahar cu apă, solicită Florin.

— Rece sau la temperatura camerei?

— Rece.

Seneca trase un râs răsunător, dispăru din cameră şi se întoarse cu un pahar din sticlă de Murano cu apă. Florin primi paharul cu degetele lui umflate şi-l dădu pe gât în întregime.

— De ce-ai râs adineaori? fu el curios să ştie când termină de băut apa.

— Am crezut că ţi-e sete ca atunci la pescuit.

— Aha, îşi aminti Florin când a băut apă din mare. Mi-era foame şi am băut apă în loc de mâncare, minţi el fără remuşcare.

— Sigur, îl „sprijini" Spiriduş, văzându-l pe primar intrând vesel

în sufragerie.

421 „Mare! mai mare ca Messi!” (Javier Marias) „Mai mare ca Messi?

Nu te întrece cu gluma!” (Jaume Cabré)

422 „Caz rarisim. Nimeni nu întreabă la Veneţia dacă doreşti să serveşti ceva” (Cacciari).

Maraton 719

— Ce faceţi? Cum vă merge? zise primarul propoziţii exprimând politeţea care nu aşteaptă neapărat răspuns.

— Bine, răspunse prima Spiriduş.

— M-am gândit să ieşim în seara asta cu Seneca şi cu voi la Mostroland. Aţi auzit de Mostroland?

— Eu am auzit, zise Spiriduş după ce se gândi puţin.

— Am auzit că e frumos acolo! se extazie Florin, care nu fusese niciodată în parcul de distracţie de dincolo de Stadion. Nici Seneca nu mai fusese în parcul deschis în urmă cu trei luni. Spiriduş era şi ea bucuroasă c-o să vadă Mostroland.

— Atunci s-o luăm din loc, sunt convins c-o să vă placă, îşi frecă mâinile primarul şi-şi luă rămas de la doamna Ema, care rămânea acasă pentru că o aştepta la un ceai pe Nur Jahan (învăţase între timp să se descurce cu vaporetti şi pe jos însă tot pe Spiriduş se baza).

Se suiră în barca încăpătoare a primarului, pe care acesta o lăsă pe mâinile lui Mauro, un salariat de la primărie, 423 şi în câteva minute, ocolind insula Sf. Elena, erau în parcul încă plin de lumină.

La Mostroland din preajma Yacht Club exista un bazin circular cu un diametru de o sută de metri în care înotau cinci monştri: Monstrul din Loch Ness, Monstrul Montauk, Narvalul Narvi din mările arctice, Solo, peştele-undiţar care are un cap asemănător cu al omului, cu nas, ochi şi o gură cu care înghite peştii, şi Trumpi, peştele-castravete, semănând cu un şarpe – unul mai urât decât altul. Pe un ecran montat lângă bazin se putea urmări absolut totul, ce face fiecare, cum înoată, în ce direcţie înoată ş.a.m.d…

Spiriduş zise din prima când îi urmări pe ecran:

— N-o să dorm la noapte.

— Nici eu, zise şi Seneca.

— Dar nu sunt reali. Sunt din silicon, zise Cacciari străduindu-se să le risipească temerile.

Fetele cam ridicară din umeri.

— Puteţi să vă trimiteţi holograma prin dispozitivul de creare a hologramelor şi să vă jucaţi cu monştrii din bazin.

Florin se duse primul, nerăbdător, la un dispozitiv şi-şi crea o hologramă:

423 „Ăsta nu-i abuz în serviciu?" (Compagnon); „Mauro o făcea în afara orelor de serviciu, pe timpul lui liber" (Cacciari).

720 Dan Grădinaru

— Mie nu mi-e frică, zise el (endorfinele lucrau deja) şi intră cu holograma în apă.

Bazinul de sticlă adânc de opt metri cu monştri se lumină brusc şi holograma lui Florin putu să distingă foarte bine făpturile din interior.

Împinse de la spate de primar, Spiriduş şi Seneca făcură până la urmă la fel şi ţipau necontenit fiindcă hologramelor lor le era frică de monştri şi fugeau numai să nu intre în contact cu aceştia.

— Vă e frică, de ce vă e frică? îşi suci Florin privirea către ele.

— Da, confirmă Cacciari, nu trebuie să vă fie frică. Monştrii n-au cum să vă facă rău, ceea ce le determină pe fete să revină, dar nu prea mult, cu picioarele pe pământ.

Degeaba! Fetele nu aveau curaj la început, doar Seneca, îmbăr – bătată de tatăl ei, se apropie după un timp, în care stătuse lipită de mantinelă, de holograma lui Florin.

— Ăsta cine-o fi? arătă holograma S înspre o arătare a mării care nu semăna cu nimic cunoscut.

— E Loch Ness, răspunse holograma F.

— De unde ştii?

— Sunt sigur, nu vezi ce urât e!

— E mai urât decât sturionul.

— O să mă apropii de el. Uite ce liniştit înoată, zise holograma F, care înotă spre Loch Ness, de-o fi fost acesta, şi-l atinse pe coadă.

Monstrul îşi schimbă imediat culoarea pielii. Din galbenă ca păpădia pielea groasă de zece centimetri i se făcu purpurie ca zorii.

— Ai văzut ce frumos e! reveni holograma F lângă holograma S, care doar asista de la o oarecare distanţă la metamorfoză.

— Cum ai făcut? apăru şi holograma lui Spiriduş.

— L-a atins pe piele şi şi-a schimbat culoarea, dădu lămuriri holograna

S. Mă duc şi eu. Holograma S înaintă cu prudenţă către monstrul liniştit şi atinse pielea acestuia tare ca piatra şi pielea îşi mai schimbă o dată culoarea. Din purpurie ca zorii deveni albastră ca peruzeaua.

Spiriduş se duse lângă ceilalţi doi şi holograma F se hotărî să în – treprindă o acţiune mai îndrăzneaţă, să se suie în spinarea monstrului.

Când hologramele rămase la distanţă văzură holograma F căţărată pe spinarea lui Loch Ness izbucniră în strigăte de uimire:

— Să nu cazi, ai grijă!

— Să nu se enerveze Loch Ness!

Maraton 721

Chiar aşa. De unde Loch Ness fusese paşnic dădu din coada de dinozaur stârnind valuri mari şi scoase şi un fel de fornăieli de cal încât, de curiozitate fără îndoială, ajunseră la faţa locului monstrul

Narvi şi monstrul Montauk.

— Asta ne lipsea, zise holograma S.

— Dă-te jos! strigă holograma lui Spiriduş.

Holograma F nu avea chef să se dea jos:

— V-am spus să nu vă fie frică! strigă holograma F şi ca să arate că nu-i este frică, când Loch Ness deschise gura şi scoase şi limba roşie, lungă de doi metri, se scurse de-a dreptul pe limbă ca pe un tobogan în pântecele monstrului.

— Vai! îşi duse mâinile la obraji holograma lui Spiriduş.

— Ce facem? se sperie şi holograma S.

— Nu-l putem lăsa aşa, zise holograna lui Spiriduş.

— Hai şi noi, zise cam fără inimă holograma S, amintindu-şi că se mai păcălise o dată când cu băutul de apă din mare.

Cele două holograme înotară şi după un număr de rotaţii ca nişte sateliţi în jurul botului monstrului se ivi prilejul şi intrară şi ele, cu groaza cuvenită, direct prin esofag în burta lui Loch Ness, unde dă –

dură de hologramа lui F, care inspecta peştera în care se găsea dat-o – rită luminozităţii hologramei, altfel ce puteai să vezi?

— N-ai păţit nimic? se încruntă hologramа lui Spiriduş.

— Ce să păţesc? Voi aţi păţit ceva? se uita în dreapta şi-n stânga hologramа F.

— N-am păţit, privea cu teamă împrejur hologramа S.

— Atunci cum o să păţesc eu? declară cu înfumurare hologramа F.

— Acum cum o să mai ieşim de-aici? îşi dădu pe faţă frica hologramа

S.

— Ce te grăbeşti aşa? Abia am venit, îşi umflă muşchii hologramа

F ca un luptător la K1. Deocamdată staţi să explorăm puţin locul ăsta.

În clipa aceea la picioarele lor pică un peşte care încă se mai zbătea.

— Monstrul a mâncat, constată hologramа lui Spiriduş.

— I-e foame, zise hologramа S.

— De câţi peşti o avea nevoie ca să fie sătul? se întrebă hologramа lui Spiriduş.

— Asta înseamnă că ne-a mâncat şi pe noi? se sperie din nou hologramа S, care trecea de la o emoţie la alta.

— Ei, ne-a mâncat! Noi am intrat de bunăvoie, puse o mână holo grama F pe umărul slab al hologramei S.

— Aşa e, confirmă hologramа lui Spiriduş spusele hologramei F.

— Să fim uniţi şi nu ni se poate întâmpla nimic rău, se încurajă hologramа S, tremurând de incertitudine.

Pleosc! încă un peşte, chiar mai mare decât precedentul, poposi în burta lui Loch Ness.

— Altul! observă prima hologramа S peştele al doilea.

— Şi-ncă unul, trei peşti, începu să numere hologramа lui Spiri – duş peştii care se adunau în burta lui Loch Ness.

— Iar un peşte, se amuză hologramа S de al patrulea peşte.

— Cred că sunt cinci, zise hologramа lui Spiriduş, remarcând încă un exemplar ajuns pe-acolo.

— O să mai avem loc de-atâţia peşti? se îngrijoră iarăşi hologramа

S.

— Putem să mâncăm şi noi, se făli hologramа F.

— Cum să mâncăm? se scârbi hologramа S.

— E sushi, zise hologramа F.

— Poate monstrul o să se enerveze pe noi că-i mâncăm mâncarea, obiectă hologramа S.

— Nu cred, o contrazise hologramа F. Nu i-am făcut nimic monstrului ca să se răzbune pe noi.

— Nu te încrede în monştri, avertiză hologramа S.

— Nu-i mai zice aşa, o mustră pe hologramа S hologramа lui

Spiriduş, preluând o superstiţie de la buni.

Peştii, căzuţi într-o grămadă, începură să se mişte înspre partea din fund a peşterii în care se aflau de parcă o bandă rulantă îi împin – gea cu încetinitorul.

— Ia uitaţi-vă cum se mişcă singuri, se înfierbântă hologramа lui Florin.

Se mişcă singuri sau îi împinge cineva? se întrebă hologramа S.

Nu se mai vedea cineva în afara lor.

— Poate ceva, îşi dădu cu părerea hologramа lui Spiriduş.

— Să ne luăm după ei, să vedem încotro se duc? propuse hologramа lui Florin.

— N-ar fi mai bine să ne întoarcem pe unde am intrat? ezită hologramа lui Seneca.

— Să nu mai stăm pe loc, indiferent ce cale alegem, zise hologramа lui Spiriduş.

Maraton 723

Peştii, mursicaţi de Loch Ness, nu stăteau locului, într-adevăr.

„Ceva" îi silea să nu fie nemişcaţi. Se luară, cum le ceruse hologramа

F, în direcţia lor de înaintare şi hologramа F mai făcu o descoperire:

— Uitați-vă, acolo, punctă cu mâna o gaură ca un tunel spre care peștii se îndreptaseră. Să ne ținem după ei!

Holograma F pătrunse în tunel, urmată de celelalte două holograme, holograma S și holograma lui Spiriduș. Din păcate nu prea era de glumă. Un miros de sulf le lovi nările, dar asta era doar un neajuns.

Tunelul avea pante și la prima cotitură cele trei holograme alunecară pe o pantă în unghi de 50 de grade. Ajunseră la un cot și panta era de data aceasta mult mai mică, dacă avea un unghi de zece grade.

— Mie mi-e frică să mai cobor, o lovi pe holograma S un fel de atac de panică.

— Cum să-ți fie frică? o prinse de mână și o sili să meargă după ea holograma F, care pe dinăuntru cam tremura.

Holograma S întinse cealaltă mână după holograma lui Spiriduș și Spiriduș îi dădu și ea mâna.

— Și mie mi-e frică, zise holograma lui Spiriduș, care simți sub sandale ceva lunecos. Era un pește care-i ajungea din urmă.

— Aoleo, era să alunec!

Discuția se curmă fiindcă dădură de un cot nou pe care coborâră până la o pantă care nu era pantă.

— Vi se pare că aici coborâm? întrebă holograma S.

Mirosea a sulf tot mai puternic.

— Ne-ar fi trebuit niște măști de gaz, zise holograma F.

— Așa o fi mirosind în iad, zise holograma lui Spiriduș.

— O să ne asfixiem, zise și holograma S.

Ajunseră după ultimul cot pe ultima pantă se pare de coborâre la un perete dincolo de care nu se mai putea înainta.

— Ce ne facem, Florin? îl întrebă Spiriduș pe Florin, căci el venise cu ideea să coboare în loc să se întoarcă pe unde veniseră. Până aici ne-a fost.

Pe Florin îl treceau fiori de disperare.

— Să-l sunăm pe domnul Cacciari, zise holograma F.

— Păi n-avem mobilele la noi, zise holograma S.

Holograma S începu să plângă și nici holograma lui Spiriduș nu

mai avea mult până să se smiorcăie.

Deodată se auzi o explozie înfiorătoare, peretele care părea închis se deschise cu violenţă şi un vânt cumplit de furtună cu fulgere îi

724 Dan Grădinaru expulză prin apă cum expulzează oaia nişte măslinuţe prin partea dorsală.

— Hai, gata, v-aţi distrat destul! răsună tot atunci vocea lui Cacciari şi copiii făcură ochii mari. Păi ce fusese până la glasul domnului primar? Un vis? Sau ce? Ieşiră din dispozitive şi se frecară la ochi. Cum a fost?

Domnul Cacciari era foarte bucuros.

— Nu-i aşa c-a fost frumos? V-am urmărit pe ecran, zise domnul primar.

— A fost foarte frumos, zise Florin. M-am distrat super.

— Până la urmă a fost extraordinar, zise Seneca, ştergându-şi la – crimile (domnul Cacciari îşi imagina că sunt lacrimi de recunoştinţă).

— Încântător, mulţumi Spiriduş primarului, dar aş prefera ca a doua oară să nu mă mai întorc printre monştri. Sunt foarte urâţi.

I-ar fi plăcut mai mult să fie la ceai cu doamna Ema şi cu Nur Jahan.

— Da, sunt extrem de urâţi, o susţinu şi Seneca.

CAPITOLUL 61. RICI

În aceeaşi noapte Amoraş scoase de pe aragazul din bucătărie ibricul în care fiersese cinci minute ceaiul, îl strecură deasupra unei căni de ceramică cu o floarea soarelui pictată pe ea şi când se mai răci, când mai ieşiră doar fuioare de abur anemice, începu să bea, învârtind cu linguriţa în lichidul auriu în care nu topise cubuleţe de zahăr brun din trestie de zahăr, cum făcea Cecilia. Stătea încă în faţa oglinzii cu ochii pe fuiorul încolăcit al ultimului abur ieşit din ceai ca o panglică formând arabescuri leneşe şi din spatele ei se ivi, după ce apăsă pe clanţă şi împinse uşa cu cotul, de parcă i-ar fi adus un dar şi din prici na dimensiunilor mari ale darului nu ar fi putut folosi mâna, Popo. Îl urmărea cu groază crescândă cum se apropie de ea pe furiş ca cum

Amoraş nu l-ar fi observat în oglindă de cum crăpase uşa ori oglinda ar fi fost acoperită cu o năframă neagră cum se procedează când moare cineva din casă – ca să nu rămână sufletul mortului în

oglindă şi să bântuie. Popo avea sclerotica injectată (roşie) de la poftele din el şi limba scoasă afară din gură, lungă, ca la Rici vara, de căldură, saliva picura cu stropi cât mazărea de mari şi el veni tot mai aproape de ea cu paşi moi şi elastici de pisică din desenele animate, săltând când

Maraton 725

Într-o parte, când în cealaltă o coadă stufoasă ca de veveriţă. Îl vedea foarte bine pe umflat cu trăsăturile care se revelau tot mai pregnante, sprâncenele, sprâncenele groase, sprâncenele cu un fir alb în sprân – ceana stângă, ochii, ochii cu gene scurte, ochiul din stânga cu o mică excrescenţă pe pleoapa inferioară, nasul, nasul lung, nasul cu nările largi, gura strânsă, gura cu buze subţiri, gura cu buza inferioară cu un intrând la mijloc, despărţind cele două părţi ale corpului, simetrice, abia vizibil. Amoraş simţi că de frică i se face pielea de găină. Dar frica dispăru şi-o înlocui actul de voinţă. Se aplecă şi puse mâna pe cuţitu pregătit în coşu de gunoi. Când Popo o atinse cu un deget pe tatuaju din dosul gâtului se întoarse şi-l lovi cu vârfu cuţitului cu putere în burtă. Aşa! Uite ce bine a intrat! Ca-ntr-o cocă! Lovitură norocoasă!

Popo nu scoase nici măcar un singur sunet. Ochii îi crescură ca dospiţi cu drojdie, ieşiră din orbite, căzură şi se rostogoliră pe parchet cu zgomot de porţelane. Scheletu îşi pierdu ochii şi orbitele rămaseră goale şi întunecate. Era un schelet inert care se risipi cu oasele pe gresie şi oasele se transformară în cenuşă, o cenuşă pe care o suflă vântu sosit la ţanc prin fereastra întredeschisă.

Popo dispăru odată cu ultimul fuior de abur. Ceaiul ar fi putut fi dat pe gât.

Succesiunea imaginilor se încheie. Amoraş îşi reveni.

Popo se plimba pe stradă cu Amoraş şi cu Rici, Amoraş îl fluieră pe Rici care dispăruse şi se dusese după el, când fu interpelat de doi tineri agresivi care-i smulseră tichia din cap spunându-i că-i evreu.

„Tu eşti evreu şi te ascunză că eşti evreu". Îi contrazise. Le răspunse în limba franceză că nu a fost niciodată evreu, că mama lui e de origine bască ca pictorul Dalí, care a şi pictat-o în secolul 16 când ea era tânără, însă cei doi puştani cu berete de marinari îl urau, l-au luat

la rost că de ce le vorbeşte evreieşte, în timp ce îl loveau însângerându-l, rănindu-l, şi deşi le cunoştea foarte bine dialectul oral şi în scris continua să vorbească ca în Corbeille-Essonne, lângă Paris, ceea ce-i irită foarte tare pe băieţii musulmani, opaci la argumente. Până la urmă ar fi putut muri, pentru asta scoase din buzunar pistolul, şi deşi nu avea cea mai mică intenţie pe primul îl puse jos cu un glonţ în pulpa piciorului, un glonţ tăcut ca atunci când loveşti cu pumnu' într-o saltea, al doilea glonţ îl trânti în capu' celui de-al doilea nemernic. Capul explodă, era uriaş ca un ou de dinozaur, tot fără zgomot, ca în filmele mute, sângele ţâşni peste tot pe stradă. Afară era vară, foarte cald.

726 Dan Grădinaru strada era pustie. Popo fugi de la locul faptei, o coti pe prima străduţă din stânga, cu case mici, de provincie, fără etaj, înecate în glicine şi mâna Maicii Domnului. Fugi de teamă de a nu fi descoperit ca cri mi – nal şi linşat (se aştepta la chestia asta). Un taxi îl preluă imediat, îşi ţinea respiraţia foarte bine, îi era totuşi teamă de momentul în care va expira şi de ochii aţintiţi pe staţie ai şoferului. Când frica căpătă amploare, într-o clipă de paroxism a fricii, se trezi. Deschise ochii.

Venti latorul bâzâia, aşa cum îl lăsase, el era ud leaoarcă, auzi un ciocănit uşor în uşă.

Amoraş se trezi:

„Îmi pierd minţile. Ce se întâmplă? Ce-i cu mine?"

Uşa se dădu în lături de la sine, ca trasă cu o sfoară, cât să se strecoare un om, şi Amoraş intră în odaie.

— Bună seara, rosti ea politicoasă, fofilându-se înăuntru, de parcă ar fi făcut ceva rău, şi Popo o şi luă în braţe, o aştepta să sosească, pornindu-se s-o pipăie, s-o acopere cu săruturi lipicioase424, în care punea şi înverşunare, şi cu reproşuri:

— De ce trebuie mereu să insist? De ce nu e şi din propria ta mi – ţiativă, de ce eşti rea? Fiindcă eşti o maimuţică crescută în Africa425 şi în junglă sunt doar şerpi veninoşi, nu-i aşa (nu aştepta un răspuns)?

Amoraş reacţionă rezervat fiindcă îl vedea pe el ud leoarcă de transpiraţie însă de la un timp dădu capul pe spate şi cu ochi albi apucă să zică cuvinte – care de unde-i veniră?

— Ea-i dete dar un lung topor de aramă/Cu două ascuţişuri, c-o mândreţe/De coadă de măslin vârtos legată, /Uşor de mânuit.

Popo repetă cuvintele acestea al căror sens îi scăpa.

— Ce înseamnă? rămase el în nemişcare, concentrat ca un soldat infanterist în aşteptarea ordinului de atac care-l scotea din tranşeu.

Fiindcă nu vedea nimic care să semene cu un topor cu două tăişuri. Amoraş se desprinse din strânsoare şi-şi ridică braţele în sus în timp ce vorbea:

— Astea-s ascuţişurile (adică braţele ei).

Pe urmă, coborând braţele, spuse trecându-şi palma dreaptă de la gât până spre tălpile picioarelor, fără să se îndoaie de la mijloc:

424 „S-au dus sărutările lipicioase", zis-a Montaigne" (Compagnon).

425 „Veşnica comparaţie" (Spike Lee); „Mie mi se pare dulce" (Zelda

Smith).

Maraton 727

— Iar asta-i coada de măslin… hai, haai… vârtos legată…

Popo îşi lipi vârful degetelor de tâmple şi-şi strânse buzele, era pierdut ca un pacient irecuperabil al unui sanatoriu de boli nervoase.

…vârtos legată… hai… îl încurajă Amoraş ca pe un copil mic care învaţă să se deplaseze.

Popo scutură degeaba capul cu ochii în ochii ei în cea mai mare parte albi, cu pupile negre mici ca două gămălii de chibrituri, ca la drogaţi.

— Vârtos legată de ce?… de ce oare legată coada de măslin?…

Nimic? Nimic, îşi răspunse cu voce tare, dezumflată, Amoraş.

— Coadă de măslin… legată de…? „Am înnebunit". Popo se trezi. „De braţele ei. Da, acesta era răspunsul corect şi nu l-am avut nici pe limbă măcar".

Coborând din pat în halat Amoraş o întâlni pe coridor pe Spiriduş plângând.

— De ce plângi? Ce-i cu tine?

— Uite, îi întinse Spiridul un bilet pe care-l ţinea în buzunar.

Amoraş luă hârtia şi descifră una câte una literele decupate:

MAMA TA A MURIT.

După ce-l citi îl reciti a doua oară, îl ghemotoşi în pumn şi-l băgă în buzunarul halatului (era ca o dovadă şi putea fi o dovadă) însă literele i se imprimaseră în palmă, fosforescente, şi deschizând palma

Amoraş citi a treia oară mesajul şi emise concluzia care i se impunea

(era un adevăr):

„Da, mama mea a murit. Păcat c-a murit şi n-am cunoscut-o mai bine. Aş fi aflat multe secrete pe care ea le-a dus în mormânt. Din pricina asta sunt nefericită".

Amoraş plângea cu genunchii la piept într-un colţ al camerei.

Spiriduş în colţul opus al camerei cu genunchii la piept. Când Amoraş se uita înspre colţul lui Spiriduş se vedea pe sine însăşi, când Spiriduş se uita înspre colţul în care plângea Amoraş se vedea pe sine însăşi.

Plânsetele lor s-au împletit ca două funii şi au ieşit pe acoperişul Pala –tului Ducal ca un fum care se împrăştie în lipsa vântului peste tot, cum cade cenuşa de la ciuperca atomică într-o noapte de vară fără vânt, şi toţi au mirosit un aer de culoare smălţuită cu albastru, cu miros împerecheat de crizanteme şi crini ofiliţi.

De fapt Sean dormea. Se antrenase pe „pista" stadionului ca să nu fie mai prejos decât ceilalţi, să nu se zică că s-a rupt de colectiv, că-i un înfumurat care-i dispreţuieşte pe ceilalţi pretinzând pe faţă ca un ipocrit ori ca un demagog că-i admiră. După câteva ture se plictisise să alerge în cerc (în pătrat) sau se plictisise din cauze de plictiseală cu surse inexplicabile şi se întinse pe covorul verde al terenului de fotbal şi adormi aproape un ceas un somn ciudat în care vedea prin pleoa –pele coborâte tot ce se întâmplă în jur şi aude tot ce vorbesc cei ce treceau alergând prin dreptul lui. În timpul alergării sportivii tăceau, dozându-şi respiraţia, când ajungeau în dreptul lui spuneau ceva însă nu ar fi putut să spună ce. Din ureche i se scurse afară o bobiţă de clei.

Bobiţa crescu în dimensiuni şi se făcu o minge de fotbal. Acum după ea alergau atleţii din Palatul Ducal care părăsiseră liniile drepte şi turnantele pistei inexistente. Waltraud ţipa mereu „Trageee!" „Şi

care e ţinta?" punea beţe în roate Popo. I se atrase atenţia din off că ţinta este poarta, o poartă vrăjitorească. Echipa gazdă se năpustea asupra adversarilor şi trăgând la poarta aceasta, ca poarta să primească golul în plasă, se lăţea ori se înălţa, după caz, şi invers, când oaspeţii trăgeau la poarta echipei gazdă, poarta aceasta a gazdelor se micşora până în a-l încadra pe portar şi mingea nu avea cum să mai treacă. Din această cauză oaspeţii nu dădeau goluri, scorul devenise 34 – 0 pentru gazde.

Bine că arbitrul nu vedea. Într-adevăr purta ochelari din cochetărie ori păcălind pe careva căci era orb.

Cecilia abia dacă dormise o oră toată noaptea. Se foise în pat, se lipise de ziduri. Într-un timp se trezi Petras (cei doi dormeau acum în paturi separate):

— Nu poţi să dormi. (Petras)

— Te-am trezit?

— Nu, minţi Petras. Mi-ajunge cât dorm.

— E ora 5.

— Nu-ţi face griji. Văd că n-ai dormit (Petras).

— Nu m-a lăsat fetiţa să dorm.

— Vrei un pahar cu apă?

— Nu.

— Vrei să deschid fereastra?

— O să intre ţânţarii.

— Vrei să deschid aerul condiţionat?

— Nu, nu vreau nimic. Vreau să adormi la loc.

Maraton 729

— Am uitat să-ţi spun că ieri am citit pe net despre un studiu care pune în legătură mamele care nu dorm suficient cu permisivitatea faţă de adolescenţi. Mamele cu probleme de somn sunt mai permisive şi la vârsta adolescenţei copiii lor sunt mai vulnerabili în a lega prietenii cu infractori şi drogaţi. Vrei să fii o mamă permisivă?

— Nu vreau să fiu o mamă permisivă.

— Atunci dormi.

— Tu de ce nu dormi?

— Chiar nu mai pot dormi, îşi ceru scuze Petras că nu doarme

dar peste cinci minute readormi pufăind.

Cecilia se aşeză în fund pe marginea patului cu faţa spre patul lui Petras şi se rugă:

— Ajută-i, Doamne, fata mea să nu rămână pe drumuri.

Plânse cu amar un timp.

„Să nu mai plâng ca să nu fac rău fetiţei", îşi şterse lacrimile de pe pomeţii obrajilor şi simţi brusc cum durerile se înteţesc.

Altfel ziua, după vise încâlcite, domnea lâncezeala. Sportivii nu se mai întrebau despre viitor (despre maraton). Maratonul devenise o apă băltită, o fată morgana, o iluzie, după care te duci, alergi şi nu pui mâna pe ea. Lucrurile se schimbaseră. Majoritatea dorea acum pe faţă libertate. Nucleul dur, alcătuit dintr-o mână de naivi, nădăjduia că timpul prielnic o să revină şi cursa o să se desfăşoare. Fiecare tabăra argumenta, adică o ţinea pe-a ei. Majoritatea zicea: să plecăm. Minoritatea zicea: să mai stăm.

Năvăliseră de aceea pe Popo. Majoritatea: Când o să fim liberi?

Ne mai ţii mult prizonieri? Minoritatea: Când facem cursa? Să nu se mai tergiverseze.

Popo se apăra, zicea că n-a primit aprobare de la primărie, primarul e plecat în concediu, pe urmă în delegaţie, pe urmă că nu-l primeşte, se întoarce curând din concediu, de la Roma, dintr-o vizită de documentare, o să-l primească, e un om deosebit, cum să nu-l prin –mească? Pe urmă cu carabinierii, trebuia aprobare de la carabinieri, erau mereu ocupaţi, mereu se produceau evenimente care-i ţineau în priză, nu aveau vreme de maraton, aşa mi se spune, dacă nu mă credeţi verificaţi.

— Face exact ca Ce-o! Nicio deosebire!

— Da, aceleaşi minciuni.

— Nu mai suport să stăm cu mâinile în sân!

Nici măcar de Ce-o nu se mai interesau. A fost omorât, bun, a reieşit la autopsie, e fapt stabilit. Cine e făptaşul? Asta urma să slabi –lească Giovanni, n-are rost să ne batem noi capul.

— Şi Giovanni ăsta – ce aşteaptă?

— Pe Sfântu-Aşteaptă.

— Dacă este după hărnicia lui Sfântu-Aşteaptă o să mai aşteptăm mult şi bine…

Spiriduş stătea toată ziua nas în nas cu Nur Jahan. Mai apărea şi Amoraş aflată într-o stare melancolică. Neneţii şi ceilalţi cinci naufragiaţi îşi arătau susţinerea pentru Spiriduş şi pentru Amoraş, fiindcă cele două erau de multe ori împreună, ridicând pumnii drept în faţa Palatului Ducal ca nişte protestatari şi strigând ceva, fiecare pe limba lui426

— Ştii ce zicea Ce-o? Că omul trăieşte trei vieţi. Una intelectuală, una morală şi una animală. Acum trăim viaţa animală, zicea Amoraş.

— Mai e şi viaţa sentimentală, zicea Nur Jahan.

— Pe-aia am uitat-o, zicea Amoraş.

— Eşti tânără, zicea Nur Jahan.

— Şi fără bani, completa într-o doară Amoraş, deşi ar fi vrut să spună: Şi fără iubit.

Amoraş mai trecea şi pe la Cecilia însă nu dorea în mod expres s-o încurajeze, doar glumea cu ea deşi glumind desigur c-o încuraja:

— Cu cine ai vrea să semene?

Întrebarea avea, la vizite, capcane, poteci, ţinte secrete, de exem – plu: la vârful nasului vrei să semene mai bine cu tine sau cu el? lobii urechilor să fie că ai tăi sau că ai lui? mărimea urechilor ai vrea să fie ca a lui sau ca a ta? ş.a.m.d…

Mai trecea pe la Amalia:

— Cred că ţi-ar sta mai bine cu părul făcut cu bucle.

Când Amalia îşi făcea părul cu bucle, zicea:

— Aş vrea să te văd cu părul lung-lung de tot dar fiindcă nu-mi place să aştept şi nici să stau locului fă-ţi pomană te rog şi taie-l până în dreptul umerilor.

Când Amalia şi-l tăia în dreptul umerilor venea cu altă idee:

— Ce bine ţi-ar sta cu cărare pe mijlocul capului.

Data viitoare:

426 „Strigam „Victorie” (Peshmerga).

Maraton 731

— Cu două cărări, că ai capul mare.

Şi tot aşa.

Într-o zi era la buni.

— Am auzit că ştii să ghiceşti în tarot.

— Ai venit să-ţi ghicesc?

— Aş vrea.

— Trebuie să-ţi pui o dorinţă. Dar dorinţa trebuie să fie arzătoare, nu o dorinţă obişnuită, „Azi vreau să mă plimb”. Dorinţa este secretă.

Nu ai voie să o spui la alte persoane, nici mie, nici altcuiva. Dacă ai spus-o înainte de a veni la mine ai venit degeaba. Dacă o spui după ce pleci de la mine, la fel. Cu cât dorinţa e mai arzătoare cu atât interpretarea e mai reuşită.

— N-ai greşit niciodată?

— În ce mă priveşte, niciodată.

Amoraş se înflăcără:

— Cum o să facem?

— O să tragi o carte din pachetul de cărţi. Atunci când tragi car tea îţi pui şi dorinţa arzătoare. Nu trebuie să vezi cartea. Dacă eşti ne mulţumită de răspuns poţi să mai tragi o carte. Mai ai voie şi la a treia încercare. Aceasta este însă definitivă. Nu ai dreptul la mai multe încercări decât trei.

— Pot să trag acum?

— Ai venit la mine cu gândul să-ţi ghicesc neapărat?

— Da.

— Ţi-ai spus cuiva dorinţa?

— Nu.

— Ai venit cu gând curat?

— Da.

— Dacă n-o să fii mulţumită de interpretare n-o să te duci să po – vesteşti lucruri urâte despre mine?

— Nu.

— Amin.

Buni se ridică din fotoliu şi luă din sertarul de la masa din dreapta băii pachetul de cărţi.

— Trage perdelele, îi dispuse lui Spiriduş şi du-te să stai pe pat cu bunu.

Spiriduş trase perdelele şi se aşeză pe colţul patului unde-şi petrecea zilele şi nopţile bunicu'.

732 Dan Grădinaru

Amestecă cărţile.

Amoraş primi teancul de cărţi până ce buni zise „ajunge".

— Dă-mi cărţile, puneţi în gând dorinţa şi trage o carte.

— În acelaşi timp?

— În acelaşi timp.

Amoraş scoase o carte şi o înmână lui buni. Buni o luă şi o examină.

— Cartea este… Eremitul, zise ea. Eremitul arată că dorinţa ta o să se îndeplinească. Eremitul e maximul. Ce gândeşti o să se înde – plinească fără dubii.

— Atât?

— Atât.

Amoraş răsuflă din toţi rărunchii ca când un bolovan greu i s-ar fi luat de pe inimă şi inima putea să bată din nou firesc.

— Mulţumesc! mulţumi ea zgomotos.

— Nu trebuie să-mi mulţumeşti. Cărţile sunt infailibile, lor eventual trebuie să le mulţumeşti.

— Mulţumesc, cărţilor, repetă mulţumirea Amoraş, de data aceasta cu adresa dorită de buni. Mă simt mai bine.

Brusc uşa se dădu în lături şi-n prag, încruntat, era Dorin.

— Cine te-a supărat? îl măsură buni.

— Cine să mă supere? Nu m-a supărat nimeni, înaintă Dorin spre scaunul pe care-şi ţinea hainele.

— Străduieşte-te să nu stai încruntat, să nu se bucure duşmanii.

— N-am niciun duşman.

— Toţi avem duşmani. Măcar unul. Ai grijă să nu ai şi o duş – mâncă.

— Ce duşmană? întoarse capul Dorin.

— Lasă, nu discutăm acum.

— Chiar n-am duşmană.

— Atunci e iubită.

— Nu vreau să discutăm aşa ceva nici acum, nici în viitor, îşi

trecu mâna prin ciuf Dorin.

— Bine, bine, n-am vrut să te supăr în plus. De ce-ai venit?

— Mi-am uitat cronometrul (îl avea deja în mână).

— Gata, ai şi plecat?

Dorin nu mai răspunse de pe coridor.

— Iute ca fulgerul, comentă Amoraş.

Maraton 733

Buni luă pachetul de cărţi de tarot şi-şi puse o dorinţă: Dorin să scape de duşmancă, adică de Waltraud.

— Ghiceşti pentru Dorin?

Buni îi făcu semn lui Amoraş să tacă.

— Nu trebuie să folosim pachetul de tarot prea des. Eu nu l-am mai folosit de o lună.

Amoraş era fascinată de dexteritatea lui buni de a manipula cărţile şi se gândi că dacă i-ar fi dat lui buni mai multe detalii buni ar fi spus mult mai multe. Dar şi aşa, se înţelegea foarte bine că va afla cine l-a omorât pe Ce-o şi ucigaşul va fi pedepsit. De fapt ea pusese o sân – gură întrebare dar i se părea de la sine înţeles că dacă va şti cine l-a ucis pe Ce-o acel „cine" va fi pedepsit. Spera să poată să nu se dea de gol nimănui pentru ca pronosticul cărţii trase să se adeverească. Trebuia.

Buni îşi scoase o carte pentru ea.

— Ce-a ieşit? se interesă Amoraş.

— De bine pentru mine, zise buni.

— Ce bine-ar fi să mi se îndeplinească dorinţa.

— Cărţile aşa zic. De-acum nu trebuie să-ţi mai faci probleme.

Totul o să se rezolve.

— Dar când?

— Curând, o asigură buni.

— Doar doamna procuror nu dă în tarot, zise bunicu', uitându-se în acelaşi timp la televizorul montat pe peretele de rigips.

— Dar unde e acum?

— Dă un interviu. Are mare trecere pe-aici.

— Şi stă tot timpul legată de…

— Să nu-i scape prada, zise bunicu' închizând ochii şi buzele i se

strânseră de parcă se pregătea să fluiere. Când o să se întoarcă la ea acasă o să primească o distincţie, Medalia nu ştiu-care clasa III.

Mai pe seară Spiriduş îl strigă pe Rici să vină să mănânce. Rici

— Nicăieri. Spiriduş îi întrebă pe msi pe Florin şi pe Dorin, pe ceilalţi din cameră, nimeni nu ştia nimic. Ipotezele cele mai plauzibile la prima vedere (alergă la Nur Jahan, la Amoraş şi la Cecilia şi la Jeanne;

O chestionă şi pe ţiganca ştirbă şi pe ceilalţi fani ai ei) erau că-şi găsise o iubită şi avea să se întoarcă neîndoielnic acasă.

„În seara asta", îi răspunse pe msi Dorin lui Spiriduş.

— Sau mâine, îi zise Sean lui Dorin.

— Latră câteva serenade şi se întoarce, le zise Petras celor doi, anunţând la radio dispariţia lui Rici.

Jeanne veni la ei în cameră după ce Spiriduş o vizitase ca să-şi exprime îngrijorarea: „Cum să dispară? I-a făcut cineva rău, precis.

Nu mă-nşală nasul".

Şi buni era îngrijorată („N-a mai făcut aşa ceva niciodată"), bunu mai puţin, şi când Florin şi Dorin se adunară în fine acasă îi trimise pe-afară să caute câinele, care dormea ca regulă în faţa uşii camerei unde locuiau. Pe Spiriduş o puse să-i dea telefon sau să-i trimită msi lui Seneca ca să-l roage pe tatăl ei să se implice în căutarea lui Rici.

Spiriduş nu pierdu vremea şi-i şi trimise un msi lui Seneca cu cuvintele lui buni:

„Rici a dispărut. Te rog mult să ne ajuţi. Roagă-l pe domnu' primar dacă poate să ne ajute. Te rog mult (ultima propoziţie era de la ea)".

Seneca îi răspunse după câteva minute:

„Am vorbit cu tata şi mi-a promis c-o să vă ajute deşi de-o cam – dată nu ştie cum ar putea s-o facă. Vă urează sănătate şi noroc. Sperăm ca Rici să apară. Succes!"

„Deie Domnul" îşi zise Spiriduş şi se rugă la Dumnezeu ca Rici să se întoarcă neîntârziat acasă.

Toată noaptea Spiriduş visă că Rici zgârie cu ghearele uşa şi se ridică din patul pliant ca să deschidă uşa camerei. Buni îi atrase atenţia

să nu mai deschidă uşa şi să doarmă:

— Aşa n-o să-l aduci înapoi.

Ce să se fi întâmplat? Spiriduş nu punea bază pe ideea că Rici a găsit o căţeluşă vrednică de inima lui şi-i face curte. Căţeluşele nu umblau la Veneţia pe străzi şi în vaporaşe de capul lor, îşi însoţeau stăpă –nele şi stăpânii în lesă. Rici ar fi dat un semn cât de mic că nu soseşte în seara şi noaptea astea, nu i-ar fi lăsat în nesiguranţă şi îngrijoraţi.

Tot mai mult o împungea ca un vârf de ac sentimentul că lui Rici i s-a făcut un rău. În ce fel sau cine ar fi putut să-i facă rău nu ştia să spună.

Nu se pusese rău, personal, cu nimeni, cel puţin nu ştia că să fi făcut vreun rău cuiva, nimeni nu se plânsese de Rici, nici ea nu se certase, nici cei din casă, o excepta, desigur, pe procuroare. Dar oamenii, începuse să aibă experienţă în privinţa aceasta, puteau să ţină în ei gânduri ascunse, să vorbească într-un fel şi să făptuiască în alt fel. Ba asta

Maraton 735

chiar era o caracteristică a lor. Oamenii erau fiinţe ciudate, imprevi –zibile, deşi Dumnezeu îi făcuse după chipul şi asemănarea lui.

— Buni, tu ai gânduri ascunse?

— Ce-ţi veni? clipi din gene buni care citise a doua zi dis-de-dimineaţă din „În zadar se tulbură muritorul" şi acum se uita la un serial.

— Răspunde.

— N-am gânduri ascunse.

— Dar alţi oameni au gânduri ascunse, nu-i aşa?

— Mulţi au gânduri ascunse.

— De ce şi le ascund?

— Uneori şi le ascund de bine, alteori şi le ascund de rău, se amestecă bunu.

— În general, oameni răi ascund în ei gânduri rele şi oamenii buni ascund gânduri bune, zise buni.

— Ce gânduri bune poţi să ascunzi?

— Un plan, o idee. Vrei să faci o surpriză care să facă plăcere

unei persoane, dacă nu spui la nimeni ăsta e-un gând bun, zise bunicu'. Şi tu ai o satisfacţie mai mare.

— Păi şi oamenii răi care i-au făcut rău lui Rici au avut un plan.

— Despre asta vorbesc, zise bunicu'.

— Buni, dar dacă există Dumnezeu n-ar trebui ca cei care i-au făcut rău lui Rici să fie pedepsiţi?

— Nu trebuie să-l amesteci pe Dumnezeu, deşi dispariţia lui Rici poate că face parte din planul lui Dumnezeu, zise buni.

— Ar trebui dar Dumnezeu are probleme mult mai grave de rezolvat, zise şi bunu.

— Dar aceasta nu e o problemă gravă?

— E gravă pentru familia noastră, pentru alte familii nu-i im –portantă, zise bunu.

— Dumnezeu ştie ce e mai important?

— Nu mai folosi numele Domnului! Nu se foloseşte numele Dom –nului decât în rugăciuni şi rugăciunile se fac în gând. Întreabă altceva, zise buni.

Spiriduş se opri o clipă.

— Buni, Dumnezeu există?

— Sigur că există.

— Vede tot?

— Bineînţeles.

— Seamănă cu noi?

— Aşa zice în Biblie.

— Unde stă.

— Stă pe un tron împărătesc

— Dar noi nu-l vedem.

— Dar prostia există?

— Există.

— O vezi?

— N-o vedem.

— Dar de simţit o simţim?

— O simţim uneori.

— Ţi-ai dat răspunsul singură, încheie discuţia buni, revenind la

film.

„Pe Dumnezeu îl simţim, reflectă Spiriduş. Cum îl simţim?

Fiindcă eu nu-l simt”.

Spiriduş ar mai fi vrut să întrebe în legătură cu simţirea însă tăcu. Mai important decât Dumnezeu era acum Rici.

— Roagă-te dimineaţa şi seara şi o să vină vremea să-l simţi, mai zise buni, care căzuse pe o replică în care cei doi îndrăgostiţi se certa – seră şi el îi reproşa ei: „Tu nu simţi nimic”.

Bunu sesiză acest lucru, lăsând revista pe care o răsfoia într-o parte şi uitându-se pe timpul dialogului la serial:

— S-a potrivit la ţanc.

— Ce s-a potrivit? se interesă Spiriduş.

Dar bunicii se concentrau, atenţi la scena cea mai importantă din episod, cea în care ea îi arde lui o palmă usturătoare iar el suportă cu stoicism corecţia.

De dimineaţa Dorin şi Florin s-au pus din nou să-l caute pe Rici.

I-au luat cu ei şi pe fraţii neneţi şi pe cei cinci naufragiaţi. Au strigat în sala de mese dacă nu l-a văzut cineva pe Rici. Au bătut la uşa fie cărei camere până s-a găsit cineva să răspundă la întrebarea dacă Rici n-a fost văzut în seara şi în noaptea care trecuseră (negativ). Au ieşit din nou pe promenada rece. Rici intrase, cum se spune, în gaura şar pelui.

— Tu când l-ai văzut ultima oară? o întrebă buni pe Spiriduş.

— Ultima oară l-am văzut când am mâncat, la cină, la ora şase.

După cină m-am dus şi am vorbit cu Nur Jahan. Rici n-a fost cu mine.

— Tu, Dorin, când l-ai văzut ultima oară ieri pe Rici?

Maraton 737

— A fost cu mine şi cu Florin în Sf. Elena. Cât am alergat un pic, că era prea frig, lui Florin i-am spus să se încălzească la Bienală.

Câinele a rămas pe-afară.

— Şi tu, Florin?

— Dorin a venit după mine şi când am ieşit amândoi Rici nu era.

Se lăsase noaptea. L-am fluierat şi am crezut că ne-a auzit şi vine.

— Duceţi-vă din nou în Giardini şi-n Sf. Elena, îi sfătui bunu.

Căutaţi paznicii şi întrebaţi-i.

— Vedeţi poate nimeriţi să ştie cineva ceva, zise buni.

— Poate ni-l aduce înapoi doamna procuroare, zise bunicul din pat.

— Eu nu mă ocup de câini, eu mă ocup de oameni, zise femeia-procuror.

— După cum te ocupi de oameni nici câinii nu mai au mult timp de trăit.

— Insinuezi că l-am omorât pe câinele vostru?

— Nu, că el n-a făcut abuz în serviciu.

Femeia-procuror îi întoarse spatele bunicului nedorind conti – nu area unei convorbiri fără rost.

Dorin, Florin şi cei şapte fani îşi puseră căciulile în cap şi ple – cară. În Giardini şi pe Sf. Elena nu făcură mare brânză şi se întoarseră înapoi nădăjduind că poate Rici s-a întors. Dar Rici nu se întorsese.

Jeanne reveni să se intereseze de Rici. Întreba şi ţiganca ştirbă şi-i încuraja:

— Ăsta e câine deştept. E pe undeva cu interes. Nu mai fiţi supă – raţi că seara asta se întoarce.

Dorin veni cu ideea să tipărească flaiere cu Rici şi să le lipească pe unde era permis de lege. De aceea Spiriduş îi trimise lui Seneca un nou msi pe care i-l dictă buni:

„Ajută-ne, Seneca!! Rici nu s-a întors acasă. Vrem să lipim afişe pentru Rici şi îl rugăm pe domnul primar să ne ajute. Doar dumnealui ne poate ajuta. Îţi mulţumim mult!! (punctele de exclamare erau ale lui Spiriduş)".

Peste o oră Spiriduş primi msi chiar de la primarul Cacciari:

„Vi se vor tipări o sută de afişe cu conţinutul dorit de voi şi le veţi putea lipi în toate staţiile de vaporetti".

Familia era întoarsă pe dos şi în acelaşi timp bucuroasă de ştire.

Acum se ridicau probleme noi. Ce fotografie de-a lui Rici să pună?

— Una cum era el, zise Florin.

— Cum este, îl corectă Dorin.

— Cu urechile ciulite, hotărât să se întoarcă acasă, zise Spiriduş.

— Una care să stârnească mila, zise dl Nida.

— Una cu doamna procuroare alături, înlănţuiţi, zise bunicu'.

— Nu mai spune prostii, zise buni.

— Nu mă băgaţi pe mine în ciorba voastră, zise procuroarea.

— Pe tine nu vrem să te băgăm, vrem să te scoatem, zise bunicu'.

Procuroarea dădu din umeri de atâta lipsă de responsabilitate şi consideraţie.

— Şi cum să fie textul? întrebă Spiriduş.

S-au chinuit un pic şi la sfârşit a ieşit aşa: „A dispărut Rici (foto – grafie color cu Rici). Ajutaţi-ne să-l găsim. Primar Massimo Cacciari".

Primarul a acceptat ca flaierele să fie ca când ar fi fost din partea lui. Primăria le-a tipărit pe banii primarului şi în 48 de ore staţiile de vaporetti, cum promisese Cacciari, au fost pline de fotografia lui Rici.

— A murit, nu-i aşa c-a murit? îl întrebă Florin pe Dorin, trecând o vreme fără veşti de niciun fel.

— De ce sunt oamenii aşa de răi, buni? o întrebă Spiriduş pe buni, trecând cam tot atâta vreme şi tot fără veşti.

— Nu toţi, unii, a zis buni. Să nu exagerăm.

— De câţi ani este câinele ăsta al casei? a întrebat dl Nida.

Spiriduş a plâns. Florin a tras un picior la o uşă de la bucătărie, enervându-le pe bucătărese. Amintindu-şi cum îl apuca de blana dintre urechi şi de ceafă şi prinzându-i-o între degete i-o smotocea în pumn, Dorin a dat la sală pumni mai îndârjiţi în sacul de box.

— Păi, da. Cum intră în pământ un câine şi nimeni n-a văzut, nimeni n-a auzit nimic?

Însă lucrurile stăteau şi mai prost. În zilele acelea dispăru de parcă n-ar fi fost pe-acolo vreodată şi Nur Jahan împreună cu întregul lot de migranţi salvaţi pe mare, cei trei yazidiţi, peshmerga, adică kurdul, şi musulmanul isis cecen. Giovanni se înfiinţă din nou în persoană.

— Lucrurile s-au petrecut astă-noapte (Rici dispăruse de o săptă – mână). N-au venit la masa de dimineaţa, îl informă Popo.

— Cum locuiau?

— Cei cinci bărbaţi împreună şi femeia singură în camera rezer – vată doar pentru ea. Mai era şi o ţigancă care dormea pe jos, pe coridor.

A refuzat să stea cu cineva în cameră. A dispărut şi ea.

Maraton 739

— Ceva zgomote în timpul nopţii?

— Nimic.

— Totuşi cum au fost scoşi din Palatul Ducal?

— Mie mi se pare că n-au ajuns în Palatul Ducal. Aseară a fost un festival muzical de-al lor dar nu la Fondaco dei Turchi.

— Unde atunci?

— La biserica Santa Maria della Misericordia din Cannaregio.

— I-auzi!

— Părerea mea e că după spectacol s-a întâmplat. I-o fi omorât vreun fanatic de-al nostru (Popo întâlni privirea lui Giovanni) sau de-al lor.

— Nu ne putem pronunţa decât dacă într-un interval rezonabil marea le aruncă trupurile la ţărm.

— Desigur.

— Şi cu câinele ăla ce s-a întâmplat?

— A dispărut şi el.

— Nu i-a apărut cadavrul?

— Noi nu ştim. Doar primarul dacă ştie ceva.

— O să-l întreb.

Dar primarul nu ştia nimic şi nici veneţienii nu anunţaseră până în acel moment absolut nimic autorităţilor.

CAPITOLUL 62. „VĂD CĂ AI CORECTAT. AI SCRIS CĂ E LUNA OCTOMBRIE MAI JOS, DAR E LUNA NOIEMBRIE” 427

Când lucrurile curente nerezolvate stagnează ca nerezolvate cum rămâne cu lucrurile nerezolvate care stagnează cu rezolvarea de mai de mult? Acestea încep să-şi piardă conturul, să conteze mai puţin, ăsta-i adevărul, afară de cazul când reprezintă ceva foarte rău şi fără o rezolvare nu se poate înainta. Pentru Amoraş „foarte rău”.

Însemna Ce-o. Pentru Spiriduş – Rici, Nur Jahan, neneţii,

profughi şi ţiganca cea ştirbă. Se culca în gând cu ei şi se scula în gând cu ei. Un lucru care începuse să nu-i dea pace era însă şi Ce-o. Cu ce siguranţă îi aruncase nişte vorbe anchetatorul! Când se gândea la anchetator se

427 „Da, eu am zis asta, fiindcă am citit textul mai înainte. Voi faceţi doar acum cunoştinţă cu textul. Mă interesa să fie atent la calendar".

(Houellebecq).

740 Dan Grădinaru gândea cu antipatie. O mai uşura gândul că li se luase tuturor probe pentru analiza adn, inclusiv lui Ce-o (se interesase), şi aştepta cu satisfacţie răutăcioasă momentul rezultatelor analizelor. Avea să fie clar ca lumina zilei că dl Nida este tatăl biologic, nicidecum Ce-o faţă de care nu ar fi putut să spună că simte antipatie ca în cazul lui Giovanni, nu, sigur că nu. Poate chiar, coroborând şi cu ce spusese buni în legătură cu „chemarea sângelui", dimpotrivă, Ce-o îi era simpatic, dar, bine, nimic mai mult decât atât. Ne sunt simpatice o sumedenie de persoane, dar nu sunt mama, tata, fraţii şi surorile. Existau, unele le cunoştea, cazuri în care membrii unei familii nu se înţelegeau câtuşi de puţin între ei. La tv mai apăreau ştiri legate de împrejurarea că un membru al unei familii l-a ucis pe alt membru al familiei res – pective, fiul pe tată, tatăl sau mama pe copiii mici şi fără apărare însă acestea se circumscriau categoriei excepţiilor monstruoase, nici nu putea să intre în discuţie familia ei, în care Dorin şi Florin nu doreau de loc să se antreneze cu ea, însă astea nu erau probleme de viaţă şi de moarte. Revenind la Ce-o, l-ar fi putut întreba tot felul de detalii pe dl Nida, dar dl Nida îşi pierduse memoria. Of! Păcat! Ce viaţă im – posibilă e lumea asta!

Spiriduş nu mai avea chef de mâncare şi în general de nimic.

Într-o zi, când toată lumea era plecată, inclusiv bunicu', ceea ce era destul de neobişnuit ca el să părăsească patul, scoase din dulap reci – pientul cu cenuşa mamei, desfăcu la gât săculeţul în care stătea reci – pientul, îl îmbrăţişă şi plânse cu multe lacrimi, temperându-şi, fără să poată totuşi, icnetele. Încet-încet, după ce-şi deşertă oful, se linişti, puse la loc cu grijă recipientul şi-l sărută, tamponă cu prosopul ei din baie lacrimile care căzuseră pe capacul recipientului şi se spălă din

abundenţă pe faţă cu apă, iar dacă ar fi fost întrebată ce-i cu ochii, ar fi răspuns că are ochii roşii şi umflaţi pentru că are o iritaţie pentru că a muşcat-o o albină. O albină în casă? Mai bine un păianjen.

Nici băieţii nu prea mâncau, deşi Dorin chiar era necesar să mănânce mai mult şi mai bine. Îi afecta şi pe ei dispariţia lui Rici.

Doar femeia-procuror, care oricum nu mânca, trebuia însă să meargă la masă cu dl Nida, se manifesta activ, păi era o maşină, nu?

Petras, care îi luase un interviu, profitase de o „ciocnire" cu perechea-cu-lanţ şi-i ceruse părerea procuroarei despre cât mai stă în

Veneţia, dacă şi-a îndeplinit misiunea pentru care ajunsese în oraş.

Oare familia cedase şi recunoscuse până la urmă că a fost părtaşă la infracţiunea domnului Nida? Doar pentru asta venise, nu?

Maraton 741

— Nu, negă procuroarea. Obiectivul meu este mai amplu şi are în vedere orice abuz în serviciu.

— Şi ai mai găsit abuzuri?

— Am mai găsit.

— În colectivul nostru?

— Da, în colectiv.

— Bine, dar asta-o ştire nemaipomenită.

— Caracterizeaz-o cum vrei. Unii mă dispreţuiesc, dacă nu chiar mă urăsc.

— Dar în afara colectivului?

— Şi în afara colectivului.

— În sferele puterii… mai înalte?

— Răspuns pozitiv.

— Bombă! Nu mai vii în emisiune să povesteşti despre aceste abuzuri?

— Deocamdată e confidenţial.

— Şi ce-o să faci? O să-i legi pe toţi cu lanţuri? nu se abţinu Petras să imagineze o situaţie cam horror.

— În acel moment o să aştept instrucţiuni.

Cu „instrucţiunile" procuroarea îi închise gura lui Petras.

— Şi dumneata mai poţi?

— Nu mai pot, zise cu lacrimi în ochi dl Nida. Dacă mai ţine mult nu ştiu ce-o să fac. O să mă omor şi scap.

— Te înţeleg, îl compătimi Petras. Mai bine stăteai la închisoare. Acolo nu cred că sunt lanţuri.

— Of, făcu cu obidă dl Nida.

— Dac-ai făcut prostii…

— N-am făcut nicio prostie, domnule. Sunt curat, horcăi dl Nida de parcă era răcit în ultimul hal.

— Aşa zic toţi, zise procuroarea.

— Vorbeşti despre ceva ce nu cunoşti, îl mustră dl Nida pe Petras.

Iar ea, ea are o fisură de logică, softul are o fisură de logică.

— Nu te mai referi la mine, îl atenţionă procuroarea ca să nu-ţi înrăutăţeşti situaţia.

— Mai rău de-atât ce poate fi?

— Nu vrei să vii la mine în emisiune să vorbeşti încă o dată despre cazul dumitale? Desigur, dacă-ţi permite doamna, îi ceru Petras.

— La ce să-l las? Ce să spună?

— Aşa e. Ce să spun? îşi coborî glasul şi umerii dl Nida.

— Poate ai ceva de spus.

— N-am nimic de spus.

— Ei, vă las. Ştiţi unde să mă găsiţi dacă aveţi nevoie de mine, încheie Petras conversaţia cu cei doi.

Petras se îndepărtă nedumerit. De unde avea atâta putere femeia-procuror?

— De unde crezi că are putere femeia-procuror? o întrebă Petras pe Cici.

— De la baterie, zise Cici. N-aş vrea să am de-a face cu un robot.

— Sper să n-am prilejul.

Cel legat îşi omora timpul făcând versuri (ăsta părea să fie singurul lucru care-i mai oferea suport), pe care le înghesuia într-un car – neţel. După întâlnirea cu Petras mai compusese unele în stil văicăreţ:

Mă-ntreabă lumea cum de mai rezist?

Nu sunt nici terorist şi nici fascist
Nici cu Morales şi Chavez, comunist
Pentru o doamnă sunt un Antihrist.
Nimic mai mult decât un Antihrist.
E greu să fii astăzi uman.
De o mie de ori mai bine-i postuman
Aşa eşti în trend, ai uşi deschise.
Care pentru mine sunt interzise.
Da, sunt complet interzise.
Mă-ntreb ce să mai aştept?
Îmi simt inima zvâcnind în piept.
Şi nu ştiu cum să mă mai port.
Ziua şi noaptea nu le mai suport.
Noaptea şi ziua nu le mai suport.
Doar uneori, c-aşa e la umani.
Mă gândesc că totul o să se termine.
Nu mai contează, în rău sau în bine.
Aş vrea să număr cifrele invers:
10, 9, 8, 7… revers.
10, 9, 8, 7… revers.
Maraton 743

Da, trecuse şi numărătoarea inversă pentru maratonul de la Ve – neţia, al primăriei, maraton în legătură cu care Cacciari le promisese că nu va avea loc. Fie din cauza promisiunii, fie din cauza timpului nefavorabil, fie din cauze necunoscute de către Amoraş maratonul ăsta local părea că se amânase până la anulare, într-adevăr. În privinţa aceasta se putea vorbi şi de confuzie, nefiind nimic oficial şi când lipseşte poziţia oficială eşti în drept să crezi orice. Mieszko susţinea ca de obicei o aberaţie, anume că cele două curse se vor desfăşura împreună (îl capacitase şi pe Popo). „Unde-ai mai auzit şi chestia asta?

O să vedeţi că am dreptate. De ce n-a avut loc maratonul primarului?

Pentru că i-a trecut prin minte ideea conjugării celor două maratonuri şi o procesează".

Cu teoria asta a lui Mieszko în cap Amoraş o luă de mână pe

Spiriduș pentru că Spiriduș știa unde locuiește primarul și într-o seară la ora 8 se duse acasă la acesta. Vorbi prin interfon cu una dintre servante și aceasta le transmise că primarul nu primește.

— Nu mă primește pe mine sau nu primește din principiu?

— Nu primește din principiu vizite neanunțate.

— Păi mă anunț acum.

Și Amoraș, care se înarmase cu o bâtă de baseball („Acum fii atentă la muzică!"), în loc să lovească mânerul de bronz fixat de ușă în ușă, se apucă să lovească în ușa primarului cu bâta și să strige între izbituri „deschideți!"

Spiriduș, care nu pricepuse de ce ieșise Amoraș din Palatul

Ducal cu ciomagul, însă nu-și bătuse capul să afle din gura lui Amoraș

„De ce"-ul, gândindu-se că totul are un rost, rămase stană de piatră.

Zgomotul se întețea și Amoraș își atinse scopul. Ușa casei primarului, cu numărul 1818, se deschise și în poarta casei se arătă primarul în persoană cu o mutră „mânia lui Dumnezeu".

— Puteam să sun la numărul de urgență 112 și vă petreceați noaptea la închisoare ceea ce nu-i de recomandat, le întâmpină primarul mutându-și ochii de la o vizitatoare la alta.

— Ea n-are niciun amestec, îi luă Amoraș apărarea lui Spiriduș.

Doar mă însoțește. Am venit…

— Dacă ai venit, intră, făcu Cacciari cu violență ușa mai largă și, intrând vizitatoarele, analiză ușa dacă nu a suferit daune inestetice.

— Amintiri, zise el printre dinți după cercetare.

Cele două urcară scara înaintea primarului la „piano nobile" – știa Spiriduș pe unde trebuia s-o ia. Cacciari se așeză și le pofti să se

744 Dan Grădinaru așeze. Spiriduș se așeză pe locul pe care stătuse data trecută și Amoraș lângă ea, cu bâta în mână.

— Aștept motivul acestei vizite contondente, zise Caciari, fulgerând din adâncul negru al pupilelor.

De unde fusese ca o războinică („ca o amazoană", o stimulă Cacciari), acum Amoraș era dintr-odată o mielușea.

— Am venit, își căută ea cuvintele, pentru maratonul… nostru.

— Ce-i cu el?

— Nu vreţi să-l mai ţineţi?

— De unde aveţi informaţia aceasta?

— Noi am sosit la Veneţia în luna iulie şi acum e luna octombrie

— Acum e noiembrie.

— Scuze, noiembrie şi la mulţi le e frică că n-o să se ţină anul ăsta.

— Şi dacă n-o să se ţină anul ăsta, nu dormiţi bine în Palatul

Ducal, nu aveţi ce mânca acolo? Vreţi să reclamaţi adăpostul şi hrana, lipsa condiţiilor igienice?

— Ba nu… sigur…

— Atunci?

— Nu s-ar putea, îndrăzni428 Amoraş ca maratonul oraşului

Veneţia să aibă loc în acelaşi timp cu maratonul nostru?

— Nu s-ar putea şi nu se poate. Maratonul veneţian a fost suspen – dat în 22 octombrie din cauza vremii proaste la cererea maratoniştilor, care au refuzat foarte mulţi să alerge în condiţii de iarnă pentru a nu se accidenta într-un mod ireparabil. Anul acesta n-o să se mai ţină. Al vostru nu e ţinut de o dată. Maratonul vostru va avea loc cu siguranţă, se ridică Cacciari silindu-le pe vizitatoare să se ridice şi ele de pe scaune şi ieşi din sufragerie.

În locul primarului apăru Lili ca să le conducă înapoi.

— Nu m-a plăcut. N-am vibrat sintonic. Hai acasă, aici n-am rezolvat nimic, zise Amoraş în drum.

— Eu cred c-o să se ţină de cuvânt, e un om serios, îl sprijini

Spiriduş pe primar şi flutură o mână fiindcă Seneca îşi fluturase o mână la o fereastră de la etajul unu.

428 „Ne aprindem când trebuie să ne stingem şi ne stingem când trebuie să ne aprindem” (Dicker), „Tânăr şi înţelept” (Linda H), „Nu mai sunt aşa de tânăr” (Dicker), „Da câţi ani ai? 50? 60”? (Linda H), „32

Împliniţi” (Dicker), „Mai ai până să ne ajungi” (Pascale Casanova).

— Să mai vii, te aştept, deschise fereastra Seneca.

— Să-mi scrii pe messenger, zise de jos Spiriduş.

Amoraş îşi dădu bretonul de pe frunte la o parte după ce Seneca închise fereastra:

— M-a prins cu garda jos, da şi eu m-am dezumflat prea repede, comentă ea „întâlnirea". Amoraş luă bâta de baseball într-o mână şi, contând pe întuneric, o aruncă în Canal Grande. Poate i-o trebui cuiva. Şi-acum ce facem? Ai vreo propunere?

— Ce propunere să am?

— Te-oi fi supărat că te-am făcut martoră la scena asta.

— Nici pomeneală! respinse destul de bine Spiriduş ideea că se putea supăra.

— Nu ştiam ce să mai fac. Mi-a venit brusc şi am acţionat brusc.

— Ai făcut foarte bine. N-o să uite loviturile în uşă.

— O să ţină minte, nu-i aşa?

— Sută la sută!

— În definitiv, să mă pupe… (adică „undeva").

— N-are rost să-ţi faci probleme. Domnul primar e deştept.

— Şi eu sunt proastă!

— Cum să fii…?! Nu vorbi!

— Gata, hai acasă.

Amoraş se întoarse cu Spiriduş pe unde veniseră. Pe drum, pe strada comercială. se întâlniră, ca să vezi! cu Z şi cu surorile Gunhild.

Fetele se salutară fără efuziuni, în schimb Z, care se dăduse la fund şi nu le mai ieşise de mult în cale lui Amoraş şi lui Spiriduş, zâmbi şi le vorbi ca cum ar fi fost doar ziua de ieri de când nu s-au mai văzut.

— Ce faceţi pe-aici?

— Nici nu-ţi vine să crezi la cine-am fost în vizită.

— La cine?

— La primar.

— La primar? Ce-aţi căutat la primar?

— L-am întrebat de sănătate.

— Hai, serios, ce-ai căutat la primar? se băgă în discuţie Gunhild mare.

— I-am spart uşa.

— Uşa? îşi scărpină umerii obrajilor Z în vreme ce surorile

făcură trei figuri incredule asezonate cu ceva cremă de ironie şi ceva spumă de dispreţ. La primar? Cum i-ai spart uşa?

— Am tras în ea cu un ciomag.

— Chiar ai spart-o? o cercetă Gunhild mare pe Amoraş.

— Ei, vorba vine, am făcut doar tămbălău. Ne-a ameninţat cu poliţia şi închisoarea.

— S-a enervat, îşi reveni Z.

— Cred şi eu, zise şi Gunhild mijlocie.

— Da ce-ai căutat la el? îşi scoase din nou mâinile din buzunar Z de parcă s-ar fi pregătit să-şi noteze întâmplarea.

— L-am luat la rost cu maratonul.

— Şi ce-a spus?

— Că maratonul o să se ţină, să n-avem grijă, avem unde dormi şi ce mânca, să nu ne batem capul.

— Te-a trimis cineva să te duci la primar? o iscodi Gunhild mare.

— Trebuia să primesc ordin de la cineva? ridică tonul Amoraş.

M-am dus din proprie iniţiativă, fiindcă văd că lucrurile nu se mişcă niciun milimetru.

— Şi te-ai găsit tu mai cu moţ.

— Da, m-am găsit. Popo nu spune şi nu face nimic. Nimeni nu ştie să ne lumineze. M-am dus să mă lămuresc de la sursă.

— Gata, gata. Bine c-ai aflat ceva, interveni Z. Şi Spiriduş, tu, ce mai zici?

„Scârţ", îi veni pe limbă lui Spiriduş să zică, cum îi venise să zică astă-vară.

— Din ce în ce mai bine, îşi mişcă ea gropiţele din obraji, copiind formula lui Amoraş de altă dată.

— Asta e pe dos, îşi întinse buzele Z. Aşa se interpretează, nu?

— Chiar totul e ok, se îmbujoră Spiriduş.

— Nu mai putem de bine! se suprapuse pe dialog Amoraş.

— O să fie bine, zise Z scărpinându-se într-un colţ al frunţii.

— Ar fi tare bine… să fie bine, zise Amoraş.

— Mai cu inimă, zise Z întorcându-şi cu umerii lui laţi spre

Amoraş.

Înţeleg că ai primit asigurări de la vocea cea mai autorizată a oraşului, aşa că „sus inimile”! În rest (se întoarse Z către Spiriduş), rămâne cum ne-am înţeles cu pumnii, mă rog, când o avea loc maratonul.

— Deja simt cum a crescut optimismul, zise Amoraş.

— Nu mai ai admiratorii să te însoţească dar o să revină, zise Z.

— Ce bine-ar fi, zise Spiriduş, mirată în sinea ei că Z remarcase faptul că avea „suită”.

Maraton 747

— Hai, Z, zise Gunhild mică, mai bine faci un articol despre noi trei. Ai avea ce să scrii despre noi.

— Cu siguranţă, îşi luă rămas bun Z, ne mai vedem noi. Se îndepărtară unii într-o direcţie şi ceilalţi în direcţia contrară.

Amoraş zise în urma lor:

— Mie mi se pare falsă Gunhild asta mare şi fetele ei.

Spiriduş n-o contrazise, zise doar „când râde râde ca o capră care face o căcărează”, se gândea la nonşalantul Z, cum dispăruse şi cum reapăruse ca cum timpul se comprima sau se dilata în cazul lui.

De data asta se comprima, nu se mai dilata ca la Olympia.

— N-am un motiv precis, e, aşa, o intuiţie pe moment. Cum se spune: intuiţiile nu trebuie subestimate.

Nu-l mai văzuse poate şi de-o lună. Era acolo, cu ei, dar subit n-o mai preocupa dacă e prezent sau absent, cum se întâmplă cu o persoană care nu te interesează şi de unde era în centrul gândurilor coboară pe un loc mai modest.

— De ce oare mi-a venit să zic asta?

În restul lunilor îl mai văzuse dar nu se mai oprise niciodată la ea, să-i adreseze vreun cuvânt. Pur şi simplu nu-şi aducea aminte de aşa ceva. Nu că simţea nevoia unei convorbiri însă, nu? era o ciudă – ţenie lipsa oricărei comunicări ca şi lipsa remarcilor personale ironice la disponibilitatea lui Z în raport cu fetele din Palatul Ducal. Unde era această disponibilitate? Ori era şi nu mai avusese ochi s-o observe?

Cu Z se petrecuse datul la fund sau cu ea?

— Mai mult ca sigur datorită vizitei la primar. Mi-a căzut prost,

asta e. Ce mi-o fi venit să mă duc la el acasă? M-am purtat ca o nebu – nă. De ce nu m-am dus la primărie? De ce într-adevăr nu m-am anunţat din vreme? Prin ţine de exemplu. Şi te-am pus şi pe tine într-o situaţie de rahat. Mă simt aiurea. De câtva timp mă simt aiurea.

— N-are rost să-ţi pui atâtea întrebări, zise Spiriduş. Eu cred că el te-a înţeles. Ai văzut ce-a spus. Că putea să dea telefon la 112.

— Dacă venea 112 eram de pomină.

— Şi-a dat seama că eşti tensionată.

— Da, da' ai văzut cum s-a ridicat şi-a plecat val-vârtej.

— Poate din cauza uşii.

— I-am lăsat ceva semne, râse Amoraş. M-am purtat necores – punzător dar n-am avut încotro.

— Gândeşte-te la altceva, zise Spiriduş.

748 Dan Grădinaru

La Palatul Ducal Amoraş îl trase de guler pe Petras (era în pat cu Cecilia la ei în cameră şi lui Cici îi era rău):

— Ascultă, postul ăla de radio al tău nu poate să-mi dea şi mie cuvântul?

— Doreşti să te adresezi ascultătorilor?

— Aş cam dori.

— Despre ce vrei să vorbeşti?

— Despre situaţia noastră.

— Vorbeşti singură sau vrei să facem un dialog?

— Cum crezi că-i mai bine.

— Bine, să vii deseară la staţie cu un sfert de oră înainte de zece şi o să văd.

— Cum se simte? arătă Amoraş înspre patul în care Cecilia îşi ridicase o mână în sus în semn de salut, dar stătea pe spate cu ochii închişi.

— Nu foarte bine.

— Bine, vorbi în şoaptă Amoraş. Sănătate, Cici! (acum cu voce tare)

În restul zilei Amoraş se uită cu Jeanne la tv la tenis.

— Cum se mai agită nevasta lui Federer (era în loja oficială), zicea

Jeanne.

— I-a făcut rapid două perechi de gemeni, l-a legat, zicea Amoraş.

— Hai băiatu' că deseară îţi fac masaj şi te încălzesc la picioare, zicea Jeanne punându-se în pielea nevestei lui Federer (nevasta tenismanului tocmai arunca o privire nemulţumită pe teren). Ce le scanez!

Sunt mai tare ca röntgenu!

— E nemulţumită că bărbat-su a dat-o-n bară cu reverul ăsta.

— I s-a muiat reverul, asta o nemulţumeşte.

La televizor spectatorii făceau valuri, se ridicau în picioare şi ridicau şi mâinile ca să salute disputa sportivă şi să se împrospăteze.

Şi Jeanne ridică mâinile în sus: Hai şi eu! (spectatorilor din tribune)

Mă vedeţi?

Mai târziu:

— A scos Rollex-ul (Federer îşi pusese la încheietură ceasul), zicea Amoraş.

— L-a scos din izmene (că a câştigat), zicea Jeanne.

La ora zece, Amoraş ţinu un discurs la radioul lui Petras:

— Dragi prieteni şi colegi, uitaţi ce este. Văd că a intervenit în mijlocul nostru o stare proastă. Această stare proastă se numeşte după părerea mea lipsă de chef. Nu ne mai antrenăm, nu mai mergem la

Maraton 749

sală şi evităm chiar să vorbim deschis între noi despre problemele care ne frământă. Problena care ne frământă pe toţi este şi cred că nu gre – şesc deloc problema maratonului, dacă maratonul se mai ţine sau nu se mai ţine. Personal am auzit păreri pro şi contra şi cred că fiecare dintre noi a auzit păreri pro şi contra şi şi-a cristalizat propria părere legată de acest subiect dar din lipsă de curaj ori de voinţă nu-şi dă pe faţă gândurile într-un mod organizat. Vă chem pe toţi mâine la o discuţie organizată la ora zece dimineaţa în Sala Marelui Consiliu pe care acum o cunoaşte toată lumea foarte bine. Să nu lipsească niciunul.

O noapte bună vă doresc.

— Aţi auzit-o pe Amoraş, zise Petras preluând microfonul. Ne-a îndemnat să ne reunim mâine în Sala Marelui Consiliu la ora zece.

Mă raliez acestui îndemn şi vă chem şi eu mâine la ora zece. Să uităm mâine dimineaţă micile noastre probleme şi să ne reunim cu toţii.

Noapte bună!

— Noapte bună, meştere! Mâine o să fiu prezentă (Wal).

— Mergem mâine? îl întrebă Billy pe Johnny.

— Mergem, de ce să nu mergem? se miră Johnny de întrebare.

— Cum am fost? îl întrebă Amoraş pe Petras.

— La ţintă, răspunse Petras cu mintea în altă parte (la Cecilia).

CAPITOLUL 63. „RĂZBOIUL ESTE O PROBLEMĂ SERIOASĂ; NE TEMEM CĂ OAMENII N-AR TREBUI SĂ PORNEASCĂ LA RĂZBOI FĂRĂ REFLECŢIA PE CARE ACESTA O MERITĂ”. (SUN TZU: „ARTA RĂZBOIULUI”)

În urma apelului lui Amoraş s-au adunat mai toţi la ora anun – tată la radio în Sala Marelui Consiliu. Amoraş sosi înainte de ora zece cu câteva minute şi când o văzură prietenele săriră cu gura pe ea:

— Dacă tu ne-ai chemat tu să conduci adunarea.

Amoraş se aştepta la invitaţie şi o declină:

— Nu mă pricep la condus. Să conducă Popo, că pe el l-am ales să ne conducă.

— Ba nu, dacă ne-ai invitat, tu să fii gazda. Aşa e corect, au insistat

Cecilia cea borţoasă şi Aranta cea tatuată.

Că nu, că da, până la urmă Amoraş a zis:

— S-a adunat multă lume. Ştiţi ceva? de acord, dar, Popo, să stai lângă mine.

Popo venise şi el – de obligaţie şi frică neconştientizată – şi ştia că aşa se cuvenea, să fie el mediator.

— Să fie cum zici, aprobă Popo, aşezându-se pe estradă lângă Amoraş.

Amoraş deschise consfătuirea (aşa credea ea, că va fi o consfătuire) abrupt:

— Vreau să vă citesc mai întâi manifestul „Generaţia Milenială, numită şi Generaţia Y, cea cuprinsă între 18 şi 33 de ani", 429 adică născuţii 1983 – 1999, cum suntem majoritatea dintre noi, al lui Alexis

Bloomer. Iată mesajul de pe clipul acesteia, postat pe facebook pe 22

aprilie 2017, de atunci a strâns 34 de milioane de vizualizări: „Ca membru al generaţiei milenale am făcut o analiză cu privire la ce este greşit la generaţia noastră. Am ajuns la concluzia că doar existăm. Nu contribuim la societate cu nimic. Generaţia noastră nu are manierele de bază cum ar fi „Da, doamnă" sau „Da, domnule". Nu deschidem uşa femeilor, pentru bătrâni nici nu mai spun. Ascultăm muzică obscenă care degradează femeia şi glorifică drogurile şi infracţionalitatea. Suntem leneşi şi vrem să facem mulţi bani şi să avem educaţie gratuită, dar fără să muncim prea mult. Petrecem mai mult timp online, făcând – du-ne prieteni decât să construim relaţii reale. Ideea noastră despre ce înseamnă să susţii ceea ce crezi se rezumă la a posta pe Facebook.

Şi credem că numărul de urmăritori pe care-i avem ne defineşte ca persoane. Nu ne respectăm bătrânii, nu ne respectăm ţara. Râdem de bărbaţii şi femeile care luptă pentru noi şi îi preţuim pe cei care se bat între ei. Suntem mai divizaţi ca niciodată. Nimic nu mai are va loare în generaţia noastră pentru că profităm de orice".

Vă întreb pentru început, după ce aţi auzit mesajul, cine mai vrea să facem maratonul şi cine nu şi care sunt argumentele unora şi altora.

Waltraud se ridică imediat întărâtată de pe scaunul din primul rând şi, nemaiaşteptând dacă Amoraş doreşte un referendum privitor la maraton, venind la biroul adus de dimineaţă sub tabloul „Paradisul".

al lui Tintoretto, bătu cu pumnul în masă, se întoarse către public şi zise pe un ton categoric:

429 „Psihologul Stuart Hill a cercetat tinerii millenials, pe care-i socoteşte oameni fără o identitate, incapabili de o percepţia realistă şi matură a lucrurilor, incapabili de a produce valori naţionale, înstrăinaţi de rădăcinile de ţară şi ne-am" (Linda H).

Maraton 751

— Vreau să vă întreb şi vă rog să-mi răspundeţi. Voi n-aţi trăit la Olympia în anul 1.000? Spuneţi-mi, dacă aţi trăit în anul 1.000, dacă e vreo deosebire faţă de anul 2000 şi nu ştiu cât, al nostru? Nu suntem aceiaşi? Noi am fost toţi de-aici în anul 1.000, noi suntem aceiaşi în anul 2017. Cu gură, cu nas, cu ochi. Nu scoatem din noi tot kkt?

N-am alergat şi atunci şi acum? N-am mâncat? N-am pişat?

— Noi în picioare, voi pe vine, se apucă să râdă Verzulică.

— Taci, prostule, îl admonestă Amoraş.

— De ce mă înjuri?

— Taci din gură, îi zise Verzilă.

— Mă face prost degeaba, zise Verzulică.

— Are dreptate, bătu din palme Johnny, referindu-se la începutul cuvântării lui Waltraud.

— Pentru ce să mai alergăm? continuă cu ardoare Waltraud. Ce să corectăm la urma urmei la lumea asta? Să nu mai mâncăm? Să nu mai dormim? Să nu ne pişăm? Să nu mai mergem la baluri şi să nu mai dansăm? alergăm? futem? Să nu mai dormim şi să nu mai murim?

Poate-mi spune şi mie cineva cum arată corectura? Care e marea corectură preconizată de Ce-o şi pe care şi Popo doreşte s-o implementeze?

— Aşa e (tot Johnny).

— Vorbeşti ca din carte, zise şi Billy, văzând că Johnny subscrise la poziţia lui Waltraud.

— Îi fut în cur pe toţi care zic că n-am dreptate. Mie nu-mi mai trebuie concurs. S-o ia dracu' de lume. Nu mai am chef s-o corectez, să se corecteze singură dacă mai poate. Dacă e să vină sfârşitul lumii, să vină! Nu-mi pasă!

— Poate, îi veni în ajutor Verzulică, jocurile sunt făcute şi se ştie învingătorul.

— Nici pomeneală! Cum vorbeşti aşa? respinse acuzaţiile Popo.

— Mi-am spus părerea, nu luă Verzulică în seamă dezaprobarea lui Popo.

— Mie îmi pasă, o contrazise Sean pe Waltraud şi veni şi el în faţă ca să se exprime ca de la o tribună. Dar dacă maratonul ne va oferi

o rezolvare, rezolvarea pe care o căutăm, măcar unii dintre noi? Şi dacă lumea va deveni mai bună şi nu va mai cunoaşte măcar unul din păcatele sancţionate şi de biserică? Mă refer de exemplu la lăcomie, la invidie. Nu vreau însă să mă luaţi drept un demagog naiv fiindcă

752 Dan Grădinaru cred încă că maratonul poate oferi o soluţie. Cursa trebuie ţinută, maratonul nostru trebuie să aibă loc.

— Să definim termenii. Ce înseamnă „o lume mai bună”? îi ceru Armo precizări.

— Dacă o să câştige Johnny cu ce-o să ne alegem? Ură şi dezbi – n-are, o trânti Petras, cu ascendentul solidităţii fizice.

— Chiar şi aşa să fie – în orice condiţii, zise Sean.

— Cam aşa, îşi confirmă Cecilia soţul.

Johnny îşi strânse pumnii pe lângă corp şi-şi încruntă sprâncenele, avea atitudinea războinică „ţi-arăt eu ţie”, dar tăcu.

— Tu să vorbeşti mai bine la microfon la tine la emisiune, că tot zici acolo de maraton şi maratonul nu se face, se băgă Billy.

— Eu te întreb aşa, zise Petras ca o replică pentru Sean şi Armo, că tot ai promiţat cuvântul „invidie”. Îşi are ea locul „într-o lume mai bună”? La urma urmei, ce e invidia? Un sentiment, o stare negativă care se creează din conştientizarea unei disproporţii. Ăla are şi tu n-ai şi nu dormi noaptea şi visezi ziua să ai ce are ăla, te roade cum ar veni invi – dia. Care este opusul invidiei în care gândeşti de rău de cineva, îi jin du – eşti situaţia socială, profesională, materială etc? Admiraţia. Să admi tem că va dispărea sentimentul negativ al invidiei. Nu va dispărea atunci oare şi corolarul său, sentimentul de admiraţie?

— Hai să vedem, zise Sean.

— Vedem că lumea s-a creat într-un fel polar. Bunătate şi răutate, deşteptăciune şi prostie, dragoste şi ură şi aşa mai departe. Dacă o să dispară seria negativă o să poată să trăiască mai departe exclusiv seria pozitivă? (Petras)

— Adică, în loc să-l urâm pe criminalul lui Ce-o, o să-l admiră? (Billy).

— Stai jos că n-ai înţeles (ţistui Amalia).

— Ce n-am înţeles? (Billy)

— Fiindcă nu ştim trebuie să facem maratonul, un maraton

cinstit, zise Sean

— Şi dacă maratonul nu ne va oferi o soluţie? îşi zăngăni Aranta belciugele.

— Chiar şi aşa, zic că merită să ne asumăm riscul, nu renunţă Sean la opţiunea pro.

— Asta e părerea ta, zise Verzulică.

— De fapt, mi se pare că nu-i doar o părere. Aici nu-i vorba doar de păreri, e vorba de principii. Riscăm sau nu riscăm? zise Sean.

— Eu tot n-am înţeles, ce riscăm? întrebă Verzişor.

Maraton 753

— Riscăm să ne pară rău dacă nu ne-am dus până la capăt… zise Sean.

— Crucea, zise Verzilă.

— Gândul, zise Sean.

— Înţeleg ce vrei să spui, zise Waltraud, dar vreau să plec. M-am săturat, chiar m-am săturat.

Atenţi la cuvântul lui Waltraud doi-trei aprobară din cap, dar nu toţi gândeau la fel. Poate că juraseră până atunci că vor asculta de şeful Popo. Sean formulă altfel:

— Petras cred că doreşte să spună că avem motive, că există motive pentru care merită… (Sean)

— Hai, explică-ne tu, că noi suntem proşti, ziise Verzilă

— Nu suntem proşti, suntem cum ne-a făcut natura, făcu o paranteză Sean.

— Alo, vezi! ameninţă Verzilă.

— Să nu ne încăierăm încă, zise Amoraş.

— Dar nu se încaieră nimeni, încercă Popo s-o potolească pe Amoraş.

Amoraş îşi văzu de ceea ce voia să spună.

— Eu nu vreau să plec, îşi strâmbă faţa Amoraş. Eu rămân în Veneţia că aici m-am născut şi aici sunt la cimitir, unde acum e îngropat

Ce-o, părinţii mei.

— Bine de tine, zise E-prea, nouă ne mai trebuie ceva drum şi-un colţ de pâine.

— Ce bine?! că nu mai am casă, zise Amoraş.

— Te descurci tu, o luă peste picior Aranta.

— Cum mă descurc? se umflă Amoraş.

— Cu fundul, dragă, zise Aranta.

— Tu chiar n-ai minte când vorbeşti aşa, se strâmbă şi cu ochiul stâng Amoraş.

— Am n-am, mi-a ieşit, n-am cum s-o întorc îndărăt, zise Aranta.

Amoraş îi întoarse spatele şi plecă din preajma biroului.

— Cădem de o sută de ori, ne ridicăm de o sută unu ori, zise Popo o „înţelepciune".

— Ridică-te tu! îl contră Billy.

— V-a rugat fata să nu ne certăm, zise Sean.

— Acum s-o luăm pe-aia dreaptă, zise E-prea. Există din cei care nu mai acceptă sau acceptă cu greu să mai stea, n-ai ce-i face. Situaţie obiectivă, care n-are de-a face cu invidia şi admiraţia.

— Eu mi-am spus părerea, e interzis să-ţi spui părerea? zise Waltraud.

— Nu e interzis, e chiar indicat, zise Popo.

— E obligatoriu, insistă Armo.

— Da, e obligatoriu, zise Verzişor.

— Nu e interzis, dar să nu fim absurzi şi nici să nu sărim peste cal, zise Verzilă.

— Nu ştiu de ce-aş sări peste cal, respinse Sean acuza subsidiară cu absurditatea.

— Eu cred că nu la asta s-a referit Ce-o, zise atunci Cecilia când s-a gândit la maraton. Nu la invidie şi la admiraţie s-a gândit. Eu cred că a avut în vedere forţele distructive ale naturii şi cum să le împiedici să se manifeste.

— Asta e tare cu forţele distructive ale naturii, făcu haz Johnny de ce spunea Cecilia.

— De fapt ne poate spune Popo care este „formula lui Ce-o", de care el are cunoştinţă, zise Gunhild mare. Dar unde e Popo? Unde eşti.

Popo?

Într-adevăr, Popo părăsise sala.

— A dispărut. O fi la toaletă, zise Mieszko.

— Da, chiar, să ne spună şi nouă formula. Dacă e secretă să ştim şi noi că e secretă, zise Salvador.

— Nu l-am ales ca să fie secretă, zise Jeanne.

— L-am ales ca proştii, zise Johnny.

— Mai bine ne duceam în anul 3.000, poate că nu era îngheţul de acum, zise Juanita.

— Când am fost pe insula Cythera doar eu m-am oferit să mă duc în anul 3.000, le aminti Amoraş din grupul din spate.

— Ar fi fost o idee să vizităm şi anul 3.000, zise Helen. Aşa doar ne putem imagina.

— Socoteala de-acasă nu se potriveşte cu cea din târg, strecură Spiriduş o vorbă de-a ei.

— Până se întoarce Popo, ia ziceţi voi la fata cum o să fie anul 3.000? zise Amalia, cum vedeţi voi anul 3.000? aruncă ea o piatră în lacul fanteziilor futuriste, că m-am plictisit ascultându-vă că „vreau să plec" şi că „nu vreau să plec". Şi m-am săturat şi de prezent.

— Şi tu vrei să pleci, aprecie Waltraud spusele Amaliei.

— Nu sunt prea lămurită, nici să stau, nici să plec. Nici să fac maratonul, nici să nu-l fac. Vă ascult şi la sfârşit o să iau o hotărâre, zise Amalia.

— Eşti înţeleaptă, o felicită Juanita pe Amalia.

Maraton 755

— Eu îl văd aşa, se ridică Mieszko, care ascultase sporovăiala fetelor, mai din mijlocul sălii şi-şi duse o mână la ochi, plimbându-se dintr-o parte în alta, că adică nu vede nimic, şi înainte de a se reaşeza se bătu peste fund, stârnind râsete de încurajare.

— Stai jos, clovnule, îl trimise la loc Sean.

— Hai, care începe? zise Amalia.

— Cum o să fie în anul 3.000? se întrebă de jos Gavnea. Nu ştiu cum o să fie în anul 3.000, dar o să vă spun cum o să fie până atunci.

Noi, ăştia de-aici, o să ne curăţăm cu toţi. Nici morminte n-o să mai avem şi nici oasele noastre n-o să mai existe. Stră-stră-stră nepoţii, dacă o să-i avem, o să trăiască cu frica-n sân pe planeta asta, pentru că nu cred că planeta ne va mai suporta încă o mie de ani, poate într-un

singur loc, în Africa în junglă, la Amoraş430.

— Pardon, eu m-am născut aici, zise Amoraş.

— …sau în Asia în Pamir, asta dacă n-o să avem rezervată de conducere şi o raţie de votcă. O să fim maximum o mie de alcoolici…

— Bă, aţi văzut ce-a zis şi cel mai bogat om de pe planetă! Să ne cărăm naibii de-aici! Ăsta da îndemn! Să fii cel mai bogat din lume şi să fii un prost! zise Verzilă.

— Să se care el de jeg! zise Verzulică.

— Nu vă ambalaţi că nu-i adevărat ce susţineţi. Zice doar că

Pământul o să fie o zonă rezidenţială, industriile grele o să le mutăm pe Lună şi pe asteroizi, nu pe Marte, 431 zise Petras.

— Şi o să vorbim o singură limbă, limba împleticită a beţivilor.

Că dacă vorbeam două limbi era una de la votcă şi una de la whisky432, şi ne încăieram, zise Hopa.

430 „Rasism curat, pute" (Spike Lee).

431 „Spre deosebire de compania SpaceX a lui Elon Musk, compania Blue

Origin a lui Jeff Bezos, în 2018 cel mai bogat om din lume, nu are ca ţintă

Marte, se concentrează pe o destinaţie mult mai apropiată, Luna, şi colaborarea cu NASA şi ESA să fie de ajutor pentru prima colonie pe Lună".

(Zelda Smith).

432 „Valori nutriţionale Calorii (Keal) la 100 gr.: 250, colesterol o mg., O

gr. lipide totale, lipide saturate, lipide polinesaturate, lipide mononesaturate, sodiu, fibre alimentare, proteine, vitamina A, calciu, vitamina B_6, magneziu, vitamina C, fier, vitamina B 12, doar potasiu 1 mg, carbohidraţi

O, 1 g, zahăr O, 1 g „(Popo); „Să bem whisky şi nu ne mai îmbolnăvim de diabet şi de inimă" (Wilbur Smith).

756 Dan Grădinaru

— Greşit. Dacă vorbeam două însemna că sunt două tipuri de votcă: votcă Stalingrad şi votcă Stalicinaia, zise Gavnea.

— Poate… medicina genetică o să-şi urmeze cursul şi o să apară

o nouă rasă de oameni, zise Salvador. Aşa cum se modifică alimentele genetic se vor modifica şi oamenii actuali şi în viitor pe Terra nu va mai fi omul de azi. Sau se va întâmpla cum s-a întâmplat cu dinozaurii.

Din cer s-a trântit cu un asteroid şi dinozaurii, pac, au dispărut ca cum n-ar fi fost vreodată. Şi pe urmă Dumnezeu a mai dat o lovitură cu un asteroid ori cu o mutaţie genetică şi, pac, a făcut din maimuţe oameni, homo sapiens, adică pe noi. A mai lăsat de sămânţă nişte maimuţe în Africa, că cine ştie, dacă nu i-a ieşit bine cu omul actual, mai încearcă o dată.433 Într-o zi Dumnezeu se va sătura şi de noi, va veni cu altă mutaţie şi în locul omului va fi supraomul…

— Sau subomul. Vrei să spui că va fi război? zise Gavnea.

— Cine ştie? Văd că acum sunt la modă dronele, nu mai e răz – boiul atomic. O să vină unii cu zece mii de drone, ceilalţi cu alte zece mii şi al treilea va veni pe ascuns cu o sută de mii şi-i va face praf pe primii doi. Dacă va ieşi Johnny-be-good învingător la maraton zic că nu e exclus, zise Salvador şi-i făcu cu ochiul lui Johnny şi după aia şi lui Petras, cum ar veni ca să fie pace…

Privirile se îndreptară spre Johnny. Johnny se foi la locul lui.

— Nu e amuzant ce zici acolo. Nu-i amuzant deloc, nu gustă gluma Johnny.

Popo, care se întorsese de pe unde dispăruse, îi dădu cuvântul lui Aram, care tot ridica mâna dar nimeni nu ridica mâna, doar se tre' zeau vorbind.

— După părerea mea numărul de oameni va fi la jumătatea din ziua de azi.

— Vreo patru miliarde? se interesă Armo.

— Da, vreo trei-patru miliarde, poate şi mai puţin. Oamenii vor fi la fel, nu se vor schimba. Tehnologia va face progrese pe linia clo – ne lor. Ce vor oamenii? Oamenii vor să fie nemuritori. Ce bogaţi se vor clona pentru a fi nemuritori şi să trăiască multe vieţi…

— Greu îi este săracului a trăi şi bogatului a muri, îşi schimbă locul Spiriduş în spatele lui Aram, care îşi întoarse capul crezând că fata i se adresează.

433 „Îmi place de Salvador. E bună şi Africa la ceva" (Spike Lee).

— Cât o să fie bani pe lume tot aşa o să fie, zise Aram.

— …Natura sau Dumnezeu se vor răzbuna din când în când ca să pună lucrurile la punct. Dar nu se va răzbuna sută la sută, se va răzbuna pe porţiuni, zise Salvador.

— Nu cred că se vor schimba prea multe. Uite, un exemplu, dacă am face bateriile de la mobile să funcţioneze nonstop… zise Helena.

— Să stai de vorbă toată ziua, zise Jeanne.

— Nu se vrea, zise Juanita.

— Păi nu se vrea, că ar putea fi baterii solare, zise Sean.

— Şi noaptea? zise Helena.

Mai mulţi izbucniră în râs, distrându-se pe seama replicii lui Helen.

Am zis ceva greşit? întrebă Helena.

— Ai zis de nota 10, zise Verzilă.

Aranta chiar îndrăzni:

— Hai, că eşti prost.

— Pe tine nu mă supăr, zise Verzilă.

Spiriduş zise s-o audă doar cei din jur:

A vorbit şi nea Ion/ Că este şi el om.

— Omenirea nu-i în primidie, vreau să zic în primejdie mare, în primejdie de moarte, fiindcă atunci ar găsi soluţii. Dacă o să scoată fum vulcanul din Islanda434 care a fost activ mai mult timp acum doi-trei ani şi Europa va dispărea, doar atunci se va găsi o soluţie pentru ca fumul să fie oprit, zise Gavnea.

— Eu nu mă pot gândi la anul 3.000. Dacă mă gândesc la viitor, mă gândesc la viitorul tangibil. Mă gândesc, acum, că s-a ivit prilejul, să nu mi se pară totul un déjà vu, să nu mai am satisfacţia noului său, poate şi mai rău, să fiu bolnav, zise Armo.

— Asta-i altă discuţie, zise Salvador.

— Mai bine o întrebăm pe Cecilia cum are de gând să-şi crească copilul, zise Sean.

— Cum să am de gând? Nu vreau să-mi bat fetiţa, nici eu nici Petras, dar o să-i spunem „nu”.

434 „Vulcanul Eyja□allajökull din Islanda în 2010 a erupt şi a acoperit cu fum purtat de vânt parte din Europa. Nu s-a măsurat

încălzirea globală, fluorul, la alte erupţii, a omorât oile fermierilor" (Jan Wagner).

758 Dan Grădinaru

— Deci n-o să aplici principiul educaţiei scandinave să nu-i spui unui copil cuvântul „nu".

— Un copil căruia nu i se spune „nu" devine un răsfăţat.

— Nu toţi, depinde cum îi spui „nu", zise mama Gunhildelor.

— Am citit împreună cartea lui Eberhard „Copiii la putere" că părinţii permisivi dau naştere la monştri, copii superegoişti, needucaţi şi desfrânaţi, interveni Petras.

— Fără empatie socială la vârsta adultă şi frustraţi când li se fac observaţii pentru conduită inadecvată, continuă Cecilia.

— Adolescenţi eterni cu porniri sinucigaşe, zise Petras.

— Nu s-a zis nimic despre bărbat şi despre femeie435, zise Amalia dorind un alt făgaş al discuţiei.

— Aici nu mă bag, să nu-mi aud vorbe, zise Johnny.

— Eu zic aşa, că femeile n-o să mai poarte bikini la plajă, o să fie costumul de baie dop, Pe sfârcuri la ţâţe câte un dop şi jos, în loc de frunză pe care-o ia vântul, tot un dop, zise E-prea.

— Fantezii sexiste, zise Aranta.

— Da, să lăsăm, zise Juanita. Şi suli de 40 de centimetri funcţio –nând patru ore.

— Mai bine să ne întorcem în ograda noastră, zise Armo. Ca să schimbăm trebuie să cunoaştem anii pe care-i trăim. Cum vi se par anii noştri? Despre ei n-aveţi nimic de spus? Că anul 3.000 e departe.

— Altă provocare, zise Verzilă.

— Păi avem timp dacă Popo nu vrea să facă maratonul, zise Billy.

— Am zis eu că nu vreau să-l fac? se miră Popo de asemenea cuvinte.

— Vezi că eşti dator să ne spui care este „formula câştigătoare" a maratonului, zise Salvador.

— Ce formulă? întrebă Popo.

— Nu te face că nu ştii, zise Salvador.

— Dacă tot sunt interesaţi unii de femeie şi bărbat ce

deosebește timpul de azi de timpul din trecut, mă refer la secolele de de mult, şi care nu a mai existat, e schimbarea totală, cam de după al doilea răz – boi, e inventarea anticoncepţionalelor. Femeia a devenit stăpână pe trupul ei, decide dacă şi când să aibă un copil, zise Amalia.

435 „Conform freudo-marxismului, s-ar putea să fim homosexuali reprimaţi, dar neavând o educaţie corespunzătoare, din fragedă pruncie, am rămas cu o identitate sexuală greşită" (Gabriela Gheorghişor).

Maraton 759

— Şi cu cine, zise Jeanne.

— Cam de când s-a născut Moşneguţ s-au schimbat lucrurile, zise Hopa.

— Bă, nu vă legaţi de mine că fac urât, zise E-prea.

— Poate să facă sex oricând, şi la mijlocul ciclului, zise Salvador.

— Poate să facă copii in vitro, zise Gabriela.

— Nu vreau să am copii. Casă, copii, căsătorie – astea sunt lucruri banale. Mie nu-mi place să fiu în trend, zise Juanita.

— Să-ţi fac o vizită la noapte, zise Mieszko.

— Nu trebuie să fii măgar, zise Juanita.

— Nu jigniţi măgarul, vă rog, zise Gavnea, râzând.

— E fumată, zise Mieszko.

— Să vedem cu cine mai face copii femeia că testosteronul a scăzut cu 20% la bărbaţi. Bărbaţii nu mai sunt agresivi, sunt mai bâmzi, mai iertători şi mai mincinoşi, zise E-prea.

— Ai citit undeva chestia asta? zise Mieszko.

— Că doar n-am inventat, zise E-prea.

— Femeile o să devină bărbaţi şi bărbaţii femei, zise Hopa.

— Eu definesc timpul pe care-l trăim, zise E-prea, ca pe epoca materialelor plastice, totul e din plastic, ciorapii, hainele, mobilele, scaunele pe care stăm, din poliamidă, poliester, nylon, elastan, vâs – coză, înainte era lemnul, metalul, cânepa, inul, cam din secolului trecut, din a doua jumătate, tot mai accentuat în prezent. Da, te-am auzit

(Gavnea îi suflase). Şi vinul e cu chimicale. Înainte se îndoia cu apă, azi se combină cu chimicale şi uneori nici nu e vin, e alcool, cu zahăr, cu îndulcitori, cu arome, bleah.

— Lucrurile făcute de mână nu mai au preţ, zise Jeanne.

— Sunt pe cale de dispariţie meşteşugarii, zise Armo.

— Toate sunt cu „garanţie". Electrocasnicele au garanţie doi ani, zise Jeanne.

— În agricultură se folosesc thiabendazolul şi imazalilul, zise Aram.

— Astea ce sunt? se interesă Miesko.

— Ceva ce nu fac bine, zise Aram.

— Otrăvuri? se miră Mieszko.

— Lumea e în schimbare, nimic nu stă pe loc, nu trebuie să fim panicarzi şi disperaţi, zise Sean. O problemă care n-a existat este nu – mărul oamenilor pe planetă. A devenit deja o problemă în unele sc. 760 Dan Grădinaru de tăţi care au căutat şi caută mecanisme de reducere a numărului de oameni. Nu se mai fac copii. Un copil ajunge. Legalizarea cannabisului, a uniunilor dintre sexe identice intră tot pe-aici.

— Pentru mine e epoca gunoaielor, zise Aram. Nu simţiţi în vârful munţilor un miros de putrefacţie ca norul ciumei ieşind din gră – me zile de gunoaie de la câmpie? Nu ştiu unde se mai pun toate deşeurile. În Veneţia unde-or fi duse?

— Eu zic de epoca reclamelor, zise Salvador. Nu mai avem ştiri, avem reclame.

— Mi se pare, zise Armo, că este epoca minicomputerelor portabile numite smartphone, telefoane inteligente, intelteluri conectate la internet. Odată cu smartphone-ul, de prin 2012, am devenit depen –denţi de el, nu mai socializăm cu prietenii direct, afară din casă, o facem prin intermediul smartphone, pe aplicaţiile Whatsup şi Snap – chat, de aceea suntem mai singuri decât generaţiile precedente şi mai înclinaţi spre depresie şi sinucidere, aşa cum arată studii sociologice.

Nici cu sexul nu stăm prea bine. Avem anticoncepţionale dar şi sexul e virtual, parcă.

— Asta te doare? zise Verzulică.

— „Mami, azi dimineaţă ai uitat să te razi", se hlizi Verzişor fără discernământ (noroc că nu i se dădu atenţie).

— Nu-i vorbă că mă doare, zise Armo. Am prezentat doar ra – portări ale unor studii sociologice nu despre generaţia Y sau generaţia

Eu, despre care ne-a citit Amoraş. Noi am fi generaţia Z, generaţia de după mileniali, generaţia internet, generaţia Facebook, Instagram şi

Twitter, născuţi în jurul anului 2000, plus minus câţiva ani.436

— Eu dacă am 22 de ani unde mă situez? se interesă Verzulică.

— Tu eşti din generaţia crăcită, cu o talpă în Y şi cu una în Z, zise Salvador.

— Ne fac ultimii oameni, sfârşitul generaţiilor, zise Aram.

— Nu pune la inimă, se poate şi mai rău, zise E-prea.

436 „Se mai numesc iGeneration, Post-Mileniali, Generaţia Tech, pentru că tehnologia face parte din ADN-ul lor, Generaţia Net sau Nativi

Digitali, sunt cei ce vine după Mileniali. Sunt născuţi între 1995 şi

2010. Sunt cea mai numeroasă generaţie care a existat vreodată, estimările ajungând la 2, 52 miliarde de reprezentanţi la nivel global".

(Linda H).

Maraton 761

— Din punctul meu de vedere cel mai însemnat lucru a fost anul

1989, căderea regimului în care m-am născut şi am trăit din fericire numai un an, zise Petras.

— Ai fost norocos, zise Popo.

— Din câte am aflat presupun că da, zise Petras.

— Domnul sociolog ce părere are ca marxist? îl invită Popo pe

Armo să-şi exprime punctul de vedere din această perspectivă.

— „Lupta de clasă" a căpătat în epoca noastră trăsături noi, zise

Armo. Clasa celor bogaţi e şi mai bogată, o spun statisticile… Acum antagonismul este între angajatul sărac şi fără drepturi şi angajatorul bogat şi insensibil, două nume, angajat şi angajator, pentru aceeaşi situaţie întâlnită în orânduirile sociale anterioare, sclavi şi stăpâni de sclavi, feudali şi şerbi etc.

— Şoarecele şi pisica, zise Petras cu o expresie plastică.

— Ca figură de stil bazată pe antiteză, da, e o observaţie justă.

— Păi o să vină şi vremea când n-o să mai fie lupta dintre şoarece şi pisică? îl întrebă Petras pe Armo.

— Când n-o să mai fie nici şoarece nici pisică, 437 zise Armo.

— Când n-o să mai fie nici angajat nici angajator, reluă Petras cu alte cuvinte.

— Cred că ai formulat corect, zise Armo.

— Şi când o să vină vremea aceea?

— Va veni.

— În orice caz chestia cu „dreptatea socială" e pură propagandă pentru „tâmpiţii folositori", cum zicea Lenin, că voi, filomarxiştii, sunteţi altruişti, buni la suflet, voi luptaţi, cum zicea Marx, „pentru umanitate".

— Clarvăzători, mai enumeră Armo.

— S-a câştigat puterea de către grupul cu dreptatea social în gură.

„Tâmpiţii nefolositori" nu mai au drepturi nici pe sfert cumpărativ cu vremea când erau exploataţi de feudalii şi burghezii nenorociţi.

— Să ştii că „tâmpiţii folositori" sunt bucuroşi că au scăpat de cohorta feudalilor şi burghezilor.

437 „Apropo de dispariţii. Un raport al agenţiei de mediu din SUA prezintă date conform cărora Anerica o să se scufunde pentru că inundaţiile datorate mareelor înalte, indicând că nivelul oceanului a crescut, au loc de două ori mai des decât acum 30 de ani. Plus ploi mai dese" (Linda H).

762 Dan Grădinaru

— Voi luptaţi ca femeile să se elibereze de căsătorie, care e un aranjament pe bani, capitalist, tocmai ca să regulaţi femeile. Marx sau

Engels vorbea de poligamie. Ce Platon cu mitul androginului, cu cele două jumătăţi care se caută! Ăsta e idealism, poezie. Venim noi, Marx şi Engels, cu materialismul dialectic şi istoric şi facem ordine obligatorie în lume. Stai, nu te agita. Stai că n-am terminat.

Nu Marx s-a exprimat că anumite naţii sunt total nefolositoare progresului spre comunism, şi trebuie exterminate? 438 Zi că nu-i aşa dacă zici te pricepi! Lupta de clasă, ura de clasă, revoluţia sexuală,

copiii ai statului şi nu ai părinţilor, distrugerea familiei, ura contra credinţei, distrugerea persoanei, a statelor naţionale, cam astea sunt unele dintre ideile lor subterane dincolo de ambalajul cu fundă roz. Pentru ei familia e un teren restrâns în care se manifestă racilele sociale: sclavia, asu – prirea de clasă, folosirea femeii şi a copiilor de către bărbatul proprietar în scopul creării, păstrării şi amplificării proprietăţii sale.439

— Ăsta e un rechizitoriu, surâse Armo.

— Bun, prin absurd, să nu mai punem în joc sentimentul de dra – goste, sentimentul de milă faţă de soţ al soţiei şi faţă de soţie al soţului, să nu luăm în considerare aspectul invers, că bărbatul poate fi proprie – 438 „Nu există niciun fel de justificare de a se permite unor naţii primitive de a continua să existe, din moment ce nu vor fi niciodată în stare să înţeleagă misiunea istorică a socialismului. Polonezii, valahii, sârbii şi ruşii nu vor fi niciodată capabili să iasă din epoca de piatră".

(Jan Wagner).

439 „Engels în „Originea familiei, a proprietăţii şi a statului": „Singurele scopuri exclusive ale căsătoriei monogame au fost acelea de face ca bărbatul, căruia îi aparţine proprietatea privată, să fie conducătorul familiei şi să se asigure transmiterea proprietăţii către copiii să naturali.

Femeia a fost degradată şi redusă la înrobire; ea a devenit sclavul poftelor sexuale ale acestuia şi numai un instrument pentru producerea de copii. Într-un manuscris vechi, netipărit, întocmit de Marx şi de mine în 1846, găsesc următoarele cuvinte: „Cea dintâi diviziune a muncii este aceea dintre bărbat şi femeie în vederea procreării. Iar astăzi mai pot adăuga: cea dintâi contradicţie de clasă care apare în istorie coincide cu dezvoltarea antagonismului dintre soţ şi soţie în cadrul căsătoriei monogame, iar cea dintâi asuprire de clasă coincide cu asuprirea sexului feminin de către cel masculin" (Jan Wagner).

Maraton 763

tarea, sclavul, inclusiv sexual, al femeii, dar ce faci cu himenul şi me – nopauza la femei, cu scăderea cantităţii de testosteron şi cu

prostata la bărbaţii care înaintează în vârstă, cu gelozia bărbatului sau a femeii, date ale naturii şi nu date sociale? Ce să mai mire pe unul ca mine, nu ca tine, că cu ideologia asta despre proprietatea privată, femeia – sclavă şi proletariarul – sclav Marx făcea copii cu servitoarea (avea nevoie de servitoare, nţţ-nţţ, şi ca să muncească în casă ca sclavă personală şi ca s-o reguleze tot ca sclavă personală), Engels profita de muncitoa – rele de la fabrica tatălui, Lenin a murit nu de glonţ dar de sifilis…

— Asta-i o prostie cu sifilisul, răspunse Armo. Nu s-a demonstrat.

Tatăl lui a murit tot la 54 de ani şi tot de o arterosclerozăcauzată de o anomalie genetică.

— …Mao Te-dun şi Fidel Castro au trăit sexual în haremuri de comuniste.

— Au existat şi conducători monogami.

— Te-ai dat de gol. Deci nu toţi suntem la fel. Nu toţi bărbaţii tratează în căsătorie femeia ca pe o sclavă pentru pofte sexuale, apropo de căsătorie, mentorii voştri doreau lichidarea căsătoriei…

— Cum n-o să ne mai măritǎm cu rochie de mireasă şi inel cu diamante? se opuse Helena ideilor marxiste.

— Nu toţi bărbaţii îşi bat femeile ca să le facă copii prin care să transmită proprietatea privată hulită, care o fi avut şi ea un rol, dacă nu rolul central, de-a lungul istoriei până în prezent…

— Până în prezent ai zis bine, zise Armo.

— …la copii şi nepoţi, copiii se fac şi ca să umpli un teritoriu ori fiindcă crezi în Dumnezeul tău. Pe urmă există bărbaţi mai educaţi şi mai needucaţi, nu toţi sunt un ghem de carne şi vase de sânge dominate de patimile sexuale, iar dintre bărbaţii ăştia care-şi fac soţiile sclave or mai fi şi împuşcaţi de copii pentru tratamentul aplicat soţiilor acestor bărbaţi şi propriilor mame. Nu poţi să zici că nu, că n-oi fi citind doar reclame şi propagandă.

— Aceşti bărbaţi „buni” sunt o minoritate şi nu uita un lucru, că

Marx a zis că primul lucru după cucerirea puterii politice de către proletariat este „cucerirea democraţiei” (Manifestul, capitolul 2).

— Dar cum şi când s-o cucerească democraţia „imbecilii

folositori”?

Că ei sunt carne de tun. În anul 3.000?

— Nu sunt ghicitoare, zise Armo, impresionat oarecum, ca cei –lalţi, de avalanşa de argumente şi învinovăţiri, care le era străină, aduse de Petras.

764 Dan Grădinaru

— Ia ascultaţi şi la mine, ridică atunci vocea Gavno. Poate că în anul 3.000 o să avem matriarhat şi se termină cu patriarhatul440. Femeile o să crească în înălţime, o să fie vânjoase, 441 bărbaţii o să în

440 „Am citit ieri, pe pagina unei doamne din lista mea, un articol despre mecanismul de selecţie a partenerului mascul de către femel vultur. Mulţi chemaţi, puţini aleşi. De fapt, doar unul. Lucrurile stau după cum urmează.

Femela vultur urcă în înalt, înconjurată de pretendenţi, iar de acolo dă drumul unui băţ. Vulturii masculi coboară să-l prindă din zbor şi să i-l aducă înapoi. Ea îi dă drumul din nou. Unul dintre ei îl prinde iar şi i-l readuce.

Şi repetă jocul de mai multe ori, până când este identificat cel mai dibaci şi rezistent mascul, cel care a prins şi adus de cele mai multe ori băţul.

Năzuroasă, ar zice unii despre vulturoaică. Explicaţia e simplă, ca orice lege a naturii. După eclozare şi perioada roz a copilăriei, cea în care sunt hrăniţi, îngrijiţi, protejaţi de cei doi părinţi în interiorul cuibului moale şi călduros, puii de vultur ajung la momentul în care trebuie să-şi înceapă antrenamentul pentru viaţa reală. În acel punct, cuibul este dezgolit de penele şi puful care îl căptuşeau, rămânând un schelet de nuiele tari şi reci, în care puii nu-şi mai regăsesc confortul obişnuit. Apoi, mama nu le mai aduce hrana, ci o mănâncă de una singură, la distanţă de cuib, într-un loc unde puii o pot vedea, dar nu o pot ajunge. Flămânzi şi frustraţi, aceştia sunt astfel constrânşi să părăsească cuibul. Asta duce la prăbuşirea lor în gol, culcuşul fiind construit sus, pe stânci. Este rolul tatălui vultur să fie vigilent şi suficient de abil încât să prindă puii pe spatele său şi să îi readucă la cuib întregi. O dată, de două ori, de nouăzeci şi nouă de ori, fără a-i scăpa nici măcar o dată, pentru că vulturii fac doar doi pui şi nu-şi

permit pierderi.

În toate aceste căderi semikamikaze, puii deprind şi tehnica zborului, urmărindu-şi tatăl cum foloseşte curenţii de aer din înalt. Şi astfel se formează şi desprinde de părinţi o nouă generaţie de vulturi, curajoşi, puternici, perfect pregătiţi pentru misiunea pe care o primesc pe lume" (Irina Comeagă).

441 „Sonetul „La Géante" a lui Baudelaire cuprinde aceeaşi idee a gigantismului feminin: „Du temps que la Nature en să verve puissante/Concevait chaque jour des enfants monstrueux, /J'eusse aimé vivre au près d'une jeune géante, /Comme aux pieds d'une reine un chat voluptueux. (…

Parcourir à loisir ses magnifiques formes; /Ramper sur le versant de ses genoux énormes, /Et parfois en été, quand les soleils malsains, //

Lasse, la font s'étendre à travers la campagne, /Dormir nonchalamment à l'ombre de ses seins, /Comme un hameau paisible au pied d'une montagne".

(Compagnon).

Maraton 765

volueze fizic, o să ajungă nişte prichindei ca Aram şi femeile îi vor lua la subţioară pe bărbaţii-prichindei şi-şi vor face poftele cu ei.

— Nu m-aş supăra, râse Aram.

— Pisicile o să fie câini şi câinii pisici. Pisicile o să miaune de după gard la trecători şi câinii o să lenevească în buclucarele doamnelor cu panglici agăţate de gât.

— Aşa ceva n-o să se întâmple niciodată, amendă Helen această viziune lipsită total de realism.

— Dar dacă uriaşa o să fie o urâtă? puse o întrebare E-prea.

— O să stau cu votca lui Gavnea în buzunar, că aia o să mai existe sigur în anul 3.000, şi înainte de rapt trag o duşcă, zise Aram şi se întoarse spre stânga şi spre dreapta ca să capete încuviinţări.

— Ai imaginaţie, zise Aranta.

— Ăsta e coşmar, nu imaginaţie, zise Salvador.

— Sau o să ademenească, o să fie mai multe care o să te ade me –nească şi dacă n-o să faci faţă o să-ţi ia gâtul, zise Gavnea.

— Triplu coşmar, zise Salvador.

— După cum s-ar putea să fie filipinez cu filipinez şi filipineză cu filipineză, poate să se lase de prăsilă mia de votcari, întoarse capul E prea către Gavnea.

Se râse pe ici pe colo. Petras îşi urmă gândirea întreruptă un moment de o glumă astea exagerate, pentru unele gusturi nesărate:

— Şi atunci cum rămâne cu prevestirea dascălilor tăi, că uite au trecut mai bine de o sută de ani şi nu s-a îndeplinit?

— 170 de ani. O să se îndeplinească.

— Poftim! Ca o operaţie. Operaţia trebuie făcută dar mai întârziem un pic poate moare pacientul (Petras).

— N-o să moară.

— Ai avut societăţi utopice în URSS şi China şi au explodat. Şi una şi alta s-au orientat spre miliardari (Petras).

— Aceste societăţi utopice, cum le spui, trebuie să cuprindă întreaga lume, abia din acel moment se va naşte comunismul adevărat (Armo).

— A, o luăm de la capăt. E altceva.

— Va fi altceva.

— Nu renunţaţi deci.

— Niciodată.

— Nu renunţaţi la societăţi bazate pe înarmare, că trebuiau arme pentru apărarea „cuceririlor revoluţionare".

— Pe unii îi deranjează cuceririle revoluţionare. Sănătate gratuită.

Învăţământ gratuit.

— Spitale lipsă şi în paragină, şcoli lăsate de izbelişte, cu toaleta în curte.

— Dacă comunismul ar fi biruit în toate ţările sau măcar în astea mari s-ar fi produs şi declicul economic în stare să sprijine proiectele sanitare şi celelalte proiecte sociale.

— „Dacă comunismul ar fi biruit…" Scuze, mereu scuze. Societăţile comuniste n-au reieşit din învăţăturile dascălilor voştri? Nu erau cele dorite de mentori? ricană Petras. Una din două. Ori

„Manifestul” de la

1848 a fost, fără voia mentorilor, scăpând de sub controlul minţii lor, un manual terorist, de preluare a puterii politice de un grup de aşa-zişi revo –luţionari ori, ceea ce tu n-ai accepta în ruptul capului, o teorie greşită ieşită din gândiri mai limitate, inevitabil mai limitate, căci mentorii nu au întrevăzut complexitatea vieţii în sine, nu au înţeles fenomenul pe care-l numim viaţă, iar social au simplificat rămânând, vorba lui Hegel, în pielea epocii lor, a epocii de la 20 de ani, să nu uităm ce vedea la 20 de ani mentorul cel mare: locomotive cu cărbuni, războaie de ţesut meca – nice, becul electric şi telefonul le-a apucat la sfârşitul vieţii, necum avioa – ne elicoptere, rachete intercontinentale, bomba atomică şi cu hidrogen, nave cosmice, computerul şi smartphone-ul despre care s-a vorbit.

— Eu am vorbit, ridică două degete ca la şcoală Armo (stârnind hazul).

— Da, tu, zise Petras

— Nu avea nevoie de aceste detalii ale concretului istoric. I-a orientat ideea luptei de clasă şi a manifestării contradicţiei în mod universal, în toate lucrurile, procesele şi fenomenele. Ei au învăţat pe cei care au tras concluziile juste din operele lor principale, nu din articole de ziar pe care chiar ei nu dădeau doi bani, că lupta de clasă are loc între

„Clase ideologizate”, zise Armo.

— Ai zis o vorbă mare. Nu între „oameni”. Clasele nu ştiu dacă o să se mai „ideologizeze” vreodată fiindcă forţele de producţie o iau mereu înaintea relaţiilor de producţie şi departe de a se crea un antagonism ireconciliabil între forţe şi relaţii nasc mereu şi mereu, cât vor exista banii, un echilibru între antiteze.

— Nu mereu.

— Nu mereu, fiindcă veniţi şi vă băgaţi coada.

— Îi trag una-n bot? (Johnny)

Maraton 767

— E ca la adventiştii care-l aşteaptă pe Iisus să sosească a doua oară pe Pământ (Petras).

— Iisus va veni, zise Miriana.

— Uite, ţi-ai aflat partizanul. Nu mai eşti singur (Petras).

— N-am nimic de împărţit cu el, el nu vede sufletul, duhul, el este ateu, se despărţi Miriana de Armo.

— Şi dacă sunt ateu ce-ţi pasă? Ce, eu m-am legat de tine că faci propagandă religioasă? (Armo)

— Propagandă, ce vorbe! Am vrut doar să subliniez că voi nu credeţi în Dumnezeu (Miriana).

— Nu credem şi gata! (Armo)

— Voi sunteţi egalii, dar ce zic eu egalii, voi sunteţi deasupra lui Dumnezeu şi când o să muriţi o să ziceţi: „Dă, Doamne, să ajung în rai, nu în iad" (Miriana).

Armo, dar şi alţii, explodară în hohote de râs, fiecare cu hohotele lui – după aşa dialog.

— N-o să ajungi în rai, n-o să stai la coadă la poarta lui Sf. Petru! (Johnny lui Armo)

— Nu-i bine să stai la coadă! (Billy)

— Dacă eram musulman stăteam numai între femei (Armo).

— Blasfemie! azvârli vorba cum ai azvârli un scuipat Miriana şi plecă din adunare.

— Foarte nărăvaşă Miriana, zise Mieszko.

La auzul cuvântului „blasfemie" a fost un alt moment de veselie mare cu replici mai mult sau mai puţin spirituale.

— Discuţia a luat-o razna, observă Amalia.

— Ne-am cam dus într-o parte, zise Amoraş.

Când se mai potoliră Petras râse de râzători.

— Da, că la voi va fi raiul pe pământ, „de la fiecare după capacităţi fiecăruia după nevoi". Am văzut că vă pregătiţi de pe-acum. De la

Bruxelles s-au dus la inaugurarea de la Trier a statuii mentorului între mentori.442

442 „Au fost mesaje contradictorii. „Dragă Karl Marx, indiferent de cât de geniale au fost ideile tale, implementarea lor nu a avut succes niciodată.

Vieţile şi şansele la fericire a milioane de oameni au fost trădate", a scris pe o reţea de socializare Peter Altmaier, ministru al

Economiei din Germania cu prilejul dezvelirii statuii pe 5 mai 2018.

768 Dan Grădinaru

— Şi ce, te roade grija? Nu poţi să dormi noaptea din cauza asta? (Johnny)

— Am zis şi eu. Doar nu v-aţi supărat dintr-atâta, zise Petras. Sau nu mai ştiţi de glumă?

— Statuia are patru metri şi jumătate, veni Sean în apărarea lui Petras. Şi e de bronz. E mai mare decât a lui Leonida.

— Desigur, zise Petras. Cum s-ar putea altfel? Păcat c-o să ratăm momentul de apogeu parţial fiindcă vor fi etape de glorificare, când se vor îndeplini sută la sută previziunile cu împărţirea, nu se ştie de cine, „de la fiecare după capacităţi la fiecare după nevoi". Statuia va fi poate şi de cincizeci de metri. Pe urmă de o sută de metri. Şi când previziunea se va îndeplini în totalitate şi Armo şi Johnny vor căpăta mai ales după nevoi statuia va trece de un kilometru.

— Sunteţi invidioşi, zise Armo. Victoria este şi va fi a noastră. La Trier n-o să se ridice niciodată o statuie la fel de mare pentru Iisus.

— Nu mai e Miriana să audă, zise Waltraud.

— Personal m-am consolat de mult când e vorba de statui, zise Sean. Să n-o ia şi asta după cea de la Olympia.

— Noroc că ne străduim să alergăm la maraton şi n-am fost puşi să dăm cu târnăcopul pe vreun şantier, zise Petras.

— Lasă că preiau Armo şi cu Johnny conducerea şi-o să organizeze un şantier, zise Sean.

— Să nu zici de două ori, zise Armo.

Petras se apucă să fluiere cântecul „Nici săracii, nici bogaţii nu trăiesc de două ori".

— Popo, nu ne eşti judecător? zise Johnny adresându-i-se lui Popo.

— Nu mă bag în chestii din astea. Fiecare e liber să zică sau să creadă în ce vrea. Totul e să nu ne-o impună cu forţa.

— Ştii ceva, Popo, nu crezi c-ar fi bine s-o sfârşim şi noi o dată, zise Johnny.

— Ba da, cred, cum să nu cred, zise Popo

— Atunci de ce mama mă-sii nu izbutim să facem maratonul? zise exasperat Johnny.

Preşedintele chinez Xi Jinping a susţinut într-un discurs rostit în 4

mai că Marx este „cel mai mare gânditor al timpurilor moderne", asta în timp ce numărul de miliardari chinezi a ajuns la paritate cu cel din

SUA, de cât câştigă sărăcimea mai bine să tac" (Linda H).

Maraton 769

— De ce? De ce? Nu e din vina mea.

— Pe mine nu mă interesează cine ce vină are. Pe mine mă inte – resează să se facă. Vorbim limbi diferite, zise Johnny.

— Acum nici nu cred că… încercă Popo.

— Eu cred, se înfurie Johnny contra formulei „nu cred", că Ce-o ne-a fentat destul. Ba că plouă, ba că ninge, ba că Primăria e plecată în concediu pe Lună şi s-a produs o defecţiune la motorul rachetei de întoarcere, ba că bodigarzii sunt la alte activităţi şi n-au timp de noi.

Popo, tu eşti clona lui Ce-o.

— Clona? se amuză Popo.

— Da, clona lui Ce-o, fratele lui geamăn, deşi, mă rog, ăla era dublu cât tine, era ceva diferenţă între voi, zise Johnny.

— Eu vă vreau binele aşa cum îmi vreau mie binele, zise Popo.

— Nu, Popo, nu ne vrei binele. Tu eşti un tată vitreg, mă simt ca un copil crescut de un tată vitreg, iresponsabil, zise Johnny.

— Şi Ce-o ne voia binele şi ne trimitea în anul 3.000, îl completă Billy pe Johnny.

— Ce să facem în anul 3.000? Să facem ca în anul 1.000? întrebă Johnny.

— Şi ce dacă o să ne ducem în anul 3.000 dacă vedem că nu putem alerga cu niciun chip! Zic că e o variantă de avut în vedere în ipoteza că maratonul nu va avea loc, zise Popo.

— Nu va avea loc pentru că nu te implici, tatăl nostru vitreg de pe pământ, nu din ceruri! zise tot mai agitat Johnny.

— Mă implic, vă rog să mă credeţi că mă implic. Însă trebuie şi

să fiu lăsat, zise Popo.

— Cu ce te împiedicăm? zise contrariat Billy.

— Vă amintiţi când am fost pe mare, în Mediterana şi în Adria – tica. Eram cu toţii pe vapor şi pe feribot. Între noi eram egali. Nu ne supuneam neapărat lui Ce-o. Au fost şi dispute cu el. I s-au spus lucruri în faţă. Dar toţi, inclusiv Ce-o, ne supuneam comandantului de navă, cârmaciului principal. Trebuie să înţelegeţi că dacă n-o să vă supuneţi dispoziţiilor pe care vi le dau n-o să fie bine, va fi haos.

— De ce să fie haos? N-o să fie bine că nu vrei tu? i-o tăie Gunhild mare.

— Ei, ştii ceva… dădu s-o contrazică Popo.

— În definitiv, îl întrerupse Johnny pe Popo, pe noi nu ne intere – şază anul 3.000, dar nu ne interesează deloc. Noi trăim aici şi acum, în anul 2017, în ziua de 19 noiembrie. Pe-ăia din anul 3.000 o să-i

770 Dan Grădinaru doară în cur de noi. Cine-o să ne mai ştie pe noi peste o mie de ani?

Pe noi nu trebuie să ne intereseze de ei tot aşa cum pe ei n-o să-i intereseze de noi. Acum, dacă mă uit la data de pe calendar, este, am spus, 19 noiembrie 2017. Ăsta e timpul meu, ăsta e timpul nostru, ăsta e timpul care mă arde.

— Dar nu e vorba să…

— Ce nu e vorba? se răsti Johnny.

Când îi arse o palmă lui Popo, care se băgase ca musca-n lapte, fără să-l roage cineva să-şi impună punctul de vedeere, acesta zbură prin aer şi nimerind peste o masă o făcu bucăţele ca în filmele ameri – cane din secolul 20 dedicate temei western. De aici începu o barufă generală de parcă dăduse naiba. Toţi se purtau ca nişte zombi incontrolabili.

Unii dădeau cu pumnii dar şi cu picioarele ca actorii Bruce

Lee şi Jackie Chan.

Waltraud profită de ocazie ca s-o tragă de părul sârmos pe

Amoraş, smulgându-i din cap un smoc întreg443. Dar şi Amoraş se răzbună zgâriind-o pe gât pe Waltraud, fiind sigură c-o să-i rămână urme toată viaţa (părul avea să-i crească ca vegetabil). După care îi trânti două picioare de-o puse la pământ pe duşmancă.444

Na, satură-te, curvă nenorocită! 445

Cei trei verzi se năpustiră asupra lui Sean. Pe Verzilă Sean II de – borî cu o mişcare de K1, dar şi el fu pus la pământ de ceilalţi doi verzi.

Noroc cu Petras, care văzându-l în dificultate şi având microfonul staţiei de radio la el, îl salvă de la o soartă mai tristă, trântindu-le cu pumnul stâng şi cu microfonul pe unde nimerea în cap celor doi pe care ameţindu-i până la urmă reuşi să-i bufnească cap în cap, iată că exerciţiile regulate la sală îşi făceau efectul, şi să-i trimită la podea, cum se zice în box.

Johnny şi Billy se apropiară de Sean, remis din ameţeală, şi Petras strigă:

Păzea!

Pe Billy Petras reuşi să-l atragă înspre el. Johnny dorea însă să rezolve un diferend de care nu uitase. Sean îl aştepta în picioare cu

443 „Tot spun" (Spike Lee).

444 „Excelent, acum simt o satisfacţie, de ce să mint?" (Spike Lee).

445 „În fine!" (tot Spike Lee).

Maraton 771

garda ridicată şi când Johnny veni asupra lui cu trei directe la rând

Sean se eschivă cu măiestrie, iar la seria a doua de croşee făcu din braţe o pavăză eficientă. Johnny se replie după cele două atacuri prilejuindu-i lui Sean o revenire din apărare pe poziţia iniţială. În acel moment cei doi încrucişară pumnii, Johnny lovi una la cap şi Sean una la stomac.

În timpul ăsta Petras îl execută rapid pe Billy cel blond şi cu gro – piţe în obraji cu palme date peste faţă de o manieră umilitoare pentru adversar, care mai căpătă şi şuturi însoţite de cuvinte de batjocură:

Adică voiaţi să-l bateţi pe prietenul meu, doi contra unu, cur găurit ce eşti, gură spartă ce eşti! Leşinătură! Stârpitură! şi trosc! îi pocni un pumn în arcadă lui Billy că acesta se umplu de sânge, iar el trase un strigăt de durere, fiindcă avea pumnii goi.

Johnny şi Sean se mai atinseră dar nu atât de sever încât unul

dintre ei să se vaite sau să părăsească câmpul de luptă luând-o la sănă – toasa sau întins ca Billy în aceste momente pe parchet sub ochii celor

66 de dogi defuncţi.

Surorile Gunhild le bumbăciră straşnic pe Helena şi pe Aranta, după aceea pe Jeanne şi Juanita, mai departe pe Linda şi Gabriela446, arătând pricepere în păruitul de mahala dar şi în arta bătăii de maidan cu scatoalce şi picioroange (erau şi trei şi atacau grupate contra soli – tarelor).

Spiriduş se băgase sub masa prezidiului şi acolo scăpă de ruşine fiindcă câteva dintre fete (Wal se tot uita după ea când se ridică) erau dornice să-i aplice o corecţie.

Se reactivau cunoştinţe de luptă căpătate la diferite vârste anterioare

(karate, jiu-jitsu447). Se împărţeau fără cunoştinţe tehnice pumni şi picioare cu nemiluita, păruieli, se proferau îndemnuri războinice.

Sânge pe jos. Haine rupte. Capete sparte. Vreun cărturar „cu-a lui haină roasă-n coate" ar fi putut spune că e bătălia pentru succesiunea la tron de după moartea lui Tutankhamon. Aici pluteau înspre plafonul cu picturi şi spre porumbelul Sfântului Duh al lui Tintoretto doar orgolii ca nişte nori dodecafonici şi duhoare de cafteli necreştine.

Cei şi cele ce nu participau la confruntare închideau ochii (nu le convenea ce vedeau) şi-i deschideau, îşi mişcau capul de la stânga la dreapta şi de la dreapta la stânga emiţând câte un invariabilnţţnţţ

446 „Pe astea două nu le-am văzut în roman" (Compagnon).

447 „Mie-mi plac BJJ, adică brazilian jiu-jitsu, şi MÂNA, adică Mixed

Martial Arts" (Spike Lee).

772 Dan Grădinaru sau chiar dispăreau din sală să nu fie luaţi/luate în vârtejul disputei şi să se-aleagă cu semne de bună purtare.

La un moment dat s-au auzit din fericire (aşa în general) şi spre uşurarea celor ce nu participau la bătaie, retraşi spre pereţi, fluierături şi imediat şi-au făcut apariţia jandarmii. Într-un minut, cu ceva

bastoane şi gaze lacrimogene, s-a reinstaurat liniştea.

Florin nu vedea nu ştiu ce minge şi se plângea jandarmilor că să-i dea mingea.448

Spiriduş îşi zise, ieşind de sub masă, bucuroasă c-a scăpat:

Fuga e ruşinoasă dar e sănătoasă.

Armo de alături zise şi el contra sistemului neomenos:

Sistemul, de fapt, e o ruşine.

Sean, un metru mai încolo, îşi scutura hainele:

Da, sistemul pe care-l cloceşti toată ziua.

Şi Z, care contempla de la distanţă incidentul şi care avea proba – bil un simţ al timpului, zise:

Nu faceţi zgomot, atenieni! 449

CAPITOLUL 64. VX-UL ESTE FOARTE EFICIENT.

FOLOSIŢI-L CU ÎNCREDERE! /SURPRIZELE SE ŢIN LANŢ

Popo era mort.

Murise a doua zi după întrunirea convocată de Amoraş la radioul lui Petras, în luna noiembrie, „cea mai rea lună" (Amalia), tot dimineaţa ca Ce-o.

I se aruncase în faţă cu VX, 450 asta pe la 9, când se afla în cabinetul medical, unde intrase cu mare tupeu o persoană (ori mai

448 „Ma nulla paga îl pianto del bambino/a cui fugge îl pallone tra le case", Montale: „Felicita raggiunta" (Onofrio).

449 „În Atena, la Adunarea poporului, la care participau toţi cetăţenii de la 20 de ani în sus, dacă luai cuvântul şi vorbeai bine erai aplaudat, dacă nu se făcea zgomot – asta e o vorbă a lui Demostene" (Marco Onofrio).

450 „VX e un neurotoxic, chimic un metilfosfonotioat, o versiune a gazului sarin, cu care se omoară oamenii în Siria în prezent. Dacă ai fost intoxicat cu VX, în două minute trebuie să te injectezi cu paralidoxină, dacă nu, sucombi" (Jan Wagner); „Fratele vitreg al dictatorului Kim a fost tot aşa omorât, în Malaezia, de uneltele dictatorului" (Michel Houellebecq)

Maraton 773

multe?), necunoscută (se repeta situaţia de la Ce-o), şi-l stropise pe figură. Popo n-apucase nici măcar să strige după ajutor, în câteva

secunde se prăbuşise pe jos şi încheiase socotelile cu viaţa în acest mod brutal. Întâmplarea a făcut iarăşi că nimeni n-a avut nevoie dimineaţa de serviciile sale. Dăduse peste el la ora 10 Any, femeia de serviciu, care, la fel, trăsese un ţipăt pătrunzător.

Din nou şi-au făcut apariţia Giovanni şi Paolo, întâmpinaţi de data asta cu ironii şi de către anumite persoane cu ostilitate. Nu rezolvase un caz, cum avea să rezolve Giovanni două cazuri?

Astea le spunea Armo.

— De multe ori cazul al doilea îl luminează pe primul, se justifica

Giovanni, care lucra la un dosar nou şi i se părea că acest dosar nou ar putea să fie legat de lichidarea lui Ce-o.

— Vezi să nu-l întunece, zise Johnny.

— Ai prins limbă? nu se lăsă Giovanni mai prejos decât Johnny.

Şi Amoraş se luă după Armo şi Johnny şi zise:

— Trece anul, domn anchetator.

— Nu ne mai ceri mobilele? Nu ne mai iei adn-ul? îşi râse de Giovanni incorigibilul Johnny. Giovanni nu mai zise nimic. Rolurile se inversaseră (de la ancheta pentru Ce-o).

Ce-o avusese parte de simpatii şi antipatii, mai multe simpatii decât antipatii, la Popo balanţa înclinase tot spre simpatii care se trans – formaseră cu scurgerea vremii, unele, în antipatii. Să mori pentru că antipatia atinsese masa critică? Se putea aşa ceva? Ce? Depindea ma – ra tonul de el? Făcea el ancheta şi putea fi făcut responsabil de lipsa unui rezultat după mai bine de două luni, în care inclusiv moartea lui Ce-o devenise mai comestibilă?

Pentru început, până la relevarea importanţei gazul lichid VX, o variantă de început, care scotea din cauză omorul, pretindea că Popo a murit datorită gazului casnic (exista un aragaz în camera dogelui), pentru că odaia era închisă şi cineva, cine altul decât Mieszko? sus – ţinea că a simţit miros de gaz, dar la gaz ai o faţă rozalie (nu aşa era cu Popo) pentru că monoxidul de carbon se transformă în sânge în carboxihemoglobină.

O altă versiune de început, punând în cauză un omor, vorbea de opiu strecurat în băutură sau în fresh de portocale, mai plauzibil

pentru că erau mai mulţi martori ai consumului de alcool (bere).

Să se fi înecat în vomă, totuşi? (altă variantă la „casa de pariuri", a treia).

774 Dan Grădinaru

Pe urmă, ceva mai târziu, când a venit cu salvarea un medic mai bătrân şi mai experimentat, de la „Médecins sans frontières", martor la cazuri asemănătoare în Siria, a intrat în funcţiune diagnosticul corect anulând amatorismele.

După groaza cu moartea lui Ce-o şi eşecul descoperirii criminalului cel puţin până în momentul morţii lui Popo, încă o groază!

Da, parcă erau blestemaţi!

Din nou s-au scos pe gură fel de fel de gânduri, despre toate şi despre nimic

— O luăm iar de la zero.

— Ce-au făcut paznicii?

— Au dormit din nou?

— Ce să facă? cu otrava nu te pui, e mai tare ca undele electromagnetice şi radiaţiile, te termină când acţionează.

— Nu meritam încă o aşteptare fără sorţi de izbândă.

— Îţi închipui c-o să se afle ceva? Nici nu cred că o să aflăm vreodată ceva sigur.

— Dacă o să ni se dea un rezultat o să se işte discuţii.

— Rezultat? N-ai să vezi.

Mocnea o revoltă contra lui Giovanni tratat ici-colo de „incompetent".

Noroc că spre amiază, când medicii au arătat cu degetul înspre

VX, şi-a adus aminte cineva că se fâţâise pe-acolo o pianistă de la „Florian".

A fost adusă val-vârtej şi-a spus tot ce ştia. Fusese plătită pentru un „reality show" de un canal tv local să facă ce făcuse.

Pianista rămăsese după faptă pentru Z în curtea interioară a Pa – latului Ducal. Ca să vezi! O văzuse toată lumea la masă în curtea în – terioară cu Z. O făcuse să râdă cu gura până la urechi – se putea alt fel?

ăla mort şi ei râdeau.

Giovanni îşi freca mereu buza de jos

Hai, Giovanni, măcar acum!

Cine o contactase? Fusese contactată telefonic. De către cine?

De către o femeie. De unde procurase gazul lichid? îl găsise într-o sacoşă lipită de pian. Şi instrucţiunile cum sunaseră? Să se ducă la ora

9 la cabinetul medical şi să arunce pe faţa lui Popo lichidul. Popo n-a strigat? N-a strigat, n-a spus nimic şi a căzut pe jos. Instrucţiunile spu – ne-au că el se preface şi ea să nu-şi bată capul. Ce făcuse după aceea?

Îi dăduse telefon lui Z şi se întâlnise cu el în curtea Palatului. Îl cu – Maraton 775

noştea? Nu, atunci îl vedea prima oară. De unde aveau numărul lui de telefon? Şi numărul de telefon îl primise prin instrucţiuni.

Giovanni l-a chemat de Z, dar Z a negat categoric orice implicare şi i-a sugerat lui Giovanni să ceară de la compania de telefoane banda cu convorbirile. De unde să aibă compania de telefoane benzi cu convorbiri? Compania putea eventual să ofere date privitoare la ora şi minutul când avuseseră loc discuţiile. Z nu înţelegea de ce era amestecat numele lui în poveste. Pentru că aşa i se precizase în instrucţiuni solistei de la Florian, să fie căutat Z. După ce îl stropea pe faţă pe Popo să-l caute pe Z dar să nu se facă referire la „glumă".

Cum Z era ziarist totul avea o logică, cu excepţia faptului că nu i se spunea lui Z despre „reality show".

Ce-au vorbit împreună? Despre un posibil material al lui Z prin – viitor la pianistă şi la muzica de la „Florian".

Giovanni căutase numărul de telefon prin intermediul căruia se transmiseseră instrucţiunile. Aşa cum se aştepta telefonul fusese furat.

Ancheta trecu în Piaţa San Marco la „Florian". Au fost covoncaţi de urgenţă la patru după-masa salariaţii ca să li se pună în faţă fotografiile tuturor celor din Palatul Ducal. Giovanni nu-şi punea speranţe, mai degrabă, îi prezise lui Paolo, „nimeni n-o să reunoască pe nimeni".

Singurul element concret îl reprezenta vocea din mobilul pianistei de la primul contact. Pianista păstrase msi. Vocea care o racolase vorbea printr-o batistă probabil: „Bună ziua. Sunt Chiara

Pravo de la RTV Veneto. Am dori să participaţi la un „reality show" pentru o singură emisiune şi 5.000 recompensă financiară.

— Nu prea am timp.

Dar despre ce este vorba?

— În Palazzo Ducale, la parter, se găseşte un cabinet medical lângă toaletă. Se vede şi o cruce cu neon care arde non-stop. La ora 9 dimineaţa o să aruncaţi cu lapte pe faţa unei persoane care se va preface că suferă şi se va trânti pe jos.

— Asta e tot?

— După aceea veţi contacta la telefon o persoană din Palat, care lucrează în media despre un articol despre activitatea dvs. muzicală. Dacă sunteţi de acord toate detaliile o să vi le exoediez pe Whatsăpp. „Reality show" e pentru mâine dimneaţă. Trebuie să vă hotărâţi acum pe loc dacă acceptaţi sau nu".

În cadrul textului, din secvenţa finală „Trebuie să vă hotărâţi acum pe loc dacă acceptaţi sau nu" fragmentul „sau nu" era rostit fără intermediarul unui obiect, batistă sau tifon cum se întâmplă la gripă.

— Nu v-aţi pus întrebări? îşi făcu ochii mici Giovanni.

— Ce întrebări să-mi fi pus?

— De ce m-aţi ales pe mine? De ce-mi daţi atâţia bani?

— Ia uitaţi-vă aici, şi pianista căută pe mobil un msi şi i-l întinse lui Giovanni, care citi: „De ce m-aţi ales pe mine?" În continuare citi răspunsul celei care-o racolase pe pianistă: „Pentru că ai un admirator care doreşte să câştigi bani uşor".

— Ţi-a răspuns la două întrebări deodată.

— După cum vezi.

— Şi n-ai fost curioasă să pui pe limbă conţinutul lichidului?

— Vocea m-a sfătuit să vin la întâlnirea cu Z într-o pelerină de ploaie şi cu mănuşi de piele, pe care să le arunc…

— Am descoperit mănuşile…

— Fiindcă voi fi filmată cu camera ascunsă.

— Cu camera ascunsă…

— Asta e. pentru un „reality show" mi s-a părut plauzibil.

— Şi deci i-ai dat telefon lui Z imediat ce-ai aruncat lichidul din

recipient în ochii lui Popo.

— Da. Şi trebuia după ce aruncam mănuşile pe jos să fac o figură groaznică, aaa, dar ce-i asta? Mi-a scris să imit un personaj dintr-un film de groază din perioada filmului mut, eventual să-mi tai părul mai scurt, să-l buclez şi să-mi lipesc palmele de gură sau de tâmple când exprim: aaa, dar ce-i asta?!

— Splendid. Să-mi laşi mobilul să mă uit şi eu pe msi.

— Desigur (pianista îşi întinse mobilul). Dar să mi-l daţi mâine.

— Altceva despre voce nu-ţi aminteşti?

— Nu-mi amintesc.

— Şi cu banii ce-ai făcut?

— I-am pus în bancă imediat.

— Ce zici? îi solicită Giovanni o părere lui Paolo când pianista de la „Florian" îşi văzu de treabă.

— Pentru banii primiţi aş fi mers în două mâini dintr-un capăt în altul al pieţii San Marco.

— Chiar poţi?

— Nu pot dar m-aş fi silit.

— Şi-atunci ce facem?

— Ăştia de-aici nu sunt în stare de asemenea performanţe.

Giovanni nu gândea aşa. În primul rând că cele două crime le socotea ca fiind similare în esenţa lor, oricât de deosebite se arătau la prima vedere. Un fir pentru uciderea lui Popo venea de-aici, din Pala tul Ducal.

Maraton 777

Cum să-l dibuiască? Cum să suprapună cele două omoruri astfel încât mai întâi logica să le găsească compatibile? Ar fi putut fi.com patibile prin făptuitor, care folosea metode diferite pentru a-şi atinge un scop unic, eliminarea a doi inşi, doi bărbaţi, cărora le voia răul. De ce oare le voia făptuitorul răul celor doi bărbaţi? Ce aveau în comun aceşti doi bărbaţi care să-i facă eligibili pentru a fi făcuţi dispăruţi?

Giovanni ieşi din Palatul Ducal şi intră urmat de Paolo în bise – rica alăturată San Marco. Se aşeză pe un scaun din fundul bisericii.

Era 100 % convins că asasinul lui Ce-o e o femeie şi acest al doilea omor, al lui Popo, se dovedea că are o implicare feminină. Nu

mai credea că asasina acţionase singură, înclina pozitiv spre convingerea din ce în ce mai închegată că avea ajutor tot feminin. Lipseau probele ina – tacabile însă urmau să se ivească şi acestea, răbdare.

— Răbdare, îşi spuse Giovanni şi ieşi în faţa bisericii cu umbra lui. Spirduş şi Florin stăteau şi ei în faţa bisericii. Copiii salutară

— Aşteptaţi pe cineva?

— Îl aşteptăm pe fratele nostru, lămuri Spiriduş prezenţa lor.

— Domnu' poliţist, se agită în clipa aceea Florin. Nu ştiţi ceva de Rici?

— Rici e câinele cu care ai venit la audiere împreună cu fratele tău?

— Da, zise repede Florin. Cred că l-a omorât cineva.

— Cine să-l omoare?

— Rici este un câine deosebit, îl prezentă Spiriduş.

— Orice câine e deosebit pentru stăpânul lui, zise Giovanni.

— Nu-i adevărat, zise Spiriduş.

— Ce prostie! zise şi Florin apucându-se cu mâinile de cap

— Şi mă rog de ce era aşa de special acest Rici? zise Giovanni.

— Păi Rici vorbea ca un om, zise Florin mirat de ignoranţa lui Giovanni.

— Cum vorbea ca un om? se încruntă Giovanni.

— Vorbea prin ultrasunete ca un delfin, zise Spiriduş.

— Şi dacă vorbea aşa – ce? voi înţelegeaţi ce spune?

— Normal! Sigur că da! exclamară fraţii.

— Păi cum? îl înţelegeaţi?

— Amândoi ne-am născut cu o modificare genetică, zise Florin. Giovanni se uită la Paolo.

— Ce modificare genetică?

— De ce nu pricepeţi! se enervă Florin.

— Ia vorbeşte unul ca un delfin şi celălalt să traducă ce-a spus, zise Giovanni.

Atunci Florin trase nişte ţipete ciudate, parcă era o chineză de sintetizator, şi Spiriduş zise:

— Nu ne cred.

— Aşa ai spus ca un delfin? zise Giovanni.

Florin dădu din cap:

— Aşa.

Giovanni îi făcu semn lui Spiriduş să vină mai aproape de el şi-i şopti la ureche să-i zică fratelui mai mic: „Ne vedem în Palat".

Spiriduş se întoarse spre Florin şi emise nişte sunete ca Florin mai înainte.

Florin zise: „Ne vedem în Palat".

— Acum ne credeţi? zise Spiriduş.

Şi Giovanni şi Paolo rămăseseră cu gurile căscate.

— Asta e… dar Giovanni nu spuse ce.

— O să încercăm să găsim câinele, zise Paolo.

— O să ne dăm silinţa, zise Giovanni. Viu sau mort.

— Viu! Viu! strigară copiii.

— Vă rugăm mult, că nu ştim ce să mai facem, zise Spiriduş.

Giovanni plecă derutat.

— Ai mai auzit de aşa ceva?

— Niciodată, la delfini – da, zise Paolo.

— Nu ne-am interesat dacă câinele înţelege tot, zise Giovanni.

— Poate-ar fi fost bun pentru cazurile noastre, zise Paolo. Să-l fi consultat.

— Cum să consulţi un câine?!

— Zic şi eu.

— De-aia l-or fi omorât, zise Giovanni care, îndreptându-se spre sediul Poliţiei de la Piazzale Roma, la intrarea în Veneţia, o lua ca de obicei prin Piaţa San Marco (nu pe promenadă, prin faţă pe la Giardini Reali) ca să ajungă în staţia lui vaporetto uno.

Ajungând în dreptul cafenelei „Florian" pianista îl zări, se opri din cântat, îşi lăsă de izbelişte pianul şi paltonul de pe umeri şi-l strigă pe Giovanni s-o aştepte.

— Ce doreşti? o luă în primire Giovanni cam acru.

— Mi-am amintit ceva, zise pianista, care-şi începuse programul chiar atunci, după ce povestise colegilor prin ce-a trecut. Când am vorbit cu femeia am avut impresia că tuşeşte.

— Altceva.

— Îmi pare rău c-am pus banii în bancă. Am omorât un om. Să predau banii la poliţie?

— N-ai omorât pe niciun om. La bani nu le ştim seria. Nu mai au nici mama amprentelor.

— Am luat seria banilor.

— Ai luat seria banilor? strigară într-un glas Giovanni şi Paolo, cum strigaseră mai înainte Spiriduş şi Florin.

— Am luat-o.

— Inutil, se dezumflă la fel de repede Giovanni. Băncile nu-şi mai notează seriile banilor. Asta era pe vremuri la sume mari şi la urmăriţii de poliţie. Banii primiţi de tine sunt zero pentru orice bancă.

— Totuşi cu seria lor nu se poate face o încercare?

— Nu.

— Mă simt o nenorocită şi nu ştiu cum să vă ajut.

— Faptul e consumat, zise Giovanni. Întoarce-te la program. Nu te mai simţi o nenorocită. O să fii acuzată de omor prin imprudenţă, zise Giovanni, deşi nu cred nici chestia asta.

— Să nu uitaţi să-mi daţi înapoi mobilul.

— N-avea grijă. Mâine îl ai.

La sediul Poliţiei Giovanni şi Paolo se puseră imediat pe treabă.

Mesajele expeditorului şi ale destinatarului nu ieşeau însă cu nimic în evidenţă.

Destinatar (pianista): „De ce m-aţi ales tocmai pe mine?” Expeditor:

„Pentru că ai un admirator care doreşte să câştigi bani uşor”.

Destinatar: „Despre cine e vorba?” Expeditor: „Nu a dorit să-i facem cunoscut numele”. Destinatar: „Să zicem că aş fi de acord”. Expeditor:

„Nu „să zicem”. Nu ne jucăm aşa. Da sau nu?” Destinatar: „Bine, sunt de acord”. Expeditor: „Banii v-au fost puşi în acest moment lângă pian sub forma unui coş cu flori de trandafir şi a unui plic cu suma despre care v-am vorbit”. Destinatar: „Vorbiţi serios?” Expeditor: „Uitaţi-vă în spatele pianului”. Destinatar: „Într-adevăr, am găsit”.

Expeditor:

„Vom face o pauză. Vom relua în circa două ore". Destinatar: „Bine". Ex – peditor: „Acum am reluat. În spatele pianului aveţi un coş cu flori cu gerbere şi margarete cu două sacoşe mici". Destinatar: „De data aceasta l-am observat. L-a adus cineva în costum veneţian". Expeditor:

„Instrucţiunile admiratorului sunt următoarele: Aveţi două sacoşe.

Una este cu o pelerină, mască şi mănuşi. Cealaltă cu recipientul. Spec

780 Dan Grădinaru tacolul va fi filmat. Trebuie să mergeţi fără şovăire la Palatul Ducal, la parter, îmbrăcată cu pelerină, mască şi mănuşi. Lângă toaletă se află cabinetul medical. Intri la 9, 10 precis în cabinet. Zâmbeşti şi spui: Uite ce surpriză ţi-am adus. Desfaci capacul recipientului şi arunci conţi – nu tul recipientului pe faţa omului din faţa ta. Ai ataşată pe foaia cu instrucţiuni trei fotografii de-ale lui. Faci o figură groaznică, aaa, dar ce-i asta? El va mima disperarea. Se va arunca la pământ. Pe tine nu te interesează reacţia lui. Îţi laşi pelerina şi mănuşile pe jos şi ieşi triumfătoare, după care te aşezi la o masă în curtea Palatului şi-l suni pe cel despre care ţi-am vorbit, pe nume Z, care ar face un articol des – pretine dacă o să-i dai datele necesare. Fii fermă. Recitește instruc –țiunile". Destinatar: „O să le recitesc". Expeditor: „Nu discuţi nimic cu Z ori cu altcineva despre reality show. Ăsta e numărul de telefon al lui Z. Succes". Destinatar: „OK".

Giovanni îi arătă msi şi lui Paolo şi după ce acesta le parcurse îl întrebă:

— Ce părere ai?

— Mă gândesc că trebuie să ne ducem la „Florian", la „Quadri" şi „Lavena" şi să întrebăm de coş cu flori.

— De acord. Şi la „Chioggia" vizavi de Palazzo Ducale.

— Mă gândesc să vorbim la Floralhic dacă n-a primit online o comandă cu un coş cu trandafiri şi o comandă cu flori de gerbere şi m-ar – garete pentru Piaţa San Marco – cafeneaua „Florian" din Procu raţia

Nouă, cafeneaua Quadri" şi cafeneaua „Lavena" din Procuraţia

veche.

— Şi la „Chioggia", să nu uiţi.

Paolo ezită o secundă.

— Hai, îl presă Giovanni.

— Trebuie să găsim de unde provin pelerina, mănuşile şi masca.

— Tu, zise Giovanni, o să faci verificări la Floralhic.

— Am înţeles.

La „Florian", cum pronosticase Giovanni, au fost convocaţi patronul, chelnerii din ambele schimburi şi instrumentiştii – şi la fel la cafenelele de vizavi, „Quadri" şi „Lavena" – degeaba. Fotografiile n-au avut succes. Da, la „Florian", la o masă, fusese văzut un costum vene – ţian de femeie cu mască pe figură. De unde venea? Nu observase nimeni de unde venea (normal). Şi mai era o femeie în costum veneţian de secol

18 şi cu mască la terasa de vizavi de „Florian", la „Lavena". De unde venea şi asta? De unde să ştie chelnerii (iarăşi normal). Erau deci două femei sau una singură? Cea de la „Florian" era o contesă în negru, cea

de la „Lavena" era o contesă în argintiu. Prima avea o pălă de cu pene de struţ. A doua o pălărie cu pene de păun. Cine să stea să le urmă –rească? Nu se ştia dacă veniseră cu coşurile cu flori sau coşurile fuseseră aduse. În afară de pianista de dimineaţă nimeni din Palatul Ducal nu-şi amintea să mai fi văzut vreo femeie în costum de secolul 18 cu mască.

Deci cele două nu veniseră de la Palatul Ducal. Următoarea mişcare a fost să se trimită la toate hotelurile din jur fotografiile tuturor fetelor adăpostite în Palat, desigur, în afară de funcţionarele de la Comisia din

Veneţia, dacă zilele astea careva dintre ele nu avea rezervată o cameră la unul dintre hoteluri. Din păcate pentru Giovanni nimeni dintre fete sau dintre băieţii de la Palatul Ducal nu-şi rezervase o cameră la cincizeci de hoteluri în jurul Palatu lui Ducal.

— E îngrozitor, recunoscu Giovanni. Acest caz m-ar putea scoate din ale mele, dar n-o să mă scoată.

Nici Paolo nu era mai bine dispus.

— Oare ne complicăm?

— Nu ne gândim la ceva simplu, zise Giovanni.

— Mai simplu de atât ce să fie? (Paolo)

— Să merg după bănuiala pe care o am, zise Giovanni, şi să las deoparte tentaţiile colaterale.

De a doua zi Giovanni trimise înregistrarea msi vocal al femeii care o racolase pe pianista de la „Florian" pentru pretinsa participare la un reality show inexistent. Laboratorul urma să analizeze partea aceea minusculă din msi în care racolatoarea vorbea cu vocea ei şi să-i stabilească parametrii. Giovanni între timp urma să ia probe de voce de la persoana bănuită de el. Fără îndoială că asta însemna timp.

Până atunci nu era zi aproape care să nu furnizeze material criminalistic la serviciu, De pildă, la câteva zile de la omorârea lui

Popo se auzi şi se văzu un om fără adăpost cum cade în apa mării.

Maratoniştii alergau şi noaptea în mâini cu lanterne, ipoteza că dintre ei să fi fost autorii noului omor n-avea cum să fie subestimată.

Veniră, în urma apelului la 112, poliţia şi spitalul. L-au scos din apă şi din cauza hainelor primite de la oameni cu suflet, gonflabile, nenorocitul norocos uite că nu murise.

Miracol (catolic)! zise Paolo.

Un martor declară poliţiştilor că doi bărbaţi îl prinseseră pe omul străzii, unul îl înşfăcase de picioare, celălalt îl imobilizase în jurul braţelor şi îl aruncaseră în mare Pe mal rămăsese un carton pe care scria:

782 Dan Grădinaru

— Am prins asasinul şi l-am executat.

— Poftim, îi zise Giovanni lui Paolo. Acum avem de-a face cu justiţia gen „Brigăzile roşii". Fac ei dreptate. Sunt ei legea, Se substituie organelor abilitate. Cam cum face şi femeia-robot care-mi pune sub nas mai nou poezii ale domnului Nida. Ia şi citeşte-o pe-asta. Paolo luă o foaie de hârtie cu o poezie intitulată „Ulanem şi Menaul":

Ulanem şi Menaul nu sunt egali, sunt unul

De-aceea niciun nume n-are prioritate

Doar tendinţa spre analiză-i separă
Adevăratul nume e Menula sauulamen
Depinde de ce parte ne situăm
Apoi abia distrugem totul
Să nu rămână cărămidă pe cărămidă
Să fie o pulbere roşie pe care vântul
O face vârtejuri sau să fie ploaie
Ca un fascicul de sarcini electrice slabe
Şi ca un fascicul de sarcini electrice tari
Sau lipim cu mortar cărămizi şi le înghesuim până la cer într-un elan sfidător mai aproape
De Ulanem decât de Manaul
— Ce părere ai?
— Ce titlu caraghios are!
— Lasă asta.
— Ea consideră că e o probă pentru abuz în serviciu?
— Habar n-am. M-a întrebat cum te-ntreb eu pe tine, ce părere am, dar n-am întrebat-o din ce punct de vedere, literar sau juridic?
Numai cazuri cu ciudaţi în ultima vreme. Câini care vorbesc prin ultrasunete cu oameni cu modificări genetice. Femeia-procuror care nu e fiinţă umană şi citeşte poezii. Asta e… Sau stai. Mi-am dat seama în clipa de faţă. M-a întrebat de poezie din punct de vedere juridic. Dacă mă întreba să-i dau un răspuns din perspectivă literară aş fi prins-o că e fiinţă umană.
— Raţionament corect, zise Paolo.
— Aşadar nu te mai întreb ce voiam să te întreb: „Ai vreo idee ce să-i spun dacă mă întreabă?”
— Nu mă mai întreba.
Maraton 783
— Nu te mai întreb.
— Fiindcă ea e calată pe infracţiuni juridice fă pe dos. Întreab-o tu unde a văzut „abuz în serviciu” ori altceva incriminabil juridic în textul ăsta.
— Nu vreau să stau de vorbă cu ea. E în stare să insiste şi să-mi explice că există în textul versurilor mesaje pentru cei din familia lor

sau pentru alţii din afară şi nu vreau să-mi pierd timpul.

— Trimite-i atunci textul într-un plic printr-un curier fără ex – aplicaţii.

— Nici aşa nu-i bine.

— Nu-i bine, că o să vrea ea să facă o analiză, că doar are la mână un paspartu de la Bruxelles. În concluzie va trebui s-o suporţi.

— Ţi-am spus la ce m-am gândit mai de mult? Să extind ancheta la toate persoanele de sex feminin din Palazzo Ducale, inclusiv la cele care lucrează pentru Comisia de la Veneţia. Simt că aici, la Comisie, o să întâmpin rezistenţă. O să solicit informaţii din baza de date Interpol şi dacă n-ai ştiut te informez că am într-un post cheie un fost coleg de bancă din liceu la care n-am apelat niciodată. Ca în filmele proaste o să fac apel la acest prieten dacă n-o să fiu mulţumit cu ce-o să primesc pe linie oficială. Ba de fapt dacă vrei să ştii am şi început să fac demersurile şi am vrut să-ţi fac o surpriză pentru că tocmai am primit un răspuns. Să intrăm undeva ca să-ţi citesc ce-am primit.

CAPITOLUL 65 CÂND VREMEA SE RĂCEŞTE TOT MAI TARE ŞI ÎN PLUS NINGE CE FACEM? MERGEM LA SALĂ. PE STADION SAU STĂM ÎN CASĂ ŞI BATEM CĂRŢILE?

Cum vremea mergea către iarnă cu frig intens şi zăpadă multă, măturile erau scoase de la naftalina presărată pe ele la jumătatea lui octombrie ca să îndepărteze zăpada de la intrarea în locuinţe şi de pe pervazul geamurilor. Lopeţile speciale, cu paletă mare, veneau la rând să se dezmorţească, să se dea jos din debarale şi să se apuce de treabă, să facă adică pârtii, culoare de trecere. Hainele groase erau despăturite, căpătau din nou preţ, ghetele se bucurau iarăşi de onoruri, se bătea din călcâie în cinstea lor cu mâna la chipiu, vă salutăm, frumoase pa – văze în calea gerului şi a ploii îngheţat numite de Spiriduş, cum fuse – se învăţată de mică, măzăriche.

Cecilia ascultă la căşti Sting: Winter hounds şi vedea un stol de vreo zece păsări depărtate unele de altele cum dădeau din aripi ducân – 784 Dan Grădinaru du-se spre nord, îşi pierduseră busola orientării – ca balenele care naufragiază pe plaje.

Zăpada se vălătucea de vântul puternic hoinărind de unul singur victorios pe Canal Grande. Pe crestele clădirilor era spulberată haotic,

fuioare albe o luau la fugă de unele singure, se răsuceau, se amestecau într-un dans continuu şi îndrăcit.

Cecilia îşi imagina c-o să se uite la copil cu un scop unic după naştere: „Oare când o să-mi zâmbească?”

— Nu mai cânţi, îşi exprimă dezamăgirea Petras.

— Să crească puţin fetiţa şi o să cânt din nou.

— Cum să crească când nu s-a născut?

— M-am proiectat în viitor, zise Cecilia.

— Asta e bine, să ai planuri de viitor.

Azi se simţea mai bine. Când spuse în sine: „Imunitatea a scăzut” nu simţi alămurile răului răsunând.

Sportivii se oblojeau a doua zi după moartea lui Popo cu comprese cu apă rece, ceaiuri, plasturi, gheaţă, în fine, cu ce socoteau sau erau sfătuiţi la farmacie ca să ia pentru refacere grabnică şi totală. Din fericire nu existau oase rupte. Acum, acolo, o scrântitură, o umflătură, o vânătaie, o contuzie, o excoriaţie451 – astea nu era probleme serioase, mai ales când eşti tânăr, cum erau maratoniştii. Fiindcă nu puteai sta în casă din cauza vremii şi a urmărilor destul de banale ale încăierării, n-aveau încotro şi purtaţi de gânduri cum poarta apa corăbiile îşi făureau planuri şi le puneau cu voinţă în aplicare. La sală sau la stadion?

Unii că la sală, cei curajoşi că în Giardini, pe Sf. Elena şi la Stadion.

Pentru Stadion optaseră Gunhildele, scăpate fără cea mai mică zgârietură, doar erau din nord, dinspre Cercul Polar, şi trebuiau să recupereze după perioada de claustrare. Se îmbrăcaseră corespunzător, ca nişte schioare, şi ieşiseră în Piaţetă, la coloane, ca s-o ia, peste Puntea suspinelor, pe promenadă până la Arsenal, Giardini şi mai departe spre Stadion. Alături li se lipeau de umeri, înfofolite, Cecilia şi Amalia.

Cecilia nu ascultase de interdicţiile lui Petras şi nici de cele ale dă – tinătorilor din capete că nu face bine să iasă afară în luna a cincea ca să facă „o baie de aer rece”, copilul trebuia învăţat cu asprimea vremii, nu să se râdă mai târziu în viaţă de el că-i un nevolnic. Îşi înnodase la

451 „M-au omorât. Aş fi fost bun şi eu la ceva în asemenea momente”.

(Popo).

Maraton 785

ceafă un fular ca să-şi protejeze gura, hai, că n-o să se întâmple nimic.

O să fie, cum ziceţi, o baie de abur mai rece.

Drumul nu se arăta foarte prost. Vântul împrăştiase din zăpadă.

Mai multă era pe străduţele Veneţiei fiindcă de acolo n-avea unde să plece. Mărşăluind vioi se încălziră şi căpătară mai multă încredere că vor ajunge la Stadion şi că acolo vor face mai multe tururi prin spatele porţilor de la care se ridicaseră plasele (ultimul meci se suspendase), desigur dacă porţile Stadionului erau deschise şi dacă paznicul Stadionului era la datorie cu cheile în caz că ferecase porţile (bineînţeles că le încuiase). N-aveau cum să vorbească între ele, fiecare era cu gândurile proprii. Nu întorceau capul cum mergeau în şir indian, Gunhild mare deschizătoare de pârtie, cu ochelari de protecţie pentru schiori, fetele ei după ea, Cecilia şi, încheietoare, Amalia. Aproape nu transpi – raseră când Gunhild mare le opri pentru un popas scurt. Scoţându-şi ochelarii, Gunhild mare întrebă:

— Efectiv complet?

— Complet, răspunse fiecare.

— Pauză două minute.

Gunhild mare îşi dădu jos rucsacul din spate, îl deschise şi bău dintr-o sticlă o înghiţitură de apă.

— Am efectuat jumătate din drum, zise ea.

— Poţi? o întrebă Amalia pe Cici.

— Pot, răspunse Cici fără ezitare.

— Vezi că trebuie să ne şi întoarcem.

— O să ne întoarcem, desigur.

Apoi, după Arsenal, înainte de Giardini, Gunhild mică nimeri peste un obstcol şi făcu contact între nas şi zăpadă.

— Eu sunt nasul.

— Eu sunt zăpada.

— Salut, nasule!

— Salut, zăpadă!

— Cum mai stai?

— Nu stau bine, zăpadă!

— Şi tu cum stai?

— Eu stau mai bine, nasule!

Fetele râdeau şi se băteau cu bulgări. Un bulgăre o atinse pe

Gunhild mare şi frăţeşte un bulgăre o atinse pe Gunhild mijlocie, pe

Gunhild mică şi pe Amalia. Un bulgăre se repezi în capul lui Cici. Cici

786 Dan Grădinaru dădu braţele în lături, balansul postural a fost de două oro mai mare ca cel normal şi îndoindu-şi genunchii moi căzu pe spate în zăpadă.

— Te-am nimerit din greşeală. N-am vrut. Iartă-mă, zise Gunhild mică, înconjurată de fete. Păreau o umbrelă aşa cum stăteau aplecate deasupra.

Eh, era o farsă!

Cici făcu deodată ochi mari şi zâmbitori şi deschise larg gura.

— V-am păcălit, zise ea. N-am nimic.

— Am tras o sperietură, zise Amalia, ajutând-o să se ridice.

— Nu ne mai speria, zise Gunhild mijlocie.

— Chiar nu ţi-e rău? întrebă Gunhild mare.

— V-am spus că n-am nimic, zise Cici, în picioare, scuturându-se de zăpadă

— Mai poţi? întrebă Gunhild mare.

— Mai pot, zise Cici.

— Mai bine te întorci, zise Gunhild mare.

— De ce să mă întorc dacă am ajuns până aici?

— Încet, nu te forţa, zice Amalia. La Stadion nu alergi:

— O să văd la Stadion dacă pot, zice Cici, care simte totuşi ceva osteneală.

Vântul bate în rafale izgonind fără milă fulgii de zăpadă care-şi închipuie că pot să se opună şi să cadă cum şi unde vor ei.

Cerul arată cum arată, alb, de la urmele traiectoriilor intersectate ale aştrilor, care în drumul lor lasă îndărăt dâre ca nişte

pluguri într-un pământ îngheţat din care nu iese nimic. Dâră peste dâră peste dâră.

Până se formează o suprafaţă sticloasă care nu mai permite să se între – vadă ca nişte fante ademenitoare stelele. Când pornită din tavanul alb al cerului ninsoarea puternică încetează şi fulgii abia dacă tind spre pământ, fulgii mai mari şi mai mici apar ca steluţe albe, plutitoare pe un cer nevertical, mai degrabă un fundal. Vine câte un curent mic şi îi n-ai vântură, întorcându-i de unde sosesc, în lipsa gra vitaţiei. Dacă stai în dreptul unei ferestre cadrul rectangular nu oferă un reper. Poţi fi sus sau jos, la dreapta sau la stânga cadrului, şi nu ştii, dacă te-ai putea aşeza în faţa unei laturi, ca la o masă, cum vin punctele cardinale, unde e cerul şi unde este pământul. Haos, o formă a haosului. Atunci închizi ochii şi îţi imaginezi poate un joc de tenis, nu cu roboţi, cu oameni. E

un meci de trei seturi din cinci. Un tenisman câştigă un set la tie-break cu 7 la 6. Celălalt câştigă al doilea set, tot la tie-break, cu 7 la 6. Al trei – le-a set e câştigat de primul în aceleaşi condiţii ca primul set. Al patrulea

set e adjudecat de al doilea tenisman în acelaşi fel cum a câştigat setul al doilea. În sfârşit ultimul set, al cincilea, e câştigat de unul dintre cei doi jucători, nu contează care, din nou la tie-break. Putem să ne întrebăm: cel care a câştigat a fost mai bun în acest meci? Nu, n-a fost mai bun, aşa a hotărât destinul sau oricum i-am spune acestuia: hazard, ba încă pur subiectiv şi pe înţelesul oamenilor actuali: câştigătorul a fost mai bun etc. Destin, deci. Destin al fulgilor de nea, care până la urmă au atins poate pământul dacă nu s-au topit înainte de cădere şi s-au transformat în apă, fiecare fulg cu destinul său.

Spiriduş a apucat o oală cu zăpadă şi a pus-o pe aragaz, în bucă – tărie, să arate bucătăreselor ştiinţa ei. Ştie de la ea de la ţară că din zăpadă din cratiţă, pusă la căldură, se va alege apă cam un sfert din câtă zăpadă s-a pus în ea. Când se uită pe geam la cum ninge Spiriduş zice:

Alta-n curul popii.

Bucătăresele râd. Spiriduş le spune altele şi bucătăresele râd

mai departe uitând de iarna de-afară.

CAPITOLUL 66. JOHNNY

Billy îi chemă pe maratoniști la o adunare cu mesaje pe mobile tot în Sala del Maggior Consiglio a doua zi după moartea doctorului

Popo.

„Să ne vedem mâine, miercuri 22 noiembrie 2017, la 10, ca să ne alegem un conducător", ăsta era msi – scurt și cuprinzător.

Sportivii veniră de ziua din calendar, și la ortodocși și la catolici, a sfintei mucenice Cecilia, 452 cei mai mulți. Destui cu semnele de bună portare, cum se spune, din ziua înfruntării fizice. Dar asta nu era un impediment. Nevenind se putea bârfi c-ai fost cotonogit (a) ca la carte.

Gura lumii e slobodă, zice o vorbă veche, și vorba asta de duh reieșea din aceea că se analizau între ei în voie – zic de cei prezenți. Că cutare uite ce vânătaie are pe obraz. Dar cutare, o vedeți, nu prea mai are păr în frunte. Și cutare, ai văzut cum merge șchiopătând? bastonul îi mai lipsește. Pe de altă parte, într-adevăr, ce mai era de așteptat? Era nevoie de conducător. Și nu mai era nevoie de încă un doliu. Sau, mă rog, era nevoie, dar nu să fie de formă, festiv.

— L-am ținut pentru Ce-o, zicea în dreapta și-n stânga Billy, și l-am ținut degeaba, am pierdut timpul.

452 „E patroana muzicii" (Cecilia).

788 Dan Grădinaru

Trei-patru au contestat ideea de a nu se respecta o perioadă minimă de doliu (înmormântarea era mâine), restul, mai că nu, mai că da, au acceptat că pe fond Billy e îndreptățit să expedieze mesajul.

— Nu se poate să facem alegeri și Popo să fie în coșciug, neîngro – pat, zicea Miriana.

— N-au nicio legătură, zicea E-prea.

— Dragul meu, dar cum gândești așa? Nu e creștinește.

— Ai dreptate, scumpa mea, nu-i creștinește dar sunt de acord cu chemarea și mâine merg la alegeri, zicea E-prea celei pe care o numise la Olympia „logodnica" lui (logodnica spirituală).

Chiar de la început, fără nimic oficial, fără prezidiu, fără masă, cu lume cu fețe lungi, ținând cont de ce se întâmplase cu trei zile mai

înainte, cerând liniște fără să fie nevoie, Johnny luă cuvântul:

— V-am chemat pentru că trebuia să ne adunăm ca să hotărâm ce facem în mai multe privinţe. Ce facen cu maratonul? îl mai ţinem sau îl declarăm mort? Ne-am întâlnit duminică şi până la sfârşit, aţi văzut, n-am hotărât nimic. De asemenea este stringentă alegerea cuiva care o să ne conducă de-acum înainte.

— Păi să ne conduci tu, că de aia ne-am adunat, nu-i aşa? zise Petras.

— Johnny ar fi o alegere bună, nu luă în seamă cuvintele aruncate de Petras şi căută aprobarea celor prezenţi Billy, care avea un cucui în frunte de dimensiunile unui ou de prepeliţă.453

Câţiva ţistuiră.

— Stai jos că nu pe tine te alegem. Şi mai întâi să primesc înapoi ceasul care mi s-a furat în cafteală, zise Salvador, cocoţat pe un scaun din bucătărie.

— Daţi-i omului ceasul, zise Jeanne, că nu ştie la ce oră i se tre' –zeşte cocoşul.

— Să fie alegeri cum se fac alegerile, zise Amalia.

Petras zise:

— Nu, nu aşa. Că să fie cutare sau cutare. Alegeri corecte, cum cere Amalia. Că pe urmă o să fie zâzanie dacă alegerile nu sunt corecte şi-o să fie vreun Toma Necredinciosul, ca de obicei!

— Nu sunt deloc Toma Necredinciosul! protestă Billy.

— Am zis aşa, nu c-aş zice de tine.

Sean îi dădu drumul la unui hohot prelung, de care nu se sătură prea curând, stătu şi cu mâine pe genunchi, aplecat.

453 „Un adevărat miracol pentru sănătate, cum scrie o reclamă" (Popo).

— E cu nervii în pioneze, îi şopti Amoraş lui Spiriduş.

— Nu înseamnă că dacă aţi răspuns la chemare mă erijez în urmă – torul conducător, ridică glasul mai ţâfnos oleacă Billy. Oricum, mai bine pe faţă decât pe din dos. Însă şi acest punct trebuie discutat. Altceva ar fi să vedem ce vom face mai departe, repet, adică, pentru netotul ăsta

(netotul era Sean), dacă mai continuăm să finalizăm lunile petrecute la

Veneţia, fără rost până în ziua de astăzi, cu un maraton sau dacă n-ar fi mai bine să ne vedem de treabă şi să ne cam cărăm de pe-aici.

— Doar să mai putem, se auziră glasuri mohorâte.

Amalia dădu din cap şi ridicând mâna zise:

— Eu zic, cum am spus, când am plecat din Olympia, să ţinem maratonul, să ne interesăm cum va evolua vremea. Doar în funcţie de o prognoză nefavorabilă pe termen lung putem avea în vedere să renunţăm.

— Stăm de prea multă vreme în acest oraş şi în acest Palat care nu-mi spune nimic, se auzi vocea lui Waltraud ca în urmă cu trei zile.

— Suntem sportivi, zise Amalia şi continuă cu o paralelă pe care o dorea elocventă: Marinarul îşi trăieşte viaţa pe mare, noi…

— Şi condamnatul la puşcărie, o zeflemisi Billy întrerupând-o.

Amalia îi dădu cu flit:

— Mai taci.

— De ce să tac? Că vrei tu? se răţoi Billy.

— Şi gospodina la cratiţă, nu se lăsă Johnny, care fu imediat huiduit şi apostrofat de câteva fete.

Waltraud zise:

— Şi unii cu mâna în buzunar pe sulă, ceea ce stârni haz cam silit în adunare.

— Care se simte să şi-o ţină în buzunarul de la piept, zise Salvador de pe scaunul lui (pe scaun era mai sus decât restul, aşezaţi pe parchet).

— Hei, fără supărare, cu plecăciunea cuvenită, zise Johnny, apoi schimbând tonul: Trebuie să ne hotărâm, fraţilor şi surorilor.454

— Să tragem la sorţi. N-am fost contra tragerii la sorţi, cum cred unii. Cum o vrea majoritatea, zise Billy.

454 „Tot aşa şi Stalin când au atacat nemţii în 1941, „fraţilor şi surorilor”.

(E-prea). „Aşa mi-a venit pe limbă atunci. Ce treabă să am cu Stalin?” (Johnny).

— O idee bună, ce să mai dezgropăm morţii de ieri-alaltăieri, ce să mai… (nu găsea o continuare), zise Johnny. Uite, am făcut noi biletele (surpriză pentru participanţii la adunare). Billy, ia şi împarte-le la toţi. Sunt goale, nescrise. O să le verificaţi când le primiţi (Billy se apucă să le împartă). Cine nu vrea maraton scrie „nu", cine vrea maraton scrie „da". Aranta, ia vino-ncoace şi adună-le tu la mine în caschetă

(Billy îşi scoase cascheta din cap, o ridică în aer şi-o arătă şi pe-o faţă şi pe alta, să nu rămână cineva cu impresia că nu se joacă cinstit). Le numărăm la lumina zilei şi cum or hotărî sorţii aşa o să facem.

— Operativ, bine, zise Mieszko de lângă fereastra dinspre Canal Grande.

— Păi nu? zise Billy, revenind la locul lui.

— Aşa să ne-ajute Dumnezeu. Amin, zise Moşneguţ.

— Da cu ce să scriem nu ne dai? întrebă Aram.

— Uitaţi-vă şi creioane, am uitat de creioane (Johnny avea în centura lui Batman o grămadă de creioane pe care i le întinse lui Billy şi

Billy le împărţi maratoniştilor şi creioane).

Luaţi în felul acesta operativ cei prezenţi îşi scriseră opţiunea ţinând bucăţile de hârtie pe genunchi sau pe parchet.

— E voie să fii neutru şi să nu scrii nimic? întrebă Salvador.

— Cum să nu, zise Billy. Cum doreşte fiecare. Ca în democraţie.

După ce-şi scriseră dorinţa cei prezenţi îşi puseră votul în caz – cheta lui Billy. Aranta aşează hârtiile pe două coloane şi le numără fără să fie deranjată de vreo persoană care dorea să asiste la numărătoare.

Termină în două minute şi anunţă rezultatul:

— Prezenţi: 40. Pentru „nu" 31 de voturi, pentru „da" 9 voturi.

Toate voturile sunt valabile.

— Uite ce simplu a fost, zise Sean.

Billy zise la microfon:

— Cum văd mai toţi vreţi să nU facem maratonul.

— Da, zise Sean. În acest caz majoritatea se supune minorităţii, cum merge regula în ziua de azi. Iar minoritatea vrea maraton.

— Am înţeles, zise Johnny. Atunci e nevoie să avem şi repre –

zentanţi, nişte reprezentanţi care să ne reprezinte în faţa autorităţilor.

— Vrei să fii chiar tu reprezentantul nostru care să ne reprezinte?

zise Sean.

— Şi de ce nu? se burzului Johnny.

Maraton 791

— Eu n-am nimic împotrivă, zise Sean, dar zic, şi vă rog să mă ascultaţi cu atenţie, dacă în termen de treizeci de zile nu facem cursa, da, să se termine.

— Dacă zici tu, aşa să fie, ironiză Johnny propunerea lui Sean.

Sean trecu peste ironie şi zise:

— E un termen rezonabil.

— Să nu fim trădaţi ca până acum, cu promisiuni trădate, să nu acceptăm peste treizeci de zile, zise Aram, care accepta propunerea de 30 de zile a lui Sean. Vedeţi caseta goală unde sunt pictaţi dogii

(Aram îşi îndreptă degetul înspre şirul de portrete ale dogilor). Acolo unde-i drapelul negru nu-i pictat nimeni fiindcă trebuia să fie pictat cineva şi a trădat455.

— Cine să trădeze? zise Billy.

— Am zis şi eu, zise Aram

— Ai zis aiurea, zise Billy.

Aram râse cam nervos.

Să vedem acum cel de-al doilea punct de pe ordinea de zi. Cine să ne reprezinte ca reprezentant, zise Sean.

Johnny nu sesiză ghimpele din vorbele lui Sean.

— Ziceţi nişte propuneri de conducători dar nu mai mult de trei care…

— De ce numai trei? Pot fi oricâte, zise Jeanne.

— Mă gândeam să nu pierdem timpul, zise Johnny. Fie şi câte vreţi din partea mea.

— Ce generos eşti, zise Salvador.

— Trei sau toţi, ce mai contează, zise Mieszko.

— Propuneri, zise Johnny.

— Eu îl propun pe Johnny, zise Billy.

— Ştim, ziseră mai mulţi.

— Garantezi, zise Salvador.

455 „E vorba de dogele Marin Falieri, decapitat în vârstă de 70 de ani în 17 aprilie 1355, lovit de „Damnatio Memoriae". Tintoretto a pictat în casetă un văl negru şi a scris: „Hic fuit locus Marini Faletri decapitati pro crimine proditionis" (Marco Onofrio); „Pe friza de sub tavanul sălii Marelui Consiliu sunt înşirate 66 de portrete imaginare de dogi, fiecare cu un cartuş în mâini care consemnează faptele bune din timpul mandatului (sala şi portretele au fost distruse în incendiul di anul

1577), restul portretelor se află în Sala Scrutinului (Cacciari).

792 Dan Grădinaru

— Johnny, propune-l pe Billy, zise Gavnea.

— Nu te băga, zise E-prea.

Gavnea îi trase cu cotul lui Hopa.

— Îl propun pe E-prea, zise Hopa.

Amalia ridică din nou mâna şi zise:

— Eu îl propun pe Sean.

— Notează careva propunerile? zise Johnny.

— N-ai ţinere de minte? Dacă n-ai ia şi scrie, tu sau Billy, zise Salvador.

— Ia şi scrie, îi zise Johnny lui Billy.

— Hai, care mai propuneţi? zise Salvador, întorcându-se spre sala un pic adormită. Dacă nu aveţi alte propuneri eu mă propun pe mine.

— Altcineva, zise Johnny.

Altcineva nu mai părea să fie.

— Eu o propun pe Cici, zise atunci Amoraş. E şi ziua ei.

— Cici merită să ne conducă, zise Jeanne.

— Da, da, se ralie Juanita propunerii.

— Puneţi-o şi pe Cici, zise Amalia, punându-şi mâinile în şolduri, că nu vă doare mâna.

Cici scutură capul, puteai înţelege şi că vrea şi că nu vrea.

— Te pun sau nu te pun? o întrebă Johnny direct.

— Nu mă pune, zise Cici.

— De ce să n-o pui? întrebă Amoraş.

— Nu vrea, zise Johnny. Hai, gata, mai vrea cineva să facă pro – puneri?… Dacă nu mai vrea ăştia patru sunt. Salvador, E-prea, Sean şi cu mine.

Atunci sări de la locul ei Miriana. Billy ar fi dorit s-o facă să tacă dar Miriana nu se lăsă şi acoperindu-le celorlalţi glasurile dintr-odată zumzăitoare zise din Vechiul Testament:

„Lamech a zis femeilor sale: Ada şi Sella, ascultaţi glasul meu, femei ale lui Lamech, luaţi aminte la cuvintele mele, că am ucis un om pentru o rană, un băieţandru pentru o vânătaie. Cain a fost pedepsit de şapte ori, Lamech va fi pedepsit de şaptezeci de ori câte şapte" – Geneza, 4, 23 – 24.

Aruncând săgeţi rele înspre Johnny continuă:

— Nu aştept să mă pârască cineva, ca Lamech mărturisesc răută – ţi le mele, că, iată, vremea vieţii mele se scurtează, iar întinăciunile sufletului meu nu-mi dau pace. Mă trezesc din somn, văd umbrele nopţii şi ştiu că mă uit la mâinile mele pătate de sânge, ziua sufletul

Maraton 793

mi-e chinuit de remuşcări care rup din suflet ca ciorile care ciugulesc viermii pământului…

— Luaţi-o pe nebună, strigă Johnny şi mai mulţi bodigarzi îi apăsară mână peste gură şi o traseră la o parte ca pe o cârpă dar Miria – na nu tăcuse. Duhul minciunii, duhul răzvrătirii, duhul înşelăciunii s-a cuibărit între noi… mai ţipă ea fără să poată fi împiedicată.

— De predicile astea ne arde acum când suntem într-o situaţie fără ieşire, urla mereu Johnny, cu gâtul şi ochii umflaţi. Eu zic să ter – minăm chiar acum un referendum, cum am făcut la Popo, când Miriana a fost îndepărtată.

Billy veni în ajutorul prietenului său:

— Am pregătit bileţele şi pentru această alegere.

— Dă-le Billy la toţi, zise Johnny.

Billy le împrăştie prin sală.

— Aveţi creioane, scrieţi ce doriţi, zise autoritar Johnny.

— Am ştampila, scoase Billy ştampila din buzunarul treningului şi o ridică deasupra capului.

— De unde ai ştampila? întrebă Petras.

— Treaba mea, nu te interesează. O am o am.

Luaţi aşa nitam-nisam mai mulţi încuviinţară şi, aşa se petrec lucrurile, dacă se formează un firicel de curent se formează şi fluviul.

Cine să primească biletele? Sean o propuse pe Spiriduş. Cine să anunţe numele câştigător? Billy o propuse pe Aranta.

— Nu desfaci tu biletele. Mi le dai mie şi eu le citesc, o învăţă

Aranta pe Spiriduş care e procedura.

Până la urmă în locul lui Spiriduş, pe care o împinse pur şi simplu la o parte, se băgă Gunhild mică.

Votul era la vedere. Gunhild mică trecea printre maratonişti ţinând tot cascheta lui Johnny în care se aruncau bileţele)

Odată încheiată procedura aceasta se trecu la numărătoarea voturilor.

Numărătoarea o făcea Aranta. Citea şi arăta la vedere biletele un timp mai lung sau mai scurt, iar pe care nu le arăta le aşeza pe masa pliantă, la îndemâna tuturor, astfel încât dacă ar fi ieşit contestaţii să le poată arăta:

Sean!… Johnny!… Johnny!… Johnny!… Sean!

La ultimul bilet Aranta citi:

Johnny!

şi în uralele fanilor care număraseră voturile acestuia Aranta strânse ultimul bilet în pumn şi, prefăcându-se că i-a căzut pe parchet.

794 Dan Grădinaru se aplecă, îl băgă în gură şi începu să-l mestece ca pe gumă, iar din buzunarul rochiei scoase un bilet cu numele favoritului.

— Prezenţi 40. Absenţi 4. Cu 18 la 17 voturi a câştigat Johnny!

— În satul orbilorlor chiorii o să poruncească, zise Spiriduş, observând manevra.

Adunarea se sparse. Jumătate dintre maratonişti ieşiră. Restul îl felicită pe Johnny, care se adresă partizanilor săi:

— Am mai trecut o etapă şi vă asigur că ceea ce urmează va fi ceva eficient. O să vă convingeţi.

— Zi un plan de-al tău pentru viitor, zise Miesko.

— Un plan ar fi să-nchid radioul lui Petras, zise el.

Moşneguţ şi ai lui, dar şi verzii se bine dispuseră.

— Glumesc. Să-şi spună omul păsul. S-a ascultăm pe Miriana că tot au început minutele de religie.

— Femeia asta… începu năvalnic Mieszko, dar întâlnind privirea lui Moşneguţ se opri.

— Să vorbească, zise Moşneguţ, ştiu că n-ai nimic împotriva ei.

— Ce să am? Absolut nimic, îl bătu Johnny peste umăr pe Moş – neguţ.

— Uite, să mă dea pe mine, zise Waltraud.

— Ce emisiune ţi-ai dori? o linguşi Billy.

— O emisiune în care să se vorbească despre adevăraţii marato – nişte, cei ca mine şi ca tine, nu despre formula lui Ce-o şi a lui Popo, conform căreia una ca Spiriduş, şi încă e bine Spiriduş, una ca Spiriduş sau ca Aram poate câştiga maratonul. Dacă Spiriduş sau Aram câştigă e de râsul curcilor.

Johnny dădea din cap satisfăcut de ceea ce auzea:

— Aţi auzit? Ăsta e adevărul, da, da, maratoniştii adevăraţi, atleţii adevăraţi, care cu adevărat asudă la sală şi la antrenamentele de la stadion

(întâlnind privirea lui Aram) şi din Giardini (completă) şi de unde…

Adică ce vină am eu dacă pot face maratonul în două ore şi ceva şi altul îl face în 4 – 5 ore şi la sfârşit e declarat învingător. Să ne mai facă Petras şi emisiuni despre noi, părea să se înfurie Waltraud, dar nu mai era furia de duminică.

— Dacă ştiam nu te votam, Johnny, zise Aram cu curaj. Eu ce vină am că m-am născut cu înălţimea de 1, 32?

— 1, 30? Şi eu care credeam că ai 1, 20, zise Johnny.

— Mai şi râzi! Ce-o fi de râs? se supără Aram.

Maraton 795

— Hai, Aram, nu te supăra, frate. A zis şi ea. E o opinie. Acum fie – care îşi poate spune păsul. E şi ea cu un cui că nu a fost luată în serios.

— Eu v-am salutat, zise scurt Aram şi ieşi.

După ce ieşi se făcu un moment de tăcere.

Ia uite la piticu pulii ce nervos e! zise Johnny.

Billy, şi nu numai el, făcu haz de exprimarea colorată.

— Ce să facem acum? Să mai meargă şi făina la moara noastră nu numai la ei. Am tăcut destul. Ei, nu mai merge aşa! zise Johnny.

— Nu te enerva, Johnny, zise Waltraud.

— Nu sunt nervos deloc, zise Johnny, dar când vezi specimene de-astea ostile îţi vine greaţa. Ai zis şi tu o vorbă. O fi proastă-bună, nu ştiu. Dar de ce să te superi şi să ne întorci spatele? Că n-oi fi vreun

Superman, ei!

— Hai, Johnny, sau Excelenţă? zise E-prea. Te felicităm încă o dată pentru victorie, o meritai şi aşteptăm un viitor corespunzător, n-o să fie raiul pe pământ, că eşti om, dar ceva pe-aproape pentru cine dintre noi merită să ne oferi şi nouă.456 „În numele celui ce a

456 „În discuţiile purtate cu aceşti dregători Cicikov se pricepu să-l măgulească pe fiecare cu măiestrie. Guvernatorului îi dădu a înţelege aşa, pe departe, că intri în judeţul lui ca în rai, că drumurile-s peste tot de catifea şi că guvernele care numesc dregători atât de înţelepţi merită toată lauda. Şefului poliţiei îi spuse ceva foarte măgulitor despre vardiştii oraşului, iar în discuţiile cu vice-guvernatorul şi cu preşedintele curţii, care nu erau decât consilieri de stat, li se adresă chiar de două ori, din

„Greşeală", cu „excelenţă", ceea ce le plăcu foarte mult" (Gogol: „Suflete moarte"). Guvernatorului îi dădu a înţelege aşa, pe departe, că intri în gubernia lui ca în rai, că drumurile-s peste tot de catifea şi că guvernele care numesc demnitari atât de înţelepţi merită toată lauda. Şefului poliţiei îi spuse ceva foarte măgulitor despre vardiştii oraşului; iar în discuţiile cu vice-guvernatorul şi cu preşedintele curţii, care nu erau decât consilieri de stat, li se adresă chiar de două ori, din greşeală, cu „excelenţă", ceea ce le plăcu foarte mult. Drept urmare, guvernatorul îl invită să vină chiar în seara aceleiaşi zile la o sindrofie la el acasă, iar ceilalţi funcţionari, la rândul lor, îl poftiră care la masă, care la o partidă de Boston, care la o ceaşcă de ceai. Se părea că noul venit evita să vorbească mult despre propria lui persoană; dacă vorbea, se exprima în locuri comune, cu vizibilă modestie, şi în asemenea cazuri fraza lui căpăta o tur

796 Dan Grădinaru suferit o mare nedreptate", mi-am luat la

revedere. Pe mâine. Ritualul acestei formule (cea dintre ghilimele) se repetă şi cu ceilalţi trei mâncători de varză, care-şi urmară şeful, firitisindu-l şi pe Billy, „ade – vărată mână dreaptă" (aici Johnny zise: „Billy e stângaci").

— Să nu te îndoieşti, zise Johnny. Şi voi toţi să nu vă îndoiţi că o să schimbăm foaia în sensul bun al cuvântului. Dar eu cred că nu mai merge aşa, cu formule, cu surprize că alegerea câştigătorilor poate constitui o surpriză. Dimpotrivă, câştigătorii trebuie să fie, şi îmi asum răspunderea în acest sens, dintre cei la care ne aşteptăm457.

Cam toţi încuviinţară.

— Ura! ziseră şi verzii, ne ducem şi noi după Aram, mergând la Johnny şi la Billy şi mai felicitându-i o dată.

CAPITOLUL 67. ADN

Încă de dimineaţă, înainte de răsăritul soarelui, aşa cum îl rugase înainte de culcare şi cu grijă să nu-i trezească pe Spiriduş şi pe restul, ceea ce nu se întâmplă cu buni şi cu procuroarea, Florin se duse cu Dorin în Giardini şi găsi meteoritul la platanul de lângă Bienală, în pământul îngheţat, acolo unde-l lăsase cu ceva timp în urmă. Îl dezgropară cu eforturi. Se răcise, bineînţeles.

miră întrucâtva livrescă: spunea că-i un vierme neînsemnat al acestei lumi şi că nu merită grija cuiva, că a trecut privi în discuţiile purtate cu aceşti dregători se pricepu să-l măgulească pe fiecare cu măiestrie. Guvernatorului

În discuţiile purtate cu aceşti dregători se pricepu să-l măgulească pe fiecare cu măiestrie. Guvernatorului îi dădu a înţelege aşa, pe departe, că intri în gubernia lui ca în rai, că drumurile-s peste tot de catifea şi că guvernele care numesc demnitari atât de înţelepţi merită toată lauda. Şefului poliţiei îi spuse ceva foarte măgulitor despre vardiştii oraşului; iar în discuţiile cu vice-guvernatorul şi cu preşedin – tele curţii, care nu erau decât consilieri de stat, li se adresă chiar de două ori, din greşeală, cu „excelenţă", ceea ce le plăcu foarte mult.

457 „Cred că trăim un experiment planetar care ne va duce într-un Ev

Mediu tehnologizat şi violent, când nu va fi acceptată decât

autoritatea puterii militare. Sabia, pistolul şi puşca. În rest, nimic: nici valoare, nici omenie, nici morală" (Şerban Tomşa).

Maraton 797

— Nu mai arde. E rece, puse mâna Florin pe meteorit după ce scormoni cu un cuţit din bucătărie de la Palat, pentru care se milogise la o bucătăreasă, şi i-l întinse lui Dorin, care-l luă în mână şi confirmă:

— E complet rece.

— Ce facem cu el?

— Ce vrei tu.

— Îl luăm acasă şi-l punem în sacul cu cenuşa.

— N-am nimic împotrivă.

Florin împachetă meteoritul într-un ziar şi-l aşeză în rucsacul din spinare, apoi îi trimise msi lui Seneca, deşi era încă dimineaţă:

„Am găsit. Vino în faţă la Danieli că o să fiu cu Dorin peste o jumătate de oră".

Seneca nu răspunse dar când fraţii ajunseră la întoarcere în dreptul hotelului, îi aşteptau nu numai ea dar şi Cacciari, care nu plecase încă la slujbă.

— Formidabil, zise Cacciari când află unde a căzut obiectul cosmic.

Putea să te lovească sau să lovească pe cineva. Iar tu eşti un adevărat erou norocos. Sturion. Meteorit. Ce-ai de gând să faci cu el?

— O să i-l dau lui tata. Are o afacere cu meteoriţi, zise Florin („erou norocos", mergea), surprinzându-l pe Dorin.

— Bravo, îl felicită Cacciari şi Seneca luă şi ea în mână bucata de fier.

— Ce greu e! îl cântări ea în palmă şi-l înapoie proprietarului.

— Are… valoare? îndrăzni Florin să întrebe.

— Cam greutatea lui în fier pe cântar, zise Cacciari.

— Adică mai nimic, zise Dorin.

Florin se dezumflă, se vedea pe faţa lui.

— Ei, dacă îl vindeţi la licitaţie sau pe net la un colecţionar obţineţi un preţ mai bun, zise Cacciari.

— Nu-l cumperi tu să-l expui la Primărie? îşi întrebă Seneca tatăl.

— E o idee, zise Cacciari, dar ai auzit că Florin vrea să-l dăruiască domnului Nida.

Florin nu se aşteptase la aşa ceva şi zise:

— Trebuie să-l întreb pe tata mai întâi.

— Foarte bine, zise Cacciari, şi rămase în felul următor: Florin să-l întrebe pe dl Nida şi dacă dl Nida era de acord să renunţe la meteorit

Cacciari avea să întrebe la el la Primărie dacă oraşul e dispus să facă o ofertă de cumpărare pentru a prezenta la primărie sau în alt loc meteoritul, a cărui expunere ar fi fost ceva de interes.

798 Dan Grădinaru

— Să-l expui la Muzeul de Ştiinţe Naturale de pe Canal Grande, sugeră Seneca şi primarului i se păru o soluţie realistă.

— Să vedem mai întâi ce spune dl Nida.

Numai ce ajunseră acasă fraţii (Spiriduş) şi primiră mesaj să se prezinte la poliţie la biroul lui Giovanni nu înainte de a-l fi întrebat pe tatăl lor despre meteorit

— De ce nu? zise dl Nida. Dacă îl expun la muzeu ar fi un lucru frumos.

— Acum? întrebă Dorin, care îi arăta domnului Nida meteoritul, înfăţişând şi întâlnirea cu primarul.

— Chiar acum, zise Spiriduş, care se trezise şi citise msi să fie la Giovanni până la cinci după-masa.

În sfârşit sosise rezultatul analizelor de laborator adn.

Când n-ai mâncat de două zile şi rupi un colţ de pâine pe care-l înghiţi nemestecat sau n-ai băut apă de trei zile şi te-ai arunca şi într-o fântână arteziană în care se spală pe picioare o sută de inşi şi nea părat vei bea apă, cum-necum, aşa se aruncase Giovanni pe buletinul conţinând câteva sute de pagini.

Răsfoi cu înfrigurare până dădu peste capitolul final, din care apărea schiţa rezolvării cazului lui Ce-o. Două persoane feminine (Spi – riduş, Gunhild mică) erau rude cu Ce-o şi mai erau rudă cu Ce-o două persoane masculine (Dorin şi Florin).

— Fii atent mai întâi aici, îi zise Giovanni lui Paolo, şi-i dezvălui identitatea celor aflaţi în conexiune genetică.

— Sunt foarte curios (Paolo, înainte de a afla).

— Ooo, făcu Giovanni (după ce-a aflat).

— Ooo, făcu şi Paolo (după ce-a aflat).

— Am ştiut de copii, n-am ştiut de cealaltă persoană de sex fe – minin. Acum putem face legăturile, zise Giovanni.

Deci Ce-o era tatăl şi al celor două fete şi al celor doi băieţi.

— Dar acestea patru sau cinci (adică şi Gunhild mare) sau şase (adică şi Gunhild mijlocie) ştiau oare de legăturile de rudenie?

— Vom afla foarte curând.

— Cele două surori, împreună cu mama lor, s-au răzbunat sau mai degrabă au ajutat-o pe mama lor să se răzbune împreună cu persoana despre care am vorbit din Comisia de la Veneţia, împotriva căreia, din păcate, nu putem face nimic. Poate la un proces dar şi acolo este aproape cu neputinţă. Şi să fie un judecător incoruptibi, nimeni n-are pete, şi-l întorc.

Maraton 799

— Cred că da…

— Ceilalţi trei copii n-au niciun amestec.

— Te confirm şi aici… aşa mi-a ieşit şi mie…

— Penultima piesă a acestui puzzle…

Giovanni trimise de la secţie după cei trei fraţi o barcă când Spi – îi duş confirmă că sunt gata să vină. Giovanni îi primi ceremonios şi chiar dădu mâna cu fiecare.

— V-am chemat ca să vă comunic rezultatul analizelor adn. Conform analizelor adn nu sunteţi rude cu Ce-o.

Feţele celor trei fraţi nu se clintiră.

— Am ştiut c-aşa o să fie, zise în numele tuturor Dorin.

— Îmi cer scuze dacă v-am cauzat neplăceri, zise Giovanni.

Transmiteţi scuzele mele bunicilor şi domnului Nida.

— Putem să vedem şi noi rezultatul analizei? zise atunci Spiriduş.

Giovanni umflă o pereche de ochi care poate doar la unele vietăţi mai există:

— În primul rând este vorba de un act care ţine de anchetă, pe care nu-l poate vedea nimeni până la finalizarea anchetei, nici măcar

ministrul.

— Noi nu suntem ministrul, zise Dorin.

— În al doilea rând îmi puneţi la îndoială cuvântul ceea ce mi se pare şi mai grav, chiar inacceptabil…

— Ne dăm seama, zise Spiriduş şi ne cerem iertare dar aşa am pleca şi noi liniştiţi.

— Cum liniştiţi? Nici nu ştiţi ce…

Copiii tăcură.

Incredibil! zise Giovanni şi scutură un clopoţel.

Paolo îşi făcu apariţia imediat.

Adu-mi te rog analiza adn care-i priveşte pe cei trei fraţi. Do – cumentul de la laborator.

Paolo ieşi şi se întoarse cu un plic conţinând rezultatul analizei.

Poftiţi şi uitaţi-vă, zise Giovanni profund jignit şi-şi încrucişă mâinile pe piept.

Dorin deschise plicul şi scoase trei coli de hârtie. În josul fiecă – reia scria negru pe alb: „Prin urmare nu există nicio legătură între adn

Ce-o şi adn (numele fiecăruia dintre tinerii prezenţi în biroul lui Giovanni).

Le dădu mai departe ca să se uite şi Spiriduş şi Florin la rezultat.

Acum sunteţi mulţumiţi? smulse Giovanni plicul şi foile din mâinile lui Dorin, Florin şi Spiriduş şi se făcu nevăzut cu ele în camera

800 Dan Grădinaru alăturată, unde îşi puse arătătorul în dreptul buzelor în faţa lui Paolo şi aşteptă ca uşa de la biroul lui să se închidă, după care îi zise în şoaptă lui Paolo: Sper că le-am închis gura.

În stradă, ca Amoraş mai înainte, copiii nu prea aveau chef s-o ia din loc, dar până la urmă plecară de lângă platanul poliţiei.

De faţă cu Spiriduş, zece metri mai departe, Dorin îl luă pe nepusă masă pe Florin:

— Care crezi că e tatăl nostru?

— Cine să fie? Dl Nida, cine să fie? Nu ne-a spus personal domnul anchetator Giovanni?

— Da, ne-a spus. Dar parcă am început să mă îndoiesc.

— Tu ce crezi? o întrebă Dorin pe Spiriduş.

— Cred că trebuie să fim puternici şi uniţi, zise Spiriduş.

Peste o oră la sediul poliţiei apărură cele trei Gunhild, mama şi cele două fete. Giovanni le salută încă mai ceremonios decât pe fraţi dar rece (nu dădu mâna cu ele) şi le invită să se aşeze pe cele trei scaune pregătite din timp. Giovanni rămase în picioare, pe când Paolo stătea jos, şi făcu mai întâi o introducere:

— Aveţi ceva de declarat?

— Ce să avem de declarat? întrebă Gunhild mare.

— Nimic. Nimic, bineînţeles, se arătă surprins Giovanni însuşi că putea pune o asemenea întrebare. Aşa e procedura. Trebuia să vă întreb. La primul interogatoriu n-aţi fost prezente, ştiu, ştiu, eraţi toate trei bolnave de varicelă.

— Numai una, dar cealaltă dădea semne şi nu puteam să le las, zise Gunhild mare.

— Iar cu dumneavoastră nu erau probleme, dar…

— Dar trebuia să le îngrijesc.

— Exact. Cursul anchetei v-a ocolit. Îmi amintesc că nici analiza adn nu s-a putut efectuala timpul potrivit fiindcă eraţi bolnave.

Gunhild mare se scuză printr-un gest elocvent.

Aşa este. Ulterior ne-aţi trimis trei analize şi pe baza lor s-a putut constata că nu aveţi legături genetice cu nicio persoană dintre cele care actualmente stau la Palatul Ducal.

Gunhild mare dădu mâinile în lături, adică: „Mai avem treabă şi pe-acasă. De ce am mai fost chemate? De ce mai stăm?”

— Aveţi dreptate, pricepu gestul Giovanni. Din păcate am avut ghinion cu una dintre analize…

— Cum aşa? zise Gunhild mare.

— Se mai întâmplă. La laborator una dintre analize, analiza la cea mică, s-a rătăcit sau s-a pierdut şi atunci…

— Puteam s-o repetăm, dacă ştiam.

— Ei, n-am vrut să vă mai deranjăm, am luat o probă de adn de pe un pahar de bere pe care l-a servit odată domnişoara, o arătă Giovanni pe Gunhild mică.

— Cum aşa? repetă enunţul Gunhild mare, iar celelalte două

Gunhild, care până atunci nu scoseseră niciun cuvânt,

deschiseră involuntar gura.

— Asta e meseria noastră, să fim discreţi, să nu deranjăm persoanele care ne intră în vizor.

Gunhild mare ar fi vrut să întrebe dacă ele trei erau „intrate în vizor" dar ceva o împiedică să vorbească.

— Asta ne-a obligat să repetăm analizele şi la fiica mai mare.

— Dar, scoase din ea Gunhild mare – numai atât

— Tocmai ce ne-a sosit rezultatul la analizele adn şi de aceea v-am invitat aici la sediu ca să vă comunic că fiica mai mică este rudă cu defunctul şi regretatul de către unii Ce-o. Ce-mi puteţi spune în privinţa aceasta?

— Şi noi? (adică „noi două, eu şi Gunhild mijlocie")

— Voi, le indică cu degetul Giovanni, nu.

— Da, vă voi spune adevărul, înghiţi în sec Gunhild mare. Am înlocuit adn-ul celei mici cu adn-ul altei persoane.

— Cine?

— Am procedat ca dumneavoastră…

— Înţeleg.

— L-am înlocuit… pentru că… n-am fost căsătorită cu Ce-o însă am avut un copil împreună, pe ea, şi Gunhild mare o indică cu bărbia pe Gunhild mică, care se ridică de pe scaun douăzeci de centimetri cu ajutorul pumnilor înfipţi în scaun şi se aşeză la loc.

— Dar nu mi-ai spus…

— Te rog să taci! strigă Gunhild mare. Îţi ordon să taci! O să vorbim despre asta în altă parte, nu aici, da?

Gunhild mică nu mai scoase o vorbă dar rămase cu ochii pe uşa pe care intraseră.

— Acestea sunt probleme de familie, zise Giovanni. Vin să te întreb:

L-ai omorât pe Ce-o?

— Nu! refuză Gunhild mare.

— O să te supun la detectorul de minciuni!

— Vreau un avocat, zise Gunhild mare. Nu mai răspund la întrebări.

— Cum vrei.

— Tu vrei să răspunzi la câteva întrebări, o abordă Giovanni pe Gunhild mijlocie.

— Nu, refuză Gunhild mijlocie după exemplul mamei.

— Tu vrei să răspunzi la întrebări? se adresă Giovanni celei mici.

— Ce întrebări?

Gunhild mare sări în sus ca o leoaică:

Ţi-am ordonat să nu zici nimic.

Giovanni îi făcu semn lui Paolo, Paolo ieşi şi se întoarse cu doi agenţi.

Luaţi-o, zise Giovanni arătând-o pe Gunhild mare şi agenţii mai mult o târâră pe Gunhild mare afară, unde se auziră imediat strigăte şi ordine date celei mici.

— E-n regulă? făcu Giovanni către cea mică.

— În regulă, zise aceasta.

— Nu ştiai că eşti fiica lui Ce-o?

— Nu ştiam, răspunse cu destul calm Gunhild mică dar roşie la faţă.

— Mama ta nu ţi-a vorbit vreodată de Ce-o?

— Poate că mi-a vorbit dar n-am dat importanţă, n-am reţinut.

— Aici, la Veneţia, nu ţi-a vorbit?

— Nu ştiu să-mi fi vorbit cu intenţie, zise Gunhild mică.

— În ziua omorului unde erai?

— În ziua omorului eram la noi în cameră.

— Şi sora şi mama unde erau?

Gunhild mică se uită cu coada ochiului la sora ei.

— Nu… nu pot să mai continui.

— Unde erai cu mama ta? ţipă Giovanni la Gunhild mijlocie şi aceasta îşi puse bărbia în piept.

— Regret că mă minţiţi, regret că tăceţi, zise ameninţător Giovanni.

Plecaţi! Du-te, îi zise lui Paolo, să dispară de-aici ele şi mama lor pentru 24 de ore după gratii! Să stea separate, să nu comunice între ele, să nu comunice cu nimeni! S-au deghizat şi au comis omorul, aşa

cum am prevăzut când au minţit că stau în casă datorită vărsatului de vânt, comprimă Giovanni povestea crimei. Ăştia care-mi ascund adevărul îmi sunt cei mai antipatici. Pur şi simplu nu-i suport.

Maraton 803

— Hai, să mergem, zise Paolo, împingându-le de la spate pe cele două fete să iasă pe coridor.

Giovanni doar mai zise când Paolo se întoarse însoţit de vuietul produs de dincolo de uşa capitonată a biroului de vorbele strigate ale lui Gunhild mare:

N-o să facem nimic. Sunt protejate de sus, de la Comisie, pro – babil şi de mai de sus. Dar aşa, ca să mă răzbun, măcar 24 de ore. Să-şi sune amica, să le aducă un avocat. După ce pleacă avocatul o săltăm şi pe amica de la Comisie. Să mai vină o dată avocatul. Să nu doarmă în noaptea asta. Să stea şi aia măcar câteva ore la separeu. Toată lumea critică răzbunarea. Dar pe nenorociţi zic că merită să te răzbuni.

CAPITOLUL 68. VEŞNICA ÎNTOARCERE

John intenţiona să-şi încoroneze victoria cu o paradă458 şi indicase ce să facă înainte de paradă maratoniştii al căror conducător era, astfel că lipise la cele două intrări în Palatul Ducal două afişe mari cu programe distractive. Voiau un show Victoria's Secret (puteau să asiste şi Florin şi Seneca, adică minori – nicio problemă)? Să se ducă la Termele din Sf. Elena, de lângă Mostroland, să se închirieze un vapor mai mare ca să facă un ocol al Veneţiei şi să pună piciorul pe toate insulele şi insuliţele locuite ale lagunei, la Lido, Murano, Pellestrina.

Burano, Sant' Erasmo, Mazzorbo, le Vignole, Torcello, Mazzorbetto şi San Clemente, unde mai locuieşte un singur om, etc., să se închirieze un autocar cu care să se plimbe de-a lungul râului Brenta oprind la toate castelele şi conacele, să-şi pregătească costumaţia pen

458 „Dogele Lorenzo Tiepolo (1268 – 1275) şi-a sărbătorit alegerea cu o sărbătoare organizată de breslele artelor şi meseriilor care defilau într-o adevărată procesiune pentru a-l saluta. Se aflau acolo sticlarii şi fierarii cu drapelele lor şi cu ghirlande de flori pe cap; blănarii împodobiţi cu pielicele de hermină şi ţesătorii purtând cape cu fir de argint; croitorii cu haine albe şi bumbăcarii cu mantii de postav; băcanii, negustorii de peşte, bărbierii, bijutierii purtând safire,

smaralde şi topaze. Fiecare îşi etala produsele pe tejghelele proprii, într-un fel de târg al meşteşugarilor şi al muncitorilor veneţieni, combinând respectul datorat dogelui şi soţiei sale cu câştigul pe care-l obţinea din acea vânzare improvizată" (Claudio Rendina:

„Dogii Veneţiei").

804 Dan Grădinaru tru parada pe care-o preconiza să aibă loc în preajma Palatului Ducal?

Din toate acestea şi pe toate – la dispoziţie!

Fixase traseul pentru parada-carnaval.

Pornim de la Danieli, trecem de Puntea suspinelor, ocolim Pa – latul Ducal pe la coloanele de granit cu leul înaripat şi statuia sfântului

Teodor şi prin Piazettă intrăm în curtea Palatului pe unde era ieşirea înainte de a veni noi aici.

Dar iată că şi cu el ca conducător lucrurile nu s-au mişcat. Nesuferita de vreme, birocraţia, cine mai ştie ce alte piedici s-au ivit şi nu s-a putut ţine de cuvânt cu niciun chip, deşi a bătut (ca Amoraş)

cu pumnul în masă la primăria lui Cacciari, la poliţie şi la jandarmerie şi chiar şi la Comisia de la Veneţia, că doar erau colocatari. Promi –siuni, încurajări, sfaturi – cam asta a fost totul încă vreo două luni bune, timp în care s-a trecut pragul şi noului an 2018.

Altminteri, pe plan intern, Johnny era efervescent.

Suspendă din prima săptămână de „domnie" (Sean) radioul lui

Petras pentru informaţii false.

— Cine eşti tu să-mi închizi postul?

— Nu eu am decis. Eu sunt de partea ta. Libertatea de opinie înainte de orice! Dar avem un Comitet director şi el a decis.

— Cine face parte din Comitetul tău?

— Dar nu e Comitetul meu, mă jigneşti! A fost votat de cei care au rămas în ziua alegerilor după ce aţi părăsit sala.

— Şi informaţiile false – care sunt alea?

— Să-ţi spun acum pe loc? O să primeşti de la Comitetul director lista cu informaţiile false, un pic de răbdare.

Ret a fost schimbat şi în locul lui a venit Bur, un băiat cu gropiţe în obraji, ca Spiriduş şi ca Billy, vânjos, roşcovan, cu păr moale şi mâna, când ţi-o strângea, la fel, ca o cârpă, cu burtă în pofida vârstei abia

trecute de majorat, fiindcă o altă idee inovatoare era să fie pro – movaţi foarte tinerii, destul cu boşorogii.459

459 „Blondul porni degajat spre malul mării. Încerca să se poarte cât mai firesc şi nu se arătă prea indiferent la cele auzite, dar grăsanul se grăbi să-l urmeze.

— Nu-i absolut niciun om mare?

— Nu cred. Blondul vorbise solemn, apoi îl copleşi bucuria unei ambiţii împlinite. Se aşeză în mâini, cu capul în jos, chiar în mijlocul brazdei şi îi rânji grăsanului, pe care îl vedea de-a-ndărătelea.

— Nu-i niciun om mare" (William Golding: „Împăratul muştelor").

Maraton 805

Programul cotidian a devenit strict pentru ca maratoniştii (cei proveniţi din lumea sportului) să nu-şi piardă forma fizică. Trezire

(făcută de trei bodigarzi cu trompete, în curte) 6, 30. Masa de dimineaţă 7 – 8. Sală 8 – 10. Stadion (nu se mai permiteau antrenamente în Giardini, pe insula Sf. Elena sau pe insula Lido) 8 – 13. Masa de prânz 13, 30 – 15. Relaxare în camere 15 – 17. Sală sau stadion 17

— 19. Masa de seară 19 – 20. Relaxare în camere 20 – 22. Culcare 22, 30.

Încălcările de orice natură erau sancţionate cu restricţii la mâncare şi tăieri din orele de somn. Pusese o lozincă la intrarea în bucătărie şi sala de mese: „Somn, mâncare şi antrenamente" pentru a sublinia că maratoniştii (indiferent dacă provin sau nu din lumea sportului) nu trebuie să-şi piardă vremea (cu altceva).

Pentru Aram şi încă vreo doi-trei plus unii susţinători erau excluse din acest orar sala şi alergările pentru ca maratoniştii „cu calită – ţi le fizice pretinse de cursă" să nu împrumute deprinderi greşite în timpul antrenamentelor comune.

Fraţii neneţi se aflau între excluşi însă nu se simţeau dezavanta – jaţi fiindcă nici înainte de aceste dispoziţii nu frecventau sala şi când

Spiriduş se ducea la sală şi n-o mai vedeau o oră – o oră şi jumătate ei mergeau în staţiile de vaporetti de la San Marco şi se rugau de turiştii care plecau din Veneţia către gară să le care bagajele (unii

refuzau de frică să nu fie furaţi însă erau şi dintre cei care le permiteau să pună mâna pe valizele grele şi când îşi luau în primire trolerele şi doreau să-i răsplătească pe neneţi se vedeau refuzaţi).

Reorganizarea camerelor îi viza şi pe bodigarzi, care nu se mai odihneau peste noapte într-o singură încăpere toţi 12 ci aveau rezervate camere de două persoane şi în mod obligatoriu una dintre acestea trebuia să poarte unghii lungi şi de culoare roz, o săptămână unul, o săptămână celălalt.

Toate cheile şi cardurile de la uşi trebuiau să aibă dubluri. Origi –nalul se afla la Comitetul director, care putea decide controle inopinate în cazuri impuse de împrejurări.

Erau preconizate întâlniri lunare în Sala Marelui Consiliu dar prima programată după alegeri, cea din decembrie, a fost amânată

„Din cauza timpului nefavorabil".

La oportunităţi, cu mărinimie, nu se făceau discriminări, mă rog, cu anumite excepţii, deliberate de Comitetul director, la punctul

„Din toate acestea şi pe toate – la dispoziţie!"

806 Dan Grădinaru

— Veni-va ciobanul şi va deosebi oile din capre, zise Spiriduş.

— Asta ce mai e? întrebă Amoraş.

— Slugile bune sunt oile şi slugile rele sunt caprele, o lămuri

Spiriduş cum stau lucrurile cu vorba asta despre un cioban (Johnny)

şi oile (fanii) şi caprele (duşmănoşii, recalcitranţii) sale.

Dintre oportunităţile oferite de Johnny, Spiriduş alese să se ducă la începutul lui ianuarie 2018 cu Amoraş la Terme, un loc de relaxare cu un bazin mare în mijloc cu apă caldă (35 grade) şi înălţimea apei

125 cm. şi mai multe bazine mai mici în jurul acestuia.

Ce mai conta că afară zăpada acoperise oraşul şi insula morţilor San Michele?

— Mai puneţi-vă pulovere, îi îndemna Johnny-be-good, care se instalase cu Billy în apartamentul lui Ce-o, apoi al lui Popo.

— Ne trebuie costum de baie, a zis Amoraş.

Spiriduş se adresă prin Seneca doamnei Cacciari care le făcu rost de costume, pentru Spiriduş şi Amoraş din două bucăţi

(bikini460)

şi pentru Nur Jahan dintr-o singură bucată (dacă ar mai fi fost şi ea;

„Aşa cred că s-ar fi îmbrăcat, nu cu bikini", Spiriduş).

Lăsară hainele cu care veniseră la vestiare şi-şi făcură şi câte un duş. Abia apoi îşi căutară

În jurul bazinului central acoperit de o cupolă înaltă şi rabata – bilă de sticlă se înghesuiau, dominând priveliştea, orhidee ca sute de fluturi sau ca suricatele în alertă. Încingeau bazinul principal ca o horă, cum fac jucătorii şi jucătoarele echipelor câştigătoare la o întrecere, gata s-o ia din loc pe sub trunchiurile palmierilor, rododendronilor şi ficuşilor crescuţi alături de gheţişoară cu flori roz, cale cu floarea albă pe tije, medinilla magnifica, physalis, yucca şi anthurium cu flori roşii.

Spiriduş îşi schimba locul după cum apa făcea mici fântâni arteziene în zone ale bazinului central, se ducea şi la bazine de 105 centimetri înălţimea apei cu magneziu şi calciu (după ce rămânea cinci minute o mânca pielea), cu litiu şi cu sare de la Marea Moartă (la ba – zinul ăsta nici nu intra pentru că dacă se scălda în el o mânca şi mai rău, o înţepa, se scărpina până îi dădea sângele. La saună era mai bine;

Amoraş nu avea nicio problemă şi îi spunea lui Spiriduş că e alergică).

După ce se plimbară dintr-un capăt în altul al bazinului central călcând, fiindcă soarele se aşezase deasupra grătarului cupolei repro

460 „Costumul de baie feminin care s-a răspândit în întreaga lume după al doilea război mondial" (Linda H).

Maraton 807

ducându-i hexagoanele transformate în sinusoide, pe gresia de sub tălpile picioarelor, Spiriduş se plimbă cu Amoraş pe aleile care duceau la celelalte bazine. La cel plin de nuferi care delimita o peninsulă rotundă unde existau hamace pe care te puteai întinde şi se putea bea la bar cidru cu aromă de miere Somersby. Acolo admirau nuferii cu frunze măricele şi rotunde ca evantaiele desfăcute sau ca farfuriile, cu o tăietură ca la un tort cu glazură de ciocolată din care s-a decupat o felie, verzi, grupate, cu floarea unică ieşind la suprafaţă de un alb perfect.

În jurul nuferilor, al calelor plantate în ghivece care se vedeau la mică adâncime pe fundul apei, ba şi al unui pipirig, care ajunsese acolo din pură întâmplare, stârnind veselia, se plimbau libelule albastre şi peşti exotici multicolori din orientul îndepărtat. La un alt bazin numit Diamonds of water se putea bea red bull, bere, aperol, băutura favorită a lui Johnny, pe care acum o beau cu toţii, se mânca îngheţată artizanală, cunoscută tot mai bine în timpul şederii prelungite. La barul bazinului central se servea Bloody Mary (votcă şi suc de roşii), pahare cu vin, apă cu vitamine şi bere.

Lăsându-şi braţul pe speteaza şezlongului unde se odihnea jumătate din braţ îi era luninată de razele de soare care treceau prin cupolă şi jumătate din braţ era rămasă în umbră461. Lui Spiriduş îi trecu prin cap că braţul rămas în umbră seamănă cu luna, care e me – reu cu o o faţă luminoasă şi cu cealaltă faţă mereu în întuneric. Cum scria pe câteva tăbliţe anunţând prezenţa wi-fi, partea cu wi era vopsită negru, literele erau albe, jumătatea cealaltă eu îi era vopsită alb şi literele erau vopsite în negru.

Relaxare, temperatură bună pentru corp, o senzaţie de fericire – aşa era la terme pentru Amoraş. La temperatura aia, la vederea femeilor cu înotătoare verzi la braţe şi zâmbete pe buze, creierul emana endorfine, pe care în alte condiţii nu le emană… Vedea chipuri foarte destinse, îi zâmbeau. Avea ore de zâmbet. Nu putea să se oprească din zâmbet când bulele ca de şampanie o loveau pe la fund apoi apa împinsă de pompe din interiorul „patului" pe care se întindea în bazin ţâşnea prin găurile

461 „Eram în faţa unei ferestre largi şi priveam afară. Azi. În jumătatea din dreapta mea a ferestrei, în plin soare de toamnă, ploua vijelios. În jumătatea din dreapta nu ploua. Ispititoare, fascinantă, era linia de demarcaţie dintre cele două stări opuse ale naturii. „Cineva" tăiase aerul în două cu o precizie de Mare Chirurg" (Nicolae Stan).

808 Dan Grădinaru

„Patului". Singura dată când s-a indispus un pic, singurul moment când i-a căzut faţa, a fost atunci când apa expulzată a lovit-o într-un fel care nu i-a plăcut. Şi nu i-a plăcut nici când un avion care părea un avion civil se transformă chiar deasupra cupolei în avion

militar. În rest ăsta era

Paradiso, pictat în Palatul Ducal, elixirul fericirii. O domnişoară îmbrăcată în tricou fără mâneci şi cu pantaloni negri, adidaşi albi în picioare, mişcări elegante de balerină, făcea gimnastică cu plătitorii bilete – lor de intrare, cu cei din bazin, cu oamenii de la pază, cu unii din staff

(aveau pe piept un ecuson pe care nu scria numele, doar „staff”), cu unul inscripţionat în spate cu „Pompieri” pe tricoul roşu (toţi aceştia profitau fiindcă se produsese o întrerupere la camerele de luat vederi), explicând cu exemplul propriu ce să facă cu mâinile şi picioarele:

— Şi unu, şi doi, şi trei, şi patru, se auzea necontenit. „Şi unu, şi doi, şi trei, şi patru” repetau în gând după ea, iar pompierul – cu voce tare.

Când Verzişor, care se nimerise pe-acolo cu amicii lui, trecu prin dreptul celor două făcu mâinile pâlnie la gură din cauza rumorii din bazin şi a muzicii din difuzoare:

— Aici nu ne băgăm.

Şi arătând înspre fundul bazinului completă:

— Aici e un metru 25.

Spiriduş îşi strânse buzele şi Verzilă îl îndemnă pe Verzişor:

— Paşi. Cam înghesuială pe-aici.

— Am pierdut ora de gimnastică, zise Verzulică şi se trânti în apă, în afara grupului de participanţi la exerciţii, într-un liber zgomotos de câţiva metri, care-i scoase în evidenţă slipul pe al cărui dos era imptimat „Real Madrid” 462.

Mâncară la prânz şi Spiriduş îşi deschise la masă poşetuţa ca să-şi scoată mobilul. Observând un sul de hârtie ieşit în afară Amoraş zise:

— Ţii şi tu toate prostiile.

— Ăsta-i sulul de la mare, când au pescuit-o pe Nur Jahan, zise Spiriduş.

— Ai păstrat sulul de pe mare?

— L-am păstrat.

— Parcă nu era scris.

462 „Cea mai tare echipă de fotbal” (Javier Marias), „Cea mai tare este

Barcelona” (Jaume Cabré). „Ba Real” (Javier Marias), „Ba Barcelona”.

(Jaume Cabré).

Maraton 809

— N-avea nimic scris pe el, confirmă Spiriduş şi scoţându-l din poşetuţă i-l întinse lui Amoraş. Am încercat să văd dacă nu se poate citi, la lumina soarelui, degeaba.

Amoraş luă sulul şi zise:

— E ciudat ca să fie aruncat în mare şi să nu fie scris. Trebuia să-i ceri lui Giovanni să ţi-l pună la razele lor de la poliţie.

— Nu l-am rugat, ai dreptate.

— Ai încercat şi cu apă?

— Cum cu apă?

— Înmoi sulul de hârtie în apă şi vezi dacă poţi citi. Dă-mi-l să încercăm.

Amoraş se duse până la bazinul central şi acolo băgă sulul de hârtie în apă. Spre surprinderea lui Amoraş apăru un text:

— E scris, strigă ea de la distanţă, ridicând în sus sulul desfăşurat ceva mai mult.

— Ce scrie? întrebă Spiriduş când Amoraş s-a întors la masă.

— Nu ştiu. Să vorbim cu cineva să ne citească textul. E scris cu literele pe care le-am văzut în Grecia.

Le-a tradus seara Cacciari:

„Perinthos, soţul meu, a ridicat altar şi stelă, iar dacă vrei să ştii, drumeţule, cine şi a cui sunt ascultă. La 13 ani m-a iubit un tânăr, demn de noi, apoi m-am căsătorit cu el şi am născut un copil, o fiică leit chi – pul meu, pe codora, deşi nu trebuia să nasc, căci la puţin timp după naşterea copilului am murit. Am părăsit lumina soarelui la vârsta de

21 de ani. Eu, Cecilia Artemisia, zac aici. Şi patrie şi soţ îmi este Perin – thos. Perinthos, soţul meu, trăieşte şi mă plânge cu glas stins”.

— Ce păcat că a murit aşa de tânără, zise Spiriduş după ce ascultă traducerea textului.

— Soarta era tristă şi pe vremuri: Oare când să se fi petrecut lucrurile astea? zise Amoraş.

— Cu sute de ani în urmă, zise Spiriduş pătrunsă de destinul nefericit al femeii.

— Peste două mii de ani probabil, zise Cacciari.

— Nu poate fi precizată perioada? zise Seneca.

— Dacă s-ar face analize de laborator, zise Cacciari.

— Ce bine-ar fi dacă ne-am putea teleporta când a trăit femeia asta şi s-o salvăm cu medicamentele din ziua de azi, zise Florin.

810 Dan Grădinaru

După aia iar a venit vreme mai bună, în luna decembrie, cu temperaturi pozitive peste zi, şi noaptea uneori. Soarele şi luna au fost din nou prieteni cu oamenii. S-a făcut lăcăraie.

Într-o seară, să fi fost 13 decembrie, 463 uşa camerei familiei Nida a fost zgâriată, cum visase Spiriduş, de un câine. Era, aţi ghicit, Rici.

— E Rici! E Rici! ţipă ca o disperată Spiriduş şi alergă la uşa camerei. Învârti cu putere mânerul rotund al uşii de parcă ar fi urmărit să scoată uşa din ţâţâni şi începu să tropotească. În faţa lui Spiriduş, pe preşul de la intrare, sprijinit în fund şi pe picioarele dinainte, era Rici:

— Rici, Rici, eşti viu?

Rici stătea în faţa lui Spiriduş cu limba roşie scoasă din bot, ca vara, după ce zgâriase cu ghearele de la o labă uşa camerei şi lătrase, făcând-o pe Spiriduş să-i bată inima cu putere mai înainte de a deschise.

— Rici mic şi scump! se năpusti Spiriduş la Rici şi-l îmbrăţişă.

Rici o linse îndelung pe Spiriduş pe faţă şi pe mâini.

— E Rici al nostru, strigă Spiriduş înspre buni.

Buni se ridicase de la locul ei şi-şi făcuse cruce:

Asta e o minune de la Dumnezeu! Rici, unde-ai fost, craiule?

Bunicul stătea în pat cu un sudoku în dreptul ochelarilor şi zise doar:

— Pică para lui Mălăiaţă/În gura lui Nătăfleaţă.

— Dar ce puteam să facem? se întoarse buni să-i ceară socoteală lui bunu.

Femeia-robot stătea pe marginea patului cu domnul Nida şi comentă apariţia uluitoare a câinelui dispărut:

— E un câine. De ce să te ridici?

— Vreau să-l văd, zicea domnul Nida.

— Mă duc chiar acum la Amoraş, zise Spiriduş, să audă şi ea ce-o să ne spună… ba nu, o să-i chem pe Florin şi pe Dorin.

— Dă-i ceva să mănânce şi apă, o opri buni.

Spiriduş îşi dădu seama că buni are dreptate şi se duse în baie ca să-i pună într-un lighean de plastic de sub chiuvetă apă. Lui Rici îi era sete şi lipăi de vreo duzină de ori.

463 „În nopţile de 13 şi 14 se observă în emisfera nordică pe cer ploaia de meteoriţi strălucitori a Geminidelor. Este un spectacol cosmic inegalabil".

(Linda H). „E cam frig dar merită să stai pe o terasă şi să te uiţi pe cer, cu condiţia să fie cerul senin" (Jan Wagner).

Maraton 811

Ţi-a fost sete! Câte oi fi îndurat, săracul de tine, hai să ne ducem la bucătărie, zise Spiriduş.

Amândoi trecură după aceea pe la bucătărie, unde Rici căpătă două şniţele mari, pe care Spiriduş i le bucăţi iar Rici le făcu nevăzute numaidecât. Spiriduş îi dădu telefon lui Dorin despre Rici şi Dorin rămase în Giardini cu gura căscată. Aproape nu credea şi se gândea la o substituţie sau la o clonă.

— Ba nu, e chiar el. Cum să-l confund? Să vii să-l vezi.

— Gata, am întrerupt antrenamentul.

— Veniţi amândoi repede!

— Ce rău îmi pare că nu-i aici nici Nur Jahan, nici migranţii şi nici ţiganca ştirbă! îşi zise Spiriduş aşteptându-şi fraţii şi interzi când –du-şi să-i pună întrebări prin ce-a trecut. Rici, scumpule, îl prinse ea din nou în braţe pe câinele dispărut atâta vreme.

Până la urmă Spiriduş nu se răbdă şi află despre Rici că la Bienală, după ce Dorin şi Florin s-au zgâit la lucrări mai mult ca să se încă! –zească, Rici a făcut cunoştinţă cu o căţeluşa şamponată şi înzor zonată în rozuri. A intrat în vorbă cu ea şi când vorbeau mai bine lui Rici i se pusese un sac în cap. Îşi mai aducea aminte de râsul ironic al

căţeluşei înzorzonate în rozuri şi de o înţepătură ca de seringă.

— Cum s-a putut întâmpla să te laşi?

— Ce puteam să fac?

— N-ai fost atent.

— Da, n-am fost.

Legaseră sacul la gât cu scoci şi-l aruncaseră în mare. Marea purtase sacul spre un ţărm trei zile şi trei nopţi şi câinele supravieţuise în apă pentru că un peşte sturion îl dusese în bot la un pescar pe o insulă. Pescarul a crezut că a dat peste ceva de preţ şi se speriase după ce văzuse că sacul mişcă, era ceva viu în sac, era poate un om mic de stat ori un copil, se speriase din nou pentru că în sac era un câine viu, poate turbat, ce să caute un câine într-un sac dacă nu era vorba de un câine rău de care stăpânul lui voia să scape cu orice preţ?

Rici stătuse un timp pe lângă casa omului, care îl îndrăgi.

Cum de te-ai întors?

Reieşea că s-a întors pe jos zile întregi şi pentru că câinii de pe drum îşi îmblânzeau pornirile în contact cu el nu avusese probleme cu ei, doar cu lipsa apei.

Băuse apă de la ploaie şi de pe la restaurante, stând în poarta lor, la mila oamenilor cu suflet bun.

812 Dan Grădinaru

Vai, săracul de tine, zise buni. Ce-o să se bucure Florin şi Dorin când o să te vadă!

Când buni zicea aceste cuvinte Florin şi Dorin irumpseră în cameră.

Parcă-ar fi Crăciunul! zise Florin.

Ce întâlnire! Rici sărea în două picioare şi Florin cu braţele înconjurate de gâtul lui Rici nu se mai dezlipea de câine cum făcuse şi

Spiriduş.

Dorin îl tot mângâia şi pe cap şi pe urechi.

— Are urechile calde zise el şi botul rece. E sănătos! Nenorociţi!

zise el după ce amândoi aflară povestea lui Rici.

— Vreun nenorocit, repetă calificativul Florin. O fi fost stăpânul căţelei.

— Greu de crezut că a avut seringa la el, zise mai realist Dorin.

Nu se putea şti cine fusese. Să-l ierte Dumnezeu, decretă buni. Bine că s-a întors. Trebuie să iertăm.

— Bietul de tine! Câte ai îndurat! îi scăpă din nou lui Spiriduş pe obraz o lacrimă.

Rici dădea mereu din coadă şi se gândea şi el la câte a pătimit.

La aflarea veştii veniră în acelaşi timp Jeanne şi Amoraş. Jeanne era foarte bucuroasă şi Rici îi răspundea, chiar şi atunci când Jeanne îi zise Şato, fiindcă-i cunoştea durerea.

Dădură telefon şi lui Seneca. Florin merse din cameră în cameră şi anunţă vestea miraculoasă. Sosiră şi celelalte fete din grup.

— Atât ai stat la iubite? îl luă la rost Amalia, glumeaţă, dar îşi schimbă vocea când află prin câte a trecut câinele.

— Mult a pătimit, săracul, zise ca fetele Juanita cu singura deosebire că adăugă: Dar şi voi! (adică fraţii şi familia)

Peste o oră sosiră în vizită Seneca, domnul primar, doamna primar şi pisica. Se bucurau şi ei foarte mult. Rici se pupă cu pisica. Mai ales Seneca era bucuroasă de această prietenie.

— Vezi, vezi, îi zicea doamnei Ema, mi-a spus Florin.

— Daţi-i un msi şi lui Sean, să vină şi el, zise Spiriduş. Dorin îi trimise un msi şi lui Sean însă Sean nu răspunse. Când Spiriduş a întrebat dacă Dorin a trimis un sms Dorin a zis că da şi că Sean nu răspunde. Atunci Spiriduş l-a pus pe Dorin să-l sune pe Sean însă nici aşa Sean nu a răspuns.

— Du-te până la el, îi zise Spiriduş lui Dorin, să nu i se fi întâmplat ceva.

— Ce să i se întâmple? zise Dorin. O fi la sală sau la stadion şi nu şi-a văzut mobilul.

Maraton 813

— Du-te, îl împinse Spiriduş.

Dorin s-a dus la Sean şi a bătut la uşă. I-a deschis Petras. Sean stătea pe marginea patului cu telefonul în mână.

— De ce nu răspunzi la msi? Te-am şi sunat şi nu ai răspuns, îl certă Dorin pe Sean însă nu avea cu cine. Sean aruncă asupra lui

Dorin o privire tulbure. Era băut. Pe jos în faţa pantofilor avea un pahar de whisky gol şi alături şi o sticlă de whisky goală.

— De ce-ai venit? îl întrebă Petras.

— Rici s-a întors acasă, zise Dorin.

— S-a întors câinele vostru? se înveseli Petras.

— Rici? îşi ridică fruntea Sean, încercând să se arate vesel şi el (destul de greu). Ăsta da, câine.

— M-a trimis Spiriduş să vii să-l vezi.

— Spiriduş? se înnegură Sean. Sunt beat, nu mă ţin pe picioare.

— Îmi pare rău că nu te ţii pe picioare, zise Dorin.

— Dacă dorm o jumătate de oră, îmi revin, zise Sean. Mă aşteptţi un sfert de oră?

— Te aştept, zise Dorin.

Amândoi (Petras şi Dorin) îl întoarseră pe Sean, lungindu-l în pat, şi mai spuseră mai multe lucruri vorbind despre Rici şi la un moment dat Petras şi-a pus arătătorul în dreptul buzelor. Sean a adormit şi peste o jumătate de oră s-a trezit singur.

— Cât am dormit?

— Un sfert de oră, a zis Petras. Du-te şi fă-ţi un duş.

Sean s-a dat jos din pat şi şi-a făcut un duş. Când a ieşit din baie arăta onorabil.

Să mergem să-l vedem pe Rici, a dat semnalul de plecare Sean.

Mai întâi un ocol pe la bucătărese.

Cei patru Cacciari plecaseră şi Spiriduş îi întâmpină cu:

Unde-aţi întârziat atât?

Sean o luă în braţe pe Spiriduş şi o sărută pe frunte şi tot pe frunte o sărută pe buni. Pentru bunu avu o mână şi încă una pentru dl Nida şi un pumn închis pentru Florin. Rici se învârtea în jurul lui

Sean şi căpătă de bun sosit un cârnăcior.

— Nu-i mai dacă e burduşit, zise buni.

— Oricât ar mânca nu-i ajunge, zise Florin.

— Câinele trebuie hrănit, zise Sean, ca să nu mai mănânce şi de la duşman.

— Rici mănâncă şi de la duşmani, zise Florin.

Sean se aplecă pentru că mai scoase din buzunar un os (garf):

Asta o să-i placă cel mai mult, zise el, dar fie că nu dormise

destul, fie că duşul nu-l trezise, se clătină şi ateriză pe spate lângă bunic.

Cei din canmeră se îngrijorară când îl văzură culcat pe spate.

Ooo, au făcut.

Dar bunu îl mirosise şi zise:

Nici acela nu-i bărbat

Ce n-are cuţit la pat

Şi n-a fost o dată beat.464

De-atâta iubire la ora de culcare Rici s-a făcut ghem şi s-a aşezat pe preşul de la intrare. Visă un vis de câine. În visul său se visă pe sine o roată care se rostogoleşte pe un drum. Roata nu era nici din cauciuc, nici din alt material cunoscut. Într-o prima fază roata era Spiriduş care întoarsă pe spate îşi prinsese călcâiele şi se formase în acest fel o roată.

Călcâiele şi mâinile lui Spiriduş le preluă Dorin astfel încât se crea o roată mai mare. Între călcâiele lui Spiriduş şi mâinile lui Dorin se vârî

Florin şi roata crescu. Apoi şi bunu. Şi buni. Şi dl Nida. Şi Sean. Se formă o roată mare, mai mare ca roata de la Londra, mult mai mare.

Pentru că fiecare din roată purta în buzunare câte un os roata de oameni se făcu o roată de oase şi de oameni. Dorin nu se mai ţinea de călcâiele lui Spiriduş, se ţinea de capătul unui os cu măduvă, pe capătul celălălt al osului se aşezaseră tălpile lui Spiriduş şi aşa mai departe. Dorin, Spiriduş şi Florin erau acum o pastă omogenă cum este pateul de ficat de porc şi Rici călca ţanţoş prin pasta asta.

CAPITOLUL 69. PENTRU UNII NIMIC NU E MAI FRUMOS DECÂT CERUL SENIN, PRESĂRAT CU STELE, NOAPTEA. FLORILE ZIUA ŞI OCHII COPIILOR465 IAR ALŢII ZIC CĂ O FUGĂ DE-ACASĂ DE LA PĂRINŢII RETARDAŢI ŞI UN AVORT VALOREAZĂ PARADISUL

Cici a născut prematur la şapte luni, o fetiţă spre sfârşitul lunii ianuarie, în ziua de 20, pe care au botezat-o Teodora. La naştere fetiţa avea 800 de grame… Medicii îi dădeau şanse infime c-o să trăiască

464 „Şi-a amintit şi bunu de tinereţe" (buni).

465 „Cerul înstelat deasupra mea şi legea morală în mine". Kant".

(Jan Wagner).

Maraton 815

Însă fetiţa a avut zile şi şontâc-şontâc s-a agăţat de viaţă şi a supravie –ţuit. Petras era înnebunit fiindcă o vedea pe Cecilia cum se topeşte pe picioare şi pe micuţă, în primele zile, cum nu prinde puteri deşi medicii se străduiau să devină viabilă. În asemenea clipe strângi pumnii cu disperare, descoperi că în afara oamenilor există o forţă care te-ar putea ajuta dacă te rogi cu zel înfocat.

Cici îi spunea lui Petras că atât mai aşteaptă, ca fetiţa să zâm – bească însă fetiţa era mereu serioasă şi se încăpăţâna să nu-i zâm – bească mamei, rezumându-se să fie văzută respirând dimineaţa, când şi mama se trezea, epuizată.

De-a doua zi după naşterea micuţei luna şi soarele dispărură în nori, cerul se ferecă ca o poartă de cetate medievală şi spre deznădej – dea oamenilor începu să ningă iar, făcându-i din nou tăcuţi şi întune – caţi, la început îndesat, cu fulgi mari, vertical, cu o explozie invers, liniştită şi continuă. Pe urmă ninse mai multe zile cu reactivitate rea din cauza vântului nepotolit, ieşit din peştera unde moţăia, vânt nebun care spulbera zăpada de pe acoperişuri şi o amesteca cu ninsoarea din cer. Veneţia căpătă pentru că şi ziua şi noaptea ningea straturi de zăpadă îngheţată până, tot depunându-se, la trei metri. Se făceau tuneluri mai largi sau mai strâmte, mai scunde sau mai înalte prin care trecătorii se strecurau cu destulă greutate când se întâlneau, temători ca tavanele să nu se surpe. De marginea acoperişurilor atârnau dantele de ţurţuri, din ghearele ascuţie ale stalactitelor nu se scurgeau stropi de apă. Căddeau ţurţuri şi teancuri de zăpadă, când se îngreunau, cu zgomot sperietor. Nu mai era nici de glumă nici de întristare.

Cedaseră acoperişuri în mai multe locuri din pricina căciu li – lor de zăpadă morman. La la d'Oro peste exponatele galeriei baronului

Franchetti. La bisericile cu acoperşuri şubrede. Se învârteau nişte elicoptere încercând să arunce cutii cu alimente pe Corso şi pe

Canal Grande îngheţat între Podul Constituţiei şi dincolo de podul

Academiei.

Planetele sistemului nostru solar şi Soarele însuşi nu-i mai

iubeau pe pământeni.

Poate nici pe câini. Rici nu mai era ce-a fost, ieşea mai mereu din casă, nu voia să stea mult timp cu familia. Se făcuse singuratic ca un câine vagabond. Pleca şi amuşina cu capul în jos locuri, coridoare de trecere, se ducea înspre mare, pe unde fusese dus de răpitorii săi sau, când îl lovea lenea, se făcea colac în curtea interioară a Pala – 816 Dan Grădinarutului Ducal pe pragul bucătăriei şi puteai să crezi că adulmecă miros de mâncare ori aştepta să bată vântul ca să-i vină miros de la atleţi – unii dintre ei îl chinuiseră. Dacă dispărea şi era întrebat unde a fost debita nişte năzbâtii că nu merita să-ţi baţi capul ca să le descifrezi.

— A lipsit mult timp şi s-a contaminat de obiceiurile casei în care a stat, zicea bunu.

— O să-şi revină, zicea buni. Acum e ca un convalescent.

Teodora zâmbi, în fine, adică avu rictusul prin care recunoştea vocea Ceciliei, pe 31 de dimineaţă.

Cecilia zâmbi şi ea şi Petras nu-şi mai încăpea în piele de bucurie:

De-acum, gata, o să mergem toţi trei spre bine! Destul cu răul!

Parada lui Johnny s-a ţinut de la şapte seara, în 1 februarie, înainte de data la care începea de obicei caranavalul de la Veneţia, aşa cum a vrut Johnny, să pornească de la Danieli şi să se termine în curtea interioară a Palatului Ducal.

Se adunase un pic de lume, o mâna de o sută de turişti şi de veneţieni înfofoliţi ca la Pol plus maratoniştii de la paradă costumaţi ca Dracula (Aram), Omul păianjen la bordul unei farfurii zburătoare în forma literei delta cum le văzuse pe cele nouă deasupra Munţilor

Stâncoşi pilotul cu 9.000 de ore de zbor la activ Kenneth Arnold în anul 1947 (Salvador), 466 jucând roluri de cosplayeri manga şi cosplayeri anime ş.a.m.d…

Dorin, Florin, Spiriduş şi Seneca primiseră binecuvântarea primarului să fie cele patru ţestoase Ninja, creaturile mlaştinii. Dorin era

Michelangelo portocaliul, Seneca Donatello, geniul tehnic, Spiriduş

Leonardo şi Florin Rafael, Raf-celmânios. Aveau la dispoziţie şi patru trotinete, patru săbii cu care se puteau încrucişa pe perechi, Dorin cu

Spiriduş şi Seneca cu Florin, bineînţeles săbiile erau de lemn introdus în teci şi săbiile doar îşi atingeau tecile. Florin avea mai multă libertate în privinţa exprimării mâniei şi se hotărâse să atace însă nu prea ştia ce. „Nu sunt utilizat la potenţialul meu maxim", zicea el.

Armo îşi pusese claia de păr şi barba lui Karl Marx. E-prea, afumat bine, le arăta spectatorilor un ciocan, Hai-hui o seceră, Hopa un compas şi Gavnea o stea roşie. Hai-hui şi Hopa, aflaţi pe flancuri, mai

466 „Obiectele se mişcau ca o farfurioară care sare peste apă" (Kenneth

Arnold).

Maraton 817

susţineau şi o pancartă pe care scria cu litere roşii, pe două rânduri:

„Să-i alungăm pe capitalişti de pe pământ şi pe Dumnezeu din ceruri".

Bodigarzii şi bucătăresele treceau pe perechi ţinându-se de mână.

Încheierea paradei o făceau Superman (Billy) şi Batman

(Johnny), în finalul apariţiei lor alăturându-li-se Wonder Woman

(Aranta). Verzilă o făcea pe crainicul când Superman şi Batman, completând efecte pirotehnice şi optice, ieşiră pe poarta Palatului Ducal dinspre mare luptându-se cu destul realism coregrafic.

— Iată-l pe urecheatul Batman (Johnny). Şi iată-l şi pe Superman

(Billy). Omenirea face cunoştinţă cu Superman. Suntem în metropola

Gotham. Gotham City, metropola viciului. Clădiri distruse. Zgârie-nori la pământ. Fum. Incendii. Miros de cânepă arsă. Deodată în echi – pament albastru cu pelerină şi boxeri roşii trece printre nori şi fum ca o săgeată, ca un glonţ sau ca o bombă Superman neînarmat, cu bra – tele lipite de trup (Billy sprintă până la coloana de granit cu leul

înaripat).

Problema răului din lume, la asta se gândeşte în timp ce trece cu viteza sunetului pe deasupra pământului pârjolit. Superman, egal virtuţile absolute.

— Batman, eroul nopţii, înfruntă forţele răului din Gotham şi din Veneţia şi le răpune. E dublu şi triplu erou absolut (Johnny se sui pe o scară dublă securizată de verzi şi din vârful ei ridică steagul negru din tricot, 70/120 cm, având în centru ovalul cunoscut, şi-l ţinu aşa, în aplauzele fanilor, un minut).

— Wonder Woman îi ajută pe Batman şi Superman să doboare putregaiul lumii (Aranta făcea exerciţii marţiale în spatele şi între cei doi).

Mâncătorii de varză şi verzii, cu excepţia lui Verzilă, toţi cu ochelari de carton vopsit negru, după ce-şi îndepliniseră rolutile în paradă, agitau braţele pe fondul fascicolului de raze străbătând fumul colorat şi însoţind muzica produsă de tobe (Dorin la fel ca Verzilă).

Când se pregăteau de un final apoteotic cu confetti şi focuri de artificii pentru ce mai rămăsese din turiştii din San Marco şi cu veneţienii curioşi, blocând calea de ieşire dintre Campanilă şi Bazilică, le ieşi înainte Petras care se bătea cu pumnii în piept ca Tarzan:

A murit! A murit! Am rămas singur!

Din cauza muzicii asurzitoare şi a luminilor lumea îşi imagina că râde şi-l băteau pe umăr:

— Mai lasă-te de băut că-ţi distrugi ficatul.

— Parada s-a terminat. Nu mai sta în genunchi c-o să răceşti.

Îl ridică Sean şi-i vorbi ca unui copil care suferă şi n-are pe nimeni.

Ridică-te, prietene. Hai, ridică-te. N-o să pot să te ridic singur, eşti prea greu.

Cum s-a putut? Cui i-am făcut rău să se întâmple una ca asta?

Hai, prieten drag. Bine că trăieşte fetiţa.

Cui i-am făcut aşa rău ca să fiu pedepsit?

După încheierea paradei manifestanţii se urcară în Campanilă cu lanterne şi cu lumină de la telefoane să privească laguna.

Sus în Campanilă Sean îi vorbi peste o oră, după ce-l întinse în pat pe Petras şi-l lăsă pe mâna fetelor, lui Spiriduş despre superluna sângerie, mare cât soarele vara, şi despre Constelaţia Orion.

Sean întinse mâna şi arătă spre cer cu degetul arătător constelaţia Orion.

— E una dintre cela mai frumoase. Seamănă cu un fluture. Are o centura formată din trei stele, o vezi? Trei stele aproape lipite una de alta.

— Văd, zise Spiriduş lipindu-se de Sean.

— Betelgeuse, ştiu că una se numeşte aşa, celelalte nu mai ştiu cum se numesc. După stelele din centura Orion au fost aliniate piramidele de la Gizeh. Piramidele, mai zise Sean, sunt aparent în linie dreaptă cum şi cele trei stele care formează centura Orion aparent sunt în linie dreaptă. În partea dreaptă a centurii, mai depărtat de centură sunt două stele mai mari şi în partea stângă la fel două stele mai mari, se strădui Sean în continuare să fie un dascăl bun, înălţând palmele cu degetele mari în jos de parcă ar fi ţinut câte o minge de handbal în fiecare mână. Le vezi?

— Le văd, minţi Spiriduş.

— Dacă tragem linii imaginare de la centură şi unim stelele din dreapta şi stelele din stânga, două şi iar două – e un fluture. Vizua – lizezi?

Acum Spiriduş văzu.

— Da, da, zise ea cu avânt. Le văd foarte bine, zise Spiriduş cu gândul la lună, oare ce-or fi crezut oamenii de acum mii de ani despre lună?

— Ce să creadă?

— Când o vedeau cum o vedem noi acum. Că vor fi dezastre, că vor dispărea conducători…

Maraton 819

— Probabil… şi după dispunerea lor au fost construite cele trei piramide mai mari de la Gizeh… Stelele în diagonală, Rigel, mi-am amintit, bate în albastru şi Betelgeuse în roşu, mai sus, cum e şi luna în momentul de faţă, sunt cele mai strălucitoare din constelaţie.

Sean nu era sigur că Spiriduş înţelege poziţionarea, însă

Spiriduş îl surprinse zicând că Orion seamănă şi cu o fundă care deschide un cadou.

Da, spuse Sean, care observă că Spiriduş tremură uşor şi fără s-o mai întrebă dacă i-e frig ori nu o prinse pe după umerii şi o trase înspre el ca s-o încălzească, apoi o sărută îndelung.

Spre dimineaţă Sean şi Spiriduş au avut fiecare un vis.

Sean fusese trimis de Comisia de la Veneţia să verifice nişte dosare împreună cu Waltraud, Era o muncă destul de obositoare.

Munca era pe sfârşite când veni un ins cu un binoclu de la Comisie în control. I se auzea sunetul de sucţiune al tălpilor pe folia de vinilin care îmbrăca cimentul duşumelei. Pe când vorbeau cu controlorul dintr-o gaură ieşi un şobolan, care părea şi nu părea senseiul Splinter.

Până la urmă nu mai era un şobolan, era o libelulă cu patru aripi zburând cu rapiditate, razant cu vinilinul dintr-un colţ al altuia al camerei. Îşi feri picioarele de atingere agăţându-se de o bară probabil

(bara nu apărea în vis) şi învârtindu-se ca un gimnast. În continuare făcu un salt şi aterizând făcu mai mulţi paşi înainte astfel că că ieşi afară în stradă. Waltraud era acum Spiriduş. Sean o întrebă: „Mergem la film?" Spiriduş răspunse „Da" şi în momentul de după răspuns Sean se gândi să meargă în partea stângă a sălii, unde ştia că sunt mai puţin spectatori. Mai departe erau pe întuneric în sala de cinematograf şi

Sean o săruta cu putere pe buze pe Spiriduş, o sărută într-un fel de nedescris… şi din sărut se trezi, deschise ochii şi se înciudă fiindcă visul se terminase şi nu avea corespondent în realitate.

Spiriduş visă şi ea un vis înspre dimineaţă. Alerga împreună cu

Sean pe o pistă. Pista nu ţinea de un stadion, era o stradă dreaptă.

Alergarea ţinu ce ţinu şi Sean zise: „Am obosit. Hai să stăm pe banca asta". Se aşezară pe o bancă şi Sean îi arătă cum funcţionează o clep – sidră pe care o ţinea în buzunarul de la trening. „Vezi nisipul în partea de sus a clepsidrei? În cât timp crezi că ajunge în partea de jos?"

Fiindcă Spiriduş nu ştia Sean îi spuse: „În 10 minute. Atât va dura sărutul nostru". Sean o prinse pe după umeri şi o sărută în timpul

celor zece minute în care nisipul din partea superioară trebuia să se scurgă în partea inferioară însă înainte ca sărutul să se încheie şi limbile lor

820 Dan Grădinaru să se dezlipească sună un clopoţel. Era alarma de sculare pentru o zi nouă. Spiriduş se trezi, deschise ochii şi se înciudă. Visul se terminase şi nu avea corespondent în realitate.

„Ce înseamnă un sărut?" se gândi ea şi imediat se bătu peste gură ca să nu-i audă gândul buni şi bunu.

CAPITOLUL 70. CONTELE DE MONTE-CRISTO ARE URMAŞI PT. CĂ RĂZBUNAREA „E DULCE ŞI NU ÎNGRAŞĂ" 467

Florin îi pusese pe ochi o pereche de ochelari de motociclist, pe cap o tichie simpatică cu ciucure pe care-l învârtea din când în când rotind capul şi-şi vopsise partea dintre nas şi buza de sus cu carioca verde ca să vadă ce-o să zică Rici când o să dea nas în nas amândoi, pentru că Florin se gândea să treacă pe lângă Rici ca cum nu l-ar fi cunoscut. Dacă se întâlnea cu el, bineînţeles, fiindcă Rici dispăruse din nou. Îl căuta aproape seară de seară pe străzi, în jurul Palatului

Ducal, îl fluiera ca să-l cheme acasă şi, într-o zi, se întâmplă.

Cum Florin lipsea la ora cinei în căutarea lui Rici, Spiriduş ieşi afară în piaţa San Marco şi pe promenadă ca să-l strige să vină să mănânce. Johnny şi Billy tocmai terminaseră masa şi se duceau spre stadion ca să pescuiască, într-un loc pe malul mării, unde scria cu litere de tipar NO LĂNCIONI.

— Frăţioru a dispărut?

— Îl caută pe Rici.

— Am constatat că v-a înviat potaia, zise Billy.

— Rici îi caută pe cei care l-au aruncat în apă.

— L-a aruncat cineva în apă?

— Aşa ne-a spus, zise Spiriduş şi Johnny nu dori să se mai încarce cu deslușirea unei aberaţii.

Schimburile astea de cuvinte s-au făcut din mers.

Florin se dusese înspre Giardini, de unde câinele fusese făcut dispărut, şi, întorcându-se la Palatul Ducal fără Rici, dădu nas în nas în capătul promenadei Riva degli Schiavoni, capătul dinspre Arsemal, cu Billy şi Johnny.

Trecea pe lângă ei când se pomeni înşfăcat de ceafă de Johnny, căruia îi venise o idee:

467 „Alfred Hitchcock" (Spike Lee).

Maraton 821

— Ne întoarcem, îi zise lui Billy.

— De ce?

— O să vezi.

— Te caută soră-ta, îi zise Johnny lui Florin…

— Păi mă duceam acasă.

— Ne-a trimis să te aducem noi.

— Mă descurc şi singur.

— Ne-a dat sarcina asta, trebuie s-o ducem la îndeplinire. Hai, vino cu noi, nu-ţi facem nimic rău, zise Johnny şi se întoarseră toţi trei câteva sute de metri însă nu intrară în Palatul Ducal, trecură de el şi se duseră la gura metroului, în ciuda protestelor lui Florin.

— Lăsaţi-mă în pace. Ce-aveţi cu mine? Vreau acasă!

Johnny îl coborî împreună cu Billy pe scările adânci ale metrou – lui şi traversând sala pentru urcare-coborâre îl aruncară, fără ca Florin să nu zică nici pâs, între linii.

— Uite-aici ne-a zis soră-ta să te aducem. îi zise Johnny. Să stai aici s-o aştepţi până o să vină să te ia, că era plecată de-acasă!

Ar fi trebuit să existe încă un: De ce faceţi asta? sau un: Ce v-am făcut? sau amândouă unul după celălalt, mai întâi unul, apoi celălalt, ori invers însă Florin, neştiind ce vor de la el, nu mai zise nici pâs, nici măcar când se trezi cu o durere îngrozitoare între linii, azvârlit de Johnny.

Să te saturi să mai cauţi potcoave de cai morţi.

Prin tunelurile prin zăpadă Johnny se duse în continuare cu

Billy la „Bacaro", unde mai era ceva viaţă şi un pic de căldură, se pu – seră la o masă şi comandară aperolul:

— L-ai speriat cum se cuvine pe acest derbedeiaş, zise Billy. Nu s-a zbătut de frică.

— Am avut alte ţinte, zise Johnny.

— O să poată ieşi de unde l-am aruncat?

— Treaba lui, zise Johnny.

— Renunţăm la pescuit? se uită Billy la undiţe.

— O să vedem.

Când s-au întors spre Palatul Ducal, având de gând să meargă la pescuit câteva ore, Johnny nu-şi cheltuise toată energia. Îi ieşi în cale pe străduţele înguste care duceau la biserica San Marco femeia-robot cu tatăl lui Dorin, venind dinspre Rialto.

— Da' de unde veniţi, dragă? zise Johnny.

— Ţie nu-ţi spun, zise femeia-robot.

— Ai ceva cu mine?

— Ţie nu-ţi spun, repetă femeia-robot.

— Îmi place mult de tine, zise atunci Johnny, alăturându-i-se procuroarei pe partea neînlănţuită. Nu facem un copil împreună?

— Eu nu pot să fac copii, îi răspunse procuroarea.

— Dar un sărut poţi să-mi dai? îşi ţuguie Johnny buzele şi închise şi ochii, aşteptând, vorbă să fie, ca femeia-robot să răspundă în acelaşi fel.

— Nu ştiu să sărut.

— Dar te pot învăţa, deschise ochii Johnny.

— Nu am voie să sărut pe nimeni.

— De ce?

— Aşa sunt programată.

— Dar cu omul ăsta, îl arătă Johnny pe tatăl lui Dorin, o faci?

— Nu mă sărut cu bărbaţi.

— Dar te culci cu ei.

— Mă culc dar nu ca o femeie cu un bărbat.

— Trist. Progresul ştiinţific e cam rămas în urmă. Auzi, să doarmă împreună cu fătălăul ăsta şi să nu desfacă lanţul niciodată, măcar de curiozitate, să-i vezi sula în erecţie şi să i-o guşti.

Johnny trecu între cei doi, în spate, puse mâna pe lanţ şi-l răsuci în aşa fel încât o apropie pe femeia-robot de tatăl lui Dorin.

— De ce nu i-o tragi?

Dl Nida respinse ideea:

— Nu mă gândesc la aşa ceva.

— De ce?

— Maşina asta este duşmanul meu.

— Păi te răzbuni şi tu, zise Johnny cu un deget în nas.

— Nu vreau să mă răzbun.

— De ce? Maşina nu e urâtă, are ochi mari, i-au făcut gene lungi şi întoarse, ca să ne vadă mai bine, cum zice în basmul ăla, se suci

Johnny înspre Billy.

— „Scufiţa roşie", îl ajută Billy.

— Aşa, basmul cu scufiţa… ea te duce la puşcărie şi tu să nu faci nimic. Rău. Asta nu-i atitudine de bărbat. E o atitudine de castrat. Nu zici nimic? Te-am jignit şi nu zici nimic?

Dl Nida tăcea şi nici procuroare nu zicea nimic, aşteptând ca

Johnny să înceteze.

Maraton 823

— La voi în familie văd că se tace, continuă însă Johnny. Poate eşti castrat. Ia desfă pantalonii să văd dacă ai ce trebuie, o ocoli el pe procuroare, lăsând lanţul şi mergând înaintea celor doi.

— Cum să-i desfac?

— Cum ai auzit. Să vadă şi maşina că eşti bărbat. Sau nu eşti bărbat?

— Sunt, se crispă dl Nida.

— Ce eşti?

— Bărbat.

— Hai, repede, să n-o fac eu! ridică Johnny tonul.

Dl Nida îşi descheie şuba, îşi desfăcu, cu mâinile tremurând, cureaua de la pantaloni şi izbuti, trăgând de lanţ, să-şi lase pantalonii în vine şi să îndepărteze şi chiloţii.

— Aşa, uite la bogăţia omului! zise Johnny procuroarei. Te uiţi sau nu te uiţi?

— Ok, îşi feri privirile procuroarea.

— Eşti satisfăcut? întrebă dl Nida.

Johnny nu răspunse.

— Acum să vedem şi maşina cu ce laudă.

— Eu nu, se apără procuroarea.

— Ce nu?

— Eu nu vreau.

— Ba eu vreau, îi băgă pumnul sub nas Johnny.

— Iar mă provocaţi! Vă rog să nu mă provocaţi!

Johnny se uită peste umărul procuroarei la Billy, rămas în spate, şi simulă mirarea, pe urmă izbucni într-un râs forţat (prefăcut).

— Ia să văd ce-o să ne faci, o apucă Johnny brusc de păr de femeia-robot, şi-i trăsni o palmă grea încât aceasta căzu într-o parte, spre vitrina luminată cu spoturi a unui magazin cu încălţăminte, antrenându-l pe tatăl fraţilor să cadă peste ea.

— Uite ce frumos v-aţi aşezat. Aşa da, copii, şi Johnny o lovi cu piciorul pe robotă, care nu reacţionă.

— Ştii că are consistenţa cărnii şi pielii ca la om? Aproape că mi-a fost scârbă, îl informă Johnny pe Billy.

— Atunci, cucoană, zise Billy, ia un picior şi de la mine, dar nu i-l trase atât de puternic.

Tot Johnny îl împinse la o parte pe dl Nida şi-i trase chiloţii şi femeii-robot.

824 Dan Grădinaru

— Azi e ziua ideilor, îmi vin una după alta, zise Johnny zărind cheiţa din pubisul femeii-robot, pe care puse mâna ca data trecută.

Înţelegând ce vrea Johnny procuroarea gemu:

— Nu-nu, te rog, nu mai face asta.

— Ce să nu fac? bâigui Johnny.

— Opreşte-te, ceru procuroarea.

— Ţi-e frică? De ce să-ţi fie frică? zise Johnny.

Se aplecă şi învârti cheia. Lucrurile se repetară. Când învârtea cheia în dreapta se aprindea o lumină în coşul pieptului femeii-robot şi când o învârtea la stânga lumina se stingea.

În ciuda protestelor ce li se păreau ridicole băieţilor, Johnny învârti cheia în stânga şi luând cheia cu el o lăsă pe femeia-robot inertă iar domnului Nida îi aruncă:

— Ai fost un tâmpit să laşi să treacă timpul înlănţuit când aveai la îndemână o cheie de control. Asta (îi arătă Johnny lui Billy) e cheia, e de la programare, concluzionă Johnny, care, îndepărtându-se cu

Billy de procuroarea fără viaţă aparentă şi de dl Nida, dădu zece metri mai încolo peste Dorin, pornit cu pas grăbit în căutarea lui

Florin.

— Vezi că tata e călare pe motocicletă, zise Billy.

— Ce motocicletă? zise Dorin.

— În spate, făcu semn Billy.

Dorin pricepu ce voia să spună Billy mai ales că Johnny scoase la iveală o cheiţă:

Dumnezeu a lucrat prin mine, se amuză Johnny. Ţine-aici, şi-i azvârli cheiţa jos, în zăpada murdară, lui Dorin, cum ai azvârli un ban fără valoare. Fii Dumnezeu sau fii Dracul! Pune mâna pe cheie.

Dorin se aplecă şi o ridică. Johnny şi Billy plecară fără alte vorbe.

Într-adevăr lucrurile stăteau cum i le aruncase Billy. Ajungând la dl Nida şi la procuroare Dorin îi ajută pe cei doi să se ridice.

— Ce s-a întâmplat?

— Ce să se întâmple? Nu s-a întâmplat nimic, zise dl Nida cu ochii în pământ.

Dorin cercetă situaţia întâlnită.

Femeia-robot nu părea în apele ei. Stătea în picioare, adevărat, dar înăuntru bâzâia ceva şi nici de mers nu putea.

— Ce-i cu ea? S-a defectat?

— Aşa se pare, zise dl Nida, care ar mai fi continuat însă Dorin nu-l ascultă până în capăt…

Maraton 825

— Aşteaptă-mă, că mă-ntorc, şi fără să mai întârzie Dorin fugi la

Palatul Ducal, de unde, contactându-l pe Sean să rezolve de la atelierul mecanic, se întoarse cu două foarfeci, una de tăiat tablă şi una de tăiat lanţuri, şi cu aceasta Sean tăie lanţul dintr-o singură mişcare.

— Ce-i cu procuroarea cea vestită? întrebă Sean.

Dorin scoase la iveală din buzunar cheiţa şi văzând-o dl Nida explică ceea ce era de explicat.

— Dă-o-ncoace, ceru Sean cheiţa şi Dorin i-o înmână.

— Acum sunteţi liber, domnule, zise Sean. Şi ei: Ţie n-am ce-ţi face, şi o lipi de geamul magazinului ca cum procuroarea s-ar fi uitat la pantofi.

Între timp Johnny şi Billy, încheind cu prizonierii, mergeau spre Palat pe alt drum decât cel al lui Dorin după foarfecă când trecu ca un

fulger pe lângă cei doi binefăcători ai domnului Nida, îndărăt, o ară – tare neagră.

Pe-aici zboară tot felul de chestii ciudate, zise Billy.

Johnny fluiera cu ureche muzicală un cântec. Când era spre finalul cântecelului din urmă se năpusti pe neașteptate în viteză Rici, îl apucă pe Johnny de mușchii gemeni și trăgând cu putere îi smulse pe unul dintre ei. Billy își părăsi amicul, pretextând că se duce după ajutoare, dar și pe el îl ajunse din urmă Rici și nu se lăsă până ce nu smulse o bucată de bucă și de la el.

Cum stătea pe jos și se văita de răsuna Veneția din cauza dure –rilor atroce, noroc că nu-i smulsese artera, un geam se deschise și de la etaj un venețian care nu rezona la durerea omenească aruncă pe

Johnny un lighean cu fecale, fiindcă din cauza frigului instalația sa – nitară de la wc dădea rateuri și noaptea trebuie să fii pregătit.

Derbedeule! i-o trânti acesta cu insensibilitate. Stai că acum sun și la poliție, să vină să te aresteze și să-ți dea amendă!

Ieșiseră și alții la ferestre de o parte și alta a ulicioarei. De vizavi scoase capul cu un furtun racordat la chiuvetă (pe cealaltă parte a străzii apa mergea, trebuia tras la răspundere primarul de către cei care de ieri nu mai beneficiau de presiune la apa curentă) un al doilea vecin nemulțumit de boceala uriașă făcută de Johnny, care dădu drumul la apă și-l spălă bine pe amărâtul care urla jos.

Eu tot pe Cacciari o să-l votez, zise vecinul în timp ce proiecta apa rece ca gheața în capul nenorocitului (alții aruncau cu cartofi, portocale, lămâi, o doamnă folosi un fier vechi de colecție din acela care se alimenta

826 Dan Grădinaru pe vremuri cu cărbuni și spre satisfacția ei îl nimeri în plin), chiar dacă dumneata n-o să-l mai votezi sau n-o să te mai prezinți la vot.

CAPITOLUL 71. ÎN CARE ACEASTĂ POVESTE SE APROPIE DE SFÂRȘIT

Dorin intră cu dl Nida și cu Sean în cameră surprinzându-i pe cei ai casei.

Mai întâi intrară Dorin și cu Sean și după aceea și dl Nida și chiar și Rici, cu părul zbârlit de ceva aventuri – pare-se – pe-afară. Asta

era formidabil că scăpaseră şi de lanţ şi de procuroare! mai avea cătuşa dar era la modă să porţi aşa ceva şi în generaţia Z şi în generaţia Y. Dorin povesti a doua oară episodul neputând să treacă peste momentul în care Johnny şi Billy l-au avertizat că dl Nida şi procuroarea stăteau răsturnaţi în zăpadă, procuroarea cu semne de ieşire din circuit.

— Să-i dea Dumnezeu sănătate lui Johnny şi lui Billy. Johnny ne-a scăpat de robotă! zise buni.

— Eu zic că am procedat corect când ne-am decis să tăiem lanţul.

Dl Nida nu putea să rămână peste noapte în frig fără să-l pască riscul unei îmbolnăviri sau altceva şi mai grav, zise Sean.

— Foarte bine ai făcut, îl lăudă pe Sean buni dar şi bunu.

— Bravo, Dorin, ai avut un gând bun, îşi primi şi Dorin porţia de felicitări (din partea bunicului).

Spiriduş se înroşise văzându-l pe Sean în cameră şi întrebă ca să întrebe:

— Oare a murit cu adevărat?

— Văd că în maratonul ăsta avem deja două decese şi cu acesta chiar trei, deşi în cazul acestei femei-robot mă gândesc că termenul „Deces" este impropriu.

— Cum să-i spunem altfel? zise bunu.

— Amin, zise buni. Numai să nu se producă ceva şi să învie.

— Totuşi cum a murit? se îndreptă bunu către dl Nida pentru a fi luminat în privinţa (fericită) a sucombării robotei.

Dl Nida explică şi ceilalţi ascultară în tăcere modul cum i-au încetat funcţiile „vitale" maşinăriei, ocolind adevărul şi folosindu-se de minciuna cu cheia aflată „sub buric".

— Şi aţi lăsat-o în drum? zise bunu, prins subit de un acces de frenezie. Poate avem noroc să ruginească până mâine, deşi mă gândesc că cine o va găsi o să dea telefon la 112 şi o să fie ridicată.

— O să fie ridicată dar nu cred c-o să ştie s-o repare, zise dl Nida.

— Poate o să se descurce, zise Dorin şi cu toţii se adumbriră.

— Să nu apară Giovanni şi să ne ancheteze, zise buni.

— Păi Johnny şi Billy au rezolvat-o. Să se descurce ei, zise bunu.

— Să nu-şi revină şi fără cheiţă, zise Spiriduş.

— Logic n-are cum să se întâmple pentru că altfel nu se înţelege ce rost a avut cheia, zise Dorin.

— Ăsta-i un scenariu foarte urât, de coşmar, zise bunu.

— Coşmar, îşi aminti brusc buni, e să nu fie acasă la ora asta (era 9 seara) Florin. Pe unde-o fi umblând băiatul ăsta?

— Eu mă duc s-o tai cu o foarfecă pe unde o să pot, zise Dorin.

— Vin cu tine, zise Sean.

— Să nu faceţi asta, Sean, îi opri bunu, dacă se întâmplă ca robota să revină printre noi nu vreau să suportaţi repercusiuni. Că l-aţi eli berat pe dl Nida zic şi eu că nimeni nu vă poate face nimic, dar s-o ciopârţiţi pe întruchiparea legii s-ar putea lăsa, în cazul nefericit, cu urmări.

— Poate e mai bine aşa, Dorin, renunţă Sean la idee. S-o reînvie cine-o vrea şi-o putea la comisariatul de poliţie sau la morgă şi să se spele pe cap cu ea. Iar dumneavoastră să nu mai acceptaţi în viitor această situaţie umilitoare.

— Uşor de zis, îşi freca dl Nida încheietura mâinii fără cătuşă.

— Cheiţa a rămas la Johnny? îşi aduse aminte bunu de acest detaliu important.

— E la mine, zise Sean, scoţând în văzul tuturor cheiţa din mână.

— O am de la Johnny când m-am întâlnit cu el şi cu Billy, dez – vălui Dorin cum ajunsese cheiţa în posesia lui.

Sean zise:

— Ei, eu vă las. Să aveţi parte de o noapte bună.

— Arunc-o undeva cheia aia, îi zise bunu lui Sean.

— Găsesc eu un loc, dădu asigurări Sean.

Toţi îi mulţumiră lui Sean, care luă traista cu foarfecele cu care veniseră, dar parcă mai tare răsună vocea lui Spiriduş.

Ieşind Sean nu se duse în camera lui şi nici nu căută pe cineva ori ceva anume ci cu cele două foarfeci se duse unde rămăsese procu – roarea. Nu dispăruse din loc. Era tot acolo unde o lăsase. Ştia ce are de

făcut. Se chinui ceva dar izbuti să-i taie cu meticulozitate mâinile pe la încheieturi, şi după aceea direct gâtul. Capul şi mâinile i le băgă în sacoşă şi fără să mai ţină cont de trecători – se mai uitară ce face

828 Dan Grădinaru cu foarfeca fără să întrebe nimic vreo trei inşi – se duse şi deşertă traista lângă staţia de vaporetti.

— Apa de mare o să vă facă bine, zise Sean, azvârlind şi cheia în mare.

Aproximativ la vremea când Dorin ajunsese cu dl Nida în cameră iar acesta nu mai avea lanţul, doar cătuşa de la mâna stângă.

Florin stătea cu urechea lipită de o şină să audă când vine garnitura de metrou.

„N-o să vină. Metroul nu mai circulă pentru că nu mai are pasageri. E suspendat".

Gândul bun şi adevărat sosi şi Florin îşi dădu seama şi se linişti.

Frica se scurse din el ca o apă care dispare în pământul uscat de secetă.

Nici măcar nu-l lăsaseră pe scările care duc jos la peron. Îl aruncaseră pe linia ferată şi se lovise în căzătură destul de rău de pietrele ascuţite dintre traverse. Capul îi vâjâia, avea dureri şi în braţul drept. De undeva îi curgea sânge, era umed în cel puţin două locuri. Izbuti să se ridice pe vine şi rămase în întuneric gândindu-se că nu trebuie, nici vorbă, să plângă, trebuie să încerce să caute soluţii. Cei doi dispăruseră în spate şi pe acolo, prin spatele lui, trebuia s-o ia şi el ca să iasă la tunelu –rile de zăpadă şi de la acestea acasă. Se ridică ameţit în picioare să-şi frece braţul însă abia şi-l atinse şi ţipă fără să se poată stăpâni. Îşi întinse încet de tot după asta amândouă braţele ca să verifice dacă n-are oase rupte, părea să n-aibă pentru că nu-l străbătu nicio durere insu por ta – bilă (dar tot n-avea cum să ştie), şi ca să se orienteze înspre direcţia pe care se îndepărtaseră Johnny şi Billy însă nimeri peste plusul metrou – lui, o ţeavă rectangulară, paralelă cu şinele. O încălecă cu noroc fiindcă nu era sub tensiune. Întinse un braţ şi pipăi peretele concav al metrou – lui, dinspre exterior, plăcile din tablă de aluminiu vopsite multicolor.

Nu era bine. Trebuia să o ia invers. Nu se auzea nimic, doar un şoricel chiţcăi prin preajmă şi deşi îşi dădea seama că n-are rost să se

ducă după şoricel se duse totuşi după chiţcăit, chiţ căitul înaintând în acelaşi ritm de paşi cu el. Merse vreo cincizeci de traverse şi chiţcăitul se opri.

Pipăi cu braţele zidul unde se oprise şi chiţcăitul se auzi jos la piciorul lui. Hai, că te prind, zise Florin bucuros că are alături un tovarăş. Se aplecă, lipindu-şi palmele de zid şi dădu peste o clanţă. Florin apăsă pe o clanţă, era o uşă, uşa cedă şi se deschise.

Lumina izbucni din partea cealaltă. Erau scări care coborau, era un tunel ca de metrou, boltit, dar mult mai lat şi mai înalt, luminat

Maraton 829

foarte bine şi care se pierdea în depărtare. Florin îşi făcu încă o dată curaj şi coborî scările până la podeaua de beton acoperită cu un material plastic a tunelului descoperit. Trebuie să-i spun lui Dorin, se gândi fulgerător şi imediat o luă din loc înapoi pe scările tocmai coborâte.

Uşa se închise cu un zgomot stins, abia perceptibil, în urma lui şi din nou rămase în întuneric total. În clipa când conştientiză că iar stă în întuneric şi e dezorientat auzi chiţcăitul şoricelului ceea îi tăie frica şi-l înveseli, după ce se speriase din nou, şi-l făcu să se pună în mişcare. Apoi ca atunci cu uşa chiţcăitul se opri lângă piciorului lui.

Aha, îşi zise Florin. Aici am căzut. De data asta nu mai nimeri plusul, atinse cu palmele marginea înaltă a peronului. Puse mâinile pe margi – nea de beton a peronului şi când îşi făcu avânt cu ochii închişi stătea cu braţele îndoile lipite de buza peronului. Cu un pic de chin, fiindcă îşi proteja braţul drept, îşi trase piciorul drept pe buza de beton şi se sui sus pe peronul cufundat în beznă. Chiţcăitul se repetă şi pentru a treia oară îl urmă şi se sui după el pe trepte. Ajunse aşa la uşa de intrare a metroului, apoi la tunelul de zăpadă şi până la urmă şi acasă.

— Ce-i cu tine? Ce-ai păţit? se umplură de groază buni şi Spiriduş văzându-l murdar de sânge pe faţă şi pe haine. Până şi bunu îşi scoase ochelarii:

— Eşti bun de însurătoare, zise bunu şi-şi puse ochelarii la loc.

— Am alunecat şi am căzut, zise Florin cu gesturi care arătau că dacă el nu dă importanţă atunci nu trebuie să dea nimeni.

— În halul ăsta să cazi? se minună buni. Tu te-ai bătut.

— Nu m-am bătut, negă Florin.

Bunicul mai interveni o dată:

— Nu te-ai bătut, ai cules flori.

— Unde ai căzut? Du-te şi te spală, clătină din cap buni, care nu credea o iotă că a căzut („s-a bătut şi nu recunoaşte"). Du-te, Dorin, şi ajută-l.

Dorin, care revenise în cameră de cinci minute şi se pregătea să iasă din nou, intră cu fratele mai mic în baie şi, fără să întrebe cu glasul, se interesă din mimica feţei ce s-a întâmplat.

Florin îi zise cu glas micşorat:

Să vii afară să-ţi arăt ceva.

Dorin îşi băgă capul între umeri.

— Afară?

— La metrou, şopti Florin.

— La metrou? îşi descleştă dinţii Dorin, în timp ce-l ajuta să se dezbrace de haine şi să treacă cu picior drept, lovit şi el, în cadă.

Florin încuviinţă pe muteşte, dând din cap, şi când duşul se porni şopti mai tare, cum văzuse în filmele cu persoane urmărite de la distanţă:

— Am descoperit ceva foarte important.

— Tu?

— Eu.

— Ce?

— O să vezi! îi luciră ochii lui Florin.

— Spală-te şi pe urmă ieşim.

Dorin trecu în cameră şi aşteptă ca Florin să facă dispărute urmele de sânge iar el îşi încărcă mobilul. Când operaţiunea de spălare se încheie, neluând în seamă protestele, Florin îşi schimbă hainele şi băieţii coborâră cu bateria de la mobilul lui Dorin încărcată, pe post de lanternă, la metrou. Se orientară cu lumina telefonului uşor.

— Uite urmele de sânge, se mobiliză Florin, descoperind pete pe buza peronului.

— Încotro era?

— În partea aia, arătă cu mâna spre dreapta, către Canal Grande.

Florin. Dorin coborî între linii şi-l ajută pe Florin, văitându-se când

Dorin îl prinse de braţul care-l durea mai rău, să coboare şi el.

O luară spre staţia următoare a metroului însă căutară zadarnic.

Bateria se stinse. Rămaseră în întuneric.

— Ce-i asta? Nu s-a încărcat? îşi exprimă nedumerirea Dorin.

— Dacă ai pus ştecherul în priza de lângă chiuvetă priza nu-i bună.

— Nu l-am pus în aia, că ştiam că e proastă! Ce ghinion! se posomorî în întunericul deplin Dorin. Să se fi stricat bateria?

— Nu-mi dau seama unde era uşa, zise descumpănit Florin.

Dorin se apucă să pipăie pereţii dar totul, minute întregi, a fost în zadar.

— Trebuie să ne întoarcem acasă şi să încărcăm bateria.

Atunci se auzi un chiţcăit de şoricel.

— Auzi? zise surescitat Florin.

— Ce să aud?

— Ţine-te după mine.

Maraton 831

— Unde mă duci?

— Vino:

— Nu, îl opri Dorin. Uite, fă ca mine. Luăm pietre dintre traverse şi le punem pe şină. Eu pun în stânga, tu în dreapta. Înţelegi de ce?

— Normal că înţeleg, zise Florin şi se apucă de treabă fără să mai comenteze, lăsând la o parte chiţcăitul clar pentru urechile lui.

— Nu mai bine numărăm traversele?

— Nici prea dese, nici prea rare, cât să dăm de ele la întoarcere, nu ţinu cont Dorin de ideea lui Florin.

— Pricep, zise Florin, deşi nu înţelegea pusul de pietre din moment ce existau traversele. Şi cât o să punem pietre?

— Pune şi taci.

— N-o să ştim unde e uşa.

— Adevărat.

Atunci se auzi un chiţcăit pe care-l auzi şi Dorin.

— Ai auzit? zise Florin.

— Am auzit. E un şoarece pe-aici.

— E înaintea noastră. Trebuie să ne ţinem după el. Aşa m-a ghidat şi pe mine.

Dorin lăsă deoparte pietrele şi lucrurile (chiţcăielile şi încetarea lor) se repetară.

Ajunseră în dreptul uşii şi pipăind peretele Florin dădu de clanţă. Intrară, mai întâi Florin, după el şi Dorin.

— O, făcu uimit Dorin când văzu tunelul subteran, îndepăr –tându-se în pantă uşoară către findul mării.

— Ai văzut că nu te-am minţit?

— Noroc că erai plin de sânge, zise Dorin, altfel nu veneam cu tine. Uite cum facem. Eu o să mă duc să explorez tunelul.

— Vin şi eu, se milogi Florin.

— Trebuie să rămâi aici. O să te sun şi tu o să-mi răspunzi. Ba nu, că n-am baterie. O să ne întoarcem acasă. Dar mai înainte nu mă rabdă inima să nu mă duc prin tunel măcar câteva minute.

Dorin coborî scara, puse talpa pe podea şi începu s-o ia la picior tot înainte. Peste vreo zece minute se întoarse:

E un tunel formidabil. Ştii ce scrie puţin mai încolo? N-ai să ghiceşti. „Spre anul 3.000”!

În zilele următoare fraţii s-au dus de mai multe ori la metrou, punând şi un semn deasupra uşii de intrare, lucru care nu a rămas neobservat.

832 Dan Grădinaru

Pe Johnny şi pe Gunhilde îi atenţionă băiatul de la Comisie cu binoclul că fraţii Nida fac vizite pe la metrou după ce cade întunericul.

Cele trei făpturi de lângă Cercul Polar, câte una, câte două, toate trei, îşi căutau de vorbă cu cei trei fraţi, cu Spiriduş:

— Da ce cauţi la metrou? că vorbeşte lumea că mergi pe la me –tron. S-a dat drumul la metrou şi nu ştim noi?

— Eu? Ce caut la metrou? Ce să caut? îl caut pe Rici! Iar a dispărut.

— Îşi caută câinele, o informă Gunhild mică pe Gunhild mare.

— Nu vezi că te-a prostit? Cum să-şi caute câinele la metrou?

Apasă câinele cu botul sau cu labele pe clanţa de la intrarea în metrou?

Mai interveneau schimbări de tactică:

— Nasturele ăsta nu-i al tău? (Gunhild mare)

— Nu.

— Am crezut că ţi-a căzut ţie.

— Parcă ai slăbit în ultimul timp (Gunhild mică)

— Eu?

— Mai bagă în tine lipide, nu te neglija. (Gunhild mijlocie)

— Ce face buni a ta? (Gunhild mare)

— Aţi vorbit împreună?

— Mi-a dat câteva sfaturi de viaţă foarte bune.

Îl trăgeau de limbă pe Florin:

— Ce câine frumos Rici! (Gunhild mică)

— Rici e un câine very smart! (Gunhild mijlocie)

— Ce-i place lui Rici să mănânce? (Gunhild mare), căutau con – vor saţie cu Dorin:

— Salut, Dorin, nu ne mai cunoşti de la o vrene (Gunhild mică).

— Eu?

— Nu, că vorbesc cu dublul tău.

— Dorin, la următoarea discotecă să mă dansezi şi pe mine (Gunhild mijlocie).

— Cu plăcere, sigur.

— Numai să nu te faci c-ai uitat, să fie din proprie iniţiativă.

— Ce-am aflat, că mâine e ziua ta (Gunhild mare).

— Ziua mea e în septembrie.

— Ce toantă sunt, aşa e.

— Pe 10.

— Nu, pe 18.

— Iar m-ai prins.

Maraton 833

Făceau, înfofolite, cu schimbul sus pe bazilică, printre copiile cailor furaţi de la Constantinopol şi se schimbau la fiecare oră, comunicau între ele cu msi pe mobile:

— Azi nu l-am văzut.

— Îl văd! îl văd pe Dorin! Coboară la metrou (Gunhild mijlocie).

— Sora ta e la păcănele. N-am cum s-o anunţ (Gunhild mare).

Bineînţeles că de la Mieszko s-a răspândit zvonul că fraţii Nida au descoperit o comoară.

— I-am văzut cum se duc la metrou (ieri)

— Toată ziua îşi fac veacul pe-acolo, Coboară scările şi intră în metrou (azi)

— Au găsit cutii cu prezervative pentru tine şi o să ţi le dea gratis ca să le vinzi şi să faci bani (Verzilă).

— Vorbeşti fără tine. Au descoperit o comoară (Mieszko).

— Trebuie să-i spionăm! (E-prea)

Se înţeleseră să urmărească mişcările fraţilor.

Johnny, Billy, E-prea şi chelnerii lui, Armo şi Verzii se hotărâră să-şi petreacă timpul la cafenelele din piaţa San Marco, la „Florian", la „Lavena" şi la „Chioggia", îndurând frigul, şi să anunţe pe membrii grupului de orice apariţie la gura metroului a fraţilor.

— Trebuie urmăriţi mai de-aproape, zicea Johnny. Cum intră în metrou, hop şi unul dintre noi după el.

— Aşa da, să-i urmărim de la ieşirea din camera lor. Tu, zise

Johnny întins pe pat, cu găuri în burtă de la acele seringilor cu ser antirabic.

Arantei, să te dai pe lângă el ca să afli ce program are. Când se antrenează, când e liber.

— Cum o să pot când e cu Waltraud împreună?

— Cu Waltraud? Nu mi-aţi spus. S-o punem pe Waltraud să se informeze, zise Johnny.

Într-o seară, în mod surprinzător, toate se aranjară de minune.

Gunhild mică era de pază printre cai şi din grupul lui Johnny Aranta era la al doilea cappuccino în cafeneaua „Lavena", când cele două îi sesizară pe Dorin şi pe Florin coborând la ora şapte scările la metrou.

Gunfild mică o sună pe Gunhuld mijlocie şi Aranta pe Mieszko. Gunhild mijlocie şi Mieszko plecară imediat în urmărirea fraţilor şi dădură nas în nas la metrou, astfel încât cele două grupuri care până atunci acţionaseră separat se dădură de gol că urmăreau acelaşi scop.

— Tu eşti pisică, îi zise Aranta lui Mieszko când cele două grupuri se adunară peste o jumătate de oră la căpătâiul lui Johnny, alb la faţă

834 Dan Grădinaru şi cu transpiraţii reci (doar Mieszko coborâse între şine ca să-i urmă –rească pe fraţi şi descoperise uşa de trecere).

— Ce-ai aflat? întrebă Johnny.

— Fraţii coboară între şine, unde se opreşte metroul. Trec de tampoane şi mai merg vreo cincizeci-şaizeci de metri până ajung la o poartă pe zidul din stânga care dă spre mare.

— Nu minţi?

— Cum să mint?

— Nu trebuie să ştim decât noi, insistă Billy.

— Noi însemnăm şi noi, zise Gunhild mare.

— Normal, scrâşni Johnny.

— Ai fost ca o fantomă, îl lăudă Aranta încă o dată pe Mieszko. Nu te-au simţit.

— Nu m-au simţit. O să mă mai duc, se oferi Mieszko.

— Nu inventezi? mai zise o dată Johnny.

— Cum să inventez?

— De unde ştii toate astea?

— Când s-a deschis uşa cel mare dintre fraţi a trecut dincolo, de unde vine o lumină puternică care luminează staţia de metrou. Pe urmă s-a dus şi cel mic şi a doua oară uşa s-a deschis când au revenit amândoi. E o sală mare acolo sau alt metrou. Trebuie să investighez.

— Să te mai duci.

— Trebuie să-i urmărim pe ei şi familia lor.

— Îi putem speria dacă se simt urmăriţi şi poate închid uşa şi n-o să mai aflăm nimic. Nu trebuie să se simtă urmăriţi.

— Trebuie să vedem dacă nu au de gând să plece pe-acolo, zise Mieszko.

Johnny rumegă un moment această perspectivă.

— Ce să facă pe-acolo? întrebă Waltraud de parcă nu asista la discuţie.

— Ce să facă pe-acolo! se enervă Johnny. Eu ştiu?!? Să plece sau

să se prefacă că pleacă! N-ai auzit că ar fi o sală. Se pot ascunde. Important este să le aflăm toate mişcările, ce pun la cale.

— Linişteşte-te şi nu mai ţipa la mine, zise Waltraud. O să-l descos pe Dorin.

— Aşa să faci, zise Johnny. Şi cum puteţi să faceţi în aşa fel încât să intraţi în cameră la ei şi să vedeţi dacă nu şi-au pregătit cumva geamantanele.

Să nu rămânem ca proştii cu buza umflată.

Nu doar Johnny şi ai lui plus Gunhildele vorbeau.

Maraton 835

Spiriduş o chemă pe Amoraş pe promenadă şi-i zise:

— Voiam să-ţi spun într-un loc unde să nu ne audă Johnny.

Dorin şi Florin au găsit un tunel.

— Am auzit că fraţii tăi sunt toată ziua la metrou.

— De unde ştii?

— Nu contează.

— Hai, cine ţi-a spus?

— Ce tunel?

— Un tunel adevărat pe care Dorin a mers până în capăt. Are 42

de kilometri. Nu mâine, poimâine ne-am hotărât să plecăm. Să ne anunţăm prietenii.

Amoraş izbucni:

Asta-i mâna lui Ce-o! Ce-o n-a murit, s-a răzbunat pe noi toţi! O să ieşim din prezent!

CAPITOLUL 72. ÎN CARE AUTORUL CONSIDERĂ CĂ TREBUIE SĂ PUNĂ PUNCT SAU ÎN CARE DESFĂŞURAREA ACŢIUNII ÎL SILEŞTE PE AUTOR SĂ PUNĂ PUNCT

În 18 februarie 2018 familia Nida era pregătită de plecare de dinainte de răsăritul soarelui. Coborâseră în tunel şi aşteptau să sosească cei pe care-i anunţaseră când uşa se deschise şi îşi făcură apariţia în

„Sala lui Florin", tunelul luminat într-un chip neaşteptat şi misterios, cu tavanul şi pereţii pictaţi cu luna, stelele, soarele şi o mulţime de simboluri, yin şi yang, zvastica, steaua lui David ş.a.m.d., surorile Gunhild.

Waltraud, Armo, verzii, Mieszko, giumbuşlucarii şi în cârje Billy şi Johnny, împingându-l înaintea lor pe Florin rămas între linii cu o lanternă în mână ca să-i îndrume pe cei aşteptaţi cu adevărat deşi nu mai era nevoie fiindcă deasupra uşii de intrare în tunel exista acum o cruce a Sf. Andrei fosforescentă. Văzându-i Rici se porni să urle ca un lup şi Spiriduş îl trase într-o parte. Johnny nu se uită nici măcar ameninţător la câine. Nu era momentul unei răfuieli. Nici Rici nu era tentat de o recidivă în acest moment. Se păstra pentru altă dată.

Înainte de a schimba primele cuvinte se auziră de-afară zgomote, voci şi uşa se dădu la o parte şi un alt val uman se revărsă în tunel, în frunte cu Ret şi Bur urmaţi de bodigarzi şi de bucătărese.

Jos se uitară unii la alţii destul de nedumeriţi (unii chiar nemul –ţumiţi).

— Adică fugeaţi de noi. zise Gunhild mare.

— Cum de ne-aţi descoperit? întrebă Dorin.

— V-am urmărit. Am stat la pândă şi v-am descoperit, zise Mieszko.

Surorile Gunhild se strâmbară dispreţuitor.

— Nu-i un capăt acolo la sfârşit cursei, un zid, un grătar, nu-i aşa?

Îl privi scormonitor Johnny pe Dorin.

— Nu, e o câmpie şi mai încolo sunt dealuri şi munţi acoperiţi de păduri… dădu asigurări Dorin.

— Şi oameni?

— Oameni n-am văzut.

— O să fim noi dacă nu sunt, zise Billy.

— N-am vreme de glume, de curse… îi puse în vedere Johnny.

— Şi o cascadă… zise Florin.

— E un loc minunat, un loc pentru toată lumea, zise Spiriduş.

— Asta o să vedem, zise Johnny, tot mai enervat de urletele cât –nelui.

— Într-adevăr, confirmă Dorin.

— Sper să ai dreptate, să nu minţiţi, îl bătu pe umăr Johnny. Chiar scrie km. 42, 195, zise el uitându-se pe peretele din stânga. Ne

aşteaptă un maraton adevărat că până acum ne-am pierdut vremea După aceea se întoarse la Dorin şi-l lovi năprasnic cu pumnul în faţă şi imediat în stomac. Dorin se prăbuşi la pământ. Pe Spiriduş şi pe Florin ca şi pe Rici, care acum lătra cu spume de furie, Billy, verzii şi chelnerii îi putură ţine la distanţă, Dacă mă minţi te găsesc şi în gură de şarpe şi te omor, te fac praf, te chinui până o să-ţi dai ultima suflare şi ultima picătură de sânge! Nu cumva să mă fi minţit, derbedeule! (lui Johnny îi rămăsese în cap injuria veneţianului din ziua groaznică a mutilării)

— De ce-l loveşti? se luă Ret de Johnny.

— Ce-ţi pasă, îl înfruntă Johnny pe Ret.

— Nenorocitule! nu se mai stăpâni buni, care ceva mai înainte îi spusese lui Spiriduş: Sunt aşa fericită că plecăm!

Johnny se întoarse fără să mai dea o replică şi plecă prin tunel şontâcăind, urmat imediat de Billy.

Atleţii care veniseră cu Johnny îl lăsară pe jos pe Dorin, care avu puterea să se uite înspre Waltraud, însă Waltraud se încălzea de maraton.

Merseră aşa câteva zeci de metri, o sută şi dădură peste cifra 42.

095 vopsită în alb, vizibilă, ceea ce-i făcu bucuroşi, mai făcură o sută de metri şi citiră pe zid 41, 995. Au izbucnit în aplauze şi-au ridicat braţele şi le-au atins, aşteptându-l pe Johnny să-i ajungă din urmă.

Maraton 837

Apoi dintr-odată Waltraud se desprinse de grup şi dând un strigăt o luă la goană în fruntea tuturor.

După câteva clipe de confuzie o luară la goană cu toţii spre ce-i aştepta la ultimul metru de alergare. Aici şi acum era într-adevăr maratonul, se pare că unicul maraton, maratonul adevărat, cum se exprimase

Johnny.

Lui Spiriduş i se strânse inima văzându-i pe toţi cum pleacă fără să se uite înapoi, nerăbdători să ajungă la destinaţia din depărtare.

Dorin se reculese după cinci minute şi, aşa cum îl învăţase Sean cu alt prilej, se puse să inspire tot mai cu forţă şi să expire la fel.

Apoi Dorin îşi reveni, primi un prosop şi se tamponă cu el,

înmuiat în apă, pe frunte şi pe gât.

Se ridică în picioare şi îl trase deoparte pe Florin.

Dă-mi, îi ceru.

Florin îi dădu ceva ce semăna cu un card.

— O să mă duc după ei, îşi scoase de la încheietură brăţara468 dintr-o fâşie de piele dăruită de Waltraud şi o lăsă să cadă.

— Nu te duce, încercă să-l oprească Spiriduş. O să te omoare.

— N-o să mă omoare.

Chiar atunci uşa se deschise iarăşi şi îşi făcură apariţia în tunel fetele din grup. Se îmbrăţişară cu foc şi Amoraş zise:

Sunt o supravieţuitoare.

Radia de fericire înainte de a porni şi Spiriduş o sărută pe obraji:

O să ne vedem! O să mă întâlnesc cu Ce-o! N-a murit! Mi-a fost frică că a murit dar n-a murit! Mă aşteaptă! Ne veghează! El ne-a dăruit acest tunel!

Jeanne, Juanita, Helen, Amalia (îl ţinea de mână pe Salvador, era încălţat cu talonete) făceau şi ele o hărmălaie bucuroasă de ne descris. Doar Gabriela stătea stingheră într-o parte.

— Uitaţi-vă cum sunt, plină de vânătăi. Au făcut ce-au vrut cu mine. M-au distrus.

— La revedere şi vă aşteptăm la sosire, zise Jeanne, care-şi luă rămas bun şi de la Rici şi de la restul familiei. Rici, să fii cuminte şi să-i aperi! zise ea şi scoase o lacrimă din inima ei miloasă.

468 „Asta-i dăduse Waltraud lui Spiriduş în plic, nu-i aşa?" (Zelda

Smith).

— Nu vă grăbiţi foarte tare, zise Amalia, uitându-se la bunici, că o să vă aşteptăm. Mai facem şi pauze. N-o să alergăm să ne iasă sufletul.

— N-aveţi grijă, zise buni, mergeţi cu Dumnezeu şi cu Fecioara înainte!

— Mai poţi, Dorin? îl încurajă Juanita pe Dorin, care se întoarse spre sora lui, adică „Nu plec?"

— N-o să mi se întâmple nimic. O să fiu precaut. N-o să mă bag

între lupi, îi zise el lui Spiriduş.

— Ai grijă, Dorin, îşi îmbrăţişă Spiriduş fratele, care o strânse şi el în braţe.

— Nu te lăsa, zise bunicul, care subit nu mai avea detaşarea şi umorul obişnuite.

— Vai, cum te-a lovit, zise compătimitor şi bunica

— Poate o să pot să-mi apăra onoarea într-un proces corect, zise dl Nida, care ar fi dorit să alerge împreună cu Dorin.

Spiriduş se apucă de umărul lui Dorin şi uitându-se la semnul din naştere al fratelui mai mare, abia observabilă avea încrustată pe pometele drept o cicatrice ca o săgeată sau mai exact ca vârful unui creion bine ascuţit, ca când acolo se ascundea Dorin cel adevărat, trase un timp un plâns cu sughiţuri.

— Hai, lasă, zise Dorin, din ai cărui ochi se închegă o lacrimă micuţă pe gene.

— Pleacă, îşi împinse Florin fratele, nu mai întârzia. Benzina e mai scumpă decât uleiul de cartofi.

Dorin zâmbi auzind această prostioară a fratelui mai mic.

Fraţii nu se îmbrăţişaşară, îşi atinseră palmele.

Fetele plecară, mai întorcându-se, apoi Spiriduş făcându-le cu mâna nu le mai văzu.

Din nou, înainte ca Dorin, tamponându-se şi cu mâneca că mă – şi-i, s-o ia la picior, apărură Petras, Sean, Z cu Miriana şi, conduşi de fraţii neneţi, yazidiţii, peshmerga, luptătorul isis, Park, Muhannad cu liota de copii, fel de fel, pomeniţi şi nepomeniţi în acest roman, şi înaintea tuturor Nur Jahan în persoană cu o bocceluţă în mâini.

Şi noi vrem să alergăm cu voi, zise peshmerga.

Spiriduş sări de gâtul lui Nur Jahan.

— Unde-aţi dispărut? Ce dor mi-a fost de voi!

— Mi-a fost frică că n-o să mai văd lumina zilei, zise ţiganca ştirbă în lacrimi şi Spiriduş o cuprinse şi pe ea în braţe şi o sărută pe frunte şi pe păr, cum făcea Sean.

Maraton 839

Fraţii neneţi îşi frecau pălăriile în mână.

— Vă iubesc! zise Spiriduş, trimiţându-le fluturări de mână cu

ochi strălucitori – şi lor şi celorlalţi.

— Du-te! Du-te! îşi reaminti Spiriduş de Dorin.

Dorin ridicase şi el o mână pentru a salută grupul nou-veniţilor, când uşa de la tunel se mai dădu, a câta oară? de perete şi apăru primarul

Cacciari cu Seneca, însoţiţi de Giovanni şi Paolo!

Astea erau surprize magnifice! Îţi venea să leşini!

Spiriduş râdea de se prăpădea văzându-l pe Florin roşu la faţă cum e roşia din grădină. Dar şi Seneca era roşie ca ardeiul roşu!

— Mergeţi cu bine, le ură primarul.

— Cu bine, repetă după el, fâstâcită, Seneca.

Dorin o luă în sfârşit din loc.

La revedere tuturor, îşi luă rămas bun Dorin.

Nur Jahan încerca s-o liniştească pe Spiriduş:

O să-ţi povestesc.469

Giovanni o trase deoparte pe Spiriduş şi cu mâna la gură, ca la meciurile de fotbal, unde explicaţiile dintre jucători sau dintre antre – nori şi jucători nu trebuie văzute de terţi interesaţi, îi zise:

— Ce vreau să-ţi spun nu vreau să spui nimănui.

— Sigur, făcu Spiriduş surprinsă.

— Poţi să-mi promiţi că n-o să spui la nimeni?

— Sigur. Promit! promise Spiriduş.

— Sper să te ţii de cuvânt.

— O să mă ţin!

— La prima crimă am avut în vedere trei piste. Una a fost Amo – raş.

Spiriduş tresări.

— Nu, n-a fost ea, deşi dovezile contra ei erau solide. Nu ea a comis omorul. Am mai avut două piste pe care în final le-am reunit într-una singură. Autorii sunt trei persoane (şi Giovanni rosti la urechea lui Spiriduş numele celor trei).

Molipsindu-se de la Giovanni, dar şi total surprinsă de ceea ce tocmai auzise, Spiriduş îşi duse şi ea mâna la gură şi zise:

— Amoraş credea sută la sută că-i vorba despre…

469 „Ne închiseseră în catacombele de la San Simeone, vizavi de

gară”.

(Nur Jahan).

840 Dan Grădinaru

— Știu, dar nu era, nici el, nici prietenul lui. Dovadă că nu trebuie să judecăm oamenii după fizic, haine, comportament oricât de antipatici ne sunt.

— Da, acceptă Spiridul acest punct de vedere cu atât mai mult cu cât ea nu comenta niciodată fizicul oamenilor cu care intra în contact.

— Și în a doua?

— Tot trei persoane sunt implicate.

— Cine?

— Aceleași.

Spiriduș făcu ochii cât cepele.

— Da, o asigură Giovanni. Să fii atentă. O să fii întrebată cândva ce-am vorbit. Să le spui că am vorbit despre tatăl tău adevărat. Eram veri buni împreună.

— Dl Nida nu e tatăl meu?

— Nu.

— Ce-o era tatăl meu.

— Da.

— Am știut, zise Spiriduș și se aruncă de gâtul lui Giovanni, apoi de cel al lui Paolo.

— La revedere, zise ea.

— Cine știe dacă va mai fi un „la revedere”, murmură Giovanni (dar Spiriduș îl auzi).

Seneca își mai revenise și salută de final cum o învățase Florin, își atingeau palmele, apoi își atingeau pumnii strânși pe falanga nr.

unu, proximală, a degetelor, apoi își atingeau coatele și ultimul salut era contactul degetelor mari.

Rici stătea bot în bot cu Soriana.

— Acum ce mai zice Rici?

— Zice că stăpânii lui Soriana sunt niște cercuri.

— Chiar așa? izbucni într-un râs de neoprit Cacciari.

— Nu vă mint, confirmă Florin.

Spiriduş îl apucă de mână pe Florin însă Florin îşi retrase mâna.

Putem să alergăm şi noi un pic, spuse el cu convingere după ce Dorin se făcu un punct în tunel.

Spiriduş era nehotărâtă. Să alerge?

Hai, zise Florin.

Spiriduş trecu cu privirea pe la Nur Jahan, la neneţi, la ţiganca ştirbă şi la migranţi.

Maraton 841

Venim şi noi, o asigură Nur Jahan, care-şi desfăcu bocceluţa, scoase unul câte unul afară ulcioarele şi le desfăcu sigiliul.

Din pântecele ulcioarelor ieşi un fuior de fum albăstrui care se înălţă şi se închegă în cinci făpturi. Una dintre ele era Mumtaz.

Mumtaz clipi din genele negre ca păcura şi văzându-şi mătuşa zâmbi de parcă s-ar fi văzut cu ea şi ieri.

— Duceţi-vă, o să venim şi noi mai la pas, zise Mumtaz. Cine sunt ciudaţii aceştia? ridică o sprânceană trufaşă, când privi în jur.

Mumtaz, care avea reîntrupată în hainele ei cele mai frumoase 18 ani.

— Dacă vrei, aş putea să-ţi povestesc eu, se apropie de ea Petras, care-şi ţinea fetiţa în scutece în braţe.

Mumtaz îl măsură cu privirea pe Petras (să fi fost vreun gene – ral?) şi zise:

— Fie.

— Ba nu, o să mergem împreună, zise Spiriduş, cu gura căscată de acele apariţii amintind de lumea basmului, ba se frecă şi la ochi, nu se înşela oare? Unde să ne grăbim?

— În niciun caz, se împotrivi Nur Jahan. Plecaţi. Trebuie să câştigaţi maratonul.

— Maratonul, repetă după ea visătoare Spiriduş.

— Nu se ştie, zise Nur Jahan.

Florin făcea bot. Cum să alerge singur?

— Bine, se hotărî Spiriduş. O să ne vedem la sosire. O să vă aştept – tăm acolo.

— Să ne aşteptaţi, zise Nur Jahan.

Spiriduş porni împreună cu Florin şi cu Rici, care parcă crescuse

în volum de ceva vreme încoace, căpătase proporţii de dulău, într-un mers nici prea-prea nici foarte-foarte. După vreo sută de metri Spiri – duş se întoarse şi văzu cu satisfacţie cum după ei porniseră ca la plimbare neneţii, Nur Jahan, patru făpturi ieşite din ulcioare, yazidiţii, peshmerga, luptătorul isis, Petras care râdea cu Mumtaz, bunicii, dl

Nida, Miriana, Ret şi Bur cu bodigarzii, tatăl ei, dl Nida…

Simţi un junghi în inimă. Sean plecase cu Z fără să spună nimic.

Da, viaţa avea şi momente urâte sau, se gândi ea, încurajându-se, momente mai puţin plăcute…

Spiriduş le făcu cu mâna şi o luă la vale, spre fundul mării, aşi cu – rată de plecarea prietenilor ei, într-un soi de marş, dar nu chiar marş.

842 Dan Grădinaru mergea un pic mai repede ca de obicei, şi Florin ţinu fără probleme pasul alături de ea.

Înaintară aşa un kilometru după care la vreo cinci sute de metri

Spiriduş văzu înaintea lor două siluete în aşteptare. Parcă era Sean. Şi parcă era şi Z.

Şi ei, dorind să vadă cât mai repede că…

…

SFÂRŞIT

decembrie 2017 – august 2018

Maraton 843

GRAMATICĂ

La sfârşitul secolului 19, sub presiunea limbii franceze de la care ne vin „caca" şi „pipi", s-a descoperit de către unii puriști că în limba română sunt nenumărate structuri de două cuvine, unul fiind adverbul de comparaţie „ca „sau conjuncţia „că „şi următorul un cuvânt care începe cu „ca „sau „că", astfel încât se ajunge la întâlniri de felul: „ca ca…"

ori „că ea…" sau „ca că…" adică mai concret se ajunge la structuri ca „ca carameaua" ori ca „că cafeaua" sau ca „ca cămaşa". Deodată, cam după

1870 – 80, limba noastră cea română a luat-o razne, s-a declanşat nebunia şi aceste structuri, în nenumărate contexte, au fost descrise ca fiind cacofonice şi au devenit supărătoare pentru urechile puriştilor. Înseamnă şi înseamnă şi astăzi că locutorul prezumtiv al

structurilor lingvistice

„Dulce ca carameaua" şi „O beau mai târziu că cafeaua e fierbinte" se gândeşte la chestiunea fiziologică, asociind-o cu cafeaua şi cu carameaua, şi, socotind-o ruşinoasă, ba mai simţind în nări ori pe limbă ceva respingător, se străduieşte din răsputeri s-o evite/s-o pronunţe, arătând că-i superinteligent când spune cu voce tare „virgulă" sau „O beau mai târziu deoarece cafeaua e fierbinte" ori „dulce asemenea caramelei" sau când vâră şi în scris un „şi" care nu este adverbial, este pur expletiv, în nicio legătură cu limba autentică. Aşadar sfârşitul secolului 19 şi secolul

20 au devenit, sub presiunea limbii franceze, pe fondul constituirii unei limbi literare standard, anti „cacofonice", adică „calofile", şi aşa şi începutul nostru de secol 21. Pe motivul progresului/ modernizării limbii noastre i s-a blamat specificul. Pe vremuri însă nimeni nu se sinchisea de împerecherile pomenite, pretinsele cacofonii au fost folosite fără mustrări de conştiinţă de lume, de la formarea limbii noastre ca indivi – dualitate de sine stătătoare (cea anul 800), şi de săraci şi de bogaţi, deopotrivă, se cole de-a rândul, inclusiv de către oamenii de cultură:

Ion Neculce: „Letopiseţul Ţării Moldovei" (sec. XVIII): „Că când ieşiè la ţară cu slujbe, boiernaşii făcè multe năcazuri casălor celor mari a boierilor".

Iordache Golescu: „Pilde…" (începutul secolului 19): „I-a luat apa, a stătut moara (înseamnă că când lipseşte stăpânul casei ca când ar lipsi sufletul casei)".

844 Dan Grădinaru

C.A. Rosetti: „Jurnalul meu" (1844 – 1857): „(…) un poet ca care mai are mulţi (…)"; „Îmi făgăduisem ca pe tot anul să pui în astăzi

(ziua morţii mamei, n.n.) o pereche (de ciorapi, n.n.) ca când în acea zi i-aş fi primit dar de la dânsa".

Pantazi Ghica: „Un boem român" (1861): „Cafenele şi biliardul ca mai înainte, ci diferenţa că cafenelele erau ţinute de francezi".

Mihai Eminescu: „ca cântul de îngeri" („O călărire în zori", 1866)

Nu m-au preocupat nici în acest volum, ca în precedentele cărţi pe care le-am scris şi publicat, „cacofoniile", în principal succesiunile

„Ca că", „că ea", „că că", „ca ca". Cred că trebuie să ne intereseze sensul unui enunţ, nu cum să eludăm, cu arabescuri de stil, pretinse cacofonii.

Sunt un inamic al celor care caută întâlniri de genul celor de mai sus cu lumânarea, precum şi al invenţiilor anti „cacofonice", dacă le-au găsit în textul de mai sus înseamnă că le pute, din partea mea să mănânce sănătoşi.

CCM, CCT, CCL sunt separate în limba actuală, când se află la început de enunţ. Exemple: „Azi, am plecat" ori „Ieri, a ieşit le iveală că surorile Serena şi Venus Williams, precum şi gimnasta Biles, câşti – gătoare a patru medalii de aur la gimnastică, erau dopate la Olimpiada de la Rio" tul unor dureri, cu aprobarea Agenţiei mondiale antidoping

(WADA) – ba încă surorile W consumă substanţe interzise din anul

2010. În loc să renunţe la turnee (singura decizie corectă), tocmai datorită durerilor certificate de acte medicale, Serena şi Venus au luat de-a lungul anilor patru substanţe interzise, cucerind (Serena, în primul rând), neîndoielnic că şi pe baza's.i., bani şi concursuri… Ce-i asta: „Ieri, a ieşit la iveală" etc. în loc de „Ieri a ieşit la iveală"? Am se parat şi eu CCM, CCL, CCT la început de enunţ, poate inconsecvent, pentru motive care ţin de logica enunţului.

„De asemenea" (adverb) l-am scris împreună, contra gramaticilor normative, fiindcă e altceva decât „de asemenea" („asemenea", adjectiv) în structura: „Nu s-a mai văzut un film de asemenea factură".

„Sunt" se scrie „sunt" şi se citeşte „sunt". Limba română are o ortografie fonetică/fonemică ca castiliana, italiana şi sârba, mai simplu

Maraton 845

spus: scriem cum pronunţăm, spre deosebire de ortografia limbilor franceză şi engleză, limbi etimologice, în care nu se scrie cum se pronunţă. Dar limba.ro. nu e o limbă fonetică/fonemică pură, aşa cum nici fr. şi engl. nu sunt limbi etimologice pure, ea are şi o componentă etimologică destul de importantă. Vă dau un singur exemplu. Scriem

„Este" şi pronunţăm de fapt „este", cu un „i scurt" real, ca în

limba rusă, însă nevalidat în alfabetul nostru, care se referă exclusiv la „i lung". Aici, în latura ortografică etimologică, se încadrează indicativul prezent al verbului „a fi" cu cele două forme ale sale: „eu sunt" şi

„Ei/ele sunt", pe care, încă o dată, ar trebui să le scriem SUNT şi să le pronunţăm SUNT/SUNT, cum o făcea în secolul 19 Eminescu, care rimează „sunt/pământ".

*

În 1993 s-au modificat, de către Academia Ro., regulile ortografice

(au votat contra reformei tocmai lingviştii, Ion Coteanu şi

Em. Vasiliu J), revenindu-se la ortografia cu „î" din „a". Pentru că societatea.ro. s-a divizat politic după 1989, reforma promovată de dl

Eugen Simion a fost contestată de dl Nicolae Manolescu, care a continuat o vreme, urmat de partizanii săi, să scrie cu ortografia veche.

Între timp dl Manolescu a renunţat la ortografia veche şi s-a alăturat ortografiei noi, lăsându-şi partizanii, deveniţi, mulţi, contestatari al domnului Manolescu, fără mentor.

1993 s-au modificat, de către Academia Ro., regulile ortografice

(au votat contra reformei tocmai lingviştii, Ion Coteanu şi Em. Vasiliu

), revenindu-se la ortografia cu „î" din „a". Pentru că societatea.ro.

s-a divizat politic după 1989, reforma promovată de dl Eugen Simion a fost contestată de dl Nicolae Manolescu, care a continuat, urmat de partizanii săi, să scrie cu ortografia veche. Între timp dl Manolescu a renunţat la ortografia veche şi s-a alăturat ortografiei noi, lăsându-şi partizanii, deveniţi, mulţi, contestatari al domnului NM, fără mentor.

846 Dan Grădinaru

RECENZII LA VOLUME

LA VOLUMUL „PATRU POVESTIRI", DACIA, 1984

MARIAN PAPAHAGI: „O revelaţie", TRIBUNA, 21 febr. 1985

Exceptând câteva apariţii în reviste, Dan Grădinaru e un nume puţin sau deloc întâlnit până acum. El debutează cu o jumătate de

volum, căci o inspiraţie nefericită a determinat Editura „Dacia” să combine într-o carte doi autori care nu au nici în clin nici în mânecă unul cu altul. Volumul – o ciudăţenie care va da de furcă serviciilor de catalogare ale bibliotecilor – este compus din Vasile Caia, Din Dobrogea până pe Hron, o colecţie de texe pe tema celui de-al doilea război, datorată unui militar cât se poate de bine intenţionat, dar care nu e, totuşi, în sens strict un scriitor, şi din Dan Grădinaru, Patru povestiri

(1985). Diferenţa de vârstă dintre cei doi autori: câteva decenii; diferenţa de interese, stil, tematică? Ce să mai vorbim! Ne vom ocupa în cele ce urmează de povestirile lui Dan Grădinaru, care îl situează indiscutabil pe autorul lor printre cei mai interesanţi scriitori tineri de azi. Prozatorii din cea mai nouă generaţie s-au făcut remarcaţi printr-o deosebită înclinaţie spre genul scurt, într-o dicţiune nervoasă, percutantă, ironică, având în dezinvoltură principala ei virtute, cultivând ironia, notaţia bizară, livrescul, într-o dozare cu totul caracteristică. Din acest punct de vedere, Dan Grădinaru nu se deosebeşte de ei, el făcând parte de fapt şi de drept din generaţia lui Mircea Nedelciu şi Gheorghe Crăciun. Într-o scurtă prefaţă, foarte.com prehensivă, scrisă de tânărul poet şi critic

Ioan Moldovan, sunt schiţate cu multă fineţe o seamă de particularităţi ale prozei lui Dan Grădinaru: „(…) Distorsiunile naraţionale (dar parcă era mai bine „narative” – n.n., M.P.), amestecul de stiluri constituite, oralitatea nervoasă, dinamismul cvasidramatic al epicului, totala relaxare în privinţa logicii evenimenţiale, confuzia cronologică şi cea dintre real şi imaginar sunt tot atâtea mărci ale prozei lui Dan Grădinaru”.

Toate aceste particularităţi sunt identificabile în cele patru povestiri (de dimensiuni felurite) ale tânărului prozator. Gamele tematice variate ale acestor texte pot sugera, concomitent, ideea exerciţiului de stil şi compunere;

ceea ce uimeşte este siguranţa scrisului, frazarea impecabilă, dialogul percutant, atât de bine condus şi subliniat în tăieturile replicilor

şi în mimica subscrisă încât pare a compune, în interiorul celei de-a doua povestiri – cea mai lungă din volum – intitulată întâmplări odesene

(fragmentul 7) o adevărată comedie cu excelente efecte. Re gistrele acestui gen sunt exploatate în toate direcţiile: dar e prioritară înclinaţia spre comicul atroce, spre umorul negru, sfârşit în macabru (ca în ultima povestire, Antoku) sau în grotesc (precum în prima, Voltaire şi Ignaţiu de Loyola). Există în toate viziunile tânărului prozator ceva halucinant, având coerenţa paradoxală şi absurdă a visului (sau chiar a coşmarului), filtrând reminiscenţe ale prozei fantastice romantice sau suprarealiste, precum şi notaţii din specia hiper-realistă şi anecdotică a prozei lui Isac

Babel, al cărui nume e – deloc întâmplător – asumat pentru unul din personajele celei de-a treia povestiri (Moartea lui Molière).

Tehnica povestirilor lui Dan Grădinaru provine dintr-o anume ruptură produsă la interferenţa a doua planuri narative. În Voltaire şi

Ignaţiu de Loyola logica începe prin a fi impecabilă: un bătrân, „care era, aţi ghicit, chiar Voltaire", face o plimbare cu trăsura, grăbind spre o serată unde e aşteptat şi anticipând deliciile mesei şi agreabila prezenţă a convivilor, între care fermecătoarea Olympie: tonul e al unei povestiri ce promite o anecdotă plăcută, conversaţie fină, puncta tă de ironie. Feciorul a adormit însă pe capră şi dintr-un impuls sadic (multe din ciudatele personaje ale lui Dan Grădinaru au astfel de impulsuri) bătrânul pleacă printre tufe să caute o nuia cu care să-l pedepsească pe nemernic.

Se aude însă strigat brusc pe nume de un foarte milităros personaj, ce se dovedeşte a fi nici mai mult nici mai puţin decât Ignaţiu de Loyola, în postură de feroce paznic al unei turme umane, mânate în pas gimnastic spre o ţintă evident infernală, turmă în care este el însuşi aruncat.

În Antoku două „case", Taira şi Minamoto, îşi ascut armele promiţându-şi cele mai straşnice pedepse; lupta constă într-o aruncare cu zarul, în urma căreia celui ce pierde i se taie capul. Să mai spunem că membrii acestor case poartă toţi nume istorice din felurite epoci (Barbarossa.

Andronic Comnenul, Petru şi Asan etc.) şi că totul capătă, în ciuda bizarului cultivat cu o dezinvoltură ce ar putea părea frivolă, conturul unei proze pline de tensiune, unde ecourile ka□iene se împletescu cu absurdul terifiant al unor scene de cruzime narate cu o răceală descriptivă suprarealistă. În Moartea lui Molière, Bolnavul închipuit, piesa marelui clasic francez, narată ca reprezentare cu Molière în rolul principal, în cadrul unei scrieri a unuia din personajele prozei, închipuind o netă antifrază ironică (Molière pe moarte joacă Bolnavul

848 Dan Grădinaru închipuit!) e contrapusă unei farse tragice (personajul Isac Babel îşi înscenează un fals deces, dispărând însă de-a binelea), împletită, în naraţiune, cu fragmente de lecturi din ziar, comunicând în subtext cu celelalte naraţiuni alăturate ale povestirii. Cuvântul cheie al acestei naraţiuni e „cufăr": şi el conţine, de fapt, cheia construcţiei ei, în cadrul căreia, ca în acela al cuvintelor cufăr (alcătuite, într-o sinteză semantică adesea absurdă, sugestivă însă, din două fragmente de cuvânt contopite), fragmente de text sunt legate între ele şi, din proiecţia unuia asupra celorlalte, sunt încărcate cu sens (perspectivă în care însăşi comedia lui Molière proiectează – printr-o uşoară tragere la subiect – o aură de tragic modern asupra biografiei mareli poet comic şi actor, în timp ce tragicul biografic al lui Isac Babel cel real e absorbit, prin su – gestie pur livrescă, în comicul absurd al farsei). Chiar când urmează o logică mai convenţională a povestirii, ca în întâmplări odesene (istori –sirea furtului ratat al unui tablou de Rubens, înfăptuit de o bandă pito – rescă de spărgători în slujba unui armean, bineînţeles îndrăgostit de obiec tele de artă, până la a comite crime pentru a le obţine) autorul produce asemenea răsuciri neaşteptate ce aruncă semnificaţiile în grotesc şi oniric (încheierea prozei e cât se poate de elocventă).

Dan Grădinaru e o revelaţie: ar fi nevoie, bineînţeles, să publice o carte mai amplă, singur, pentru ca să clarifice intenţii ce pot părea încă obscure, pentru a îngădui să se decidă până unde jocul pur al imaginaţiei e dezvoltat în voia unei gratuităţi afirmând o prioritate absolută a literarului său, dimpotrivă, el se articulează pe arhitectura semantică a parabolei. Dintre prozatorii noi el poate fi apropiat cel mai

mult de Ştefan Agopian, fără ca personajele sale să aibă umanita – tea şi simţul fatalist al celor ale autorului lui Tache de catifea, Tobit sau al Manualului întâmplărilor, ele fiind dimpotrivă, mai halucinante, subordonate nu unei viziuni pur ironice, luminate de o fundamentală umanitate, ci mai degrabă uneia violent sarcastice. Ne alăturăm pre – faţatoruli său, Ioan Moldovan, îndemnând critica şi publicul să-i citească povestirile de acum şi să o aştepte cărţile viitoare.

VALERIU CRISTEA: „Un debut remarcabil", ROMÂNIA LITERARĂ, 23/1985

Mi se întâmplă pentru prima oară, cred, să scriu despre o jumă – tate de volum: atâta (p.p... 124 – 211) i-a rezervat tânărului prozator Dan

Grădinaru editura „Dacia", care are meritul de a-l fi debutat. Prima

Maraton 849

jumătate a volumului (p.p. 8 – 120) cuprinde pagini de memorialistică de front, semnate de locotenent-colonelul Vasile Caia, un veteran al războiului antihitlerist, şi adunate sub titlul Din Dobrogea până pe

Hron. Două cărţi (a lui Dan Grădinaru se intitulează simplu, Patru povestiri), aparţinând unor autori foarte deosebiţi din mai multe puncte de vedere: primul mizează pe experienţă, pe adevărul vieţii

(de front), al doilea pe scriere, pe tehnică, tipărite într-un singur volum nu mi se pare o soluţie prea fericită. Chiar dacă fiecare din cei doi autori poartă, pe coperte, culoarea lui, albastrul, respectiv, violetul

(renunţ la precizarea nuanţelor). orice scriitor, oricât de tânăr sau oricât de modest, dacă e publicabil are dreptul la propriul său volum.

Mai mulţi autori pot scrie, împreună, o carte sau se pot grupa într-o antologie: două cărţi nu „merg" însă la un loc într-un singur volum tocmai pentru că rămân ceea ce sunt: două cărţi. Aflându-mă deci, de fapt, în cazul dat, în faţa a doua cărţi complet diferite, m-am gândit să scriu acum despre aceea din ele care m-a tentat mai mult, urmând ca despre cealaltă să scrie altcineva sau, poate, tot eu, altă dată. Cum literatura m-a îmboldit azi mai puternic decât

memorialistica (au fost însă momente în care mi s-a întâmplat tocmai pe dos), am preferat cele „patru povestiri" ale lui Dan Grădinaru.

Câteva date despre tânărul prozator (date pe care le oferă Ioan

Moldovan într-un „cuvânt de întâmpinare" nu numai colegial entu – ziast, ci şi profesional competent): născut în 1951 la Pucioasa, judeţul

Dâmboviţa, absolvent al Facultăţii de filologie din Bucureşti, în pre – zent profesor „de română" la Baia Mare; aparţinând aşadar generaţiei

'80, însă fiind în cadrul ei „un călător singuratic – după cum îl caracte – rizează într-un succint dar dens text critic Ioan moldovan –, rupt de unul sau altul dintre grupurile care asaltează porţile literaturii, în cazul de faţă ale prozei. Aproape niciunul din punctele programatice ale tinerilor săi confraţi nu-l solicită…". S-a vorbit mult despre hiperrea – lismul noilor promoţii de prozatori, al desantiştilor în special. Spre deosebire de aceştia, Dan Grădinaru, şi el un modern, un avansat în domeniul scriiturii, un autor care se deconspiră la tot pasul, cer în – du-şi scuze pentru o imagine („ah, iertaţi-mi imaginea" – p.114) sau solicitând pur şi simplu un lighean („Barbarossa intonează în acest timp imnul „horst wessel". Îmi face greaţă când îl aud": de aici necesitatea recipientului) – un explozibil garantat pentru pulverizarea ficţiunii, şi ea încăpăţânată, ţinând morţiş să se refacă după fiecare

850 Dan Grădinaru destrămare, e anacronismul voit scandalos, şi un autor care îşi constrânge textele să strige că sunt simple texte, produse, cultivă, am spune, arhilivrescul. Abundă referirile şi aluziile la opere şi personaje literare (Doamna cu căţelul), la tablouri şi pictori (Rubens), la filme şi regizori (Eisenstein), se simt modelele, se amestecă genurile şi stilurile.

Personajele se numesc Voltaire, Molière, Isaac Babel… O apariţie semnificativă, specifică acestei proze, prezentă – în diferite ipostaze – în toate cele patru povestiri este scriitorul, poetul, artistul. Jalnic-simpatic ca Petrică din întâmplări odesene (din timpul primului război mondial, 1917), biet protejat fără bani şi fără noroc în dragoste pe care disperarea îl determină să joace tare, să încerce la rându-i să şantajeze şi care în marea confruntare cu domnul Ambarţumian, un

bogătaş amator de tablouri, pretinsul său mecena, se lamentează în legătura cu condiţia scriitorului, a artistului (p.p. 162 – 163). Sau impecabil în ţinuta lui morală, ca Lu Io din Antoku, prinţul poeţilor, care ştie să moară demn, cu un curaj nebănuit, superior aceluia de care dau dova – dă înşişi profesioniştii curajului, oamenii de arme. În proza lui Dan

Grădinaru se aude un continuu foşnet de cărţi răsfoite. Ea nu suferă, cu toate acestea, de defectele livrescului (răceală, preţiozitate, izolare în turnul de fildeş). Proza acestui foarte talentat tânăr e când caldă, plăcută, simpatică, plină de vervă, când gravă sau chiar crudă. Biblio – teca nu e pentru Dan Grădinaru un refugiu prudent, un mediu steri – lizat; în spaţiul ei plutesc siluetele vieţii cotidiene, fantomele istoriei.

Suflul acesteia se simte mai ales în prima şi ultima din seria celor

„Patru povestiri". Voltaire şi Ignaţiu de Loyola şi Antoku. În drum spre

Ferney, unde urma să primească vizita frumoasei Olympie, cupeul cu care călătorea Voltaire, un Voltaire ce vorbeşte (evident, româneşte)

când în grai apăsat regional, când verde familial, „un moş sfrijit".

„Moşneagul, cum să-i mai zic, uscat şi smochinit", se opreşte definitiv într-o pădurice de mesteceni din vina vizitiului beat, adormit pe capră; ca să-l pedepsească pe „le cocher", apostolul toleranţei intră de-a binelea în pădure ca „să facă rost de o joardă"; se rătăceşte însă şi nimereşte într-o poiană unde se aude strigat de trei ori de o voce neidentificată şi de unde observă apoi în depărtare „o câmpie plată ca o scândură" pe care i se pare că trece o imensă turmă de oi într-o procesiune militoreşte disciplinată şi dirijată de sus, din pădure, de

Ignaţiu de Loyola, cu care Voltaire se ciocneşte aproape nas în nas;

„Lumea" merge la judecata de apoi – explică părintele ordinului iezuit.

Maraton 851

dar Voltaire pricepe că direcţia reală e iadul, că judecata a avut

loc, că

„Aici zarurile au fost aruncate”; vrea să-i pună piedică lui Loyola şi

„Să-l azvârle între broscoii lui cenuşii care ţopăiau” acolo jos, pe acea vastă câmpie importată parcă din romanul lui Piovene, dar păţeşte el ceea ce-i menise celuilalt, cade „în groapă”, printre mărşăluitorii aceia ciudaţi, opriţi acum şi bătând pasul pe loc în dreptul unei porţi, azvârlit acolo „cu un singur gest, un gest decis, viril, tineresc” de duşmanul său. Primind explicaţiile prea puţin amabile ale lui Ignaţiu de Loyola.

Voltaire trage concluzia că a murit. Personajul lui Dan Grădinaru ajunge însă nu pe tărâmul celălalt, ci în viitor, în prima jumătate a secolului

XX, mai precis, în perioada când fascismul a făcut să triumfe, vremelnic, fanatismul, intoleranţa. Războiul. Procesiunea dirijată de

Loyola este ambiguă, cuprinzând totodată, după cum sugerează cu abilitate autorul, pe persecutaţi şi persecutori: ea este o coloană mili – tară formată din „soldăţoi” care „dau din picioare” parcă „şi-ar trage unul altuia o lovitură în dos” şi în acelaşi timp o coloană de osândiţi:

lagărul de concentrare şi militarismul se suprapun într-o singură imagine, ce-i drept mişcătoare, subtil incertă. Însă povestirea dispune de încă un plan, şi mai adânc. Dincolo de răul din istorie se prolific –rează răul din om. Ignaţiu de Loyola îl învinge pe Voltaire pentru că în voltaire însuşi zace un Ignaţiu de Loyola. Totul porneşte în textul lui Dan Grădinaru de la „joarda” pe care marele iluminist, jubilând anticipat, se duce s-o procure din pădure!

Limbajul sportiv, ludic, familial se amestecă fluent cu cel de cronică gravă în povestirea „japoneză” Antoku, evocând lupta dintre casa Taira şi casa Minamoto. Cele două tabere îşi dispută întâietatea după sistemul unu la unu, la zar. Cine pierde e decapitat pe loc. La noroc par alcătuite şi formaţiile celor două „echipe”, recrutate din rândul celebrităţilor ce au ilustrat secolul al XII-lea. Din prima fac parte

Andronic Comnenul, Ana de Bavaria (echipele sunt mixe), fraţii

Petru şi Asan; din a doua Minamoto, Barbarossa, Richard Inimă de Leu etc.

Câştigă până la urmă casa Minamoto şi răzbunarea învingătorilor nu mai seamănă deloc a joacă, fiind descrisă în câteva pagini ce amintesc de Tînianov din Moartea ambasadorului. Interferându-se cu spaţiul larg deschis al istoriei, spaţiul domestic în principiu liniştitor face şi mai insuportabile iarna lipsei de milă, gerul cruzimii. Întâmplări odesene, cea mai lungă dintre cele patru povestiri ale (era să zic volumului)

cărţii lui Dan Grădinaru, este o parodie poliţistă pe pretextul unui

852 Dan Grădinaru furt de tablouri, situată în Odesa refugiului din timpul primului război mondial (oraşul, evident nedescris de autor, secretă parcă de la sine, prin simplă numire, culoare locală), o parodie impetuoasă strălu – citoare, cu ecouri din Ilf şi Petrov, Mateiu Caragiale şi Fănuş Neagu, în care ne simţim… ca în literatură. Moartea lui Molière este titlul povestirii în povestire (a treia proză a sumarului), autorul Morţii…

bulgakoviene este un oarecare Grigorică Arsinescu, funcţionar la poştă, al cărui „cel mai bun amic", mare amator de farse, se numeşte…

Isaac Babel. În vreme ce acesta, venit la prietenul său pentru „două zile cel mult", sforăie „în camera din fund, pe canapea", Grigorică citeşte „Universul" (ne aflăm în toamna anului 193…); ştirile şi rela – ţările din ziar alternează cu o rapiditate simultaneistă cu fragmente din textul Moartea lui Molière; până când anunţul cu privire la

„Moarte fulgerătoare" a lui Isaac Babel şi precizarea că incinerarea va avea loc „azi, orele 15, la crematoriul Cenuşa" îl fac pe Grigorică să sară în picioare şi să se repeadă în camera unde dormea (ar fi trebuit să doarmă n.n.) Isaac": „Camera era goală". Elementul de farsă şi cel tragic par a se dezvolta în paralel, dar, de fapt, ultimul îl contami neză pe primul: farsa devine tragică. Moartea lui Molière şi sfârşitul prematur al omonimului personaj farsor, faimosul scriitor, „determină".

sinuciderea bucureşteanului Isaac Babel. Destinele celor doi

scriitori se împletesc cu şi împletesc destinele unor oameni foarte îndepărtaţi de ei în spaţiu şi timp. Dacă viaţa atentează nu o dată împotriva lite – raturii, iată că şi literatura poate atenta uneori împotriva vieţii.

Cele „Patru povestiri" ale lui Dan Grădinaru constituie un debut cu totul remarcabil.

NB. Cronică reluată în vol. „A scrie, a citi".

IOAN MOLDOVAN: „Cuvânt de întâmpinare" (prefaţa la volumul „Patru povestiri", „Dacia", 1984)

Aparţinând, ca vârstă (n. 18 iulie 1951 la Pucioasa, jud. Dâmbo – viţa, absolvent al Filologiei din Bucureşti, actualmente profesor de română la Baia Mare)", generaţiei '80" – ghilimelele mă scutesc de a cădea în capcanele oţioasei discuţii care se poartă astăzi pe ideea de generaţie –, Dan Grădinaru este însă un călător singuratic, rupt de unul sau altul dintre grupurile care asaltează porţile literaturii, în cazul de faţă ale prozei. Aproape niciunul din punctele programatice ale

tinerilor săi confraţi nu-l solicită, ceea ce este un fel de a spune că orgoliul cretor al lui Dan Grădinaru acţionează în sensul delimitării şi diferenţierii iar nu în cel al încolonării. Mitul realităţii, atât de activ şi fecund în cazul prozatorilor ultimului val, e substituit la Dan Gră – dinaru cu cel al Bibliotecii – dar o Bibliotecă având pereţii transparenţi şi penetrabili, încât textele ei se umplu inevitabil cu semnele adesea apăsate ale lumii de afară.

Dan Grădinaru este, cum ne arată acest debut pe care îl salutăm cu entuziasm, un solitar şi, păstrând rădăcina cuvântului, un insolit.

Faţă în faţă cu cele (numai) patru „povestiri" – termenul e aproximativ şi nu acoperă decât în parte formula prozei lui Grădinaru – cititorul are sentimentul, nu foarte confortabil, că îşi pierde rând pe rând atuurile pe care ipostaza bunului lector tradiţional le-a fixat şi păstrat cu atâta fervoare conservatoristă. El, cititorul, este victima (fericită) a unei fascinaţii dar şi a unui şoc de lectură. Admirabilă este mai ales, la Dan Grădinaru, facultatea de a convoca în „scriitură" cele mai variate modalităţi şi tehnici ale prozei (străvechi, vechi, noi şi foarte noi)

Într-un joc subtil de simultaneităţi care instituie un „spaţiu literar" al tuturor posibilelor, dar nu în absenţa unei „idei" ordonatoare, care configurează de obicei structuri parabolice ori alegorice. Semnifica –ţiile interferează cu o dezinvoltură incitantă, aparenta gratuitate îşi dezvăluie încărcăturile grave şi neliniştitoare, fabulaţia rezonă în meditaţie dincolo de combinatoria semnelor textuale, problematica umană e la fel de complexă ca şi cea a tehnicii narative deschizând în evantai suprafeţe extrem de interesante şi diverse: de la „naraţiunea pură" la pseudonarăţiune, de la comic la tragic, de la sublim la gro tesc, de la tonul solemn la cel parodic etc. Preferinţa autorului pare a se îndrepta, în textele prezentate pentru debut, spre parabolic, cum spuneam mai sus, desigur şi spre utopicul în cheie negativă (v. Antoku). Întotdeauna însă „carnalitatea" textului salvează prozele de la schematism.

Simplificând, din interes de concentrare şi exemplificare rapidă, am putea spune că modelele lui Dan Grădinaru sunt – deliberat sau prin jocul afinităţilor creative – Mihail Bulgakov şi, de la noi, Mircea

Horia Simionescu. Distorsiunile naraţionale, amestecul de stiluri constituite, oralitatea nervoasă, dinamismul cvasidramatic al epicului, totala relaxare în privinţa logicii evenimenţiale, confuzia cronologică şi cea dintre real şi imaginar sunt tot atâtea „mărci" ale prozei lui Dan

Grădinaru.

854 Dan Grădinaru

Cu cele „Patru povestiri" Dan Grădinaru realizează un debut care va reţine fără îndoiala atenţia marelui public şi a criticii.

LA VOLUMUL „POVESTIRI CU OAMENI ŞI SĂLBĂ – TICIUNI", CARTEA ROMÂNEASCĂ, 1992

ŞTEFAN-IOAN GHILIMESCU: „Minunatele „povestiri" ale lui

Dan Grădinaru", LUCEAFĂRUL, miercuri 17 mai 1992, 22 (121))

Într-unul dintre răgazurile petrecute în librărie descopăr într-o zi o carte având ilustrată pe copertă un fel de amoebe monstruoasă, figurând probabil masca grotesc-ilară a măgarului lui Apuleius cu – prinsă de vâltoare şi încercând să se ridice din apele oglinzii… Cartea:

„Povestiri cu oameni şi sălbăticiuni", Ed. Cartea Românească, 1991.

Autorul: Dan Grădinaru. Graficianul: Uriaşu.

Fără a ne fi văzut vreodată, Dan Grădinaru nu-mi este necunoscut.

L-am citit în 1984 cu „Patru povestiri", o simandicoasă carte de debut înghesuită anapoda între coperţile unui volum de proză în – preună cu amintirile de război „Din Dobrogea până pe Hron" ale lui

Vasile Caia; originală rezolvare prin compensaţie, pesemne, a „deficitului de creaţie şi invenţie în ordine literară" a însemnărilor colonelului.

Dintr-un „Cuvânt de întâmpinare", adăpostit de ciudata meza lianţă literară, aflasem că Dan Grădinaru s-a născut la Pucioasa (amănunt important pentru mine), că a absolvit Facultatea de litere la Bucureşti şi că era profesor la Baia-Mare. Invitat la „Colocviile Ivasiuc" de la

Sighet, în anul următor, dacă-mi mai amintesc bine, l-am cunoscut pe poetul Ioan Moldovan, autorul „Cuvântului..." şi coleg de catedră

(?) cu scriitorul. Rugându-l să-mi dea adresa lui Dan Grădinaru, n-am putut să nu observ încurcătura şi jena evidentă care-l reţineau să-mi vorbească despre prietenul său. Am dedus într-un târziu că scrii torul ar fi plecat la Bucureşti, părăsind învăţământul şi că ei, colegii, nu-l înţeleg, mai ales că şi-ar putea strica viaţa din cauza unei iubiri stranii etc. etc. L-am urmărit întâmplător, apoi, pe Dan Gră – dinaru în coloanele „României Literare" unde a semnat o vreme, cu oarecare regularitate, articole de critică, a dispărut iarăşi pentru ca să-l descopăr când mă aşteptam mai puţin cu amoebe şi „Povestirile cu oameni şi sălbăticiuni".

Am citit noua carte cu un nesaţ întreţinut şi provocat constant de talentul inventiv al unui povestitor înnăscut şi rasat, ştiutor şi

Maraton 855

Împătimit iubitor al diegezei postmoderniste. Plăcerea produsă de straturile suprapuse ale scrisului său (ironic şi fantast, alegoric şi ficţionar, jucăuş, grotesc şi masiv) este într-o asemenea măsură dominantă şi molipsitoare, încât se poate vorbi cu toată seriozitatea de aşa-zisul – atât de rar – efect de lectură omonimă. Cititorul consimte,

ca în E.T.A. Hoffman, să bea din „elixirele diavolului” şi să „Toarcă” asemenea răsfăţatului motan şi scrib Murr. De altfel, povestirile sale sunt atinse în majoritate de o ciudată somnie, în care realitatea nu mai decât o instanţă de a doua natură ce face jocul unor epatant-tranchilizante metamorfoze ale destinului.

În „Divertisment cu Hamilkar Gabler”, personajul din titlu, rudă cu secretarul ambasadei germane la Praga din 1939 („scriitor amator în timpul liber”), lovit de un automobil, se dă fără să vrea în mâna diavolului prin simpla rostire a imprecaţiei „dracu’ o să le ia pe toate”.

Miraculosul contact al celor doi ar fi putut înrâuri istoria omenirii căci, dacă Gabler l-ar fi împuşcat pe Streck, şoferul lui Hitler, cel de-al doilea război mondial ar fi putut fi evitat. Numai că, transgresând magicul, Gabler nu poate, în realitate, să-l ucidă pe Streck, care-i devine şi prieten…

Un soi de metamorfoză naivă şi tocmai de aceea „suspectă”, a – minţindu-mi nu ştiu de ce de gălăgioasa veselie a omuleţilor din pânzele lui Heitar dos Prazeres, se petrece în „Templul poeziei”, unde un agent secret, travestit în zidar, sun influenţa uriaşului suflu artistic al „templierilor” (în faţa războiului iminent aceştia se îndeletniceau mai abitir cu muzica, dansul şi poezia), în loc să-şi redacteze raportul şi să-şi trădeze „gazdele”, preferă să se sinucidă. Discrepanţa dintre tema gravă enunţată în subtitlul lucrării („Raportul unui agent secret către superiorii din ţara sa în legătură cu templul poeziei ridicat de partea inamică în chiar timpul preparativelor pentru războiul iminent”)

şi tratarea deliberat primitivă, meşteşugit şi fantast-ironică, atrage atenţia asupra unei năucitoare „născociri” estetizante, viziune răsturnată a alternativei părăsirii funcţiei militante a scrisului. Ob – servaţia pare valabilă pe o lectură transversă a cărţii, căci în „Golem (după Abraham Moles)”, Iacob, învăţăcelul, întrebându-se şi întrebându-şi magistrul, pe rabinul Loew, despre semnificaţia interdicţiei impuse croitorilor, giuvaiergiilor, blănarilor şi în general evreilor de a-şi exercita meseriile, Iacob, aşadar, descoperă – surprinzându-şi profesorul

— Că „imperiul s-a împotmolit şi se caută un ţap ispăşitor”.

Ingenioasă mi s-a părut şi alegereza intitulată „Întâmplări pe Drumul

Mătăsii" în care Dan Grădinaru ne face cadou, nici mai mult nici n-ai puţin, decât un „detectiv specular", „el însuşi în două exemplare, unul care întreabă şi altul care răspunde", smulgând gândurile din creierul

„Celuilalt" şi trecându-le în creierul lui. Hu detectivul era altminteri capabil a lua chipul şi a fi oglinda expresiei şi vocii celuilalt. Înarmat cu un ulcior în care depunea trupul „spiritualizat" al adversarului, detectivul

Hu sfârşeşte ucis de dragostea dintre Domenikos şo Alexia.

Maniera de tratare secveănţial muzicală a lucrării, precum şi subiectul de o ambiguitate şi cu o pigmentaţie de vetusteţe istorică apropie desluşit „Povestirile..." lui Dan Grădinaru de straniul roman al lui Ioan

Mihai Cochinescu, „Ambasadorul", cartea cea mai frumoasă care a ieşit pe piaţa literară românească după „revoluţie". Amândouă reuşesc să transcendă prin trama substanţial postmo der nistă, dezvoltată în manieră „liberă", canavaua tipologiilor consacrate şi uşor recognoscibile, idul textualist şi esopic, fiind în mod indubitabil „altceva". Dacă lăsăm la o parte „Kagemusha, împărăteasa fluturilor", unde transcrie – rea şi translarea aluzivă în cotidian a câtorva elemente shakespeareiene din „Furtuna" o face mai puţin apropiată de gustul meu, cartea lui Dan Grădinaru reuneşte o suită de cinci piese absolut încântătoare

(„Voltaire şi Ignaţiu de Loyola" apărea şi în volumul de debut).

Am lăsat dinadins la urmă analiza uneia dintre cele mai frumoase secvenţe ale cărţii pentru că ea merită o menţiune specială.

„Imago – imaginea Egiptului nostru" este un text bovaric în care domnul/

Doamna Bovary (pisicuţa Laocoon din ţara de cuvinte Bubastis)

este însuşi Dan Grădinaru. Însoţit/ însoţită cu şarpele cu clopoţei, care-i otrăveşte viaţa cu o dragoste mediocră, Pisicuţa Laocoon, pe post de profesor de desen, se îndrăgosteşte de eleva sa Anaconda, în fond, şi ea un şarpe în sensul biblic deviat; strălucitor şi

irezistibil însă pentru că n-a cunoscut încă eşecul. Viaţa, care îşi ia tributul cu cea mai totală lipsă de căinţă, absolut indiferentă faţă de opţiunile noastre, face din „M" (Anaconda) obiectul adoraţiei exclusiviste a profesorului, cu ştiinţă predestinat onomastic să fie ucis de doi „şerpi". Iubirea interzisă de morala dobitoacelor (ţapul cu mustăţi pe oală, cocoşul, cârtiţa, bivolul, caprele, şobolanii, dragonii, maimuţele – cu unele excepţii tot bestiarul zodiacului chinezesc) are darul de a răsturna toate obişnuinţele, astfel că, de la o vreme, în „rezervaţia de artă".

supravegheată de un paznic povestitor, culorile şi pânzele încep să

Maraton 857

vorbească de la sine, anotimpurile se smintesc, ochii primului bărbat şi al primei femei din paradisul pământean încep să-şi fure adâncimi –le. Pe fundalul mirobolant al naşterii, abia schiţat gestuale, a iubirii, pândită de nenumărate primejdii, viaţa obişnuită, plină de umilinţe, contrafăcută, falacioasă şi ipocrită a animalelor devine prin reflexie tot mai greu suportabilă de către protagonişti. Mijloacele dezvoltate de scriitor pentru a crea într-acest univers constrângător şi anihilant un limb miraculos de poezie a dragostei dau măsura întreagă a talentului artistic rar al lui Dan Grădinaru. El coagulează într-o expresie îndrăgostită deopotrivă ideile cele mai subţiri cu scoriile realului, limbajul

„Gros" şi libertin cu notaţia rafinată ce aduce izbitor cu însem –nările „jurnalului ardelean" al lui Radu Petrescu. Sintaxa lui Dan

Grădinaru este când limpidă, elastică şi subţire ca o lamă de oţel, când tulburată, încordată şi impalidată ca o şoaptă de dragoste. Dincolo de un scenariu care poate fi ghicit până la un punct, povestea de dragoste a lui Dan Grădinaru din „Imago…" reiterează cea mai nobilă şi cea mai la îndemână, dar vai, ignorată morală a iubirii de la „Tristan şi

Izolda" lui Beroul la „Lolita" lui Nabokov, anume că, fiind inspirată de zei, nicicând nu i se va putea reproşa că ar fi în vreun fel vinovată.

Aşezată înţelept – ca un filtru iradiant –, exact la jumătatea

cărţii, „Imago…” înnobilează esoteric substanţa, şi aşa preţioasă, a unei cărţi, chiar şi singură suficientă pentru a proba din plin harul unui scriitor.

VALERIU CRISTEA: Un prozator care confirmă, LITERATORUL nr. 18/1992)

Lectura noului volum semnat de Dan Grădinaru şi intitulat

Povestiri cu oameni şi sălbăticiuni confirmă aprecierea elogioasă pe care am dat-o autorului cu ani în urmă în revista România Literară recenzând cartea sa de debut, apărută în 1984 la editura Dacia. Dan

Grădinaru este un tânăr şi talentat scriitor care pare să-şi fi găsit deja o cale originală de manifestare. Proza lui amestecă planurile evoluând între cotidian şi fantastic, istorie şi ficţiune, parodie şi parabolă; e ludică şi în acelaşi timp de o duritate uneori extremă, un joc desigur, în care autorul îşi ia toate libertăţile posibile, dar un joc deloc gratuit, serios până la un fel de „nebunie” a cruzimii: „Mi-au rămas vii în memorie ochii lui: parcă îi fuseseră scoşi cu cuţitul din orbite şi puşi

858 Dan Grădinaru după aceea la loc, ca nişte pietre preţioase, în capul mare, dar fără ca potriveala să mai fie cu putinţă, păreau tiviţi pe margini cu un fir subţire de sânge”. Dan Grădinaru ştie să povestească şi să „înregistreze”.

un dialog, are umor, fineţe, fantezie.

Să încep cu ultima – şi cea mai întinsă (60 de pagini) naraţiune a volumului, intitulată întâmplări pe drumul mătăsii (un basm). Un basm istoric, de pe vremea imperiului mongol, de unde se întorc – cu o caravană – şapte călători, ajunşi la un moment dat din urmă de domnul Hu, detectiv imperial, care îi anunţă că are sarcina de-a-i însoţi, spre a-i proteja. În realitate detectivul imperial îi demască pe rând ca hoţi, dovedindu-i pe unul că a furat secretul busolei, pe al doilea că şi-a procurat litere de plumb, pe al treilea că a sustras obiecte de porţelan, pe al patrulea că a dosit hârtia, pe al cincilea… al cincilea i-o ia înainte şi se autodemască, golindu-şi buzunarele pline cu praf de puşcă. Nu numai că îi demască, dar îi şi pedepseşte, cu ajutorul unei formule magice şi al unui însoţitor, vrăjitorul Abu-Hasan: vinovaţii,

metamorfozaţi în prealabil printr-un fel de lichefiere, sunt introduşi, fiecare, într-un ulcior, ulcioarele bine astupate urmând a fi azvârlite apoi în lacul Aral. Ne aflăm între „o mie şi una de nopţi" şi cei „zece negri mititei" ai Agathei Christie. Dan Grădinaru scrie nişte variaţii foarte libere pe marginea unor celebre opere literare. Şi mai fantastică decât modalitatea de pedepsire a culpabililor este modalitatea de investigare a culpelor. Domnul Hu avea darul uluitor de a se preschimba în copia celui cu care vorbea, de a se transforma într-o oglindă care reproducea trăsăturile celui investigat. Detectivul (de fapt poliţistul, de fapt călăul), împrumută chipul victimelor sale, identificare ce îi permite să le citească fără greş gândurile. Şi cum gândurile acestor

„Turişti" ce practicaseră în ţara de unde veneau „spionajul industrial".

se roteau alarmate în jurul secretului lor, domnului Hu nu i-a fost greu să le divulge, rostindu-le cu glas tare. Din cei şapte călători rămân doar bizantinii Alexios şi Domenikos, purtătorii faimoaselor toiege viclene de bambus, cu preţioşii viermi de mătase ascunşi în ţeava cavităţilor lor. Alexios e însă de fapt o femeie deghizată, Alexia iar

Domenikos – iubitul ei. Surprinzându-le şiretlicul, domnul Hu se pregăteşte să le aplice şi lor ştiuta pedeapsă, când soseşte vestea că Ha-Han, împăratul a murit. Profitând de zăpăceala generală, Domenikos îl at acă pe detectiv (tăbliţa lui – legitimaţia! – nu mai era acum vala – bilă); Hu şi ajutorul său Abu-Hasan sunt făcuţi prizonieri, iar cele

cinci ulcioare destupate; metamorfoza are loc de data aceasta în sens invers, după erupţie duhurile prefăcându-se din nou în oameni, în cei cinci tovarăşi de drum ai celor doi bizantini. E rândul fostului detectiv imperial şi al vrăjitorului Abu-Hasan de a fi introduşi în ce-i priveşte definitiv, în fatidicele ulcioare care sunt apoi azvârlite în Aral.

Reîntorşi la Constantinopol, Alexia şi Domenikos sunt primiţi în audienţă de împărat şi de împărătească, cărora le oferă darul viermilor de mătase împreună cu splendida explicaţie a faptului că hoţia lor nu a

putut fi descoperită de detectivul Hu. Acesta, ne reamintim, citea cu uşurinţă gândurile oamenilor hârşuiţi de el; dar cum gândurile îndră – gostiţilor Alexia şi Domenikos sunt fixate asupra perechii, a celuilalt detectivul Hu nu reuşeşte să afle decât că unul din bizantini e femeie!

Parabola e străvezie. Ce regim totalitar nu şi-ar dori un asemenea anchetator, de felul lui Hu; câte foloase n-ar fi tras Gestapoul (despre

Germania hitleristă va fi vorba direct în altă bucată a volumului)

din capacitatea călăului de a deveni în timpul interogatoriului, geamă – nul (pe deplin informat) al victimei! Şi oare nazismul sau comunismul n-au reprezentat o multiplicare a insului evocat de detectiv, care „era robul celor din jur", în speţă a sa, a lui Hu: „Făcea exact ce i se comanda:

gesturi, mişcări, vorbe. Abia după ce executa îşi dădea seama şi hohotea de necaz". Fiul poliţistului care „pozează în mare liberal".

aminteşte de alte situaţii etc. Că semnificaţiile naraţiunii sunt pentru uzul secolului XX autorul ne-o reaminteşte de altfel la fiecare pas, împânzindu-şi textul cu anacronisme brutale. Călătorii din vremea imperiului mongol comentează programele de televizor, exclamă alo! şi kaput! fumează ţigări fine, poartă rucsacuri şi blacheuri, vorbesc de liste vamale, spirt sanitar, benzină (deşi călătoresc pe cămile!).

Dacă întâmplări pe drumul mătăsii este un basm, Imago – imaginea Egiptului nostru este, deşi nesubintitulată astfel, dar având ca motto un citat din Istoria ieroglifică, o „fabulă", plină până la refuz de cele mai diverse animale (păsări, târâtoare, rozătoare, feline etc.)

adunate într-o rezervaţie. În care pisicuţa Laokoon este un el şi el este căsătorit cu şarpele cu clopoţei (o ea!) şi îndrăgostit de şarpele Anaconda

(tot o ea, dar mai tânără, mult mai tânără, o elevă din „colonia de pictură"). Soţii formează un cuplu de cadre didactice, profesori de desen la aceeaşi şcoală unde învaţă şi Anaconda: triunghiul erotic e închis în perimetrul unui mediu omogen, treptat, fabula se evaporează

(şi totuşi, paradoxal, fără aceste „sălbăticiuni", acuitatea realismului

860 Dan Grădinaru naraţiunii ar fi pierdut enorm!), din ea

rămânând doar nume animaliere

(în afara celor principale: Corbul, Porcul, Bivolul etc.) ale personajelor angrenate mai întâi într-o încâlcită şi foarte prozaică istorie de familie, cu părinţi, socri, vecini, prieteni, „romanul" mutându-se apoi în lumea unei şcoli de pictură, evocată de asemenea foarte veridic, cu clase de fete şi băieţi, cu cataloage, ore, cancelarii, cantină, plan de şcolarizare, bilete de voie, cu pauze în care un profesor întârzie în clasă în timp ce la uşă se înghesuie fetele ce vor să intre ca să se dezbrace pentru ora de sport. Excelente sunt în acest cadru paginile ce înregistrează zbuciumul stângaci al profesorului ce a început deja să încărunţească, îndrăgostit de o elevă a sa (Anaconda), ca şi psihologia în acelaşi timp simplă şi enigmatică a fetei, stingherită şi speriată la început, „neutră" faţă de sentimentele dascălului ei până ce ajunge să-şi înţeleagă rolul şi rostul, puterea. În final, „fabula".

recrislalizează, însă doar pentru ca eroul, meditând asupra poveştilor

„Pe care Paznicul (rezervaţiei n.n.) le spune copiilor săi despre lanţul reîncarnărilor omeneşti", să exclame ca într-o „revelaţie": „Şi noi am fost oameni cândva!" Într-un fel de istorie ieroglifică a conflictelor şi tensiunilor banalităţii, dintre indivizi sau dintre grupuri, clanuri, „partide".

Dan Grădinaru transformă oamenii în jivine cu speranţa că, atingând pragul zoologic cel mai de jos, aceştia vor putea regăsi, într-o reacţie la insuportabila lor stare (morala fabulei), demnitatea umană pierdută.

O parabolă a violenţei istoriei moderne, de la expansiunea colonială la terorismul contemporan, este Kaghemusha, împărăteasa fluturilor. Subintitulată „poveste japoneză medievală", naraţiunea rescrie de fapt cu aproximaţie Furtuna lui Shakespeare, din care se şi dă un motto.

În intervalul scurtului leşin cauzat de accidentul de maşină căruia îi cade victimă la 1 septembrie 1933, Hamilkar Gabler este transportat pe o plajă, la Marea Nordului, unde i se înfăţişează un ins tuciuriu şi ciudat care ştie totul despre el şi prevede (matematic) viitorul.

Peste exact şase ani – afirmă necunoscutul – va izbucni al doilea război mondial; Gabler l-ar putea însă împiedica dacă l-ar ucide pe

Streck, şoferul lui Hitler, dispunând de o misterioasă influenţă şi aflat la volanul Mercedesului ce l-a accidentat pe erou. Revenind la locul accidentului (şi în simţiri), Gabler trage dar nu-l nimereşte pe şofer:

drumul celui de al doilea război mondial rămâne deschis! Acest scurt

Maraton 861

Divertisment (fantastic) cu Hamilkar (numele tatălui lui Hanibal, cel care era cât pe ce să învingă definitiv Roma şi să schimbe cursul evenimentelor lumii) Gabler ne incită să medităm din nou asupra rolului

— Tulburător – pe care îl poate avea întâmplarea, hazardul în istorie.

Cele şapte povestiri ce alcătuiesc volumul de faţă au fost scrise

(fiecare din ele este datată) între 1974 (Divertisment cu Hamilkar

Gabler) şi 1988 (Templul poeziei). Cea mai recentă pare a indica o anumită reintrare în matcă a debordantei proze cu care ne-a obişnuit

Dan Grădinaru. În Templul poeziei nu mai găsim nici „sălbăticiuni", nici anacronisme şi amestec de epoci, nici contaminări de mituri şi realităţi… Doar o mică demonstraţie de levitaţie în doi! Nu poate fi vorba, desigur, de o „cuminţire" a scriitorului totuşi acum mai sobru, mai concentrat, mai pătruns de greutatea „mesajului" său. Templul poeziei sau (după cum sună un foarte lung şi elocvent subtitlu) Raportul unui agent secret către superiorii din ţara sa în legătură cu

Templul poeziei ridicat de partea inamică în chiar timpul preparativelor pentru războiul iminent este o parabolă despre incapacitatea mentalităţii totalitare de a înţelege rostul poeziei, al artelor în general.

Cultivarea acestora pare o aberaţie ce nu poate produce decât „de – generaţi". Trimis de ai lui, ce se pregătesc să comită agresiunea, în ţaravictimă, ce urma să fie atacată, agentul secret, un adolescent

crescut în chip spartan prin şcoli militare în tradiţiile războinice ale neamului său are misiunea de a afla de ce inamicul construieşte, în preziua războiului, în loc de cazemate, cum ar fi fost normal, un templu al poeziei. În care, dat în folosinţă în timp ce se mai lucra la el, tânărul spion deghizat în zidar pătrunde ca într-o lume absolut nouă pentru el, iar pentru cititor uluitoare. Cinci mii de „creatori" – poeţi care declamă sau, sub presiunea unei explozive inspiraţii, dictează pe loc, pe moment unor femei frumoase şi foarte dispuse să facă orice, versuri, muzicieni care concertează şi pictori care zugrăvesc plafoane – ticsesc „clădirea aceea uriaşă" în stil oarecum ka□ian, plină de camere, saloane, scări suitoare, coridoare labirintice, se dansează, se discută, se mănâncă şi se bea, câţiva – cărora li se alătură şi eroul – efectuează o adevărată ascensiune urcând pe crenelurile Palatului. În cele din urmă, agentul se lasă „corupt" de lumea pe care trebuia doar s-o observe, pricepe de ce aici poeţii erau „la aşa de mare preţ" şi în ce fel

(indirect dar eficace) arta poate fi la rândul ei o armă. Când războiul izbucneşte, „degeneraţii" rezistă, într-un final deschis, destul de bine

862 Dan Grădinaru invaziei. Neînstare să-şi ucidă noii prieteni, pe Gundaya, Nanda.

Kashmir, Chattare ş.a. (cum îi cereau instrucţiunile), fostul agent secret, acum metamorfozat în alt om, înţelegând că şi-a ratat misiunea se sinucide. Un nou agent secret e pregătit să fie introdus în ţara care se confundă cu Templul poeziei.

Într-adevăr, Dan Grădinaru confirmă.

ANA UDREA (DINA GEORGESCU): „Dan Grădinaru: Povestiri cu oameni şi sălbăticiuni" (cronica a apărut ca prefaţă la reproducerea în revista literară ARC nr. 2/ 1992 a prozei „Divertisment cu

Hamilkar Gabler")

Nu ştiu dacă autorul scrie cu pixul, stiloul, creionul sau mai degrabă cu pana de gâscă dar văd, iar cititorii vor vedea şi ei, că din scrisul său izbucnesc tot soiul de fiinţe, lucruri şi întâmplări năzdrăvane: iat-o pe Kagemusha, preafrumoasa împărătească a fluturilor, înzestrată cu şase pistrui, ca o brăţară, la mâna dreaptă, iată plăcinta uriaşă, umflată până la nori, făcută de Golemul înţeleptului Loew

(Golemul fiind un fel de robot alcătuit din humă, foc şi aer) cam pe la sfârşitul veacului al şaisprezecelea, cei doi sori care au strălucit atunci deasupra oraşului Praga spre uimirea tuturor, nu numai a Anikăi Otalahova

„Precupeaţa matinală, iat-o şi pe pisicuţa Laokoon care are trei suflete Ba, Ka şi Ah şi locuieşte într-un Egipt unde piramidele sunt de gheaţă şi vara ninge, care pisicuţă este de fapt un „el" căsătorit cu şarpele cu-clopoţei, damă posesivă, smiorcăitoare, geloasă foc şi pe drept cuvânt – uite şi-un schiţat Lafcadio, ba-l întâlnim şi pe Voltaire, osândit la focul Gheenei de Ignaţiu de Loyola (scriitorul îl beşteleşte şi pe el, însă noi sperăm totuşi că nasolul, strălucitul Arouet va supra – vieţui acestor încercări), îl îndrăgim – n-avem încotro – pe Gundaya, poetul căruia nu-i pasă de nimic în afară de artă, de patrie, de viaţa trăită entuziast, călătorim alături de cei şapte negustori pe Drumul

Mătăsii, cel ce leagă Marea Galbenă de Marea Neagră, însoţim deci, haida-hai, caravana de cămile, iaci, măgari, trebuie să trecem, ca să ajungem acasă, prin pustia plină de „dune vorbitoare" şi mai trebuie să fim foarte prudenţi căci ne întoarcem din imperiul marelui Han

(sărmanul stăpân al lumii are cinci duzini de fete şi niciun fecior) şi ducem cu noi, straşnic ascunse, nepreţuitele lucruri furate (litere de plumb pentru tipărituri, viermi de mătase, porţelan) iar detectivul

Maraton 863

Imperial Hu-Yao, căruia-i ţâşneşte din capul ras (cum ţâşneşte apa din fântânile arteziene) un smoc de păr, ne-a ajuns din urmă şi dacă descoperă furtişagul îl pune pe babalâcul negricios, Abu-Hassan, ajutorul său, să rostească de trei ori vorbele vrăjite Kara-hat şi, gata, ne preface-n duhuri, ne vâră în câte-un ulcior şi ne aruncă în lacul Aral de unde numai puterea dragostei va reuşi să ne scoată şi să ne învie.

Dar de ce spun eu că autorul îşi scrie povestirile când se ştie că basmele se scot dintr-o desagă şi, mai ales, când astă desagă este doldora de imaginaţie, de cărţi şi de real?

Aşadar scriitorul scoate din traistă istorisirile şi le deapănă pe un ton blajin, cald, vibrând adesea cu o fervoare surdinizată, uneori cu mâhnire, în faţa cititorilor/ auditorilor săi aşa cum sunt ele: pline de

haz, dar şi de miez. Să nu ne-nşelăm: Dan Grădinaru e pus pe şotii şi visări însă poznele lui au un skepsis, iar vedeniile cuprind sensuri grele, fantasticul fiind la el bine temperat şi îmbinat cu cel mai dens, vivace real.

Semnificaţiile povestirilor se adună într-o viziune unitară, au – tentic umanistă, solară, a cărei valoare şi minune fundamentală este:

a fi. Existenţa în sine constituie un dar miraculos: „e atât de bine pe pământ, da, să vezi, să mergi, să asculţi, să exişti". Tot ce are viaţa, chiar şi un umil „fir de iarbă sau de păpădie, uite-l colo", uimeşte ca o minunăţie.

Bucuria de a fi trăită cu întreaga fiinţă (în orice caz aşa face şi aşa spune persanul Alamut, cel „cu barba neagră ca păcura" şi, nu ştiu de ce, asta i se potriveşte grozav şi autorului) şi, de altfel, tot ea deschide făptura umană spre lume. Iar lumea ar putea fi un adevărat rai

— Dovadă, insula Împărătesei Kagemusha în care anotimpurile se desfăşoară simultan, foile verzi freamătă odată cu frunzele aurii, chiar sub ochii noştri izbucnesc din muguri flori neasemănate dacă violenţa n-ar pustii-o, paradisul pământesc reînviind însă de câte ori, se-ntreabă autorul şi ne întrebăm şi noi, se poate săvârşi astă minune? În toate povestirile sale Dan Grădinaru atacă mâhnit, plin de silă, mânios cu măsură, violenţa.

De aceea îndrăgeşte, probabil, autorul spusele vechilor, străve – chilot înţelepţi ai lumii, pentru că ele cuprind adevărul despre cum stau şi se schimbă lucrurile şi aduc, totodată, liniştea în afară şi în interiorul contradictoriei fiinţi omeneşti.

Iată ce i se şoptesc împăratului Rudolf bătrânul Loew din Praga

864 Dan Grădinaru în legătura cu antagonismele ce sfâşie făptura umană: „Niciun om nu e atât de drept pe acest pământ încât să săvârşească binele fără a pă – cătui".

Povestirile sunt năstruşnice fiindcă „e greu de trăit pe pământ fără un pic de distracţie, puţină joacă. „Jocul face să înflorească râsul, iar râsul este, şi el, o formă a bucuriei de a fi. Şi-apoi, jocul acesta ingenuu, livresc, foarte stenic e jucat, după cum spuneam, cu gravitate.

Zâmbim, într-adevăr, când vedem „iliada preparării hors

d'oeuvreurilor

„Izbândă a bucătarilor lui Voltaire, dar, în schimb, ne cam îngheaţă surâsul pe buze la vederea lui Ignaţiu de Loyola, adus cu familiaritate şi socoteală de autor, ca întruchipare a fanatismului crud.

Fervoarea povestitorului se ridică la un înalt voltaj în „Templul poeziei" pentru că acolo vorbeşte despre artistul care, prin însăşi natura sa, se simte silit să se dăruiască, în întregime, cu euforie şi zbucium, artei lui, să opteze pentru valorile autentice şi să le apere, împotrivindu-se violenţei, chiar cu preţul vieţii.

Dan Grădinaru povesteşte simple şi foarte meşteşugit, din cuvintele lui potrivite izbucneşte câte o metaforă care înnoieşte lumea, iar în frază ne izbim uneori de vreo vorbă ce ne uimeşte ca o persoană cunoscută pe care nu ne aşteptăm s-o găsim acolo dar care, ne dăm seama, se află tocmai la locul nimerit: „pământul şi cerul erau freş ca fundul unui nou-născut".

Să ascultăm „Povestirile cu oameni şi sălbăticiuni (Editura „Car – tea Românească"). Ne vor încânta purtându-ne pe covorul fermecat prin spaţii şi timpi, readucându-ne binişor în pragul casei noastre ba, mai mult, ne vor dărui un prieten de nădejde.

LA ROMANUL „SPIRIDUŞ", EDITURA „PARALELA 45", 2001

ION ZUBAŞCU: „Unul dintre cele mai importante experimente ale literaturii române", ROMÂNIA LIBERĂ, marţi 14 mai 2002

Recent a apărut în „Colecţia 80", de proză, a Editurii Paralela 45

unul dintre cele mai interesante experimente ale literaturii române, romanul „Spiriduş sau August 1999 sau Sfârşitul lumii", scris de Dan

Grădina ru, autor a încă două volume de proză, scoase la intervale mari, o prezenţă discretă în arena literară, dar cu o solidă şi polivalentă vocaţie, care construieşte din umbră mari surprize culturii noastre de mâine. O astfel de surpriză reală este şi romanul „Spiriduş

Maraton 865

…", carte unică în felul ei în proza românească, a cărei miză este chiar detabui zarea şi reluarea de la zero a motivaţiilor şi mecanismelor scriiturii prozastice. Construcţie îndrăzneaţă a deconstrucţiei totale, ne iertătoare cu poncifele prozei de orice fel,

„Spiriduş…" este o nouă epo pee „eroi-comico-satirică", aşa cum puţine s-au scris de la „Ţiga – mă da" încoace, cu o „vână epică" ce urmăreşte chiar punerea în abisal derizoriu a scrierii de sine („m-aş-scriismul"), practicată de spumosul experimentalism postmodern.

Sub pretextul unei Olimpiade sportive din anul 1.000 (la intrarea în mileniul trei timpul real este dat cu o mie de ani în urmă, pentru a relua firul istoriei din presupusul punct în care a greşit), cu o vagă scenarită poliţistă a descoperirii unei posibile subversiuni complotistice, nu se întâmplă absolut nimic pe parcursul celor 220 de pagini ale romanului, care îşi ating apogeul stilistic în cântul antologic al bătăliei nocturne, „coice", cu… ţânţarul. Deşti textul întreţine continuu tensiunea de aşteptare a unor evenimente majore, istorice, imponderabilele personaje Z., Spiriduş, Amoraş, Waltraud, Miezsko.

E-prea, Hai-hui, Hopa, Verzilă, Verzişor, Verzulică, Cecilia, Aranta.

Juana, Amalia şi celelalte silvane spectre ale principalelor culturi europene reduc la zero gradul scriiturii, pulverizând în evanescenţă şi virtualitate consonantă orice contur sau configuraţie epică. Dar pentru că romanul riscă să se citească foarte greu, ca un poem de mari dimensiuni, Dan Grădinaru găseşte o improvizaţie relansatoare, de-a dreptul fermecătoare: în subsolul paginilor se perindă numele reale de scriitori ale aproape întregii literaturi actuale, plus cunoscute personaje ale vieţii socio-politice, care comentează în subtext, la fel ca în

„Ţiganiada", ceea ce se întâmplă la etaj, încărcând de grave semnificaţii eroice, insinuând mişcări geopolitice, scenarii istorice globale, explozii de artificii ideatice semnificante, împodobind astfel superb gratuitatea pură a textului şi absenţa oricărei motivaţii epice, romaneşti. Evident că toate numele reale din subtext intervin în ţesătura vaporoasă a romanului în mod arbitrar, fără vreo legătură cu cărţile sau personalita – tea lor, astfel încât aceste personaje din viaţă se ficţionalizează progresiv printre virtualităţile metatextului, într-un joc de ape care desfiinţează orice graniţă între realitate şi pură potenţialitate.

Ar fi foarte multe de spus despre cartea lui Dan Grădinaru, un

experiment complex, după care greu se mai poate scrie proză în cunoştinţă de cauză, aşa cum s-a scris înainte. Important e că din acest

866 Dan Grădinaru punct al „sfârşitului lumii", „august 1999" (evenimentul cosmic, atât de rar, al alinierii planetelor, care n-a finalizat totuşi nicio apocaliptică prevestire!), de la această veritabilă tabula rasa a scriiturii postmo – derne, se presimte deja începutul unui alt mod de a concepe literatura.

Dan Grădinaru este o mare surpriză în proza românească, a cărei va – loare abia urmează să fie descoperită.

DAN GULEA: Spiriduş sau August 1999 sau Sfârşitul lumii, Editura

Paralela 45, Colecţia „80", Seria „Proză", Piteşti, Bucureşti.

Braşov, Cluj-Napoca, 2001, 222 p., în OBSERVATOR CULTURAL, martie 2002, nr. 109

Am învăţat de la Camil Petrescu felul în care un roman se poate desfăşura în paralel prin mijlocirea subsolului, apoi de la Adrian Oţoiu un nou decupaj, o nouă împărţire a paginii după modelul ferestrei de computer şi, încet-încet, ochiul ni s-a obişnuit cu primele traduceri din Esterházy sau Eco de exemplu, având în prealabil un lung şi, să ne mândrim, doct antrenament al subsolului şi al notelor unei ediţii critice în stilul Şcolii de la Târgovişte; mergând până în zilele noastre fierbinţi, un autor precum Stelian Tănase concede la publicarea jurna –lului sau din anii '80 în paralel cu file ale propriului dosar de Securitate.

Un discurs de asemenea paralel procreează Dan Grădinaru, dând cuvântul criticilor în josul paginii sale; prilejuit de proiecţia unei lecturi publice a romanului la Muzeul Literaturii Române (n.b!), cuvântul de deschidere şi de critic-fictionalizare îi aparţine directorului de Muzeu, Dan Al. Condeescu, în cadrul uşor scrobit al unui fictiv colocviu de Crăciun 1997 organizat de ASPRO.

Pagină de pagina, personajele sunt acompaniate de lucrurile traz – nite pe care le spun criticii, sau, mai precis, scriitorii prezenţi la acest special şi nu prea cenaclu, fiecare dintre cuvintele lor având rolul sumar de autocaracterizare, aşa cum, odinioară, Groşan cel din Insula borge – siana dădea un fragment de antologie prin dialogul unor

îndrăgostiţi, purtat exclusiv cu ajutorul unor citate din autori cunoscuţi. Persi flarea unui limbaj critic, cu ghilimelele şi cu emfaza de rigoare, a fost un exerciţiu şi pentru poetul Singur printre poeţi, Marin Sorescu.

Dan Grădinaru sufocă şi aglomerează cu naturaleţe în subsolul sau două mari eşantioane scriitoriceşti, optzeciştii şi nouaze ciştii; autorii sunt uneori grupaţi tematic, după scoli sau tendinţe, iar unii dintre ei au şi mici titluri ce le atesta nobleţea în lumea lite rara. Astfel.

Maraton 867

Iova apare consecvent cu epitetul de „poet textualist", iar numele lui

Petre Răileanu formează frumoasa sinecdoca „Paris, Radio France International".

Replica le este urmată de numele celui ce a generat-o, pus între paranteze, conturându-se un fel de piesa de teatru „pe invers".

Un exemplu: torturat de un ţânţar, un personaj primeşte următoarele apostile: „Îl înţeleg pe Z. Ţânţarii sunt insecte perfide" (Liviu Ioan Stoiciu);

„Nu toţi. Nu-ţi aminteşti de împăratul ţânţarilor din basmul Făt-Frumos din lacrimă al lui Eminescu?" (Daniel Cristea-Enache).

Autorul desface o piesă de teatru de altă înrămează scena literară în comentariul ei colocvial.

Dar despre ce este vorba? Lectura publică a acestui roman este un contrapunct al oralităţii pentru livrescul pe care scriitura lui Oţoiu îl prezuma.

O întoarcere în timp: în anul 1.000 este reinaugurată tradiţia

Olimpiadei. De aceea mai şi păstrăm unele atribute de confort (cum ar zice un erou de-al lui Jules Verne) ale zilelor noastre. Romanul se deschide precum subsolul său, cu un discurs de preşedinte, al Comitetului

Olimpic, caracterizat prin aceeaşi oralitate pe care o incumbă personajul politic caragialian şi prin acea şovăire a începutului călătoriei în timp argumentata cu patosul unui nou Pierre de Coubertin, dar şi prin discursul de scriitor stăpân pe feuda sa, în speţa Dan Al.

Condeescu, director al Muzeului Literaturii Române. Scris între 1989

şi 1991, cu o perioadă de elaborare asemănătoare romanului Coaja lucrurilor sau Dansând cu Jupuita al lui Oţoiu, Spiriduş… de Dan

Grădinaru nu mai păstrează drept motor principal de lectură acea promiscuitate a lumii pe care se baza Adrian Otoiu.

În discursul preşedintelui Comitetului Olimpic se anunţă era copiei; tot decorul Greciei antice este refăcut (din gips mai ales) în cadrul natural al Greciei, culminând cu statuia tot din gips şi

„Hriselfantină a lui Zeus, cioplită de însăşi mâna lui Fidias", statuie care se va prăbuşi în mod exemplar la sfârşitul romanului. O alură clasică are „acţiunea", desfăşurată pe parcursul a trei zile, atât cât vor ţine şi Jocurile Olimpice. Printre atributele de promiscuitate pe care le semnalăm pot fi amintite mai întâi descrierea preşedintelui Comitetului

Olimpic, leită cu portretul lui Nicolae Ceauşescu (fapt semnalat de cârcotaşii critici din subsol), apoi campamentul sportivilor. Mara – to niştii (căci în jurul lor se organizează naraţiunea principală) iau masa împreună la ore fixe, ca într-o tabără şcolară; locuiesc mai mulţi sub un singur acoperiş (lipsa spaţiului de cazare e cauza). Ei se şi dis

868 Dan Grădinaru treaza: merg în discotecă, se joacă, au timp liber pe care vor să-l va – lorifice turistic, s.cl. Exemplarul preşedinte de Comitet Olimpic este însoţit în peregrinările sale atât de reprezentanţi ai poliţiei sportive

(gealaţi care elimină la un moment dat nişte sportivi printr-o simplă şi zdravănă bătaie), cât şi de un odofor, adică un autor de ode la cerere.

Lângă satul olimpic (Olympia) este parcul de odihnă Armaggedon

(!), unde personajele caută să se aclimatizeze diferitelor noţiuni pe care le presupune atât satul lui McLuhan, cât şi ruralitatea binecunos – cută de dinainte de 1990. Ultima pagina a cărţii arată începutul cursei de maraton, motor al romanului; criticii de la subsol fac pariu pe virtualul câştigător; numele competitorilor au în ultima instanţă o rezonanţă etnică (fiecare reprezintă o naţiune, nu?;

polonezul Mieszko face speculă cu diferite gablonţuri şi bric-à-brac-uri, aşa cum făceau cândva vizitatorii litoralului românesc), fapt speculat de ingenioşii critici.

O notă specială o are Spiriduş, maratonista de numai 12 ani, însoţită de bunica ei la Olimpiadă; ea este personajul culant şi culisant.

Lolita, cum a fost numită de un critic de subsol. Spiriduş este liantul celorlalte personaje şi, de asemenea, un motiv de lectură… astrologică.

Florin Iaru se întreabă la un moment dat de ce au scos-o pe Urania de la Tele 7 abc, dar nu a intuit exactamente miza la un moment dat stelară, a romanului… August 1999… are acel filon exploatat cu subtilitate în linia paranormalului mediatic… Sfârşitul lumii este locul de unde este privit întreg romanul şi în cheia literaturii de anticipaţie, întrucât de-a lungul cărţii sunt presărate pagini din jurnalul de bord şi din însemnările cu caracter personal ale comandantului unei nave cosmice demnă de Star Trek; la nivel stilistic exista o oarecare preţiozitate a acestui comandant interplanetar, apărator, bineînţeles, al Pă –mântului, preţiozitate repercutată în abundenţa neologismelor pe filele caietului de notaţii.

Pe de altă parte, maratonul, ultima cursă a Olimpiadei („refăcute"), şi Spiriduş, concurenta fără şanse (?), ultima la ieşirea din stadion la începutul cursei, sunt alte chei de lectură cu care Dan Grădinaru închide scriitorii-critici la subsol. Să-i lăsăm acolo şi să citim romanul.

Cei închişi la subsol vor ieşi cel mai târziu la sfârşitul zilelor, pentru ca ei sunt periodic vizitaţi de către Spiriduş, sau de Amoraş, sau de Billy, vestiţi maratonişti, ori de ziaristul Z., concurenţi la hermeneutica romanului (alături de participanţii la şedinţa de lectură de la Muzeul Literaturii Române).

Maraton 869

ALUNIŢA COFAN: „O, tempora, o. mores!" CAIETE CRITI – CE", 5 – 7 (175 – 177), 2002

Trei istorii paralele, fiecare ţinând de trei planuri temporale diferite (trecutul, prezentul şi viitorul), formează materia epică a romanului

Spiriduş sau August 1999 sau Sfârşitul lumii al scriitorului optzecist Dan Grădinaru. Titlul însuşi direcţionează cititorul spre două din cele trei timpuri ale narării evenimentelor; însă liantul din ţesătura acestei compoziţii romaneşti tripartite, ceea ce se numeşte un suprapersonaj, îl constituie tema iradiantă a timpului. Forţând puţin comparaţia, putem afirma că romanul domnului Dan Grădinaru se aseamănă, prin această preocupare tematică centrală, cu Muntele

Vrăjit. Există aceleaşi dilatări şi comprimări temporale, care dau impresia alungirii sau concentrării evenimentelor ficţiunii cu efectele lor previzibile în planul derulării acţiunii – trenare sau rapiditate. În planul de adâncime, cel simbolic, romancierul preia ideea filosofică a

Prezentului Etern, singurul important, din Glossa lui Eminescu, cu binecunoscutele lui versuri despre cele două feţe ale Timpului Unic.

Prima naraţiune (Spiriduş), cea mai consistentă, înseamnă întoarcerea în trecut, la anul 1.000, în lumea Greciei antice, unde are loc deschiderea Jocurilor Olimpice, cu sportivi participanţi din toate colţurile lumii. „Piesa de rezistenţă" a acestor întreceri sportive va fi maratonul la care este înscrisă toată suflarea sportivă, rămasă validă în urma celorlalte probe. Durata intrinsecă a evenimentelor sportive este de trei zile. Maratonul prezent în vorbirea şi aspiraţiile parţi – cipanţilor, ca o probă de foc a capacităţilor sportive, se „comportă", în fapt, ca un alt Godot: va „avea loc" în afara paginilor romanului…

Startul dat cu puţin înainte de „închiderea" scriiturii de pe ultima filă a romanului îi lasă pe iubitorii de senzaţional cu buzele umflate. Nu vor şti niciodată rezultatele lui…

Fragmentând de câteva ori continuu-ul epic al primei, a doua naraţiune (August 1999 sau Sfârşitul lumii) ne „conectează" la viitorul anului 2157, a cărui derulare este plasată pe o navă spaţială în derivă, la bordul căreia oamenii agonizează şi se sting, ca lumânările suflate de vânt, loviţi de nu se ştie ce ciudată contaminare. Sunt tablouri des – criptive ale apocalipsei, anunţate în trecut de Nostradamus şi alte semne ocult-cabalistice. În afara agoniei, nimic nu se petrece aici. Sunt

870 Dan Grădinaru înregistrate, pe parcursul a câtorva ore, amarele reflecţii monologale ale personajului muribund, comandantul navei, despre revoluţii sociale, moarte, duşmănie, ură şi timp. Niciun

cuvânt despre viaţă, des – previitor, despre speranţă.

În fine, a treia ficţiune (?) include, în durata prezentului (câteva ore), lectura publică a romanului de faţă (Spiriduş...), în 1997, în cadrul unui colocviu ţinut la Muzeul Literaturii Române, al cărui auditoriu, a fost format de confraţii de breaslă ai autorului, adică scriitori din propria generaţie ori mai tineri (nouăzecistă), ba chiar şi mai în vârstă. Această „acţiune" a lecturii publice este situată în notele de subsol ale romanului, „subsol" care se „umflă" sau se „subţiază" în funcţie de numărul vocilor comentatoare ce se „aud" în permanenţă.

La început, această inserţie de glasuri cârtitoare, aprobatoare sau, pur şi simplu, punctuale faţă de naraţiunea Spiriduş, mi-a deşteptat în minte o asociaţie livrescă legată de autorul Ţiganiadei, apropiere, orice s-ar spune, imposibil de evitat. Mărturisesc că, iniţial supărătoare din pricina insistentelor întreruperi, aceste indicaţii de analiză şi comentarii ale romanului m-au atras atât de mult, încât de multe ori pier deam din vedere acţiunea din „susul" paginii sau o citeam în mare viteză, doar pentru a asculta ce are de spus următorul „exeget". De fapt, toate aceste voci reprezintă un comentariu critic „avant la lettre", nişte su – gestii făcute cititorului despre cum trebuie citite, înţelese, analizate personajele, situaţiile, diferitele gesturi şi comportamente. „Pauza" pe care este obligat cititorul să o facă prin coborârea privirii în subsolul paginii constituie o modalitate de a-i atrage atenţia că trebuie să reflecteze asupra a ceea ce citeşte şi că, în pofida intrigii senzaţionale a cărei protagonistă este o atletă de 12 ani, Spiriduş, nu trebuie să se mulţumească cu o lectură leneşă. E obligat să aibă o atenţie distri bu –tivă şi să urmărească cel puţin două planuri în acelaşi timp. Supremă culme a ironiei postmoderniste (sic!) eventualului critic îi sunt date majoritatea „cheilor" exegezei romanului Spiriduş (vocile comentatoare nu se fac simţite şi în secţiunea epică numită Sfârşitul lumii), ca şi cum ni s-ar spune cu subînţeles: „N-are rost să mai faceţi vreun act de critică, ar fi unul răsuflat, atâta timp cât toate câte-s necesare sunt date mură-n gură!" Într-un anume sens, vorbind despre romanul domnului Dan Grădinaru, eşti nevoit să faci şi metacritică, trecând printr-un al doilea filtru etichetările, definiţiile (v. pag. 209, unde apare o descriere conceptuală

a postmodernismului), clasificările şi

Maraton 871

observaţiile legate de influenţe motivice sau tematice. Funcţionează astfel faimoasele dedublări şi inversiuni de realitate (care o fi?) din visul lui Tse, care visa un fluture, iar fluturele din vis îl visa pe el, cel de dincoace (sau de dincolo) de realitate. Subsolul romanului îi înglo – bează într-o ficţiune pe primii cititori, ironici, avizaţi şi sarcastici, ai paginilor scrise de Dan Grădinaru, iar ei, intrând în carte pe poarta ficţiunii, sunt „citiţi" la rândul lor de potenţialii cititori, ce sunt citiţi în intenţiile lor decriptoare şi „îndrumaţi" spre sensurile lecturii. Cu alte cuvinte, cititorul din afară se simte citit de cei dinlăuntrul pagi –nilor. Iar Dan Grădinaru însuşi, prin acest procedeu, devine personaj de „poveste". O dedublare ludică, o oglindire în propriul sine, un fel narcisiac de existenţă a scriitorului în lume.

Numele personajelor comentatoare care se fac auzite din subso – lui paginilor, alcătuiesc ele însele un roman al pluralităţii lecturii, un roman al metadiscursului polifonic despre facere şi construcţie romă – nescă, ca în Părul Berenicei (dau un exemplu din multe altele posibile).

Cine sunt acestea? Pentru un cunoscător al vieţii literare con tem po – rane, dar şi pentru un obişnuit frecventator al cenaclurilor studenţeşti, ca acela al lui Ov. S. Crohmălniceanu din anii '80 sau al lui Mircea

Martin (profesorul de la Facultatea de Litere este pomenit literal – p.

106) dinspre anii '90, ele sunt destul de familiare, iar faptul că autorul îi „portretizează" prin reproducerea tipicului gestural, comportamental şi verbal, îi investesc cu o infinită savoare. Lista ar fi destul de lungă, cu atât mai mult cu cât unele nu au decât o singură „intervenţie" pe parcursul celor două sute de pagini, dar simpla lor menţionare ar fixa într-o imagine concretă şi edificatoare mulţimea aceasta „murmuitoare".

Aşadar, avem de-a face cu Ioana Pârvulescu, Ioan es. Pop.

Adriana Babeţi, Al. Muşina, Ion Bogdan Lefter, Simona Popescu.

Daniel Bănulescu, Mircea Nedelciu, Mircea Petean, Ion Zubaşcu, Gh.

Iova, Ioan Groşan, Dan Silviu Boierescu, Andrei Grigor, G. Cuşna – rencu, Horia Gârbea, Răzvan Petrescu, Mircea Cărtărescu, Răzvan

Voncu, Daniel Cristea Enache, Ion Simuţ, Valeriu Cristea, Cristian

Popescu, Cătălin Ţârlea, Alina Mungiu-Pippidi, Caius Dobrescu, Andrei

Bodiu, Mariana Codruţ, Florin Iaru, Savina Stănescu, Fevronia

Novac, Dan Stanca, T.T. Coşovei, Nichita Danilov, Ion Bucluca, Florin

Sicoe, Vlad Pavlovici, Anca-Delia Comăneanu etc. Semnul prelungirii listei (etc.), al faptului că nu este completă, nu-mi aparţine mie, ci autorului, deoarece el însuşi îl pune, când îi enumeră în goană pe mulţi

872 Dan Grădinaru alţii, fără să le acorde vreun rol „glăsuitor" (v. pag. 29). În afara comentariilor literar-critice, care se „revarsă" cu o tinerească petulanţă şi o năucitoare arborescenţă pe diferite teme de dispută, de la etiche – tarea romanului drept alegorie istorică, hiper-realistă ori postmoder – nistă până la identificarea surselor inspiratoare (ale modelelor literare)

şi relevarea aspectelor textualiste din structura lui, se mai conturează discuţiile în contradictoriu (ca-ntr-un adevărat cenaclu), persiflările, ridiculizările, săgeţile umoristice azvârlite, în general, cu prietenească cordialitate, fiindcă, între ei, se cunosc foarte bine, îşi ştiu pe dinafară obsesiile, metehnele. În consecinţă, comentariul „solo voce" este dinamizat de dialogul polemic, ironic şi umoristic dintre ei. Nu le auzim

„Monologurile" numai noi, ci şi ei între ei se aud, se ascultă şi-şi răspund. De aceea, se comportă ca nişte protagonişti sadea, de roman.

Majoritatea dintre ei, fiind încadraţi de critica românească actuală la capitolul „textualism" nu se pot debarasa de stilul lor specific de a gândi literatura (nu degeaba se spune că „stilul este omul") şi, în intervenţiile lor, bat şaua să priceapă iapa! Observaţiile făcute îi reprezintă ca „făpturi de hârtie". Aşa, de pildă, Adriana Babeţi punc –tează existenţa unui „plaisir du texte", citându-l pe Roland Barthes

(16); Gh. Iova (care nu scapă nicio clipă de adăugarea în coada

numelui său a caracterizării oţioase „poet textualist”; ca şi cum am putea uita acest lucru! dar, de fapt, se ascunde aici o persiflare subţire) insistă asupra compoziţiei textualiste a romanului (53); Ioana Pârvulescu se arată preocupată de normele ortografice şi ortoepice ale scrierii, vânând fără milă toate greşelile (10), iar Daniel Cristea-Enache, dimpotrivă le justifică prezenţa ca marcă stilistică, relevând aspectul intenţional-ludic din spatele cacofoniilor, barbarismelor (13); Ion

Bogdan Lefter apropie personajul protagonist, Spiriduş, o fată de 12

ani (amorezată de mai vârstnicul Z., reporter sportiv) de romanul lui

Nabokov, Lolita, din care citează în engleză pentru a argumenta mai convingător (19); Cătălin Ţârlea trage, ori de câte ori are ocazia spuza pe turta nouăzeciştilor cu vehementa-i aspiraţie spre o legitimare a diferenţelor de identitate scriitoricească (24); Ion Zubaşcu exprimă candida mirare a celui obişnuit să aplice, în lectură, metoda cazuistică şi logică (8); pe Radu Mareş îl interesează precizia evocărilor istorice

(11), iar alţii precum Virgil Bulat şi Mircea Petean, sunt la fel de grijulii faţă de adevărul istoric şi puşi pe verificări serioase, cu istoria lui

Herodot pe masă (18); Andrei Grigor şi Răzvan Voncu stabilesc

Maraton 873

prompt filiaţii de motive literare (21; 58); G. Cuşnarencu miroase „dubiosul”.

din desfăşurarea narativă (87); Mircea Cărtărescu, ajuns de pomină cu pantalonii lui cadrilaţi de pe vremea când citea Levantul la cenaclul neojunimist (88), indică cu savantă pricepere „treburile”.

literaturii o posibilă sursă din Satyricon-ul lui Petronius (98) etc.

Glumele unora dintre ei, precum ale lui DanSilviu Boierescu pe seama lui Gh. Iova (care făcuse o observaţie riscantă despre foamea de dinainte şi de după „implementarea” tranziţiei): „Iova, acum te văd mai bine, ai ajuns o piele pe băţ” (70), glumele acestea sunt, deci,

apostrofate sever de voci feminine, ca Mariana Codruţ (70). În schimb, Simona

Popescu caută simboluri şi explicitează jocurile de cuvinte, de genul unui palindrom (22); Denisa Comănescu face remarci mizan – troape la adresa bărbaţilor (25); iar Ioan Groşan restabileşte tradiţia pedagogică a romanului, din descendenţa lui Slavici (22).

Sigur că acum o să mă întrebaţi: „Dar cu aventurile lui Spiriduş la jocurile olimpice din anul 1.000 cum rămâne?" Nu pot spune decât că, în el, se împletesc senzaţionalul de diferite „extracţii" romaneşti:

de dragoste, poliţist, de aventuri juvenile. Să nu uităm că cea care descoperă lumea şi oamenii din jurul ei nu este decât o fată nubilă, sinceră, poznaşă, inteligentă, naivă şi spontană, care se izbeşte de perfidie, perversitate şi minciună. Poate fi un fel de „bildungsroman", unul în care se urmăreşte evoluţia unui caracter; dar nu-i putem dori lui

Spiriduş decât să rămână nealterată, aşa cum este. Pentru ea, maturizarea ar însemna să se „strice", să-şi maculeze calităţile pe care le are, metamorfozându-se în acel „la fel ca ceilalţi". Este deosebită, dar nu se poate şti dacă nu va fi asimilată în masa celorlalţi, devenind asemeni lor. În afară de Spiriduş, un alt personaj memorabil este repor – terul sportiv Z., un fluşturatic afemeiat şi zbanghiu. Legat de el este antologică „lupta" acestui personaj cu un ţânţar, în eforturile lui disperate de a dormi, într-una din nopţi.

Vârsta-i fragedă, doar doisprezece anişori, n-o împiedică pe

Spiriduş să se întrebe, hamletian, cum vor fi oamenii viitorului, cum vor trăi şi cum le va fi viaţa în anul 1500 (ales absolut la întâmplare).

Se vor schimba oamenii şi moravurile odată cu venirea altor timpuri?

Întrucât, în prezentul pe care-l trăieşte ea, concursul de maraton nu este deloc o probă a curajului, cinstei, nobleţei şi ale altor virtuţi de ca – rac ter, aşa cum demagogic, susţine preşedintele comitetului Jocurilor

Olimpice în discursul lui inaugural. Se pun la cale, sub oblă duirea

874 Dan Grădinaru tacită a autorităţilor de supraveghere şi pază, trădări, jafuri şi înlăturări parşive (cu ajutorul drogurilor) ale rivalilor cei mai temuţi. Concu – renţii cu mari şanse de câştig sunt eliminaţi prin lovituri perfide.

Presa, prezentă la Jocuri prin persoana lui Z., nu este preocu pată să afle niciun adevăr, nici măcar nu-şi face cu profesionalism meseria, căci Z. „zburdă" sprinţar într-o veşnică căutare de „fuste" disponibile.

Doctorul oficial al sportivilor concurenţi este mituit să muşamalizeze rezultatele pozitive ale unor teste anti-doping. Violenţa, agresivitatea şi bădărănia (ilustrate prin câteva personaje odioase: E-prea, Verzilă.

Verzişor) iau locul lealităţii şi onestităţii sportive, dar şi în relaţiile dintre concurenţi, în aşteptarea marelui maraton. Spiriduş descoperă că lumea din jurul ei este numai aparenţă, falsitate, minciună, violenţă;

că adevărul nu interesează pe nimeni, ci doar apriga dorinţă de câştig.

Şi atunci, se întreabă ea, peste o jumătate de mileniu, în viitorul pe care nu-l va simţi pe pielea ei, tot aşa vor fi oamenii, aceleaşi patimi, doruri şi suferinţe îi vor pune în mişcare? Firește că da, i se răspunde.

Vor fi la fel cum am fost şi noi. Nimic nu se va schimba. „Viitorul şi trecutul/ Sunt a filei două feţe/ Vede-n capăt începutul/ Cine ştie să le-nveţe…" O, tempora, o, mores!

În rest, romanul e foarte bine scris, cu un meşteşug îndelung pritocit la focul talentului şi-al pasiunii pentru literatură; are antrenul specific romanelor de aventuri, incitând savant curiozitatea acelui cititor care, de pildă, ar urmări în Numele Trandafirului numai intriga poliţistă, munca de detectiv a fratelui Guillelmo, alături de adolescentul novice Adso, în explicarea, detectivistă, a unor morţi misteriose.

Dar eu cred că Spiriduş este doar un pretext ludic pentru scrierea unui alt roman, aflat în subsolul paginilor lui, cel care contează mult mai mult. E romanul unor generaţii succesive de scriitori imortalizaţi pe

„Pânza” literaturii. Luaţi din realitate şi deveniţi ficţiune.
Dacă vreţi să aflaţi mai multe citiţi-l. Merită.
Nu e deloc timp pierdut.
Maraton 875
876 Dan Grădinaru
Maraton 877
878 Dan Grădinaru
Maraton 879
880 Dan Grădinaru
Maraton 881
882 Dan Grădinaru
Maraton 883
884 Dan Grădinaru
Maraton 885
La editura Nord Sud au mai apărut:
monografia
„Creangă”.
*
monografia
„Eminescu”.
*
monografia
„Dimov”.
*
monografie
„Alexandru Văcărescu”.
*
culegerea de proze
„Imago”.
*
romanul
„Spiriduş”.
*
romanul
„New York, New York”.

*
romanul
„Povestiri din vremea revoluţiei ale unui român”.
*
monografia
„Eminescu – poezii exuberante”.
886 Dan Grădinaru
Maraton 887
888 Dan Grădinaru